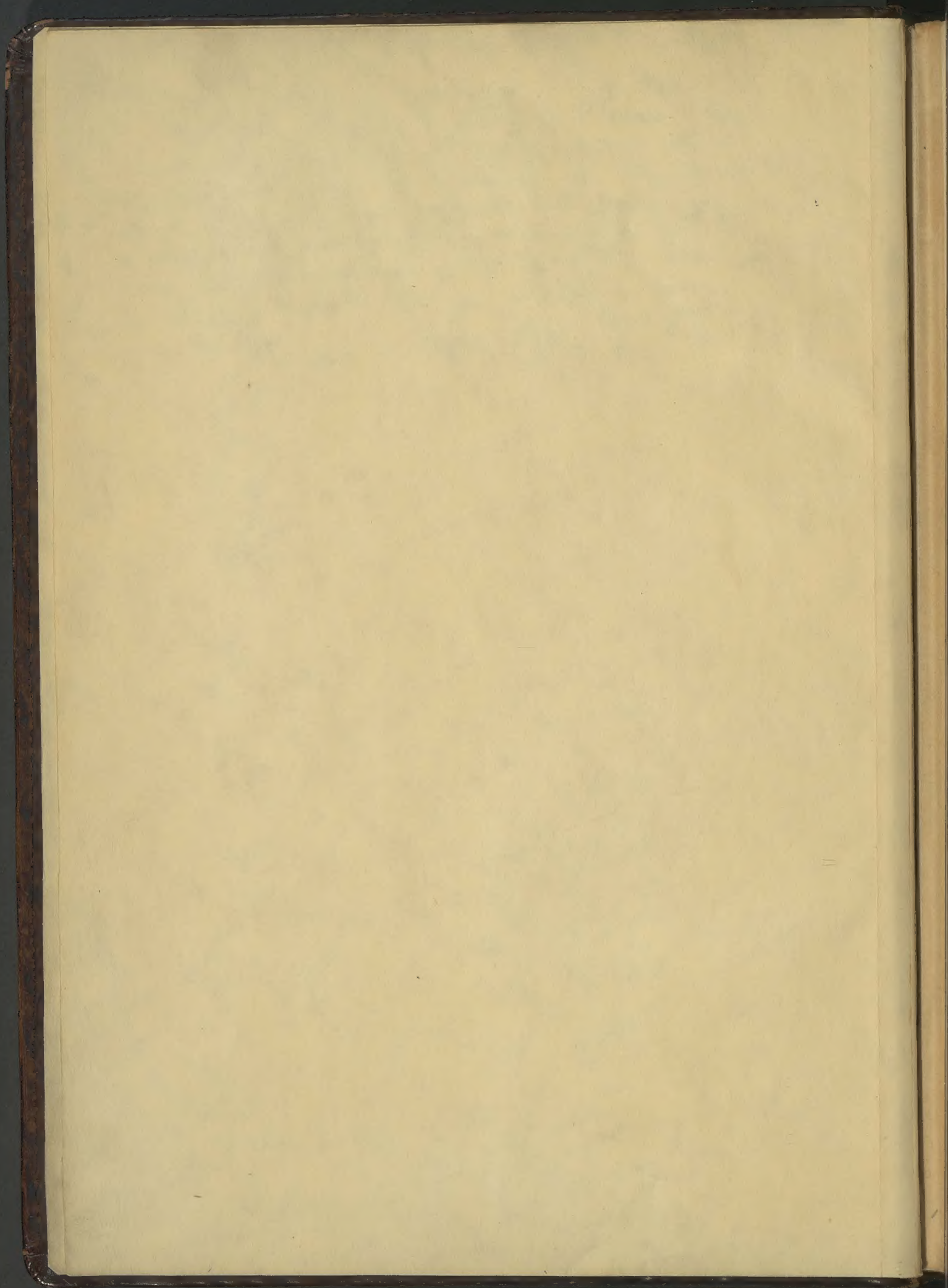

I

Rekopis i jego oprawę wyrestaurował intyguator Jan Wyżyga w r. 1936.
 Dano nowy grzech (starego już niedostawiało), nowe naklepek i karty
 ochronne. Dwie naklepek wklepiono na poczetku i na końcu rękopisu.
 Pergaminowe karty ochronne stanowiły dwie części aktu notarialnego d.d.
 Cracoviae 9 (?) XI. 1418, w sprawie wykonania wyroku, wydanego przez Jana
 de Falcew Kanonika Krakowskiego w sprawie między magistrem Mikołajem
 Hynowic a Piotrem proboszczem w Żyrardowie [Rzeżanie] o pewne dzieje-
 liny. Odkleisto je od rękopisu, polutowano w jedną całość i przeniesiono do
 zbioru dokumentów.

obecnie rękopis Dypl. B 7389

BIB
56

1871
1872
1873

1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

Iste liber fuit doctoris Martini de Crac
legatus pro Libreria Theologorum Collegii
Maioris Oretur pro eo

Czy niekiedy to my Mateusza z Krakowa?

nasz rodzić Legat. 1441.

Gniezno — 1445.

Protoku — 1447.

Do str 414.

(Czy niekiedy to my
Mateusza z Krakowa
Legat. 1441. stwarzysz
Gniezno 1445.
Protoku 1447.
Mateusza z Krakowa
Który nie istniał)

N. Inw. 173

Martinus de Cracovia

1495 cau. S. Florianus

1507+

Ksiądzka zaś jest:

Tomasza ze Strumienia

1436 w Bazylei

1441 w Leczy

1451 pout w Raymie

verisimilit. Nicolai de Kalisz p. M. D. et

Prof. qui Anno 1441 (ante festum S. Hieronimi in Mayo)

fuit in Synodo Lancienensi et Anno 1453

Reitoratum Graecae Univ. gessit

Wskazywać, erronee hunc Codicem Mathiae. Cuius

In nomine domini nostri iesu christi
qui est via veritas et vita

Reverendi omnes episcopi et universi
conditor creature qui sapientia
fundavit terram et firmavit celos
prudentia omnia solus ordinas
celestia et eterna ineffabili pro
videntia moderatur universitatis
pulchritudinem perficit et deco
rat cuncta in seculum prout est
ordine ac certis et immutabilibus
sanctis stabilivit ut singula
queque locum teneat sortita de
bet ad istam namque supernorum
ordinum inferiorum et eterna mili
tante disposuit ierarchia co
grua distinguens varietate
et structura mirabili universa
Distinctus quod inter cetera descri
bens gradibus dominationes pri
ncipatus et potestates ad regi
me universi appendit quid
tribus digitis mole terre cuncta
dispones in nullo pondere et me
sura et cunctans in omnibus spaci
atque modum librat etiam in pon
dere motes dum eugit humiles
in sublimi uertute dignitatem et
colles in statuta culminis inferi
oris apertit ut ponat in po
dere iusticia et iudicium in me
sura et ut superiores precepta
prohibitiones atque consilia in
notis annuntiet et ut nubes
rore coarctet subiectos coplu
ant et fecundet umbrę gratie
et humore pluvie salutaris
In ecclesia siquidem triumphante
que superne patrie regione
incoacta possessio iam obtinet
saluator noster dei filius
sumus et magister et doctor qui
mentem illuminat et veritatem
ostendit quia fons est sapientie
et doctrine In ecclesia vero
militante ad istam celestem ad
itum celestem in consumationem

alimeta prebeant et doctrine
de quorum nullo vultis dominum esse
oculis nostris terminos qui ad
cultura vinee domini sabaoth
constituedo est Ideo ad exortand
um ad opus domini assumpsi ver
bum quod stabit in xpo et le
ctu est in domo currentis eva
gelio Ite et vos in vineam
meam

Venerabiles viri doctores
optimi ceteri que viri egregii
et insignes quique per beatum
Ambrosium libro nono super
Lucam in quarto super verbo vinea
placuit homo plerumque varias
significationes de vinea appella
tione derivat Sed evidet quia
has vinea domini sabaoth
domini israel esse commemorat quia
vineam quod alius nisi deus co
didit Sic est quod eam locavit et
pergre profectus est non loci mu
tatione sed quod presencior est dili
gentibus et absens negligentibus
Nihilominus sunt et alie acce
ptiones vinee in sacra scriptura
actete Est et quedam vinea per
fectorum que per Augustinum in de
ciuitate dei libro primo est ista etiam
que est vinea domini in qua ua
tes in viti perfecti tunc agre
gunt ibique per fide placant et
de ista dicit apostolus in vinea domini
sabaoth domini israel est Ite
est vinea hominum reproborum et
ista est congregatio hominum ma
lorum qui sunt vinea dyaboli
quia de bonis fructum malorum
operum eliquat viti destructi
omnis ante ista est vinea destituta
que nullum bonum fructum por
tat de qua Iobelis in vinea
confusa est et flos elanguit
et omnia ligna agri aruerunt
Ite est vinea hominum damnatorum
que est vinea vitium infernalium
in quibus illud vinum nascitur de
fel draconum viti

vineas eorum. **V**ite e vinea beatorum beati ei sunt i illa vinea i qua vinum eterne consolationis colligitur de quo deus et angeli recreantur. De qua dicit zacharia. Vocabitur vir amicum suum sub tus vinea sua. **V**ite e vinea honorum meritorum et ista est vinea aie i qua sunt virtutes et merita sic vites et bona opera sunt fructus. **U**nde hie sus dicit spose. Cant. septimo. Videamus si vinea nostra floruit et si flores fructus parturi erunt. **V**ite e vinea honorum terrenorum que e vinea Naboth pro qua occisus fuit in reg. 21. De hac vinea dicit Amos. Quid vineas antiquissimas plantabitis et non bibetis vinum earum quia cognovimus multa scelera vestra. **V**ite e vinea ditionis tormentorum que e vinea inferni cuius prima sunt miserie eterne quibus dampnati torquentur et quibus perpetuo sopiuntur. De qua dicit 22. De vinea sodomorum via eorum et de suis urbibus gomorie botrus eorum amarissimus. Et notat dicit vinea sodomorum que sunt igne et sulphure e consumpta. **V**ite e vinea sumorum gaudiorum et ista e vinea glorie eterne. Cuius fructus sunt gaudia infinita et cuius vinum letificat cor hominis. De qua cant. 2. Vinee florentes dederunt odorem suum.

Quantum tamen ad presens sufficiat agendum e de triplici vinea i qua dominus licentiam daturus e iuxta verbum domini quo sibi dicit. Vite et vos i vinea mea. Est ei quedam vinea gloriosa quedam fructuosa et quedam fructuosa.

utrum e ut bibat vinum solum deus et discretions. De prima vino videamus. Vineam gloriosam nichil aliud e qua vinea corporis christi seu ipe christus discipulis incarnatus. De quo cant. Cant. 1. Botrus cyri dilectio meus i vineis engadi. Vineam ei engadi e illa i qua balsa mu crevit significans crucem christi que botrum cyri et verum balsamum christi protulit et portavit. Nam sic vinea de vino loco accipit et i alio transplatur. Varies ferramentis fodit distalciat et nudat ad palum seu ad arborem ligat soli ut maturestat exponit et sic exinde vinum eliquat quod in vas diligenter recipit quo homines lebriant et recreant. Talis e custos domus noster ipe ei a paradiso celesti fuit assumptus i terra huius mundi translatum i orto humane nature fuit per incarnationem plantatum ferratis instrumentis scilicet clavis sumis et lancea transfixus folijs vestimenti nudatum ad arborem cuius ligatum soli et frigori fuit exposito et sic exinde fuit vinum sanguis scilicet preciosus distillatum. Ad vinum i vas cordium devotorum recipit et exinde christianorum populus per devotionem lebriatur et tota gens fidelium iocundatur. De ista ergo vinea sic fossa sic nudata loquitur deus pater. Vbi de populo iudeorum per dicit illud Jobel. Posuit vinea meas i desertum sicut mea decortuavit nudas spoliavit eas et proiecit. Ista vinea figurat. Ezechiel 11. Vbi dicit quod aquila gradibus venit ad libanum tulit medullas cedri et transplatavit eas i terram chanaan i urbe negotiorum posuit eas. Cuius germinasset.

Aquila gradis ē dei filius q
de celo ad libanū suū mudi
uent ubi medullas cedi i
nobilissima porcorū suane na
ture assupsit quā i terra
sanaan sū i uidea et i urbe
negociatorū sū i maria per
iternatione platanū que
tades ramos et pagines i
fideles plos protulit et
emissit et sic i vinea latiore
quatu ad corū suū mysticu
qd ē tristitiam se diffudit
ram tamē eius i tristitiam
ad ea tenet respice et per
fide et desideriu angelare
De ista vinea dī ps 10

Vinea de egypto transiulisti
eiecisti gentes et platanū
earū dūp itmeris fuisti i co
spectu eius et platanū ra
dices eius et impleuit terrā
Egypto et q interpretat ob
scurotas ē paradisus qui
qntu ad nos ē loco ignoto
et mirabiliter tenebrosus quo
ad cognone qā procto hēc
vineā sū cristū de hac egi
pto ad mudi fuit trāsata
et gentibz i gentū erroribz
eiecitis i mudo per fidē fuit
platanū et sic p omē terrā
est multiplicata et vndiqz p
cultores eius predatores
apostolos et doctores dilata
ta Vēme scdo Ego platanū
te vinea electa hēc est go
vineā que colenda ē Ite go
uos dñe lūcānde i vineā
hāc gloriosā p caritatis co
nexionē ut possitis ex ea
libere vniū feruoris et di
lectionis qd ē vniū domini
sanguis quod per opastorū
sūmū et per quod calor ca
ritatis itendit et feruor dilec
tionis auget vniū et calorem
et feruore augmetat sic dilec
tio ad itra feruore contat sū
lēm hōm i lē de ioseph
marin

Adistat ei vni fortis sū bñ
Jeronimū i ep ad cellantia gra
de vni obtinet vera dilectio ut
qui perfecte amat tota sibi amā
uedicat uolūate et i sūdit
mchil imperiosius dilectioe
nos si uere cristū diligimus si
eius nos sanguine redemptos re
cordamur mchil magis uelle de
semo agere quā qd illū cognō
sumus uelle hēc Jeronimū et
hoc vniū iterū feruoris vniū of
tinet sanatiua qā vniū sanguis
cristi per compassionē osideratu
ūl i altari receptu aīa a per
tatis sanat et sanitate i ipā
perstat et augmetat Vēme 71
tollite resinas ad dolores eius
si forte sanet Resina ē liquor
est qui ab arbore stillat sic et
vniū de vite significas sanguis
cristi qui more balsam de vi
nea engadi de vite sū et ar
bore tūm stillant aīas peccā
torū reficiēs refectas uiuificant
et sanant Vēme p p v Sub
dūa acatūtes et a vlncribz
tuis sanabo te iū hōc vniū
sanatiui ē si igit sanari cupis
obedite uerbo dñi dicens Ite et
uos i vinea mea et facit de yma
vineā

Diceba secudo q ē quedā vinea
virtuosa per quā itelligit vī
uistis et timorato quāle uos
dñe lūcānde ex uis actibz
strenuis conuincit vides q p
amemitate coloris vinee homines
reficiunt visu odoris suauitate
delectat fructu dulcedie re
creat gustu foliorū mollitie
afficiunt tactu Sic uero uiri iusti
uitore sue honeste quātorū
recreat ituetes odore sue fa
me et coditionis delectat audie
tes ualore fructu sue operan
omē sanāt et nutrit degusta
tes hōc ē dictū exēpla et
opera eorū imitantes dulcoe
sue bonitatis mulcet et attra
hit Iusti quippe sūt vinee q
et flore honeste

vmea dabit fructu suu et tra
 dabit germe suu. Hinc humore
 benigno odoris et amorose
 consolationis. Et ad ista vmea
 distillantur vni ex vi opasso
 nis mouet ad lacrimas. Offane
16 plorabo i pletu naser vi
 mea sabana mebrabo te lacima
 mea. Vos ergo dñe licetade
 pte has codiciones huius vmea
 i vobis repectas possit uocae
 vmea speciosa vmea odorise
 ra vmea fructuosa et lacu
 mosa ut possitis dñe illud
 ecclesiasticu 28. Ego quasi vit
 fructificauit suauitate odoris
 et flores mei fructu honoris
 et honestatis. Hanc uos uoto
 vmea de qua pt dñi id ceta
 vmea nostra floruit. Sic m
 vmea de sui natura iucetur
 liquor qui distillat ideo di
 vmea a vno valor qui mae re
 portat ideo dñi nra. Decor
 qui speculat ideo dñi flo
 runt. Sic et uos debetis ha
 bere liquore flebilis pietat
 valore utilis caritatis et de
 core nobilis honestatis. Vni
 probat hūditas liquoris cu
 di vmea. S^m comitas ualoris
 cu dñi nra. Terciu famosi
 tas decoris cu di floruit.
 Debetis iqua habere liquore
 flebilis pietatis et hoc du
 plite sit vmea h^t duplite
 liquore s^t aqua lacrimado
 et vni fructificando. Sic et
 vos duplite liquore pietatis
 habere debetis vni s^t la
 crimado p opassione et affectu.
 Alii uero fructificando p exte
 rioris operis effectum gen 19
 plantauit vmea bibit q vi
 ni vitis ei plus h^t de
 medulla qua alie arbores
 et ideo plus h^t emite de
 humore. Sic uos qui i me
 dulla caritatis et deuotionis
 habundat generalit^r i humore
 pietatis et opassio

necessitate erigit animu ei
 et collorat sibi meritū apud
 deu qā mebru diligit corporis
 cristi qd maxie i uobis fulge
 debet qui alius i docedo profi
 ciedo estis nō sit illi qui sit
 infructuose vmea i quibz hui
 res pietatis desinat. De qbo
 Abacuc 2. sicut ei nō florebit
 et nō erit germe i vmeis
 mearet opus olue et azua nō
 afferet nbi. Hinc ei accidit sit
 vni seu vmea que facit de
 sicut qñdo i terra falsa plantat
 humor ei falsus radice corrodit
 et humore consumit et sit fructu
 retardat et impedit et ideo i
 mote i quo ē dulcor solent
 vmea fructu dulciores parere
 qua i ualle. Sic uallis mudi
 ubi ē tra falsa mudane profpe
 ritatis que quid falsa dñi is
 qz p qm suis auaricie prouocant
 solet i vmea i hore radice
 cordis per sollicitudines corro
 de et humore deuotionis et co
 passionis consume fructu qz quo
 ad liberalitate bonoru operu
 desinare. Iobelis 1 posuit vmea
 mea i desertu desina ei sit qā
 expectata ut facit was et fe
 ac labrutas iniquitatis. Sed
 quid facit dñs vmea hui
 hoste opo id qd dñi offa^r vo
 ostendat uobis quid faciat vmea
 mee aufera sepe s^t protemio
 ei et erit i direptione desina
 maceria i pietate custodie ei
 et i dultatione pona ea de
 fertu nō putabit nō fo
 diet et ascendent sup ea
 uepres et spme peccatoru et
 nubibz madabo de super ne
 pluat sup ea umbre. S^o de
 bet habere utilitate qis cari
 tatis qd ostendit cu di nra
 caritas ei dñs ē que nō ē
 pā sua mo nra qz magis est
 qm qua pā vmea siquis
 nō curat de utilitate pā s^o
 commi qz s^t fructu nō sibi
 sed alijs proficit vmea est
 seu vitis ē arbor qd mēti

geritis nō comodis p̄is debetis
 utendē sed bono publico et
 scōm tūlū libro p̄mo de offi-
 cīs nō solū nobis nati sumus
 ut preclare scriptū ē a pla-
 tone orō q̄ nū parte p̄ia
 veditat parte amia atz ut pla-
 ret stonīs que ī terris gignūt
 ad v̄sū hōm oīa creari hōies
 aut hōm causa esse genera-
 tos ut ipi alij alijs prodesse
 possint exēplo pauli apostoli
 qui dicit ī cor 10 Ego p̄ oīa
 omibz placeo nō querens qd
 utile michi ē sed quid multū
 ut salui fiat s̄c et uos dñe
 licet iudicando qui alijs ī doctrina
 proficiam alijs placē debetis
 p̄mo deo secūdo hōmibz deo
 quid per vite rectitudine ad
 colos p̄o ambuletis digne deo
 p̄ oīa placētes ī omī opere
 bono fructificantes per doctrina
 ac lectione sacre scriptue v̄n
 subdit c̄restētes ī s̄cētia dei
 De quo dicit b̄s scōm sup
 sup anthea p̄pheta In eo
 estimes te placere deo si do-
 ctinas et scripturas illius do-
 ceas aut legas p̄t qd ip̄e id
 ī Epla ad demetriad̄ p̄me
 tritat ad legendū scripturas
 dices Scripturas diuinas se-
 pius lege imo lectio sacra de
 manu tua nūqua deponat
 2m s̄m s̄ffidōz de sumo bono
 geminū confert donū lectio
 scripturarū q̄ intellectū mēt̄
 erudit et affectū a mudi ua-
 nitatibz abstrahit et qd am-
 plius ē et mēt̄ audius q̄a
 sacra scriptura secūdu Cyprianū
 ē regula veritatis ad quam
 si prospiciat cessat omīs error
 hūanū Ideo dicebat plimō
 li 2 ex q̄nta perire omē tēp̄
 qd studijs nō īpartit̄ p̄cedē
 eadē debetis ut placeatis hōibz
 s̄c v̄mea placata ē cūctis ad
 hōs ī v̄mo quibz p̄prio suo
 bonū Notant dicit

tēpameto unde dicebat apo-
 stolus Si hōmibz placere
 fuus dei nō esset ad gallat
 placeatis igit hōmibz p̄mo p̄
 prudētia ī cōsilijs cūctā p̄
 v̄n prudēs placebit magnat
 p̄ mūdū ī factis 1 reg 2
 Quē aut samuel c̄restēbat et
 proficiebat placēs deo tāq̄
 hōmibz per pietatē ī suffra-
 gis 2 reg 2 placuerūt cūctā
 p̄lo que fecit rex p̄ clemētia
 ī respōs 2 palp v̄ si placi-
 eris p̄lo et leuētis eos v̄bis
 clemētibz fuit ī omī tēpore
 Placere igit poteritis hōmibz
 ex uestriū claritate virtutū
 que mouet aīos hōm ad di-
 lectiōz bonorū De quo dicit
 Zulus hō 2o de officijs ī h̄c
 uerba p̄cedēt at amor mē-
 titudinis comouet ip̄a fama
 et opinione liberalitatis bene-
 ficētie iusticie et fidei om̄s
 q̄ eam v̄tutū que p̄tinet ad
 māsuetudinē morū et fauli-
 tatē et ei illud ip̄m qd hō-
 nestū decorū q̄ dicit
 natura et sp̄s sua comouet
 maxime q̄ q̄

Hec ei que ē hōnestate versari
 videt̄ hūm v̄mee cultori qua-
 lis uos esse debetis necessaria
 fuit si ei s̄cō egeritis non
 poteritis diu v̄mea uia sed
 aliena De qua p̄p̄ v̄m sup
 v̄mea tua uox calcāti munit
 Tercio si nomē verū habere
 uelitis hūm v̄mee habere de-
 betis formositatē hōnestatis
 decens hoc ostendit̄ cū dī flo-
 runt Sicut ei videmus q̄ v̄mee
 habent flores et folia que
 delectat et reficiunt ituentes
 sic iusti viri hōnesta et decen-
 tia uerba et opera que oculos
 recreat attēdentes sup illud
 Cant 2o v̄mee florentes de-
 derūt odore suū p̄los em vi-
 nee delectabilis ē hōmibz
 odibilis suffomibz q̄a s̄c fa-
 na odorifera bonorū et eorū
 v̄lago placet hōm

dicta sit pars eius i tra nec
 ambulet p via vmeatu Si
 ergo vltus esse bonis placida
 habete bona consatione cora
 deo iterum de qua ad philip 2
 Nostra conuersatio i celis est
 habete bona consatione cora
 pto exteriori pa petu z qu
 satione iter gentes habetes
 bona cora deo consatio do
 ctoru laudabilis et si fuerit
 deuoto i affectu z palup ex
 Iosephat cotulit se totu ad
 rogandu dnm et predicauit
 ieiunium omi iuda qd ei i de
 uotione hauriuit pto exponit
 Sic aaron scia ueste iduto
 hoc e sup humerali qd ouer
 satione bona significat itabat
 ad dnm et p strepitibus tmt
 nabulis exibat ad populu
 De hac ouersatione dicit Ge
 neta i eplis Aliquis vni bono
 uobis eligendo e et semp
 ante oculos habendo ut sit
 taqua illo spectate viuamus
 et oia taqua illo videte fa
 ciamo unde i ipse taqua
 speculu vitas bonis iquit
 tenas i adelyphis Stultu ei
 credit plmo li i eplaz ex
 quita ad imitand no queq
 optia pone. Hec uobis i hac
 vmea agenda sut qte ergo
 patetis uerbo domi i hant
 vmea ut pmo gustato vmo
 doloris et afflictionis i via
 De quo pso 79. Ostendisti
 pto tuo dura potasti nos vi
 no copulationis possitis i patria
 bibere vinu amoris et conso
 lationis et istud e vinu etne
 leticie et iocunditatis qd a
 scis i patria bibit ubi aia
 cu angelis iocundat leticia
 ei spualis e ppe vinu aie
 Ecclia 21. Exultatio aie et
 cordis vinu moderate sumptu
 vinu sup omis medianas solet
 meste letificare ut dt ysaac
 i diet timore eia expellit
 et dolore et tristitia

bonis omis eia precedetes
 mundi dolores obliuisti faat
 pul 31 Da mercedem vnu
 et hys qui amaro sut animo
 bibat et obliuiscat egestat
 sue Vinu ei etne consola
 tio ibi ex omi parte fudit
 quo bta aia iebriat q de ma
 lis i mundo pressis mme re
 cordat q non erit ibi amplius
 luctu neq clamor Apoc 21
 Sic ei e i paradiso sic est
 i ethiopia Sicut ei plmi
 q i ethiopia sut palme ta
 uarietate qua suauitate mira
 biles qz sa ex ipis quidaz
 fructu coligunt ex quibz vi
 na copiosa distillant et sic
 uole illis patrie sine cultu
 ra laboris sui faciat Sic
 a ptoe qn paradiso celesti sut
 palme mirabiles deus tmtas
 virgo gloriosa sut angeli et
 aie beatoru q omis ad modu
 palme petuu habet virore
 et dulcore et ex se dulcissimu
 fudit liquore qui vnu etne
 consolationis ad qd vnu iuitat
 daz ysaac li i omis facies ue
 nite emte absq argento et absq
 ulla comutatione vnu et lac qd
 potabim i illa signa i tmt
 btm Augst lio x v dea dei e
 x x i ubi post labores eummaru
 iura qz mortaliu consolabim taq
 puli ei i humeris gemba qz
 portati istud vinu bibere no
 poteritis nisi pmo huius vmece
 vero et diliges cultor fuerit
 p eas vtutes que dnt sut qdeo
 di ut ite et vos i vmea mea
 et hoc de secunda vmea

i dicitur q

Tercio e queda vmea fructuo
 sa et illa p m Ambro li 3 ex
 amero i l mabil aliud e qz
 ecclesia fiatbolica que di vmea
 domi sabaoth Cuius vnt e fides
 palmes virtus botra opus de
 uotio vnu dicit

Sabana ei que erat ciuitas i
moas habundans vmeis ut dicit
lira sup nraia t 16 interpretat
altitudo ut gusio foret iter
pretat vms electa Engadi iter
pretat fons suie oculis tepta
nomis In quibz pt notari q
ymea ecclesie pt dia Sabana
i altitudo pro eo q ibi celestia
solent cōtemplari et cōuersio
eo q ibi oia tma solent deplo
rari ysaie 16 plorabo i fletu
rasser ymea sabana Dicit
etia ymea foret i ymea ele
cta pro eo q vites i hōies q
sūt ibi adeo spēcialit eligūt
et diuini usibz deputantur
i ad thessa i sacres electione
ura q exm nrm nō fuit ad
vos i fimoē tātū sed i vīte
et spū sctō ymē fm tñstāz
iō ysaie dī q deus plātauit
ymea foret Dicit ecclesia ha
tholica ymea Engadi que ē vi
nea fides f balsamū qā ibi fū
dit liquor balsam diuine grē
vnde dequalibet vīte istius
ymee de vno fz iusto dīc pt
illud Cat i Fortius cyri dile
ctus meo i vmeis Engadi do
ctus ei cyri grossior ē et i vi
no feridior qm i parabo itua
tēbz tñstamms Et ideo p
excellēcia huius scriptura fāit
de hac ymea spēcialit mēior
Ad denotādū q vīri iusti q sūt
vites huius ymee debēt alios
i doms spūalibz ptecellere
et i humore gracie p ceteris
habundare Iusti ei sūt salū
proximiores quā i alios trans
fudere debēt ideo habundantore
gracia habere debet que dicit
esse causa salutis in Augm
pō lio de ciuitate dei p p i fi
vbi sic dicit Ordinatori om nō
defuit utqz cōsiliū qā certum
nūm tūm i sua sapiēcia pre
destinatū etia ex dāpnato grē
hūano sue ciuitatis mpleret
nō ē meritis qn quid
a tāquā i mīata

quid eis largiat ostendēs Aug
lat ergo grācia sic ymea ha
bundat vmo fm pparatōz ha
bundare debet ut sit i vobis
habundācia caritatis i corde sit
color i aere i ad testa i habe
atis eos habundāz i caritate
sit i vobis habundācia veritatis
i ore sit floris i arbore etia
y lingua cūctis i bono hōie
habundabit sit habundācia fū
tatis i opere sit fructuū i mes
se rō dē p habundētis i oe
opus bonū hēc ei grā vītu
ē vnu ymee engadi i etie
vnu ei iter omīs liquores ob
tinet pncipatū et iter omīs
sucos herbarū et fructuū pre
cipuas habet vites qā fz fm
yfaat i dicit vnu corpus nu
trit roborat et augmetat m
tellectū clarificat mēte letifi
cat dolore et tristitia obliu
fi fāit liberalitātē et audaciā
iduat et lacrimas qnq exat
et eduat Sit vero diuina grā
īfinitas hē spūales vīrtutes
Nutrit ei et uogetat p deu
tione roborat et augmetat
p cōstācia et pfectionē itelle
ctū clarificat per fidē et dis
tinctionē mēte letificat per
spē et spūale cōsolationē
Doloris et tristitie obliuifāt
per paciēcia et indulgētia
audaciā procurat per fortitu
dine et difficiliū aggressionē
lacrimas et fletū eduat per
pēnitēcia et cōtritiōē Ecce di
uersitas et nobilitas vīni huius
ymee quod ab vnoqz fidelū hē
bit sctm distributionē patris
familias hēst pmo bibebāt
qui iuitati erat potulis aure
is et alīs atqz alīs vās nbi
iferebant vnu quoqz ut ma
gmificēcia regia dignū erat ha
bundās et pncipū ponebat
Ecce uarietas grāciarū et dono
rū spūalū per abū et potū
designata nec erat qui nolen
tes coheret sed sit rex statue
at ecce dispensatio patris fam
ilias singulari i hac yme
angulis

unusquisque quid uellet. Ecce li-
 bertas arbitrii gratia in se et
 dona spiritualia capiunt. Sic
 ergo ad suam vineam posuit
 quod sit vinea distalciat et tra-
 radices aperit. deinde putat
 et a superfluis expedit. tunc
 fodit et postea ad palos li-
 gat et iussit ut mares-
 cat fructus a folijs parantur
 et sic custodit. septuaginta
 et finalit vindemnat. Sic
 illa debet in suis membris ape-
 ri et ita radice cordis per offesi-
 onem de putari per orationem
 leuitici 27. Sex annis puta-
 bis vineam tuam debet fodi
 per diuini amoris immersionem
 debet ad palum carnis ligari
 per passionis Christi operationem
 lute 12. Arbore sic habebat
 quidam plantata in vinea sua
 de pomum et folijs super-
 fluis bonorum temporalium exiit
 per superfluarum diuitiarum re-
 fectationem debet visitari per
 prelatorum et doctorum inspec-
 tionem debet sepius per statu-
 torum circumlustrum debet a fe-
 ris et tyrannibus et hereticis
 custodiri per prelatorum de-
 fensionem. Iam. Posuerunt
 me custodes in vineis et sic
 poterit vindemari per bonorum
 operum reportationem et ita
 ecclesia figurabitur per illud psal-
 7. Vineam facta est dilectio meo
 in cornu filio olei et sepiuit
 eas lapides elegit ex illa
 et edificauit turrim in medio
 eius et torcular fodit in ea
 hec est et vinea dilecti nostri
 iesu Christi que plena debet
 esse oleo pietatis statuta
 et discipulis debet esse septa
 lapidibus et offendiculis et
 uinis nudata. turrim alte ad
 repletionis stabilita torculari
 seu pressura carnis Christi in me-
 moria passionis eius munita
 et ita hec est vinea de qua dicitur
 12. Vineam plantauit homo
 et credidit sepe et fructu

vinea necessarij sunt operarii
 fossores scilicet putatores custo-
 des et visitatores de quibus
 unus est dominus licentia dicitur
 quod ad laborandum in hac vinea dominus
 operarios dicit adduxisse et per
 denario cum summo ad laborandum
 tibi locasse. ubi tunc homo
 quodam exiit primo mane adduxit
 operarios in vineam suam ad cuius
 cultura monet ipse saluator
 in psalmo dicitur fili uade hodie
 operari in vinea mea. Sic autem
 homo diligens operari solet
 quando res est sua que diligitur
 quoniam mandatum est expressum quod
 iungit quoniam expectat commodum quod
 eligit. Ita et uos domine licen-
 tia de hac vinea fructuosa
 sitis ecclesie operari debetis quia
 uobis est propria hereditas uobis
 est iuncta necessitas uobis est
 promissa utilitas. per prophetam
 predestinatus filius quia filius secundum suc-
 cedens operari quia ualde hodie
 operari. Tercium accedens gemma-
 rio quia in vinea mea. Solida
 est igitur a uobis hec vinea que
 est hereditas uestra et ideo dili-
 genda naturaliter quod ostendit
 cum dicitur fili propria est ei heredi-
 tas cuius nos sumus successores
 res proprie et heredes. Homo
 autem liberius colit hereditatem
 quam qua alienam. Cum igitur sit
 heres eius merito eas colere
 debetis operibus et doctrina
 exemplo naboth qui tantum di-
 xerat vineam suam eo quod sua
 propria erat et quod ea a patribus
 suis receperat quod ea etiam ad
 istam regis dimitte noluit
 sed occidi potius se permisit
 3 regum 21. Absit a me ut de-
 tibi hereditatem patrum meorum
 et ideo iste uidebat filium et
 non suum. Differet quippe la-
 borat in vinea sua et filius
 suus negliget. Sed peruen-
 rat quia homo diligit et uult
 laborat mali uero proficia

i vinea et sic tugurium i am
merario Sed colenda e a no
bis her vinea qa uobis neces
sitas iungit cu di uade et au
diat ite uade iquit operari
hodie subdito ei obedire te
net mandato superioris pupil
lus tutoris et discipulus
mandato doctoris Ita fm Aug^m
1 e li de ci dei co xi obedie
tia que e vto i creatura raa
ionali quodamo e om custos
vtutu que arbitris i vte co
nepe videt tuliu li 2 Di
offit greg⁹ 17 mo⁹ vto va
no mpta alio virtutib⁹ no
e quanto ei vto virtuti in
git tato itesu boni operis
exhibet qn cogere
ei virtutu vobis uersand⁹ e
taqua i palmitib⁹ vinee ad
qua itura estis Cu go deus
qui e superior et doctor n⁹
istud nobis p⁹apit et iungit
dices uade et ite debemus
pro virib⁹ adimplere spe fu
turi p⁹mi qa dictu e et qd
iustu fuerit dabo uobis vbi
th⁹ Terio ea debetis cole
qa sub e utilitas que causat
Cu di i vinea mea cultor
ei vinee fructu et utilitate
tyale expectat sic quilibet
iusto et p⁹sa doctor electo
de labore que i vinea ecclesie
sustinet luctu speciale retu
buciois etne reportat iux⁹ i^o
Amos 9 plantabunt vineas
et bibet vnu eam facient
ortos et comedet fructu eor⁹
fructu ei no mediocrius ueriet
uobis du ab hac vinea vta
doctrina heretica arcebunt Cat
Capite uobis vlypes puilas
que demolluit vineas mag
vlypes e dyabolo p⁹ h⁹od p⁹io
de quo dicebat p⁹ diate illi
vlypi luce 13 qui deceptor iter
pretat Dyabolus ei habet
tres vlyperulas hac demolli
ntes a hereticos q⁹ ro
fio credulitat

placendi ut alterius comodi amo
re p⁹mi caput⁹ fidei argumet⁹
Sedi desperatione sue expectatio⁹
Terio repulsioc a qua familia
ritatis h⁹ arcedi snt ab hac
vinea vta doctrina p⁹est⁹ heret
ica supseminantes izama at
13 p⁹apit ei deut⁹ 22 q⁹ vinea
altero semine no semet⁹ hoc
e ut ecclesia no erudiat nisi
sana et catholica doctrina De
quo semine at 13 Exht qui
semat seminare semine suu
Notat diat suu no p⁹egrinu
Terio ei semine alienu et pe
stiferu diat Deut⁹ 28 Edi
ficabis domu et no habitab⁹
i ea plantabis vinea et no
videmabis ea Spera i⁹
et catholica doctrina ferenda e
i hac vinea p⁹nde b Ambro
super epl⁹ ad thimoth⁹ eu
co quarto Sino tar ueriu qd
ta claru aut promou n⁹ ut
disciplina cristiana icorrupta
tradat⁹ ut fructu eia i archa
domica fertilis et sumo collo
ret⁹ Vte ergo uos dne l⁹re
nade i hac vinea fructuosu
ut ex ea bibatis vnu splen
doris et distinctionis p⁹mi ei
puru et claru qd⁹ sa acut
sensu et igem⁹ significat sa
pientia et scientia generale
sp⁹uale prudentia et doctrina
que per uos m⁹bris ecclesie
imperanda e et per ipa itel
lecto perspicuitas acienda
p⁹nde de ipa sapientia diat p⁹mi
Sapientia edificauit sibi domu
excolit colupnas septe vno
lauit vitias m⁹stuit vnu
et posuit mesa et m⁹st an
tillas ut uocaret ad arte et
ad mema ciuitatis si qd⁹ e p⁹iu
lus ueriat ad me et i⁹pienb⁹
locuta e v⁹nte comedite pa
ne meu et bibite vnu qd⁹
m⁹stui vob Sapientia ei ite
ata dei filio domu sua vinea
va ecclesie fabricauit quar
septe colupnas septe va do
mus s⁹ta stabilunt i qua
arte p⁹apite posuit

et cōfēat / quo īspiciēs et pui
los lūtrūit et refert cōmū
ei dōctīne sūt debet esse mōdi
ficiat et lēnificatū qā sūlitet
ibi ē mōdificatō cōtēctōis
dulcedo et lēnificatō cōsolati
ōis et bēnigne amōnitiōis
Etia^a 31 dī cōmū tū
tūditate creatū ē apes ei
t alueari suo retinet^r super
fuso vmo dūla qā uere plu
rimū sūt qui ab alueari Etia^a
p pectatū et desperationē
recederēt nisi doctores tū vi
no dulcis dōctīne et cōsolati
ōis bēnigne ipōs ī statu
grātie t alueari ecclēsie reti
nerēt et eos ab eorū uolu
ptatibz cōhiberēt ita q tali
bus cōsolatoribz pōt dū id
Cat 1 pbera tua sūt botio
vmea odorū tui sūt malorū
pūtorū qūtt tui vmi op
timū qd vmi prodesse dūtt
tū fuerit mediocrit^r supitū
vmi ei sūctie moderate sūm
debet ad rō 12 nō plus sū
pere quā oportet sed sapere
ad sobrietate Etia^a 31 qm
sufficiēs ē homi vmi epigū
melior ē ei t sūctis modera
te tāsire quā profuditates
nimias mēgere et se curios
et sublimibz occupare vnde
Seneca ī quādā Epā magna
īquit demētia ē supflua quere
t tāta tēporis egestate supfla
budāia ei viciosa ē et defecta
vituperat^r mediū at laudat^r
2o cōsatorū Ideo dī apls 1 ad
2thimo 7 modico vmo vitere
pōt īfūmilitates suffiat ei dōctū
si pfectū eruditōis attendat
cūdiētiū dūtiōra acūedo īge
ma vnde b Ambro li 1 de
apollōgia dō cō 33 ille pre
cipuus gubernator ē qui mē
stopulos t lūore naue guber
nat ille doctor bonō qui
dūtiōra acūit īgema ad eru
ditōis pfectū ille bellator
egregius qui timidiōres acūit
ad plectū et apl
Cūctū iūctū

fide qui īmquos docet b et
Ambrosius b et ē ergo cultū
hauū tui vmeatū qūtt at ergo
triplice vmea dūc lūctādē
ue debetis t vmea gloriōsa
ad eā deuote recolendū qm vi
neā virtuosā ad rāte pūcted
In vmea fructuosā ad rāte
doctū vte ergo t vmea
sabama ut possitis bibe vmi
sūptie cōtēplatiōis Cat 7 bibe
vmi tū lacte meo comedi fauū
tū melle meo vte t vmea
Soreth ut possitis bibe vmi
etne pcedestinatiōis Cat 8 Da
bo tibi potulū vmo cōditū vte
t vmea Engadi ut bibat vmi
dūctū cōsolatiōis De quo ī pō
vmi lēnificet cor hominis sū
ei mplete poteritis illud qd
nobis dī vbo dū t vrbz tbe
matis vte et uos t vmea
mea que fuere uerba tōra ue
stus reuerētis t pūctio po
sita In quibz uerbis sūt vrb
ductis tāgūt^r tua que dūm
lūctādū moue debet ad eund
et gradiedū spūalit^r et virtu
ose t vmea dūm fructuosa
Debeo ei cū monere aucto
ritas īmpatiā tū dī vte fra
tū cōmitas sonatiā t vmea
īquō mea vūssu ei mādator
opellm^r ideo dī vte sonorū
nepu copulam^r Ideo dī cōp
pūmorū fructū attrahm^r Ideo
dī t vmea mea que de sui na
tura fructū designat moneat
ergo uos vūssus īmpatiū
nepu copulatiū et fructū
saturatiū

Quorū pmo breuissie et finalit^r
q ad gradiedū virtuosē t vi
neā dūm fructuosa que est
ecclēsia dūm lūctādū debet
monere vūssus īmpatiū qd
signat^r t uerbo quo dī vte
qd ē īmpatiū modī omibz
ei nobis a deo cōtinue īmpat
ut iter morū sollicitate frequē
temo vte t dīct^r septi
ate et

monitione dei debet moneri
fideles ut superius regis nra
datum faciāt qui eis precepit
dices Ite .i. per bona opera
uos monete et ad celeste pa-
tria virtutū gressibz para-
te luce 19 Ite i castellū qd
otra uos ē qd castellū est
ulm vñio paas ad quā pe-
radū ē ad supna videlicet
ierusalem quē etiā ē vñea
rephante dū redmīs De q
lat et vñee florentes dederūt
odore suū Eund quippe est
ad eā p queda itinera spua-
lia scz per via penitentie
Quod qnto Ite ad onera vna
p via diligēcie cōt 2 Ite
interrogatē diligēt de pñes
p via opassionis cōt 22 Ite
ad exita viaru et quoscūq
inuenieris uocate ad nuptias
p via discretiois cōt ultio
Ite custodite sic stitū pe via
opassionis luce p vi Ite ofe-
dite uos sacerdotibz per via
cōtemplationis luce p vi Surgū
et ibo ad patre meū anteo
sepio Surgite et ite ad cōte-
plandū celestia qā nō habet
hic reges frequentado tēpora-
lia Cū ergo per tot itinera
uibem ite uisionibz hñs pa-
rendū ē Ite ergo uos dñe li-
cētiade i vñea domū tuā
cultor esse debetis et i ea
fructū salubre facite pñando
docēdo exortado fide facis
scripturis eā impugnātes
reuerēdo qā dī uobis a dño
Ecce ego mitto uos ut eatis
et fructū afferatis et fructū
uester maneat Et aut hūc
fructū i vñea hāc possitis
facere flectite genua cū de
uotione quat ex auctoritate
uobz dāda prosperū iter hāc
beatis iēdo i vñea domū ad
ut facere possitis Auctori-
te omnipotentis dei et sedis
nostre ac pñlegiorū hūc
et ex facultate n

Logia et magisteriū i ea capi-
endi Et deinde omīs actō ad
magisteriū i theologia ptine-
tes faciendi postquā ad hēc
requisita pñs feceritis pñssō
tamē iuramēto facultati thes-
tado In nomine pñs et filij et
spūs scī Amē

Secundo dicebā q uos ad eūd
uituose debet mone neq
copulatio scz amor et solatiū
sonorū qd notat cū dī uos
Vos ei dicit i quāda sonetate
comitate et aggregata plurali-
tate qā sic mltū proficit ei
qui vlt ne alicubi q plures
sonos habeat bonos qz scz ipe
essiat securior et ad eūd fa-
cilior Sic i via morū prote-
dēti utile ē i sonetate bonorū
p caritate esse et i aliorū co-
poras per caritatis vñculū
habitare et vos igit per
exēplū ei bonorū sonorū me-
lius animam ad eūd spūa-
lū ciuitate paradisi virtutū gres-
sibz sic ei vñs anulo tacto
abadamate trahit post se ali-
os plures anulos Sic homo
tacto gratia diuina nō solū
ad bonū trahit mouet et
progreditur imo per ipm et
eius exēplo ad similia prouo-
cat et progreditur et ad bo-
na opera exētat qd figuratū
ē i illis scīs amalibz Sal
de quibz dī q cū eūtibz ibat
et tū stātibz stabat et cū
eleuatis a tria parit eleua-
bat Ideo dī et vos Syn-
zach vñ Synmo uobiscū
Audiat ei qm dñs uobiscū
ē Syn hāc aut via morū de-
bemo ēē Vos .i. vñti et
p caritatis vñculū sonati
mltū nē ad foras operad
ad firmius resistēdi ad uerū
diligēdi ad clariū itūendū
ad alia cōtemplandū Nam per
copulā caritatis nos operam
foras Johl 12 Vos ammi-
si fecerūt que pre-

qui p̄māstis meū i tēptatōi
bus meis s̄tē diligēdo uerō
Iobis 18 s̄pos at d̄ni amicos
s̄tē meditant̄ clario tre 1 o
vos om̄s qui trāsitis p̄ uia
attēdite et uidere cōtēpla
mur etiā alios Iobis septis
vos astēdite ad diē festū hūc
moneat ergo uos ad eund
sp̄uā nepus copulatus Vos
iq̄

Tercio diceba q̄ ad eund sp̄uā
monere debet uos fructo pre
mātiuo i vmea iqt̄ mea at
tū ei monet cursore ad eund
p̄mū qd̄ sperat reportare
et magis q̄do sperat q̄ per
quomodō motū et cursū m̄
fero uēiet ad t̄mīnū et hōspī
tū ubi s̄ciabit̄ et q̄siet et
ubi pro itinere p̄mū reporta
bit Sic q̄a speramus et certi
sumus q̄ si bene uerimus i
uia morū ad paradisi t̄mīnū
uenimus ubi s̄ciabim̄ et vi
uemus et ubi recepto p̄mū a
laboribz quiescimus qd̄ oste
dit̄ cū d̄i vmea mea q̄ si
ille q̄ laborat i vmea solet
finalit̄ fructo pro laboribz
reportare Sic ille q̄ i vmea
uia morū eūdo p̄ opera bona
laborat fructū et p̄mū pa
radisi reportat s̄nde dat̄
mane surgamus ad vmeas
uideamus si floruit vmea
si flores fructo parturierūt
sp̄es ei lucti ē illud qd̄ nō
sunt homines fatigati sicut
mercatores nō fatigat̄ luctu
sp̄etates nec apes
colligēdo mella de floribz
Sic labores itineris n̄rī d̄
releuare sp̄es eterne dulce
dimis et mercedis que ē i
paradiso celesti qui ē loco
iēptigubilis caritatis iēp
solubilis v̄mtatis iēfectibi
lis ubertatis iēpugnabilis
firmitatis s̄bi ei est cari
tas iēptigubilis q̄ om̄s sūt
fratres filii dei s̄nde ibi

v̄mtas i dissolubilis ē et
ibi perpetua pax s̄nde Gen
17 s̄bis ad patres tuos i
pace et etiā ibi ubertas iē
fertibilis s̄nde Iobis p̄m
posui uos ut eatis et fructu
afferatis s̄nde p̄pheta cū
tes ibat et flebant m̄ten
tes semina venētes aut ue
ment cū exultatione por
tantes manipulos suos est
etiā firmitas iēpugnabilis
Ierem 31 s̄tē i castellū qd̄
extra uos ē Eamus igit̄ ad locū
istū per uia rectā p̄ uia
tuta per uia aptā s̄ua ei
rētā ē ueritas s̄p̄ illud p̄s
Deducit eos p̄ uia rectā
ut trēt i ciuitate habitatio
uia tuta ē humilitas i d̄m
vō per loca humilia ibant
caute et ordinate s̄ua ap
ta ē penalitas s̄p̄odiz uia
trū d̄icū ibim̄ i solitudine
Solitudo ei ē penitentia ubi
per tres dietas ire debemus
tue sūt cordis cōtēctio oris
oressio et operis satisfactio
Per istas ei uias ad para
disū tēdō et de vmea d̄m
sabaot̄ fructū beatitudinis
reportamus s̄tē iqt̄ i vmea
mea q̄ sit d̄i s̄p̄ v s̄p̄
nea d̄m sabaot̄ domo iqt̄
ē s̄n qua sit ut d̄i eūd ē
Non sūt eūt peccatores de
peccato i uiciū de uicio ad
tormētū peccatores ei d̄i
cūt̄ ire i quāu solet de ma
lo i aliud procedere quousq̄
possint ad iherm t̄mīnū per
uēire s̄st̄ ei sūt sic cancer
qui nescit ire nisi retrocedo
s̄st̄ sūt sic talpa que nescit
ire nisi sub tra fodiedo s̄st̄
sūt sic bubo qui nescit ire n̄
de nocte uolado et discurredo
per qd̄ dat̄ itelligi q̄ totū
iter seu progressū peccator
aut ē retrogrado per cōtra
ditionē et discordia aut
subterraneus per cupiditate
et auaricia aut ē nocturn
i uicinate ē

sub terraneū nō ē aptū et mē
Ite nocturnū nō ē tutū et idō
istū nō ueniet ad tinnū cōsola
tōis sed miserie. Et p p v s b u
Et i supbia etnū uisū aut
i via etnā. Nobis aut dñe
lucēade via qua progredi de
bens i vinea dñi debet esse re
cta p inquisitionē ueritatis tu
ta per descensū humilitatis apta
p tollerātia aduersitatis ut eūdo
p her uinera possitis facere fru
ctū salutarē i hac vinea qd
ut facere possitis flectite genua
cū deuotioe quat ex auctoritate
uobis dāda prosperū iter ha
beatis iēdo Et ideo ut her rite
et congruē agere ualeat au
toritate omnipotēis dei qua
nobis prestare dignet deus
p secula benedictio

Non peccatores pūt figurari
per illas rotas. Et l i de qbo
dī q p quatuor partes eūtes
ibat. Et p orbis sūt oriens
et occidēs et uide alibi

Est etiā quedā vinea luctuosa
que nichil aliud ē quā cōgeries
hōm iniquorū qui vinea dñi
solita pūt dia. De istis ei cō
quēdo dicit dñs. Seme 2. Ego
plātavi te vinea electa et oē
seme uerū quō cōfusa es i pua
vineā aliena. Deus ei istos i
fide eclesie plātavit seme sue
gracie seminauit et eos electos
nominauit. Dñs aut ipos in
prauū oūt et mutauit et
eos a deo pūit et alienauit.
Vinea igit aliena. Unde pos
sumus dicē q her vinea steri
lis efficit mltis modis. Aliq
p defectū culture et putatō
Aliquādo p mltitudinē ramorū
totali et spurie purgatiōis
Aliquādo p malas herbas qe
aduersantur ei. Et dñs. rāsam

pī salsa. Et i qua collocat
Sic vinea et statō malorū
fructo bonorū operū omittit
producere pī mltā pmo a
mlt ramis inutilibz. i. a mlt
nepotulis et patētibz hūore
sue. Ite sugētibz et ipm per
sollicitudines sūtātibz cūit
Ite qñdo adeo et plato iculta
sine correctioe dimittit. Ite
quādo i salsa tra bonorū mōi
p auaritia plātāt et ultio
qñdo a malis uicinis et foris
cūstāt. Her ei faciūt vites
i hoies steriles et fructo
bonorū operū ab eis dissipat
qd bene uidet dñs dñe. Ite
I dñs. qd q igit debui facere
vinee mee et nō feci expectat
ut faceret was et fecit labru
scas et nūc ostēda uobis qd
faciā vinee mee auferā sepe
et erit i direptione destrua
materia ei et erit i cōtul
tatione. Pona eā destā nō
putabit nō fodiet et ascēdet
super eā. uexres et spme
et nubibz māoabo desuper
ne pluāt sup eā. nūbre
ex quo apparet quō deo vi
nea sua steriles. s. agerie
malorū gubernat qā ei in
pīapio facit debitū suū erga
eā. ipā uero nō was sed la
brustas. i. nō bona opera sed
mala producat. Et dñs sepe
et materie sue custodie ei
subtrahit et eā i direptionē
seculariū tyrānorū et i cō
cultationē et i cōceptū de
monū et aliorū tradit ipā
q sic de ipā nō curās non
putat sed potius i manu sue
volūtatis dimittit. Nubū plu
uias. i. sctorū et angelorū
cōsolationes et gratias eis
tollit et ideo uexres et spme
diuorū peccatorū ibi pulu
lat et ascēdit. Ista ergo so
lebat dici vinea pī sed mō
facta ē vinea diaboli ut
de ea dici pī illud qd dī
Ite 2. Per agrū hois
et vinea uiti

umce et uepres sed et ma-
teria lapidum destructa erat
quid ergo de hac uinea am-
plius dicemus non aliud nisi
illud quod dicitur Apoc 18 ubi dicitur
quod angelus qui habebat falce
acutam, aduocet alterum an-
geli dicentis Mitte falce tua
acuta et vindemia botros
vinee tue quoniam mature sunt
ut eis misit falce sua acu-
ta et vindemauit vineas
tue et misit in lacum ire dei
vineas ei tue et cogeries et
congregatio malorum qui in die
iudicii ueniet ad maturitatem
quoniam si tempus ueniet quod debe-
bit colligi uel abscondi An-
gelus igitur cum falce acuta
et tristis cum seueritate sine
iudicialis iuste ei de mandato
alterius angeli et dei patris
cum falce sine acule et seuerie
sine uinea de tra et cogerie
malorum colliget et eos in
locum inferni roget atque mit-
tet tue et vindemauit me
sic locutus est dominus et

Animaduersione
viri iugis ut li-
queat huius gradus
ad quem promouendos
est et dignas excelsa et un-
litas copiosa unde per primum
in gradum cum humilitate assu-
mendo et ita dicit sapiens
Quanto maior es humilia te
in omnibus per stonem et si labo-
re videatur plenus non est fugi-
endo Si ei uingentis prius
pro exemplum utilitate omnis de
secreto patris ad publicum
nostri egressus est Nos quod
dictum sumus si secretum nunc
prominimus utilitati promouimus
omnis quod in scripturis assumpsit
quod scribitur luce xv co et i
curretis domum euangelio f-
cepisti bona et

diffime uenerabiles et egregii
doctores et magistri ceteri quod domini
statu ordine et sancta honorandi
Ex quo scilicet b. Hieronimus in
quodam Epistola doctorum ingenua
aliorum iurum videtur quod diuina
muneribus laudata sit quod nec
opus est ut ab aliis doceantur
quod intelligat scripturas unde
ex eis alii crescant alii prouent
ad discendum ipsi scribentibus
assensum alii ipsi loquentibus
sileat alii ipsi docentibus quod
rulis imponit modum loquendi
sic quod eorum respectu alii appa-
ret quod si scire essent ignari
unde et secundum eundem statum
omnes eos amare suscipere co-
lere mirari et eorum dicta quod
pia defendere et tuam profecto
modum doctorum dicitur Hieronimus
bona et iustis et ceteris omnis mu-
tatio rerum cunctis quod mutabilium
naturalium progressus et quicquid
aliquo mouetur modo causas or-
dine et forma ex diuina mentis
stabilitate forciat quoniam omne da-
tum optimum et omne donum per-
fectum descendit a patre lumine
Iaco 1. 19 quoniam pro non equa-
ti promissionem dicere pro ab
hoc quid ente derivatum est cunctis
esse et uine huius quid clarior
huius uero obscurior pro ceteri fat-
de ma et obe solute uerum quod
huius donorum claritas in statu
doctorum plus ceteris relucet
de here cum ex uincto seueria
dne doctorum receperis lio
Nec et si iter homines quo ad
essenciales perfectiones non sit
ordo cum sint eiusdem speciei ordo
tamen iter ipsos exarandibus
reperit hic dicit b. Hieronimus
quod unus multa intelligit que
alii intelligit non potest unus
causas facit et alios admirari
hic ex hoc prouenit quia in uno
nobilis est modum cognoscendi
et sic intellectus eleuatur in
potest capere considerationes
subtiliores quod de essentia it-
erum non potest

expediret quia uero minus ex
pediret i talibus iucit. Ex quo
infero q licet un supior m
sue hia pr essentialia no pla
debeat ostendi predicatu boni
tatis q alteri qm omis na
pares feat tamen audetia
ponit iter illa sub et supra
ita ut hoc bonu hoc melio
illud optu iuste predyat
Par ei uero e i oibz rationali
tas par mortalitas et ita
par om ptas Sz no equalit
i oibz qd e mortale humiliat
rationale et qd e rationale no
equalit ofortat et eleuat
mortale Sz qm doctoru est
errores eliminare ad via
ueritatis nefios promouere
scripturaru emigmata rese
rare nodos soluere obscura
diluadare dubia q declarare
dereliq et ue fac i vno li m
Ea pr mo doctorado dico he
cepisti bona ferepisti iqis
noli gloriari quasi no accep
ris p Corp m Tu at fm
b. augm i libro de doc pa
na Doctoris catholia offina
e ut doceat ut moneat et
ut placeat om qz fulcimen
vritu mto it iclarestat ut
qzq sciret esset rectu qz
diceret esset ueru et qzq
faceret esset iustu et fm
videt mch q bonitas docto
ris catholia ex tribz apro
bat ex cognoms claritate quo
ad pnu et doctne ueritate
quo ad secudu et ex fame ho
nestate quo ad tnu True ta
resumendo omisa uliori thes
diuisione ut planda breuitate
positu posset occluda

Dixi pmo q bonitas doctoris
catholia approbat ex cognos
claritate pr hat ei dictu
e dauid Regi fedi Regi p m
Tu sapiens es sic habet sa
cia angelus dei ut iust

deo Gen m. Eius sit dñ
factes bonu et malu p p p
di sexto die et dñs dixit ibid
Ecce uia facta e sic vna ex
uobis scies bonu et malu
Vnde et n dñs reliquisset nob
hoc seme itelligere q Sodomo
ma fuisse et q gomorra si
miles esset. Ista l. Et Seneca
exla p m diat oia sine lris
mors et uiu homis sepul
tura Et boetius diat No enat
uatio ignoranc ceateta q d
nichil quoz ignoracia scy
turaru ignoracia xpi e p p
p m di si iusta. Quid at
dignabilis q huc ignorare
et per conseques n amare
que egregie cognosce e vita
etna habet. Iobis p m. Hec
e vita etna ut cognoscant
te solu ueru deu et que m
sisti iesu cristu Quid hyper
bestialis qua huc nestare
que ois creatura clamat
et quada ut ita dicta violeta
sue agnoscere impellit ut
ei diat polito li n c p m
Stultu e abeo haberi qd ra
doi apparet disscere et m
ues uidet temerari leges
puaritari ne Sed q scdm smar
fm Gregori p l i mo sup
illo Job auz da diuinitat
Int sciencia et sciencia differe
cia inest uerba naq sapie
ne que reprobi audiunt Ele
ti no solu audiunt sed eam
gustat ut eis i corde sapiat
qd reprobora no metibz sed
auribz sonat Consideradu
e q no qualiscuq sed itusse
ita reru cognatio requiritur
i doctore Sic ei diat Sapiens
Ecceles pmo posui i amo
meo sapiet iuestigare de oibz
que sub sole fuit sapit
iqua qm singula suo ordine
studio et fine debito nosse
oportet Ordine quippe ut
illud vus qd maturius du

16.
ad sua et aliorum edificatio-
et potissime laudem dei. Sapie-
tia quippe consistit in cognitione
rerum siue diuinarum siue humanarum
est ad finem debitum et optimum
directa. Alioquin talis notitia
inflatur non edificatur. Sic corpus
vnde de immo nisi sit perfectum
et ut ait beatus Bernardus super cantica
sermone xxxv. Sic cibo indigesto
quod non habet decoctionem
generat malos humores
et corrumpit corpus. Si uero
digesto fuerit nutrit et con-
suat. Sic scientia igne caritatis
non decocta malos humores ge-
nerat qui sunt mores mali
scilicet iram ex quo infero quod in-
flan de scientia non habet ve-
ram sapientiam. Inflatio ei dicitur
dum extollit et tumor mentis
dum inflatur obnubilat. Et ob
hoc iuxta sententiam beati Gregorii
xxxv. morum. Iniqua mens dum
se sapienter carnaliter appetit
stulta se ad spiritualia ostendit
ubi igitur uera sapientia ibi re-
ctus est usus illius ibi fructus
boni. Ex quibus infero quod
quod uera sapientia sit et scientia
longe est ab impietate longe est
ab hereticis et pseudo docto-
ribus. Hoc ei semper beatus Bernardus
super cantica sermone lxxv.

¶ Una semper intentio fuit captare
gloria de singularitate scie-
ntie quod superbi et heretici
quantomagis de sublimi intelli-
gentia fastuose repleti am-
bunt. tanto amplius mane-
sunt quod profecto finem debitum
pretereunt ad iane gloriam
se conuertunt. Dicit ei beatus
Gregorius in pastoralibus. Hereti-
cos ad intellectum suum inten-
tio peruersa non raperet nisi
pius superbia inflaret. Qui
et preteritis se sapientes
arbitrantur sequi alios ad me-
liorem intellectum despiciunt. An-
ut apud imperitum uisum
facere sibi nomen.

sua prae se agnoscere et inflata
fucans rationibus roborare
ostendit. Petrus quia ueritas sola
uincit et est et uincit di-
uinitate. Enit ut diuinitate de-
fuit. Idem praeputat de uno
errore in alium facile prola-
bitur. Nam ut dicit philosophus primo
philosophorum uno magis dato
sequitur plura. Ad re uera
ipsi immo gigneret si iane
superbie fastum abincedo in
more domi et cordis humilitate
scripturis iudicaret et ueri-
tati locum daret. Seruimus ergo
et scripturis non dominari et
humili prae postea et ipsam
intelligentiam ab eo quod omni scien-
tiam dominus est et auctor xxxv
vnde de legibus quod ipse superbi
resistit et humilibus dat gratiam
sua. Iam in. De quorum humi-
litate in uideat promouere
dus quod in adquisitioe scientiae
illud quod sancti patres statue-
runt semper ac sapienter seruauit
modum. Sapienter igitur quod doctores
ultra semper consentiebant ita
ut reponeret sapientis quod
dicto situm patrum esset adi-
si aut determinari hominem talis
attrahit laqueum uisus pestiferi
constat fugiebat. Sapienter adhuc
quia acquisita animi liberalium pe-
riam putili tristitia se ad
scholas. Contra facilius ut
ibi quod rei publice accomodum
quod quod sit saluti humane neces-
sarium clero depictum ostendat
In quibus quantum profecerit per-
fecto hesitans satis fecit. Iste
ma prout quod quantum ad cognos-
clatitate recepit bona et tantum
de primo.

¶ Dicit secundo quod bonitas docto-
ris catholici approbat ex do-
ctrine ueritate. Quia et
docet ueritate debet esse su-
perum in di. si ad.

17
9
sit rector. doctore esse discretum
i sileno. cautum i uerbo ne aut
tarda proferat aut dicta re
necessest. Oppoz ut ad ea que do
cet attedat ne si iordmate ad
loquendu rapit. erroris uolue
audienti corda feriat. Sic ne
pe ueritas diat. Sale habete
i uobis. qm ipe et quid p sal
mfi discretio et ubi sapientia
designat. Ut diat b Greg
Sumo opere itaq. i doctore
catbolico requit. maturitas
locutionis. Non ei alia passio
signum i uerbo debet appare
doctus qa qp ipe latet per
fmonem extra patet cu vba
sint note passionu que i aia
existut. Ut di pmo prememas
Et Seneca diat. Symago animi
fmo e qualis ei e. Ita talis
et ois. Sit ergo doctor matu
rus loquedo necessaria qntu
ad fide et illuminatione. utilis
quantu ad moru edificatione
loquat. materie coforma qntu
ad impressione. pnt necessaria
dicebat apls p cor. xv. Notu
uobis fano ewangelii qd predi
cam uobis qd et accepistis i
quo et statis p qd et saluam
Ecce suma necessitas. fides naq.
licet sit ex auditu uerboru p
ifusione requit tamen exterio
predicatione pnt ualia dicebat
is. apls i cor. i. e. Solo i et
clesia qnq. uerba sensu meo
loqui ut et alios istruat.
q. qnq. mlia uerboru p qnq.
uerba intelligit. qnq. fmes
pnt quos debet fieri omis do
ctina spualis sit per uerbu
istruoiois quo ad mfiios. ex
citatiois quo ad pigros. Con
solatiois quo ad desolatos.
commatiois quo ad duos. ex
ortatiois quo ad bonos. pnt
utilitate i fmo. querendaz.
Diat b Ambro li i de offic.
Alliga fmonem tuu ne lipu
et ne lassuiat et mtiloq.

Diat Arnulphus i li o istru
nona. Ad res uerba ad uerba
uoces ad uoce mltas. ad mltu
gestu. ad gestu modulatio
tonu corporis i doctore refe
rat. Non oia uerba conueniunt
omni materie. nec eut ide modu
pronuatiandi. si alia conueniunt
passioi alia aptat. ita natiui
Insignu huius aplis predicatoris
audiebat qsq. lingua sua i qua
natus erat. Act. ii. Ecce lauda
bile maturitate locutionis do
ctoru p natiui. Ecce eregione
pitulosa. ita natiui. doctus
lingua. Ita ut diat Zenon
i phormioe. Nichil e qm ma
le narrado possit dagnari. Et
eod diat tullius i li de padq. is
Nichil ta horridu et iultu
qd no otone splendescat. Et
pnt hoc diat b Ambro ubi sup
Restrigat lingua habene in
culis frenas habeat suos
quos tenuari possit. ad me
furas fmones proferat ex
aminatos libra iusticie ut
sit grauitas i sensu i fmo
poda et i uerbis modis. Sit
aut quatuor documeta faci
dia doctoris exornata. fmo
Gilbertu i suo euadimeto
pte pma. Ut uis eloquencia
habeat maturitate. suauitate
mediocritate et copiantate.
pma ex parte doctoris fmo
ex parte uerbi. tertiu ex par
te doctine. quartu ex opatioe
ad eos qui debet doceri. Ma
tutitas ut pnt osteditur
i pronuatiatioe i motu et
gestu. quibz modis. fmo va
leriu mapm. Doctor tribus
modis homines aggredit. v.
Aures eoru penetrado. oculos
demulcedo. et animos inade
do. Quauitas osteditur cu
aliquid proferimus ad reno
uadu desideriu. ut ad tolle
rendu fastidiu. unde tullius
i sua tetthorica. maxie ua
letas delectat auditores.
Arnulphus d. qm gradibus
et uis non tam d.

101
varietas tamē nobis ex vili
oribz grata sit de hac quoq;
loquendi suauitate tāgit Tu
lius i lro de pnaoe orōms
dices esse omia quāq; orōms
lūma sū diluatiō breue
probabile illustre suauē
Et oratō i poetia Aut
prodesse uolūt aut delectare
poete Et Gen xl v Cosolati
ē ioseph fratres suos et bla
de et leuiter ē locuto Medio
citas ostēdit qūdo mediocritas
est sūmo doctoris nē nimis tar
dus nec nimis cito Ad quod
dicit Seneca Ep̃la v fana
q; exiguū et p̃bia i partes
nō i frustra diuida Diuidi
ei illas nō qūdi uale ē Na
ap̃rehēde q̃d māia ita
mīma diffiale ē Vt ei vī
bē mīma quod nulla diuisio
Silit cōfusiō ē q̃q; sectū ē
usq; i puluere hēc ille Sed
capitatus ostēdit i hoc qū
p̃m odiaone auditor se ha
bēt ūba doctor Vnde b̃z
Gregg sup exēle Omelia p̃a
dicit nō ea tātū p̃iculosa sūt
que de deo falsa dicūt sed
etiā que uera sūt et nō opor
tune proferūt Vē ad Cor m
dicit Ap̃ls Non potui uobis
loqui quasi sp̃ualibz sed q̃
carnalibz tāquā p̃uulis in
custo lac uobis potui dedi nō
est Et iterū p̃ma ad tessā n
dicit p̃fctū sumus p̃uuli i me
dio uestri tāquā si nutriti fo
ueat filios suos In quo se
ostēdit ap̃ls p̃m capitate
auditor suos oformasse ser
mones De hoc etiā ita d̃
petra hanc Debet predi
cator nō qd̃ ip̃m dicit sed qd̃
subditos doceat audire at
tendere diligēt et p̃uulis
impedire debite nutritiōis
obsequia et blandimēt magis
cōgrua qm̃ periculis ūba de
p̃mēre nō quadrare s; lūre
p̃mōēs mutare uoces amo
re uarios affectos mēte et
qua corpore imbecillit
terū mōtia oī v

Gilberto ubi supra Student
magis alta quā apta dice fame
tes apud infirmas itelligen
cias miraculū suū nō p̃lā
salutē operātes plus iñstūt
falax uerborū quā sētēns
rerū et erubescūt hūilia et
plana docere ne sola hēc sūt
se videat erubescūt uerba
habere nudare māmā lactae
p̃uulos hēc ille Sed aut
uicini optie nō sūt qm̃ tū
grado que ascescunt estis om̃
mōū perfectiōe debeat esse
preclarior tā ueritate quā
maturitate doctrine uobis
opus ē ut ita nō aliud n̄
qd̃ a custo habetis annūciare
studeatis q̃ et ab ip̃s recep
itis bona et tū de fido

¶ Dicit tertio q̃ bonitas doctoris
catholica op̃robat ex fame
honestate opt̃ ei doctore at
tendere ut fama sua sit hone
sta ut nōmē suū tū re totor
det sup i p̃i Sit nōmē
tū ita et laus tua i fines
ire ut v. que ore docet ope
ostēdat et q̃ audietes uerbu
melior per exēpla laudabilia
et fame redoletia qm̃ p̃ uerba
subalia gradiat Nam ut dicit
Seneca Ep̃la septima p̃lo hoies
oculis quā auribz credit et
lōgū iter per uerba op̃ediosū
et efficax p̃ exēpla Et ibid
segt q̃ turba sapiētū p̃lo ex
mōibz quā ex uerbis Socrat
trahit Quāq; i doctore catho
lico nō m̃s requit ueritas
uite quā alitudo itelligēcie
Ats quid prodest de lege dei
disputare mod̃ ite diuēdi
uerbis depigere et extra le
gē dei esse florere uerbis s;
nāq; fructificare operibz ad
pugna hortari alios et m̃bal
cōnouisse de pugna Reuera
mōstro simile est pleno re
tre de ieiuniis disputare sit
tū dicere beati et p̃mēti
mū ip̃m extollere

Sicut ei mox obuiat illud apli
 In quo alii uideris teipm con
 decinas qui predicas no fina
 du furaris qui diis no me
 chandu mecharis ad roma
 fido. Unde Hidero de sumo
 bono c. p. p. p. qui no uiuit
 sic docet ueritate qua predi
 cat credibile facit Et aduer
 tedu q quauis offitū doctoris
 consistat i uerbo et exemplo qm
 qui bene uiuit et bene docet
 p. m. istunt p. l. di. m. l. n. Int
 ista tamen exemplū tāq. effi
 catio et elemp. p. m. p. f. e. t.
 facie seu uerbo. Efficatio quip
 pe q. cuius uita nosat. uita
 da doctia quoq. pro fabulis
 habet et oteptu. Unde et
 p. m. dictū ē. b. i. imaculan i
 uia et q. i. aduictū b. i. qui
 scrutat. testimonia eia. In lau
 de q. uia b. i. descriptioe q. p.
 mittit sed i lege d. m. volu
 tas eia et sequit. et i lege
 eius meditabit. die ac nocte
 Et p. m. hoc intellecto bonus
 oia faciens eū. Unde et
 dictū ē. Cepit iesus facere et
 docere sed p. m. hoc demde
 illud n. apls dixit discipulo
 Attende doctrine et tibi s. i. f. i.
 te hoc. et illud i fine. Eler
 aoc q. p. m. e. actio quaz
 sciencia q. sufficiens ad salute
 s. i. illa qd. no illa sequit. ei
 dei no ē i s. m. o. s. i. uirtute
 Sicut accedit q. eutes i. e. m. a. u. s.
 nec comitatu itmeris nec
 collaoe s. m. o. i. s. coambulatoz
 et cofabulatoz ibi poruerit
 agnoscere. Nouerit aut fa
 mulatu caritatis et hospitio
 beneficio cu cogentibz illis
 strant cu eis et cognouerit
 eu i fractioe p. m. s. luce illi
 et i. q. i. r. o. p. m. t. at. e. t. e.
 i. a. z. de qualitate doctoris. Ca
 tholici possent. disputado
 et quasi per scripturaru pulce

imponat sed magis ut eū
 hoc scito tā p. m. decoratu
 cūctis ostendere. p. m. h. e. ei
 q. h. e. que p. m. a. t. a. s. u. t. u.
 goroso p. b. a. r. e. examine i. e. o.
 s. u. t. u. e. n. t. a. h. u. c. u. o. r. a. t. o. a. n. t. e. s.
 s. i. t. d. i. g. n. e. d. i. g. n. o. d. o. c. t. o. r. u.
 n. u. s. p. r. o. s. u. i. s. m. e. r. i. t. i. s. a. g. g. r. e.
 q. a. d. o. In hac et s. i. t. a. d. m. u.
 s. i. t. a. r. e. s. t. u. d. i. u. c. o. t. i. n. u. a. s. m. a.
 n. e. n. s. d. o. c. t. i. s. i. g. e. m. o. a. t. t. e. t. o. i.
 e. x. e. r. c. i. t. i. o. B. e. n. u. o. l. u. s. a. n. i. m. o.
 a. t. t. e. t. o. a. d. a. u. d. i. e. d. u. B. e. n. u. o. l. o.
 a. d. a. u. d. i. t. a. r. e. t. m. e. d. u. s. i. t. e. r. a. t.
 d. i. s. p. o. s. i. t. o. u. t. n. a. q. e. i. y. m. p. a. l. y. s.
 i. n. g. e. m. a. u. i. t. a. u. d. i. t. a. f. a. c. i. l. e. p. e. r.
 i. t. h. e. r. e. t. e. t. p. r. e. p. t. a. f. i. r. m. i. t. r. e.
 t. i. m. e. r. e. t. u. t. l. a. b. o. r. e. e. x. e. r. c. i. t. i. o.
 t. u. n. i. n. a. t. u. r. a. l. e. z. s. e. n. s. u. e. x.
 t. o. l. l. e. r. e. t. e. t. p. d. i. s. c. i. p. l. i. n. a. l. a. u.
 d. a. b. i. l. i. t. u. i. u. e. n. s. m. o. r. e. s. c. u. s. a.
 e. n. a. c. o. p. o. n. e. r. e. t. n. u. l. l. i. a. s. i. c. i. e. n. t. i. a.
 n. u. l. l. a. z. q. s. s. c. r. i. p. t. u. r. a. u. i. l. e. z. r. e.
 p. u. t. a. s. A. n. i. m. e. d. i. s. t. e. e. r. u. b. e.
 s. t. e. s. e. t. a. d. e. p. t. a. s. i. c. i. e. n. t. i. a. r. e. t. e. r. o. s.
 n. o. c. o. t. e. p. n. e. s. S. c. i. u. i. t. e. i. q. a.
 p. h. i. s. e. e. t. a. g. g. i. t. a. n. t. i. b. o. q.
 e. n. a. a. n. t. i. q. u. i. p. h. i. s. u. o. s. d. i. s. t. i.
 p. u. l. o. s. m. o. r. e. s. b. o. n. o. s. i. n. t. u. e.
 c. u. o. m. d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. s. a. t. a. g. e. b. a. t.
 p. r. o. u. t. r. e. f. e. r. t. b. x. i. d. o. E. p. l. a.
 p. p. v. m. de s. o. c. i. a. t. e. q. u. m. u.
 s. a. z. p. h. i. l. o. s. o. p. h. i. a. r. e. n. o. u. a. n. t.
 a. d. m. o. r. e. s. o. p. o. n. e. d. o. s. d. a. n. e. t.
 i. t. a. q. n. i. p. m. o. u. e. d. o. z. s. a. p. i. e. n. t. i. a.
 e. r. u. d. i. t. o. z. r. e. p. a. n. t. i. a. c. o. p. o. s. i. t. o.
 f. o. r. t. i. t. u. d. i. e. m. u. n. t. o. i. u. s. t. i. t. i. a.
 u. a. l. l. a. t. o. z. e. t. t. a. s. i. c. i. e. n. t. i. a. q. u. a.
 m. o. r. i. b. o. s. a. l. t. a. t. o. z. e. t. d. e. h. i. s.
 a. c. a. l. i. s. u. i. t. u. t. i. b. o. z. e. x. a. c. t. i. b. o.
 p. u. b. l. i. c. i. s. c. o. m. e. d. a. t. o. z. t. r. u. a. g. g. i.
 u. t. e. x. i. g. e. n. t. i. b. o. s. u. i. s. m. e. r. i. t. i. s.
 i. s. i. g. n. a. d. o. c. t. o. r. a. l. i. a. r. e. c. i. p. i. a. t.
 i. a. u. t. d. i. c. i. t. t. h. e. p. o. s. i. t. u. r. e.
 r. e. c. i. p. i. t. b. o. n. a. n. u. t. a. t. o. p. t. i. a.
 r. e. c. i. p. i. a. t. p. o. r. o. i. p. s. u. s. a. d. t. a.
 r. h. e. d. o. r. a. d. o. c. t. o. r. a. l. e. z. u. t. a. s. t. e.
 d. a. t. i. h. o. n. o. r. e. n. o. m. i. s. i. e. s. u.
 x. p. i. p. s. e. l. a. b. e. n. e. d. i. c. t. i. a. m. e.

Var expedito pmo pnapali
 uemendo ad secundu pro alio
 tuaoe pat domi ad gradu
 factu i iure canonico pro
 molendi assipit uba lecta
 i ewangelio dicit current
 Sequebat eu multitudo mag
 et ponit originalit yos v
 tnsipit i canone p p p
 di i pmo Reueredi patres
 doctores it Quia ut ait
 stus pns pnt catia pmo
 p p p v Ada pmo ho m
 paradiso uoluptatis collocato
 nihil molestie senserit
 odoriferis stipato malis ful
 nto floribus gloria et honore
 coronato et constituto sup
 opera manu pashatoris
 cui fors erat et foctas cu
 plebe angeloru et cu omi
 militia celestis exercito
 mutauit tamen gloria diuine
 similitudinis i similitudine
 vituli comedet fenu p
 im Et ob hoc pams ange
 loru factu e fenu positu i
 presepis nob tng uinct
 ybu qz caro factu e ut ha
 bitaret i nob Si quid qa
 tibo hominis mutato erat
 i pabulu pecor hore mutato
 i pecor tristis qz et lacrimosa
 facta e mutatio ut homo
 paradisi mola tre dñs
 celi cuius domesticu domi
 sabaoth frat beatoru spi
 rituu et celestiu coheres
 uirtutu repetma se quifoe
 luenerit pnt infirmitate
 iactet i stabulo et pecori
 na similitudine iogeter
 feno no miru q homo mfer
 bestis similis imo quoda
 ipe bestialior effecto quia
 racoe riges no tamen ran
 one videns instabilis et ue
 lut luna mutabilis vano
 et per diusa desideria diff
 ato sedes i tenebris igno
 rante et umbra mortis i
 masit uagus et p
 super terrar

bestialitati hominis et ignorane
 nubilo compans uelit i mudi
 et illuminare dignatus e hoies
 quas a pecorinis cessantes op
 acioes ea ad qua creati snt
 gloria affectuose querecet et
 via salutis per qua itur ad
 illas Nunciuu predicationibz
 iueniet unde et factu e
 q eo docete ut bestialitate
 euaderet sequebat eu mlti
 tudo magna pnt dicit tbe
 profutu per q corporales
 prescia ab homibz decima
 bat decreuerat subtrahere asse
 furus i celu Nolut sine ope
 raris vinea suas ipas sa pnt
 Eccllesia relinquere Sed pmi
 apostolos coluinas Ecclisie
 demde doctores et magros et
 ceteros i diuis gradibz doceau
 constitutos adanuciandu mane
 misericordia sua et ueritate
 sua per noctes uatns regionibz
 et diuis temporibz mittere no
 cessant neq cessat Cui etia
 largiete gestu e q et huc
 uiru dnm promouedu i statu
 docet qui taqua uir potes
 et pnone tales se exhibet q
 eu merito seque multitudo ma
 gna dignatus e mitte p sue
 plebis consolaoe Et quid pmo
 uedo i statu decent reptitudo
 e ydoneo Si pnciosu a vili
 distint Si doctna sue uite co
 giuit Et si ex doctna ipia fru
 ito et edificatio cōsurgit Tale
 pfecto seqt multitudo magna

Dupi ergo pmo q pmo uedo
 i statu docetis e ydoneo si
 pnciosu a vili disternat qus
 et canomista pdeat q iusticia
 cole sit sumu bonu i hac vi
 ta p q n cu deuotissia sepe
 tamen ubi e iusticie emulatio
 nisi affuerit discreto zelo
 quor nedu iunlis sed etia
 pnciosus iueit Et ideo nec
 sariu e pmo uedo

cetero ut ait Sicut siy tati fmae
 pl ix no ta uti qua modera
 trix et auriga ututu ordina
 trix qz affectionu moru doctrix
 et consumatio pfectionis tolle
 bat et ita viciu e fm ipm
 her quippe trucidit uba docet
 ut no fiat plus neqz mino
 Et ideo ut vile a pioso sepa
 ret iustu ab iusto veru bonu
 ab appareti bono opus e ut
 vniuersa ad norma rationis
 reducat ac nichil pret rectu
 uelit faciat qd ad prudencia
 spectat politia qz mud
 et omia que i mudo fut co
 tēplatioe diuinoru deserviat
 qd ad purgatoria pmet pri
 dentia et q i cognoscendis di
 uinis iugit delectet ad eo
 q alia a diuinis q quasda
 ymbrias inducet et uaitati
 subiecta ee qd spectat ad pri
 dentia que est animi ia pur
 gati duo fit q et si omis
 scientia sit de nro honoru ho
 norabilu po de aia ynter
 suas tamen prudēs animus
 eligere debet qbz magis ad
 salute poterit dirigi Ette
 magis du subtilit anomyta
 acie met ad speculariū co
 uertit iuenit platone secre
 ta nature rimate pitagora
 planetaru circulis metas
 astroru meatibus calculos af
 figere cuncta ena spem or
 bis climata distinguere Endi
 de pplexis geometricaliū fi
 guraru studijs incubet os
 dialecticos cu suis silogismis
 huana quid nigema utilit
 acuire et dispone ad maiora
 no in esse dute has suas
 pietat quauis profice pos
 sit ad vira du fuerit i vto
 meliores assipre p v v n
 di si qz gramatica Cerint q
 officiu plogua proficiat po
 etaru fabulosa cometa et io
 impedit tulianos oratores
 leuide puita

pmit que ducit hoies ad sa
 lute qualis e sua Jania ge
 nedu nobilitat corpora de pbe
 de multa s aias dirigit i salute
 dicta et qli cu sit ars de pe
 et remi cu infirmitas qd q
 ei i ea paxit qd pibet
 tota pail dubio fit ad pro
 fetu aiaū teste apls oia
 scripta ad nra esse scripta ac
 ideo si ad huc fine ois scri
 ptura canonu referri debeat
 ut salo die requirat Si
 fugientes honore et gradu
 i sciens ut sedibz aia lu
 tra post pomino yd potissim
 p qd leges et una sit
 no suam aut si ad pauca
 respicietes dignitatu pro
 sus no ee appeteda culma
 aspici et scriptue que id
 videt inuere oformari con
 tedio q scripture uoluntate
 decertamo Iam ei dicit no
 recubas i ymo loco speid
 paxies mēens qui audit
 dicat uem et qui pibet
 ne uocem mgti tpe uibet
 discipulis Ite docete omis
 geres qd ult Si q du
 aiaū fructo querit no
 huana laus no popularis
 fauor no aliqua reuerēcia
 met itecione querat Sic
 Ioseph vi scitis ut pici
 losa pli subleuaret esu
 ric scda post regē no ab
 gat suscipere dignitate Gen
 pl m Moyses qui dudū co
 gnati grege i deserto hūlit
 pauit ut melioris post
 modū gregis dux fieret
 totius israhelita pli ob
 sequi no refugit qui nimis
 ad tati honoris culme pro
 ducto e ut ois illa hebreoz
 multitudo pio legibz su
 plex obtemperaret Iosue q
 q monsi mster extitit eo
 moriete sustipe regimis
 no recusat Samuel q qm
 diu no e ab ipso plo expi
 pato arce delecto et ex
 pto videbat i publico

proximis potuisset sua predi-
catione proficere nequaquam ue-
riti fuit et multis coruscare in-
raculis et ipis regibus omni-
pote uenerabiles apparere et
si nos ad nouissimū testamentū
querimus. Nūquid petro fauor po-
pularis reuerentie defuerit
qui tot languidos suffusa so-
lū sui corporis umbra sana-
uit. An dilecto iohānes petro
euadere honoris reuerentia
potuit qui vniuersū populū
virore ac mulierū in ipius
et laudibz sibi occurrebat. Quā-
vis ab epulio reuertetur. uenit i. di-
uersi qz bonis scripture sitū
multorū testimonia qz passim ho-
nor nō ē abiciēdo cernit.
Cruare noster promouendo
qā pollet scientia que docet se-
perare pretiosū a vili. iustū
ab iniusto sic se habeat ad ho-
nore sibi conferendū exteri-
ut ipm pro aliorū salute
et utilitate suscipiat et eū
honore menseat pro sua gra-
titudine ostendat. qz vndiqz
inspecto sit proximorū sa-
luti et fructui provideat
ut ipse p cellatioris vitā nō
succubāt nec ex eo islet ani-
mo si ipm secuta fuerit in-
tuitudo magna et hoc de jo

Dei secūdo qz promouēdo
statū docētis reputādo ē
ndonēdo. si doctrina ipia vite
congruit et respondet aut
ei Gregorius pxi mox predi-
cator subaudi ut docētis
fugēs officio si a suis vo-
cabz discrepat. ieiunū ferat
qd' alio māducat qz suo se-
mē tpe nō pascit qn a uer-
bi sui rectitudine praua ac-
tione uacuat. Et subdit plerū
qz discipuli itasū bona au-
diūt cū ex magi vita opes
exēpla destitūt. Et iterū
aliquos iterpositū subdit
magi vigilantes scientia
vita dōmētē.

docet face negligit p somni
operis occidunt et negligētes
opimūt quos alere uerborū
lacte videbat. Hec re. Quis
sit qz docētes huius cū rephē
sibilū vinit et habet discipu-
los vite laudabiles nequeat
salsū alios colorare vite quos
poterit sibi attrahere mollit.
qz dū bonos se habet scriptes
ostendit apud iudicia hominū ex-
cuset mala que agūt et hū-
militat et si liquoris iterū
fontē habere videt ieiunū tū
sit nec de fontis dulcedine
bibit qm et si igemū itelli-
gēte a deo accepit ueritatē
tame finas legēdo face con-
tepmūt diuinas quippe sapie-
et scientie i scripturis aspmūt
ad ornāmētū tame vite sue
p vsti eas nō aspmūt. Vbi
quid ponderosa que fūdū
osiderat ad opulēda tame
hec opere ullo amoris studio
elaborat. At cont nō nūqz
desideriosū mgi ut doctor a
deo ingemū accipit ut cū ex-
eritū noluērit ut ueritatē
dicat ex negligētia iustius
pumat quia qd' sine magno
labore i aliorū opere videre
et amperere potuit. qd' scire
et alijs tradē qz pfit licet
dicat qz nō nūqz idēto studi-
osus tarditate itelligētie
pumat ut eo maiora retribu-
tioris pma iueiat quo magis
istudio itētiōs elaborat. Cū
itaqz docētes sint positi sū
signa ad sagitta ita ut qd'
ab eis agūt facile a ceteris
trahit i exēpla de uoto et
vo re magne. Et sū btm
Gregorius notū mox notū mon-
tū Altitudo docētū sufficit
pfecto vita uerbo et doctrina
iporū debet cognue actio. qd'
ei iuxta finas eiusd' scū do-
ctoris ibid. montes uocat
qā p vite resitūdie im-
ieitū deseruit.

ita luceat et vita. vide tamen et
argute cuiusque debet aspicere
ne tunc pressu tunc qd absit
lume suu i tenebras querat
Aut ne forsan qd no accepit a
maioribus ul a deo dicat Aut
qd accepit merito erogadu re
tineat. Re quippe pami retine
reserbit. A ornato virtutibus
pono facie et eloquencie fulcat
merito forte aut desidia Aut
minus discretia humilitate sibi
bonu qd prodesse mlti posset
humili imo dampnabili ligaret
silencio. Nec sit sic nec e de
illoru nro qui ante voluit
placida ul diuina effude qua
isudi loqui qua audire pmy
iores et parati docere qd no
didicerunt. Aliis preesse gesti
entes qui seipos regere no
norunt. Et ob hoc pmonedo
ut debito dignitas fugat of
ficio et reddat auditores ac
ceptabiles dno sectatores bo
noru operu. Sit sic et est
moribus opposito i dilectione
mansuetudo i societate stabilis
i promisso fortis i omisso
sibi fidelis. Sit prona ad co
cordia iugis et ad psequen
dome iusticia et presertim he
retica prauitate. Sit i iudicio
recto i loquedo modesto. In
arguendo pcta homi strenuus
In copacendo delinquentibus et
penitentibus pius i iudicio di
cretus i dispensando iustitiosus.
In dandis consiliis fida. In red
denda iusticia inflexibilis et ipte
rita i omibz responsis suis
ubi agit de meo ul tuo et
presertim ubi agit de periculo
aie ne quid obrepas ul alci
noceat transpecto. Nichil ego
adeo vita homis sic ato illu
strat ul obtenebrat sic dignitas
docet. Nam ato fit alius uel
xpi bono odor vite i vitas
uel odor mortis i morte ul
odor adeo ul rumor i pto.
Hecne sigs qda splendidiore
vito qua i luce. Et

rit. Sed super scandalabru
Etne positi luce i tenebras et
fama i uesama et ifama
conterunt. Quibus reuera to
sulao fuisse adhuc latuisse
sub modio et sub umbra ho
neste opinionis qua tu msa
ma scandalabru astedisse ad
huc et turpitudine eoz sub
humilitatis uelamine latuisset
misi ea dignitas diuulgasset
Sed creuit honor et tu honoe
creuit ifama. Eo q iuxta sa
turicu omie animi uigil tato
aspectus i se tme habet qnto
qui peccat maior habet. In
doctis quippe ul subiectis
sepe parat sed si doctes de
liq i eis ifama om lique
exarmat. Et ideo ut pmoie
suis fama bona quas habet
imaculata suare iugilet
semp q doctne sue vita re
spondeat ut sit pmo ad
algora dignati vita sua con
ueiat qd no scandalizet sed
edificet i eo du secuta fuit
eu mltitudo magna et hoc
de secudo

Dei tertio et ultio q pro
mouedo i statu docet requi
tado e idoneus si ex doctna
eoz fructus et edificatio ali
oru consurgit. Aut ei beato
humbro i quoda smoe de
feto benedicto. Sunt qui fru
ctu faciunt sed no sunt. Sunt
qui fructu faciunt sed no i
suo tpe sunt arbores ifru
ctuose ut sunt quercus et
alnus et alie arbores sil
uestres quas nemo plantat
i orto suo q fructu no fa
ciunt nec humano vsui apte
sunt sed poramo. Hec ille.
Tales quippe sunt qui pmo
nones querunt ut sedcant
cu pnapibus et solum glorie
teneat comestacionibus ludi
criis et uoluptatibus ac aliis
mundi oblectamentis iustat
aut deus uent e et glo
ria

241
sui potuit fuit qui non tam ut
i auditoribus proficiat sed ut
acquirat gloriam quam deside-
rat virtutis vel honoris ve-
lame assumit. Cum autem
fructum faciat sed non in tpe
hunc sunt nimis propterea as-
cedentes qui flores quid-
videtur emittere sed cito co-
figit eos marcescere eo quod
dispositiones eorum quas nati
sunt ad scientiam vel sapientiam
antequam veniant ad habitum
evanescent. Et ob hoc in iure
demonstratur esse cautum quod in
arguendis assumi non debeat quod
forma discipuli non assumpsit
de clerico cum in arguendis multa
quid sunt a principio studiosi
et fervet qui postea videtur
deficere per quod in discipulis
quo fit quod in promotione ta-
lentia non per universitatem gi-
gant detrimentum. Nam qualis
erit edificatio discipuli si
intelligit se magis suo docen-
tore vel quod qualis et ob
hoc qui non maturam festi-
nat ad cathedram dum dele-
ctat in loco glorie fuit alios
auctores iure vel per di. c.
ult. Nec ei attedunt quod illis
debet esse doctores vel magi-
strum operatione sui discipuli
palee dicat per per di. c. c. m.
Quare beatus Hieronimus scri-
bens ad rusticum monachum
Dat studentibus tale consilium
Multo tpe discere que post-
modum doceas et iter bonos
secutis meliores. ubi tra-
hit primo argumentum contra
momentaneos doctores vel
magistros per per di. si officia
Et aliud etiam potest trahi ar-
gumentum cum potius scio-
res sunt audire magistri quam
iuvenes per per di. de quibus
Sive tam senex sit sive
iunior petat si aliter vel
alia doceat quam habeat
per per di. parit ad finem
Id est fit si dignus sit

sine iudicio inenarrabile verbum
vel ut ei adulatione placeat
cum secreta revelat vel si facit
iactationes faciat ut scire plu-
rimum videat. Sicut est glori-
ficus per per. ubi immaculata. Di-
a tamen ostendit quod et si regu-
lariter in modico tpe non potest
quod multum addiscere vel per di.
per per. Et nemo repete fit
sumus de per di. h. per per. q.
de caritate. Sicut bene tamen
studentibus ingenium supplet
tempus sit industria supplet
tempus per per. v. di. morbo.
Nec ei sufficit in stolis diu fu-
isse sed laudabilitate vivere
requiritur est per per. q. n. gloria christi
oportet ergo promouendum prius
pari quam agere prius discere
quam docere prius esse studio-
sum discipulum et tandem do-
ctorem vel magistrum oportet ma-
turescere et sic fructum ferre
Sic ei ex laboribus frequen-
tatis exercitiis iugibus ex
actibus virtuosus promouendi
fructus sperandus est surgere
et edificatio aliorum. Porro
ut promouendos noster fructum
afferat que sentit sine fastu
Auditoribus humiliter submittere
Nam secundum Gregorium per per. m. mor-
p. v. r. per per. h. hoc per per. do-
ctrina arroganti ut humiliter
nesciat inferre que doceant
et recta que sapienter instruere
non potest secundum per per. Et hunc sunt
qui cum quodam fastu preferunt
hoc quod singulariter se itelle-
xisse credant et cum docet
videtur quasi in quodam culmine
residere eos quod quos docet
ut longe a se positos velut
in nubes respiciant. Sic igitur
humilis doctrina magistri de ma-
et ob humilis cupiat id quod
docet in audientibus proficere
non videri nec plura vel aliter
sapere quam oportet. Non sit
iuda sit de gloria

exerisbe domus itumescunt et
magm p ceteris videri uolunt
Sed reuera omnipotere deu hoc
e puotare de domis eis iter
proximos superbire qui eaa
predones no imerito uocat
q dū locūt que no faciūt
t vstū locuatois sue ūba iustor
tollūt hec ille Sit ptea mā
fucto hūilibo sit rigido pti
naabo instet t corrigēdis
excessibz oportue importue
net pteat silētio que fuerit
emēdada uerbo ferro quippe
fācēda sūt ulnēra que fōme
totū nō sentiūt distiplina
Vnde heli sacerdos t exēp
plū fomidinis iudicibz pōit
ne correctio dū adest lōtus
et tēpus a peccatibz subtra
hat. Ipe ei dūtaxat ppter
duos filios quos nō ea qua
digni erāt correctioē corrupit
cū eis sūt et cū hōm mlti
tudie perit. Quia ergo arbi
trabimr doctēs ul predica
tores dignos esse sūmā q i
aula ecclēsiastica et solus
iudiciū presidet et super
nō ignotis puorū hōm tu
mibz dū tēpus ad est loquedi
tacet quidū arguere hōmēs
metuit ad stimelia signū
iudicis diuine legis mādata
cōfūdūt Et ob hoc videāt pre
lati qui mala corrigere dis
simulāt qm durē fētēcie
apud districtū iudicē se ob
noxios reddūt qd nō ē de no
stro promouēdo psumēdū rē
Ecce tā qualis debeat esse
is cui officiū doctis comittit
utrūqz descripsi uerū quia
presens dūs promouēdos
ad hoc idoneos nō ambigit
ppter morū et sciētiarū clari
tate quibz se i hac vniūsta
te reddit generosū ppter quod
ut doctis offitio cū maiori
fugat nō ē Ego auctoritate
dei omnipotē et pūlegioz
uū alme vniūstati cōfēo
hac pte i dicit

spectates exerce In nomine
pris et filii et spūs scti amē

In nomine domi nostri iesu
christi qui ē via ueritas et uita

locuturus pro laude et hēco
mēdationē dignis uiri domi
lucianadi pntis emān assuysi
uerbū qd scribit matthei sēptio
et lēctū ē i ante curren
ewangelio

Labor bona bonos fructos facit
Generabiles ptes ingū eximis
doctores egregi ceteri q uiri
clarissimi et insignes Luciad
modū scribit ille uenerandus
doctor lacteo eloquēcie fōte
differtissio lactanius libro pō
adūsus gētes magno et ex
cellētū igēmo uiri cū se do
ctine pēitp dēdissent qd la
boris poterat impēdi cōtēpt
omibz et puatis et publicis
amōibz adinquirede ueritatis
studii cōtulerūt estimātes
mlto esse pclarior huanarū
diuinarū q rerū iuestigare ac
scire ratione qm truenēdis op
bus aut cumalandis honōibz
ibere quibz rebo qm fra
giles et tēne sūt et ad so
lius corporis pertinet cultū
nemo melior nemo iustior
fieri p. Ecce quid illi ueri
tatis cognōe dignissim qua
scire tanto tpe cūpuerūt
atqz ita ut eaz rebo omibz
anteponeret. Nam et abieas
se quosdā res familiares su
as et renūciassē oibz uolūp
tatibz cōstat ut sola nuda
qz ueritate nudi ac expediti
sequerēt. p qz Sōtes Zatu
pfecto apud ipos pro ut dī
ctis Augustinū xip de cū di
co p p m. Virtutis nōmē et
auctoritas ualuit ut i p
a hōm pmiū predicaret
adēpti sūt id ē uo

monstrata periderunt quia ue-
ritas i archana summi dei qui
fecit oia ingemo ac pms se
sibi oppedit no pt alioqz iter
deu horez qz nichil distaret
si consilia et disposicioes illius
maiestatis etne cogitatio as-
sequeret huana licet ei ut
dicit b. Tho. li. i. pmo gentiles
o. octauo res sensibiles ex qbz
huana ratio cognomns pncipui
sumit aliquale uestigiu i se
diuine imitationis retinet ita
tame imperfectu q ad decla-
randa ipso dei substantia omo
insufficiens inuenit. Habet em
effecto suaru causaru suo mo-
similitudine cu agens agit se
sibile no tame effecto ad p-
fecta agens similitudine
semp pertingit huana igit ratio
ad cognoscendu illas ueritate
que solu uideri dunt sub-
stantia esse notissima ita se
habet q ad ea pt aliquas ue-
ri similitudines colligere que
tame no sufficiunt ad hoc q
predicta ueritas quasi demon-
stratie uel per se intellecta co-
pbedat. Hec ille. Oportet
igit mte res diuinas cogno-
scere uolentes eleuari supra
se. Ut dicit fransis petrar-
cha poeta laureato li. i. pmo
de uita solitaria. Sup huani
modu rapiat opora qui sup
homines loqui aut intelligere
uoluit. Ad quia fieri no po-
tuit ut homi pscipm ratio
inotestet diuina no e passus
homines deus lumen sapientie
requere diuino errare ac sine
ullo laboris effectu vagari
p tenebras mentitabiles
aperuit oculos eius aliqui
et noione ueritat munus
sui fecit ut et huana sapi-
entia nullas esse monstraret
et errant ac uago via cose-
quede ostenderet ueritatis
facit q cu arbore bona que
fructu bonos faceret
constat ex gustu uerite
tis difficultate ad se

ptat. Hoc celesti lumine ac-
munere obuoluta i obscura
ueritas latet ea qz ut totu
tu doctis e qd ydoneus asser-
toribus eget ut odio doctis ob-
mista sibi difficultate quar-
natura hois proclius ad vi-
aa pati no pt. Nam qa virtu-
tibus amaritudo pncipua e vi-
tia uero uoluptate condita sit
illa offensi ac ista pelimiti
ferunt i preceptis et honoru
specie delectari mala pro
bonis amplectunt. Sicut uero
profecto erat coru iberae ut
docti ad uera sapientia et do-
cti huius ad ueru dirigeret re-
ligione beneficio utqz eis
qui solo potuit et fecit du
sub uelamento littere ueteris
ad erudienda plebe sua sa-
lutaris uia mitteret prophetas sa-
pientes et scribas. Et p ager-
su reponis gracie quo nobis
oribus exalto emittit misit
quosdam apostolos alios ewa-
gelistas alios aut doctores
et pastores i opa misterii
ad ephe. qto de hereticis
cu exiuncto. Sed qa fm Gil-
bertu i suo doctinali parte
secunda ydoneitas eius qui
alios docturo e consistit i ra-
tione ducendi Et fm btm Agg.
libro quarto de doctina cristia-
na Doctoris catholici officiu
e ut doceat moneat et pla-
ceat. Hec te concludit q mit-
tedo i officiu doctoris catho-
lici debet esse recto ita se
p habitudine cogte ueritat
Et claro extra se p admistra-
tione doctine efficacia obmis-
so secundo membro ad pmi re-
spicio et dico q debet esse
recto ita se per habitudie
cogte ueritatis. Erat at sic
recto fm Gilbertu ubi sup
Si ueritate ducenda alijs ap-
se habuerit ifasas dei be-
nefitio acqstia ex disciplne
studio et roborata bone op-
erum curam. Hec uero

Rectitudinem miteri i officiu
doctoris catholici includi di
ueritate dices alius apud
se habuerit ifusa. ex dei be
neficio. Sma ei e patres
celestis itreata sapientia ge
dat os et sapientia alius lue
p p 1. Ideo ipa lumen illu
minas alu lumen illuminatu
Iobis 1 p p 1 di c 1. Ylla
quippe que deus e sapientia
est et sapit. nec aliud h
esse et sapere. Serui aut sapi
entiae esse quid. picipatione
sapientes put. nec tamen habet
hoc esse qd sapere. Nam esse
put. et sapientes no esse. Ylla
dei sapientia habet i se vitam
sed no aliud habet et aliud
est. Si quid. tui. hoc e esse
qd viuere. Serui uero sapientie
cu habet vitam aliud pfecto
sunt et aliud. habet. quibus
no e esse qd viuere. Nam pos
sent aliquid esse. ne viuere
aliud itaqz e illis esse et
aliud viuere. quia i ymo pa
rete. essentia habet p mian
vita per accessu. ymo. et ei
homo de terra factus e. mssu
rauit qz deus i facie eius. In
raculu vite et factus e ho
i aiaz. viuere. Gen 2. et
p p p 7 q n monses. Sapientia
uero itreata habet essentia.
habet et vitam. sed hoc qd
h ipa e. Dicit ei b Tho
li 1 tota gentiles c 91
Dita uiuentis est ipm. vne
i quada abstractioe significatu
sic cursus scdm ter. no e
aliud qua currere. viuere
aut viuere e ipm ee cor
ut di scdo de aia. Cu ei ex
hoc al dicit. viues q aiaz
h scdm qua habet esse. ut
secundu ppar forma. oport
q viuere nichil aliud sit
qm tale esse ex tali forma
prouemes. deus aut e sui
esse. Exodi tercio. Cum est
sit m ad uos. Et hilaf

et naturalis gms pietas. si
iat ipe e sui esse. ipe e et
sui uiue et sua vita b ille
Sunt ergo si tepam n sapi
mus nec uiuimus. ne sumus
Si ei couigim sumus uiuimus
et sapimus. Ipe naqz deus
ut di ymi Regu 2 staz
dus est. Et ideo ena ipe dicit
qzq ueritatis nos dicit facit
Apoc 2. Cum h aures audi
endi audiat quid sps dicit
Ecclis et exodi 2. Ego ero
i ore tuo. docebo qz te quid
loquaris. Couigim aut ue
ritati etne. p studiu sapie
qd e pfectio sublimus et
utilius et iocundus. Spt dicit
b Tho ubi sup c 20. per
fectio quid. quia iquatu ho
sapientie studiu dat. itatu
uere bitudinis ia aliqua
parte habet. Snde sapientia
dicit. bns vir qui i sapientia
morabit. Ecclia 12. Subli
mus at qa per ipm homo pa
pue ad diuina similitudine
accedit. qui oia i sapientia
fecit. Snde qa similitudo
causa e dilectionis. sapientie
studiu pypue. deo p amia
tia quigit. p qd sapie septio
di 44. sapientia ifinito. the
zamo e homibo. quo q vfi
sunt. facti sunt participes am
nie dei. Sptis aut e qa p
ipm sapientia. ad immortalitat
regnu pueit. Cotupiscetia
ei sapientie deducit ad re
gnum petri. Sapie m. No
tudo aut qa no h amari
tudine. conuersano illis. nec
tediu conuicta illis. sed leti
tia et gaudiu. Sapie ymo
bet. b Tho. Ea aut que tra
studiu sapientie itreate usat
quedar. ym ranois huane
excedit. sic q nali ratione
tapi no put. ad que se h
intellecto. huano. sic oculus
noctiuage ad lumen solis 20
metaphysice et Job p 1 c
di forsitam uestigia dei op
endens et oportere usqz
reperies. Et

scientia nostra Job 28 licet
 ergo ex sensibilibus de deo quia
 est cognoscitur per ea tamen que
 supra rationem sunt ex reuela-
 tione et infusione divina procedunt
 in cognitione intellectus creati
 Sic itaque consentaneum reor dictum
 quod mittitur in officium doctoris in
 schola habere debeat apud se
 ueritate beneficium dei infusum
 cum sine sapientia creata ullum
 unquam ad ueram sapientiam potuit
 pervenire. Et non mirum quia et ista
 que in nobis est secundum Bernardum 28o in
 quibus de ueritate questione 2a
 articulo habet aliquod perfectum
 et aliquod imperfectum. Adfectu-
 tione pertinet certum certitudi-
 ne ipsius quod quod sit certitudo ma-
 luit cognoscitur cognoscitur. Ad im-
 perfectionem autem pertinet discursus
 intellectus a principis in conclu-
 siones quarum est scientia quid
 ergo mirum si ad ueram sapientiam
 non est aditus sine sapientia cre-
 ata. Sed si pariter amplius
 libeat contueri labor philosophorum
 ueterum nec quid nostris equa-
 dus sudoribus. Nobis parum
 quod promittit ostendit. Ambula-
 uerunt et incertum creature
 non inuenientes in quo posset
 quiescere sed quo per intelligentiam
 appaererunt inde per superbiam
 recesserunt quia cognoscentes
 deum non sic deum glorificau-
 erunt sed euaserunt in uanita-
 tem suam. Multa quippe scire
 potuerunt sic sapientes seculi
 uel a deo inspirati uel ab an-
 gelis adiuui aut a scripturis
 inducti sed fidei speculari non
 habentes et non in uia sed per
 deum ambulantes non potue-
 runt penitus non errare. Sanat
 ei oculus mentis per fidem
 ut purgator eius aces lim-
 pidior uideat ueritatem. Et
 sic facies inflata claudit o-
 culos corporis sic superbia pre-
 cludit cordis. Super Gregorium 28o
 Gregorius 28o in 2o libro non
 habeat ille
 tatis lacrimas

ciuitate celestem potulum precu-
 rum arboris spiritus sancti. Sic ei ait
 Hugo Synuenerat mundus scientia
 inflatus a qua itumunt et per
 illam quam ex creaturis habuit
 uiam sibi fecit et scalam per
 quam ad dei sapientiam ascenderet
 sed corruit quia perfudit. Na-
 turalis homo carnalis habere
 sanos oculos et de falsa sa-
 pientie presumens et uana curio-
 sitate progrediens defecit in se-
 du ascendit super se. Na reuer-
 beratus a lumine ueritatis caligans
 oculus infirmitate et
 deficiens uanitate redditus solus
 redit in seipsum et successit fal-
 sitas cum debuit consumari ue-
 ritas. Et in mediocri significatione
 assusserunt creaturatum species
 visibiles tanquam simulacra
 diuorum. Sed erat similitudo
 pagna ut in ea non cognosceret
 diuinam maiestatem et tenebrosa
 ut non uideret oculis sanctitatem
 et ineffabilem ut non proficeret
 ad salutem. Corruentes igitur in te-
 nebris facti sunt ceca et stulti
 ceca ignorantia stulti superbia
 et uana confidentia donec ille
 uenit qui lumen conspuo fecit
 et limauit oculos ceca et lauit
 et uidit et ait qui loquitur
 tecum ipse est filius dei. Job 32
 Nam humilitas saluatoris affluente
 uidelicet carnis lumine infudit
 et sordes tinnit expurgauit
 dei quod demonstrant sapientiam
 ut prius cognosceret et doceres
 audiret qui palpationum ima-
 ginationibus inspicit a mundi sa-
 pientibus querebat et non inue-
 niebat quia pro ueritate um-
 bre et imaginationes apprehen-
 debat. Sic itaque sua reuela-
 tione creata sapientia sentit homines
 intelligere et ferere fructus
 bonos ad istam arboris bonum
 que ex fructu cognoscitur. In-
 dicit. Similis de cassia li 2o co-
 2. Qualis est arbor talis est
 fructus qualis unusquisque ta-
 lia opera eius fructus arboris

uoluntas hominis oīno iūsa
 suo profundior radix arbor so
 lidior atq; fecundior. Quia uo
 luntas hominis humilior erit
 eo magis tpe firmat et ube
 rior fit ad boni operis fructu
 et i subnectit paucas itposit
 Sic bona ē arbor huana dei
 grā assistere sic effiat mala
 dei grā deserere. Assistere
 ergo gratia dei producat fru
 ctus bonos. Et arbor bona
 bonos fructus facit et tācū
 de pmo

Quātū ad secūdu dicit idonei
 tate mittendi i officiū docto
 ris catholici tēdendi. Si ue
 ritate alijs dicēda apud se
 habeat acquisitā ex disciplina
 studio. Accedat pmi ad hāc
 rez illud euāgelicū. At r
 herodes rex congregans omīs
 principes sacerdotū et scribas
 populi. Insuperabat ab eis ubi
 christus nasceret. At illi dixe
 rūt i bethleem iude et addit
 Sic ei scriptū ē p pphetā. Tu
 qui scripturas ex disciplina
 tenuerūt ad pphetas reuer
 tūt. Unde q scriptura uult ex
 ponere. necesse ē eū secūdu
 pphā comanē addiscere. Duo sū
 usū comanē. p p paucos qd
 reuelata sūt secreta diuina
 ut aplis et pphetis. sed pmi
 legia paucoru legē comanē
 nō faciūt. vñ q i petisti. A
 Geneta dicit i libello de mori
 bus. Id sapit vñq; qd di
 dicit. Unde omdis. li. i. tñu
 rō. mīme nouit nemo docē
 p aulta profecto eū scire ne
 cesse ē. qm pro condiciōe ho
 minū uult docere. Sū. Sna.
 Greg. Nazazem i apollo ge
 tico. Plura quippe et specta
 lia ut dicit Sma de Cassia
 li. 3. c. 2. optz scire docentē
 qm populu audiēt. Si ei
 secūdu tulū. Sū. mltis neces
 sū esse oratore.

In eo i oratore quippe spectat
 acume oratoris. Sna pphā
 uerba prudētū poetarū memo
 ria. Iuristisulcorū uox. tra
 gedorū gesto. et legēdi et
 poete cognoscēde historie
 omī artū doctores atz scpto
 res eligēdi et exortationis
 causa laudadi. tēptadi. coru
 gēdi atz vituperadi. disputad
 q de omī re i contrarias ptes
 et qd ē i qualibet re qd p
 sabile videri possit eligēdi
 atz pphēdi. cognoscēde etiā
 leges. pphēdi omīs antiqui
 tās senatoria. osuetudo dysa
 plina. rei publice vita. liban
 dus etiā ex omī genere urba
 nitatis et facciarū quidā
 lepos. quo tāq; sale aspergit
 omīs orō. et hēc quid sūnt
 oratorū sū. Gilbertū fulame
 ta. Sūc et si ueritatis catho
 lica assertor. dedignari nō de
 beat. tū monsed et Damel
 omī sūcia egiptiorū et calde
 orū eruditū fuerat. p p p vñ di
 legimo. In eo tamē nō mo
 bilitas lingue. nō celeritas
 uerborū. Et alia eiōmodi que
 rūt. sed potissimū ut pphā
 uerbi dei cura et doctne ra
 tione digne ualeat explīcā
 Ut q bene et rite nouerit da
 re cōsūis suis tūta mēsurā
 et disponere sūmones suos
 i iudicio. ac se ueritatem doc
 matū rationabiliter explācā
 possit q facit qd orat. beato
 petrus. pati semp ad satisfā
 cēdū omī posteti uos ratioz
 de ea que i uobis ē fide et spe
 pme. cōd. i p p m q m. Ideo
 diuina. Quia circa cū ad hūm
 temodi doctne digne explē
 dā rationē. mltāz amplāz q
 uerborū. ac sententiāz suppel
 lectile necessaria esse p p
 p pphā sit omīb; docere
 uolentib; pollicitato. li. i. vñ
 cō p omīs scripturas legen
 das esse pphabile affirmat. n
 fuerit lēctiois rephate. cū
 modo que scripta sed

34
Instituta credat. Sic ei p
eundem et ipse ibidem legenda sunt sua
ut eorum aliqua cum lecta fuerint
negligat. reprobat non nulla
aliqua videantur in transitu ne
sint omni cogitata. Ceterum si
sunt catholica utilia leguntur et
cautius et gentiles simpliciter
periculosos patet. sed et atque
exeteri fidelioribus ingenis
utilissima est. Nam exquisita
lectio singulorum doctissimi
canta electio meliora. Optimum
facit hic profecto ut dicit
fratris petrarcha poeta lau
reatus libro primo de vita soli
taria. Propter maiorem
nam quorum dicit prima poste
ri mererentur non rem ualde
non danabimur flucta lustrabat
ad conquirendas quas cumq; nup
trias non adeo suis delecta
bat. ut cuncta passim aliena
contemneret. Amabat quicquid
quod uera laude dignum erat
eque apud hostes eque apud
amicos eque apud ceteros
ac uicinos. sicuti uirtus am
mi sicuti morum splendore. sicuti
belli sicuti pacis artes
sicuti lingue ut ingenium super
lex ornatio aut epuletior
doctrina. cupido in sua domo
conuehebatur. Hec ille. Quia
preca reputabimus iter has
mortales vite curas et te
dia. Lectior pro tpe dare ope
ra et scripture et altissimi
labore alterno leuare solatio
legere quod scripserunt. primum
scribere quod legat ultimum
et beneficium. Primum a maiori
bus acceptum. quia et illos non
possumus. In posteros saltem
gratum ac memoriam animi
habere. In eos quod quo possimus
non ingrati. sed nota illorum
uel ignota uulgare. uel abso
lescentia renouare. uel semo
obruta erigere. et ad prepo
situm propositum ueneranda transmi
tere. Syllo. *sub uictura*
ut dulce
tastare d

debita meritis referre gratia
Inuictores preterea quatuor
arum prout refert predicto
vix uenerabilis post morte
quantum honore cultos au
diuimus. quate quid potius quam
pie. ulla ei pietas hominis qua
deus offendit. sed erga me
moria de humano genere bene
meritorum. in conspectu gratitu
do mortalium. humanis hono
ribus non contenta usque ad sacra
legas processit meritas. Hinc
appellamus. Inthara. Sic enim
primum atque Esculapii medicina
Cere agricultura. Vulcani
fabrica deos fecit. Sic Egypti
Hidre. Athenae docti uiribus. An
nerues colue. quod ille enim hic
olei usu. arteque lampis re
perisse fert. Legum profecto
foret singula prosequi. quia
apud ueteres humanitatem uia
mitatum illis est modus. sed hec
sufficiat dixerim. ut si talium
rerum primis auctoribus. Honor
aliquis debeat. que debent ma
gnam. humanam tamen modestum
quod non infior. nuncius non am
plior. Primum arum quod nobilium
reptoribus debeat. que debet
magnum. humanum tamen mode
stum quod non infior. qui non uo
merit fulcis non tela latore.
non fidem timore auribus. non
oleum aut uinam. gutturi. si
felicitiora quedam instrumenta
ad cibum et ornatum ac cultum
quod et medela animi peperere
ut id debitum quo melius quam
Primum studio poteris persol
uere. quo multo prebentius
nostri uel alieni consecrabis
nomen. quam si ere uel maxime
uiciorum illustri ymagines
exidas. Sic itaque et hec
non modica uobis dicitur licet
ande occasio exercitum Primum
ut ne dum in his. sed et in sa
cris literis eruditus possitis
ferre fructus bonos ad istam
arboris bone. que hominis sum

resu arbori Non illi de qua
 ant 2. Jac securus ad radicem
 arboris posita ē sed arbori
 fructificare que bonos fructus
 facit et hoc p^r virtutes
 uestras quare sepe rutilas
 splendore Comparo iqua uos
 arbori p^r firmitate et stabi
 litate radice et hoc quatu
 ad virtute fidei qua estis in
 luto q^r radix ē fundamētū
 arboris et fides fundamētū
 totius edificij spūalis Ad ebre
 y Conformē uos facio arbori
 p^r foliorū latitudine quā
 ad virtute sp^r que ē de re
 cēna ad omis se orbis dime
 siones excedēs Iux illud
 sp^r omi finis terre p^r
 l p m p^r fructu dulcedi
 nes quantū ad virtutē caritate
 Caritas ei ut d^r glo Aug^m
 super illo p^r cor 12 secta
 m caritate ē dulce et sala
 bre vinculu mētū Assim
 laui uos arbori p^r ramorū
 plurificationē et hoc quā
 ad desideria scilicet affectionis
 Ezeel 36 Motes i^r ramos
 uestros excedite ut germet
 et fructu offeratis p^r forū
 pulcritudine quatu ad mo
 res honestatis Etia 22
 flores mei fructu honoris
 et honestatis ferte ergo fru
 ctu bonu et optimu ut de
 fructu operū tuorū faciet
 tra ps 102 ut fructu uestuū
 offeratis p^rlo Ezechiel 36
 ut sitis arbor fructificans fru
 ctus bonos Et arbor bona
 bonos fructus facit que fue
 rit uba v^ra uestis reuerē
 tias i p^rapio posita

In quibus uerbis sit introdu
 ctis duo considero ex quibus
 presens d^rs licetāda red
 dit comedabilis p^rmo subli
 mitate cognitionis qua futuro
 documētū d^r tō

et altū et ratioe altitudinis
 et ea sit astēsus luce 19 os
 cedit arborē Secūdo considero
 honestate conuersationis qua
 futuro ē ceteris i exemplū q^r
 tagit cū d^r bonos fructus fa
 ctus ei i scriptura sepe si
 gnificat op^r bonū ant 2. Ma
 ate dignos fructus penitēcie
 Dicebat p^rmo q^r ip^se d^rs lucē
 ciando reddit comedabilis p^r
 sublimitate cognitionis qua
 futuro ē ceteris i documētū
 Est quippe i eo altitudo cogni
 tionis sacratū brāu qua cete
 ris erit i documētū dū ad
 instar arboris fructificare per
 tinet fructus suauissimos i
 docendo alios In docendo at
 alios et legendo scripturas
 attēde debet ut intētiōe le
 gendi sit utilitas In affectu
 p^rmetas p^r p^rmo q^m qui ad le
 ctionē sacratū brāu erudit
 dus accedit fructū earū p^r
 mto attēde et cognoscere d^r
 ut sit mag^s utilitas cū tra
 bat fructus aut uero lectio
 scripturā ē sciētia iformae
 mētē et adipsa virtute no
 ergo lector delectet i uerborū
 purpurata sup^rficie sed i ue
 ritatis pulcritudine p^ruocet
 virtutē emulatiōē non rapiat
 inam desiderio nec circa scri
 pturā latebras occupet s^r
 ut mag^s animo edificet
 Unde b^r Hieron^m i Ep^la ad
 p^rothomū docēs cristianū
 lectore i scripturis uerū fru
 ctū querere dicit Occupet
 aln brās et silabas tu que
 snar Et cano p^r p^r p^r m di d^r
 Ecclesiastica interpretatio etia
 si h^r eloquēcie uenustate
 dissimulare ea debes et fu
 gere ut nō onos p^rhorū sto
 lis paucis q^r distipulis sed
 omīso loquebat hom^m generi
 cristiano itaq^r p^rlo lectio
 mag^s debet esse exortatio
 quā occupatio nō d^r animū
 frāgē sed desideria scilicet pa
 re Unde b^r Aug^m i l^ro
 l^ra dicit p^rmo

iterioris hominis magis aver-
 ceat membra quae frangat. Na-
 mli qui scripturas immodera-
 te legebant et nimis impor-
 tunis occupationibus recrea-
 ta abutibiles quia etiam a ne-
 cessariis cessabat. Du late-
 brosa penetrare non potue-
 runt. vultu est sepe quod fractis
 viribus erraverunt. nescientes
 quod lectus ad edificationem non
 debet esse fastidiosus sed oble-
 ctamentum. lege et ut sequat
 infinita nulla est finis ut et
 ait natus. Nihilque ad terminum
 venit qui quot videt segetes
 talles ut dicat quod in libro de
 thamyrisphoscos. Ovidius de
 mope me copia fecit. Et in
 libro fastorum dicit. Sepe sunt
 lecti et nescit qua sit eius.
 Quia videt ex omni parte via-
 tor iter. Eligat ergo discre-
 tus lector id quod valde est
 et ut dicitur in quarto libro
 de doctrina christiana. Bonorum
 memorum insignis est imitator.
 Verum in verbis amare non debet.
 Secundo in legendo scripturas
 attendendum est ut sit in affectu
 pietas. patet hoc per beatum
 Augustinum in sermone de pas-
 sione domini et defectu solis.
 Ibi dicit. Exquirat astrologi
 siderum fulgore adorant. cu-
 stiam siderum conditorum. pro-
 ducit illi solis defectione
 nos christi passionem. Et infra
 subnectit. Revera multo san-
 ctius. Inest siderum conditorum.
 Similis pietas quam siderum
 ordine. superba curiositas.
 Sic et oleum additum igni fa-
 cit eum feruere et per feruore
 re lucere. sic facit lectus
 adhibita cordi pio. excitat
 feruorem et postmodum feruor
 suat in lucem. Quia pietate
 ignis et timore domini. qui est
 principium sapientiae et

finem terminum qui intelligat de
 seruiis epifanis dicit. Si
 anima timore dei prima elime-
 ta suscipiat et per hunc purga-
 tor et ut ita dixerit subtilior
 fiat. tunc poterit ad superio-
 ra transcendere. ubi est timor
 dei est ibi et obscuratio man-
 datorum. ubi et purgatio car-
 nis. que se velat. transitor
 quedam et obscurior nubes
 obscuras animae. considerare ea
 diuini splendoris radios non
 sunt. ubi autem carnis fuerit
 purgatio. ibi continuo erit et
 illuminatio. ubi autem fuerit il-
 luminatio. iam desiderium uota
 complectitur. Et per illos primos
 aditus. quos aperuit dei timor
 in ipsa. iam sapientiae aula. at-
 ad interiora eius atria pervenit.
 Unde legimus de pinto. vultu
 Gregorius nazarenus in psalmo
 apologia sui pulchrum ex-
 emplum et cunctis sapientiam
 exquirere. bene memorat
 quod ipse in timore domini a pue-
 rina custodiret illibatum sig-
 nulum castitatis. cum pueri stu-
 dus iunior apud athenas flo-
 reret. vidit per soporem sibi
 praedictum et legem. duas admo-
 dum detoras. deatra leua quod
 feminas cosedisse. Et dum ipse
 querebat que nam esset. am-
 plectentes eum dixerunt. Note
 ubi sans et familiares su-
 mus. Altera ex nobis sapia
 altera castitas dicitur. et mis-
 se sumus tecum habitare. quod
 iocundum satis. et mundum in tot
 de nobis habitaculum. parasti
 hoc est duo sapientia et casti-
 tas. omnia videtur. In damel
 autem rex eunuchorum. posito
 ut introduceret pueros in quibus
 nulla esset macula. decoros
 forma et eruditos omni sapi-
 entia. hoc igitur primus dux co-

ad modum arboris fructificare ali
os docendo et lecta ppe memo
rando et virtutibus se ornando
pr qd comparo eu arbori olue
pr caritatis pignedme qua
deu diligit et proxm fit q
poterit dice illud iudiciu q
Nunquid possit deferere pigne
dme mea qua et on utunt
et homines et merito qa pi
quedie caritatis diligit deo
et homo Comparo eu ptea
arbori fia no illi de qua
luce 12 i qua no iucto e fru
ctus qui fuerat iter vites
plataata De qua dicit Symo
de Cassia li 6 c 22 Arbor
fia plataata iter vites iinu
at illos qui statu alioie i
eclesia gerunt qui fructu ad
que ordinati sut no ferunt q
omo dapnada sterilitas et
eo amplius quo fructificare
uberius possent ut dñs per
Jeremia querit q pene
res iuenerit optimates q
vlgares et illos qui vide
bant lege scire qm eos q
videbatur ignorare no go
sunt fido eu comparo sed
illi de qua e regf xviii
Comedat vna qd de vinea
sua et de ficu sua et hoc
pr deuotionis dulcedme i
qua iugit permansuro e et
dicturo illud iudiciu xv Nu
q possu deferere dulcedme
mea fructu q dulcissimos
Vnde puz 21 q fuit ficu
comedat fructu eius assim
lare eu celi credo pr stie
eminetis altitudies tulit
ei medulla cedri et summa
te fructu auisit et transpor
tauit eas i tiaz canaan
Ezechl xv

Comparo eu arbori vitis pr
iterna metis leticia de qua
pe poterit dicere illud
diciu c t Nunquid possu
meu at

pr boni operis augmentu et
eius perseuerentia Job 20
Sic palma multiplicabo dies
dicit b Gregg exponens hoc
verbu xix mor t xx palma
tarde proficit sed diu i viridi
tate subsistit et i palma qe
tenuis ab hmis pfiat vastius
ad suma succrestit Ita dñs
presens succedendo ad istar
haru nobiliu arboru fructes
sue proficiet de bono i melius
et salubre afferet fructu i
eclesia dei et de fructu eius
eius vna qd replebit puz
xx qa arbor bona bonos fru
ctu facit et tati de pmo

Dñi secudo et finalit q i
uerbis pmissis considero bone
state querentis qa dñs li
cedendo futurus e ceteris i
exemplu honestate ei moru
et claritate virtutu iradi
at quibz ornato taqua arbor
fructificas fructu salubre
parare poterit i domo dei
hoc ei pmet ad ueru pñm
Tuliu i Tustulano ut ita
sit moribz instituto ut rago
exigit et qd docet ore co
uersationis ostendat exemplo q
cepit iesus facere et docere
Act 1 xl n 51 et lex dicit
pate lege qua tuleris C
de legibz digna uox n q vn
nos si icopeter no ei ut
dicit fructu li 1 de vita
solitaria i po copia tiaz
semp modestu pecto i habi
tat et psepe int lingua et
animu inter doctrin et vi
ta coertatio magna e de
hns profecto loquit q lris
impedita et onerata re
pulcerma fare turpissimis
moribz infuerit tanta
animi uanitate ut stolas
nuq uidisse mltio melius
fuerit qui ibi hoc vnu
didicerit superbie et tiaz
uamores esse tuct

Sic nullus defectus est

urbe traserunt scilicet littera
ta qd' ut procul sit ab homine
sensato no abire dicitur idoneita
te missi i officiu docetis bone
operationis exercitio roborari
Tunc ei uero doctrina h' sua
uenustate cu i bona gunt
actione ne contigat illud ad
ho n' qui predicas no furas
furans et q' dicit no mecha
du mecharis et q' alii docet
teipm no docet Dicit naqz
Hidoro de sumo bono li 2 co
26 Qui no vult sic docet
ueritate qua predicat cotem
abile facit Est et veto ue
teru sententia phia no uer
boru arte esse sed vite Et
ideo b' Aug' de ciui dei li vi
adducit p'lor dicit cu deter
minasse fine bon esse b'm
vitate viuere. Idqz ei soli co
uenire posse qui notitia dei
habet et imitatione nec
ob alia causas fieri beatu
Ideo q' etia hoc esse phari
amare deu et imitari Sic
ei vita deformis facit do
cte odibile Et dicit Si
mon de cassia li 2 r 31
phi iqt multa oportet scie
docete ut infima vita co
petit superna doceri deridet
sepe alta doctrina ex infima
vita nec expedit docere iur
uana sed fassu feretia mete
Dicit naqz fransis patriarcha
lro pmo de remedys p'usqz
fore magistro idisciplinato
et rudi nichil e turpius
Sic q'usao secundu stiter
facit homines cunctis amabi
les Nichil ei ut dicit Tu
lio lro de amicia v'ute
amabilis nichil qd' magis
alluciat ad diligendu Trum
pe cu p' v'itate et probi
tate etia quos nuqua vidio
quodamodo diligas et ut
suo utar exeplo quis e qui
qon febriat aara Cuius no
aritate aliqua et beniuo
lia memoria usurpet

emiliu no oderit Et liquedo
pegna et exterioru monimenta
quis e q' virtutes Erietas
aploru q' martiru stupedos
r'uphos qui patru illoru quos
iaz por etas celo dedit vir
tutes audiens no illoru me
morie amore cu magno occu
rat no illoru nomen cu laude
cocelebret Cu igit mores do
ctau sit sub eis discreau gra
dis imitatiois exeplo deuoto
magne p' q' p'ecipue ma
gno opere comtedu erit do
ctabo ut vna cu doctrina sil
et vto ab ipis refluat in
aios alioru Si naqz inquo do
cti quis uictu fuerit mores
iduet viciosas

Greca ei narrat hystoria ale
xandru orbis domitor leo
moris pedagogi sui no po
tuisse tacere v'itis i moribus
et mcessu quibz adhuc par
uulus iserto fuerat Et uox
e diu eloqui Cu sitis sitis
eris et cu pueris peruerite
tis Et qui tengerit p'ue co
m'itabit ab ea Etia 12 Et
ideo plutarchi insignis libe
roru nobiliu istitutor et eru
ditor dicit postqz eo p'uetu
etatis fuerit ut ia pedago
gis pueri comiti debeant ta
les ipis preceptores adhi
bedi sut quoru vita nullis
obnoxia timbo uicprehesi
mores et optimu experime
tu honestatis At si quis ope
ru intamens relictis alios
uerbis ducavat docere volu
erit no erit arbor bona et
fructifera fructu bonos pa
ries sed sterilis Argui qz
merebit uerbo domi quo ipe
legis doctores reprehendit
Et 22 p' p' vi q' vi alligat
qd' quatru i docete sit abs
nu ex hoc q'uit q'a du b'i
uerbu dei anuuiat uerbis
coru nulla auctoritas nulla
fides adhibet cu auditores
illos suos emeda

10.
sua quā profertur forma q̄
vūedi ab oīs ostentatōe dy
smile. Illos nō amat plūs
qui tū dixerūt probat facie
do qd̄ docet. Dicit ei Seneca
de moribz. Oratore te puta
si tibi ip̄i ante om̄s qd̄ oportet
fieri p̄suaseris. Et id̄ dicit
Eger nō querit medicū elo
quēte sed curare scēte. Nōt
glo p̄p̄ v̄m di sedulo.
Hec oīa p̄sens dñs lūcā
ando i p̄spectu habuit. Ob
iecta ei a se sterilitate ifru
ctuose arboris. scēs q̄a oīs
arbor que nō facit fructū
bonū exardet et i ignē mit
tet̄. 2. Abdicat̄ etiā a
se rebz p̄uulibz quas
enūat seneca libro p̄mo de
clacionibz sollicito erat ma
turestere intellectu ut eta
tes maturitatis percurreret.
Unde dicit & Ambrosius sup̄
ps̄ 118. Etates maturitatis
percurrit quisq̄ i adolestēcia
positus ḡuitate iduit et iuue
niles aīos ueterana quada
gtmēcia regit atz disponit.
Id̄ fecit p̄sens dñs. So
lito nāqz erat se uigere vi
ris l̄ratissis et morū v̄tutū
qz uenustate p̄claris p̄sua
sus dicto b̄a x̄ronimi scri
bens ad iusticiū monachū
quibz placet ut habeas scitō
gtubermū n̄ te ip̄e doceas
et absqz ductore ingrediaris
via quā nūquā ingressus es
statū qz i altera parte decli
nādū sit ut errori pateas
Hec ille. Et quēadmodū ut
dicit ualerius max̄us li° octauo
p̄lo patria athenas p̄ceptore
sōctez sortito et locū et ho
nore doctrine fertilissimū. Inge
m qz diuina istructō habun
dantia. Cū tā om̄ mortalū
sapientissimū habet̄ eo qd̄ usqz
ut si ip̄e uenit̄ ecclō ut
descendisset
scētia fi

tissimo se curant iugē studio
v̄ros qz quos faciat locuple
tiores l̄ris et p̄clariōres mo
ribz. semper querere satagebat
quorū societas utilis ē et ad
discēdū et ad recte vūedū. Ideo
ip̄e dñs lūcādoz creuit i ar
bore bona que hodie producit
et iantea amplius producet
fructū bonos. Erūt qz fructū
eius i abū. Et 2. 1. nec desi
net facere fructū tantū de
quo ad gal. 3. fructū sp̄s ta
ritas ē. fecit fructū cadidos
castitatis. De q̄b̄. Eccl̄ 2. 9.
fructificatē quasi libano odo
re suauitatis. Habet fructū
longos paciēcie et lōgam̄.
Jacobi 3. Agricola expectat p̄
ciōsi fructū t̄re. Germat fru
ctū totidū obediēcie et uē
locutatis ad bonū p̄b̄ 3. p̄mi
et purissimū fructū eius facit
fructū duos iusticie et fene
ritatis ad detestationē discor
die. Iacō t̄no fructū iusticie
i pace seminat. Habet fructū
molles benignitatis et p̄ans. Iob
3. 17. habeto pacē et habebis
fructū plurimos optios. H̄
habet h̄ec arbor fructū dul
ces clemēcie et bonitatis. Cant
2. fructū eius dulas gutturi
meo. Cū igit̄ dñs lūcādoz
tot fructū ex uobis prode
ant tāquā ab arbore. merito
de uobis dicebā qd̄ estis arbor
bona que facit fructū bonos
ferte ergo fructū plurimos
dado consiliū dubitātibz. Cū
m̄ teas lētia mēstis secu
ritate metuētibz. sp̄e delectis
salute egris. regēz festis re
frigeriū afflictis. ostēdite it̄
erātibz. subiate humeros ta
dētibz. porrigite dextera p̄o
stratis. ut aut̄ h̄ec oīa pos
sit lūcādoz facere. Ego aucto
ritate sedis apostolice et
p̄uiciorū hūis iūte v̄mūsi
tatis do uobis lūcādoz pete

nos *in* ueritatem et iure *in* ueritatem
 nomine patris et filii et spiritus
 sancti Amen

*In nomine domini nostri iesu christi
 qui est uia ueritas et uita*

Pro doctoratu

Peractis iam, duce deo huius
 sacri conuicti tribus principa-
 libus quo ad quartum principa-
 le officium meum est huius uirtutis et
 iugem propter et diuis huius
 mens quod huius igitur doctoribus
 igitur ampliori auctorita-
 te reddere coruscum quod ut
 suo more fiat pro fundamentum
 huius mei ipse alloquor uobis
 quod scribitur Actus 17 Sibi quod quod
 magis opto et pro me in uobis
 ipse promotionibus assumpto
 Paule fratres domine iesus misit
 me ut videas et implearis
 spiritu sancto Reuerendissime patres
 prestantissimi domini doctores
 eximii et magni ac singuli
 domini et fratres honorandi
 in hoc sacro conuictu adunati
 conuictus de ordine doctoris
 catholici in huius cunctis hoc
 persuasum esse ratio suum non huius
 id sed domini numeris esse quoniam
 ut deducit beatus Augustinus de
 ciuitate dei libro 19 in 19 in 19
 doctrine ueritas non habet in
 deo auctore Sine quo etiam ut
 dicit Lactantius libro 1 in 19 gen-
 tiles nec fieri quicquam potest
 nec explicari nec abire quia
 sine sapientia quod sapienter erit
 19 in 19 in 19 di si iuxta Arrianum
 et philosophorum more plu-
 res esse clauis capessende
 ueritatis non inficiamus Quas
 etiam Ambrosio libro de institutio-
 ne oratoris satis digressus
 una tamen esse singulare et
 quasi clauis clauis catholici
 scripturae et fidei

aperit Adeo ut quod quod ea non
 apprehenderit igitur potius cre-
 dere est quam probare quod deducit
 ut pollicetur libro 19 in 19 in 19
 quod circa ut innotescere possit
 qualia sint agmine ueritatis
 in non doctoranda iacta fundata
 ipse alloquor uobis huius huius
 Paule fratres domine iesus misit
 me ut videas et implearis
 spiritu sancto Quod si adpositum
 amplius libeat ostendere igitur
 replem pariter potest illi
 huius generis statum et in
 parit et indignum uideri so-
 let quod totum ferme stulticia
 seculi religiones nouas sus-
 cipiens deos quod multos credet
 itata subito ignorantia sui de-
 tum est ut ablata ex oculis uite
 neque religio dei ueri neque
 huius ratio tenet hominibus
 non in celo summi boni quere-
 ntibus sed in terra Quia obre p-
 fecto seculorum ueterum mutata
 felicitas est ceperunt ei reli-
 cto patere et constitutore omni
 deo insensibilia digitorum suorum
 signum uenerari quod prauitas
 quid effecerit quid ne mali
 attulerit res ipsa declarat
 Quasi ei uero a summo bono ad
 corruptos et fragiles deos
 lapsi sunt et studebant huius
 rebus quibus solum cor ornatur
 alit et delectatur Quoque ut
 dicit frater petrarca laureatus
 in primo libro de uita solitaria
 nihil fugans est morte sibi
 perpetua cum deus et bonis cor-
 poralibus quesierunt insecuta
 est igitur huius religionis inue-
 tas subsequuta est discordia
 generis huius et fraus et
 nequitas omne quia spiritus
 etiam atque incorruptis bonis et
 que sola debet abhorre totum
 ipsa typhalia et breuia malu-
 erunt maior quod hominibus ad ma-
 lum fides fuit quod prauum recto
 potulerunt Sic huius uita
 poribus seculis in clarissima
 luce usata caligo et tenebre
 apprehenderunt Et quod cuiusmodi
 ueritati congruus erat pro-
 pter est sapientia

nomine uenire repperit et que
 od. deduxit & augm. p. v. m. de
 tuit dei t. p. p. n. p. u. s. q. & p. h. i. a.
 qua mundi sapientia dicta iure
 in re septe fuisse tradit. q.
 p. m. o. m. q. de rebo natura
 libo querere ac disputare
 ausi fut sapientes habet appel
 lari q. meruerit qui tamen
 ut id dicit. nichil monime
 toru q. ad lras ptmeret re
 liquerut nisi q. Solon quas
 da leges artheisibla dedisse
 phibet. v. n. di monses profe
 cto inferu calamitosu q. seculu
 quo per orbe totu septe solu
 fuerut qui homi uocabulo nect
 nemo ei iure pt dia homo n.
 qui sapiens e ut dicit lactanoy
 of. get. li. 2. Sed si ceteri
 oms pret ipos stulti fuerut
 n. quid illi sapientes cu nemo
 esse sapiens uere iudicio stultoy
 possit per que sans no n. per
 uera sapientia sapiens fieri posse
 ydeo ei ab hys de quibz fimo
 e absuit sapientia ut nec p. rea
 quid i. crescere doctrina et mlt
 magnis q. igemys i. idym sepe
 iteas poterat ueritas p. p. i.
 aut op. sedoi frustra ergo ut
 dicit politico li. 2. v. n. c. p. m.
 quis sibi de capacitate igem
 de memorie tenacitate de assi
 duitate studoy de lingue uolubi
 litate bladiu quia si hec i. m.
 v. n. sunt quo efficaciora vi
 det eo amplius aberrabit Na
 et equus quo uelociu aberrat
 eo tardius domu quisq. isidet
 redit. Unde et post illoru
 septe sapientu gloria iacibile
 videt quanto studio i. q. rede
 ueritatis Grecia ois exarse
 ut at p. m. no. y. m. sapie or
 rogas putauerut se q. no. sa
 pientes sed studiosos sapie no
 tauerut. Erro facto et illos q.
 temere sibi sapientu nome ap
 uerat erroris stulticie q. sap
 nauerut. Erro aut putabim
 cause fuisse. cur tot iacime
 et q. teporibz iur.

n. q. ea p. h. i. et sapientes seculi
 extra suos fines quesierunt
 unde equid miru. ceter lactanoy
 ubi supra q. cu pythagoras et
 postea plato amore idignade
 ueritatis itesi ad egyptios et
 magos et psas usq. penetras
 sent ut ear. geau. rith et sa
 cia cognoscerent suspitabat.
 ei sapientia i. religioe uersai
 Ad iudeos tamen no. atteserut
 penes quos tuc solos erat
 et quo faciliu ue potuissent
 Sz aiosos esse diuina p. uidecia
 arbitrat. ne scire possit ueri
 tate quia no. du. p. has erat
 alienigenis hoibz religioz dei
 iusticiaz q. inoteste. Statueat
 q. deus appiquate ultio tpe
 dute magnu celito mittere
 qui ea perfido i. g. r. q. p. lo
 ablata ceteris nationibz. reue
 laret. Hec ille. Ea p. ut iaz
 huiusmodi oms uacua uani
 tas et iams uacuitas esset
 Ecce paulo frat. misit me dñs
 iesus ut videas et implearis
 spū scō. Implearis inqua. ut
 uo. uacua i. amitate sapie scloz
 explosa qm uani fut oms ho
 mines i. quibz no. subest scia
 dei. Sap. 13. impletoz cogno
 scaris agnitoe dei et habu
 des i. omē opo bonu. scias
 q. te omes qua habes notia
 et intellectu vigore de ple
 ntudie domi iesu accepisse
 Job. 1. de pe di. 1. libet. p. p.
 q. plenitudo perfectionis int
 tedi i. officiu doctoris catho
 lici consistit i. ranoē dūcē ut
 sit rector itia se per habitudiez
 cogte ueritatis et claro. ex
 se per admistratioz doctrine ef
 ficatis q. od. du. lucenature
 pnt. domi doctoradi isistere
 ostedi rano. p. ositiois mebro
 pmo tuc absoluto hoc alter
 ad presens. p. osituro. q. i. tu
 fure videt. p. osito. Dico ple
 ntudine m. i. scia m. tedi
 i. officiu doctoris catholici
 ite.

sui utilitate et plures mone
 at si rigorositate Et hoc tua
 resumendo dixi primo plenitudi
 nes perfectioris mittendi i offi
 cium doctoris catholica rite co
 cludi Si doctrina eius qua ad
 instruat alios pateat sui clari
 tate pro ueritate huius aut
 dit illud quod apostolus prius agi
 pa rege timotheo respondimus ac
 tede quoniam posset intelligere qui
 auditus erat secundum de causa
 victorie statim i prius gratulat
 dices de omnibus quibus accusor
 a iudeis rex agrippa estimo
 me beatum cum apud te sum ho
 die defendendo qui presertim no
 sti cunctas que iudeis sunt co
 suetudines et questiones Act
 26 legerat ei illud ysaias dixit
 qui i aures loquitur audietis
 et nouerat tantum oratoris uer
 ba proficere quantum iudex pro
 uideat cognouisset et non
 timet quia ut dicit gilbertus
 i secunda parte sui erudimenti quod
 prodest clavis aurea si non
 aperiat quid scilicet si non edisc
 rat Et s. Aug. i libro 1 de do
 ctina christiana dicit quod scilicet
 optimus est quo fit ut qui audit
 uerum audiat et quod audit intel
 ligat Et iterum quid prodest
 locutionis integritas quam non
 sequitur intellectus audientis cum
 loquendi omnino nulla sit causa
 si quod loquimur non intelligat quibus
 loquimur cum ob id ut intelligant
 loquimur Cum ergo docet uita
 bit omnia uerba que non docet
 necesse est Et hoc quid nescit
 i collationibus ubi mutui conse
 rentur offerunt sermones uerum
 etiam et multo amplius i multis
 quando primum sermo ut intelligat
 res eo obsequat quoniam i collationi
 bus est etiam interrogandi potestas
 ubi aut omnes tacent ut au
 diat unus et i eum ita ora
 querunt ubi ut requiratur quod
 non intellexerit nec moris
 ut dicitur ac per hoc ma

colligit quanta possidere pen
 na debeat qui docens gerit
 officium i multis ut etiam et singu
 la uerba examinet quibus apud
 aliorum intelligentias fructum facit
 Hinc est quod oratorum in acuto
 et doctores hoc quid i arte poe
 tica erudito interpreti prout
 nec uerbo uerbum curabit reddere
 fidus interpretes Ita s. iero
 nimum ad iulianum Ex alia
 et alia lingua ad uerbum expres
 sa translatio sensus operit et
 uelut leto quoniam fata stran
 gulat Et hinc profecto dif
 ficultas operis docendi oritur
 Dicit ei Gregorius nazarenus i
 appellatione Difficile nego
 tium est i tanta multitudinis ubi
 etas et institutio uaria est de
 talibus disputare et uelut
 militum cordatum quadam nitida
 ra feriente iuere et pferre
 aptum ad omnes predicationes
 aut doctrine uerbum et ita ne
 luit plectra singulis admo
 ut nunc sonus offendant au
 diem Triplex neque modo
 s. ier. i. Etiam docentium per
 iculum patet ex sensu ex uer
 bo quod auditu ut non facile
 euacuat i uno saltem aliquo
 si non i omnibus labi Aut em
 minus illuminato est sensus
 aut ad explanandum deficiat
 sermo sufficiens aut bene pro
 batus crassior non recipit au
 diem et ex uno quolibet horum
 casu fit i omnibus periculum ve
 ritatis Et quid i aliis quibus
 cumque studiis et doctrinis fa
 cile ut patet sermo ut ren
 pit In his uero nostris scholis
 ipsa auditorum expectatio di
 cturo periculum generat Et
 ille Unde est quod ebriorum se
 mores tradit omni apud ipsos
 antiquo fuisse non i probam
 more ut non omni etate omnis
 scriptura uel legenda uel do
 da committeretur historia
 uere

lre regerant aliquo pamentu
 nulli ante vicesimu qutu anu
 ul disere ul sine comitebat
 quod et ipa antiquoru exem
 pla i ppatulo ostendit Joseph
 et ei fugia amoru eat qndo
 stetit in cospetu pharaonis
 v l et eod v l n descedens
 fratres Joseph ut emeret
 summetu qd i tpe famis di
 stribueret Beniamin puulu
 no duperit seci Sic et caloph
 vi etate erat qn missus e
 p tene exploratioe m m m
 Et Exel 30 anoz fuit du ei
 mysteriu dimittit fuit reuela
 tu Exel 1 Qz n mone d
 quema q yemas et damel
 spiritui pphete i puerili ad
 huc receperit etate qa diuina
 miracula id cosequencia trabe
 da no snt sed magis admirada
 m q m p sed obiat Const
 derad qz oitit ad hat re
 q diat beato Grego omel 2a
 sup Exle aliud esse qd nos
 de doctrine usu et disciplina
 distimz atz aliud qd de mira
 culo stimz No tn isiaoz up
 fma bñ Jeronimi q i iuueibz
 et adhuc calens etatis i hns
 dntiquat q labore et ardentissio
 studio vite qz stimola et
 oroms ad dnm frequencia stu
 diu cosecuti snt vigeat sapi
 entia que ena i plexis semboz
 etate manesit Sed q adole
 scencia mltia corporis sustinet
 bella et iter iterma viatoru
 ac carnis tllatioes qz yms
 i lignis viridibz suffocet ut
 flui no possit explicae fulgo
 re Senectoz aut eoru qui ad
 lesteria sua longis artibz
 istruxerit et i lege domi me
 ditati snt die ac nocte etate
 fit doctior usu iudior tps p
 cessu sapietior et ueteru stu
 dioru dulcissimos fauctos me
 tit et hoc de ymo

Dm pmo secudo pulcritu
 dmez perfectionis mittendi i of
 ficiu doctoris catholici rite co
 cludi si doctrina qua admistrat
 alyz placeat sui utilitate
 cuius ei predicatio no debe
 at esse uana superba aut qstu
 osa qm sit adulterum cogitatio
 reus ceter mias qui appetit
 place hpose pr muneru que
 eide defert a hpose ita e de eo
 qui uerbu doctrine reflectit ad
 comodum suu pui seu ad mate
 ria sue laudis Catholico tame
 doctor debet sic appetere ut
 placeat homibz qz ex hoc au
 diat libeas no ut se amari
 desideret sed ut auditores m
 affectu ueritatis trahat et
 dilectione suu quasi quada via
 faciat per qua auditoru corda
 ad amore dei introducat In huc
 quippe modu beato Grego i
 pastoralis co 19 diat Difficile
 e ut quilibet rita denuntiatis
 predicator qui no diligit li
 ber audiat debet cateno stu
 dere se diligi qz possit attento
 audiri et tame amore suu p
 semetipso no querere ne iue
 mat ei cui fure per officiu
 termt oculta cogitationis ty
 rande hultare hoc profecto
 aplyis nobis insinuat cu suu
 nobis studiu oculta manifestas
 dicit Sic et ego p oia omibz
 placeo qui tame rursus diat
 Si adhuc homibz placeret
 suu dei no esset plac ergo
 apostolus et no placet qz i
 eo q placere gesit no se
 sed per se hoibz ueritate pla
 cere querit Sic ergo place
 doctor catholico alyz querat
 no exadulatioe aut uerboru
 venustate sed magis ex uer
 tate et utilitate malit reboz
 placere qua uerbis n estimet
 dia melior nisi qd di uerius
 ne doctor uerbis fumat sed
 uerba doctori Nouerit q

ut dicit Lactantius li v qd gen
ales causa e cur apud sapientes
et doctores seculi scriptura sa
cra fide caruit qd pbiere qm
ac simpliciter fmo locuti sut
Ceterum itaqz ab his qui nihil
audire nihil lege n expellunt
ac disertu volunt n qm
erat animis iherere ut n qd
aures blandiore sono mulcet
illa uero que sordida videt
vilia septa ut garrula consi
mat adeo nihil ueru putat
n qd auditu suauis e Nichil
credibile nisi qd p iducere
uoluptate nec rei ueritate
poderat sed ornata No tie
dnt ergo diuis qd furo caret
Sed nec illis quid qm ea iher
pretat Na ut plene sit elo
queres prao dngit Cuius ra
i apto est Eloquencia ei filo
fuit i ppo se iactare gessit
Eregioe uero amator ueritat
gaudet se mte i ueritatis
lute uersari qd e pabulu aie
incredibili quadam uociditate per
fusu Et uenerando ille aut
eaa oratore doctissimq fran
petu lio pmo de uita solitaria
p vpl dicit uerba studio ela
borata atz arte opposita p ml
toru profectu no respicio Et
quicunq sit opifex utile op
amplector ueru hic nob no
rethorice scola sed uite est
nt mane ligue gloria sed
solida qeter mentis iherio
Et no akre Ra ut dicit Guil
bertus lio pmo no sumo pbi
al audu glorie no scriptu
ris utetes ut meramomus
ad augmentu perue ul i fo
metu auaricie no scolastica
tatu ut carpama folia uel
uerba sine sed ueritatis di
scipuli appetetes radice sa
pientie fructu uite desidera
tes etne

Adica tercio plenitudinem
perfectiois mittedi i officiu
doctoris catholici uite coclu
di Si doctrina qz administrat
alios moneat su uigorofo
tate Na qd delectatio est
auditor ut teneat ad audied
ita moneat e ad id qd audit
pagedu unde fm tulliu i
lro de oratore Et id dicit
Augo de doctrina cristiana lro
quarto Ita or uir eloques
dnt ut doceat ut delectet
ut flectat docere e necessi
tatis delectare suauitatis fle
ctere uirtutis Qui docet ut
qdm no itelligit no se exi
stmet diuise qd ut ei que
docere uelit qd ei no dynt
que no itelligit Qui uero
delectare satagit teneat au
ditore et allinat ut delecta
bilis ueritate pastat ut i
uerbis no amet uerbu sed
ueru Qui aut studiu e ad
flected moneat animu audi
entis ut si amet qd pollute
ris tmeat qd minus odeit
qd auis amplectat qd co
medas doleat qd dolendu
exaggeras ac i hac morez
de aly affectibz sentiendu
no quis osiderare debent
doctores i auditoribz ut sic
flectat facili Debet naqz
doctor catholicoz ita pspice
affectibz auditoru ut eos mo
ueat ut ad timore ut ad spe
restitia ut gaudiu Ad qua
re facit cu dicit Tullio lro
de oratore Sic nulla materia
ta facili e ad igniendu que
posset capere igne n adhibe
atur ignis sic nulla mens
e ta ad opbededa mm ora
toris parata que posset ite
di nisi inflamato et ardens
orator ea accesserit Et sub
nectit Nuqz ego apud iudi
ces dolore aut misericordia
du ora odiu ducedo exatue
colu cu me promouendu

12.
pmonet. Neq. ei facile e. pfi-
tere ut irascat. tu tu uelis
iudeo si tu q. id lere ferre
videaris. Neq. ut oderit ipm
que tu uelis n. temp. flagite
odio uiderit. sed nec ad inse-
ricordia adducet. n. tu ei si
gna doloris tui. uerbis uoce
ultu elatmacoe demq. oste-
deris. Sic et fm btm tui
sup. Cayla smoe l. v. v. v. fru-
stra ad audiendu legendu
ue amoris carme qui non
amat accedit. qm omo no p-
cipere ignitu eloqu. frigidu pe-
ctus. Quis ei grece loqueter
no intelligat qui grecu no no-
uit sic lingua amoris ei qui
no amat barbara erit. Sicut
es sonas aut rimbalu times
quauis aut humorem modi asser-
tis magna vi habeat ami-
mos audietu plectedi. Do-
ctor tamen catholico. humore
studeat ut ad ueritate quaz
docet no ta uerbo qua facto
corda alioru moueat et p-
ctat qm plus factis qua v-
plo oculis qua auribus hoies
credut. Et sic dicit beatus
Greg. qm mos. Tu prelatu
no agit bona que loquit. ei
pmo subtrahit. ne loqui au-
deat qd no opat. Sic doctor
qui docet audet qd negligit
agere. iusto dei iudicio i bono
lingua no h. qui bona habere
vita recusat. Ecce ia uicioru
optie quata sit culinis docto-
ralis perfectio. et ut ita dica-
rez grade utruq. pmo igem
angusto smoe explicitu no
quo te carissime de hys uelut
istiu doceres. qui poplia her-
et reliqua hmo rei monne-
ta affati pms haussisti quiq.
mores tuos hys que t. dms te
sus intellectu conspice largito.
e. indefesso studio reformasti
ut que mete vides opere so-
lidares qui etia ut cesset
palpomi et ueritas habeat
locu iter sodales tuo
sui celebris igem
uasisti. Et quo pms

myona i quo etia desideru mei
dum conceptu igne copesta. Har-
quoq. collatula more hmo
acto ad amplioris pfectionis
cumulu te iuitare. hoc et ei
pacto paulo fiat dms iestis
misit me ut videas et imple-
aris spu scto que fuerut uer-
ba i pncipio pposita

In quibus uerbis subhumorem
serie itroducis tria tibi vi-
toru clarissime magnopere ne-
cessaria inuit. pmo ut cor-
quos doctura es fieri te per
humilitate sapientie sp. aitar
recognoscas ibi paulo fiat
Iuxta illud quasi fieri sit tra-
cta illu. Ecce 33 ut sic do-
nobis cuncti dicat carissimo
fiat noster paulo. 2e pe m
3o ut sit humilitate consues-
ne iura auctoritatis tibi rati-
ocedede dampnose enervet. Quis
iesus misit. Quis ei nimium
fuit. humilitas regedi fragit
auctoritas l. v. v. v. di. qm
misit me iq. ad te qm cu
alios via ueritatis docue-
ris. eis uices suas te regere
i terris. Iuxta smaz. bti. bti
i quada epla ad ymoet par.
Et tno ut i hys omib. co-
more regularis q. alioru
utilitati pleno pectore sp. pro-
spicere posset q. dms iesus
ad hoc misit me ut videas
et implearis spu scto. qm
deas iq. ut sis pes claudu
et ocu. ceto. Job. x. v. v. sm
plearis at. qa ut uerbo utar
bti. Jeronim. i. epla ad pau-
linu. Magna habes igema
et militat. smome supellecti-
le. cateno. nichil i te medi-
ocri oretu. si totu sumu totu
perfectu p desiderio. Sic q.
gestio ut implearis spu scto.
pms persuasio ex hoc sumit
qa arrogancia ingit. fructu de-
itima no itert. diuinita. C

et ite que sapiunt eam recte
instrare non put. In verbis
et iporum prodit. q. cu docent
q. i quoda sibi videt. sublimi
tatis culmine residere eos q.
quos docet ut a loge a se po-
stos uelut i yma respirant q. a
no consuledo loqui sed vix do-
minando dignat. Egregios aut
doctna huius tato uehemencia
hoc clauis viciu fugit q. ito
ardens uerboru suoru iaculis
ipm elationis inqum ipegitur
Iacet ei ne cu clavis moribo
preditet q. i cordibo audientu
sacris fmois persequat. hec ibi
Scdm uero pssop ostendit
beatus Greg. v. v. moralium
qm sic locutio inde pertrahit
ita iustitiae humilitatis silentiu
eos qui erudiri poterat. t. erro
dereliquit. Sepe oter rectores
pyroudi huana gracia amitte
formidates loqui libe. rta per-
tmesuit et iuxta ueritatis
uote neq. ia gregis custo-
die pastoris studio sed merce
narioru uite desinuit q. a ue-
mete lupo fugiunt du se sub
tera silentio abscondit. hic na
q. eos dñs per ppheta ire
pat. Canes multi no ualentes
latrare. Isaie l. vi. Sed
ueritas ultim ubi dñs de ui-
litate alioru per doctna que
reda exhor. innotet q. a fmo
doctis ad hoc potissim diri-
gi debet ut i alijs fructu fe-
rat qm hic e uere scientia fi-
nis. Hic quippe doctne fine
custo dñs i seipso docuit et
p. is apostolicis dereliquit.
At q. ei sustinuit i carne q. p
fecit miraculoru opatioe q.
docuit i ueritate totu factu
e p. aiaru salute. p. r. hoc di-
cit dñs pphete. Clama ne ces-
ses quasi tuba exalta uote.
Obhor. tulit dñs amos ut pa-
steret grege. p. r. h. miste io-
na i mme ueritate. Dato e
zechieli gladio. vocatur
frat. ei. uocat.

testimonia te sollicitat ut i
omni doctna tua no n. honore
dei tui et pfectu salute q.
aiar. f. m. tibi pone debeas
q. ut ia cu maiori auctori-
tate facere possis. Ecce i me-
dio huius sacri conueto trado
tibi per te digne penta ist-
gma doctoralia. Et pmo te
anulo subarro aures i signu
aggregationis ad n. m. doctor-
p. l. auro lucet. de q. bus
scribit. qui docti fuerunt ful-
gebunt uelut splendor firma-
menti. Daniel vi. ad hoc
eaa trado tibi carissime auri
ut nullatenus eaa quibous
occurrebas casib. a iustitia
exorbites sed uelut aurum
igne purgatu tato plus ui-
tiles q. anto maiores p. r.
iusticia congerit te p. r.
tuo. suffere. meo. ei. q.
tales a dño bñficiat. At v.
Sic subarrato trado t. b. r. t.
i signu auctoritatis docedi
cu et hoc sit signu tradite
pastoris de o. r. p. b. p. osit.
Ad hoc at trado tibi p. r. m.
optie auctoritate docedi ut
scripturis sacroru canonu
quasi quiboda mbrico. celo
fluctib. fructu i dei eale-
sia producas uberim. Est
ei dia iter iustu simpliciter
et doctore. Ita p. m. beatus
Greg. v. v. vii. moys. Alaud e
genos. Bene uiuent alud re-
cte docent. Sic et i faae
celi alie stelle prodeunt q.
nulle pluuie subsequit. alie
prodeunt que arete terrar
magnis hmbribo ifuduit.
Demu auctoritate docedi sic
gressa trado tibi libru de
cretoru i quo sut innumeta
sitoru patru exercitio igem
m. l. u. accommoda. Nampe ergo
libru decretoru et sis eo
suffulto. malea. fortis adufo.
errores om. hereticorum
i pmo atque clausu ut toto
dis decreta sitoru.

44.
scripturam non passim effun-
das v. q. m. q. accipe ad huc
librum clausum ut hoc libro et
aliis non defendas iniquum et
iustum v. q. m. si q. Tandem
accipe librum decretorum aptu-
ne intendens prudentie tue ali-
qua uera cum filiis nimia pre-
cipitatione asudas v. q. m. tu
apud deum ut petisti. In si-
gnu indissolubilis caritatis
et amicitie comito tibi oscu-
lu patris et ut pax dei ha-
bundet in corde tuo ad laud-
nomis sui. **Datu** e itaqz
osculu uere amicitie non fal-
lax q. i. canone reprobat-
v. q. v. non omis 2. c. non oscu-
lat. Non osculu iude prodi-
toris sed federis et pax
Obsecro aut in dno ut di-
gne ambules in uocatione qua
uocatus es sine macula elatione
sine sciencie inflatione mo sic
dicit paulo ambules in
humilitate non solu coram deo
sed etiam coram hominibus ut de
te omis dicere possit carissio
fiat noster paulo 2^e pe 2.
Postremo sic igitur et doctor
catholicorum cetum aggregatu
benedictio et patriarche in
huc uerba amicus. Deus o-
potes benedicat tibi et cresce
faciat atqz multiplicet ut sis
in turbas populoru y hore
suo det tibi deus de rore ce-
li et de yguedie sue habu-
dancia salute corporis et me-
tis ueneret te turbo p-
cadat ante facie tua herem
et omis emuli ueritatis ob-
mutescat. **Coredat** q. tibi s-
i huius labet seculi stadio
militia sibi grata pagere
ut per hat uita corona vi-
te p- h- m- c- sequaris. Quia
uobis largiat uera sapien-
tia dei patris. **custo** d-
per secula benedictio. **Ame**

In actu p- m- q- s-
facienda. In p- m- pro fundameto
acto d- s- licentato repetet seu
seget canone situatu v. p. q. 2. c.
et aa m- ead- vna q- m- que
da detinabit. **Seco** p- venerabi-
le v- m- d- m- a- animabit ad
peret sibi dari doctoralia ide-
trens igitur. **Tercio** ead- igitur
sibi peret clargiri. **Quarto** h- m-
igitur sibi exhibenda s- ubi et
m- doctoru ascribet. **Quinto** et
ultio aget q- m- amones.

In nomine domini Amen

Pro licentia

Mos e digna laude digno
apud viros electos uetusto
usu suato cu de rebo arduis
dicturi s- ab aliquo scriptue
sacro uerbo imman- d- c- d- face
et r- te quid. **Naz** quato ex so-
lidiori materia fundametu
constitutu fuerit tato q- s-
tyom- edificiu firmit et du-
rabilior erit atqz h- m- more
in pro licentia p- m- dom-
ad p- m- loquuturo obfuad- ee
specialis quedam ratio suadet
cu i ea s- m- loquedi materia
que pro sui g- m- amplitudine
q- m- late patet ad d- c- da. **Naz**
neqz vno e adito ad imman-
et pluralitas herere animu
cogit ut i b- m- ambigui vi-
atore. **Qua** obre pro mei ser-
mois exordio quid uobis d- c-
licentia de dicat ap- lox p- m- p-
atteta aure percipite uerba
igm- s- p- ta p- e per 2. c. et lata
s- i- c- r- i- e- m- dom- m- officio
Seqm- uestigia eio- s- at 2. q. 1.
Deus omnipotes v. q. 1. d- m-
prestatissim patres et dom-
vnu esse doctore et m- m-
om- p- c- l- a- m- esse cognosco
ta reliquos n- c- p- s- i- a- s- i- o- n- e
q- i- p- i- o- s- t- e- s- t- i- m- o- n- i- o- s- c- r- i- p- t- u- e-

Catholicorum doctorum assensu
 Enus ut vno sit diffus ab eo
 no alione de sequim uestigia
 eis Nas fm Augm de ciu dei
 li vi co xvii ylla recte
 deu et colmus et sequim q na
 turus a se creatis et subsiste
 ribz et mouedi inna fines
 q constituit qui reru causas
 bt nouit atz disponit q vni
 seminu odidit q rationales
 atz quibz uoluit amari uol
 ididit q smis facultate usq
 q donauit qui nung futura
 duedi quibz placuit spiritalibz
 impartiuu qui huams igenis
 etia fideas artu variat co
 cessit vos ergo domne licti
 ande sequim uestigia eis Se
 quam iqua uestigia eis fm
 apostolu factu est nob sapi
 etia a deo et iusticia et sti
 ficatio et redemptio pe corp
 vi qm estimat sapia prude
 nia dotes iusticia delicta do
 nas scisimao i exepu tpa
 tie otmet viues et redemp
 tio i exepu pacie fortiter
 moriens Ea pr dicit beato
 bñbz siq catuca fmo xvii
 Quid uobis cu virtutibz q
 rustu dei virtute ignorans
 vbi na queso vera prudentia
 nisi i xpi doctrina vbi uera
 iusticia n de xpi misericordia
 ubi uera temperetia n i rusti
 vita vbi uera fortitudo n i
 xpi passioe atz har ranoes so
 li qui eis doctrina sut mbiti
 prudentes sut duedi soli usq
 qui de eis misericordia rema
 peccaminu sut cosequi soli
 tepari qui eis vita studet
 imitari soli fortes qui eis
 pacie documeta forat i ad
 uers tenet soli demq sapi
 entes qui cu q e sapientia di
 patris et cognoscere et amae
 studet v xv vii di si uota
 Inassu promde qz q laborat
 i acquisicioe vtutu si a lude

doctrina seminat prudentia
 quos misericordia opo iusti
 ae cuius vita specula tpa
 ae cuius mors isigne e forti
 tudinis Quia dde uobis one
 licetade cu uobis magno ope
 comittedu sit cunctis virtu
 tibz uigit melarescere sequim
 uestigia eis Ex qbz accipit
 q ueritatis mgi sequedo ppo
 nit pr ipm omnimoda per
 fectione et egregioe pr hua
 itellectu cognoscendo uero
 defectu et hec duo repete
 do huam itellectu cognosce
 do uero defectione et ranoes
 et vi exeporu otueri si li
 bet In pms labor ille pboz
 nec quid nris equado sudo
 ribz i luce patefiant qui
 quato studio i cognos ueri
 i amore hom exarserut que
 ia oio poterit explicare sed
 nec adepti sut qd tato opere
 uicere estuabat quimo opera
 fil et industria perdidit
 nec abie qa fm Augm de ciu
 dei li xvi co vii ueritas i
 archam sum opusf igemo
 et huams sensibz no pt co
 prehedi Alioq ut deducit lat
 tans li xmo qd gentiles
 Nichil ia iter deu et homines
 distaret si consilia et disposi
 tiones illius manifestatis dme
 cogitatio vis q cosequeret
 huana unde et si i morez
 antiquoru plures esse clauis
 ueritatis capessende admittit
 via tame singulare et quasi
 clauis clauis katbolica
 luce et stund et fatem ylla
 profecto que aperit et nemo
 claudit claudit et nemo
 aperit Apolt m etitubet
 et aia ueritatis cognoscende
 cupida per sensus corporeos
 hausert exteris semp tame
 remanet famelica quid et
 placirosa nisi adeo repleatur
 i uia famelica quid et ulter
 mouit foras et in

46.
sensibilium querit inmoderata
diligens creaturas que tanto
ex his omnibus cum solis cunctis
nomen non inueniret quis appo-
sueris non nutrit sed amplius
eximantur Sed cum profecto quia
maledicta terra spumas et tri-
bulos germinat ut in laboe
maducet homo exterior pane
suum Gen 3 v v m q m cum sit
ut videat homo ceterum et fu-
gidus lumen ignis et non se-
nat incertum Duo etiam fit
ut quod parum abest simpli-
tatis sine paucis vite tamen
regulis non errare Sic parum
prodest letitias multa nosse
et in preceptis diuinis extorres
fieri Ob hoc namque nolite ra-
puit celum et terram per sepe
decidunt in abissi Et hic uenit
quod omnis scientia que de creaturis
aut fastidio habenda est in corde
legenda donec ipsum inueniat
aut ipsum eluciat inclusum Nam
sic in creaturis misceat deus
aliquid amaritudinis ut ab-
eis reuertatur affectus spiritualis
ad experientiam diuine dulcedinis
Sic in scripturis aliis laborat
intellectus curiositate ut ille-
ctus et non satiatus ea querat
qua frui ualeat ueritate
In hac fine politus li vno
to in tractatus an pret grana
origat alium cognos ueritatem
ita dicit Ego quid in scientia
illorum facillime cedo qui non
credunt sine lectione autorum
posse fieri bonis letitia letitia
tamen copia nequaquam per se
facit sed gratia que ad sa-
pientiam sola perducit In summa
et et letitia copia aut igno-
rantia iterum aut negligenter
ueritatis est sine qua impossi-
bile est quodam fieri sapientes per
ut dicit beatus Augustinus de tri-
tione letitissimo de Cui dei li

esse per beatum Hieronymum in
Epistola ad damasum per tractatus
illud cum esset vir iustus et
deo carus non illi cui uoluit sed
illi cui noluit decepto errore
benedixit respondet Nullum
hominem excepto qui ob salutem
nostram carnis dignatus est idcirco
plena habuisse scientiam et ter-
rissimam ueritatem denique paulus
ex parte cognoscat et ex parte
prophetat et nunc per speculum ui-
det Samuel etiam propheta omnium
monstrum in psalterio aduocatum
regem missum cum maximis filiis
esset uidisset eliam aut
sum tota domo est iustus eius et
dixit dicit ad eum noli resistere
facie eius neque statuta quoniam non
quod uidet deus homo uidet
et per singulos semper ignorans
usque ad dauid nescit per regem
per vii heliseus quoque quod dupli-
ci est glorificato spiritu cum ossa
vita exanimi cadaveri reddi-
derunt cum suamit ad eum ue-
nisset ad mortem et ad pedes
eius flebiliter corruisset Gese
prohibere ne faceret aut dimittit
te ea quia anima eius in amaritu-
dine est et deus celauit a me
et non reuoluit in regem
Et profecto plura sunt quoniam ut
exemplis debeamus docere sanctos
uiros et deo caros ea dicitur
patuisse que eis a domino re-
uelata sunt Ignorasse uero
que eis reuelata non fuerunt
In hac quippe more paulus
apostolus uas electiois et
scientiarum scripturarum erat anima
cui per hauseri stupet ad doc-
trinam domini miratur in petro et
iohanne quos legem sciunt cum literas
non didicerunt quoniam aliis exer-
citatio et quotidiana in lege
meditatio tribuit solet illis
spiritus sanctus suggerere hic est
scriptum legis et erunt omnes
docibiles deo et hoc de primo

Dicitur secundo qd et qui docens
 officium exhibere debeat uerita-
 tis magis sequendo prout ppe
 ipso omnia perfectione. Ob
 hoc et uerbu caro factu e et
 habitauit i nobis et uidis eu
 plenu gratia et ueritate. **Yohis.**
 Et inde e qd ob ipso solia pima
 perfectione. **28 bñz sup Can.**
 pmo 10 transis illud oscu-
 let me osculo oris sui i per-
 sona spose dicit. **Nō audio iā**
monsē Impedientes siquid
lingue factu e in. Hanc labia
imunda sūt. Jeremias nescit
loqui qd puer e et pphete omē
eliquēs sūt. ipē que loquit
loquat. ipē me osculet. osculo
oris sui cuius glosa pñcia et
admiratione fluenta doctrine fi-
ant i me fons aque salientis
i uita etna que uixit deo
pater oleo leticie pte consortio
suis merito proinde uisioes
et sopnia nō recipio. figuras
et emigmata nolo. Hanc quoq
angelicas fastidio spēs. non
ergo aliu siue angelu siue ho-
minē sed ipm ab ipso peto os-
culari me osculo oris sui.
hec bñz. Et beato ycom.
ad ea re sup illo. Yenne po-
qui educat uerū de thesauris
suis dicit. Sūt quida uetoz
thesauri spiritui spūs sapie
spiritu consilij et uirtutis spūs
facie pñtatis et timoris
domi sed ubi sūt isti thesauri
utiq i eo i quo sūt thesauri
sapiecie et facie absconditi.
In cristo sede habet inde ori-
unt. hñ spūs. ut alio sapiēs
sit alio fidelis alio eruditus
et alio qdūq donoru dei pos-
sideat. alij ei per spiritū dat
fmo sapiēcie alij fmo facie
iuxta eūd. spiritū alij fides
i eodē spū. Sic qd educat ue-
ros de thesauris suis. Et seqt.
Infatuato e omis ho a facie
ra sua. Je. v. Si ois ab facie
paulo. homo e pfecto et

porculcula quando uidens
 et sic expediat dicit ipso por-
 culcule pte mima recogno-
 scēs dicit. **Beatus yeronimo**
quo pacto ei opante peccat-
tori. Ierusalem. sodomoru pec-
catu iusticia iustificata ei e
ait. Sodoma ex te atq p hoc
quō nō habet iusticia. sodomorū
peccata ex se sed ad collatio-
maiorū scelerū iustificat.
Sic cōno sciecia pauli ad
illas sciecia celeste ad illu-
summatu electiois intellectu
stulticia reputat. Et ideo ipa
tuato ois dī abstiecia scdm
ipm. Equid fm Gilbertū i
2a parte sui Eruditioni. In-
tellecto noster i hac via po-
situs tūc demā eqtatis truiti-
na rāte tenet iquatu ratiō-
bus etms initur. et legis
illis etne regulas ituet.
qm mens nostra mutabilis
e sed hec lex etna q supra
metē nostra e et i qua est
om arau ueritas mutabili-
tate erroris nō hñ. unde
beato Aug. ostēdes quō et-
na ueritas a ratiōe cōsulit.
de Cui dei lo. xi. c. n. dicit
q bruta licet luce illa dor-
porea cōtingere nequeunt. qua
mens nostra irradiat. ut
de hñs omibz sensibilibz re-
cta iudicare possit. hec et
ei corporalia. latētes i na-
tura causas habet. eas q
causas suas qbz mōi hñm
sensibilis structura formo-
sa e sentēdas sensibz nris
preliet. ut pro eo q nostere
seipā nō pūt quasi inoteste
velle uideat. Sed nos a se-
su corporis ita capim. ut
de hñs nō sensu corporis
iudicemus. habem. ei dicit
idē scs doctor aliu iterio-
ris homis sensu isto loge
prestāiore. quo iusta et iu-
sta scdm. Iusta p itelli-
gibiles spēs. Iniusta per
uagat. ad cuius sensu

forame auricule no spirame
 ta nariu no gusto fauium
 no demu ulla corporea tacto
 accedit sed eis gra et bene
 ficium qui illuat omes hoies
 uenire i huc mundu Cu igit
 ueritas etna imutabilis est
 de qua no s p qua rte ut
 dicat ratio humana qm diu i
 ea figit oculo ratiois si bene
 purgato fuerit ut neq fal
 lat neq fallat necesse e
 Ex quo ratioes ille incorpora
 les sempitene et imutabi
 les mutabilitate erroru no
 admittit ut e pmissu qbo
 demu legibz eternis ratio
 ibetes tunc rte sapit cu
 pea que cospiciat se ad ope
 radu gunt Intellecto et
 ei bono oibo sed facientibz
 cu teste ppheta Sapiens
 quid animo et pius p illu
 minate et adiuuate gratia
 i exemplacoe sumi homi spe
 culat regulas i mutabili
 veritatis iquatu ad eas pu
 gere meret itutu amoris
 Et exinde format sibi modu
 quifacioris celestis et forma
 sciat Et constituit moyses
 thabernaculu sic ipi i mo
 te monstratu e Exodi 27
 Equid et intellecto quocunq
 applicato fuerit siue i bo
 nu siue siue i malu natu
 raliu riget relictu tamen
 sibi rebo secularibz et nu
 gatorijs se no negat et i se
 cto vno ta ratiois qua
 volutat pusas tenet cogi
 tationes et noxias actiones
 pfect qbo a deo se seperat
 Illuminato uero p gratia
 et ad ipaz sequenda quif
 nihil apud se indignu pi
 pit et volutat affectu co
 uertes i vtu effectu se
 qm deo quigit et hoc e qd
 suadet apls du dicit
 uestigia eis que fuer
 unt ante scripta

In quibus uerbis uos dne li
 cenade considerate uobis pmo
 positu imitationis exemplu
 qd pcedite expressu hmlr
 tatis argumetu et tercio per
 pedite i hns oibo vmtatis
 pntm vnculu pmi notat
 cu di Seqm Et ei scribit
 de ut 13 dnm deu vestru se
 quim et ipm tmetre Sm ex
 pmt du anectit uestigia
 Na tu uestigiu signu pedis
 que e pars corporis dicit
 rte ipis vocabulo humilitas
 designat Sm btm Gregs xi
 mas co xvm sed terciu ex
 pressu tenet du pnoie sm
 gulari tbe nms occluditur
 eis Eius nape solio doctna
 et opera laudat q vmtatis
 vnculu tenet et imitat v v
 m q 1 quia ex sola Seqm
 ergo uestigia eis qui vmtat
 e auctor v v m q ult her
 ymago ut dicat uestigia eis
 uestigia eis sequit e pes
 meo Job x v m Et pmi
 quid dmi uobis dne licenade
 ex vobis pmissu considerat e
 positu imitationis exemplu
 Na ut dicit beato Jeromo
 i prologo libri de uiris illu
 stris qui nullu pmi seque
 pssm seipm sibi hnt ingm
 Et qa i sola cusi du sumo
 hoc profecto nobis curandu e
 i singulis que dicenda agenda
 ue occurrunt spectate nos uidete
 sumo mltto amplius qua m
 ipis artu et sacrau disti
 pulis Seper ei preses nob
 e qui vbiq et semper e et
 cu facile fuit oculos nob
 atz aures intellectu q largui
 mltto facilis e uos uidere et
 audire et intelligere videt
 ergo ille nos audit qz pius
 etna qua loquamr tpe ei e
 qui taretu moysi ait qd cla
 mas ad me Exodi xvm v
 ltra et ad

antequa fiant preces nras
 exaudiat antequa sonet necessi-
 tates nostras aspiciat antequa
 memoretur exitis quoque nros spe-
 culat antequa nati sumus et
 ut dicit francus petrar de vita
 solitaria ita nos aspiciat ut
 indignos licet iudicat miseret
 tamen si forte quod absit a nobis
 gratuita misericordia repellamus
 Ecce quanta necessitas probitatis
 hominibus est induta Et ut adit
 magis impellamur consideremus
 pauperum antiquorum probos et
 quos lumen fidei non lumen me-
 morandi more qui quo sepe
 probitatis hausisset iustitiam
 vite sue teste saltem ymagina
 in semper adhibere curabat
 Epicurus et alio scriber sic
 faciat ista quae spectet epicurus
 Marco Cicerone i. Epistola ad quatuor
 Cicerone fratrem suum post ma-
 gistrum ad virtute adhortationes
 sic concludit Sed ista facili-
 facies si me cui sepe vni magis
 quam vniuersis placere uoluisti
 tecum sepe esse putabis De
 quibus hos Seneca Lucullum
 suum mouet ut alio clario-
 ris viri presertim sibi fingat
 Sic et aut i. Epistola ad eum vltima
 prodest sine dubio custode tibi
 impossuisse et habere que respi-
 cias que interesset eam cogitatio
 omnibus tuis iudices nec multo
 post Sic facies ista quaecumque
 facies tamquam aliquis spectet Et
 iterum aliquorum te ista auctori-
 tate custodi Cattho ille sit a
 Stupio aut cuius intuitu per-
 diti quoque homines uia sup-
 meret Ecce fratres domine lucia
 de de imaginatio teste vite
 et imitacionis virtutis physici
 consilium et exemplum inter suos quod
 non inutile uobis tamen non ne-
 cessarium Cum yclari sit tali
 teste christianum hominem non indige-
 re in non Epicurus aut alio
 Cattho non Stupio secundo

comes quod datus homini quo spe-
 ctate audere non debet quod coram
 homine non auderet et quod sumus
 ad te habet et ipse ut dicit locus
 oibus et temporibus nobis pre-
 sens est non solum actu sed
 et cogitationum omnium verum
 et iudex et testis quod et si
 uere adesset quibus alio non
 videtur et hoc de primo

Demum in secundo membro dicit
 domine lucia aduerte in uerbis
 primis humilitatis expressum ac-
 quiritur hec et est et prima tri-
 stanorum uita ut idem dicit
 ad desiderium doctrina nostrum quod
 cristum colimus humilitatis tenet
 uexillum et prima gradie-
 tes ad summa ostendit docere
 nos uero et dicere Diserte a
 me quia mitis sum et humilis
 corde qui in terra uenies mortu-
 lium genus non fulminas et to-
 nas sed in presepio vagiens
 et taces saluat in cruce
 Ergo tibi fiat dilecte animo
 humilis atque mitis et aduersus
 uicia sola erectus nunquam ullum
 aut superbia extollat aut
 ira praeputet Nichil enim que-
 raris nichil purior ea mente
 esse debet que in dei habita-
 culum et in sapientie sede para-
 da est que non auro templum ful-
 goria non gemmis altaria disti-
 cta delectat sed aia virtuti-
 bus ornata Ideo et templum dei
 scilicet corda dicuntur affirmate
 id apostolo Verba sunt
 beati jeronimi ad Celatiam Ni-
 chil ergo haberi humilitate pre-
 stant Nichil quod amabilius
 quam hec est preciosa obsequatur
 et quasi auctores omnium virtutum
 et coram deo uenies gratias
 Et dominus loquitur per
 prophetam Super quem alium regesta
 nisi super humile et quietum
 et tremere sermones meos
 Peru quia an-
 gelus satane in lucis angelum
 nat

mui humilitate frat' dilente se
 quere nō que ostendit at' si-
 mulat' gestu corporis et fra-
 cta uoce uerborū sed que pu-
 ro cordis affectu exiit qm
 aliud ē virtute habē aliud
 virtutis similitudine. Aliud
 rerū umbras seq' aliud ueri-
 tate Et mltō deformior ē illa
 superbia que sub quiboda hu-
 militatis signis latet Nulli
 ptea te vniq' de generis
 tui nobilitate pōnas qm re-
 ligio nostra nescit personas
 accipere nec odiares homi-
 nes sed animos et vtutes ipi-
 rit singulorū v v m q m p m
 ita. Sola apud deū libertas
 ē nō fuisse peccatis. Summa
 apud deū ē nobilitas clarū
 esse virtutibus de pbe vñlis
 Quod ei apud deū ē vñs nō
 bilior iohāne baptista quid
 i femis bta maria illustrius
 extitit que spōsa fabri desit
 bit' Si illi pistatori et fa-
 bri pauperi celestis regni a-
 cristo donat' clauēs hēc spō-
 sa fabri meruit esse mater
 illius aquo ipe clauēs date
 sūt celestis regni et hoc de
 secundo

Ad ultimum aut dñi i verbis
 pmissis pñuasti esse nostro
 pñouendo viculū vñtatis nō
 abire cū oia viculet' vñtate
 v v m q 1 loq' de qua profe-
 cto te tāq' notissia supuatiū
 arbitror esse i loquū facere
 pñone Cū pñlata sit tūc
 nihil virtutis nihil demū
 esse meriti extra ecclesiasticā
 vñtate 1 q 1 extra catholi-
 cā nec altera romane pñs
 ecclesia altera totius orbis
 est mēda ē et ballie et
 Britame Africa et pñia
 oriens et maria et omnes
 barbare nationes vñū tñstū
 ad it vñā obē

ead q domi hospitale tñm
 et desup qñtū et distāz
 retinet 2 q 1 qm pñto
 pñu qā hāc vñtate abimāo
 nascens ecclesie heretia sūdere
 machinā sūt atz obēā re hōc
 nōre hē diuisior sonat fortū
 v v m q m inter sāsina et sic
 heres Et quōia hēc dñs sēp
 fuit ceteris imitatoris exē-
 pli et mantea date dñō fu-
 tū ē q humilitate ceteros
 supat vñtate q catholica
 semper optera ē et fidei fir-
 mitate armata pñt quā ut ei
 defensor robustior fieret ad
 sūctia variata se totū otulit
 i qua quantū profecerit tñ
 ea facta docet cū iudicio et
 appbatioe patru sic doctoralis
 cathedre fastidio sublimādo
 ad s ut tātū facili celerio
 ne pñiat Ego auctoritate
 sedis apostolice et pñilegi-
 orū vñuñtatis hūo illic
 qñdo sibi licētia petedi do-
 ctoralia iñsignia i decretis
 ipm q i conspectu hōrū vi-
 rorū clarissimorū pronūcio
 licētiatū i iure Canonico
 In nōre pñs et fili et spñs
 pñi amē

Animatio doctorali

Animatus hūc iñsigne vñtū
 dominū doctoradū pro fūda-
 mēto pñois mei alloquor
 ipm uerbo apli qd scribit
 ad romanos vñ et lectū est
 i curiet domine officio hā-
 beres donatioēs scdm gñaz
 Colendissim pñs et domi-
 verbi ē legis pñe deueteri
 mē enucle q nō ois p omnia
 sed cēti pē cēti meliores
 tuemūt pluit ei dñs super
 vñā ciuitate et nō sūp al-
 tā et ead ciuitatē

pluit Et sic uenit q teste
aplo diuisiones granarū ēē
cognouimus qm̄ aln dat fmo
sapientie aln fmo facie al
teri fides i eode spū aln gna
santitatū aln p̄bena aln
distreco spiritū aln genea
liguarū p̄e cor vñ 191.
teneamus Ad nostrū tamen
positū beato Grego vñ vñ
mor tractas illud Job q
aufert stillas pluuie et
effudit nimbres ad istar qui
gitū pōit duo i hac vita
esse genera uistorū vñū be
ne uiuēti sed nulla docētū
Alterū uero bene uiuēti et
ead que ita faciūt bene do
cētū sic et i facie celi alie
stelle prodeūt quas nulle
pluuie subsequūt Alie uero
pōcūt que arētē trā magnis
nimbribz īfudūt Eatens quo
ciens ite quidā uiuūt sed
tamē docere eand rectitudi
nē nesciūt stelle quid sūt
sed i figurate aeris nate
qā p̄ exēplū bene uiuēdi lu
ce ceteris p̄bet sed p̄ ver
bū doctne plūc nequeunt
Cū uero qdā et ite uiuāt
et alys etiā ea que ite agūt
uerbo doctne īfudūt qī ad
proferēdas pluuias stelle i
celo produciūt que sic luce
sue meritis luceat ut etiā
smone pluat Et q̄ ei modi
sūt bñ merito comedādi bñ
ceteris sūt preferēdi 191
vñ 191. Am ut d̄t b̄ xōmō
Imores et absqz fmoē gūsa
tio qntū prodest exēplo tān
noret filio n q vñ sancta
Ex qdā ite appetēdi vñ
iusto doctorale gradu tā
colligūt mommēta p̄m i v
sui Alterū respectu p̄m
Et tertū respectu cōmūis
boni In pmo claudīt me
ritū p̄m In secūdo reddīt
meritū debiti In t̄no

qualis De secūdo vñ m q
m̄ debet homo De tertio n
q v̄ habet hoc et her tria
absoluēdo dixi p̄mo gradu
doctorale appetēdi vñ iusto
p̄t̄ sc̄p̄m ut vñ p̄ occasione
laboris iusti merito crescat
vñ q n caritate Dicit et sa
p̄es da occasione sapient et
addet et sapientia p̄b i v Et
iterū qui addit scientia addit
et labore Ecceles p̄mo At
is labor qm̄ sit vñ sapient
expetēdi p̄larū ē cū teste
scto Job Homo nascit̄ ad la
bore et ams aduolabū Ad
labore iqua nascit̄ homo q
ualde īpossibile est ut her
vite sue t̄p̄a sine labore per
curat porro si ad laborez
nō ergo ad oīū virtutū et
īdustrie quā īm̄m̄m̄ Inesti
mabile quoqz bonū ē t̄p̄a
datū homi et ei fuga Cay
sus q̄ tā p̄ceptis Nullis n̄
ardet at̄ īp̄ge et laborio
se virtutis atced ē p̄rens
Sic q̄ id cōtūed qā m̄b̄il
sine magno labore vita her
dedit mortalibz ut dicit
beato Xero ad paulinū Et
ut fmo ab ip̄a origine mor
talitū ordiat̄ vide et ex
m̄ q ab ip̄a horreda quad
ignorācie tēritate ex qua oīs
error erūpit Et que oīs fi
lios Adā tenebrosos quodā
sm̄ suscipit Homo liberari
sine dolore et labore nō pos
sit Na qd̄ ignorat cū quāta
ignorācia veritatis qe p̄m̄
i ip̄is īfātibz manifesta sit
et cū quale exuberācia va
ne cupiditat̄ que i pueris
īp̄it apparere Homo uemat
i hac vita ita ut si p̄mittat̄
vñ sit velit et facit q̄q̄
uelit i qm̄ vana flagitia fa
cile et q̄ quodā īp̄etu per
ueiat Sed dñia p̄vidēcia
actū ē ut oīa has cū qdā
nascim̄ tenebras et q̄t hos
quibz i malū ferim̄ īp̄eto
et erudicio saluti

In Augus de Cui dei l' v
 v v c v v Cui ei ut suo
 utat exeplo sibi uoluit mlti
 mode formidines que cohibet
 puuloru uamitatis adhibet
 quid pedagogi quid ingri qd
 ferule quid lora quid uirge
 Cuius aliud hns pems agit
 nisi ut debellet pericia et
 pua cupiditas ifrenet cu
 quibz malis i hoc seculu ue
 nimus Cuius e q cu labore
 viuimus sine labore obliuisci
 mur cu labore deficiamus cu la
 bore strenui sine labore ier
 tes sumus None hic apparet
 igit ueluti podere suo procli
 uis ut prona sit uictoria na
 et quata opera et labore opo
 sit ut inde liberet v v q i ois
 etas et v v q m pcliuis Et
 itaqz ut dixi ut sapiens p
 appetes labori infa qa ut
 dicit Seneca ad Luciliu Epila
 v v v Generosos animos la
 bor nutrit Et uto laboriosa
 e que possessores suos quies
 cere no sinit laboriosa igit
 sed gloriosa sed clara et que
 ut labore ita admiratione co
 aliat Dicit ei fransis pe
 trarcha i Epila ad Neapoli
 tanu pmo magna no ostat
 qd qd es utut spe illecto
 cu ea concupisus futo te re
 magna optare n pmo pabi
 les sed que totu te possat i
 pretiu sui Et exepis rez
 ages subnectit poterat fa
 briciu dam feneste lra eff
 artiffia Cuius i ortulo ma
 nito suas culto In agellis
 suis Cuius attilius n eos
 spectata coru dno adusius
 pxiu Samites penos atz gal
 los duces romana pto qm
 accomodas elegisset poterat
 Gupiones rome suauiter uiue
 mtqz suoru busta sepeliri
 n eos studiū ututis preda
 ro labore peregrina tellure
 prubetes obrueret poterat
 atkens plato vario rome
 nisi eos distendi nisi i

diuiso labore distraheret Sed
 her et alia hmoi tagua per
 eigna trasies ad apm uemo
 qui ut nobis virtutu labore
 comedaret pnu Zbnotheo
 discipulo precepit dices Tu
 uero vigila i oibz labora
 opo fac ewageliste Et demu
 seipm iexepu prebes de
 seipso dicit Ad ea que in opo
 etat i hns q mecu sut mist
 rauerut manus iste Act v v
 etano igit iste qm no vna
 sed due habede sut vna ad
 laboradu altera ad dadu q
 altera caret manu e peria
 qa iter labore et labore pod
 mt cor et aiaz distat habedo
 erit labor delecto laborat
 ei dix belli laborat et mi
 les sed tymbu ille respicit
 hic milicie stipedia et reditu
 ad patria et quere sperat
 laborat agricola s nemer
 cogitat atz dies festos et
 exyndatis horrei voluptate
 laborat nauta duro labo
 rat impiger viator sed utiqz
 sperato vie timo cogit pre
 secui laboru molestias non
 sentire Et tamen ad nim
 positu resluat oro Illoz
 vita felicioz e q alitru ho
 nesto lraui studio dedit i
 pficiendis animis salubri la
 bore itedut v v q i pxiu
 v v m q m si habes Cui
 ei ho ex corpore et aia co
 stituto sit magnu quodda
 a natura ofecuti videtur
 munu qbo datu e ut et
 corporis viribz et igem
 valeret Na cu plurimos
 videamus qbo sine culpa
 euemnt nascendo ut et ige
 mo esset tardi et corpore
 ibecilli Quantas haberi na
 ture gras oueit Si secus
 vtiqz her et integri sumo
 et validi sta adter digna
 refert nature gra si non
 neglexerio eis mumeru
 si ea rectis studiis bonis a
 artibz excolere curauerimo
 et sic quid et si ead i

tamen non facile nisi ab impo-
etatis studio et labore nobis
doctrina parerimus. Dicit et
Jeronymus ad paulinum. Au-
ge te dum viget etas dum
adhuc carnis spiritus caput an-
quam subeat morbi tristisque
senectus.

Et ideo paranda sunt iuuen-
tute solatia que honesta se-
necta possit oblectare. At
in hac more uos domine docto-
rade habentes donationes sine
gratia que data est uobis non
fugite hunc laborem et hoc
de primo.

Quoniam in altero membro docto-
rales gradus in se sapientia recte
appetendum respectu proximi
ut uis sit pes claudus et
oculus cecus. Job 2. 9. predica-
tiones apostolice scriptum est ut
refert Iulianus in prologo de officio
quod non solum nobis nati sumus
ortus nostri parte patria ven-
dunt propter animam atque ut pla-
cet. Scimus que in terris ge-
gnit ad usum hominum omnia cre-
ari homines autem hominum causa
generatos ut ipse iterum aliis
alios prodesse possit. Quia
scientia operam tractat. De
necesse in libro de beata uita dicit
hoc ab homine exigit natura
ut prodest hominibus si fieri po-
tuit si minus pauper si
minus proximis si minus sibi.
Nam cum se utile ceteris effi-
at tunc agit negotium tunc
admodum qui se deteriore fa-
cit non sibi tantum nocet sed
etiam omnibus illis quibus me-
lior factus prodesse potuit.
Quo fit ut si quis de se bene
meret hoc ipso aliis prodest
quod se aliis profuturum parat.
Preterea ut res hac domino con-
diamus sale magnus est dimi-
nis mandatum quod propter
terram et fructum

si inuisibilis fiat secundum di-
sas dilectionis et inuicem
modos magnopere tamen id agit
cum a doctore lumine scientie et
ueritatis agnitione rectes et
imperiti illustrat quoniam hic
actor est gerarchicus creature
intellectuali summe necessarius.
Sicut dionysius et de uigilia
gerarchia in qua hec est per-
fectio et iterum scilicet spiri-
tuum reducere per inferiores in
deum ut magis et magis pur-
gati illuminati et perfecti per
amorem assimiletur ei pro ut
est possibile eorum receptibilita-
ti ut autem appareat quoniam sit
hominibus necessaria docentium
opera memorari libet tria
esse hominum quia sic dicit. Est
odius poeta. Namque in primo
optimum illi aut qui perfectum que
agenda sunt conspiciat sequenti aut
gradu qui aliorum consilia sequitur
qui uero aduentum hominum aptus
est cum peius esse ualeat que
uerba adeo ueteribus placue-
runt ut Aristoteles in ethicis
Iulius Iulianus de secundo bello
punico et basilianus in libro quod
ad discipulos scripsit eadem re-
ferat. Datur siquidem quibusdam
hominibus tamen legem innere dei
singulari ut per ipsos recta uia
sine ullo ducis et iure et tene-
potuerit. Nobiscum autem bene agit
si preceptis manu ducamur ut
probi sumus et aliorum traditione
quod uerum et rectum est cognoscamus
Sunt et beati Jeronymus scri-
bens rustico monacho suadet
dicens michi placet ut habe-
as scilicet cotubermum nec te
ipsum doceas et absque ductore
ingrediaris uiam quam nunquam in-
gressus es ad quam te ut ab
exemplo sumamus argumetu-
uideamus in naturalibus quia ex li-
gno ardenti primum elicitur fumus
tunc flama et luce. Secundo
flama cum fumo et luce et
tercio sicut pura sine fumo
sicut uia discretus primo iterum se-
cundo iterum se

fumo et caligine ignorare. Ita
at apphedit uerba docet. ex
titat ab eis et inquit ei lume
coruscare inquit fumo et fla
ma eo qd repugnat sicut igne
notarie Et i fine po varias
dubitaciones adiutorio po
cens succedit facta qd lux
pura. Verba siquid sapie
tu sunt quasi stimuli et qd
clavi i altu desu exatit
illuminat i lacrimas opuit
oms resoluunt sic ei sposa
liquefacta e ut dilecto lo
quto e ei Cant v° p hoc
cessat a tunc du iebuat
sagitte dm sanguine Deut
v° x° n per hoc respirat i
spe qd oms fimo dei clipeo
est speratibz i se p hoc
ignescit i nobis caritas si fir
gat helias sic ignis et uer
bu ei quasi facula ardeat
Eti v° l° m per hoc recale
scat oms frigo qd uerbu
domi qd ignis ardes et qd
males dices petras Venne
v° x° n. Audit ergo uerbu
dei mortuus per culpa et
suscitat iduratus p ptinacia
et emollit languido per
ignauia et sanat cecus per
ignoracia et illuminat atq
hec oia expectat a uobis
dne doctorade scdm grana
que data e uobis et hoc de
secundo

Postremo dixi doctorale
gradu sapien vno ut appe
tedu respectu homi qms Et
ei res publica Ecclesie dei
ex doctoribz potissimu pro
fiat roborat et crescit quoz
ordo i ipa Ecclesia qd rex
presidet que fidelium suorum
turba trahit. Verba sunt
bti Grego v° x° mot i m
Atq ideo fundamenta militat
Ecclesie i motibz suis pba
comemoras per motes apo
stolos et doctores patentes
at qba tota e

qui firme bases tunc sup fir
dameto uero qd e vps dus
veluti summo angulati lapide
solidat de elect fugata ho
Et ide doctor uenerabilis re
bat magis de articulate ager
sup illo Job frumetu nu
bes desiderat qd quid naq
electi quia sunt nisi frume
tu dei celestibus horreis re
toderi qui in i tritura aree
paleas tollerat qd i hac
purgatione sicut tunc mo
res qtuos reproboru portat
quousqz hec etnos agrola
uetilabro iudicij sui dirimat
et i supna electos suos qd
munda ia grana suscipies
etms paleas ignibz tradat
Sed frumetu hoc quousqz
ad pfetionu fructu ueriat
nubiu pluuas expectat ut
crescat qd bonoru mes pre
dicatu uerbis ifudit ne
ab huore caritatis carnaliu
desideriole sole siccet hoc
qd frumetu ille supno agri
cola i mudo surgere et nu
bes desiderare dixerat cu
dixerat dicebat messis qd
multa operari pauca et se
qt rogare ergo dm messis
ut mittat operarios i mes
ses sua at i v° x° di i nouo
Ecce qd a scto Job frumetu
illuc messis qui uero nubes
illuc operari. Nubes p do
ctina operari p uita. Nubes
qd uerbis ifluit operari
qd no desinit agere que lo
quit et docet bns et ei sp
gratia e si more suo lingua
taceat res loquat et tala
mo questete clarissimoru
operu fama respodeat Et
ideo id seqt Et nubes
spgat lume suu. Nubes ei
lume spargere e doctores
scds exempla uite et lo
quedo et agedo dilatare v° l°
di no uos v° n qd qtuor
et bnt e qd doctores scti qd
ant i scriptura saci auu

nubes uolant et quasi colube
ad fenestras suas De scdo
Vol x v x canes greg mei
De 2o ps t m qui facit mist-
ros suos igne urere et greges
quippe sunt du alios illuminat
et instamat Canes du ali-
os ex zelo caritatis custodiunt
et per omes latratu que qd
vicia errores et hereses fa-
ciunt soli dei place gestunt
Sed aues sunt du fret tre
poru desideris ferunt i ce-
lu p mentis excessu unde
et illa scia aialia que vidit
pheta legunt habuisse capi-
ta manus alas in penas et
illos atz oia plena oculis
i ciuitu qa diuina scriptura
docet dea esse inspectos
dea distructe loqui debet op-
ari et contemplan celestia et
oia ad eternitate que p circu-
los designat referre Si
datis ergo dne doctorade ge-
et qualia sunt que sollicitat
et exigit que promouent
et iformat qua mete quo
ardore et quo fine debeat
huc gradu doctorale suscipe
pfecto salus ppi pmi
utilitas scie Ecce et potis
simu honor dei ut dicere
ualeat ne ppi phie illud
boem ho pmo prosa qsta
Tu michi et qui te meti
bo hom iferunt deus qst
est ullu me adhuc gradu
misi bonoru omz qne studiu
detulisse Et ideo nunc et
hec fiat habetes donatioes
scdm gratia que uobis data e-
ne gratia hec i uob parua
fiat sed magis ac magis
abudet uoto uos ad petes
figma doctoralia ad laude
dei per secula benedicti ame

Alius actus

Pro baccalariatu i decretis

Exposito pmo dictum iaz
aliquitiper pro honore nra
promouendi assupsi qd sicut
pme ad tessa m et lectu e
i curteis domine officio Sic
ambulet ut abudet magis
prestantissim patres et viri
doctissimi explorata nostis
esse secreta i huams opibz
nichil adeo esse elaboratu p-
fectu nichil oino excogitatu
igemo qd amplia pna no
possit na ut minores quosqz
trasea Sumo ille pba cl-
mat pmpfectu meu uideat
ocli mei Am et si quecuqz
pito i aliquo perfecta sit
perfectissima tamen i uita hac
labeta et omdua haberi no
pe depe di n si quis tata
huc uelit illud qd psta dicit
sunt iusti de uirtute i uirtute
Quo pacto et modo pmoue-
do dicit Sic ambulet ut
abudetis magis alia etei sunt
ut exordia aliud utur
pfecto aliud perfectio Nam
et si ipa fides ad sua pfecti-
one no quibusda gradibz di-
ceret scilicet apli minime diuis-
sent dno adauge nob fides
luc x vii Et quida ut i ma-
th eo legit qui curari pete-
bat filiu suu requisit a dno
an crederet Credo dne ad-
iunia incredulitate mea pe-
sandu profecto qd dicit Si
ei credebatur cur incredulitate
dicebat Si uero incredulitate
se habet nouerat quo crede-
bat Sed qa p occulta inspi-
ratione gratie meritoru suor
fides crescit vno eod qz tpe
is qui nec du perfecte credi-
derat fil et credebatur et irre-
dulo erat Verba sunt bti
Greg sup Ezechiele de pe-
di n du scdm Nos ergo
dne promouede Sic ambulet
ut abudet magis ppetu qa
antes qd

vicini magna iuveni distantia
ambulat et alig et no defia
ut pae xl. Ali uero p oia
aliter et i oia parte quoz
e illa uox lassan sumo in
via inqtans et ambulauim
vias diffiales Gay p. Ex qba
tria velim noster promouedo
sibi psuasa habeat momme
ta ym ut via que ad defe
ctu dunt acturans deuiter
Secm ut via que ad profectu
gouit magno ope costendat
Et terciu ut i hac seper ma
gis et magis pfa otedat
Hoc ei more habudabit magis
Equid et si vno solo sit me
diator uero p que solu patet
via ad beatitudme Copluens
tame ut deducit beato Aug
de ciui dei li. ix. co. x. vii. et
x. vii. fut sps iniqui qui a
pfectu nos auocare atz auet
tere melle arabo et dolis
moluit. p. vi. q. n. p. isis et
ideo h. no via pbet ad deu
sed ne via teneat impeduit
ut homo no secudu deu sed
secudu carne uiuat secudu
carne ambulet et p hoc a
sumo bono deficiat et decie
stat. Quod aut sit secudu
carne ambulare qd pfecte
malu e. Cu tame ipa carnis
nostre natura no sit mala
loco. Exple Opti qua scripsit
ad Gall loquedo manifestat
ubi aut manifesta sut aut
opera carnis que sut forma
tiones inuidie luxuria do
loru fuito veneficia coteno
nes emulationes ue rwe
hereses ebrietates comessa
tioes et hns similia atz p
sunt textu i operibz carnis
que apostolo manifesta dunt
et dapiant no tatu illa
nuari vider que ad uolupta
te ptinet carnis qualia sut
formatioes ebrietates comess
ationes ueru etia illa qba
animi vitia demonstrat a no
luntate carnis alia

exibet veneficia otentiones
hereses inuidias no potio
utelligat animi vitia esse q
carnis qn quis fieri pt ut
qd pt idolatria ul heresis
alio errore a uoluptatibz cor
poris teperet. Et tame tunc
etia homo quauis carnis libi
dines otinere atqz cohibere
videat. fm tunc uiue hat
apostolica auctoritate qunt
Et i eo q abstinet a uolupta
tibz carnis dapiabilia opera
carnis agere demonstrat. Cur
ergo hec oia et hns similia
doctor qeru carnis opera appel
lat. Nisi qa eo loquomus
modo qo tatu significat apte
ipm hoiez uoluit noie carnis
denotari atz etia eo respectu
ut quis ex corruptioe carnis
existat i nobis quedam ita
meta uicioru et ipa deside
ria uicioru no tame omnia
uite inqz uicia tribueda sut
carni ne abhys oibz purges
hoste antiqui qui no habet
carne Et si ei maligno sps
formicator ul ebrios ul si qd
huicemodi malu e qd ad
carnis pertinet uoluptate
dia i no pt quauis sit talui
uicioru suador et iugator
oculto. Est tame pmaxie
superbo et iudo que illu in
tiositas sic obtinuit ut pt
hat i carceribz caliginosis
huic aeris etno hordedo su
placio e destitatus. Et cu hec
oia uicioru mostra sine car
ne habeat quo sut opera car
nis nisi qa sut opera homis
secudu se no secudu deu vi
uet. Non ei habedo carnez
qua no habet dyabolo sed
uiuedo secudu seipm. Hoc e
secudu hoiez factu e dyalo
silibz quia ille secudu se vi
uere et ambulare uoluit qn
i ueritate no pstitit. Et ei n
angelo secudu angelu sed
secudu deu uiuedo fuit ut
i ueritate stare et no desi
tere potuisset. Ve a su

sicuti sunt firmissima Ita et do-
minu cristu colendo habet
notissima libet pauper etiam
ad rez hat serenitas et facta
exterioru sciuntur ut qd sit
idignu cristiano noie. vicioz
affectu via iporu etia qbo
lux veritatis no luit factf
quicquam. At i pms via ee
q natura hois omis om
pboru libri ostendit illis q
difficue ia no hois sed mag
pecudis esse archita ille ta
retmo vir acer et magnus
quonda suos nllaz capitali
ore peste q voluptate cor
poris hois dicebat a na da
ta Tu ei ut ait homi sine
natura siue qd deo nihil
mete prestatu dedisset. hinc
diuino muneri nihil esse ta
inimicu qua voluptate. ut
ei libidine dominate tpacie
locu esse. Nec oino i volup
tatis regno vtute posse co
sistere. Diuine demu plato
esta maloru appellat volu
ptate quia ea vz homines
capiut ut hano pites
hercule ptea ut e apud Ae
sifonte grecu cu pmi pube
steret exuisse legio i soli
tudine atz ibi sedete diu
secu mltu q dubitasse cu
duas teneret vias vna
quid voluptatis altera vi
tutis vicia illatu carperet
Et pma quid accusatissie or
natu affluete delictis et
om voluptatu exame post
se trahente. hec quoq oia
ostetate et mltro etia plua
fuis pollute amatoribus
altera uero aspera et dura
seuere q itucte talia q
eregioe fuis pollueri. nec
voluptate aliqua nec qeter
sed labores pericula sudores
qz ifinitos terra mari qz tol
lerados Sed pmi illoru fac
ut aiebat deu fieri et hat
demu hercule sequu fuisse
ut e a domne promouede
clara pma via vna et

Sic ambuletis ut habudeat
magis et hoc de pmo

Quia i altero mebro i uer
bo themat nostri psuasum
esse ut noster promouedus
via que ad pfectu conducat
magno opere ascedat. In q
re facer mlti et varia posse
dia cu mltre sint ascesiones
i corde viri iusti disposite te
ste pbeta i ps. Ascedit ei
iusti omis vtutes cumulado
De quo Cant. 2. dia q Ga
lomon ascesu purpureu me
dia caritate costrauit. Asce
dit deuon alta contemplando
Iuxta illud ascedet ho ad
cor altu et exaltabit deus
ps. Ascedit prelari sta
tu augmetado luce x m
Amic ascede superius et qd
ibi seqt. Ascedit lu celu ue
dicado quis ascedet i mote
domi ps. Itaqz alh et
alh alit et alio mo Sed qa
smones sut expetedi secus
materia subiecta po ethice
vn q 1. suggestu illa ad pms
missa facio Tu nro promo
uedo magis comittes sit qbo
modis et gradibz ad veritat
cognos per sacros canones
ascedere et magis habudare
possit. Et profecto vidit co
potisse lectioe meditatioe
et orone coequentu quoz
lectio querit meditatio iuenit
oro adpfectu adducit. De
pmo p p p vn di legio de r
p p m di qm de 3o vn q 1
licet ergo Et videte anxiu
lectio sine meditatioe e arida
meditatio sine lectioe erronea
oro sine meditatioe tepida
et meditatio sine orone fru
ctuosa. Et pmi quid mnotet
qm ut dt ysidoru de Sumo
bono li mo nemo pr sefu
scripture cognoscere si le
ctioe similitudine sit scyph
et exaltat

glorificaberis ab ea cu ipa fit
 ens amplexatus. Quid ei qd
 magis i sacris eloquiis assidu
 us fuerit tato ex eis uberore
 itelligentia facit caput. Sic tra
 que qnto amplius extolitur ube
 rius fructificare cognoscitur. Na
 sic ignotum homines facies cer
 nimus et corda nescimus. Sed si fa
 miliariter eis loquimur coniungimur
 usu colloqui eorum etiam cogita
 tiones indagamus. Ita cu i sacris
 eloquiis sola historia aspicitur
 nichil aliud quam facies videtur.
 Sed si ei usu assidu coniungimur
 eis nimirum mentem quasi collo
 quio familiaritate penetramus
 du ei gloria ex alijs colligitur fa
 cile e eis uerbis cognoscitur ali
 ud esse qd meminat aliud qd
 sonat. Tanto at qd notitie
 eis extraneis redditur qnto i so
 la eis simplicitate ligatur. Ita st
 bti Gregorius in lro mori facit
 qd i marion ubi dicitur no i uer
 bis scripturarum esse euangelium
 sed i sensu no simplicitate sed i
 medulla no i fimo folijs
 sed i radice rationis. Trabat
 aut uos dno pmouende ad lec
 tione scripturarum fructu vali
 tas que e scientia informare
 mentem et adipsam uirtute xv
 xv di p totu no delecteris
 i uerborum superficie aut i co
 lore et dictamine sed i ueritate
 decore et puocetis ut utu emu
 latione non rapinis iam desi
 derio ut ita scripturarum late
 bras occupetis sed ut magis
 i animo edificetis xv xv p m
 di sedulo assit qd tibi uel m
 etas i affectu. Dicit ei b
 Augu i sermone de natali dmi
 et de defectu solis. Exquirat
 astrologi siderum fulgore ad
 ret custiam siderum conditore
 producat illi solis defectio
 nos xpi passio et i ot fleue
 ra multo facilius uenit siderum
 factore humilis pietas qm si
 derum ordine superba curiositas
 Na qd oleu additu igni fa
 cit eu feruere et pa feruore
 lucere. Sic facit lectio adhi
 bita cordi pio exar

uero ide geludit qm ut ha
 bet i libro de archa mystica
 meditatio e prouida mens
 obtuto i ueritatis ratione igni
 tice uehementer occupato qui
 qnto uehementius unu itues
 ad illud aspirat tantoius appi
 quat unde et per hoc differt
 meditatio a cogitatione qa co
 gitatio uago itessu sepe huc
 illucq diuertit. Meditatio uo
 destmata promotione sepe i vl
 teriora tendit. Dicit ei fu
 chardo i lro de eximiatione
 mali. Meditatio e pstrutari
 occulta. Contemplatio uero e
 admirari perspicua. Est ei se
 cundu eu meditatio occulte ue
 ritatis studiosa iuestigatio.
 Contemplatio aut perspicue ue
 ritatis iocunda admiratio. Et
 hec e illa doctrina libera de
 qua Esdras i Imperitos docet
 te libere. Unde e q doctrina et
 ueritate habeat potestatem i ra
 tionali iudicio gestas illud
 i pectore. Exodi xv xv m tra
 p meditatione defigit animo
 i cognoscenda ueritate. Ad
 ultimum quoq et de orone id
 ipm ex hoc declarat. Tra fm
 damas oro e astetio intellectus
 i deu. At per hoc innotet q i
 orone haurit cognitio spualis.
 Dicit namq b. Tristis i quad
 epla. Hec oro e hois deo ad
 herens affectus et familiaris
 qued et pia alloquas et illu
 minate mentis adfruedu qndu
 licet stans. Cuius respectu dicit
 Hieron de summo bono lro mo
 qui uult cu deo semper esse
 frequet dz orare. frequenter
 legere. Na cu oramus ipi cu
 deo loqm. cu uero legimus deo
 loqr nobis. Et beatus Hieron
 ad demetriade. Egm stribu
 dices. p psalmoru et oroms
 ordine qd tibi hora tertia sexta
 nona aduerspera noctis medio
 et mane sepe e exercendu.
 Statue quatuor horas sita
 scriptura edisse debeas qnto

finis inuicem est oibz semibz
 cu at creuerit maior e oibz
 pleribz crescit adhuc quead
 modu crescit arbor qn radicat
 pfunde qn irrigat feruere et
 quando uegetat abunde. In po
 sultitas i altero pietas i
 tertio caritas decant. Cre
 scite ergo i utribz p met
 radicatione qua facit huli
 tas quo ad p m. Ita
 mittet radices deorsu et fa
 ciet fructu fursu i x q m
 illius. Crescite per metis
 irrigatione qua facit suor
 pietatis et deuotionis quo ad
 secundu pe Cor m. Ego pla
 tau apollo rigauit sed de
 ieremetu dedit v x m q m
 ipa pietas crescit p metis
 feruere inflammatione qua
 efficit feruor caritatis quo
 ad ultm ad Ephe m. veri
 tate facientes i caritate cre
 scitis v i q m abre i q i mla
 Crescite ergo et abundate i ut
 tribz et crescat ututes i
 vobis ito ut p orationez
 alioris gradus ia atcedo
 faciat. Auctoritate pulegi
 oru vniuersitatis nostre cose
 ro uobis gradu bapto i de
 cretis ut possit lege dispu
 tare et omis actio ad huc gra
 du spectantes exercere. In
 noie pns et filii et sps
 scu ame

Pro licentia i decretis

Locuturo pro subnecnoe pntis
 omi licentia ut qui acteno iter
 collegas suos distedo doluit
 nunc ad docendu alios i publicu
 prodeat. Profudamento smois
 mei assumpsi qd scribit ori
 ginalit luc v v et lectu e
 i cunctis omne officio et po
 nit uerba i canone que pe
 nitet de pem di i. Ite et
 ostendite uos Prestanti sim
 patres doctores

et colendi. Immeja bonitas
 dei oibz pro capantate recipie
 cu egr liberalit se prestas sup
 nas q q promerentibz sedes
 noluit. Euageli grana habet
 hoibz occultari quodbre fu
 turis mundi doctoribz dicebat
 Hos esse lux mdi. Mat v xv
 m q i qm uetus eos sane qmo
 uesagens ut se ostenderet
 i publicu no ut iera officio
 deliteret qd uerbu tractans
 Symo de Cassia li vii c i v d
 Diffusina sui e lux et absq
 sui minoratioe consistit atz ideo
 si correptionis capax esset co
 argueret merito lux ista cor
 poralis si radios suos absto
 deret quos idempis ut emitte
 ita profecto illi p m euage
 lize et iustificere doctrine am
 riatores si fesset sic et po
 steri si abstoderet lumen do
 ctine idestibile qd a dno
 reteris qmudu suscepit
 atz ideo nostro promouendo
 duedu istu. Ite et osten
 dite uos No ei lux utraq
 animi va et corporu ad se
 ipas sed ad alios creata e
 qd ena ipa vis uocabuli pa
 refacit luc v i q i dilectis
 finis. In huc quippe morez
 saluator noster dicit. Lucna
 antefaz no pom submodio
 sed sup cadalabru ut luceat
 omibz qui i domo sut. Mat v
 Et ut a fote ordiat oro. Hec
 lucna lex e euangelica que
 tuc accesus e tu saluator
 mudo predicaturu apparuit
 cu exemplo duedi et aucto
 ritate docedi signis sup na
 tura sequentibz ea claresce
 fecit. Hec demu lucna diuina
 e sapientia. cui salomo pe
 sus adhesit cu dicit qm
 inextinguibile e lumen ei.
 Sap v v x v i q n qui sine
 ipa ergo sola iterlucet affe
 ctibz et intellectibz nostris
 et sine offendiculo gressu
 nostroru dirigit. Et ei pber
 dicit lucna pedibz meu
 u i i i i i et lu

eructuati uerbo dei qd pedes
 n affectu et intellectu quibz
 aia i se mouet quid semite
 n opedia que ad illaz captas
 vita atqz ideo quia nulla e
 communicatio iter lunc et te
 nebras lucina hat vide ne
 queut quoru oculi caligant
 iterius quaz cu senescere mu
 do senescut sic ei i figura
 quia scriptu e ym regis m
 heli iacebat i loco suo et oculi
 ei caligauerat nec poterat
 uide lucina dei antequa ex
 tingueret Si allegorias resu
 tim defectu synagoge i ho
 mie illo cognosca Si uero
 mores alio se offert loquedi
 ordo Senex quida gat heli
 et p senectute oculi ei cal
 gauerat qui sut qui senescut
 n qui mudu diligut iuete
 ratu quaqu florida etate
 uernates Na si mudo sene
 scite delectant si ei am
 plexibz amplectut eo ipso
 ex qualitate amari senescut
 et caligat oculi eoru iterio
 res ut doctrina salutaris di
 suadere mudu delectationez
 et et prohibere amplexu
 uidere non possut n prius
 extingnat lucet ei lume h
 i sui natura extinguibe per
 seueret tamen apud vnu queqz
 extingui tur di cu i ei no
 transit affectu et cu ad lu
 me ei iustis motu passibz
 no ambulat Verba sut
 symonis de Cassia li vi i
 m Et sub hoc respectu luc
 na doctrine de qua m pmo e
 pom pbibet i scripturis diuis
 et canomas sub modio sub
 uase et sublecto De modio
 ad v De vase mar m De
 lecto luc vm modius ad me
 sura vas ad usu et lecto
 ad qete sano refert intellectu
 ut nec p auaritia eoru qe
 masurari put nec p usu
 oru que traseut ne p
 te a ma perfunctoria

Qui ymo lucina doctrine po
 neda no esse sub modi comodi
 temporalis qd profitu tut fieri
 no ambigitur cu docens cor aua
 ricia sequit aut quolibet y
 ipio opera auget transitorie
 opes v n q n gloria v q i
 relata hoc ante qm sit dete
 stabile scripture sanctunt oste
 dit ratio et religio nra sua
 det et manifestat quoz q
 taliter agut semos deudent
 et doctrina sua vilipesior ex
 ponit du q auaritia pre
 dicat qua sequit et venat
 amon pecuniaz qua loquedi
 audacia dampnauerunt apostolo
 siquid quo testam nau at
 psequedu ostendit dicit q aua
 ricia sit ydoloru fuito ad
 Ephezi v i q i cu omis et c
 sit vigeri qd tractas beato
 Jeronimo ad Elnodoru dicit
 No e tatu i eo fuito ydolis
 si qd dignis thura oprebesa
 i bustu are ianar aut hau
 stu patera fudat metu ne
 get auaritia esse ydolatriaz
 qui pt tringita argenteis dnm
 reditu appellare Ideo q aua
 ricia cu sit ydolatria v v m
 q i ydolatria h hoc pu ut
 verbu diuinu reputet i deri
 su Audies ei auaro ewage
 licu consiliu vede oia qe habes
 et qd seqt verbu hoi pfem
 oms vxisere taqua impossi
 bile deridet et subsanat di
 ces si oms vedat q emet
 i huc more cu dms predicas
 diceret Non potestis deo ser
 uire et mamone lucas refert
 audiebat hoc pharisei qui
 erat auari et deridebat eu
 thiseo reliqua scripture sacre
 de ea re filiaz ad canones sa
 tros uemo q quo appertus
 vnu hoc cofodiut refert q sic
 h q p mltima mete tristat
 sut no ia res ipas sed fan
 tasiaz passiois sue vident
 ita mes auari vitulis cupiditat
 ms astruta semper aurum sp
 aratu videt semper reddito
 aratio ituet aurum

ad deū supplicans autū querit
quo sit ut viciū hoc et si om̄s
magno opere p̄fū tñ clero p̄e
lati et iudices aliorū fuge de
p̄et fūnestus hoc et fūnestū
animos hom̄s exerceat ut agēda
nō videat et a p̄hibitis nō
declinet vñ q̄ fūnt i cūa
et x i q m̄ quatuor p̄oro ad ra
tōnis calculū si recurrit qm̄
sit hoc malū iōignū hom̄e p̄
facile cōueniunt. Dicit ei Zallu
li p̄mo de offis nihil ē tā
angusti animi tāq̄ parui qm̄
amare diuitias nihil beneficiū
māgificēt q̄ qm̄ pecūias cō
tēne si nō habeas si uero ha
bes ad beneficiā liberalitate
q̄ cōferre s̄m ut dicit Yero
ad paulinū Antiquū ē p̄bū
auaro tā deest quā habet
qm̄ q nō habet qm̄ auaricia
nullis explet opibz et qnto
p̄lo habuerit plus requit et
neq̄ copia neq̄ iopia minuit
at̄ ideo auaro nō possidet di
uitias sed possidet ab illis
titulo quid̄ fex a d̄s aīo
tame pecūie miserabile mān
p̄u s̄cōm vale^m li vñ cui
ratio ē secūdu beātū Bñb
q̄būda dicit quia pams aīe d̄
ē et solū bñ illi q̄ esurunt
illū qm̄ ip̄i saturabūt Nīm̄
ad ymagīe dei fctā ē aīa ra
tionalis at̄ ideo ceteris oībz
alibz a deo occupari quid̄ p̄t
repleri oīno nō p̄t capere ei
dei quicq̄ deo mino ē nō im
plebit. Vnde quoq̄ uenit q̄
naturalī desiderio sūmū hō
pbat̄ appetere bonū nullū n̄
eo adepto reget̄ habituro.
Ductu ergo rationis p̄suasū
tenem̄ stultū et extreme
demēcie esse illa semp̄ appetē
que mīq̄ faciat sed nec tēpe
rāt appetitū dū quicq̄ talitū
habueris Nichilom̄ nō ha
bita cōcupisces et ad queq̄ qe
fueris semp̄ iq̄eto anhelab
Itaq̄ sit ut per uaria et fa
alia mudi oblectamēta uaga
budo animo iam labore di
stirres fatigē^r

patū reputet ad id qd̄ sup̄ ē
denotādū sēper q̄ nō mino an
xie cupiet que desit qm̄ que
assut letē possideat qd̄ ei oīa
neat vniūsa. Verba sūt bñ
Bñb i s̄moe de diligēdo deo
auarus ergo tēna sēper estu
rit ut mēdico fidelis cōtēp
nit ut d̄s ille possidēdo mē
ditat iste cōtēpēdo s̄uat Et
ideo dicit beato Yerom̄ grā
dis exultatio ē aīe cū p̄mo
cōtēto fueris mudū habere
sub pedibz et om̄s eiō po
tēna epulas libidinosas et
ea p̄t que opat̄ diuiae vi
libz mutare abis et gressor
fuita compesare. Postremo
qntū religioi n̄e aduersa sit
auaricia ex hoc motet quia et
si diuitias et habē p̄u p̄ofes
sio vniūsa admittat p̄o eo q̄
diuiae i culpa nō sūt si aī
stodia mādatorū cōquāt possidēt
et distubant̄. Vñ vñ d̄ hoc ac
om̄e tamē i h̄is sollicitudinē
cōarguit et cōdēpnat. Dicit vñ
vñ q i habet Et sūma quid̄
ratione qm̄ cū vita h̄et mo
p̄egrimatio nostra quā ad ce
lestia et et̄na nobis p̄missa
p̄gimo sit uapor quidā ad
modicū p̄ares Jacobi m̄ Et
ut egregie d̄ Geneta l̄o nō
de p̄uidētia diuina tota h̄ar
vita nostra distēdū ē mori
Ad quid sollicitudo iordmata
et tā mordax cruciat nos
mortales q̄bz ē tā breuis
et modica vita sup̄ trā p̄t
plerūq̄ p̄ouideres i aīu ob
domada mēse trāstinū nō
videat quid ē q̄ tā anxie
tāq̄ auare sub modio ferim̄
ut ulla sit aīe n̄e iōgitudo
ques et toro hoc q̄ gestam̄
nō nisi lassitudine quiescat
fatgor sane secūdu politra
tū l̄o vñ r x m̄ q̄ vita h̄et
quēta esse nō possit si na
ture subtrahūt necessaria
et eregrione si luxuriat
animus i delictis et afflue
na rerū lūmē ratiois exu
et ideo otusta vniūsa

paupertas uera humilitatis ci-
stos et bona virtutis adhibet
lege cetera ut luxuria mo-
deratur ipa coepstat et sti-
mulis suis homines sui memo-
re officio utitur inquit istae
compellat honesta quid res
e ut ait sapiens leta paupertas
nec tamen e paupertas si leta
sed Cresi diuicias lege psta-
nor et tantu de pmo

Qui secundo lucerna doctrine
non esse ponedā sub uase cor-
videlicet que i usu trahunt
huius laboris vite In qua re
illud pmi memorandu testu
q tuc lucerna hec sub uase poi-
dit qn oī ewagely vīte
sollicitudo igerit et eis no-
mē multiplicat uasa que a-
uestedo sortita sūt noīa que
admodu pphylargia multipli-
cat i rebo et que ad recon-
dedu uasa oposuit et put-
exarsit i plantu malu ad-
funestū cor usu corporis
mima procurauit sed cari-
tas doctrine cristiane thesau-
risare nō nouit disyge aut
magis ipa coferit nec quat
aliqua i pmi usu qd cū idi-
geribz debet esse comue vī
dis quo uine p m q vī i
Detexit sane saluator nost-
hac lucerna a modio et a uase
cū sine saculo sine pera hoc
e sine fulamine statuto vite
teperali suos predicatores
exposuit lūc 10 vī q m ra
In se pmo perficiēs que ali-
os facere docuit ait i pmo
l x m di sacrorū Admonēbat
sane apostoli pmi salutis
et vite predicatores ne p
aliqua mercede rei tēpalis
ewagely pōneret Inquit ei
gratis accepistis grati date
ait x cū nec potuit ali-
quando nec potit pro aliqua
rū pmutacoe ewagely
iberi dō ei dei est Insu-
acquit e pte
dātū e a deo nō mercedē

grat protinus i alios refunde-
du i q i placuit illex profecto
sic oīno sanxit ut qd huius
et corporeis laboribz nō acqat
nulla mercede pedit Ac per
hoc oīez i ewagely comētia
di abstulit causā cū adiecit
Nolite posside aurū neqz argē-
tū neqz pecuniā i zoms uīs
neqz duas tūcas et que se-
quit cū hec profecto ne sub
uase ponat doctrina salutaris
Coget ei grati impedere a
negiter retinere qd hē q pro-
hibet trena emolumenta tēpe
qm obre ut grati esset Ewan-
gelizatio regni dei nichil tre-
nū ex hys tēperere vī ewa-
gelia pstruunt Sed nec ferre
debet illa que mudo iquirut
qui docet ne talia videat que
tere que nō videt habet atqz
ideo dixit nichil tulerit i
uia magis sane illos pmos
doctores mōi cōceptu i seipis
oportebat p exempla pbeere
ne incredulitat occasio ewan-
gelio pberet Predicantes go-
telesia trena cōtepnat anā-
tates etna tēpalia necesse
e pūpedat nec gerat illa i
mōibz a qbz per uerba exel-
se tonācia homines mītūt auel-
lere neqz ornamentū extēse
cū corporis ferat plos referti
vītutibz et tā celestibz reful-
gētes Omitteō tamen nō
est qd i hys supfluitas pro-
hibet nō aut oportuitas me-
surata Na eo pacto i tūmas
et i alys dualitas prohibet
si vītas suffiat vnde fit
q oīe qd oportue aut iue-
nature suffiat etia si plua-
mū essent tantū arguit vī-
tate Dualitate uerō prohi-
bita id qd supflūū e sine nūo
sitate sine p ptenositate a
valore ubi ofert qd mino e
perba sūt Symonis de cas-
sia li 10 c v m Et ad sumā
om pmissorū dicit idē
li vī c m Verbu profecto
stūpedū qd i solitū sed et
ueratissimū Cassa fuisset
ewagely si i corde
predicatu illud

64.
typalis comoditas illudisset
et subnectit audacter dixerit q
neq; i miraculis temporalis
demonu i donatioe sanitatu
nec i signatioe mortuoru apli
sunt seculo ita mirabiles ap
paruerunt sic i contemptu reru
typaliu i hoc ei solu p amplio
cogniti fuerunt esse diuini et
celestes et sunt creditu alia
esse vita quo ista, et uerbis
et moribus despererunt Et eo
ipso cognitu fuit ewangelium esse
diuinu et q a diuinis hominib;
nuntiabat quod temporalia como
da no querebat nec ex ipso
uane quesite sunt mercedes
et hoc de secundo

Adrien tunc lucina doctrine no
esse ponedat sub lecto Stat
siquid aborta sublecto huius
modi lucina tunc du quies
appetit ex his que sunt xpi
ewangelio conferrata et magna
proficere i ea re delicias qete
apposita p sepe videtur tempa
les ut nec labor sit i verbo
nec sollicitudo ad pcedenda
aiaru pericula nec sbuatio
neq; exhortatio a exemplu
ad meliora componendas qui
estut corpora delicata i deli
ciis et bonis i pms uallata
tabescunt et trahuntur super
ewangelio sub quo labore si
deliter et strenue debuerunt
Sic ei dicit apostolo discipu
lo suo tu uero labora sis
bono miles cristi n ad 2
n x p m q v i c i Remouit
sane saluator noster lucina
hac a lecto qetis cu fatigato
ex itinere sedit sic sup forte
Job m Et laboriosos uoluit
esse pedes ewangelicos du
dicer nolite posside neq; cal
ciamenta quos etia manib;
suis absterxit ut securus ua
leat auditores ad ewangelium
imitare du laborauerunt p
eis pedibus no suffulsi neq;
protectis pelliu regumentis
Promde omnis a doctore tra
tholico exortanda i m m
eum desidia

i omnibus labora opus fac
ewangeliste pa ad 2 hmo m
facit v m q i quales et qd
ibi notat n q v m secuti sunt
In qua re si exempla querat
De pms nascitur Ecclesie
patribus legit qd ibat et fle
bat mittentes semina sua et
i laboribus plurimis se fuisse
testat aplus et sctoru mar
turu laboriosos triumphos cur
fulme ingem ad satis p
enarrare Ad plos et illos
pous ewi viros quos tato
tempore miramur vemo qd illos
labores exequabat q p queq;
distima transisse legitur ut
vntu faceret locu pnt quos
ut refert polycratu li v m
i p per tela p ignes per
maris uarias procellas per
tot metos et hydrias allas
pertinuit et arubor ulixes
ut ad patria sua saltu i se
nectute repedaret quo pacto
quid nobis actum laborad
ue religit quibus celu pro
breuissimu ad modu temporis
labore e promissu cretetur
quoq; ac lacedemonioru le
ges laboribus erudiebant inue
tute no modo ad robur cor
poris sed ad continentia animi
firmada Delicie et animos
hominu corporuq; vires dissol
uit labor uero confirmat et
durat Na ut i arboribus te
nues quid ramusculos per
sepe videtur magna pomoru
vi de se nata a pms flo
ribus ad debita magnitudine
proferre eo q onere et si
plane quid flecti minime ty
frangi q msi sensim excreuit
sunt ualidiores etia ramos
euerteret Ita ut hoies n
a puero pmi ac demum per
omnes etates patencie et labo
ribus et aie et corpore asue
stat si qua post ea difficul
tas reru imineat frangit
protinus neq; ferre vim ad
uersa ualet Se liquo relic
hmo modi nomine a ad
cias ad redeo et
ut ne

q̄ deus ip̄e nichil dedit otiosu
 hoibz aut mytmes seu iordi
 natu ad debitū fine n̄ ea
 ratioe factu ē homo qua re
 tera aialia ratioe carētia x
 p̄ p m q v h̄et ymago Et cū
 p̄mo homo ī paradysū positu
 p̄ esset s̄n federe quoda po
 sitū erat ut oparet et cu
 stodiēt illud Gen n agūt
 quid celestia et terrestria
 nālū operatioēs suas etia
 illa quibz s̄esus nullo ē
 homines uero et natura et
 arte operat sed ī eo q sup
 celestibz similes sūt ad yma
 gine dei facti opatio ab eis
 exigit ī natura cū arte illa
 quaz etate coalete p̄cipiūt
 desuper ifusine seu tradere
 hoīe seu docere doctrina illa
 ei dixerit arte v̄tutū ageda
 qua possit ī supna cōstede
 visuri creatore nostrū n̄os
 qz cōsimiles nō illa qua me
 t̄hamte pro m̄di aptitudine
 ī hac vita hoīes opant
 ad quā operada dū om̄
 cuncta expedientia homi con
 tulit ut nō sit occasio feri
 andi s̄sqz quo uerū sabbatu
 erit et dire ab oibz exiget
 qd̄ acceperūt quid inde opati
 sūt et si qd̄ addiderūt lucra
 tuo comercio ad dona susce
 pta habet parabola d̄t xv
 v v vbi etiā sūm nō opa
 rez cū taleto accepto dū
 iustissie adēpnat qm̄ cū etate
 capare p̄m et v̄tutū attigi
 mus taletu am̄p̄io ratiois
 sup quo fūdat liberū arbi
 trū volūtat quo mereri
 possit et demereri p̄ v q i
 t p̄mo Poterat sane oīpo
 tes deo hoīes sic et ange
 lū facē ut absqz talibz am
 ombz beato fieret et dei
 ray īspector sed angelū
 liberauit ī illa cōuersione
 qua se irremediabilū q̄ntit
 deū alio nō sit opante
 t̄ barat h̄oīes
 aut quia sic voluit iustit

dū uenit lūc xix Non sua
 sed utilitate nostra cū bonoz
 nostrorū nō idigeat volut
 sane sui nobis partiapui dāe
 imo totū se iuxta capacitāt
 mēsurā contulit sed p̄ordina
 uit quanda operatiois iusti
 tia ut opem ī h̄is que gte
 dedit ne illaz b̄itudiez ha
 beamz oīno grat grat qd̄
 data sūt dona i q i gra No
 tame gratis oīno dabit pa
 tria h̄ ad 24mo h̄ et hac
 ratione uos dñe licētiade ut
 dignos ī dei Ecclēsia faciat
 fructo Ite et ostēdite uos
 que fuerūt uerba loco the
 matis sumpta

In h̄is aut uerbis frat dile
 cte dñe licētiade attēdite p̄mo
 mittet auctoritate cōsidera
 te secūdo excussaz a uobis
 ocy quete uidete et temo
 ad ea que uobis imponūt re
 quiri nēcaz exuberantia v̄tutū
 p̄mū notat ī v̄bo impatūo
 Ite Ite ergo ī v̄m̄p̄u oībez
 et p̄dicare magnalia dei Actū
 q̄a uobiscū dñs h̄uit h̄ Se
 cūdu signat cū addit et oste
 dite quid ei ē ostēde n̄ quod
 latuit laborado reuelare mō
 strare et declarare et nemo
 ī oculto aliquid facit sed que
 rit ī palaz ip̄e esse Iob vi
 Sed terciu designatū ēmtur
 dū p̄ oīa pluralis sit enūcia
 tio Ite et ostēdite uos Non
 ei doctozalis grado vna v̄tute
 ostēto ē sed m̄lta perfectioe
 fulgere debet qui alios docet
 v̄m q i qualis et C de pro
 fesso et medi l̄ m̄gros Ite
 ergo ī v̄m̄ca domi quia argu
 iūt a dño tota die staret
 otiosi d̄t xv Et ostēdite
 uos qm̄ maledicūt q frumē
 ta abstēdit ī p̄lis p̄ibz vi
 et iterū bona abstēdita vi
 tuperat sapiēs dices bona
 abstēdita ī ore clauso quasi
 am̄licioēs epularū cūpōsite
 d̄t xv ad

tractas. Inmo de assia li vi
 c p p v m d' mortuus sepul
 cro clausus comestibiles appo
 sitiones no comedit neq se
 tit ita uelut cadaver i sepul
 cro fendo iaces reputados e
 qui talia diu apposita no
 maneat operu ad largientis
 honore. par q salute et
 pprim edificatioz dignu q e
 ut etms subiateat pems q
 dona dei abscondit a proximis
 et multiplicat talioe pignoru
 abscondit operu. It eigo et
 ostendite uos. Nec talia dm de
 fode i tra duveritis cu suo ne
 qua et pigro d' p p v d' d'
 tra abus serpenti. Gen m
 Zeta grauis e et graues ac
 terrenos facit. Quid igit est
 fode i tra n pter uoluntate
 dm animo et opere i tremis
 laborare et desudare i hys
 i quibz diuina bonitas nobis
 i carne mgra facta desidadi
 no esse demonstrat et ideo
 ue ei q i tremis rebz diu
 nu abscondit talia qd ideo
 datu erat ut cu illo regnu
 mereret etnu. Et hoc q ne
 fecerit. It e et ostendite uos
peru quia iter ostede et oste
de qua maxie dicit. Naz
qda ostendit se ad iactanz
et met elacione quales
sut qui bona diuitias sue
tiad et vtutes et reliqua
que habere videt alios per
fatu et iactacia manifestat
i hac modu de Ezechia le
gimus q omis thesauros su
os et qd secretu erat i
domo sua ostendit nuus re
gis babilonis. Isa e p p v
It et rex asueto fecit gra
de conuiu cuit pnapibz
suis ut ostenderet diuitias
glorie regni sui. Best pmo
Et qa hoc uaitat e taqz
viro fugiedu e omi caute
la viro sapientia qd ei tan
idignu horet qm facia dm
dei sic prostitue et taqua
vilez supellet.

q q i imitare et p v m q i
 addidit. Alia uero ostensio e
 que fit ex zelo et vtute du
 videlicet honor dei querit
 et edificatio proximoz de q
 Aplos dicit. Potestas mea no
 i pssuasibilibz huane sapientie
 uerbis sed i ostensioe vtut
 pma ad Corin h. Et hoc sep
 et p oia imitanda cu aiari
 lucia sit oibz prestantia p
 qbz lactadis dei filioz i terras
 peregrinatoz e. Propt qd uos
 frat dilecte dne luciaade
 ite et ostendite uos sacerdo
 tibz sic ut sacros canones
 pro lactadis aiari fca ite
 noe doceat. Atz ideo ostendite
 nuc uos omia oibz ut
 omis lucrificatis. pma ad
 Corin w. p p v m q i ia nuc
 Ostendite ergo uos. Iohane
 adulteris. Honsen et helia
 ydolatrias. Elzeu et petru
 simoniac. Ostendite uos do
 ctis et i doctis. paulum
 Ostendite consilia dubis. Lume
 ceas salute egris iter re
 ctu erratibz. Itz ut nuc
 testam pro honore dei fac
 ams Apostolice sedis aucto
 ritate mibi ad hoc commissa
 coredio uobis licentia petedi
 doctoralia i iurcanomco
 istigma. vos qz licentia i
 eod pronuio. In nomine
 patris et filii et sps scti
 ame

Pro bacallariatu i decretis

Audi fili mi disciplina pa
 tris tui pibioz pmo et
 e verbu historie dmte ciet
 Egregi doctores et mgi u
 Nature huane codinor du
 attedim bonmez ratioe p
 ditu inemim exa c

collocato i paradiso deliciarum
 sortito e locu ubi et corporis
 icolummitate potito e et ite
 gutate sensuum angelorum fru
 ituro allogo si diuiso finalit
 subderet imperio aia qz
 sortito e tales que oibus
 animaribus esset prestator
 p itelligencia et ratione Sz
 qm sciencia appetiuit quaz
 no debuit creatori suo male
 extitit grato cora que ter
 mce crexit voluptates eid
 comutate sut i amaritudinu
 punctiones valitudo corpo
 ris collapso e i languores
 mori cogit cui vita defia
 ens parabat facto e paup
 ex diuite ceto p ignoracia
 exsistere exhor satis liquet
 q ex pma condicio creato
 sit ad sapiencia et leticia
 p qd lactan9 ait No ego
 rephedo studiu coru qui
 veritate stare uoluit quia
 natura homis deus adopi
 stedi ueri cupiensissia feat
 Sed illud redarguo id reuico
 q honesta illoru et optia
 uoluntate no sit secuto ef
 fecto q neq qd esset tpm
 ueru sciebat neq quo aut
 ubi aut qua mete queredu
 unde ut et i hys debito mo
 gradiat pns dñs sibi dicit
 Audi fili mi disciplina pns
 tui videas nepe qz filij ada
 vix ueniunt aliqd ta vile
 de quo no uelit edificare
 mote sciencie unde dicit
 beato Bns videas aliu
 lraz aliu mundialis cure
 istu plantaco deo displi
 rectu illu semulis inuolubet
 artz ta vehemet affectare
 sciencia ut labore no depu
 tet du tmo possit aliqbo
 doctor reputari Sz ade fi
 liu tu balat edificat maibz
 reptates et pedibz ut ad
 alta cōstēdat Et ibi coquas
 ata sut mēbra pñm parēt
 et per istipiere appetitū sciē
 et expiēcie uota subditi
 pñm dñe necessitat tu

ergo fili mi Ne imitatus prude
 cie tue sed audi disciplinam
 pñs tui Audi iqua qd et be
 ato Jeromo hortat pau
 lina i via sapiencie sine do
 ctore no audeat ingredi Et
 i libro de uiris illustribz
 qui nullu igt seqt pessimu
 semetipm facit dñm audi
 igt quozia pmo est istumētū
 quo sciencia docetis i discipu
 lis trāfert animu Et pñt h
 uia uox efficacior e ad do
 ctodu qua scriptura libroru
 que bras ostedit modu reru
 gesto et motu ac affectu no
 exprimit que oia loquēs ošte
 dit Quiaut at audito ad
 disciplinā necessariu sit qe
 sudamētū accipit ex se suu
 apphēsiōe iūtemētū ex corp
 progressiōe et cōplemētū ex
 eorū deseratioe qm audies
 sapiēs sapiētiōe erit ubi tñe
 ad profectū tamē disciplinē
 tua sumo opere requit pñm
 e abice uicia Secudu e re
 liquere puerilia et tercia
 exercere se i actia sciencia
 tue tua breuit deducendo
 omnia ulteriori disioe tñet

Dñi pñmo q ad pfectu di
 scipline requit abice uicia qz
 ut uult sapiēs i maluolaz
 ataz no irroibit sapiēcia
 Sapie i immunda ei aia pñ
 istere facudie pñ uacate
 iactācie sed no pñ i se habe
 vñ sapiencie nec i alijs fa
 tere fructu doctne pñ igt
 aia immunda istē facudie
 qz pñ habere pericia dispu
 tati pñmōis ornatu sed ve
 nas abditas scripturaru et
 spūalium archana sensui
 irare no pñ unde tu m
 cristo omis thesauri sapie
 et sciencie absconditi esse di
 cat quo qui cristu uere
 ostēdit iuctu sacrilego ore
 blasphemāt aut catholici
 fide imudis operibz pollut
 uera sciencia assequito esse
 dñm dñe dñm ei dei

nocturna meditatio tam reuol-
uētēs clarior itueniunt ita ut oc-
ulissimorum sensuum quos nec
tenui quid opmanoe vigila-
tes percipis quiescentibus nobis
ul soporis stupore demersis
intelligentia reueletur. Non potest
enim imunda anima in se habere
usu sapientiae Et ideo sic dicitur
in collatione de scientia religiosorum
Si nobis cura est ad spiritualis sci-
entiae lumen non iam iactantiae
vicio sed emendationis gratia
puerile illius spiritus beatitudinis
cupititate inflammemus qua dicitur
homo mundo corde quoniam ipse
deum videbit Et ideo vos domine
baccalariade si scitis spiritualis
sacra in corde uestro vultis
habernaculum parare ab omni
uos vitiarum contagione purga-
te et curis seculi penitus exui-
te Non potest ista anima imunda
in aliis generare fructum do-
ctrinae. Quia enim non est capax ad
propietatem quod erit idoneum
ad tradendum. Tamen si aliquis
talium de spiritualibus doctis pre-
supponit inefficax et inutilis
doctrina eius erit. Quod aures
eius tantummodo audierunt. Finis
eius puerit. Cor autem penetrare
non poterit. merita operum et
infirmitas sue peccata uanitas
quia non promittit de the-
sauro bono officere sed de
supbiae uane glorie. Nemo
enim in uas ferreum corruptum
ul opacum ul pretiosum infu-
dit unguentum. Similiter enim te
sta infecta pretiosum liquorem
graminat quoniam ut ex liquore
pretioso aliquid generatur quia
militaria munda corrumpunt quoniam
corrupta mudentur. Scientia uero
spiritualis uena habet mellis
dulcedinem. Dicit enim prophetas
Quia dulcia fauibus meis
elloga tua super mel ori
meo. Sic in collatione de scientia
religiosorum dicitur. Cauendum est
ut ne uerborum ad docendum
exemplis plurimum

sint quod que uoluerit ornate
copiose quod differere. Archana
autem sensuum discernere non no-
uerit. Aliud namque est facultate
oris et intore habere finem
et aliud uenas et medullas
celestium intrare ductorum ac pro-
funda et abscondita sacramenta
purissimo cordis oculo corde
plari. Quod teste Gilberto 2^a
parte sui erudimenti nullatenus
humana doctrina nec eruditio se-
cularis sed sola puritas mentis
per illuminationem sancti spiritus osti-
nebit quadere domino baccalariade
dicitur. Audi fili mi disciplina
patris tui uidelicet per uita-
rum abiectionem et tantum de primo

Deinde secundo quod ad perfectum
discipline et studii necessaria
est puerilium abiectione. Hec autem
sunt quatuor scilicet puerilia stu-
dia. cogitata. uerba. et opera.
De puerilibus studiis patet
in his qui tumultuosos stre-
pitum et clamorem. Natus de
hinc assidue dissonant. Inuit
aere uerberantes. hi sunt qui in
literas et syllabas et in quatuor eleme-
ntares doctrine primarias suis ad
huc ingenium exercebant. si perhas
est dicitur pueri totum amorem fuisse
fuisse et elementarem senes. ve-
recundum est quod qui in more aspe-
disse debuerunt. ipsi cum asino
remanserunt in steno intelligentiae
transitoris. Sed uerendum est ne in
extreme necessitatis articulo
eis imperado dicatur ubi sunt
dum uestri in quibus habebatis fidu-
ciam. sunt et opitu. uo. et in ne-
cessitate uos protegant. Dap-
nat enim apostolus ea que sunt
ratione habentia sapientiae si non
edificant ad salutem. Talibus itaque
qui hactenus quatuor uanitatibus
inlutarunt et tempore exactum in
superuacuis plene debito occupasse
erunt. consulit ipse quod deo mili-
tet saltem ad modicum. et feres
cum in molem altissimo
adole-

44.
flore i rebus nugatoris consue-
serunt qm monstruosi e hoies
viri aut sene iugedo recedere
ad manillas Sed de puerili-
bus cogitat dicit aplius Tu
esse puulo loquebar ut puu-
lo Tu at factu su vir eua-
tuam ea que erat puuli
hic e q mes poetu iferta
carmibz illas fabulatu nu-
gas hystorias qz belloru qz
a puulo pms studioru mhu-
ta e rudimentis tpe quo ad-
doctrina perfectiora pgredu
poemata meditat et quasi
bellatu ymago ante oculos
usat et talia fatasmatum
ymaginario deludit Adeo
ut etia oroms tpe psalmo
die ul spualis lectiois vir
mudari ualeat mes a talibz
fatashs Sed certe i hys e
remediū efficax si eand dili-
gentia et istantia qua i tali-
bz addiscendis adhibuimz ad
scoturaru spualiu medita-
tione et lectioz adhibe cure-
mus De puerilibz uero
uerbis euacuandis dicit Cui
Sic ostes arenastris
i pedibz ueteram sic mlt
liguata homi queto i qete
amari hoc e sic arena que
istabilis e et fluida senez
retardat ab ostesu sic aia
garula et istabilis retardat
a pfectu Ideo os uisti me-
ditabit sapiencia et lingua
eius loquet iudiciu qz sine
meditatione et deliberatione
i eis qui uolunt proficere
i sapiencia spuali no e pro-
ferendu uerbu Unde beatus
Bernardus i quoda sermone o hu-
milias vto xpi que confud-
sybia uanitat nre paru
aliq suo ul potius michi si-
re videor et ia sile non
possa impudet me iherens
et ostetans promptulu ad
loquedu cisto cu tato tpe
silebat tu serpm abscondebat
Nup mane gloria timebat
nuq sed nobis no sibi dec-
et e

Adolestes loquere i tua causa
vix cu nre fuerit Et b ambro-
sius ps 118 dicit Etates matu-
ritatis perquirat pcurat qz
qz i adolestena posito semle
guitate iduit ut iuueniles
animos ueterana quada gra-
uea regit atz disponit Et
de puerilibz operibz et factis
habet exemplū qz sic pems
e esse bestiale qua bestia
qz bestia ee a natura e be-
stiale ex vicio Sic pems e
puerile esse qm pueru Et
hoc quid secudu Seneca pems
e qz habet auctoritate senu
sed vicia pueroru Ideo publi-
di vsqquo puuli dili-
gatis istantia et stulti ea que
sibi noua sut cupiet et im-
prudetes odibit stentia puuli
dicit no animis sed moribz
Unde Seneca ad Luciliu dicit
Numerata annos tuos et pude-
bit eade uelle que puer uol-
ueras hic Marcialis cogit
Sed mgt nri mali opitatur
anni ifates sumos et senes
videm Imprudetes iqt ode-
runt stentia qz debet esse aia
lia ante et retto oculata et
admodu formice prudentia de
qua dicit i pulchro Vade ad for-
micem o piger et considera vi-
as eius et disce sapiencia Et
sic dicit Seneca pmo li de
clama Torpet iqt igemq
desiderose inuictutis sibi a to-
no ne vno honeste rei laboe
vigilat sed catadi potius sal-
tandi qz obstena studia esse
matos tenet Deinde capil-
lu frage et ad muliebres
gladias uoces extenuare
molliac corporis cu femis
tentare et inuidissis se mu-
dus excolere nostroru ado-
lestenu specime e molles
euerites qz nati i vicio ma-
net expugnatores aliene
pudicie neglectores sue
Tu at viroz optie no sit
sed p abdicatone mru

Quia tamen quod ad profectum in
 simpliciter requiritur exercitium in actibus
 scientia et tamen in spirituali intelli-
 gentia Et ita hoc quatuor di-
 citur autores consideranda Sane
 divisiones ordines adaptiones
 et continuationes. Divisio claret
 ex hoc quia omnis scientia divina
 est aut humana ut colligitur ex
 primo decretis humanas dicitur
 quas homines de rebus humanis
 ediderunt divine sunt quas
 catholice fidei cultores edi-
 tas auctoritas vultis etiam
 ad fidei corroboracionem veni-
 unt et legitur Et hec scientia
 dividitur scolastica modo in pra-
 cticam et theoreticam practica con-
 sistit in emendacione morum et
 purgacione vitiarum Theoreti-
 ca vero in contemplacione divinarum
 Ordo autem iste est ut quisque ad
 theoreticam voluerit pervenire
 prius practica operatur assidue ne-
 cesse est Sed sic uterque labor
 peccati non ascendit ad agmina
 one dei ita deventum non potest
 ad theoreticam nisi per practica
 cum illa sit de contemplacione
 celestium ista vero de purga-
 tione vitiarum Tamen practica
 potest possideri sine theoretica
 Grado et ita sunt ordinati
 ut humana humilitas possit ad
 sublimem conscendere sed ad poste-
 riorem non venit nisi suato prioris
 ordinis Adeptio vero homi-
 nificacione fit secundum viam dupli-
 cem scilicet cognoscere vitiarum et re-
 mediis. Secundum distinctionem
 virtutum et informacionem morum
 ut ita formetur anima ut non
 quasi coacta vel violata fuit
 at sed quasi bono dilatata via
 ardua cum delectacione conscendat
 qui et viam suam nec intelli-
 git nec contemnit extirpare
 ad informacionem virtutis quod est gradus
 et in practica a vel admiste-
 ria spiritualia que subiciunt theo-
 logice non valebit attingere
 in a promittit ad extirpationem
 vicia qui non evincit planities

Nec ea que sunt extrinseca apphe-
 dit quod ea que sibi sunt necessa-
 ria non intelligit diffialiter et
 ei nobis eradicare iditas cor-
 poris et anime passiones quoniam
 spirituales plantare virtutes Et
 ergo ita diffiale magis est ne-
 cessarium laborare Unde et ex
 pulstione vitiarum quatuor po-
 nitur scilicet euellere destruere
 disperdere et dissipare In
 perficiendis vero virtutibus duo
 sunt edificare et plantare quod
 prius adimplenda est practica scilicet
 actus scientia et spiritualis ethica
 et interiorum Actuum virtute per-
 fectis post varia laborum sti-
 pedia velut in primo sequetur
 theoretica sequetur intelligentia
 spiritualis et orietur non a medita-
 tione legis sed de fructu ope-
 ris Sicut et prophetam a madat
 tuis intellexi psallam igitur et
 intelligam in via immaculata psal-
 les enim intelligit que canuntur
 quod in via immaculata gressu puri-
 cordis intuetur hoc autem actuali
 scientie sue vite actus primum pre-
 ceptum et preceptum secundum
 Gilbertum ut iducas ori tuo
 silentium et ut omnes semorum
 instituta et sententias inteto cor-
 de et muto ore suscipias et
 diligenter in pectore tuo cedes
 ad perficienda ea potius quam ad
 dicenda festines Ex hoc enim
 uane glorie promissa suspensio
 ex illo autem fructus spiritualis scientie
 pululabit Esto ergo per omnia
 cum ad audiendum tardus ad lo-
 quendum et conformeris domino quod
 cepit facere et docere ut ante
 actum non prosilias ad docendum
 Ne in illorum numero deputeris
 qui dicunt et non faciunt et
 onera que suo digito moue
 nolunt super hominum humeros
 alligari et imponantur Et ille
 Continuationis vero dicitur ut sint
 ad recte professionis regula-
 retinenda est perseverantia sic le-
 nit et sine causa non varietur
 in diea desit ei non nulli qui
 nec dum in a qua ampuantur

professioe fudari cu audierit
quosda i diuisi studijs ac vir-
tutibus predicari ita eorum lau-
de succedi et imitari protinus
eorum gestat disciplina In quo
iporum natio impedit conatu
humana fragilitas Impossibile
naqz e vnu et eisd homines
simil vniuers fulgere virtuti
exeracis quas si qs voluerit
parit affectare i id iade cu
necesse e ut du omis seqt
ullas itegritas asqz Magisqz
ex hac imitatioe atqz uarieta-
te dissipatu capiatur qua pro-
fectu aulus ei vns ad deu
tedit Et ideo vniqzqz illa
qua semel arripuerit ure
uocabili cursu sui iteatione
pfiat ut sit i qualibet pro-
fessioe perfectus Sed i multis
studijs et studentibus e vide
q male fudati vix pnt pro-
ficere mteces ut pmissu e de
fueria ad fueria idobite festi-
nare exeplo egroru q exau-
ditate imoderata desiderat
qd eis inutile e ac notum ha-
di Natm iuentu scy cupio
q negata Sic iterduat imi-
net eger aquis Ecce hucusqz
via discipline qua uera fuerie
filis igredi debeat vtruzqz
destitit No quid ut i ipa-
pnte dnm pmo iducere sed
magis ut ipm i hac ambu-
lasse ad fueriaru assuone
patulo ostendere Ea pnt ut
ipnariu honore debito qui
e pmiu virtutis taqz bene-
merito no fraudet Ego au-
toritate dei omnipotentis et pu-
vilegiu sedis apostolice ad
laudem dei confero sibi gradu hac
calamitatu i deciens ut pos-
sit legere docere et ceteros
actos adhuc gradu spectantes
exercere In noie pns et
fily et spūs scti amē

Expedito pmo pnapali qntu
ad secundu pro recomedatioe
nri promouendi assupsi vbi
qs scribit Ad Colos p^o et
lectu e i omne curiet offi-
cio i Impleam agnitione
Ad quod acordat v v v m
di omis psallentes Reuerē-
di pns doctores et magi eg-
regi ac ceteri spectabiles et
honorandi dñi Nature huane
ordinis du attedio homines
ratione predictu iucim ex
qua eide istu e ad sapiēcia
appetit testate p^o omis
homines natura sive deside-
rat p^o methē Naz pmo
homo plasmatus a deo collo-
catus i paradiso deliciarū for-
tiss e locu ubi et corporis
icolumitate potius e et ite-
gritate sensuū angeloru fūi-
turs alloqo si diuino fina-
lit subderet imperio aiaz
q sortitus e tales que oibz
animalibz esset prestancia
per itelligēcia et ratione Ad
ymagines quippe et similitu-
dine dei factus e et cunctis aia-
libz ite prelatus Gen pmo
v v v m q v. Hec ymago qz
qm fueria appetunt qua no
debuit creatori suo male ex-
titit grata oia que ceruare
erexit voluptates eid commu-
tate sūt i amaritudinu pū-
tiones ualitudo corporis col-
lassa e i lagnores mori co-
git cia vita idesties para-
bat factus e pauper ex diuine
reco p ignorantia ex fuerie
Et ex hoc satis ostendit q ex
pma condicioe creato sit ad sa-
pientia et letitia et q i ualle
tenebraru proiectus et misere
nie naturali subdito motu
cordis ad fueria aspirat at
letitia pnt qd lactatus ait
No ego reprehendo studiu cor-
qua ueritate sive voluit q
natura hois deo adpiscere
ueri cupietissia fecit Sed
illud arguo id reuoco q ho
esta illoru et optimar

voluntate nō sit cōsequitō affe-
ctus q̄ neq̄ q̄ esset cōsu uo-
rū faciebāt neq̄ quo mō aut
ubi aut qua mēte queredū
hēc ille cōuāns itaq̄ oīb̄
ueni nōstedi iſerta sit ex nē
q̄dāoe cupiditas In hoc tñ
corruptio nature eāa delectat
declarat q̄ filij ade vñ iue-
niūt aliq̄ tā vile de quo nō
uelit edificare mōte sciēcie
vnde b̄ bñbz videas aliū
brāz aliū mudialis ane
istū plantationū deo displi-
centū illū fūdis auglibet
artis tā uehemēt affectare
sciēcia ut labore nō depu-
tet dū tñso possit aliq̄ dor-
nor reputari S̄ ade filij
turri bābel edificāt māb̄
reptates et pedib̄ ut ad al-
ta ostēdat ubi cōquassata s̄
mēbia p̄m parēt et p̄st-
p̄iete appetitū sciēcie expe-
riēcie nota subditi sumo di-
re necessitāt hū credo o
q̄ aīa iſatis q̄ sapiēcia
ul seip̄a cogitare nō p̄t
tāta itēstione fēit i hēc se
sibilia sensib̄ corporeis app-
hēdēda tāto auditate lūme
haurit noctm̄ lūis ut p̄m
q̄ recitat beato auḡ Inue-
niat p̄lerūq̄ oīoz eiū ac-
es obliquata Ea p̄t vos
dñe p̄mouēde ut uester appe-
titō ad cōpessādas sciēcias
sapiēt iſlamet m̄pleam
agmāoe uolūtāt dei ubi
tē q̄m ut dī sapiē vñ
pam sūt oīs hoīes i q̄b̄
nō subest sciēcia dei eo q̄
fimis cogitō rationalis aīe
i via Est deū i creaturis
inēre et eū inētū aduer-
tere secūdu sciēcia sapiēt
loco palleto Et h̄p̄ oīm̄
collect secūdu doctrīa q̄libet
p̄ma parte sui cūdmētī ad
clūdēdu tēma positū iſe
uere cogitō m̄pēdmētū
p̄m eū p̄ceptue originari

Secūdo exfimis sūre uolēat
deordinatōe et teras exidebi-
ta creaturam cōsideratione
que tria resūmēdo

Pr̄mo p̄mo uere cogitōis m̄pē-
dmētū originari exiam m̄pē-
mēt elatione Dñat ei b̄s
Greḡ x̄ vñ moralium Co-
templari dei sapiēcia nō p̄t
q̄ sibi sapiētes vidēt q̄a tā-
to ab eis luce lōge sūt q̄nto
apud se hūiles nō sūt q̄m
i corū mētib̄ dū tuor ela-
tōis crescat aīe cōtemplatō
claudit Et vnde se lucere
p̄e ceteris estmāt vnde se
ueritat lūme suat Et id
i suo pastoralī ostēdēs erro-
ris mātē esse superbia dñat
hereticos ad itellectū p̄m
itēno p̄isa nō caperet m̄si
p̄us superbia iſlaret dū ei
p̄ecetēris sapiētes se arbi-
trāt sequi alios ad meliō
itellecta despiciūt at ut
apud m̄pētū vlḡo faciē
sibi nomē extorquāt sumo
opere et ab alijs itellecta
destruē et sua p̄uise cōfla-
ta roborare ostēdūt Verū
q̄a ueritas oīa uiat i eū
Eucit ut dū ueritate desm-
idēuū p̄ceptitāt de vno
errore i aliū facile prolā-
būt q̄a ut dī p̄mo p̄b̄icōz
vno itōuēmeti dato sequēt
plura Quod re uera ip̄is
m̄ime q̄ligēt si iācē sup̄bie
fastu abiaētes i tñc dñ
et cordis hūilitate s̄p̄tūis
itēderēt et ueritat locū da-
rēt Antiquos ei p̄b̄os ut
deducit pollicitor li vñ
Quid aliud m̄si temeritas
et igem p̄a ofidēna exce-
tauit Ambulat ei i circuitu
creaturē nō inuēmetes i quo
posset q̄este sed quo p̄ itelli-
gēcia app̄iquatū uerūm̄ ide
p̄er superbia recesserūt q̄a
p̄m deū nō sicut

meruit i uanitatibus suis et ob
 sturatum e i sapies cor eoru di
 cetes se esse sapientes stulti
 facti sunt Si ei ipos sapientes
 fuisse dixeris quid aliud re
 stat n q eos i patria collo
 cemo sic scriptu e Sapie v
 concupiscencia sapientie dedu
 cit ad regnu petru Quis
 si hoies sine custo puenit
 reliq gratis mortui esse
 cristu none custo gratis
 mortuus e si per lege ha
 beat iusticia none et gto
 incarnato e et passu si sine
 fide xpi paterit regna cele
 stia De scientia vana pho
 drat apls 2° ad thio 3 Sed
 distetes et nuq ad nouita
 ueritat puenietes Multa
 quippe scire potuerunt i
 uide et prosequere sic scriptu
 e i illo actu arbor bona
 fructu bonos facit ubi e
 tale signu O usq ibi yma
 ginationes apbedebat eo
 q fastu met cogitacione ue
 ritat impediabat ut drat
 yma ps disio pmissu et
 hoc de ymo

Duxi secundo uere cognos
 impedimentu originatu p
 fms scire uolentiu deordi
 natione Na ut deduat Gil
 bertus ubi supra Snt qui
 scire uolunt ut sciunt qd est
 curiositatis q capacitate sui
 intellectus distendunt et passim
 extimat q ta ad plurima
 qua ignota et utrobiz ua
 ritas et deceptio no ei san
 at oculis visu nec auris im
 plet auditu nec oia scire
 possunt et libroru e nris i
 nris et pluribus iteo mor
 e ad singula fesa q de affeso
 l nemo unde duobus dms
 no iucit suis ydoneis at
 nedu adutruq festinat neut
 bene vagat

passio uelle multa scire sicut
 fastidians e animu plurima
 degustare unde falli uidet
 q plurima legit et explu
 rimis nullu sibi certitudinis
 habitu incorporat et assumit
 Nam certis studiis necesse e
 imorari si uolus mte m
 sui et emitti unde Gene
 ra drat Musq e q ubiq e
 uita ipegnanoe agendis
 hoc euemt ut multa hopyia
 habeat nullas amicias
 Ide accidat necesse e qui
 nullu se igemo familiariter
 applicat sed oia cursi pe
 rates trahunt No prodest
 nob nec corpori accedit qui
 statu supio emittit Nichil
 eque samitate impedit qua
 remediou crebra mutatio
 no qualesat plata que sepe
 trahunt et nichil ta uile
 e qd i trasitu prosit Snt
 etia qui scire uolunt ut sciunt
 et hoc e uanitat vana et
 gloria no facit hoies iteo
 facere sed extero se iactate
 unde pfus ait ne te quere
 ris extra scire tuu mobil e
 nisi te scire hoc facit alter
 unde naq se iactare possit ho
 de scientia Ignorancia nobis i
 mta e pauca scimus de prete
 ritis pauca de presens
 pauca de futuris nulla fere
 dixit de etms uere paupere
 uita geris et ignorancie mlti
 plia subiacet Et eo maior
 paupitas apparet qa qnto qd
 magis se iactat de scientia
 tato mino scis dicedo e qm
 illud ysidori de sumo bono
 Snt solis radios du offundit
 aces oculi ebetat Snt qui
 imoderate alta de se scrutat
 ab itesioe lumis obtuditur
 imo tato qd sit ueritati uiti
 mor qnto se legio esse ab
 ea fuerit arbitrato hoc
 ei uanitat e qd

poterat claudere Et hoc e illa
 iactantia que gesto et iactatio
 nes proferes iniqua hois an
 selatus et puerre quo mit no
 ualeu uerboru nebulas spar
 git pphoru noia et eoru libros
 recitat qd oia vident de qbo
 dicit Claudianus i li de statu
 aie dultoru viciu e arrogas
 impericia et ptmax idesende
 dis ppera pphoru opimombo
 ptmaxia Et illud mltro peri
 culosius e q catholice sam
 tati opimiones immitas stul
 te coipuit vane pferut su
 perbe astrunt at temeritate
 scribunt et cu iteno defen
 dunt Sed et illud accedit ad
 cumulu stulticie q sapos
 ponunt et deu postponunt
 no aduerteres q scriptu e
 Non qui seipm comedat illo
 probato e sed que deo come
 dat n ad cor p Sicut etia
 q stare uoluit ut dicit et
 hoc e cupiditas Baruth 3
 filij agar questierunt pruden
 tia que de tra e et negocia
 tores tre via aut sapie
 nestierunt Negociatores tre
 fut q pro tereno preao sa
 pientia prostitunt et bene
 via sapientie nestire dicunt
 qui sapientia exponunt pro p
 cio pro qua tame dignu pre
 ciu no habet Infinito ei
 e thesaurus sapientie quo qui
 vti snt pna facti fut amia
 tie dei Snt tamq aliqui
 qui recto fine mteio stare
 uoluit ut edificet et hoc e
 caritas Caritas ei no que
 rit que sua snt et hy soli
 ad plenitudiez uere agtio
 attingit Sic ei caritas est
 forma om vtutu sic iteno
 caritas e fmg suetaru
 Tuagpt q uera stientia habe
 residerat hat itedat In la
 ne iqt ppheta pnuiaui ut
 cui p 118 sunt

dereligit sine quo exiamt po
 pulo et fameliat duo habito
 multiplicat vto et crescit p
 itaq q uere cognos plenitu
 dine ipedit deordinatio fmg
 qd fuit secudu

Dm tercio uere cognos mpe
 dmetu origmani exdebita
 creaturaru osideratioe Illite
 rato ei libru videt figuras
 aspiat sed lraz no cognoscat
 Et quida aiales vident fo
 ris creaturaru specie n cog
 nostut itenu ratione Sed spi
 rituales per illud qd videt
 foris deuemut i noticia cre
 atons Et sic itead scriptura
 vno comedat lraz forma
 none et alio significacione
 Sic et nos p ea que foris
 termino mto adueritatis
 cognosce puerre studeamus
 qd reuera fiet si veri re
 creatoz fuerio estimatores
 quoraz ois creatura ipm q
 pma ueritas e clamat et
 quada ut ita dica violata
 specie agnosce impellit ad
 pulcre deduat Albas Saachm
 i sua angelica mtoe li po
 ro x Sibi du querit Cur
 res representet a rebo fane
 tes a factis Eaz dunt esse
 ratione qa visibilia ex inuifi
 bilibz exierut et exentia
 moe traverut origine forma
 et specie que diliget inspecta
 patet suu artificez prodiit
 et probat eio potetia qui
 tata mole de nichilo fecit
 et gmedat sapientia eio qui
 diuisa locis disposita singulis
 vniusa nexu efficacisio iungit
 Et adorat bonitate eius
 qui utilitates vires effica
 zas rebo et naturaru affinit
 Sic dunt apostolo Invisibi
 lia dei per ea que facta snt
 intellecta conspiciunt ad Ro 1
 Et qbo isero q magis e con
 i eo qd vident

76.
istum ad ueritate. Sic sedu-
tim i errore et iduam ad
petitum. Sic e etia q papi-
tes labim et detinem a rebo
quas cordi et qbo applica-
tor q pluris faas pulatu-
dine et delectatione que i re-
bus e qua cu a quo illa sut
et qst iocunditat e i illis
Si ei idonei estimatores
sumus setimo potius debe niti
et pgerere i illu ubi copia to-
tis bonitatis et uoluptatis
perpetualit et substantialit est
qua i rebo ubi perfectu ubi
semper nichil e. Deniq sic
creatura no sibi dedit ut esset
sic qst placet i illa aliunde
accepit ut habet. Sed ille
p qd scriptura duntis i spira-
ta reru significatioes i gne
sue locutionis assunt inuere
cupies magis profuturas
esse significatioes reru qm spes
ut tali consideratioe pulsari
si mouem delectatioe carnis
si fredi ducim auditate si
potestas ambitioe torqim.
Ab illo speres qui habet de-
lectatioes i deita sua usq
ifine ps xv. Qui docet ho-
mes scientia qua nec oculo
uidit nec auris audiuit ne
i cor hois astedit. i cor xv
qui dedit potestate filios di-
fici hys q credut i noie
eius. Iohis i de pe di m s
Eas societate p qd vos vi-
roru optre cu uobis studiu
sit scientiaru thesauris per-
strutari. Has causas pmissas
et cognos uere noueris
taquam uis pestiferu stude-
at qd et fecist deuitare
sed i humilitate cordis of-
pmit recta itenoe contra se-
cudu et i super iusspecta re-
uestigatioe aduso teratu
i scientiaru agitione pcedat
et sic impleam agitione que
fuerit illa i principio loco
theat mostia

Et quia ut expremis liquet
scientiaru indagatores du se si-
olas arbitrant nam tame et
uacuu ex diuis caus remanet
Ideo i uerbis istis nost pmo
uedo pmo admonet quat
sui uacitates et uacitates
deuitado scientiaru agitioni
utilit itedat cu sibi dicit
Impleam. Unde et i laude
pau bti di. Impleant eu sus-
spu sapientie et intellectu. Cui
xv veru qa teste pbo scientia
no cadit sub immisinate. Ideo
ut stas curis ponat opib
sibi di. Impleam agitione
Ceteru qa exigentib suis
merit uocato e ut alio
possit ifude sibi dico Imple-
am. Sed qa ad hoc fuerit
doctine sut necessaria imple-
am agitione. Et qd hoc oia
ad laude dei ac proximi p-
fectu procedat Impleam
agitione uoluntatis dei i om
sapientia et intellectu spuali
ut digne ambulet ubi the-
sauri duo breuit resumendo
Dixi pmo q i uerbis pmissis
nostet pmo uedat admonet
qst uacitate seclusa scientiaru
agitioni ualut itedat hoc
at tuc sit cu fine debito ne-
cessarius opera damo. Dicit
et Gilbertus. Temo breue
e mors seqt fugit uita
ois dies ois hora q nichil
sumus ostedit. Et quoda ar-
gumeto recet nos admonet
fragilitat oblitos ut ne-
cessaria meditati supuacua
deseramus et tempo aptemo
i necessariis qd expeditio
supuacuis vna via salutis
et sapientie scqm ne perderim
euagem. no e hoc progredi
sed errare supuacuis occupari
mlti nob multa querenda de-
reliquerut i libris nec di-
uina. Et ut dicit Seneca
forstian necessaria tuemur
superflua quousum

erunt diuersorum librorum lectio
multum uerborum cumulatione multum
diuersorum doctorum opinio multum
subtilitatum disputatio porro
vnu e necessarium ut videli-
cet illis tota mente pergamus
ubi euadamus rerum fallacias
non uerborum et si delectet ua-
ria legere tantum ex eis retine-
amus quantum ad uera sapientia
necessarium est manamus. Repre-
hensibilis ei e ille q stupua-
cia operatur usibus suis quia
ille qui tempus suum consumit
in libris ad finem debitu non
ordinetur. Unde dicit Seneca
plura uelle scire quia sit satis
inexplicite genus e quatuor in
lia librorum didimus qmaticos
stupuit nimis fuisse totide
legisse superuacue quito amplius
et stupuisse. Magno durauit
impedio temporis magna pre-
termissio necessarium. Sine
e pfectio nostra illa memoriter
tenere temporis parte sepe
ei nob sepe pceptum cu eis
parte nob auferat istamitas
parte occupatio publica
pte priuata pte necessitas
quotidiana pte somnia pte
q alijs more gerimus et etate
nostre residuum otremus in
silabis et in uocabulis disti-
guendis et in analibus reuolu-
dis pte hoc decepti st multum
q cu uellet oia lege et usq
ad silabarum diuisiones et qui-
tioni et positionu ppetates
destede factu e ut diligenter
loqui sciret quia uiuere de-
biamus itaqz nos etate nostra
que tanta capere non potest et
ob id utilibus et presertim ne-
cessarijs opera impedamus
et tantum de primo

Dei secundo et finaliter
uerbo pmissi dicit primo
anet ut sita
Sua temporis o

Et hoc siquidem facile persuasum
videtur si efficacia scientiarum cu-
raueris considerare dictum namq
e regi dauid 2 regum vii Tu
sapienter es sic habet sapientia
angelorum dei ut intelligas oia
super terra hoc aut e esse di-
uini et primo effectus gratie
quo potissime deo assimilamur
Gen 3. Erat sic in scientes
boni et mali et ut ibid. seqt
Ere ada factus e sic vno ex
nobis sicut semen q Sodoma
et q Gomorra filius fuisse
Isaac po Et boetius dicit Ad
energius ignorare cecitate
q dicit nihil q ignoratia
stipitatur ignoratia xpi e
v v v m di si uita quid
aut dampnabilis quia huc igno-
rare et perseques nec amare
que cognoscere uita possidere
e eterna. Job v v huc est
uita eterna ut cognoscit te
solu ueru deum et que misisti
iesu christu librorum etia exer-
citatio qm sit mortalibus de-
lectabilis destruit politico
in probemmo pmi libri dices
in dolore solatu recreatio in la-
bore in paupertate iocunditas
in delicijs modestia fidelissime
a lais mutuatur. Nam a uicis
redimitur animus iocunditate et
quada suau etia in aduersis
iocunditate reficitur tu ad leges
ut scribendu utilia mentis
iterum acume illas in rebus
hauris iocunditate utiliore
q occupatio inuies n forte
diuino opulta deuotio oratio
diuinis istat colloquijs aut
corde p caritate dilatato deu-
mete compiat et magnalia
eius apud se quada medita-
o in manu pertractet Et JB
dit expto credo q oia huius
mundi dulcia hys collata ex-
erans amarescit et tanto
magis quo sensu itegrior ro-
iudicijs purior
uiat acume 191 p. Hana

videt noster promouedo curis
affectu ad sapiencia inflamatu
net opes net honores seculi
hinc potuerit extingueri Na
et si ppter ipis legalitate mē
toru onora lucratianis presu
isset officio qd et congrega
tis opibz via patebit et ad
honores facili habebat as
cessus hys tamen omis animu
suum transculit ad sapiencia
ut cu sapiente dicit posset
Suy salute et omer pulatu
dme dilexi sapiencia et posui
pro luce habere illa. Diui
nas nichil dmi i opatione
illia et no e ambigendu q
ora bona sibi uenerunt et ue
met cu illa speru ut testat
scripture gratiaru dona plu
rimis conferunt no ppter se sed
ppter alios ad coronas ut pua
ta postponetes no ut agat
vita solitaria sed ut uocet
alios ad corona ut puata
pponetes negona talctu
comissu expedit et aiaru
salute inde lucrēt. Ea ppter
ut presens dūs tūqz vir
moribz et scientia opbato
sapiencie thesauru que i per
toris sui archano hacteno
gregant et clausu asuant
alys prout debet cu auctori
tate conuict dissemēt et im
pedat Ego auctoritate oipo
tēt dei et pūlegioru sepe
apostolice pro honore suo to
fero sibi gradu baccatū i de
cretis ut possit legere do
cere et ceteros actū ad hūc
gradu spectantes exercere
In nomine patris et filii et
spūs scti amē

Expedito pmo pūcipali veni
endo ad secundū officiu mei e
dms doctoradu ad petedu ist
gma doctoralia animare Et
qā ad hūc gradū fastigiu
iudicio et exāme illorū quoz
interest digno et sufficiēs ac
clamat Ideo pro ipis anima
tioe assipsi qd scribit 2° cor
yn et legit i domice curdet
officio Suffiat i grā Reue
redi ptes doctores egregi et
magi eomm ceteri qz domi
honoradi loquū de doctor
catholici sufficiens non
i omē occit qd de ipis scri
bes beato Hieronimo i quad
epila iqt hūc fuit ex qbz alh
nescit hūc fuit q alios prout
ait ad discedu qm ipis scri
bendo assēuit alh ipis do
ctibz gratulis imponit mo
dus loquedi sic q respectu eoz
omīs alh apparet qz brati es
sent ignari iporū igema alior
itutu videt qz dms mune
ribz deaurata sic q net op
e ut ab alys doceat quo itel
ligat scripturas unde et sta
tutu e omibz eos amare su
sperere colere mirari et eoz
dicta qz pūa defendere et tueri
Et idē no miradu si docto
rado di Suffiat i grā Do
ctor et ei ordo i ecclesia di
hūpūis iudicat de hūc cu
exiūto qbz opā ueluti muro
repugnabili bellatorū tū
āta resistē ppter ascedendū ex
adūso Ne de mo secula nego
se mis sup specula Quappter
fm Bndi i quadā epila ad
papa Innocētiū ppter debet
esse viri dūtiarū i ciuitate
domi vtrūqz vices dei agētes
i terris Cū itaqz pns dūti
iporū nūo euestigio e collo
cadi profecto recte dūti ad
cū Suffiat i grā hūc
iqm secundū Bndi ubi si
qua nota

quod cōfite ecclesiasticū / quod
legi cūstiaē / quod sacerdotali
reuerēcie quod qz debeat dūm
timori Et qā ut habet de ora
qz sup specula / pñle officii
doctoris catholici ē ad iusti
tia plurimos erudie Et beatus
Aug⁹ i lio de doctrina vana d^r
Doctoris catholici ē ut pla
ceat ut doceat ut moneat
Ad cōcludēdū go p^o p^o pono
ista tūptia p^o Doctoradi
sufficiēcia ostendit si ueritas
doctrinē quā i se h^t alyis pat^r
si pat^r placet et si placēs
monet tūc tūa prosequēdo
ulteriori tūc p^o dīstoc
Dūm p^o q^o doctoradi suffi
ciēcia ostendit si ueritas do
ctrinē quā i se habet alyis pa
tet Dūm q^o ei f^o ad
alios ueritate dūceda apud
se habere debet ne sēp^o de
cipiat per ignorācia Aut p^o
ditos per falsas exposicio
Aut per prauā intelligēcia
Ideo sēmorib^o nō p^oteris cō
cessu ē loqui i Ecclia Dūm
p^o p^o Interroga pat^r tūū
et amābū tibi maiores
tuos et dicet tibi fat l^o p^o
di miram^o ad f^o h^o ei sūt
qui argumētū sacri eloqui
distictē mīstrat sēcūdu p^o
cūqz capacitate q^o Daniel
p^o d^r p^o q^o bibebat uñ
sua etate Nō ei vna oib^o
appetit medīa nec sapiēs
medicū vno colūno curat os
oculos nec om^o nōvros hūo
res euacuat vna portione
lavania p^o p^o d^r i ult^o pa
tēs etiā debet esse doctoris
faciēcia et doctrina Quod ei
prodest clavis aurea si nō
aperiat quod f^o si nō cōf
ferat Aut uerū mores se
rat Nūi p^o p^o q^o dūm di
cerit hoc loquat^o p^o de be
n^o de doctrina xpiana
i f^o ē op^o q^o i^o d^r
de i alio actu q^o sūt

peract^o iaz sub t^oemate pa
ule frater dūm iesus ubi ē
tale signū V^o usqz ibi dūm
fuit reuelatū Etel p^o se
Et discipuli pitagore legūt^o
p^o p^o q^o q^o tacuisse Sed
profecto oia ofusa sūt apud
miltos nūi tēporis q^o nō sūt
gradoz ascedēdi ab inferiori ad
superi^o i a uelamēto l^o
ad intelligēcia spūs q^o nlla
sūt differēcia iter docere et
doceri nec iter tūbi et tū
bū ulla distictio tū tamē
qda tūba ultra iordanē
quēda uero citra receperat
hereditatē et illa sūt apud
nos cōfusa S^o Greg^o na
zarenū qui dicit plurimū ex
nob^o antequā i facie p^omos
deponit pilos dū adhuc pue
rile balbutiūt vñ dūm
igressi aulas antequā sacroz
voluminū agnoscāt noia
ora abluat et aīc vna de
ponat sūtūbi forte duos ul
tres f^omoēs ex antiqz tracta
torib^o didicerūt et hoc for
te mag^o ex auditu quā ex
lectione admiratōi volūt
esse et laudi et plis iā pre
esse Nō aduertētes illud
iob vñ bestm sūm^o et igno
ram^o Nec mouē debet ali
quē q^o Seremas et Daniel
spūitū p^ohecie i puerili eta
te spūitū p^ohecie percēpe
rūt qā dūm miracula ad
cōsequēcia trahēda nō sūt
sed magis admirāda m q
m n^o sed obit^o Et sēcūdu
beatu Greg^o omelia sēcūda
super Ezechiele Aliud ē
qd^o nos de doctrinē vñ et
disciplia distig Aliud qd^o
de miraculo sūm^o Et beatus
Ignacius i Ep^ola ad cōaue
rianos sic dicit Daniel sa
piētiss^o duodecū annorū
effect^o spū sctō replet^o ē
et illos sēmores cāntier
uana habētes calūpniam
vult^o

88.
apertiores esse manifestat. Sa-
muel etiam cum esset puer pusil-
lus nonagenarium heli p lac-
panone cedarguit q filios su-
os honorificaret super deu-
Silu et Jeremias audito dno
dixit q puer su ego Salomo
quoq et Josias iuuetute
mirifica et sapientes i operibz
suis apparuerunt. Sed h reue-
ra sut q singularis sapiunt
pulegiu Et admiratioe digna
sunt No ty ificior fm Gma-
ba Jeronimi q i iuuetibz et
ad huc solidioris etatis i hys
dixat qui labore et ardent
simo studio vite q stamora
et orons ad dnm frequenta
stentia osequia sut vigeat
sapientia que i pleris q sem-
bus etate marcescit Et q ado-
lescencia multa corporis sustinet
bella et iter ietma viroz
et carnis atillatioes id e lu-
purie iatamenta q i q i li-
gms viridibz suffocet ut
sui no possit explicare ful-
gore Senectus aut corz qui
adolescencia sua honeste arti-
bus struxerunt et i lege
domi meditati sut die at
nocte etate fit doctor usu
rigidior teporis processu sa-
pientior et veteru studioru
dulcissimos fructos meret h
at cateno hic adducto qm
hys gressibz presete dnm
doctoradu usq ad annos sue
decet etas i stentiaru acqst-
cioe processisse cospicio qd
utiqz patet i eo stentiaru
pericia ligdo demonstrat suf-
ficiat ergo sibi gratia et tati-
de pmo

De pmo secundo q sufficiencia do-
ctoradi ostendit si veritas
quia i se habet alijs patet
placet Quamvis ei predica-
tio catholica no debeat esse
vana de vide i predi-

In secundo aut membro ubi e
tale signu — o usqz ibi
sed uerba doctori. Sequit et
de corz pmo di no isapientia
uerbi ne euacuetur tau cristu
Sic aut tau corz pulcritudine et
deformis animo magis doleda
e q si deforme haberet corz
Ita q elegat ut eloquet ea
que falsa sut dicit magis
misereri sut qm si talia de-
formit diceret Sic autem
fm Gilbertu i suo exordio
tractatu secundo quatuor in-
pedimenta pmois quomodo
pmo docet placere possit
ut pote si pmo doctoris mi-
nis e iordmato a nimis or-
dmato aut nimis ornato aut
nimis acatato Inordmato e
qndo no procedit docetes ex
pns cuiuslibet facultatis
Sic ei artu pta ut tribuat
qd suu e vniuqz facere
no i gramatica disputat de
ratione silogistica sed proce-
dat vnaqueq ex pns spena
ut singula queq locu te-
neat fortita decet No vsur-
pet mano officiu oculi No
grammatico officiu dyale No
ea que iacet tagut omis
pns speaaliter et principalit
explanet Sic faciunt quida
iuristoe digni ut videat scio-
li de qbo dicit Hugo i suo
disiplinabili nlli aut qd
sui e tribue voluit sed i
singulis omis legut hoc ut
ipe dicit videtur quotidie et
dolet In gramatica de silo-
gismoz ratioe disputat In
dialatua casuales iflexiones
iquit liberales facultates
amissa libertate psta i tm-
puitute euocat ut comatuli
adolescentes catu imprudet
magisteriu usurpates i ca-
thedra semoru imberbes re-
sident Et cu ad pma puene-
rit porphyrus paginas stat
itruit de vniuersali

apli pē ad thmo 1. aberrantes a ueritate nō intelligētes neq; que loqūt neq; de qdō affirmat alij abiectionis libris autētijs vborū sōphismatib; tātu tāq; arenearū rediculis inuoluit. Clamat p̄bia uestes suas cōtū diuidi et diripi medicina uacat emperit et tā p̄culose qm̄ p̄rope rapuit ad cathedra qui exp̄ica et tpe idigeret Si uero uenia ad iudicia que iure canonico sūt tractada antiquiores sacri canones abiciūt respiciūt et exp̄iūt Et que i cōalys factorū patrum salubrit̄ istitu ta sūt nec forma cōsilys nec finē imponit negotijs sed obtinet eorū ueritaciones frivole p̄ncipatū lapsa sūt ead i cōfusione sacrarū studia lraū dū discipuli scolis nouitatib; applaudūt et ingu glorie potius uigilat quā doctrine nouas recētes q; sū multas questionū passim cōscribūt quib; auditores suos demulceat detineat et tādē faciāt deliquere frivolas et alterius facultat̄ questiones im̄p̄et biblia et sctoz originalia nō curātes ignota et p̄egna cōmunijs suis apponūt fercula cū tñ m nuptys filij regis thauri eis et altaria sūt occisa q̄t p̄p̄n Sic ē ead q; sepius multiplicitas erroris ad ip̄os suūmodi multiplicē doctrina sacoz seqt̄ sepius multiplicitas erroris q; ē iste iordmatus modus docēdi Ordinatū nimis ē q̄ndo nimis ē distictū qd̄ uicū frequēs ē i mltis lectorib; qui s̄mōes et lraū ita i mima diuidūt et distinguūt q; q̄fūdūt memoria et intelligētia extingūt Job p̄p̄n Ut qd̄ sine causa uana loquim̄ uana sūt q̄a ueritē nō habet et sine causa q; p̄lo habet curio sitat̄ quā uilitatē

Unde Geneti Ep̄la secunda facia qd̄ exiit et p̄bia nō i partes sed nō i fusta diuida diuidi et illas nō q̄adi uile ē Locutatio nimis ē cū s̄mo nimis ē uelox et p̄reps et hic s̄mo mltis causis ē vitup̄abilis s̄mo q; ē cōposita Gen ubi s̄p̄ Oio que sanad̄ mētib; adhibet Gen Ep̄la xl d̄t p̄bi p̄nūciatio sūt et uita debet esse cōposita Nichil at ordinatū ē qd̄ p̄cipitat et nimis p̄erat Secundo q; nō ē impressus Gen ubi s̄p̄ Trade hoies discipul̄ p̄cepta dicit nō tradit qd̄ fugit Tercio q; nō ē eruditus Gen ubi s̄p̄ Oio que sanad̄ mētib; adhibet descedē i os d̄ remedia nō prosit n̄ immoret̄ Sic dūcēi celeritas que nec i sua potestate ē nec satis decora doctori qui pone debet uerba nō p̄roce et p̄ detetm̄ procedere Sed nimis ornata ē q̄ndo magis ihsit̄ falens uerborū quā s̄mō rerū et iste oīno tāqua uanitas et iūilis fugienda est catholico doctori pulcra eter mlti nō idiget ornamento cū sat̄ ea ornēt p̄a pulcritudo sic nec doctrina catholica una nepe ē uera p̄bia et p̄ dicatio perfecta quā docuit sapiēcia incarnata ut d̄ i l̄o Auḡi cōm̄ ad hādēntos magis itaq; uatād ē ad p̄ferēdas ueras s̄mōs quā ornatas q̄a sic malle debet habē p̄uidentiores quā formosiores amicos sic malle debet ueriores qm̄ disertiores audire s̄mōes p̄p̄m di se dulo Et ibid̄ subdit Eccl̄e siastica it̄p̄tatio etiā si b̄ eloquētie uenustate d̄ssimulare eā debet et fugere ut nō onos p̄hoz fctis p̄aut q; discipulis sed ad omnia lauat̄ bonū genera Et

sandis iudiciis dicit Maior
 ē delectatio uacare ueritati
 luceti itra quā uocā sonari
 extra Et i Epistolis diuini ad
 Alexandrū dī fēme nostre
 nō ornat ut placeat que
 ornamento cultū potius onci
 deputat quā honori Nestūt
 et i augeat pulcritudine plā
 affectare q̄ q̄ nate sūt Sic
 pfecto doctrina xpiana non
 eget adulterio fūto uiboz
 sed sue ueritatis splendore
 tota ē Si tamē ornet ex
 rei sūa et referat ulterioz
 ad cultū et salutē homī
 nō ad querēda p̄li pausabi
 le sonū q̄medadū utiqz est
 v v v v di legi qm̄ d̄ sit
 doctrina doctoris catholici pla
 cet et tātu de secūdo

Dixi tertio et ultio q̄ sup
 fūctia doctoradi ostendit si
 ueritas doctrine quā i se h̄t
 alijs patēs monet q̄t s̄ dī
 homo sū p̄ potestate cōsti
 tuto habēs sub me milites
 et dico hūc uade et vadit
 et alteri ueni et uenit Sic
 ei uero auditor delectado ē
 ut teneat ad audiendū uari

Inde i dicto actu paulē
 frāt i tūo mēbro eoz ubi
 ē tale signū L vsqz ibi
 elarimatioe demqz ostendit
 h̄t ille deq̄t tūuūz aut
 quorū affectiones magna vi
 habeat aūmos audientū iſle
 ctedi doctor tamē catholicus
 sumo opere studeat ut ad
 ueritate quā docet nō tūz
 uibō quā facto corda aliorū
 moueat et iſlectat Sic ei
 procul dubio doctrina eiū effi
 cay ē admonēdū qm̄ plō
 hoies factis quā uerbis plō
 oculis quā auribz credūt
 Et sic dicit beator Gregorius li
 vii morū Cū p̄lato non
 a bona que

audet qd' nō operat Et do
 ctor qui docere audet qd' ne
 gligit agere Iusto dei iudi
 cio i bono lingua nō h̄t qui
 habere bonā uita recusat
 Ecce iā ut cūqz potui q̄nta
 splendē debeat p̄fectioe doctor
 statū i medio p̄posui nō qd
 ut qualis debeat esse dūz
 doctorado p̄ns sibi ostendere
 se q̄t ipm̄ tale esse hūc ue
 nerado cetui i p̄ncipiu de
 clare Trāsiūt nāqz p̄ns
 dūz per ignē et aquā rigo
 rosi exānis et idonez tūz
 morū quā uirtutū elegan
 tia qm̄ faciarū penia illorū
 quorū t̄rest iudicio et app
 batioe ē reposito Ea p̄t
 fūne imponēdo ut digno
 digne iſtga doctoralia rea
 p̄iat uoto ipm̄ ad cathedra
 doctorale Ascede ergo uiroz
 optie q̄a sufficit tibi grā
 ad laude nomis xpi per
 secula benedicti Ame

Animatio doctoradi

Completo iāz hūo sacri cōuictio
 mēbro p̄mo vbu mibi ē
 ad te uiroz clausit dñe
 doctorade quo te nō tā am
 me sed magis pro grā tibi
 exalto data iā animatū p̄o
 sito ostēda vbu qm̄ qd' ſu
 bit i Canone Scā romana
 xv di origia Ysaē lx et
 lectū ē i p̄ns solēnitat
 officio Surge illūare Equoz
 vbu hoc et si p̄bete ora
 culo dictū sit ad illaz nu
 bilo obſita t̄restē uim No
 abre tamē assumēdo i doct
 re catholicū adoptari v
 det q̄ ad intelligēda ſirtu
 mystica ab ille

x p m q m hēf | q i m l n et
 idco surge et illuare illu
 mare iqua nō tā quo depel
 ledis tenebris lucē recipias
 sed ut lumē qd' ite ē alns
 ifudas Dicit ei beatus Greg
 xxv mōr sup illo iob qui
 aufert stillas plume et ef
 fudit it vide i alio actu
 sub thēmate habētes dona
 tiōes ubi ē tale signū - o
 usqz ibi trist qz senectū se
 et dūe rapiat i clemētia mor
 tis Quō pacto parada sūt
 iuuetute solacia que hone
 sta possit oblectare senectū
 atz i hūc mōrē dñe docto
 rade ad eimodi honestū la
 bore surge et illuare ut
 dicit cū sapiēte videte qm
 nō solū m laboravi et hoc
 de pmo

Adici i altero mēbro doctora
 le gradu recte a viro iusto
 appetēdu respectu proximū
 ut pō sit pēs claudō et
 oculo ceco it vide i predi
 cto actu habētes donatiōes
 i secūdo ei mēbro usqz ibi
 succedit ficiā qī lux pma
 Seq' et hāc ratione quatu
 or ponit ab autoribz dis
 cēdi necessaria monimēta
 pmi ut audiat ex ore mgu
 pio qā ut dicit ierōm' h
 nestio quid latet euergie
 viue vof actō Secūdo ut
 audiat sub silēcio Dicit ei
 sapiēs Audi tacēs et y re
 uerēcia accedet tibi bona g
 ra Tercio ut audiat sine
 fastidio Nam ut ait varro
 ad auditore atthemēse
 nunt phia stomachū fastidi
 ēte et ad simplice cenā
 plare vitat coriua Quatto
 ut audiat sine hesitantiōis
 dubio qā oportet ad discēre
 credere Et hugo de scto vi
 tore narrat pitagore hūc
 aut fuisse studiū
 ut usqz ad septēmiū secūdu

numenū septē annū liberaliū
 illis discipulorū suorū de
 his que ab ipso dicebat rōne
 postere auderet sed fide da
 ret uerbis mgu quo ad
 oia audisset atz iā psemet
 ipm rōne eorū posset iucie
 pretea qntū viri sapiētes
 et docti reipublice comodi
 afferat cuius iā flumē i ge
 m satis abude enarrare po
 terit spōrū ei studio et
 opera hūc madata sūt que
 nec erat sat nota et erat
 cognōe dignissia Demū et
 si eorū vita ois i reū cog
 nōe uersata sit tamē ab
 augeb' hom' utilitatibz
 et comodis nō recesserūt
 Nam erudierūt multos q' me
 liores suis rebz et publicū
 esset Sed nec solū
 atz presētes studiosos eru
 diūt atqz docet sed hoc id
 etiā post mortē monimēt
 l'ariū affectū cū nō sit lo
 cus ullō p' mssā ab eis
 qui ad leges q ad mores et
 vite scitātē aut q ad disci
 plina reipublice pertinet
 ut merito oīū sūt ad no
 strū negotiū otulisse vide
 ant Et uerbu ē Tully de
 offici li' p' qā parua sūt
 foris arma nisi sit cōsilia
 domi nec plō affricano sm
 gularis et vir et impator
 ievadeda Numancia romano
 p'lo profuit qm eorū tempōe
 publico vastata puato cū li
 berū gratū itēmt Itaqz
 euntet quia viri sapiētes
 studiū l'ariū et doct'ne ali
 orū dedit omēz suā prude
 tia sapiēcia et itelligēcia
 ad hom' comodu et pfectu
 aserūt pari modo ac viue
 Et tu virorū optie dñe do
 ctorate surge et illuare et
 hoc de secūdo

Postremo dixi doctorale
 gradu viro iusto recte appe
 titū et ad hūc comitū

Erei res publica Ecclesie dei
 ex doctoribus ita vide i p'dito
 actu sub themate habentes do
 nationes i suo eis membro usq;
 ubi come studiu detulisse seq;
 hic et ei mltos error mltos et
 inuoluit qm que videt' faalia
 no sut et que speramus dura
 tura no durat et que simul
 abire no redeunt nichil quale
 cepit desinit vna p'terent
 tepo fluit ano uertit dies
 perat volat hore sol obli
 quo calle t'nflectit luna
 quotidie noua sep q sibi dis
 similis nuqua vno oculo fia
 tie videt hic nobis hec te
 poru varietas ut ubi moy
 mo riguit rosa moy floreat
 Et q modo nuda areu q filis
 truci erat moy fridibz ue
 strat oia q statu mutat
 terre maria ho celu ipm
 Sed iter hec oia queadmod
 egregiu viatore ut dicit
 fran petrarcha nec maris
 asperitas terret nec mltet
 amenitas et mote hyspidu
 trahit et prata virena tota
 q i fine trahit vie sue pro
 minet Sic doctor catholicus
 omes cognoz omes conatu suu
 ad laude dei et sme debitu
 iflectere debet doneat ena
 te veli dne doctorade zelo
 proxim tui et comodū ecclie
 dei Ead hactenus uerbo dei
 y gra tibi a deo data saluti
 fere docuisti plos Sed ad
 aliud naty es magis q et
 clari negotiu tibi debet
 qm ut solu impetu vlgis
 doceres fortuna quid hec po
 tuit esse tua na profecto
 du te iduerit ad luce te ad
 aliud cogitabat ut v; ena
 cleru et ecclesia dei ficia
 que i te e illuinares duo
 pacto cu nature taqm optie
 dua partes sit Surge nuc
 et illuinae surge iqua et
 ista doctorado terminas et
 ut

ad laude dei per secula be
 nedicti ame

Pro doctorado

Expletis iam dute deo huius
 sacri quieti tuba mebris he
 liqui qd magis p'ncipale dixi
 e ut petta per hic ueneradu
 viru sibi tradat' doctoralia i
 decretis ista qd cu mei sit
 officiu pro fundameto smois
 mei ipm alloquedo diuie let
 tioris uerbo qa dictu e egre
 giu et additior sue admodu
 congruu et consonu assiphi uer
 bu qd stbit yme petu qto
 et lectu e i currens dnce of
 fiao Estote prudentes et vige
 late Reuerendissime pat' egre
 gi iuris diuini et huius do
 ctiores et ingri excellētissimi
 ceteri q patres et dñi natu
 ordine et sticia ueneradi hnt
 prudentissios et diuis gditos
 sale viros ad prudete m p
 modulo intellecto locuturo
 In p'mo occurrut sex esse
 prudēt' aie gradus qba per
 semita prudentie ascedmō
 abymis ad suma ab coteri
 oribz ad itima a tpalibz
 ad etna v; fesi et ymagi
 natione ratione et intellectu
 intelligētia et smdereh fa
 illaz Et hos quid gradus
 habent i nobis platiatos per
 natura deformatos p culpa
 excedos per ficiat per
 ficiados no per carnis sed
 spūs prudentia Nos igit
 dne doctorade Estote prude
 tes et vigilatz qa prudentia
 summo opete uob e necessaria
 p p vi di i pñ Et ei fm
 pma nature istunoz homo
 fuit gditu ad cōtemplatiōis
 quiete et posito i paradiso
 deliciarū ut couerit per
 vera p'p'ia ad p'mu et

etiam meretur verum quod cum
honore esset non intellexit. autem
se a uero et immutabili bo-
no ad commutabile bonum exi-
it. iturumque ipse quod uiment
inipiensque opatum est et filis
facto est illis tota quod natura
humana duplici ueneno infe-
rit. mente ignorata et carne
corrupta. Sicque totus homo
sedes tenebris et umbra
mortis. Tantum est ex parte
nature corrupte. nequaquam
lumen ueritatis recte potest intrare
nisi per ueram prudentiam sibi
ignorantiam succutiat. et per
iustitiam ipsa carnis prudentia
subigat. de peccato diuini adu-
stant. Et sic uenit quod plures
nisi per suam prudentiam uenire
non audent sed magis per terre-
nam et amalem prudentiam ad
prima descendunt et ueritatis
lumen obsistere. carnis pru-
dentia que deo mita est non
attigit. Nos ergo uiros
optime nolite esse prudentes
ad uosmetipsos. Ad id uero
Sed estote prudentes et vi-
gilate ita ut in omnibus bono
insistat deus ubi tunc. Ex quo
duo se offerunt consideranda.
Primum exposito alterum expro-
posito. Et quid ex parte oportu-
mum considero prudentiam que sonat
in uirtute et qua uetat apostolus
et non dicit. Nolite esse pru-
dentes apud uosmetipsos.
Sed ex parte oportu. quod tunc
esse quidam prudentia que so-
nat in fructu. qua non modo
non prohibet sed expresse
iungit et comedat apostolorum
principes dices in uerbis the-
sauris. Estote prudentes. Et
sic quid iustorum quia spiritus
illa malorum quia carnis de-
pauit. Ipe queret ite-
dulos ad prudentiam iustorum
de scientia ad hoc uero. Prude-
tia carnis mors est. Et ob hoc
natura et appetit

patitur. Vbi si cupis. Et quod
sic duo prudentia uero. carnis
et prudentia spiritus aduocant ad
uersum. Vnde est et oportu. scilicet
cogitare et breuitatem magis
amici. si non quod ad hoc et
ad illa parte diu possit. scilicet
si explicuero sed magis utique
instruero. nunc hoc nunc illud
attigedo. ut utique. Sicut il-
lud quod flectat. animo. et al-
ter non ueluti oculorum flexu ad
leuiam dextramque respiciens. fa-
cile iudicat quod iter diuersitas
et uirtus se positas res. ita
Sicut frater petrar in prologo de
uita solitaria. Et quid. prude-
tia iustorum filii agni despiciunt
sed filii. Sane et libere sumo
opere inspicunt et exquirunt.
Baruch in filii agni exquirunt
prudentiam que de terra est et
negotatores terre. Romanorum
uias. ac sapientie que prude-
tia iustorum est nesciunt. De
hoc dicit beatus Gregorius in morali
prologo. Prudentia iustorum est
deum ex toto corde colere et
amare. nullam creaturam amoris
suo aut honori preferre sibi
in omnibus. amorem promptissimum et
per omnia obedire que prohibuit
non agere. et que iussit imple.
In omnibus maiestate eius et cel-
situdinem reuereri. omnia in laudem
eius ordinare. sitos suos di-
gnis honoribus attollere. ius-
tos et benemeritos posse
primare. peccata odire. uni-
cuique quod suum est reddere. quod quod
sibi uult alteri facere. quod
non uult alteri nolle. Egregio
autem prudentia carnis est. fla-
uere ostendere. uel quod fla-
demonstrare. denique iter rectum pro-
ficere. uirtutes esse me-
tiri. dignitatem culmina per phas-
atque nephas querere. fortuna
temporalis tam gaude. Irrogata
mala multipliciter reddere. et si
uices superat illis resistere
tribus reddere. suorum fauores
expetere. primum prouidentia
bona que sunt. facta

veritatem nisi fortiore forsan de
 sensere habeat locum non daret
 Et quia per malitiam astutiam
 de explorare non valet hoc in pa
 nificam bonitate simulacrum hoc pro
 fecto prudentia a mundi amato
 ribus magnopere reputatur Et quia
 hoc sunt quique sunt dedere ma
 gis reliquos superbiendo quia
 istam foret ostendunt hanc
 catenam deus destruet hanc
 deus fons sapientie textilis
 perdet I cor I 12 I 12 I 12
 sapientiam sapientum et prudentiam
 prudentium reproboabo Nec abire
 exigit ei vires herbarum
 virtutes lapidum qualitates co
 plexionum magnitudines quan
 titatum distantias graduum or
 bes planetarum metit et astro
 rum notat ortum et occasum
 ex his omnibus in illis non assu
 git notitia quia dicta omnia et fi
 gura in mundo et potest constituit
 et mensura Sapientia XI Prudentia
 vero iustorum ad sapientem vere
 sapientie prouehit et attol
 lit que utique querendo inuenit
 et postulando possidet inuenit
 per cogitationem possidet per di
 lectum et ut vult hugo de
 archa noe li mo ut firma et
 stabilis in anabom iustorum per
 maneat per diuersas virtutes
 firmatur Secundum hoc prudentes
 attendit non quod eueiat sed
 eam quod eueire ualeat An
 dena fortune non credit Inad
 uersis fiducia non amittit
 omnes euentum consilio prouehit
 hoc prudentia docet prouidere
 in porro aut procul omnia
 sunt quod sunt cognoscit ut cre
 atura habeat pro creatura
 homo pro homine bestia pro bestia
 terra pro terra cinis pro cinere
 Cesar pro cesare deus pro deo
 hoc dat intelligere quod agendum
 qualiter loquendum quo pacto
 formandi mores quanto feruore
 diligendo deus per hoc et in
 in omnia sunt

limitas et profundum Ad expe
 rim hoc siquidem vult ut dicit beatus
 augustinus xix de ciuitate dei c m
 Tota vigilancia sua bona di
 scernit a malis ut in illis appet
 tedis ista quia vitandis nullis
 error obrepit per hoc virtute
 imo uerum quia quiddam appare
 re specie specie vltimes grene
 fortissimam comedatoc Omeri
 dignus est hinc qui ei ut potest
 politus li m co xxvi comite
 diat semper prudentia assu
 pte qua poetico ritu minerua
 nutripat Inas quia ille vno
 de septem sapientibus scriptorum lau
 des quantas ea parte promerui
 erit cum ut refert valerius
 maximus li mo cum patria eius
 hostes inuassent omnes quos
 modo seueria belli incolumes
 abire passa fuerat profanum
 rerum omisit fugientibus iter
 rogato quod ita malum ex bonis
 suis secum ferret Ego iam bo
 na mea omnia mecum porto per
 tore ei illa gestabat non hu
 meris non oculis visenda sed
 extimenda animo que domi
 natio mentis inclusa non mortua
 lium nec decorum malorum labe
 factari queat et ut mane
 tibus postea sunt ita fugientes
 non deserunt Postremo si
 exemplare ipsorum prudentia
 que mos est diuina cui omnia nu
 da sunt et aperta queque vni
 uersa que subleui ambitu
 continet fortiter et suauiter di
 spouit Arguitur vere prudentie
 ab exemplo summo suauitatem
 vix non amaritudinem credere
 non seuerior aut fastidia facere
 non vinitate felle mordere in
 cere Non pace turbare aut
 alia eiusmodi que sanctis mo
 ribus et prudentie iustorum sunt
 opera operari Unde ei in
 his periculosos temporibus regno
 prouinciarum et vniuersitatum cor
 ruptur ruina cassie ex eo
 homines prudentia

causis om̄i seditionu diuisionu
 sectionu radix ē mat̄ et causa
 hec profecto iter ip̄a reru p̄-
 mordica p̄m̄i angelu creuit
 terra den̄ que mox dei sapie-
 tia detrusit i abyssu tunc quo
 per falsas prudēcia occidit
 lucifer q̄ mane ouebat̄ Exel
 p̄ p̄m̄ et uersu ē illi mac̄
 i fero hominibz i p̄m̄ apex
 i abyssu sitm̄ i demonu fue-
 rat biformis i hora angelo
 et demo p̄de signaculu si-
 militudinis dei pleno sapi-
 ētia et decore p̄fecto. Vaz
 caput superbie plena p̄stigi-
 na pat̄ medari et inḡ ex-
 zoris p̄ud̄ tēdi i paradiso
 dei nō fuerūt alioq̄ eo abi-
 etes nō adequauerūt sumitate
 eiꝝ platam nō fuerūt eq̄-
 les fratribz eiꝝ om̄e lignu
 p̄renosu paradisi nō fuerūt
 assimilatu pulcritudini eiꝝ
 qm̄ speciosu fecit illu deꝝ
 Vaz uero Rex factꝝ ē super
 iouis filios superbie h̄c ē
 carnalis prudēcia quiambu-
 lat vias nō bonas sed p̄-
 peccata sua q̄ lassat̄ i vns
 ingrat̄ qui letat̄ cū male
 fecerit et exultat i rebo
 pessimis q̄ prudēcia sp̄us ab-
 iactes dicūt Recede a no-
 bis sicutia viaru tuaru no-
 lum̄. Job xxj. Demq̄
 qd̄ p̄m̄ hoies de loco diuina-
 aru et uoluptatis exclusit
 et vagu et profugu super
 tra fecit Gen 3. Nisi q̄a
 prudēcia que secundu deū ē
 reiecta p̄ne prudēcie immixta
 est. Quid etiā Nabuchodo-
 nosor rege q̄ iuuetu fecit
 Dan 2. n̄ p̄us sēs p̄r
 que ab homibz electꝝ tū be-
 stis et feris cōsatus fenu
 q̄ hos maducant donec
 septē tēpora mutaret̄ super
 illu. Quid demū mūdū Ca-
 ractisim̄ ḡstip̄it linguas
 dicit tūc Babel creuit p̄-
 strant golia Amon suspēdit

olofene itēmt Nucanore oc-
 cidit Antiochu pēmt phara-
 onē i mari rubro s̄mersit
 Senacherib subitit Sichen
 cū p̄lo suo vniūso destruxit
 Datan et abiron viuos adife-
 ros mersit Saul regno p̄ua-
 uit Salomone isatnauit
 tribu beniamin usq̄ ad pau-
 cos viros eradicauit. Qd̄ co-
 cussit troia destruxit romā
 quid babilonā struagm̄ p̄-
 losoru draconu et vlulaz
 fecit habitaculu. Quid Je-
 richo et Capbarnai redēgit
 i m̄chilu. Quid Italia p̄na-
 litatibz Ewelyphoz et Ge-
 bellioz obduxit. Quid fra-
 nā olim gētū viciū nūc
 pene viciū effecit. Quid an-
 tagmē itēdio ḡstip̄it. Qd̄
 gētia ab ecclesia fudit n̄
 gēpt̄ dūne prudēcie. Za-
 reo qm̄ res oibz notissia ē
 Quid bohēnia olim glorio-
 sa admodū vilificauit. Ce-
 terū videz et igemistū quo
 istis nō tantū āms m̄o fer-
 me diebz horis et moment̄
 oibz surgit p̄eti tēptacionu
 oriūt̄ procelle clero tōtēp̄-
 m̄ sapiēcia fatuitas est
 mat̄ educūt̄ sagitte de fa-
 retia ut itersiaat̄ inocētes
 Abouēte emittat terror ab-
 occidēte tior aseptetone su-
 spicio a meridie comatio
 Desuper ira dei a tra steri-
 litas. Int̄ hoies nullū fe-
 dus nulla p̄p̄ fides nulla
 Vnde i ḡs hec oia p̄fecto
 nedū s̄pture et antiquoru
 gesta sed et quotidiana ex-
 epla luculet̄ ostēdūt q̄
 m̄itū ois mali. Vnde radi-
 ces fuit q̄ hoies sapiūt
 qm̄ oportet. Vobis ergo
 virorū optie dñe doctōrade
 dī nolite esse prudētes ap̄
 vosmetip̄os sed ea q̄ ad
 vitā manducit sapia. Esto-
 te prudētes et vigilate et
 hec fuerūt p̄ba profuda
 Quid alloquūti sūt

In quibus uerbis per facta in
 prudentie carnis et spiritus ad
 uice collatione vos dñe do
 ctore cu i consorcium prude
 tissimorum virorum pro meritis
 vris assumenda sit In primis
 vobis persuasum tenete multo
 fore delegibilis uere esse
 qm iam inter reputari ut sit
 sepe iam sepe appareat
 effugiat Secundo circumspecta
 reru cognos vobis posita
 medite ut sit ta a vobis q
 ab alijs quos doctus estis
 erroris tenebras pellat
 Et tertio solertia operis per
 natiar aspiciate ut sit doct
 ne efficacia opera testimo
 niu exhibet per pmi dñi m
 tete estote Na cu hoc ver
 bu sit substantiu recte ipis
 vocabulo veritas essentia de
 signat per secundu amicitia
 prudentes Cu ei prudentia p
 pbi sexto ethicorum et hoc
 habito respectu ad subiecta
 videlicet ratione cuius e ipa
 perfectissima congrue ipis noie
 circumspecta reru cognos expli
 cat Unde et luc vi di
 quis putas e sua fidelis
 et prudens que constituit dñs
 super familia sua ut det
 illis abui i tempore Sed per
 tertiu tñe pmissu ocludit
 et vigilate qm vigilantiu
 noie beneoperates i futuris
 designat Unde et i huc
 mote aplo 2e ad thim e
 dicit Tu uero vigila i oibz
 et seqt labora opa fac cura
 geliste Estote ergo prude
 tes et vigilate Et pmi qd
 dixi multo delegibilis vere
 esse qua reputari qa ut dñ
 fran pet i pño pmi libri
 de vita solitaria sicut m
 mori e ueritas sit factu et
 medatui no durat simulata
 illud patescit et magno
 studio compta resanet veto
 t exigue

stude de diluit et arguit q
 medatui uero redit abest te
 nebre natum qz reba color
 manet et latere diuina magni
 e labor nemo subaqz diu vi
 rit eripat oportet et fide
 qua celebrat operat Sub h
 ena pacto sedulo ut dicit Ca
 no admonedi sit Scolasticu
 ut humilitate totu xpiana
 distat no otepe quos no
 uerit motu uia qm uerbor
 amplius deuitas sed cordi
 casto lingua exorata cofere
 no audeat qua etia prefere
 cosuenerit hñs etei magne
 utile e nosse ita esse pñe
 da uerbis fñaz ut pñit
 animo corpori Ex quo fit ut
 ita malle debeat ueriores
 qua diseraoes audie sermo
 nes sic malle dñt prudentio
 res qua formosiores habe
 amicos p xxx m di sedulo
 per que inotet no appareat
 umbratate et fugat sed ve
 ritat essentia semp intedu
 uro prudenti nobis cateno
 dñe doctore affit hñc cura
 et omi uanitate explosa vi
 tam magis esse qua iam inter
 uidei ut dñe possit cu si
 pñe affutano Ya puero
 mibi omi uirtu displicuit
 et hois artibz a pñis am
 dedit sine solu turpe puta
 ta sed opere semper pñere
 qm magistru a maioribz natu
 aut lñs didisse conato fu
 muqz uam honoris apido
 fui sed sepe esse qz uidere
 malui

In secundo demum diuisionis
 mebro circumspecta reru cogni
 none vobis dñe doctore
 p natiar meorau In quo q
 hñc res uobis oibz qz notu
 e supnatui uidet velle
 lau in orati

ignaros autem totius consilia
dus et viator experientia bonis
i cognoscere rerum attendendum
sic puto magis esse consideranda
res i eo qd' pcedit qm i eo
qd' sit ut dicit albas ybachi
i lio de nris i xl qd' ide istum
mur ad ueritate hic sedun
mur i errore et iducim' ad
pectadu' hic e ei qd' papites
labim' ac turpit' det mem'
a rebo quas cordi et qbo
appommo cor qa pluris fa
rimo pulchritudine et delecta
tione que i rebo et a rebo
e qm eu a quo illa sit et
qia iocunditatis i illo e Si
ei ydonei sumus estimatores
sem' pot' oportet mti et
pargi i illu ubi copia tota
voluptat' ppetualit' et se
statalit' e qm i rebo crea
tis ubi perfectu' sep' meli
e h'et ipe Et ob hoc profe
cto scriptura diuinit' inspira
ta reru significatioes i que
sue locutionis assumit inue
re cupies mag' profuturas
significatioes reru qua spes
ut tali consideratioe pulsati
si mouent delectatioe car
nis si fidei ducim' auidi
tate si potestatis ambitioe
torquem' ab illo speremus
q' h'et delectatioes i delecta
tione usq' i fine qd' doc' h'et
fuerit qua nec auris au
diuit ne i cor hois ascedit
qui dedit potestate filios
dei fieri his q' credunt i no
me ei

Postremo dñe doctorade do
ctine efficacia operu atte
statioe approbada esse uob
attestauit et hoc protato di
xerit qa ut dicit franc' pe
trus ubi sup' copia lraui
semper modestu pector
et fere m' liqua

vita citans magna e de his
aut loquor qui lris impe
diti et ouerati pot' qua or
natu te pulcherrima sare tur
pissimis moribus instuerunt
tata animi vanitate ut so
las nuq' uidisse mltis me
lis foret q' ibi hoc vnu di
dicerunt superbie et lra
fiducia uamores esse tunc
homib' et hos at vroz
optie no sit sed accuratio
attēdite q' eia vniu omē i
nob' tato aspectu foret qnto
is gradus que pro honore dei
assumit celsior habet de vo
to et vore magne Studete
itaq' curis qd' fecistis
et ia aggregatioe vntu
cumulo facite ut que do
cuerit ubi opere efficacia
firmetur ut sit cortina cor
tina trabat de sat vntu
vno v' hoc at hoc etem
pacto sitote vos hic qd'
doctorale suscepturn qd'
ex doctina uestra magna vir
tutu i dei ecclesia seges ex
crestat ad ut fiat ecce
ia pro meritis vris pro mo
ris casti trado uobis per
uos petita doctoralia ide
creta signa Et i pms ut
petistis trado uobis anulu
aureu i signu dignitat' quo
ad proxm et i fide desposi
tiois quo ad deu xv qd' v
femme hnt at anulu pmi
exemplare curis qd' vide qd'
i na metallum resens di
gnissio et i figura circula
perfectu ut fias te anulo
subarratu aureo no qd' ut
auari moe vntulis cupidi
tat' costructa seper aurū
querat seper reditu opu
tet et aurū grauis itueat
qm sole x l vñ di sit hñ
Sed pot' qd' hoc dignitate
qua i scola fide xpi accipis
ad perfectior sp' nitatis et
re di n du har

Anulo

liber

osculum

90.
auctoritatis doceri et actus
doctorales exerceri cum eam
breui figura orbicularis ca-
res principio et fine te uigi-
lommemento saluet ut i hoc
officio talis uite tue labo-
res concludas quas ad deu-
tum et in principio et fine
carere felicitat perducaris
Demum auctoritate doceri ta-
litate concessa trado tibi librum
decretorum diuini et humani
iuris uite tue perpetui ful-
cimentum. Accipe autem clarissime
hunc librum clausum et apertum
ut sis eo munitus ad refelle-
das hereticorum tam latentes
quam manifestos errores et
insultos. Clausum istum ut
hoc libro non defedas impro-
bum et iustum. Vnde quod in si quis
ut quis scias eam quod in ipso continetur
veritate non nisi ut spiritus
sanctus flagitat aperienda. Vnde
in quod aliter et perit. Apertum
quod accipere hunc librum ut
cognoscas tibi et dono al-
tissimi usus et studio
laboris per acquisitionem per ho-
nore dei et salute proximi
liberaliter et apte alius
omnibus. In quod non solum quod
quod istigis decoratum docto-
ralibus ut pax dei habundet
in corde tuo. ut quod in pace
tua possideas animam omnino
tibi osculum pacis et caritatis
Vnde quod non oris et in non osan-
lat. Obsecro autem te in domino
ut digne ambules in voca-
tione qua uocatus es sine
intermissione elatione sine facie in
flacore in modo sic dixeris gratias
tuo. Gratias tuas vix te
nec euitaris quod omne vi-
am gloriosum semper referre
tibi. Postremo ut pe-
tisti benedictionem super te effu-
do doctorale quod deus omnipotens
te auctor omni benedictione

benedictum faciat benedictionem
sue munere. Consequatur tibi gratia
sua et dona collata ut semper
habeas quod stulticia pruden-
tia contra ebrietatem intellectum
contra precipitationem
consilium quod timore fortitudinem
contra ignorantiam scientiam contra
duriciam pietatem contra super-
biam dei timore ut per timorem
dei sis humilis per pietatem
misericors per consilium cautus
per intellectum prouidus per
sapientiam maturus ut quod ad
operandum que sunt deo placita
per virtutem sis habilis
per dona facilis per gratiam
acceptabilis ut sit enim per
gratiam colas in terris quod eo tandem
per gloriam frui merearis
in celis. Ad nos omnes tunc
dat ipse dei filius per secula
benedictus amen

Inquit ad ultimum referat deo
gratularum actiones per nouellum
doctorem

Animatio
doctorandi

Completo iam principali huius
actus primo quo ad secundum
officium meum est presentem dominum ad
petendum sibi dari doctoratum
istigam animare atque suble-
uare modo ut ascedat doctorale
cathedra habitare. Anima-
turus itaque hunc virum mo-
ribus et scientia probatum et
lucidum pro fundamento sumo
meum meum ipsum alloquor per
his euangelium que scribitur
originaliter luce xviii et
sequitur in turris domus

Preciosissimi patres et domini
 qui presentem sacro thesaurum co-
 uentui suum sit quod docto-
 ralis fastigium persuasum optine-
 bant dubium perspicuum intelle-
 ctu tenetis unde beatus Gregorius
 xxviii moralium c. l. tractatus
 illud ysaie xl. Super montem
 excelsum ascende excelsa huius
 gradus et auctoritate et alti-
 tudine istiusmodi dicit. In scrip-
 tura sacra et si nomen montis
 plura significet congrue tamen
 doctores et predicatorum
 etne patre montes appellat
 eo quod per viam celsitudinis et
 intellectus elevationis imma-
 deservit et celo propinquum sunt
 ut et dicitur glo. super verbo
 premissis. Cui celesti predi-
 cationis et doctrina virtus imma-
 riaz tremorum operum desiderium
 i. rerum culmine stare videtur
 tanto quod finalis subditos ad
 meliora pertrahit. Quia per
 vite meritum desuperius cla-
 mat. Ea propter doctorado non
 absone dicitur. Amice ascende su-
 perius. Superius id est ut non ia-
 que super terra sit sed que
 sursum sapias et affectus.
 Contemplari ad hoc naturalia et
 ab his ad moralia transitum fa-
 ctum. Nam sapientia docti quod
 nostis quod via motosa et sub-
 limis asperior et difficilior
 est quam simplex et plana.
 Testis est scriptura secundum regem
 xviii. Ascendit ionathas rex
 tars montes et pedibus par-
 forma ad hunc gradum non in-
 flagranti ac laborioso studio
 pervenit. Mons et ei sapientie
 altissimus imo quasi inaccessibilis
 est ipsa sapientia testimonium
 prebete. Ego in altissimis ha-
 bito. Etiam xxviii. De cuius
 altitudine dicit beatus
 iacob ad orosum. Multis
 montibus umbratibus oculis
 altitudo

imote Exodi xxviii. Vbi di-
 citur sursum ad montem ascende i-
 me imote id est. Cuius fit quod vo-
 lenti ad hunc montem statim docto-
 ralis consuevit non satis est plana
 et simplici via ambulare
 sed oportet per elevationem
 intellectus et ingenii laborare
 sursum egredi et recte ma-
 nibus et pedibus. Hoc est cordis
 affectu et utili virtutu omni
 exercitio per se et quo ad ipsum
 accedit et affectus seu deservit
 cui xxviii q. i. que dignior
 manibus non virtutu operatio
 vocatur de sac. vnt. c. vno
 et manibus quorum unum sine re-
 liquo parum prodest. l. xxv
 v. di. non satis. Tunc itaque pe-
 dibus et manibus quod ad sapie-
 ntiam accedit cum animi affectu
 ea investigare studet non
 parat ieiunium non vigilis
 non otio vacat sed animo cel-
 so magistro quod in virtutu ex-
 ercicio perseverat. Exerced
 ei vero dicitur. Iulius pro de
 officiis coram et itaque affiaed
 ut obedire consilio rationis quod pos-
 sit et labore tollerando. Et se
 hoc pacto summo meo adhuc
 virtutem domini doctoratum di-
 rigunt. Amice ascende superius
 Sic tamen ascende carissime quod per
 te novemus. Descedit legem
 laboris exemplo qui nunc asce-
 debat in monte ut ibi gloria
 domini maiori cerneret liber-
 tate. Nunc descedebat in cast-
 ra ut pro necessitatibus pro-
 videt. Exodi xxviii. de inuit
 nisi v. n. putes et xxviii
 di. si quod contemplandi ei et
 animi dum se res dederit ite-
 dedum est quod sorores sunt in
 domo comoratur una et
 dux est amator ambarum. Iob
 xl. Unde ad pedes suos cum
 maria spernit illum recipere
 quod sibi apud eum divertenti
 spreverit cum martha solli-
 cita ministrare dicit et. Nisi
 ubi monemus. Sic itaque vi-

et erit tibi gloria ubi tibi
 verum quia teste ueritate lucina
 non ponit sub modio sed super
 cadalabrum ut luceat et
 Et ex canone doctoris catho-
 lici officium potissimum consistit
 in verbo et exemplo quoniam qui
 bene uiuit et bene docet
 populum instruit vel de multis
 ut sit qui sentiet esset iustus
 et sanctus Ex quo sequitur quod vo-
 lenti gradum doctoris catholi-
 ci digne ascendere necessarium est
 ut sit luminosus in intellige-
 tia maturus et uerus in doctrina
 et honestus opera et fama
 tunc tua summe resumendo
 et posuit concludendo

Quia primo quod volenti gradum
 doctoris catholici digne as-
 cendere necessarium est ut sit lu-
 minosus in intellige-
 tia secundum Gilbertum in tertia
 parte sui commentarii sit per
 rationis exercitum que cum intel-
 ligibilia exercet de conclu-
 sione in conclusione parte di-
 stinguendo In hoc autem distorsu
 perigendum est tunc per distor-
 sione que procedit obvia
 et de rerum cognoscere nihil
 aliud querit nisi letitia aut
 iactantia In via enim agno-
 scere ueritatem fatasmata
 nobis adulterma plerumque
 occurrunt et quasi fures in-
 diantes nos transire non sinunt
 sed rationi plagas erroris
 effigunt et vulneratos in lo-
 ca latebrosa et obscura pro-
 uocant unde ergo fame et
 siti curiositate ostentat et
 manibus fatigatis estuantibus
 veluti pictis epulis refra-
 saturari quod gestit peras-
 solida ueritate Quia sapi-
 entia uel scientia certa haberi
 non potest nisi sit rerum que sunt
 eodem modo se habentes et etne
 ac verum medium inueniende

plurimum exerceat quippe ratio
 diuis differt et uariis
 hominum studiis alii per linguam
 informant elementa figurat
 uerborum inflexiones oppositas
 nes diuisiones audiunt et
 ferunt repetunt memorant
 quod consueant alii feruore
 studio disputantibus uacant
 alii uerborum falens into-
 re finis demonstrant alii
 terrarum spacia et diuisum
 mensuratum explicat formas
 alii sonorum uarias profert
 melodias alii numeros et numeros
 potentia contemplantur alii cur-
 sus et positiones siderum quibus
 haec instrumenta declarare co-
 nantur In his omnibus diuisa est
 forma distendi et per id quod
 uoluit quod uoluit etiam huius
 exercere que tamen minori
 indulget etiam Sic multos
 imprudentes aspiciamus quod pri-
 uari et iuncti labore natu-
 ras rerum inquirent auctore uo-
 lunt et naturarum omnium arti-
 ficem nesciunt cum quod querere
 negligunt quod sine deo ueri-
 tas ualeat inueniri Quos
 uideamus extra semetipsos ab-
 duci ut dum ad alia conside-
 randa que ad rem non pertinent
 curiosus euagantur ad se mi-
 me reuertuntur In hac quippe
 modum teste poeta Quis
 solet capi quibus in tenebris
 noctis lumen hic ostendit
 quod itueatur et parat hic
 laqueum quo capiatur Cuius
 ei prodest homini si rerum omnium
 naturam subtiliter uestiget
 officium apprehendat Quod
 aut unde uenerit aut quo
 iturus sit animo non consistet
 non caueat non attedat Sic
 namque secundum Gregorium Nazianzenum
 Creaturas cognosce
 et cognosce suum et presens
 creatoris in creaturis relu-
 cens non attedere modum
 gentis et phalarum
 his autem alia lumen

procedit e exercitio pfito
 e ratio nostra Sym abbat
 Joachi i libro de nris ut di
 sturrit salubrit per creatu
 raru condicio quida huius
 isupio consideracione et
 erigeda subtilit i creaturis
 sui contemplanone. Quia ad p
 disturrit videlicet p creatu
 raru adione attedat. Ad
 pnu disturrit va p creatu
 raru condicio earu esse pu
 diuinu i eis beneficiu at de
 bitu et mpefu ab eis miste
 riu. Creaturaru esse pnu
 ostedit uamitate qa sic ois
 creatura e de nichilo ita i
 nichilo ea tede termino p
 quotidiana imutatio. Diui
 nu uero beneficiu i creatu
 ris ostedit cu ex eis mu
 nere diuinu uestigiu yma
 go et silitudo secundu cre
 aturaru diuas i eis repe
 rit. Debitu misteriu a crea
 tua mpefu du a celo lux
 et teporu uarietudines ab
 aere vitalis flatus et gene
 ra uolatiliu ab aqua potui
 diuinitas a tra diuina uege
 tabilia mstrat. Quia at
 ad secundu Couerte io huius
 i tui consideracione qa si igno
 ras te o pulcherrima iter mu
 lieres dictu e de te Egre
 dere et paste edoz tuos
 Catf. Couerte ena i regez tua
 et iucies sapiencia te docete
 Scrutare scripturas et iucies
 dnm no i multitudie ul fre
 quencia homs sed i capis i
 solitudinibz et motibz m
 fymis loqui solitu et per
 noctis secretu et silentiu et
 licet ob salute mundi se mu
 do manifestauerit Tame qd
 dicebat i tenebris qd i auu
 lus audiebant ab eo discipu
 li predicare eis i luce et
 super tecta precepit Deinde
 p tina teste lege accepit
 i solitudine loqit
 i nocte qd sep diu

par amones ut se i se re
 colligat et seipm attedat
 Ita ad archa coluba reuertit
 ubi coruus egredies ul aqs
 itercepit ul cadaveribz mes
 tat ubi ena diua gronaga
 violat Sed quo ad tui erige
 ratio subtilit i creatoris tui
 contemplanone nllm ei vtilia
 exercitiu aut dignius ratioi
 qm i eo qd optimu e et ce
 teris pminet exerceri. Hec
 e sola sapiencia iteata que
 pmet meti qua nichil di
 gnus ad querendu dulcis
 adiuuendu vtilis ad habed
 ab ipa ei et ad ipa condita
 e huana ratio ut ad ipa
 sit meti qusto sit ymago i id
 tuu e ymago Sic ei idu na
 turali suo statu erigit i celu
 qd dignissimu e om corpore
 Sic ratio huana qe sps est
 erigit i spiritu iteatu No
 qd superbe sapiedo s pue
 diligedo et licet subtiliter
 tame sobrie cognoscendo et ta
 to validioribz exercitiu
 studys qnto altior e ad qua
 mte sublimitas marestat
 Illud quippe exercitiu aat
 silentiu bona cofactia non
 tumida virtutu radices no
 uerboru flores. Iba dulcia
 ardora et deuota passia hui
 lia no cauillosa no garula
 no cotetiosa no curiosa n
 ampulosa. Hec e ratio que
 adeo tui appat appat me
 ret illudari et sapiens a
 sapiencia fieri et ymago
 ymagin oformari. Sic ei
 secundu Joachi ubi sup con
 dita e huana ratio ut i ea
 ueluti i quoda suo speculo
 diuina sapiencia relucet et
 que i se videi no poterat
 i sua ymagine visibilis ap
 pareret sed per peccatu
 pmi pareret puluis supre
 ito e huane ratioi et igno
 rante caligo oppressa lume
 itercepit sapiencie unde e
 i Gilbertu i tina
 qua de dnm

legit edificata q̄tinuo imple
uit ea nebula que tamē dis
soluit q̄ndo ueritas manife
stat Ignorantia pellit et
mens illuat dū i dei co
templatione assurgit et ele
uat Ecce via excedere ratio
nis ad lumen intelligēcie et
i hūc modū uobis dñe do
ctore dxi ascende superius
ut sis lūosa intelligēcia
q̄d fuit p̄mū p̄ncipale

Dxi secūdo q̄ uolēt gōu
doctoris catholici ascende
necessariū ē ut sit maturo
et uera doctrina h̄c ei sumo
opere curandū ē doctori ca
tholico ut nichil aliud anu
net n̄ q̄d a cristo q̄ ueritas
ē habet i modū apli q̄ d̄
i ad 2° 1° ueritate dico
i xpo iesu et nō mēior do
ctor gēnū i fide et uerita
te hoc ē fidebit et ueritatē
p̄nde legal potifex hēbat
i rationali iudiciū doctrina
et ueritate scripta que eāt
i pectore ei⁹ leuit vñ q̄uo
fit ut dicit canon q̄ p̄lo
uelle debet ueriores quā
diferiores audire p̄mōs sūt
malle debet prudēiores q̄
formosiores habē amicos x
p̄ x vñ di sedulo Sūt at
quatuor doctrine uē tpe dñe
ta vñ opionū nouitas s̄māp
falsitas s̄monū sup̄fluitas
uēborū uēbāritas Ad p̄mū fāt
Ad ep̄le m̄ nō s̄mā p̄uuli
fluctuantes et nō trāferant
om̄i uēto doctrine Et p̄e ad
2° 1° q̄onēt apostolo n̄
motuē ut euitet p̄banas
uēborū nouitates 2^a ut
dicit crīstiano uēdū ē
s̄mōe plano ut nūmo cui
publica iressa ē forā uē
tāt et ei tuā utm̄ nō
ua at uēba nō s̄mē p̄u
culo figū et si hoc t̄met
i 2° 1° m̄lto am̄t n̄ ti

Ad ebreos vñ d̄ doctrine uā
rōs et p̄gms nolite abou
uare ei opiones turbāt ra
tiōis oculū et generāt au
diētib⁹ scandalū moneāt et
icta eas opione cōfundāt et
hoc quid secūdu tēntū q̄t
capita tot s̄etēte om̄s ei
ut d̄ Gilbert⁹ i se cōstituūt
doctores et nouas cōfigūt
opiones quorū doctrina maḡ
ē exualis quā doctrinalis
cūos ut ait Genera i s̄us
exortatiōib⁹ nō alit itueri
deret quā imperitos medi
cos quorū tituli habēt re
media p̄uidēs uenena
De secūdo at d̄ op̄ 1° ad
2° 1° m̄ In nouissis tēp
orib⁹ distēdet q̄dā a fide attē
dētēs s̄p̄itib⁹ erroris et do
ct̄ms demōiorū cui⁹or sūt
doctrinē supersticiōse De q̄b⁹
etiā Aug⁹ i 2° de doctrina
cristiana dicit om̄s artes
nugatorie et noxie sup̄
sticiōis ex quādā pestifera
societate hom̄ et demōnū
cōstituto p̄mit⁹ repudiāde
sūt cristiano Sed ad t̄tū
vñ de s̄monū sup̄fluitate
laborat illud q̄t x v Sme
causa colūt me docētēs do
ct̄nas et mādātā hom̄ ut
ei d̄t ibi glō pharisei sup̄
doctrina dei s̄p̄itū m̄lta
addiderūt ita ut fere vñ
tē leḡ enervauerāt p̄mū
ei mādātū ē dei sūt fons
vñ diuīso i duos riuos
sūt mādātū caritat̄ i du
os modos dilectiōis dei
et proximi Et ita illud
processerūt decē mādātā
sup̄ que succreuit silua
cerimonialū ueteris testa
mētī Et ita illa traditio
nes sup̄flue phariseorū
p̄t hoc dicit hugo i s̄uo
doctrinali cū de qualibet
iqt arte agi⁹ m̄tē i

intelligentia reuocari possit
 non dicitur dicitur sunt que dicitur
 possit ne magis vult dicitur
 illa que dicitur debet sit et
 de vite palmites amputat
 qui videtur infructuosus ut fru-
 ctuosus sparsitas ampli-
 or reliquat. Sic loque vult
 modica pauca ac mode do-
 ce qm multa confuse proferre
 hoc tamen de iustis dicitur
 sane intelligendi arbitror
 Alii secundum Joachim non est in-
 prudens multum applicare opa-
 ra ex multis corruptibilis fa-
 cies sapientia conspicua sit ex
 pauca vix posteriora dorsi
 eius appareat. De quo et
 vix de vborum exposita ubi
 tate addit illud apli ad
 Titu 2 loque que decet sa-
 na doctrina ut sit sapientia
 non abscondat in decore ver-
 borum. Et et dicit beatus Augu-
 quarto libro de doctrina vana
 honorum ingemorum istius
 e idoles verum in uerbis
 amare non uerba. Et beatus
 Jeronimus ad marcellam de scrip-
 turis sanctis disputat non
 ta uerba necessaria sunt q
 sensus q si eloquentia quia
 demosthenes eligenda e aut
 Iulius unde et si in scrip-
 turis dominus et canonice reperi-
 antur colores rethorici per
 quos putantur ta uerba qua se-
 tene exornari. Illa tamen
 magis competunt oratori q
 pulchra multum non indiget or-
 nameto cum satis est ornat-
 uia pulchritudo. In hunc mo-
 du in scriptis diuini apud ad
 Alexandrum legitur femine no-
 stre non ornantur ut placeat
 que ornamenta cultu potius
 oneri deputat qua honori
 nescit ei in auge da pulchri-
 tudine plus affectare q q nate
 sunt. Sic q maior esse debet
 ueritatis uacare ueritati
 et uoti sonanti est

theuzad ruidib. Et canon
 p p p v h di dicit ecclesia
 pretano etia si sit eloque-
 ne venustate dissimulare
 ea debes et fugere ut no-
 mo otiosus pborum stolis pams
 qz discipulis sed vniuerso lo-
 quat hominum generi et hoc
 de secundo

Adiciam et finalit q uo-
 lenti gradu doctoris catho-
 lici ascende necessarium e ut
 sit honesta opere et fama
 attendendum etia e sibi ut no-
 suu recordet cu re suu id
 pot. Sic nome tuu ita et
 laus tua in fines tre induit
 modum dicit de vtro 1 Date ex
 vobis viros sapientes quoz
 qusatio sit probata et po-
 na vobis eos principes et
 exodi 31 Impleui eu spu
 dei sapientia et intelligentia
 et scientia in omni opere ad
 excogitandum fabre qd fieri
 pot ex auro et argento et ere
 Spus dei refert ad bona
 vita q e per gratia sapia
 ad scientia. Intelligentia ad
 doctrina scientia uero in omni
 opere ad omne qd pot fieri
 ex auro argento et ere sono-
 ritas e fatidie qua debet
 diuifificare pro uarietate
 materie sonde no sufficit
 nob q in parulo positi sumus
 ostentia nostra sed pot ali-
 os no pollui sed pollere
 debet in nobis fama nostra
 vix q n nolo Et apud dicit
 prudens ei bona non sola
 cora deo sed cora oibz hoibz
 re cora vni. Quamuis enim
 viro fito puati delitescit
 sufficit latere et seipm
 lucrari xj qj senti pasto-
 ribz tamen et hys q alijs
 positi sunt mme de pms
 et Gregorius Nazarenus in suo
 apologetico in hec uerba
 et in apud m...

lucorum spe subeat maxima
 diffinita mibi quia e super
 solida tra stati exigui res
 put herba frumenti requere
 et i egens rebo tenue vi
 ta dūce qua pegas diuita
 as i fluctuū pūculis quere
 fortioribus qd et potentiori
 bo dāpnū ē nō admistrac
 officia maiora neqz erga
 plurimos exerce vutute
 et i pūis rebo et modicis
 coartati paruis at tutius
 pūū onō et nō sup vices
 leuare ne ul derisu fiat
 sit et pūculū subeat Sed
 qui ē i officio pastoralī et
 alios doceri cōstituto debet
 seipm saluare et alios lu
 crificac vnde suū euāgeli
 cus nō excusat sed arguit
 qz taleū suauit i tra de
 fossū cū reddere debuisset
 mltiplicatū Requīr etiā a
 cam de abel fratre suo qā
 vniūqz mādauit dūz de pro
 pio suo sed vni iūbit q
 facere ex caritate alteri
 uero ex necessitate mōre
 ei qui tenet semē fratris
 mortui suscitare Nō ei vi
 sui sūt fratres facie Ioseph
 n adduxerūt fratre suū m
 mū Gen xlv Et hoc pro
 fecto nō mō ceteris docto
 ribz catholicis qui sūt du
 res simpliciu et exēplar
 comunū populorū vt ot
 politrato i pmo liō Quāqz
 i Ecclēsia dei uelut splen
 dor fulgēt firmamēt et
 ad iusticia plurimos debet
 erudire de magis sup speda
 Sed nec pteitnd puto q
 et si hoc officiu cōsistat i
 vbo et exēplo ut sup ē
 ostēsu Inter hoc tamē ex
 emplū tāqz efficacia et elec
 tiōe potius pferat sine sui
 uerbo Sū abbate Iobā
 i liō de nūis tractatu de
 bmano Efficacia quūqz
 p tūā vūa m

habet et ostētia vnde pūis
 dictū ē bñ imaculatū i via
 et osequet aduictū ē bñ
 q struat testmōia eiō
 In laud qz vūi bñ pūitt
 sed i lege domi volūtas
 eiō et seqt et i lege eiō
 meditabit dīo ac nocte
 et pū hoc etiā Intellecto
 bono omibz sed facietibz
 cū vnde et scriptū cepit ie
 sus facere et docē et aplo
 dyt cūctē tibi et doctne
 pmo ubi dō doctne elem
 one etiā pūor ē actio quā
 facietia qz sufficiēs ad salute
 sine illa qd illa nō sine
 ista Regnū ei dei nō ē i
 smone sed i vūte hūc
 accedit q cūctes i emaus
 comitatu itmeris p col
 latioe smois coambulātē
 et ofabulātē iesu popue
 rūt agnoscē Nouerūt at
 famulatu caritat et ho
 spiciū benefici cū cōgenibz
 illis itrauit cū illis et
 cognouerūt cū i fractioe
 pāms hēi hystorū lūc ult
 191 q opoit at Ecce iā
 ut cūqz potui qlis vōt iesse
 debeat ei q i catholica do
 ctoris gradu ē sublimadoz
 qd profecto nō ea mēte ut
 pūte dms de hys acqred
 iatāre sed magis ut hys
 oibz et alijs pluribz ipm
 hūit sacro cōuētū redimi
 tū patefacere i mediū pū
 suū pū hoc ei ad hūc gra
 dū licato ē exāmiato et
 tāquā ydoneū iūcto et qū
 bato Cateno i mōre lu
 terne ponat sup tūdelabz
 ut luceat oibz q i domo
 sūt vnde nūc ut iūga
 doctoralia recipiat vōto
 ipm ad cathedra doctorale
 repetēdo tūc ppositū Am
 te ascēde supia et est i
 gla ad laud nōis iū n
 i sūa benedicti

Expleto igitur huius sacri conuictio
 mebro primo verbum in e ad
 te virorum clarissime dñe docto
 rade verbum iqua qd scribit i
 canone scita romana x v di
 Ougra vero ysaie lx co et
 lectu e i pñte solēmtatis
 officio Surge illuare Egd
 uerbu hoc et si pñtito ore
 dictu sit ad illas nūdilo ob
 sita trestie ierusalem Non
 abre tamē assumēdo i do
 ctore catholico adaptat vi
 det qui ad itelligēda scriptu
 ratu mysteria ab illa luce
 inaccessibili illuāt x v m
 q m heres x v i di cleror
 Et id nūc surge et illuare
 illuare iquar nō tā quo de
 pellendū tenebris luce
 recipias sed magis ut lumē
 quod i te e alijs ifudas
 Illa profecto lux itreata
 a tua laude omīs omīs li
 que deficiūt Angelicas cele
 stes qz pñtes pñu gñet
 vna et pma et magna luce
 cūuolutas qe dñd illo et
 mirado nutriūt abo ex ea
 tāqz exfote vno bñt mgi
 et discipulo vñ q i i scriptu
 ris cū sit oīs sciētia x v x
 vi dis hū enā et omē do
 nū i q i qz pro et oīs lex
 ff de legibz et sena osul
 e m verū licet vtrūqz id
 fons mibuat nō ē tamen
 cōsequēs ut equalit qsqz
 sumat Quō fit ut nō omīs
 qñs sit grā nec equalis glā
 cū nō omīs mīstret cōlit
 nec cōli sciētia pñditi sūt
 sūt sed i euāgelizādo
 alio alio melioz operat
 atz per hoc alio alio doctior
 enā i ipā salutarī doctina
 iueit vñ q i licet ergo
 et hū uerū q mñi debet
 alios excellere esse qz tales
 q opatōe eoz discipuli pa
 ree dñt vñ q i glis Et
 i doctore catholico spectat
 vna vita ita sciētia debita
 doctina et pñtia sacra

Iuxta illud Exodi x v x i m
 pleni eū spū et sapiētia et
 itelligētia et sciētia i omī
 opere ad exōgītādū fabre
 qñq fieri pñt ex auro et ar
 gēto et ere Opus dñi re
 fert ad bonā vitā que est
 per grā Iuxta illū i me
 omīs grā vite Eccl 2 2
 et grātia dei vita etna ad
 pa vi Et opus de se dñt
 grā dei sū id qd sū pñt cor
 x v Sapia ad sciētia certā
 que habet p dei legē qz
 per legē cōgnitō ad Romaz
 itelligen ad doctina Sūa
 uero i omī opere qd pñt
 fieri ex auro argēto et ere
 sonoritas ē faciōre quā de
 beo dñsificare pro ueritate
 materie ex dono dei Iux
 illud Exodi 2 Ego ero i
 ore tuo docebo qz te qd lo
 qñs Exqbo velim nōst
 doctorado se animatū di nō
 munere ad petēdū doctoratū
 ista amaduertat pñt tā
 pmo pñt lumē uē sciēcie ad
 cognoscēdū fidelit Secūdo
 pñt lumē dñe legē ad ex
 andū salubrit Tercio pñt
 cōitatu sibi eloquēcie donū
 ad cōitādū sūa uniliter
 Egd ut hec tā exordie ab
 soluat Quō ad pñu ubi
 dñi ipm merito amari pñt
 lumē uē sciēcie ad cognoscēdū
 fidelit Accedit hoc pmo
 q iter sciētia et sciētia qñ
 maxie distare iuenimo
 cū dicat sapiēs vām sūt
 omīs hōies i quibz nō sūb
 ē sciētia dei Sap x m Et op
 qz argute orat dñs vi
 dere ne qz decipiat per phi
 losophia et iāne traditōz
 ad colos 2 i vñ q i suggestu
 atz hec mīme diceret n
 esset sūa uera et sūa vana
 phia uera et phia uana
 Na ut legit terno qfessio
 facta per sepe filia sunt
 i cor

sit abis vigilanti sed mme re
 ficiat sopmate. Quia abie ut
 uerbu hoc apli de mani pbia
 mensione facietis ad positiu
 prosequat. In pmt reor op
 nadu no esse hat pbia ue
 ra qua ut vides i vrbis vna
 mlti profitet no adeo vl
 gare bonu e ut credas ea
 illa esse que ta sollicitate et
 anxie ita questuulas et uer
 ba usat quoru ignoratia
 sepe no mino tuta et forte
 tutior qua scientia e. x. x. x.
 vñ di no ne re legat. Ita
 et ei obliuioi ueritas dat
 negligut mores boni res
 ipe spernit i qba uea scia
 at pbia illa nobilis e ge
 nemer fallit du mambu
 ratu uerbis itedit qd ita
 esse pboz suoi uita testat
 nichil mplex oms ge pre
 dicat. Dicit ei Tullio m
 Tusculanis quoto qsqz pbs
 iueit qui sit ita moribz isti
 tuto ut rano exigit q di
 sapientia sua no ostentat
 sine sed lege uite putet
 q obtemperet ipe sibi et de
 ciert suis pareat. Cu ty
 dicat lex pate lege quaz
 ipe tuleris. E de legibz b
 digna vox n q vñ nos si no
 petet videas siquid coplu
 res talu tata leuitate et
 iactantoe effluet ut eis fue
 rit no didicisse melior alioz
 pecuniaru cupidos qlic no
 nullos mltos libidinu fu
 os ut cu eoru uita mirabi
 lit pugnet ois qd turpis
 sinta e dicte apls qui pre
 dicat no furadu furari
 q dicit no mechadu mecha
 res i quo iudicis alteru
 recipit qdcpnas ad re n
 Et ei si qmarit se profes
 sus qdpta barbare loquat
 Aut si absurde canat is q
 i se musicu velit habere
 hoc ipso turrior fit. Et eo
 uia p.

petas carpo turrior erit
 qa i offio cmo esse ngt ult
 tabit arte q uite profess
 deligt i uita. Est ei antiquor
 sma pbia no uerboru arte
 esse sed uite. Et ideo Aug
 de ciui dei li. vii. adduces
 pla dicit eud. determinasse
 sine boni esse secundu virtu
 te uiue idq et soli quere
 posse q notitia dei h et imi
 tatione nec ob alia causas
 fieri beatu. Ideo hoc etia
 esse pbiau amare deu et
 imitari. Unde vtiq colligit
 tut fore beatu studiosum
 sapie et pbia cu fui deo re
 perit. Quis ei no totinus
 beato sit qui eo fruit qd
 amat cu mlti amado ea qe
 amada no sut miseri sit et
 miseriores cu eis fruatur.
 Nemo tame beato e qui eo
 q amat no fruit. Unde fit
 q et ipi q res no amadas
 amat no se putet beatos
 amado sed fruendo. qsqz go
 fruit eo qd amat veruqz
 et sumu bonu amat. qd
 cu beatu n miseri et ra
 tioms expers negabit.
 Cu at veru et sumu bonu
 deo sit. Costat pbia esse
 amatore dei. sma e beati
 Aug. loco pallegato. Ex
 quo est imotet qualis sua
 vigere debeat i catholico
 doctore. Ad hac at et si plu
 ra coferat potissim tame
 ipaz iduat inuitas vity
 et pstat gra dei. Cu dicat
 sapiens homi bono i cospe
 itu suo dedit deo scientia
 et sapientia et itelligentia
 etc. Sapientia iqua qua
 deo cognoscit et amat
 scientia qua bene i mdo co
 uersat et itelligentia
 qua mysteria scripture pro
 ut spūs sctūs flagitat pe
 netrat. Prea dedit sapi
 entia q res sapit secudu
 sapore pū scientia q
 idcu a uolunt.

secundu totu esse suu Et iste e
 similitudo triplex qui diffinitio
 cupit de trien 2 pa c 1 hec
 sut que dat deus doctori bono
 ut regula qua se et alios regit
 ut latria qua se et alios illu
 met ut cibum quo se et alios
 faciet ut gladiu quo se et
 alios defendat ut ager et
 vinea ut i ea laborando sibi
 et alijs fructificet ut pecunia
 ut ea ad usura accomodet ut
 vxore ex qua filios spuales
 deo generet *ysae x v m*
et tunc docebit scientia et quer
intelliget faciet auditu Secu
 ablactatos a lacte i sepe
 tos a dulcedie culpe Et is
 hoc pacto dñe doctorade sur
 ge et illumae et hoc de pmo

Adien secudo doctoradu meo
 animari pñe lumen dñe legi
 ad operandu salubrit quora
 agno ueritat que e secudu
 pietate et lege xpi e i spe
 nte etne Ad titu 1 que e
 secudu pietate et lege xpi
 et extra hac lege nec ueri
 tas uidet nñ solo habet
 x v m q 1 qz ex sola unde
 et illa q opna i rebo uidet
 huams ut sut vtutes fla
 fuerut apud cunctos qbo
 lumen fidei et legi dei no
 luit Sapientes ergo mor
 qz illar uera bñtudine fide
 libo promissar crede nolue
 rūt conati sut hic sibi i ter
 ris flissia fabricare qñto
 supbioc tato madañoe vtute
 Verba sut bñ Aug⁹ li xix
 Na licet ab ipis tuc uere at
 honeste putet esse vtutes
 cu referut ad seipsos nñ pñ
 aliud expectut etia et tuc
 qz no per lege pñetut ha
 bet illate et superbe sut
 et ideo no vtutes sed vi
 cia sut mundañe Qm ipm
 ut et hic loco paulo

i genibus fuisse noimio At
 ut obscuriora missa facta
 clari sut legibz iuct apud
 grecos foroneus apud late
 demomios liguribus apud
 egyptios aercius termegistis
 apud athemenfes Salomo
 cuas leges ad romanos inde
 trñfuerūt mltu ornato atz
 amplitudinis acceperūt
 hinc et lex vñ tabulatu le
 ges qz alie et Senato gñsulta
 plebisfata et honorariu ius
 pretoru Postremo dictatoz
 et pñcipu edicta de quibz
 vñ di monses d et i hec
 aut leges omis et si que alie
 sut sic huano aduete ita
 huano pro uarietate tēpōz
 mutat mutat affectibz et
 volutatibz homi i qbo fu
 date etat Est qz qñe ut se
 quēs corrigat pñe ff de le
 gbo i no e nouu Demu
 plo dei lex per monsen deo
 dictate data e gracia uero
 per iesu cristu facta e xbi
 qui et si uenit adimple lege
 no euacuare tame ad im
 plecto lege et si no ipaz le
 ge mlti tame legis sacra
 mēta finiuit Dicit Aug⁹
 sup ps c xl m vides qñta
 i lege ueteri legis et no
 obliuimus no quid ut abia
 lege sed ut sacramēta pro
 mittēna impleta ipoz pro
 missioe no celebremus Naz
 qd pñittebat uenit hec ipe
 itaqz ut ad positu redeat
 oro lex monfanta quāuis
 huanañ om scñptia ipa
 tamē ut uideo i mltis gre
 cessit que per cristu om
 feta e huius go solus est
 lex illa immobilis et etna
 ulli vñqz cessura si cui
 soli ul cessare sut omis ul
 cesserūt hec ergo ab oibz
 suscipienda que ut dñt lac
 tatio sola ad sapiēcie iter
 dñant Iuda et ipe Tullio
 a notitia dei

bene diuina uoce depicunt. Est
 quidam igitur ipse uera lex recta
 ratio nature congruens diffusa
 et omnis aetas sempiterna que
 ad officium iubendo uocet et a
 fraude uetando deterreat. Hinc
 legi nec abrogari potestas est
 neque derogari aliquid ex ea li-
 cebit neque erit alia rome
 alia athens alia in alia
 post hanc sed omnis et omni tempore
 sempiterna et immutabilis. Orne-
 bit quod antequam et Imperator de-
 ille et huius legis iudex ille
 dispensator et sator cui qui
 non parebit ille scriptum fugi-
 et et natura hominis aspernatur.
 Hoc ipso licet maxime penas
 etiam si cetera que putantur
 supplicia effugerit. Hec Ciceronis
 Cuius autem immobiles lex diuina
 sit in patulo est quia ab illo la-
 ta est qui sepe idem est et anti-
 quum non deficiet atque etiam quod
 de rebus est non transiuntibus
 eternis. Na et si
 non nunquam detrahitur lo-
 quat. In ipsa tamen mente
 legislatoris omnia ad eternum
 illa referuntur. Vita uult quod
 nihil est itaque lege ab immen-
 to et immutabili et deimuta-
 bilibus et impassibilibus aliter
 se habere edita immutabilia
 et eterna esse necesse est. Hec
 est illa lex domini immacula-
 ta cunctis aeternis de qua lo-
 quitur propheta. Illud quod testimo-
 nium domini fidele sapientis pre-
 stas puulis. Hanc tu lege
 domine doctorade non in prophetis
 non in fastuosis legibus sed
 in sacris canonibus et in
 scola christi qui auctor huius
 legis est accepisti. Vnde quia
 puulis et humilibus fuisse per
 puulis et humiles accipere re-
 locum testatur. Summe paulos
 uenire ad me talium est enim
 regnum celorum. Maria. Et
 ille abscondisti. Hec a sanctis
 tibus et prudentibus. Ceterum
 casti ea puulis. Cuius autem

A tanto profecto magis facile de
 uotum et humile fructificauit
 ingenium tuum. Illud ergo ama-
 illud cole illi sepe gratias ha-
 beas. Tu per multum tu per eo
 nominari quoniam hanc legem suam
 canone uite et salutis tibi
 rogata fecit que profecto lex
 quod amant est totum te sibi ue-
 diat. Adeo ut oblitos tui in
 ea ferans totum totumque te
 pro grato sibi obsequio etiam
 aliorum comodo et salutem be-
 gredo docendo operando impe-
 das atque in hunc modum surge
 illuminare et hoc de secundo

Postremo dixi nostrum docto-
 randum animari ad petendum
 ista pro communicatu sibi
 eloquentie donum. Nam quantum sit
 necessaria docentibus debita elo-
 quentia ostendit. Tercium in for-
 mone dices. Nihil est tam re-
 ctum quam male narrando possit
 depruari. Et egregie nihil
 est tam incredibile quam in dicendo
 non fiat probabile. Nihil tam
 horridum et icultum quam non or-
 dine splendescat. Et per Tullium
 de oratore. Quis potest esse
 aut iocundus aut maior pro
 hominem quam summo faceto. Hoc
 et ei uno prestatum et ab-
 sumum uel maxime a natura
 feratur quod colloquimur inter nos
 et quod ex parte in dicendo acceptum
 et sepe possumus. Magna quod
 est admiratio copiose sapienter
 quod dicitur que a auditu intel-
 ligere etiam et sapere plura
 quam ceteros arbitrat. Vnde
 sit Tully de officiis libro primo
 hanc autem materiam absoluedo
 hoc primum interest summi. Cuius
 de cuius dei libro primo quod liberis
 uerbis loquitur. Proinde non in re-
 bus ad intelligendum etiam diffi-
 cillimis offensione parum
 aurum pertinet. Nos autem
 ad certam regulam loqui potest
 est ne uerborum licentia
 de rebus que sunt in natura

Erut ergo doctoris catholia li-
 mato facilis plares et qm
 strato fmo limato discre-
 one facilis dictamine plares
 more et comestitator audi-
 toru copacitate limato qd
 erit distrecoe ut sit tanto
 i uerbo ne si idordate ad lo-
 quedu rapit erroris vulnere
 auditoru corda feriat Et cu
 fortasse sapiete se vide de-
 siderat utiqz copagez i
 piet absinat hic naqz uer-
 tas dicit Sale habete i uob
 aana i per sale quippe ubi
 sapientia designat fmo Greg
 i pastoralu xlm di sit re-
 ctor Sit facilis dictamine qm
 doctna prudetu facilis pu-
 um ut v3 ornatu nimu
 et uanas uerboru falleras
 deuinet qa i rebz ecclesiasticis
 no sut queteda uerba sed
 sensu hoc e q pambz uita
 susteteda e no siliqz pba
 sut hi Jeronimi ad damasu
 papa Sic ei turpes mulie-
 res fuctos adultermos que-
 rat qbz se ornant qd natu-
 rali pulcre no curat Sit
 qui magis iustit ornatu u
 foru qua fms reru At ra-
 chel nra sua v3 catholice
 ueritat ppa utute et decore
 ad plena mtet om aliaz
 scripturaru vices auctori-
 tate v3 v3 di p sed
 extra Sit ptea fmo docto-
 ris catholia plares mtoe
 suo qm dignas stili accede
 debet orom Na que sine
 dignitate stili scribit ea n
 forant fide ne subsiste om
 possit Et hic e q Seneca
 scribes apostolo i vna epa
 dicit uelle paulo ut tu res
 eximias proferas manifestu
 earu cultu fmois no deess
 duo sit ut qd nimia loqz
 mustas i uicio e sit et
 uerboru concilio est

104.
 51
 maiora doctores prosequit tur-
 pit i moribus labi v3 videam
 Sit qd fmo doctoris facilis
 ad itelligedu sit etia claro
 et nitido ad audiedu que
 modu et mesura fuasse vi-
 demus et audimus fctos do-
 ctore i xporu omelz et
 scripturis Ad ultu diu ut
 sit qmesuratu auditoru ca-
 pacitati qm hoc sumope cu-
 rad e ut secudu aditione
 auditoru se habeat uerba
 doctnu unde sup illo Job
 qd dedit gallo itelligetia
 Sicut beator Greg x v3 lio
 moralium Gallo itelligetia
 desuper tubunt qm doctore
 ueritat distrecoe v3 ut
 nouerit qbz qd qn ut quo
 iferat diuino mystiat qm
 no vna ead q actos qua-
 litas astrigit et p sepe alys
 officiat que alys profuit
 Na et pleriqz herbe que
 her alia restant alia oar-
 dnt Et leuis sibilu equos
 mitigat catulos iugiat
 et medicamentu qd sunt
 morbu minuit Alteri vires
 auget Et pams q vita for-
 tum roborat puuloru ne-
 rat dicte apostolo Naqz
 puulis i xpo lac potu
 dedi uob no estu p corp
 Cu at her atz alia doctoris
 catholia ornamenta ex do-
 no dei i te uirtutu optime
 dne doctore ad plenu re-
 splendeat habes etei ut
 uerbo utar Jeronim ad pau-
 linu magnu igemiu et ml-
 ta uerboru suppellectilez
 et facile loqueris et pue-
 hys si accesserit labor stu-
 bedi et doctne nascet nob
 aliq qd docta grecia no
 haberet docuisti pretea
 atteno qm salubrit plos
 uerbo dei sed ad aliud qz
 nato es magis qz et clari-
 uerba tibi debet qm

potuit esse tua natura uero
dū te iouebat ad lūc te
ad aliud cogitabat ut vide
lia etia et ecclesia dei sua
que i te e illuantes Quare
cū nature tāq dū omne pa
redū sit dignū ē ut lūcna
que alhs que i domo sūt lu
tere possit i altū offerat
Surge nūc et illuare
Surge iqua ut iqua docto
rato recipias et illuare
ut lūcne qd i te e alhs lu
me ifudas Ad lauda dei
per secula benedicti Amē

Pro licentia i decretis

Ad pmandū hūc uirū i
que dominū licentia ut
sit honor utū respodeat
Assupsi uerbu qd scribit lūc
n lectū ē i omne curre
ewāgelio Proficiat sapi
etia apud deū et hoies he
ueredi patres doctores et
magri eūmū ceteri qz domi
spectabiles dignitate ordine et
sticia locuturo m de profe
ctu doctoris catholia que
ipe spūs dñi hē ifude
lud i mēte pmi uerū aliu
esse recognos huane modū
at aliu ei qe dūat dat
Illa nāqz ex ratioe ista sit
ex iſpiratione Na cū omē
hoies natura sure desident
pmo Metha Gra at e
cognio intellectua qe secūdu
pām pmo posteriorū sit ex
peristēti cognos hūa p
q desiderū hūanū respectu
sue nō implet n per sū
per ae n p a
nō n p a

ab extra usq ad aīaz rationa
le i qua sit omīale qd e
pīcipū sue Alia at progre
dit sapia dūa cū uidelicet
getat ututibz aīe i opao
mbo sensus itelligētia acute
trasit i deū ut sit i ymagi
natioe de subitq i cognōne
hūana et naturali fatāse
surgit ita i dūa reuelatioe
imelligētia desup theopha
me descēdit Est ei itellige
tia illa aīes itellecto qui
immediate supponit deo sit
fatāstia aīe supponit carni
Spūs ergo dñi repleat uos
ut habudet i spe et utute
Ad Ro xi et proficiat sapie
tia apud deū et hoies ut
dunt the uerū qz secūdu
Gilbertū i terna parte su
erudimēti ad fine Quatuor
gradibz itellecto nost ad
uera cognōne proficiat et as
cedit ut lectioe meditatioe
orōne et gteplatioe Lectio ē
secūdu exteriū exercitiū me
ditatio secūdu iteriore itelle
ctu orō secūdu desiderū cō
teplatio super omē sefū
qui gradū adeo cōnexi sūt
ut precedētes sine sequētibz
parū aut nichil proficiat Se
quētes uero sine precedētibz
aut raro a nūqz haberi pūt
Quid ei prodest lectione
cōtinua tēpō occupare sūoz
gesta et sūpta transcurrere
nisi mastuado et ruminado
sūcū elicia et transgluāe
do usqz ad cordis intima
tūsmitta et quorū facta
legio eorū opera imitent
sed quō ista cogitatio aut
tūc poterit ne falsa uel
tāma meditatio limites assi
gnatos patubz tūstēda
n pūs ita hēc ul ex lectioe
ul exauditu fuerimō istū
ti hēc qd prodest p medi
tatioe uide qe sūt ag
mst asit orō et di graui
tea et meda tūc ut n

fructuosa meditatio sc̃at̃ orō
 deuotio cuius affectus ē cōtemplā
 tiōis dulcedo. Ex q̃b̃ infero
 p̃mo q̃ lectio sine meditatioe
 ē arida. meditatio sine lectio
 ne ē erronea. orō sine medi
 tatioe ē tepida et medita
 tio sine orōne ē infructuosa.
 Secundo infero q̃ vñ spūalis
 i p̃mo gradu ē exercitatio.
 i secundo cōspectio i t̃io de
 uoto. i quarto sup̃ se eleuatio.
 Et per affectiōes quas i corde
 suo disposuit usq̃ ad vidēdū
 deū deorū i s̃hon ascendit
 p̃s l̃ x̃ṽm. Et i morte dei
 gloria cōtemplat̃ cū petro et
 iohāne a t̃ x̃ṽm. Et castis
 cū iob fruit̃ amplexib̃ ha
 bel̃ Geñ x̃ṽm. Et h̃ys
 adiūte collat̃ ad cōcludēdū
 t̃b̃e p̃positū pono h̃ac qua
 dumeb̃e p̃positione doctor
 catholicus ad uere cōgnitiōis
 plenitudinē proficit. exera
 tio lectiōis meditatiois orō
 et cōtemplatiois cuius partes
 resūmēdo. omisso quarto me
 bro pro alio actu sequēti

Quorū p̃mo q̃ doctor catho
 licus ad uere cōgnitiōis plenitu
 dinē proficit exercitatio lectiō
 Et h̃ q̃d̃ secūdo Gilbertū
 ubi sup̃ sit quatuor mod̃
 s̃z q̃n̄ ē imitatioe legent̃
 utilitas i affectiōe p̃metas
 i legēdo assiduitas et i lege
 di modo taciturnitas. p̃mu
 patet q̃m q̃ ad spūales lec
 tiōne cōducit. accedit. fru
 ctū ei⁹ agnoscit ut sit ma
 gis cū utilitas trahat
 fructū at̃ catholice lecti
 ois ut tradit̃ x̃ṽm ṽm
 di per totū ē s̃c̃a i formae
 mētē et aduip̃i ṽtutē. Nō
 delectet̃ ergo i ṽborū super
 ficie uel i colore et dictamine
 sed i veritatē pulcritudinē et
 uocet̃ ṽtutū emulatione
 o rariat̃ iam desiderio ut
 cū scripturati latebras occu
 p̃et sed ut magis animo

edificet̃ x̃ṽm ṽm di sedulo
 Cristiano et p̃bo lectio debet
 esse magis exortatio quā otu
 pacio. Nō debet animū fran
 gere sed desideria s̃c̃a pascē
 unde d̃t beatus Aug̃ i l̃io
 de spū et l̃ra p̃mo fatigatioe
 utili et salubri iterioris ho
 m̃is magis extirpat mēbra q̃
 frangat. unde i mlt̃ q̃ s̃c̃i
 pturas imoderate legebat̃
 et nimis importunis occu
 pationib̃ ureti tā ab uti
 lib̃ quā a necessariis q̃q̃
 cessabat. dū latebrosa pene
 trare nō potuerit. visu ē
 sepe q̃ fractib̃ ṽrib̃ ex
 trauerit. nesciēs q̃ lectio
 ad edificatiōem si nō d̃t esse
 fastigio sed oblectamēto.
 unde p̃pheta s̃m alia trāla
 tiōe ubi nos habet̃ l̃ratu
 ra dicit q̃m nō cognoui ne
 gationē itroibo i potētiā
 d̃m pro ut p̃it canon l̃ x̃
 x̃ṽm di cūc̃s. Negociat̃
 et q̃ s̃c̃pturas legit ad affl
 uationē quas lege debueat
 ad utilitatē. unde et affli
 git̃ i eis eam qualitate
 p̃t̃ obscuritatē et eam q̃n̄
 itate p̃t̃ ṽp̃m proluxu
 ritate i s̃mita ē ei librorū
 nūis. sequi at̃ i s̃mita et
 lege nullo ē finis ulla p̃p̃
 ulla ē tim̃. Sed cū lectiō
 ad utilitatē tuā lector cō
 uertis. q̃ i quodā mētis
 sabbatismo requiescis. h̃ at̃
 facies exēplo et doctrina
 Exēplo si s̃c̃a s̃c̃torū legeis
 Doctrina si eorū dicta que
 ad utilitatē p̃t̃mēt i corde
 tuo posueris sic s̃c̃ptū ē
 i corde meo abscondi eloq̃a
 tua ut nō peccē tibi. S̃m
 ṽz ut sit i affectiōe p̃me
 tas patet per Aug̃ i ser
 mōe de passiōe d̃m et de
 fectu solis ubi dicit Exgrat̃
 i s̃c̃i añt̃iologi s̃c̃dero ful

illi solis defectioz nos xpi
passione Et i d^r heueria m^l
to facilio iuenit snderz codito
te huius metas qm snderz
ordine superba curiositas
Sic ei oleu additu igm facit
ym ferue et po feruorez
lure sic facit lectio adhibi
ta cordi pio exatit feruo
re et postmodu feruor se
renat i lure sic ei erit
lectio ista taqz oleu i fla
ma zertu ut sit i legedo
assiduitas p p yfiderz in
li^o de vbi dicit Nemo pt
fesa spture cognoste nisi
legedi familiaritate sicut
scriptu e Ama illa et exal
tabit te glorificabis ab ea
tu ea fueris amplexatoz
znto ei qd qz i sacris elo
quiis assiduus fuerit tato
ex eis uberiore itelligetia ca
pit sic tra que qnto amplius
excolit tato uberius fructi
ficat unde probat beatus
Gregg in li^o morz q per
legendi assiduitate deuemoz
i spture familiaritate et
p cosequies i eis anima cog
noscit sic dices Sic ignotoz
hom facies crima et corda
nestis sed si familiari locu
tioe eis quigim^r vbi collo
qui coru etia cogitationes
idagamo Ita ai i sacro elo
qo sola hystoria cospuit
Nichil aliud qua facies vi
det Sed si huc assiduo usu
quigim^r eis nimiru mte
q ex colloquutionis familia
ritate penetra Qu ei
alia ex aliis colligit facile
i eis uerbz agnostis aliud
esse qd amant aliud qd
sonat Taro at qd qz illis
notie extneq reddunt
qnto i sola eis supfiac li
gat Ecce tes ymo dicit sa
pies dedi cor meu ut scire
prudencia atz doctina Cor
sui dare e i assiduitate
ocendi tunc exone Et

Seneca dicit no mltu refert
utru ommis pblaz an iter
mittas No ei vbi iterupta
e manet sed eoru more que
iterupta defiliut usqz ad mla
sua recurrit eo q a cotinu
anoz discessit resistendu est
ergo occupandis n expli
tande sut sed submouende
Sed n qntu e hns qe sup
dum possit ei assidue lege
sine iteruptioe p teporis
iteruptione et hake i lege
do moderatoz Quatu vo
i quo dmi ut assit i lege
di mo tantitas patet per
uerbu bti aug^r i vno li^o
ofess vbi de vita bti am
brosh dicit per ome tyus
aut corpa reficiebat neces
sarius sustentaculis Aut lec
tioe animu sed cu legebat
oculi ducebat per pagines
et cor itellctu zmadat
vos at et lingua quiescebat
hinc di Job xxxviii Audi
me et tale et docebo te sa
pietia Nec itelligo h^r tm
de tantitate exterioru qntu
de interioru unde d^r Seneca
Epla l vii quid prodest
totas regions silciu si af
fecto fremit animo obtre
pit hic placido e nlls
hom auu q coteto iterupat
cogitationes bonas solidas
et certas leue illud igemu
e n sese adhuc rediuit
itrosus qd ad uoce exat
peti erigit habet profecto
itro aliqd sollicitudinis
aliq cocepti pauoris qd ym
curiosu facit Et ocludo
id dicit tuc te scito oppo
situ cu clamor ad te nullo
ptinebit cu te nulla uox
tibi exuaciet no si bladiet
no si mabit no si iamis
som vana itustrexit q
ei lectiois opera tnsibit
ad pfectu qd fuit ym

¶ Item secundo q̄ doctor catho-
licus ad uere cognitiōis ple-
nitudinē proficit exercitatio
meditationis. Huius ei ē que
mente abstrahit / abstracta i
vno desinit / desinit i cōtemplā-
tione adduat et tādē diuina
reuelator / occurrere exoritur
¶ Item p̄ per beatū Aug^m
i lio de quantitate aīe dicitur
Quia q̄nto magis declinat in
corporis sensu / tādē perori
similior efficitur et brutalior
Et ideo cū p̄ meditator ab-
strahit a corpore nobilior
fit et subtilior p̄ qd̄ dī
i p̄o. O iusti meditabitur sa-
piētia / vacare ei sensibiles et
sensibilibus / impedit medi-
tationē / fit et animo cōtemplator
¶ Unde Gregorius Nazarenus i
apologetico ait. Nichil re-
uera in ad diuina vita pre-
statio videbat q̄m uelut clau-
sis carnalibus / et ex carne
mundi q̄ effectū que pia i
semetipm̄ cōtū i suos sen-
sus atq̄ animos cōspiciat
Alienū q̄ effectū a mortali-
tū curis sibi soli loq̄ Et
ideo ut altior cūctis visibi-
libus factis / mente sua reple-
at om̄is sensibiles et celesti-
bus formis absq̄ ulla admo-
tione terrena uere speculū in-
maculatū effectū / ymagis
dei / ex ip̄is luce p̄ super
lūmē accipies et auspiciā
q̄da ul̄ inīa futuri seculi
ferēs atq̄ i tuis adhuc pōitū
aspiratio quodāmodo perfrues
angelorum / despecta atq̄ dere-
lictā fragilitate terrena / ad
superna et celestia spūs sū
subuectioe transferri. Hec ē
Et hoc profecto figurant
illa doctrina xpi de qua ait
xxi. Abit iesus foras ciui-
tate exiit ibi q̄ mansit et do-
cebat eos extra ciuitatem
abit q̄ p̄ meditatione a car-
ne / sensibilibus qui sūt porte
ciuitatis se abstrahit. Am̄

ut probat Gregorius Nazarenus
i lio de ymaginibus. Sensibi-
lia per sensus corporeos ingre-
diuntur animā / sic exteriora per
portas ingrediuntur ciuitatem
Secundū uero liquet p̄ diffi-
cultatem / q̄ ut dī i lio de
Archā mystica talis ē. Medi-
tatio ē studiosa mentis itatio
cū aliq̄d inuestigat diligēt
institēs / sicut sic meditatio ē
prouida mentis obtutus inuer-
tatis inuestigatioe uehemēt / occu-
pato / et q̄nto uehemētius inu-
ituenis ad illud aspirat tā-
totius appropinquat / unde per
hoc differt meditatio a cogi-
tatione q̄ cogitatio uago itessu
sepe huc illuc q̄ diuitur / me-
ditatio uero destinata ymo-
tione sepe uoluntaria tendit
¶ Unde dī i lio Richardi de ex-
tinctione mali meditationis
ē perscrutari occulta. Con-
templationis ē admirari p̄spiciat
Est ei meditatio occulte ueri-
tatis studiosa inuestigatio
Contemplatio uero perspicue
veritatis iocunda admiratio
Et hec ē doctrina libera de
qua Esdras vii Imperitōs
docete libere q̄ tales abstra-
cti sūt a carnali sensui ser-
uitute. Unde ē q̄ ut dī. Ex-
odi xxi. vñ doctrina et uerita-
te habeat potestatem i rōnali
iudiciū gestas ip̄m i pectore
etia per meditatione desinit
animus i cognoscenda ueritate
¶ Tercū at ubi tetigit q̄ me-
ditatio mente i cōtemplationē
adducat p̄ ex hoc q̄ medi-
tatio ut dicit Gilbertus i
secunda parte de predicatōe
ē sic quidā explorator q̄
perscrutat occulta / et ex
hīs que participatiue uidet
i creaturis ascendit plenius
ad diuina Et cū amplius pro-
ficiat i hac meditatione magis
ardescit i dilectione / unde
dicit p̄beta. Concaluit cor
meū intra me et i medita-
tione exardescit i q̄s
Cor ita me calefit i eis

106.
qui cor suū habet intrā se nō
qui dicit cor meū dereliquit
me et ex hīs que videt in
creaturis considerat bonitatem
creatoris et sic meditatio in-
ardescit dū in creatore asce-
dit. Quāt autē exardescit hō
ē extra ardesit q̄ p medi-
tationē a creaturis ascedit
ad creatore et a creatore
extra reuēnit ad mētē ut
q̄q̄ per meditationē i cele-
stibus videt in nobis pignus
Et libet hic recordari q̄ di-
xit Valerius maximus de Socra-
te Sic ei stare dicitur socrates
permanere statu perditus et
p̄ nō a summo lucis ortu ad
solē alterū oriētē inuēniens
imobilis hysce i vestigijs
et ore et oculis i eūdē lo-
cū dūcēs cogitabūda tāq̄
quodā secessu mētē atq̄ ani-
mū facta a corpore q̄ tātē
tēpore dicit fuisse ut oīa
vitę sue tēpora mōssensa
valitudine vivit q̄ p̄mo
ab iunctis erroribus p̄solutū
et mēsurę corporū super-
lesta ad directū animū suū
i intima conditionis suę
et i secessu pectoris repo-
sitos affectos scrutari coe-
git. Hic ergo qd̄ videbat
i omni p̄ meditationē ordi-
nabat i mētibus suā
Quartū autē ubi dicit q̄ de
divina diuinā reuelatione oc-
currete exapit patet per
exēplū Richardi i fine li-
bri de archa mystica ubi dicit
Si vas aque solis radio sup̄
ponas videbis aquā splen-
dore lucis superioris ex se
refundē sine calore Sic mlti
diuine reuelationis radios su-
stupuit sed nō mōdē i dilec-
tiōe proficiūt Aqua q̄ ad
inferiora labit suā cogni-
tatio ē que magno rationis
moderamine cohibet Aqua
i vase collecta cogitatio
meditationē itē dicitur
meditationē deservit

radio solis se infundit quādo
diuina reuelatio meditationē
occurrit Aqua autē radio sup̄
lucis i se accipit et superioris
fulgore emittit et illuc le-
uat radiū suū procedere
ex se qd̄ ipa nō p̄t ascedē
p̄ se Tamen et si aqua differt
a radio que de se emittit sua
ei similitudines imit ut
si tremula sit aqua radio
tremulo erit si q̄eta q̄eta
si pura pura Sic i p̄posito
cū reuelatio etm lucis cor
suū illinat intelligētia
sup̄ se ipā imo sup̄ suū
modū leuat Et illuc itelligē-
cie radio dñi lucis infusioe
et admirationis reuerberatioe
de vniū ad summa resiliūt ubi
nulla igem perspicacia nulla
artū industria ascedē sufficit
Et quāto mētē hōis diuine
caritatis splendor profundior
penetrat eo alia stuporis
sui magnitudinē excussa et
p̄ extasim subleuata i diuinā
archana sublimior resultat
Et quāto p̄fectior animus opo-
nit ad itima patē et trā-
q̄litate tāto sumus et tena-
cior iheret i hac subleua-
tiōe sume lūa per contemplā-
tiōē et quāto purior ad i-
tegritatem et diffusior ad cari-
tatem tāto capaxior inuit
ad sapiētiā et veritatē q̄a
i ea iā uenit ille spūs ve-
ritatis qui docet omē ue-
ritatē Ioh̄s xvi et tātū
de secundo

Quia tertio qd̄ doctor ca-
tholico ad uere cognitionis
plenitudinem proficiat exer-
cicio orōis cum p̄ orōē ele-
uat i deū intellectus et af-
fectus supplet suā rationis
defectus intermicat ille diuine
lucis radio et colligit ite-
rioris bonis statū De p̄
p̄ per diffiniciōē

Intellecto i deū Alia secundū
 Aug⁹ i s^moe de orōne et re
 iunio Oro ē p^us affecto
 mēt⁹ i deū directo vtraq⁹ no
 tat i de vna de reliq⁹ et re
 sat Tameⁿ siue fiat intellecto
 siue affecto i deū elouatio
 semp i orōne spūalis hēt⁹
 cognō Dicit ei b bñh i
 quada Ep^la Oro ē hōis
 deo adherētis affecto et
 familiaris quoda et p^ua
 alloquio et illuātē mēt⁹
 ad fruēdū deū qmōdū lūz
 stano Vbi ei uē addisat⁹
 Na ut dicit Ysidoro de suo
 bono l^o m^o cō vno Cū
 tū deo semper esse fre
 quēt⁹ d⁹ orare et frequēt⁹
 legere Na cū orat⁹ ipi cū
 deo loqm⁹ cū uero legi⁹ d⁹
 nobiscū loq⁹ Vnde et
 apostoli qui a cristo vole
 bāt discē dicebāt d⁹no
 lūc xi Dñe doce nos orac⁹
 Et Act i di⁹ q⁹ astederāt ad
 orōz sursū ad tenaculū qm
 per orōz et mēt⁹ elouatioz
 sic dicit Aug⁹ ubi sup⁹ R⁹
 māfibiliū obtine⁹ ititudoz
 ubi tñ orō extet⁹ sine de
 uotioe pūolat intellecto et
 seq⁹ tardū aut nlls affecto
 ubi uero exerce⁹ cū deu
 tioe sic supemēt caritas
 sciēcie rñ aplm ad Ephe
 m^o Et ordo seraphm ordini
 cherubim scdm dñom⁹ p^ue
 netrat intellecto sed mag⁹
 astedit affecto Na cū intel
 lecto se dirigat i intelligi
 bilia ul⁹ ad intelligēz affe
 cto se porrigit vltima et
 extēdit ad diligēdū sūm
 puto q⁹ foris stet intellecto
 vbi tamē itrat affecto et
 hoc dixerū de viatorib⁹ Ce
 terū de op⁹nsionib⁹ q⁹ sūt
 i s^moe caritat⁹ qui tantū
 iant qntū cognoscūt et
 p^u eālit elouētur
 intellecto et affecto eorū i
 deū No sic i nob⁹ i

sol itelligēcie uelut eclipsi
 ul⁹ occasum iturrit Na sit
 illucia solis maiore esse
 ctū ipmit i id qd⁹ directe re
 spiciat sit puto q⁹ diuina bonitas
 effectū nostrū cui⁹ obiectū
 ē mag⁹ attrahit et alluit
 p^ua etiā ē amatiē se seper
 i vltiora porrige⁹ vnde
 affecto eximio amore fert⁹
 iextrasi et rapit⁹ sup⁹ se
 Vnde etiā qnto feruēti⁹
 ac deuoti⁹ erit orō tāto
 purior et dulci⁹ erit cog
 tio p^u qd⁹ i⁹spies ē q⁹ sine
 orōne deuota imo sine ma
 gisterio spūs scti vlt mste
 riorū arthana rimari q⁹ ei
 profunditate misteriorū et
 diuinū scripturā penetrac⁹
 sua subtilitate cōfidat Cū
 dicit ap⁹ i ad Cor xiii fra
 tres si uenero ad uos liguis
 loques quid vobis prodero
 nisi loquar uob⁹ aut i re
 uelatioe aut i sciēcia aut i
 p^uhecia hoc iqt p^umū itelli
 gēs qā p^uhecia scriptūe p^ua
 it⁹pretatioe nō sit qā hūq⁹
 habet⁹ eis cognō sine illis
 magisterio qui ipa i⁹spiciūt
 De secūdo p^u q⁹ eorū no
 tia sepe merito deuote
 orōnis acq⁹rim⁹ que nulla
 nostra sagacitate nullo
 studio penetrari ualemo⁹
 Daniel n⁹ vbi dixit rex da
 meli cui nōmē Balthasar
 putas ne potes m⁹ inditac⁹
 sōp⁹mū qd⁹ vidi et seq⁹ quo
 sapientes nō potuerūt indi
 tare regi qd⁹ daniel reue
 lauit Balthasar capilloz
 caput di⁹ In capite scti
 mitas i capillo subtilitas
 itelligit⁹ q⁹ deuota orō ad
 reū sublimū subtilitate
 penetrada acuit⁹ per hāc
 ergo deuotionē q⁹ dicit⁹ ca
 pilla caput⁹ attingit⁹ qd⁹ at
 tingi nō p^u a sensib⁹ sūa
 mō vnde et regi nō po
 tuit⁹ inditare vni⁹one

108.
sua sapiētes babilonis q̄
mens q̄ id q̄d ē sup̄ itelli
gētia sua iquit et iquedo
p̄sistit p̄sistēdo desinit et
desinēdo diffidit Sed mēs
cū de dei adiutorio cōfidit
cōfisa deuotioi ihsistit ihsi
stēdo se ad orōz querit
orādo petit et petēdo acci
pit vnde solo Daniel vi
desideriorū regi indicauit
visionē ei⁹ Tertiu vero
ubi dicit q̄ i orōne iūmuit
ille diuine lucis radi⁹ ex
petu cognoscit q̄ diuine re
uelationib⁹ letificari me
ruerit q̄ sub tpe orōnis
maxie solēt illuminari et
ex illa illuminatiōe mste
riorū oculta penetrare
cū ex nimia op̄ositiōe mēs
lauat⁹ lota mudat⁹ et q̄nto
feremur tāto magis a luce
penetrat⁹ vnde mō xv
mō dicit balaam de se q̄d Au
ditor s̄monū dei q̄ visioz
oipotēis iūmuit ē q̄ cadit
et sic aperuit⁹ ocli ei⁹
q̄ lūme reuelatiōis iūre
sepe accipit q̄ se i orōne
p̄sistit Tertiu at a est et
opertū habet q̄ dū ex cō
sideratiōe nostre iūgitat⁹
hūiliam⁹ exteri⁹ ad s̄bli
more iūlligētia hūiliam⁹
iteri⁹ illuminat⁹ vnde i ps̄
di Exito matutim et ue
spere delectabis Exito
matutim sūt ad ueri solis
irradiationē hūane mēt⁹
excess⁹ mane soles ab
iteriorib⁹ ad exteri⁹a q̄nt
despere at ab exteri⁹orib⁹
ad iteriora redire valde
aut iocūdu ē et q̄ sub
estimo tēpore deambulac⁹
ad matutina lūcē radiat⁹
diutius et lecti torpore
dimiss⁹ erūpe i libertatē
auras i capū diuorū spe
ctaculorū extra angustia
as hūane ratiōis ubi cū
a desinēte radiat⁹ m
tūc iūmuit

cōtūctat nos et hūiliant
redit⁹ uespertim sūt s̄p̄tū
ē ad mēp̄m Aīa mea cōtū
bata ē et tamē aīa deuota
cū se cōsiderat et cōsideras
īfirma sua retractat et re
tractado hūiliat dū sic hū
miliat⁹ sepe illuminat⁹ et ite
ri⁹ docet⁹ q̄t v vidit ihs
turbā mltā et mst⁹ ē sup̄
eos et cepit eos docē mltā
q̄ ei turbā fantāstū et pec
catorū occit⁹ mōe aīa tbat⁹
sed q̄ docet⁹ a ihs idē illuminat⁹
vt nō sit illinatio pēnt⁹
sine obscuritate turbatiōis
et turbatiō sine claritate
illuminatiōis et h̄ ē q̄d dicit
Actū radi⁹ iteriūm De quo
greg⁹ nazaren⁹ i s̄mone
de p̄mis Ep̄p̄hānis sic ait
Effugit p̄usq̄ teneri queat
et p̄usq̄ app̄hēdi possit
elabit⁹ tātū se cordi offe
rēs Et hoc quid si p̄u
sit q̄ntū hūanos oculos
itō coruscū lūis p̄stēget⁹
et ato p̄tēnt⁹ illuminat⁹
De quarto at ubi annexi
q̄ per orōz colligit⁹ iteri⁹is
hois stat⁹ dicit Richard⁹ sup̄
damele li⁹ n Colligam⁹
quō sepe totū iteri⁹is ho
mīs statū deuotio dephē
dat et tā p̄sētē desēbat
q̄m futurū p̄uideat vnde
Daniel mō Dicebat daniel
regi Arbore quā vidiisti s̄b
lūmē tu es In quo gracia
desēbit⁹ dūmī⁹ accepta de
mōe desēbit⁹ ei⁹ culpa et
postremo ruina q̄ uera de
uotio cōplectit⁹ et amore
gracie et fetore culpe et
timore ruine imo cū ad
orōz q̄ntim⁹ et cū lacrimarū
deuotioe purgam⁹ et pur
gati illuminant⁹ frequēter
iūstū esse iūlligū q̄d
p̄us rectū esse putabam⁹
et q̄d violētū animi m̄m
fieri ante suggestiōē
ta ratio fieri nō p̄mittit
Et q̄ dū de statū iteri⁹

hoīs tū aīa sublimata per
 deuota oīōz usqz ad grana
 amos tāta ī illo statu vide
 at qūta uocalis sīmo nō ex
 pluat. Unde Cassiano ī līo
 de collaomibz patet dicit
 nō dīca et si videat omēz
 plenitudīez cōtīnē ut pote
 dī aucte suffulta proue
 bit tamē domesticos suos
 ad illū preceliore statū
 ad illā ignea et pāuit
 cogit et experta īmo ut
 pūis dīverī ineffabile oīōz
 gradu eminētorī perduat
 que omēz trāstēdēs hūanū
 sensū ut nō dīca sōno uō
 nō nī līgue motu nec
 uerborū ulla pronūciatōe
 distīguīt sed quā mens
 illūz īfusīōe celestī lūis
 illūstrata nō hūanīs atz
 angustīs designat eloquīs
 sed cōglobat sensibz ue
 lut de fōte quodā copiosī
 sīmo effūdīt ubertā atqz
 ineffabilī eructat ad dīm
 tāta promens. ī illo bre
 uissīo tēporis pūcto qūta
 nec loquī facile nī pūrrē
 mens ī se reuersa pūale
 at hēc ille. Varz ergo patz
 ex pūmīz qbz modīs doctor
 catholīco ad sū gradū p
 fectīōe uēiat patz qbz
 grātyz habūdare debeat
 ut sit deo qūta et hōmībz
 acceptū. In qbz qā presēte
 dīm ad plenū redīmītū cō
 spīcio et hīs vīs ī capēs
 sedīs dīutībz et sūctīz
 protestīssē cū īuēio. Adēto
 de ipō dīxi proficiēbat sa
 pīcia apud deū et hōīes
 et hēc fuerūt vba loto the
 matī passīpta

In qbz uerbis talit' itro
 uentis tū ad īmponendū
 sūm actū optatū fīnēz
 tā ad rīmādū hūc mīu
 illūne tūā cōtīdēs rīmē

assiduitate salutaris īcremē
 tā proficiēbat. Sūp id pū mō
 Justorū sēmīta qī lūo spīe
 dēs pūcedīt et cūstīt usqz
 ad pūfectū dīē. Sēcūdo at
 tēdo pūspīcatatē ītēllectō
 pūcellet qūctī qī pūstīac
 bat sapīa quā pū lūe sa
 pīēs habūt. Sapīe vūo. Ter
 tīo hōnēitatē actōz tā ītā
 quā extā appbāt qī cōtā
 deo et hōībz. Hō ē īdīcat
 ea que apparet sed deus
 ītūet cōz pūm fēgī v v i
 pū pūmū reddīt grānosus
 ī erudīatōe qī sēmpēr pū
 fīciēbat pū sēcūdū pbat
 lūnosus ī cōgnōe qā pūstī
 acbat sapīcia. Sed pū ter
 tīū ostēdīt vītuosū ī opā
 tōe qā cōtā deo et hōmībz
 ut de ipō oīā opūctēdo dī
 camō illud pūstīacbat et
 cūstēbat placēs tā deo qī
 hōmībz pūm fēgī n pū qd
 si affīcīō pūm dīcīō cū
 cōmēdādū qī pūstīacbat
 tāquā fōns pūus ī flūmī
 magnū hēstēr v i. Si ad se
 cūdū ostēdādū cū īmītandū
 qā pūstīacbat sapīcia qē
 ē mātēr pūltīe dīlectīōis
 et ī quā ē omīs spēs vīte
 et dīutī. Etā v v m. Si uō
 attēdīs tērtū pūbā cū
 cēterīs pūfēdādū qā pū
 fīciēbat cōtā deo et hōmībz
 tāquā vī potēs opēre et sē
 mōe lūe v v m. Nōmī ē
 hīs dīs qī pūstīat sēp hē
 quō pūstīat et qī pūstīat
 cōpā quō pūstīat pūstīat
 nō ēssē cōmīat. Et ideo sēpēr
 ut pūstīet affīrābat. Porro
 ut dī b hībz ī. Epīla ad Sa
 rīmī abbātē. Vēra dīta fīnēz
 nēstāt tūpe nō claudīt. Nūqz
 īstībz arbitrat sē opūctēdīs
 sē nūqz dīat sātīs ē sī sp
 ēsūt sūt qī īstīcia ut sī
 sēpēr īuēt sēpēr qūmī ī

semper ut de bono i melior
proficeret totis viribus conaretur
Non ei ad animum vel ad tempus
istam mercenariam sed ieterum
diuino se maculat famulatum
promde iusticia eius manet
no aliquando tempore sed i seculu
seculi sempiterna itaqz
esuries sempiterna meret re
fectione et licet i se breui
consumat tpe induat tamen
oplesse tpa multa pro virtut
ppetuitate itaqz indefessu pro
ficiendi studiu et magis conatu
ad perfectione perfectio re
putat q si stude pfectu esse
profice e profecto nolle pro
fice deficere e minime pfecto
bonu e q melior esse no vult
Et ubi iuris nolle fieri me
lior ubi et desine esse bonu
Ad plane colligit ex eo q
vidit scala iacob et i scala
angelos ubi nullu residens
nullu subsistens apparuit
sed uel ascende a descende vi
debat vniuersi aut pale da
ret itelligi inter profectu
et defectu i hoc statu morta
lis vite nihil mediu iueni
Sed quo ipm cor nostru
continue a cresce a decrescere
constat Sic necesse sit et pui
aut profice sepe a deficere
Et hoc sane amaduertens
noster promouedo pfectu
sapia tota deo et bonis pro
ficiat iqua i hoc vniuersa
te studiu continuado manes
docilis igemo attento iexera
tio beniuolo animo attento
ad audiendu docilis ad itelli
gendu beniuolo ad audita re
tinedu Sic ei erat dispositio
ut natura qe ipm p alys ige
miant audita facile pceptet
et pcepta firmit retinet
ut labore exercitii otium
naturale sensu extolleret
et per disciplina laudabilit
vices mores cu sua opponet
natura scientia nulla a
repugn

stere erubescens et adeptu
sua ceteros no contempnes no
per viros et plateas no per
mulieru cellulas veluti stult
ti per plurimi vagis oculis
effrem lingua petulant animo
ultu iopposito distantes no
per illiuta desideria gradies
sed mores et vita sub disciplina
debita opones sapientia que
beatu facit e adeptu ptea
dum proficiat sapientia sanit
ei vero q pbus et ang ar
cu e q etia antiqui phi suos
discipulos mores bonos im
bue cu si diligencia satage
bat pro ut refert beatus Je
romus i Epola x p m de so
tate q vniuersis phi ad
mores oponendos reduxit
In statu itaqz is dñs proficit
q e sapientia iformatu ta
stia qua moribus fulato
Et de hys et alijs virtutib
exactib publicis comedato
Et maxie qa quada solera
consideratioe qolibet opo p
ut mores sui amiaat atqz
te pueit pmesuras qd lice
at qd deceat et qd expedi
at de uoto et vo re agne
In congregatioe ei et societate
vixit ordinabilis socialiter
et humilit Ordinalit qd
taues sibi a vicio et pmo
a scandalo Socialit effabile
et benignu se exhibes iust
mitates fratru subportans
nequ patet et libent humilit
isuper vixit ut esset oculu
toto et pes claudu Quare
ne lucina hui ponat sub
modio sed super cadalabz
ut cutes luce valeat rete
plari Et q mess multa est
et regiones albestut ad mes
ses et operari paua Ne i
Ecclesia dei stet onosa fine
huc actui imponedo et
gratuaruatioes debitas re
feredo oib patrib docto
rib et magis uenerabilib
et

hinc itaq; examinati apbatu
et ex diuino denario conductu
i vmea dñi mitto de q; sibi
auctoritate p̄ilegioru huius
alme vniuersitat; licentia ad
petend; doctoralia iura i deret
et oia alia exercendi qe huc
gradu t̄cerunt In noie p̄is
et filij et sp̄us s̄ci Ame

Pro doctorado i
deretis alij anto

Var, dicit deo expeditis feli
tatem tribu p̄ncipalib; men
bris huius sacri cōuēti; cō
tū ad quartū p̄ncipale offi
mei ē huc v̄itū iugne dñi
doctorad; insignis doctora
lib; p̄marē Et ad hoc p̄o
fecto digne p̄gēdū p̄u cō
gitare quib; verb; ipm cō
tinue alloqui posses quia
audis q; talit; cūcurrat ut
apprehēdet Et quid n̄ illū
denariū diuinū felicitatis
et̄ne quo cōducit i vmea
domi operantes occurrat illud
uerbū domini currete omne
qđ scit qđ x̄p̄ cō Ite et
vos i vmea mea reuerēdi
patres doctores et m̄gri exi
mij ac ceteri dñi spectabi
les statu ordie et facia
Cū p̄m b̄ b̄n̄i i epla ad
papā symonē dñi doctor sit
officiū attēde qđ gladio sp̄ua
li qđ resure eclesiastice
qđ legi x̄ane qđ sacerdotali
reuerētie quod qđ diuino de
beat timori qui etia debet
stadaloru suggestorib; di
uini auctorib; v̄mtat
et p̄ans t̄mbatorib; veri
tat; aduersariis cūm̄lis

caritat; et m̄t; crucis x̄pi
ebuare et se mutū opponē
Ascendēdo exaduerso ipm
et dicit v̄itū diuinitat; i
ciuitate domi v̄itū vices
dei agētes i terris et custo
des v̄mee domi sabaoth p̄se
cto nō iugue doctorando
dī Ite et vos i vmea mea
Nas et oio torpētes arguit
Ite vos v̄itū opte Ite
i vmea ne vob; dicat quid
hic statis tota die otiosi v̄bi
Thema Et videte carissime
qā vmea n̄a floruit et vi
nee floretes dederūt odore
suū Can n̄ Ite ut odore
bono fama v̄itū nomis fra
grātia idēsmat fudat Ite
i vmea videte q; tēp̄ p̄uta
aois adueit qm̄ ia vob; sar
mēta iūilia euellere et bo
nis operib; fructificac; neces
se ē Ideo ite i vmea videte
isur; q; p̄tis hom; nebrete
rib; dūperē eā machinat
tyrām falsi xp̄iam et sub
doli heretia Ideo ite i vmea
et capite vobis v̄lperulas
qē demollit vmeas Can n̄
Ite adhuc i vmea nō illar
qua quottidie cūm̄ de rore
reli et p̄iguedie t̄re ampe
vnde fudat vinū i quo ē
luxuria p̄u x̄p̄ x̄p̄ x̄p̄ di
luxuriosa Sed i eā qua p̄ha
descēdit vmea dñi sabaoth
domi isrl ē ysaie v̄ Sed q
vmea ut p̄lati utat mō cu
stodiūt putāt et videmāt
v̄mitores custodiūt sollici
tudie putāt et excolunt
opere v̄mōemāt fructo
de gustatōe vmea n̄a de
q̄ta p̄ns ē itēno custodiēda
ē cūsp̄ecta sollicitudie pu
tada et excolēda notiuorū
ciētiae et videmāda et̄noz
q̄teplatioe Exq̄bo ad cōclu
dēdū t̄bē p̄positū pono ista
r̄mēbre p̄posita ad doctore
caritatis q; mittēda ē i vi
tū

Intellectus ad custodiendum
 resitas effectus ad operandum
 et suauitas effectus ad contem-
 plandum Que ita resumendo

Quia igitur quod ad doctorem la-
 tholicum quod mittendum est in vineam
 domini requiritur perspicacitas intel-
 lectus ad custodiendum quod secundum
 Bernardum super Cantica sermone xxxi
 ponitur speculator in vineam
 grande nimis domini plantata
 manu redestra sanguine riga-
 ta uerbo pagata gratia
 fecundata spiritu illarum profecto
 que creuit et dilata est tamquam
 cui benedixit dominus cuius vin-
 bra operuit motes que ex-
 dit palmites suos a mari
 usque ad mare et a flumine
 usque ad flumen pagines su-
 as nec minus dei enim edifi-
 catio est dei cultura est ipse
 fecundat ipse pagat ipse
 putat et purgat ea ut fru-
 ita plene afferat quoniam nepe
 destitueret ea sua cura qua
 plantauit dextera eius non
 plane habenda neglectui in
 qua optimi palmites dominus uir-
 et patet agricola est in fide
 plantata in caritate mittit
 radices defossa sacro or-
 stiplicie stercoreata penitentie
 lacrimis rigata predicatione
 uerbis et sic sane exuberans
 uino in quo est letitia sed non
 luxuria hec ille Sed quia
 sunt vinee nunquam infestatio-
 nes nunquam hyeme decerunt
 uelut pericula ea demoliri conantur
 trunco et tinbet infestatio
 illis quod sagittat in occulto
 immaculatum quantum sibi fut-
 tiuis succipit machinamentum
 quot et quales priorum botros
 operum a prefocant ira aut
 tulit iactantia aut fedauit
 iactantia aut fedauit
 iactantia gloria quanta ab illece-
 bra gule quanta a laetitia
 quanta a pusillanimitate et

pestate spiritus sustineat de-
 timenda Quod ad magnam intel-
 lectus perspicacitatem necesse est
 ut uigeat cui hec vinea datur
 custodienda et quod in ea ponitur
 speculator ut possit deprehendere
 uelut pericula ipsarum demolientes
 Reuera res monstruosa esset
 doctor ignorans magister doctus
 consiliarius et uisitor scriptor
 Doctor et speculator ceterus
 et exoculator hinc magister quod
 cum arguit multos ignorans Si
 quis dominum suum perire nescit
 quod ecclesie dei diligentia habe-
 bit Quia quo uobis dicit Bernardus
 ubi supra maior audacia
 plurimorum quos uidemus de
 suis vineis non colligere nisi
 spinas et tribulos vineis
 tamen domini se ingerere non
 vereri Quos proinde dolor du-
 rit letigiosa ceteris attrahit
 ambrosius pro a promouit spinas
 quod se non exhibent cultores ope-
 nec custodes sollicitudine Et
 ideo destructa est materia eius
 et uidebantur ea quod perirent
 uia per lxxix hinc profecto
 secundum Gilbertum in prima parte
 sui erudimenti enervatur fru-
 itus edificationis in ecclesia dei
 cui cura oratorum prelati malis
 et istis lege dei male comit-
 tunt custodibus Et cum gregis
 corporalis cura nulli sum-
 capitis tradit nisi potest et
 facit ac uolent cura eius ge-
 rere ad salutem dum gregis
 spiritualis cura traditur im-
 peti uel ignorati aut negli-
 genti ostendit magis pauperum
 rationalia quam bruta et cum ra-
 tionalia christi sanguine sunt
 redestra certum est quod pauperum
 debetis appreciati pauperum
 dunt et prius Nonne etiam qui
 tradit nauem onerata hominibus
 dirigendis in portum salutis
 per medium scopulorum et pro-
 cellosi maris uolento a
 paratissimo ignaro per-
 ire et perire

et pertimescat qui edificat
non in sanguine qui non per
hostium sed per abscondita ac
furtiva hostiola nepotulos
et indignos introducit in eccle
siasticos honores qui non sit
cetera auctoritas canonum sed
saluti omnium providendum est de
bono pastore transfigentibus
de experto gubernatore et
saluti plebi que sunt vinea
domini de bono doctore sic scriptum
est dabo vobis pastores iuxta
tor meum qui pascet vos scien
tia et doctrina venite in hoc
et multa proculdubio parit
populo dispendia si non fue
rit in prelato doctrina qui per
hunc modum coram christi mysticum
ex defectu doctrine reddit
tenebrosus luce xj Si oculo
tuus nequa fuerit et cor
tuum tenebrosus erit oculo
qui corpori praevidet prelatum
est qui ecclesie praevidet qui debet
vigilare lumine et corpori eccle
sie doctrina salutifera vigi
lant ministrare ne impleat in
eo illud Cantus I Posuerunt
sine custode in vineis vineas
meas non custodiam Intueamur
corporalia et ad spiritualia tra
seamus Consuetudine sancti esse
hominis vinea habet ponere
puerum custode in specula per
quam custos vinea prospiciat
et caritas custodit ne viator
ingrediat aut fures furetur
et ideo etiam iacula emittit
Sicut platon in sublimi vinea domini
Sabaoth speculator constitutus
iaculis doctrine et cu
stodit subditos et ardet ei
tores et fugat demones
ne fideles dampnent Sed
istud lumen convertit in tene
bras designate in prelato do
ctrina et generat cecitas in
intellectu frigidity in affectu
trepiditas in effectu multu
in reatu Sunt et te
perit et quatuor ad
in fluxu quatuor ad

tepiditas quantum ad operationis
effectum horrida quantum ad fla
gratum Nam tenebrarum tempus
et loca opportuna sunt flagitiorum
et sceleribus per de ventre in spi
ritu per multum de os dei osulunt
unde loca tenebrosa incolunt
animalia lucifuga De cecitate
in intellectu dei in christo nescie
runt neque intellexerunt in tene
bris ambulat movebuntur
fundamenta terre in sunt articuli
fidei qui ex ista tenebrositate
commoventur temptatione multiplici
per x m q m Iteo divina De
frigidity in affectu bene in
terra erat iams et uacua
et tenebre erat super facies
abissi Non dum ei erat diffu
sio solaris radii vel caloris
et ideo nichil erat productum
in terris ubi ei calor solis non
expanditur nichil oritur in hoc
designat defectum amoris
divini qui ad defectum lumen
veritatis sequitur refrigerium
caritatis et sic homines veritatis
lumen dum non aspirant sub
tenebris frigoris iterum sese
abscondunt nec lumen nec ca
lorem vel solis sentiunt unde
primus homo post culpam iter
arbores paradisi ad auram
post meridiem se abscondit
etiam ut dicit Gregorius xxx m
li moralium meridianus ca
ritatis calorem ad am perdidit
erat iam sub umbra peccati
qui sub frigore aere torpe
bat Sed Tobie v dicitur quia
se michi gaudium qui in tene
bris sedeo et lumen celi non
video Sed de tepidity in
effectu Sapientia xxxv virtus
tenebrarum et longe noctis
tenebatur opediri Nam exierunt
homines ad opera sua usque ad
vesperam et quando venit nox non
potebant operari Et ideo dicit
Iob xx Ambulate dum luce
habetur ut vos tenebre non
teneant et qui ambulat in

In quo desig² defectu boi op^{is}
ex defectu doctrine pastoris
Sed de reatu multiplici ex h^o
puemete di^o Hare
quoru i tenebris sut opera
et dicut q^o videt nos et q^o
nouit nos Ideo op^{is} ad Ro
m^o monet nos ut abiciamus
opera tenebrarum et iduam^{us}
arma luitis opera tenebrarum
multiplicitas peccatorum ex de
fectu doctrine prouenientia
arma luitis doctrina ueritatis
per qua ornant^{ur} et iduimur
ad honestate moru et arma
mur contra falsitate erroru

Secundo ad doctore ca
tholicu q^o mitedo e i vinea
dm requit^{ur} uigilantia esse
cto ad operandu putanda
naq^{ue} e vinea et p cultoris
pudi sarculu amputanda st
uilia sarmeta ut sit exu
per uicia uirtutes iferat
corrigat excessu mores q^o
reformet Viro at sapien
secud^o b^o d^ons sup^{er} Catia
pmoe l^o v^o m^o sua uita vi
nea e sua mens sua co
ctia Nichil quippe icultu
destu ve i se sapiens dereli
quit Stulto no uia cuncta
apud eu neglecta iucies
cuncta iaceta cuncta iculta
et sordida No e vinea stulto
Na quo vinea ubi nichil pla
tatu nichil elaboratu usq^{ue}
paret tota spms siluestit
et tribulis stulta uita Et
vinea si fuerit ia no e re
dacta i solitudiez illa ubi
vms uirtut^{is} ubi botro boi
operis ubi vnu leticie spu
alis per agru homis pign
trahui dicit sapiens et per
vineam vni stulti Et ecce to
tu repleuerat uirtute ope
ruerut sup^{er}ficie eio spme
et materia lapidu destruc
ta erat Pubior^{um} v^o m^o
Ecce sapiens uidet stultu
a bona nature et

gratie que forte p lauacru
regenerationis auerperat t^uq^{ue}
illa qua plantauit deus et no
homo yma sua vinea i no
vineam negligendo redegit
Soli itaq^{ue} sapien^{ti} ouem^{us}
habe^{re} ul^{ter} potius esse vinea
qui uite h^{et} et lignu fru
ctiferu i domo dei Et hoc
quippe e illi vinea q^o uita
Et bona re va e vinea iusti
imo bona vinea iusti Cui
uirtu^{is} uirt^{us} cu actio palmes
cu vnu testimoniu^m ostie
cu ligna torcular expres
siois demq^{ue} iqt apostolo
gla nra testimoniu^m ostie
nostre amore itaq^{ue} iusti cul
tore se uigile exhibeat pre
lato vinee sibi comisse arce
at malas bestias i demonu
et hereticoru istorias Submo
neat noxias herbas i carnis
delicias sanet oues sanas
i corroboret istemas co
ctias et reducat demas i
aias erroneas ul^{ter} i fide du
bias Circa vnu mirada et
no min^{us} doleda abusio be
stie uigilat ut oues diri
piat et disperdat pastores
uero dormiut Venne v^o op
timates sil^u co
freguerut u
gu vitula ruperut vcto
pculit eos leo de silua Lu
pus ad uespera uastauit eos
pardus uigilas sup^{er} ciuitates
p^{er}agit^{ur} uigu caritatis etne
ruperut vincula obediencie
leo de silua co
fugit lupo
ad uespera semit pardus
uigilas iredit leo e formos
lupo callidior pardus la
sciuor q^o per seueria astu
cia et lasciuia p^{er}ls diabo
lo procurate perit De re
Ecce v^o v^o m^o Qui tenet
aratu et q^o gloriat^{ur} i ia
culo stimulo boues agitat
et conuersat^{ur} i operibus eio
et narratio eio i filis
toru cor suu dalt

sagma vacatū. Prelato tenet
 aratū q̄ cura agri domini su
 supit gloriat i iaculo i m
 digtate quā accepit si ma
 los corripuerit stimulo bo
 nes agitat dū fortes et pi
 gros ad penitētia exatāt
 et cōsūt i operibz eorū
 per diligētē cōsiderationē
 operū subditorū et narratio
 eorū i filiis thaurorū dūm
 pōit eis exēpla sctorū. vi
 gilat aduersandos sūctos i
 ad eradicandos motū pūos
 et delicias carnis sagmat
 uacitas spūalibz bonis. sūt
 vigilat artifices mechama
 ad p̄fectionē operis. vnde se
 q̄tū vigilia sua p̄ficiat op̄
 De tercio uero ut videlicet
 sanet oues sanctas i corro
 borez i firmas cōstētias op̄
 Esto vigilas et cōfirma te
 tera q̄ p̄tura erat cōfirma
 at i bono nō i peccato. vñ
 prosper. Pastores esse volū
 ner tamen esse cōcedi
 offiū nū vitamqz labores
 appetū digtate iūidoriū spū
 ritūū feras a grege dilacera
 do nō abicimū. Et q̄ eis re
 māserit t̄p̄i cōsumimū. q̄n
 peccates diuites ut potētes
 nō solū nō arguimū sed ef
 ueneram. Ne nob̄ aut mu
 nera soluta offēsi nō digāt
 aut officia desiderata sub
 dūat. Sed tāgēdos dicit
 p̄beta mōtes et fumigabūt
 vñ dolore de p̄tis. Sed de
 quarto ut videlicet reducat
 denias i anas erroneas i
 fide aut dubias p̄ corp̄ vñ
 vigilate et state i fide
 viriliter agite. Nocte ei me
 dia uastator angelo p̄cussit
 egyptiorū p̄mōgētia. fides
 aut p̄mōgētia ē iter v̄tutes
 ei et ei debet hereditas q̄
 nō filios efficit spūales
 sūt dyaboli p̄mo intitū
 elide ut reddat cetū cor̄

Ecclesie. Ideo boni rectores
 peruiigilant q̄ ratione pro
 anas reddituri. Na si rector
 nauis nō vigilaret i p̄iculo
 timēdū esset de naufragio
 esset etiā castreses i p̄iculis
 si speculatores nō vigilaret
 leucubz. Ideo aut̄ p̄p̄ hor
 tat̄ nos saluator dūcēs vi
 gilate q̄a nescit̄ die neqz
 hora et hoc de secūdo

Qui tercio q̄ ad doctore ca
 tholicū q̄ mittēdū ē i ymea
 domi requit̄ suauitas affectū
 ad cōtempladū. Qui ei vide
 māt p̄regustat et cōtemplā
 tio ē eternotū p̄relibatio
 Tant̄ vñ ymea mea corā
 me ē q̄n̄ uero cōtemplatio
 nō diuertit oculū a cōtemplā
 tioē et dulcedie et̄notū
 vñde iudit̄ ix locuta sūt
 ligna ad vitē uci et impea
 nobis que respōdit. Nūqz
 possū deferere vinū meū
 qd̄ letificat deū et hoīes
 et iter cetera ligna p̄mouet
 q̄a ueri cōtemplatiū nolūt
 deferere dulcedine cōempla
 tiois p̄t regnū p̄relatio
 imo p̄relacione dimittūt
 p̄t cōtemplatione et vidēme
 p̄regustatione ne iturāt
 illud op̄briū. Deut̄ xxvñ
 ymeas p̄latabis et fodres
 et vinū nō bibes nec col
 liges ex ea. Recordor at̄
 sic p̄ollitatiois mee quā
 dū licētiatue p̄ntis dñi isti
 stere et de p̄fectu docto
 ris disputare ad scolasticos
 feci ostesurū me videlicet
 i hoc artu quō doctor ca
 tholicus ad uē cognōis p̄le
 mtudine p̄proficiat exēti
 tio cōtemplatio. Ea p̄t ut
 p̄missō possētēno satisfiat
 cū sit ad p̄positū mittēdo
 vitū sūt optimū i ymea
 dñi ut adducto et se
 i ymo hūc actū mebro

Alloquor impietates i secundo pro
 fueres et i tercio pfectos
 Ite i pmo digo pmo ad
 pmo ronale In secundo ad
 morale i tercio ad metba
 fisicu et theologicu me qnto
 Proficit itaqz doctor catho
 licu i vmea domi videmma
 do hoc e exercitio otepla
 nois quadrupliat videlicet
 metis dilatacioe metis sub
 leuatioe metis alienatioe
 et metis vmaoe metis di
 latatio e qndo aures metis
 laas expedit et ueheme
 tius acuit et ad oes eru
 diaone capaxior efficitur Gen
 vii leua oculos tuos et
 vide a loco i quo nunc es
 ad aqlone et meridie ad
 oriente et ad occidente omer
 tra qua cospicias tibi dabo
 terra ei agilitate i silitu
 dine aus mo se attollit
 mo inferiora demergit
 modo sinistrorsu modo de
 orsu dunt mo se i medium
 suspedit et oculos palpi
 tes imobilis i radia figit
 sed lumen inestitas tenebras
 superducit mo du ocli te
 nebra lumen fugit oculus
 quasi tremat Ex vmo si qd
 aie cu corpore sit queda ob
 tusio i vi intellectia sit ex
 obiectioe corporis opati rei
 lumine generat umbra Et
 ex illa ppetua luce ueritat
 ad qua creata e aia sicut
 lat modicu lumen iter illas
 tenebras In quo luce co
 gnoscit aia coteplata qd
 lumen illud tenebras abiat
 qnto amplius inalescat On
 de et dionysius amonet suu
 discipulu ut se exerceat
 ad radia Sed aduerted qm
 sit impossibile pene cuius
 aie se ipa suspenderit tota
 effunde et ascededo sup se
 ipa ire hoc ei e ipa cu
 dilato i cubitu i uidi so
 la qm solo dem

tedie qz perfum et abeode
 doceri qd vna fiet si exte
 rioru oblatu i eia dilectioe
 sume et itime fueris dele
 ctato Et ex hys qe i intimis
 consideras animu tuu i eia
 affectu iplamas ex qua co
 sideratioe i gratiaru actioe
 cōsurgis et cu i intmu tuu
 iductu hoc e ex affectu i
 mo modo pro gra i data
 mo pro impetrata ueia gras
 reddis Certe si eand affect
 nois violentia et delectatio
 habudana no fets qn i di
 desideris iardesit et i eia
 amore qestis qua aliquando
 sensisti i ea re qua plus
 vniqz dilexisti Certu e q
 itmu affectionis tue sinu no
 du eia expadisti qz te mino
 acule amoris penetrat
 qm acule alienis affectioibz
 penetrare solebat Sed tamen
 i intimis tuis tanta erga deu
 violentia senseris qnta als
 experti fuisti adhuc no e
 satis qa quadu volu ex ali
 qua re cōsolatio aut locu
 ditate habere no audere dice
 dilectu nostru ardentissimi
 amoris intmu sinu tenere
 qm quadu cōsolatione alia
 queris ut recipis no cu si
 gularit diligis n du ad in
 mu perducit n i opno
 collocat Sed si sit cu per
 ducis ad itma tua poteris
 cu seq ad sublimia sua et
 sic imbueris eia doctrina
 Ex quo colligit q pblimitas
 diuina reuelationu manife
 stu e diuine dilectioe signu
 sit scriptu e ia no dicat uos
 suos sed amicos qa oia qe
 audiu a pre meo nota feci
 uob et hoc de met dilata
 tioe Sed eius subleuatio
 i altu se erigit et a pla
 no per qd iendebat

i mote aſcedit ubi et dñs de
 ſcedit et ei tra promiſſiois
 oſtendit aſcedit p metſ eleua
 none et facultate natura
 le deſcedit deſ per ſomitat
 ſue dignatione et oſtendit
 p itima illuminatione Eleuit
 at ſup omē qd i actu eiſ e
 et facultate ſue qua ex na
 tura poſſit habē unde pbe
 ta ſis dabit in penas ſit
 colube et uolabo et regeſta
 Quē ei natura e penas ha
 bē et p libertatis arbitrio
 i altu uolare tūc at pena
 ta aialia eſſe iūp qñ per
 grana coditionis huane me
 tas oſteplationis uolatu tñſ
 cedi Et adhuc modū ptinet
 doctina pbeie ſi tamē fiat
 ſine mentis alienatione q ſit
 metſ dilatatio nō atigit
 metſ ſublevatione ſed ibi
 ſiſtit ubi illa iūp ita metſ
 ſublevatione ibi ſiſtit ubi iū
 pit alienatio pbe go i hac
 metſ ſublevatione didicerat
 qd alioſ predixerat Nā ex
 iteioe affectu i deū vñe
 bat ei p amore et ſit ad
 flama accēſa ſeqt lux ſena
 ita ad illu amore iradia
 bat et illuabat corū itel
 ligēcia et ab corū itellectu
 ſus aſſerebat uelamē et
 ignorantia quo ſblato vide
 bat res clare ab itellectu
 pbeico ment aut alie
 natio e qñdo preſentū me
 moria meti exadit et i
 peregrina quēda ſtatu ſup
 induſtria huana diuine ope
 rationis tñſfiguratione tñſit
 qui modū a deuotione ityri
 ens et per admiratione tra
 ſiens i quada metis exulta
 none perfectione et coſuma
 none accipit i frequēt plo
 addiſat itens qñ poſſit ex
 pte exteio unde aut
 i ſtatu aſſerbat tñſ
 i ſtatu aſſerbat tñſ

totū pſerre qd ſetima qā ut
 qe ait ille itellectu qñ ra
 pida coruſtatione pſudit ani
 mū hec at locutio noſtra tar
 da et longa e longe qz diſſilis
 et dñ iſta voluit ſe iā ille
 i ſecreta ſua addidit tñme
 q uestigia qda mro mō im
 preſſit memorie perdurauit
 illa cū ſyllabarū morulis
 at exeiſt uestigijs ſonantia
 ſigna paginā qe lingua di
 ut latina al greca ut ebraea
 aut cuiuſcuqz gēt alterioſ
 pia De hac doctina at vñ
 erat doctes eos ſit pſater
 habes qā nichil i hoc mō
 attribued e huano merito
 ſed totū numeri diuino ſit
 ei ſpoſa ex toto iūit dile
 cto ſit ei deducit ea i nabe
 dici et tota nocte i illumina
 tioe ignis ſit ei accipit re
 frigerū nube tota coruſi
 ſcētia carnis et reuelatio
 lucē tota ignorantia metſ
 ſit ſcriptū e expades nube
 i protectione corū et igne
 ut lucet eis per noctes
 Sed metſ vñcio qd e ultm
 e qñ cū moſe aſcedit i ca
 ligine et nebula et addiſat
 miſtica theologia ut ei tra
 bat ex dyomſio i vñ de
 diuſ no mens nra habet
 vtute ad itelligēdu quā
 dicē poſſit theoricū itelle
 ctū per quē mens aſpirat
 itelligibilia habet etiam
 vñcionē quā itelligi ſumū
 itellectu apit ſit pducta
 vtute ſumma itelligēcie ver
 tit huc go apit dilectio
 dei ppe perſit p quā meſ
 deo iūgit et per hac vñcioſ
 ſup natura metſ diuina co
 gnoſcit nō ſecūdu ſobrie
 tate itelligēcie nre ſed ſta
 tuēdo nos ſup noſipos et
 vñtos deo tota vtute de
 hor ſiqz ſtatu e nos eſſe
 dei per hac grane vñcioſ
 i ſtatu aſſerbat tñſ
 i ſtatu aſſerbat tñſ

secreta loqui sine uerbis et
 silabis sic eruditur secretis
 mysterijs. Hec est mistica theo-
 logia cum deo secretissima lo-
 cutio non per speculum uel
 ymagines creaturarum ubi
 mens creaturas omnes trans-
 cedes etiam seipsum orat ab
 actibus omnium uirium apphen-
 sionum et desiderio uideri
 et teneri deum et per hunc mo-
 dum paulus est edoctus ut ef-
 ficeretur doctor ecclesiasticus.
 Ad thesaurum ueritatis dico
 in christo iesu et non minor do-
 ctor gentium in fide et uerita-
 te. Ex his iam patet quali-
 tas uinitoris vincte domi-
 sabaoth per qualis sit cul-
 tura eius et quo putanda
 uiciorum euulsio et uirtutu-
 miferatio et uideunda fru-
 ctuum degustatio. Vos ergo
 donec doctorate amaduertite
 quod vos altissimae suae vincte
 custode et cultore ponere
 sua dispositione pordmant
 uidete quod uos ex denario
 eterne retributionis redimunt et
 ignominiosum foret fame ui-
 uis stare otiosum in foro
 sed cum putationis ias aduenit
 docto pro gloria nominis di-
 uini uos uerbo ipsius dicit
 Ite et uos in vinea mea
 que fuerunt ubi loco the-
 mat passimpta

In quibus quodam uerbis dominus
 licentando doctorum nunc
 aggregando pro tria reddit
 comedando et doctoralibus
 insignis decorando primo quod
 a domino gratuite est electus
 ergo quod eius operi laudabi-
 lit applicato et tunc quod
 in his singulariter comeda-
 tus primo notat et in ubi
 impatiatio ite quoniam non se-
 iacet sed uocatur tunc iacet
 inuitat quod sibi inquit

Ite ergo in unum omne
 et predicate magnalia dei
 quod uobiscum dominus. Ruth 1. co
 Secundo sicut cum addit in vi-
 nea non ei mittit in uillam
 ut pasciat porcos cum filio
 prodigo luce xv sed in vinea
 ne quid in vinea que fudit
 hoc unum corporale in quo est
 luxuria et quo tebrato
 est loth Gen ix Sed in vinea
 domini exercituum ysaie vi ubi
 haurit unum lenticie saluta-
 ris quod ipsum potant dominus
 Eam xv et unxit eum pre-
 confortibus suis ps xl m
 Tercium at tangit in pnoie si-
 gularis similitudinis expressio
 dum annectit mea Nichil
 ei sibi et vincte sodomor-
 tui oua fellis et botros
 amarissimos Deuto xv xv n
 sed mittit in vinea domini
 electa ysaie vi et qua pla-
 tant deotera eius ps lxxv
 et ergo ite in vinea mea
 In primo ostendit eis ad-
 munda ydoneitas quod mit-
 titur a domino tanquam mitor
 qui intelligit madata et re-
 colligit ea prouidet et re-
 tribuit suapte quatenus dno
 quod est et quod mitti potest re-
 spode. Ecce ego mitte me
 ysaie vi In secundo decla-
 rat eis veneranda officij
 honestas quod mittit in vinea
 ut possit dicit Introducit
 me dominus in cellam uinariae
 Cant 2 Sed in tunc concludit
 eius peculiaris dignitas quod
 mittit in vinea domini pecu-
 liare dum sibi dicit Ite in vi-
 nea mea pro primo est ho-
 norado utelut legato dno
 sagax intelligendo et re-
 colligendo multa pro secundo
 collaudando tanquam uinax in
 proseguendo et continuando
 comissa Sed pro tertio
 mada tanquam efficiat

lib

breu

doctorade i vna domi ad
ut cu maiori ualeant face
auctoritate Ecce i medio hui
sacri concilii trado uobis
per uos digne penta ista
doctoralia Accipe ergo dne
licentiade pmo libru de re
totu et pmo clausu ut le
ta i eo meditatio opereris
et toto msu cordis decreta
storu patru obfues de
similibz ad similia proce
dedo ne sis ad istar mioru
ut doctoru illor q mibz
aliud legut qm tra onet
et sic vno ano ita alio n
instat imperiti emperiti q
vno colitio om mlt oclor
egitudois curare xv xv di
t vlt Clausu iqm libru
trado tibi ut secreta scy
turaru no passim effun
das xi q m qm Accipe ad
huc libru clausu ut hoc
libro et alys no defedas
improbu et iustu xi q m
si quis Tandem accipe libz
decretoru apertu ne imite
do prudenc tue aliqua ua
cu falsis nimia pauptaa
one cofudas l di pondet
v q v s fi et xi q m Cu
apud Secundo trado t bre
tu i signu auctoritatis
docedi et acty doctorales
exercedi ad huc fine ut
scripturis sacroru canonu
q quibda umbrabz celo
fluctibz fructu i dei etna
pducas uberimuz t om
differencia iter iustu sim
plite et doctore Na fm
beatu Gregf xv xv morf
Aliud e genz bene mueru
aliud recte doceru sic i
celi facie Alie stelle pro
deut quas nulle pluue p
fecut Alie prodeut qe are
te tra magno umbrabz
ifudut Stelle quid sed i
aeris nato p ex
teris put sed p uerum

predicatoris plue nequunt
cu uero quida et rite vi
uit et alys cand rectitu
dine uerbis predicatoris
ifudut q ad proferebas
pluuias i celu stelle pro
ducut hec ille Demu an
qua tibi trada benedictor
patna qua sumope exoptas
Anulo te aureo subarro i
signu aggregatiois ad num
doctoru plus auro luceu
De qbz strabit q domi fue
rit fulgebunt uelut splen
dor firmamen et q alios
eruduit ad iusticia taqua
stelle i petuas etnitates
Damel xv Ad hoc ena tra
do tibi causse auru ut nul
latens ena qbusuis occre
tibz casibz a iusticia exor
bites Sed uelut auru igne
purgatu tato plo utiles
qnto maiores persecutioes
pt iusticia congerit te sup
ferro Demor ero q huius
remodi a dno beatificat
Sic subarrado trado t ostu
lu patts i signu i dno
lubilis amicitie et caritat
Et ut pax dei habudet i cor
de tuo ad laud nomis tui
qm Stanislas hoc e stas
i laude appellaris Datu
e itaq t ostulu uere ami
cia no fallaris q a canoe
reprobat v q v no omis
et t no ostulat No ostulu
yude proditoris sed federis
et patts Obscuro at te i
dno ut sic dicens stanislas
digne ambules i uocatioe
qua uocatus sine ment
elatioe mo ambules cum
humilitate no solu iterio
soli deo places sed etiaz
exteriori proximu cordis
ut sic cortina cortina tra
bat Postremo sic ia ista
benedictione t patriarche
anulo i hec uerba Ecce
odor filij mei sic odor agni

Anulo

ostulu

Endo

pleni cui benedixit deus. Sic
scit te deus faciet pro honore
suo det qd tibi de rore celi
et de pinguetie terre habunda-
tia corporis et mentis uene-
ret te tribus populi cadat an-
face tua tyranni et heretici
et omnes emuli ueritatis ob-
mutescant. Sic qd deus faciat
te i omnia sua militia pa-
gere ut corona uite pbeas
i celestibus consequaris. Quia
uobis largiat vera sapie-
tia dei patris custodis eius
per secula benedictio. Amen

Nro Sacculariati i decretis

Expedito iam huius actio-
nis primo oratione factura
pro honore nri pmouendi
qa pulchrum ratio su it sapi-
entes de sapientia smonez
fieri. Ideo pro fundamento
smone mei assumpsi qd scribitur
2e cor 11. tunc ipse xpm
qm qd xpus et lectu e
i epla curat omne. Sicut
sapientes coledissim pres
et domi. Tanta e ut dicit
lactantius li 2. qd gentiles
dine sapientie vis i hois
pecto ifusa. matte delictor
stulticia. uno sil impetu
expellat ad qd efficiendu
no mercede no libris no
lucubrationibus opa e qd
ista sunt. facile et cito pa-
teat modo aures et pector
sapientia facietis. Nos pro
fecto aqua hat no vedimus
nec sole hat mercede pre-
stamus. dei fons uberrima
atq plenissima pars cunct
et hoc celeste lumen. unum
omni. quia omne. dicitur

Atq hac ratione dicitur promo-
uende sit sapientes. per u-
qa una e patris iteata sa-
pientia que dat os et sapie-
tia alijs. Atq per h ipa lu-
me illustras isti lumen illu-
minat. Illa quippe qe deus
e sapientia et e et sapit n-
aliud h esse et sapere. Serui
aut sapie esse quid. pnapa-
tioe sapientes put n- her-
bnt hoc esse qd sapere. Na
esse put et sapientes no ee
illa uero dei sapientia h i
se uita s no aliud habet
et aliud e. Si quid. cui h
e esse qd uiue. Serui at sapie-
tu habet uita aliud sunt
et aliud habet qd no est
esse qd uiue. Nam possent
aliqd esse n- uiue qa i ipa
pariete essentia habet per
initiu uita per accessu
pmo et ei ho qm om pa-
res de tra facti e i aiaz
uiute. Gen 2. p xpm qm
monses. Sapientia uero ite-
ata a eius laude lingue os
deficiunt. Habet essentia h
et uita sed h qd h ipa e
vnde et ipa sola ueraciter
e eius essentie opatu nrm
esse no e esse huc qd si
conuim sumo et uiuim et
sapim huc si opam n- sapi-
nt uiuim sed n- sumo. So-
quibz recte m psuasit. tunc
huc sapiente esse. qui aduq
rebo supeminet. Cui res ita
ut sut sapit qui qd p amo-
re iteate sapientie se ougit
Et her tria prosequendo dicit
pmo cu sapiente esse qd ca-
ducis supeminet rebo. In-
qua re si pmu mte qm
dicit sapiens no contristabit
iustu qd ei acciderit
pub x. Ad hoc xpm qm
her at uita et p per m
qui e qui uobis. Noceat si
hom emulatores fueritis
fort ei et costat uita e
no p turbati rebo appetit
nec tumultu e de gradu

dei et patientia inima i se fu-
turus seculis memoranda oste-
des Et per hoc ut cetera
transca videor in persuasione
viri sapientie hys cadunt re-
bus supereminere Postremo si
adhuc ad te hanc exempla
querimus Scribit Aug⁹ de
vitiis dei li ix Agellius virum
elegantissimum eloquii i libris
nocturni actum recitatio se
aliquando nauigasse cum
quodam pho nobili Stonto
Vs phus tu illud nauigium
horribili celo et mari pe-
riculosissimo iactaret uti mo-
ris e expaluit id amadisti
e ab eis q aderat quis i
morte vicina curiose attet
vitiu ne phus amo turba-
ret deinde tepestate trisat
ta mox ut securitas pre-
buit colloquendi ut eia gar-
riedi locu Quida ex eis
quos nauis illa dines asia-
ticos phus quemebat illudens
q extimisset at expaluit
tu tpe masisset itreptidus
At ille aristoti Coriaria
responsu retulit q i re fili
ead uia ab hore fili au-
disset Respondit illu p aia
nequissimum nebulonis meri-
to no fuisse sollicitu se
aut pro aristoti aia time-
debuisse At illo diuite tli
responsioe depulso pos que
fuit Agellius a pho no ex-
agrandi amo sed distendi que-
na illa ratio esset pauoris
fui qui ut docet hore sacri
studio grauit accesu pro-
tulit statim de sarcinula
sua Stonti Epicteti lib⁹
i quo se legisse dicit Agel-
lius hoc stont placuisse
q animi vis qua appellat
fatasta no e i potestate
hore ne vtz ut qudo in-
dat passioes aio et tu ue-
mut ex terribilibus reb⁹
necesse e ut eia sapiet
am moueat

paulisper ut pauescat metu
ul tristitia strahat tanq
hys passioib⁹ puenitib⁹ met⁹
et ratiois officiu Nec idem
fieri i mete opior mali nec
appari ista eis q coserere
hoc ei volut esse i potestate
hore Voz itense asent iter
animu sapientis et stulti
q stulti animu eisd passio-
nib⁹ cedit et accomodat as-
sensu sapiet at animu q
uis eas necessitate parat
retinet tamen de hys q appet
ul fuge rationalit debet
vera et stabile iocussa me-
te sententia ista et uob dne
promouende facultad e cu
sit sapiens et hoc de pmo

Adrian secundo cu sapiet
recte reseru cui res ita ut
sunt sapiunt Na abeo qd e
sapere sapientia di Atz ex
iter sapere et intelligere
q maxie distat cu mlti-
quid etia sapiunt sed hoc
intellige nequaqua possunt
Verba sunt b Greg⁹ li 1
mor⁹ c xxiii Qualit vo-
res hct create sapietii sape-
dicat Ostendit Greg⁹ na-
zaren⁹ i apologetico dices
Si qs creaturatu mto sig-
ficata asidet nihil est in
creaturis qd horez no edi-
fiet ul iurando ut fiat
ul declinando ne fiat Ad
bene sesit pheta cu dicit
delectasti me i factua ma-
nu tuatu ois siqd crea-
tura tpm q pma ueritas
e clamat et q ut ita di-
potti proleta spene impel-
lit agnosce Cuius ratio e
qa visibilia ex invisibilib⁹
exierut et ex eia inde tra-
uerut origine forma et
spez que diligit ispecta
pater sui artificis prodiit
et probat eia potentia am-
tatar molez orbis de nichilo
fuit et imedat eia

qui diuisa locis disposita singu-
lis vniuersa noui efficacissimo
iungit et adorat bonitate eius
qui vilitates vires effica-
cia rebus et naturis affuit
Sic dicit apostolus Inuisibi-
lia dei per ea que facta sunt
intellecta conspiciuntur. sempiterna
que eius virtus et diuitias ad-
ro 1. Et ex hoc primum illud
colligitur quod virtus cum scientia con-
iuncta sapientia est teste li 2. et
gentiles scientia id prestat ut
quo modo et quod progredi sit no-
uerimus virtus ut pueriamus
alterum sine altero nihil
ualet vnde quod 1. li. Ex quo
denique innotet quod ubi vera re-
ligio non est ibi sapientia inue-
niri non potest. Verba sunt beati
Augustini de ciuitate dei li 19. c. 2.
et ideo ut dicit Lactantius ubi
supra Natura hominis deus
habet esse voluit ut duatu-
rum cupida et appetens
esset. religionis et sapientie
sed homines ideo falluntur quod
aut religionem suscipiunt om-
issa sapientia aut sapientie
soli student ommissa religione
cum alterum sine altero verum
esse non possit. Cadunt ergo
necesse est ad multiplices re-
ligiones sed ideo falsas
quia sapientia reliquit que
illos docere poterat deos
multos esse non posse. Aut
student sapientie sed ideo fle-
que religionem vnde dei veri
omiserunt quod eos ad veri fa-
cientiam potuit erudire. Vbi
autem sapientia cum religione
inseparabili cohereret vtrique
quod verum esse necesse est quia
et in colendo sapere debemus
et scire quod nobis et quod sit
colendum et in sapiendo cole-
re et actu quod finire
cyprianus v. x. m. q. 1. omnis et in
hunc more Basilus magnus
ad discipulos dicit. Quis
quod ea que alii vobis dicta
sunt philosophantur. reli-

quis afferat. is vero sapit re-
rum uero ambra volutat ne-
scit ea res se habere quod si pi-
ctor egregia viri forma im-
tato sit. tunc autem reuera illis
non existat quale tunc in ta-
bula expressit per que omnia
ueniendo ad verum sapientie su-
mmi boni eius natura hoc
modo videtur determinanda. primum
ut solus hominis sit non cadit
in vllum aliud aliter cum cetera
huiusmodi per homines reliquos sit et
rationis sit experientia. deinde
ut solus sit animi non omnium
possit cum corpore per quod omnes
illorum refelli conatur et in-
terno qui sapientie studiosi omnia
ad coram referunt nihil pro-
sus ad mentem non videtur am-
plius quam quod sibi oculis uident
Epictetus et aristippus summi
boni in voluptate corporis
refert Caliphon et Cyre-
naria honestate cum volup-
tate uixerunt. Diogenes in
puante doloris summi boni
posuit prepatentia autem in bonis
animi et corporis et fortune
princeps omnis philosophus Ariston-
tes in honestate ac virtute
summi boni collocant. po-
stremo natura uere sapie-
ntia determinanda reliquit ut
non possit cuiquam sine scientia
et virtute contingere. In quo
arguitur et reuincitur animus
illi philosophi qui ut de moribus
eorum silentium habere etiam
non in scientia mensura modum
se tenuerunt. Nam scientiam posse
omnia homines quodam putauerunt
alibi egregie nihil sciri pos-
se arbitrati sunt. Sed hoc
vtrique quantum disponit quod
vera estimator rerum dubi-
tabit. Scientia quippe ueritatis
ab igemio non potest quia in seipso
habere scientiam non habet sed di-
est mortalis autem natura non
capit scientiam nisi que ueritatem
corripit teste philosopho tunc de
anima. Vnde et oculos et
aures et ceteros sensus pa-
rit in corpore. Quamuis

184
dina solertia ut p eos adiu
sua pueriet ad mēte. porro
sūt mltā qe sūe nō natū
tā nec vsus sed vite neces
sitas cogit. Itaq. pēdū ē
n sūas qe ad vitā sunt
vntia ut appetas qe peri
culosa ut fugias et vites
ptea mltā sūt qe vsus iue
nit. Nā solis et lune var
curso et meatu syderū et
rō tūm dephesa ē et nā
corporū a medus herbaz
vires et ab agnolīs nā ter
rarū nō nō ymbriū futuoz
signa collecta sūt et ad
sumas dixerū nlla ars est
que nō sūa cōstet. Cūo sit
ut illi quos dñi sapientes
nō fuerūt illi qe plo hōi
dederūt. hñ qe mino vtrūq
i vtrāq. parte modū defuit
vbi ergo sapientia ē pfitō
ut neq. te oīa sūe putes
qō dei ē. neq. oīa nestire
qō perudē ē. Est ei dñi
lactāz 2° l^o aliqd i ea re
mediū qō sit hōis. i. sūa
cū ignorātia quita et tpa
ta. Sūa i nob ab aīo ē q
orit. celo ignorātia a ter
pore qō ē terra vnde nob
et cū deo et cū aīalibz
ē aliqua cōmunitas. At
ita qm ex duobz ostāmo
elemēt. quorū alterū luce
preditū ē alterū tenebris
squalet. pars nob data ē
stīcne per hūc modū qī po
tē trāsire sine pīculo lūz
suadere aplo non plo sa
pere quā oportet sed sa
pere ad sobrietate ad rō
vñ xlm dī sit rātor. Ide
facite et uos dñe pmoue
de cū sūt sapies et hoc
de secūdo

Postremo dñi sapiente cō
ferū q se iteate sapiente
p amore ouit qm hac
tāto sapia. sapore boni
et iūmīno.

Trāsi r. Latitā sūmōe l. v
v. v. v. i. Quis ē vñ sit
deus et vñ sit tñ nō sū
varietate sed animi nri mu
tatione gustādo nob dūsd
videt. Hāc saporē. sapit
quippe tūmēti iustitia et po
tētia ei. Sapit amāti bō
nitatē et misericordiā. vñ
sit ut is pēto iūpēs sit
cū nō tūmōre deo sapit nō
amore. Imāi sūne sapientie
tūmōr dñi. assumatio amor
media sibi spēs vēdicat.
Cū ergo nec iustū sapit
deus p tūmōre. nō miseri
cors p amorē. sū plane i
corde suo dicit. Nō ē deus
deū ei nō putat que iustu
nec pū reputat. vñ sūt
hñ Trāsi i sūmōe. Dicit iū
pēs ad hūc pfecto sūm
boni sapore ut cetā missa
facia et familiari utat mo
nimēto. nos magno opere
duat et stimulat. cū tpe
corporis hūi aspectū. Nā
cū soli animāti ad aspe
ctū celi erecti sūmū utiq.
ut sūmū bonū nostū in
sūmo esse credat. Ideo re
ligione soli capio ut ex
hoc sūamū hūanū spiritū
nō esse mortale q deū q
imortalis ē et cognoscat et
desiderat et amat. Angu
goras qōe cū ab eo quereat
cū rei causa nato esset
respōdit celi et solis vi
deor. Hāc voce admirabat
omīs ac pbo digna iudicabat.
Sed nos qbo ueritas illuxit
quā i hñs uerbis errauit
ut facile videā pū q oē
hōis officiū i solis oculis
posuit. nichil ad mēte re
ferēs sed ad corā oīa. qō ei
si cecū foret. officiū nō hōis
amittet. Ad fieri sine oīa
sū aīe nō pōt. Et si magnū
esse credidit videt celi atz
sole cur nō egit qōas ei
qui sūa benēfic.

quasi teste laudatore qz tan
operis sui idcirco cur etia
no magis ipis vnde punde
cia potestate metit aio cui
opera mirat^r necesse et e
ut mltro mirabilior sit qui
mirabilia fecit. Preterea si
se natu dixisset ut mundu
irueret qm qz oia qphen
deret et maiore uteret so
no tamen adu hoiu non
implet offitū qz qnto plu
res e aia qm totu tato plu
res e deo qm mudu qz mudu
ipe fecit et regit no ergo
mudu oculis qz vtrūqz totu
est deus animo qz ex plado
e qm deus ut e ipe imor
talis sit animu volut esse
sempitnu dei at qz ex platio
e venerari et cole qm pa
rete qis huius verba sut
lactanti li^o tno qz gentiles
hec itaqz idcirco ut concluda
qz no ideo nascim^r ut ea qe
facta sut videam sed ut ipm
factore reru omi qz ex plent
id e mete enam^r Nichil ei
prodest ita factu esse hoiu
ut rto corpore spectet i re
lu n ena erecta mete deu
enat et cogitatio ei vset^r
i spe vite etne x p m q m
hec at vita 2 t ipa pmetas
Ex hys ia omibz dne pro
mouede cu sit sapiens ut
tbe um idcirco et it sapi
etes fors ura e videte qua
lis esse debeat facies viri
sapiens videte que et qua
lia sut que uos soliatat et
manu ducut Sapiet^r pro
fecto e animu hys caduas
rebo supeminet^r habet res
creatas secudu ipaz effica
cia et valore estimare et
soli deo puro corde p amo
re ibere. Sicut ergo sapi
ens ne vto ammi vti i
adus succubat quo ad pm
ne intellecto idisternedo obet
ad secus et ne

aio lustrauerunt hec oia po
tissim subministrabit vigilans
studij immutatio vni et pre
stabit gra dei Dicit ei Sapiens
homi bono i respectu suo de
dit deus scientia et sapientia
et intelligentia
Sapientia iqua qua deus co
gnoscat et amat Scientia qua
bene i mundo uiuit et cohsat
et intelligentia qua mysteria
scripturaru pro ut spūs sctus
estlagitat penetrat Prea
dedit sapientia qua res sapiunt
secud sapore pū scientia
qua estimat secudu valore
sui et intelligentia qua itel
ligut secudu totu esse sui
Et iste e fructus triplex q
no facile cupit de tren 2
pa c. 1. hec profecto sut que
dat deus viro sapieti ut re
gula qua se et alios regat
ut lucna qua se et alios il
luminet ut abu quo se et
alios alat protegat et de
fedat ut agru et pmeaz
ut i ea laborado sibi et
alijs fructificet Et sub hoc
respectu ut fine facia nost
promouedo taqua vir sapi
ens pū pū uelit honora
tus cuius honor et gla pa
fuit pū vnde sapiet^r pre
ma n q v habet h^o x i q i
sacerdotibz pū secud e au
toritate fulciedo cu scientia
credeu sit i sua arte ff de
lega m l legat Et pū ter
tiu dada e sibi occasio ut p
ea qe actenq a sapientibz
didicit laborado i se et i
alijs fructu ferat dicit et
sapiens da sapien occasione
et addet ei sapia pūb ix
pū pū ergo auctoritate
sedis apostolice et pūle
gioru vniuersitat pūcio
ipm hanc i iue Tanto pū
secudu et tertiu do sibi au
toritate legedi et docedi
et oia ad huc gradu scientia

716
 Ad laudem omnipotentis dei ma-
 tris et virginis itemerate ana-
 rie ac totius civitatis fupine
 fidei quoque catholice ful-
 crimento et signat pro huius
 regni decore et gloria et
 utilitate In huius sacri co-
 uento solennis v. fuit ex or-
 dine agenda In primis pro
 fundamento actus dñs licet
 leget et paret q in situatu
 et ita mās eiusd vna de
 tñabit questione 2º ve-
 neranda decretor doctor dñs
 A de C amabit cū ad po-
 stuladu doctoralia isiga
 Tercio dñs lūcēda petet q
 ead elargiri Et quarto huius
 isiga fuit sibi cōferēda An-
 to et ultio fiet p ipm dñg
 qº dñ gratia actio An tu
 go ad pñm dñe lūcēda te-
 gat et pñarratu

Pro Bapti- i decretis

Expleto ita huius actus me-
 bro pñmo Nūc de reliquo
 me absolua In pñmis videt
 in verbu apli qº lectu e
 i dñce cūctis officio qm
 maxie pposito meo querre
 quo et orōm mee diuini ser-
 uois ut assolet fundamen-
 tū pñm et nostrū pñmoue
 dñ alloquat Nolite prude-
 res esse apud uos met ipsos
 Ad roma vñ

Equid prestatissimi pres-
 et dñi tritū nost e cōse-
 reat vñ illud sapient
 ne imitatis pñm

tue qº et si i qac et oibz
 psuasū esse accipit Vllis tñ
 qui hñs apptime eruditi et
 sapientie fonte assequi sūt
 plo ceteris adaptat Na si
 ipos diuinos itueam libros
 Ecce aplos diuinos flamē cla-
 mat plenos qā sciētia iflat
 caritas uero edificat pe-
 cor vñ de inuē n s pro
 defectu qº ite nō aliter
 itelligit n sciētia tñ pro
 desse cū caritas iest sme
 hat at iflare i i supbiaz
 i amissie vñositat attolle
 Sola ergo sciētia si fuerit
 superbiere facit sola si fue-
 rit prudēte que apud semet
 ipm effiat Nec credat qº
 sciētia habedo ex se posse
 omo excute superbia dicit
 ei glo sup id apli pñ ad
 Abesa n loqm nō qº hoibz
 pñha laude vitare nō pos-
 suñ n hoc i nob effecerit
 deo Et si ei facile sit illaz
 nō tūpe dñ noqat difficile
 tamē e ea nō delectari cū
 affert Et ut e apud Tu-
 lū lio pñ de officiis vñ iue-
 nit aliqº q laboribz suscep-
 tis pñulis qº aduñs nō qº
 mercede rerū gestaz glo-
 ria querat et hoc pacto
 uos dñe promouēde noli-
 te esse prudētes apud vos
 met ipsos Est etei ad
 modū difficile atz per hoc
 magnificū et excelsū viros
 sciētificos hñles et non
 apud se prudētes esse cū
 etiā sūt plurimū i natua
 bonis sūt excellētiēs Na-
 turalia at et scie de oibz
 pñmētis suis solet pro-
 uocare et gigne mentis
 tumore ut dñ vilhelmo
 i lio de vñso Et obea-
 ter beato Augº sup illud
 apli pñ Ad thio vñ pñm
 pe diuitibz nō sub-
 vere dicit grandē
 nā q i diuitis sūt

morbo superbie nō temptat
 nō autē temptat qui nō ideo
 magnā se putat q̄ diues
 ē in facie et ei fidelis ē
 illa sentētia Si q̄s existiat
 se scire aliq̄ nodū agnouit
 quēadmodū oporteat eū scire
 se cor̄ vñ Sed pulsāt for
 tasse q̄s animū q̄ sūt illa
 ex q̄b̄ eī modi difficultas
 pueriat i talib̄ vñs Iūu
 solutio videt̄ i patulo esse
 q̄a videlicet exers crescit
 aln q̄a alios prouocat ad
 distēdū et q̄a ip̄s scēb̄
 affert aln ip̄s loquēb̄
 silet aln ip̄s docēb̄
 gratulis impōit loquēdi
 modis Sic q̄ corū respectu
 aln apparēt quasi lērum
 ignari At i gēia ip̄or̄ ad
 alios collata videt̄ quasi
 diuis munerib̄ iaurata
 q̄ nō opus habet ut ab alijs
 doceat quō intelligat sc̄p
 turas Ad Sumar q̄ et illud
 magnop̄e accedit q̄ d̄t b̄s
 Jerōm̄s i quadā epla q̄a
 statutu ē oīb̄ eos amare
 sustinere colere mirari et
 corū dicta q̄ p̄a defedere
 et tueri Quē etiā si sc̄pta
 sua examināt elatio ē i so
 rib̄ q̄ videt subtilia Si
 aliena redarguūt et refel
 lūt quō eūdet amas ma
 nes q̄ sc̄iūt sup̄antia q̄
 si alios deuēdo fame sue
 pūdet dicit Jerōm̄s nōne
 i iactancie notā quā facile m̄
 pigūt Ex q̄b̄ ut alia que
 ad re h̄at q̄m late dici pos
 sēt missa facia sāt inotet
 q̄m sit laboriosū et diffia
 le sc̄iētia cū hūilitate i vna
 mēte comorari Et tamē ut
 i quol̄ docētē hūilitas m̄
 sit tuor et elatio procul
 sit sumop̄e regit̄ de ma
 et obe hūil doctrina habet
 ei h̄ p̄u doctrina arrogācia
 ut hūil nesciat sc̄iēre q̄
 et ita q̄
 et nūc iare nō pūdet

verbis ei cor̄ prodit q̄ tu
 docet q̄ i quoda sibi videt
 sublimitat culmine reside
 eos q̄ quos docet ut loqe
 ista se positos velut i vna
 respiciūt q̄b̄ nō cōsuledo
 loqui sed vix dīando dignat̄
 Verba sūt b̄i Greḡ 2^e
 mor̄ et pōit vñ di habet
 hoc vobis tamē dñe pro
 mouēde p̄fante erit hūili
 tate parit cū sc̄ia cōtine
 si nō fuerit prudēs apud
 uos metip̄m q̄m prudentia
 hūmū mūdi seminat e oīs
 mali et sagitta host̄ antiq̄
 vñ di bonorū h̄e em
 uoluit esse prudēs apud se
 metip̄m et ideo cecidit h̄e
 docuit p̄mū hōiē h̄ac p̄u
 dētia et p̄h̄t eūd̄ mox s̄
 egit h̄e q̄ nullū deit
 nisi que iuenerit apud
 semetip̄m prudētē esse v
 vñ q̄ nō ē cōuadere ut te
 teros et quā m̄plices
 eiōd̄ notēdi trāscas modos
 si vobis suggesserit itel
 lectū profunditate si con
 silij altitudine si igem̄ ma
 gitudine si sc̄pturaru copia
 fastuose porreperit me
 mēto apostolū dixisse q̄
 stultū dei ē sapiētiā est
 hominib̄ et q̄ infirmū ē
 dei foras ē hōib̄ p̄e ad
 cor̄ p̄o Si demū ad op̄m
 dñe p̄az h̄i queso am
 bulare ne incidat i p̄m igem̄
 osidētia et iam̄ glorie q̄
 nichil fugatio ē appetitū
 duor̄ p̄mū et id solū ma
 gnos viros errare fecit
 ut refert beatus Auḡ li
 st̄s de Ciui c̄ septis vbi
 etiā et illud Genete me
 moradu se igerit q̄ i li
 bro de tranquillitate animi
 recitat Aristotile dixisse
 vñ magnū igemū sine
 mētia dēmentie esse et
 pōit de m̄ de op̄e ad
 m̄ sup̄ alo p̄a vñ

idipm discendo impedimtu
affert na cu opm profic
di genz sit docē qd didicē
de elec cu i mgnm cuem
ferme omibz discendo ut
si quid ab mrio bene pfecte
rit protm magna se se de
discipulis cōsequos arbi
triet Et ita quid ut docti
disputet scētias q suas
obmpe tueri velit qd eis
offiat qm pmo ad disci
plinas gradus ē posse du
bitare secūdm psm i pōta
mēt Nec ē discendo aliq
ta mriū qm ut mris de
pā eruditoe psumat
Aut de ingemo sibi cōfideat
qm alterz discendi curaz
tollit alterū minuit S
uero premissoz v3 iamz
glorie appetito itelligē
scripturis sacris supmod
obest qz dū hūans laudi
bz aucupād animo itē
ē pmo sensu isolutos no
uas qz opmiones querit
deinde qe tpe adiuenerit
tenant defecit unde fit
ut redigere itellctū suū
i captiuitatē cōm smm
Apli recuset sit qz aliter
scripturas itelligit qm sps
sctis flagitat p x m q m
hēsis et dū de singulaz
tate scētiae gloriat semp
noles corrige i cūgro
pseuerat d. q. q i eāra
2 c dicit apls qm ob
re ne id i uob dñe pmo
uēde obueiat Nolite pru
dētes esse apud uosmetipm
qd fuit verbu p thēmate
scriptu

In hys aut verbz duo
veli cōsiderare dñe pro
mouēde vnu ex pposit
alterz ex opposito Ex parte
positi videte prudētia qe
sonat i viciū et quā ue
tat mostola dñe

Nolite esse sapiētes apud
uos metipm Ex parte uero
oppositi Amadūte esse qnd
prudētia que sonat i viciū
et quā nō dāpnat apostolo
sed hū tacite et alibi copies
se iungit et comedat pā
sqz prudētia mort mat
ē Ad hō vñ prudētia am
ms ē mors ē et ideo fugi
enda Altera uero prude
tia dux ad vitā ē ut ibid
subiit apls prudētia spūs
vita et pax et ideo ample
ctāda qm hāc a nob exigit
saluator nost dñs cuius
putas ē fidelis suoz et pru
dens que cōstituit dñs sup
famliā suā ut det illis
abū i tēpore luc vñ
Ecce oportet serui esse fi
dele et prudēte utiqz nō
apud semetipm sed apud
deū et alios qm obre dñe
pmouēde et aln Nolite ēē
prudētes i oculis uestris
sed estote prudētes ut ser
pētes et simplices ut co
lūke hoc ē sine ira sine ri
va sine q̄tāoe sine amari
tudis pñ Nec sit ut glo
riem i vob metipm quasi
sapiā vā sit regula aliorz
qz domi ē ubi perda sapi
ētia sapiētū et prudētia
prudētū reprobanda si sit
prudētes spū et qī aialia
plena oculis an et retro
apoc m de elec scriptū ē
ut stiat resistē astēderibz
evadāz ne tlo ut mo sup
specta

Hec at duo pro fmali hū
actz absolūtoe resūmēdo
dñi pō q i vobis pmiss
ex parte ppositi cōsiderēda
sit prudētia qe sonat i
viciū quāqz vocat apls
māens nolite esse pñ
ut vñ uosm

ses sapiens apud temet ipsos
 Quia si querit iacio hoc e
 qd sit sapere e desipere yuu
 illud ysaie v. qd sapietes
 est i oculis vris Dicit et
 beato Grego. v. v. mor
 iniqua mens du se esse sa
 piete carnaliter appetit stult
 ta se ad spualia ostendit
 Ut at i hac re gradi pauca
 dica sapia e per qua res sa
 puit queq prout sut vt vbi
 gra que pluris natura e
 plo qd ipa affectio sciat
 mora mino. mima mima
 unde si qd sapientia sapor
 boni diffinat respedi ex
 ratione no pt. m. b. b. h. sup
 ratione s. m. o. l. v. v. v. v. h. h. h.
 aut sapore secus cuius p
 dmo ex ipso pene exortu
 gis nostri Exquo ei cordis
 palatu sensu carnis puale
 te fuit vito serpet am
 qui tepit no sapere bonu
 ac sapor noxiu subitane
 insipientia qd mulieris sapor
 re boni exclusit qa serpet
 malicia insipientia trunent
 Qec nunc assidue sapientia vi
 cit malicia i mentibz ad quas
 itrauit ut dicit sapiens sa
 pore mali que illa inuenit
 sapore extirpas meliori
 intras ei sapientia du se su
 carnis ifatuat purificat
 intellectu cordis qd palatu
 sanat et reparat quo sana
 to ia sapit bonu sapit qd ipa
 sapientia qua i bonis melio
 nllm vba sut doctoris p
 memorati Quos fit ut qm
 mlti videamus fieri bona
 que tamen no sapiunt facie
 ribz ea si quid qd no sapor
 re boni ad illa sed occasioe
 aut necessitate impellut
 Sic eregioe mlti qe faciunt
 no sapiunt mali qd ad hoc
 pertrahut aut metu a cupi
 ditate rei cuius pna potio
 qua sapor mali Qui at tra
 ctat i affectu cordis vnde
 sapietes sut

maligni sut et i ipa sibi
 placent malicia Ecce nulla
 spe alterius comodi bladiete
 malicia ergo qd aliud e mfi
 sapor mali que prudentia
 carnis et per aplm vetita
 iuste appellamus Beata qd
 metit illa esse catholica
 scientia pda qua sibi tota
 veditant sapor boni et odii
 mali et hoc profecto e sa
 pientie victoria experiri
 qm sapientia vice malicia
 tur opbat cu excluso sa
 pore mali q no aliud q
 ipa malicia e boni qd in
 mus sapor itma metit oc
 cupate tota suauitate se
 tit Et ideo sapientia hoc no
 distat i scolis pda sed
 i sola xpi scola haurit
 et inuit De illis ei dicit
 Jeromo Epila de morte pau
 lime Inuenerat sane mda
 scientia iflatina a qua ite
 nunt et per illar scientia
 qua excreaturis habuit
 via sibi fent et stala per
 qua ad dei sapientia ascen
 det sed corrunt qd psumit
 Na credes homo carnalis
 habet sanos oculos et de
 falsa sanitate psumes et
 vana curiositate progredi
 ens defiat i se du ascedit
 sup se quia reuerberato
 a veritat lumine caligas
 ifirmitate et deficiet va
 nitate reddito solus redit
 i seipm et succedit falsi
 tas cu consumari debeat
 veritas et imedana fame
 toz assupserunt creaturas
 spes visibiles tanq simu
 lacia dmonz sed erat si
 militudo pegna ut i ea
 no cognosceret dei male
 state et tenebrosa ut no
 igit oculis sanitate et
 iessitay ut no proficeret ad
 salute Eregioe at de sto
 la xpi et que sit eis p
 cipia dicit pbeta ymnu
 dicit pbeta dicit pbeta
 dicit pbeta dicit pbeta

scire alius possit nō no-
ticia sed possessio diuine fa-
at Sic prorsus aliud ē
nosse deū aliud et time-
re cogno sapientē sed tunc
facit qui et afficit. Et bene
māu sapientie timor domi-
ga tūc p̄mū aīe deus sapit
cū ea afficit ad tmedū tūc
cū instruit ad frēdū tmes
dei iusticia tmes potētia
et sapit t iusto et potēs
deus qā timor sapor ē
porro sapor sapientē sic
stētia stēte sic diuine di-
vite. Quāpt ut dicit be-
ato Cipriano nos q p̄bi
nō verbis sed facti sumus
nō vestitu sapientia s̄ vir-
tute p̄feris q virtutū grā-
ciā magis quā tactāciā no-
vimo q nō loqm̄ magis
sed vivimo quasi p̄bi et
cultores dei prudentiar-
caris tāq̄ postea aīa
fugiat et hoc de p̄mo

Dei secūdo et ultio q i
uicibz p̄miss ex parte op-
posita cōsideranda sit prude-
cia qe sonat i virtutē et
quā nō prohibet apostolus
sed comedat. Nam si carnis
prudēcia mala ē spūalis
prudēcia ut sit bona ne-
cesse ē et si illa mors ē
ista vita erit ut ē p̄missū
Est at prudēcia vidēda
et appetēdā rerū cogitō
aut p̄m q dī i dīo de spū
et aīa prudēcia ē scire
quid aīa debeat facere
Aut p̄m p̄bū p̄oto Ethicorū
ē recta ratio agibilium Et
hoc prudēcia fulcra spe
et caritate tres p̄res ut
sit p̄fecta habet dī. Pa-
sistit i pericia sacrarū lī-
sue Canonū. Ea secu-
lariū stētia et iūa re-
p̄calū negat. Et
p̄m dicit be-

q ecclesiasticas disciplinas per
ordme nō ē imbuta et tēp-
ris appbatioe diuis stipend-
i officis eruditi nequaqua
ad summū ecclesie sacerdotiū
aspicere presumat habet
Iba p̄p̄ v̄ di c̄ y Et paulo
ad Thimothēu scribes ait
Antede lector et doctine. Et
q̄b̄ ubi dat̄ itelligi ut
dicit Brian q nō sufficit
doctoribz bona cōsuetudo et
morū honestas i addat̄
doctine stētia p̄p̄ v̄ di p̄
Ecce Quā ratio ē q n̄ doctor
ul̄ m̄gi fuerit stētia illu-
stratū nō sit dies diei eru-
ctat uerbu sed sit nov nocti
iduat sciētia qm̄ si cet̄o cet̄o
ducatur p̄bet ambo i fouea
cadit luce v̄ p̄p̄ v̄ di
que ip̄is De secūda q̄ sa-
cru cōfēt canones q docto-
res catholici ip̄as etiā se-
culariū līcitu periciā habet
debet nō quid ut libros ge-
nālū voluptatis causā legat
sed ut ea que i ip̄is utilia
invenit ad usū sacre erudi-
tiois cōvertat. Unde moyses
et damel om̄ sciēcia egyp-
tiorū et caldeorū fuisse eru-
ditū legūt̄ p̄p̄ v̄ di p̄
sed extra Et exaduerso Ep̄us
ille q̄ fatebat̄ se ḡmaticū
nō didicisse n̄ v̄m̄q̄ legisse
donatū ab ep̄scopo fuit
amotus de eta et quali c. si.
Nō ei negat̄ p̄hos et gen-
liū auctores p̄terūq̄ uen-
tati cōsona scripsisse et do-
ctuisse fidei n̄c accommoda-
que n̄ime p̄icienda sūt sed
ab eis tāq̄ iustis possessio-
ribz auferēda qm̄ i hūc
more spoliandi sūt egyp̄ti
ut dicit̄ Ebrei dīto p̄ sed
cōt. Porro i tertia parte
prudēcie p̄missa ea v̄m̄
faciūt sc̄toz pat̄ū iustitia
ut si q̄ i gubernat̄ tūc

promoto dat coadiutor vn q
 i fr m Debet sane Ecclesiar
 prelati hospitales esse xl n
 di p to l x v x v di volu
 Debet pauperu necessitatib
 prouide vn q n cur 2 r gla
 epi Debet no solu spualia
 sed et tpalia subsidia tar
 argute qua liberalit sub
 dit mstrare exeplo xpi q
 turbas se sequetes no mo
 uerbo doctrine veru etia cor
 poralib reficiebat alimeti
 At i huius exhibede liberalit
 offitns qnta iesse debeat fide
 litas qnta prudencia qd ne
 fiat ubi diuisi diuisaru per
 sonaru habedi sut delecto
 cu dicat lex suis etia fm
 iporu dignitate stipendia pre
 bnda esse ff de usufructu
 l mancipioru ptea ea i oib
 uted e liberalitate qe pro
 fit illis i quos cofert note
 at ulli l x v x v di frer
 nom Et hoc dweri ut sicut
 facit intelligat ne promoue
 dus qntu sit i pcedis do
 ctine pabulo analib habe
 da solertia ex quo i fomen
 tandis corporib hoc que
 dui fiat qba aie mltro pstat
 vn q i papiu x v m q m
 si habes s de sacrosf ecclis
 l facim Et ideo etia po
 no et pus cosuled e aie
 qua corpori vn q i c ult ff
 ad Carboni l i s n vn et
 aiaui saluti pmaria itenoe
 sua Santa pspuit r medet
 de eta et qli Cu sit ars de
 pe et remissioib cu ifirm
 tas Quos se trone ne pro
 mouedo po studiū pbre q
 cosulte feat Et nuc ut si
 at necesse e ad hac qdu
 obhor uocari ut que i hac
 ipa facite hactenq proficie
 do i sui pectoris armario co
 nescit alioia p comodo et
 amict et hredat ad
 mlti tui an ite fa
 mie

Auctoritate sedis aplice et
 puilegioru alme vniuersitat
 me ofero sibi ad preses grad
 bacalariatu i decretis ut pos
 sit lege doct et ceteros act
 ad hac gradu spectates exer
 cere Ino noie pris et filij
 et spuz sibi ome

Pro bant
 i decretis

Dictum ia aliquantisper pro
 laude pnt nu promouedi
 tota vobis patres et viri do
 ctissimi te no exigui ponde
 ris m oblata esse arbitror
 cosideras qnta esse debeat
 eis oroms qntas que tota
 eis habeda e quoru graus
 simu e iudiciu et quoz ex
 pectatio omi cura et cogi
 tatioe satisfacta Amaduto
 ei i eimodi dicendi gene
 Antiquos illos grecos la
 tinos q oratores acuratis
 sic sui exerceuissē igentu
 ut vioru illustriu laudes
 vtutes et merita p eoru
 dignitate ornae ac celebrare
 potuisset pntu qa complu
 res uelut iam glorie aut
 certe fauoris hom appetens
 sim mlti alit et alit i ea
 re loqui et conari sut que
 nob i stola xpi postit nec
 mitteda reliquit qba ita lo
 quedu esse presmtu e ut
 no uba no fauor audieru
 sed uboz effecto et edifi
 catio sumoye querat x v
 x v m di sedulo i q i mar
 chion ff de legib l fac
 Quo pacto ut fimo me
 talis e se possit diuis r
 iuat eloqo pro bni allocutioe

nostri promouendi assumpsi qd
scribit ad Colos p^o et le-
ctu e^t tunc dicit officio
Digne ambulet Et quid
nostis viri spectabiles et
egregii q^{uod} hoc vbo apli os
passim q^{uod} cristu^m iduerunt ut
digne ambulet admonet
qu^{anto} magis q^{uam} alijs iⁿ vbo de
ctine p^{ro}mi^t ut digne am-
bulet necesse est de voto et
vo re magne p^{er} q^{uod} m^{agis} p^{ro}pue
N^{on} ut dicit beato yermo
iⁿ epla con^{tra} helmoia apud
p^{ro}anos magnus est solecismus
et vitium turpe qd ut narra-
re ul^{tra} facit qd ne iⁿ vob^{is}
admittat^{ur} d^{omi}ne bacalaruade
ut q^{uod} nec intellectu uester
a veritate aberrat n^{on} aspe-
ctus a bonitate degeneret
impleam^{us} agnos^{cent} voluntatis
eius iⁿ omⁿi sapientia et intelle-
ctu sp^{iritu}ali ut digne ambu-
let p^{ro} oia deo placentes ubi
t^{em}p^{or}e ea sigⁿa p^{ro}ferat et digne
ambulat viri est prudentia
p^{ro}are vobis prestare bonitate
p^{ro}bitate et cu^m quid rite dixe-
rit ad alioru^m exortatione
seipm^{um} probare faciendo Nec
ei prodest plurimu^m vite
mortalium quoru^m comodis
secundu^m presidencia^m consulere
debet tantu^m vicijs p^{ro}curauit
atq^{ue} iⁿ illis corriged^{us} nos
acces prebe^t sed bene viuendi
officij ac rectissime vite cu^m
coartari ad vicijs imitatioⁿem
x^pi m^{agis} q^{uam} iⁿ ois p^{ar}t^{ib} de officio
magis m^{agis} l^{ib} officiu^m Nec
abre qm^{um} p^{ro}mitu^m animis ibe-
ret q^{uod} est op^{er}is oculis vide^{re}
magis q^{uod} comouem^{us} ad r^{ati}onem
viuendi ratione probitates
boni inspiciendo et vite ite-
gritate qm^{um} audiendo uerba
ampulosa et magnifica se-
tencia^m p^{ro}ferat a d^{omi}no vi-
ta discrepantes At ille qui
bene viuendi formula^m docet
exemplo su^o alioru^m a^{ut} vicia
no solu^m ubi f^{aci}unt

reprehendit hic excoleda est iⁿ
ceteros hic doctor boni et vite
magis habet debet mens est ca-
uens iⁿ q^{uod} iⁿ vilissio^m Na^m si no-
luerit iⁿ alioru^m malicia^m tucbe^t
argue^t boni errata et iⁿ ea re
nostra eloquentia ostetare
q^{uod} d^{omi}ni boni dicit orator
egregiu^m camp^{us} patebit etia^m
iⁿ docto h^{oc} ad d^{omi}ni fragi-
les ei nos ac p^{ro}nos natura
constituit ad p^{ro}curand^{um} v^{ic}tijs
ois etas sensu^m dedit blan-
dimeta q^{uod} noⁿ facile obstitio^m
multas q^{uod} alliam^{us} pala^m p^{ro}
sunt voluptates cupiditatu^m
illerebras quoda^m iⁿ finitas ex-
plicauit p^{ro}ut uero taqua^m
omⁿi reu^{er}u^m domnatu^m iⁿ arduo
quoda^m loco atq^{ue} iⁿ excolesa^m acce-
collocant ad qua^m noⁿ licet
iⁿ sumis laborib^{us} puenire
test^{is} est p^{ro}bas p^{ro} et h^{oc} etia^m
p^{ro}ut ita difficilia esse con-
stituas itaq^{ue} si veli detestari
auaricia^m si luxuria^m si super-
bia^m si ambitioⁿem si reliquas
ite^m animi pestes amplissime
id copiosissime posse facere Et
itapies ab illa maloru^m omⁿi
pate^t atq^{ue} efficitur auari-
cia^m magna uoce ducere illar^{um}
pecunie studiū habet qua^m nemo
vniq^{ue} sapiens coarpu^m v^{ic}tijs
q^{uod} iⁿ sociates cor^{dis} animu^m q^{uod}
vile efficitur illar^{um} d^{omi}ni a^{ut}
q^{uod} iⁿ m^{agis} h^{oc} m^{agis} illuc age^t
illu^m et rapere turbis modo
et procelle q^{uod} ex^{em}plis
p^{ro}bat plurimu^m maloru^m iⁿ
au^{er} et causa^m mortalib^{us} exi-
tisse nihil sitm^{um} habet ul^{tra} equi-
tate^m iustu^m m^{agis} caru^m p^{ro}ter
pecunias noⁿ suare religione
erga deu^m noⁿ p^{ro}terare iⁿ p^{ro}ter
te noⁿ caritate iⁿ p^{ro}xim^{um} sed
turbais suane societatis offi-
c^{iu} oia ad questu^m oia ad
comodu^m suu^m referre Et ob
h^{oc} iⁿ iustitiae m^{agis} iⁿ
loca

Curvata q̄ blandū suū q̄is
 malū sola esse acusare que
 nos reddet belius similes
 que ab om̄i ratiōe sensu q̄ au-
 teret v̄v̄ n̄ q̄ m̄ i eo form-
 rator i c̄ salon h̄ec ē illa
 quā i fabulis accepit v̄li-
 vis sonos i variatū feratū
 mōstra uertisse cui n̄ q̄da
 q̄ sapiētes habui sūt testi-
 ftere ualuerūt d̄c̄ c̄ Salo-
 mon sine qua pauca luerūt
 l̄ di q̄ tua et q̄ iter septe-
 vicia maximū scelus ex eo d̄-
 q̄ per carnis imūditia et
 petulantiā tēplū dei arguit
 violare v̄v̄ n̄ q̄ v̄n̄ nō solu
 seāt̄ yāz demū q̄ loq̄ de
 supbia q̄itū illa prebēt
 nobis tēp̄ ad d̄cedū p̄m
 illa cognoscit̄ maior illū
 sp̄m cū m̄lto suor agmē
 eruisse de celo parenter
 nostrū p̄mēuū vita beata
 p̄uasse fortitates st̄p̄p̄as
 diremisse m̄lta bella iter
 h̄ores excitasse s̄m̄m̄as
 domos euerisse et v̄bes
 quā plurimas domq̄ fuisse
 et esse quasi pestifer q̄d̄
 calamitatū nr̄az semen
 de pe di n̄ p̄ q̄ v̄o d̄uid
 est q̄ne v̄iā abito nō ne
 et ip̄a n̄llm̄ t̄minū habens
 plurimos mortalū ira t̄-
 p̄lexa ē ut coegerit desiste-
 a r̄tō t̄m̄te r̄tōis nō ē
 q̄ est m̄et̄ p̄es optimi pu-
 as v̄res h̄uō esse ad p̄uer-
 tēdā statū nr̄i q̄etē versat
 ei p̄ectora nr̄a nec s̄m̄t
 nos esse reb̄ mediocrib̄
 otētos h̄ec profecto p̄ma
 iter gētes d̄nā h̄ec m̄pe-
 riale nome fastuosū osti-
 vit h̄ec res publicas pu-
 tit h̄ec uastat̄ p̄roicias
 h̄ec ol̄m̄ s̄m̄mata p̄rocie
 aut et fouit̄ s̄p̄ocūsm̄
 s̄l̄iper ad nos id̄uit d̄n̄
 q̄q̄ videri v̄lt dignū h̄o-
 re quē expetit sic q̄ to-
 m̄ūdu

trā q̄ fanga aliora pete-
 tes dū yūra d̄ina et h̄uana
 q̄tmo ut cōcupit̄ dignatib̄
 potam̄ Et q̄m̄ tēp̄is d̄ili-
 gētiā de qua loq̄m̄ n̄pocūst̄
 oteplam̄ immane bestiaz
 seussim̄ mōstrū q̄ sola
 itēta ē ad fallēdū qua uer-
 borū otumelia h̄at p̄sequi
 nō liceat fraudis est
 pabulū inq̄tat̄ h̄eliq̄ et
 ei animācia cū nocē volūt
 nullis istōis id̄ agit ullā
 simulac̄onē sp̄cie sed palā
 h̄uō v̄ic̄ experia ac ip̄o-
 cūst̄ cū maxie nocē studet
 simulat se profuturā ut
 p̄us cordi nr̄o ut v̄lno is̄
 gat q̄m̄ q̄ illis tela potu-
 erit cōspexisse n̄llā q̄am̄
 tulū esse capitaliore pe-
 ste iqt̄ quā cā q̄ h̄om̄
 ifert̄ ab h̄ore h̄os simula-
 tores fraudulentos desti-
 gnās de q̄b̄ id̄ ait p̄ssim̄
 gen̄s h̄om̄ esse eorū qui
 tū male sūt id̄ agāt ut
 v̄m̄ h̄om̄ videāt̄ Seḡt̄
 m̄tto studiū gule que
 corporis nr̄i māxpia nos
 reddit dū v̄etū s̄m̄e stu-
 dem̄ querētes palati ob-
 lectamēta x̄ l̄ di q̄d̄q̄
 m̄tto ira m̄tto odiū r̄tō
 iudicio h̄ria x̄ l̄ q̄m̄ q̄tuor
 m̄tto etiā reliqua h̄uōre
 mod̄ dies ei deficeret si
 p̄ om̄ genera v̄icior̄ di-
 sturres quātā t̄comoda mor-
 talib̄ attulerit p̄fere
 h̄oc solū d̄v̄isse sufficiat
 q̄ q̄tūq̄ etiā orōne egre-
 gra et iquā pro v̄icib̄
 suis m̄ltas doctor̄ h̄om̄
 s̄etēnas ofert̄ ad bene-
 fice q̄ v̄uēd̄ p̄m̄etes
 aliorū demerita redarguit
 suorū p̄cit̄ ignari ualde
 vidēt̄ up̄ta uerbū ueritat̄
 oberrare Cū eorū talis d̄-
 esse iſtitutio nō ut rep̄h̄e-
 dat̄ yllā solū i alib̄ sed
 ut i semetip̄is op̄mant̄
 ut nō h̄om̄

Simoniacos / victorū q
 rephesores dicitur sed eme
 dadores vite ac bonorū ope
 rā effectores Est ei pfa
 ale loqui i publicū belle
 at orate pmoēs sub agm
 habitu hom fauores et
 vlti fama captiuates
 Sed n que ore profers / to
 probes operado mqr i qz
 profeceris neqz illis Am
 tulio teste vtut onā laus
 i actioe consistit no verb
 iamby mostrari pt no ote
 tatioe dūdi sed actu req
 rit et exercitiū sui Et ut
 dicit Seneca plū oculis
 oculis credūt hoies qua
 uerbis et cōsiderado vne
 di norma p magnū caput
 imitade vtut itamētū
 cadere hui fuerit sitorū
 patrū iūstia / ut no uet
 horū mqr essent sed vite
 Inipe frat dilecte dñe
 hanc de a paulo et petro
 corū qz successoribz nro fi
 dei fudamēt / mltā sunt
 corū dīta sīte sapiet egre
 gie ad fidelū disciplinā
 actamē reperies ibi i illis
 stimomā vite magis pro
 fuisse ad sūstēte legē aug
 mētū qz ordine videbat
 me erile res queda durisse
 legis illa ūba dīne reliq
 patre et matre uēde oīa et
 da pauperibz tolle crucē
 tuā et sequē me diligite
 micos vros benefacite hys
 q oderūt uos ad iūntia
 uos prebete et silia i hūc
 modū austerā et a sensu
 mō abhorrena ut qē mol
 liora erat et mltō facilio
 ra ite ad hūanā naturā
 magis accomodata legē ge
 nū pcepta firmata vfu
 quotidiano et legibz sanc
 ita Ad nā ergo cause fu
 isse putas ut p om con
 matione adūsh tot bella
 tot dyaboli ipe tot
 mīpū persequa

tā subito fides v cōuenit et
 p vniūsu trātū orbe cōt m
 peratorū seūssia edita tā
 late se pagauit Illud pro
 fecto fuit ut et si seuerissia
 legē et sūssia predicaret
 vti dei tamē cū seipos pre
 bebāt i exēplū eorū q aspe
 rima videbāt / facilia illa
 esse mostrabāt si qz mō mēte
 adhibuisset vite sūqz itegri
 tate cōmouebāt plos et
 rerū mudanatu et sumet
 suadebāt no afferebāt sapi
 enā plos ad predicanū
 sed vite exēplā no osten
 debāt eloquēcia sed mores
 sūssios i mediū proferebāt
 Exornabāt quid illi pmoēs
 suos no aliorū sēctis et
 uerbis curcibz ut pleriqz
 nostrū faciet sed abstīnēcia
 paupitate splendore vtutū
 sic qz vto erat quā seqbat
 hoies i illis sūss vris vto
 nāqz uera et expressa no ficta
 no adūbiata lenocinā quā
 laudat vlt magissia ut nūc
 teporibz fieri vides n dūq
 fūta qz quemat ridiculi e
 hois et a dei pceptis aliei
 At no adūtur isti qnta dō
 mala fidelibz iferat Nā cū
 dei ūba enūciat vbis corū
 ulla auctoritas ulla fides
 adhibet / cū itelligat plūs
 illos suos emedatores tātu
 distepare a doctrina quā pro
 ferūt forā qz vūedi ad eo
 ab oīs ostētiōe dissimle
 Illos ei seqt illos imittat
 plūs q dixerūt quid facied
 it probat faciedo qd docet
 Nec vniqz i eo qd fugiendū
 dixerūt depēdūt Illos per
 maxie imittat quos mag
 cū viderit quā cū audierit
 hoies admirat q d am
 at ea auduit ut

illud Genere qd' nōt glo
v v v m di sedulo Egru nos
sumo medicu quimo nō elo
quēte sed sanāte nū obre
ut reddā conde talit' disgre
sus sū uos dñe hanc de qd'
i uob et ista impleat' dige
ambulet' qd' fuit pro tbe
mate dictu

In hys ubis ut iā uobiscū
dñe promouēde mag' deima
te et p'p' agā et per hoc
me finaliter absolua cor
dete p'mo omez uob' vicioz
peste iterdicta considerate
secundo tota uob' mittade
vtut' sollicitudine magno
opere mdicta qm uob' d'pli
uerbo di' Epū ambulate
et desideria carnis ne per
ficiet' ad Gal vō v v q
n due Amadūte et t'no
igem uob' i eimodi vtutu
progressu pfectu qm ma
xīe p'suasu ut nō iā cor
p'eat more sedeat' sed sit
deus stōs ambulet' de vtu
te i vtute p's l' v v m
de pe di n' scāz p'mū sūt
ab oppoito huius adūb' digne
multū ei iqt apls idigne
ambulat' quos sepe diceba
uob' nūc at et flēs dico
micos crucis xpi ad p'bil
m m q i nllū Secūdu uob'
i pposito eiusd' adūb' digne
claudū ut digne ambu
let' vocatioe qua uocati
est' ad Ephe m de regula
luz v v i q i r i Sed tertiu
i libo pfectu denotate ex
pressu emt' dū di' ambu
let' In huc quippe more
de illis sās aiābz dicit'
ubi erat spūs impet' illū
gradiebat' et reuertebat'
cū ambularet Exel pō
p'p' cu pō vigilas qd'
i hūc i hūc i hūc i hūc

uocati ad profitedū iustitia
ūritū clarissia huc actes
ferut' cūq' prout uos sacra
edoret canones triplex est
officiū ad deū vā ad seipm
et proxm v v q n cū deuo
tissia p' de iustitia et me
l' iustitia p' i et i p'heio
deicta et qd' ibi notat'
sanguine uos exibe' deo de
uotū et pul' proxio iustu
et rectū et sibi p' scim et
imaculatū et p' hoc ut si
lū lūc ambulate ad Ephe v
Sed hoc breuitatis amore
missa facio tū cū p'me
dissol' mēbra paululu imo
rabor Et p'mū qd' d'vī
omez uob' dñe promouēde
vicioz peste iterdicta
In quo loco p'lma se se di
ceda offerūt et vno q'
cōfluūt agmē qbz si au
scultē et vob' quid auditu
m uero dictu logiora fōe
fēcio Sed hoc salte ad re
hāt d'vīse sufficiat qd' p
magmū ē ut di' Genere
i l'io de copia ūboz No
corpori cōtubmo vicioz
In qua quid fēctia qua
recte usus sit corruptio
vbo ex hoc inotet q' omē
viciū et solū tūc et nāle
nāe hōis notet et sumo
bono dūtaxat g'uarū exi
sit prout deducit beato
Aug' de cui dei l'io v v
r n et m Cū ei de' sūma
essēcia sit hoc ē sūme sit
reba quas ex nichilo cāuit
esse dedit sed nō fame ēē
sit ipe ē Et alijs qd' dedit
esse amplioz alijs mino
et nās essēciaz q' d'vī
ordinauit atz per hoc ei
nē qe sūme ē et qua fa
ciere sūt quēcūq' sūt of
fēcia nlla ūna ē Dicit'
at i p'p' aliq' tūc di
v v v v v v v v v v v

ei⁹ imperio nihil profecto
 ei uolentes nocere sed sibi ip^{is}
 vni⁹ ei⁹ sunt resistendi vo-
 lute noⁿ cedendi potestate
 Et idcirco viciu quo resistit
 deo q^{ui} ei⁹ appellat^r ma^{gn}a
 Non deo sed ip^{is} malu^m est
 Neq^{ue} hoc obaliud n^{on} q^{ui} cor
 rumpit iⁿ eis bonu^m ne adime-
 do integritate pulcritudine sa-
 lute et v^{er}itate. Preterea
 dicit^r incommutabile bonu^m noⁿ
 esse n^{on} vnu^m vera^m de^um v^{er}o
 n^{on} q^{ui} m^ul^{ti} incommutabilis ea
 uero que fecit bona q^{ui} est
 q^{ui} ab illo veritatem muta-
 bilita q^{ui} noⁿ de illo sed de
 nichilo facta sunt q^{ui} q^{ui}
 suma noⁿ sit q^{ui} de^us est
 maior bonu^m magna tamen
 sunt ea mutabilia bona q^{ui}
 adherere p^{oss}ut ut b^{ea}t^u sit
 immutabili bono q^{ui} usq^{ue}
 adeo bonu^m corp^{us} est ut sine
 illo misera sit necesse est
 q^{ui} cu^m ita sit huc ne q^{ui}
 iⁿ tanta excellencia creata est
 ut licet ip^{sa} sit mutabilis
 inherendo tamen immutabili bo-
 no b^{ea}titudinem consequatur n^{on}
 expleat indigesta sua nisi
 b^{ea}t^u sit ei⁹ explede noⁿ
 sufficit n^{on} de^us profecto noⁿ
 illi adherere viciu^m est de
 ergo viciu^m nature nocet
 At per hoc q^{ui} n^{on} est
 Na^m q^{ui} viciata ab illa q^{ui}
 adheret deo noⁿ natura
 differt sed viciu^m q^{ui} nemo
 na^m q^{ui} viciu^m q^{ui}q^{ue} malu^m est
 Q^{ui} ergo cu^m viciu^m oculor^{um}
 d^{icitur} cecitas id ostendit^r q^{ui}
 ad natura^m oculor^{um} p^{er}meat
 vis^{us} Et cu^m viciu^m aurium d^{icitur}
 surditas adeoru^m natura^m
 d^{icitur} p^{er}meⁿte auditu^m ista cu^m
 viciu^m creature rational^{is}
 d^{icitur} q^{ui} noⁿ adheret deo h^{ab}e^{re}
 ap^{er}tissime declarat^r ei⁹ na^m
 ut deo adhereat querre
 porro q^{ui} magna sit la^m
 adherere deo ut n^{on} viciu^m
 de^us sapiat illo gaudeat

tato q^{ui} bono sine morte sine
 errore sine molestia p^{er}ficiat^r
 q^{ui} digne cogitare possit a
 eloqui^m v^{er}ba sunt Aug^{ust}
 loco pallegato et hoc de
 p^{ri}mo

Adicia secundo tota uobis
 d^{omi}ne promouende imitade
 v^{er}it^{as} sollicitudine iⁿ v^{er}o
 p^{ri}miss^{is} esse iⁿdicta q^{ui} quo
 est loco qua^m multa dia pos-
 set yⁿstitutioni n^{ost}re vite ne-
 cessaria v^{er}o ei⁹ est multa
 a poet^{is} multa ab hystor^{is}
 multa et apl^{is} a p^{ro}ph^{et}is lau-
 dat^r veluti ars bene viu^{er}e
 di^{ci} et excell^{en}tissimu^m bonu^m
 iⁿ a^{er}e bo^{is} Cetera ei⁹ que
 habet ho^{ies} noⁿ mag^{is} pos-
 sident^r sunt q^{ui} alteri^{us} cui^{us}q^{ue}
 ut aleari ludo huc et illuc
 tr^{an}seuna sola v^{er}it^{as} et
 viciu^m et mortuo stabilis
 est et futura possessio Sed
 m^ulto ista solis ad r^e h^{ab}e^{re}
 sume veritat^{is} imitar^r testio
 que duas conuersationis vias
 et distincta iⁿ diuiso iⁿmetra
 viuendi iⁿ est ostendit dices
 r^um lata et sp^{er}iosa via est
 q^{ui} ducit ad morte^m et multa
 sunt q^{ui} iⁿtrat p^{er} ea et her
 q^{ui} viciu^m Et rursu^m quaz
 ar^{ta} et angusta via est q^{ui}
 ducit ad vita^m et pauci s^{un}t
 q^{ui} iⁿueniunt ea et her est v^{er}it^{as}
 rurs^{us} v^{er}o q^{ui}ta iⁿ h^{ab}e^{re}
 vias separa^{to} est q^{ui}ntu^m di-
 scimeⁿ illa ad morte^m ista
 ad vita^m tedit yⁿlla cele-
 brat^r a plurib^{us} et tenet^r
 a m^ultis her vix iⁿuenit^r a
 paucis yⁿlla ei⁹ viciu^m p^{er}
 coⁿsuetudine^m q^{ui} declinor
 et mollior et velut q^{ui}da^m
 amena florib^{us} uoluptat^{is}
 facile ad se rapit comean-
 tu^m m^ultitudin^{em} her uero
 iⁿfueto calle v^{er}itatu^m tristi-
 or atz horridior ab h^{is}
 tantu^m diligit^r q^{ui} noⁿ tan
 delectat^r iⁿmetra

et et iſuaue vtutu via mima
 facit vniuersi coſuetudo qe
 ſi i parte altera transferat
 tueret ſit ſcripta dicit ſe
 mta iuſtiae leuis Verba
 ſit bñ Veronim i Ep̃la ad
 Cellana Bonas ia ergo ra
 aone vite nre p qua poſſim
 gradiam via et oſtia teſte
 diſſi qe oē qd agis aut
 de lata a de anguſta via e
 Si cū paucis anguſtu iter
 et ſubtile qñdas ſemita
 imo ad vita tedio Si uero
 mltoru comitant via ſm
 om ſmar imo ad mortem
 Si q odio atz iuidia poſſi
 dem ſi cupiditate et aua
 ricia cedim ſi preſentia como
 da futuriſ pferim p ſpacio
 ſa iudicā via habet et ad
 hoc comitū mltitudiez et
 late ſimiliū ſtupam agmibz
 Si uigilia ſi libidine ex
 plere uolu ſi iuria pidi
 tare ſi maledicti maledicti
 et aduſi mēu pmo animo
 ſumoz eā cū pluribz ſeru
 mur et mltoru vias imo
 tot nri ſoci quot exnei ue
 ritat Exiit ab hñs oiba
 vacui ſi ſumoz ſi puru ac
 liberu pſtamo animu et
 om cupiditate calcata ſolis
 ſtudeo diuites eſſe vtutibz
 p anguſta via mēim qm
 auſano iſta paucoru e eſt
 q p rāz atz diſſile huius
 qmmeris comites reperire
 qm vtut et ſapie et ſalu
 tis hec via e ad qua uere
 uolēte ut ait Seneca i
 lio de vita bñ tutiſſia qz
 via et cellexerima maxie
 decipit Nichil ergo mag
 ptimeſced e qm ne pētoz
 titu ſeqm antecedeu gre
 ge pgetes nō quo eū ſit
 ſed quo it At q ulla res
 nos maioribz malis ipli
 cat at q ad timore vlti
 mē certia tota ra ue

et i hoc ſit abſolutū ſecūd

Tercio at et finalit dixi
 Ingem uob dñe promoue
 de i vtutibz pfectu i vīs
 premiſſ qua maxie eſſe p
 ſuſu ut ſit digne ambulet
 qm ut ait beato Grego i ep̃
 ad queda egrotu ſympſe
 ctu et lagudu bonu e m
 otu ſine terrame proiecta
 vti Et ideo a forti mltite
 ſeper i acie ſtadu e et que
 reda ocaſio qua vti eute
 ſtat exuſſa et amatori pre
 lioru ornameto ſit vltima
 Et ut dedunt ide ſit doctor
 i ep̃ ad Theſſote hec i oiba
 ſola e pfecto ſi imperfector
 ſe eſſe nouerit Sic ei ve
 ritas iqt et uos cū oima
 fecerit qe pcepta ſit uob
 dicte ſui iutiles ſimoz qd
 debuiſ face ſeru Quis etei
 et mgt nō om largitor bo
 norz qtem nō e hñs que
 habet ſed ſeper maiora de
 ſiderat qe nō habet p
 qd ſuo torpēti i emē dicit
 Ruare nō dedisti pecuniam
 mea admeſaz et ego ue
 mēs cū vſuris exēgiſſez
 illa et ſeqt ibi quo a
 timido ul negligete ſuo
 auferit mna ad negociad
 omiſſa et tradit nō ei q
 lucrifererat minoz ſed q
 plo id e ei qui ſup dece
 fuerat ciuitates Exquo
 motet dñm noſtru vſuaz
 ſpuales n a nob ſep req
 rēte qd qd et apls ſtēs
 pteruoz obliuiſit et
 ad ea qe ante ſit ſe exte
 dit id eſt quotidie proſi
 at nec ſuat i ſudario de
 licate gratia qua accepit
 ſed auaro negociator re
 nouat de ote i die et
 detreſte putat n ſep cre
 uerit hñc et iacob dñs
 ſimi pūſ filio ſolo et
 nūc cū ſaculo ſuo pūit
 meo potama ias lade

timere Et q̄ delicatissime a
 rebata fuerat educto. Ca-
 pite ad caput pro puluillo
 utit̄ vidit scala de tra usq̄
 ad celū et ascendēs super
 ea angelos et descendēs
 et desup̄ iniret̄ dñm. Cui
 hoc certe ut lassis manū
 porrigeret. ut ascendēs
 suos ad labore prouocet
 aspectu vnde et vocat̄ locū
 ille Bethel i domo dei
 i qua quotidie ascendit et
 descendit. et ei sit corruūt
 si fuerit negligēs et pec-
 catores p̄stūm reapiūt q̄d
 si sordes fletibz lauerūt
 hoc ideo dicit ut te nō terre-
 ant descendēs sed prouocet
 ascendēs. Nūq̄ ei exēplū
 a malis sūt et i seculi
 reba sepe a meliori parte
 intamēta v̄tutū sūt. Per
 ha bñ Jeronimū i Ep̄la ad
 Julianū. Vides ergo fr̄
 dilecte q̄ nō ad oīū sed
 ad labore uocatus ut am-
 bulēs ut ascendas. Nā ut d̄
 idē sūt doctor nre milicie
 specime ē laud p̄ ardua cō-
 pone gradu per duā uictū
 et inferiā durā viā du-
 ris p̄ferre celsū ad celū
 nobis per aspera p̄ angu-
 sta loca per duos amfra-
 cta sita ē via ad celū deo
 fortissim milite vocat que
 committētibz glorijs pressue
 deducit p̄ma q̄ victore
 suscipiūt regnaturū. Nūc
 finē v̄bis facēs q̄ scriptū
 ē maledictū q̄ facit op̄
 domi negligēt. Hoc i cal-
 ce finem mei dixerū. ac
 stat ē fr̄ dilecte cū an-
 nis gr̄a crescat cū etate
 iusticia et fides eo perfer-
 nor sit q̄ semor quia dñs
 iustus q̄ nob exēplū viuendi
 reliquit proficiebat non
 etate tantū corporea sed
 sapientia et gratia corā dō
 et hominibz. Et omē tēp̄
 i quo te meliore nō se-
 ris hoc estima.

que oīa ut p̄ oratioz q̄d al-
 nouis ate fiant ut q̄ proutu-
 ribz tuis p̄mū nō desit de
 sui honoris Ego auctoritate
 oīpotē dei et sedis aposto-
 lice et p̄uilegiōz huius alme
 vniuersitat̄ confecto i gradu
 sacralariato i decret̄ te q̄
 sacralariū promūno. In noīe
 patris et filij et sp̄s scti

m. Pro Licētiā

Locuturo pro honore iſignis
 vni domi Licētiā q̄m i hoc
 dūcēdi gr̄e ut dicit Julio i
 p̄ma orōne. Nichil n̄ p̄fectū
 igemo elaboratū industria
 afferri oportet tale q̄ ē ut
 difficilis sit i eo p̄ncipiū q̄m
 exitū inire. Nā neq̄ vnus
 ē aditū adimā et plūrali-
 tas animū habet cogit. ut
 ambigū i huius v̄lōre suo
 ita imitator semorū laudabi-
 le more ut orō mea certo et
 stabili hercat. fundamēto. N̄
 sūp̄ q̄d scūbit ad hāc v̄o
 et lectū i curret̄ dūce offiā
 et habet ē di ponderet m
 q̄ vñ postulato. Instruit i
 spū. Prestatissim p̄res et do-
 ctōres et magi eximii ceteri
 q̄ om̄ spectabiles et collēdi
 dūcēti sūt iſtructores p̄lor
 reipublice p̄necessariū meret̄
 et iultū illis p̄mēi seculi
 statū si attēdiō. luce clario
 cognoscat. Eqs si uastate mō
 consideramus stupēdū parit̄
 et indignū videri solet q̄ to-
 tū hūc iulū sūt relin-

subito ignorantia sui venerit
ut ablata ex oculis ueritate
neq; religio ueri dei neq; hu
manitatis ratio tenet. Cepe
runt et ei scriptura sacra ferere
testimonium homines relicto
patere et conditore omni deo
insensibilia digitorum suorum
figmenta uenerari. Et ausi a
summo et uno bono ad corru
ptos et fragiles deos lapsi
sunt et studerent huius rebo
rum duntaxat corpus ornat
aliter et delectatur. quibusq;
in fugacius est morte sibi
cum deus falsis et bonus corpo
ralibus assauerunt. Qui hec
profecto secus lactatum pro
pino quod gentiles quod prius et
scriptura ueri carere summi
boni non in celo sed in terra et
coribus implicati quesierunt.
Non etiam ad perfectam dei cogni
tionem condunt qualiscumque scrip
tura. Nec ad hoc humanum pa
lens et efficax est ingenium sed
altiore adimmerto opus est
fidei uidelicet lumine et ea
que ex celo ueniunt ueritatis do
ctrina. x. v. m. q. i. omnis u. ex
hinc. I. de summa tunc cultos
pilos et l. m. claras quo fit
ut qui hac igitur in cordi est ue
ritatis lumine non illud in doct
ruam sapientie libris queri
ret non a mundi sapientibus ac
cipere se putet. quoniam abston
ditum est ab eis. math. vi. xv
vi. q. n. qui sine christo siquid
pilos magnis floruisse inge
niis et studio profectus p
suasus habet et illorum bene
ficio plurima publicata sunt
posteris quibus et gaudent et
mirantur licet prout late
deducit pollicitatus. l. i. pro
pino. Quod autem cause fuerit cur
tot ingenis totque temporibus
alto studio et labore que
sita ab ipsis beatitudo uera in
ta non fuerit. unquam quod ea
extra suos fines quesierunt
aut ei fructum peritiam in
eandem ad pauperum suorum
uicem res. l. i. de

et si alibi querit. alia quod
frustrat. idcirco. Ab illis ea
teno petat. ueritatis professio
et salutis uia perit. quibus
credita sunt diuinorum eloquiorum
scripta quos ipsa ueritas ad ex
colleda uinea sua misit in eam.
Primo mac hoc est ab imao na
turali mundi ac demum hora
tertia sexta et nona. et po
tissimum ad quos in hora vi
decima in qua nos cursu agnos
a perfido et ingrato populo. Tu
me euangelium sui trinitulit
et reuelant. x. v. i. di. in nono
Talibus et cultoribus uinea
domini uiret floret et ubi
agit fructus. Talibus quoque
et hec alma mater nostra uni
uersitas immitit. attollit et
uenustat. crescit et auget.
Suorum quibus et ubi apostoli dicunt.
Nos qui spirituales estis istam
re in spiritu leuitatis ubi thema
Et hec exordium absolutum.
Primo pro quod alma mater nostra
universitas immitit. uirum sapi
entibus et instructis quoniam ut
breui uerbo multa dicam. hic
primo liberalium artium ianeda
sunt fundamenta. x. v. v. di
si quod formatum nedum maiora
prosequi. turpit in moribus
labi uideam. Hec demum
cordade colluctationes phie
opinionis. hic dissoluede
tione sapientie uanitates.
hic errorum hereses uarie co
futatione. hic postremo et
ad summa omni ostendebat qua
liter deus ipse. uero sic et
fidei lumine sit pronostendo
ac quibus utitur a purissi
mis sit ostendebat anab
at. Hec omnia. nonne docti
et sapientibus uiribus quoniam
indiget. nonne ipsos immitat.
Profecto cum secundum beatu
Jeronimum ad paulinum agu
cole remeatum fabri metal
lorum lignorum uel resores
lanarum quoque et fullones
ac ceteri qui varia suppellex
cuncte et uilia opustula
fabrunt. ab his decore esse
putant ad cupiunt. quoniam

amplius illi q̄s studiū est
 nosse quod sola ratio et al-
 ta indagatio et cognitiō uelit
 quo pacto dicit idē sup̄ma
 sioe x̄o v̄o festino gradu
 p̄gamus ad m̄gros et ceterū
 teramq̄ limina et iterū id
 ad iusticiā monachū Si dō-
 uicatio titillat desiderū di-
 scas q̄ possis docē ne sis
 miles anquā t̄ris ne p̄us
 m̄ḡ sis quā discipulus nec
 t̄p̄e te doceas et absq̄ docto-
 re ingrediaris via quā nūq̄
 ingressus es ponit v̄ba x̄o
 q̄ si clericatus tria ei s̄t
 homi genera s̄t Esiodus
 poeta dicit Primum quid
 optimū illū esse ait q̄ per
 seipm̄ q̄ agēda s̄nt cōspiciat
 Sequēti at gradu q̄ aliorū
 cōsilia seq̄tur qui uero ad
 neutriū horū aptus ē cū
 esse p̄ito iūtile Atq̄ ideo
 si desit perspicacia illud vi-
 dedi q̄ rectū ē bene nobiscū
 agi teneamus si aliorū p̄u-
 dentia et doctrina efficiam̄
 doctores Nolo id de quibus
 cūq̄ intelligi etiā de mag-
 nis et p̄cipuis ē in s̄mo
 cū et aptus vas electio-
 et doctor genū post b̄nficiū
 uisitor missus sit ad Anama
 ut cū docēt quid faceret
 et cū iā per decemū et ult̄
 predicasset ne iuacū t̄r-
 reret assumpto barnaba et
 t̄to cū b̄ns q̄ predicabat
 ierosolimis eam̄ cōtulit
 q̄m̄q̄ m̄l aliud q̄s id q̄
 a cristo acceperat predicasset
 Parat̄ profecto i ea re oīa
 etiā s̄actibz forma et mo-
 nimētū magnop̄e memoradū
 ut q̄ntulibet docedatū rep̄-
 videat̄ certa s̄ia expedit
 tamē cū aliis orthodoxis
 collatiue cōferre D̄s ei
 tūc protul̄pellit̄ heresis
 om̄s abrogat̄ disceptans
 s̄asma iudicē nō s̄mit̄ ubi
 tenet̄ s̄cripturā concordia
 ubi om̄s i idē cōueniunt
 inuicē p̄tendit̄ ille p̄tendit̄
 iter sentientes p̄tendit̄ ut

ad suū aluenū refluat oīo
 oculatus i ea re habedat̄ ē
 delecto ut nō passim q̄cūq̄
 docētis fugat̄ offitio ut aquo
 cūq̄ q̄s statuat edoceri Ne
 d̄s profecto querit̄ defecto
 amplior et error subsequat̄
 Scribit et beatus Hieronim̄ ad
 Eustochiū Si q̄s ignoras si
 q̄s de s̄cripturis dubitas iro-
 ga que vita comedat que
 etas excusat fama nō t̄p̄-
 bat̄ a si nō sit q̄s possit ex-
 pone melius ē nescire q̄m̄ cū
 periculo discere At ideo uelit̄
 ut nō oīa sed app̄bat̄ s̄at̄
 gradū et lucina docēdi In
 qua re d̄t Canon q̄ is q̄s do-
 cet alios s̄mōe vita et s̄actu
 dia cōsiliat̄ et disciplina
 p̄eat v̄m q̄ i q̄lis ē de pro-
 fesse de medi- ē m̄gros quā
 quid rē altiorē sp̄us profe-
 cuto beatus Iob dixit t̄m̄
 me audiebāt itē tacebat
 ad cōsiliū meū verbis meis
 m̄l adde audebat et super
 eos stillabat eloquū meū
 enūc̄ x̄o v̄o In q̄b̄ v̄bis
 tria inuit̄ i docēte cōcurrē
 Inuit̄ quid tacebat ad con-
 siliū meū Res ei ardua de-
 siderat attentione et virū
 graue dea cōsilia meditari
 ut quāq̄ agit quāq̄ loq̄t̄
 sit pro cōsilio homi sapie-
 n̄az affectat̄ addit̄ i alio
 verbis meis m̄chal addere
 audebat Est ei oris iūstiss̄
 illa proferre q̄b̄ m̄chal de-
 mi luceat aut app̄t Est q̄
 v̄ro graui turpissim̄ si inq̄t̄
 se fabulis et nugis im̄scat̄
 et iter agarion̄ perstrepit
 veluti r̄culus anser ap̄mo-
 tus oloribz et om̄z mar-
 credat apta esse lūgionis
 p̄tēta q̄ abundat̄ si copio-
 sitate uilescit̄ pauca prudēt̄
 loquēt̄ s̄mo ē p̄ciosus
 unde sociates querēt̄ quō
 q̄s fama optat̄ cōpararet
 si ardeat iquit opus a lē-
 uat̄ iūst̄ pauca s̄mō ē q̄

Vir iustus et ueritas deliquit
i uerbo concludens dicit stilla
bat sup eos eloqui meum qd
et stillis que modice sunt et
segeribus suffuse efficacissime
profuit in paucitas et utili-
tas finis designat. Erit
ergo docet finis limato fa-
cilis placeat et comensurato
limato distentione facilis di-
ctamine placeat more et co-
mensurato auditorum capacita-
te et tantu de ymo

Adica i altero membro
alma mat nra pmissas ve-
nustat et attollat. Viris sa-
pientibus et istruis. Pro quo
accedat ymo qd dicit sapiens
multitudo sapientu sanitas
e orbis terru. Sap vñ et
iteru lingua sapientu ornat fa-
cilia. Sap vñ. Porro atto-
lencia. Hec no tan e illa qua
cognoscit creaturaru vires
efficacia et natura sed longe
amplius quo opifex ipe naz
om deus deferat quoda
oculis pro modulo vie huius
a nob contemplat. q i seipso suf-
fines nullo ext seipm eget
et quo creatura ois ut sit
bene sit rationalis sit et ra-
tionalis ut bene sit opus
et ac per hoc excellencia
hat dixeru no ea qe iplat
sed illa qe magis humiliat
et edificat scdm aplm pe
ad Corin vñ de renuncia-
misi p pro defectu i q i mlti
Et huius sñe pstantia prope
quedo beator. Sñb i finoe
de diligendo deo dicit. Que-
rat homo emineiora bona
sua i ea parte sui qua pre-
cmet ceteris. Hec e i ara
que sunt dignitas sñia et vñ
dignitate et i hore dñi li
betu arbitriu i quo ei nimi
tu datu e ceteris no solu
pmine sed ena presidere
innati. Sñcia uero qua
i a nob dñat. Quodiat
i a nob dñat.

iplet porro virtute qua se
inde ipm a quo e et igrat
no segnit et teneat fortit
tu iuenerit atq ideo vñ
qd q horu triu geminu ap-
paret dignitate et monstrat
huana no solu nature pre-
rogatia sed ena potentia
dominatis qua tior hois sup
cuncta animata tie imminere
discunt. Hec ymo xxx m
q v hec ymago. Sñia quoq
duplex erit si videlicet hat
ipm dignitate et aliud qdaiq
bonu i nob esse et a nob
no esse nouerit. teste aplo
quid habes qd no accepisti
yme ad Corin vñ. Porro
vñ et ipa eque biffaria ee
cognoscit si videlicet auctore
consequet igratio. Tueto qz
inoperabiliter ibere. Unde
fit q ne dignitas i se nec
sñcia i se prodest. imo et
illa ac ista si vñ defuerit
obest qd utruq ratio sub
iecta declarat. habe et qd
habe te nescias qua gloria
et Porro nosse qd habeam
sed qd ate no habeam igno-
rare. glaz quid et sed no
apud deu vtrug ergo si
as necesse e et qd sis et
q a teipso no sis ne aut
omo no gloriens et igrato
fias aut mam gloriens
et reus constitutis qua
obre tu duabo hys dignitate
atq sñcia opus e et virtute
qua caritate dñi que
vtriusq fructu et forma
e per qua ille mquit et
tenet q om auctor et da-
tor bonoru i q n ppio ta-
lit ergo qualificata e hec
sñcia hec de qua mchi
fmo i qua ut dñi i vñ
doctis fmat et attollit
ad cognoscendo deu vñ
tas nostra. Ceteru qñtu
venustat et glorie rei huius
iust. Sicut null po de
offi hoies a bestis differat
ex eo q loqui possit qua
i a nob dñat. q i a nob
dñat.

142.
Hominēs bestias antecellunt
et si accesserit celestium rerum
et potissime summū bonū cognoscere
quali iocunditate illa agnoscere
sibi ubi gustat intellectu
ineffabilem veritatem et affectum
inestimabilem dignitatem dulcedinem
ubi anima dignum iudicat mori
ut cum sepe ibere possit
amori regna dignitates di-
vine lapides preciosi que
libet claritas mundana quā-
tulibet solida quelibet
alia sapientia salus corpo-
ris et pulchritudo. Hec omnia
nichil adeo quā ipsa inveni-
biliter lūcet omnia bona co-
fert super id quod dicitur a cogi-
tari possit bonorum ei omni-
therauro est aliquid ex quo ex-
hautitur nimissima quo anima
efficitur omni regi regum unum
omnis sapientia quo quā vixit
fuit participes facti sunt
amicicie dei Sapientia vixit vixit
quā qui sine re tractas
Simo de Cassia l. m. c. v. v.
ix dicit Si que omnia crea-
tor produxit esse ostendit
in vni posse amicum dei
fieri plus splendescit et
hoc de secundo

Postremo dixi quod alma ma-
ter nostra vniuersitas crescit
et augetur viris sapientibus
et instructis hoc etiam sunt
ille stelle dantes quod adu-
stia plurimos erudiunt
et in dei ecclesia velut
splendor fulget firmamenti
Dante vixit de magis super
specula non profecto vni-
uersitas Hec ad sui gre-
mii aliquos alliat auro
et diuitibus quas contemne-
docet vixit quā auri et c.
Socrates non iam gloria
quā nichil opedit vixit quā
iustitiam non ceteris furta
hoc rebus quā munda studet
cessant sola scientia

splendor sola virtus odor est
quibus illi ad ea plurimum
de exteris regionibus se conferunt
vixit quā quā vixit In fine
quo ipso virtute et scientia sibi
et parentibus meliores reddat
vixit ei ut dicitur 2o de
officiis Natura sui omnis ad se
alliat atque ideo in quibus virtutes
esse remanet a natura ipsa di-
ligenter colere impellunt et pro-
sequi has ac quantum esse stu-
diorum vniuersitatis suspensa
sunt ostendit petro ranenas
dices iuxta cordis mei se-
rentia si paradisi in hac vi-
ta terrestri est vel in claustris
vel in scholis est quicquid ei ex-
ista duo est plenum est anxie-
tate inquietudine amaritudine
formidine et dolore. Hic vero
prata vicia scripturarum hic
precessus vnde sitas lacrimarum
quā de purissimis affectibus
amor ille diuinus eliquat
hic arbores electissime celestia
petentes et nulla est quod non
gaudeat fructu ubertate
Hec est illa sublimis mensa
in qua deus cibatus est et cibum
numerosum et munus communia
et communia hic congeste sunt
omnipotens diuitie et sibi ne-
citate spiccas hic sacris ite-
dere lacrimis illi incubere
aliorum instructionibus. Hunc
istate orationibus hic profusus
excessibus lacrimarum et offi-
cia pietatis sibi vixit vixit
Talibus ergo dixerit viris
sic instructis et affectis Hec
matris nostra imitatur crescit et
augetur Porro si res hac ex
emplis firmare volueris duo
denique ille apostolorum et patrum
nostrorum grex se in vniuersis
offert hoc etiam et si nunc
breui a deo in virtute et vi-
ribus valuerat ut cunctis
regum et tyrannorum manus
sub iugum christi mitteret totum
quod terrarum orbem per spiritum
vixit et erro squalet
vixit summe fides

more istruite spū. Preterea
 qā opā hoc diuinū esse con-
 vicit. ipse ei dicit istruar-
 te i via hac quā gradieis
 ps̄o xxxi. Satagite ut opā
 hoc digne p oīa agat qm
 maledicta qm opus domi-
 faat negliget. Et ideo istru-
 te i spū ut etiā si posse
 suppetat diuina diuine fa-
 ciatis adhuc qm cōplues
 videri per dema viciōū et
 errorū deflue. Instruite
 huius Carnalis qz scripturā
 intellectu qm novū ē m-
 struite spū ut exponet
 scripturis nō sensu pio sed
 eo quē spūs sct̄s flagitat
 itedat. vōm q m heresis
 om̄s ei de scripturis disce-
 reat. hic ē optiō canon
 ut illū a scriptura quē ipa
 otinet nō pū accipiant
 sensum.

Ad oram tū exēplo apti-
 oibz doct̄ et idoct̄ debi-
 tor factis suis om̄s istruite
 ut om̄s lucrifaciat. p̄e ad
 Corin. ix. xxviii q. i. iā nūc
 ut ait per oīa digne per-
 fice valeat. attendo amad
 uertite uobis a dno salua-
 tore nro prestructa forma
 q̄ docturo turbas ascendit
 timore. cur hoc equid. qā
 mltā oportet stare docere
 et q̄ mllē habete oculos
 mltā ei de more videt
 et valles et plana subi-
 ciūt oculis illorū q̄ mo-
 rat i motibz. Illo qz ac-
 tu innue. uoluit mgi et
 dūz nost. q nē vitā ifima
 doceri cōpetit. iridet ei
 alta doctrina ex ifima vitā
 nō etiā expedit docē iac-
 uaria sed firsu feretia
 mēte atz ideo ascendit mō-
 te. Demū sedebat docens
 Videte carissie qā getar
 aiaz doct̄ habet docet
 nec i fastu p̄mac p̄cepta
 doctrine sed hūile hūilibz
 amnis et p̄portionatū fieri

auditoribz necesse ē eū q̄
 docet. Sedebat qā de getar
 aie fundebat doctrina nūqz
 aut quiescit i suis viribz
 aia. nō ad solida ueritate
 et salutis etne doctrina. Se-
 debat cū sedetibz qā ueritatē
 studiū age nequt nō vtrūqz
 quieti. et qā i aiaz audie-
 tū querebat uisibiles sedes
 qm aia mlti sedes ē sapie-
 ete carissie formula docēdi
 ete instructio i spū. verū qz
 exanime et decreto sapientū
 quorū iudiciū gūe et firmū
 ē ad opā hoc factū et pū
 iūeto est ualēs et p̄ponēs
 ut iā illud maiori aucto-
 ritate faciatis. det̄ qz con-
 silii dubijs lūmē tenis. sa-
 lute egis mostret. iter er-
 rantibz subiciat. humeros
 cadēbz porrigat. dextera
 prostrat. p̄p̄ honore dei
 Sedis apostolice auctoritate
 et mēbil ad hoc cōcessa cō-
 cedo uobis licētia petēdi do-
 ctoralia i iure canonico i
 gma et uos licētiatū i eod
 p̄mutio. In noīe p̄is rē

Alius actus pro
 bac̄ i decret̄

Expedito iā huius actus
 mēbro p̄mo. quo ad scdm
 oīz breuē pro honore p̄nt̄
 nū promouēdi ex more factū
 ruz profudamēto fmois mei
 assip̄si uerbu diuini eloqui
 habet qnqz panes. Verbu h̄
 stabit. Volū v̄ t̄m̄p̄tē
 i carone xxxvi di. s̄. ete
 et lectū ē i auzet. dūte

officio prestantissimi patres
et domini cum panis sit illud
quo corpus humanum reficitur et
nutritur constantem rationem in-
dicat per panem intelligi de
illud quod oblectat et reficit
mentem nostram. Sic et corpus
nostrum fragile et omnium
est panem corporale quo viget
et et consumatur. Sic et anima que
corpori prestat est necesse est
panem suum quo mentaliter con-
fouetur de quo dicit Sapiens
uicte et comedite panem meum
pau in suo pacto quia diuisa
sunt genera spiritualium refectum
omni. Diuisa etiam in scriptura pa-
nes inueniuntur. Inueniuntur
siquidem xx panes super mensam
purissimam coram domino tenuit
xx in tres nocte media ab
amico comodandi luc vi. Se-
pte autem xx quique ubi thema
inuenitur et vnde prima in ad
Corinthios v. Verum quia dominus et sal-
uator noster pastorem turbas
in mente fuerit. ipse actu suo
volens inuere quod spiritualis anima
tibus in motibus ueritatis consi-
stat. Hoc est in moribus hominum
artedebat mentes a tremis
ad superna suscitare. Hoc actu
et theoria agebat dum per
sepe motum altitudine pe-
teret. Vnde sane corpus ex
anima sed anima ex corpore non
vivit et sic omnino vivere potest
illud corpus uero minime
propter ipsam super corpus et
plus omnino quam corpus est quod ipsa
vivere facit quod a nullo visi-
bili atque corruptibili capiat
vita magis uero quam
reporat. Hinc per sapientem
dicitur corpus quod corrumpitur ag-
grauatur anima. Sapientia in pro-
inde aliunde anima suscipit
vitale amoniam non perfectio
ab inferiori nec ab equali sed
ab eo dicitur quod super ipsam
per omnia et in omnia est. Hec itaque
in motibus reperitur pastura
ad quam saluator expectat
et expectat in

inestimabili turbas. Hinc ergo
iste quemadmodum promissa inuenit
fides ueritas scriptura uirtus
et ad summam omnium deitas hec
est et hec quique quique panes
dixerunt quibus deus fidelium suorum
animas pastat. Primum et ter-
tium illi duodecim panes po-
sitionis quod duodecim articulos
fidei figurabat quique in me-
sa scripture sacre consistit ratione
designat secundum et primum illi
tres exprimitur qui ab amico
unus ipse domino nocte media
petunt quibus ueritas inuenitur
desinit catholica sententia de
notat. primum uirtute uero non
ab re illi septe quorum nunc
et septe dona septiformis
spiritus et septe uirtutes quar-
tres theologicas et quatuor
cardinales dicitur quemadmodum
declarat. Et hec ex ordine
succincte absolueo ad primum
attendat illud. Iustus ex fide
sua uiuit. Abakuc ii. xx
ym q. i. quod ex his ex quo
innotet quod si fides uita iusto
prostat ipsa pars anime iusti me-
rito dicitur potest. Neque est bonum no-
strum illud etiam a seculo
remotissimum uideatur. Vnde ne-
cesse est ut ratione uiuendo illud
per fide queratur per fide est
ambulare non per speciem sed
ad Corinthios v. quod tractatus primum
super Iam primo l. x. in dicit
uiuumus in umbra christi. quod per
fide ambulamus et carne ipsa
pastamur ut uiuamus. At id
sane donec uiuimus ita quod
tes nam inter angelos aliter
quam iam differere omnino feli-
citate cum ipsis uidebimus cum
sicum est hoc est in forma dei
et non in umbra. Quod est non
est distinctio eius quod per fide
ambulat et illi quod per speciem
go iusto ex fide uiuit beatus
exultat in specie. Hoc est in ap-
ta uisio atque ideo sitis hoc
uiuit in umbra christi. scilicet
angelos in splendore uultus
glorie gloriantur et innectit

Bona fidei umbra que luce
 temperat oculo caligati et
 oculi parat lumen quicquid
 ne est illud quod angelus videt
 hoc michi fidei umbra fuit
 sui repositum in tempore re-
 uelatum ut ei deducat Gymo
 de Cassia li primo c v m
 Augusta vtr que deus est ob-
 scuravit creature humane fides
 vtr umbra facies sub qua
 hominis oculo requiescat et ve-
 lut aspersus ignorantie nebu-
 lis inuisus quod solum intelligen-
 tie naturali respiciat in vltima
 nobis ueritate se per fidei
 umbra contemperante ut per
 ipsam intelligere possit que hu-
 mana ratione negatum est app-
 hende unde scriptum est nisi
 credideritis non intelligetis
 Sed argute sane si
 de umbra esse dicitur Nec ei
 tantum umbra habet et
 luce quia magis animo patet mo-
 diat ei Gymo de Cassia
 li v m c vi tractas illud lu-
 cerna corporis tui est oculo
 tuus optimus ratiois lumen
 fides est quod iter potestas aie
 solum in ratione sibi statuit
 sede unde et scientia dei
 pie fide dicitur fide ei mudat
 corda ut possit videre deus
 fides nefaria falli invisibilia
 comprehendit sensus penuria
 non sentit Demque transire
 dit fines ratiois humane na-
 ture visu experientie terminos
 verba sunt beati Bernardi super
 Ieremiam fmo c xxv m et conclu-
 dedo ammittit discite id habet
 certius id tutius quod illa sua
 ferit atque ideo quicquidlibet
 perspicacitate ad investigandam
 secreta nature humana ra-
 tio viget tenebrosa est
 ceca est et quo vadit igno-
 rat nisi lumen fidei illust-
 ret Demum quo ad secundum
 quantum ueritate patet et re-
 ficiat anima deducit idem do-
 ctor in quibusdam suis serm-
 onibus

ostendens animam non viuere que
 ueritatem non habet cognitionem sed
 quod adhuc mortua sit in seipso
 quemadmodum et illa sine se
 sit est que non dicitur habere dilectionem
 Est ergo secundum eundem animam uita
 ueritas sensus uero caritas
 non imitatur cesset eis ista anima
 improprie notitia habeat vi-
 tatis que tamen expertes sunt
 caritatis quoniam et in non nullis
 corporibus uita reperitur sine
 sensu ut sunt arbores et simi-
 lia uiuentia quidam sed sensibiles
 ex parte Sic et homo exterior
 in uita non diffinit eo quod in toto
 corpore suo equaliter uita inue-
 nitur in sensu at diffinitur in
 quibus partes notissimas uidelicet
 visu gustu auditu odoratu
 et tactu quia aliter sentit in oculo
 aliter in aure ita homo interior
 in cognitione quidam non diffinitur
 sed in amore et sicut ille in
 quibus pariter sensu diuiditur
 ita iste anima quibus inuisibilia
 dei affiat que sunt ueritas
 iustitia sapientia caritas et
 mitas Aliter ei affiat anima ue-
 ritate qua diligit propter liber-
 tatem Aliter anima iustitia qua
 diligit propter equitatem Aliter anima
 sapientia qua diligit propter
 suauitatem Aliter anima caritate
 qua diligit propter uirtutem et
 aliter anima eternitatem qua diligit
 propter securitatem Verba sunt
 doctoris priorum Et Gymo
 de Cassia li v c xxxv m
 ad idem dicit Gymo doctor
 apud yma de celis descendit ut
 anima humane doceret humanos
 et diuine homines instrueret in
 humanis in fine profecto illi
 ut pulso medicamento sola in ani-
 bus hominum uiget pulcritudo
 uitae et concludens submittit
 Nichil sceleratius in hominibus
 quam ad ueritatem fieri rebellem
 et puelle inquit doctorem Por-
 ro quod vtrum sit refectio anima
 ex hoc motet quia licet sola a
 peccato resurgat quod solum morte

ait uniuersis omniate dno pa
ren nro i quocunq die come
dens ex eo ligno ut uetito
morte morieris Gen 3. Neq
ei lume fructe neqz offm
dignas fuffit ad declinadu
peccati p[er]p[et]ratu utute opo
e n[on] p[er]pet[er]y habenaio
gratie facit ut no deueniat
i morte unde nec diuino
fructu profuit salomom qn
tueret protul pulsa vtute
vera siquid met[er] illuminatio
est vtutis no solu cogite
sed astat Exempla si queris
illuat sol emissu noster
du i spera sua agit super
tra sequit illud tenebre cu
facit occasu etia lums no
ticia remanete qe oino te
nebras no depellit sic ut
vere d[icitu]r illuat n[on] cu astat
i aia et i ipa uidet debi
tas actiones cu uero abfuit
nra uoluntate illa p[er]uollete
de fimbria uelud ex eia occa
su tenebre subfequit et
erit lume et no lume lu
me cognos no lume accep
ti decus sed tenebre pecca
toru que nra ifirmat aia
cu uero densant opant
et morte fecudu illud pec
catu du consumatu fuerit
generat morte Iaco p[ri]mo
Veritame i ea te mt vtute
et vtute habeo e delecto
fcom Symone de Cassia
li m r[ati]o p[er] Sole eter vtu
tes uiuifice quas theolo
gicas greco et uisitato uo
cabulo appellamo tres fut
q[ui]e etia nuqua habet hua
mito sed diuinito coferunt
quafq[ue] iuxta ewageli se
rie ueluti tres panes ne
cessitas nos cogit postulae
ab amico et imesa consibili
pone ante affectu nostru
qui de umbrosa via reunt
multis laborib[us] ebetato ut
oino p[er]uolletez n[on] p[er]uolletez

i voto i quib[us] lassitudo re
dit supuementi virtuti et
aboletur fames cu imesa cor
dis astiterit et quiescit i so
lido ubi p[er]p[et]ratu i labendo
labebat[ur] fuffit q[ui] i bono
ubi ad malu itursano de
monu impellebat itursus
hee nepe vtutes diuine so
lu habet hoies per ifideli
tate aut i peccatis mortu
os uiuificate Cardinales
uero et reliqe tatu habet
dispone hom bonos mores
Na si uiuificare posset Ar
bitrarem hoies posse iusti
ficari preter fide spe atqz
caritate et de mltis p[er]p[et]ratu
esset mme ambigendu q
i illis vtutib[us] erat usqz
quaqz solertes sed hoc sen
tire refugit pietas xpiana
Sed ia quid d[icitu]r de illo di
uino et ineffabili anaru pa
ne et cibo cuius i quarto
membro memorato fu et quo
oms hu sp[iritu]s mro nutritur
modo vna et p[ri]ma et ma
gna deitatis luce trussit
Profecto ne scrutator ma
iestatis opprimat a gla
ria xpi hoc dixisse iustia
at q[ui] pams i scriptura tota
vita aut totu victu qnq[ue] si
ffiat iux illud Gen 3. m
In sudore vlt[er]i tui veste
ris pane tuo Et tota vita
nostra crusta e pams ille
vero q[ui] de celo descendit unde
et hic pane nobis a patre
dari quotidie postulamo
taqua quotidiana animar[um]
nostraru consibile refectio
Anima siquid huana cu ca
pax facta sit deitatis no
replet caduas unde et
ide eio nobilitas et latitu
do conuincit q[ui]a reru visibilu
et corporalium appositioe sa
ari nequit permissas q[ui] ex
h[uius]m[od]i saari coertat et dap
nosa p[er]uollete cu se ad me
liora no conuertit Quid ei
ut dicit Zol li 3. p[er] de offi
u[bi] auctu animi ta

parui qm̄ amare diuinas et
 Genera de questionibus naturalibus
 dicit Punctum ē hoc seculum
 i quo nauigamus sursu ingena
 sunt spacia i quoru possessor
 animas admittit et ita quid
 si sordidū esse deterisit et ex
 pedies leuis qz ac modico co
 tēto emittit cū illa tetigēit
 alit crescit ac viculis li
 berato i origine suū redit
 et h̄t hoc argumētū diuin
 itatis sue q illū diuina dele
 ctat n̄ illis ut aliis sed
 interest ut suis Et Symon
 de Cassia lio m̄ c i sup illo
 uerbo et nō habeo qd pona
 ante illū lūc vi qd in nul
 la creatura fuit aliquando iue
 tu n̄ iueiet i secula ut
 ante affectū suū exsemet
 ipā possideat qd apponat ut
 ex hoc oibz esset nota in
 ferno i hominibz latet ne
 mo sibi deus ē aut largi
 tor bonoru sub vno ciuitat
 oportet q oibz p̄est et ab
 ipō deposite quia cuncta creat
 ipē et solus ē q nullius
 indiget n̄ aliquo extra se
 eget et quo quelibet crea
 tura ut sit et rationalis ut
 bene sit opus habet h̄e
 Adulmū at q scriptura sit
 pams aīe glosa sup uerbo
 themat n̄ manifestū fa
 cit dices q quqz panes
 sunt lex uetoz i quqz libris
 moysi descripta q bene ordeā
 ter fuisse dicit qm̄ ordeū
 qd forissec tenacissima h̄t
 palea Interio uero medul
 la lege designabat et scrip
 tura ei i qua sub palea
 hystorialis lre latet mlti
 plex spūalis sensus Et qua
 re pascetis ayabz i capō sta
 pture alij quqz panes col
 ligūt Prīmū q is q audie
 scripturas et eas nōsse
 spūalit desiderat cū sa
 tis i dō h̄t ut nō uiuat
 in seculis

spūitū cōiūset quo dignus
 fieri possit spūaliū secretor
 uerba sūt bā yēōi sup cāna
 sūmōe pmo Secūdo q nō sūt
 ut quida autumat i scriptu
 ris uerba spūalia plurimū
 i h̄is absconditū ē aliud lra
 aliud mysticū sūmō significat
 uerba sūt eūsd i epla de
 morte orie regis et seraphim
 et cāo i ysana p̄beta Aetia
 q scriptura sacra dulciōr est
 i medulla quā i cortice totū
 ei qd i diuinis legibz libris
 m̄tet quid et fulget ead
 i cortice sed dulcius i me
 dulla ē qui ergo ead vlt
 nucleū frangat nunc iterū
 sūt vba eūsd ad paulinū
 Quarta q scriptura sacra
 spūalit magis quā lralit
 ē intelligēda Carnalit quip
 pe accipiendo lege et ei
 promissa trena rerū celestiu
 figuras i ipā esse nescientes
 i illa murmuracione corru
 unt ut diceret vana ē q
 fuit deo Malach m̄ et i p̄sō
 quo sit deus et si ē sūctia
 i ex celsō uerba sūt Augō
 de ciui dei li xv c xv v̄m
 Quinto q illa sola scriptura
 vera ē qua v̄t sūt et ea
 que xpi sūt qm̄ ipē sūctiaz
 dūz et i more suadet di
 uit scutām scripturas ille
 ei testimoniū persibet de
 me ioh̄ v Ecce quqz panes
 scripture sacre qbz ipē paut
 et pascit quqz mltia homi
 Sed ut ad nostrū ppositū
 reflectat oratio per quqz
 panes nō ab re intelligi et
 p̄t scriptura legis Canonice
 i quqz libris decretaliū p̄i
 cipalit fudata qbz i mēb
 ris suis viget et regit
 roborat et nutrit vniūsa
 lis Ecclēsia atqz ideo si que
 rit vnde ememo panes
 ut manducet h̄y respōdeo
 quia est vniū vniū h̄t
 vniū

qui habet quinqz panes que
fuerunt uerba pro themate
assumpta

Ne aut / cupia illa surrent
minuatio sed hec qd sit iter
tantos In vbi istis talit
introduitis videte contra puau
one i desertu hntam quia sz
contra penuria nrm qnz et
contra fama et media refer
tione panes Et i hys oibz
notate sue predite sufficie
tia et perfectione qa habe
panes qnz nris et quina
rius secud Joachi i lio de
nris i theographia qa vni
tatis impossioe no fadit i
equalitate pariu mioru st
illu qui sua pfectionem vni
magis qua alteri se prebet
pari hant ei phas e sep
itede rramte pau et cand
ubiq equalitate habe quia
et alia alio supponeda ut
antefereda sut celestia vo
tremis et masura euterne
chisturis Eade qz racione
qa quinaris nris insolubilis
e i duo equalia respectu su
per eminent vmtat rite
pdeptitate et icorruptione
et iparabilitate enuat
vnde et nos i offiao misse
secudu mpare nrm cum
signacula mymimo myste
ria sacra significan volen p
hoc ymaneria et costana
at vnuoz tatoiu notare
mysteriozu Acto etia oms
suam qa qnz sensibz qu
bernnt nris quinaris me
rito legis canonice secudu
qnz libros disticte pfecti
one expmit et declarat adeo
ut nulli ueriat i dubiu qz
sufficiens e abare et faciare
qnz mlia hom pironu oz
vdelia fidelium mltitudie
qui perfecte qnz sensibus
taqua vni dominat Cefo
ei co potu ut dicit

144
75
qz Dominiati quasi equi sut
sine ratioe curten Aia vero
i aurige mod retmet frena
curtenu et quo equi absqz
rectore precipites iunt ita
cora sine ratioe et imperio
aie i suu fert iteritu Et
ideo sic illi qui qntuplia
sensu libidini obedunt si
quiat i illo qui dicebat
Yuga bouu emi qnz et
eo probare illa luc v m
Ita qui sensus qnz domino
robibet ratiois sut ille
qnz vgmnes prudetes de
quibz dicit v m v scdm Greg
i omnia de vgmibz vgmnes
ei sut per contmetia m
giles per diligencia prude
tes per sapientia habent
lapades i splendore bonoz
operu per exepulare vitaz
et oleu i vasa suis i more
gratia et vrute bone vide
licet costetie testimoni
sz figurat per qnz filios
mathe p m dath n et
per cherubm tepli quoru
ale singule habebat qnz
cubitos Et ut fine faciat
sz reficiat et faciat qnz
pambo de qbz m pmo est
Sua et ei Cania qnz di
stuta decretalium libris ad
qua proficeda accessit m
promoueda velum qnz pa
mbz totu cora ecclesie pa
sit et dign et si obsuat
i decore et stimoma fouet
et cosuat Alia conclusio ha
bet ifra Et ut a capite edat
ratio sz
sumu potifice orbis monar
ham soliatat ut pro qete
et salute subditoz noctes
ducat i sompnes pro ut
colligit ex pbenno m et
ne fastes dignat sue ipm
sup se extollat amouefant
ut se esse meminerit Ecce
mstru v m m q i qd cuqz
daret Reges et principes
et pacto itra Ecce

ut per eandem potestate Ecclē
 fusticia munitur celsura et
 qd nō ualeat sacerdotes effice
 per similes doctrine pates h
 imperet et per fidei dista
 pline xv m q v pntes
 Epōs istunt et regit ut
 sint qd dicitur grecū ei nō
 Episcopus ē atqz idē dictū
 uocabulū qd is qui pfectat
 illis qdō pfectat supēdat
 fopos quippe grece mēto
 dī ut per hoc itelligat nō
 esse episcopū qui pēse dile
 xerit nō prodesse vñ q i
 qui Episcopatu n q v i non
 omīs Qmīs qui iudiciaria fū
 gūt auctoritate obtestat
 ut i causaru processibz ml
 veduct odū ul fauor usū
 per sed statera gestet i ma
 mbz lances apēdat equo
 libramē habeat qz pōculis
 solū deū de re iudici cū etm
 li vi xi qm quatuor pfigit
 doctoribz docēdi modū xl
 vi di habet hoc scolariibz
 que i distēdo imittēda queqz
 fugiēda sūt depmit xv xv
 vñ di sedulo Cūctū demqz
 clerū magnopē admonet
 quat per vñformes amōēs
 sit om pō scitatis exem
 plū deuoto magne xi q m
 pūpue et i seipis ostēdat
 qualī alios i domo dei opor
 teat cōsari de cler cū m
 cūctis ad sumā quoqz om
 fidelū cetū i tres paritū
 ordines uidelicet vñgūm
 cōmēciū et augatorū do
 cet per fidē rectā et ope
 ra bona placē deo et ad eter
 nā posse bñtudinē puenire
 de sumā tū et fide lātho
 firmit i fine

In pmo nāqz iatēs fūdamē
 tū stabile et necessariū edi
 fici spūalis pontē distictioz
 colupnarū Ecclēsie et earū
 ad iūte secūdū si et iūpra
 ordmē et cōnexionē ut māt

fit posterū mēbil iordmatū
 l vi di miram Ordo nāqz
 omē viciū excludit qd nūl
 lū viciū ordo tenet sed nē
 esse pē ubi ordo cōsistit xi
 q i magnū atz idē dicit apo
 stolus omē honeste et secūdū
 ordmē fiat i uobis vñma ad
 corin x m exhibeat ergo
 mōres pōnōibz reuerētia
 et timore et pōnōibz po
 tiores mōribz mēdat dilec
 tionē et honore Satū ē et
 illud oratorū domini cū ego
 te iqt habea ut pūpue cū
 tu me nō habēas ut sena
 tore v r y di esto Cū pūpue
 qz sumū i rebz bonū ē iūsti
 cia colē et i subiectos nō
 smere qd potestatis ē fieri
 sed qd equū ē custodiri v
 n q n cū deuotissimū cūor
 etiā tāta vis ē ut nec illi
 quid q maleficio pascūt et
 stēle pūt sine vlla parn
 tula ei vñue pūt deducit
 Zul de officiis m libro spē
 stringit In secūdo iūsticie
 et iūris processum et ob
 eos qui iudiciaria fugiūt
 celsura magnopē obtestat
 ut i causaru processibz ml
 veduct odū ul fauor usū
 per sed statera gestet i ma
 mbz lances apēdat equo
 libramē habeat qz pōculis
 solū deū de re iudi cū
 etm li vi xi q m quatuor

In uō omū qā pteat et
 sacerdotes sūt exēplar pōz
 et tāquā signū positi ad
 sagittā xi q m pūpue qmō
 uesat i terno cūctorū
 clericoz statū ad vite stā
 morāz et debita i moribz
 honestate ut mēbil i ver
 bis eorū sit pōrax mēbil
 i factis appareat obstēnū
 sed cū i xpi forte assūpti
 sūt per cūstiformes amō
 et iūmēt deuoto magne

Imponit frenos luxurie i quo
et quoniam carnalis iura et
leges tractas ad alia nos
prouehit quia sacramentum
magnum e in castu et Ecce
sua inter deu et aia fidele
ad Epheſi v. xv. xv. q. n. cu
sonetas i fine ad hora aut
q. hoc solu bene agit. et
vita homi corrugat. xv. m.
q. m. e iusta i quo et ul
timo exurgit tota uia
et ad pedes emosoꝝ ut sic
per cultoris prouidi sacculu
exstirpet uia uirtutes iſe
rat corrugat excessus mores
q. reformet Ecce q. panes
quibz ut dicit saar. turba
fidelium quos q. preses dñs
nost. promouedo logo satis
tempore adeo solerter opere
et familiarit i hac canoica
facultate p. d. t. e. ut the
mate nostro ferete testimo
mū eos habe. p. b. beat. ab
sonu e ut diuini eod. sub
pectore clausos teneat qm
qui abscondit frumeta male
dicet. i. p. l. s. p. u. i. s. ut
alio q. m. et legedo ac do
cedo p. stat et iſormet qd
ut testat. fac. ualeat et
ad maiora cōſurgat. Aucte
sedis apostolice et m. m.
hac parte cōcessa. pronatio
ipm. baccalariu. i. iue. cano
m. i. n. n. o. i. p. r. s. et fily
et spūs scti. ame

Exposito itaz pmo pnapali
q. i. t. u. ad secū. offic. mei e
pnte dominu p. m. t. ut h.
laudabilis cōſuetudo huius
facultatis canoic. recomen
dare et recomedatu i. iue. Ca
noico Baccalariare pro huius
ergo recomedatioe assip. uer
bu qd. scti. p. me. ioh. v. et
lectu e i. omne curret. offi
no. h. e. q. uer. Egregy docto
res p. r. s. et m. q. et om. ve
neradi. loquendo m. de eorū
qualitate qui ad facia. stu
dia doceri adueniunt illud p. m.
admetē uer. q. h. uer. na
ture sue conditione. ratione
p. d. t. e. exqua e. i. i. i. i.
e. ad sapie. appetit. p. r.
qd. l. a. t. a. t. i. o. n. i. s. aut. No. ego. re. p. r.
h. e. d. o. s. t. u. d. i. u. e. o. r. u. q. ueritate
sue uolūt. q. n. a. h. o. i. s. d. e. u. s.
adip. s. c. e. d. i. uer. c. u. p. i. e. n. s. i. a.
f. e. a. t. i. n. h. o. r. t. a. m. e. c. o. r. r. u. p. t. i. o.
d. e. c. l. a. r. a. t. n. a. t. u. r. e. q. f. i. l. y. a. d. a.
v. i. u. i. c. i. u. n. t. a. l. i. q. t. a. u. i. l. e. d. e.
q. u. o. n. o. u. e. l. i. t. e. d. i. f. i. c. i. a. n. e. m. o. t. e.
s. i. c. i. e. n. e. O. n. d. e. d. i. c. i. t. B. n. e. d. i. c. t. o.
u. i. d. e. a. s. h. u. i. c. l. i. a. t. u. a. l. i. u. m. m. u.
d. i. a. l. i. s. t. u. r. e. i. s. t. u. p. l. a. c. i. t. a. t. i. o. n. u.
d. e. o. d. i. s. p. l. i. c. i. t. u. i. l. l. u. s. f. i. n. l. i. s.
a. r. t. i. s. c. u. o. l. i. b. e. t. t. a. u. e. h. e. m. e. t.
a. f. f. e. a. r. e. s. a. c. i. a. u. t. l. a. b. o. r. e.
n. o. d. e. p. u. r. e. t. d. u. t. m. o. p. o. s. s. i. t.
a. l. i. q. b. o. d. o. m. o. r. r. e. p. u. t. a. n. i. s.
a. d. e. f. i. l. y. t. u. r. i. b. a. b. e. l. c. o. n. f. i. c. i. a. t.
m. a. n. i. b. o. r. e. p. t. a. t. e. s. e. t. p. e. d. i. b. o.
u. t. a. d. a. l. t. a. c. o. s. t. e. a. t. e. t. h. o. r.
r. e. s. p. e. c. t. u. d. e. n. o. s. t. r. o. p. r. o. m. o. u. e.
d. o. d. i. c. i. t. h. i. c. e. s. t. q. u. i. u. e. i. t.

Nota hec sunt que audacia
tribuit poradi. vi. f. a. a. p. o. t. e.
na. eloque. gaudia fauor
et benigno audito. v. l. m. di
sit rector. p. p. v. di. p. m. u. v. q.
m. i. l. o. c. o. v. i. q. i. e. x. m. e. r. i. t. o.
Spectu de aduocato. h. n. u.
de ordi. v. i. B. u. m. a. n. o. n. d.

Deit iqua audire facia sa
pientia tm regl. v. m. q. i. re
ctor et meruo q. sit p. i. t. o. r. e. s.
formas expmūt p. colores
sic ymago et similitudo dei
i nobis remittet per sapie
na et iututes cu ei mens
rationalis per cognos. et amo
re i deu q. i. t. u. i. l. l. u. a. t. e. t.
p. e. r. f. i. a. t. e. t. m. e. s. s. p. e. c. u. l. a. r. i. s. e. f.
f. e. a. t. a. c. r. e. a. t. u. e. c. o. r. p. u. l. e. n. a. i. a.
r. e. i. c. t. a. i. s. u. a. p. u. l. c. i. t. u. d. i. n. e.

reformat^r et ymago suo pro
 thotipo coaptat^r. Sic aposto
 lus ait reformamini in nouitate
 mentis uestre ut et capiatur
 illa ymago reformari ab eo
 a quo formata est ueritatis
 agnitione propter quod is deus uenit
 ad scholas. Certe scire quod diuina
 deus de trinitate et de actibus quilibet
 et omnis ei scientia ut bene addi
 sciat^r referri debet ad diuinam.
 Na sic deus est finis omnis
 sic scientia que de deo scientia est
 scientiarum. Et quemadmodum au
 stoteles habet scientia metha
 mica appellant et liberale
 eo quod sui gratia sola existit et
 qua potior nulla est qua et
 uocare scientiarum scientia cognuit
 cum omnis alias idem prius sub
 iacet. Ita dicitur quod recte ad scien
 tia contra et diuina omnis
 alie ordinat^r propter quia et alie
 sustinet^r. xxxviii de relatu
 et si quod generaliter quod per
 illas exercitatus animus hinc
 aprior fiat et per ipas eru
 ditus fiat sciat quod quod in do
 mo dei debeat quiescere de
 electi cum in cultu in primo ex quo
 misero reprehensibiles esse quod
 labore que in acquisitione sci
 entiarum ferunt ad finem de
 bitum non retorquet. Sicut ei
 quod qui ad scientiam ueniunt
 ut sciat quod est curiositatis
 quod impatiente intellectu sui
 distendit et passim extenuat
 ta ad plura qua ignota
 et utrobique uanitas et de
 metia. Non ei faciat oculo
 visu nec auris auditu nec
 oia scire possit et librorum
 est uis infinita. Et pluribus
 iterum mori est ad singula se
 sus unde et duobus deus
 secundum euangelicam ueritatem
 non inuenit idoneus fuit ne
 dum ad utrumque festinat diuis
 sibi iunctis officiis neutrum
 bene parat et recte.

Multa scire ubi utilitas non
 est sic fastidientis est stomachi
 plurima cupere et degustare
 unde secundum Senecam. Subiectum falli
 uidetur quod plurima legunt et
 explorant nullum sibi citu
 omnis habitum incorporant et
 assumunt. Na certis studiis ne
 cesse est immorari si uolamus mente
 imbui et enutrire dicit enim
 Seneca. Nihil est quod ubique est
 uita in perennatione agentibus
 euenit ut multa hospitia habe
 ant nullas amicitias. Na
 accidit necesse est hinc quod nulli
 se igitur fataliter applicat
 sed oia cursim pertransit
 mittit. Non prodest abus
 nec corpori accedit quod statim
 supponit emittit. Nichil tam
 uile est quod ita citu prodest
 Tempus etiam breue est de quo
 mors sequitur fugit uita
 omnis dies omnis hora quod nichil
 sumus ostendit et aliquo ar
 gumeto recte nos admonet
 fragilitatem oblitus ut ne
 cessaria mediari superuacua
 deseramus et tempus aptum in ne
 cessariis quod expediam super
 uacuis una uia salutis et
 sapientie sequimur ne perueni
 euagium non est hoc progredi
 sed errare. Multi nobis multa
 querenda dereliquerunt in li
 bris non dum inuenta. Et ut dicit
 Seneca forsitan necessaria
 inuenissent si superuacua con
 misset. Multum tempus eripit
 diuisorum librorum lectio multum
 uerborum cauillatio multum
 diuisorum doctorum opinio multum
 subtilitatum disputatio. Por
 ro unum est necessarium ut il
 luc tota mente pergamus ubi
 euadant rerum fallacias non
 uerborum. Et si delectat uari
 a lege tantum ex eis recti
 neamus quantum ad ueram sapi
 entiam necessarium estimamus.

qua ille qui tempus suum con-
sumit i libris ad fine debitu
no ordiay. unde et Seneca
plus uelle scire qua sit sat
itēpāe ge^o e. Quatuor mi
lia libroru didimus grecu
scipit nimis fuisset eid tot
supuacua legisse qnto apl^o
et scipisse magno impedime
to temporu magna p^omissioe
necessariu. Illud itaq memo
ut teneadu e uemeti ad si
entias aqredas tpe pte sp
ei nobis puxit cu ea pte
nobis auferat istimtas pte
ocupatio publica pte puata
pte necessitas quotidiana
pte sopno pte q alyo mo
re gerit et etatis nostre re
siduu coterio i sty vacuis
libris studys et amalibus
renouendis. Metam^o etate
nostra que ta mltā no caput
Quid ei prodest de patria
omen quere de uera matre
Enee et filio qe mag^o opor
tet dedisse qua addisse. In
hoc quippe errores multiplicati
sūt mltoru phoru ut uaca
tes talibo cu deberet esse
i sapientia asmati tadē nichil
facies posuerūt etiā nichil
sari posse. Sūt etiā q ad si
entias uemūt ut sciat et h
uamitat e vana ei gloria
no facit hoiez iteru scire
sed exteri se iactare. In
psuis aut ne tu quisteris
extra scire tui nichil e n
te fac hoc facit alt. Nec
secus. Siliertu iactadu est
de sciēcia. Cu uere modica
sit sciēcia i hac vita sup^o
ratiōib^o ex parte subiecti lo
a temporis obiecti et med^o
Ex parte subiecti sit qm me
te hois obsidet ignorantia
veri uolūtate concupiscēcia
mali. carne istimtas mor
bi ut tata sit i nob corrup
tio q uix uicē reru cogno
mo rationalis.

iter bonu et malu corrupta
e p ignorantia. Sciasit auo e
respue malu corrupta e p
impedime impetu et uacu
diaz. Concupiscit auo e appe
tere bonu corrupta e p con
cupiscēcia ut ita rationalis
aio distingat iter bonu et
malu. Sciasit respuat bonu
concupiscibilis appetat malu
Et hec tua uicia aiaz corupe
cia per tres carnales ille
cebras cotrahut² ex carne
corrupta. Expte lon par
bitam^o ei ut di^o Ma ix i
tenebris et i ubra mortis
ubi nec serena cogitio nec
pfecta dilectio put d^o aug^o
i lib^o de carcerandis rudi
bus q^o ei i hac uite msi
emgmate et per speculu
videt n^o tpe amator tātū e
ut carnis destructa caligie
penetret ietnu serenū que
admodū ei asuetu tenebris
et nutritu i carce tenebro
so ho cognoscat lūme. Ita
nec nos i hac mudi caligie
pspirua ueritate Et sicut
i carcerato p fenestra eru
pit radiu ad lūme ipm
manuductu sic iter mēt^o
nostre tenebras scillat
ueritas ad qua dū questmo
amplio atede reuerberat²
oculus iterior et reuertur
ne astēdat sue istimtas
podere et di^o nob noli me
tāge. Expte tempus par
Gapie seruo Exiguū e et
cu redio tēp^o uite nostre
et p^o umbre mortis trāstio
e tēp^o nostru. Ho ei nato
de mulie breui uiuit tēp^o
et ideo paucoru habet^o si
etiā. Exparte obiecti de
fici^o ei i minimis sit i ma
ximis. Et qd^o expte sumo
etiā de mediocrib^o p effe
ctus posteriores cognosco
no per specias reru dif
ferēcias ul actō naturales
pmanos quos nescio. Expte
modicu lūme

lume rationes imitabiles qe
sunt i aia secun quas apper
et videt qd ipa videt ve
lo appellare sic legi i lo
de tinte i vi simo ex vi lo
eas q ad illas rationes ires
ligibiles paucoru e puerre
imo si nichil ta mtime nouit
mes sic se ut i vi de tinte
de intellectu th hois seipm
no caput ut i po lo de tinte
de augo pte hor q uerit
sunt res in suis essentis qz
qua eas cognoscit cu et ho
nesciat que sunt i seipso Sicut
istip et alij q ad fias pue
munt ut dicit et hoc est
cupiditas Baruch in filij
agat quesierit prudencia qe
de tra e negotiatores tre
ma at sapientie nescierit
Negotiatores tre sunt q pro
terreno pio sapientia pro
stituit et bene via sapie
nescie dicit qui sapientia
exponit pro pretio pro qua
dignu preu no habet nisi
mto ei est thesauri sapientie
quo qui usi sunt particeps fa
ci sunt amice di Sicut at
alij q ad fias uenit ut
edificet et hoc e caritas
Caritas ei no querit qe sua
sunt p qua plicitates ad portu
salutis redeunt Ideo ei dux
phetas implebat spu suo
ut p eoru predicatione re
sisteret hoies a peccato Et
sic caritas fora e om vtutu
sic iteas caritas fms est
om faciaru Et cu omz stie
ordinet ad diuina qe nichil
precepit n caritate nichil
prohibet n cupiditate Ma
ifestu e q faciaru fms
redit ad exercitiu caritatis
Inde e q augo i Epla ad
volutianu ostendit q pre
ceptu caritatis i dilectionis
dei et vrim plica loquitur
et amle facia qe adu

Jobis dicit q facie scpture
fecit e sic oleu i flama si
sic ibi qd nutritur Sicut ex
et alij qui ad fias uenit
ut edificet qd pudente depu
tat Na sic sumeti abu et no
digeret morbo e illi sic fias
bonu et no faciet peccatu
e Tunc at abu digerit cu cor
bene nutrit ut prius bene ma
stret p diligere sui distullos
et post trahat i uentre me
morie per frequete meditacio
postmodu digerat p perseue
rate opuntioz assimlet per
mori i formatione et vmat
postmodu p dilectioz Erube
scat ergo quida predicator
et doctores illi qui sic doctna
ad alios thifferit ut sibi re
maneant uacui sic abaria pro
ximis erogant ut remaneant
ieiuni sibi sibi neqm existit
ut alij boni fiat No habet
nisi paru olei quo vngant
et proximis illud dispensat
vnde no haurit de plementu
die sed magis ositat de coma
maoe Contra dei preceptu
diligut proxios ita ut ne
gligat seipos Erubescat q
ad fias capessendas uenit
et no quo faciaru fms te
dit ipas iflectit de quoz
pfecto nio no e nost ymo
uedo sed i ipaz acqstioe
cogito qd sit veru faciat
quo aut ubi aut qua mete
queret v ad laud di et
ad edificatione sui et proximi
Sui iqin qa huc fme ut per
fias alios edificet p dux
i seipso docuit et nobis dere
liqit fme quo exmanet pps
et famestit pte hor ei dicit
dux per ysaia Clama ne res
ses q tuba exalta uoce tua
pte hor tulit dux amos cu
pascet grege pte b mst io
na i ciuitate Nimue pte
huc fme dato e Ezechiel
gladio vocat pte et fu

iusitina ubi habundauerat et
 peccatum Sed pro edificatio
 proximi ex eo uenit h' dicit ad
 scientiam acquisitione q' qd
 prodest homi si unius mundi
 lueret' aut aut sine dispen
 diu patiat' Et ideo sic debet
 diste' ut nosmetipsos ualeat
 edificare ut aliorum profectum
 sit iteda' ne ipa saluter
 negligat' Cuiusq' hac via
 noster pmouedo studuerit
 irreprehensibilis ad scientiam
 acquisitionem perare merito in
 laude et de ipso dicitur h'c
 qui uenit que fuerunt vba i
 principio loco thesauris pre
 ascripta

In q'bus quid uerbis n' pro
 mouedo tripliciter comedat
 vmo p' fastigium sine signu
 lac' secundum p' meritum vite
 appbante p'mu not' i p'no me
 demitatio h'c cu ubi s'bstatio
 h'c e' quod sonat emmencia
 singularis dignitas sic i fili
 dignitas xpi arguebat' i v'p
 illis h'c e' i' s' p'beta a na
 zareth at' 21 Secundu ostendit
 i uerbo certificatio uenit et
 ex h'is resurgit t'm v' h'c
 h'c certe scientie du fil' conu
 nit' h'c e' qui uet' ut no du
 bitet' qm uenit iudicare t'raz
 ut d' i ps Terta et ei scia
 ei qui docet' f'ugit d' officio
 sumope e' necessaria scia
 ut dicit Quidius i li' q'stu
 qd' minime nouit nemo doce
 re fat' de elec' cu i argum
 no sit at' h'c scia i'plata
 queadmodu' de q'bus dicit
 beato Hieronimo sup' Epla
 ad Ephe No nulli rugata fio
 te et dimisso sup'alto uerbi
 q' trutinat' auctes sibi ve
 dicat' ingroz no q' ipi di
 gnu' aliquis arrogancia noue
 ut i'plata aua fia

152
 Sinefare ul' m di habet hoc
 Non sit sup'stitiosa q' v'm
 facie celi diuiduae nost' sig
 at' t'm no potest' sine Non
 curiosa melior e' ut dicit
 Aug' ignorancia fidelis qua
 temeraria scientia Curiositas
 ei ut id d' i li' o'fess' imi
 tat' sapientia sit ignorancia
 simplicitate ignauia quiete
 luxuria satietate prodiga
 litas liberalitate h'c p' cor
 2 d' qui se existimat scire
 nodu' nouit quo cu oportet
 scire No erronea et vana
 Sapientia v'm Nam s'nt os ho
 mines i quibus no sube scientia
 dei Sic ei d' t'mo li' o'fess'
 Aug' f'la filia s'nt ueris
 ut tibi dormienti siles s'nt
 tibi uigilanti sed tame no
 reficiunt hac at' scientia v'm
 quatuor iducit humilitas
 v'm subtilitas igem' dunt
 mtas studij et sedulitas
 exerau' De po Eccl'etes 1 d'
 sapiens h'c bono i respectu
 suo dedit deo scientia sapie
 tia et intelligencia sapientia
 qua deo cognoscit' scientia q'
 bene i mundo ouisat' intelli
 gencia qua mysteria s'ptue pene
 trant' ul' sapientia qua res
 sapit' secundum sapore p'p'
 scientia qua estimat' secundum
 valore suu' intelligencia qua
 cognoscit' secundum totu' esse
 suu' h'c e' funiculo t'p'lo
 q' difficile r'upit' de tren et
 pace t' 1 h'c itaq' dat deo
 homi bono ut regula qua se
 et alios regulet' ut lucina
 qua se et alios illuicet' ut
 tabu' quo se et alios faciet
 ut gladiu' quo se et alios
 defendat' ut agri et v'mea
 q' i ea laborando sibi et
 aliis fructificet' Sed de se
 cundo s'z de subtilitate igem'
 p' qm sic m'la distit' que
 uenit' docet' puerior

noui sciam scitorum. Unde beatus
 Ieronymus ambrosius et lio de officio
 de sermo dicit. Sic homines di
 scunt. primum docentur et ab illo
 accipiunt quod alijs tradant. quod
 quid et michi accidit. Ego et
 raptus a tribunalibus ad sacer
 dotium. tunc uos doce quod ipse
 non didici. Ita factum est ut prius
 doce imperare quam doceri. Ter
 tium primum quod antiquis. Item
 Job est sapientia et in multo tempore
 prudentia et bene dicit in anni
 quis et multo tempore non potest ve
 ritate etatis sed quod dum au
 dierunt a magistro prius in non
 cesses audire filii doctrina non
 ignores finem scientie sic et
 transferunt homines ad diuina
 artem magisteria per quam arte
 consecuti sunt diuina temporis
 exegit. Contra illos qui per
 Gregorium Nazarenum. Antequam in
 facie pilos deponat dum adhuc
 puerile balbutiat et antequam
 factorum uoluntatem nomina
 saltem cognoscant. Antiquis noue
 ul' ueteris scripture auctoritas
 distat ul' saltem cognoscant per
 admirationis esse uoluit et lau
 di et cogitat prius peridere
 Sed de quarto ubi posui se
 dulitate officii exercitum offer
 re ad uera scientia. Doctor est
 uero qui non fuerit exercitatus
 scientia sua per doctrina opte
 re manifestare non potest. In
 hoc et apostolus se exercebat
 et de hoc ad romanos xv scribens
 laudabat eos dicens repleti
 estis omni scientia ut possitis aliter
 utrum mone. Et tunc in quibus
 stularis li. i. de. Gregorius pri
 mus est quia quod nouit alter
 in hac se exerceat. Et Basile
 dus in poeta dicit. Ars tunc
 vultus promptos imitatio
 reddit artifices aptos. tua
 concurrentia sumos. Ex quo
 in breui stilo patet. Ex quo
 surgat prius et deinde deinde

prius promouendum opus. exalta di
 ligentia. sed fuisse hanc dubium
 est sed ad plenum tunc est tunc quod
 eius conditiones et mores famuli
 aut consuetudine nouerunt. deinde
 de claritate sue sine redditus co
 medabilis quia quod facta osten
 dit. non est omni uerbi testis ad
 iuuare quoniam exigentibus ipso
 meruit et ut sit alijs in sola
 cum doctrine quod actenus fuit
 in conspectu discipulorum ut quod ea
 que in corde suo per plures annos
 audiendo consueuerunt alijs pro
 ut de cum maiori auctoritate
 dissemineret et impedat per honorem
 suo auctoritate. per legem
 suam alme committat. conse
 ro sibi ad prius gradum. hanc
 in me. Cuius ut possit lege
 doce et alios ad hunc
 gradum spectantes exerceat. In
 nomine patris et filii et spiritus
 sancti Amen

Per
 Duo gradu
 baccalariatus
 in decretis

Expedito primo nunc ut prius
 duos dignis prosequatur hono
 ribus. prius alloquor ipsos uer
 bo quod scribitur. aut uim et lectu
 est in epistola. tunc domine. Se
 qui sunt cum. Prestantissimum prius
 et domine. uerbum est. In Ieronymum
 de uitis illis. scribens in prius quod
 nullum prius sequitur. pessimum se
 sibi. Et magis quod ut idem ait
 in Epistola ad Rusticum monachum
 ulla ars absque magistro distat
 ipsa quod muta amalia et sero
 quoniam una per

dicit ille vir uenerandus et
 lacteo eloquentie fote diffus
 sumo lactantio libro po adufo
 getes quo illi antiqui ma-
 gno et excellen igemo vru
 et quos tato tpe miram^r cu
 se doctrine pempto dedisset qp
 laboris ut vide i alio actu
 sub themate Arbor bona fru-
 ctus bonos facit ita p^m
 eis usqz ibi qui loq^r tecu
 tpe e filio dei nos in seq^r
 At demu effectum e ut cu p
 queret^r turbe mltie et disci-
 puli eis ubi tbe et sub
 hac osideratioe themat^r ma-
 omnia ulteriori ei⁹ diui-
 sione tria se offerut ueri-
 tat^r amatori necessaria qbo
 hic actio in obfoluendo et
 primum ut habeat que seq^r
 Gerud ut diligat que imit-
 ter^r Tertiu ut illas scientia
 q saluti magis appiat am-
 plectet^r

Equid quo ad p^mu optimu
 proficendi gen⁹ illud esse aut
 precelebre est docere qd didice-
 ris ne mles antequa tyro
 ne por mgi sis antequa di-
 stipulo de elec tu i agrum
 Sic b xpo⁹ scribes ad iusticiu
 monachu dicit michi plac^r
 ut habeas storu totuberma-
 ner tpe te doceas et absqz
 ductore ingrediaris via qua
 nuqua ingressus es statim q
 i altera parte declinad sit
 et error pateas In qua re
 si ena pegna antiquoz p⁹
 exep⁹la intueri gratu sit re-
 fert ualerio mag⁹ li⁹ vii
 pythagora quo aris cupite
 assequeret^r preceptore egi-
 ptu p⁹isse ubi lris get^r
 eo asuefacto p⁹erit q em
 sacerdotu cometarios stumato
 inuabiliu scloz obfuanoes
 agnouit Unde ad psas pro-
 p⁹ta ualoru exactissime p⁹
 nadi tradidit

qz stellaru et vnu cuoqz
 vnu pietate et effectum sem-
 gmsse demonstratu donli
 animo fipit Creta demu et
 lacedemoniaz nauigauit qz
 moribz ac legibz inspectis
 ad olimpicu certame descen-
 dit Cuz mltiplic^r fac ma-
 xima grece admiratione et
 specimen exhibuisset quo
 cognore ceteret^r interrogato
 no se sapiente glaz ei illud
 nome septe excellentes vru
 occupauerat sed amatores
 sapie eduxit Plato qz pa-
 tria athenas preceptore so-
 crate sortito et locu et hoiez
 doctrine fertilissim^r yngem^r
 qz dina istuuto habunda-
 tia Cu om^r ia mortalium sa-
 pientiss^r habet^r eoquid usqz
 ut si tpe uixit e celo ut
 amut descendisset n elega-
 tioe n beatioe facundia usu-
 rus videt^r Et hic quid no
 se sibi mgi statuit sed
 egyptu paguit ut a sacer-
 dotibz eo get^r Geometrie
 mltiplices nuos celestiu
 obfuanoe rationu p⁹ipet
 Co qz t⁹ore quo a studios
 inuenibz certau athena
 plo^r querentibz petebat^r Cnta
 demu ad re hac diu posset
 de gramatu^r rethoribz dna
 sed Geomet^r ausus astro-
 nomis aedias et p⁹is
 quoru scientia mortalibz ul-
 tilissima e et i tres p⁹es
 scidit^r In doctna ratione
 et usu Sic et de moribz
 artibz quas mechanicas ap-
 pella^r et que no ta smoe
 sed manu administrat^r Agri-
 cole remeta^r fabri metal-
 loru lignoz qz resores la-
 naru quoqz et fullones et
 ceteri q varia supellectile
 et vilia opuscula fabricat^r
 absqz doctore no put esse
 qd cupuit Sz mitto reliq^r
 laudemodi qms momine
 eam p⁹ta iauit^r

oculos meos et considerabo
mirabilia de lege tua. docet
itaque et tanto propheta orat
lex ei spiritualis est et reuela
tione opus est ut intelligat
ut reuelata facie gloria dei
contempletur. Liber demum in apo
calypsi septem sigillis sigatus
ostendit que si dederis homi
nibus litteras ut legat respo
debit non possit sigatus et est
In actibus demum apostolorum
eunuchus ille cum legeret
scriptura interrogat a philippo
putas ne intelligis que legi
respondit quod possit non aliquid
me docuerit Et hic quid
ut ibidem scripta tradit leuono
de ethiopia in de extremis mundi
finitibus uenit ad templum reliquit
aulam regiam Et tanto diuine
legis amator fuit ut etiam
in vehiculo sacras litteras le
geret tamen cum librum tenet
et uerba domini cogitatione per
peret lingua uoluit labijs
personaret Ignorabat enim que
in libro nesciens uenerabat
uenit philippus et ostendit ei
iesum qui clausus latebat in littera
Et uidete miranda doctorum
uirtute Eadem enim hora credi
dit eunuchus baptizatus fidelis
et sanctus est et fit magister ex di
scipulo plus quam in deserto foto
ecclesie quam in aurato smago
ge templo reperit Et huius
profecto doctoris qui habet
clauem dauid qui per suam
dum est efficacia attulit puerum
domini sequi sunt enim et hoc
de primo

Adieci secundo ueritatem ama
tori necessarium esse ut ipse
quando alios diligit querat
mittet presens cum in ea re
tota discipline deus consistit
Et profecto non modo maio
ra precepta que pueri tra
dunt sed et prima que artium
elementa ab optimis precepto
non accipere debent et

auctoribus librorum non quibusque
passim imitari sed optimis uir
di de libellis sua ratio ut
tradit historie philippus
rex macedonum primas litteras ab
aristotele discere alexandrum
filium suum uoluit Et ueteres
romani filios suos stole ma
trixates virgilio primum eundem
curabat optima utriusque ratione
Nam quod teneris mentibus istum
est alte radices mittit nec
facile diuelli ut uilla per Cato
si melioribus iunio asueuerit
illos habebit preceptores
preceptuos et ueluti diuinos
seper utet Quia uero errores
illos imbibebat huius dupli
tate opus erit primum ut erro
res excutiat ac deinde uera
precepta odiscat Unde et
scribit beatus Hieronymus in Epistola
ad Attilam Greca narrat
historia alexandrum pote
ntissimum regem orbis qui domito
re et inuictis et incessu leo
nidis pedagogi sui non po
tuisse carere primum quibus ad
huc puerulus erat infecto
proclius et ei malorum est
emulatio non quod omnis etas
Et quorum uirtutes assequis
ato imitans et uicia In
aut de moribus si si quis igitur
colligit in quibusdam et in moribus
musicis suo tunc illustres qui
ob multiplicatas in cythara
cordas et nouorum modorum
aduenientis sparta iussu est
exulare ab discipulis qui
nichil apud alios profectus
sent certa pauscebat mer
cede ab huius uero qui ex alijs
quodam ediderat duplicem em
gebat hic beatus Hieronymus
scribes ad Eustochium dicit
si quod ignoras si quod descriptu
ris dubitas interroga eum que
uita comedat que etas ex
cusat fama non quod ab
non si non si non si non si
pone mentis est in huius alia

qua p[er]iculo discit. Nonne q[ui]les
 sit adolefcentib[us] delegedi mag[is]
 ostendit i[n] canone ubi d[icitur] Se-
 dulo admonedi sunt Scolastici
 ut humilitate idu[m] cristiana
 distat no[n] contempne[re] quos cogno-
 uerunt mo[r]e[m] vicia q[ui]m verbor[um]
 amplior deuitare h[ab]et et ma-
 gis utile e[st] nosse ita esse po-
 neda uerbis s[er]m[on]is ut possit
 animo corpori. Ex quo fit ut
 ita malle debeant ueniores
 qua[m] differiores audire s[er]mo-
 nes sic malle aut prudens
 res qua[m] formosiores habere
 amicos. x. x. x. di sedulo
 ad Sumas at huius rei acce-
 dit q[uo]d ot beato Symon ad
 paulinu[m] h[ab]et vnu[m] q[uo]d p[ro]fitu[m]
 p[ri]ncipes suos Romam duces
 mittet[ur] tamillas regulas
 s[er]mone[m] p[ro]nat sibi
 pitagora Socrate platonem
 aristotele[m] poete[m] mittet[ur] ome-
 rugiliu[m] meandru[m] zereu[m]
 Oratores l[ys]ia Graecum demo-
 stene[m] Tuliu[m] Nos aut[em] q[ui] cultu
 idu[m] quib[us]q[ue] claru[m] lume-
 emittit. Xp[istu]m eu[m] sequi[ur] i[n] i[n]te-
 cultu q[ui] factor e[st] nob[is] sapia
 a deo et iusticia et s[an]ctificatio
 et redemptio p[er] corp[us] I. Et quo
 solo donate ueritas o[mn]i d[icitur]
 a quocunq[ue] dicat[ur]. Dicit et b[ea]t[us]
 Aug[ustinus] i[n] Ep[isto]la de origine a[n]i-
 m[ar]u[m] illud tu es mag[is] i[n]
 i[n]te[n]t et h[ec] ignoras. vnu[m]
 e[st] mag[is] noster cultu[m] d[icitur] n[on]
 alio docuit moysen p[er] ange-
 lu[m] nec alio Corneliu[m] p[er] pe-
 tru[m]. n[on] alio petru[m] u[el] paulu[m]
 q[ui]m aquocunq[ue] ueru[m] dicat[ur] illo
 donate d[icitur] qui e[st] ip[s]a ueritas
 p[ro]p[ter] q[uo]d et h[ab]et p[ri]ncipes domi-
 taqua[m] ueritatis discipuli
 sequi sunt eu[m] et b[ea]t[us] de fide

Postremo dicit ueritatis ama-
 tori necessarium esse ut illa
 s[an]ctia et mag[is] saluti appropiat
 uanis.

scripturas esse legedas pro-
 babile sit nisi sunt leuiores
 reprobate. sic tamen o[mn]ia lege-
 da sunt ut earu[m] aliq[ui] cu[m] lecta
 fuerit no[n] negligat[ur] repro-
 bet[ur] nonnulla aliqua videat[ur]
 i[n]transitu ne sit o[mn]ino i[n]cogita-
 x. x. x. di p[er] h[ab]et etia[m] et
 b[ea]t[us] Zikhi sup[er] Cantica s[er]mone[m]
 x. x. x. vi. d[icitur]. Est profecto quo
 ad se o[mn]is s[an]ctia bona cu[m] ue-
 ritate subm[issa] sit tu at q[ui]
 cu[m] timore et tremore tuar[um]
 operari salute[m] pro temporis
 breuitate festinas ea s[er]re
 amplior curato q[uo]d senseris
 vniuersa saluti h[ab]et etia[m]
 b[ea]t[us] Symon ad paulinu[m] s[er]bes
 dicit distat i[n] t[em]p[or]e quoru[m]
 nobis s[an]ctia perseueret
 i[n] celis et h[ab]et q[ui]a materia
 dearticulatio[m] p[er]tractas oste-
 des q[uo]d q[uo]d i[n]stet[ur] a q[uo]d
 q[uo]d abstineat sit sup[er] illo
 luce x. x. et cupiebat satu-
 rare uentre suu[m] de s[er]uicis
 porcoru[m] et nemo illi dabat
 d[icitur]. Demoni abo sunt carmina
 poetaru[m] secularis sapientia
 rethoriaru[m] popa u[er]boru[m]
 h[ec] sua o[mn]i suauitate de-
 lectat et du[m] aures u[er]sib[us] dula
 modulatio[n]e curatib[us] capuit
 a[n]i[m]a[m] q[uo]d penetrat et pector[is]
 interna deuicit. veru[m] ubi
 cu[m] sumo fuerit studio ac
 labore perlecta nichil aliud
 n[on] i[n]ane sonu[m] et s[er]mone[m]
 strepitu[m] suis lectoribus
 tribuit. n[on] ibi saturi-
 tas ueritatis. n[on] ibi iusticie
 refectio reperit[ur]. Studiosi
 q[ui] coru[m] i[n] fame veri et ui-
 tutu[m] penuria perseuerat
 huius sapie[n]tie typ[us] etia[m] i[n]
 deuteronomo sub mulieris
 captiue figura des[er]bit[ur] de
 qua diuina uox p[re]cipit ut
 si israelites ea habere uo-
 luerit uxore[m] caluitu[m] ei
 faciat unguis p[er]feret seu
 et p[er]ios auferat

et cū munda fuerit effecta
tū tūsear i victoris am-
plexu. Hec profito si secū-
dū itelligis nōne ridicula
sūt. Itaq; et nos hoc fare
solem qm p̄hos legim qndō
i manū nras libri ueniūt
sapie secularis si qd i eis
utile reperis ad nostrū doc-
ma autim. Si quid uero
superflum di' ydolis de amorē
de cura seculariū Hec radim
hīs caluiciū iducim. Hec i
vngui more ferro acutissio
desecam. Et hūc ē q doctrina
gmatior et dyalecticorū
et aliarū artū liberaliū
mūne cōtēpneda sed et ma-
gnopē cōdisteda ē ut rite
q loqui per gmatia et d'
uerū et falsū discine per
logica possit. Sic q; hūoi
artū doctrina ad vita pro-
fic p̄t dū i vltis assupta
fuerit meliores v x v v
di si q; gmatia. Alia go
sūt ad que hūoi artes et
disciplic ordinat et que suū
alys ueritatis robore p̄on-
derat ita a nobis ueritate
amātib; p̄teris sūt dili-
gēda. De quib; beator Am-
brosio i prologo tertiū libri
de tmitate dicit et p̄m vā
ix di noli meis lris quasi
canonū scripturis ip̄ue sed
i illis qe nō credebās cū
iueneris iūctat crede. In
ist' at qd itū nō habebas
n̄ certū itelleris noli sū-
tene. Et id i alio loco d'
Ego solis eis scriptorib; q
canonū appellat didia hūc
tūmore amorē q; deferre ut
illorū nullū scribēdo enas-
se audea crede. Aut si qd
i eis offēdero qd videat
q̄rū ueritati. Nichil aliud
qm uel mēdosū esse cōdicē
ul nō esse assequitū it̄pre-
re nō amē.

qnta ue doctrina polleat nō
ideo uerū p̄te q; ita ip̄i sū-
serūt sed q; m̄ per alios au-
ctores ul canonias aut pro-
babiles ratios que a uero nō
abhorreat p̄suade potuerūt
hūc ūba p̄callegata di Ego
solis p̄t qd d' beator S̄eoi
ad demetriade p̄gme n̄ p̄e
gna q̄ius tibi p̄udes cali-
da q; videat doctrina rectas
ē q̄b; tā inotet q̄b; scientis
q̄b; libris dāda sit opera
discipulo legis cristiane Et
hoc dixerū nō tā ut p̄m vā
qua gradied sit nūb p̄moued
ostēdēs sed magis ut ip̄os
ip̄e uestigis itēsisse demon-
strare ut cū sapiente dicere
possint p̄posu i aīo meo iue-
stigare sapiet de omib; qe
fuit sub sole Ecce tes p̄mo
Sapient' iqt qm singula suo
ordine studio et sine debito
nosse oport; ordine quippe
ut illud p̄us qd maturius
duat ad salute studio ut
illud ardeat qd uehemēt
promouet ad amorē et sine
et nō ad manē gloria sed
ad suā et aliorū edificatioz
om̄s quippe artes et disciplic
suū sine habet ad que ar-
tifices respiciūt p̄quo dispe-
dia equant' sūperūt unde
agricola nūc solē nūc glanc
tollerat et terrā ifatigabi-
lit arat ut finalit fruges
colligat S' nūc ferere pro-
mouendi qui quo faciat
sacrorū canonū assequeret
quos sacerdotib; ignorare nō
lit et si i sacerdote scia
canonū defuerit v̄p i eo
nomē sacerdot' cōstabit v
v x v m di que ip̄is omēz
labore uulit aggressi sūt
qm sc̄s b̄ s̄eom ad marcella
lre marsupii nō sequent
sudoris comites et la-
tare. Sōne uoum.

et nūc nō dicitur

Sunt demosthenes plus olei
 quā vni expēdisse dī et os
 opifices nocturnos puenisse
 sua obire cū vīte gloria
 et honor qī vmbra insequit
 presentes viros p meritis
 ipor ad pns honorādo aucto
 ritate pūlegiorū vniūitat
 nūc ipos et quelibet eorū
 battalarios i decet pūno
 ipis qz credo potestate le
 gedi docedi et oīa ad hū
 gradu spectan exercedi In
 noīe pns et filij et spūs
 scti Amen

Secundo ad clerū mgn anathie
 de Cratoua professoris i zho
 logia quē fecit i Smodo
 pīage i pallatio curie archi
 episcopalis

Quid ē q dilectus meus i do
 mo mea facit scelera mltā
 Vēme m c Venerabilis hu
 go pmo de archa noe sic di
 cit Domus di tota ē mudo
 Domus dei Ecclēsia catholica
 ē domus dei ē quelibet fidel
 aīa Sed alit mudū inhabitat
 alit Ecclēsia alit vnaquāq
 fidele aīa In mudo ē ut
 imperator i regno In Ecclē
 sia ut patfamilias i domo
 i aīa ē ut spūs i thala
 mo Exqua auctoritate colli
 git q triplex ē domus domi
 videlicet generalis specialis
 et singularis In pma locatus
 ē deo dilectus homo rationa
 lis ad vīdēdū creaturē

spūalis ad resistēdū male nē
 cristū qz sequēd Pro tertia
 deputatus ē dilectus deo ceto
 clericalis ad īstīdū tūre
 spūsa qz regēdū Sed quia
 quilibet illorū i domo sibi
 comissa plurimas committit
 negligēcias et mala inuabi
 lia iusta ē pbe querimonia
 dūcēt Quid ē q dilectus me
 us i iusta tertia pmi iusti
 or tertia secundū iustitia et
 grauius qz tertiū Dico p
 q ē domus dei generalis In
 qua i In hac domo de qua
 dicit apostolus In magna do
 mo domi nō solū uasa aurea
 et argētea sed etiā lignea
 sūt et fictilia n tēmōt
 Secundo locatus ē dilectus deo
 homo rationalis quē adeo di
 lexit ut facit ipm ad yma
 gīe et similitudīez suā
 Gen 1° annūent eū paulom
 ab angelis gloria et honore
 coronas eū et cōstituit eū
 sup opera manū eū Sed
 qnta et quā inuabilia mala
 sūt dilectus i domo domi co
 mittat nemo dubitat qui
 adūct tot hereticos sasma
 nicos et paganos qui etiā
 si cognoscant nō tñ sicut
 deū glorificāt sed mutauē
 rūt gloria i corruptibilis
 dei i similitudīez ymaginis
 corruptibilis hoīs et uolūt
 et quadrupedū et serpētū
 et coluerūt et fuerūt crea
 tūre pōnō quā creatori ut
 dī hōz i Nat ergo sūt
 qz mībil nobis de hīs quē
 foris sūt uiduare qm iusta
 sit cōt pmi dilectū totū
 videlicet genū hūanū pbe
 querimonia cū dicit Quid
 ē dilectus i Secundo dico q
 ē domus dei spūalis In hac
 domū quā expmī pbeta
 ps lxxxviii donū tuū
 nūc dicit sūtudo vocato

ga videlicet ex spu renato uir
illud yob mo Nisi qd renato
fuerit ex aqua et spu scto no
pt intrare i regnu dei sed at
natu e ex spu spuz e uocato
est nuqua no ut post corrup
stetias suas eat sed ad mora
ficadu mebra sua que sunt
supra tan vel refrenada
illa natura msera qua erat
filij sic et ceteri expe no
Et ad consequendu cristu ut que
admodu ille ambulauit et nos
ambulem i yob no presu au
eu itatu dilexerit ut ultra
oia predicta dilectionis iudicia
fide sibi desposaret Oze no
lauaret et redimet i sanguine
suo Apoli v Corpore suo pre
cioso abaret mat v m
Accipite et maducate hoc est
cor meum Sic adeo dilecto
quot et quanta committit ste
lera qd narrabit Naz em
proch dolor refugit caritas
militoru et sup habudauit
ingras dat v m fides ia
sine operibz mortua e Na
tobi no Intrauimus quid
ecclesias missas audiuimus
de xpo loqm de cristiano
noie gloriam sed non e n
tuta ioseph i apparato ex
terior filiu at fera pestia
denorant no e ueritas non
e misericordia no e scientia
dei i tra aleditu medau
futu et hominuu iudicare
runt Oze mo Que e ei
uaitas aut uoluptas qua
pagam ul ifideles exerceat
cu no pare aut maiore ha
beat xpianu hoc solo excepto
q no ta communt negant
cristu ore ul apse fide m
pugnat Nonne equale ul
maiore cu pagans curat
carnis habet popa i vesti
bus simplicitate i abis i
potaba bestialitate i luxu
fraude i ueris

ambicione ad honores et ita
de alys uicis qe apostolus
olim pculosi teporis predictu
esse futura Nos at procho
lor experimeto cognosca esse
presena Erut iqt hoies seipos
amates cupidi elati supbi
blasphemi parentibz no obe
dientes igrati stelesti sine af
fectioe sine pace animatores
iostmetes imites sine ben
gntate proditores timidi uo
luptatu amatores magis
qua dei Et q hoc de cristia
nis malis itelligi debeat
inuit cu subdit habetes qd
spes pietatis uirtute eis ab
negates n ad 28mo mo
Vnde beatus Bernbardus i
gmo bti pauli iqt in qua
uirs e cristu persequunt q
utiq abeo cristian dicunt Ama
tui deus et proximui tui ad
usu te opprimauerunt et ste
terunt Tourasse uidet adusu
te vniuersitas pli xpian
a mino usq ad maxm a pla
ta pedis usq aduertit no
e sanctas ulla hec ille
Quanto go cristian maiora
beneficia et plua receperunt
dilectionis iudicia et de illis
igrati equalia ul maiora
getibz committut crimina tato
maior iustior et grauior e
qt eos ppe querela qd
est q dilecto meo i domo te
Qui tertio q e domo sin
gularis pro qua e deputato
dilecto deo cetero clericali
ad gerendu cura sposa q reged
hec e domo qua sibi sapientia
edificat sot di pnp v m st
ei ana iusti sedes e sapie
Pro hac ornada custodienda
et dirigenda deputato e statos
clericalis deo singularit
predilecto eo q ipe ipm ult
oia alia dilectionis iudicia
prealns specialit tribu pu
u ignis dotauit ut excel
si sublimatioe singulari

educatioe et preuosi thezauri
recomendatioe pmo quid ym
sublimant dignitate ymaria
officio uidelicet sacerdotali
quod omibz dignitatibz et of
ficijs constat esse dignissimu
sue altissim Cu ei officioru
dignitas et distinctio penes actio
et actum capiat penes obie
cta Ad ei obiectu e dignus
corpore xpi quis actio exte
rior huius uite sublimior et
honorabilior ac dulcior esse p
coferentia eiusde et actiuita
tis corporali Unde beatus
Bernhardus tractatu de sac
dotali dignitate Credo igit
q no e potestas post deu
sic e pias ira Certe super
potestate ira stupet celu
mirat tia cotremescit homo
veret plurimu angelica cel
studo et paulo post her
e vere cumulata gloria her
e uere celestis indulgentia her
est uere supercellens gracia
sacerdotu manibz suis deu
sui tene Et alius dando por
rige her ille Secundo subli
mant deus sacerdotes singu
lari sustentatioe voluit ei eos
de talibz sustentare qe sua
essent no solu generali et
comuni reru condicioe sed spe
ciali quada oblatioe sacrificata
et ad dei gloria deputata
ut sic se cleru dilige singu
larit ostendet que de sua et
sibi parte debita nutriet
Unde nri vni di dicit dñs
ad Aaron et ad filios suos
no habebit partes it eos
ego pars et hereditas tua
i medio filioru isrl de pben
tu secud vn q i cui porro
ruid ei aliud h ecclesia
et de quo alio viuim n q
de inspiratione signa deo ob
tulerut hoies uel adhuc of
ferut Am vn q n Nulli di
care om q

erit domo et ad ins pmet
sacerdotu Quappt iexcusabi
lis erit omis homo q her a
dno aufert uastat iuadit aut
eripit her ibi et quid de illo
qui de illo parte quasi dyalo
dat et male consumit Tercio
sublimant deus viros ecclie
sacerdotes preuosi thezauri co
medatioe Si quid comisit eis
preuosisim thezauru i tris
Si ei thezauru e ubi cor appo
nit math vi qbi e thezau
rus tuus ibi et huana aia
ymaria erit thezauru cui
sic dñs cor appositus Job vii
ruid e ho qa magnificas eu
aut qd appoms erga eu cor
tuu an no thezauru pro cuius
redemptioe pro filio no peper
it deus sed pro nob oibz
tradidit illu hñz mo Bñs
Bernhardus i medita Tota m
iste ad vnu aie precu con
tinuari no pt Na pro toto
mundo deus aia sua no da
ret qua pro aia huana de
dit Sublime ergo e aie pre
ciu qe no n xpi sanguine re
dim potuit hñ thezauru
ta preuosi sibi ta catu hat
spoz electa cleru comisit
et pñt plat q i culibet pre
lato de subdito suo dicens
Illud tñ Regi no Custodi
viru istu qui si lapsu fuit
de manu tua erit aia pro
aia ei Sed quo erit aia
vnu plat p mille quas ne
gligit n q pro culpis om
pimet Unde di Ezechiel m
Sanguine ei de manu tua re
graz quod vnqz no facit
si no i manu suas aia sub
dit comedasset Contra huc
at sic pre alio dilectu iu
stissia et grauissia e pñe
querela dñtis Ad e q di
lecto meo it aia ult pñ
peccata eia per ea e pecca
toru qe aln facit n qda
fa et causa ne

isidoreles quid ut restat? beato
Yohanes Trist tractas illud
mathei quod saluator i die pal
maru rlm uenies itraut i
teplu sic igens hoc erat boi
media ut igressus ad ifirma
ciuitate sanada ymu ad ori
gine passiois itendit Naz
sic de tepla omē bonū sic
et omē malū procedit. Que
admodū medicus quādo ymu
igredit? ad ifirmū statū de
stomacho eiā itrogat et cu
tēponē festinat qd si stoma
chus sanū fuerit totū corū
ualidū ē. Si at desperato
fuit totū corū ifirmū ē. Ita
si sacerdotiū itegru fuerit
tota Ecclesia floret si at
corruptū fuerit omī fides
ē marida Et pauloplo iqt
queadmodū dū uideris at
boīe pallēte folijs marida
itelligis qā aliqua culpa
habet ita radice qūta cū vi
deris plm idiscipliatū et
irreligiosū sine dubio cogno
scie qd sacerdotiū nō ē sanū
Sed ille. Apud gētes at
Na blasphemā diuinū noīz
nū gētes cristianoz mala
uita procedit. Sot ait beato
Aug^o i lio de uita cristiana
Si se tale exhibeat di suū
ut hys q demonis ydoliz
qz defuūt cōfūdo effiat
equalis iapiet p cū deo blas
phemat et dicit En cristianū
dei suū quō tā nequā con
uersatio ē. uita tā impia
tā scelerata tā luxuriosa tā
sordida. erit qz illiū pēie
reus Nome dei per uos bla
sphemāt iter gētes. Cū go
quid qd ē causa cause est
causa causati manifestū ē
nō immunes esse sacerdotes
a peccatū gentiliū ex quo cri
stianorū sceleribz causā
prebet. hoc at cōtigit tri
pliat videlicet negligendo
debita cōuēto et pānāle
pēdū et pēdū atreue

seduredo et per pestifera sua
stone ymu faciūt pignū ut et
mercenariū. Secūdū mali ope
rari. Terciū luxū et falsariū
ymū neglectores. Scdi corrup
tores. Tercū subuersores. Illi
nō sanāt nec malū impediūt
Illi ifirmāt et boīs obice
ponūt. Sed ultimū directe
mortificāt et bona subitūt
Dico ymo q mercenariū et
neglectores peccatū homī omī
sione prebet negligēdo de
bita cōuēto de quibz di
Yoh^o p mercenariū uidit luxū
ueniēte et fugit qz merena
rius ē. Est at mercenariū
ut ait Greg^o omē ewan^g
ymū cū luxū aīarū nō
querit tēms comodis ibiat
prelacionis honore gaudet
tpalibz lucris pasat mpe
sa sibi ab hominibz reuerēcia
petat. Ille go uidit luxū
ueniēte et fugit luxū uenit
quādo perseuerat malorū boī
tribulat. Sed mercenariū
fugit qn et tpe qēte et co
mōdū suū habeat alios tur
bari permittit fugit utiqz
tar remote qntū distat tri
bulatio a quiete utmā mē
tēporis mercenariū nō pūz
fugerit quā luxū ueniente
videret. Sed proth dolor ad
flatu uerbi ad aīe somitū
ad solas s. quolibet tūm
minas fugiūt fugiūt iqt
ut ait Greg^o nō matando
locū sed subtrahēdo substi
diū fugiūt qz iusticia vi
dēt et tacēt fugiūt etiā de
reliquēdo iusticia ne ydat
petuā. Sūde eisder. Eze
ymo di. Nō ascedistis exad
uerso neqz opposuistis uos
muru pro domo domi rīs
ē qui se uolūt malis et
malis opponat qui pub
lice peccates arguat iusti
ciā defendat et tēuat nō
qz uīlo dei. Et
fensores i murū erēt et

forte sed sumles materie de
pulsse et parietu ielmato nup
ei tata maloru esset audacia
si no videt tata dissimulatio
et timiditate i cleru et pre
cipue prelatis Sed audiat
prelato huiusmodi negliges
qui derelicta no visitat diss
sa no querit ostra no sa
nat et qd stat no nutrit s
carnes pinguu comedit ex
clamator imo exprobratione
phetica zach xj O pastor
et ndolu dereliquens grege
quid e ndolu n queda nma
go surda et muta ad ome
bonu iutalis et tamen i altai
posita rei aliuu sper habes
et locu occupas dmi tolle
rat exhibitione honoris
ferte ergo prelato ndolu
di q vice dei posito honore
accepit sed surdus e ad cla
more miseroru et pauper
et mutus ut no predicet
verbu mster opportune im
portue i trepat arguat ite
pidos obsecrat i omi pati
entia et doctna Sic gecu
doctor i vmo pastoris per
sona pcepit oibz n ad zhi
mo unde samfredo tra
ctas zhu zach predictu fa
cit O pastor dignitate et
auctoritate et loca occupa
tioe Sed ndolu vamtate iou
lutate simulatioe officio ndo
lu oio imo uere n officio
pastor sed solo noie et ere
ctu pastoris simulacru p
pastore timuerunt forsitan
te ubi ymu te viderunt sta
te i specula ideo te
stercorat aues metuebaris
ut pastor ia sine metu ut
ndolu stioraris O pastor
pastes teipm no ei grege
pastus sed depastoris mag
O ndolu pastore simulans
et mercenariu agens dere
lias grege ut luxu videris
ille An non

sant qnd h ad quoru terrore
i vmea domi posito e prelato
ex negligencia sua sup ipm se
erigit auctoritate nihil cu
rant sed quasi stertis vile de
spiciunt Sed si noluit curare
despectione huana auduit
cu terrore maledictione diu
na maledictio iquit pbeta
q facit opus domi negliget
Venne xl vmo Nostria tame
translatio habet fraudulencia
Int oia q opera domi sicut
nihil placet deo magis uel
placet qua zelo quap Sic ni
hil magis offende aut displi
ce conuict qua negligencia
eandem unde beatus Bn
i apologetico suo miror iquit
cu deus per pbeta sanguine
i pta mortificauit de manu
pastoru regredi esse minet
quo prelato tot mala patiat
fieri n forte q nemo fidei
rephedit i quo se esse irre
prehensibile no confidit siq
huamitat e homi i quo qd
sibi indulget alio no uehe
met uasta hec ille Exhns
ergo duobz uelit negligencia
prelatoru vlt ex amore te
poraliu et qa dissimulauit
vmo pta alioru ut et ipi
ma dissimulet et trascat
quous at ex negligencia pre
latoru ismita mala proue
niunt q taqua mercenariu
no pastores malis no no
obstint et negligunt debita
correctione Sed ihup taqua
mali operam et corrupto
res bonis obice ponunt et
stadalizat per debita acci
one Si ei corrupit bonos
mores colloqa pua ut dicit
apostolo i cor xv Quis
faciet exempla pestia et vi
ta stadalosa Cu dicit beato
augd i lio de pastoribus
omns q male viuit i cospe
ctu eoru qbz posito e i
qntu i ipso e cu a quo ante
dit occidit unde ant v
nos esse sal tre q si sal

euannerit i quo saliet? Quid
e sal qua vni ecclesiasticis et
rectores quoru doctrina et vita
bona cōdicōi sūt omīs aīstiam
ne viciōi sōde putrestat et
feteat Sed hoc sal p̄rochdo-
lor nimis euannit ideo ifatu
atu e ut uel condie ut a cor-
ruptōe p̄suare nō valeat
Et q̄ndo clerici sūt aut adā-
p̄seuer sūt affetu crudeles
affatu medates habitu secu-
lares gestu iūposita vita lu-
viciōi actu m̄p̄ et subfa-
nane scitāt nōie derogat
discipline ita ut iā sūt sacer-
dos quasi p̄lus Dīce mō
Sane corrupti sūt mutuo cle-
rus et p̄lus Cū ei clerici vi-
detes aliqua uauitate malicia
ut iniquitate cōformāt se lai-
cis et dicit se hōies nec
posse resistē illi cōtrario vi-
detes ab istis credūt sibi licē
Unde Gilbertus super Iam
facta e māt sacerdos sūt p̄lus
ut licetū populū sūt sacer-
dos fiat Quidō se clerici stu-
diosē cōformāt et qui i mūdo
sūt errore suū nō sūt ver-
sute et nimis uere tuēt ex
emplo mutuo se ad uicia
aut iformāt aut fouēt ex
p̄lis pastores et p̄li secu-
lares et religiosi p̄romptua-
ria sūt plena hūoi cructa-
tia ex hoc i illud aut turpis
aut tepide cōsationis sūm
pestilētē hēt ille Possū
aut hāt salis ifatuatione
ex duobus signis cognoscere
P̄mo ex p̄li fetore Si em
melior cōditō p̄li melior
utiq; ex eis p̄cedet odor
sūt nīe Si quos per ma-
lū exēplū fete fecit nos
odore nostrū corā eis H̄git
cogūt sentie fetore eoru
et omē malū de nob Sū
p̄s xxx m Infetti eoru
p̄māet et de cadaueribz
eoru astēdit fetor et tabe-
sent mōtes a sanguine eorū
Infetti p̄li

de morte aīarū nihil curat
fetor de cadaueribz eoru aste-
dit et mōtes tabesūt q̄n sub-
ditorū malicia etiā p̄sitas
ifiat et cōfudit ut tā i p̄a
quā i illorū salute p̄ducta
da deficiat Secūdo cognoscit
ifatuatione salis ex eis cō-
cultatione Unde a t v ubi sūp
ad mōbilū ualet sal ifatuatu
n ut cōculcet ab hōmibz nisi
forte nō reputas cōcultationē
q̄ tā mltū repleti sumus de
sp̄ritu qd facti sumus i p̄uer
sū et iderisū omī p̄lo obp̄
sū habūdāibz et despectu sū
p̄erbis q̄ quasi quilibet hor-
ret sacerdotū nisi igitū di-
uites p̄cedas et p̄igues ha-
bē desiderāt et pauperes me-
liori mō se nutrire possūt
Audite sūp hoc illū theologū
Greḡ Nazarenū i s̄o de
vita uibana sūt dicit Cū
hys qui honesti ut religiosi
vidēt i p̄lebe adūsū quep̄ta
de sacerdotibz ut m̄stis di-
culpabile qd uel reprehesi-
bile ab hys qui supra dorsū
nostrū fabricāt audierit ex-
crasibz qd cūmāt accipiūt
et qd iā de vno crediderūt
illud de omibz fecerūt ita
ut fēi sūm theatrū i etiā
abietū hōibz iōignis Et ut
ita dixerim mōstrū et belius
p̄ omē tempus et i omī loco
i plateis et tabernis i con-
uiuiis et cōalys etiā usq;
ad ipā stēnā q̄ cū lacrimis
dico deducim et ab impudi-
cissimis et turpissimis h̄stuo-
m̄bz iridem Sed audiant
scandalizatores p̄li et audi-
ant cū terrore beatū Greḡ
i registro Sūt rectores q̄
tot mortibz digni sūt quot
perditionis i subditos exem-
pla t̄nsmittūt Sāt esset
etiā ad mltarū sufficiens
perditionis aīarū si soli esset
negligētes clerici q̄ malo nō
restitit et corripit eos q̄ iā

aliud malum manie pncipiosu
 qd fuit quida lupi et falsarii
 et subuersores omnis boni qd
 dicte mortificat et subuertit
 de quibus etc. vno. Inceduli et
 subuersores fuit tunc hoc erat
 olim officiu hereticorum sicut
 adhuc e et prochlorum nimis
 e. Sed heu factu e i opo
 clericorum dicte ppha pso
 vl vno. Venerunt structores
 tui destruentes te qui fuit
 structores ecclesie n pti
 rectores huius profecto tunc
 destruit qui via ad celu p
 euangelium antea lata faciunt
 quid grama pcta ebrietates
 comessationes correas et ho
 mifanones nulla esse dicunt
 imo laudat. Quis audire de
 structione. Cum magis ppheta
 laudat pctor i desideris
 aie sue et inquis benedict
 Gaudeant omni pctor i pso
 vno. Et quia ex genere mor
 tali ut fornicatione adulte
 ria et forte peiora et abho
 minabiliora lemma esse dicunt
 Illerum ei qd cu talia operan
 bus et siue peccatis vni
 et societate habet desiderat
 quid de pphis tractare con
 tigit oportet negare fip
 tar ul putere errores uel
 forsan hereses asserere et
 dei ueritate imediam comu
 tare. Oportet etia eos ali
 os bonos viros qui eis no
 amittunt per detractiones i cor
 dibz bonis occide nisi uelit
 confundi et uelut desperati
 reputari. An no destruit
 qui raptos usurarios so
 domitas et quilibet mag
 nis peccat imersos nullas
 quia i eos habetes auctori
 tate pro vno grosso ul pra
 dio aut solo favore consequi
 do promptissime absoluit. Le
 uissia iungit penitentia et
 maxias predicando indulgentias
 vena iuri secure promittit
 liquedi. Sed amant

qui tales sunt sed audiat tu
 tremore spe iat ppha pulul
 los sub omni cubito manus
 et faciunt cervicalia sicut capite
 vniuse etat ad capiedas aias
 et cu caperet aias pti mei
 viuificabat aias eoz et vio
 labat me ad populu meu
 pti pugillu ordi et fragmentu
 pais ut iterificeret aias qe
 no uiuit metetes pto meo
 credeti medatys exponet
 auctoritate pphete et ad fin
 gula applicate predicta sed
 pti breuitate omitto. qd ma
 xie sciens lege loquor pro
 quada at recollectioe et om
 sm breui confirmatioe facie
 btm. Greg. Omelia pma
 sic loquente. Nullu fratres
 km puto magis puidiu qm
 a sacerdotibus colerat deus
 qd eos quos ad alioru cor
 rector posuit dare de se exe
 pla prauitatis tunc ecce sta
 dalitates qntu ad secundu
 tundo tui peccatima qd peccata
 opesce debum. ecce negli
 geres qntu ad pmi. Greg.
 qd e grauius sacerdotes qui
 ppa dare debuerat aliena di
 rupit. Illerum qd si quos hu
 milu si quos cotinet uiue
 conspiciat uidet. Considerate
 ergo quid de gregibus agit
 quid lupi pastores sunt ecce
 subvertetes qntu ad tertium
 tunc iat ut tactu e qd a
 mo vni ecclesiastica super
 omnia peccata que per se fa
 ciunt plurimu peccatoru ta
 gentiu qua custianoru uideor
 et hereticor occasio sunt
 et causa iustitia et grauis
 sima e oia eos pphete que
 imonia dicet qd e qd dile
 cto meo i. In qd vbi
 sex beneficia dei tangit qd
 malicia nostra confunditur
 Primo tangit pura ipu ad
 amano ibi dilecta. Secundo iusta
 apiano ibi meo. Tercio gra
 tioso me i demo mea. Quarto
 loda expectatio ibi facit

fuit magna dei tolleratio ibi
 stetera multa Sexta pna de
 hns itrepatio ibi qd e Grauat
 aut nostra et confudit per
 her pmo videlicet q ta pue
 adamati sumo deo ta igit
 qd nedu diligit sed repedit
 odium ad ta niste appati et
 ta care compati nobis sibi
 no viuim negat qz suau
 ad ta grate hospitati no
 parietes honestati sic idone
 ste facti fedamo qz hospitau
 ad ta longe expectati me
 uelut obfmati peccare no
 desistit sed confirmam viu
 ad ta sepe tollerati tid q
 desperati sic varie deliquim
 augem qz suppliciu ad ta
 pie itrepati in sumo exetati
 q nozmet no respiciat ad gra
 uis iudiciu Dicit pmo q
 tagit dei pura adamatio et
 p hoc malicia nra confudit
 q ta pure adamat qd tagit
 cu di dilecto unde i ps
 I vno cogit dñs Hostig
 rit adu su me mala pro bo
 nis et odium pro dilectioe mea
 com ei quicunq graualet si
 odiet eu mico ut pro im
 mico habit unde beato
 Gregf i omie ewageliaru v
 v v plus i nobis ea torme
 ta ferunt qe qd illes patim
 de quoru metibz presumo
 bam qd cu dapno corporis
 mala nos cruciat amisse
 caritat unde i ps dicit
 Si mico maledixisset in su
 stinuisse utiqz ad at dile
 cto de dilecto dapnatiois
 offesa reportare debet et
 odium dignissim e cu sit q
 nature contrariu que ad di
 ligendu benefactores idmat
 Nam et eterna et publicam
 hoc faciunt ut di qd v
 Secundo dico cu tagit iusta
 dei appatio et per hoc ma
 licia nostra confudit q ta
 ad amati et cu di

Unde dicit no dicit plus
 me iaduensariu cōsurrexit
 amore ei ut ait Gregf i
 loco pallegato dolore mala
 igerit que abextineis ipe
 iut unde ps dicit homo
 patis mee i quo speravi et
 ac si apte de suo traditoe dñs
 es dicit i ingressio ei tato
 gmo ptuli qnto hat abeo
 qui meus esse videbat fess
 iustu ei e ut q plene alteru
 e no ad pñ sed ad illu nutu
 uiuat et faciat Nos aute
 utpote pecularis plus et
 genos singularit electu spe
 cialit sumo domi dei nra ne
 du ure creatiois qa videlicet
 ipe fecit nos et no ipi nos
 nec solu ure redemptiois de
 quo aplos no est vn empu
 ei estis pñio magno sed eaa
 iure dactoms quo dedit nob
 specialit ad cōsecrad tractad
 et sumed scissim coru suu
 et hoc ipm dedit pro nobis
 imorte unde h cor v
 pñ hoc pro omibz mortuus
 e ut q uiuat ta no sibi
 uiuat sed ei q pro omibz
 mortuus e xpus ut q vi
 uit Dicit tercio q tagit
 grata hospitatio et p hoc
 malicia nostra confudit ad
 ta grate hospitati et unde
 Jem v xmo di ppha et sa
 cerdos polluti sunt et in
 domo mea iuem malu eoru
 Tollerabilis ei esset oino
 si aliude peccaret si no domu
 domi dehonestaret si pñie
 ei parceret tuc ei videt
 aliqd habet timoris et dei
 pñia reuereri Nunc aut q
 faciunt domu domi speluta
 latromi spt de phariseis
 coquerit luf vix Et qd ho
 nesto ho i domo sua tot et
 talia sustinet qualia heu
 i domo domi comituit su
 go de scito victore i libro
 de clauistro aie

quādo videlicet quis incedo
 fratri suo isidiat^r ut det^rat
 utinam spoliat ut honore
 fit domo negotiatoris quādo
 pro his quē agimus fauoris
 suam forū frequētā^r vedētes
 datā grātia et emētes uanā
 gloria et laudē pro bono ope
 quasi stulti mercatores rei-
 pimus fit prostibulu meretu-
 ris quādo i thalamo caste mēt^r
 luxuriaz libidinosē delectat
 omis erigit^r Sed uehement^r
 timeo q^d hec mala nō solu
 mētalit^r et itriset^r sed etiā
 realit^r et extiseto i domo
 domi perier^r An nō domū
 domi faciūt negotiatoriū qui
 ad beneficia ad sacros ordies
 qui ad religioēs ad sacra ad se
 pulturā raro ul^r nuq^m admi-
 tūt nisi prompta det^r pecunia
 ul^r promittat^r expresse etiā
 aliquādo cū fideiusdria caucioē
 hos dūs de tēplo cepit eire
 ut luct^r vix dicit^r Sup^r quo
 samfredo cepit iqt eire
 q^d nō dū omis eiret et ite
 timeo q^d hodie paucos reli-
 queret si vniuersos eiret
 Iuto ei qd^r illud ubū apli
 pro hoc imperiali tpe nō m^r
 verū sit qm^r tūc fuit qd^r d^r
 ap^rlus ad philipp^m nō Nemez
 habeo tā vnamine q^d sincea
 affectioē pronobis sollicito
 sit omis querūt que sua sūt
 nō que ihu xpi Hilbert^r
 sup^r Cant^r De xpo tractat^r
 i consilijs distextat^r iudi-
 cys disputat^r i stolis catat^r
 i caleshs Sed uade ad exim
 mariū i ad finē itationū et
 pēsa qd^r horū generalior ē
 finis opm^r eide si nō per
 hec omia exerceant^r queda
 comertia de xpo et mercimo-
 ma Inuestuosa res nome
 rusti Nil pretiosia ml opta-
 na hec ille Et certe si nō
 d^r nō tā optabile tā pre-
 tiū corpus xpi sacramētū

solu ē q^d i laus aliquē timo-
 ris ul^r reuerēcie affectū cōsuat
 ad clerū Sed qā tā vilis tā
 idenote tractat^r et tā uarie
 quasi ludit^r cū illo uenerabili
 sacramēto ut quasi portet^r
 ad forū et quasi venale exhi-
 beat^r dū ab^r p^r timiteriū m^r
 dedicatioib^r portat aut am-
 bitū al^r i eadē missa quasi
 sepi^r eleuātes p^rlo mostrat^r
 et hui^r tā varia exogitāt^r
 nō uideo quare nō ut pēting^r
 a simpliāb^r emugāt^r tmed^r
 ē ne i cordib^r hom^r etiā vi-
 lesiat officiū nostrū qā iaz
 a deo viluisse qd^r minor auge-
 ptū esse videt^r Ex quo ei alia
 prouenire credis q^d tot missas
 legēdo solēnt^r catādo mīme
 exaudim^r nisi qā illud nō ex
 caritate dei sed luctu amorē
 face^r comprobam^r dicēte dno
 Malach^r 1° 1° 1° ē i nobis q^d
 claudat hostia et itēdat al-
 tare meū gratuite nō ē m^r
 nobilitas i uob^r et mūno
 nō sustipia de manu vestra
 nō solu per hoc tēplū dei
 sed etiā panē illū celestē
 qntū i ipis ē polluit^r qā
 i se polluit^r nō ē dicēte
 p^rpheta i loco iā proxie pre-
 allegato offert^r sup^r altare
 meū panē pollutū et dicit^r
 i quo polluiū te sp^rbi sct^r
 glosa i hoc panē pollutū
 offerebat qā panes postia^r
 alios face^r per portebat quos
 p^ris manib^r laborare de-
 buerāt Sed reuēā nostrū sa-
 cerdotes qntū i ipis ē cor^r
 xpi polluit^r qm^r ipm^r nō isti-
 tutū deuotiois p^re offerūt
 sed aliudē necessitate coacti
 ul^r p^rio cōducti ul^r ypocristi
 simulati An nō de domo dñi
 fit spelunca latronū vbi nō
 solu isidie et cautelese ob-
 suācie fuit pecunys hom^r
 sed etiā aiab^r cū omi que
 exortitue possit ornatu vestri

impudicus oculis dishonestis
 gestibus stultis verbis et
 signis vitiis etiam ecclesiasticis ac
 mulieribus et mulieribus vitiis
 place et mutuo se ad carnale
 amore alluce toto conatu
 laborat et ad hoc sepe itat
 ecclesia Ex quo fit non magis
 quod non ita pudet sustine ul
 fare sit pudorosi et dicere
 ul audire et videlicet ad
 carnales delectaciones pro
 cati terpit et abhominabili
 sepe polluit templum sanctum
 dei et de ipso per consequens fa
 ciunt luxuriam meretricum Si
 debet tu Ezechiele propheta fode
 pariete et ingredi est de ei
 Eze vii c et ostende abhomi
 nationes pessimas que sunt in
 domo domini et tota super his
 dicit veritate puto quod multis
 inducet nauseam et horrore sus
 ficiat in terris. Videant
 curati tam maiores quam mores
 et eos sic comedat zelus
 domus domini ut tales ordinet
 et perficiat in ecclesia quod de ore
 domus domini cum propheta diligat
 et non impediat ne diu de
 uenerint gentes id est gentium
 vitia et abhominaciones in be
 reditate tua polluerint tem
 plum sanctum tuum. ps. l. xxxviii
 Pro quarto quod tangit legem
 dei expectatio et in hoc ma
 licia nostra confudit quod tam lon
 ge expectati et cum dei facit
 ps. xix Non habitabit in me
 dio domus mee qui facit su
 perbia si ei fecisset pius et
 iam facit desinere tollerabile
 et remissibile esset iuxta
 illud Eze lii. xxi. Si im
 pius egerit penitentiam ab
 omnibus peccatis que operatus
 est et fecerit iudicium et iusti
 cia omni iniquitati eius non re
 cordabor. Tu autem facit continuo
 et non vult desistere odibilis
 est deo ps. l. mo facientes
 iniquitates odium et iram

vto. Odisti omnes qui operantur
 iniquitate. Nec mirum. Cade et
 est humanum pseuerare dyabolici
 Pro quinto quod tangit magna
 dei tollerabilitas et in hoc
 malicia nostra confudit. Et tam
 diu tollerati et cum dei scelera
 multa videntur vto multiplicata
 sunt per uariaciones eorum con
 fortate auersiones eorum. Suffi
 ceret enim ad damnationem vni
 stelo quoniam quod in vno offendit fa
 ctus est omnis reus. Iaco no
 Nunc ipse facit scelera suffice
 ret pauca. Nunc ipse facit multa
 Sed quod minus si multiplicata est
 iniquitas clericorum ex quo multa
 pluri sunt super numerum multi
 et sunt sacerdotes et clerici quod
 si quod dicit vult habere scriptore
 cognatum villanum paratorem
 pedagogu garrum. Per per
 vni capellani omnia vult ha
 bere ita ut bene habeat locum
 illud ps. v. multiplicasti
 gentes sed non magnificasti letitiam
 tuam at tam multa sunt deu
 tota scelera ut dinumerari
 put ea tamen quod sacerdotes
 in officio committunt sub tribus
 generibus operum videtur quia
 videlicet ad beneficium et ad
 ordines male tractant in suscep
 tis beneficiis male ministrant
 et acquisita in eis male di
 spendant. Intrant ut fures et
 latrones administrant ut iniqui
 et illusores dispendant ut sacri
 legi et raptores. Pro modo dico quod
 male tractant ut fures et latro
 nes. Iob. x. Quoties venerunt
 fures sui et latrones et h
 tripliciter quia cum aperta malicia
 aut cum plena ignorantia aut
 sine nulla gratia. Primo tractant
 ut fures et latrones magnis
 nequitiis que sunt fuerunt pro
 beneficiis remanent et applau
 dat et dampnabile symonia
 committunt. Sed istud ad hoc
 fuerunt ut curas

pauperū nudi et famellū cō-
 querūt^r dicite pōtēfices i fīe
 nō quid faciunt aurū quid cōfe-
 rūt mutatoria vestīū extēsa
 i ptiās uestīū ē q effundit^r
 nobis crudelit^r subit^r q tā-
 mē expēdit^r Duo demq^r ma-
 la de vna radice procedunt
 dū uos uamando pū et nos
 spoliando pūmīs Sexto et
 ultio dū q tūgit^r pia ite
 patio et i hoc cōfudit^r et
 grauāt^r nostra malicia q tā
 pie itēpati it cū dī qd ē pō
 mō filij homi usq^r quo gū
 corde it q d si esset aliqua
 ul vīsimilitudo mouēs ad per-
 cū min^r esset Nūc at tāto
 mai^r peccatū qnto min^r
 motūū posset aut duplicat^r
 moueri uel motūū peccatū
 ymaginare ul finge ul qā
 deus nobis malū mferat
 ul qā peccatū aliqd bonū nō
 bis cōferat pūmū excludit^r
 dūz an^r v pōle mē qd
 feri t a quid molestū fuit
 q d mēhil et sēme nō
 quid muenērit pēs vestī
 i me inqūat qā elongare
 rūt it Sedm excludit^r si
 adūit^r qā peccatū nō cōfert
 bonū vāle sed dāpnificat^r
 Vēme v^o peccata urā pūb-
 iūt bonū a nob^r nō bonū
 delectabile sed amaritudme
 Vēme nō Sato et vide qm
 malū et amarū ē te delm
 quisse dūm deū tuū nō bonū
 honorabile sed cōfudit^r et
 dehonozat Ecclia^r mō aores
 homi mēdaciū sine honoe et
 cōfusiōe eorū sine cōmissiōe
 et pro omib^r isti simul pūm
 Esdre vmo Nos ipi peccauim^r
 grauit^r usq^r ad diē hāc et
 i inqūatib^r nūz traditi sum^r
 ipi et sacerdotes nūz i gla
 dū et captiuitate cōtra bonū
 delectabile et rāpnā cōtra
 bonū vāle et cōfusiō vltā
 sit i diē hāc oīa bonū ho-
 norabile Igit^r carissim con-
 cōrātes tūc vīc

dū qua nos monet adūtere
 quid sit illud pro quo tanta
 mala cōtra eū committit^r et cō-
 siderādo mueniet^r qā mēhil
 ē Si et delectat^r uos uolup-
 tas carnis illa ē facta stercor^r
 et abo vīmū ut ait beato
 Bernhardo i mediu Si gla
 honoris illa ē stercor et ver-
 mis i^o qā hōc hōc mquar
 iuemetes laboremo et conem^r
 ne tā vilib^r reb^r sit grauit^r
 offēda^r tūc potēte deū tūc
 pūi patre tā dulce amatore
 sed potū sum^r grati de be-
 neficijs et dilectiōis grāia
 repēda^r Et sit i hāc domo
 domi sita vā ecclēsia cōfēm^r
 negligētiā ciuitādo stādala
 et mala qntū possū mpe-
 diēdo ut dū tēstis domo
 hūo habitāciōis mē dissola-
 ta fuerit domū nō manu
 facta ingredi meream^r Ad
 quā nos pducāt qui sine fi-
 ne viuit et regnat i sēla
 sēlorū Amē

In noīe domi nostri
 ihu xpi q ē veritas
 et vita

Spiritu ueritat^r docebit uos
 omē ueritatē Scabit^r Jo 16
 et lectū ē i dūce current^r
 euāgelio Celestis altitudo
 cōsiliū firmā retmēs i sua
 dispositiōe cōsūa Sarcostia
 ecclēsia supra petra fidei so-
 lidate firmant^r fidant^r illud
 ei tribuens i apostolice cō-
 fessiōis fortitudie fundamētū
 cui nec procella turbidinis
 nec preuale possit spūs rē-
 vestat^r que usq^r

127
 87
 retinet saluatore cu qz quer
 dilexit amplecti ut p nulla
 reru uarietate ul typi abom
 tate sue fidei ul pietatis
 posito separaret lueret ei p sepe
 i varia discina iudat seu p
 mudane malignitat itursum
 psecutiones innumeras pfe
 rat et labores nuqz in ear
 gra oia deseruit quomodo
 robur eio i qualibet tepta
 noe proficeret et moe spei sue
 gaudiu obtinet unde fuste
 pit fidei fundametu funda
 metu quippe etne petra p
 e super quod i fidei doctna
 stabilita consistit a qua no
 pt corruet i erroris precipi
 tuu p pmissioz xpi qua
 promissit mebris ecclesie
 ueritat spiritui se daturu
 dices Spus ueritat doce
 bit uos ome ueritate Quis
 spūs doctna et ueritas a ca
 pacitate sensus nri modice
 et exilit apthedi poterit
 sine eiusd spūs iteriori coo
 peratioe Spūs ei fidei fidem
 beatu augo xv lro de a dei
 c^o 6 operat itursecu ut ua
 leat aliqd mediana que co
 hibet extrinsecu Alioqn si
 deus nre utens creatura se
 dita aliqua spe huana sen
 sus alloquat huanos nisi
 iterior gracia metē regat
 atqz agat nihil prodest homi
 omis prediano ueritat Ideo
 ad impetrand grāa eiusde
 spūs salutem uirgine glo
 uosaz dices Ave maria

Spūs ueritat docebit uos
 ome ueritate Reueredi ac
 venerabiles ptes doctores
 eximii ceteriqz vni spectabi
 les et insignes Scripturaru
 sacraru edocem testimoniis
 qd ueritas doctne dñe nris
 se fessio igerit iuxta eoru
 fmita ei sensus

ueritate doctne ab infinita so
 re sapieie emanete Unde
 beatus Augo sup Jobanez
 sermoe xi v m iqt Spiritu
 stm que promissit se dñs di
 stipulis suis missuru q eos
 doceret ome ueritate qua tñt
 qñdo cu eis loquebat portae
 no poterat de quo spū scto
 fit dicit Aplūs nūc pignu
 accepit quo uerbo itelligemo
 eio nob plenitudine i uita
 alia resuati ipe ergo spūs
 fidei et nūc docet fideles qñta
 qsq pt capere spūalia et
 i eoru desideriu magis accē
 dit si qsq i ea caritate pro
 ficiat que et diligit cogita et
 cognoscenda desiderat ita ut ea
 quoz ipa que nūc quocunq
 cognoscit nodū se faciat
 quō facienda sūt i ea uita q
 nec oculus uidit nē auris
 audiuit nē i cor homis asce
 dit quo sciedi mō si nūc ea
 uellet iterior mgi dñe id ē
 nre meti aperire atqz mon
 strare huana infirmitas por
 tare no posset hec b Augo
 aperit igit nob spūs fidei co
 gnoscit ueritat iuxta capacita
 te itellecto nri Que quid co
 gnō ueritat i nob i hac
 uita modica esse pt 2^m b Augo
 1^a de a dei c^o 2 hāc at u
 ritate docet fideles suos spūs
 fidei per organa pastora pre
 latoru et doctoru i hac sa
 cia Smodo congregatoru qbo
 comisse sūt oues domi spōsa
 xpi ciuitas regis magni De
 qbo dicit bñs Bernardus
 sup cānta smoe lxxvii
 qm hom uigiles qui nobis
 dormientibz ipi p uigilat q
 ratione pro aiabz nris red
 dituri qm hom custodes qui
 uigilantes animo atqz i oio
 mibz pernoctates hostiu hidi
 as sagacit explorat antia
 pat consilia malignaciu de
 prebēdūt laqueos elidūt te
 recacula dissipant

marchamamēta frustrat. **h**n
 sūt fratru amatores et p̄li
 vnam qui in lū orat p̄ p̄lo
 et pro vniūsa sctā ciuitate.
hn derigilat et deprecant
 sūctes sua i sufficiēcia i ci
 stodiēda ciuitate. Porro cū
 dūs ita precipiat vigilate
 et orate ne itret i tēptatioz
 liquet qd' absqz duplin ex
 eratio fidelū studio qz in
 studū nō p̄t esse secuta ci
 uitas nō spōsa nō oues.
 Hanc differēcia q̄tis vniū sūt
 ciuitas per collectioz spōsa
 per dilectionē oues p̄ man
 suetudie. p̄tea q̄tis opo
 m̄stern hūc forū est at
 tēdite vobis et p̄ios depō
 sito qd' nobis creditū ē. Ciui
 tas ē vigilate ad custodia
 cordia qz. Spōsa ē studere
 ornatui. Oues sūt iēdite
 pastui. Porro custodia ciui
 tat' ut sit sufficiēs tripha
 ria erit ab ira tyrānotū a
 fraude hētorū a tēptatioibz
 demonū. Spōse uero ornatu
 erit i bonis operibz et mo
 ribz et ordinibz pastus ouū
 erit i pastus scturatu.
 Hec beato Bernhardo ubi
 sūt scripturaru aut ueri
 tate prelati et pastores do
 cē debet subditos a quibz
 ueritate eandē subditi de
 bet exquirere. Et dicit b̄tus
 Bernhards i libro de dispensa
 tioe et precepto. Dicit itaqz
 sic a quo dīna cōsilia ponā
 requirēt qm̄ ab illa cui credi
 ta ē dispensatio m̄sternoz
 dei. Et q̄bz i personis ap̄loz
 dictū ē. Spūs v̄ de v̄ o pe
 rnequid ueritat' doctrina
 modo loquēdi comunissimō
 cōsistit i tribz silis ut per
 eandē doctrina ueritat' qua
 docet spūs sct̄s vitēma mor
 tē culpe uiuamō vitā grē
 appetamō vitā glorie. Si
 p̄mo qd' doctrina ueritat' cō
 sistit i hoc ut vitā morte

filioli h̄et sc̄bo nobis ut
 nō peccet i mors ei culpe
 nature morte itulit aia
 qz deo vniū i grā ab origie
 sepebant aded sp̄n Bēn
 hardi i li de laude noue
 mline dicit. Peccatū p̄ores
 sit ut sequeretur mors qd' sa
 ne si caussset hō morte nō
 gustasset ietnū peccado itaqz
 vitā amittit et morte inuit
 qm̄ quid et deus ita p̄dēpe
 rat et iustū profecto erat
 ut si peccaret homo moreret
 quonāqz iustus esse pote
 rat qm̄ recipere talione.
 Vita si quid aie deus ē ip̄a
 corporis et m̄sra nō potuit
 a deo diuidi aia m̄st peccā
 do nec cor' ab ip̄a m̄st mo
 riedo. Mors ei nē sctm̄ b̄m
 Aug^m 12 de ci dei c. v̄ v̄ m̄
 homibz m̄ime accidē potuiss
 m̄st culpe meritū sequeretur
 que quid culpa seu peccatū
 sctm̄ b̄m Greg^m 22 mor
 tubz modis admittit nā
 aut ignorācia aut ifirmitate
 aut studio peccat. Et q̄mō
 quid ifirmitate qua igno
 rācia sed m̄lto grauius studio
 qua ifirmitate peccat. Igno
 rācia paulo peccauerat cū
 dicebat qui v̄us fui blasphem
 et persecutor misericordia
 cōsequit' sū q̄a ignoras fea
 Petros uero ifirmitate quido
 i eo robur fidei vna vox
 puelle cōcussit. Sed qz i fir
 mitat' culpa ut ignorācie
 eo facilius tergit quo non
 studio peccat. Paulus qui
 ignorauit sctēdo correxit
 Et petros motū et q̄i areste
 rez fide lacrimis rigado sō
 lidauit. Exidustria aut per
 cauerūt h̄y q̄bz m̄st dicebat
 Si nō remiser et loquito
 fuisse eis peccatū nō habe
 ret nūc at excusationē nō
 habet de peccato suo. Hec
 beatus Aug^m dicit iat
 debent prelati sūt

qua i eis ex quo presunt relu-
cet patris potentia. Denatū
ignorantie qā i eis ex quo docet
relucet filij sapientia. Denatū
deliberate male qā i eis ob
pietate ad qm tenet relucet
spūs scti clemencia qui eos do-
cet omes ueritate. Struendo
ignaros excitando pigros. itue-
do nota prestando beneficia.
Vobis igitur qui estis hic i dno
congregati qui accepistis ad di-
spensandū taleia domini et qd
que docenda sunt reuelauit dñs
per spiritū sctm 1 cor 2.
Opus ē diebꝫ hys nouissimis
seculi ut sint ueri pugiles
i bello fidei agiles cures i
capo seculi fideles sui i domo
domini ut sit i uobis ueritas
iusticie ad uite iudiciū. Veri-
tas uite ad bene uiuendū. ue-
ritas doctrine ad sane docendū.
q nō accepistis spiritū huius
mudi sed spiritū qui ex deo
ē 1 cor 2º qui spūs docebit
uos i agendis ueritate de quo
dictū ē a dno. Spūs ueritatis
docebit uos omes ueritate.

Dicebā secundo qd doctrina ue-
ritatis quā docet spūs sctus
consistit i hoc ut uiuamus ui-
ta gracie ad uiuendū at uita
gracie tria intat. 1º b bernhardus
i uita sobrius. actus iusto.
sensus pius. uita sobrius
erit si continent. si socialiter
si obediēt. idē caste caritatis
et humilit. uiuamus. p con-
tinentia ei castitas p societate
caritas p obediencia humilitas
accipit. Actus iustus erit si sit
erit rectus discretus fructuosus
suis. Rectus p bona intentione
discretus p mesura possibili-
tatis fructuosus p utilitate
proximorum. Sensus pius erit
si fides nra deū scit. sume
potere. sume sapiente. sume
p eis potentia no

tate. Veritas enim sapientia nostra
corrigi ignorantia per eis bo-
tate nostra credamus. abluim
qrate. Hec beatus Bernardus
Quidē quippe ē uita gracie
qm ipa saluat liberat reficit
saluat nāq. hōies. secundū beati
Aug. lro p m de ci dei c xv
v m si a morte etiā liberat
ut dicit bñs Aug. ibid. c l
mortis ei regni i hōies usq.
ad eo donatū ē ut omes i se-
cūda morte cuius nullus est
fms pena debita precipites
agat. nisi mōe quosd. de gra
liberaret. Reficit etiā ipa
grā sctm beati Bernardi
i fmo de amicitiae. ubi dñs
Cūq. aie grā dei dulcissimā
sane et omes habes i se
suauitate et delectamētū
saporis. nō modo delectat
sed reficit et medet. Tūc
quid grā haberi nō p sine
deo ferete presidium. uita
Aug. ubi sup li xv c xv
i fine ubi dicit qd nullus
agit recte nisi dño adiuuet.
auxilio. nullus demorū aut
hōm agit inque. nisi dño
eodeq. iustissimo iudicio pmit-
tat. Et beatus Greg. super
ezechiele omē q grā dei
ad bona opera conari quid
possumus sed hec implere
nō possumus si ipse nō adiu-
uat qui iubet. Hāc igit ipse
uolere et cooperare accipimus
ut uite ueritas sit i nobis.
Triplix aut grā accipimus
per quā bene uiuē uita gracie
per spiritū ueritatis edocem.
Dicit ei beatus Bernardus
i fmo de assumpcioe beate
marie. Triplix grā di-
uinitis accipimus. Prima qua
cōsumit. Alia qua i tepore
mō adiuuam. Tercia qua
probat remuneram. Prima
nos inciat per quā uocam.
Secūda prouehit qua iustifi-
cam. Tercia cōsumat qua
glorificam. Et pma quid
beneplacitū ē. Secūda me-
ritū. Tercia pmiū. De pma

Triplix grā
diuinitis accipimus

dictu e de plenitudine eius omz
acceptio de duobz reliqz dictu
e et gratia pro gratia id est
munera etne glorie p merito
temporalis militie hanc aut
gratiam triplia nobz qui sumo
positi i specula maxie vives
e ut iuncto noster sit i eru
dicioz hys qui nostra conspiciunt
opera tanqua exēplar i sub
lumi positu ex eo forma ta
pietates ad rate ul turpiter
operadu Dicit ei b Greg
2 q mor qd lectio vna e vi
ta bonoru. Hec lectio vna
seper debet esse i nobz qui
alys perfecti sumz quia lectio
ne docet corda nra spūs sctz
De qua dicit beatus Aug
In celo cathedra hē q corda
docet Docet at nos uer
tate auctoritate scripturaru
spece creaturaru smoe do
ctoru i pparaoe cogitacionu
Qu ergo docet nos ueritate
ita et nos qui ad hoc astrin
gimz subditos nros docere
debemz qualiter fugiat morte
culpe et uiuat vita gracie
appetāt vita glorie que do
ctrina ueritatis protegat a
nobis nō i timore mentis
nō i curiositate smois nō
i predicatione falsi dogmat
nō i timore met qm fm
beatu Greg Timor met
e obstaculu ueritatis. Nō
i curiositate smois qm et
apulus hys quos docebat lo
quebat nō i doctis huane
sapientie uerbis sed i doctina
spūs sctz 1 cor 2 Nō i predica
tione falsi dogmat sic illi de
qbz dicit apulus 2 ad 22
motheu 3 seper discentes
et nuqua ad sciēcia ueritat
puemētes Nō ei esset hec
doctina ueritat quā docet
spūs sctz Nos q si docerem
doctina trahētes ad fessu
alium quā spūs sctz eāq
nō eāq

satores talētorū nec uen sequa
res apostolorū qbz et nobis
i eoru personis dictu e a dno
Spūs ueritat docēbit uos oē
ueritate Dicit tñ qd docē
na ueritat quā docet spūs sctz
cōsistit i hoc ut appetat vita
glorie nō vita glorie mūdane
quā querere grauis labor e
scdm beatu Greg et ideo fu
gieda Na scdm beatu Aug
i qnto li de ci dei ca 6 e vi
tū hoc mīam e pñe fidei
si maior i corde sit cupiditas
glorie quā timor dei ul amor
ut dñs dicit quō potest re
de gloria ab mīce expecta
res et gloria que a solo deo
e nō querētes nō igit vita
glorie mūdane querēda e sed
vita glorie celest que tanto
audiūz querēda quanto per
fectior et suauior de qua d
beato Aug ubi sup li xxv
e ultio. Eū ibi talis glo
ria ubi laudatis nō erore
qz quā nec adulacioe lauda
bit. Suerus honor qui nullū
negabit digno nulli defet
idigno Sed nec ad eā ambi
get idigno ubi nullū pmit
tet esse n digno. Quāquid
glorie vita mīte scriptue co
medat quas logi temporis
sino explicare nō posset
fugieda igit e mors culpe
imittada vita grē appetēda
vita glorie ut a fonte ve
ritat spūs sctz sit ueritas i
fugiedo ueritas i imittando
ueritas i appetēdo Spūs ei
ueritat docet omē ueritate
hec ei ueritas i hys tribz
esse nō poterit nisi i nobz
reperiat vera unitas uer
pax et uera caritas quā vi
uunt mēbra corporis xpi qd
est ecclesia Proscripta nāq
pax et caritate fugata a
mēbris tristi ueritas i fu
giedo imittado et appetēdo
Spūs ei ueritat docet omē
ueritat a aēi

et sibi conuexa videtur propius
 naq; effecta caritas e' pax
 ut dicit & t m 2^a re q 2^a
 articulo 2. Quequid pax e'
 doctrina militans ecclesie qd'
 significat per illud Gen 8 de
 coluba portante ramu i ore suo
 Olua signu pacis e' coluba
 signu e' spūs scti q' docet
 omes ueritate i quo significat
 qd' uiri spūales debet defer
 re i ore pacis ueritate ut ad
 ea que pacis sunt ad moneat
 put mouet aplūs fōz vni
 que pacis sunt sectam et pre
 senti hys malis diebus i qba
 ecclesia sctā mlti subiacere
 uidet' periculis p't tyrānoz
 potētia hereticōz inalefcere
 seruicia et malorū hominū simla
 tar, scitūte In qua orūt
 iudice iuxte cōtēciōes et diffē
 rene que iusto dei iudicio nūc
 exorte uidet' i ecclesia dei
 cruciata ei tribulatio nūc eccle
 sia dei occupauerit quanta
 ue plexitas se mēbris xpi
 ingesserit p't differecia m
 ecclesia dei exorta nemo e'
 tā dure tenuas ut heret no
 cōsideret cū dolore Et ideo
 ut i huiusmodi rebz que
 no sine gradi agūt' periculo
 matura fiat deliberatio re
 periat' q' ueritas qd' i hys
 sit agēdu p. v. ad hunc locū
 cōueniēt' Opus ei e' uer
 tate i qua edoceri poterit
 per spm sctm q' docet omes
 ueritate ueritate uite do
 ctine et iusticie cū assistē
 tia promittit dūs i cōmō i
 suo noie cōgregat' Cōgregati
 aut sum' i nōme cristi sup
 operibz scitis que per nos
 agēda sūt pro laude dei et
 fructu ecclesie sctē Cōfide
 igit' debe' qd' ueritas si ea
 toto corde quesiēmus i hys
 rebz periculosisimis et anā
 salu' ueris p nos reperiū

qua pmissit esse i medio cōgre
 gatiū et p't ūba qe dixit apo
 stolis et eorū successoribz sps
 ueritat' docebit uos omes ue
 ritate que fuerūt no i p'ncipio
 posita

In quibz uerbis sic introduct'
 duo p'ncipalit' tāgit' p'mo tā
 git' spūs scti qua docem' recte
 uine doctrina saluberrima q'
 tāgit' spūs scti qua docem'
 recte itellige ueritas efficac'
 sūma q'mū tāgit' cū di' sps
 ueritat' docebit uos Scdm
 tāgit' cū dicit' omes ueritate
 ueritas ei efficac' e' et fort'
 e' e' d' dūm p'mo me
 bro p't angustia tēporis di
 xi secundo et breuissime qd' i v' b'
 thēmat' tāgit' spūs scti qua
 docem' recte recte itellige ue
 ritas efficacissima spūs ei scti
 qui doctor ueritat' e' docet
 efficacissime docet naq; beatos
 i patria angelos etna gloia
 hoies huc existētes i via do
 cet beatos i patria ut itel
 ligāt que de deo crediderūt
 que proximis cōtingerūt et
 que pericula euaserūt do
 cet etiā angelos i etna glo
 ria simplia uisioe certissima
 cōgnoe imediatissima reuela
 tione docet aut hoies i via
 doctoris artificis doctrine bene
 ficio docēdi exercitio dimissis
 p'mis duobz dixi qd' spūs scti
 doctor uero docet efficacissime
 hoies i via doctoris artificis
 docet ei facit uolūt' uolūt'
 differet' p'mū patet qā doct
 na sapiētū facilis multo
 mag' eis qui docet sic po
 testate habēs nō sic scribe
 et p'hariser Nō ei iūget i
 doctrina experimēto nō libior
 aut uerborū mltitudine luce
 p'n Nōlite solliciti esse qua
 lit' aut qd' respondeat' spūs
 docebit uos in ipa

hora qualiter oporteat uos
 docere De 2° msa xl vii Ego
 dixi deus tuus docet te ualida
 De 2° Jobanis vii Ego pa
 la locutus sum mundo ego sepe
 docui in synagoga et in tem
 plo quo omnes iudei conuenerat
 et Maria 2° Omnis turba ue
 niebat ad eum et docebat eos
 Omnis ei docet magis quod iterum
 loquitur Na ipse illuminat omnes
 homines uenit enim in hunc mundum
 nec tamen omnes homines illu
 minat unde dicit liquorem
 quod ipse uero doctor est qui men
 te illuminat et ueritate oste
 dit De 2° Maria ymo Do
 cebat discipulos quoniam oportet
 filium hominis multa pati hinc
 qualiter ei docebat turba et
 discipuli unde Aug⁹ y offe
 dit Spiritus ubique presen
 des omnibus consulendo te si
 mul quod respondes omnibus etiam
 diuersa consulendo ligde tu
 respondes sed non ligde omnes
 audiunt ubique igitur presidet
 ueritas quia a spiritu sancto est qui
 spiritus ueritatis est docet omnes
 ueritate

Secundo spiritus sanctus uero do
 ctor docet homines in uia do
 ctine beneficio secundum Sapientiam
 ym Sobrietate et sapientia
 docet iustitia et uirtute
 quibus multum beneficentius hominibus
 docet iustitia et uirtutes
 namque temperantia peccato
 res iustitia penitentes pa
 tencia proficere De ymo
 Thobias 1° Thobias filium
 suum ab infamia timere deum
 docuit et abstinere ab omni
 peccato Et leuitici x v
 Docebitur filios israel ut ca
 ueant inuidias et non mo
 uantur in sordibus suis De 2°
 Osee x tempus regredi quoniam
 cum uenerit qui docebit uos
 iustitia et 2° Regum x vii
 docet mandata mea in suis

compones qui autem erant bra
 chia mea Sed contrarius hinc
 qui spiritus ueritatis remittit
 docet carne sua non temperantia
 sed impuritate anima non
 iustitia sed cupiditate spiritus
 non patientia sed pusillanimitate
 De ymo di⁹ Apocalyp 2°
 Balaa docebat balach mitte
 stadalum coram filiis israel ede
 et formam id est uariare quile
 et libidinem De 2° Matthee
 2° principes eius innumerabiles
 iudicabat et sacerdotes eius
 in mercede docebat De 3°
 Matthee 23° qui soluit omni de
 mandatum istius minimis et do
 cuitur sic homines minimi uo
 cabuntur in regno celorum he
 mites uero spiritus sancto docet
 quod contraria sunt ueritati quoniam
 non agunt spiritus sancto quicunque ei
 spiritus dei agunt hinc filii dei sunt
 foris ym Cognoscunt quod ueri
 tate quia habet doctorem spiritus
 sanctum de quo dictum est Spiritus
 ueritatis docebit uos omnes
 ueritate

Tercio spiritus sanctus uero doctor
 docet homines in uia dandi
 exercitio cui ei multum affert
 ueritatis doceri spiritualiter secundum
 uiam sapientie necesse est eum in
 lectio meditatione et oratione
 pro data gratia exerceri hec
 ei familiaria sunt doctori de
 quo nunc agimus et spiritualibus
 disciplinis discipulis fami
 liaribus sed ignota carnalibus
 ut ei ait hugo quinto libro do
 ctine sue lectio intelligentia
 dat meditatione consilium oratio
 prestat effectum de ymo de ut
 21 Scrubite uos carum istud
 et docete filios israel ut me
 morum teneant et 2° palap
 x vii Docebat populum in iuda
 haberes librum legis domini
 De 2° ymo esdra 2° Esdras
 pauit cor suum ut inueniret
 legem et c.

israel. Quod ei est meditatio in
quedam studiosa mentis ad aliqd
investigandū diligēs itēno. De
ino sym heg. vñ. Absit hoc
petitū amē ut cesset orare
p vobis et docebo vos via re
cta et bona. Na i origine deu
ta recipit. Unde plus ifeu
or exudit. Unde i orōne co
uersus ad dñm pheta dicebat
Benedictio es dñe doce me
iustificaciones tuas. Cui et nos
hic i noie eius congregati pro
operibz scitis dñm i spū hu
militatis dñe qui pollicetur
es esse i medio congregatorū
i noie tuo qui promissisti esse
cū fidelibz usqz ad consumator
fili qui orasti ne deficeret fi
des ecclesie qui promissisti
mittere pacitū qui docet omē
ueritatē. Dote nos hodie ue
ritatē quos constituisti pastō
gregē tuū ut sciamz que age
da sūt que necessaria saluti
quo tante ambuland. quo
tyrannis et psequitoribz eccle
sie resistēdū. an i hac tribu
lacione ecclesie obuiēd. Dote
nos per spiritū tuū ueritatē
uite ueritatē doctrine et ue
ritatē iusticie ut greg tuus
sangne tuo redemptus sit se
curus a pseudo false doctō
a tyrans dñe opmētibz
ambulet nūc i via ueritatē
et iusticie sūt i futuro gau
deat i iocunditate etne glorie
quā nobis prestare dignet
deus per secula benedictio

A m e n

ffratimite diligite. Scribit p
petri 2o. Et lectū ē i dñe an
reth. Ep̄la. Reuerēdi venera
biles rē. Scriptura docete docem
qd' patēs pmo i exordio con
diti orbis conditi fuerat ut stati
mētē i arcē se cōtemplationis
erigeret et nulla hūc corrup
tio a conditoris sui amore
declinaret sed i eo qd' ab ige
mita statū soliditate uoluptatē
pedē ad culpā mouit a diler
tione conditoris i semetipso pro
tinus cecidit sic qz amore di
stancione sū arcē deserēs nō
i se cōstiste potuit qā lubrica
mutabilitatē impulsu ifra se
p corrupcioz prociēs etiā a
semetipso discessit. Quia ei
sua mēs stare cū potuit no
luit stare iā nō valet etiā
cū uelit. Conditoris quippe
sui cōtemplatione deserēs salutē
sue fortitudinē perdidit ut
quocūqz loco posita se p egra
aliū locū quereret. Hec bñs
Greg. mō liō moralium. Quia
igitur homo amore dei spōte
deseruit sine quo neqz vita
agē nō vntō esse deo pote
rat nec vntate i seipso suae
dei filio abetno expatre ge
mto amore exardescēs ineffa
bili de vgrē matre sub tpe
nasti voluit ut i hoie q' ab
vntate dei per transgressioz
diuini mādāt i culpa corruē
rat quā feditate aīstōis adeo
corrāxit per grāā reforma
ret qui ut vntet deo hoiez
vntō ē carm et ut vntone
seu vntate i mēbris suis cō
suaret trāstūto de h' mūdo
ad patre orabat eū p hāc
ipā vntate dices vt sint vni
sūt et ego et tu vni sum
ut sint vni p fidē et caritate
sūt ego et tu sum vni per
essēciā et dinitate vntate
quippe futura significat de
i mēbris suis i creationis ex
ordio cū vni hoiez de limo

terre fecerat ex quo i omni
 sui parte pagatu esse uoluit
 gen^o huani de quo dicit be^o
 Aug^o xii li^o de ciu dei c^o x
 x^o sibi sit iqt deus alioz
 uicem gen^o no exiguulis
 pagauit sed plura simul in
 sit exste hoies uero cuo
 natura quodam media iter
 angelos bestias qz coadiut
 ut sit creatori suo taqua ve
 ro dno subdito preceptu co
 pia obediencia custodiret i
 coformi trasiret angeloru
 sine morte media beata in
 mortalitate absqz ullo timo
 coequeutus Sm at dnm deu
 suu libera uoluntate supbie
 coediect vsus ostendet mortu
 aditus bestialit uiuet libidi
 nis suu etno qz post morte
 supplioo destinato vnu at si
 gulu creauit no vniqz solu
 sine huana societate deseret
 sed eo modo uehemetio ei co
 medaret ipia societate vni
 tas uiculu qz coadiect si no
 tatu inter se nature similitu
 die veru etia cognos affectu
 hoies vteret qndu neou can
 feia copulato pro sicut
 ipaz creac illi placuit sed
 ex ipso ut omo exhoie disti
 det gen^o huani hec ille
 vntas iqt fratinitat cohua
 da e et i mebris cisti dilec
 tioe neccada qa dicit frat
 mitate diligite har dux sig
 ficauit esse futura firma qz
 stabilitate debe coiste ea
 ecclesie spose sue qua usqz
 ad consumatione seculi non
 deserere polluto e cu ei
 vnu caput msteriale pfice
 disposuit ut vnu vigeret
 i capite et vngetur qd de
 stedit i barba daron desce
 det etia usqz ad fimbria
 uestimen petru va pna
 pe apostoloru vngu coitu
 ens qui sup grege suo com
 su regim mubet vigilia
 pastoralis comu qz grege i
 radice fidei et conexione

caritatis iuxta qd muctu e
 sibi a dno custodiret Cuius
 testis e beatus Cypriano i
 Ep^ola ad Nonacianu d^ois ut
 vntate manifestaret vna
 vntat eiusd origine ab vno
 inpiete sua auctoritate dis
 posuit har erat vniqz ceteri
 apli qd fuit petrus paru co
 forio predi et honoris et
 potestatis sed exordiu ab vni
 tate proficiscit ut ecclesia
 cisti vna mostret qua vna
 ecclesia etia i catio catioz
 sps fts ex persona domi de
 signat vna e coluba mea
 pna mea hec beato Cypriano
 ubi supra hec aut vntas
 ecclesie opuat per fratnar
 dilectione de qua d^o fratim
 tate diligite frat ei qui ad
 inuat a fratre qz tuatas
 firma vnt p x v m^o que
 quid firma dilectio secudu
 beatu Bernhardu sup can
 tica fmo quadragesimo tno
 Amordia sui orto ducit ex
 itimis huane coadiect affectu
 bus et de msta homi ad se
 ipm nali quada dulcedine
 taqua humoe tteno sumit
 proculdubio vegetatione et
 vni per qua spitate gracia
 desup fructu ptur vntat
 et qd sibi nali aia appetit
 nature coformi id e alteri homi
 iure quoda huamitat vbi
 poterit et oportuerit ne exi
 stmet denegadu sed spote
 ac libes mpartiri debeat
 hec beato Bernhardu que
 quid fraterna dilectio et si
 aliqd adiaat ad quocumodi
 vntate no tame sufficit n
 fides et caritas affuerit qe
 sit vera huic conuio vntat
 p^o hoc at de vntate fmo m
 est que sine coniectu dilectio
 qz de statura ecclesie no sine
 gradi piculo agit qe e tu
 ma iconfutilis cisti qua su
 dere mrit qui dicunt sus
 passiombo lura

fide q*ue* i*n* cordib*us* m*em*broru*um* xpi
ecclesie vulnerare conat*ur* q*ui*q*ue*
toto conatu resisti oportet
ut fides i*n*violabilis p*er*sueveret

Unde ad hoc q*uo*d m*em*bra corpo
ris xpi q*uo*d e*st* ecclesia i*n* vni
tate vera q*uo*d ueritat*em* conec*ta*t
requirit*ur* fidei ecclesie i*n* sua
integritate of*fi*ciatio et dilecti
o*n*is frat*er*ne i*n* caritate cone
ptio. Diceba*mus* p*ri*mo q*uo*d ad hoc
q*uo*d m*em*bra corporis xpi q*uo*d
e*st* ecclesia ueritat*em* conec*ta*t
i*n* unitate uera requirit*ur* eccle
sie catholice i*n* sua integritate
of*fi*ciatio extra ecclesiam ei
no*n* e*st* salus q*ue* sic una est
ita et m*em*bra ecclesie vniu
esse per fide*m* oportet p*ro*pter
qua*m* alia no*n* potest constitui
que fundata e*st* uoce domi
supra petra. Unde beato
Cypriano i*n* ep*isto*la ad plebe*m*
de q*ui*nto presbitero deus unus
e*st* et crist*us* unus et una eccle
sia et cathedra una supra
petra dom*us* fundata aliud
altare constitui aut sacerdo
tium nouu*m* fieri p*ro*pter vniu
altare et vniu*er*su*m* sacerdotiu*m* no
p*oss*et h*ec* beato Cypriano fide
recta hab*ere* no*n* poterit qui
sacerdotiu*m* aliud constitu*it* i*n*ti
tut*em* p*ro*pter illud q*uo*d e*st* a d*omi*no
constitutu*m* s*er*mo*n*e ei*us* mem
broru*um* xpi i*n*titut*em* euerte*re*
extra qua*m* fides ita esse no
p*oss*et qua*m* ut co*n*sueuimus necesse
e*st* ut patrib*us* nostris con
formem*ur* quos i*n* hac t*em*p*or*e fi
de et frat*er*na dilectio*n*e de
hoc corpore mortali subdi
tos ad patriam credimus eue
lasse. Custodienda igit*ur* nobis
e*st* fides que per scriptura*m* me
broru*um* xpi det*er*minatu*m* patet
custodienda igit*ur* fide ei*us* uiui
mus. fide cognoscimus. fide
ditam*ur*. fide suscipiam*ur*. De po
di ab actu 2*o*. Iusto ex fide
unde Bernbardus

Primum i*n* m*em*bra crist*i* qui per
fide*m* ambulamus et carne xpi
pasam*ur* ut uiuamus. De secundo
dicit beatus Bernbardus i*n* d*omi*no
s*er*mo*n*e x*po* v*er*o fide mudat*ur*
corda ut possit videri deus
fides nescia falli. fides i*n*ui
sibilia co*n*prehendens. sensus
penuria no*n* sentit. demq*ue*
transgredit*ur* fines etia*m* ratio
nis. h*ab*uere nature usu ex
peritiae t*em*p*or*is. que vnaq*ue* co
prehendit q*uo*d sensus nescit
experim*en*tu*m* no*n* i*n*uenit. diste
io hab*et* certu*m* id tuu*m* sequi
q*uo*d illa suaserit. demq*ue* apre
hedit que sit longitudo lat
itudo sublimitas et p*ro*fundu*m*
q*uo*d oculus no*n* vidit. ne auris
audiuit. nec i*n* cor ho*m*inis aste
dit. Illa i*n* se quasi i*n* quoda*m*
uoluntate clausu*m* portat suat
q*ue* signatu*m* h*ec* e*st* Bernbardus
ubi s*er*mo*n*e. De t*er*cio d*icit* beatus
Aug*ustinus* de uerbis domi*n*i nulle
maiores diuitie. nulli the
sauri. nulli honores. nulla
h*ab*itatio mundi maior e*st* substantia
qua*m* e*st* fides catholica que
peccatores ho*m*ines saluat. re
cos illu*n*iat. istos curat.
catheticos baptizat. fideles
iustificat. penitentes reparat.
iustos augmetat. martires
coronat. uirgines et uiduas
et coniugatas casto pudore co
suat. clericos ordinat. sacer
dotes co*n*secrat. i*n* eterna here
ditate cu*m* sanctis angelis collo
cat. Unde ut dicit id*e*m ille
apud deu*m* plus habet locu*m*
qui plus attulit no*n* argenti
sed fidei magna e*st* q*uo*d fidei
possessio qua*m* ditam*ur*. De q*ui*nto
dicit beatus Aug*ustinus* s*er*mo*n*e i*n* glo
ria. Sic i*n* radice arboris
nulla prorsus pulcritudinis
sp*eci*es apparet et tamen q*uo*d
e*st* i*n* arbore pulcritudinis uel
decoris ex illa procedit. sic
ex fidei humilitate q*uo*dq*ue* me
ritu*m* q*uo*dq*ue* beatitudinis e*st* a*n*ia
susceptura ex fidei fundam*en*to
procedit. Ideo sic qui tollit

fundamentum tollit totum edificium
 sic qui tollit fidem. Elaboratur
 ergo ne fides tollatur per
 aliquam infirmitatem ne fratrum de
 lecto euaneſcat que nobis
 suada paxit cum dicitur fra-
 ternitate diligite. In foribus
 et erit fidei euersio si unitas
 a membris christi exulabit que
 est deus suauitatis quia resonat
 per ista dicens Ecce quoniam bonum et
 quoniam iocundum habitare fratres
 in unum per se ceteris tresimo
 secundo. Unde Cassiodorus ha-
 beat unitatem spiritus in vinculo
 pacis non et per inueniri foris
 expressior consensio angelice
 qua unitas specialis huius
 causa sollicita erat apostolo
 dicens solliciti suam unitatem
 spiritus in vinculo pacis ad ex-
 heri. Et cum dicitur fra-
 ternitate diligite. Seruat autem
 hec unitatem bonum duobus mo-
 dis ab his qui curam gerunt ser-
 uandi secundum beatum Bernardum
 in sermone de assumptione beate
 marie. Vnus. Debet et quodque
 perfectum unitatem habere ad se-
 ipsum et ad proximum ad seipsum
 per integritatem ad proximum
 per conformitatem. Omnis quippe
 creatura et maxime ra-
 tionalis debet suum principium
 imitari. Cum igitur dominus noster
 sit unus et idem et iseps perfectus
 nec ullo iocundus testis
 et tamen benignitas erga nos
 et amor et beniuolentia in
 nos uenies. Debet etiam unus
 quisque nostrum esse unus per
 integritatem virtutis et unum cum
 proximis per vinculum dilectionis.
 Sed hac unitatem qua
 cuique digne esse necessaria
 sua sunt que solent impedire
 nimietas pusillitas le-
 uitas. Et nimis quid sunt qui
 putant se posse que non possunt
 et que non accipiunt presumunt.
 Pusillanimes contrarii sunt mi-
 nims leues et inconstantes sunt
 qui transferunt omni ueteri doctrina.

quibus quod ante placuit nunc di-
 splicet et quod nunc eligitur per
 paululum reprobabit. Sed quod
 prodest dicit beatus Bernardus
 ibidem. Hec unitas enuasse
 que huius unitatem retardat
 nisi etiam edoceremus quibus re-
 mediis ea possit in semetipso
 quodque curare. Igitur contra nimiam
 etatem opponenda est consideratio
 nostre fragilitatis. Nona est et que
 odiosa. Insuper potissimum
 deuit. Contra pusillanimitatem
 habenda est diuina potestas fidu-
 cia ut quod tuus viribus te non
 posse putas ex illis adiuto
 non posses. Contra leuitatem
 adhibenda est consultatio semper
 vis ne sis doctus peregrinus
 et uanis abducaris. Hec beatus
 Bernardus. Hanc autem doctrinam
 peregrinam et uarietatem in
 unitate ecclesie exorta esse
 conspiciamus. Et etiam
 precedentes unusquisque sensu suo
 non ducit. Oportet itaque quod
 is qui a via ueritatis declinat
 scripturas sacras non ad eum sensum
 quem spiritus sanctus efflagitat per-
 trahat sed ad eum qui suo pro-
 pterio ceteris esse accommodat. In
 hac igitur uarietate operum et
 sensu appetere scripturas sa-
 cras reuolue ad uicem inuicem
 tua caritate et dilectione
 ut ueritas inueniatur conferre
 et ut hoc possit facilius et
 expediri age fraternitatem
 diligite et hoc de primo.

Dicebat secundo quod ad hoc quod
 membra corporis Christi quod est
 ecclesia in unitate uera ue-
 rant. Quoniam requirit dilec-
 tionis fratrum in caritate con-
 nexio. Dicit et beatus Cyprianus
 in Epistola de unitate quod cari-
 tas fraternitatis vinculum est
 fundamentum pacis tenacitas
 et firmitas unitatis que et
 spe et fide maior est que et
 martirij opera precedit
 que non solum sepe.

nebit **I**des apostolus hor-
tat nos ad habenda caritate
ad Colos 3° Sup oia carita-
te habere que est vitulu p-
fectior et pax cristi exultet
i cordibz uestris Est igit vitu-
culu pax et perfectionis
atqz augmentu virtutu Sic et
ut dicit Greg^o i omelia
multi ram ex una radice
prodeunt sic multe virtutes ex
una caritate generantur **I**des
ut virtutibz replede possitis
fratmitate diligite Dilectio
ei siue caritas eminet alys
virtutibz magis qz appropinat
vinitati Est ei emanatioe no-
bilior Cu ei oia vnt a deo sit
consumatioe completior compa-
one pfectior Diceba q dilec-
tio seu caritas est emanatioe
nobilior Cu ei omis vnt a
deo sit et i deum redat tunc
vnt caritat^{is} specialit^{er} dicit^{ur}
esse ex deo p^{er} adhe^{re}ntiam
et figor qua habet cu deo
Vnde et ipe deus caritas est
1 **I**oh^{is} 4° Deus caritas est
Vnde quilibet existens i carita-
te i deo spualit^{er} dicit^{ur} esse qm
magis assimilatur deo tanqua
filiu patru magna vnt est
qui facit hoies filiu dei 1 **I**oh^{is}
mo Diligam^{us} vnt qz ca-
ritas ex deo e et omis qui
diligunt fratres suos ex deo
nati **I**des fratmitate dili-
gite Ex quo fratmitat^{is} dile-
ctio facit que filiu dei et
hoc per gratia adoptati-
vt ia nihil cogitet nisi qd
dei sit Vnde hugo ven^{er}ilis
ille doctor i libro de laude
caritatis dicit In quo est
caritas semp cogitat quo
ad deum pueniat quo miliori
relinquat quo scandala euadat
quo uera pace dicat habet
seper cor sursum et desideriu
i superna eleuatu si quido am-
bulat si quido sedet si quido
quiescit ita etc

Est iqua emanatioe nobilior
a radice ei aliq di emanare
bet at fm beatu Aug^{ustinu} super
Iohane Est radix om^{nium} bonor^{um}
sic cupiditas e radix om^{nium} ma-
loru et ut dicit beatus Aug^{ustinu}
simul ambe esse no possunt
qa n vna radice exorsa fue-
rit alia plantari no p^{ossu}t frustra
ei qd ramos conat^{ur} radere
qui radice no euellit de pe-
nitentia di n qa radix Opportuna
igit e vnt dilectio ad vnta-
te qa seruauit **Greg^o** i pa-
storalⁱ **N**ihil e p^{re}ciosio-
rius seu sit diabolo nihil
e desiderabilius continet carita-
tis per ea namqz accumulatur
merita ut sentit Aug^{ustinu} i li^{bro}
de laude caritatis dicens No
multitas operu no durat in tas
temporu sed maior caritas
melior qz voluntas auget me-
ritu si sic e fratmitate dili-
gite Dicit etia dilectio con-
sumatioe completior sp^{iritu}a ei
e completmetu et consuma-
tio om^{nium} bonoru scdm illud
ps^{almu}m Celestini deimi octauu
Om^{nium} consumatioe vnt fine
latu madatu tuu nimis latu
magis qa mitor et amior
consumatioe at qa i ipia oia
consumat^{ur} precepta 1 ad thimo
p^{ri}mo finis precepti caritas
de corde puro et conscia bona
veritate qa de fide no ficta
Crua igit consumatioe e comple-
tio **I**des dilectione pfecta
habentes cupit dyolu et
esse cu cristo sic **Philipp^{us}** 1°
Diceba etia qd
caritas e copatioe pfectior
Om^{nibus} ei virtutibz opata pre-
nosior et pfectior inuenit^{ur} et
hoc qd dicit^{ur} 1 Cor^{inthios} 13 Not
at manet fides spes caritas
tua bet maior horu caritas
De hac dicit beatus **Bernhard^{us}**
dus sup carita fmo^{do} v^{er}o
Carissima p optim^{am} caritas est
plane incompatibile qd na hnt
interd^{um} putamus que ipi pre-
dicant ac fidei trans

ferent motes. Hec hanc ut de
dicit ibid. finis v. v. homo
i. deo et deus i. hore. e. ydeo
di. i. yob 2. Diligamus invicem
q. caritas ex deo est. ypa e.
que iter. v. tutes. ceteras op.
tinet. p. n. p. t. u. c. u. sine alia
bona. nihil. s. i. l. l. o. r. p. 1. 2. o.
que ex quada. c. o. f. e. d. e. r. a. t. i. o. n. e.
e. v. n. i. c. u. o. i. b. o. v. t. u. t. i. b. o. u. t.
dicit. b. o. n. a. u. e. t. u. r. a. i. t. r. a. c. t. a. t. u.
de. p. r. o. f. e. c. t. i. b. o. r. e. l. i. g. i. o. s. o. r. u.

191

Si ergo cupit esse v. m. t. r.
uerant. i. c. o. r. p. o. r. e. e. c. c. l. e. s. t. i. e.
sub capite xpo. f. i. a. t. i. n. t. a. t. e. o. i. l. i.
g. i. t. e. Dilectio ei. s. e. c. u. n. d. a. b. e. r. n.
Lardu. i. l. i. o. de laude caritat.
v. m. t. h. o. i. e. s. d. e. o. u. t. h. o. m. o. t. o. t.
p. r. e. c. o. r. d. o. r. s. e. t. t. o. t. v. o. t. s. i. m. p. l. i. c.
et. e. t. n. e. u. o. l. u. t. a. t. i. f. i. a. t. c. o. f. o. r. m. a. t.
q. a. i. g. i. v. n. o. s. d. u. s. e. v. n. a. f. i. d. e. s.
v. n. i. b. a. p. t. i. s. m. a. a. d. e. p. h. e. m. o.
v. n. i. c. a. p. u. t. e. c. c. l. e. s. t. i. e. c. r. i. s. t. u. s.
v. n. o. v. i. t. a. m. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. s. c. a. p. u. t.
i. b. u. c. r. i. s. t. i. S. t. u. d. i. u. i. i. g. i. u. o. b. s.
f. i. t. v. e. r. e. s. e. v. n. i. t. a. t. i. c. o. f. o. r. m. a. t.
n. e. s. i. m. o. s. i. c. o. u. e. s. e. r. r. a. t. e. s.
s. i. n. e. p. a. s. t. o. r. e. E. x. q. u. o. i. s. t. e. m. o. r.
b. u. s. p. i. c. t. a. t. i. s. s. u. s. t. i. t. u. t. e. s. u. b.
r. e. p. s. i. t. q. u. e. r. i. t. e. v. n. i. t. a. t. e. u. e. r. a.
i. q. u. a. s. i. n. e. d. e. d. e. c. o. r. e. e. s. s. e. p. o. s. s. i. t.
e. t. c. u. i. t. a. q. u. a. p. a. s. t. o. r. i. o. b. e. d. i. e.
p. o. t. i. o. d. e. b. e. a. t. o. c. c. u. r. r. i. t. e. d. u.
t. e. p. a. e. a. d. h. u. t. o. c. c. u. r. r. e. d. i. n. e.
p. o. t. e. s. t. n. u. p. l. a. g. a. q. u. e. u. s. q. u. e.
m. o. d. o. u. e. r. i. d. o. r. m. a. t. p. u. l. u. l. a.
h. a. t. g. m. i. e. f. i. a. t. u. t. u. e. t. a. o. i.
e. n. s. m. e. s. e. p. l. o. r. u. f. u. r. o. r. e. c. o. l.
l. i. s. i. s. q. u. i. i. d. i. s. s. i. s. s. a. m. i. n. u. t. a. t. i.
d. o. m. i. t. u. m. t. a. e. t. d. e. s. t. i. p. c. o. t. e. s. t. a.
p. e. r. f. r. u. s. t. r. a. d. e. t. r. e. p. i. t. d. e. t. r. e. p. i. t.
S. t. u. d. i. u. m. s. c. r. i. p. t. u. r. a. s. c. u. f. i. t.
v. n. i. d. o. c. t. i. s. s. i. m. i. i. n. v. e. s. t. i. g. a. t. e. m. o.
d. o. s. c. o. s. u. l. i. t. e. p. e. r. i. t. o. s. r. e. u. o. l.
u. i. t. e. l. i. b. r. o. s. n. u. l. l. o. s. d. e. h. a. c. d. i. f.
f. i. c. u. l. t. a. t. e. e. t. p. l. e. p. u. t. a. t. n. o.
d. o. s. i. t. a. t. e. n. o. s. m. e. l. i. o. e. d. o. r. e.
p. o. t. e. r. i. t. n. i. s. a. c. r. a. s. c. r. i. p. t. u. a. p. e. r.
q. u. a. o. i. s. r. e. s. a. d. i. t. a. m. b. i. g. u. i. t. a. s.
c. e. s. s. a. t. p. l. e. v. i. t. a. s. e. t. t. o. l. l. i. t.
o. m. n. i. s. e. r. r. o. r. y. p. a. e. i. e. l. i. v. o.
c. a. p. u. t. e. t. o. r. i. g. o. o. i. s. u. e. r. i. t. a. t. e.
e. t. q. d. f. i. t. v. e. r. u. q. d. d. i. c. o. r. e. a. p. i. o.
a. d. h. o. c. t. e. s. t. e. b. e. a. t. u. i. s. t. e. p. a. n. i.
i. e. p. l. a. a. d. p. e. n. i. t. u. m.

Si ad d. i. n. e. t. r. a. d. i. t. i. o. n. e. m. c. a. p. u. t.
e. t. o. r. i. g. i. n. e. r. e. c. u. r. r. a. m. c. e. s. s. a. t.
e. r. r. o. r. h. u. m. a. n. o. s. e. t. s. a. c. r. a. m. e. n. t. o. r.
c. e. l. e. s. t. i. u. r. a. t. i. o. n. e. p. p. e. r. t. a. q. u. o.
s. u. b. c. a. l. i. g. n. e. a. c. n. u. b. e. t. e. n. e.
b. a. r. u. o. b. s. t. u. r. u. l. a. t. e. b. a. t. i. l. u. t. e.
u. e. r. i. t. a. t. e. a. p. e. r. i. t. e. t. p. a. u. p.
i. p. o. s. i. t. s. u. b. o. i. t. S. i. i. a. l. i. q. u. o.
n. u. t. a. u. e. r. i. t. e. t. v. a. n. i. l. l. a. u. e. r. i. t.
v. e. r. i. t. a. s. a. d. o. r. i. g. i. n. e. d. i. n. a. t.
e. t. e. v. a. g. e. l. i. u. m. e. t. a. p. o. s. t. o. l. i. c. a.
t. r. a. d. i. t. i. o. n. e. r. e. u. t. a. m. u. t. m. i. d. e.
s. u. r. g. a. t. a. c. t. u. s. n. u. r. a. t. i. o. v. i. n. d. e.
o. r. d. o. e. t. o. r. i. g. o. s. u. r. r. e. x. i. t.

Unde leo p. i. e. p. l. a. a. d. l. e. o. n. e.
A. u. g. u. s. t. i. n. u. s. i. h. y. s. n. u. l. l. a. t. e. n. o.
a. m. b. i. g. u. e. d. e. b. e. o. q. u. e. m. a. n. i. f. e. s. t. u.
e. s. t. p. p. h. e. t. i. c. e. v. a. g. e. l. i. u. m.
e. t. a. p. l. u. s. a. u. t. i. b. u. s. c. o. s. o. n. a. t. e.
d. i. s. t. i. n. t. e. i. m. p. u. t. a. q. u. e. p. a. r. t. e.
e. t. s. e. c. u. r. i. o. r. e. i. t. a. t. q. u. e. e. l. i. g. i. t. e.
q. u. i. a. h. i. c. p. e. r. i. c. u. l. o. s. i. s. t. e. e. r. r. a. e.
c. o. n. i. g. i. t. s. i. s. e. q. u. e. n. t. p. a. r. t. e. q. u. e.
s. e. q. u. e. d. a. n. o. e. s. e. c. u. n. d. u. u. e. r. i. t. a. t. e.
e. v. a. g. e. l. i. c. a. e. t. t. r. a. d. i. t. i. o. n. e. s. c. r. i. p. t. u. r. e.
s. i. o. b. e. d. i. e. r. i. m. o. i. l. l. i. q. u. i.
n. o. e. c. a. p. u. t. m. i. s. t. e. r. i. a. l. e. s. u. b.
p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. c. a. p. i. t. e. c. r. i. s. t. o. s. i. e. x. t.
e. c. c. l. e. s. t. i. a. e. x. t. r. a. q. u. a. n. u. l. l. o. s. a. l. u. a. t.
o. s. t. i. t. u. t. i. f. u. e. r. i. t. d. a. p. n. a. t. i. o. n. e.
e. t. n. a. n. u. l. l. a. t. e. n. o. e. u. a. d. e. m. o. s. e. t. t. a. t. o.
a. c. e. r. b. i. o. r. e. p. e. n. a. p. a. n. e. m. q. u. i. n. o. p. l. u. r. e. s.
d. e. g. r. e. g. e. n. o. b. i. s. c. o. m. m. i. s. s. o. i. c. u. s.
r. e. m. o. d. i. i. n. d. u. c. e. m. o. s. e. r. r. o. r. e. s.
N. o. e. h. i. c. a. t. t. e. d. e. d. u. c. o. m. o. d. u. m.
p. u. a. u. t. v. i. l. i. t. a. s. p. u. a. t. a. q. u. e.
p. e. r. i. c. u. l. u. m. e. i. d. e. v. i. o. n. o. e. s. t.
n. e. c. e. s. s. e. i. m. o. g. r. a. d. e. p. e. r. i. c. u. l. u. m.
u. t. i. h. a. c. r. e. s. e. d. i. m. v. o. c. e. p. l. i.
a. u. t. c. o. r. u. q. u. e. s. u. t. r. e. g. u. m.
n. o. s. c. o. m. m. i. s. s. i. q. u. o. i. n. u. c. t. a. e. o. b.
s. e. q. u. e. d. i. n. e. c. e. s. s. i. t. a. s. n. o. i. m. p. e.
t. a. d. i. p. i. a. s. D. e. f. i. d. e. e. i. o. r. t. a.
e. q. u. e. s. t. i. o. d. e. p. i. c. u. l. o. a. i. d. u. m.
a. g. i. t. d. e. s. i. m. i. l. i. t. u. r. a. v. n. i. t. a. t. e.
p. r. i. m. o. n. o. p. e. r. v. o. l. g. a. r. e. p. l. i. m.
s. e. d. p. e. r. v. i. r. o. s. e. r. u. d. i. t. i. s. s. i. m. o. s.
v. e. r. i. t. a. s. i. h. a. c. i. p. a. r. e. i. n. v. e. s. t. i.
g. a. r. i. d. e. b. e. b. i. t. q. u. e. i. n. v. e. s. t. i. g. a. d. a.
e. r. i. t. n. o. e. x. p. a. s. s. i. o. n. i. b. o. a. n. i. m. i.
n. o. e. x. u. t. i. l. i. t. a. t. e. p. r. i. a. a. u. t. r. e. i.

animi ex sinceritate affectus
ut int' nos unitas et dilectio
fraterna sine fessura i oi since
ritate consuari possit de qua
dictu e fraternitate diligite
que fuit tota uis sic i pñ
capio pposita

In quibus uerbis sic introdu-
ctis pro vno seu unitate
mebroru corporis cisti con-
suada tagit' duo actus di-
lectionis cuilibet vno ecclie
sustentare necessarij sñ actus
preueniendi i diligendo et
actus comitandi se i alios dis-
fundo. Primo actus requit'
quo ad se Secundo quo ad
proximu spmū tagit' cu di-
ffraternitate fraternitas et
dicit amicitia et nullu sibi
ipi dicit maior amicu nisi
ipemet nec cuiqua plus co-
sule tenet' qua sibi ipi sñ
dicit Seneca suauria pituo
sed no ut ipe pereat Secūdo
tagit' diligite diligere ei
dicit motu seu diffusione
amant' i amatu scdm Aug
li° 83 q Dicitur pmo qd
ad consuada vnone i mebris
vpi requit' actus preueniendi
i diligendo qd requit' quo ad
se qui ei se no diligit neq
ad proximu dilectione habe-
re dicitur que huiusmodi
unitat' e nexu qd qui sibi
nequa cui bono cu dilectio
a se dicit ex natura am-
erit hac vnone captare de-
siderat se diligit vt i se
pmo vno homo efficitur
p itegritat' unitate secūdo
ei beatu bernhardu i libro
de laude caritat' qlibet ho
se diligēs sibi ipi per dilectio-
vno efficit' dñ se itra se
colligēs et reductis affectu
bus a cūct' loc' quibz cap-
turus tenet' solu vnu ito
mutabiliter amat nec amplius
mutat' partit' ei

83.
93
sibi iungit' vno et idē sed sp
sibi ipi dissimilis qua totiens
uariari cogit' quociens quod
amat variat' hēc ille conde-
quociens per cogitatiois motu
extra nos diligit' et nos sumus
sed nobiscū no sumus qd nos
metipos minime vidētes per
alia uagam' scdm b Greg
2o dialog' sic filio prodigo
Luc 17 uagatioe met' et
inuidie extra se abnt q
ad se postea reuēso fuit et
generalit' de mqs sñae xlvj
dī redite puaricatores ad
tor no ei secū habet habi-
tatione nec pēra unitate
obquies carētia nā no ē pax
mips sñae xl vñ Cuius
causa tagit' i p salmo tri-
cesimo septimo No ē pax os
sibi meis a facie peccatorū
meorū omīs ei hō p id qd
male agit qd sibi aliud qz
cōstie sue facit et
hunc reatu suus pumat
etiā si nemo exteriū acuset
ait beatus Greg 21 mof
licet at cuilibet homi ne-
cessaria sit suūpūis cōside-
ratio et ad seipm vno pre-
cipue tamē hoc necessariū
ē vno ecclēsiastico prelato
et sacerdoti qdō pñcipalit'
dictū ē fraternitate diligite
qd teste bto Aug li p de
uīs domi pmo xj nichil
iqt ē qd qdqz cogitare debeat
nisi ut i seipm oculos co-
uertat et qd displicet necet
et qd placet optet et pla-
tet hēc ei sñcia sic faciedi
scdm btm Greg 20 m mof
co pmo affiat no extollit
nec supbiētes facit quos
implet sed lāmētātes qua
quisqz repleto fuerit pmo
loco se fac appetit et tāto
per illa robustius facit sa-
pit qñto se istamū verū
agnoscat Debet igit' qlibet
ecclēsiastico secundū

consilium Bernhardi et mediano
mbo itegritas sue curiosi
esse explorator vita sua
cotidiana distussioe examinae
quantum proficiat ut quatuor
deficiat qualis sit i moribus
qualis i affectibus qualis
i unitate consuetudo qualis i
fratritate diligendo de qua
dictum e fratritate diligite
et hoc de pmo

Dicitur secundo quod ad con
suada unitate i mebris p
requiritur i quolibet viro ecclie
sacrista et prelato actus
commendandi se i alios diffu
dendo et hoc quo ad proximum
In dilectione ei proximi lex
implet quia qui diligit pro
viro lege implet **Rom 13**
Nomme aut proximi secundum
glo sup illud vbi vnde cum
vana loqui sunt vnde quibus
ad proximum suum se intelligit
proximo cordis pmore fieri
unitatis spe conuersiois p
unitate cognationis ratione
beneficii exhibitionis **S**in illos
se dilectione diffunde debet
quia scriptum e diliges pro
viro tuum sicut teipsum **Luc 10**
ad Galath 5 vbi hec dilectio
maxime unitate mebrorum
consuat pro qua christi ora
ut ut sit vnu sit et nos
Iohis 17 vbi hec at vno p
dilectione proximi secundu
beati Bernhardi dicitur per
siste i quolibet viro ecclie
sacrista du non solu sine
querela viuendo omnibus vna
studet effici sed et omni se
se succedendo coaptat gaude
re gaudentibus fle cum fle
ntibus cum scandalizant vbi
mebris adhuc i tra posit
eorum caput de celo psequu
te arguebat non quod fideles
meos sed quod me persequens
Actum 10 Sic ex mebrorum
unitate i nati caritas

caput fuerit languidum cetera
mebra dolet Sic lesa pede
os clammat quid me ledit
aut Augst sic i ecclia tua
vbi gaudium singulorum e
gaudium tuorum ubi nec infe
rior videt superiori f nec
superior se prefert inferiori
Sic multitudinis credentium car
cor et anima vna **Actum 2**
quod nec voluntatem diuersitas
nec rerum pietas animos di
uidebat sed firmi fratres
caritas coniungebat quilibet
tunc petro dicebat fratritate
ter diligite hec at frater
nitatem dilectio et amor i ca
ritate vno quo ad proximum
duobus modis habet **S**ic
dicit beatus Bernhardus i
summo super illo **S**piritu
iesus i quosdam castellum du
et nos per dilectionem redio
i alterum et alterum quoque
viciissim i nobis recipio affe
ctu **S**onde et hec unitas
duobus modis impeditur ob
stinatione videlicet et suspitione
obstinatio non permittit nos i
alterum cor ingredi nec suspi
cio patitur credere nos ab aliis
amare **S**traque fit ut du nec
nos obstinati alium diligimus
nec ab aliis diligere suspiciosi
putamus **S**peru hunc duplex
morbo duplex medetur cari
tas illa vbi que non sua querit
et iterum illa que oia credit
habeat igitur obstinatio caritate
non querere que sua sunt et
alias diligit habeat suspi
ciosus caritate oia credere
et ab aliis diligere se sine dubio
credet **Q**uilibet igitur vir ecclie
sacrista unitate dei vnum distor
die quod unitatem proximorum et fra
tinitatem dilectionis repugnare
videt **N**am secundu beati **S**uper manum
qui societate fratritatis aliqua
distordie peste contaminat deum
quia caritas e caritas iudas pro
dunt **S**onde fit quod talium vir
at

De pma dicit beatus Jeronimus
sup oroe tno ca Inferno
dum dicit iter fratres qd ergo
seperat iter fratres inferno
dicens e et mto scdm ei
beatu augst i lro de triplici
habitu i pnyio locus
inferni plenus e tenebrarum
discordie odii miserie stulticie
turpitudinis amaritudinis
offensiois doloris tristitie
et vidute perhemis De 2o
dicit glo sup illo Gen tunc
fimo tno accusant fratres
suos apud patre de tme
pessimo dicit glo de odio
or fratno scdm glo ps 133
discordie sine ratione
caritatis sut inquietu unmetu
qd no trahit sed turbat odio
si sut molesti sut turbulenti
sunt amietate sua ceteros
turbat De tno dicit ioha
nes ppa i epla ad rrsat sh
accusant eum et pon vba
16 q 2 visis conat dyabolo
a pnyio ruine sue vinitate
ecclesie resade caritate vl
nerare sitoru operu dulce
dme iudie felle iher et
omibz modis humanu gen
cute et turbare Dolet ei
sati et exubescat caritate
qua i celo nequit habere ho
mies costates ex lutea ma
i tra tenere unde de iuda
seminatore discordie dictu e
Vna ex vobis dyabolo e
Vob 16 huc go conatu sa
thane quo mat ecclesie
vinitate cute uos qui estis
i specula positi resistite for
tes i fide Vos estis quos
posuit dñs Episcopos rege
ecclesia dei Actum xv sic
currere fluctuant sed non
peuti qd cu mdes e usq ad
costumatione sili si v dñs
dilexit ea et lauit ea m
ne suo et promissit ei

estis membra eius p ea gemit et
eius uberibus oblectati confortati
m et estote viri fortes no
treant a supstiosis comia
noibz nec uereant p aiabz
vris dicit vitate qa ueritas
oia uiat 2i Ebre 2o Syn
qsq no respiciat comodum
aut utilitate puata sed
bonu publicu fidei stabili
metu vinitate ecclesiastice
consuacione extra qua nullo
saluat her e archa i qua
qui no fuerit pibit regnare
dilunio dt b Jeronimo her
e domus extra qua si qd agni
comederit phan e ydeo
pro har vinitate consuada opera
et studiu adhibe ut i mebris
vpi fratmitat dilectio firma
psistat et fides illesa pma
neat svt ecia sposa vpi ab
hostiu insultibz secura consistat
et membra eius dilectione con
nexa hic quiete vinit i via
et tade beate i patria qd no
his prestare dignet deus p
secula benedictio Ame

Item eucharistie sacramentum
multipliciter prefiguratum et
per cristu sub speciebus panis
et vini conuenit institutum sit
vni sacramentu

Item angeli quoru deitatis
fructio e suma merces p
homines i assumptis corporibz
exerceat operationes mysteri
ales et vitales

Item quolibet sacerdote va
sacramentis eucharistie scdm 2o
ecclesie proferente

ia dñs

pams i corpe et vinu i san
gine xpi uere conuertat

34 An etia vltis ante clauu
a custo capite suo sibi coes
satu oibo uere cotru et
cofessio cofere habeat re
missionem om peccatoru sicut
largitione indulgentiaru in
forma iulii sui expressat

11 An anabo hic i caritate
detestatio seru in aliqua
purgabilia deferentia pur
gatoru loco a iusticia oia
sit deputato

99 An suffragia facta i mli
tati ecclesia sint mortuis
ad relaxatione pene vtilia

112 An ad durame conclusa co
stie exsindere i extingvibili
teneat quilibet viator se
culpa mortali

120 An vltra aurea quas sin
guli bti i celo a deo glorio
se decorat addat aliquo
aureola qua ratioe pugne
victoriose qua habuerunt
adornat

128 Visio

168 An custus de ppe nato et
secundu lege cunctis sit due
met a regibus adorato

111 An totu custu totu i spe
ciebus pams sacramentalit
possit esse simul i pluribus
locis localit

posino 213

102 An adimpli iustificatio pro
singulis ptiis singillat de
testades sit habenda necessa
rio totuno specialis

An absq sacro baptisimi de
lete ome macula vici appa
riete q ianuā celi aliqis ho
possit saluari 217

An liber vite deo essentialit
conemēs solūmo sit vite
create ad aptado 222

An dilectio dei sit maioris
meriti qz cuqz proxim 223

An homo secundu aliquem
sua statu adeo possit attolli
ut i ipso essentia diuina va
leat lypide itueri 260

An peccatu habes causa
potius nature bonu diminiat
et gratie bonu corrupat 281

An i bono confirmatio aut
i malo obstinatio possit fieri
remanete facultate liberi
arbitrii 306

An effectus supco sacri eu
caristie 322

An sicut i inferiori ita i
superiori portioe rōis comit
possit error pti mortalis 380

An aia huana quo ad su
as pōs sit memoria itelli
gentia et voluntate sibi vnde
equales sit ymago sume et
benedicte imitat 361

An custi resurrectio necessaria
argumēt sufficetibus declarata
ta resurrectio nre exstit
causa vera 392

In nocte domi nostri iesu xpi
qui ē via ueritas et vita

Quāq; pat' beatissime ille
sepius splendens lumine ac iesu
fabili preditū maiestate pa-
tris et filii etne legis
imperio summa regē regat ita
ut etiā extrema nō deserat
et equalit' sit ei cura de oib;
Specialit' tamē sua ciuitate
etlm sacrosita, catholica eade
sta que nō savorū molib;
sed tantū virtutib; edificat
ut ciuitas i eam pblimitate
ostēdēs singularit' et mira-
bilu' dirigit nō mō i eaz
misericordit' de suo. Habita-
culo parato respexit hāc
ei petra custos admirabili
ac ineffabili dispositioe sta-
bilis supserim edificauit
eiz se i fundamēto constituit
angulare lapide ad euidēti-
us roboris firmitate. In scis
patrib; catholice doctrine vir-
tutib; alia ei fundamēta p-
sternēs ut i morib; fundata
scitissimis et si experiret id
corruerit impetū nllm tamē
ueret' ruine dispediū sed ad-
uerso ea ut porte iferi pre-
ualeret. Et hoc dū sub regie
sum pontifis vires dei geret
i terris habetis potestatis
plenitudine Et sub regimine
aliōm pontificū iferiorū qui
uocati sūt i parte solliciti
dūm militaret quorū qlibet
spōsū ē sue ecclesie ei vni-
culo cōnexo fortissio quod
vīculū tamē nō adeo fortis-
simū ē q dissolui nō possit
Comue ei ē cūct' vīcib;
sub tpe gemit' ut morte sol-
uat' tūcadmodū ac morte
soluit' carnale vīculū ita
spūale vīculū soluit' morte
spōsi Et sic dicite aplo pē
ad cor vno alligat' vvor
legi vni quadu vī tpe vi-
co vero desu a lege

reput nō expectet sed cui uo-
luerit i dno nubat Sic b v
deuota semp et reuerēs filia
metropolitana ecclesia gnezen
alberto quoda bo memorie ac
chiepo gnezen cui fuerat alli-
gata dū vīuit sublato de me-
dio a lege ei et vīculo soluta
etiā a calixto romano pontifice
monita ut cui uellet i dno
nubēt vñ q i sit alterio de
nono ipio spōso cui nuberet
cogitauit Et ne pro defectu
pastoris gregē domitū luxu
rapax inuaderet Aut i facul-
tatib; suis ipa viduata eade
sta graue forsan dispediū pa-
reret. Infra trimestre tēpo-
rē ad pvidēdū viduat' eccle-
sias sacrorū canonū decreta
sanxerūt. l. di. Pontif. quēq;
Capitulu dūte ecclesie i quo
pat' reuerēdo vīcēti eiū
ecclesie custos pro hac re gra-
uissā a cura rei publice re-
gm polome cui ex iussu dñi
regi polome perat euocato
iterfuit die ad eligēdū statuta
pro futuri pontifis elemoe tra-
ctada cōuenerūt i vñ dūtu
q patre reuerēdū vīcēti oī
eiusd' ecclesie custode et me-
brū que iter ceteros solū tria
gerere capita tres q habe'
oculos que pastori cuiuslibet
cogruūt cōspexerūt tpm co-
cordit' et vnamint' illō con-
tradictē per vīa spūs scti
ut credit' i dūte viduata ec-
clesie spōsū eorū q caput
vīcēti elegerūt. Oportet nāq;
pat' bñssime tria habe' capita
eligēdū i episcopū q ad cura
aliōrū i seipo debet ostēde'
qualit' alios i domo domi
oporteat cōsari quorū etate
vñ morib; aliud et littera-
tura reliqu. Oculos q tres
puritate vñi pudicia aliu
et providētia reliqu cōfectū
esse oueit Et quid hūc vir
ille de quo progredit' orō
erat etate mar-

l. xxviii di presbit' moribus
 grauis x. x. x. di que quid
 lraui suena et i sacra tseco
 loqua pmaxie erudito i q i
 vilissio ne si alios dignari
 et no stimolari suena pre
 tellet vilissio dicit' erat
 isup ipe dñs electo metis
 oculo puris i q i mlti oculo
 corporis pudici x. x. x. q v
 qui viderit oculo q admistra
 tiōis iustpecto et provido
 p. m. di dñom erat etia p
 p. ille vi omi ex parte cla
 rissim' et igemo acuto na
 cu pma egress' esset istia
 se lraui studys sic animose
 dedit sic q i eis isudauit vi
 rilis ut i adolestena arcu
 liberaliu vi q eruditissio
 facto esset Et demde no di
 toai sibi sed fratrib' suis
 prodesse desideras sic sole
 nes de ubo dei smones pub
 licos puatos q cofeat ad
 cleru et populu et usq i
 die hac etia post electio
 facie no cessat taqz predi
 cator eximius ut ia i tota
 regni admiratione deducto
 a clare memorie vladyslao
 qui tuc regni polome rex
 feremissio ihuams agebat
 desiderato et peato exant
 ut itlissios filios suos
 modernu vs. feremissim pñ
 ipe dñm rege polome et
 preclarissim frate eis ger
 manu erudiret prudencia
 et morib' eis claresce fa
 ceret coruqz de consensu et
 voluntate tota regni esset
 qñ eruditor et rector quos
 qualis erudierit i tota rei
 publice gloria clara ta oste
 dut iudicia et futura fe
 licia tēpora clario demon
 strabit Tēpore uero succē
 dere pñ eis ipis vii vi
 tutes clarissias et eminēte
 prudencia ac nobilitate qua
 orto ē ex nobilissima maiore
 regni polome prosapia i
 regni polome vice nclatu
 a qua consili

mlti regni agūt negotia
 a toto regno electo est pax
 qz dieb' hñs nouissimis i
 regno illo eo i maria parte
 procurate fra ē p ut hor
 si opus fuerit clarissime
 osteden Sed et licet ipe
 mltis iugib' clarescat vtu
 rib' omittetes tamē ceteras
 eis admittadas vtutes cu
 notisse sit et elemois eis
 negotiū i quo referēdo officiu
 eis geris prosequētes post
 vnamme elemois de dicto dño
 vitēas pñte ut prediat' fa
 cta ab eod ut illi consensu
 prestari penerūt electores
 At vii ille qui tota dei est
 ut stōru patru iustitioib'
 sacris facit que dignitates de
 siderātib' ambiciose negat
 i q vi sit et illas i hñi
 tate fugiētib' deferūt v l
 di ante oia nec temere con
 fētiens cōfētiens Nec si ipe
 recusans dei uolūtatē resistē
 noles Cū sumu pastore se
 no amare ostēdat qui cum
 oues dei rege possit tenuit
 vñ q i i scripturis Et ne
 ipe ab ecclesia electo miste
 riu ewāgelizadi suscipere
 negligens merito iuxta augu
 sentētia ostēpnet' ab ea vñ
 q i olm et ne reuēdo cu
 se credet dignu petasset
 mortalit' vñ q i qui epatu
 iuxta gregoriū decimū prede
 cessoris dñi decretū dūte
 electioi cōfēsit i qñ sit
 de elec li vñ de quo qñ
 grāde gaudiū capitulu qñ
 et clero tota mltia et ma
 iores natu ac tota populus
 dños illio omis qz regni po
 lome respublica suscepit no
 ē pñt' tps declarare sufficiat
 diuise q uetū ē n' eis qñ
 poterit reperiri Demisset qz
 pñt' ipe dñs electo ad pe
 des scitatis uere pñ i psona
 nisi litis impediret' pñ

pams petue que facta e die
 bus hys iter regni polome
 et ordier pntentioz qui dñs
 electo pluribz mēibz pvie
 actis fuerat t̄ teris p̄tūssie
 ad recipiēdu iramēta sup
 pare suada n̄ p̄n ab oibz ma
 ioribz et nobilibz tre illis
 quor iramēta p̄ en sūt re
 cepta lras etiā et isyphoēs
 cōfertas sup obsequiōe p̄at
 nodū dñs regi p̄fētauerit
 q̄ a loco electiois satis t̄ lo
 quā distātia fuerat Nec licuit
 sibi dñs electo sine lūcia
 dñi regis et tutorz regni se
 ad tantā t̄nsferre locū distā
 tiā cū ut p̄dicit̄ datus
 sit ipi dñs regi t̄ agm̄ et
 directore singulari de cose
 su regni totū cū t̄pe dñs
 rex Beremissus nodū annos
 sue tenere etat̄ exegit
 Alie etiā cause arduissie sūt
 quare p̄sonalit̄ se apostoli
 co cōspectui p̄fētare neq̄ēt
 neq̄uerit de q̄bz t̄pe et loco
 suoz dorebz q̄t op̄ fuerit
 Pro parte igit̄ domi dñi v̄m
 centū electi et capituli S̄ne
 zensis Nos nūm̄ et p̄uā
 tores h̄it ad pedes s̄tūat̄
 astates obsecram̄ et simpli
 tatis istat̄ et istansie q̄ v̄
 eand̄ electioz celebrata t̄m̄e
 cōfmac̄ et palū ipi electo
 trade ut t̄pe gregi dom̄o
 et plebi dñi illis ac totū
 illi p̄uincie digne p̄esse
 ualeat et p̄desse magnos
 ei honor q̄ v̄ie accēstet
 magna cōsolatio plebi illis
 dñi oriet̄ magnos fructos
 aiarū p̄ q̄bz x̄ mortuus ē
 aduēiet si v̄r ille Nobilis
 Ecclesia potes tueri ab aspe
 rentibz exadūso docto pudico
 casto sobrius nō litigioso
 et alis talis q̄lez cū vlt̄
 esse regla apli tradita p̄
 ad q̄m̄mo 3o illi p̄fīet̄
 ecclesie i pastore Nos uero

recomittit̄ et recomēdat̄ qui
 erit et debet̄ esse s̄tūati
 ur̄e et romane ecclesie obe
 diēs filio sic spectat ad cu
 stramū q̄libet et maḡ ad eu
 qui ex auctoritate sedis apo
 stolice p̄ntifex pluribz p̄e
 fīat̄ arābz

Sēkat̄ i cedula
 uolent̄

reuocac̄

Primo q̄t et quales personas
comunicant̄

An idēit̄ eis sp̄ote nel petito
ab eis

An ita hoc habuit fidē q̄ so
la comunio sub sp̄e pams nō
sufficet ad salute

Itē per quot annos stetit i
hac heresi

Itē an publice predicant̄
seu dormitauerunt sic debē fieri

Itē an aliquido isates om̄it̄

Itē a quo habuit hac op̄ior

Itē an facit aliquos alios se
culares ul̄ sp̄uales

Querēt̄ ab eo stat̄ ne ista oia
inuentate sūt lita sūt et eo
respōdēt̄ q̄ sūt

Querēt̄ ab eo v̄s tu i istis
heresibz p̄seuerari q̄ si fa
ceris dāpnaberis si dicit̄ q̄
uolo aburrari dicit̄ ei v̄s
eo v̄to cōsilio

Ego a de s̄ p̄fēbit̄ q̄nē
dñi cōla uobis reuerēdo
p̄e dñs v̄icēno Archiepo
q̄nē et alis dñs h̄it ast̄
eius ewan

polius tota me eis q. p. n. m.
 ambo corp. p. me tact. uro
 me crede corde et profiteor
 ore illa fide scilicet catholica
 et apostolica qua romana
 ecclesia credit predicat et co-
 fitet et obsequat et q. ab in-
 ro reuoto detestor et abnego
 omes heresim. cuoruz sit co-
 dinis et secte extollere se
 aduersus scilicet apostolica et vlt.
 ecclesia. Itē uro me corde
 crede et confiteor ore q. con-
 suetudo communicandi p. m. lai-
 tale sub una spe ab ecclesia
 et scilicet patribus rationabiliter
 introducta et hactenus duntaxat
 obsequata et a doctoribus digne
 legis scilicet scripturarum atq.
 canonum multa p. n. habentibus
 a longuo tempore comen-
 data p. lege ē habenda nec
 aliter licitū ē ea reprobare
 Aut sine auctoritate eccle-
 sie ipas imitare. Itē uro
 me corde crede et q. confiteor
 ore q. fideles laici siue clerici
 quicunq. et nō officiales nō
 astriguntur ex p. cepto d. m. ad
 suscipiendū sacramentū eucha-
 ristie sub utraque spe panis
 scilicet et vini s. q. sup. eucha-
 ristie sub una spe tantū panis
 scilicet prout hactenus i. ecclesia
 obsequatū ē sufficiat sumendi
 et nō cōficiendi ad salutē. Itē
 uro me corde crede et ore
 confiteor q. ecclesia scilicet que
 regit spū ueritat. ordinare
 habet quā ipis nō cōficiendū
 ministrat p. ut p. reuerēcia ipius
 sacramenti et salutē fidelium
 uideret expedire q. q. nō s. s.
 spe panis cor. tm ut sub
 spe vini sanguis tm sed sub
 qualibet spe ē i.eger totū
 crustū qui ē deus et homo
 i. quo ē caro aīa sanguis et
 deitas. Itē uro parit et
 p. m. q. demceps predicta
 heresim. scilicet q. comunio sub
 una spe tm panis nō sufficiat

ad salutē de qua me reddidi
 uehemēt. suspectū et omer
 alia heresim. ab ecclesia co-
 demnata nō tenebo creda nē
 ei adherere nec doctrinā abo-
 alium neq. docere publice ul
 occulte et p. m. uro q. iantea
 nō communicabo aliquē laicu
 masculū ul. feia. sub utraque
 spe omis at. q. b. tradidi huius
 quos sub utraque spe mares uel
 feias et omis alios quos si
 uero siue laicos si. citatos
 siue sacerdotes si. alios omnes
 se omis. ist. laic. ministrates
 ul. qui ministrat reuelabo uob
 loca ordinario ul. vestro uita-
 rio seu inquisitori heretice pra-
 uitat. aut uis. successores
 pro tpe existendo n. amplius
 doctrinā abo. publice ul. occul-
 te q. m. sub utraque spe laicali
 p. lo esse necessaria ad salutē
 Itē uro q. si siuero aliquē
 esse i. hac heresi ul. alia quāq.
 ab ecclesia damnata p. fecit
 ul. hac heresim. et alia qua
 cuq. doctrinā feriete ul.
 publice ul. aliquos libros
 scriptos aut sermōes habete
 q. q. m. comode potero i. ma-
 bo reuelabo et p. da loca or-
 dinario p. tpe existēti ul. ei
 uicario seu inquisitori heretice
 p. uitat. Itē uro parit et
 promitto q. p. m. p. vos m.
 iungeda propredict. nō re-
 futabo neq. abiciā n. ei m.
 aliquo otuēcia sed ea pro
 uiribus adimplebo. Itē uro
 parit et p. m. q. nō fugia-
 nec me abscondabo n. de v. de
 beneplicito licētia et assensu
 v. s. reuerēde pat. d. n. archi-
 epi ul. v. v. v. v. v. v. v. v. v.
 sed quonies cuq. requisito fueo
 p. vos seu p. aliquē ex vicariis
 v. s. inquisitorē heretice p. uitat.
 seu p. successores v. s. uel
 eorū vicarios seu ip. uel
 alterū ex eis noie ul. mā-
 dato q. cū q. q. m. potero
 p. s. me p. s. f. me deo

aburata seu eoru aliquo qd absit
fecero ifuturu hui uolo pro
tmo prorelapso ac peis re
lapp de iure debuit me nūc
pnt tūc obligor et astringo qd
illis plectat si et qndo pro
batu fuerit litie ul cōfesso
fuero seu als litie ostiterit
me qd nūc iurata et aburata
aliquo commississe

Nome scbat q tūc tūc die
loco it tūc aburāt
se renouatur tūc qd hēso
heresi pā cōfessioe fīta ab
uratioe dicit aburāt N q
aburasti sano cōsilio adhesisti
q euasisti ifernū sed itroib
deo auxiliante paradisu si vo
lueris sed decetero sis cauto
ragēdo loquēdo et cōsūfando
Nā si decetero plabi iūcto fue
ris i quacūq heresi ul errore
ul fautor receptator defensor
hereticoru fueris sine mīa
traderis brachio seculari ultio
supplicio feriedo quac cōsulo
q sis cauto et fugias here
ticos et suspectos et semp
te associes vris catholicis
qui sūt sine suspicioe

Et q si est exortator maiori
exco absoluedo sic a sua ex
ortatioe utpote reuocato sis
ecclesie et pnceps existas sa
cramentoru ecclē si attēde i ut
recto corde et fide nī fīta re
uocō sis ad ecclesie vnitatē

Absolutio

Deus misereat nūc it lūon
plen lūon Dat nūc et ne
nos Saluū fac pāu tuū dñe
deus meū sperare i te Orem
Precede dñe famulo tuo deo
tera celestī auxili ut te to
to corde pqrat et qd digna
postulat asseāt Oremus
Dñe qd dñe hūc famulo tuo
remittēte fuerit ut

97
tate deuiauerat i heresi itēdo
dono tue grē reformet per
scutu dñi nostrū Amen
Auctoritate domi nri i xpi
absoluo te a sua exco qd ma
ioris qua fūisti inodato p
eo q i damnata heresi tēde
do iadisti restituo te sacramēt
ecclesie In noīe pñs et filij
et spūs scti amē

Alio modo ecclesia te recipit
ad mīa et es factus vno de
nūo filiorū eiū sed ut melio
raueas i futurū et deo idul
geat tibi et sis ceteris i exē
plū iūuēti tibi pēntētiar
nō tāta quanta meruisti sed
tale quale poteris sustine
et ne tēaris si tibi dura vide
atur q si bene pserueres in
seruicordia cōsequens

Oma ad scala cū ueste tē
figta qn recipit pēntes nō
relapso

Nos vīcēdo dei grā Archieps
fite quēren ecclesie et pmas
antēdetes q tu Gultio de
dior me quēren fūisti nobis
fama referēte ac fide dignoz
iūuatiōe delator de hētica
pūitate et q illa ifector fu
eris mīf amz i magnū
tue aīe detrimētū que de
lacio nra pīcordia acūo
vulnerauit nos qba icubū
exofficio nobis tradito fīta
fide catholica i cordibz homi
cōtēplare ac hereticū pra
uitatē ab eoru mētibz euēl
le cōuolētes ut tenem sup
hūc cū iformari et vide
si clamor q ad aures nras
pueneat esset aliqua veri
tate fulato ut si se sit ve
ritas habēt pūden de salu
bri remedio oportuo te vo
cari fratē ad regred si
ambulares i tenebris an i

Cabe iſerto te q̄ corā nobis
 coſtituto iuramento vus
 p te preſtito coſeſſo es ſpote
 iudicio nro q tu mlt̄ per
 ſonis laicalibz homibz utuſ
 q ſeru et aliq̄z ipoz vici
 buſ uerat miſtraſti ſbota
 ſpe pams ſt et vni ſacie
 eucaristiſe ſacmetu contra
 ritū coſuetudine et obſuatiā
 vniſaliſ ecclēſie ac eadē
 credidiſti q̄z utuſq̄ ſpet
 laicali p̄lo eſſe neceſſaria
 ad ſalutē et ita iplicate cie
 de videbaris vna nō ſuffice
 et hoc ipm nō
 citare coſueueras pſuadebas
 ſtuturas ſarias nō ad eu
 p̄m q ſpe ſt̄s eſplagitat
 ſed ad tui cu mntebaris
 accomodā ſic q corda fidelū
 om̄ tue cure coſſoz ierro
 re iſidelitat pertrahēs nō
 modicu ſcādalu i dei p̄lo
 ididiſti plabi teq reddidiſti
 de hereti uehemēt ſuſpectu
 veruſ mſeritōis et mſe
 rator dū nō plabi
 iterdu ierrores p̄mittat nō
 ſolu ut vni catholica lras
 i ſacris eloquiſ exerceat
 rez et ut de fide lapſi hū
 liq̄s deiceps exiſtat ac m
 p̄me operibz exerceat ubi
 idutu errore lapſo cor pem
 tēs p̄tut cotulit ac ſpm
 ut dicto de
 teſtato et abiecto erroe ex
 m̄tis viſitibz agnoſtēs
 irefragabile ecclēſie ſiatio
 lre veritate p̄t qd
 veſtigis qui nemiſ p̄t p̄t
 iheretes adhibuſ nob play
 Capli nri gnezh
 et albz vniſ nōlibz i ſa
 cris lris erudit te ad
 ad abuna publica erroris
 predicti et om̄ aliorū hēſu
 et errorū abſoluiſ q te
 a ſetētia excois maioris
 qua ex lapſu i errore p̄t
 dictū inodato fuiſi recon
 aliado te ſite matu ecclē
 ſie et ecclēſiaſtiſ ſacmet
 dū tamē de corde vero et ſi
 nō ficta redier ad

vinitate pro ut te ſenſe tie
 dūm et ſperamo Sane tu
 idignū ſit nō crea
 tot om̄ iuria q̄z ſit
 etia q̄z tēporale maieſtate
 et ut ipe p̄tator mſera
 tor tui mſeat ſis q̄ ceteris
 i exēplū ne p̄t que
 vltimū dei v̄duta p̄t i re
 publica deſeruire videt

Summo ubi electio et q̄do fue
 rit celebrata et an poſt ſe
 pulſo corpore deſuncti poſſuſ
 an i ecclēſia Cathedrali ul
 extra hoc modo viciat elec
 tione An ipe dū paulo ele
 ctio p ſit de m̄uioſo f le
 gutimo gemit et de cauſa
 ſie

Ne an ipe electiois de eo
 ſite fuerat i t̄ſimo anno
 etat ſue oſtituto ſeu an
 exegerit t̄uſim̄ anū ſue
 etat de cauſa ſie

Ne an ipe electiois p̄dicta
 fuerat i ſacerdotio coſtituto

Ne an ipe ipe electiois fue
 rat excommunicato maiori
 excommunicatione ſuſpeſo ul
 iherdicto

Ne an electores ul aliqui
 ex eis tēpore electiois fue
 rat excommunicati ſuſpeſi ul
 iherdicti ab hōie uel a iure

Ne an ipa electio facta fuerit
 p metū aut impreſſionē ul
 abuſu potestatis ſecularis
 aut libere ſeu i libertate

Ne an i electioe pro parte
 electi ul noie eiſ ſiēte
 ipō ituenit aliquos pactū
 illitū ſeu an aliq̄ ipe ele
 ctus ul aliquis noie ſuo

promiserit cuius ut eligeret

Itē an aliqua consuetudo i ipsa
electioe deuenient pro electo
facere aut promittere

Itē an ipse elector ut aliquis no
mine suo ipso facere et consue
te procurauerit mitti lras a
prince ut a principibus i quor
dmo ē dicitur p pro eo ad la
titulu ut eligeret i lym plo

Itē an ipse elector se ipso teme
ritate dute elector igesserit

Itē an ipse elector aliquando no
suauerit facere et correptibilit
iterdutu ecclesiasticu latum
litime a suo superiore

Itē an ipse elector huius et pa
cifice possederit ante sua ele
ctione simul plura beneficia
comparabilia sine dispensatioe
eius q poterat dispensare

Itē an ipse elector sit sua fa
ma vita et moribus come
dabilis et alis talis sicut
iuxta regula apli deo esse
lym salus si ē irreprehensi
bilis castus sobrius prudens
ornatus moribus pudicus hospit
talis i doctrina sana et catho
lica instructus no violentus no
pruridus sed modestus no lingu
sus no cupidus sue domui bn
positus testimoniu bonu habes
ab hominibus et ppi a subditis

Itē an sit dilapidator bonor

Itē an sit i spualibus et tēp
alibus circumspectus

Itē an promotione sua ad sa
crdotiu habuerit uxorem

ut i viget seu an fuerit
bigamus

Itē an fiat pfecte idioma
get i qua ē dicitur plo de h
no ē necessarium querere cu
alias sit confirmatio cogitatio

Itē an i electione forma sa
crocu canonu et ppi sacra
toru et decretoru sacri concilii
Basilien de electione fuerit
i ipsa electione suata refert
se testis ad decretu electionis

Itē an tempore electionis pen
debat contra electu accusatio
de aliquo crimine deinde pro
motu ut impediret promoued
se heres simone hominibus
lese maiestatis ut alterius
infamia irrogare

Itē an fuerit due electiones
uel una et si due an pma
no cassi processu ē ad sedem

Itē an fuit prohibitum electo
ribus per superiore ne eligeret

Itē an aliqui extranei fuerit
i casu ppter notariu et testes
i electione

Itē an laici interfuerit electio

Itē an electio fuit ad clamo
re ppi celebrata

Itē an electio fuerit facta po
app lre itposita

Itē an electio fuerit facta
corpore prelati defuncti nodu
tradito sepulture

Itē an electio fuit clandestina

Itē an fuerit facta infra tres
menses a die uocationis

Itē an electio fuerit facta ha
bito prius colloquio ut consilio
cu electo ut amicus suis

¶ Itē an post publicationem
votorum immediate sequitur
collatio et expositio electio sine
iuramento et sub qua forma

¶ Itē an electus cōfessit cōfessit
electio 2 qd r

¶ Itē qn cepit psequi cōfessio
sue electionis

¶ Itē an sit gto pue et mlo

¶ Tituli sup processu electionis
sup qbz debet examari pro
curatores electi et capli per
iuratu ex quo de processu ele
ctionis nō constat ut habeat
cognitio de forma electionis an
fuit canonica

¶ Primo iterroget qndo coram
defuncti epi dñi coradi fue
rit traditu ecclesiastice se
pulture

¶ Secundo qndo canonici conveni
unt pro tractu electionis facti
an ante sepultura ul post

¶ Tercio ipis congregatis an pre
fixerit et statuerit aliquem
terminu oportet pro electione
facta

¶ Quarto an decreverit citatio
nes tunc contra canonicos et
eos q interesse debet electioni
absentes et i pvia existentes
et eas emiserit et exequi
procrauerit reat et cu esse
ctu

¶ Quinto an iste citationes sint
litte exequite sic q statet
de executione per publicas
scripturas

¶ Sexto die electionis prefatus

et statuta adveniente An ca
nonici et clerici deciderunt
missas de spu scō pnuotacione
gracie eius et an eo die et
susteperunt sacramentu eucari
stie

¶ Septimo et an ex po bz ad
quos elige spectabat conve
nerunt eode die Capitularis
pro tractatu electionis fide
i ecclesia cathedrali

¶ Octavo an omes tales i tñ
illo coparuerunt ul an aliq
fuerunt absentes et an pntes
fuerunt plures qua absentes
q si pauciores nō possent
eligi n i ultio tñmo terti
mens etia si esset unus

¶ Nonno si aliqui fuerunt absen
tes an p procuratore ad h
habere speciale mandatu a
capo et i se onq spote susti
piere eoru quatuor coram
capitulo fuerit accusata
seu an aliq ex canonicis ad
hoc fuerit procurator consti
tutus et ad alia que nego
tio electionis esset oportuna
ad faciendu protestaciones
appellaciones et alia Et an
notarius clericus ul laicus unus
ul duo vna cu duobus ul
tribus testibus capellanis et
sacerdotibus de ecclesia fuit
acordit assumpta ad constribed
acta et fide faciend de hys
que agenda erat

¶ Decimo an aliq fuerit factus
presides a capo ad factu elec
tionis ad audiendu pponenda
ita factu electionis et ad re
spondendu noie capituli ad re
spondendu iurata necessaria ad
nominandu scrutatores vel
computarios et ad dadu eis
potestate noie et vice capi
tuli scrutando vota singulor
secrete et ea i scriptis redigend
eo mlti iudi et electio

Ad sita dei ewagelia q fidelit
ueller scrutari uota singulor
et fidelit exequi offit et
omn eia iunctu uota potesta
te eis tradita et no alit n
aliomodo

¶ **Quiesimo septimo** An ex post
presides redierint electoribus
ad memoria quo tpi omis illo
die susceperit sacre eucharistie
sacramentu pro istiusmodi grane
eius ut ad recoletos prestet
iuramenta ut unusquisque det uotu
suum scdm bona consuetudina pro
eo que fuerint meliore uir
tute et magis idoneu pro
regenda ecclesia i spualibus
et tyalibus cunctis tunc tunc
deu pui i pauperes i sacris
lris eruditu sciens pone ver
bu dei qz nullo det uotum
iunctu amare ut consanguine
itaf fauoris ut precy pro
missionis alicuius tyalis como
di ut timoris alicuius pncipis
seu potestatis Similit q alio
det uotu p eo qui se igit
ut lras scribi a rege pncipi
bus ut potestatibus pro se eli
gendo pcurant ut eas ratas
habuit ut aliquid pmissu
electori uel electoribus uel
aliqua illicita pcurat adhibet
neq pro eo qui pla beneficia
impenabilia sine dispensatione te
nunt aut interdicit ecclesia
sicut rite latu no obseruauit
et als ut nullo det uotu p
eo que sacri canones eligi pro
hibet ut a dignitate episcopali
repellat

¶ **Quiesimo octauo** ex p queat
an tpe presides qui e pmo
i eo pnterit pmo iuramentu
i manibus illius q sequebat
eu i capitulo iuxta forma
tradita i consuetudine sit i co
strueda

¶ **Quiesimo nono** An os alii de
iur et electores suent

i manibus presidentis

¶ **Quiesimo** An notari et testes
prestauerint iuramenta de obserua
dis secreta gestu et ea que fie
da foret i elemoe et no de
fidelit conscribendo et instrume
ta necessaria et copias dando

¶ **Quiesimo pmo** An sacerdotes
ex post ex mandato Capituli
traxerint se ad parte secreto
et duo scrutari fuerint votu
tercy adiurando eu p msteria
ibm cristi ut det uotu secundu
bona consuetudina et eligat melio
re qui sibi uidet

¶ **Quiesimo secundo** An sicut alii
duo tunc et iteru alii duo ter
tiu et an huiusmodi vota corp re
dacta fuerint i scriptis cu suis
rationibus

¶ **Quiesimo tmo** an ex p ist tres
scrutatores scrutari fuerint
votu presides adiurando eu
sicut sit fecerint de seipis cora
notariis et testibus

¶ **Quiesimo quarto** An omi om
alioru sigla et sigillu et
secreto scrutari sit uota cora
notariis et testibus et s qua
forma electores dabat uota
sua ego a de c Canonico
vicar consensu i p et p de b
et ipm i episcopu eligo et
pastore

¶ **Quiesimo quinto** An erat ali
quis istiusmodi seu eger ex Ca
nonis qui electionem itesse no
poterat et sit an ad eu missi
fuerint scrutatores cu nominis
et testibus Et an not et testes
fecerint fide de plena ratione
eiusd q sit fuerint sano mente
et opus re addadu votu et
q scrutatores i consuetudinem redi
erit ad capitulu

¶ **Quiesimo sexto** An ista oia
uota electore fuerint redacta
i scriptis cu cora rationibus et an

fuerit condicionalia ut alternata
 Processus septimo An statim votorum
 fuerit facta publicatio mandate
 pfecte noie et vice totius ca
 pituli ex potestate pps data
 presidenti et scrutatoribus

Processus octavo An scrutatores
 facta publicatione fecerint i co
 tinenti facta sup hoc modica
 deliberatione collatione nui ad
 numeru zeli ad zelum et me
 ritu ad meritum si esset duo
 electi i discordia Si uero
 unus concordat querat i stru
 ctatores i continentem et no ex
 uallo fecerint collatione nui
 zeli et meriti seu unus stru
 ctatoru noie et vice et ex co
 mmissione alioru duorum stru
 ctatoru et hoc ex potestate
 als eis ad hoc tradita

Processus nono An ex post
 i continentem unus ex scrutatoribus
 de mandato et commissione alioru
 duorum et ex uoluntate capi
 tuli pronuntiauerint electio
 i singulatu nui Et elegerint
 illu que maior pars capituli
 et sanior cosenserit et
 ai nominauerint eligendu

Quadragesimo An omes cano
 nici seu electores habebat
 hac electione rata et gta
 et ea approbauerint et lauda
 uerint

Quadragesimo primo An pre
 setauerint electione electo
 Si di q unus ex scrutatoribus
 ut plures ut aliqui alij qat
 an sup hoc habuerint mandatu

Quadragesimo secundo An duo fue
 rit electio pfecta electo

Quadragesimo tertio An electio
 cosenserint electio et si qbo
 et ista quot dies ut me

Quadragesimo quarto An ele
 ctio fuit celebrata infra tres
 menses a die vacationis ecclesie

Quadragesimo quinto An ista
 tres menses electio petunt
 confirmatione

Quadragesimo sexto An una
 tantu fuerit electio celebrata
 ut plures si plures an pro
 cessu e ad secunda pma no
 cassata

Quadragesimo septimo Si una
 an ab ea fuit p aliquo ex
 electoribus ut alius seu alio
 ad sede apostolicam ut metro
 politica appellatu

It an electoribus fuit phibitum
 per superiore ne eligeret

It an electio fuit p appella
 tione litte celebrata

It i electione fuata e forma
 e q p de elec et alioru
 canonu ut mereat dia ca
 nona electio que de iure of
 mereret

It an electio fuit posita i
 sede pontificis et ibi iusato
 p electione et an electio
 fuerit pps et clero publicata

It an clero et pps habeat
 seu habet gta electio et
 gaudet de electo

It an fuit clandestina ut con
 spirata

It an laici p unus ut plures
 iusuerint electio

It an electio fuit p abusu
 potestatis secularis seu p ipres
 sione celebrata

It an ad clamore pps fuit
 celebrata

It an electores habebat li
 beras uoces seu libertate
 habebat i effusioe votorum
 ita electio

¶ Itē an electi et electores sup
pmissis oibz que facta sūt
petierūt sibi dari publica
instrumenta

102

101

Ineigne i consecratioe an
cipi viceri hoth

In noie domi nri i x qui
e via veritas et vita

Ineffabilis facia conditoris
sit oia que alto consilio fit
aberno preuidit p labetum
tempu vices mirabili qua
da disposicio dispesat ut n
error i ordine n i opere sit
defecto cu diuina scriptura te
stare oia posuerit i nro po
de et mesura. huc at i tra
singla queqz pta ratioe di
spodnat Imperfectu tamen co
diciois huane nedi i caus
operu perstrutadis defuit
veru etia i ipis causaz ope
ribz vix sufficiat admirari
que grade nimis ne stupore
considerando igerit et causa
profecto no leuis admiratio
ducit. Et ei i illoru conside
ratioe no stupeat qd no stu
pedo miret et timeat illa
iudicioru secreta celestiu quoz
ordine no dat nosse mortali
bz aut i tra pone rationez
quoru mysteria mens huana
nec inuestigado oprehendere
sufficit. Nec considerado diste
ut manifestare loquedo. Et
iteru abs stupore ul terrore
latentes quotidianoru euentu
pensionez attedat. qd itellige
ualeat distreta tante equitat
oculte qua ille i quo sibi mise
ricordia et veritas obuauerunt
edie que no saporu molibz
sed vtutibz edificat ut ciui
tas qua suo preposuisto fun
dant sanguine et i adeo solida
firmitate petre iniolabilis
stabiluit ut portis inferi et
mortibz legibz pualet sua
i scis apostolis pmissit omni
potencia usqz ad consummatione
seculi assistere. ipaz quoda
huano dereliquies iudicio ea
ta frequenter uacacioni et
aliquando etia diffusaz vixat
pmissit comodis et i subistit

Languere cum languor eam
 hinc nostre ecclesie diebus
 istis merat sit et ceteris so
 let accide cuius cathedra per
 plurimos pontifices frequen
 successionis viciitudine variat
 p eo q eos mane dicitur na
 ture mortalis condicio no per
 mittit In ecclesia si quid
 triumphati que superne patre
 regione incussa possessioe ia
 obtinet saluator noster dei
 filius sumus e pontifex q sem
 pino fugit sacerdotio ma
 nes ietnu et subacto mortis
 imperio seper viues In hac
 at qua ad instar celestia i
 consumatione speru sup tra
 dei sapientia fabricat pontifi
 ces mortalitatis infirmitate
 tridati ut constituat p hoibz
 apud deu ex homibz assu
 mitur Sic e q illa i modesta
 enti gaudio et in sposti et i
 immortalitate beata luctu
 viduitatis ignorat hec at
 du pegrinat i terris corpor
 alligata carceribz p sepe co
 git sue viduitat lameta
 resume et tedia experiri
 hys lamet et tedys eo vo
 lete qui auferit spiritu p
 apu nuper hinc ecclesie co
 tussa sut viscera eio q ma
 ylle amore pfuse pfluus
 lacrimatu Sed illo qui ois
 consolatiois origo existit q
 i maris fluctibz protellar
 outit i aura i ea de suo ha
 bitaculo parato respexit sibi
 q p corde electione et sedis
 apostolice confirmatione de pa
 store prouidit ydoneo que
 nuc ante oculos nostros vi
 detur cui cura gregis domini
 e dina ordinatione comissa
 q per spiritu scdm electu e
 et ab electoribz reputato
 ydoneo p sua merita et vir
 tutes Hic e secundu beatu
 aug sextu lio de cui dei
 d vi digno reputado e
 elidencia qui se i anno

secundu beatu Grego i prologo
 libri moralium sunt amidi ex
 ordio In oibz ei etatibz viri
 optimi et insignes sibi pte
 succedebat qui ut stelle celu
 sic virtutibz suis mundu iradi
 abat quod et i nro pontifice
 presete futuru credio qa spu
 dei uocato e taqua actor In
 quo impletu credio illud
 Verme tuo Dabo uobis pasto
 res iuxta cor meu qui pascet
 uos scientia et doctrina Exultate
 igit filie syon et letamini in
 dno deo uestro qui dedit uo
 bis doctore iusticie et desce
 de faciet i uos ymbre matu
 tui et serotinu sit a principio
 et implebit aree frumeto et
 abundabit torcularia uino et
 oleo Nobilis fido vnxit ei
 eu deus oleo leticie precon
 foribz suis cu i persona dmi
 dia pt exaltam electu de
 plebe mea Synem dauid fui
 meu pnt masuetudine oleo
 scdm meo vnxit eu Manu ei
 mea auxiliabit ei et brachiu
 meu confortabit eu Nichil
 proficiet in eo i eo et filio
 iniquitat no apponet noc
 ei Et corda a facie eio micos
 eio et odietes eu i fuga quer
 tar Aia igit gregi domno pre
 fiat et i specula posito e
 Ipso illud Ezechiel v v m
 Speculatore dedi te domui
 ista Ideo ut eu exorter pro
 gregis sibi comissi sollicitu
 dine pro quo i die tremedi
 iudicij reddituro e districtis
 smia ratione et ut pona an
 oculos eio ea que fuit con
 tigit officiu assumpsi hodie
 ne diei uerbu qd scribit ad
 Gallat v et legit i hodi
 erne diei epla Spu ambu
 late et desideria carnis no
 pficiat Reuerendi venerabi
 les pres et domini doctores
 optimi ceteriq viri clarissimi
 et insignes Intuctibz uobz
 dissipatis reu quas na
 equalitatis nera ad

exdebita eorum subiectio et
 prelatorum quibus gubernatio
 puerat et sequat et hoc du
 prelatus et subditi spiritui ambula
 uerit et non sequent
 Ad hoc aut ut prelatus recte
 et utiliter possit preesse et pro
 deesse sibi subditis pro quibus
 in die tremendi iudicii redditu
 rus est districtissimam rationem
 debet spiritui ambulare et a car
 nalibus desideriis debet esse
 immunis quia dicitur in themate
 spiritui ambulare exponit per de
 derba spiritui in rationis ductu am
 bulare in bene operando perficere
 et tunc desideria carnis hoc
 est delectationes quas caro sug
 gerit De quibus per petrum 20
 obsecro uos abstinere a carna
 libus desideriis non perficere in
 consensu uel opere contumelie licet
 in primis motibus inchoet caro
 et concupiscit ut ait beatus in eo
 reperiatur et ut fructuosus et
 utilis possit possit quatuor
 ex facis elloquens esse respo
 oportuna primo ut ad placationem
 ueriat per gratiam electionem
 In ea uiuat per honestam con
 sationem doceat per salubre
 ammonitionem ad seipsum redeat
 per humiles considerationes ueriat
 cum timore uiuat in labore do
 ceat in seruiore redeat in me
 more timore et quiete sit iugum

Dixi primo ad prelacionem ue
 nire debet per gratiam elec
 tionem et hoc faciat cum timore
 de hoc timore dicit Barnabas 30
 qui emittit fumum et uadit
 et uocatur illud et obedit ei
 in tremore tremuit ei et timet
 quos uocat dominus exultat et
 gaudet quos uocari procu
 rat dylus non minus si metuit
 cum se minus haberes iuenit
 quod ei non timeat qui iussu
 etiam sua cognoscit gen 30
 Vocatur dominus deus adas et
 dixit ei ubi es qui ait uoce
 tua domine audiui et timui
 quia nudus essem et innotia

Time primo debet qui ad placi
 onem ascendit Ascendere aut debet
 per electionem gratuita Congrega
 tio ei siue collegium debet sibi
 prelatus eligere de electis 1
 lxxi di omnes episcopi qui eos qui
 de collegio sunt benigniter regat
 doceat et tractet unde ipse
 unus et remittens dari non de
 e di nullo unum nulla ei ratio
 sunt ut iter episcopi habeatur
 qui non a clerico sunt electi nisi a
 plebibus expetit nisi a optima
 libus episcopi cum metropolitani
 iudicio consecrati lxxv di ulla
 ratio per gratuita dico electionem ve
 nire debet non per secularis po
 testatis abusu non per munera
 aut preces uel per sordes quoniam
 nullo sit ad prelacionem debet
 prouocari aut electio de se fieri
 tota libertate ecclesie conse
 cre de electis quibus magna ei
 dispendium affert ecclesie et
 sue anime periculum qui sit tona
 bitur puniri quoniam non ex domino
 regere dicitur Osee vmo ipse
 regnauerunt sed non ex me De
 beret huius attendere uerba horre
 dignum et memoria dignum ipse
 polliciti lxxvmo cxxxi qui alle
 gat beati Gregorii dicens pesti
 lentia et fame corruptiones guerras
 et collisiones regnorum et quoniam
 plurima adusa sunt pueri ex
 eo quod honores ecclesiasticos ad
 pretium et humanam gratiam persequi
 non meritis conferunt tales ei ex quo
 non ingrediuntur per hostium magni
 subditis poterunt auferre dis
 crimine sic et bonitas superio
 ris proficit subditis sic et
 pietas non nunquam etiam officit
 eis et in ipso pena iusto
 dei iudicio reducat Nam sit
 pro peccato patetum sepe pu
 nitur filii exodi xxv xxv q
 uult cum milite Et quicquidmodum
 pro peccato filiorum heli plus
 in manu philistinorum corruit
 pro quo plebis ele
 cti eorum sepe sunt impediti et
 tandem cum eis perire ducti in
 uitium 1 qm per se pro peccato
 pro peccato placati sunt

sepe pena p[er]tulit quāvis a pe-
ccato immunis et innoxius fuit
sic pat[et] de dauid p[er] cuius pec-
catu[m] ira dei desinit i[n] p[er]m[issionem]
2^a reg[um] 2^a l. vide ergo quā pe-
riculoso ē subesse sceleroso
prelato qui nō d[icitur] spū ambu-
lare carnis ei perficit deside-
ria q[uod] nō ductu rationis h[ab]et
pressu[m] cū se p[er] ipressione[m] aut
persecularis potestatis abusu[m]
aut alio mō illicito promouei
promrat transgredut[ur] nāq[ue] do-
ctina apostoli qua d[icitur] spū am-
bulate et deside[re]. car. nō p[er]
et tantu[m] de p[ri]mo

¶ Dicit secundo q[uod] ad hoc ut
prelato digne et fructuose
ualeat gregi sibi commissio pre-
esse requirit[ur] ut i[n] prelato
viva per honesta cōsuetudine[m]
et hoc faciat cū labore de
hoc labore d[icitur] Exodi 7° D[omi]n[us]
d[icitur] notant nos ibi via
triū dierū i[n] solitudine q[uod] ei
operit ut i[n] se rep[er]it pe-
nitentia[m] ex[tra] que tres s[un]t
partes q[uod] tres dies aia[m] illu-
minates cōtinue cōfessor
et satisfactio[n]e secundu[m] ei ex-
emplar prelati p[er] s[er]mone[m] i[n]format[ur]
debet at prelato i[n] prelato
vive p[er] honesta cōsuetudine[m]
talit[er] ut sit i[n] eo clemēcia ab-
stinentia et cōtinentia clemēcia
ad cōpācendū abstinentia ad
spūales actiones liberos ex-
cedū cōtinentia ad suū offi-
ciū honestior p[er]tractat
Debet iqua i[n] eo esse cleme-
cia ad opācendū nullū ei magis
debet clemēcia quā p[ri]ncipe
et prelato et magis resul-
get i[n] nobiliori materia et
q[u]anto rarior tato mirabilior
rarior aut ē ubi p[er]tās q[u]anta
ē q[uod]deo maxie comedat i[n] deo
¶ Unde Seneca i[n] l[ibro] de cleme-
cia ad Nerone[m] Si dy plura
bites et equi delicta p[er]mittit
nō statim fulmib[us] p[er]sequi q[u]anto
equus ē homin[is] hoc p[ro]positu[m] m[er]ito
exerce[n]t

menia dei d[icitur] 2^a pal[ati]i x[risti] p[er]p[et]uus
et clemēs ē domin[us] et nō au-
tet facie sua a nobis si cōfusi
fuerit Si go i[n] d[omi]no clemēcia
nō sit i[n] suis seueritas ne di-
cat sibi illud q[uod] x[risti] nō
ne oportuit et te misereri
cōfusi tui sit et ego tua mis[er]icordi-
a te ad dignitatē digne promo-
uedo et ideo d[icitur] ei illud q[uod] b[ea]t[us]
2° Abstulisti pignora frat[rum]
tuorum sine causa nudos sp[iritu]s
lraisti vestib[us] aqua lassos nō
dedisti et esurienti subtraxisti
pane[m] et viduas dimisisti ua-
cuas et lacertos pupilloru[m]
cominasti nō hec forte eff[icitur]
sed clemēcia subb[er]edo De
hac clemēcia d[icitur] p[er] x[risti] p[er]
bene facit aie sit v[er]it[as] mise-
ricors qui at crudelis est
p[er]iquos abiat p[er]sepe quippe
subdito dū cōtinuis affiat[ur]
uerberib[us] sit magis q[uod] tūq[ue]
misi tacto blanditib[us] multeat[ur]
¶ Sit igit[ur] i[n] prelato clemēcia ut
iux[ta] s[er]mone[m] ubi sup[er] querit[ur]
māstuciora faciat et ut sub-
ditu[m] occiat naufragis pe-
grinor[um] exilis egrotant[um]
morbis captiuor[um] redens pau-
peru[m] indigent[um] viduatu[m] et
pupilloz angustis faciendo
hec oia tranquillo animo et
ultu sereno h[ab]it[ur] s[er]p[er] habedo
respectu[m] ut p[er] eia[m] opera b[ea]t[us]
p[er]aua s[er]p[er] flectat i[n] rectu[m]
sit t[ame]n ut p[er]cedo p[er]mittat
et p[er]mittendo p[er]at ex[em]plo d[omi]ni
de cuius clemēcia d[icitur] Neeme 4°
¶ Qu deo p[ri]ncip[ali] clemēs et
misericors et s[er]p[er] nō dere-
liquisti eos cū fecisset vi-
tulu[m] ubi ostendit misericor-
dia et iusticia hoc de cleme-
cia

Debet etiā i[n] prelato esse
abstinentia ad spūales amo-
nes liberos exerce[n]dū ut sit
spū ambulet carnis deside-
ria nō p[er]faciendo abstine[n]s ac
debet a crapula et ebrietate
de i[n] et h[oc] cle. a crapula

fuitum subiat? Spūs expedit
 vita producat? dyabolo superat?
 Nisi ei abstinentia corā fuitum
 subiret. Aplus nō diceret
 oīs qm i agone cōcedit ab
 oīs se abstinet. Est ei agō
 cōtinuus i carne et spūta
 sed subitū caro spū p absti
 nēcie exercitū. Spūs etiā ex
 pedir? dū ad excedas actio
 nes spūales liberior exhibet
 re per? pō cōstare i sūcia
 abstinentia i abstinentia pāne
 cia qui ei a uoluptatibz car
 nis abstinet spūtu ad agē
 et pācedū et ad pūseuerandū
 i vtiqz liberiorē exhibet
 adesse nāqz debet rō sēditi
 beatū Jeronimū li i qd vō
 mnam ut tales et tātas
 sumam? estas qbz nō one
 ret? corā nec libertas aie
 pgrauet? Quia etiā produ
 cit? p abstinentia sūde. Et
 xxxv di? p? capula
 mlti puerit? q abstines e
 adiget vita qd ei epulatu
 sūt? p?et usu necessitat? nō
 ē debitū nature sed viciū vō
 luptatis p abstinentia etiā
 dyabolo superat? p quē aduſa
 aīa carlia desideria sustinet?
 pē per? 2° Officio uos absti
 nere a carnalibz desiderijs
 que militat aduſa aīa
 Et sic i prelato exigit? ut
 sit i eo abstinentia itqz etiā
 maxie i eo comedat sobrie
 taz et hoc p? dignitate officij
 p? subtilitates iudicij et p?
 utilitate p?mi De pō dū
 re ad thmo 2° opus fac
 cōfiste mysteriū tuū imple
 sobrius esto. In ei prelato
 tenet? vigilare pro gregibz
 ut luxū irruentibz possint
 occurrere. Iuxta illud pasto
 res etiā i gregio ead? custo
 dietes vigilas noct? sup
 gregē suū luce nō tenet?
 sobrius esse i pē ult? Sobri
 us et vigilare qz aduer
 sariū nescit dū?

Leo rugies intuit queres que
 deuoret p? hoc dictū ē No
 lite iebriari vno i quo ē la
 vuria ad ephe v^o et pūp
 v^o di? luxuriosa res vnu
 et tumultuosa ebrietas quāqz
 hīs delectat? nō erit sapiēs
 p hoc ei rō exultat intellectu
 obtundit? cōsilia deuotū iudi
 cia subitū? De 2° di? actf
 v^o v^o paulo mag? nō infamo
 optie festi sed ueritat? et sō
 brietas ūba eloquor. Si ei
 ebrietas enervat mētē itū
 ē q sobrietas reddit eā i sub
 tilibz eminētē qd pertinet
 ad prelātū ut fiat subtilit?
 examinare salte pēnitēiale
 iudiciū. Sapiē vō fac sapiā
 oīa et deducit mē i operibz
 meis sobrio ut nō nimis ifra
 sapiāz p brutalitate nō nimis
 supra p temeritate. Rō vñ
 Non plo? sape quā oportet s?
 sapere ad sobrietate. De 2°
 s? de utilitate p?mi dicit?
 pē ad thmo 2° saluabit? p
 filiorū generatione si pma
 ferit i fide et dilectioe et
 sctificatioe cū sobrietate. In
 fide p? errore intellectu. In
 dilectioe p? corp^o effectū
 et sctificatioe p? imor^o esse
 cū et hoc de abstinentia

Debet etiā i prelato esse con
 tinentia si vñc debeat per
 honestā cōsationē et hoc ad
 suū officiū honestū pertia
 tiadū. Expedir? nāqz prelato
 cōtinentia p? honestatē officij
 p? necessitatē voti p? au
 ctoritātē dñi p?cepti p? di
 gnitatē sacmētū p? honestatē
 officij requirit? i prelato cōtine
 tia sic ei macula vilis qn
 mēbrū ē nobilissimū tū ma
 xie dedecorat sic vilissimū per
 catū libidinis i prelato q
 caput ē et mēbrū nobile nō
 tabilio apparet qui ergo ex
 officio tenet? uactare spūitua
 li dulcedini nō debet se fedat?

macula carnali dicitur ei eis spiritum
 ambulare et carnis desideria
 non perficere. Unde ad gal
 5° dicitur quod fructus spiritus est gaudium
 dum pro patientia continentia et
 castitas que in prelati esse
 debet. Item ei sunt duo pro parte
 patientie ideo a peccato debet
 esse immunes equam namque de
 bet patri per virtutis vigore
 filio per veritatis splendorem
 spiritui sancto per caritatis fervore
 et pro necessitate voti habet
 eam. Unde in prelato requiritur
 quod votum continentie emittit in
 ipse et alii in sacris constituti
 ordinibus contineri coguntur de
 vita et hoc de clericis aut clericorum
 1° dicitur contineri in et castitas
 multum temporibus votum continentie
 tenent in iudicamento et dicitur
 1° in propter auctoritatem domini pro
 cepti etiam in plato dicitur esse con
 tinencia proprium namque Aaron
 Exodi 28° 35° ut in pectore
 sole videtur virtus coherere
 inprimis et pro patriarcharum
 nomina destrubatur quod cor prelati
 dicitur a carnali cogitatione restitui
 quod ratione regi spirituum patri
 considerare vestigia et eorum
 puritate sequi quibus operatur
 illud effa 1° dicitur quidam qui
 fecit uasa domini et Paulus
 1° cor 7° bonum est virginitas
 si sit permanens sit et ego quod
 si non continet nubatur in domino li
 cet autem hec continentia non im
 ponitur sacerdotibus veteris te
 stamenti quod perfectioris sunt meriti
 imponitur tamen sacerdotibus
 noui testamenti qui perfectio
 nis sunt meriti quam implere
 putant ex gratia speciali Sapientie
 octavo dicitur quod non possunt esse
 continentes nisi deus dederit multum
 quod non sunt in hoc mundo ei
 1° dicitur 1° 1° dicitur dicitur quod tunc

Propter dignitatem sacramenti et
 in prelato requiritur continentia in
 regis 1° dicitur dicitur dicitur

dauid et missus suis querebat
 a dauid si mudi sunt pueri ma
 ior a mulieribus madueret et
 respondit dauid si de muliere
 mulieribus agit. Quamvis
 nos abbeu et in dicitur tertius
 et fuerunt uasa puerorum sancta
 Si ergo panes possessionis requie
 bat continentia in missis suis
 quanto magis ista requiritur in eis
 qui consecrat coram christi et na
 rat in puris mysteriis omnis ei
 poterant auri et argenti non
 est digna aie continentie etiam
 1° dicitur 1° dicitur 1° dicitur
 Tobie cum accepit uisum ignem
 suis cubiculum per tres dies
 continens esto ab ea Tobias cat
 in continentia quanto magis ille
 qui sibi desponsauit ecclesia
 qui desponsat purissima sacramenta
 ideo dicitur ecclesiastica 1° dicitur
 miserere aie tue places deo
 et contine et congrega cor tuum
 in sanctitate. Unde dicitur 1° dicitur
 dicitur sunt sacerdotes et le
 uite mudauerunt portas porte
 mentis sunt oculi corporis quod
 anima foris exit et ea quod exit
 eis sunt sancta occupant qui
 contineri sunt ne ad illicita
 prosperant ex quibus mens per la
 stiuma mardestat dicitur igitur in
 prelato esse continentia quam ag
 grauat in eo peccatum luxurie
 et hoc ex quatuor exscue
 tate correptionis. necessitate
 imperatoris. sanctitate consecra
 tionis indunditate desponsationis
 exseueritate ipsam correptionis
 aggruat in eo peccatum libidinis
 quod tunc ad prelatos pertineat
 delinquentes corrumpere sordes
 regere non ualeat manus que
 lani macula sordidat. Ror
 sedo quod dicitur non mercedem me
 ritum. Ex necessitate impe
 trationis aggruat. Etiam secundum
 beatum gregem cum is qui displi
 cet ad intercedendum mittit
 irati animam ad deteriora pro
 uocat cum quod non est nisi secundum
 ad clericum 1° dicitur
 tunc exscue auctoritate

ostendit qd a se apud m of do et
sa y p necesse e ut sue obla
tiones grate sint apud deū qd
nō e nisi munda pura existat
Existente etiā consecratio ag
grauat peccatu Officiū ei agit
a sacerdote qd nlla creatura
alia dispendare p̄t ideo maxie
dz mūis a libidine et sepe
a carē exo nata p̄p̄e de quo
Eccā xl vii Surrexit natan
pheta qd adeps sepeato a car
ne sua ei tagit ideo sū de
bet esse leuitia v̄v v̄v̄v di
tenere Exidunditate disse
sionis etiā fit gūg i plato
suoi peccatu scius e ei v̄m̄
v̄m̄te q̄e nō dz carne sua
dunde sed spū ambulat et
carnis desideria nō p̄fice
p̄p̄it nāqz māducaturo car
nes agm Goodi p̄ renes
p̄reage p̄t hoc nobili se uir
matrimomo ut fornicatio
nō habeat amplius locū i
p̄o sed ut i hys que spūs
sūt se exerceat qd sibi et
alys dī spū am et car desi
nō p̄ et tātū de secudo

Dixi tertio q ad hoc ut pre
lata digne ualeat gregi s
comisso p̄cesse de quo i die
tremēdi iudicij redituro e
distictissia ratione requit
ut i p̄elatioe existēs dote
at per salubre ammonitione
de quo ysaie xl sūp mōte
excelsū ascede tu qui ewan
gelisas shon exalta i forti
tudie uoce tua doceat at
ut subditi spū ambulet car
nis uicia nō p̄ficeo et hoc
faciat i feruore de quo fer
uore p̄p̄ v̄v Sapientia misit
ancillas suas ut uocaret ad
memā ciuitat ancillas hoc
e pastores p̄solliant aiaz
salubrit̄ discurretes uocates
ad memā ciuitat ut edificet
muri ierusalē triumphantis
ex hoibz quasi ex lapidibz
p̄e cit̄ sit ei fructificat p̄

feruere predicatione de quoz
ore uerbu tato dulcis audit
q̄nto eorū actio s̄m̄oi ḡtia
nō uidet qd de p̄a uita su
mūt qd p̄ ligula p̄p̄io co
ferūt sūp b̄ gregi omel v̄
sūp Ecclē i officio quippe
p̄elatiois necessarii e ūbū
predicationis de ut sexto Ecclē
uerba hec i corde tuo et nar
rabis ea filijs tuis hoc ei e
uerbū mltū afferēs fructū
si tamē modū habeat debitū
et sit iusticie cōtētū Audi
fructū p̄p̄ m̄o sūp̄p̄e ūbā
mea ut mltiplicet t̄ am̄ vi
te Audi debitū modū p̄bū
v̄v fauus mellis ūbā cōn
posita Audi ūbū iusticie cō
tētū ecclē s̄ sensat i v̄is
et p̄i sapiet egerit et ipe
intellexerit ueritate et iusti
tia Et ysaie xl v̄o Egrediet
de ore meo ūbū iusticie

Ad ūbū egredies triplice
fructū affert Curat ei ius
titate edificat caritate de
lectat ad suauitate De p̄o
quarta Regi 2o Sanate sūt
aquo iuxta uerbu elzei aque
mlre p̄li mlti quos sanat
uerbu ab infirmitate p̄ti qd
misit uerbu suū et sanant
eos de 2o p̄o Job 2o q̄ suat
ūbū eiū uē i eo caritas dei
p̄fecta e s̄bū iqm qd e ius
p̄ta cōsumēs aiaz nō aspi
ges ardes suauit̄ desolans
felicat̄ de 3o ecclē v̄v̄m̄ No
ne ardore refrigerabit ros
sic et ūbū mellis qm datū
ūbū ei iduat leticia i aiaz
reperas omē iordmata affec
tione s̄ere v̄v factū e mlti
uerbu dōm i gaudū et le
ticia cordis mei har ei id
get aia mat̄p̄ cōsolacione
q̄dū degit i hūg exilij pe
grinatione dicte p̄beta ca
tabiles m̄ erat iustificatio
me tue i loco peregrinatio

mee hys ei tantis recitamus
 hoc vno ieiunium ut teneor
 obliuiscamur. Nemo vno
 facto su qd vni ebor et ho
 madid a vno a facie om
 et a facie sicuti ubi ei
 habet etia debet vbi doctrine
 prelati delutu no excessu
 prout dicit Aulus pe cor
 om volo i ecclesia quic
 uerba meo sensu loqui q
 pesare debet qd loquat et
 qntu loqt si ei vnu coru
 defuerit loquas ei teste
 greg omelia vi sup Ecce
 apta no erit debet etia vbi
 doctrine prelati esse iusticie
 qntu ut expressum ut
 annuet pna et vtutes pe
 na et gloria vna ut eucl
 lat vtutes ut plaret
 pena ut timeat gloria ut
 speret

Hec igit tu q i specta posito
 es diliget recognita ut ea
 que tui qntu officii pos
 se impleas et pro grege
 tibi commissio sis sollicitus vi
 uas i labore doceas i suoe
 amones pto scelera recogni
 ta q no pr te hic posito
 es sed pr eos q xpi san
 gne sut redempti no optes
 ei hec s etia prodesset
 ei b aug i lio qom ad ora
 su q vltia suat se no ee
 epm qui pesse desiderat no
 prodesset tibi di illud tui
 reg xpo Custodi vnu hui
 pnti v3 i commissi q si lap
 sus fuerit erit aia tua p
 aia illis pessa vbi Crisost
 li 2o dialogi sui i ult di
 Cuncta d2 tunc supbia is
 cui no solu pro erroribus
 pns necesse e ratione red
 de sed etia pro alioru deli
 ctu adultu distine adduci
 pcta igit itrepa corripe i
 des egi vlncribo vnu et
 iusta iterum

paste nedi uerbo et vite ex
 plo sed etia corporali alime
 to pe pet v pastore q i uob
 e grege domi No pr te her
 ealia cui pferis est tot do
 tata bonis temporalibus ut su
 perbas et te extollas hector
 te posuerit noli extolli esto
 i illis q vno expis mome
 to uerbi domi ihu dicent
 qui maior sit vestri sit
 mster et illis quanto ma
 ior es tato magis humilia te
 i omib etia 2o qui ei hu
 miliabit erit i gloria Job
 xvi 20 unde di etia vi sapia
 humilian exaltabit caput ei
 et i medio magnatoru osede
 eu faciet no pr hoc tot
 bona possessor es ut pom
 posa familia foueas bone
 stas ei familie nre prebet
 testimoniu honestati n q v
 tu pastor no pr hoc diues
 factus es ut delicias affluas
 ut supto iutiles facias ut
 thezaurus ad iteru tibi co
 greges ut patetes cosan
 gneos et nepotes de bonis
 ecclie locupletiores efficias
 ut uenatoribus qd
 e i epo no istas ut bona
 crucifixi pro aiaru salute
 collata impudet expedas
 sed ut iustu iudiciu exerce
 as ecclesia contra impugna
 res ea animose defedas pau
 peres i reficias doctos
 doceas et miseros cosolens
 memeto unde egressus es
 et quo progredieris grauis
 sinu onis tuis humeris
 suscepisti vita tua debet
 esse perfectior vita cuiuslibet
 religiosi debet ei i te esse
 vita actia et contemplatia de
 iuu msi cu ps exo moysi q
 ne ascedebat i more nre
 descendebat i cast Exodi 33
 26 di si qs et exo neem
 qui vna manu faciebat opo
 et altera tenebat gladiu
 Nec eo magna i prudentia
 et iustitia exo 3 ut iustitia

pte uite regat^r q^r alios iudi-
caturus es ad multa tibi solet
q^ro prospiciendū ē putat dicit
t^rho i^r t^riloq^ro v^ro v^ro n^ro h^rmac
nā^r origines v^rita q^r et act^ro
et passioes v^rita p^ronas
iudiciū de illo nec p^ro exel
lēne statū erubescendū tibi
ē de h^ris que sūt i^rogita i^r
querere v^ro v^ro v^ro di n^ro ep^rs
Sc^rptū ē et Nichil sine con-
silio facias Eccl^a v^ro v^ro sa-
lus et ē ubi multa consilia
p^ruz 2 l^r q^r alios iudicaturus
es ad multa t^r solerac^r pro-
spiciendū ē putat dicit t^rho i^r
t^riloq^ro v^ro v^ro n^ro h^rmac nā^r
origines v^rita q^r et act^ro et
passioes v^rita p^ronas iudi-
ciū de illo gradu astedisti
sublime casū formida decli-
ue antedēs dictū b^ri aug^r
ad valerū dicit Nichil i^r
h^rac vita difficilis laborio-
sus p^riculosus ex^r at aut
presbiteri aut diacon^r officio
sed apud deū nichil beatū
it eo modo militet^r quo n^r
Imperator iubet v^ro l^r di ante
oia Exsistep^rto i^rg^r officio
ne licentia p^rcedi se neces-
sitate bene v^ruēdi se noue-
ris assequitū v^ro l^r di t^r i^r d^r
sp^rualib^ro i^rg^r actioib^ro re-
exerce carnales deuita ille
tebras sp^ru ambula carnis
desideria nō sectado dictū
ē et sp^ru ambulate et desi-
deria carnis nō p^rficiat^r q^r
v^rba tota uis reuerētis i^r
p^rincipio p^rosita In q^rbo
v^ris sit i^rroduit^r tria p^ria
palit^r inuit^r que q^rlibet p^re-
lato qui gregi domico p^ria
qualis ē is qui h^ruio eccl^a
sic dina p^rvidencia pastor est
i^r se d^r h^rabē tangit^r et p^ro
q^r debet esse i^rst^r iudicando
fidelis bona eccl^asie dispe-
sando cōstas cōtra tyrānos
et hereticos eccl^asia defen-
dedo Constituit^r et sup^r vicia
corrige^rda Joco d^r esse i^rst^r
si p^ro tēp^ralia vicia p^ria

debet esse fidelis sup^r seua
opera regimēda Joco debet
esse cōstas de p^ro v^ro 1 Ecce
constitui te sup^r gētes et re-
gina ut euellas et destruas
vicia et errores et ut edi-
fices et plates bonā opera
et v^ritutes De 20 d^r gen^r
v^ro 1 Tu eris sup^r domū mea
d^rni p^rh^ro Joseph^r que p^ro
sunt sup^r rez^r suatū custo-
dia De 20 d^r Josue p^ro Co
fortare et esto robustus p^rmu
tangit^r tū d^r sp^ru i^r sp^ru et
debet esse iudiciū sup^r illud
nū v^ro v^ro p^rvideat d^rs
sp^ru ois carnis h^ro qui sit
sup^r multitudinē h^ro d^rom^r
tangit^r tū d^r Ambulate am-
bulat^r et motū p^r t^rpalia
at bona sūt i^r q^rno motu
et i^r uolūtate fortue p^rter
cū tangit^r tū d^r et desideria
carnis nō p^rficiat^r Costantia
et cū repressos tyrānos
ē cū carnis vicia carnis
et vicia sequit^r q^r eccl^asia
op^rmit et personas eccl^a
fastidias p^rsequit^r

Qui p^rmo d^rmiss^r ultis
duob^r mēbris et ultio q^r
q^rlibet p^rlato q^r gregi d^rmo
p^rficiat^r debet esse i^rst^r iudi-
cando Justitia at p^rlato debet
i^r h^ris cōstis ut sit exbi-
beat ueritatē i^r se ip^ro seuē
ritatē i^r vicio pietatē i^r pro-
vio oportunitatē i^r nego-
cio ueritatē i^r seip^ro p^relato
exhibeat ut viciis nō sub-
iaceat aut si subiacuerit
seip^ro corrugat corrigēdo
sibi nō p^rdat nō p^rcedo p^rme
forma alijs i^r seip^ro p^rbeat
et ostēdat Nō et debet i^r
arte p^rlatois cōstitui qui
subiacet viciis v^ro l^r di
h^ru etei Sedes nāq^r p^rest
dēne melio regit^r tū is q^r
presidet p^rlo viciis q^ris p^r
out domat^r q^r et ad h^ru
p^ruandā vicioz cōtina

per consensu delectationis tole-
rat aliorum cura sustinere
non presumat ut dicitur & greg
xxv in lio moys qd dicitur
pollui p que debet i alius
macule tolli forma ergo
bene videri alius i serpo
prebeat qm efficacior e vox
operis qua sermois hoies
ei scdm Geneta ex 2 plo
oculis qua auribus credunt
logu qd iter e p uba breue
at et efficacius p exempla et
seqt ibid q turba sapientu
plo ex moribus qm ex ubi
socrat traxit qm scdm
ben greg Auctoritas lo-
quendi potest si vox ope no
iuvatur

Exerceat etiam severitate i
vino ut pmo ostendat ze-
lu exequat diuinu preceptu
videat fructu caueat dap-
nu zelu ei dñs ostendit
cu ait xxv videntes colu-
bas eiecit et donnu suu
purgavit et phariseos mlti
xxv cu uilitas occidit
qd plato etia explebit si
ingressus vinosos ad bene-
ficia ecclesiastica et tributa
illatos persequetur Exequat
etia diuinu preceptu de quo
ait pvm si peccauerit i te
frat tuus corripe eu ite et
pvm solui si ei e culpa occul-
ta tunc e secreta correctio fa-
cienda si manifesta erit mani-
festu argueda i ad thmo v
peccate coram oibz argue ut
ceteri timore habeant y q i
si peccauerit videat etia
fructu sprouz xxix vga
et correctio tribuit sapientia
Et puz xix si corripueris
sapienter intelliget disciplina
bene dicit vga qa sic vga
daron nuu xv flores fro-
des et fructu fecit sic cor-
reptio sit desideria honesta uba
et iusta opera inducit Caue
ut etia dapnu qd iitit holi

pm reg qto q cu cognouisset
filios suos iuste agere eos
tame vga discipline corripe-
re curauit punit naqz pre-
lati negligentes corrige vga
illud pte corripuit p eis
reges glo i dñs p subditoz
peccat i correat pmet pa-
stores di ei exel 2 l sang-
ne eis de manu spectatoz
regia

Exhibeat etia pietate i pro-
prio sepe ei prelati tractant
stimulis victor ot deliquen-
tes zelo iusticie plus qz ne-
cesse e iplamat et iusticie
lumine i plaoe tñstedes au-
tudelut se tame iuste age-
suspiciat ut dicit & greg
omel v sup exel et ideo ex-
hibedo pietate i proprio de-
bet habere prelati iustitiam sua
i aio humilitate i signo benigni-
tate i uerbo mediocritate i fito
sic qz se habeat scdm beatu
greg li vix moys ut n i
discipline rigore benignitate ma-
suetudinis n rursu i man-
suetudine discretior deserat
discipline qd n a opastoc me-
tat obdurestat cu coruma-
tes corrigat n discipline u-
gore molliat cu istimotu aios
cosolat x l v di disciplina

Exhibeat etia oportunitate i
negotio qd faciet si seipm no
uerit pro subditoru differe-
tia conformare si tma qe cor-
rugi nequeunt tolerare p qda
p odiaoe peccatu tepare si q
pusillitate deponit uoluntate
si carnalitate deponit bene-
ficia ecclesiastica dignis co-
ferre Conformet igit se pro
subditoz dia et illa mensura
se modifcet ut nuqz ad illi
ita se relaxet sed modu te-
nes amari studeat et timeat
caues ne nimia leticia red-
at i subditoz despectu

Zollet ead prelati pro tpe ma
 la que no pt corrigi queda
 ei secundu beati Greg^o pmo
 mo^o debe^o mansuete corrigi
 que uero corrigi nequeunt ea
 nimis tollerare et cu deliquit
 tes corrigi no possu^o patet
 tollerare debet^o Zepet ead
 se plato pro condicione pecca
 tu unde uetulos qⁱ palpado
 r^o corrumpere leuit ne si corru
 ptu fuerit acut^o corruat i de
 speracionis uia^o ysa 28
 Corripies me et visitabis me
 corripies me increpado et vi
 sitabis me consolado Sic ei
 dus uinu mistet et oleu
 spe et metu iusticia et mi
 sericordie effectum. Symonia
 et plato qⁱ pusillitate depo
 sita sup illud argue tu oⁱ
 imperio qm qⁱ correpto e cor
 rugit via sua p^o p^o pre
 sent at prelati qⁱ tyrannos
 psequutores ecclesie et here
 ticos debet iuehi et eis se
 p^o ead mutu^o opponere qui ea
 opime intut^o ne dicat eis id
 no ascedist^o exaduso ponedo
 uos mutu^o pro domo isrl
Ezel 13 xl m di sit rator hor
 at faciat exortacione orone
 et excoione exortacione faciat
 exeplo bti iohans precurso
 ris domi qui militib^o dicebat
 neiez corruat^o ne calumpnia
 faciat^o oten estote stipedns
 vris lute 3° faciat et orone
 exeplo moysi Exodi xvi
 qⁱ eleuabat mano i orone et
 uicebat^o fidei mto faciat et
 exco^o ac terditi ex aggre
 gacione exeplo bti Stamslai
 patris nri qⁱ pro ecclesia qⁱ
 tyrannos usq^o ad morte ter
 tamen habu^o

Conferat ead prelati bene
 ficia ecclesiastica vnuq^o
 secundu p^oaz dignitate et ydo
 nitate et i hoc sepe plan
 tatur aut ed^o

sanguib^o licet dicat^o Gen xvi
 nasculo cuius caro iungit^o pre
 pacy no fuerit delebit^o oia
 illa de p^olo suo hor at mltu
 arguit^o i plato qⁱ eoru caro
 no e durisa qⁱ parentib^o et
 cognat^o carnalib^o conferut
 beneficia ecclesiastica p^o qⁱ
 ex parte sue fame p^out glo
 rie titulu^o iurru^o ostie stru
 pulu^o ingerut^o p^oone dome
 stice p^oulu^o et scandalizant^o
 p^olm De titulo glie di^o ysa
 xvi In die illo attenuabit^o
 gloria iacob et p^ogues carnes
 eis marcescet^o qⁱ cognati car
 nales impiguati beneficiis
 no subsistent i q^oo riget
 ip^oon p^o etate et infirmitate
 et impericia p^o stoliditate
 tales no sut digni ut igre
 diat^o i sanctuariu^o d^o Ezel
 xl mo Omis alienigena i
 curia carne no igrediet^o i sanc
 tuariu^o meu De scrupulo
 ostie di^o Judith xvi dabit^o
 dus igne et uermes et car
 nes eoz p^o carnales ei pa
 retes quos promonet inde
 bite sustinet ardore cotinu^o
 et vme ostie ingerut^o ead
 persone domestice periculu^o
 de quo eccl^o vi ne dederis
 cor tuu ut peccare facias
 carne tua qⁱ cu^o cosag^o neis
 iugms^o conferut^o beneficia ec
 clesiastica sut eis mltoru
 peccatoru occasio p^ont ei
 m^o fragile i fundameto edi
 ficy ponut^o eos i periculo
 spualis naufragy ponut^o
 eos qⁱ prelati nesciut i anie
 prelati ysa xli maledict^o
 qⁱ ponit carne brachiu^o suu
 deberet^o h^o attede^o id Ezel
 xl m sufficiebat uob^o oia
 scelera ura domo^o isrl eo
 qⁱ iduat^o filios alienos iatu
 r^oos corde ut sit i situario
 meo qⁱ i^o tales i carne se
 miniat^o de carne et metet^o
 ad gal^o mo qⁱ spu noambu
 r^o Vno carnis desideria ut

Relati ena pmonetores ior-
 gnos scandalizat p'm q' l'i
 caro mea sup babilone dicit
 habitatio syon et sanguis
 meos sup habitatores caldee
 babilon confusio interpretat'
 hec e ei confusio ecclie q' in
 ro et sag's ita promouet'
 unde p's scandalizat' hic apo
 stolus kor' xiii dicit bo-
 nu e no maducac' carne ne
 bibe' vnu i quo fiat tuus
 offedit' aut scandalizat' aut
 infirmat' no dico abolendu
 dilectios affectu sed temen-
 tat' effectum si ei cognat' e
 honesto et prudens i pru-
 dere consag'nei diligat' nar-
 et i prudere honestate et
 nichilomin' scandalu vitemus
 i p'rio scandalizat' naq' p's
 du sic beneficia conferunt' ar-
 bitrat' ei nos secundu carne
 ambulare et carnis deside-
 ria p'fice' recolentes scitu
 memoria p'ioru iuria
 spualiu et doctoru viroz
 i ecclia penuria scitu me-
 moria si reuocet' ad mediu
 occurr' i' era xlv de monse
 cuius memoria i benedictioe
 e scitu fecit eu illu et ele-
 git illu de om carne qui
 dixit dno m'n x p'v pro
 videat d'us spiritu omis
 carnis kor' qui sit sup ml-
 titudine hat sup quo dicit
 beator' xcom' moyses auo
 dei cu facie ad facie loquor
 e d'us potuit successores
 p'pato filios suos facere
 et potuit eis p'ar' relique
 dignitate sed extraneo de
 alia tribu eligit' noshie ut
 scim' p'pato i p'los no
 sang'm sed vite merito co-
 ferendu' unde et melch-
 sedech' sacerdos dei sum
 sine genologia sine patre
 sine matre introduit' ut i
 xpi sacerdos q' sine patre
 fuit i tris et sine matre
 i celis carnalis affectio de

struat' Na luce ult' di' sps
 carne et ossa no h't q' vtz
 spiritualis carnis et sang'is
 offit' no exerceat mo qui
 cristi sut carne sua crucifi-
 xerut ad gal' vlt' q' p'ces
 spuales filios ad penitentia
 iducit quos carnales a re-
 ligioe retrahit qm ex sa-
 g'rimbo et ex uoluntate car-
 nis no ex deo nati sut sca-
 dalizat' ena p's du sic be-
 neficia conferunt' recolendo pa-
 tronoru iuria qui dotaueunt
 ecclia ut multipli' i'tercesso-
 rib' plurimoz uiuaret' oro-
 mbo ut possit d'ic' caro mea
 regesce' i spe scandalizat'
 ena per hoc videtes viroz
 spualiu et doctoru i ecclia
 penuria qui cu raqua digni
 et idonei deberet pom sup
 scandalabru degut i latebris
 fletus et gemitus p'moria
 et angustia sp'us ne suffiat
 dia malicia sua no suffiat
 q' i paup'tate uiuit et per
 labores studij vires cōsumit
 nisi ena derideat' diffamet'
 et confudat' per eos qui bra-
 talib' imbuti legib' deli-
 c'is affluunt nichil de h'is
 que sp'us sut sapiunt fz no
 imitadu q' sit ille q' secundu
 carne natus e persequerat'
 en q' secundu spiritu ad gal'
 sic carnales et bestiales ho-
 mines p'sequit' hodie spuales
 et sapientes qm aspera e
 muntu sapientia i doct' hoibo
 Era v Et n abreuiati esset
 dies no fiet salua ois caro
 sed p'r electos breuiabur'
 dies q' ois potetato vita
 breuis si ei tales diu uiue-
 ret ecclia i h'is que cultor
 diuin fut daret' penito i
 ruma

Attende qo hec tu qui sunt
 ecclie que metropolis e pie-
 ficeris infere hec meti tue
 pone ante oculos tuos h'
 etiam die extremi

quo ate exiger? rago pro p
ditis et mae no edibis nisi red
des nouissm qdrate herole
ueteru dignissimu pontificu
sissima opera storu martiri
Nicola stamslai et adalberti
cuius ecclesie regede pfecto es
quor memoria qm gloriosa
pr eoru dignissia opera ha
beat i orbe tu qe cognosst
penolue i mete oya pris tu
bone memoie andree i lastari
cuius mores et vita pectori
tuo ifere potuisti cmo me
moriam celebris habet apud
oms hoies regim huius qui
fuit pes claudu oculu ceto
opimicu mudo suffragiu mor
tuo cosolacio captiuo et mi
sero refugeru singulae No
eu ifirmitas a bono rei pub
lice no eu persequutio ualida
a defestoe ecclesie no eu pso
naru atceptio ab elemosinaz
largitoe no eu negotioru oc
cupatio a ubi dei predicatione
retraxit msspice illud ex
plar qd tibi i illo mote mo
stratu e et fac secud illud
carpe armatura fidei p qua
usq ad morte certare debe
bis induc niositate ututu
qe fnt p ista que hoc i co
secratione recipis Ecce mitra
seu mfula qua recipis st al
titudine sapie qua oms clericos
excellere debes i q vn quemetibz
duo cornua ei duo testameta
snt uetoz et nouu a quoru
cognoe alieno esse no debes
xxv di q epus due pedule
i posteriori parte mitre du
plice memoria significat me
morari naqz debes madatoru
dinoru cogere Deut v et
peritatoru tuoru ymae quoz
e remediū cotinuata memoria
de pe di y vides i si Cro
tere significat honestate couisa
nois pite et bonoru operu
que i te debes habere ut de
i uerū erroe uidetes cu i te

vn iudicia Anulo significat si
des xxv q ult fere qua fide
debes tue spose i ecclesie in
olata suare vn q i st vii
Baculo pastoralis significat
pla na i parte superioi que
truncata e significat q oms
attrahere debes p bona opera
tue ouersano et opacio ex
plo xl vi di p nate iustie
riori parte qe e acuta significat
seueritate discipline quia ex
cercere debes oia rebelles tu
mudoz et superboz xl v di
disciplina Toto baculo signi
ficat rectitudine iusticie quaz
rectitudiez i iusticia p nulla
re pite debes xl v di ois
qui iuste Gandala significat
fortitudine et confidentia ad
loqued et predicadu ut pr
ullio timore omittas uera
loqui xl vi di sit rector alia
ornamenta que sequi snt oia
epis et alys sacerdotibz no
eant omitt q ty eia aliaz
stutu snt insiga quas eia
debes habere Indue igit ma
suetudie iusticia abstinentia
sobrietate cotinentia patientia
humilitate liberalitate fortitu
dine fide spe et caritate et pru
dencia i qua oms vtutes snt
conexue quas debes habere ut
reteru qbz pfecto es itue
tes te taqua speculu vane
religionis exemplū bene agedi
ite capiat de qbz tu i cor
mo exanne ratione reddituro
es Recogita penas qe t ve
ture snt si maloz pastor fue
ris si sup grege tuu no vi
gilaueris si occasione deli
quedi alys dederis pene et
gehene tibi psto snt ardor
ignis sempitm fridor fugo
dis tenebre fumoz lacme ire
uores aspectu horribilissioz
demonu clamor ipeuu an
ditas snt fetor sulphuris
vermis ostieue vitula car
timor dolor iudicia tator tu
sticia carentia visioz dei et
illano spei ois salut ipm
creatu

appetit p̄e erit q̄ sc̄itu est
 queret hoies morte et nō iue
 met. Recogita exaduso pre
 ma que i gloria et̄na sine
 fine habituro es si bono
 pastor fueris si sup gregē
 tuū vigilaueris si exēpla
 rē agēdi alijs dederis Gau
 dia et receptura es q̄ nec
 auris audiuit n̄ oculo vi
 dit n̄ i cor hois ascendit
 Ibi gaudebis de dei visione
 supra se de celi et aliarū
 creaturarū renouatioe ista
 se de corporis et aie glo
 rificatioe itra se de angelorū
 et hominū assēptioe ext se
 Ibi deus om̄s sensus tuos ief
 fabili delectatioe reficiet
 cū ipe ob om̄ sensum
 spūaliū sit futuro. Ibi de
 et cūctara auditu speculū vi
 su mel gustu balsamū olo
 factū flos tactu. Ibi erit
 cadōr lux estualis. Ame
 ntas vernalis habudaria
 autūpnalis reges hñemalis
 Ibi secūdu ful Auḡ fulget
 qd̄ nō capit loco sonat qd̄
 nō capit tēp̄o redolet qd̄ nō
 spargit flato sapit qd̄ nō
 im̄uit edacitas hēt qd̄ nō
 diuellit sacietas. Ibi secūdu
 Auḡ deus sine fine videbit
 sine fastidio amabit sine fa
 tiganōe laudabit. Ibi nichil
 obest nichil deest nichil
 affluit nichil defluit nichil
 extra qd̄ appetat nichil itra
 qd̄ fastidiat. Ibi erit deus
 cōm p̄lentudo lux volūtan
 m̄ltitudo pax memorie con
 tinuatio et̄nitas. Ibi vita sine
 morte. Ibi uiuēt sine sene
 ctute. Ibi lux sine tenebris
 Ibi gaudiū sine tristitia. Ibi
 pax sine discordia. Ibi volū
 tas sine iuria. Ibi regnū
 sine q̄tinuatioe. Ibi secūdu
 Ḡn̄ardū ē merces sc̄itoz tā
 magna q̄ nō p̄t m̄surari tā
 m̄lta q̄ nō p̄t nuari tā copi
 osa q̄ nō p̄t finiri: tā p̄iosa
 potest et̄.

secūdu beatu Auḡm. Hec
 qd̄ habitum fumo fide nō ca
 pit p̄t sua iustitiae spe nō
 attingit p̄t sua et̄nitate ca
 ritate nō app̄hēdit p̄t sua
 suauitate desideria et uota
 transcendit acqui p̄t estimat
 nō p̄t. Ibi secūdu Auḡ suma
 securitas securia tranquillitas
 triaquilla iocunditas q̄cupa
 felicitas felix et̄nitas et̄na
 stitudo et beata dei visio sine
 fine ibi ap̄fluēcia diuiciarū
 ap̄fluēcia deliciarū et cōfluēcia
 om̄ bonorū. Hec oia habituro
 es si bono pastor fueris p̄t
 hoc tibi ea ip̄a adduxi i me
 diū ut te p̄ hēc allicere ad
 agēdu officiu boi pastoris et
 ad exercedu officiu boi nego
 ciatoris. Negociare ergo et
 spū ambula carnis desideria
 nō persicēdo cōsequeris et
 huius gaudia et̄na a pastore
 et̄no que tibi et nobis pre
 stare dignet̄ deus p̄ secula
 benedictio amē.

Amictus seu humerale significat
 celsitudinem cōfidentie cōfide qd̄
 et sperare d̄ sacerdos i d̄no
 ut preces quas pro p̄lo
 fudit deus clemēt̄ admittat
 ut exaudiat preces monsi
 p̄ p̄lo p̄ l̄ v di disciplina p̄
 p̄ p̄m di c̄ ult. Camisia seu
 alba p̄t sc̄itū cōfidentie salu
 a p̄to mortali a quo tā ex̄s
 qua sacerdos debet esse imui
 ms p̄ p̄ v di p̄ nūc at e vi
 di c̄ 1. Balteus seu cingulo p̄t
 altitudinem ḡmēcie nā sic
 cingulo panos artat ne fluat
 sic cōtinentia nos cōstringit cū
 sit artissima vita ei⁹ p̄ p̄m
 di de hñs Stola qua d̄ habē
 ad collū i modū crucis p̄t pro
 m̄p̄titudine obediēcie qua det̄
 ex̄s et sacerdos p̄mo deo p̄o
 superiorib⁹ prestare p̄ m̄ di
 Quis sc̄itoz p̄t a p̄dicatione ma
 impulo significat sollicitudinem
 vigilante vigilas ei⁹ d̄ esse
 pro gregē sibi commissō p̄ p̄m
 di i p̄ p̄m di p̄ nūc d̄.

om̃s ei tenet diligere et oib̃
necessitate patientib̃ subuenire
l x p x v di archid̃ r xl v
di p 12 f 10

Oremus pro pace et unitate
ecclie pro statu ecclesiastico
et seculari pro reuerendissimo
dno nro archiepo et oib̃
epis prelat̃ Canonis et alijs
sacerdotib̃ et pro toto clero
ut dñs deus asuet eos in
gratia ut digne ministret in
officio suo et exemplū uite vi
uedi prebeat subdit̃ suis
p dno nro electo i rege ut
deus donet sibi sapientia et
timore dñi ut fiat face re
ctu iudiciū et dirigat vias dñi
patis iusticie et misericordie
pro tota milicia pro nobilib̃
regni pro omib̃ bñfabo huius
ecclie et alijs ecclesiarum
huius diocesi vnijs et defunct̃
pro omib̃ fidelib̃ defunctis
i purgatorio existentib̃ q ut
m̃p̃et̃er̃ dicat vno q̃q̃ tria
pat̃ nri

1226 18 decēbris
i Gnez̃ Emodo

In noie dom̃i nostri iesu xpi
qui ē via veritas et vita

Dirigite via dom̃i sic scribit̃
Johans pmo et ē dictū q̃d
p̃phete lectū i hodiernis diei
ewangelio Sum̃ artificis
conditoris celoru excelsa sub
limitas oia cōtmes ñ cuius
quā rei create mēsurā cōstru
cta hūam generis casu qd
p̃m̃ hoīs delicto corruerat
cessabili p̃metate condoleās
at iudicē p̃m̃ dñi

prostitutū procuraret iudicia
suggestione dolosa volēs ex
caritatē iudicio viderēdo in
seruicordie reparare filiū suū
vngemtu sibi cōsubstantialē
cōcopetē et coeternū de celi
excelsis solio misit ad yma
mūdi qui i intemerate ṽgis
utero sūi spūs opacōe cōcepto
et ibi ueste carnis idutū hu
mane unde q̃ clausa porta
matne ṽrginitat̃ egresso
cūctis ṽsibile se ostēdit
et tand̃ salutiferis hominē
doctrinis iformās via q̃ ip̃s
p̃fite doctrine demonstrās di
gnato ē p̃s sue salubris
cōsilijs exēpla et ewan
gelice erudiciō eloq̃a subue
niens sup̃plina mortē pati ut
p̃nt̃ et tyalis sue mortis ca
lice hauriret homo p̃ditō
vite dulcedine sempiterna
p̃ hūane ergo reparacōe na
ture se hostiā exhibēs illā
sue salutis hoste devoto do
obṽnio hūit̃ exp̃it ad
cālmē libertatē etne sibi
hostiū referādo et demū ac
tore mortis obruto resurgēs
amortuū ac i celū ascendēs
ecclie sue sūte quā cor̃ sūi
et sp̃osa sua esse voluit cla
ues regni celoru et potesta
tē tradidit ligandi soluedi
q̃ peccata p̃t ewangelice
veritat̃ p̃fiteret̃ hystoria
ip̃as sup̃ p̃etia cōstituit̃ firmas
solidissimas alia etiā ei fū
damēta apostolos ṽs docto
res et pastores i eis custo
dia ad ṽgiladu substernēs
cā ab hostib̃ suis sic tunc
sūma reddidit ut ei etiā ñ
porte iferi p̃ualeret quib̃
pastorib̃ ut via ceteris sibi
subiectis ostenderet̃ dignit
ore p̃phetico Dirigite via
dñi quē quid directio sit
per sapientia que ut dicit
hugo de archa noe i cordib̃
sitor̃ p̃ timore semiat̃ p̃
tracia nūq̃ p̃ fidē radicāt̃

per deuotionem germinat per computationem oritur per desiderium crescit per caritatem roboratur per spem vivit per circumspectionem fructus per meditationem ramos expandit per disciplinam floret per virtutem fructificat per paucitatem maturat cuius sapientie dominum ut possit accipere mater sapientie ut crearet salutem per que maria Dirigite via domini ubi thema

Si quis per contemplationem animi universa voluerit circumspecte creatura reperire poterit quod omnia creata ex nihilo undique resonant creatorem. Ipse quod species creaturarum uoces sunt laudantium creatorem et ideo homo cum et ipse sit sui conditoris factura ut aliis creaturis more gerat ipse cum sit rationalis et felicitabilis magis et plus iure esse de laudi sui conditoris. Aut et Augustinus in libro de ciuitate dei per primum Iustinus est ut creatura laudet creatorem ipse et nos ad laudandum se creant qui nostris non indigent laudibus et ei virtus non indiget laudibus ulla indigent ipse sibi sufficiens. Hec ipse magnus quippe est deus et laudabilis nimis. Cum secundum beatum Augustinum quarto libro de ciuitate dei quarto volumine ordo creaturis ad incommutabilitatem sui sue incorporeitatis sue incorporeis rebus sue rationalibus sue irrationalibus spiritibus sue bonis per eius gratiam sue malis per perit uoluntate. Sed quod quod inferiora et inferiora per subtiliora et potentiora quodam ordine reguntur ita omnia corporea per spiritum uite et spiritus uite morales per spiritum uite rationalis et spiritus uite rationalis per ipsum deum et sit uniuersa creatura ex quo et per que et in quo condita et instituta est. Hec ille. Sic quod deus creatura

ut uult Augustinus in libro de Agone christiano uult uoluit unum deo et domino subiecta est que est via ducens a posteriori quod cognoscendum deum quod et de angelo primo scriptum est quod ipse sunt multi uia per Ezechiel. Et quoniam inferiora perducuntur ad superiora per media necessaria est ut in creaturis sit ordo ut inferiora subdantur superioribus et eis obediant superiores quod quibus iubet cuius sollicitudinis aliorum inferiores dirigat et eos ducat per uiam rectam in fine per que singula creata sunt et uia domini ipse sagitta ducens ostendat quibus dicitur Dirigite uia domini. De qua uia perit Ambrosius in uia bona et castres uistorum custodias dicitur autem superiores quales sunt per ecclesiasticam respectu subditorum uite dirigere uia domini si fide tenet deo et ecclesie in his que professione ipsorum respirant illibata. Si scitatem habet deo et hominibus placida et accepta. Si scientia et prudentia fulget per qua discernit iter uia ambrosiana quod uia. Hec tua resumendo dicitur primo quod superiores per sacros dotes et uiri ecclesiastici dicitur uite dirigere uia domini si fide tenet in his que professione ipsorum respirant illibata. Cum ei parue sunt iter se affectiones animi. Eo quod sunt non nulli qui discrete iterum summa et spiritualia nequeunt et tamen alta et sublimia in contemplatione assumunt atque ideo in ipse fons intellectus per errorem dilabitur. De quibus dicitur per prophetam errare fecit eos in inuio et non in uia per 106. Sunt alii qui dum tenas amones deserunt ad contemplationis studia humilitate postposita ultra intelligentiam surgunt et hoc non solum se in errore deiciunt sed infirmos quosque a ueritate et fidei gremio diuident fide quod qua deo et ecclesie amore debuerat infirmis

sit qd no dicitur via domi sed
 obliqua via gradat et pueria
 De qua puz 17 Ab homano e
 dno via mpy. Alii qui contemplant
 deu quere poterat occupacione
 prest fide fracta deo turpiter
 tenderunt via stulta progredi
 entes De qua puz 12 Via
 stulta i oculis suis non illi
 qui occupati suams vltibus
 vixerat sue gens gladio sit
 exanti De qd. Aienoz e
 uerit i vns q mnteba i de
 is Et hinc euem q no ulli
 igen suis du plo exarunt
 contemplan deu qm capere put
 igemo usq ad pusa dormata
 uelut heretici decunt Et qua
 veritatis discipuli huiles ee
 negligunt mgu erroris fuit
 pus ei alia iquies et pro
 fuda debet distine si que sit
 dei et fidei iqies diligit si
 diliges timet si noit iogita
 et amidi sapientia abstradi
 ta aut amado coprehendere
 aut icoprehesa venari qm
 leuado ei se se ad alta si me
 te amor no exatit torpor
 obstruat si timor ei no ass
 sit sensus hat p mania ad
 nebula erroris leuat et
 clausa ei secretoru ianna
 ab ea logu ipa sui pntioe
 repellit q urupe hoc appe
 tit qd no suo ordine iuestiga
 di coquit Cuq supba errore
 p ueritate pxiit quocunq
 mens gressu porrigit foris
 redit sit q no via domi di
 rigit sed p via erroris gra
 dit de qua puz e. Via m
 pnotu tenebrosa nescit ubi
 corruat hic e q lege datu
 rus dnt i igne fumo q de
 scedit qa et huiles p clai
 tate sue ostensiois illuminat
 et symboru oculos p caligi
 ne erroris obstruat Qui igit
 alta et profunda scyturaz
 sacratu penetrare appetit
 pnt ita ea qe fide corripit
 que pertinet ad dirigendu
 via domi iuxta collu bti
 Gregori in to mo e mto

Iustus se i capto operis p euer
 tui prebet ut sollicite sciat
 si illa ia mala proxis iro
 gat si irogata a proximis
 equum portat si affectis fo
 ris tyalibz nequaqz mes le
 ticia soluit si subtrahit no
 nimio merore sauiat. Ac
 deinde pcedat si cu adsemet
 ipos itorsus redeat i eo q
 spualia rimat neqz secu
 reru corporaliu umbras tbit
 ut fortasse tractas manu
 distenciois abigit si iustitu
 lume vide cupietes cuitas
 trahitiois sue ymagines de
 pmat ut eo quo signa coage
 appetit amaret quid sit her
 ille her ei sit que fide pro
 bat et ea solidat que e yma
 via eudi i bntudine De qua
 puz 3 Ambulabis fiducialit
 i via tua et pes tuus no m
 piget que via fidei videlicet
 sumo ope custodienda e ne per
 fassura mebrotu xpi detmetu
 parat fide ei viam fide co
 gnoscit fide ditam fide bnti
 tam De pmo di abaktur 2
 Iustus ex q fide uiuit unde
 beato Bernardus sup caten
 pmo xpm equum i ymbra
 xpi qui p fide ambulamus i
 carne ipa pastum et viam
 De secundo dicit id doctor ibid
 pmo xpm fide mudat cor
 da ut possit videri deus fi
 des nestia falli fides vnsibi
 lia coprehedes sensus penuria
 no sentit demq transgredit
 fines eia rationis hndne nae
 usu experientie timor qe vng
 opedit qd sensus nescit ex
 pmetu no iuenit diste id ha
 be dno id tuu sequi qd illa
 suasent demq coprehedit
 qe sit logitudo latitudo subli
 mitas et profundu qd oculus
 no vidit ne auris audiuit ne
 i cor hois ascedit illa i se q
 i quoda uolue clausu portat
 suat q signatu her b. Bnd
 De 3o dicit beato Aug de vlt
 dom ille maiores duat
 illi thesauri nulli honores

nulla benignitas maior est sub
 statia quam est fides catholica
 que peccatores saluat ceteros
 illuminat infirmos curat cathe-
 ricos baptizat fideles iustifi-
 cat peccatores reparat iustos
 augmetat matres coronat
 viros et viduas et coniuga-
 tas casto pudore ornat ille-
 riticos ornat sacerdotes co-
 sectat in eterna hereditate cu-
 stis angelis collocat unde
 ut dicit idem doctor Ille apud
 deum plura habet loca qui plura
 attulit non argenti sed fidei
 magna est ergo fidei passio
 qua ditant magna periculum
 est fidei amissio qua periclitantur
 que quid amissio fidei nunquam
 celeriter emendat quam tunc heresim
 vel schismatim subreperit De
 quarto dicit beatus augustinus super
 iobane Sic in radice arboris
 nulla prorsus pulchritudo
 spes apparet et tamen quod est
 in arbore pulchritudo uel
 decorus ex illa procedit sic
 ex fidei humilitate quod per meam
 quod humilitudinis est anima suscep-
 tura ex fidei fundamentum pro-
 cedit Ideo sic quod tollit fun-
 damentum tollit totum edificium
 qui sic tollit fidem hec ille
 Tollit autem fidei quod non recte re-
 dat vel ab ecclesia catholica
 se scindit vel aliis erroribus vel
 schismatibus occasione prebet
 Et ideo hodie ipsum maxime pre-
 latum curam est ne fides per-
 gat schismata in subditis eorum
 pereat utique interitum et
 iactura Et ideo oportet est huius
 rei per actum virtutum ferre
 fidem per ingressum viarum omnium
 que a schismata dampnabili co-
 suat unde secundu beatus
 Gregorius super lxxviii moysen c. xv
 Die domini quas currere debemus
 si unitate in se consummare uelimus
 sunt pax humilitas et pacien-
 tia per pacem membra ecclesie
 sub capite christi in amoris vi-
 culo connectuntur per viam humili-
 tatis inferioribus signoribus sub-

iantur per patientiam superiores
 inferioribus vel equalium iniuriarum
 committunt patientiam pacem igitur cum
 sibi suare humilitatem normam
 amare et cuncta equanimiter
 in patientia tollerare. Die domini
 sunt per quas si non gradiemur
 ad eum in quem ducunt nullatenus
 uenimus hec est via de qua ex-
 odi c. i. in qua triui dixerunt ibidem
 in solitudine in qua est humilitas
 per caritatem concepta unit mem-
 bra ecclesie patientia unita co-
 suat pax non si stissa fuerit
 retegatur uniuersa in qua igitur
 pax primo currere debemus si
 suffragia evitare uelimus quia dicit
 nobis quanto est pax habeat ista
 bernaculum tuum quod expones
 beatus Gregorius super moysen c. i. xv
 dicit Tabernaculum iusti pax
 habet dicit quia uidelicet cor eius
 quod mens inhabitat a puris de-
 derunt moribus suis iusticie
 dispositione refrenatur Sed quod
 prodest contumacia carne rest-
 rigere si mens per operationem
 nestiat in amore proximi di-
 latari nulla namque est castitas
 carnis quam non comedat sua
 uitas mens. Sic autem sit in me
 homo uic seu quod sit fructus
 pax possit ibidem nobis quanto est
 pax quia est dicitur est pax habe-
 at tabernaculum tuum quoniam
 subiectum est et uisitas spes
 tua non peribis Ecce primo
 Et multiplex erit semine tuum
 et progemes tua sit herba
 fructus Ecce secundo Et ingredietis
 in habundantia sepulchrum sicut
 inferit arbor tunc in tempore
 suo Ecce tertio Dicitur quod
 fructus pax suare subditur
 in uerbo beati iob quo dicitur
 uisitas spes tua non peribit
 Spes quippe hominis est alibi ha-
 bere et spes nostra dicitur proximo
 in quod in illo tempore quod ipse simus
 Corporali est uisitatio ad
 proximum gressu accedimus Spiritua-
 li uero non gressu sed affectu
 duamur Spes ergo sua uisitat
 qui ad eum quem sibi similis
 per naturam consumat passio

amoris tedit ut i altero con
siderans ex se ipso colligat qua
lit i firmam alteri cōdestredat
Spes sua visitat qui ut i se al
teru reficiat se i alteru pefat
bene ergo dicitur visitas spes
sua nō peritabis qz tūc peritatu
plene vuit tū ex sua simili
tudine vñ qd pedit quo i
dilectioe proximū dilatat tū
uero a vñs caro restringit
tū mens vñtibus excedit re
stat ut loquēdo qd dōceat
vita sū qua moribus fūat
Ille nāqz fructu ubes doctrine
colligit qz semina bone opatio
pmitit unde et de dno
nro dicitur Act 1 cepit ihs fac
et docere unde post pace tab
nacuū et spēs nre visita
rēte subiūgit fūes qz mlti
plex erit seme tūū et pro
gemes tua sū herba tie po
pace nāqz tabernacuū et spēs
nre visitatione seme iustoz
mūplex surgit qz nimiru
post passionū refrenatioz et
mōri magnitudine tato facū
dus vñtūqz ubū doctrine tū
fuit qnto hoc i eio pectoe
per bona opera pūit Et p
mūplicatione semis subdit
et progemes tua sū herba
tie iusti progemes tū herbe
terre opat qz qd de eio imi
tatione nascit dū acētē pnt
vite gloria deserit spe etna
virestat qz qd qz i trena de
sideria desipiat qd se per
opera vite actie extēdit ne
quaqua ei sufficiat magna
extēnō agē n etia p cōtēpla
tione ualeat trena pēctre
unde subdit i grediens i ha
budana sepulcru sic ifert
actō tūia i tpe suo quid
ei sepulcru nōie msi cōtēpla
tua vita signat que nos
ab hoc mūdō quasi mortuos
sepelit dū a trens desiderio
sūstēptos i mūmis abscondit
exteriori quippe vita mor

tionē fuerat quibz paulus
dixerat mortui est et vita
uestra abscondita ē tū xpo i
deo Actua quippe vita sepul
cru ē qz a pūis nos opēibz
mortuos tegit Sed qz cōtēpla
psecū sepelit qz a tūc mōi
actōibz fūdit diuidit et se
questat In hac via pac
indelicet tripliat curere co
tigit et dicit b Bernhards
Est ei homo pacificus qui b
p hōis reddēs qd i se ē nēm
mlt notē Est alio pacificus
qui nō reddēs mala pro ma
lis etia potēs ē sustine nō
tēte Est et pacificus q bona
pro malis reddēs i promptu
etia habet prodesse notēti
p qntu i tpo ē pūte pace
habet Secūdo pace tenet
tercio pace facit pmo pūilo
ē et facile scandalizat Secūdo
i panētia possidet aiaz sua
tercio mltoru aiaz lucifa
at her ergo ē via dñi per
qua vñtas solidat qz me
bris xpi deesse nō dicit qd dñs
figūare volēs sctm beati
Augm li de ciuitate dei cō
x p i sūm ac singulū creant
hōies nō vñqz sctū sine hu
mana societate deserēdū sed
ut eo modo uehemētiō ei
comēdaret vñtas vñculū
qz cōcordie si nō tātū iter
se nature similitudinē verū
etia cōgnōis affectu hōies
nectent qz nēpā qd semiaz
copulādo vñro sic vñm creac
illi placuit sed etia ex ipso
ut oīno ex hōie vno diffu
det genū hūanū her ille
her ē ergo via domi quaz
digē debeā via sū pacē de
qua dicitur Digite via domi ut
sūm pacificus qz bñ pacificus qm
fili dei uocabūt qd vō se
cūdo debeā curre via hūili
tat qz i hac omīs alio vñ
perducetes i beatitudine con
tūrit unde b Gregg ibid
liō xv cō x vix qd ei ori
go vñtū hūilitas illa i nō
vñtū pululat

Quia ena sceleris magnitudine offe-
dit dñs qd 18 dñs si ecclesia
no audit sit ubi taqua ethim
et publicana. Sasma quid ut
dicit hosti i suma de fñs p 1
e illiata diuisio p obedientia
ab unitate ecclesie facta ut
p x m q m iter sasma et he-
resim. Illm tamen sit sasma se-
cund beatu Neom sup Exlar
ad galath nisi sibi aliqua he-
resim cōtingat ut rite ab ecclia
videat distinde sit i casu mo-
facilit exēplificare posset di-
fert at ab heresi sasma i pi-
nyio heres ei i suo pnyio
et pñsi docma qd no hē
sasma sed si perduret cadit
i heresim qd figit se ab ecclia
rite recessisse dñs e iter sasma
ma e peccat i illu aratulu
acedo i spiritu scim scim ecclie
sia catholica. Rm sit graue
peccatu sasma appz et ex vi-
dicta et pe canoica qua sasma
na pcellit. Sasmaticos em
secus beatu Neom qd idyssa
domm tuncā minutati p fru-
stra decerpit x p m q 1 qm
petr. Ideo i statu perditionis
e qd dicit Beda sup Matheu
et pome i ca x p m q 1 quqz
ruuqz ab unitate fidei uel
societate petri apli quolibet
mō semetipos segregauerūt
tales nō uiculis peccatoru
absolui nec ianuā pūt cele-
stis regni ingredi. Hāc quippe
dicūt iūpēre unitate i ecclia
qua dñs vna esse uoluit pñ
qd ei vnu caput mīsteriale
pñce disposuit ut ungetu qd
descendit i barba aaron desce-
det ena usqz ad fimbria ue-
stimen. petru vñ pñape
apostoloru vñcu cōstituens
qui sup grege suo commissu
regim mēbet uigilia pasto-
rali vñcu qz grege i radice
fidei et cōnexionē caritatis
iuxta sibi creditu a xpo offi-
ciu custodiret. Quia test e
beatus Iyana scubēs ad
mānau i f di a dñs

ut unitate manifestaret vna
unitat eiusd origine ab vno
iūpēre sua auctoritate dispo-
sit. Hoc erat utiqz ceteri apli
qd fuit petro pari cōsortio
pñce et honoris et potestatis
sed exordiu ab unitate pro-
fiscit ut ecclesia xpi vna
esse mostret. Rm vna ecclie
sia ena i cōtuo cōtuo spūs
scis ex persona dñi designant
vna e coluba mea pñce mea
hec beato Iyana. Si qd vna
e ex stabilitate dñi no debet
fadi temeritate sui. Cadens
ei ea sasmaticos e qui ecar
quacūqz dignitate ut ecclesia
scio ordie polleat sui tamen
offici executione no hē ut
dicit idē doctor et po vñ q 1
fñs e comelio ubi dñs no hēat
ecclesiasticā ordinatione qui
ecclesie no tenet unitate.
Sasmata ena ex sasmate re-
deutes no promouet ad sa-
cios ordines licz i suscept
pñce redierit toleret ex aucto-
ritate leoms pñce 1 q 1 oñs
Sasmata ena qd pñm scim
no habet remissioz peccator
dare no pūt qd dñs Iyana
ano scubens magno filio. Si
at foris cūcti heretici et sasma-
na no habet spiritu scim
et ideo apud nos eis manus
impont ut hic ampnat qd
illit no e nō dare pūt mam-
stu e nō remissioz peccator
p eos dari posse quos cōstat
spiritu scim no habē et po
i ca x p m q 1 dñs ad fi
tam qz graue peccatu e ut
pñt eis imantate sasmata
dignitate et offiao pñat x 1
q m si qd presbit tñalibz
spoliat x p m q 1 qui cōh-
pems corporalibz pñmūt
vñ q 1 demqz ad fi exilio re-
legat et per potestates se-
culares cohercere debet x p
m q v de legibus. Hec dicta
sūt ad detestatioz quos tñm
ut vno qsqz exorreat se hē
contamari scelere. Et ut hñ
ad quos spectat saluti sub-
dito itende tanto acurati-

vigilent ad euclendum fasma
 i quo fidelium consue uulnerat
 pax turbat et unitas fudit
 caritatis hoc ac p[er] p[ro]p[ri]um ad po
 tifices qui succedunt i locum
 apostolorum q[ui]bus commissa est
 ecclesia ad regendu i qua ip[s]i
 eminente gradu habe dicunt
 Sed hic multa secundu beatu
 Iohanu i epla de mactale
 et basilide n[on] i ecclesia con
 ecclesia surrexe et ab ea fide
 parit et ueritate labefacta re
 cesserunt p[er]manet tamen apud
 plurimos sincera mens et re
 ligio integra et no nisi dno et
 deo suo aia deuota n[on] uana
 fid[em] aliena p[er]fidia deprimat ad
 ruina sed magis exaltat et ex
 altat ad gloria p[er] q[uod] optus
 hortat[ur] atq[ue] p[er] dices q[uod] ei
 si exanderit a fide q[uod]a cor
 nuq[ue] infidelitas illor[um] fidei
 dei euacuauit absit e[st] ei de
 ueray ois at ho meday si
 at ois homo meday et solo
 deus ueray quid aliud seru
 dei et maxie sacerdotes fa
 cere debeo nisi ut huano
 errores et medania reliq[ui]mo
 et precepta domini custodie
 res i dei ueritate p[er]manea
 hec ille hec e[st] ei via domi
 qua dirigere debeo praua fu
 gredo falsa cofutatio uer
 tate sectado curietes uia
 p[er]as quo ad proximu uia
 humilitat[is] quo ad deu uia pa
 cencie quo ad seip[su]m q[uod] di nob
 ore p[ro]phetico dirigite uia d[omi]ni
 et tantu de p[ri]mo

D[omi]ni secundo q[uod] sacerdotes et
 uiri ecclesiastici debet recte
 uia domi dirigere si scitater
 habet deo et homib[us] placida
 et accepta Quia fut aut ut
 ait Bernbardus i quibusda sen
 tentiis que faciunt sanctu u
 ctus sobrio actus iusto sensu
 p[ro]p[ri]us uictus sobrio erit si con
 tinet si socialit[er] si obediens
 si caritatis et humilit[er] uixerit
 p[er] cotinencia ei castitas p[er] sona
 litate caritas acquirit Actus

iusto erit si fuerit rectus di
 strictus et fructuosus Rectus per
 bona itione districtus p[er] men
 sura possibilitat[is] fructuosus
 p[er] utilitate p[ro]p[ri]or[um] Sensus p[ro]p[ri]us
 erit si fides n[ost]ra deu sentit
 siame potest siame sapiente siame
 bonu ut p[er] eis potesta n[ost]ra
 credat adiuuari ifirmitate
 p[er] eis sapientia n[ost]ra corrigi
 ignorantia p[er] eis bonitate no
 stra credat afflu ifirmitate
 p[er] m[er]itate hec ille Et secundu
 beatu Aug[ustinu]m i l[ibro] de saluta
 rib[us] docim[en]tis i fine libri sic
 cofutari e[st] sequi iusticia dili
 gere castitate amare ueritate
 refutare medani falsu nihil
 loqui deu time et amare
 sua precepta suare pace cu
 oib[us] sine dolo tene discordes
 sine simulacoe ad concordia
 prouocare caritate cunct[is] no
 simulata offerre nullu scan
 dalizare nulli se preferre sed
 oib[us] inferiore se iudicare re
 uerentia et honore no p[ro]
 timore potest sed ob alit[er]
 exhibere seniorib[us] obediencia
 et equalib[us] caritate offerre
 qua oportue dilectionis mi
 norib[us] ostendere fraterna onera
 siue pericula c[on]mitti susti
 nere cunct[is] prodesse no obesse
 nulli nocere nullu culpate
 nulli offendicula pone nullu
 iudicare nulli detrabe nullu
 iuriosu esse nullu carpere
 uita nullu explorare semita
 sed de ip[s]o ratu esse sollicitu
 i omi bonitate supare mali
 cia hec ille hec fut uia d[omi]ni
 q[uod]a cristiano gradiedu e[st] de
 q[uod]a p[ri]us 2. Sine eis uie
 pulite et semite eis p[er]asce
 h[ab]et uis cuiusbet uis eccle
 siastico gradiedu e[st] q[uod] sit ce
 teros honore precellit Ita
 precede debet et utute q[uod]
 e[st] uia domi De qua dicitur
 Dirigite uia domi Sed rara
 ams fem[ina] i arabia No ei
 dieb[us] n[ost]ris hec reperiunt i
 uis ecclesiastic[us] prelati ei
 superiores et inferiores et
 alii u[bi] p[ro]ficiunt ceteris

Nel qui homo Ecclesie ditari sunt
 deftores sui iusticie qui paupes
 bonos subditos suos optimi pmi
 tui factoribus iporu no eoru
 querelas libent auduit sed se
 pe tedio affecti eos a se cu id
 quancoc repellunt subditos a
 tntans oppressos tueri negli
 git uano timore concussi ex
 fauore iterdu iudicat munera
 a pupillo et vidua accipiunt
 de rapinis pauperu qd huius
 istu comedunt et ideo a subditi
 sic oppressis maledicunt et p
 hoc iterdu vita finit misera
 tuctis plerumq stupeda casti
 tate fugat uerba lastina et
 ihonesta i presena eoru i sta
 dalu plurim fieri pmttunt per
 somis suspectis i alioru ruina
 et scandalu couisunt In mes
 eoru nichil sobri nichil ho
 nesti nichil soli destitutus
 neq de salute animi qis re
 ditari agit sed iterdu come
 morat eoru iniquitates prete
 ritas qualu luxuriati fuerit
 fraud commiserit beneficia per
 phas ul nephas acqulerit in
 steres medacia et detractiones
 i scandalu audientu se et
 alios per smoes icultos ad
 lastina prouocantes cu tamen
 i quino sacerdotu debet ad
 esse lectio de sacris scripturis
 ut alii edificaret xlm di p
 reuerencia launores abos et
 exqstos excededo nimiru
 sumptuose parari faciunt nec
 sumptua pauperibus erogant
 que erogari deberet xlm di
 no cogant sic qd alii abos fa
 stidiunt et rebriati lastinant
 alii fame torquet magis stu
 det ornatu domoru i qbo
 habitant qua decori domo dei
 iqua iterdu et uestes sordide
 vasa pauca plurima stillia
 dia et edificia ruina minari
 videt nullo honor nlla reue
 rentia i officijs diuinis si cor
 xpi i altari offert no fit
 genuflectio si predicat ubi
 dei minura resonat predi
 catoribus detrahit in alio

latrat sic qd facto et uerbo
 profitet se no esse de scola xpi
 qui dixit preea uos no audis
 qd ex deo no est Cu ambo et
 ambo ecclesia ingrediunt ob
 liti illis qd dñs noster nō vas
 p ecclesia ferri admisit In se
 lio qui hys vrs ducendo i
 ydione gradit de qbo et
 pbeta dñt omi vie no ho
 ne malicia aut no odiunt ps
 27 Quida aut sit qd sacrifici
 u altaris rursus offerunt
 nō vnq offerret si eos rubor
 et erubescencia no moueret
 si aliq iterdu opus de que
 bonoru facit illud publicu
 ordo esse uoluit et ita p iane
 gloria mitu sibi sufferunt et
 exiguu de qbo dñt ueritas
 receperunt mercede sua In
 vestimetu ornatu pñstia
 re et multiplicata plurima
 excedetes no pertinet iue
 titate ad sacerdotu ut habeat
 ueste pao ducetoru florenor
 no du ei e supfluitas sed
 et magna stulticia et gradis
 inqitas no ei equ e ut vno
 sic preciosas uestes deferat
 et alio qui ena e mebru sub
 capite cristo nuditate pereat
 no fit scdm doctna apli di
 cet hntes alimeta et qbo
 regant hys totu simo Inde
 fensa sui sceleris allegat statu
 sublime qd ueste preiosa requit
 Et qd iohane baptista sublimi
 or quo nemo melior iter na
 tos mulieru gemitu que tamen
 cristo de uestis austeritate
 comedat qd xlm di sic qd sui obliu
 gradit p vias iniquas de
 qbo pñt q Ne delecteris i
 seminis iniquoru nec i pla
 ceat maloru via Nec suffit
 eis eoru pñt iterdu mort
 etne n etia et alios nedu
 exemplo et imitatioe sed et
 opere posse trahat applicat
 se curis regu et pñt pñt spe
 pñtiosa adeptos dignatu et
 clesiasticas ad quas no per
 uenit per hostiu sed aliunde
 quas cu adepti fuerit reddunt

Ecclesiarum et oblationes fidelium
 luxuriose et propter tantam gloriam
 consumunt fratres et nepotes
 eorum de bonis ecclesiarum pro
 remedio animarum oblatas locu-
 pletates qui ipsius morte af-
 forptis in meritis bona eccle-
 siastica in tavillis et meretur-
 ribus et seculi vanitatibus
 consumunt in vilipendio statim
 ecclesiastica dehonoratione
 dei et in augmentum acerbiorum
 pene coram qui eos sic infelicit-
 de rapina pauperum ditauerunt
 edificat eam non in sanguinibus
 beneficia nepotibus suis minus
 idoneis conferentes vel eos ad
 ea promouentes ut genus eorum
 per hoc magnificet que res
 multum perniciosa est non sicut bonum
 ecclesiarum ordinata ad id ut
 alii affluent et alii fame pe-
 ant non ad uoluptatem aut
 seculi vanitatem sed ad ege-
 ntium necessitatem res et eccle-
 siarum bona sunt pauperum et
 apostolicos et apostolicos et apostolicos
 virtutem et uestitum seu pauperum ne-
 cessitate supplet ad alios vobis
 transire quoniam ad honorem dei et
 usus pauperum sacilegi tunc
 est non quoniam cum ecclesia
 Nec adhuc sufficit ipsorum mag-
 tas duces eos in meritis in-
 propter peccata aliorum penas acerb-
 has baratri prestolentur Ecce
 et non agunt fideliter officium
 suum ut idoneis personis non
 ex favore non ex sanguine non
 ex famulatu aut temporalis co-
 modo sed pure offeret bene-
 ficia ecclesiastica presunt
 indignos et ignaros vel eos
 promouet seu ad ea ipsos pre-
 ferat atque christi sanguine re-
 deptas ipsorum committentes tunc
 quod bestias et hominum armenta pa-
 sce non esset idonei qui sacramenta
 ecclesie iterum obis iterum
 peccat in rebus gravibus cete-
 ris ministrat iterum ea mis-
 rare negligunt infirmos sine
 viatico et confessione decedere
 permittentes vitiose et stada-
 pose viuentes penitencias idcirco

secretas inquit verbum dei pre-
 dicare negligunt creatas si sunt
 in consilio rei publice ut prelati
 consultores consilium effudit non
 comodum rei publice sed ex amore
 vel lucro temporalis odio vel favore
 vel ut prudentes alius videant
 Non curat ad quod tenet ex de-
 bito ut subditos ipsorum quorum
 cura est ipse credita visitet
 eos exportet ad bonum et eos
 corrigat infundendo vinum sene-
 ritatis et oleum misericordie
 ut redeant vita ipsorum enel-
 pant viam et placet virtutes
 ut dirigat via domini De qua
 purpurea via vite increpacio
 discipline non remittit illis quod
 dicitur 2^a Regum xx custodi vinum
 sunt qui si lapsi fuerint erit
 anima tua pro anima illius et ita
 in officio domini sui non recte mi-
 strat propter quod dicebat apostolus
 1^a Cor. 9 Sic ita querit et di-
 spectatores ut fidelis quod tunc
 mat sed inuenit neque quia
 omnes declinauerunt sicut inutiles
 facti sunt non est qui faciat bonum
 omnes ei graduunt in via mortis
 de qua purpurea octauo coram inferi
 domus eius penetates inferna
 mortis Et ideo sunt plures sic sa-
 cerdos osee 4 quia in sacerdotibus
 iniquitas Ideo et infideli nulla
 equitas perit reuerencia inter-
 mit resura ecclesiastica cessat
 obediencia vnde dicit ego sum
 rex et alius ego sum pauli ideo
 ei non obediunt quia sacerdotum
 vita enorme et dissoluta con-
 spiciunt que norma et exem-
 plar ad recte viuendum esse debe-
 bat Et ideo et ipsi qui deserui-
 erunt reuerencia quo ad deum et
 ecclesia eius facies sacerdotum
 non erubuerunt ideo facies domini
 diuisit eos tremore 2^a 1^a a fa-
 cie domini diuisi sunt peccatis
 plurimis inuoluti taces de usu-
 ris et obligationibus publicis
 rapinis stupris adulteris
 sacrilegiis homicidiis fraudi-
 bus et calumniis puris et
 iustis iudiciis cum transgressioe
 manifesta preceptorum dei et
 iniquitate non quod sunt

notissia i pto commi ne dica
i sacerdotibz qui taqua aqua
fubit peccata smore et auaricie
que vicia apd oli pculosis
temporibz pcedunt esse futua
Nos aut protholor experimeto
cognosca esse pntia Eunt iqt
hoies serpes amates cupid
elati superbi blasphem par
tikz no obediētes ingrati ste
lesti sine affectoe sine pace
imatores irōtinetes imites
sine benignitate proditores tu
mudi voluptatu amatores
magis qua dei Et q hoc de cu
stians malis itelligi debeat
inuit cu subdit Habetes qd
spes pmetat vtute ei abne
gates 2e ad thio 3 Unde b
gerinhardo i smoe bti pauli
iqd 4i quoz e custu persequit
qui unq abeo custiat dicit
Amia tui deus et proximi tui
adusu te appropinquauerūt et ste
terūt Coniurage videt adusu
te vniuersitas pli custiat a
magis usq adimmi a plata
pedis usq aduice no e sam
tas ulla hec ille quoru om
vicioz occasio e negligencia
tantitas et consensio ac vite
enormitas sacerdotu De qbz
querat dñs Neme vno quod
e q dilecto meo i domo mea
facit scelera multa i i eale
sia que e domo dei i qua ne
du sut uasa aurea et argentea
sed et lignea et fictilia 2e
ad thio 3 Conquirat es alit
p pberta posuerūt adusu me
mala pro bonis et odii pro
dilectoe mea Et ita sit tpi
alioru sut soci i culpa sit
erūt eoru i pena qsortes
q coruio et ifelicitas i vns
eoru via pns no cognoue
rūt ps 12 qbz tpe contumax
dicer illud Ezel 12 no as
cedist exadijs n posuist
pos mutū pro domo domi
no hac igit via scelerata gra
uedu e nobis no ei hec e
via domi dñs

Eni 2 qui diligunt deu ofua
bnt via illi De qua dicit
Dirige via domi sed via dñs
interit De qua luce x In
via genu ne abierit De qua
et tñ e expe qui dereliquerūt
vias itas et diuerit i vias
prauas i qbz plurimi gradie
tes oberat De qbz dicit Job
2 e Oculi ei sut i vns ei
eleuari sut ad modicu et no
subsistet Sup quo vbo dicit
b Gregg vñ moys e qto
Eleuat peccatores ad modicu
et no subsistit qz corpo quo
alta videri appetit a vera dei
sciencia longe pelatione fuit
subsiste et eis nequeunt quia
ab etne effene soliditate di
uidit atz hac pma ruinaz
tollerat qz per puata gloria
i semetipis cadit De qbz di
Derisisti eos du eleuaret No
hns igit vns sceleratissimis
gradiedu e nobis sed via pla
na et via regia que ducit
ad vita De qua di Dirige
via domi et tati de secudo

Sup tercio q vna ecclesiastu
dicit via domi dirige si fia
et prudencia fulget p qua di
sternit it via catholica at
praua Scia quippe hns q ali
os docere debet via q doct ne
ostede fume necessaria e
Secud ei Quidu i li° tñu
qd nime nouit nemo docere
pt Que quid sciencia ipoz no
debet esse iflatua qz ut di
pe cor vñ fia iflat carit
tas edificat qd ubi apli fm
beatu Augm nono lio de
ci dei c° xv no alit itelli
git n sciencia tñ prodesse
cu caritas iest sine hac iflac
i i superbia ianste q potest
tatis extollere et explefi
cat de demoribz i qbz e fia
sine caritate et idco tñ m
flati i ta superbi sut ut ho
nores dños et reliquias

pueritute qua uero deo debent
 sunt sibi satisfaciunt exhiberi
 et qntu pnt apud quos pnt
 ad hoc agut her ille duos
 ena i hoc aliqui hoies tinger
 animi imitari no cessat et
 dicit beatus Hieronimus sup epla
 ad ephesios No nlli rugata
 fronte et dimissis supercilio per
 his q trutinat auctoritates
 sibi agnoscere uideat no q
 ipi digni aliquid arrogancia no
 uent sed ut simplices quique
 fratru suu opatione uideat ne
 scire Non debet ena her scie
 tia esse suspitiosa qd p vi
 facie reli diuidicare nost si
 gna at teporu no potestis scie
 Non ena debet esse curiosa
 melior e ei ut dicit Aug
 ignorantia fidelis qua temera
 scientia Curiositas ei ut dicit
 Aug tho li o fess imitat sa
 pientia sic ignorantia simpli
 citate ignauia qete luxuria
 facietate prodigalitas libe
 ralitate unde di i cor 2 cui
 se existat scire nodu nouit
 quo oporteat cu scire No est
 debet esse scientia erronea et
 uana Sapie xvi p am fut
 oms hoies i qba no subest
 scientia dei que sola docet q
 scientia iam aia no reficit
 sic di tho o fess p Augm
 falsa filia fut ueris ut abi
 dormitui files fut abis vi
 qlatu sed tamen no reficit
 scia uero dei reficit q no so
 lo pane uiuit ho sed i om
 uo q procedit de ore dei
 et e hac at scientia uera
 reficere aia i viro ecclesia
 stico quor iducit humilitas
 uici subtilitas igem diutur
 mitas studij et sedulitas ex
 erciti De pmo di Ena i hoc
 bono i conceptu suo dedit deus
 scientia sapientia et intelligencia
 Sapientia qua deus cognoscit
 scientia qua bene imudo con
 uersat intelligencia qua sci
 ptura misteria penetrant
 et sapientia qua res sciunt

secundu sapientie pnt scientia qua
 estimat secundu ualore suu An
 telligencia qua cognoscit qm
 totu esse suu qd e sumitudo
 duplex q diffinisse cupit hoc
 deus dat homi bono presertim
 viro ecclesiastico ut regula
 qua se et alios regulat ut
 lucina qua se et alios illuget
 ut tabu quo se et alios scia
 et ut gladiu quo se et alios
 defendat ut agri et vinea
 ut i hys laborando sibi et alijs
 fructificet ut pecunia ut
 ea ad usura accomodet ut
 uxor ex qua spuales filios
 deo generet Hic xvi que
 docebit scientia et que intelli
 gere faciet auditu ablacta
 tos a lacte i separatos a dul
 cedine culpe qd illos qui gra
 uibus peccatis dedit scientia
 dei intut acquirere cu scriptu
 sit i maluola aia no tro
 ibit sapientia ut habitabit
 i corpe subito peccatis sapie
 her ergo scia uera e via domi
 De qua puz i Si itrueris
 sapientia tot tui et scia aie
 tue placuit consiliu custodiet
 te et prudentia suabit te ut
 eruaris de via mala et qnt
 ut gradiaris i via domi
 De qua di Digne uia domi
 Secundo hac scientia iducit s
 tilitas igem sic ei multa di
 scit que postmodu docet
 puz xvi no didici sapientia
 et homi scientia stoz ut b
 Ambrosio i li de officijs de
 seipso dicit Sic hoies distit
 puzqua doceat et ab alijs
 distit quod alijs tradat
 qd neipm quid in petidit
 Ego ei raptor a tribunali
 at administrationis isuliz ad
 sacerdotu cem uos docere
 quod ipse no didici ita factu
 e ut puz doce ipse qua di
 ste distet igit mibi fil
 et docet qm no uacauit an
 diste qd multos sacerdotes
 aut puz docet qua distit

et ab alijs doctoribus et se
moribus diste cubescunt non
anteperes illud Eccl 8 No te
preat narratio semoru et ip
ei didicerunt a patribus suis
ab ipis distes intellectu et i
tpe necessitatis dabis responsu
Diste igit p usqz doceas qz
dis doctrina et disciplina e
experienti cognosc po postior
et sciencie sut inerte paddu
meta ut dicit i fine secudi
Electoru Tercio hac sciencia
i vno ecclesiastico requisita
generat diuitias studij
In antiqz ei secudu beatu nob
e sapia et i mltis tpe pri
dicia et bene dicit i antiqz
et mltis tpe no ppt vetustate
etate sed qz diu audierunt
a magis puz 19 no cesses
audire fli doctrina ne igno
res smones sciencie Sit ei
transferunt hoies ad diuina
arua magisteria p qz arte
consequi sut diuina tps ex
perientia unde qz nazarenus
i apologia expe n hoc qd
nouu aut pignu i hys apud
quos dine philozophie stu
dia viget ut ex ordine distyn
loru quis assumat i officiu
magistoru exemplificans
de naua et de milite belli
gere turme subdes no nlli
pene anqz ifantie pilos de
ponat du adhuc puerile bal
lucuit et antequa sacrotu
uoluminu noia saltz cognos
cat Anteqz noue ul uete
ris scriptue ul auctores distat
ul stilu cognoscit ut no
dita ora abluat et aie vna
deponat nisi forte duos ul
tres smones exantiqz tra
ctatoribus didicerunt et hoc
forte exauditu magis qua
ex lectioe ia admiratioe ee
uoluit et laudi pesse ia plis
cogitat hoc ille Quarto hac
sciencia cuilibet vno ecclesi
stico necessaria generat se

ecclesiastico prestu alios doc
astuto qui exercitatus no fue
rit sciencia sua per doctrina
complete manifestare no potest
In hac ei ap se exercebat
et alios de hoc laudabat dices
Repleti estis sciencia ut possit
alteru mone Ad 20 xv
Et tulio i q tustulamus li 10
Grecoru pibui e qua quis
nouit arte i hac se exerce
at unde gamficdo i poeta
Ans certos vslis promptos
imitatio reddit artifices ap
tos tua conuicia sumos
Erit aut her sciencia qe i vobz
requit i suo statu potissimo
si iset ita dei gloria ita
petati petati notitia ita
supia mudia ita mortis
memoria De pmo di Neme
ix No gloriat sapiens i sa
pientia sua no fort i forti
tudie sua no diues i diui
tijs suis sed i hoc gloriat
qui gloriat sic et nosse me
Et ap 1 cor 2 nichil iudicau
me scire iter uos n castu et
huc transiui Sic at castu
transiui e sic eis gloria
qz sic oportuit castu pati
et irrore i gloria sua luce
ult De scdo Neme 2 unde
vias tuas i coualle stuo qd
feceris puz e Dige semina
pedibus tuis et omis vie tue
stabiliet De 3o 1 Ad ressa e
Sicut vnaqzqz vas suu pos
sido i stificatione et honore
no i passioe desiderij sic ge
tes que ignorat deu qz cor
debet regere p sciencia nostra
freno abstineere et agulo
conuente i stificatione vtutu
et honore qntu ad victorias
reptaom no i ardore libidinis
sic getes que ambulat i pns
desiderijs ubi ei secudu
Grego maius donu e scie
ibi transgressor minori sub
iacet culpe De 4o Eccl vi
fili memorare nouissia tua
et letnu no peccabis unde
denem ep xn aors ta reui

ante oculos debet esse quia
 inueni dicitur vixi et que de
 derat tunc fortuna peregr
 Crastini si adierit deus leti
 recipere ille beatissimus est et
 securus sui possessione qui tra
 stina sine sollicitudine expe
 ctat unde cum fortiori et carce
 constituto dicitur ut fugiet No
 luit fugere sed remansit ut
 duarum rerum grauius metu
 hominibus adimeret mortis et
 carceris hec sunt quoque via domini
 quas ambulare debet et eas
 digne subdit quod in eis gradie
 di ducatu ostendit pro quibus
 propheta vix orabat Quas tu
 as domine demonstra mihi et se
 mitas tuas edoce me hec
 est via ambulare in ea non de
 clinantes ad dexteram neque ad
 sinistram per viam eius fidei tur
 rimus ad dei contemplationem
 ad ebreos per fidei intelligentiam
 apta esse secula verbo dei ut
 ex invisibilibus visibilia fieret
 per scientiam et cordis munditia
 ratio ad beatificatorum visionem
 quia bene mundo corde quoniam tunc deum
 videbunt antequam per scientiam
 ad dei cognitionem quod hec est vita
 eterna ut cognoscatur deum verum
 et que mystici istam viam
 Job 11 hec ergo via tripliciter
 digne dux facie scripturę elo
 quium quo dicitur Digne via domini
 que fuerunt verba tota vix re
 uerentis in principio posita

In quibus verbis sic introductis
 duo tanguntur primo vite recti
 tudo quia vixi ecclesiasticus
 debet per exemplum suum subditis
 ostendere quod tangit cum dicitur di
 gite via domini quia propheta ora
 bat digne dices Digne in respe
 ctu tuo via mea per vobis
 Secundo tangit obedientie promp
 titudo quia debet deo et eccle
 sie sic se reddere quod tangit cum di
 citur Dominus ei obediens est
 iuxta illud subiecto esto domino
 psalmus 36

Dimissis 2º dicitur primo et
 ultimo quod in vobis promissis tangit
 vite rectitudo quia vixi eccle
 siasticus debet per exemplum suum
 subditis ostendere ad eos em
 permet alius forma in se ostendere
 qualiter alios in domo domini
 oporteat ambulare oportet
 siquidem regulatum esse vixi eccle
 siasticum et mille ut una dicitur
 oculos habere ut subditi vita
 speculari prelatorum imbuti
 feruoris virtutum operibus
 imitantur unde beatus Gregorius
 in pastoralis dicit pastor debet
 esse operans precipuus ut grex
 a voce ipsius more quod sequitur me
 lius per exempla quam per verba gra
 diat hec Isidorus in libro de
 summo bono capitulo xxxviii non de
 bus ducatu suscipe qui nescit
 subditos transire vite melio
 ris viam neque ei ad hoc quod
 prestat ut subditorum culpas
 corrigat et ipse vixus ipsius
 unde si quod per enormitatem
 vite se non dignum prelatore
 existimat locum eius quod dignus
 est occupare non presumat na
 ta nobile et tam sanctum est sacer
 dotum nomen ut nulla vicio
 nota maculari se sinat non
 edificabis inquit dominus dauid te
 plu quia vir sanguinis hoc est vi
 rorum es tu Si ergo quod ad
 sacerdotum ascende prohibet
 quod erit de illis qui exempli
 primarie subditos corripuit et
 inuitate per caritatem facie
 in vicia pertrahunt sed adhuc
 videtur amplior eos expe
 ctat quod necdum non habet scien
 tia legum divine sed etiam sapie
 tia doctrina a se repellunt
 tu inquit dominus per osee prophetam
 repulisti a te sanctos et ego
 te repella ne sacerdotio fun
 garis osee 4 de hereticis cum
 iuncto unde Isidorus libro 4º
 super regum dicit Ignorantia
 presiderum vite non congruit
 subditorum Si ergo est pasto
 res datus est in luce gerit

per vi
 macta

doctores uerbo et opere tumba
quid sapientu plus traxit ex
moribus fornicatis qua ex uerbis
Sed qualiter lucebit q' agunt opa
tenebrarum tenebre namque luce
non comprehendunt. **Job 1** et qui
male agit odit lucem deos dele
consilium. **hec** uita pastorum et
ignorancia causa est et occasio
iterum omni Ecce oues perit
et pastores an stupescunt non in
uit et in non potest esse pastor
excusatio si lupo oues deu
ret et pastor nescit de igitur uis
quid Ecce multi perit in iustitia
te et nullus pastorum uigilat
super grege suo plorans plo
rat ecclesia et lacrima eius in
maxillis eius non est qui consolatur
ea ex oibus caris eius quoniam filii
quos enutrit spernit eorum
et subamittit et defensionis
uelamine facti sunt ei in misericordia. **Non**
est hodie aliquis qui ea defendat
et suffragatur ad unitatem reducat
unde quisque uis suas tenebras
gradat si perirebat. **Memor**
tre 2 **Quo** obtinuit in furo
re suo dominus filia syon perire
de celo terra inclinata est et non est
recordatus stabellum pedum suorum
in die furoris sui populi sunt hodie
qui ponant se murum per domum
domini per peritiam nostram sublati sunt
de medio sit quod hodie tu fletu
per dicit ecclesia Abstulit omnes
maiores dominus de medio mei
uoluit aduersum me tempus ut
coteret electos meos. **Cruciatu**
clamat ad deum pro uidua
et non est qui corrigat ea. **in** in
sanguine omni de pastorum manibus
requiet. **Exel** **de** **de** **de**
Inestimabili pastores fac come
dunt butyrum extrahunt lacrimas
se operunt quod transu est occidit
et edunt quod egrotum non sanat
quod infirmum non corroborant
quod fractum non consolidat per
ea audite pastores uerbum domini
Ecce dominus per **Ezechielem** **pheta**
Ego igitur requia sanguine de ma
nibus uestris non misit athena
namque lux et typhani tibia et
vini in omni die facite et

et opus dei non aspiciunt nec
opera manuum suarum considerant
et ob hoc nec uolunt intelligere
ut bene agant. **Nobiles** fame in
eunt et multitudo populi sui are
fat propterea dilatant infernum auras
sua et aperunt os suum absque
ullo timore. **Dalet** **etes** **uiru** **sui**
ad bibendum uinum et fortes
ad misedu ebrietate trahunt
iniquitatem in uiculis uanitatum et
quasi uiculu plaustrum peccati
iustificat ut saltem iustificari
sint ipsos pro muneribus
et iusticia iustorum auferunt
ab eis propter que et alia que non
considerant eo quod oculos habet
et non uidet nec dirigunt uiam
domini sed uiam iniquitatis de qua
per prophetam dicitur **hec** uia illorum
stabilis prope est. **Paucorum** **et**
quod absit ueniat tempus quo deus
in nouacula conducta radat ca
puta pilos pedum et barbas
uiscerum et ne propter infirmitas
negligentias prelatorum et sa
cerdotum uita pompatorum enor
me et scandalorum ueniat dies
ultionis domini exercituum super
omnes colles libani sublimis
in super omnes ecclesias et super
omnes quos basan et super omnes
colles electos super oem terram
excelsas et super oem murum
electum et auferat ualidum et
forte omne robur parum uirum
bellatore iudice propheta ariolu
et senem et principem super. **Et**
omne siquid caput languidum
et omne cor merces dicit siquid
populus et iudas condit quia
lique uorum contra dominum ut per
uocaret contra se oculos sue
maiestatis. **Quia** **ipsi** **ergo** **ha**
bet **operam** **boni** **digne** **uia**
domini **strutem** **uias** **nras** **grat**
et **quidam** **ad** **dominum** **tre 3**
sequi **ueritate** **diuine** **a** **malo**
deformata **reformare** **citate**
uigilate **super** **grege** **uobis** **co**
misso **erata** **corrigite** **ignaros**
instruite **exemplum** **bone** **uite**
alys **ostende** **citate** **a** **uanta**
tibus **abstmete** **uos** **iuste** **iudi**
cate **pace** **et** **cariuare** **diligi**
te **et** **ad** **unitate** **uos** **reducite**

sollant suis consuare gratia
dei ut exposit pueriat ad glo
ria sempiterna qua

Quod pro statu et ymitate ecc
lesie et p osima opoz fac
donabz bas pro statu ecclesia
suo et seculari reg nu pro
Reuerendissimo dno nro archi
et oibz potissimibz cariss psti
regni huius pro toto clero ut
digne mistret i officio suo p
dno nro Rege electo ut deus
det sibi gratia sapientia et
iustitia ut fiat et possit
iustu iudiciu face et rege
plm sibi subiectu i pace i
laude et honore dei pro to
ta militia et nobilibz regni
vnoqzqz profecto et patientibz
suis ac benefactoribz et pro
ciabz i purgatorio existen
tibz ut exaudiri mereant i
hys a dno vnoqzqz dicat
tua pat nost

1226 po Epistamas
i lant Smodo

In noie domi nri ihu cristi
q e via veritas et vita

Spm feruetes dno fientes
scit ad hos vñ et lectu
e i hodie diei exla
Secundu beatu Bernharou
i pmo septio de aduetu Be
neralis e huano generi im
feria triplex quot qz ei sum
degetes i regioe ombre mori
infirmitate corporis i loco
temptatio si diliget attedio
triplicia hoc itomodo misera
bilit labora Na et faciles
sums ad seductu debiles ad
operandu et fragiles ad re
sistendu Si ei differne volu
ter bonu et malu decimur

si temptam face bonu et iustu
desim si conam resiste malo
decimur et seperam a deo q et
si i nobis libez vigeat arbi
triu et ad opz miquat nobz
sufficiat ad bonu tamen assu
ge no possim nisi a gra pre
ueni et adiuu Deus ei loqt
sine me nichil potestis facere
et ita nec assurge ad bonu
nec stare i bono aut facere
bonu possis sine ipo p qd
ap dca et scilicet consueuerit
ab ipo pncipiu facere no solu
fmoms sed et itenof Alioqn
frustra laborat qui sibi non
imitur Antiquos namqz phos
igenis floruisse et studio pfe
cisse celebris apud omz est
opinio Ad res ei na fere i
comprehensibiles studio et ex
ercitatioe eis via fent igemur
Na mudu dimest sut celu suis
regulis subiectu nature
uarias scrutati sut causas
et vniuersitat opifex deferat
quoda sut oculis cotemplati
sed q i huans viribz itumue
runt moperunt qz bellu gre
dei de vigore ratiois ofide
tes et ideo derecti sut du
allenatet et dicetes se sapi
entes stulti facti sut et ob
scuratu e hys cor eoz ad
ho 1 p lxx di c 1 v Alluigne
qm superbis deus resistit hu
milibz aut dat gratia pme
per quito In figura huius
legit tñ reg 19 q helie
dixerat dñs Egredere et sta
imote tota dno et ecce dñs
transit et spūs gradis et
fort subites motes et co
terans petras ante dnm et
no i spu dñs et po spiritu
comotio et no i comotioe dñs
et po comotioe igs et no
i igne dñs et po igne sibilu
aure tenuis et ibi dñs vbi
ei reuelatu e helie q dñs
no e i spu supbie no i amo
tione ipatencie aut i igne
cupiditat sine carnalis co
muniste sed i sibilu aure
tenu i itaquietate dñi

et parate consue. Eayt ut exp
losa om uamitate. Quia actus
stabilimentu sit ipse qui e alpa
et o. In humilitate mentis nostre
matre ois gracie pmito salu
temo dicetes Aue maria

Spu feruētes dno fūctes
ubi supra. Semete mporu
rabie que iusto dei iudicio i
detrimētū fidei catholice et
vntatē ecclesie tepestuosiss
vndiquaqz austrexit procel
larū turbimibz cōsiderati
quid aliud mēte tractandū
in si dolendū occit. qm tato
amariore ista pūgit doloris
aculeo. qnto pūmora ex hys
malis fidei catholice distīma
formidat euenire. et eo am
plius quo mporu feruor co
tinuo se exēdit. ita ut non
sit locū ubi doloris et pūm
materia nō subesset. Si nāqz
ispia ad oriētē vnde fons
lūmis uēit. Ecce pūes nob
mūnat occasu. Vbi i distīsa
domi tūta decerpit i partes
Si vsh austri mēt aspectu
vnt. Ecce auster grauis et
magnus et qd ex nob sustine
poterit illū. Si ad aqlonē
et quid refrigeri. ubi pūm
angelo sedes sibi ponē et
esse equalis altissimo pposuit
Si uero ad occidētē videte ne
bula qua tigit tota tūa. vñ
diqz fissurē. vñdiqz hostes
vñdiqz pūcula i plurimis
locis strages et bella. In
ois penē msione et lamiēta
Si ad ea que itra scāz eccle
sia gerūt. ubi amplior pax
esse debet aspici. Ecce mat
scā ecclesia miserabilibz co
fecta gemitibz. afflicta pres
suris. repleta sanguis. sic
peccatis exigētibz exposita
e causui et ruine. ut filij
eius filialis amoris imemo
res rupto fidei federe. isur
gūt mīpie oīa matre. et
cōstitutū tūce dñi nō parte
t. e. cā scā nō uere. r. mat

ergo precibz orat lacrimis. fle
tū pulsat. si forte sit qd eio
pūgat. iūris. si appareat qd
cōsulet. ea ex oīs caris eio
Sed reuera obmutuerūt omz
imo et hñ qui ipaz defende
di officiū susteperūt facti vi
det esse mīa. uota uaticiniū
phete. Tre. Et horū utiqz
maloz. causa potissima. vita
clericorū scandalosa. Secūd
beatu Aug. i l. de vita xpi
ana. nō em subrepsit scisma
i ecclesia dei. si auaritie iqs
et ambitionis feruor nō ita
lūisset. nō cōtepnēt cēsurā
ecclesiastica. si iter ecclesiasti
tas personas vmo fiet amor
et feruor spūs ad bonū. nō
fiet adeo vita laicorū deformis
si vita clericorū cēheret ex
emplate. magis essent i car
itate feruor et ad creatoris
obsequi itē. si i sacerdotibz
esset spūs feruēs caritatis et
reuerētia ad obsequi dñe ma
iestat. Et ideo plus uolēs
ex nob exemplar facē vnt
qd alij itūctes via igrediat
salut dñi nob. Spū feruētes
Sēp sit dno fūctes. Est at
sit exstima colligit. iqs
quadruplex. ignis huāne ma
licie. mudanē miserie. tēpta
tiois dyabolice. et dilectiois
caritatie. ex quo igne quadri
plex quadruplex feruor pro
cedit. Est itaqz feruor huāne
malicie. qui personas pluri
mas presēt i statu ecclesia
sticō. nēd i seculari dāna
bilit denorat. cuius existioi
pheta copatēs clamat. mōc
hom speculatoris. Noel. pmo
ad te dñe clamabo. ignis co
medit speciosa desēti. s. de
ricos. et flama succedit oīa
ligna regionis. i. omis peccato
res. Et ex hoc igne procedit
feruor. Sūpno. quo se pecca
tor eleuat cōtra deū. sic sū
tilla fornacis succēse pūpēs
i altū pūz. 19. Stulticia ho
mīs suplatat gressu eio.

qd cora deu feruet feruor ei
 concupiscencie stelerate cor hois
 feruente facit et per uarias
 cogitationes et inuidas affec-
 tiones cuiusqz diffudit sic
 olla buliens que pre ueheme-
 ntia caloris totu eicit et aqua
 intra se qdeta nunc iferis nunc
 superis uehemet reuoluit
 Del sic mare ebulies tpe te-
 pestatis qd qeste nescit Nsa
 xl feruente facit qd ollas
 profundu maris i cor peccatoru
 pfund pte reuoluit
 fremitu malicie amara pte
 feruore et inuidia carnal
 concupiscencie no de hoc igit
 feruore dicit apd certu est
 ei qd hoc feruore s malicie
 feruores absorbebit igs rebe-
 ne reuoluit sic dicit
 Amos 4 leuabit uos i con-
 tribis et reliqas vias i ollis
 feruentibz Est et alio igit
 mudane miserie qui pluri-
 mos ta nobiles quia igno-
 biles uehementi ardore iten-
 dit Qut ei sic plubu uel ali-
 ud metallu qd stat ad ardo-
 re igs liquefit uel sic pa-
 lea siue stupa que stat ad
 itedui igit ad nichilum redit
 nichil oino sustine volentes
 modica rruete aduistate de-
 ficiunt Cui xxi stupa colle-
 cta sinagoga peccat et co-
 sumand cor flama igs hoc
 e aduistas tyalis sic qz con-
 plet i eis illud Nsa i forti-
 tudo tua ut fauilla stupe
 De hoc igne procedit feruor
 combustiois qd sic igs aburit
 silua sic aduistas tyalis
 auaroru congregatio Unde
 si comburit domo dicit dicit
 se exustos pte nimia cor ad
 heretia quia reba transitoria
 adherere videt De hoc fer-
 uore dicit nob xxi feruor et
 fremes absorbet terra adusa
 uero feretes equmnt dñs
 subuelameto siue consolatio
 protegit et abaduistate co-
 bustione defendit sic bono
 inuigila qui post ratione

emplastru inuigila dolores
 apponit feruor illud tobie 2
 post tepestate tranquilu facit
 et hoc e qd dicit Cui xxi de
 hore aduistate sustinete pro-
 teget subtegit illis a fer-
 uore s tyalis miserie et
 seqt et i gla requiescet qd
 quanto amplius aliq aduistate
 et abiectione sustinuerit tato
 maiore quiete et uberore
 gloria i futuro possidebit
 Est etia alio igit teptatio
 dyabolice Snt ei dyaboli tep-
 tamenta sic tela qda ignea
 cora genis huani mirabiliter
 inflamata ad Exe vii In
 oibz sumetes scutu fidei i
 quo possit oia tela nequissi-
 mi ignea extingere De hoc
 igne procedit feruor apponit
 ois qd ei appligit hore
 feruor igit materialis ta-
 tu appligit aiaz flato dy-
 bolice suggestiois unde flato
 eius taqz flato venenosi ser-
 pent qui aera corripit uel
 sic vety vres qd tpe uire
 deficiat ifiat et consumit nob
 xl De naribz eius procedit
 fama sic olle succese atz fer-
 uet dñs at descedit solet cu
 suis i feruore teptatiois sic
 angelo descedit cu tribz pue-
 ris i caminu fornacis ardet
 Daniel 3 Et pte hoc dicit i per e
 Nolite pegnari i feruore qui
 ad teptatione vobis sit taqz
 aliqd noui vobis acciderit
 sed omicutes cristi passioibz
 gaudete qd dicit sustine
 debet patet ex quo dñs
 nostru teptatu esse cognos-
 cit et plurima passu i car-
 ne Est et alio igit dilectio
 icne siue dñe caritatis De
 quo dicit luce xxi Ignem veni
 mitte i terras et quid uolo
 n ut ardeat car vni fortis
 e ut mors dilectio dura sit
 iferno emulatio lapades eius
 lapades igit de hoc igne
 procedit feruor deuotionis
 et coteplatiois i vris per-
 fect i quoru meditatio

qui illuc ad inspiratione loqu
nois dñe liquefiut sic fluit
tera a facie ihs qe forma re
tinet cuilibet ipressiois aia
ei iqt mea liquefita e ut di
lecto loquut e Jan v Talibz
ei libet appz dñs et libet
colloqt sic amiq Sic di gen
v m de abraha cu apparut
dñs i qualle mabre sedeti i
hostio thabernaculi i ipso fer
uore diei Ecce q appz dñs hu
milibz qd notat i uio i co
ualle qui loco tñm e appz
gteplatio qd notat cu di
mabre qd interpretat prope
ritas appz quiescentibz conde
di sedeti appz sensus suos cote
uores custodientibz conde di
q erat i hostio thabernaculi
q prohibere uolens subigredi
noctura appz diligentibz con
fudit i feruore diei Nite fer
uor papue dz esse i sacerdoti
bus qui feruere debet igne
deuotionis qui exire dz i fer
uore predicationis et inflamae
corda auditoru igne stymz
gteplationis sic faciebat ille
de quo act v m Erat appol
lo edocto via domi feruens spu
loquebat et docebat diliger
ea que sunt ihu hinc igit fer
uori dilectionis diuine ite dñe
ualet ei ad consuatione fidei
ad fuga vici et ad acquirend
discretionem vtiut De pmo dñ
beatus Bernhards i ho de
coceptu mundi si videris hoie
i bonis opibz strenui et fer
uore gñsano hylare vige i
eo fide no dubites dubia te
nes vite illis argumeta De
secundo dñt bñs Greg i mo
ralibz Iustor mens qñto
ab exterioribz abstracta cope
sat tanto aucta infimis infla
mat et quo magis ardet eo
ad dephededa vicia amplio
lucet De tercio dñ Bernhards
sny Latina coto discretionis
absq caritat feruore iacet
et h uor uelentes

discretionis tepameto preceptat
hoc igit feruore vno quibz no
stru arde debet et meditari de
supms hoc ei feruore trena vi
lestut et dñt basilis i regla
cui auditate celesti aia flagras
ipi amori copulat cu i tedus
degēs de celestibz et supms
uigat meditat cu sz feruet
spu caritat et ideo vos pre
feru vii ecclesiastica sup spu
feruētes dño seruētes que
fuerut iuba i pñcipio collang
posita

In qbz ubis sic product ap
ortat vros ecclesiasticos ad
duo Primo ad vite honesta
consuacione qñtu ad proximu
cu dñt spu feruētes semper
sup feruor ei spūs qñ acti i
manēs pñcipiu e exterioris
honestat Secundo ortat ad re
uerēte cultu suut qñtu ad
deu dñ dñt dño seruētes
ei ei soli seruendū e Deut v
Dñs deu tuu adorabis et illi
soli serues Quantu ad pñmu
lucet vncuiq fidelu necessa
ria sit consatio honesta vñ q
nolo pñpue tame splendescē
debet i statu clericor quoz
qñ iperitu vlgz laicor po
sitos sibi coipit solet pro qua
litate moru imitari pro ut de
dñt beato Crisost tractas illud
act v m Quis saluator i die
palmaru vñm uemēs pñmo
itrat i tēplu sibi sic iqt
hoc erat bonu media ut igres
sus ad ifirma ciuitate sanada
pñmu ad origine laquoru ite
deret Na sicut de tēplo ome
bonu sic et ome malu proce
dit qod medico qñ pñmu igre
dit ad ifirmu de stomacho dñ
interrogat et cu opone festi
nat qe si stomacho sano fuit
totu coru ualidu e si ac dis
syntas fuerit totu corpus
ifirmu erit Ita si sacerdotu
itegru fuerit tota ecclesia
floreit si ac corruptu fuerit
om fides e marada Et pau
lus iqt Quicadmodu cu

videtur arbore pallente folijs
marida intelligi qd aliqua
culpa sit in radice Ita cu
videris plm disciplinatu et
irreligiosu sine dubio cogno
scit qd sacerdotu no e sanu
Hec ille hoc autem configit tri
pliat videlicet negligendo de
bita correctione scandalizan
do p debita actione seducto
per pestifera suasionem pmi
faciunt pigri et mercenarij
Scdm mali operarij tercia
lupi et falsarij pmi neglecto
res secundi corruptores terci
subversores Illi no sanant n
malu dedit istu ifirmat et
bonis obice ponit sed ultio
directe mortificat et bona s
uertit Dni pmo q merce
narij et neglectores peccat
boni occasione prebet ne
gligendo debita correctione
De qba Nos v mercenarij
videt lupu uenire et fugit
qd mercenarij e Est at mer
cenarij ut ait Gregorius omelia
euangeliorum pmi qui lucra
aiat no querit tiens como
dis ibnat placidus honore
gaudet tyalibus lucris pascat
impesa sibi ab hominibus reue
rentia letatur Ille ergo videt
lupu uenire et fugit lupus
uenit qm per seuitas malorum
boni tubulant Sed merce
narij fugit qm ut ipse qere et
comodu suu habeat alios
tribulati pmittit fugit itaqz
ta remote qntu distat tribu
lacio a qere et anima nra tps
mercenarij saltim no plus fu
geret qm lupu uenire vi
deret Sed protholor ad fla
tu uerbi ad aure somni ad
solas tuas tytam minas
multi fugiunt fugiunt itaqz ut
ait bns Gregorius no mutando
locu sed subtrahendo subsidu
fugiunt qd iusticia videt et
tacet fugiunt etia dereliquendo
iusticia ne pdat pecunias Co
tra quos exclamat ppheta
Isa 12 No ascendistis exadule

neqz opposuistis uos muni pro
domo domi Adici secundo plm
scandalizati per debita clericali
actione si ei corrupti bonos
mores colloqa praua p corp
p quid faciet exempla et vita
scandalosa In dicit Augustinus i li
de pastoribus ois q male aut i
cognatu coru qba positi est
qntu i ipso e cu a quo attendit
occurrit unde ait v dicit dñs
Vos estis sal tre q si sal eua
nuerit i quo saliet quid e
sal qua viri ecclesiastici et re
ctores quoru doctrina et vita
bona condici sunt ois rustiat
ne viciu sorde putrescat
et feteat Sed hoc sal nris
tybis hea nimis euaniunt
et ideo ifatnatu e ut uel
condere ul a corruptione pfluat
no ualeat qm ei clis ut ait
Adam pphen sit effectus cui
deles affatu medares habitu
seculares gestu itopositi vita
luxuriosi actu inpy et sba
natio scitatur nomine derogat
discipline ut ia sit sacerdos
qd plus dicit e Sane cor
rupti se mutuo clerici et
plus Cu ei clerici videtes
aliqua uanitate malicia ut
iniquitate qformat se laici et
dicit se esse bonos n possit
resiste illi cotra videntes
abistis crepit sibi hec licere
unde Gilberto sup Cantica
ffato e iqt sacerdos sit plm
ut licetia plus sit sacerdos
fiat mudo se clerici toformat
et qui in mudo sut errore sui
mo sat usute et mino ve
recude tuet exemplo mutans
se ad uicia aut iformat aut
fouet exemplis pastores et
pli seculares et redigiosi
promptuaria plena snt hui
eructaria ex hoc i illud aut
turpis aut tepide qusatio
spiritu pestilente hec ille
Hosius aut hac salis ifatua
tione ex duobus signis cogno
scere pmo qd ex pli fetore
Si ei melior condicio v

odor sic nre sed quos p malū
exemplū fetere sentis cogniz
sentire fetore corū et de ma
lū de nobis *ysa* 22 Inter
facti corū promittit et de cada
ueribz corū ascedet fetor et
tabescet mōtes a sanguine eoz
Inisti promittit dū a prelatz
de morte aīarū nihil curat
fetor de cadaueribz corū asce
dit et mōtes tabescunt qn s
dutorū malicia etiā ppositos
ignat et confudit ut tā i pia
qm i illorū salute procurada
deficiat. Scdo cognoscat i
tuatione hūz salis ex eis
cōsulatioe sūnde *mt* v Ad
mchilū ualet sal i fatuatu
misi ut cōsulcet ab homibz
et videte hāc cōsulatioe
q tā mltū repleti sumz de
pccatōe q facti sumz i ob
pū et idcirco om pō ob
pū habundatibz et despect
eo superbis uir dūtu pbe
ps 122o *Sūp* quo dicit *Greg*
Nazaren i libro de vita ur
bana Cū hū qm honesti uel
religiosi videt i plebe adūz
quēz pā de sacerdotibz uel m
stris dei culpabile qd uel re
prehensibile ab hīs qui supra
doctrā nostrā fabricat audi
cūt exetabulū qd ēminat
accipiūt et qd iā de vno cre
diderūt illud de oībz sentiūt
ita ut fū sumz theatru i
ecclesia et abiecti hōibz per
ome tēpō et i omi loco i pla
teis et tabernis i cōmuni
et cōciliis etiā pūq ad ipā
scenā qd cū lacrimis dico de
ducim et ab impudicissimis et
turpissimis hystriombz deri
demz *hec* ille et ob hoc clēu
sumo opere attēde debet ne
sint alys lapis offēsoz et
petra scādali et occasio pec
cadi *cū* ut dicit beato *Greg*
i registro tot mortibz digni
sunt quot perditionis exē
pla i subditos tūmētūt
ob hoc ei ut nōt dō an i clē
de et et honest

clēu deferūt i capite signū
regni et suo nōie profiteri
videt diuinū mīsteriū sua
q cōsura testificari se esse cō
templatores celestiu archanz
pfecto scandalizat mētes sim
pliciu et iporū corda sauiat
dū eos delicto iporū officio
viderūt luxuria fedari fore
sibz caus et negotiis secula
ribz plusq diuinis mīsteriis
occupari *sermte* caput nūq
nō sit *hec* turpis mutatio
studioz ut qui sacris medi
tatioibz deuotis orōmbz de
beret dei beneplacitū et ipia
mīsteria iqrere celos arden
affectu penetrare mēte q
supnas māstiones reuolue
salutare aplos choros pbe
tatu cōtemplari martiz ad
mirari triumphos stupē pul
cerimos ordines angelorū
nūq omībz hīs oībz nō ue
ret mānare se turpi stultiti
a sathana maxillari ad obe
diēdū i toto carm ad satisfā
ciēdū gule et vētri sensu
sequi intellectū postergare
nūq igit exutoz aquat non
deducūt ocli *hec* vidēdū
qualit cū hēma se cōtine
būt a gemitu cūdo q ob
stratū ē aurū mutatoz ē
color optis dīstī sūt per
uaria vicioz studia lapides
stuarū i capite om plateaz
Reuera qā sic agis et acti
tamz desēnt ira dei i nos
ēnt scissa ecclesia regna
regibz et rectoribz sūt orba
tā pestis fames et gladiū
sepe plurimos deuorat de
fuit cōsiliū seru persone
ecclesiastice nūc vberabo
et uerbis afficiūt nūc
mortibz trucidat bona eale
suarū raptōres deuorat q
i uastitate hostili ut uisto
dei iudicio puniat d clēu
i quo deliquisse videt *Sūb*
iūxi tercio populu dei san
dalizari per pestifera clē
toz suasioe hū ei dūcte
mōtificat et bona sūtut

De quibus Ezcl 2. Increduli
et subuersores fuit tunc hoc
at oli fuit factum hereticorum
sic et nunc Sed heu factum e
etiam i opus multorum qui fide
les autumat ducere ppheta
Isae xl v m penerunt stru-
ctores tui destruentes te
tunc fuit structores ecclesie
nisi rectores ppheta huius profe-
cto tunc destruit quodo vias
ad celu secundu euangelium
acta lata astruit quodo
grauia peccata ebrietates
comessationes rapinas et ce-
tera huiusmodi nulla esse dicit
imo laudat Quis audire de
structores quoniam iquit ppheta
laudat peccator i desiderans
ate sue et iniquis benedicit
ps 118 v m Clerici et qui cu
talia operantur vnde et so-
licitate habet desiderat quodo
de peccatis tractare conuenit op-
negare scriptura vel puertere
Errores vel forsitan hereses
asserere et dei ueritate in-
mediatim commutare oportet
etiam eos alios bonos viros
q eis non quinnit p detrac-
tione i cordibus hominum occide-
nisi velit confundi aut uelut
terres reputari An non de-
struit qui raptores eccle-
siae oppressores pauperum
et quicunque magnis delictis
et forisfactis imersos et cen-
suris constructos promptissime
extra ecclesie forma absoluunt
lenissimas et pene nullas pe-
nitentias iungunt sic qz facilita-
te uenire licentia tribuit de-
liquendi de vita et ho cle-
rici x p m qm Est iusta
contra tales de iqt ppheta
qui consumunt puluillos s om-
nibus manu et faciunt cer-
uicalia sub capite vnde
etiam ad capiedas aias et
tu caperet aias ppheta mei
viniificabat aias eoz et vi-
labat me ad ppheta meu p
pugillu ordei et fragme-
rans ut iterificeret aias

que non moriuntur et viniificant
aias que non vniunt mentes
ppheta meo credenti medantis Ezcl 12
Ad quorum confirmatione loquitur
beatus Gregorius i pma omelia
i hec uerba Nihil fratres
carissimum puto magis iudicium
quod a sacerdotibus tolleratur
deus quoniam quodo eos quos ad
aliorum correctione posuit dicit
de se exempla prauitatis termit
Ecce scandalizantes quoniam ad se
tudu quoniam ipse peccamus q per
tata coepisse debuiamus Ecce
negligentes quoniam ad ppheta
Considerate quid degegeritis agitur
quodo lupi pastores fuit Ecce
substitutes quoniam ad rectorum
Et quoniam hec mala heu inualue-
runt et tempus est ut qui quasi
fuit ad dominum non autantur qui
fuit ppheta ordinetur ad rectorum
dmes qui substituti reuocentur
ad ueritate plaga namque quoniam
e oibus que uenit ex hoc q
stato cleri multiplicauit e de-
formato quod euenit ppheta re-
missu feruore spiritus i uirum
ecclesiasticum et autione a
seruicio dei q non fuit spiritus
feruentes et domino seruientes
et tantum de ppheta

Secundo oritur apud i perpheta
premissis viros ecclesiasticos
ad reuerentem cultum fuit
quoniam ad deum Et si ei ois cre-
atura rationalis astricta
sit ad seruendu deo quoniam
illud seruare domino it more
ps 2 Sacerdotes in ppheta
alios item debet esse obse-
quios dominis qz i forte om-
nibus uocati fuit ppheta qz peccata
comedunt et ppheta tu signu
pfectos sit se exhibere fuit
act iu iudicium suu apud ge-
nitiu misterium meum honorabo
sed plurimum fuit q misterio
suo vituperium faciunt et fre-
quent fit uicio prelatorum fuit
di Ecce p Scdm iudice ppheta
sic et iudice cio om

Princeps qui libent' audit uba
mendaciu omis mists bt m-
pios quoru misteriu detesta-
bile et vituperio dignu p-
qd dicit ap 2^e cor vi nem-
dantes ullaz offensione ut no
vituperet misteriu nostru
omisteriu at seruoru xpi q-
les sut viri ecclesiastici dz
esse triplex debet ei exerce
misteriu dispesatoris mter-
cessoris et expugnatoris
ut i hoc misterio totu expe-
dat qd e fortune nature et
gracie sic ei secundu doctna
apli erit dno seruientes
¶ Summo igit exerce debet m-
steriu dispesatoris ut bene
dispeset bona tyalia sibi cie-
dita furtu et ei et rapina
committit sibi retinendo ult
vitu et regumetu qd pau-
peru e quoru deberet esse
dispesatores ut dice possit
illud i ad thio v gras ago
ei qui me confortauit fidele
me existimas pones i mste-
rio ad hoc naq faciedu dz
nos mouere remuneratio
qua prestolant futura lia
ei vnoqzqz nostru ad hoc
faciedu fit sit astricto ex
debito deus tamen remunerat
parato e si qd id fecerit si
delit ad hebre v no ei iusto
e deus ut obliuiscat opus
mri et dilectionis qua osten-
dist i noie xpi qz mstrat
fns et mstrat hmo dispe-
satois figura precessit i no
seph patriarcha gen xlv
q iussit mstris ut impleat
sacros fratriu suoru p que
significat prelati ecclie qui
ad hoc ordinati sut mstra
ecclie et dispesatores ut
fratriu suoru mebroz v-
xpi impleat sacros hoc ut
dicit Bernhardus i lio de co-
teptu mundi pastedo doctro
orato et exemplant vne
de ut sit de illis de am

dicebat ap 1 cor xv i m-
misterio storu ordinauerit
se Sed heu hodie malos bt
dispesatores ecclia q bona
eio i remediū aiaru a fide
libo concessa dissipat et bona
fortune cu storu consumit
Alh ea auare qsuat exp-
a lenombz consumenda bona
nature corumpit vicijs et
deformantibz bona gracie
no communicat casti fidelibz
Sacramenta ecclesie idigne m-
strat viatoribz iterdu ebri
iterdu peccat grauibz cap-
ti et i confessi ac sine deu-
tione mterdu sacramenta te-
pestine mstrare negligit
moriētes sine viatico dere-
dere pmitētes penitēcias
idistretas penitētibz augut
uerbu dei predicare negli-
git deliquētes no arguit
uano motu concussit mō per-
cussit adulant i ecclesie p-
sonalit no residet dīna offīcia
suis tēporibz agere negligit
latus se i actu et habitu at
moribz illiat qformat ho-
ras canonicas irreuerēt ne-
gliget et iduote oplet ebra-
etātibz formicatioibz detra-
ctioibz comensatioibz et mē-
dacijs uacat tps datu ad
penitēdu p uanitates consu-
mūt usurarios fenos libe-
exercere pmittūt Synodi-
centes sūt suis superioribz
¶ In pntia excommunicatoz di-
uina celebrat cum occasioe
sepius irregularitate tūcūt
denās et obuēciones alioz
sacerdotū sine hatis ordine
de mātibz latorz i sui et
corū iteritū accipiūt ex
empla pntiosa pue actio
i subditos tūmūtū Ecce-
stias uinosas corū cure cie-
ditas no reedificat habet
misterio dīno vestes for-
didas vasa pauca cu vno
acestete et putrido et pane
grosso et furfureo missas
celebrat opa pnetatis m

pauperes non exerceat quod egrotum
 non sanat quod contractum non
 consolidat quod denarium non redi-
 tit sicque infideliter agunt officium
 suum nec merentur diu dispensa-
 tores sed dissipatores et
 ideo dicit apostolus 1 cor. 4. hic in-
 querit iter dispensatores ut
 fidelis quod inueniat paupertate
 fideliter dispensatum inuies de
 his sacerdotibus sic negligenter
 viuuntibus dicit Bernardus
 in libro de consideratione monachu-
 rum est res gradus summi et
 animi summus sedes prima et
 vita prima lingua magis loqua
 et manus odorata summo multo
 et fructus multo multo quibus
 et actus leuius reges auctori-
 tas et mutas instabilitas her-
 ille homo vni ecclesiastici si
 diu velit summi dei debet ex-
 ercere ministerium pugnatorem
 sive uictoris ut bonos defendat
 et malos puniat ad hoc vni
 dei minister est tibi in bonum et se-
 quitur dei ei minister est videtur in ira
 et qui male facit sed qui multum
 figit se esse ministros iusticie
 et non sunt sic et ipse sathanas
 transfiguratur se in angelum lu-
 cis in cor. 11. non mirum si ministri
 eius transfigurantur uelut ministri
 iusticie et ideo eis dicit sap. 11.
 cum esset minister regni illius non
 recte iudicasset non custodisset
 legem iusticie et sequitur subito
 ergo et horrende et cito appa-
 rebit vobis quod quid iusticia nescit
 abesse in actibus iusticie si dicit sed
 etiam ab ira a quolibet suada
 est De qua dicit beatus Augustinus 10.
 in de ci. di. 2. 1. heretici vniuersi
 iusticia esse dicit ut obedientiam
 homini animi corpori ratio at-
 tunc etiam repugnantibus impet-
 ul subigendo ul resistendo at-
 ul ab ipso deo petat et imi-
 gratia et uenia delictorum ac de
 acceptis bonis gratiarum actio
 persoluat heretice vero vni
 ecclesiastica si diu velit serui-
 domini exercere debet officium iter-
 cessorum oratio et sacrificia offi-

cedio pro populo quod quid et ipse
 pro nobis exercitum et exaltat
 ut sit et exemplum prelati eccle-
 sie ad ebreos vni habens potestatem
 quod resedit in dextera sedis marie
 stat exaltat sicut minister et ta-
 bernaculi ueni quod fuit deus et
 non homo et quod adhuc teneat
 dicit apostolus 1 cor. 11. vni uelut
 bulum et altare prostrabat sacer-
 dotes et leuite ministri domini
 dicentes parte domini parte populi
 tuo et ne des hereditatem tuam
 in obprobrium nec domnetur et nati-
 ones modo autem et affectus ipso-
 rum tangit donec in solutate ministri
 altaris ingredimini cubate in sacro
 ministri dei nostri heretici sunt ergo
 obsequia seruorum dei que exibe-
 debat dominus adque orat nos
 apostolus dicens spiritu seruantes domino
 seruantes heretici autem scire debeo
 quod dominus in uult ut ei seruiant
 in mundo uase in munda manu et
 in munda habitu heretici est primo cor-
 de pura operatione et honeste
 sua confessione et quod quod est in suo
 suo satisfactum quantum ad affectum
 quantum ad operationem et quantum
 ad confessionem uult ipse dominus in
 ut in eis ministerio habeat uasa
 munda heretici est pura corda quas
 et sordidum displice solet oculis
 magnatorum in uasis imundis
 et sordidis liquor infudit pre-
 ciosus propter heretici dicit etiam 2. qui
 timet dominum parabit corda
 sua et in conspectu illius sanctifica-
 bunt animas suas ipse quid est quod
 itruet cor nostrum et ideo nobis
 formidandum est ne si fortassis ad
 mensas suas uasa imunda nos af-
 ferre contigerit tunc sue indigno-
 rituram prodeo dicit apostolus in
 cor. 6. emundemus nos ab omni
 inquinamento carnis et spiritus per
 faciemus sanctificationem in timore
 domini optima attenderet ministri
 modernum temporis seruantes domino
 illud quod dixit dauid 1 reg. 17.
 in scriptura panes propositos
 in fuga necessitatibus si de muli-
 eribus agit sepe per ipsum dominum
 nos ab heretici et in munda tunc est

Porro hec via polluta ē sed
 et ipsa ſanctificabitur hodie i vobis
 ſi ſic dicebat de vobis p̄p̄s
 q̄nto magis diceret de vobis
 alienis. In quo patet q̄ dñs
 nō vult ſibi ſuū vāſe ſordi
 do et iniquo ſed puro et ſcto
 qd̄ inuit. i. ad thi. l. nō ei uo
 cant nos deus i immundicia ſi
 i ſanctificatione ut ſciat vnus
 q̄s q̄ vāſ ſui poſſide i ſancti
 ficatioe et honore. Cui ei ſe
 emundauerit ab iſtis erit uos
 i honore ſanctificati. 2^a ad thi
 ſcdo. Vult etiā dñs nō ut ſer
 uiamus ei i mōdis mālō et
 polluti. De q̄b̄ dī. iſaē l. ix
 Iniquitates v̄re diuerſerūt iter
 vos et deū veſtrū et peccata
 v̄ra abſconderūt facie ei⁹ a
 vob̄. man⁹ ei v̄re pollute
 ſūt ſanguine et digit⁹ veſtri
 plem ſunt iniquitate et p̄t̄ h̄
 dī. Exodi x. v. ix ut ſit placu
 bile ſacrificiū ſanctificet offerenti
 man⁹. Vult etiā dñs nō ut ſer
 uiat⁹ ei munda veſte. hoc ē ho
 neſta conſanctioe. vult quippe ut
 ſit ſui ſui antequā erūt de ſa
 m̄bra dei peculiari. oſtenderūt
 p̄m̄ioſū exēplū per conſanctioē
 honeſta. ita nūc ſemetipſos
 oſtendat. puros et mūdōs per
 ſit conſanctioē mores hone
 ſtos. ad ro. vi. Sic exhibuiſtis
 mēbra veſtra ſunt imūdiat⁹
 et iniquitatē ad iniquitatē. ita nūc
 exhibete mēbra veſtra ſunt
 iuſtiat⁹ i ſanctificatione. hoc ē in
 ſcitā conuerſatione. i. petri. i.
 ſecūdu ei qui nos uocauit
 ſcitū ut et ipi ſit ſit i om̄i
 conſanctioe qd̄ figuratū ē Exodi
 ſanctifica illos hodie et
 cras lauet q̄ veſtimēta ſua
 ut ſit parati i die tertio. 3^a
 dies p̄nt̄ miſerie. Scdus q̄
 et tertio glorie. Si igit̄ eſtis
 miſtri dñi i ſorte. 2ª uocati
 ſit ſp̄u ſeruientes dño ſeruien
 tes dño ſeruientes nō dñabō
 nō mūdō nō carni ſed ſoli dño
 De q̄ noſue p̄m̄. Abſit a nob̄
 ut reliquamus dñm et ſimā

eſt grauiſſa que ſuēt nō pre
 ſtat regeſ. Nēme x. v. ſeruient
 dñs alienis die ac nocte qui nō
 dabūt uobis regeſ. Secūda ſer
 uito ē uaniſſa que ſuēt nō
 dūtat ſed ſpoliat dicēte p̄pheta
 Dormierūt ſompni ſui et
 nihil inuenerūt om̄s viri di
 uitiarū i mālō ſuis. Tercia
 ſuū eſt uiliſſa. ſunt v̄
 carum. cui ſuūt h̄ quorū deus
 uet̄ eſt ad philip. 2. que ſer
 uito ē mortifera. ad ro. vi.
 Si ſecūdu carne uixerit morte
 moriem̄. Quarta uero ſuū
 ē digniſſa. ſunt uidelicet
 dñs qui ſeruos ſuos dūtat i
 vita. cuſtodit i morte. et p̄
 morte perducit i regnū. De
 p̄mo p̄. ad x. v. h̄ quida
 p̄gre proſiſtes uocauit ſer
 uos ſuos et tradidit illis bo
 na ſua. De ſecūdo iſaē l. 2.
 Seruus me⁹ es tu cū tranſie
 ris per aquas tecū ero et flu
 mina nō operiet te. De t̄no
 iſaē l. 2. Seruus me⁹ es tu ſi
 ſapia te. qd̄ fiet q̄ndo exui
 fueris ab hac corruptibilitate
 et ſiuitute p̄ti. ad ro. vi.
 Nūc at liberati a p̄to ſui at
 ſi deo habetis fructū veſtrū
 i ſanctificatione ſine uero in
 vita etnā. ad qua nos perdu
 cat deus per ſecula benedictio
 Ame

1. 2. 3. 4. i. quinquageſia i
 calisti i. conſanctioe
 Andree epi. p̄m̄

In nocte domi n̄i iſa. cuſti q̄
 eſt via ueritas et vita

Quam p̄is imēſa ſapientia ſe
 p̄t̄ nō ſplendēs lumine ac ief
 fabili maiestate decora cuſto
 iefus ſit etne legis imperio
 ſuma regit ut etiā extrema
 nō deſerat ſed cū equalit̄ ſit
 illi cura de oib̄. celū t̄a q̄
 regēs ſubter om̄s celos ipe
 conſiderat et ſup̄ t̄e timorē
 ciuitate iſa.

sacrosancta, videt catholica Ec-
 clēsia cuius nō ē savorū quadra-
 tura sed virtutū cōgerie stru-
 ctura cōsistit i eorū sublimita-
 te cōcedēs qm̄ hāc ei petra
 custos de suo habitaculo para-
 to respexit ip̄a, ineffabili di-
 spositiōe stabilitēs sup̄ seipm̄
 edificauit se qz vniū lapide
 ei angulare cōstituit fūda-
 metū ad euidentioris firmi-
 tatē robur i stis patribz ca-
 tholice doctrine vniū alia ei
 fūdamēta substernēs ut i mō-
 tibz fūdata, scissimis et si dē-
 dū experiret cōuictū impetū
 nullū tamē uereret vniū di-
 spediū ut adūso eā n̄ porte-
 reri p̄ualeret Custos ei edi-
 ficat et rator ei q̄ mūdū
 perse cōdidit et eū p̄ se regat
 nec eget extēsiōis questis
 auxilijs ad regēdū qui non
 egit ad cōdēdū sed ip̄e solū
 regim̄s et gubnatiōis ē p̄ncip̄s
 qui creatiōis exiit solus
 auctor Ad cuius sine ip̄o custo-
 dia structura p̄ frustra edi-
 ficātes alij labore assumeret
 frustra custodes ceteri vigi-
 larēt q̄t go hūc structūe
 quā sui sanguis effusioe fū-
 dauit iūctūse stabilitatē et
 ueritatē infallibilis ac extel-
 se sue potestatis i terris dāt
 cōstantissā, fiducia dāt apl̄is
 p̄mēis ip̄is rectoribz quos
 custodes ei et pastores ac
 eorū successores p̄tēfices ec-
 clesie uolebat Ecce ego uobiscū su-
 usqz ad cōsumationē sēcl̄i et
 rursus rogabo patre et alij
 paracletū dabit vobis et
 maneat uobiscū ietnū spiritu
 ueritatis et rursus porte isēi
 nō p̄ualebūt adūso eā ecce
 iūctūsa stabilitas Cū uene-
 rit spūs ueritatē docebit uos
 omēs ueritatē ecce ineffabilis
 ueritas Ad cuius ligauerit
 sup̄ trā erit ligatū et i se-
 clis Ecce sup̄ omēs q̄ extel-
 potestas ut
 ip̄e capu
 stabilit

et sumas reuerēda uiriditōe
 dispositiōe sacramētōz et
 defensione fidei catholice po-
 testate Ob hoc ip̄i reat hūc
 structure fūdamēta solidissā
 catholicos v̄t p̄tēfices q̄ ea
 per exēplū uite irrep̄hesibi-
 lis et p̄ tibi sane doctrine suis
 sustineret humeris et lateribz
 essent qz fidei quē ē forma
 quā uiuificat ecclesia strenui
 defensores Sūt quos ē p̄ncip̄s
 Reuerēda pater ad tā statū
 extelū diuina uocatiōe uocato
 qui hūc ecclesie regēde p̄e-
 ficit et eiū m̄stērio ac pa-
 storali offitio cōsecrat Et ideo
 nō sit incōgruū qd ad eiū p̄e-
 tmeat offitū et quō eū in
 domo dom̄ quā gubernadā
 suscipit oporteat cōsari offi-
 uisū ūbū qd̄ scribit i ad cor̄
 13 Caritas nō querit qe sua
 sunt Pro gratia spūs scti in
 petrada salute Agne glorio-
 sa, matre sumi pastoris dice-
 res Ave maria

Reuerēdi et venerabiles pa-
 tres et dñi ceteri qz v̄ri claus-
 simi et istignes Exyēcia de-
 cete docem̄ qd̄ rex regū et
 dñs dominatiū qui prodigia
 facit i celo sursum et i terra de-
 orsu omnipotēcie sue operat
 iudicia ecclesia sua p̄ varias
 substitutiōes p̄tēfici mirabi-
 lit̄ inmonat noua semper pro-
 le fecundās et sic semū eiū
 sua v̄tute cōsumēs ut hys
 qui i ip̄ius regie militauerat
 ad etnē felicitatē trāuū eiū
 tāt filios suscitēt ip̄aretēs
 et i noua ifanciā senectā tñs-
 ferat vetustate Sūt cetera
 sc̄d̄ i cōp̄rehensibilia diuine
 dispositiōis iudicia et iūstiga-
 biles vias eiū magne mise-
 raciōis esse crediū argumētū
 q̄ sic a tedio sollicitudinū et
 tura momētaneae mortis cō-
 ueniū n̄cedēssarios

sue substituat ut post uestimonia
 fletu letitia matutina succedat
 et ecclesia sup patet obitu de
 substitutione filii cosoletur. Sicut
 diebus hys nouissimis inimicus
 euemisse i quibus pastore huius
 ecclesie nuper rebo huiusmodi
 exempto huius quoru iterat con
 uenientes i omni gra spiritu pa
 rati i ipsos pueniente et forma
 canonu regularu obsequata p
 te dnm que i presenciam odis
 nris videmus i potestate huius
 ecclesie dignissim elegerunt
 qui dono dei anabus singulis
 huius dicit pastor optimus esse
 debet adeo ut i ipso impletu
 videatur dictu heremae Dabo
 uobis pastores iuxta cor meum
 qui pascet vos scientia et doctrina
 Jeremie 2° et illud pmi Regi 1°
 Sustitabo sacerdote fidele uiu
 cor meum et anima mea faciet et
 edificabo ei domum fidele In eis
 ei electione clarissima oia con
 terunt que i electionibus canonis
 sunt fluada

Ad hoc ei qd qd digne pstat
 i pastore aliam ecclesie requirit
 ut pmo eligat electo humilit
 humiliato cogat coatto con
 firmet eligat per gratia hu
 miliet per consuetudine cogat p
 ecclesia confirmet per debite
 exanatione industria Audi elec
 none gratuita Elegit dauid
 seruum meum oleo scto meo un
 xi eu Dauid iquar sonu meum
 i quo vides penitentie sacrificiu
 mansuetudine corporale usq
 ad attrituissimu mentu humilitate
 usq ad stupore homi et obsequiu
 auditu n Regi 1° p 1° pietate
 ita ut mori uellet ne plebis
 extimiu sequer n Regi ult
 et pmi palippomene p 1° Audi
 humilatione eis ego su iquit
 dauid aut que domus p 1° mei
 ut fia gener regis hoc e ut
 assumat dignitate tan regis cor
 ecclesia qua p 1° p 1° et suo
 redempte sanguine debeat guber
 nare Audi coactione compell
 itate ad nuptias et
 xxv Non ut fiat sponsi sed

eius comesales sponas ei uno
 e Pastores uero sut sponsi co
 sorte de hac coactione lex civilis
 dicit Ita casto et humilis nris
 typis eligat epas ut locoru
 quocunq puenierit oia vite p
 integritate p 1° nris no p
 p 1° abambione debet esse p 1°
 ut querat cogedo rogato re
 cedat iuitato effugiat sola
 illi supstaget necessitas exu
 sandi profecto ei digno e sa
 crament officio nisi fuerit or
 dinato iuito

Audi confirmatio 1° xv Ego
 pro te rogavi petre ut no desi
 na fides tua et tu aliquando co
 uersu confirma fratres tuos
 loqr dñs petro i iuis locu
 succedut sumi potestates qui ha
 bet ceteros potestates confirmac
 ut sit ungetu qd e i capite
 cristo descedat i barbas aaron
 et consequet i ora uestimeti
 eis Quid e qd solet confirma
 toribus mnti decreta ut postu
 lationes ab eligendis et exa
 minat ta electis qua personis
 fieri gratuite confirmationes
 si tame is qui presencio est
 als canonice sit electo si mor
 grauitas si lraz peritaz et
 honestas vite ipm comedabile
 reddut si misteriu eis gratia
 deo et homibz credat acceptu
 si ututu i ea fulget ista que
 admodu i pmi dno heueredo
 pte qui ab etate teneat ututibz
 claruit Et ideo ad huc statu
 digne meruit sublimari Is
 et ston beati aug 1° li 1° de
 ciuitate dei Dignu e alio pre
 ssti qui se i actioibz ututu ex
 ercet etia si reperit idoneo
 ad predicand Erit at prelato
 et qlibet ab eo missu ad predi
 cand idoneo secud aug 1°
 de anchora i li 1° de ecclesiasticu
 potestate q 17 articulo secudo
 Si p eu veritas fidei no per
 uertit si p eu madatu eccle
 sie no cotempnit si per eu per
 catu accusatioe dignu toto co
 natu fugiat si p eu nouu vi
 uedi rita no ibuit si p eam

uerba dei delectabiliter audit
 si per eam caritas proximum non
 spernat. si per eam operibus bonis
 mundi gloria non querat. Ne
 dicat aut debet per propria
 lia scilicet ueritate euangelii
 benignitate cunctis deformitatem
 culpe formositate gratie pre
 mium bonorum supplicium damnationis
 sit ei et eo erit caritas perfe
 cta que non querit que sua sunt

Quarta secundo quod perueniens
 ecclesie postquam electus fuit
 humiliter per consuetudinem De quo di
 citur per prophetam Antequam glorificetur
 quod humiliter tunc ei vere humiliatur
 electus quando metu concipit ex
 dilectione dei et edificatione
 concipit ex dilectione proximi
 et in dubio constitutus ita se re
 currit ad examinationem suam et
 puritatem suam aspiciens et quod
 ita expedit videtur obediunt deo
 ad suspensionem officii unde
 dicit Ecclesiasticus vii Sapientia
 humiliati exaltabit caput
 eius et in medio magnatorum co
 stituetur enim faciet Unde in Gemma
 metu concepta ex dilectione dei
 a domino mittebat et tunc ne mitti
 debeat humiliter reluctatur Gemme
 primo Unde isidorus in humili
 tate edificationis appetitum
 rias ad officium predicationis
 te se obtulit dicere domino tunc
 mitte et ille Ecce ego igitur
 mitte me Isaac in super quo
 dicit beatus Gregorius in registro
 et habet vii q. i. in scripturis in
 abusque extremis diuisa vii pro
 dunt sed non a diuiso dilectionis
 forte manant Duo quippe
 sunt precepta caritatis amor
 dei et proximi per actum igitur
 vita prodesse cupiens Namque
 officium predicationis aperit per
 contemplatiua vero Gemmas amor
 conditoris sedule ibere de
 sideras ne mitti ad predicationem
 debeat contradicit quod ergo lau
 dabiliter aliter expauit Hic ne
 tante contemplationis lucra loque
 do proderet ille ne dampna stu
 diosi operis taceo sentiret si
 hoc in peris est subtiliter intell
 is a recusat ut non

testatur et is qui minus voluit
 per se per altaris calculum pur
 gatu videtur ne aut non purgatus
 adire quisquam sacra mysteria
 audeat aut que summa gratia
 eligit superbe sublimitatem spe
 contradicit Hec ille respondens go
 quod et fugiendo et assumendo
 pastorale officium metu concipit
 si in fugiendo non assit superbia
 temeritas non in assumendo am
 biosa voluptas Solet ergo
 dicit electi electorum consecrantes
 nec ambiosose consensio non superbe
 resisto sit ei si in hac humilitate
 perficitur ecclesie sit in eis per
 fecta caritas que non querit
 que sua sunt

Tercio electus dum humiliatus fuit
 per consuetudinem cogatur ad suscipi
 endum pastorale officium non co
 actione violenter De qua dicit le
 uiticus xviii in quales isidorus
 quod macula tale sustineat cogatur
 non sanguinolenta prout consanguine
 nei procurat suos consanguine
 os in ecclesia promouendi ad
 balat vi tuncque voluit pla
 cere in carne huius cogit uos in
 tidi cum tamen dominus ut dicit beatus
 Hieronymus non filios monasterii suorum
 fores principatum instituit sed
 nosse bonos alterius tribus suc
 cessore in principatu populi esse
 volebat ut ostenderet dignitates
 in ecclesia non ex carne et sa
 gine sed ex vite merito conse
 crationis vii q. i. moyses non ex
 coactione superba et temule
 ta in petri vii pasce quod in vo
 bis est grege domini prouidentes
 non coacte sed spontanee secundum
 deum neque turpis lucra gratia
 sed uoluntarie neque ut domina
 tes in clero sub forma facti gre
 gis ex animo ut cum apparuerit
 princeps pastorem percipiat
 inmarcescibile glorie corona

Sed hec coactio origine habere
 debet aut ex amoris diuini
 uehementia aut premii excel
 lencia aut superioris obedientia
 De vii dicit Ecclesiasticus 31 Qui co

surge emedio et nome et ref
rigerabit te multu manducat
qui opera xpi i se reuoluens
multu feruore amoris contigit
sed euomit et refrigerat cu
ardore itra conceptum exteri
p operatione ostendit i subueme
do proximo unde qdaz refu
geru fructu perapit ex quo
no medioit delectat

De secundo scilicet premii excel
lencia di maria vi Coegit ihs
ostede discipulos suos i nau
ut pcedet cu In nauim asce
dit q ecclesia regit unde di
scipuli nobis vltio ad iesu
navigio uenerunt qui singu
las ecclesias reuerit petro
aut totalit se misit i mare
cu datu e rege totu orber
Dicit aut pcedet custu qnd
ante aduentu eius secudu q est
terribilis faciat fructu ut re
apiat excellens premiu p la
bore luce xpi qd putas e fi
delis dispesator et prudens
que constituit dñs sup familia
sua expont hugo i sup ecle
sia ut det illis tutia mesura
illis id est suis qbz plo tenet
qm aliens iuxta illud pme
ad thimo vto Si qd suoru et
maxie domesticor cura non
habet fide abnegat et e i fide
li deterior pr quod di piz
xxv Diliget agnosce vltu
peccatoris tui et seqt i lura
sup oia sua constituet cu pre
mii excellencia qd pastores et
pontifices pro suis laboribus
sunt habitari

De coactioe aut pr superioris
obediencia di Gen 19 Cu cet
mane angeli coegbat loth
dicetes surge tolle uxore tua
et filias tuas tolle uxores
tua i ecclesia cu p fide pre
ficeris ad regedu ear pasto
rali officio De quo i die tre
medi iudicij redditus es di
structissaz ratione pro quo si
remissus et negligens fueris
etc debet is sen

et fidelis fueris sperare debetis
etna pma q felix pncipiu na
stans ecclesie q felix poteru
pontificu tpa qnd coegbat pre
lati ut ecclesias assumeret no
queretes dignitates p impressio
pncipiu de quibz sic p impres
sione dat dicit Osee octauo
regnauerut sed no ex me no
p electione conspiciat no per
promissione tpalis comodi aut
sanguis affectione De qbz Ne
me xpi m arcebat et ego no
mitteba eos no loquebat ad
eos et xpi pphetabat sed pre
ficiat ecclesie solo nutu di
uino De qbz di Amos vi
Nunq i fortitudine nra assu
pimus nobis cornua et pr h
grade ptinebat i ecclesia fru
ctu tunc ei dictu erat q epi
scopatu desiderat bonu op
desiderat spme ad thimo 2o
Et hoc ideo dictu erat q epi
tut erat pmi qui pro custo
ad mortis suppliciu ducebat
ut ad id exeplo suo pro aug
mento fidei catholice teteris
imitaret et qnto magis spme
bat pontifices pmo tempori
tato magis crescebat sic filo
isrl i egypto Exodi 1 et sic
isti itendeat labori corporali
ita illi labori spiritali ut
seruaret suu nomis congrua
interpretatione Epus em sup
itedes di unde dicit bñs
Aug expones illud apli Qui
episcopatu desiderat it et ha
bet vii q 1 Qui episcopatu it
exponere voluit quid sit episto
patu nome e operis no hono
ris grecu ei e nome atz ideo
e uocabulu qz ille q presiat
supitedit cura coru gerens
stipos quippe iteno e unde
Epus si velimo latine super
itedes dice possu ut itel
ligat no se esse epm qui p
esse dilexerit no prodesse
hec beato Aug ubi supra
Et beato Hieron lio no cot
Dommanu dicit Epus presbit
et diacon no meritor noia
lit sed officior no ei dictu e

Si quis episcopatu desiderat
bonu gradu desiderat sed bonu
opa desiderat eo qd i maiori
ordine constituto possit si ne
sit occasione excedendi habe
bitu. Verumquid e qd iusto
dei iudicio iterum contingit solet
ut iuxta merita ppi pastor
det. Et dicit beatus Hieronimus
i ca. Audiat e ta et q ubi ex
emplificat de saule que utiqz
dus elegerat et rege fieri ius
serat sed qm no secundu dei
voluntate sed secundu peccato
ris ppi meritu fuit electo
negat eu cu sua voluntate ul
consilio constitutu dices fere
runt sibi rege et no pme ppi
tpe et no p solui meu. In
de Job x x m Qui regna
re facit ypocrita ppi pcta ppi
et iudicia li m de sumo bo
no t x secundu merita plebiu
disponit vna reoru. Trascite
ei dno tale rectore ppi su
supiat quale pro peccato
meruerit. Et Eusebius tra
ctas illud apli quo predi
cabat nisi mitteret. Dicit
sepe dus malos predicatoris
malis mittit ut vtrorsz p
vtrorsz qz danyet ppi malicia
autem rectoru ppiator et sa
cerdotu no debet ipis debita
honor et obediencia subtrahi
ut dicit modern heretici
imo mali rectores prelati et
sacerdotes honorandi sut et
debet eis obediencia exhiberi
tu apud eos sunt uera et
purissima sacramenta retinet
ei dignitate etia si sit vite
perdite. Et dicit glo sup
illud adhebie x m Obedite
positis vris Na tpe cristi
sacerdotes qui i morte filij
dei conspirauerat peiores
erat Sodomus et tamen que
cuqz dixerit vobis facite
cristo iussit obediencia exhibe
re. Et x m queruqz dixerint
vobis facite. Iussit eis ho
nore dibtu exhiberi. Luce
x m. Sic ostendite nos fa
ctis donbo. Super quo dicit

beatus Aug. i libro de bap
tismo. Nunc sodomite et ethi
opi gentiles erat peiores
ergo iudei quibz dus dixerat
tollebaris erit Sodomus i
die iudicii qua vobis. Et qbz
pheta dicit. Iustificastis So
doma i i coranoe ad vos in
iustificata e. Nunc tñ sacmēta
diuina que apud iudeos erat
quales et tñ erat talia erat
que dus tpe suscepit et ad
ea celebranda leprosos quos
et tpe mudauerat misit. Et
beatus Aug. Et beatus Cu
sosto sup. Mat. i ope mysto
melia xl dicit. Sic autu
de terra eligit et tra reliquit.
Sic audientes doctrina susti
piat maloru sacerdotu et
mores reliquat ut frequen
ei de malo procedit doctrina
bona honorat. Naqz prelati
scdm beatu Thoma 2 2e q
t n ar n. No ppi excellen
tie vtut sed ppi excellen
tia dignat secundu qua sut
mista dei et i eis etia tota
communitas honorat. Cu presut
quibz quicunqz malis detra
hedu no e. Sodomus x m dno
no detrahet glo i sacerdotibz
et ecclesie rectoribz q po
pulis pncipat. Ruina ei ciui
tatis tñm euenerat ppi iho
noratione sacerdotu. Teneo
m facies sacerdotu no ex
suerunt neqz sensu missi sut
et glo imo deu i suis sacer
dotibz contempserunt nec deu i
eis reueriti sut. Ideo facies
domi diuisit eos i a facie
domi diuisi sut q per orbe
dispersi et merito qz sacer
dotes qui despicunt et con
tempnunt magis rei sut qua
dathan et abiron ut dicit
beatus Cus li. m sui dialo
gi. In canone etia dicit dnm cui
aspirat qui cu i suis sacer
dotibz persequit m q i. Nulli
dubiu ipis ei datu e nosse
mysteriu regni dei i quibz
debet esse iuberio caritas o
que sua sunt.

Dicitur quarto qd' electos post
 qua huius et cu' ratione de
 qua supra consenserunt confir-
 mados e' queadmodu' preses
 dñs reuerenda pat' e' p' sede
 apostolica confirmata et hoc
 qd' i' eligendis fuit idoneitas
 et p'tas i' electioe veritas
 i' vita electi scititas i' fama
 electi claritas et i' subdit
 hylaritas de electo fuit
 iqua i' eligendis idoneitas
 et p'tas quia Collegiu' h't
 sibi prelatu' elige' de Electioe
 c. l. xi. dicit opus h' aut
 qui sūt de Collegio eligere
 debet beatu' Hieronimu' sup
 libro leuitici cu' q' prestantior
 e' qui omi' v'tute eminentior
 i' quo nichil sapie nichil sci-
 entie nichil destit' industrie
 sed assit ois multitudo scilicet
 assit ois congregatio scilicet
 congregatio v'm q' l'uer
 ergo fuit etia i' electioe ve-
 ritas qd' a maiori parte capi-
 tuli electo a qua d' fieri
 electio si omis nequit i' vna
 scititia conuenire de electioe
 quia p't et cu' consilio sapientu'
 p'p' v' dissipat' cogitationes
 ubi no' e' consiliu' ubi vero sūt
 plures consiliiarii confirmant'
 fuit etia i' vita electi scititas
 put' exgestu comit' ta iterum
 i' m'et' purificatioe qua exte-
 rius i' corporis exequatione
 De p'mo dicit p'horu' eximiu'
 me aut p't innocentia suste-
 nisti et confirmasti me i' con-
 spectu tuo ietnu' De secundo
 iudith xiii. Confirma deus
 isrl' et respice i' hac hora
 ad opera manuu' mearu' fuit
 etia i' fama electi claritas
 et i' subdit hylaritas et gra-
 diu' delectatio Ecclesiastiu'
 xl. Edificatio ciuitatis con-
 firmabit nome' Ciuitas est
 ciuiu' vntas quoru' gaudiu'
 de electo p't edificatioe
 mltu' ostendit confirmatioe
 spuale et diuina acceptatioe
 qd' i' modis qui dñi sūt

mibus assumptis ut pro hōibz
 constituat' i' hōibz que sūt ad
 deu' ad offerendu' dona et sa-
 crificia pro peccatis ad ebie v'
 Debet naq' assumi ex hōm-
 bus nō ex rebz insensibilibz
 ut sit immobilis et acridiosus
 sit ille de quo Zach. xi. O
 pastor et ydolu' deliquēs gre-
 ge sed ex hōmibz ut sit la-
 boriosus et mobilis hō em-
 nascit' ad labore Job v. nec
 debet assumi ex reptilibz ut
 sit cupidus et auarus cui dicat'
 id genen' mō spectore et ue-
 re repes sed ex hōmibz ut
 sit liberalis et omnipotenti
 se tribuens Dicit ei Tullius
 lio p'o de officiis cō vñ qm'
 ut preclare scriptu' e' a platone
 nō solu' nob' nati sumus orto
 quoq' nri parte pia veditur
 parte amari atq' ut placet
 ston' que i' terris gignunt'
 ad usū hōm oia creau' hōies
 aut hōm causa esse genera-
 tos ut ipi iterse alii alii
 prodesse possit Nō etia assu-
 mi debet exumēt' ut sit lu-
 xuriosus et lasciuus De quo
 ieme v'lo eque amatores i'
 ferias emissarij fūi sūt sed ex
 hōmibz ut sit mudo et casto
 sit ille qui dicit p'me Corp'
 vñ. Volo aut omz hōmies
 esse sic meipm' dissipat' ei sa-
 cramenta purissima Ideo mudo
 esse d' h'ac l'v. Quidam q'
 fert vasa domi Nō ex feris
 ut sit crudelis et iracundo
 sit ille De quo Ezech. xix.
 Tulit vnu' de leunculis sed
 ex hōmibz ut sit mansuetus
 benignus et iustus hō ei e' al'
 mansuetu' natura p'nde p'p'
 xl d' bene facit aie sue p't
 misericors qui aut crudelis
 e' p't quos abiit p'tqd' etia
 ab eis spernit' et p'tas ei
 sit declinior et breuior Et
 dicit seneca tyrannoru' exera-
 bilis e' et breuis p'tas Nō
 ex p'istibz ut sit guloso et
 horax qui sepe habet abu-
 ore sit sacerdotes ut qui
 irabat teplu' et deuorabat
 uā Danielis xiii sed ex

hominibus ut sit abstinentes et
 sobrios quia et ut dicit beatus
 Hieronymus libro primo contra Iovinianum
 in Epistola sua scribit per usum ne
 cessitatis non est nature debitum
 sed vitii voluptatis unde
 ad titulum 20 dicit Sobrie et iuste
 vivamus in hoc seculo ne fre
 na laxet voluptas unde
 dicit Iulius libro primo de offi
 cio victor multo quod corporis ad
 utilitatem referat et ad vi
 res non ad voluptatem quoniam ubi
 adest voluptas non potest esse
 prudentia secundum Iulium libro 1
 in quo Iulianus non ex vola
 ntibus ut sit elatus et superbus
 Job xxxix Nunc ad preceptum
 tuum eleuabitur aquila et
 ardens ponet modum suum sed
 ex hominibus ut sit humilis et
 socius Nam homo sibi ipse sociabitur
 Ecclesiastes xiii unde Hieronymus
 in humiliano tui in medio
 tui et Iulianus est uetustate
 totum publicum quanto superius
 res sumus tanto nos geramus
 humiliter quia ubi humilitas
 ibi sapientia promittitur xi Non
 ex angelis ut sit temptationem
 expectis sed ex hominibus ut sit
 at copati et misereri homo ei
 indigens misericors est per
 xv misericordie ac merces
 est maxima et ut dicit Lactantius
 in libro de uero cultu Dicit ei sit
 magna est misericordie mer
 ces cui deus pollitet peccata
 se omnia remissura si audieris
 ique preces supplicas tui et
 ego audiam tuas si miseris
 laboratum fueris et ego in
 tuo labore misericors quod ma
 xime promittit ad platum et ut
 in hoc sit imitator dei cui
 propter est misereri unde Ge
 nera libro primo de clementia
 ad Nerone Si de placabiles
 et equi delicta peccatum ne
 statim fulminibus persequantur quoniam
 to equis horis homines prosequi
 nati animo exerceant imperium
 Debet ergo prelati prosequi
 ut huiusmodi virtus emineat vir
 tutes quod significat per istam

que in consecratione recipit que
 breuitas omittit et vixit secundum
 regulam apostoli tradita per me ad
 Iohannem mo et per via prebeat sub
 dicit sic quod respectu subditorum
 ut exemplar cooperando Exodi x
 y y Inspice et fac secundum ex
 emplar quod tibi in morte mon
 stratum est ut forma in conspectu
 per per vito forma facti gregis
 et liber in cognoscendo Iacob vmo
 sume tibi librum gradum ut
 lux instruendo dat vo et dos
 est lux mundi ut speculum in
 re Iacob i copabit viro
 consideranti vultu natiuitatis
 sue in speculo et per regula
 in diligendo ad Galat in quoniam
 tunc hanc regulam secuti
 fuerit pax super illos

Antequam ergo heri qui sunt eccle
 sie regende proficere respice
 te ad omnes differentias posi
 tionis Ene ante est vite in
 fere breuitas post te est de
 flectorum peccatorum infinita plu
 ralitas aduersus prospera
 oblectat a sinistris aduersus
 perit Super te est Iudex ter
 ribilis singula distructe ex
 ammad infra te est gehenna
 horribilis continue rannad
 Surge et ambula gradum et
 restat via labor dissolutus
 exilis datus si recte egeris
 premium boni pastore habebis
 si quod tua negligentia tacetur
 imitate torpore vel dissoluta
 latrocinio de grege tibi commissi
 perierit si mortui deformi
 tates in subdit te tacite inu
 luerit si fides per te remissa
 defessa fuerit tunc illud ve
 etiam quod comminat dicit ore
 Ezechielis pastorem gregem
 domum dispergetibus se se
 pascibus et non oues vocato
 es a domino sit Aaron qui per signum
 virge floret ad imperium
 domini pontificatum accipit
 Numeri xviii que yga ger
 mant floruit fructum et
 on a prestat

spualit' i te esse debet. Ver
vga et secundu pe de zba itel
lignit' deliquenti correctio pzo
vxo n' spurga tua et baculus
tuus i per flores honesta
consano. Eam vxo m' flores
mei fructus honoris et hone
stat' per folia uerbi dei pre
dicatio pzo pzo Et foliu ei
no defluet per amigdala
firmoru compassio i ad zbe
sa v suscipite firmos

Compati aut debes subdit
tus secundu bonu ut habe
as eos i corde seu iter mystica
ad diligendu. Job vxo Sic
dilexit me pat et ego dilexi
uos. Secundo i ore seu iter la
bia ad oradu hominoru i me
moria uiri semper fimo i ora
tioibz meis. Tercio i pectore
seu itra ubera ad nutriendu
i Cor pzo. Quarta pmo i cu
sto lat potu dedi uobis non
estis. Quarto i gremio seu
iter genua ad consoladu. Psal
e vxo. Ad ubera portabim et
sup genua blandiet uobis.
Quinto i brachia ad supportadu.
Psal e x l. Pastor grege suu
pascet i brachio suo congrega
bit agnos et i sinu suo leua
bit fetas. Ite portabit. Suppor
tare aut debes eos nedum
uane doctrine predicatione
sed et i aboz ac necessitatu
corporaliu sustentandoe. Unde
dixit beato petro ad Cleme
te, successore suu. Clemens
si taqua oibz preesse volue
ris singulos prout potens
uua et singulos resera qd
singuloru omis custi solli
titudine portas het. vxo qd
Clemes. Supportare et te
ipm debes ut te i stitate
et uirtutibz exerceas. Epus ei
Estote scti sic ego sanctus su
Estote scti p imitatione sicut
ego sctus sum p essentia leui
tan p i x. Sanctus i qd debes

facia diuinoz secretoru ma
lachie n labia sacerdotu custo
diut facia et lege exquir
de ore ei qd angelus domi
exerituu e ppter amonior
diuinoz madatoru. psalmo. In
tin facit angelos suos spiri
tus et mistros suos igne ure
ter ppter mundicia castitat' aut
vxo n' In resurrectione non
nubet neq nubet sed snt scti
angeli dei ppter exemplu splen
dide consanoz. Act vxo. Intue
bant' uirtu ei taqua uirtu
angeli ppter custodia domi
gregis pzo p c. Angelis suis
i pastoribz madant de te ut
custodiat te grege tua i oibz
vris tuis. Si igit secundu po
siti uocato es sctis oia tibi
cooperabunt' i bonu prospera
ad timore adusa ad amorem
pcta petrata ad humiliane
i prosperis eris cauior i ad
uersis patientior i recordandoe
peccatoru i oculis tuis uilior
Inpedito feruencior. In alioz
compassioe promptior. No cu
mulabis tibi thesauros i mte
ritu no ditabis consanguineos
i eoru et tue aie periculu
Non edificabis ecclesia i san
gimbo conferebo beneficia eccle
siastica consanguineis et psois
indignis. No delicias pfluas
No sequeris oblectamenta et
pompa seculi. Sed tuu officiu
erit ut fide catholica et li
bertate ecclesie pro uirtutibz
defendas errores extirmines
discordantes ad concordia re
ducas. Iustu iudiciu exerce
as pauperes reficias. Vidu
as et pupillos ab oppressioe
tyranoru defendas. ppro pe
reuntibz cu lacrimis oces. In
doctos doctos et miseros con
soleres. Snt oculi tui super
domos uiduaz egeciu aures
tue ad clamores oppressoz
uociferantiu. Odor tuus super
ifama et ruina exatui os
sensus tui i laude diuina
et edificatioz proximi ordi
net. Totu tempus i laude di

et i fructu ecclesie expedat
Noctes duces insomnes vigilis
 uacando et orando. Dies du
 ces i labore uacando alijs pjs
 operibus. Nullu tempus ocio
 ludo iutili finoe aut quacumq;
 iordmata uoluptate ducat.
 Sed omi tpe erit oradu aut
 legedu aut negocia ecclie
 tractadu seu predicacoi aut
 alijs pjs operibus immorad.
 Dia cu consilio guntate et
 deliberacoe facies Spualibus
 itubet toto sollicitudinis stu
 dio bonis temporalibus curam
 impedit sine negligetie te
 dio Dia i diocesi tua spua
 lia et temporalia sine uicio
 summe et cuiuscuq; labis
 macula sed cu omi puritate
 procedat. Oib; erit equus
 omi ad te uenientu benignus
 auditor. Nullu a te irosolatu
 recedat. Sermo tuus erit
 sale i prudentia condito. uerq;
 grauis modestu. no turbu
 lectu raro maxia quippe ut
 ne du i prelato sed et in
 quolibet. Roie e uboru pau
 ritas grande uero uirtu ser
 mois loquacitas. Dicebat
 ei ille Romanor prudens
 sumo hactho de quo dicit
Iulius i fine libri de Gene
 rtute. no eo nemo uir me
 lior nato e q uirtute pma
 puto esse copestre lingua. Et
 puz p di. In mltiloq; no
 deest peccatu. Qui at mode
 rat labia sua prudensio e
 In ei uerbosus odiosu est
 puz x m. **S**eneca
 dicit. Plus audias qua lo
 quaris qm natura nobis
 donauit duplex organu au
 dito uirtu uero. Itut uer
 pretatiue et hac duplici se
 ra coelustit carnea et ossa
 dentib; uidelicet et labijs
 Ne lingua cu sit i lubrico de
 facili prolabat. **S**eneca de
 moderacoe smois specialit
 i pastoribus ait bts Greg
 i pastoralis c. xv. Sit rector
 ita i silencia et i ubi

cauto et reliqua habet. xlm
 distmatioe sit rector hospita
 ler. eia te prebebis oiba et
 liberale. Peregrino et leuita
 comedet de mesa tua. Domus
 tua erit domus pauperu fa
 milia tua continue seruens
 et bona procuras erit bone
 sta fidelis et prudens. Medio
 rus no supflua. No ad uo
 luptate sed ad necessitate.
 Duo uiri religiosi aut unus
 qui sint uirtu probantissie sit
 semper testu i secreto tuo cubi
 culo qui sint testes uite tue
 Cu te habe oporteat bone ui
 te testimoniu apud oib; iste
 erit thesauru tuus iste erit
 diuicie tue fuga. uicioru pro
 stitucio uirtutu plenitudo
 bonoru operu. Exempla sple
 dide consilioru. sana doctrina
 uita irreprehensibilis. Actiua
 et cotemplatiua simul. In omi
 loco que calcauerit pes tuus
 vestigiū boni operis reliquat.
 hec e uita. Epi hec e uia
 regia qua scilicet pontifices pro
 ficiant. Et qm digni pasto
 res et custodes reperiuntur
 i ecclia militate facti sunt i
 structura superne ielm la
 pides exspoliati. Qm i eis
 erat caritas perfecta. Et ideo
 no querebat que sua sunt
 sed que ihu cristi qa caritas
 no querit que sua sunt. Que
 fuerunt uerba i principio pro
 sta

In qbo uerbis duo pntipa
 lit inuit. que i quolibet
 prelato debet esse primo qd
 i prelato debet esse amor
 dei. Secundo qd i eis sollici
 tudie debet esse amor et edi
 ficatio proximi. Primum tagit
 cu di. Caritas supota illud
Iob i. Caritas Deus caritas
 e. Secud tagit per resida
 uerba themat. Qui ei edi
 ficacione proximi iedit no
 querit que sua sunt. Dimisso
 pmo membro pnt angustiar
 t. **S**eneca dicit. fide et i

Prelati sollicitudine de esse
 edificatio proximi et hoc ex
 eo quod in eo est munus gratie po-
 tens ecclesie gladio humane
 potencie oculus digne sapie-
 ne quod in eo munus est gratie
 Ideo dona spiritus continent alius
 gratuite largiendo in peccatis
 Insuperque pro ut accepistis
 gratia in aliam illa dispen-
 tes administrantes tamquam boni
 dispendatores multiformis gratie
 dei quod in eo est potestas ecclesie
 ideo habeat universale virtutu
 eminentia secundum regem xxvi
 totum potestatem prelati versum est in
 saul quia in eo est gladio humane
 potencie ideo militet per constan-
 tia tyrannorum rabie reprimendo
 exemplo inde machabeorum De
 quo secundum machabeorum non ipse
 ager bellum prelati quod in eo est
 oculus digne sapientie ideo
 vigilet per diligentia mores
 subditorum in melius reforma-
 do Oculis ei inspectis omnes
 actus nostros considerat Nemo
 Iurga vigilate ego video non
 est tempus singula membra pro-
 sequi Quia quod in prelatis sol-
 licitudine debet esse edifica-
 tio proximi quod in eo est munus
 gratie et potestas ecclesie por-
 tat ei potestas dei et esto
 ut 2o Dies est temporalis prospe-
 ritas Estus tyrannorum aduer-
 sitas Unde abalitudine dei
 timeat et in fervore tyrannorum
 que ad tempus sit grege custo-
 diat Si autem edificatione pro-
 ximi operose intendere voluit
 quadrupliat habere de primo
 quantum ad deum prelatum reconciliet
 per orationis dulcedine quantum
 ad se immutabile se prebeat
 per conversationis pulcritudine
 quantum ad subditos ut de-
 fectum eorum sustineat per men-
 ditutudine quantum vero ad
 aduersarios ecclesie ut eos
 cohibeat per iusticie rectitudi-
 ne reconciliet igitur prelatum

Aaron sacerdos sine querela
 qui peras deprecari pro populo
 servitutis sue scitu proferens
 oratione et precibus restitit re-
 dei Sapientia xxviii Inmutabile
 se prebeat per conversationis pul-
 critudine lenitatem xxix statea
 iusta equa sunt pondera qui
 subditis importabilia onera im-
 ponit et ea noluit digito ta-
 ge ut xxviii Equa sunt ergo
 pondera in prelato ne vita regi
 contradicat Sustineat etiam
 defectum subditorum per mentis
 fortitudinem Unde moyses
 Nisi vi debeat ut impossibili
 potestas eius prelati super me nunquam
 ego cocepi hac multitudine
 uel gentem ea ut dicas in por-
 ta eos in sinu tuo sic portare
 solet nutritus infantulum et de-
 fer eos in terra qua iurasti
 patribus eorum ad intelligens
 apertus spiritualiter pro ad Tribes
 non ut facti sumus pueruli in me-
 dio uestri tamquam si nutritus fo-
 ueat filios suos quantum ad adu-
 sarios et hostes et persecutores
 ecclesie ut cohibeat eos per
 iusticie rectitudinem in regem xxvi
 philisteis pugnatibus in istis
 totum potestatem prelati usum est in saul
 philistei pugnantes contra saul
 sunt nobiles ut potius dege-
 neres tyrannum prelatum et ec-
 clesiam impugnantes qui denique
 auferunt ecclesie et bona te-
 poralia domino consecrata manu
 sacrilega diripiunt contra quos
 prelatum surgere debet ex quo
 in eo est gladio humane potencie
 Non ei sine causa gladium por-
 tat Regem xxviii hoc autem faciat
 gladio non materiali cuius ex-
 equator non habet sed spirituali oratione
 virtutis et exhortatione et testia
 ecclesiastica sic quod se reddat
 attentum tyrannorum grege sui ut
 etiam si necesse fuerit morti
 se exponat pro iusticia ut et
 opprimetur animas liberet quoniam
 habet et milicia et vita horum
 super terram Nos in prelati at-
 tunc habet nostris infelicissimum

exigentibus mala iuenerunt nos
 diluendum e prelati p domo
 domi et pro rege suo qz ruina
 e i foribus ne sit loco querere
 domi voce Ezechielis dicens
 quesui ex eis vnu qz i ponet
 et staret qz me opposito pro
 ria ne diffidere ea et no uici
 Ecce ei amplius inalesat po
 tencia tyrannoru contra ecclie
 sia seuicium Inualesat defor
 mitas moru falsa doctrina he
 reticor qz later i vno viano
 serpit no duo i oculis nris
 qui aias credam a fide ita
 abducit miteres euerit ecclie
 sia et statu ecclesiasticu vt
 sua nequada opera liberio
 et lucanus exerceat dices
 mcedo decias no debe solui
 sacerdotibz nec ecclia bona
 temporalia posside contra sacra
 scriptura noui et teteris testa
 menti Cotepnetes potestates
 ecclie ac resita ecclesiastica
 ac de eis sacramentis presertim
 ita sacramentu eucharistie
 dimmissis indebite senctes
 no itelligentes scripturas sic
 eas vlt spūs sctis itelligi
 Dices uerba sacre scripture
 debe literalit itelligi cu et
 tpe cristo xpus fuerit expo
 sitioe sui eloqui dices seme
 e vbi dei spūs scti sunt duntax
 No acceptates doctrina sctor
 doctoru ab ecclia approbat
 neqz detrimatioe sctor conuol
 decietata et Canones ac legu
 Imperialiu sanctioes qe oia
 spūs sctis actore exqstis ipe
 nris et laboribz sūt cōscripta
 quoru sit erronee sententia
 falsa doctrina et opimo qm
 sic isana et custiae religio
 ac fidei ite contraria quas scrip
 turas de hac nedu iarto sed
 et amplissimo tpe emiare
 posset i quibz eoru dicta et
 facta citonea clarissime cōsu
 tat Ecce it alia dicit exco
 municatioe iusta no ligat
 nec eas esse tenenda et ita
 corā populacioibz mamfe
 ste pcedunt Ecce ultra ea

que scripta sūt i sacris Cano
 nibz a spūs sctis edut Audiat
 qd dicit beatus thō i scripto qu
 di x v m qui si falsas doctrinas
 seminasset no unq i nro sctor
 conuaret Dicit et qd Sme
 iuste pcedu e et hūilit obe
 diendu quā si excommunicato
 cotepnat coipo mortalit per
 rat nisi esset i ea talis error
 qui ea reddet esse nulla quia
 tūc no habet effectū Audiat
 etiā illū doctore clarissimū
 Innocentiū tertiū qui fuit ma
 gne scientie et magne aucto
 ritatis qui i sūmme aplozū
 petri et pauli sūm iūp
 Interrogabat iesus discipulos
 suos ita dicit querendo Nonne
 quidqz sacerdos iuste decepto
 errore ligat aliquē qz qm
 inocēs e no e apud deū li
 gatus i celis respondet Sane
 licet i vinculo ligatiois hūio
 no habeat clauis scientie qz
 scientia itmixta e falsitati sed
 opimo quēda licet sit iusta
 tamē e falsa cū tamē scien
 tia ligatiois iuste ferat ex
 ordine qui ligat sup terra
 ligat i domo etiā i celis
 quia ligatione illa curia ce
 lestis approbat et cōfirmat et
 ita post pauca subdit de po
 testate ecclie dices i ea ac
 viget celestis auctoritas ad illud
 dignat prouecta fastidū ut
 eis sūa que profert i terras
 etiā obpue i celis Posset
 adducē plures auctoritates
 sctoru doctoru sed nūc iste
 due colūmne ecclie suffinat
 ex quo id i sacris canonibz
 lucidū e expressū

Cotepnūt etiā sacros Cano
 nes et leges dicta sctor do
 ctoru et detrimatioes sacro
 conuolū de auctoritate Ca
 nonū et legu legat beatu
 thōmā i pma sctē qz v c v
 articulo secūdo et reperiet
 qz necessariū e cōde leges
 et canones ad regimē ecclie

et ceteros reteros doctores catho-
licos si non sunt uariis credat
ut gentilibus legat aristoteles
i 2o rethor ubi disputat hac
questione an melius sit iudi-
care secundum legis scripturas
uel secundum opinionem partium
laicos homines et respondet quod
secundum leges et allegat tres
rationes quas causa breuitatis
omitto De auctoritate sacrorum
conciliorum legat beatus augustinus
ad Romanos sic dicitur Con-
cilium in ecclesia est saluberrima
auctoritas quibus ecclesie nego-
cia terminantur et in libro de fide
catholica dicit beatus augustinus
Si quis aliquas scripturas
illas quas ecclesia catholi-
ca recipit et in auctoritate habendas
esse tradidit fuit veneratus
anathema sit magne et sunt
auctoritatis sacra concilia per
presidentia spiritus sancti cui etiam
apostoli in concilio per eos celebrato
presidentia attribuebant dicit
ter in sua epistola visum est spiritui
sancto et nobis unde celestis
scrutator ad modum in epistola
dicit Spiritus sanctus principium te-
stat congregatio sacerdotum
et iuntes sunt de hoc scriptum

Preterea contemnit potestatem
ecclesie et omnia que per eccle-
sia statuit nichil pro se re-
cipientes nisi quod in canone bib-
lie expressum reperitur sed et
hoc dicitur literaliter intelligi
reliqua omnia reputantes et di-
cetes esse aduersionem humanam
Audiat hunc sensum beatus Ro-
manus in libro contra Iulianum
ubi post longa disputatione
ait poterat hoc unum solum omni
disputationum tuarum reprobis
existere loquens de auctoritate
ecclesie quod dicitur sufficiebat in
auctoritas ecclesie ad con-
cedos tuos errores Sic enim
credit sancta ecclesia catholi-
ca ergo ita credendum est ita ob-
seruat ergo ita obseruandum
Audiat illud beatus Augustinus

in primo libro contra Iulianum et est
contra epistolam ponemam ewan-
gelio non credemus nisi me auto-
ritas ecclesie comoueret vide
quanta est potestas ecclesie cuius
pastores et rectores sunt potes-
tates Nonne plures sunt trans-
lationes biblie sola tamen trans-
latione beati Hieronimi ecclesia
apparet recipit ac ea utitur No-
ne etiam alii apostoli scripserunt ewan-
gelia sic Thomas Bartho-
lomeus et Nicodemus quod etiam pre-
sentia christi habebant et uiderunt
opera eius et tamen ecclesia solum
quatuor ewangelia apparet et
recipit Nonne beatus paulus
scripsit epistola quatuor decem
laudatissimas de qua facit me-
morie ad Colosim et tamen
solum quatuordecim epistolae eccle-
sia recipit non acceptas illas
quatuordecim nec illas quas
scripsit ad senecam

Preterea existimatur constare esse
trinitatem in diuinis quod singuli in
trinitate ponuntur persone hoc
ex canone biblie non habetur
sola hoc ecclesia catholica or-
dinauit Ecce in christo sunt due
nature et quod non sunt due per-
sone hoc ecclesia determinauit
Ad maiorem christi dicitur magis dei
hoc ex canone biblie non habetur
sola ecclesia hoc determinauit
et ita tenet ubi habetur in
canone biblie quod pueros re-
tinet baptizatos computet iter
credentes cum non habeat usu
rationis sed si moritur saluatur
et tamen ecclesia sic statuit
et ita credendum est ubi habetur
in canone biblie quod apostoli fe-
cerunt symbolum duodecim arti-
culorum fidei et tamen fideles
credunt et nominant ipsum sym-
bolum apostolorum Si isti here-
tica qui in angelis falsam do-
cet doctrinam uolunt unum sym-
bolum licet quare celebrant non
baptizant postea eodem die cum non
celebrant cum uideis cum non le-
gant in ewangelio in quarta
decima luna primis mensis ex quo
non habetur in ewangelio

rustu hoc fuisse mutatu sola
 la ecclesia hoc ordinauit qd
 pascha tali tpe per nos talit
 celebrat Si voluit muni sim
 plia late an celebrat nobiscu
 die dominica et no die sabbati
 cu iudeis an no legat i ewa
 gelio per rustu hoc fuisse
 mutatu sola ecclesia hoc or
 dinauit. O insensata gens o
 popule stulte an sequeris
 doctrina te precipitatu i ruina
 accipe ante oculos tuos illud
 qd dicit maximus i simone
 martiru qd tibi erit memorad
 magni periculi res e si post
 prophetaru oracula post apo
 stoloru testimonia post mar
 tiru vulnera veter fide q
 nouella discute presumas
 et post manifestos duces i
 errore permanas et post
 mortu sudores otiosa di
 sputatione cotendas. Videas
 si ecclesia possit facere sta
 tuta et ordinationes et an sit
 obediendu ipis si ecclesia iu
 deoru iunus oblatio erat si
 gulis hinc et vituloru
 poterat sibi code statuta et
 ordinationes eia iterdu q
 lege dei quare ecclesia ma
 rius oblatio e cor et san
 guis rusti filii dei etm no
 poterit sibi facere statuta et
 ordinationes pro regimine suo
 Ecce dicitur data est pto he
 braico fuit preceptu distri
 ctissim et pactu sempiternu
 none sunt itermissa i decto
 quadraginta annis qd Josue
 postquam transijt iordane
 iussit iteru plm itundi.
 Josue v Danes ppositionis
 no debebant exponi ad ma
 ducadu leviti vii Et tamen
 Achimelech dedit dauid pa
 nes ppositionis ad maducadu
 i Regi xxi. None dies sab
 bati erat scis dno nec i eo
 aliquod opus facere licebat
 et tamen machabei constitue
 runt eis ut pugnaret contra
 hostes die sabbati pat he
 broru constituit filius suus

ne liberet vinu nec plata
 ret vineas ul edificarent
 domos et dñs laudauit fili
 os eius q obediēbat constitutoi
 huane Si ergo ecclesia iudeor
 poterat facere ordinationes
 et statuta contra lege vtedo
 epistola. Cur ecclesia catho
 lica sposa xpi immaculata re
 cta a spu scto q i hys qe
 fidei sunt errare no p no
 posset code statuta et ordi
 nationes pro regimine pollicari
 pli rustici. Preterea eade
 e pias pmitte ecclesie et
 ecclesie que nunc. Sicut dicit
 beatus Augst pmo xvi m cu
 sit eius ead forma q fides
 et ide rector viuificans per
 fide q spūs sctō Sed i ecclia
 pmitte eia apli faciebāt
 statuta et ordinationes. Cur
 cuasio ei ut dixit erat pa
 ctu sempiternu et no habet
 ex ewangelio qd madaret
 tolli et tamen apli ea su
 stulerūt scriben Atrachia
 per manus pauli et barnabe
 duces. Rusti e sta scto
 et nobis nichil ultra uob
 imponere oneris pterquar
 set necessaria Act xv. No
 ne p madauit aplis. Mat
 ultio. Nunc docete omes gentes
 baptizates eos i noie xpi
 et filii et spūs scti et tamen
 apli baptizabat i noie xpi
 si ergo tunc fieri potuit qd
 et nunc ecclesia p facere cano
 nes et leges statuta et or
 dinationes sit et facit fe
 cit et ordinationes et statuta
 ita statu ecclesie ita mstros
 et personas ecclesie ita
 diuina officia ita iudicia ita
 sacramenta presertim ita sacra
 mentu eucharistie ut cosue
 tudo uetor quo ad vntar
 spēs i pto comuni comuni
 tado fuer et eia ita ea
 que concernūt decore ecclie
 sit instituit consecrationes
 ecclesiar altariū. Cimiteria
 salis font baptis cuor or
 dinationes stand e et ita cetera

sicut credit ita faciendum sit
facit ita obsequandum sit obser-
uat No sit igitur contempnere
traditiones huane ut dicunt
moderni heretici cum et ipse xps
voluit ipis subesse i solutioe
tributi ut xxv luce no et
iussit suam statuta huana
dicere ut xxv Reddite ergo
que sunt cesaris cesari Con-
stitutio autem hec de soluendo
tributo cesaris erat constitu-
tio huana Quia et igitur pias
ecclesie cuius pastores et re-
tores sunt pontifices q omnes
doctores sibi sua scripta eius
detinuerunt et emendationi sub-
mittebant xxv i q i hec e fi-
des Quia et potestas ecclesie
secundu beatu Crisostomum q homi-
niali omnes que i celo et i
tra sunt potestate commisit
Hanc igitur potestatem et liber-
tatem ecclesie tu q i specula po-
sita es tuam debes contra
hostes eius pro hac etiam morti-
ficia se exponere si opus sit
Cum et tuus pro ea mori no
dignatus e propter hoc posita es
sic ut oia tela aduersarii
i te suscipias ut homi pasto-
ris nomen obtineas ut dicat
tibi i extremo iudicio serue
bone q i paucis fuisti fide-
lis super multa gaudia para-
disti pro te fruenda constituta
utra i gaudium domini tui tibi
paratum ab eterno qd tibi et
nobis prestare dignetur
deus per secula Amen

In nomine domini nostri ihu xpi qui
e via veritas et vita

Quisq; igitur istum uerbum quod
per saluac animas uestras Quia
scribitur Jacobi i et lectu e i omne
turre et epla heneredi et ue-
nerabiles pres et domini ceteri
q vni egregy et insignes

Prospicientibus nob consideratio
nis oculo ad calamitates et
tribulationum pressuras qbz
ecclesia ista sposa xpi no ha-
bes macula neq ruga ab ho-
stibus suis hys nostris infeli-
cibus temporibus atterit et per-
secutionum circūquaq; insurgen-
tium malis flagellat mens
nostra i stupore no medio-
criter assurgit cor q dolore actu
tissio distindit no sine admi-
ratione cogitas qd is q ear
supra petra fidei fundavit sit
missima et basibus eius solidat
mensuras mensuris eiusd ppar-
smat parvis collidi turbibus
et tribulationum protellis
ac fluctibus agitari Agnostis
equis qd nedi hui qui nuqua
ear matre sue professione
fidei agnouerunt vires exer-
ceat contra ipas veru ena
iusto dei iudicio multi quos
baptismi regeneratione pcuri-
uit filios facti degeneres
et pugni diuisi i ear armis
impugnationum insurgunt et qd
i vltis optimos stultissimos hui
qui ab ea plurima susceperunt
i bonis temporalibus beneficia et
ocasioe eiusde facti diuites p
suasione calliditatis hostilis
ne diu migrat ferro tor-
rupti feraci contra ea can-
desunt rabie tumescunt q
elationis spu i eand neque
virus fudit Et ad ifugeda
integritate libertatis ecclesia
stude exacuunt i interitu eius
gladium que ab ipa velut de-
fensores eiusde contra suos
hostes susceperat eubrad
deplacant igitur huiusmodi

res dolenda geminus q' t'ra
me dissolutionis ta horrenda
feritas mebris cristi insultet
ut etia hac occasioe regios
plurime uigo cristi subacte
cladibz coquassate domestic
ferme i solitudine sut re
dacte Et qd' dolore dolori ac
cumulat e id qd' hys nouis
simis teporibz sanguine nullo
catberue fidelium tartareoz
muro parte nestius deu
rauit Maxie tame res e ple
na doloris qd' i ecclesia dei
que e exemplar virtutu
tot differentie hoste huam
generis prestate seminariu
sut exorte que longe a retro
actis teporibz no fuisse

Quia aut ecclesia sita sit va
ris temptationu fluctibz per
cellit nuqz tame ea spoliis
eio deseruit neqz deseret qm
imo semp pmanebit stabilis
et dono fulata patiente ad
victu hostis temptationa
deuincet promissit ei se sibi
usqz ad consumatione seculi
diuina sapientia assistere
Et ob hoc ut huiusmodi rebo
plenis periculis consulatur
utilit' p v h ad hunc locu
dno uolente smodalit' conue
nit pro quo dignissimis lau
dibz e hec sacra coao esse
reda eo qd' pro statu optio
reipublice rata itenoe labo
rare itedit

Et qm iter cetera que hic
agenda sut principalis iteno
p v h i hac sacra smodo
e deliberare et tractandis
iste de differentia que ad p
sens e iter papa et conc
liu cui videlicet i madat
contrariis sit pares iter quos
grade desidu orit' et est
dudu exortu de potestate
et pminetia superioritatis
Verbu ei e Iuliam eloqui
qd' ubi plures i aliquo vno
ere no possit plerum

ora' iteno Quia aut pars
sibi superioritate per super
habundantia attribue itendens
mit' se unare scripturis et sa
cris canonibz ne sua assertio
sine fudamento itiste videat
Et ideo ut habeat aliqd ma
terie ad deliberandu proposui
scripturas notiores memorare
que ad utraqz parte faciunt et
pone duo uerba pro utraqz
parte que partes dissidentes
allegare solite sut pro sue
itenois fudamento quoru utraqz
debebit esse istu mentibz vris
ut ex illis possit elige et su
stipere uerbu qd' possit saluac
arias vras et si me qd' ab ite
itigat aliqd dice i huius per
mone que loquutus su ex lapsu
lique ut als qd' esset contra
ueritate sacre scripture aut de
terminatione site catholice ecclie
ul contra dicta sitoru doctoru
ab ecclesia approbata ul qd'
esset prius aurum offensiuu
nunc renouo sic tunc et tunc
sic nunc et habeo pro no dicto
subiacens me iformacioni cuiusqz
melius sentiet Et profiteor
i hac sacra smodo expresse
me crede et tenere hac fide
et itelligetia sacram scripturaz
qua credit et tenet sita catho
lica ecclesia que regit spu
scto et no als de quo solem
protestor et Notarios volo
rogatos Parcet igit' michi
dilationes v si abstinerio ab
itroduccioe thematis et cio
diuisione qm p' angustiaz
teporis nec sine causa id for
tasse fieri oportebit

Quia igit' hic due partes diffe
retes vna dicit potestate pre
esse superiore qualibet alia
potestate i t'ris Altera dicit
potestate ecclesie vniuersalis et
conth generalis fm linne con
gregati esse superiore pote
state pape et qualibet alia
potestate i t'ris Occasione
cui exortu e dubia iter sa
pientie abis Quid potestas

universalis ecclesie et concilio
generalis l'ime congregati
ipm representat ut eodemo an
ptas ecclesie universalis et con
cilio generalis l'ime congregati
ipm representat sit superior
potestate ppe i terris Et videt
qd' potestas pape sit superior
Papa ei di' habet plenitudine
potestatis cui celestis et terre
arbitri cura commissa e' p' p' n
di i i Innotiarum e' q' p' tas
pape e' potestas petri que di'
firmata per statuta universalis
ecclesie n' q' v' n' p' uo hoc a
qd' firmat aut confirmat alter
videt esse eo superior qd' fir
mat' Agit' p' tas ecclesie vi
det esse superior

Secund' qd' igit' sit due par
tes differentes secund' hoc erunt
due conclusiones quarum queli
bet probanda erit suis scriptu
ris et rationibus quas falter
hoc t'p' capere poterit Si
anteq' ad probationes pro
cedat' pro impetranda gratia
spus scti qua opo e' inq'ue
i' t'az arduo negotio salutes
p'gme gloriosas ducentes
Due maria

¶ Pars igit' illa que summa po
testates et p' minentia dicit
esse i' summo pontifice et cu' a
neme posse iudicari p' ut
ut plurimum Epistolis deae
talibus et sacris Canonibus
qui videt' i' eo attestari summa
superioritatem et plenitudi
nem potestatis summa exelle
tia que allegationes no' sunt
difficiles ad intelligendu' nec
magna eget rationatione Al
legat itaq' pars ista pro te
stione sua fudenda p' mo c' Si
g'ficasti de Elec i' quo habet
p' p' resse qd' per ecclesie ro
mane auctoritate oia concilia
robur accipiunt et i' eoru sta
tut' Romam p' t'isq' patet
extipat' auctoritas Si ergo
p' ecclesie romane auctoritate
concilia robur accipiunt

et i' eoru statut' Romam po
t'isq' patet extipat' auctori
tas Si ergo per ecclesie romane
no' post aliq' concilium congregat'
sine auctoritate ppe p' ut habet
v' n' di' per totu' Et si i' statut'
concilior' extipat' Romam po
t'isq' auctoritas potest p' p' a
interpretari decreta conciliorum
generalium et ea mutare et
ita i' p'posito poteat d'ns Euge
nius papa interpretari decreta
conciliorum Constantien et Ba
silien et mutare Concilium
seu de Basilea i' aliu locu
transfere prout et fecit

Allegat secundo c' licet de iura
da de Elec ubi habet' qd' ecclia
Romana superior e' alijs q'
ibi ad superiore no' poterit re
cursum habet q' loq' de dif
ficultatibus emergent' ita Elec
tione Romani pontificis Si go
no' p' ad superiore recurrere
haberi ergo nec ad Electores
que e' i' concilio congregata

Allegat tertio c' ita d'ns v' n'
di' ubi di' qd' d'ns ih'us custo
nimus potestates clauium ita
ad om' apostolorum officium per
tine' voluit ut i' beatissimo
petro apostolorum summo p'nci
palit' collocaret ut ab ipso q'
quoda' capite dona sua velut
i' corpore diffunderet

Allegat quarto c' Nemo p' q' m
ubi di' Nemo iudicabit p' ma
sed e' et seq' neq' ei ab augu
sto neq' ab om' clero neq' a
regibus neq' a p'lo iudex iu
dicabit Et glo' ibid' dicit
qd' si totu' iudex sentiret i'
aliquo negotio totu' papa
videt' qd' sentire pape statu
e' p' p' m' q' i' h'ec e' fides

Allegat quinto c' si papa
v' l' di' ubi di' qd' si papa aias
subditoru' t'ntuati ad i'feros
deducet nullus mortalium pos
set eu' iudicare nisi depreh'e
ret' a fide deuius

Allegat² sexto c. aliorum et t. fa-
cta ix q. m. In c. aliorum dicitur
aliorum hominum deus causas uoluit
per homines timere sedis istius
presule suo sine questione refer-
uunt arbitrio Et t. alio c. di-
facta subditorum iudicat² a nobis
Nostra uero a domino iudicat² fa-
cit ad hoc quod non hosti t. c.
proposuit de totis prebe ubi
videt² dicit quod ecclesia proce-
dedo secundum amonitionem ewan-
gelii non potest iudicare papa

Allegat² septimo c. Nunc autem x
xi di ubi videt² dicit quod concilium
non habeat potestatem proferendi
quoniam contra marcellianum pa-
pam de heresi impetratum quod fac-
ficauerat nodis quoniam idem
marcellianus transgressor huius
constituit²

Allegat² octauo c. t. nono xxi
di ubi dicit² quod apostoli uoluerunt
petrum esse principem eorum

Allegat² nono ad eandem partem
hoc quod dicit² quod papa sit caput
ecclesie ut in c. fundamenta de
elect. li. vi. cum aliis concordantibus
et t. in pte bti thome q. vii
ar. lo. vi. Et quod papa habuerit
presidentiam t. multum concilii gene-
ralibus ut in c. In noue domi-
ni xxi di. et t. c. ad apostolicam de-
re iudi. li. vi. et t. pluribus
aliis locis Et quod ecclesia roma-
na sit caput aliarum ecclesiarum
xx di preceptis Et quod ecclesia
romana sit mater uniuersorum
christifidelium de priu. Antiqua
Et quod ipsa sit caput ecclesie
uniuersalis xx di non dicitur
ubi dicit² sic vos uoluntatem
implete matris que est ecclesia
cuius caput romana ecclesia
existit Et quod sepe dicit² in glossa
quod papa non habet superiorem
t. terris et quod sit summus ponti-
fex ut t. de Si summus de sen-
exco. Et quod ipse sit rector uni-
uersalis ecclesie de elec. ubi
maius s. Ceterum li. vi. Et
quod ipse totius orbis obtinet

principatum ix q. m. curia per mundum
Et t. totius orbis dominus de se compe-
tens ultio Et de necessitate salutis
et crede sibi subesse omnes crea-
tura humana ut in euangelio
una stant t. si et quod ipse habet
utrumque gladium et ei cura cele-
stis et terram arbitrii

Allegat² decimo c. Non debet
de consanguinitate et affinitate ubi papa
prohibitionem concilii generalis
reducat ad quartum gradum et
t. c. statutum de restrictione li. vi.
Constitutionem concilii generalis
de duobus dietis reducat ad
unam dietam et uerum videt² habere
potestatem super decretis conciliorum
generalium et ita poterat dominus
Eugenius papa interpretari
decreta conciliorum Constantien-
et Basiliensium et mutare con-
cilium seu de Basilea t. alium
locum transferre pro ut et fecit

Allegat² preterea undecimo c. Co-
siderandum. l. di. ubi dicit² de
petro quod christus cum tota ecclesie
preferre disposuerat et in
s. sed exemplo ibidem dicit² quod pe-
trus post trina crucis nega-
tione non solum t. gradu suum epis-
copatum remansit uerum etiam
t. pastorem totius ecclesie insti-
tutum meruit

Allegat² iterum duodecimo c.
beati n. q. vii ubi dicit² quod me-
ritum apostolorum petri et pauli
roma obtinuit principatum et
caput nationum

Allegat² tredecimo c. puto n. q.
vii ubi dicit² quod petrus et
Cyprianus fuerunt pares me-
ritis sed petrus fuit t. pote-
estate maior illo et quocumque
alio christo quod sua potestas per
statuta uniuersalis ecclesie
est firmata Et in c. petrus n. q.
vii dicit² quod petrus potestate
regni acceperat

est fides v x m q 1 ubi dicitur
quod papa tenet fidem et sedem
petri et qui impugnat pro
fessionem fidei quam papa appro
bat non catholicum sed here
ticum se comprobabit et quod
ecclesia romana semper immu
tulata permanet domino prouidete
et permanebit et ita videtur quod
ecclesia romana sit ecclesia
vniuersalis

Allegatur preterea et in illis lxx
v ubi dicitur quod iter ipsos apo
stolos non fuit par institutio
sed unus presuit omnibus

Item adducitur et cum beatissimus
v x m q 1 ubi dicitur quod beatus
petrus a domino recepit principatum
et in et si petrus et c et quod dicitur
quod petrus et non alius ex apo
stolis abscondit auctoritatem
ad denotandum quod ipse per alios
habituarius erat potestate li
gandi et soluendi

Sunt et alia plura que solet
allegari pro hac parte her
eticorum que dicta sunt communis
huiusmodi allegationibus curant
Solet etiam ad eandem partem al
legare dicta beati thome in
tractatu contra errores gre
corum in lxxv ubi dicitur
beatus thomas romanum po
tificem esse primum et maximum
inter omnes esse episcopos ubi
inter alia allegatur Crisostomus
super illud dicitur v x m
Accesserunt ad iesum discipuli
dicentes quis putas maior
est in regno celorum ubi dicitur
beatus Crisostomus quoddam
quidam scandalum correperit
quod et ita in se occultare non
poterat et timore cordis
non sustinebat in eo quod vide
bat petrum sibi preferri et
honorari

Item allegatur beatus thomas
Crisostomus super actum apostolorum
dicente quod petrus est vertex san
ctus in ecclesia

pastor bonus Et si sic ergo
et quilibet eius successor

Item ad idem est beatus thomas
in tractatu contra errores gre
corum in lxxv ubi videtur dicitur
quod papa habeat potestatem
in tota vniuersali ecclesia le
gitur et in Chalcedonensi concilio
quod tota synodus acclamauit
leoni pape beato sanctissimus
apostolicus et memoratus id
est vniuersalis patriarcha per
multos annos viuat Et alle
gat beatus Crisostomus super
mattheum dicente filius qui prout
est potestate petro vniuersali
concessit ubique terrarum et hominibus
mortali omnem que in celo sunt
dedit auctoritatem dando ei cla
ues ad hoc ut ecclesia ubique
terrarum amplifietur Unde
beatus Crisostomus super actum apo
stolorum que adducit ibidem beatus
thomas petrus a filio super
omnes qui filii sunt potestate
accepit non sicut monachus in gremio
vna sed in vniuerso orbe

Item allegatur ad idem Crisostomus
Ierosolimitanus patriarcha que
allegatur beatus thomas in di
cto tractatu contra errores gre
corum in lxxv qui dicitur
ex persona christi ad petrum
Tu cum fine et ego sine fine
cum omnibus quos locum tuum ponam
plene et perfecte sacramento
et auctoritate ero sic et su
per te

Item adducitur ad idem Crisostomus al
lexandrinus episcopus in libro de
sacrodotio que allegatur beatus
thomas ibidem qui dicit quod apostoli
in euangelis et epistolis as
firmaverunt in omni doctrina pe
trum esse locum domus in ecclesia
ita eadem dantes locum in omni co
nilio et synagoga In omni
electione et confirmatione et
infra cuius scilicet petro omnes
iure diuino caput inclinat et
primate mundi tamquam ipse domino
omnes obediunt Unde Crisostomus
ex persona filii dicit paste

ovis meas id est loco mei esto
positus fratri

Volent etiam ex huius allegari
omnes formari plures rationes
ad probandum attentione eiusdem
partis sed pars illa sit solut
allegationes ita et rationes

Unde ex omnibus rationibus assumenda
quaque que magis urgere videtur
quoniam in alio tempore non erit forte
possibile assumere plures

Prima ratio omnis optima com-
mune debet regi optima regimine
sed ecclesia universalis est optima
communitas ergo debet regi optima
regimine seu pollitia maior no-
ta quod si bona communitas debet
regi bono regimine et melior
meliori ergo optima optima ex
regula communi sit simpliciter ad
simpliciter et amor patet quod
ecclesia universalis est sponsa et
corpus Christi et per consequens
debet regi optima pollitia Sed
inter omnes species pollitiae quas
ponit Aristoteles in pollitia
2° polit saluberrima Aristocrati-
a pollitia et Regnum Regnum est
melior species pollitiae quia vi-
detur multitudo regitur per
unum quia Aristocrati-
a multitudo regitur per paucos
virtuosos et quoniam pollitia quia
regitur per plures ergo sequitur
quod tota multitudo ecclesie de-
bet regi regimine regni et per
consequens ibi unus debeat
principari scilicet papa

Secunda Ratio Ecclesia mili-
tans regitur ad instar ecclesie
triumphantis unde dictum est
Moysi Exodi 15° 17° Inspice
et fac secundum exemplar quod
tibi in monte monstratum est Sed
in ecclesia triumphante unus
presidet qui etiam presidet in
universo orbe Apoc. 1° 20° 1°
plus eis erunt et ipse erit
deus eorum ergo etiam in ecclesia
militante presides unus esse
debet Quod illud esse

Congregabitur filii israel et filii
iude et ponet sibi caput unum
et Ezechielis xxxviii dicitur
Et pastor omnis erit unus

Tercia ratio Segregata eccle-
sia ab ipse omnes partes eccle-
sie habet aliquam operationem
qua dicit Damascenus quod impos-
sibile est substantia esse exper-
te aliqua operatione naturali
et modo metaphysice dicitur in fine
omne ens habet aliquam ope-
rationem Sunt quas partes pa-
triarca pars nobilior et pri-
ncipalior ecclesie habet iustitiam
et nobilior operationem
ergo sequitur quod congregata eccle-
sia ad ipse partes eius habe-
bit iustitiam operationem quod
omnis virtus unita est fortior se-
ipsa dispersa et per consequens
etiam papa tamquam pars prin-
cipalior ecclesie habebit tunc ope-
rationem iustitiam et fortior
quam prius habebat Sed quia
segregata ecclesia papa ha-
bebat potestatem in ecclesiis
particulares ergo sequitur
quod congregata eccle-
sia habebit potestatem in eccle-
sia universalis tunc cum non sit
dare medium inter ecclesia uni-
versalem et ecclesias particu-
lares nec videtur quod correspon-
deat illi iustiori operationem
quam ecclesia universalis

Quarta ratio Omnis perfec-
tio que reperitur in uno et in
pluribus perfectio reperitur in
uno quoniam in pluribus et hoc
propter unionem virtutis Sed potestas
pro ut reperitur in papa reperitur
tamquam in uno Pro ut vero re-
peritur in ecclesia reperitur tamquam
in pluribus ergo in papa videtur
esse fortior quam in ecclesia

Quinta Ratio Episcopatus su-
pereminet in principe etiam si non
sequitur quod conclusiones scientiarum
moralium et legistarum videretur
habere dominum

et ita mutari non possent quod
 est inconueniens. Si ergo episcopa
 remanet in principe poterat per
 interpretari decreta Conciliorum
 Constantien et Basiliens et
 ita mutare seu transferre co
 nsum de Basilea in Bononia
 ut faciat ex rationibus adhuc
 ipis motibus. Ex quo isert
 pars ista quod translatio concilii
 Basiliens in ferraria fuit iusta
 et legitima et quod suspensio et de
 posicio facte de domino Eugenio
 papa non fuerunt legitime neque
 iuste cum non sint facte a co
 nilio generali ex quo desineat
 esse tale per huius transla
 tionem. Item quod electio facta
 de domino felice quito non sit ca
 nonita cum electio Romani pon
 tificis per tunc videatur et per tunc
 at ad retum Cardinalium quorum
 due partes tempore huius ele
 ctionis non fuerunt in Basilea et
 tantum sit dictum de ista parte
 ut ea que adhuc dicenda sunt
 possint locum habere. Pars
 autem alia qua et ego ample
 ctor saluo sepe in iudicio me
 liori que summa potestatem
 dicit esse in ecclesia vniuersali
 et consequenter in concilio gene
 rali et tunc congregato ipse
 representat. Pro fundata sua
 iusticia vniuersalis auctoritate ewa
 gelii et scripturis sanctorum doctorum
 ab ecclesia approbatorum ac gene
 ralium conciliorum vniuersalium
 unde pro introductione istius
 sue supponit sex suppositiones
 Prima suppositio est quod ecclesia
 vniuersalis et tota et spoliata
 christi cuius caput est christus pa
 tet hec suppositio ex verbo apostoli
 ad Ephesios primo ubi dicit christus de
 dit caput super quem ecclesia
 que est corpus eius et pleni
 tudo eius qui omnia in omnibus ope
 rat. Patet etiam per Augustinum
 libro primo de christo et ecclesia ubi
 dicit quod ecclesia nunc est sponsa
 christi et in ultimo sponsa sui christi
 aduentu coueriet in claritate
 nuptura facit quod dicitur Osee non
 desino te in fide

Secunda suppositio quod ecclesia ex
 ordinatione christi debet manere usque
 ad fine seculi patet hec suppo
 sicio quod testamentum nouum est eternum quod
 madant eternum testamentum suum
 ut dicit propheta et quod ultimum
 Ecce ego uobiscum sum usque ad co
 sumationem seculi. Item luce
 xxvi. Non preteribit genera
 tio hec donec omnia fiant

Tercia suppositio custodit sic di
 lexit et diligit ecclesia quod
 ne erraret promissum sibi spe
 ciale assistentia sua per hec
 suppositio ex dicto uerbo Ecce
 ego uobiscum sum usque ad co
 sumationem seculi. Si ei
 intelligitur de modo quo deus
 comiter est in omnibus ut cum omnibus
 creaturis non dixerit uerbum
 hoc dabo suis speciale conside
 ra de sua assistentia. Item patet
 ex illo luce xxvi. Ego pro te
 rogavi patrem ut non desinat
 fides tua. constat autem quod non lo
 quebat de fide personali petri
 cum statim hoc defecerit in ipso
 negando custodit. Item Iohannis xxi
 rogabo patrem et alium parati
 tum dabit uobis ut mane
 at uobiscum eternum. Item cum sit
 articulus fidei credere eccle
 siam esse sanctam nunquam fuit aut
 erit tempus in quo non liceat
 confiteri hanc fidem. Si ei ecclesia
 damnabiliter aliquando erraret
 pro eo tempore non licet eam
 asserere sanctam. cum quod ipse non
 possit esse nisi sancta sequitur eam
 non posse errare facit quod non
 in et a recta xxvi. q. i. ubi dicitur
 quod ecclesia que est congregatio
 fidelium errare non potest licet
 papa errare possit. xxvi. di
 Anastasius

Quarta suppositio quod quodlibet
 concilium generale et tunc con
 gregatum ecclesiarum vniuersalium
 representat et hec potestatem
 immediate a christo cui quilibet
 cuiusque status dignitas uel
 condicio existat obedire tenet
 in his que pertinent ad fidem
 custodiam sustinere et reformare

magis patet hec suppositio
ex decreto Concilii Constantien-
sis famosissimius eius verba sunt
ista hec sita Synodus Constantien-
sis generale concilium fuit et uni-
uersale ecclesie representans.
Declarat quod ipsa potestatem
habet immediate a christo cui quilibet
est cuiusque status ordinis
ul digressus etiam si papalis exi-
stat obediencia tenet in his que
pertinent ad fidem et disciplinam
one saluam et reformationem
ecclesie in capite et in membris.
Ite declarat quod quicunque cuius-
cunque ordinis status digressus et
si papalis existat qui mandatis
statutis ordinationibus seu pre-
ceptis huius sacre Synodi et
cuiusque alterius concilii gene-
ralis legitime congregati super
premissis seu ad ea pertinentibus
factis vel fieris obediencia con-
tinuat contempserit non respu-
nit condigne penitencie subiaceat
et debite puniatur etiam ad alia
iuris suffragia si opus fuerit
recurrendo. Ista constitutio
Concilii Constantien-
sis pars hec suppositio habet dicit
esse manifesta et pars ista hinc
suppositio in dicto decreto di-
cit sufficere pro sua intentione
probata etiam si alie scriptue
non essent in dicto genera-
lis concilii sit dictum vniuersalis
ecclesie cui sancti doctores scri-
pta sua submittebant quia quicquid
ipsa approbat tenendum est et quicquid
reprobatur respuendum est. Unde
beatus Augustinus contra
faustum et contra Epistolam fidei ad
Evangelium non credit nisi me
auctoritas ecclesie comoueret.
Et beatus Hieronymus contra lu-
iferianum dicit potera hoc vni-
uersale concilium tuum disputacionum
verbos exornare et exornat quod
vniuersale concilium auctoritate ecclesie
valebit at hec suppositio ad
hoc ut quicquid dicitur de ecclesia uni-
uersali intelligendum erit de con-
cilio generali legitime con-
gregato.

Quinta suppositio Concilium Ba-
siliense in suo exordio fuit Con-
cilium generale legitime congregatum
per hec suppositio quia hoc concilium
habebat ortum ex decreto con-
cilii Constantien-
sis ubi decretum
erat et approbata Martino papa
quod post finem Concilii Constantien-
sis post quinquem debet cele-
brari Concilium generale sic et
factum est et consequenter post sex-
tenum immediate sequens debe-
at celebrari aliud Concilium ge-
nerale pro reformatione ecclesie
in capite et in membris quod et fa-
ctum est in Basilea iuxta predictum
decretum quod et ipse dominus tuus
genius papa approbat per suas
patentes lras in principio sui po-
puli et misit legatos suos
ad presidem qui presideret
iuramentum super decretis factis
et fieris seruandis et approban-
do sua etiam decreta facta et
fieri per suas patentes lras
sepe ipsum concilium generale no-
minant in eius litteris imo
in ultima bulla que incipit non
solum dicit ipsum fuisse Concilium
generale ergo suppositio vera.

Sexta suppositio quod sicut deus
cuiuslibet creature dedit certum
periodum qua determinat ad du-
randum in suo esse et per virtute
inam et irrefectam qua possit
corruptis se resistere et se
consuare et esse ex quo secundum
Damascenum impossibile est sub-
stantia esse corrupte operatione
naturali ita et ecclesie qua
voluit durare usque ad finem
seculi ex secunda suppositione
dedit virtute et potestate qua
possit se consuare in suo esse regere
et regere et conseruare ad sui de-
structionem resistere patet hec
suppositio ex eadem ratione
imo a fortiori cum custodia ecclesie
plus alijs diligat exteriora
suppositione hoc etiam videtur
notari in verbis de ecclesia
dictis a christo in sua fudatione
cum ei dixisset quod super se pe-

subiungit et porte iferu no pre
ualebit adufo ea quasi fignia
ret qd' eo ipfo qd' edificata fit
habeat i fe vtute et potestate
fe cōferuadi tēpe et cōtrarijs
refiftēdi et ex hoc dī de ea i
tātū qd' est trūbilis ut caft
totū aces oromata quō aut
effer terribilis fi hūoi vir
tute careret Cū ei nō fit
effenāalis depēdenā ecclie ad
papa qui pro fue dignitat' of
ficio tenet ea tueri et defe
dere Si papa morit' ul' eaz
tueri nolit fi tūc ecclēfia
hūoi vtute nō habet feqt'
qd' tandē deficere poffet qd'
fentire ē ifamū Papa igit'
nō exiftēte hē ecclēfia vir
tute et potestate quā p re
aonē pape que fit exordi
nāonē ecclēfie nō pōit Quā
potestate a xpo ad fui regimē
et cōfuaonēz accepit xpi
apia ei effendi et cōfuandi
pia et immediata fūt itūfem
cūlibet rei Sic ergo ecclia
nec p reāonē pape defit
a virtute effendi ita nec a vi
tute et potestate fe regēdi et
cōfuadi i fuo effe. Hec aut
ptas iuxta auctoritatē apli
i cor' vi videt' tēpe oībus
mēbris fue totū corpori nō
aut vni tātū mēbro Dicit
ei aplūs corpus nō ē vni
mēbru fed mltā fi dixerit pes
q' nō fū manū nō fū de cor
pore nō ideo nō ē de corpore
et fi dixerit auris q' nō fū
oculus nō fū de corpore nō
ideo nō ē de corpore Si totū
corpus oculus ubi audit
fi totū audit ubi odorato
Nūc aut pōiunt deus mēbra
vni quodq' corū i corpore
fit voluit qd' fi oīa effent
vni mēbru cōbi cor' nūc
aut mltā quā mēbra vni
aut cor' nō pōt dīc' oculus
manū opera tua nō idigeo
aut itez caput pedibz nō
eff mēbi neceffarij et ifa
fed temperant deus cor'p
ut nō fit fūfma i corpore

fiut mēbra et feqt' vos eſt
corpus cūſi et mēbra de mē
bro et quōſdā quā pōiunt deus
i ecclia vni aplōs Secūdo
pphetas Tercio doctores et
Apparet igit' ex hac auctoritate
aduictis etiā hīs que aplūs
dicit Ad Ephe mō qd' potestas
ecclie ſemp' cōfuadi regēdi
et tūcōdi inſit corpori xpi ſue
omnibz ſiml mēbris Nō autē
qd' ex vniūco mēbro depēdeat
i totū Vnde videt' hēc ptas
eſſe i ecclia nō ſit i quodā
toto itegrali aut vniūfali
tūo effēcia et vto participat'
a ſingulis partibz ſubiectiūis
ſed ſit i quodā toto ptatiūo
quēadmodū vto exercēdi actō
et operatiōis aīe ē i ipa aīa
et ſuis potētijs ſit i quodā
toto ptatiūo que ptas nō re
perit' adequate i aliqua ſua
ſūſcipiātū potētiā vñ i vna
vniūfali ita ut ab illa tota
lit' cōmīcet' alijs ſed ē i oībz
ſiml potētijs ex vtute vni
aīe ſit videt' i ecclēfia eſſe
hūoi potestas

Preſuppoſito igit' qd' ecclēfie
inſit vto et ptas fe cōfuadi
i fuo eſſe ſit cūlibet rei ne
ate dicit iſta pars qd' ipa ecclia
hāc vtute recipit ſingulari
modo quō nō alie creature
ſpecialit' corruptibiles eā nō
recepērūt licet ei vniūqz
rei iſt vto fe cōferuadi tēpe
et cōtrarijs reſiſtēdi hoc tū
nō ē i ſūmo gradu ita qd' pōt
ſit fortiōri potēſtati reſiſtere
ſed i cetero gradu ita qd' ſub
iacet violētiā maioris vir
tut' ut patet manifeſte in
animatibz que occidūt et cō
ſumūt' a fortiōribz i vtute
In ecclēfia at vto et pote
ſtas fe cōfuadi a nūlla ſu
perat' vtute iteris qd' pa
tet manifeſte ex dicto uerbo
et porte iferu nō pūalebit
adufo ea Cū ei teſtate pōt
vñ nō ſit vto ſup terrā
que hūc comparētur ſalū

potestati belial et her nō p
 aduersus ecclesia preualere se
 qd' qd' a nulla creata virtute
 sepeari potest. Ex quo sequitur
 per modū preambuli qd' virtus
 et pās que ē i ecclesia ipa ē
 suprema iter omīs potestates
 a deo concessas i tēis. Nam si
 aliqua esset maior iā illa pre
 uale' posset adūsi ecclesiam
 sed nlla hoc potest. ergo ipa
 ē suprema. Que aut sit her
 potestas ecclesie ad se regēdū
 et cōsuadū ē cōmīs sūa sūp
 et doctorū qd' ē potestas cla
 uitū videlicet sūcra dīstīne
 di et pās iudicādi ligandi
 et solūēdi. Quēqz pās tātē
 excellēte ē qd' tota vniūstas
 hōm illar nō pōt concedere
 sed ea a solo deo acceptant
 ecclesia. p. Na i potestate cōm
 tat seu mltitudinis hōm ē
 aliquē ut aliquos exsepis re
 legare et a sūa societate sepe
 rare sed qd' ille qui ab eorū
 societate expellit' eorū sit se
 perato a societate dei et ange
 lorū hoc nō ē i hōis pote
 state. pās aut clauū ad h
 se extendit ut que ligat i ter
 ris ligata sūt et i celis. qd'
 v m quēcuqz alligaueritis
 super terra erūt ligata et i
 celis et quēcuqz solueritis
 Et licet sit alie potestates i
 ecclesia ut cōsecrādi corpus x
 absolūēdi a pccis iūis. Sic tū
 pīapaliter iūēdit' de iudiciaria
 potestate an penes papā an
 penes ecclesia sit pīapaliter
 et cuius iudicio potō stādū ē
 Quā ut pīmissū ē her pās
 iūē eccleie excommūcōe cūstī
 sūe cōcessioe et de ipius aūo
 mō Canon bīblie profert
 autētiū testimoniū et sermo
 nes sūt expetēdi secūdū ma
 teria subiecta pō et hūor
 Ideo pro eluādāone hūius
 ad sacra sūptura pīapaliter
 ē recurēdū. Probat' ergo ē
 potestate ecclesie et cōnalī
 generalis esse supēiore po
 testate pape et quācuqz alia
 potestate i terris. id quod

probandū assūma tantū quā
 duplīte probāone qī forte nō
 erit possibile i auto tpe plūes
 addūcere probāones. Prima qd'
 probāo erit ex sūptura emā
 gelū ex sūptura sanctorū do
 ctorū ab ecclesia appbatorū et
 ex sūptura saciorū cōaliorū
 uetustissimorū. Secūda pro
 bāo erit ex cōsiderāōe nō
 mīnū ac rei per illa significāte
 que i sacra sūptura dīcūt'
 de ecclesia. Tercia probāo
 erit ex cōdīcōe hūor pote
 stat' pro ut ē i ecclesia et i
 papa. Quarta erit ex habitu
 die quatuor causarū materi
 alīs formalīs efficiēt' et fi
 nalis. Et i fine si mētī occurr
 ret dūm an sit eadē potestas
 i papa et i ecclesia et si eadē
 quō i ecclesia sit supēior et
 papa infēior et ex quo cūstō
 ē caput ecclesie ex pīma sūp
 posīōe quō pape quēat dīa
 caput ecclesie an prout eccle
 sia ē corpus mīstīcū ut corū
 polliatū

Quāntū ergo ad pīmū occurr
 rit illa auctoritas que expresse
 loqūt' de hac aūte m' p. 1. 21
 hī dabo clauēs regnī celorū
 et quodcuqz ligaueris super
 terra erit ligatū et i celis
 her aut aūctas ewāgelū pro
 ut sūt doctores exponūt ver
 bū ē potō pīmissiois quā
 cōcessiois. Et cū illi cēseat
 her pās pīmissa cū fuit
 cōcessa nūquā aut reperit'
 qd' per her uerba cūstō soli
 petro hāc potestate cōcessit
 sed etiā ipi eccleie prout dī
 cūt v m. Quēcuqz alligauer
 itis super terra erūt ligata
 et i celis et quēcuqz solueris
 sup' tēa erūt soluta et i ce
 lis. ergo seqt' qd' pās clauū
 nō ad solā persona petri et
 suos sūcessores sed pīapā
 lit' ad ecclesia pertinet cū
 p eadē uerba legit' cōcessa qd'
 p. ex serie textū ewāgelū
 cōstat' ē qd' cūstō omīs dī

petru interrogavit et petrus qd
om̄ candet ex p̄m̄is itenonez
respondit et tristo sic respondit
accepit qd manifeste lucas
evangelista testat i r ix sic
referēs Dixit aut illis Nos
aut que me esse dicit h̄espo
des petrus dixit tristu dei Et
ille itrepas illos precepit ne
cui diceret Ecce manifeste p̄
quo respondit petru erat respo
sio om̄ ap̄lorū qd dicit pre
cepit ne cui diceret Tu ergo
secundu habanū et alios docto
res p̄t meritu cōfessiois fidei
sic dictu uerbu potestati Cō
fessio aut fuerit nō solu pe
tu sed om̄ ap̄lorū qd et auctas
potestati ad om̄s ap̄stolos et
eorū successores dicit p̄t me
Hoc aut p̄t ex h̄is que postea
dicit i evangelio Na post
hec dicta legit qd de maiori
tate fuit tristo viabo cōtēno
iter ap̄stolos s̄t qd v̄m
et v̄m et luce v̄m Non ac
de hac re tēnens cōtēndisset
si itellevisset per predicta v̄ba
Tu es petrus et tibi dabo cla
ves et ut per illa Tu uoca
beris cephas soli petro aut
p̄ncipalit̄ ad regēdu ecclesia
fuisse tradita potestate

Ne aut iste sensus videat̄ esse
nova doctrina patet manifeste
per auctes s̄torū doctorū ex
ponētiū qui dicūt qd cū petrus
claves accepit s̄tta ecclesia
significavit qd qd ecclesia a x̄po
claves accepit p̄e petro at
figuratiē s̄nde beatus Aug
st̄s Joh̄anes p̄m̄o cōtēstino
x̄m̄o loquēs de ecclesia iqt
Sūus ecclie v̄plūs petrus
p̄t ap̄stolator sūi p̄m̄atū ge
rebat figurata generalitate
personarū qd ei ad x̄m̄ p̄e
p̄tinet Natura v̄na h̄o erat
gratia v̄na cūstiano habim
datori gratia v̄na idēqz p̄m̄o
ap̄stolo Sed q̄ndo ei dictu ē
tibi dabo claves regm̄ celoz
et qd cūqz ligaueris s̄tt̄ t̄ra
et i celis s̄m̄issar s̄

significat ecclesia que i hoc seculo
duis temptatioibz velut ymbu
bus flumibz et tēpestatibz
quatu et nō cadit qm̄ fun
data ē supra petra s̄nde pe
trus nomē accepit Nō ē a pe
tro petra sed petra a petra
sic nō cūstus a cūstiano sed
cūstiano a cūsto uocat̄ Nō
quippe aut q̄s super h̄at pe
traz edificabo ecclesia meaz
q̄a dixerat petrus tu es x̄s
filius dei v̄ni super h̄ant
ergo petra edificabo ecclesia
mea q̄a dixerat pet quia cō
fessus es edificabo ecclesia
mea petra ei erat cūstus q̄
fundamētū quippe aliud nemo
p̄t pone p̄ter id qd positi ē
qd ē cūstus iesus Ecclesia qd
que fundat̄ i cūsto claves ab
eo regm̄ celoz accepit i petro
idēst potestate soluedi ligadi
q̄ p̄ta h̄ec beatus Augustin
et sūt ei v̄ba sic ponit
i forma prout videri poterit
i originali

Ad idē ē b̄tus Hieronimo
cuius uerba habent̄ v̄m qd
oibz cōsideratis ubi iqt Oibz
cōsiderat̄ puto me nō teme
dic̄ alios ita esse i domo dei
ut ip̄i etiā sūt eade domo dei
que dicit̄ edificari supra petra
que v̄m̄ta coluba appellat̄ qd
sp̄sa pulcra sine macula et
ruga et ortus cōclusus et
fons signatus et puteus aque
viue Et paradysus cū fructu
pomoz que domus etiā cla
ues accepit et potestate li
gadi et soluedi h̄at domū
si q̄s corrūgete corrūp̄et q̄
cōtēpserit sit tibi t̄qz ethiō
et publicano h̄ec beatus Je
ronimo Vbi expresse dicit
ecclesia recepisse claves et
prosequēs iudiciaria potestate

Ad idē ē ille doctor famosus
habanus qui dicit sic qm̄us
soli petro h̄ec potestas data
videat̄ ceteris tamē ap̄lis

i eos dices (Nuncupate spiritum
sanctum dices quorum remiserit

Ad idē ē Leo papa i sermone de
beatis apostolis ubi dicit qd
vis istius potestatis et huius
decreti constitutio ad omnes ecclesie
principes pertineat sed non frustra
vni concedit qd oibz imminatur
ecclesie igitur claves date sunt
principaliter sed qd scriptura di-
cat petru eas etiam accepisse
dicit beatus Hieronymus quod
allegat magis i mo di xix qd
ideo petrus eas di accepisse
ut omnes intelligat qd quicqz ab
unitate fidei et societate eccle-
sie se sepeceperit nec peccat
solum nec celum ingredi potest
Hec ille

Ad idē est Innocentius doctor
famosissimus i sermone de beatis
apostolis qui incipit sic Dominus
rogabat iesus discipulos suos
qui iter cetera que de ecclesia
loquitur dicit sic i ea que viget
celestis auctoritas Ad illud dig-
nitatis prouecta fastigium ut
eius summa que profertur i ter-
ra etiam obfuerit i celis

Ad idē ē Augustinus primo libro
de doctrina christiana co xmo q
dicit Est ecclesia corpus sicut
apostolica comedat doctrina que
comu etiam dicit et pante iter
postit dicit hys igitur claves
dedit ecclesie sue ut quicqz
solueret i terra soluta esset
et i celo et que ligaret i terra
ligata essent et i celo

Ad idē est Augustinus i li de
si ad pe c n ubi dicit Nunquam
peccatum esset imputa pro peccatis
deprecatio si deprecatum non esset
remissio concedenda sed etiam pem-
tentia peccatori tunc prodest
si ea i ecclesia catholica ge-
rat cum deus i persona beati
petri ligandi soluedi qz tribuit
potestate dices quicqz allig-
auerit super terram erit ligata
et i celis et que soluerit super
terram erit soluta et i celis

Ad idē est Augustinus libro de
agone christiano dices Non enim
hinc causa iter omnes apostolos
huius ecclesie catholice persona
sustinuit dices petrus hinc et
etiam ecclesie claves regni celorum
date sunt cum petro et qd ei di-
ad omnes dicit Amas me pascite
ovis meas

Ad idē ē Augustinus super No-
hanc et habet xpm qd quod
cumqz sit petro tantum dictum est
id quocumqz ligaueris etc non
hoc facit ecclesia si at i ecclesia
fit vniqz que i terra ligatur et
i celo et que soluitur i terra
soluta sunt i celo qd qui exco-
municat ecclesia i celo ligatur
excommunicato cum reconciliatur eccle-
sia i celo soluitur reconciliato
si hoc ergo et i ecclesia fit
petrus qui claves accepit et
ecclesia statim significat qd exco-
municatus i hoc significat
id ē sub signo et nomine ecclesie
accepit

Ad idē ē glo ordinaria super
illud ephe in quod quid de-
dit apostolus etc dicit glo vice xpi
predicantes ac omni ordinatorum
et iudices

Ad idē ē Augustinus i libro
contra nouum et ve testamentum
q xxvix et i sermone xmo
de apostolis petro et paulo ubi
dicit Dominus iesus christus disci-
pulos suos ante passionem suam
sic nobis elegit inter quos pene
ubiqz petrus salus totius eccle-
sie meruit gestare personam
et propterea audire meruit tibi da-
re claves regni celorum et sequi
has aut claves non homo vni
sed unitas accepit ecclesie

Item si ad idē ē auctoritas mani-
festa i c firmat de summa trun-
et si in ubi ponit fides nostra
pro qua si necessarium ē mori
et ubi dicit qd sacramentum eu-
charistie nemo potest conferre nisi
sacerdos qui rite fuerit ordinatus
claves ecclesie quas

successoribus iesus Christus fuit
ergo dicit claves ecclesie non
petri et eam concessas apostolis
et eorum successoribus non solum
petro ex quibus auctoribus scitur
patet quod ecclesia accepit claves
principaliter ex commissione petri

In ergo quatenus oporteat ubi
de hac commissione legatur in ewa-
gelio nec alio locus aprior e-
st quam ut dictum est Matthei xvi
quatenus alligauerunt super terram
erunt ligata et in celo et que
soluerunt super terram erunt soluta
et in celo sequitur quod potestas
clauis sit principaliter data ecclesie
quod satis videtur probari ex di-
cto textu ewangelii cum xviii
attenta maxime historie narra-
tione Nam Matthei xvi christus
dixerat petro Tu es petrus
et tibi dabo claves regni ce-
lorum Denique in c. xviii ipse
mandauit petro solvere statere
pro eo et pro se Undique ex
his videtur cum constituit ca-
pitaneum super alios ideo statim
continuatione subiungit in c. xviii
in principio In illa hora accesserunt
ad iesum discipuli dicentes
Quis putas est maior in regno
celorum seu in ecclesia Unde patet
quod ipse ewangelista loquitur de
superioritate et tunc quibus
interpositus Christus uolens solu-
ue huius questione de superio-
ritate de qua querebant
apostoli subiungit in eodem c. Si per-
tinerit frater tuus corrumpere eum
inter te et ipsum solum Si te non
audierit adhibe tecum unum vel
duos etc. Et subiungit Sed si non
audierit dic ecclesie Si autem
ecclesia non audierit sit tibi
ethemicus et publicanus Ecce
dicit iudicium ecclesie esse su-
perius iudicio petri et conse-
quetur ut ostendat quale sit iudi-
cium ecclesie et que sit eius potestas
statim subiungit Amen dico uobis
quatenus alligauerunt super terram
erunt ligata et in celis et que

Apostolis collectiue et eorum succes-
soribus non solum petro Quatenus
alligauerunt quatenus soluerunt
Et exposita sic potestate ecclesie
sequitur de potestate cuius gene-
ralis ibidem quod Christus uelit re-
spondere tante questioni potuisset
ei dixisse apostoli Christo Domine
ecce sumus iam certificati de su-
perioritate de qua querebamur
et scimus ubi debeat haberi re-
cursus Si frater fuerit in corru-
ptibilis quia ad ecclesiam et
summa quanta est potestas ecclesie
qua excedit se ad celum et ad terram
Sic ergo nobis qua futuris
temporibus ecclesie tue que per
totum orbem dilatanda est dicere
poterimus seu hoc dictum imple
Sic ecclesie cum ecclesia nullibi
simul congregata erit ubi que
relas nostras audire poterit
Respondet dominus quasi uelit di-
cere Dicite uobis ubi ecclesie
mea reperire poterit
Unde subiungit Iterum dico uobis
quatenus duo apostoli ubi duo uel
tres congregati fuerint in nomine
meo in medio eorum sum quod de
celebratione generalium conciliorum
exponit beatus Celestinus
in Epistola ad Simplicium etc. dicit
Isidorus in libro conciliorum

Ecce ergo potestas generalis co-
alis summes fundamentum ex illis
uerbis ewangelii ubi duo uel
tres etc. Et ex illo dicto que-
tenus alligauerunt super terram
erunt ligata et in celis et que-
tenus soluerunt etc. Ex qua quate-
nuor notati videtur primum
quod claves regni celorum de
quibus supra hic ecclesie per
hec uerba sunt concessae patet cum
eadem uerba sub quibus facta erat
promissio hic exprimat Si
uerat ei prius Christus petro re-
presentari ecclesiam uerba pro-
missiua Tibi dabo claves re-
gni celorum hic sine aliqua
promissione dicit ordo apostolis
seu toti ecclesie quatenus allig-
auerunt super terram erunt
ligata et in celis etc. Secundo

De Galio

ecclesie in omni stabili firmitate
patet per uerbum quod in donacione
promittitur Amen quod non dicitur
tamen auctoritate. Tercio quod in
hinc uerbis intelligitur concessa
potestas ecclesie non limitate ut
in certis casibus sed in omni plen-
tudine patet ex signis. Vltimis
quocumque alligauerit et que-
cumque soluerit per que preter
dicit concessa omnibus apostolis
et eorum successoribus. Quatuor-
to notatur ex dicta auctoritate quod
christus uoluit iudicium ecclesie
esse maius ac summum in terris
et hinc iudicium ecclesie et ipsum
petrum siue papam debet acquiescere
et obedire. Nam uerba pre-
dicta si peruenierit et custodit
dicebat ad petrum Si ergo pe-
trus instituit recurrere ad iudi-
cium ecclesie pastor post iudi-
cium ecclesie non deberet repu-
tari tanquam publicanus re-
staret et iudicium petri qui
tanquam superior examinare de-
beret iudicium ecclesie. Cum ergo di-
cat petro quod in corrigibilitate
fratris debeat referre ad iudi-
cium ecclesie et non ecclesie
ad petrum sequitur quod iudicium ecclesie
sit maius summum et finale

Item quod papa includat sub iudi-
cio ecclesie ex eo probatur quod
a correctione fratrum nemo si-
delium eximitur. Cum et quilibet
liceat fratri corrigere et si
non audiat iuxta doctrinam pre-
dictam debet deferri ecclesie.
Ita etiam si papa nolit fratri
correctionem acquiescere debet de-
ferri ad iudicium ecclesie.
Frustra autem deferretur si ecclesia
non haberet potestatem in eum
ferendi iudicium. Ex quo videtur
posse inferri quod necesse pro no-
torio crimine ecclesia scandalizante
sed pro alio quocumque
de quo papa fratri ammoni-
tus nollet se corrigere licet
eum ad iudicium ecclesie deferre.
Quod et qui secrete ammoniti
non corriguntur licet cum amo-
nere tota uno vel duobus

si non acquiescat licet deferri
ad iudicium ecclesie. Cum ergo ipse
non eximat a primo et secundo
gradu huius correctionis fra-
terne ergo nec a tertio vide-
licet ut dicatur ecclesie. Unde
illa auctoritas. Dicit ecclesie
et si iuxta comes. Similiter ex-
ponatur de prelato tamen sicut
prelato inferior cum ammonito
contemnit oportet dici non sibi
sed prelato superiori. Ita est
de summo prelato cum ipse non
habeat prelatum superiorem
se si corrector doctrine ewan-
gelii nolit acquiescere oportet
dici ecclesie si simul congregata
habeat potestatem. Similiter autem
concilio generali ipse representans
tandem cum papa obedire tenetur
et si non obedierit poterit
puniari ex quarta suppositione.
Petrum est et documentum apostoli
omnis auctoritatis sublimioribus
subdita sit Romanorum.
Nec ab hac universalitate
excluditur auctoritas papae.
Ergo et habet ex auctoritate
ewangelii et dicti factorum pro
bati potestatem ecclesie esse
superiorem potestate papae et
quocumque potestate in terris.
Et quod dicitur de universalis ecclesia
intelligendum est de concilio gene-
rali licet tunc congregato quod eam
representat ex quarta suppo-
sitione.

Veniamus ulterius ad decreta
factorum conciliorum et incipiamus
a primo et recipiamus in manus
nostras quatuor concilia de
quibus fit mentio in actibus apostolorum.
Primum namque concilio de quo
actum primo de electione an-
thymie in apostolatu habetur quod
licet petrus qui primus erat
unde dicitur. Exurgens petrus
in medio stans ceteris honora-
bilior et prout spectat ad
presidentem proposuerit et con-
cluserit sic faciendum. Actus
tamen qui videtur notari auctori-
tate et iurisdictione fuerit
omnibus comes. Nam dicitur de omnibus

eis fortes et cecidit fors sup
marthia et ecce dicit statuerunt
et no di petro statuit

In secundo uero concilio De quo
Act vi. Hec auctoritas ecclesie et
concilii ipsa representat clario
expmunt. Na dicit ibide qd duo
den apli conuocates multitudines
discipuloru dixerunt Non est
bonu nos deliquere uerbu di
et ministrare mensis. Considerate
ergo ex uobis septem uiros boni
testimonij plenos spu scito
quos constituamus sup & opo
et ista di qd imposuerunt eis
mano. Constat aut qd hec
manifeste notat i oibz aplis
esse comes auctoritate qd di
constituamus. No di petro co
stituit. Imposuerunt no di
petro imposuit. Existis ifero
duo qm qd nedu statuere
sed etia ad conciliu conuocare
e come no soli petro sed et
oibz aplis p ex illo uerbo
cu di. Quodcu apli cono
tantes it. Ex qua scriptura ortu
habe potuit decretu concilii
constantien de petua cona
lioru generaliu i futuru
celebratioe. Secundo ifero qd
no solu tractare causas fidei
sed etia ministros ecclesie i cor
officijs et beneficijs istue
pertinet no ad solu petru
sed etia ad oms aplos et co
successores p ex illo uerbo
cu di. Quos constituamus sup
hoc opus facit ad hoc qd di
ad thutu. Ibi paulus
madau arepo Creten con
stitue epis per ciuitates
et ita no ad solu petru &
ptine uidet. Et ita hodie de
cretatu e i concilio generali
qd arepi examinata electioe
electos i epis confirmant
ut res redeat ad eu statu
i quo prius fuit

In tercio aut concilio De quo
habet Actum vii satis hoc
ide clare patet. Cu ei dato

qd petrus qui prius erat iudica
uit. Sed dixit Synodus narrant
expla etia no noie petri sed
aploru et senioru mistoru
nomibz facta di. Cuius concilii
terti gesta diliget sut memo
rada qd ibi actio concilii dicit
esse comes spu scito et illis
q erat i concilio. Dicit et ibi
visu e spu scito et nobis
spui scito itaque hectori con
cilio qui errare no pt

In quarto concilio De quo
Actum xxi patet ide qndo
paulo fuit iunctu a congrega
tioe senioru ut debet se confor
mare i cernuoms legis. No
saue actio ibi notat comes
qa subdit. Hoc ergo fac qd t
dicam. Sicut qd petro acquiescet
iunct sibi et ordinaf p con
cilio et qd obedierit concilio
patz manifeste. Act vii. Ibi
di qd audientes apli qd dama
ria recepisset uerbu dei mi
serunt ad eos petru et ioha
ne. Et petro absq ulla dis
cussioe statim iuncta opseunt
missio aut de sui ranoq signi
cat auctoritate imittete re
spectu missi

Ita patet hoc ex concilio ma
gno. Nuncio sub gudio pa
et constatmo prius celebrato
Ibi iter cetera di. Sic hec e
fides qua exposuerunt pres
ymu quid adufo. Annu blas
phemate et dicite creatura
filii dei et adufo omes he
resim extollete se et if iur
gere contra catholicam ecclesiam
qua cu auctoribus suis domnat
apud Nicea ciuitate tunc
vix i vnu congregati quoz
noia cu prouincijs ibid sut
suscepta. Ecce manifeste appz
auctoritas concilii i concilio Nice
no reputate vlez ecclesiaz. Itz
qd conciliu hz potestate iudi
ciana patet ex uerbo damp
nat qd notat. Sme prola
tione

Itē patet ex Concilio affirma-
no i quo tū legatū pape oſte-
diſſent lras et poſuiſſet itē
nōne ſua remiſſo fuit facta
ad decreta Concilij Niceni pro
deliberatione ſup poſitū facie-
da Ecce reuerēcia decretorū co-
cilij generalis

Itē patet ex alijs concilijs de
q̄b p Niſidoriū i lro concilio
i q̄b reperit ſic dictū Gē-
ſmodus ul factū concilij ſta-
tuit ul diſſimulat declarat
anathematizat ul placuit aut
placet ſic Gēmodo Et i ſubſcrip-
tione Episcoporum qui itererat
Gēmodis reperit ſic dictū Gē-
mo

Ep̄s diſſimulans ſubſcripſit ul
iudicis ul ſtatues Et hoc re-
perit ſic factū fuiſſe i qua-
tuor concilijs que dicūt tate
auctis ut quatuor ewagelia
ſimilit i alijs quatuor que
octo uirat papa i ſua profes-
ſione i p̄ncipio ſui pontificato
Unde de irrefragabili obſer-
uā ſtatutorū generalis con-
cilij dicit Gregorius Xp̄m
et nō illa deſecuit q̄q̄s pre-
ſcripſerit abſoluere quos ligat
ul ligat quos abſoluit p̄
di ſicut ſancti et mlti ſunt
alie auctoritates notabiliſſe
factorū conciliorū i q̄b tunc
de obſeruatione ſtatutorū Gē-
dalij

Itē patet auctoritas concilij gene-
ralis ſupra papa ex decretis
Concilij Conſtanciē ſamoſiſ-
ſimi cui Nobanes papa vice-
ſimo tercio i p̄ncipio preſi-
debat Cui ei habet i geſti-
cuiſ concilij ip̄e Nobanes
papa de coſtancia cladeſtie re-
ceſſiſſet ex eio reſeſſu quida
putabat conciliū eſſe diſſolutū
ſtatū ſucceſſiue facte ſunt tres
ſeſſiones i q̄b decretatū ē
q̄d per reſeſſu pape et pre-
latorū certorū nō eſſet conciliū
diſſolutū ſed q̄d remaneat i
ſua integritate et aucte Itē
decretatū ē q̄d ip̄e Nobanes
nō poſſet mutare aut trans-

ad aliū locū neq̄ ip̄a curia
ibi tū exiſtere decerneret con-
ſuras p̄ eu factas ul fiedas
contrariū ueritas et ianes

Itē q̄d nō crearet nouos cardi-
nales quos uoluit pro nō car-
dinalibz haberi nec ſp̄elatos
transferret i p̄iudiciū Con-
cilij Conſtanciē Itē tū de-
cretant duo decreta de poteſta-
te conciliorū generalium Itē
i alia ſeſſione mox ut itaq̄ for-
ma procuratorū per qua po-
bānes papa viceſimo tercio
debet renūciare papatu ſeu
coſtitue procuratores ad renū-
ciadū Itē eade Gēmodo poſtea
contra eund iohāne protulit
Gēma depoliſionis et eiectionis
a papatu p̄ ſimoniacā pra-
uitate et dilapidatione bonorū
et alia ſcelera de q̄b fuerat
concilio delato Ex q̄b manife-
ſte apparet an conciliū genera-
le habeat iuriſdictionē ſupra
papas q̄d quilibet ſane met
cognoſcere p̄ Itē patet hoc
ide ex ſeſſione p̄ p̄ n concilio
Conſtanciē ubi factū ē decretū
de p̄etua conciliorū generalium
i futurū celebrandē ubi ſta-
tuta ē eia forma iuramenti
qua quilibet electo i romāna
potiſtate preſtare debet Et i
reteras clauſulas iſeruit ſec-
rō papa iuret ſe tene fide
ſecūd traditionē factorū ge-
neralium Conciliorū Si ergo
iurare debet ſeruare fide
ſecūd decreta conciliorū nō
uidet q̄d ea paſſim poſſit ad
ſuū libitū reuocare Itaq̄ tū
concilia generalia iſligat pe-
nas ſummis pontificibz p̄ per-
petratos exceſſos et ſtatuat
ip̄is lege per qua ſuas iſu-
turū dirigat actiones et ecclia
vniuerſalis ſeu conciliū gene-
rale depont papa Papa at
nō p̄t depone ecclieſia a ſua
dignitate tū ip̄a durabit uſq̄
ad fine ſeculi ex ſtōa ſuppo-
ſitione Manifeſte apparet ſupe-
rioritas ecclieſie vniuerſalis
et concilij generalis ſupra
papam

Ex istis inferat hoc tollerantur cor
 declarum qd' papa tenet^r obfuare
 ex necessitate ordinata p^r totum
 generale spat^r qd' nullas sede
 magis qm^r p^rmar^r exequi op^r
 dicta vltis ead^r p^r v^r q^r i^r co
 fidimus ubi hoc e^r expressu^r et
 patet manifeste ex quarta sup^r
 posicione et ex decreto Conaili
 Constan^r Et si hoc no^r sufficit
 licet i^r ueritate suffire debet
 cu^r sit dictu^r vltis ead^r ad
 duc^r exst^r habundant^r dictu^r apli
 id^r Salath^r no^r ubi apl^r testat^r
 qd' pro eo qd' petrus dabat or
 castione ut alii fideles no^r ob
 seruaret decretu^r factu^r i^r ter
 no^r conailio De quo act^r xv m
 paulus resistit petro i^r facies
 reddes causas resistens qd' pe
 trus reprehensibilis erat eo qd'
 no^r ambularet ad ueritate^r
 ewagely Ex qua aucte et ubi
 sequentib^r apli quatuor notat^r
 uidet^r Prima hoc singulari^r
 sumu^r p^r qd' decretu^r ip^r co
 al^r ab apl^r reputabat^r tate
 auctans ut dicit qd' ueritas
 ip^r e^r ueritas ewagely Con
 stat ei qd' no^r t^rmebat^r salu^r
 expresse i^r ewagely id^r super
 quo paulus rep^rdebat per
 sed t^rmebat^r i^r decreto conaili
 et forte ex u^rbo apli Greg^r
 sumpsit occasio^r qd' ut dicit
 quatuor conailia uenerada ut
 quatuor ewagely qd' paulus
 ueritate dicti decreti dixit
 ueritate ewagely

Secundo notat^r qd' ubi agit^r qd'
 libertate religionis xpiane
 nullatenus paret^r feret^r e^r imo
 stat^r debet resisti patet ex uer
 bis apli ibid^r ubi dicit qd' cu^r
 aliqui subitroducti fratres s^r
 itroissent explorare libertate^r
 qua^r habet fideles i^r cristo qd'
 nec ad hora^r resisti subiectoi^r
 ut ueritas ewagely p^rmanet
 Constat at^r esse tota^r libertate
 cristiane religionis qd' sumus
 pontifex aserat sibi compete^r
 pro suo libito posse immutare
 decreta singula que fuerunt
 i^r generalibus conailis i^r quibus

Unde pro tuenda huius liber
 tate ne ipa^r rustiana religio
 redigat^r i^r hac seruitute i^rpta
 exempli apli uidet^r esse op^r
 maxie meritoriu^r sup^r hoc te
 siste^r

Tercio notat^r qd' nedu^r qndo
 sumu^r pontifex i^rferat decreta
 conaili sed etia^r qm^r ex eis actioe
 alii sumunt occasione^r qd' ea no^r
 obfuet licet sibi resiste^r p^r q^r
 petrus cu^r fuisset iudeus ad
 hac erat libertas n^redi lega
 liba Sed qd' qndo i^rpe utebat^r
 putabat gentiles qd' hoc esset
 de necessitate illio^r t^rporis
 ideo fuit reprehensus qd' ex
 ip^ro exeplo alii sumebant
 occasione^r no^r se coformadi
 predicto decreto

Quarto notat^r qd' nedu^r pro
 peccato mortali sed pro solo
 ueniali qndo ex illo orit^r sta
 dalu^r i^r subdit^r licet redargue
 sumu^r pontifice patet qd' post
 missio^r sp^rus s^rcti i^r die petro
 stes apli fuerunt i^r gratia co
 firmati nec ex post peccauit
 ut mortalit^r Unde nec tuc
 petrus mortalit^r peccauerat
 et tamen pro solo ueniam a paulo
 fuit publice reprehensus Unde
 aditendu^r qd' soli paulo licuit
 declarare contra actioes petri
 qd' no^r ambularet ad ueritate^r
 ewagely qnto magis licet i^r
 conailio generali congregato
 respectu sumu^r pontif^r Ex hac
 igit^r auctoritate que merito
 p^rmanetenda libertate ead^r
 struenda e^r litteris aureis
 par^r manifeste qd' sumu^r po
 ntifex tenet^r obfuare decreta
 conaili Nam si no^r tenet^r iuste
 paulus redarguisset petru^r
 ite si no^r sequeretur ualde ab
 audu^r ex quo ei ut dictu^r e^r
 papa peccare p^r p^r di Ana
 stasius Si ergo peccare potest
 possibile e^r dare i^r futuro tpe
 papa domo p^rmittete qui s^r
 malus ignoras plenos inq^r
 tate et arbor mala no^r no^r fa
 cit fructu^r nisi malos Si go
 i^r potestate sua erit reudcac^r
 i^r generaliu

concliorum in quibus sepe actum est
de fide Et si fideles et in hoc
tenebantur obedire sequitur quod ecclesia
erit posita in magno periculo
quod videtur absurdum potius quod
debet decreta conciliorum venerari
et obsequare quam ea revocare
sine evidenti et vergetissima
et rationabili causa que ab
ecclesia universalis reputaretur
ultima Unde sic habet Act
17° 1° tunc typus apostolorum in tanta
veneratione erat concilium suum
congregatio apostolorum et seniorum
quod putabatur non licere quicquam
contra eam ipsum petrum facere
contrarium absque aliorum apostolorum
et seniorum deliberatione Unde
quod petrus baptizaverat Corne-
lium qui erat gentilis et come-
debat cum ipso quando reversus
est ubi erat congregatio apostolorum
disceptabant adversus eum pro
hoc opere bono et ad salutem
eorum oportuit eum reddere rationem
de gestis Constat autem quod pre-
dicare gentibus verbum dei et bap-
tizare preceptum erat omnibus
apostolis cum ultimo

Ex his que dicta sunt habetur
quod potestas ecclesie universalis
et proseguens concilio genera-
li sive concilio ipse re-
presens superius est potestate
pape et qualibet alia pote-
state in eis et quod papa tenet
obsequare decreta concilio gene-
ralis sive concilio nec per
suo libito ipsum dissolvere potest
Sed hec superioritas in ecclesia
arbitrio famulari Ecclesia universa
lis cuius factor est spiritus sanctus
videtur esse superius evangelium et
evangelium est superius papa quia
quicquid est superius aliquo videtur
esse superius a quolibet suo
inferiori Ans pro secunda par-
te patet quod papa velut nolit
subesse preceptis evangelii si
velit esse christianus Sed pro
prima parte patet quia evan-
gelium recepit sua apostolorum
et receptionem ab ecclesia

ut Thomas et Nicodemus
et tamen ecclesia recepit solum
quatuor evangelia in auctoritate
Unde non auditur quod evangelio cre-
deretur nisi cum auctoritate ecclesie
comonetur Et dicit contra epistolam
fundamentum Similiter paulus
scripsit quidem epistolam quod quinta
decima scripsit laudatissimam de
qua facit mentionem ad Colosim
et alias scripsit ad senecam Et
tamen ecclesia ipsum epistolam rece-
pit solum plures translationes
autem biblicas nec omnes trans-
lationes sunt recepte Et illa
sola translatio est in auctoritate qua
ecclesia recepit multa sunt que
non continentur in tempore biblie
que tamen ecclesia tenet sicut
veritate evangelii est quod mat-
theus dicit matheus dei filius
in unitate nominatur per personam
et per veritatem baptizato
computatur iter credentes li-
cet non habeat usum rationis
Et multa sunt alia que ecclesia
tenet sive veritate evangelii
et hoc est pro auctoritate ecclesie
que dicitur spiritu sancto quod ea
errare non sinit in his que fidei
sunt Et de necessitate salutis

Secundo sic quia precepta petri
firmata per statuta universalis
ecclesie non quod non puto quod antea
firmata aut confirmata ab alio
videtur esse inferius a quo firmata

Tercio sic Ecclesia dicit nichil
est fortius ergo sequitur quod nec
papa cuius ea fortior vel forte
rior ipse antea per beatum Crisostomum
in omelia que incipit multi
quid fluctat ubi dicit quod
ecclesia dei nichil est fortius
que carior est christo quam celum
Non est ecclesia est prope celum Sed
celum est prope ecclesiam Si ergo
ecclesia nichil est fortius per
consequens nec papa

Quarto sic Concilium generale
representans universalem ecclesiam
potest retractare sententias romanorum
pontificum ergo sequitur quod est
superius quia retractatio

cu

beatu Aug⁹ i Ep⁹la ad Gloriam
 ubi dicit Si putemus illos
 Ep⁹os qui Rome iudicaverunt
 non bonos iudices restabat ad
 hoc plenaria vniuersale ecclie
 concilium vbi etiam Ep⁹is iudicibus
 causa agi posset et si male
 iudicare conuicti essent coram
 ipse p⁹ vlt⁹ concilium solueret
 Ecce dicit ad concilium genera
 le h⁹ potestate retractandi
 Quidam Ep⁹oru q⁹ Rome iudica
 uerunt Ep⁹i at⁹ Romani sunt
 summi pontifices

Quinto sit Concilium generale
 h⁹ aliqua potestates ut sup⁹
 ostensu e⁹ vel ergo habet
 ea vniuersalit⁹ ut particularit⁹
 Si vniuersalit⁹ ergo hec p⁹tas
 extendit se ad papam ut ip⁹s
 iudicio supponat⁹ quia de rati
 one vniuersalitatis e⁹ ad omnia
 posse extendi Si particularit⁹
 hoc e⁹ contra dictu euangelii
 ubi dicit⁹ Omnia ap⁹lis seu
 toti ecclie quecuq⁹ alliga
 ueris super tra⁹ et⁹ a⁹ v⁹m
 erunt loquutio e⁹ vniuersalis Et
 confirmo si concilium generale
 non habet iurisdictione sup⁹
 papa seget⁹ qd⁹ deposicio facta
 de Hohen⁹ p⁹ v⁹m per concilium
 Constan⁹ non fuit iusta neq⁹
 valida cu⁹ fuit fuerit ab eo q⁹
 potestate non habebat Et leg⁹
 ulterius qd⁹ eterno fuit de dno
 martino papa non fuit tanta
 cu⁹ fuit fuit vniuersi sup⁹stite
 sequit⁹ consequet⁹ qd⁹ om⁹s Ep⁹i
 promoti p⁹ martinu papa non
 habebat titulu⁹ i suis digita
 tibus nec erat pastores animar⁹
 nec faciebat fructu suos sed
 tenet⁹ ad restitutione et simi
 lit⁹ alij beneficiati et hereto
 res procc⁹salu eccliaru pro
 moti per martinu papa et
 per Ep⁹iscopos ab eo p⁹motos
 non habebat titulu⁹ i suis be
 neficiis nec erat pastores
 animar⁹ nec habebat potestate
 ligandi et soluedi que si bene
 sonat i auribus uestris pote
 rit iudicare Quidam ei vider⁹
 iudicantia et alia v⁹m de

sequit⁹ ex illis

Demum ita dissolutio concilii
 probata sit tua p⁹mi ad p⁹pa
 pro libito suo non pot⁹ dissolue
 concilium generale Et tunc co⁹gre
 gatu sine consensu concilii Secundo
 qd⁹ d⁹s Eugenius p⁹pa non po
 tuit dissolue⁹ Concilium Basilien
 vel ip⁹s i ferraria transferre
 sine consensu concilii Tertio qd⁹
 Concilium Basilien⁹ non du⁹ dis
 solutu existit sed remanet
 i sua auctoritate et integritate Ad
 p⁹pa non possit dissolue⁹ concilium
 generale eo q⁹ i⁹to aut initiat⁹
 auctoritate legis naturalis aut legis
 positue aut auctoritate legis ewa
 gelice Non p⁹mi q⁹ papa non
 videt⁹ habere potestate a iure
 naturali cu⁹ iure naturali
 om⁹s sit vna libertas i di
 uini naturalis Nec etiam pot⁹ se
 mutare iure posituo q⁹ Ecclia
 vniuersalis et concilium generale
 ip⁹s representat nullo que po
 situo stringit⁹ aut ligat⁹ Pot⁹
 ei ecclia vniuersalis mutare
 ius et ip⁹s interpretari aut
 tollere i toto vel i parte sua
 de⁹te euiden⁹ et rationi causa
 Ecce q⁹ lex pot⁹ transgressores
 posita e⁹ Ad Galath⁹ m⁹ Sed
 i ecclia non reperit⁹ transgres
 sio cu⁹ sit sp⁹sa xpi immutatu
 lata igit⁹ non stringit⁹ lege
 posituo Ecce q⁹ ecclia dei sp⁹
 dei ducit⁹ igit⁹ non e⁹ sublege
 Sunt ei Ap⁹lus ad Galath⁹
 v⁹ Si sp⁹ durum non estis
 sub lege Non etiam pot⁹ se mutare
 lege ewangelica q⁹ sup⁹ pro
 batu e⁹ qd⁹ secund⁹ lege ewan
 gelis papa subest ecclie cu⁹
 sit dictu petro Dic Ecclie
 Si go nullo que pot⁹ se mutare
 sequit⁹ qd⁹ dissolue⁹ nec trans
 ferre pot⁹ facit ad hoc qd⁹ di
 i secunda ueritate decretata i
 concilio generali Basilien⁹ de
 qua ista dicit⁹

Secundu⁹ uero scilicet qd⁹ d⁹s
 Eugenius papa non potuit

dissoluere Conailium Basiliense
 uel in alium locum transferre
 probat sic Post recessu clade
 summi Johannis pape p p m
 de Constantia si ipse Johannes
 vicesimo tertio dissolueret
 alium Constantiensem super hoc fa-
 ctu de contrario erat uel in alium
 locum translulisset querit an
 huius translatio uel dissolutio
 tenuisset uel non tenuisset Si
 sic sequitur quod decretum concilii Co-
 stantiensem super hoc factu de
 contrario erat iniquum et iustum
 cum factu esset super re de qua
 fieri non poterat Rex autem dicit
 esse iusta et possibilis in di-
 citur autem Et sequitur quod concilium
 Constantiensem hoc errasset quod usque
 huc nemo dicebat Si autem non
 tenuisset seu robur non habu-
 issent huius dissolutio uel trans-
 latio que fuisset facta per Jo-
 hannem ergo nec ista habet ro-
 bur que facta est per dominum Eu-
 genium de Concilio Basiliensi
 quia quod eadem pars est concilii Co-
 stantiensem et Basiliensem cum utriusque
 eorum reputet universalem ecclesiam
 et habet potestate immediate
 a christo ex quarta suppositione
 Verbigra ponamus quod dominus Eu-
 genius papa translulisset con-
 cilium Basiliense in Bononiam oc-
 tava mensis Junii millesimo qua-
 dragesimo tertio die Junii
 Si questum fuisset ab eo utrum
 die predicta scilicet septima Junii
 fuisset concilium generale in Basili-
 ca uel non Si non frustra fecit
 translationem in Bononiam imo ipse
 hoc non recederet quod sepe ante
 illud tempus et post nominavit
 ipsum concilium Basiliense et pro-
 tali tenebat Opponitur ergo co-
 cedere quod fuit generale legitime
 congregatum Soltra fuit gene-
 rale concilium legitime congregatum
 ergo representabat universalem
 ecclesiam et habebat potestate
 immediate a christo et prope-
 quens fuit eiusdem potestatis
 et auctoritatis ipso die trans-
 lationis et in tempore retroacto
 usque ad sui exordium sic fuit
 concilium

non tenuisset dissolutio uel trans-
 latio de Concilio Constantiensi si fuisset
 facta per Johannem p p m sine
 consensu concilii ergo non ista te-
 nuit neque tenet que facta est per
 dominum Eugenium de Concilio Ba-
 siliensi siue in Bononiam siue in Fer-
 rariam In utroque concilio illud
 et istud fuit eiusdem et parvis au-
 thoritatis et proutque eadem ecclesia
 representat cum caput est christi
 et illi duo pontifices sunt parvis
 auctoritatis Johannes et Euge-
 nius

Tertium autem salietur quod Concilium
 Basiliense nodum dissolutum exi-
 stit probat sic Concilium Basili-
 ens in sui exordio fuit Cona-
 cilium generale legitime congregatum
 ex quinta suppositione et eadem pro-
 batione fuit concilium generale
 ergo sequitur quod representabat uni-
 versalem ecclesiam et habebat
 potestate immediate a christo
 ex quarta suppositione repre-
 sentabat universalem ecclesiam
 ergo et nunc representat nec
 dum dissolutum existit cum nullo
 poterat ipsum dissolvere sine eius
 consensu Papa ei non poterat
 prout sic quod papa tenetur obedire
 statuti et ordinationibus concilii
 concilii generalis legitime congre-
 gati et si non obedierit puniri
 poterit pena canonica ex eadem
 suppositione Sed quia concilium
 in Basilea in sui exordio fuit
 concilium generale legitime congre-
 gatum ergo Eugenius papa
 tenebatur obedire ipsius statuti
 et ordinationibus Sed quod in prin-
 cipio concilii Basiliensis in decreto
 vii sistit quod incipit quoniam frequenter
 decretatum est quod nulla quavis
 auctoritate ecclesia si papali fulget
 possit dissolvere Concilium Ba-
 siliense uel ad alium locum trans-
 ferre nisi due partes concilii con-
 sentiret ergo et hinc decre-
 to Eugenius papa obedire
 tenebatur prefertim cum ipsum per
 sua subsequente adhesionem
 ambauerit sic omnia alia de
 statu sua et hinc

nodu due partes totali Basilien
 consenserunt ad dissolutione eius
 totali ergo sequit^r qd^r nodu e^r dissol
 lutu et prosequens remanet i sua
 integritate et aucte sic fuit i sui
 exordio Et si di^r tamen Epistola
 seu interpretatio legis sep^r remanet
 i p^rimpe Et si sic poterat papa
 interpretari decreta totali constan
 et Basilien et prosequens dissol
 ue^r totali pro libito suo vel
 de loco ad locu^m transferre Respo
 sio q^d Epistola que e^r qd^r v^ro
 directia iusticie legalis 7° app^r
 sepe^r manet i p^rimpe nisi ex
 presse sit ei p^rhibitu Epistola
 fare p^r eu^m q^d hoc potest modo
 sic ei expresse p^rhibitu est
 p^r totali generale i c^o q^d fre
 quens ne dissoluat ut refor
 mano iⁿ ecclesia subsequi possit
 i capite et iⁿ membris Epistola
 fare ergo noⁿ p^r iⁿ hoc casu ma
 xie durate totali generali et
 ad idem p^rhibete habete po
 testate supra papa ex^ris di
 ctis Quia v^rus p^rhibitu i
 telligit^r esse ex^rpta i dicta
 epistola Debebat d^rs Euge
 mus cu^m transsere uoluit totali
 recordari illius decreti quod
 tpe per sua adhesionem approba
 uit ubi decretatu e^r et decla
 ratu Omne totali quod isto
 durate continget alibi elegi noⁿ
 fore totali sed s^rismatotu
 conuenticulu^m Intelligit^r autem
 durate donec ex^rconsensu duar^{um}
 parau^{um} iuxta tenore dicti decreti
 fuit dissolutu Debebat ena
 recordari qd^r si iuxta decretu
 totali Constantien locu^m futu^r
 totali alio t^repore celebrari
 sine consensu totali actu coge
 gati consignare et nisi ad locu^m
 ibid^{em} declarata mutare non
 posset nillo min^{us} posset cona
 lui actu coge^ratu sine p^ro
 consensu dissolue^r ul^l ad aliu^m
 locu^m transsere Debebat non
 obliuisci decreti facti sup^r conue
 nioe grecoru^m per ip^m approba
 quo tunc totali i Basilea ee
 fuisse p^rematuru donec greci
 id p^rtiu pueniret per d^rs

Et ipa admisset nullatenus
 transsulisset Si ipi transsu
 lit ul^l dissoluit d^ru^m fuisse
 defacto qd^r nullus e^r roboris
 ul^l momenti

Ex istis inferunt^r quia correlaria
 p^rimtu qd^r d^rs Eugenius p^ra
 tenebat^r temper^r decreta con
 cilii Basilien de Elemoe de
 celebratioe Smodo^r de amatis
 de resuacionib^{us} et alia oia de
 creta presertim cu^m per sua adhe
 sione oia approbaverit facta et
 feda Et legati sui qui noⁿ
 suo ibid^{em} p^residebat sup^r ip^sis
 suadis p^restiterit iuramentu^m

Secund^{um} correlariu^m Eugenius
 papa tenebat^r temper^r tres
 ueritates fidei catholice de
 creatas iⁿ totali generali Ba
 silien q^{uia} ueritas de pote
 state totali generalis vniu^{er}
 sale ecclesie^e representant^r
 supra papa et quelibet alter^{us}
 declarata per constan^{ti} et har
 Bas^{ilien} totalia generalia est ue
 ritas fidei catholice Secunda
 ueritas hec qd^r papa totali
 quale vniu^{er}sale ecclesia rep^r
 setas actu legitime coge^ratu
 super declarat^r iⁿ p^refata ue
 ritate aut aliquo eoru^m sine
 eius consensu nullatenus aucto
 ritatie dissolue^r potest aut i
 aliud t^repus prorogare siue
 de loco ad locu^m transsere est
 ueritas fidei catholice Ter
 tia ueritatib^{us} duab^{us} predict^{is}
 p^rimant^r repugnans est c^{on}sendo
 hereticu^m p^r totu^m q^{ui} m^ultu^m
 imutatu est sic supra decretu
 totali Constantien sed sola
 declaratio facta

Terciu^m cor^um^u ad suspensio et
 depositio fide de d^ro Eugenio
 papa per totali Basilien fuit
 ualide et robur obtineat t^raq^{ue}
 iuste p^r sic q^{ui} facte fuit a to
 talio generali l^uce coge^rato
 habente potestate imediate
 a christo qd^r potest face hui^{us}
 depositione et suspensione

ex quarta suppositione Et patet
hoc ex decreto vnde fessiois
que iuxta qm frequens quod
etiam ipse dñs Eugenius apparet
p subsequente adhesionem sicut
alia oia decreta facta et feda
ubi decretatum erat qd si papa
acceptaret dissoluere ad locum
alium transferre concilium Basiliense
et infra quatuor menses ab huius
facto non desisteret qd eo ipso est
ab administratione suspensus que
ministratio debet esse ad concilium
denotata sed si huius penam
per duos menses animo idurato
sustinet qd contra ipm debet
procedi ad punctionem inclusivam
p concilium generale qd et factum
sed minus actu e et cu plu
ribus dilatoriis et obsecrationi
bus qua agi debeat

Quartum cor^m Electio de dno
felice qnto facta p Concilium
Basiliense censenda e canonica
lita et iuxta parz sit q facta
e a concilio generali ltime co
gregato habere potestate a
cristo sed at concilium generale
poterit facere huius electionem
ex quo electio romani pontificis
ipm videt ad cetum cardina
lium parz hoc specialit ultra
alias probationes per decretum
concilii Basiliensis a principio
decretatum In principio et con
cilio Basiliensi decretatum e qd
durante concilio Basiliensi con
get sede apostolica vacare
qd electio romani pontificis no
t alio loco fieri debet nisi p
concilio generali quod decretum
est ipse dñs Eugenius per sua
adhesione apparet sit et alia
oia decreta facta et feda Ex
quo ergo sedes vacavit per
depositionem poterat huius electio
fieri canonice et iuxta pmissa
Citacione luma contra Cardi
nales et alios sua itesse putan

Quintum correlativum Omnis crea
tura humana necessario et p
periculo salutis etne debet
subesse et obedire dno felici
qnto Electo i summi pontificis

taqua vero romani pontifici
et ltime successori huius petri p
hoc ex correlatio precedenti et
p extraneante bonifacio una
sciam i si Et parz ex eo qd dñs
maximus i Exla dicta quon
talibus que allegat b Thos
i tractatu tota errores grecor
um uba sunt ista Coadunator
et fudata supra petra confes
siois petri dñs vniuersaler
ecclesia secund diffinitio salua
toris In qua nro salutis aia
nostrati e mane et ei obedie
sua seruantes fide et confesio
Si ergo ecclesie vniuersali obe
diens e ergo et summo pontifici
ab eo electo cu ecclesia vniuersa
lis no videt posse errare in
electione romani pontificis cu
hoc videat esse de pmentibus
ad salutem et tantum de pma pro
batione

Secunda probatio qd iudicium
ecclesie sit dignum ac superius
probat ex consideratione nomi
et rei significati per illa que i
scriptura dicunt de ecclesia
que tamen pape no possit co
petere Dicit namq de ipsa ecclesia
qd e mater ecclesiarum p p m
Ego mater pulcre dilectionis
Ite di dñs gentium tremor
Ite regina pmo p l m huius
Ite regina a dextis tuis i
uestitu deaurato et Ite dicit
sposa Cantig 1o Et apoc 21
vidi ciuitate sciam idm no
de de ce et ista taqua sponsa
ornata viro suo Dicit ead
corpus cristi ad Exe 1o Ex
pma igit appellacione cu ecclesia
sit mar ppa vero filius ipm
racione igit excellencioris dignitatis
que e i matre et racione ho
noris et obediencie que a filio
debet matri cesset esse inferior
mte sua nec vt dñs qd ipse
p sit filius ecclesie et dignitate
no sit filius ecclesie Dicit et b
Augst i lro de simbolo tractatu
mo Si qd ab ecclesia seperato
iuncto fuerit alieno erit a
nro filiorum dei nec habebit
deu patre q ecclesiam no iunct

qđ aut ecclesia sit sponsa christi vñ
ta qđ om̃s filios quos christus
habet hęc ecclesia gignit sibi sine
p̃tutit Ex hoc seq̃r̃ multominus
digi posse qđ papa sit pat̃ eccle
si nullo sit pat̃ sue matris dñe
ei saluator mat̃s vñ vñ docuit
qđ vñs ē pater noster qđ i celis
ē sit i terris ē vñta ecclesia om̃
fidelium mater

Secundo deduci p̃t̃ superioritas
i ecclesia respectu pape ex eo qđ
ecclesia dñi dñā papa uerq̃ et qñ
nō domi sed iuxta auct̃ apli
dicunt̃ ministri et disp̃satores
mysterioru dei vñde et christu
ni de maiestate docet aplos
Dixit mat̃s vñ vñ vñ vñ iter
vos voluerit maior fieri sit
uester m̃ster vñde luce vñ vñ
Ego at i medio vñi sū sicut
qui m̃strat vñde p̃t̃ h̃t̃ conet
vñ appellari sumit m̃strum
eccle et esse seruū seruoru dñi
qñqñ sit vñario ihu xpi qui
ē dñs et s̃posus eccle facit
ad hoc qđ dñi comiter qđ domi
niū rerū temporalium que ab ecclesia
possidet̃ ē apud ecclesia tāq̃
dñā apud uero et ep̃os tāq̃
disp̃satores et m̃stros s̃posi

Tercio probat̃ hęc superioritas
i ecclesia ex eo qđ ecclesia dñat re
gna Est ei cōm̃ eius qui est
rex regū et dñs dominatū
ac p̃nteps regū tie vñde 1o
de quo supra allegata ē auctas
b̃ Aug̃ lio de doctrina xp̃iana

Ne quarto ex eo quia ecclesia
ē sponsa xpi papa uero nō dñ
s̃posus sed p̃m̃phus eccle
ut dñat beatus gerardus
i lio de consideracoe ad Eugem̃
christus ei ē s̃posus eccle qđ
vñ vñ ex qua denominacoe sat̃
apparet digor excellēcia eccle
respectu pape vñde ex hac
consideracoe Aug̃ i lio de sim
bolo dñat qđ ecclesia totū pos
sudet qđ a viro suo accepit i do

Aug̃m ergo absq̃ om̃i excep
tione oia sūt sibi subiecta qe
a custo s̃poso suo ipa at subdi
ta ē viro suo

Quinto probat̃ ex hoc superio
ritas i ecclesia qđ ipa ē corpus
xpi ut sup̃ allea ē auctas
apli papa uero vñu ex membris
istius corporis Om̃e at cor
vñu organu cōstituit̃ ex diuis
membris tāqua ex partib̃ ite
qualib̃ ipm̃ totū ecclesia at ē
corpus christi mystici organu
fide xpi animatu vñde ecclesia
ē vñiustas fidelium bonoru et
maloru orthodoxa fide tene
tū i sacramēt̃ eccle habent
tū s̃onērate Iu ergo papa nō
sit hoc corpus qđ est ecclesia
sed vñu ex membris ipm̃ iuxta
doctrina apostoli ut supra alle
gatu ē seq̃r̃ qđ papa ē pars
corporis istius et ipa ecclesia
ē quoddā totū Com̃s at amm̃
cōceptus ē om̃e totū esse magis
sua parte ergo seq̃r̃ qđ ecclesia
que ē quoddā totū maior ē et
excellēior ip̃o papa maius at
nō itelligēdu ē molo quanti
tatis corporee sed magnitudi
vñt̃ excellēcie et dignitatis
sue potestatis Ex hñs posset
inferri qđ licet pape cōueniat
suo modo dici caput ecclesie
nō p̃tea debet se ecclesie anferre
quā imo ex hoc forte inferri
posset qđ eo ep̃o qđ sit cōten
dit se preferre eccle facto
sue assertacoe tāqua male se
nēs de auct̃ et dignitate site
matris eccle nēdu qđ nō sit
superior sed eorū qđ nō sit de
membris eccle tāq̃ tares rita
fide reputat ei se caput talis
corporis qđ sibi assimlet̃ i co
diacō videlicet qđ sit ip̃e vñ
errare et defic̃ ita et ecclesia
posset eo ei ip̃o qđ vlt̃ iudiciū
sui preferri indigo vñiustas
eccle manifeste cor̃nat̃ qđ esti
mat ea errare posse et sic ea
nō semper esse sc̃at̃ et catho
lica Quequid̃ assertio si sit
de hñs que sūt fidei aut de ne
cessitate salut̃ manifeste cōstat
vñde posset merito inferri qđ
seperat se ab ecclesia et de
nt̃ eā mem̃ eā et per

consequens caput quicquid ei re-
perit diuisio esse iter ecclesiarum
et aliquod membrum eius sit et in-
positio iter papa et ecclesiarum
notissimum est quod hec diuisio non
est ex parte ecclesie de cuius ratione
est semper esse una ratio una
fidei que est in forma eius ergo
sequitur quod hec diuisio esse ex parte
membrum scilicet pape qui cum sit
mortalis per naturam et sepe
moriatur per culpam potest effici
membrum putridum vult se in dig-
tate prefere ecclesie matris sicut
que est sponsa et tota custi et
semper vivit in fide et caritate
nec est usque in fine seculi desitua
Et de hac excellencia ecclesie super
omnia membra sua dicit Augustinus tra-
ctans illud quod vultis muliere
forte quod inueniet ubi dicit per
muliere forte ecclesia debere
intelligi et iter ceteras laudes
dicit quod ipsa ecclesia iuxta au-
toritate diuine scripture pre-
stior est omnibus suis lapidibus
preciosis vocat quod lapides pre-
ciosos filios et sanctos eius con-
ducit quod quantum ad aliquod sit ma-
gnus ipse cum sit lapis pre-
stiosus est ornamentum eius
quod omnis lapis preciosus est orna-
mentum eius et ipsa est preciosa
omnibus lapidibus preciosis
Si autem papa esset superior ec-
clesia iam ipsa non esset preciosa
omnibus lapidibus preciosis nec
huiusmodi lapis preciosus esset or-
namentum eius sequitur ergo quod ipsa
non sit ea superior nec equalis
et tunc de secunda probatione

Tercia probatio per quam pro-
bat superioritas potestatis
ecclesie supra papam sumitur ex co-
dicio huiusmodi potestatis per ut est
in ecclesia et in ipso Est namque in
ecclesia hec potestas continue per-
manet et perpetue Non est ei quod
signare dies hora vel momentum
in quo ecclesie deficiat hec po-
testas ex secunda suppositione
In papa vero non est sic cum non
semper vivat possit enim pri-
uari et sic careere hac pote-
state posset quod de novo elegeri
et iterum ea habere Et quod

omne permanens et continuu pre-
fertur variabili interpellato et
typali sequitur quod potestas sue auctas
ecclesie preminet potestati pape

Secundo quod potestas hec in ecclesia
semper fuit est et erit recta
quo ad ea que iuris sunt et fidei
nec unquam ecclesia a fide deviat
ex tercia suppositione papa uero
frequenter Cum igitur in ecclesia hec
potestas est inobliquabilis ita quod
nec unquam errat sed nec errare
potest in his que sunt fidei De ipso
namque dictum est Orce non Sponsabo
te michi in fide et sempiternum hec
autem non competit summo pontifici ut
eo ipso quod aliquis creatus in papam
quod sit inobliquabilis manifeste pa-
tet superioritas ecclesie supra
papam

Quarto quia in ecclesia est cognitio omnis
necessarie veritatis ad salutem
iuxta illud Non per vi Spiritus ve-
ritatis docebit uos omnes veri-
tatem est in ad Thimotheum non dicitur
quod ecclesia est columna dei vivum
et firmamentum veritatis glo in se
sustinet veritatem ne corruat
que duo uerba scilicet columna
et firmamentum denotant manifeste
inobliquabilitatem iudicium Summo
vero pontifici sepe indiget ab aliis
doceri etiam de ueritatibus ad sa-
lutem necessariis per ecclesiam
autem innotescit iniformis sapi-
entia dei necdum hominibus sed etiam
pontificibus et potestatibus in cele-
stibus pro ut dicit apostolus ad
Ephesios in igitur hec superioritas
videtur esse maior in ecclesia Ex
quo inferitur quod auctas ecclesie
se ut mensura et regula respec-
tu actionum pape per quod rectum
est iudex sui obliqui Summo de
anima Et omne quod obliquabile
est et deficit et errare potest regu-
lari et ordinari debet per ali-
quod inobliquabile et indefectibile
sic est de auctate pape respectu
ecclesie et tandem de tercia pro-
batione

Quarta probatio per quam probatur
superioritas ecclesie supra papam
capit ex habitudine quatuor cau-
sarum primo ex habitudine cause
finalis licet ei omnia que sunt a
deo constituta deus ipse est primus
finis et principalis tamen constat
etiam in his quedam ordinari ad alios
fines 1. Eius manifestum est
autem quod iterum hoc duo scilicet et
alterius finis et ordinari in aliud
tamen in fine primum ponitur eccle-
siae quia pape conuenit id ei fi-
nis dicitur alterius ad cuius bene-
esse alterum ordinatur Ecclesia autem
non ordinatur ad bene esse papae
sed e converso papa omnes actiones
suas ordinare debet ad bene-
esse ecclesie Unde tunc actiones
papae sunt bene ordinate quando
ex ipso proueniunt bonum ecclesie
Male uero quando ab hoc fine
deficiunt siue eisdem contrariantur
Hoc autem uidetur dicitur apostolus 1.
Corinthios 12. Omnia uia sunt siue
paulus siue apollo siue cephas
ad siue uita siue mors propter
siue futura omnia uestra sunt
Nos autem christi christus ante
dei super quem locum dicit glossa or-
dinatur Omnia uestra sunt uos
autem cruci non puri homines et
ideo non in hominem gloriamini sed
in christo cuius sumus creaturae et
recreaturae hoc ideo dicit apostolus
ut sit hoc in iudicio uideretur
fuit et subiecta ita et nos propter
substantiam Unde manifeste
apparet quod cephas ponitur est
ecclesie et ad eam ordinatur tamquam
ad finem et ipso iudicio subicitur
quoniam e converso

Secundo probatur hoc idem ex habi-
tudine cause efficiet habet et
se ecclesia in ratione efficiet prin-
cipalis sit anima cui sit finis cor-
poris habet se ad omnes actiones
in ratione principalis efficiens
Cum ergo hunc corpori quod ecclesia
est multae competat operationes
que habet exerceri per membra
sua ad bene esse huius corporis
et ad ipsius uirtute sequitur quod
ipsius corpus se habet ad ipsas
operationes in ratione principalis
agere membra uero eius
ut in membris principalia in se ut

instrumenta sicut potest anima di-
cutur quasi quedam instrumenta
ad operationes anime Papa
igitur licet sit nobilissimum membrum
ecclesie sub capite custodit tamen
quod est in ipsius corporis uirtute
et fide et ad eam finem operari
debet non sibi competere respectu
ecclesie habitudo principalis age-
re sed minus principalis aut
instrumenti primarii quod autem se habet
ad aliud in ratione principalis
agens preferretur ei quod est in ra-
tione secundarii seu instrumenti
Cum igitur ecclesie competat ratio prin-
cipalis agere papa uero se habet
ut instrumentum sequitur quod auctoritas
ecclesie preferretur auctori ipse

Tercio probatur hoc idem ex ha-
bitudine cause formalis omne
namque iudicium quod se habet non
tunc et obliquabiliter ad re-
ctitudinem ueritatis siue legis
et forma illius iudicij quod per
abstinere rectitudinem declinare
Sic autem est de iudicio ecclesie
respectu actionum papae ergo
quia ecclesia nunquam deuiat nec de-
uiare a uita fide per papam uero
frequenter Ideo iudicium ecclesie
dignus est iudicio papae

Quarto probatur ratio cause
materialis siue subiecti papa
ei et alia omnia membra inferiora
sunt est subiectum siue materia
iudicij ecclesie quod et potest ipse
iudicare deponere suspendere ad
tempus uel perpetuo ex quarta
suppositione papa autem respectu
ecclesie hoc non potest cum ipse
durabit usque ad finem seculi
ex secunda suppositione non posset
papa precipere aut statuere
quod nullus in ecclesia oraret lau-
daret deum uel baptizaret uirum
Cum ergo ecclesia possit papa
punire siue suspendere ab actionibus
papalibus papa autem non potest
ecclesia suspendere ab actionibus
que sibi inquantum talis est com-
petunt constat quod papa se habet
ut subiectum siue materia super
qua ecclesia potest exercere iudicium
non autem e converso materia autem
se in ratione inferioritatis ut

notū ē ergo seq̃t̃ qđ tpe est
inferior ecclesia

Ex istis infer̃t̃ qđ licet hec p̃tas
sit i ecclesia et i summo pontifice
nō tamē ē diuisa sed ead. Ita
denā ei numerat̃ numeratōe
suorū subiectorū ṽ met̃hate
Sed cū sit idē hic subiectū po
testat̃ istū saluet ecclesia p̃ti
ei nō ē distinctū suppositū ab
ecclesia cū sit vna de ecclesia
seq̃t̃ qđ hec potestas sit i eod
subiecto saluet i ecclesia et per
consequēs ē vna et ead. et nō
plura Est etiā ead. qđ ē p̃t̃
eund. finē et ita id obiectū
et ad eod. auctore Sed ex quo
ē vna et ead. hec p̃tas ṽto
biq. quō ergo p̃t̃ esse i ecclesia
maior et i ecclesia mōr̃ hēpo
sio qđ hoc ē p̃t̃ diuersū par
tiūpandi seu habēdi se modū
Ecclesia nāq. ut p̃missū est
sit habet istā potestate qđ i
ea ē cōtinue p̃etue et tolli
quabilis et annexa ē illi no
ticia omis necessarie veritat̃
Vnde beatus Thomas secūda
secūde q. q̃nta articulo m̃o dicit
qđ obiectū fidei ē veritas p̃ma
secūda qđ manifestat̃ i sc̃ptu
ris et doctrina ecclesie et sc̃dit
q̃ntūq. nō meret ecclesie sicut
i fallibili et diuine regule talis
nō habet fidē de articulis fidei
sed opinione secūda p̃ia volū
tate Et ibid. i responsiōe ad
artū secūda dicit qđ omib.
articulis fidei iheret fides
p̃t̃ vnu mediū saluet p̃ter
veritate p̃ma p̃posita ex sc̃p
tūris secūda doctrina ecclesie intel
lectis Et qui ab hoc medio de
cidit totalit̃ fide caret Apparet
ergo ex hoc qđ ecclesie ē anne
xa notitia necessarie veritat̃
Irober̃ ergo per simile hāc
potestate esse maiore i ecclesia
quā i papa Sic ei dicit qđ
vnu et idē ē liberū arbitriū
i viatorib. et beatiz̃ quo ad
coactionis immunitate et nō
est maior i vno quā i alio
Inq̃ntū tamē copat̃ ad id ad
quod ordinat̃ sit ad seruandū
rectitudinē isto modo liberū

arbitriū i beat̃ ē maior qđ sc̃p
hāc rectitudinē suat ex quo ē
cōsumatū per gratia Ita qđ er
rare nō p̃t In viatorib. uero
deficit a gratia cōfirmatiōis nō
semper huius rectitudinē suat
sed ab ea frequēt̃ defiat ideo
secūda cōmune sententiā doctorū
potestas liberi arbitrii i beat̃
ē maior i viatorib. minor i
suo modo loquēdi ē i p̃posito
qđ ecclesia ē sic a custo fudata
supra pet̃a sit qđ errare nō
p̃t i h̃is que fidei sūt et ne
cessaria ad salutē Ideo hec
p̃tas prout cōstodiat̃ i eccle
sia videt̃ habē quanda gratia
cōfirmatiōis p̃t̃ p̃missione
xp̃i qua p̃missit qđ mitteret
p̃actū qui manet cū fidelib.
iētū Adq. orant̃ pat̃e ut
nō deficiat fides ecclesie Et qđ tpe
ē cū fidelib. usq. ad cōsuma
tiōē seculi Et qm̃ hec i flegi
bilitas ad errõrē nō sit ē nō
sumis pontificib. de quib. plu
res a fide legūt̃ errasse Ideo
merito p̃tas i ecclesia ē superior
p̃t̃ huius i flegibilitate ad er
rõrē In papa uero inferior Et
sic fideles tenet̃ crede reuelā
tiōib. angelorū quos sciunt
fallē nō posse Vnde et Za
charias percussus fuit silētiū
qđ angelo dicit̃ crede noluit
scire ita etiā fideles tenet̃
stare det̃ maior ecclesie qua
scit̃ errare nō posse Si ei ab
ecclesia distat̃ angeli et eius
doctrinē reuerēt̃ aq̃scit̃ scdm̃
ap̃lm̃ ad Ep̃lm̃ m̃o Quanto
magis homines qui sūt ignari
et p̃etabiles tenet̃ stare de
terminatiōi et dispositiōi ecclesie
Summus uero pontifex eo am
plius ad hoc tenet̃ quanto
se i domo matris sue p̃ alib.
fulgē cognoscat Sic qđ ear
amplius honorare tenet̃ Nō
ei atepit dignitate papatus
ut cū ecclesia ante suā electiōē
reputaret̃ sc̃a catholica et ue
rax i iudicio quod post electiōē
sc̃a hec auferet̃ ab ea et t̃ns
ferat̃ i papa ut ita tpe sit
uerax et ecclesia medax putet̃
Et qđ p̃t̃ fideles teneant̃
stare iudicio p̃e qm̃ iudicio ecclesie

presens iudicio ecclie hanc a
dignitate qd' errare no potest h
a xpo et usq. i fine seculi habe
bit nec hac condicione ecclia ins
fert i papa cu ipm i sedis pa
patus constituit sed apud se ten
net unde rancor huius dotis
qua a christo recepit pmatu
et dignitate habet sup omis ho
mines i terra nec cuiqua e sub
iecta nisi christo spso suo et in
piti suo Et ita nec pape sed co
uerso papa subiecto e ecclie Et
hoc de istis probationibz

Hanc itaqz ista que est pro
ecclia vniuersali et pro concilio
generalis uolens sua ueritate
qua tueri conat' foras stabi
lire ne i sua assertioe aliqd
ambiguitat' reliquat respon
det ad auctes et rationes alte
rius partis et soluit eas pmo
iqz respondet ad c significasti
debet intelligi de aucte relata
Ad hoc qd' concilium gnale no
spt esse lumen congregatu sine
pape auctoritate nisi qndo ne
cessitas immineret congregandi
illud pro interesse vniuersalis
ecclie et papa nollet congregare
de qua aucte habet' v. vii. di. y
to Sed postqua concilia gene
ralia aucte ppe ut als l. i. me
congregata sut potestas eoru
no procedit a papa sed a xpo
immediate tanqua a capite ut
dictu e i quarta suppositioe
Concilium aut' Basilien' no fuit
congregatu sine aucte ppe imo
de aucte Martini ppe factu
fuerat decretu i concilio constan
de celebratioe concilii Basilien'
et postea id concilium fuit per
dm Eugeniu confirmatu Et
dicebatur notat' nisi immineret
necessitas congregandi illud sta
ret ei qd' sine aucte pape con
gregari posset aut potuisset
qz si nullo papa existente car
dinales essent obstinati nol
let elige papa ul' no posset
quere volentes turbare eccliam
vel essent per turbande mpe
diti ul' uicinerati ul' omnes
mortui uel si omis cardines

cu papa essent heretici ul' ma
esset scandalosus notorie et i cor
ruptibilis ul' si papa profert
cu collegio cardinalium Sna, du
bia aut contraria i ma fidei et
i hoc pmaxes essent nolentes
concilium conuocare ut esset exorta
dubitatio de cotenoe plurim de
papatu et papa nollet conuocare
concilium vel aliquo alio modo ex
cogitabili id accidit Costat qd'
i talibz casibz concilium posset
imo deberet congregari sine ma
dato ppe Als si no posset tui
tota pollucia ecclie esset posita
i periculo et magna turbatioe
qd' uidet' inconueniens s. perui e
ergo dicit qd' concilium congregari
potest etia sine auctoritate ppe
Sed tame de hoc ia sufficienter
promissu e y concilium Constantien'
i quo factu e decretu de ppetua
concilioru generaliu ifuturu
celebratione tanqz ergo erit
congregatu aliqd' concilium semp
congregabit' aucte ppe et et
aucte vniuersalis ecclie qd' fueat
i concilio Constant' congregata sit
et concilium Basilien' e ead aucte
congregatu Et ita statim e poste
riori uiri facto i Concilio Co
stantien' de celebratioe concilioru
generaliu

Ad hoc aut qd' dicebat' i eodem
c. Signu qd' ista generalia
concilioru patet Romani pontificis
excipiat auctas s. perui e qd'
excipit saluet ad interpretand
declarat' et moderat' statuta
concilioru secund' varietate tpm
suadete euiden ualitate uel
ingete necessitate cu consilio ma
ioris partis cardinaliu quicunqz
concilys generalibz no congre
gat' Romano pontifici pro bono
rei publice uidet' facied. Que
quid auctas interpretandi dicit'
Epistola seu interpretatio legi
In qua interpretatioe sex intelli
git excepta auctas prohibita
vniuersalis ecclie et concilio gene
ralis ipa representat tanqua
auctas superioris ut quicunqz
ecclia uel concilium generale pro
hibet episcopisare sicut i casu
c. cum freques ibi no potest
episcopisare qz expresse per

etiam prohibet ne dissoluat
concilia Si ei contrarium diceretur
sequeretur absurdum videlicet quod
vigore dicte Emptene papa pos-
set derogare sibi constitutionibus
factorum conciliorum et omnes bo-
na pollina ecclesie euertere quod
esset ualde inconueniens cum non
habeat potestate ad destruc-
tione sed ad edificacionem in corpore
et sit per responsio ad c. Signu

Ad c. licet denuntia in quo dicitur
et respondet quod Alexander
tertio loquitur ibi habendo respectum
ad tempus in quo uacante ecclesia
romana concilio generale non
erat congregatum nec sperabat
congregari alio illo congregato
posset ad illud haberi recursus
super difficultatibus emergentibus
ita electio romani pontificis
et si duo christi de cuius ibi non
in glo et per hoc an in c. de re-
mota lio in nouella

Ad c. ita dicitur per di. respondet
quod licet potestas iurisdictionis
tradita fuerit beato petro modo
expressis in dicto c. ita dicitur cum
hoc est quod dicta potestas modo
prefato tradita fuit beato pe-
tro ut ministro christi et ecclesie per
concilium representante Attento quod
traditioe huius per petrum ecclesia
fuit designata ut super prebatur
et ad edificacionem non ad de-
structionem et ita cum one saluet
quod petrus et eius successores
ut ministri ecclesie illi subiciantur
quando male regendo ecclesia sta-
daltaret quibus attente constat
uerba dicti c. Ita dicitur non fu-
dare papa non esse subditum po-
testati ecclesie per concilium representante
qui non recepit potestate super
vniuersale ecclesiam que est sponsa
et corpus christi sed super ecclesias
particulares et super singula
sua membra christi ecclesia autem rece-
pit potestatem supra papa per
et cum distringe si deliquit et
hoc per rationem naturalem
fortificari suppono quod papa
sit caput inuestriale ecclesie
respectu membrorum inuestriale

Videatur et quod licet caput in cor-
pore humano sit ordinatum ad di-
rectionem et gubernationem membrorum
non sit quod membra a capite
et ab obediencia capitis recedant Si
tamen caput in corpore humano
efficiatur languida seu infirmum li-
tati erit membris illud ligare
et cauterizare ne totum corpus
languor inuadat si dolor non
fuerit curatus in capite ita est
quod si papa efficiatur furiosus et
habes enses in manu exiens
palatium quos sibi obuia replet
ocidet vniuersos licet subditos
inferioribus cum impere et ligare
Et si hoc liceret pro saluatione
corporis multo magis liceat debe-
bit concilio generali vniuersale
ecclesiam representanti pro salute
animarum quando papa male regendo
et ecclesiam stadaltando animas sub-
ditorum ad viam damnationis con-
duceret

Sed tunc ad c. Si papa ubi di-
citur si licet aliqui distinguat
inter peccata pape occultata et
manifesta dimissa hac distinctioe
dicendum est quod hec auctoritas soluit
sempar diu dicitur nullus mortu-
lus Denegat et indicium in
gulis mortalibus sed non per
ecclesie neque concilio generali ipse
representanti nec papa negat
se subesse concilio generali in
casu heresis cum ad hoc sit sua
comanda Sed videatur quo ista co-
cordat dicitur papa posse iudicare
a concilio in casu heresis et dicitur
concilium non posse congregari sine
auctoritate pape ut congregatum
posse dissolvere ad libitum huius
ista non concordat aut ei aliud
papa erit hereticus ante concilium
ut tunc concilium si ante concilium
ipse nunquam congregabit concilium
si heresim defendere voluerit
permanet aliter miceret sibi la-
queum Si tempore concilii erit
hereticus et fuerit contra se fecerit
omnia statim dissoluet concilium
si erit verum dicitur quod ad hoc
passim potestate habeat et
ita omnia nunquam posset ferri ad
papam hereticum et ita habet in
quod dicitur papa in casu heresis

luzibrio et frustra ponit ergo
dicens qd' i tali casu et i simili
quid ipe scandalizaret ecclesiam no
torie ecclesia h' potestate cogre
gare concilium generale p'ut i
decretatu e i concilio Constantien

Ad c. Nemo in qm vbi dicitur
respondet illud intelligend esse
quid no subest causa iudicandi
als si subest causa saluet no
corum scandalu p' iudicari et
p'miu per concilium generale si
sit incorrigibilis ex quarta sup
posicione Et ad hoc positu di
cebat glo i dicto c. Nemo qd'
cu papa peccat potest peccatu
eius ecclesie denunciat secundu ad
monitione euangelii cu et ipe
subsistit euangelio no obstat
dictu hostien in c. posuit de
cotes pben vbi videt' dicere
qd' ecclesia procedendo secundu ad
monitione euangelicam no potest
iudicare papam qm salua pa
te sua illud madatu euangelii
si peccauit oibz fuit dictu et
contra omis peccates etia qd'
papa sicut contra alios quid
papa peccat notorie i scandalu
vniuersalis ecclesie sic qz practicati
fuit i concilio Constantien teno
p'paz p'm et simili respon
det' ad c. aliorum et c. facta
in qm et ad alia oia dura
dicta facta ipe no posse in
dicari ab alio qm adeo mo
ipe papa iudicatur a deo cu in
dicatur a concilio generali cui p'
presidet et e i eius medio fa
cit pro aucte conciliorum qd' heret'
p'v n di hinc etia vbi du di
stinctes qz eius sedi p'mu petu
apli meritu deinde sequita ius
sione domi concilioz venera
doru aucts singulare i eccle
sis tradidit potestate qmuis
glo ibid hoc dictu modet di
cens qd' ecclesia Romana pote
state p'ncipalit' habet a dno
et secundario a concilioz cui co
tor glo c. Dudum in qm
Sed qmuis ita sit hoc no iher
papa no subit concilio quid
notorie ecclesiam scandalizaret
Attero qd' petro potestate ac
tuit a christo ut miss' xpi

qd' esset submissus p' ecclesie dno
sue quid notorie illas scandalizaret
ut supra ostensu e Et si
diceret' tamen iste casus scandalu
notorio no e de expressis i decreto
concilio Constantien Respondet qd' qm
papa notorie scandalizat ecclesiam
casus iste e de p'tinentibus ad
casu qualis reformationis ecclesie
qui est expressus i decreto co
cilio Constantien

Ad glo c. Nemo vbi dicit qd' si
totius it' dicens qd' glo loquitur
argumentatione ardo pro et contra
sed no densive unde dicit
videt' et qm i hoc passu hacten'
per glo et doctores iterum as
firmatione iterum negatione fuit
opmatu standu e hodie diffi
miori facie per concilium generale
Constantien quo ad casus i de
creto eius expressos videlicet
cu agit' de fide de extrapagoe
stigmat' de reformatione ecclesie
i capite et i membris et de per
tinentibus ad casus premissos qd'
i hys papa sit iherior concilio
generali et si qd' extraneu asse
retet hactenon esset resendo

Ad c. Nunq aut p'v i di vbi
videt' dicit it' qd' concilium it' re
spondet qd' ubi ibi posita no
sunt uerba concilio sed nicolai
pape ad archieps impatore
et qm dicit ibi dicto nicolai
veritas e qd' concilium no omisit
condemnare marcellianu de he
resi p' defectu potestatis sed
qa idem marcellianu p' metu
coactos fuerat transire vdo
lis et erat incorrigibilis et
persequens no debebat depoi
p'v m qm dicit aplis ut
dicit glo i dco c. Nunc at' tenu
e em qd' de heresi atra papa
p' agi dicto c. si papa i quo
casu concilium generale e iudex
ut not' no an et archid' c
in fidei de hereticis li v et no
solu i casu fidei sed etia de quo
cuqz tunc notorio de quo sca
andalizaret ecclesia posset actu
sari et iudicari per concilium
ut not' glo i c. si papa

Itē ad r m Novo xvi di vbi dī
 tū apli rē rēpondet qd apli
 nō itendebāt sibi dare novā
 potestate sed datā sibi a xpo
 appbare sed nō legit qd christi
 dederūt petro potestate sup
 vniuersale ecclia, sed sup sin-
 gularia mēbra eiū igit dīta
 apostolorū uolūtas de qua ha-
 bet i dīto r m Novo relata
 ad potestate quā christo dedit
 petro nō probat aplos dedisse
 potestate petro supra vniuer-
 sale ecclia, nec petrosequēs
 supra cōcilū generale

Ad aliud i quo dicit qd papa
 sit caput et pastor vniuersa-
 lis ecclie rē dīced ē qd oīa
 nura dīctia papa caput esse
 ecclie defet itelligi de capite
 mīsteriali et vīcārio qd nō
 accepit potestate sup vniuer-
 se ecclia, cūo christo caput
 ē nec eā supra cōcilū gene-
 rale ipā representās sed sup
 singularia mēbra ipā ecclie
 Si ei papa appellaret caput
 et pastor vniuersalis ecclie tūc
 ecclia dīcet Epūs vniuersalis
 ecclie qd tū nō ē verū vt i c
 Ecce p r di Et seqt qd ecclia
 vniuersalis dīcet vātare p
 morte pape et qd est accep-
 ta qd dīce ē uīcāliū dīct
 ergo caput ecclie secūd quādo
 mēthasora Ablato ei capite
 a corpore desīnt vīta corpo-
 ris et tamē ablato papa ab
 ecclia nō cessat vīta ecclie
 cū ecclia sine papa vīat sē-
 lus christus igit ē caput ecclie
 dāns qī sensum et motū et
 omē spūales īflupū sūnde
 et sūptura ewangeliū cū fa-
 ret mētiōe de abīstoe mē-
 broū scandalū acū comemo-
 raunt oculū manū et pedē
 dī r v et xvi Si oculū tuū
 scandalū at te r et nuquā
 fecit sūptura mētiōe de capite
 adīnuendū qd uerū caput
 ecclie ē christo qd nō potest
 ecclia scandalizare et ita nō
 reia papa at p ecclia sta-
 dalizare Si ergo ipē esset
 caput ecclie ecclia dīctū fūisset
 de capite abīstoe sicut dīctū

de octo uel de manu sūnde cō-
 siderādū ē qd ecclia vniuersalis
 cōsiderat dīplīat sūno modo ut
 est corpus mīstīcū isto modo cō-
 siderat prout a christo regit
 domū et carīsmatibz grātiarū
 que ē corpus vni vīcēs sēp
 vīta spūrituali fīde et caritate
 qd q christo eā ut spūas suā
 respūit et gubernat ac nec
 pmitet eā maculari et a se se-
 perari qz sibi spūalīr assīst
 defendēs eā ab erroribz et
 isto modo pē caput ecclie ē p
 uīta regula apli ad Ephe
 Alio mō cōsiderat ecclia ut est
 corpus pōllīcū secūd qd cōn-
 siderat sicut illa comītas aut
 societas pōllīcā que ecclia abīst
 īflupū grātiarū et carīsmatū
 ac spūalī xpi assīstētia quātū
 ē ex materialī iudīcīo pōt debite
 regi hūana aut dīuīna lege
 isto modo pōt dīa qd pape
 opeteret dīa caput ecclie
 Sed prout ecclia ē corpus mī-
 stīcū nō pē sibi opēat esse
 caput caput ecclie Sed pōt
 dīa vīcāriū et mīster caput
 Cōstat et qd ei nō cōueniūt
 cōndīcīōes caput sūlicet qd
 īfluat ī ecclīa sensū et
 motū grātiarū et donorū spū-
 ritualū ne efficiēt ut deus
 nec meritorie et exēllēt ut
 christo sīc ergo nō pōt dīa ca-
 put vniuersalis ecclie et pōn-
 sequēs nec cōcilū generalis ipā
 representāt Ecclia ei prout cōn-
 siderat ī cōcilīo generali pō-
 tū se habet ibi ut corpus mī-
 stīcū qz ut corpus pōllīcū pōt
 ei ibi assīst ī medio adīuāns
 et defendēs et īflūēs suā grā-
 tia et dīrigēs ī agēdis appbādo
 et cōfirmādo q sūmā que sūt
 a cōcilīo sūnde act xvi vīst
 ē spū sctō et nobīs sūnde app-
 qd spū sctō sūmū opēat et
 iudīcat cū hīs qui sūt ī cōn-
 cīlio Cōstat at qd hēc respū-
 cū ecclīa ut ē corpus mīstīcū
 nō qd pōt dīa qd papa sūt caput
 cōcilī generalis cū pīncīpale
 agēns sūt christo ibi pōt et
 īmmediate opē et ideo nō
 ē qd fare ibi alīquā mētiō

caput cōsiliū cessaret libertas
que requiritur i cōsiliis ad dādū uo
ta q̄ ubi spūs domi ibi libertas
ut dicit aplūs Secus autē ē cū
ecclia nō ē i vni cōgregata Na
tū christi regit eccliam suā
mediate sūmo pōtifice ita ut
iudicia et ordinationes ab eo i m
feriores procedat tāquā a vica
rio christi

Ad aliud i quo dicebat qd p̄a
legit habuisse presidētia i
multis cōsiliis respondet qd
i pluribus antiquis cōsiliis p̄a
nō fuit presidēs ut patet i
illis i q̄bus Romāi pōtiffes
nō faciebāt diffinitiones sed
cōsiliū dūcēdo placuit cōsilio
de q̄to habet i c que impūit
placuit de conse di m et m
pluribus aliis s̄ unde et i cō
silio mō de quo dicit p̄a pe
trus licet fuit p̄ns Smas
tame nō p̄mittant sic nato
bus dūcēs placuit aplis et se
monibz et omi ecclie Exquo ei
papa nō accepit potestātē sup
vniuersale eccliam ex p̄ns dicit
nec poterit habere auctorita
tūā presidētia i cōsiliis gene
ralibus nisi iquantū illa i cō
siliū i quo esset sibi cōcederet
Quo casu nō habet usū huius
potestatis nōie p̄o et aucte
sua sed nōie cōsiliū nec obstat
Iura p̄dicta probata Roma
nos pōtiffes habuisse preside
tia i cōsiliis qm̄ illa iura uel
ligēda sūt de honoraria pote
state ad beneplacitū cōsilioz
eis data faat dictū c In nō
mie domi p̄a m di s̄ p̄i dice
bat Nicolaus papa si placet fra
tintan v̄re Et ita m c ad aplū
poterat habere papa presidētia
ex cōcessiōe et p̄missiōe cōsiliū
aut extolleratūa patiēte s̄ unde
et i cōsilio Basiliē cū legati
Eugenij p̄e uenisset Basilea
de anno domi millesimo quā
dringentesimo tricesimo q̄to Car
dinalis s̄ite Cruci i cōsiliū Ar
chiepiscopus Arentinus Episcopus
Paduanus et alii s̄ite iustine
et alii s̄ite iustine

quibus ipse Eugenius papa p̄
ap̄bauerat cōsiliū post p̄ima
renouationē retractādo et cōtri
gēdo oīa p̄ eū p̄us idēbite fīta
et peterent se admitti ad pre
sidētia nōie pape vigore l̄rāz
quas habebat nō fuerūt statū
admissi sed dati fuerūt qua
draginta nouē doctores de toto
orbe p̄tissimī qui reuolūt
scripturis et sacris canonicis de
liberare debent an ipi presi
dētes essent admittēdi ad pre
sidētia auctoritatūa et cōber
tūa prout petebat quū i de
liberatiōe persistētes p̄ tēp̄
satis prolipū vnde ex illis
visū ē eos esse admittēdos
triginta octo rēsidens cōtraria
dicēdo saluet nō esse admit
tēdos nisi sit alia supposita cō
siliū Ex post uētū ē ad depu
tationes et scrutat̄ singulorū
uotis cōclusū ē uota sentētia
illorū triginta octo Et expost
facta ē sessiō publica i qua
p̄ns erat Sigismundus Impera
tor sedēs tūm i maiestate
assistēdo sibi ceteris electoribus
imperij erat ibi decē uel vn
decē cardinales tres patriarche
ceteri affuerūt etiā ambasciato
res regū et p̄ncipū similiter
Archiep̄i Ep̄i Abbates i magno
numero de singulis nationibz
Nūc vniuersitātū seu studiorū
generalium et doctores leges
diuine et humane i magno nūo
de toto orbe p̄tissimī Decre
tātū ē i illa sessione publica
qd domi presidētes nō esset
admittēdi nec admittēbant
nōie Eugenij pape cū pote
state cōbertiua uel presidētia
auctoritatūa sed sit alia sup
posita cōsiliū quū presidētes
sit admissi prestiterūt iura
mētū cōsilio sit alia suppo
sita cōsiliū facē cōsueuerūt
Et illi decreto tūc facto ipi
presidētes nō cōtradicebat nē
aliquis alio nōie pape con
tradixit Si papa uoluisset
habere presidētia auctoritatūa
sup cōsiliū tūc nō reclamauit
aut cōtradixit ipse uel aliq̄s
nō ius licet hoc contradicere

non profugeret imo ipse idem
decretum tunc factum sit et alia
omnia decreta approbantur per suam
adhesionem et litteris tunc pre
sentatis concilio expressis

Item ad aliud quo dicebat ecclesia
romana esse caput aliarum
ecclesiarum et matrem universarum
christi fidelium Dicitur quod intelligit
hoc quod est caput respectu eccle
siarum particularium quod ei esset
caput universalis ecclesie cum ipsa
sit pars eius et ei subiecta et
ad id non debet suppleri est ver
bum uerborum membrorum et tunc
erit sensus Episcopus debet imple
uoluntatem matris ecclesie cum
membrorum caput romana ecclesia
existit et sic romana ecclesia
non erit caput universalis
ecclesie cum sit eius pars

Item ad aliud in quo dicebat
quod papa non habet superiorem in
terris petrum est quod non habet
superiorem prelatum se cum ipse
sit summus prelatus habet tamen
superiorem se ecclesiam universalem
matrem dominam et reginam ac sp
sacram christi Sed de hoc quod dicitur
quod est summus pontifex dicendum
est secundum beatum Bernhardum in
libro de consideratione ad tunc
quod papa est summus non confir
matore sed operante non compa
ratione meritorum sed misteriorum
est ei summus inter ministros et
summus pontifex respectu aliorum
pontificum inferiorum Summus
igitur est respectu personarum of
ficialium non respectu ecclesie
universalis in qua iurisdiccionem
exercere non potest Et similis respo
nsio datur ad sequentia que ibidem
dicta sunt

Ad aliud et non debet de consan
guinitate etc. ubi papa prohibet
concilio etc. Respondetur illud ibi
factum per papam in concilio gene
rali consensu concilio generali
et ex promissione ipsius concilii
ut ibi patet cum dicitur per con

approbatione. Alio attento non pro
bat ille textus quod papa sit sum
mus concilium aut quod dissolvat ipsum pos
sit sine consensu concilii Similiter
dicitur ad id Statutum de restrin
gendi in subiecto papa ostendit etc. Respon
detur quod papa illud facit per bono
communi iustitiam ut mister ecclesie
ipsius quod auctor et in casu in quo
concilium generale non erat con
gregatum nec ipse prohibito est
id facere sine consensu concilii quod
non sit in casu nostro de quo agitur
ubi papa prohibito est concilium
generale dissolvere sine consensu
ipsius concilii. Similiter attenditur per
illud et Statutum non probare
papam esse superius concilium gene
rale nisi quod concilium dissolvat pos
sit sine consensu concilii maxime
in casu nostro per prohibitionem
sibi factam per constitutionem con
cilii quare interpretari non potest
sibi id concilio prohibente ex
presse

Ad aliud ad id considerandum est di
citur ubi dicitur de petro quod ipse po
test et etc. Dicitur est quod verba
illa debet exponi sic in cunctis
ecclesiis particularibus quoniam illis
tantum petrus christi prelatum
et non ecclesie universali ut deno
tat verbum ceteris in cunctis
et per id quod verbum ceteris
hec expositio est necessaria
ut verba in sensu in quo uale
possunt et non per recipiantur
Dicitur et ibi quod universum per orbem
ecclesie sunt una thesaurus christi
et ecclesia romana ceteris ecclesiis
est prelatum non dicitur quod sit pre
lata thesaurus christi sed ceteris
ecclesiis Similiter ad id Sed ex
emplo ibidem ubi dicitur quod petrus
post trinitatem etc. Responso quod illa
verba in pastorem totius ecclesie ex
poni debent in omni ecclesia
particulari quod tantum romana
ecclesia prelatum est et verba ac
cipiantur in sensu in quo ualeant
et non pereant

Item ad aliud ad id beati n. q. viii
ubi dicitur quod meruit etc. Respon
detur si romana ecclesia etc. pro

qđ dicit de pñcipatu et capite no
aonā referri dñ ad ecclesias pñu
lares i toto orbe cōstitutās No
aut ad ecclia vñsālē que est
corpus xpi mñsticū sup qđ ecclia
romana nullū obtinuit pñcipatū
Absurdū ei esset dicē parte esse
maiore suo toto Similit̃ respo
det̃ ad sequēcia sñ ad c puto
ad c petro ad c m illis et ad
c cū beatissim⁹ et ad c si petro
quint⁹ ei dicit̃ de potestate
petri referri debet ad ecclesias
pñcipales no ad vñsāles
ecclia que ē thalamus xpi
immaculatus ortus cōclustis
fons signatus puteus aque
vive et paradisi cū fructu
pomorū

Ad aliud ad c her ē fides ubi
dicit̃ qđ ecclia romana sepe
immaculata pmanet et dñ
pvidete pmanebit Et ita videt̃
qđ sit vñsālē ecclia Respo
det̃ qđ hoc intelligi debet qñ
diu ligabit et soluet iuste
clauē no errare Illa ei ūba
quodcuq; ligaueris etc p p m
q1 ad cuq; isto modo secū
dictū debet intelligi i dicto
c ad cuq;

Ad autē aut bñ Thome i
tractatu cōtra errores grecorū
et beati Cusostomi et utriusq;
Nulli Dices qđ no aliud pro
bant nisi qđ papa ē sum⁹ et
maxi⁹ iter omīs epōs cui de
bet honor et reuerēcia a cūctis
christifidelib⁹ tāquā vicario
xpi Et potestate habēti sup
omīs oues xpi Sed nichil tā
gūt de vñsālē ecclia cui⁹
papa ē filius et mñster ex pñs
dicit̃

Ad rationes iductas Ad pma
cū dicit̃ Omīs optia commu
nitas etc Dices ē qđ ecclia
vñsālē si cōsiderat̃ ut ē
corpus mñsticū regit̃ a spū
scto et a capite xpo qui
no sñt earū errare et cū ea
est iuxta ad cōsumationē sñi
no ē quā is qđ

regit̃ no erat Sed cōsiderata
ut est corpus pollutū regit̃
a vicario xpi tāq; a capite mñ
sticali Et similit̃ solut̃ sda
ratio cū dicit̃ Ecclia militas
regit̃ etc

Ad tria rationē cōcessa grana
argumētū isto qđ cōgregata
ecclia papa habeat itensiore
et nobiliore opationē qz pñs
Non tamē sequit̃ qđ rationē
hui⁹ opationis habeat pote
state i vñsālē ecclia quia
operatio suppositorū ecclie ut
ecclia ē vñta i cōsilio est ope
ratio iusti qui ē ibi pñcipalis
actor que operatio rationē iusti
gratis no habet operationē
ad operationē pape que ē ob
ligualis et erigere potest imo
pāz excedit tāquā mēsurā
mēsuratū Cū operatio ecclie
debet esse mēsurā et regula
actionū pape

Ad quarta ratioz cū dicit̃ Ors
perfectio etc Dices ē qđ her
perfectio que reperit̃ i ecclia
reperit̃ etia tāquā i vno cū
ecclia sit vna et rationē vno
fidei que ē forma eius et ra
tioē vno caput sñ xpi licet
alia legior ad hoc posset esse
resposto

Intū sñ de Epistola ian
solutū est

Itaq; aut que ē pro papa vo
lens sñaz colorare itensiorē
Respondeo sub vno cōtextu qđ
motiva alteri⁹ partis cōcedo
qđ ecclia sit corpus et spōsa
xpi quā cōsiliū gñale ltime
cōgregatū representat que h̃
iurisdictionē i habitu quā
tamē no exerceat cū sum⁹
potifex qui ē vicario xpi
cū oues suas pascendas dñs
comisit Exerceat hui⁹ iuris
dictionē i actu Et ad auctē
illarū dñ ecclie respondeo qđ
p ecclia debet intelligi pñcip
alie Et quicūq; potestatis ul

Iurisdictionis attribuitur Ecclesie di-
citur hoc ad papam referendū qd
ē principalis executor huius
iurisdictionis et ea exerceat i actu

Ergo propositū ē patuitatibz
vris duplex verbum qd debet
esse istū in verbis vris verba
iqm probans potestate pape
esse superiore potestate ecclie
et cōsilij generalis et verba
pbas potestate ecclie et cōsilij
esse superiore potestate pape
ppter hoc excusam me de intro-
ductione et dūsiōe thematis
ut ea que dicta sūt locū ha-
bere potuissent Potest ex
hys verbis capere que pars
habeat causā iustiore que so-
lidiores pro se scripturas pote-
st itelligē an papa potuerit
transferre cōsilium de Basilea
i ferrariam an cōsilium Basilien-
se potuerit suspēdere et depone-
re papam An potuerit procedere
ad electionem noui Romani po-
tuit et per consequens cui sit
i hac differentia obediendi
Ex hys igitur duobus verbis sit
propositū Eligite et suscipite
verbum qd potest saluare animas
nostras De necessitate salutis
est credere omēs creaturas
humana subesse debe summo po-
ntifici sub periculo salutis etne
hic sūt duo pontifices eligite
via securiore et vitiosior
saluti Hec questio quādo duo
cōcedūt de papatu quorum
uterqz cōcedit se electū ca-
nomite a duobus partibus ele-
ctorū pmet distinet ad
cōsilium generale iuxta notā
c Si duo lxxv di et ille
habens ē pro papa que con-
silium generale declarauerit
esse papam licet iste casus no
ē par omnino illi qā hic vna
se cōcedit electū ab omniū
ecclia Considerate i hoc casu
an cōsilium generale aliquē
apparuerit et alium reprobauerit
et si sit an ad hoc potestate
habuerit potestate singulas
circūstantias quas rei et

affectū paratū ad res gestas et
comodū et dampnū ipsarū et per
seueritā ipsarū sūa i suo po-
sito et fundamentū utriusqz ac-
tūa iuramenta Regnorum vna
paratū et eccliarū presertim eccliarū
huius provincie presertim cōsilio
generalis sup obsequio deceptorū
cōsilij an huius iuramenta sta-
nat et an aliquis potuerit ea
relaxare Et quis aut si sint
relaxata ut nō Et an iuramentū
superiori factū potest inferior
relaxare Appedite i statuta
singula verba narrando verba
paratū distinetū habendo pro
repetito protestatione p me
ius factas Elate sensu ex
verbo vobis istū qui sit p-
luti victimor Et suscipite ubi
quod p saluare animas vras
ut p opera vras sit salo gregi
vobis commissio qua saluare
nob prestare dignetur deus
per secula benedictio Ame

In nomine domini nri ihu xpi
qui ē via veritas et vita
1221 i Graet i
misa vniuersitatis

Spū ambulate et desideria
carnis non perficiet Ita sta-
bit ad Galat p r et lectu
ē i epla currenti domine carne
rebellante spū homo pmo
paradisi itola subito p sēse
rat dū spū itra se creatori
rebellaret frenare nolebat
Audus ei dīne excellēcie per
suasior vixere hostis polli-
cent equalitate diuina con-
sensu prebuit se se qz eider
estū ligū vetitū spūte preuati
tando subiecit Imperiū qz
virtū suarū perdidit qz sub
imperio diuino manē nolebat
sic qz sterna boni et mali appē-
tens totalit se tenebris igno-
tante obvoluita petendo ei sūm
a iustis nō mox facta ē et

que ad am y imagines corporum
trahit. Quana quippe aia pmo
homm vno a paradisi gaudis
palsa luce invisibilium perdidit
se q tota i amore visibilium su
dit tato q ab mna speculati
one recata e qnto foris deformit
sparsa. Vnde fit ut nlla no
uit nisi ea que corporeis oculis
ut ita dixerit palpado cognos
sit i qto du se tota mns de
lectata prout ab mne itel
ligentie subtilitate grescit
ad hoc igit ut sibi posita itel
ligere valeat opus e ut ad
fontem sapientie accurrat et do
ctore habeat qui mte illu
met gratia donet et veritate
ostendat qua gratia ut impetret
salutem matre eius doctoris
vigne gloriosas dicentes
Ave maria gratia plena et

Spu ambulare et desideria car
nis no perficiet scribit ubi sup
venerabiles patres magi ve
nerandi doctores eximii ceteriq
viri insignes Scriptura docente
docentur q carnis cura magni
moderaminis discretionone frenan
da est ut suat et mme ptra
pet. Ne secud beati Greg
io mos quasi dna am vmitat
sed subacta mte domino quasi
ancilla famulet ut iussa assit
atq ad nutu cordis repulsa dis
siliat ut vix a tergo ste cogi
tanof appareat et nuq tota
facie ita cogitate obsistat qd
nobis bene inuit cu abraha
tribus angelis occurrere me
morat Gen x vii. Spe quippe
uemetibus extra ostium occurrut
sana uero post hostium subsistit
q uidelicet vix ac dñs domus
spiritualis nest se intellecto
debet i cognosce trinitat clausula
carnis excedere et quasi habita
tiois misme ianua exire. Qua
aut carnis ut femina foris no
appareat et videri iactat cru
destat sed quasi post tergum vix
sit sub discretionone spūs solis
necessarius tecta ne rapta suis
desideriis spūs aia

quo spiritu ductu est Spu am
bulare et desideria carnis non
perficiet

Ambulare aut secundu spiritu
secud e Augs xix de ciuitate dei
cap m. est cu quida iusta or
do nature sternat ut aia sub
dat deo et anime caro ac per
hoc anima et caro deo q i har
vita quibus velimus fare no
ualemus id salte i adiutorio di
faciamus ne carm concupiscenti
aduersus spiritum spū succubete
cedamus et ad petrad peccatu
nostra consensione ptraham
hec beato Augs e etia Ambro
sius sup Epola ad Galatas dicit
super uerbis apostoli q spū
ambulat qui fugit peccata. Et
i har ambulatione secud spiritum
pescanda e discretio spirituum
ne eo spū ambulemus quo gra
diendum no e cu ab apostolo
didicimus no omi spū esse cre
dendū. Ideo beatus Bernardus
i sermone magi gēu tages hor
spūū differenciam distinguit int
spiritu carnis spiritu huius
mudi spiritu nequicie et spū
benigni qua distinctione spi
rituum si mēi appede voluerimus
cognoscere poterimus quo et
quo spū nobis ambulandū e
Secundo cognoscere poterimus quo
periculo desideria carnis no
regulate spū pagat. Et qm
sermone sunt expetendi secud
materia subiecta qd Ethuoz
elaborand q e ut sermo sit
suauior i corde qm i aure. Ideo
omissa venustate verborū et
ut materia dixerunt correspo
deat uerbis themat. Hec duo
prosequendo adduco ad pmi di
ctū beati Bernardi ubi sup
dicit. Videri pot mō erudit
et qui par exercitatos habet
sensus omes cogitator non
alterus qm ipius hominis spūs
esse sermone q no ita esse et
certa fidei vto probat et di
uina testimonia scripturaru. Au
dia igit pbeta no qd ego lo
quar sed qd loquat i me dñs
et alio pbeta angelus mgt
loquebat i me et i pso

per angelos malos esse tamen
 spm carnis manifeste paulus
 apostolus indicat ubi istatos
 spūs carnis sue quosda esse te
 stat. Et esse etiā spm huius mōi
 declarat ubi gloriat. i. domo
 pro se et pro discipulis suis
 q nō eū accepit spiritū sed
 qui ex deo ē. Sūt ergo hī dīp
 satālitēs maligni illiū pñā
 pñs tenebrarū ut dñet spūs ne
 qāe spū carnis et spū huius
 mudi. Et qd ergo ex hīs tribus
 spiritibus spū mō loquat. ne
 credas et qm sangnē sūnt nō
 quid corpore sed q grāvis ē
 anarū. Sed qm om̄ eorū spūa
 lis natura ē a sermōibz eorū
 cognoscēs eos et qd spūs sit
 qui loquat ipa suggestio de
 clarabit. Semp ei spūs carnis
 mollia spūs mudi vana spūs
 malicie nequicia et amara lo
 qtur quotiens ergo importune
 ut appolet carnalis cogitatio
 mēte pulsauerit. Verbi grā
 tū de cibo de potu de somno ce
 terisq. similibz ad rita carnis
 pñmētibz cogitantes quodq.
 hūano latēstis desiderio trū
 ē nob spm carnis esse qui loq.
 q tāq. aduersariū repellamus.
 Ecce pñm spūs. Cū aut nō de
 illerebris carnis sed de ambia
 one seculi de iactantia de arro
 gantia ceterisq. similibz cogi
 tatio vana usat. i. cordibz nō
 stris spūs mudi ē qui loq.
 longe pñmior hostis et ma
 iori sollicitudine repellendū esse
 secūdo. Interdū uero satellitibz
 ipis terga uertentibz pñmēps re
 habēs ita magna tāq. leo ru
 gientis isturq. aduersus nos. Cū
 uidelicet nō ad uoluptate car
 nis aut seculi uanitate sed ad
 itā et ad impaciētia et ad cor
 dia ad amaritudinē animi pro
 uocant. importune ingerendū
 si quid mō amicitia. mōi
 ut discere factū uidet. aut
 dictū si qua demde i signo aut
 i opere quolibet data uiget.
 i. cognationis occasio aut mā su
 pñmōis. Sūt ergo cogitationes
 nō alit. qm ipi diabolo resisteb.
 ē nec alit. ab ea qm ab ipa p
 dūmōe cauet. ecce tertia. Sed
 tunc spūs carnis et spūs mudi

necesse ē hūmōi cogitator nō
 expedit ignorare. Interdū
 transfigurāt se maligni ille
 neq. spūs i angelū lucis ut
 virtutē simulacoe plus noceat
 sed et tūc quoq. si diligeret ad
 uertit. nūq. mōi amaritudinis
 et discordie seminaria spargit.
 Quadet et nō nullis singula
 ria ieiunia queda. unde tēti
 scadalizat. nō q diligeret ieiū
 mū sed q scadala delectat. multa
 quoq. i hūmōi mod. solet afferre
 fit tū aliq. ut spūs nōst.
 a quolibet horū trū crebro
 stirato. et hūmōi aditō illi hēu
 i sua ipis pñmē vices illiū
 agat. ut iaz sine om̄ altero
 suggestioe ipa ex se oia aut
 voluptuosas aut vanas aut
 amaras pariat cogitationes.
 Naz. ipi arbitror facili. posse
 discerni quādo noster tpe loq.
 spūs quādo uē alterū loquēte
 audiat quolibet et tribz illiū.
 Sed quid refert quicūq. loq.
 dū idē sit qd loq. quid refert
 loquēte. nō nōsse personā
 dū cōstet permiscuū esse qd
 loq. Si mōi ē resistere vici
 lit. immo Si tuus tpe spūs
 ē argue eū et miserabiliter
 plāge q i tanta miseria et
 tā miserabile deuenit sūntute.
 De quarto uero spū subnectit
 quonāz uero sup̄stigando
 corpore humilitado corde ser
 uada vīte et caritate exhi
 beda seu certis virtutibz acq. dē
 cōsuadīs amplificationis salu
 bris cogitatio i mēte exersat.
 diuinus sine dubio spūs ē qui
 loq. aut per seipm aut per an
 gelū suū. Ecce beatus Bern
 hardus cōbi sup̄ia et de hoc
 spū dictū ē. Spū ambulate
 et desideria carnis nō pñmēt.
 Ex hac igit diuisione quadu
 ria spūi manifestū ē quo spū
 ambulat. ē nobis q nō spū
 carnis q fornicator et uolup
 tati om̄m. Oze vō spūs for
 nicator i medio corp. nō spū
 huius mudi quia uanitati sub
 iecto. pñmō 10. spūs pñmēt
 i illo et nō subsistet. q de
 spū i uō mudi itelligi potest.

spu neque q ad vidita creat
 etia p p v snt spu q ad
 viditaz creati snt sed ambulat
 e spu i ductu ratiois superio
 ris ut i spu scio ut expom
 glo qui ad vita dato e Et el v
 o p vno Dabo vobis spiritu
 et viuet spu ei e q uiuificat
 Nos vno quo spu ambuland
 est iuxta illud Ambulabo
 i semitis eius Isaac no h i
 spu ambulare et carnis desi
 deria no perficiatis Ad hoc at
 ut qd spu seu spualit ambu
 let septe snt necessaria ad si
 militudine ambulatois corpo
 ralis requit ei lumen cofide
 tia amor patrie rectitudo vie
 Sobrietas modestie vigor per
 sone decor iusticie lumen ut
 patria cognoscat cofidencia ut
 ad patriam pueniat amor pa
 trie ut abbat via diligatur
 rectitudo vie ne ab ea deriet
 Sobrietas modestie ne viator
 grauet vigor persone ne i
 via deficiat Ad lumen requit
 fides Nos p i Si qd ambulat
 i die no offendit q luce huius
 mundi videt per fide ei ambu
 lant et et no p spem i no
 p aperta visionem re comit
 Ad cofidencia requit spes Isaac
 pl qui sperat i dno imitabit
 fortitudine asilmet penas
 ut aqale curret et no labora
 bit ambulabit et no deficiet
 Ad amore patrie requit caritas
 vnde Nos m 2a canonica ma
 iore hac no habeo gratia
 qm ut audia filios meos i ca
 ritate ambulare et ad expe
 Ambulate i dilectione et merito
 ad hoc requit caritas habet ei
 pmatu fructu virtutu viap
 madatoz De pmo ad Galat
 vno fructu aut spu caritas e
 De 2o i corinth vno maior
 horu caritas De 3o pe corinth
 vn adhuc excellenore viap
 demonstro vobis De 2o math
 v p n hoc e maxm et pnu
 mandatu Diliges dominu
 deu tuu et reliqua Ad recti
 tudine vie requit prudentia
 prouisor i v reliquu i dno
 Ambulate Ad v d i v p n vno

Videte quo caute ambuletis
 no quasi inuictes sed ut sapi
 entes Ad sobrietate modestie
 requit temperancia Sobrietas
 ei vto omis alias temperat
 Et dicit glo sup illo uerbo
 re Ad thimo vno Sobrin estote
 Ad vigore persone requit for
 titudo 3 reg vix Ambulant
 helias i fortitudine ubi illio
 xl diebo et xl noctibo usq
 ad more domi Ad decore iust
 icie requirit iusticia Oreg v m
 recte vie domi iusti ambula
 bit i eis et p p v m In
 vns iusticie ambulabo i medio
 semitaru iudicij hys i q vns
 ambuland e que snt vie spu
 et no vns carnis vnde beato
 Ambrosius i tractatu sup ps m
 v p v vno exponedo titulu
 dicti ps dicit In carne positi
 no secud carne ambules sed
 secudu spiritu spectatu est
 quippe secudu carne ambulae
 quia luxu et uoluptatib et
 fastiis et carnis cupiditat
 bus viuat qui scdm carnis sa
 pientia cofiat Sapientia em
 carnis mca e deo vnde q
 i carne snt deo placere no
 put Ideo q peccatu dagnat
 de pctu qui a carnis vicijs al
 leuado secud spm viuit totu
 deo dedit et celestibz itebz
 oraculis p qd christus adue
 nit ut ita sua i carnis sed
 dei faceret voluntate Si qd
 ergo illu sequat ut faciat
 que placet deo et carnis sue
 opmat appetencia imitator e
 xpi hec e Ambrosius Et ideo
 apostolus ut nos faceret im
 itatores christi tradidit nob
 regula christi dices Spu am
 bulate et desideria carnis no
 pficiet et tatu de pmo

Quantu uero ad secud quo vi
 cula quo pericula pagant
 carnis desideria si p spu no
 gradim Aplos ostendit dices
 Si scdm carne uiuerit moriem
 romaz v m Ibi tamen atto
 nite modis culpe stipedu
 pene Et si ei debitorum flum
 ram ut ei necessaria prom
 ram no tamen vnde

faciamus. Hic p^o tunc car-
nis ne fereat i desideris ut
rui ei si factu fuerit causat
ampliore repugnancia carnis ad
sp^m de quo dicit Ap^lus caro
concupiscit aduersus spiritum
et sp^s aduersus carnem. Ad
Galat^o v^o Hec ei sibi mutuo
aduersant^r ut nō ea que vlt^r
faciat. Unde b^r Ambrosius
sup^r Ep^laz ad Galat^o p^o super
eode uerbo dicit. Quia lex
p^omittit et fugat lege peccati
cōsulēs hōm ut vigore na-
ture sue custodiat ne capiat
illecebras. Illa ecōtra i m^o
d^os agēs lateat hōmē bla-
ditiō ut spernat precepta le-
gis dīne. Hec aut repugnancia
carnis ad sp^m superna dīne
faciōe p^omittit ne mēs nostra
i superbia audeat p^osumptioe
sue securitatē eleuari. Et
dū pulsata trepidat i solo
auctoris adiutorio sp^ei fidei
robustior figat. Unde beatus
Greg^o p^oix mox Caro trahit
ad imā ne extollat sp^s ad
sumā trahit sp^s ne caro p^o
sternat. Sp^s leuat ne iace-
am^o i m^ois. Caro aggrauat
ne extollam^r ex sumis si nō
subleuare sp^u nos caro sep-
taret profecto proculdubio
tēptatio deitēt. Rursus uero
si nō tēptatē carne ad sumā
nos sp^s subleuaret i super-
bie casu ipa nos subleuatio
prosterneret. Sed sit certo mo-
deramine ut dū vnoquique
ia iterum ad sumā rapit^r p^o
ad huc tēptat^r exterior ne de
sperationis lassu virtutē ve-
lacionis icurrit qm nō tēpta-
tio exterior culpa p^ofiat qā
iterum interior sursum leuat. Nec
rursu iterum i superbia ele-
uat qā tēptatio exterior hu-
miliat dū grauat. Sic q^o ma-
gno ordine cognoscit i mte-
riori profectu qd^o acceptio i
exteriori defectu qd^o extolli
debeat nec de tēptatioe de-
speret qā dū sp^s trahit et
caro retrahit subtilissimo
indignū m^o moderamine i^otra
sumā et supra infima i quoda

medio aia liberat^r. Hec ille
Cū igit^r sit repugnancia iter car-
ne et spiritu longe q^o melior
sit sp^s carne ideo spiritu
ambuland^o ē et nō secūda car-
ne ne carnis desideria comple-
ant^r ne sp^s carne supante
succubat. Sed dubietas uexat
anīmā quid sit ambulare se-
cūda carne dicit^r quis ut dicit^r
glo sup^r illo hōz vno. Si qd^o
spiritu cūcti nō habet et ex
eo q^o nō habet spiritum dei.
Apostolus t^o hāc questionē
manifeste dissolut^r ad Galat^o
v^o cū dixit manifesta sunt
opera carnis fornicatio inui-
dia et reliqua. Et uerbu
ap^lo tractas b^r Aug^o p^om li
de ciui dei c^o v^o ait. Cū mlt^r
modis quos perscrutari et
collige^r longū ē. dīna sūptua
nūcupet carnē qd^o sit secūda
carnē uiuē qd^o profecto malū
est cū ipa carnis natura nō
sit malū ut cōgari possim^o.
Insuper diligent^r illū locū
Ep^le pauli quā sūpsit ad Ga-
lat^o ubi ait manifesta sūt
aut opera carnis que sūt
fornicatio inuidia cōtētiōes
emulationes animositates dis-
sensioēs hereses inuidie ebrie-
tates comessatioēs et h^os
similia que predicto uobis sūt
predicti qui talia agūt re-
gnū dei nō possidebūt. Iste
toto Ep^le ap^lice locus qm
ad rez presentē satis esse vi-
debit^r et cōsiderata poterit
hāc dissolue^r questionē qd^o sit
secūda carnē uiuē. In opib^o
nāq^o carnis que manifesta
esse dixit ea q^o cōmemorata
dampnant nō illa tantū iue-
nim^o que ad uoluptatē per-
tinet carnis sic sūt fornicā-
tiones inuidie ebrietates
comessatioēs. Perū etiā alia
que a uoluptatē carnis alie-
na mōstrat^r quis ei seruutu-
te que uolū exhibet^r uene-
ficia inimicitiās cōtētiōes a-
sistates diffensionēs hereses
inuidias nō potius itelligit
anīmā uicia qm carnis ut p^o
uoluptatē ut heresim aliq^o

temperet ut etiam carnis libidines
 continere atque cohibere videatur
 secundum tamque carne vivere. Hanc
 apostolica auctoritas ostendit et in eo
 quod abstinet a voluptatibus carnis
 dampnabilia opera carnis
 agere demonstrat. Hec beatus
 Augustinus. Ecce per opera carnis ne
 dum intelligit opera voluptatis
 carnalis verum etiam ea que non
 in carnis delectatione consistunt
 quod manifestum ostendit ibidem in
 tanto modo dicitur licet ex corrupti
 one carnis existat quedam in
 tameta vitiorum et ipsa deside
 ria vitiosa non tamen omnia vite
 transgrediendo vitia tribuenda sunt
 carni ne ab his omnibus purgetur
 dyabolus qui non habet carnem
 Et si et dyabolus fornicator
 ebriosus et vel si quis huiusmodi est
 malum quod ad carnis pertinet
 voluptates non potest dici
 licet talium peccatorum sit
 suavor et estigator occultus
 Est tamen maxime superbus
 atque audax quia cum illa vitiositas
 sic obtinuit ut per hoc
 esset in carceribus calliginosus
 huiusmodi autem et non supposito de
 stinatus Et subdit Hec autem
 vitia que tenet in dyabolo
 principatum carne tribuit apostolus
 quia certum est dyabolus non ha
 bere dicit et iniquas contem
 ptiones emulaciones animositates
 discordias opera esse carnis
 quorum omni caput atque origo
 superbia est que sine dubio in
 dyabolo regnat quod et illo
 iniquior scilicet quis aduersus
 eos contemtoriosior animosior
 et magis emulus atque invidiosior
 tuentur et hec omnia cum habe
 at sine carne quod sunt ista
 opera carnis nisi quod opera
 sunt que sunt divi carnis nomine
 appellat. Non est habendo carne
 quia non habet dyabolus sed
 vivendo secundum seipsum hoc est
 secundum hominem factus est filius
 dyaboli quod ipse secundum se vivere
 voluit quando in veritate non
 stetit Hec beatus Augustinus. Ecce ergo
 absolutum est auctoritas ex veritate
 et carnis.

ambulare secundum quia ambulando
 non est quod qui seminat in carne
 de carne et metet corruptione
 qui vero in spiritu de spiritu metet
 vitam eternam ad Galatas. Vnde
 secundum beatum Bernardum in sermone
 de Ieiunio custodiendum est autem seu
 spiritus castus et ex omni parte
 munimendus quia ab ipso vita pro
 cedit Sed castus hoc in terra
 interiorum situm vndeque impugnat
 inferius superius ante et
 retro a dextris et a sinistris
 Inferius impugnat concupiscentia
 carnis quod caro concupiscit
 aduersus spiritum Superius
 immet iudicium dei. Huiusmodi et
 est inde in manus dei vivet. He
 ro mortifera delectatio ex re
 cordatione preteritorum delictorum
 Ante istam temptationem a sin
 stris derogatum fratrum inquietudo
 a dextris obediendum fratrum fer
 uor et deuotio et hoc duobus
 modis aut bonis eorum actibus
 invidendo aut singulare eorum
 gratia emulando Ergo contra
 carnem vigor vigilet discipline
 contra iudicium dei iudicium confes
 sionis quia si nosmetipsos iudi
 caremus non unquam iudicaremur
 Contra delectationem ex memo
 ria peccatorum frequenter letioris
 contra temptationes instans orationis
 contra fratrum inquietudinem pa
 tencia et compassio aduersus obe
 dientiam fratrum feruore congratu
 latio et districcio congratulatio
 ei expellit invidiam districcio
 nimiam emulacionem Hec beatus
 Bernardus. Hanc voluptatem car
 nis detestanda monstrauit Au
 gustinus libro 1 de officiis. Voluptatem
 non satis esse dignam hominis pre
 stantia ea quod contemnit et reu
 oportere Si autem sit quod pia qui
 aliquid tribuat voluptati diliget
 ei tenendum est modus Itaque vi
 ritus cultus quod corporis ad ua
 litudinem referat et ad vires
 non ad voluptatem Ecce ergo re
 media aduersus opera carnis
 detestanda namque est carnalitas
 quod eadem via vita prudentia sapi
 entia mora noua sunt. Pia
 tollit iustificacionem quod in corpe
 ctu dei non iustificabitur omnis
 caro quod 1 et 2. Vita carnis

Impedit spūs sapore hōz vñ
 qui secūdo carne sūt que carnis
 sūt sapit prudētia carnis
 causat mortē etnā qz prude
 tia carnis mors ē hōz vñ
 Sapientia carnis generat imā
 tia diuina qm sapientia carnis
 imā ē deo sūt ibidē cōtra
 carnis tollit placēdi grātia
 qui ei i carne sūt deo placē
 nō possūt ut sup̄a allegatū
 est Ideo ualerius maximus
 li. 10. exprobrās uoluptatē
 bus et uicis carnis dicit qd
 hīs uicis fedius aut quid
 dāpnosius quibz uirtus atterit
 victorie lanquescit forita
 glia i mīfina cōtūit. Animi
 qz parit et corporis uires
 expugnat adeo ut nestras
 ab hostibz ne an ab illis capi
 p̄mōsius habendū sit Ideo
 oppositū dissolutioris carnalis
 sūt pudicia fecundū Dicit et
 beatus Hieronim⁹ li. 10. p̄o q̄tra
 Dommanū In om̄ gradu et
 sexu t. pudicia p̄cipatū
 Et ista cū posuisset uerba apo
 stoli assupta i nro tēmate
 ad suū p̄positū subiūxit Om̄s
 uirtutes spūs quasi solidissimū
 fudamētū et sublimē culme
 cōtinentia protegit et sustentat
 Cū igit ex carne tot occurrat
 itōmoda desideria carnis fu
 gienda sūt spū quoqz ambu
 landū ē i ductu rationis sup̄e
 rioris qz si spū uiuim⁹ spū
 et ambulā. Ad Galat. 5.
 que ratio ut spūs ut sit apta
 ad ambulandū requit qz sit nō
 ws Ezechiel p̄ vñ facite uo
 bis cor nouū et spiritū nouū
 et hōz vñ In nouitate spūs
 ambulē Et ad Ep̄e mō he
 nouam spū meqz uestre hīe
 requit qz sit hūiliat⁹ ealiā
 vñ hūilia valde spiritū
 hūile ei spiritū suscipiet
 gloria p̄p̄ p̄p̄. Et sit
 euadit qz p̄ciosi spūs ut
 euadit p̄p̄ p̄ vñ qz sit tu
 bulaciōe attrit⁹ qz sacrificiū
 deo spūs tribulat⁹ p̄o lō
 2or igit spū ambulandū est
 uel dicitur qz sit ut exponit

qlo quo eā ambulandū ē qz
 est dulcis et bon⁹ adiūuat et
 i orōibz istimos istunt igna
 ros exatit pigros iruet uota
 prestat beneficia vñde hōz
 vñdē dicit spūs adiūuat istimū
 tate nostra hōz quo ad p̄mū
 Naz quid orec sit oporteat
 nescim⁹ hōz quo ad secūdū
 postulat pro nobis gemitibz
 tenarabilibz hōz quo ad terciū
 fruat corda hōz quo ad q̄tū
 sit qd desideret spūs qz secūdū
 deu pro suis postulat i. fctōs
 postulare facit hōz quo ad quātū
 Et ideo hōz spū ambulandū ē
 iuxta doctrinā apli qua dictū ē
 Spū ambulare et desideria car
 nis nō perficere que sūt uer
 ba cōtra uestris reuerētijs p̄o
 sita

In quibz uerbis sic itroductis
 tua p̄cipalit inuit⁹ p̄mō ei
 inuitam⁹ ad ambulandū cū dicit
 Ambulate Nūc illud Sen p̄ vñ
 Ambula corā me et esto per
 fect⁹ Secūdo tagit modus
 ambulandi cū dicit Spū Nūc
 illud Ambula secūdū spiritū
 hōz vñ Tercio tagit uali
 tas ambulandi cū dicit et
 carnis desideria nō p̄ficietis
 Nūc illud Si spū fca carnis
 intorāsit uiuet hōz vñ
 p̄missis igit p̄mō quōda mē
 bris p̄ter breuitatē dīxi tercio
 et ultio qz i uerbis p̄missis tan
 quā utilitas ambulandi secūdū
 spū Utile quippe ē secūdū
 spiritū ambulare qz eo ip̄o
 carnis desideria amputant
 hōz ei ē uia per quā ambu
 landū est quā docet dñs am
 bulare i deuteronimo per uia
 quā precepit uobis dñs deus
 uest⁹ ambulabit⁹ ut uiuatis
 et bene sit uobis et protelet⁹
 dies i terra possessoris v̄re
 Deutro v̄to qz sit autē fruct⁹
 eto hūm⁹ ambulatoris secūdū
 spiritū facili⁹ subsequi possit
 ambulandū ē nobis quadruplia
 uia sūt i uia dei i uia morū
 i uia uirtutū et i uia ueritat⁹
 hōz ei vñs si ambulauerim⁹
 p̄fecto fuerim spūs quo spū

ambulandum est et quid sit am-
bulare per via dei docet b[eat]us
Ambrosius super ps[almum] b[eat]i mima-
culati versu secundo dices Itaq[ue]
scire debes quid sit vias suas
ambulare homines et vias dei
qui facit voluntates carnis et
vivunt secundum concupiscentia[m] m[un]di
huius vias suas ambulat q[ui]b[us]
delectat[ur] et gaudet qui autem
venit voluntate[m] patris facere
qui i[n] celis e[st] cui ratio e[st] ut ma-
datur dei opteat qui no[n] querit
q[uo]d sibi voluntat[ur] sit sed q[uo]d
placeat deo ille via domi[n]i p[er]git
illar[um] via que ait Ego su[m] via
veritas et vita et infra sub-
dit Si q[ui]s vult ambulare vias
dei prius vias carnis faciat ac
sapie[n]te seculi deserenda[m] sy[m]ma
via custodienda Secunda sequenda
unde beatus Ambrosius li[ber]o p[ri]mo
de officiis c[apitulum] 2o tanto cogita-
tione[m] p[re]cepto m[un]di m[un]di
ut custodire vias meas Alie
sunt vie quas debes sequi
Alie quas custodire sequi vias
domi[n]i custodire vias nostras
ne dirigat i[n] culpa hec beatus
Ambrosius qui de ambulatione
filioru[m] q[ui]t i[n] s[er]mone de p[ri]ma
qui i[n]cipit retinet adhuc p[ri]m[us]
dicit i[n] hec verba no[n] e[st] tantu[m]
sibi i[n]t[er]nere deserti corpo-
reis gressib[us] ambulauerunt
q[ui]ntu[m] i[n] via domi[n]i ierosolimis
profecerunt In via plane am-
bulant domi[n]i qui illos et por-
taunt i[n] fluctib[us] et pavit celo
Esurientib[us] ei i[n] s[er]mone mana
no[n] defuit p[er]sistentib[us] i[n] mar-
terra affuit ibi mare i[n] semita
termit[ur] sic celu[m] ad pabulu[m]
referat hec ille ecce fructu[m]
ambulationis i[n] via dei s[ed] etia[m]
i[n] via motu[m] ambuland[um] e[st] oste-
dit beatus ambrosius i[n] tractatu
sup[er] ps[almum] p[ri]mo p[er] v[er]su[m] p[ri]mo dices In
via es homo ambula ut sup[er]
venias ne no[n] te i[n] via occu-
pet ne co[n]sumat dies vite
anteq[uam] progressu[m] virtutu[m] et
motu[m] accelleres et ista due
vie sunt una mystoru[m] et altera
peccatoru[m] sy[m]ma inquit de qua
dixit p[ro]pheta et vide si via
inquit i[n] me est no[n] solu[m] at
aut i[n] via e[st] p[er] ad i[n]t[er]nu[m]
ut virtutu[m] via e[st]

aut inquit? Cave igit[ur] ne i[n]
te gressus suos collocet aua-
ritia et sis via carnis ne i[n]
probitas ne libido et sis via
iniquitatis i[n]merendo detrita
flagitiis licet tibi elige quos
sequaris aut iustos aut iustos
iustoru[m] via angustior illoru[m]
laxior ut possit capere flu-
ctuantibus et aut i[n] via vir-
tutu[m] ambuland[um] e[st] Dicit id[em]
i[n] tractatu sup[er] ps[almum] p[ri]mo p[er] v[er]su[m] p[ri]mo
habemus semita[m] per qua[m] am-
bulam[us] quotidie donec p[er]veniam[us]
ad fine[m] et ista via angusta
virtutu[m] e[st] lata delicti ideo ra-
tiones i[n] virtute ambulant
plures i[n] flagitiis uersant[ur]
quo fit ut infelicio[rum] co[n]su[m] sit
n[on] i[n] q[uo] p[ri]ma remunerationis
acceperunt q[ui]s qui ob p[re]cium
graviu[m] peccatoru[m] sorte aduer-
sar[um] iudiciu[m] reportabit hec e[st]
etia[m] i[n] via veritatisambu-
land[um] e[st] dicit id[em] sup[er] ps[almum] p[ri]mo p[er] v[er]su[m] p[ri]mo
i[n] v[er]su[m] p[ri]mo Si velimusambu-
lare via[m] veritatis p[er]gremem[us]
seculo magis qua[m] deo et am-
bulam[us] p[er] fide[m] qui ei p[er] fide[m]
ambulat deo p[ri]us e[st] qui am-
bulat p[er] spem adest seculo
et p[er]gmat[ur] a d[omi]no hec via
quadriplex e[st] qua[m] madat a
seculo d[omi]n[u]s inquit N[on]ne v[er]o
interrogate de semitis anti-
quos que sit via bona et
ambulate i[n] ea et i[n]venietis
regem an[im]ar[um] uest[ra]r[um] hec e[st]
igit[ur] via quadriplex qua[m] am-
buladu[m] est que ut ambula-
tes perducatur ad terminu[m] re-
q[ui]rit ut sit digna ad Ep[isto]la[m] m[agist]ri
Digne ambulet[ur] requiritur
q[uo]d sit i[n]ta[m] edia[n] l[ib]er[us] ambula-
ut pes meus iter rectu[m] ut
sit perfecta hec p[er] v[er]su[m] Ambula-
cora me et esto p[er]fecto s[er]p[ente]
sit discretu[m] ad colofon m[agist]ri
In sapientia ambulate ut sit
ideficiens p[ro]p[ter] q[uo]d Ambulabit
et no[n] deficiet hec e[st] via am-
bulate i[n] ea et no[n] declinetis
neq[ue] a dextris neq[ue] a sinistris
p[ro]p[ter] q[uo]d hec via securior
e[st] ad ambuland[um] qua[m] via car-
nis sit sp[iritus] p[re]ciosior e[st] carne
nec via una opat[ur] alia sed
sit caro et sp[iritus] sibi repugnare

vident' ita via spūs et via carnis
illa et angusta her spāiosa
una plana alia tortuosa her
duar ad vita illa ad heritu
Et licet ut dicit' i lro de spū et
aia quibusda affectuōibz et qda
amiciā naturali aia corpori
sit cōiuncta occasioe cuq am
icie nemo ynqua carne suar
odio habuit Est tamē eaz
adhuc nō mediocrius cōtrarie
tas der carne et spūitu q
spūs ex carne plura cōtrahit
icomoda pmo pti originalis
inquinacōm Nob xv dñs pt
face mudu de imudo cōceptu
fenne Et i pso lo Ecce em
iniquitatibz cōcepto su dñs
otiauit cōcupie promptatez
sensu et et cogitatio cordis
suam prom sunt ab adoleste
cia i malu Gen vii Tercio
bene operadi difficultate nat
v v v Spūs quid prompto
taro aut ifuma Quarto cog
itōis obscuritate q corpus
q cōtrahit aggrauat aia
et t i lro de spū i m co Sapie p
cūto viaru sollicitudie z c
cōmēt vō Cui sumus i hor
takeinaculo igemisti grauari
eo q nolui expoliari sed sup
uestiri Sexto passiois anore
tate z i adāa v Duros cor
poris mei sustineo dolores
Septio glie retardatione ad
philep pō pator equobz de
sideriu habens dissolu et
esse cū xpo pti tot difficul
tates exclamant apluz Inse
lū ego homo quis me libera
bit de corpore mort' huius
Non sit igit' de aia et corpore
stom b Ambros' i lro de bono
mort' cō v opao cōfusa quoz
dissat substantia ē sed sit aia
i corpore ut viuificet corpus
ut gubernet et illuet her ei
beneficia recipit caro a spū
pōo nō iutile cōfēd ē secūd
spū ambulare her aute am
bulatio debet esse i tribz diet
pūta illud Ego tergo viar
trū dierū iūmō qmā dieta
debet esse doloris Secūda pu
doris Tercia laboris ut sit
dolor et amaritudo i cōtuitoe
Exo xv flū ill' ambulauerū

per sicut i medio maris q si
qficat amaritudine peccati ut
sit pudor i cōfessioe z her
v v i Sicut Achab uestimenta
sua et operuit alioq carne
sua et infra et ambulauit
dimisso capite ecce pudor ut
sit labor i satisfactioe dñice
v i Indicabo tibi homo quid
sit bonu et quid dñs requit ate
v i qz face iudiciu et diligere
misericordia et sollicitu am
bulare cū deo tuo ecce labor
Ex at via triplia que ē via
iustorū qua nouit dñs ut
di i pso i Nouit dñs viar
iustorū Ambulandū est qm
ē via spūs nō via carnis que
stom beatu Aug' ix de ciuitate
dei i xviii falsissima ē et ple
nissima erroris De qua comat'
dñs Nēme v i In via ne am
bules qm gladiu et pavor mīa
i circuitu eio Via uero spūs
plana secūra recta cōgmā
q plana ideo sine difficultate
qua secūra ideo sine terrore
qa recta ideo sine errore perditur
itmerates ad tminu vite etne
qua nobis prestae dignet' dñs
p secula benedictio Amē

In noie dom' nri iesu christi
qui ē via veritas et vita
I e e z i pnotitōw
i Smodo

Subiecti estote Scribit' pme
petri stō et lectū ē i dñice
currēt ope hereticoi Bene
rabiles i In subiectioe dñia
quadm homo persistit agens
dñie voluntat' imperiu cadm
i eo vires inferiores superio
ribz et ego aie subiacebant
In ei tur uiuare sensu ha
bebat ad itelligēdu poterat
sine errore cōgnoscere se suo
debe subiq conditoru Cu et i
cunctis rebz naturalibz quoz
pō cōgnone habebat inferiores
sue superiores s v i i i
ut et ut dicit b

q ceterisima sexagesima qita at
triculo ymo Anones regu nalu
procedit ex potens nalius
ita etia opaciones huana no
e dubiu ex huana procedere
uoluntate oportuit aut i re
bus naturalibz ut superiora
moueret inferiora ad suas ac
tiones p excellencia virtut
naturalis tollate dmito con
etia i rebus huans oportet
q superiores moueat inferio
res per ratione et uoluntate
ex vi aut dmito ordinate
dne aut per ratione et vo
luntate e pceptere Et ideo fit
ex ipso ordine naturali dmito
toto inferiora i rebus natura
libz necesse habet subdi mo
do superiorz Ita etia i re
bus huans ex ordine iuris
naturalis et omi tenet i fe
riores suis superioribz obedie
pt hoc qd dicit petrus nls
Subiecti estote hec aut sub
iectio rationalis creature debet
esse ymo ad deu qui superior
e omi creatura pnde ho n
Subditio fiat omis mudo deo
ei Sit homo factus ad ymagine
dei creato e ut pceset oibz
animantibz de quo dictu est
Gen 1 ut pceset pisibz ma
ris volatilibz celi et bestijs
terre sic ipe ex ordine creationis
debet subditio esse suo creatori
Iuxta illud subditio esto deo
et ora illu cu pso p p p v
et i themate subiecti estote
Oia quippe aialia subiecta sut
homi qd appz ex tribz secund
b 2do i yma parte q nona
gesima sexta articulo 1o ymo
quid ex ipso nature processu
sicut ei i generacioe reru uel
ligu quida ordo quo proce
dit de imperfecto ad pfectu
na natura e p p forma et
forma imperfectior p p pfectiore
ita etia est i vsti rez naliu
Na imperfectiora cedut i vsti
pfectiorz plante ei vtunt
terra ad sly nutrimentu minima
lia uero plantis et aialibz
pnde naturalit homo dnat
aialibz Et p hoc dicit phis
ymo possunt qd pntato

dicat qd naturalit suu est qd
apparet hoc ex ordine prouidencie
que semper inferiora per super
iora gubernat pnde cu ho
sit super cetera aialia ut pote
ad ymaginem dei facto conueniet
eius gubernatio alia aialia
subiunt 2mo apparet ex
ppetate homis et alioru aialiu
In hns et aialibz inuenit scdm
estimatione naturale quedam
participatio prouidencie ad aliquos
particulares actus In homine
aut inuenit vltis prudencia qe
e ratio omi agibilu omne aut
qd est per participatio sub
it et qd est per essentia
paret ergo q naturalis est
subiectio alioru aialiu ad ho
mine hec b 2do Sic igit e
subiectio naturalis omi aia
liu ad hominem sic debet etia
esse nalis naturalis subiectio
homs ad deu Subiecti ergo estote
deo Jacobi mo et ei qui loco
eio i officio prelationis positu
e cu ois pias a deo e ho
p p p qd dictu e subiecti
estote ad hanc aut subiectio
moue nos debet tria sz vo
luntas dina uoluntas pia in
stanc exigentia Dicit ymo q
ad subiectione et obedientia
mouet nos dina uoluntas
voluit ei dñs oia ex nichilo
p eu facta sibi esse subiecta
qa i uoluntate eius cuncta sut
posita et no est qui sue possit
resiste uoluntati sua subie
ctione docuit nedu uerbo sed
et ex pto p uerbo cu dicebat
Super cathedra moysi sederunt
scribe et pharisei et ueritup
dixerunt nobis facite qd att
p p m De hac subiectione
dicit beatus Ambrosius i le
de bono mortis 2o 2o Subi
ctio aia mea soli deo ut
dicat ymispd qd none deo sub
iecta e aia mea no seculo
no mudo subdita Non pot
hoc pecuosus no pot auaro
dic sed iusto et cotmense
auaro ei dicit aia habes
mlta bona requeste maduca
epulare hac subiectione
ipe cosulit i tractu sup ps
ceterisimo sexto dicens Sub
e pto bonu i pfectia

eū nō solū ut subiecto dno
 sis monens sed etā ut obse-
 tros dnm quo possis tue sub-
 iectionis studiū implere Et
 ista subdit ille quippe sub-
 iecto ē deo qui facit voluntate
 eū Subiecto etā ē qui ple-
 nus ē gracie et suscepit uirg-
 inē et madata domi stēdēte
 et mercedē exēpt. Sine sub-
 iectioe aut ē qui se frustra
 extollit sensu ppe carnis ista-
 tus ipolens deuotionis et ppe
 declinās obsequia virtutis
 quā ipso iure auctori nature
 debem⁹ Hec beatus ambrosius
 hāc subiectionē saluator noster
 uerbo ut dixi sed et exemplo
 docuit que etate proficiēs vir-
 ginē matrem et ioseph fabro
 lignario fuerat subiecto sit
 scriptū ē lūc 10 et erat sub-
 iecto illis hūc beato Bern-
 hardus i expōsitiōe sup̄missus
 est Hec uerba euāgeliste po-
 detas dicit Dicit hō obediens
 diste terra subdi diste puluis
 obtemperare De auctore loquēs
 dicit illis hāc dubiū quā
 matre et ioseph Nā cū rema-
 sisset i iher⁹ et dixisset i hōs
 que patris sui erat oportet
 se esse nō acquiescēdo pare-
 tibus eū sequi eos i nazareth
 nō desepit mqr discipulos
 deus hōies uerbu et sapia
 fabri et femina Erubeste
 superbe cū deus se humiliat
 et tu te exaltas Deus se hō-
 mib⁹ subdit et tu domari
 hominib⁹ gestiens de tuo p̄p̄o
 auctori quonē et hōib⁹ pre-
 esse desiderio totiens deū
 meū p̄re cōcedo Deus iqm
 tui angeli subditi sūt cū
 p̄cipato et potestates obe-
 diūt subdito erat marie
 utrimqz stupor utrimqz in-
 raculū et qz femine deus ob-
 tēperet humilitas absqz exem-
 plo et qz femina deo p̄cipet
 sublimitas sine scio Si hō-
 minis o hōmō imitari dedi-
 gnaris exēptū certe nō est
 tibi idignū sequi auctores
 tuū Hec Bernhardus Non
 mediocritas naqz secund⁹ s̄ an-
 thro lio 20 exameron quideri
 est imperio dei uenabilia

elementa pare et hōies nō obe-
 dire quib⁹ sensus tributo est
 ab ipso auctore p̄t qd dicit a
 p̄ncipe ap̄lōm cū deus tradidit
 sup̄mū mysteriū In ecclia de
 subiecti estote Subiecti mqr
 exemplo christi qm et si per
 eū oia facta sūt ex nihilo
 erat tamē subdito marie et
 ioseph et patri etno de cui⁹
 subiectione et eū mēbris dicit
 Ap̄l⁹ 1 Cor 15 Cū autē su-
 iecta fuerit et oia sūt et ipe
 filio subiecto erit illi qm sibi
 subieat oia ut sit deus oia
 i oib⁹ quod uerbu tractas
 Hieron⁹ i epla ad amand aut
 ut i hōs qui fideles sūt sub-
 iecto ē p̄t qm om̄s credentes
 imo om̄s hōm⁹ genus corpo-
 ris ipius mēbra reputat In
 hōs aut qui increduli sūt id est
 uideis et hereticis et ekmis
 subiecti di qm pars mēbroz
 eū nō ē subiecta fidei In se
 aut mundi cū oia mēbra regnater
 uiderit christi id est corp⁹ sūt
 ecclia subiect⁹ xpo i corpore suo
 ut om̄e xpi corpus subiat
 deo et patri et sit deus oia
 i oib⁹ nō aut ut sit pat oia
 i oib⁹ sed ut sit deus oia i
 oib⁹ Ad p̄m nōmē ē t̄m̄at
 Et t̄m̄ ad patre qm ad filiū
 et sp̄m sctm referri p̄t ut hū-
 mitas subiat d̄m̄tati Porro
 qd ait ut sit deus oia i oib⁹
 hoc sensu accipied⁹ ē dū et
 saluator noster nūc oia non
 ē i oib⁹ sed pars i singulis
 uerbis In salomoe sapientia
 In dauid bonitas In nob pa-
 tētia In dāmele cognitio futu-
 rorū In petro fides In simone
 et paulo zelus In iohanne
 uigilantia i ceteris cetera
 Cū aut om̄s fms aduenerit
 tūc oia i oib⁹ erit ut singuli
 fctoz om̄s uirtutes habeant
 et sit christo totū i cunctis
 Inq̄t subiectio ē i xpo dno
 ideo ideo ut eius uestigia se-
 qui possit uerba doctrinaz
 ap̄li subiecti estote Et t̄m̄
de p̄mo

Dicitur secundo quod ad subiectam
 omnis obedientia mouet nos de
 uoluntas ipsa & utilis quippe est
 ipsa subiectio et obedientia quoniam
 virtutes inserit gressus nostros
 dirigit vitam componit De
 primo dicit beatus Gregorius in
 moralium Obedientia sola virtus
 est que virtutes ceteras meti
 inserit inserit quod custodit con
 et homo preceptum quod suaret ac
 cepit tunc si uellet obediens se
 subde ad eterna beatitudine sine
 laboribus puerit et sicut samuel
 aut melior est obedientia quam
 uirtus et austeritas magis quod
 offerre adipe anietu quam quasi
 peccatum auolandi est repugnare
 et quasi scelus idolatrie nolle
 acquiescere Obedientia quippe
 uirtutis uirtus promittit quia per
 uirtutis aliena caro per obedi
 entiam uero uoluntas ipsa mactat
 rationis igitur quod deus placat
 quanto eius oculos repressa arbi
 tris sui superbia gladio precepti
 se imolat tunc contra auol
 andi peccati obedientia dicit
 ut quanta sit obedientie uirtus
 demonstrat Exaduerso ergo me
 lus ostendit quod de eius laude
 ferat Si ei quasi auolandi
 est peccatum repugnare et quasi
 scelus idolatrie nolle acquiescere
 sola est que fidei meritum possi
 det quod siue quod fidelis esse
 videat tunc etiam si fidelis
 esse videat Hec beatus Gregorius
 dicit quod ea beatus Ambrosius
 dicit quanto super lucam vocat omni
 uirtutum fundamentum quatuor ipsa
 est custos secundum beatum Augustinum
 per litteras de uite dei et per dicit
 Obedientia comedata est et precepto
 tunc uirtus in creatura rationali
 quodammodo est omnis custos uir
 tutum quando quid ita factum est
 ut hominem subditum esse sit utile
 puerum ac sua non eis a quo
 creata est facit uoluntate De
 secundo dicit Bernardus in
 sermone de pastore Obedientie uirtus
 semper militat uirtuti Obedie
 tia dirigit gressus nostros
 et fidei conuersationis gratiam
 promeretur Nam si contraria con
 uersationis uirtus per se est

et obedientia tormetaria datur ipsa
 est que misericordia dare nouit
 ipsa quod est que patientia docet et
 donat Dirigit igitur gressus no
 stros subiectio obedientia
 si quis tunc non per metum gehene
 sed per sanctam professionem aut ex
 amore dei obediens aut subie
 ctus sit licet et per metum ge
 herne non omninoque malum sit
 subiectio Unde beatus Bern
 hardus in libro uirtutum dicit Bo
 nus gradus obedientie est si per
 metum gehene seu per sanctam
 professionem qua professus est
 quicquid obediens tamen me
 lior tunc ex dei amore obedit
 Illa quippe obedientia necessitat
 est ista caritas Illa autem optima
 dixerit obedientie gradum tunc eo
 animo opus recipit quo et pre
 cipit Tu ei ex uoluntate iubet
 pedet iteas exequens sit ut
 nec minus minoribus non minus
 maioribus refuse ut apparet
 ad implendum quod iungit subiecti
 studium impedit et infra sub
 dit Nouit uerus obediens et
 minima non contempnere et maxime
 curare que maxima sunt mitimo
 quodam deuoti fidei quod animi
 sapore discernes Hec ille De
 tertio dicit idem in epistola ad Ro
 manos Quoniam compositum red
 dit horum et omnis corporis
 statum non et mentis habitum
 disciplina tenet submittit
 uirtutis suppellectilem componit uirtutem
 ligat oculos carnis moribus probi
 bet gula frenat iram sedat
 format incessum Hec igitur tua
 reddunt subiectio obedientia
 uirtus christiano que in se clau
 dit metum et timorem erga deum
 qui ei subiectus est et omnipotente
 metuit non contra euangelium
 nec contra apostolos nec contra
 prophetas nec sanctorum patrum ista
 tutam agere aliquid uolito modo
 censerit per quoniam qui omnipotente
 unde dicit apostolus subiecti timore
 et timore Christi ad epistolam uero
 Subiecti legibus estote per dispositio
 nem dei tenenda per nam
 principis uitanda propter consue
 tudinem recta sectanda primum facit
 necesse secundum uirtutem tertium dele
 tabile Unde apostolus
 per uirtutem necesse est

que uoluntas e preceptoris
 disternit et diuidit eligentes
 i quibz obediatur imperanti imo
 i quibz preceptore sunt iporu
 obediēte necesse sit uoluntati
 nō ē eoru obediēcia plena No
 i oibz pari sunt obsequi nō p
 oia sequi prospererūt ei qui nō
 sua sed patris uelit facere vo
 luntate hec ille Debet etiam
 esse subiectiois obediēcia con
 stans siue i aduēsis siue i pro
 speris Unde beatus Gregorius
 p y moralium dicit debet obedi
 entia et i aduēsis aliqd de suo
 habere et i uisū i prosperis ex
 suo aliqd ois nō habere quatinus
 et i aduēsis tato sit gloriosior qnto
 dno ordini etiam ex desiderio
 inquit et i prosperis tato sit
 uerior qnto a pnti ipa quaz
 dunt percipit gloria fudita
 mēte seperat Sed hec melior
 ostēdit si duoru homin facta
 memores Moyses naqz cū i
 deserto oues pascet dno pce
 angelū i igne loquēte uocato
 est ut omi israhelitate mili
 tudini pesser Sed qz apud se
 mēte humilis extitit oblataz
 protinus tanta regiminis gloria
 expanit mox qz ad infirmit
 protinu reuertit dices Obsecro
 dne nō sū eloquēs abben et
 nudusqz ex quo cepisti loqui
 ad feruū tuū impedicionis li
 que sū facta et se postposito
 aliu deposuit dices dūte que
 missus es Paulus quoqz
 dūto admonitū fuerat in
 uelis ut destēde debuisset
 cū i timere pbetā Agapū
 reperisset qnta se aduersitas
 moneret audit Scyptū quippe
 est qz idē Agapū zona
 pauli suis pedibz iherens
 dixit dñi tuus ē zona ē
 sic alligabit uideri i uelis
 Paulus aut respondit Ego nō
 solu alligari et sed et mori
 paratus sū pro noīe iesu mon
 ses itaqz ad prospera de quo
 ml habet qz pntibz remittit
 ne israhelitū plebi preferat
 Paulus ad aduēsa ex suo voto

sed deuotione spūs etia ad actu
 ora feruescit Ille pnt potē
 stat gloria dno iubente uo
 luit declinare Siste deo aspea
 et dura disponete se studuit
 ad grauora parare exēpnte
 qz utroqz dūcū israhelita uir
 tute istruimur ut si obediēcie
 palma appēdē ueracit m
 timus prosperis huius seculi ex
 sola iusticie aduē aut ex sola
 deuotione milites hec b Gregorius
 Debet etia ut pōuim subiect
 iois obediēcia esse perfecta
 pfecta equis obediēcia secund
 b Bernbardus i lio de pcepto
 et dispensacione lege nescit ter
 minis nō arat neqz cōtēta an
 gustis professoris largiore
 uoluntate extēdit i latitudine
 caritatis et ad omē qd inquit
 spontanea uigoris liberalis
 alacris qz animi modū non
 consideras infinita libertate
 extēdit Est sane quida obe
 diēcie limes scdm tpus ipa
 operis extremitas ut is sit
 timus obediēcie qui et uite
 Ad subiectiois igit obediēcia
 astruū tenemur nō per breue
 tēpus sed itē qz uita durat
 maxie aut i casu nostro pro
 quo cōgregati existim ubi a
 nobis exigit obediēcia erga
 vltē etia etia quā nullū
 saluat hec ē et sola p qua
 dūs libent sacrificiū accipit
 sola que pro erratibz fidem
 alit itercedit sunt unusqzqz
 cristiano subpericulo salu
 etne debet esse subiecto itaqz
 matru que filios suos regeneat
 i uita etia sed nec illi soli
 sed et hys qui i ea positi sūt
 ad pcedē alios quibz man
 dant apostolus obedire ad
 hebre p m Obedite ppositis
 vris quibz etia demonia sub
 iunt lūc 10 Dicebat apli
 quoru sūt potestates successō
 res demonia subiacent nobis
 ideo subiecti estote que fuerūt
 uerba coraz uestris reueren
 tias i pntipio pposita

In quibus uerbis sic introductus duo
 inuit ad que per uerba petri
 apli inuamur primo ad subiectos
 vltis ecclie deuota Secundo ad
 constate pfeuerentia i ead pmi
 tagit cu di Subiecti Ecclia
 Et Colla uestra subiate uigo
 eis Secunda tagit cu dicitur
 Estote uigila illud Esto fidelis
 usq ad morte Aposto n° Di
 missio fides mebro ne fiat te
 diu Dni pmo et vltio q p
 uerba petri apli inuamur ad
 subiectos vniuersalis Ecclie de
 uota cu di subiecti Subiecti
 ei debet esse vlti ecclie sit
 ipa ecclia subiecta est christo
 sub cuius potestate pat subiecit
 oia Ad hebre n° que e sposa
 xpi immaculata que secud
 beatu Cyrianu domi luce
 perfusa per totu orbe radios
 suos porrigit vna tamen e
 q vbiq diffudit nec vntas
 corporis seperat Ramos su
 os per vniuersa tra copia
 ubertatis excedit profluen
 tes largit Ramos lacus pa
 dit vni tamen caput e et
 vna origo et vna mat fecit
 ditat copiosa Adulterari no
 pt sposa xpi corrupta est et
 pudica vna domu nouit vni
 cubilis scititate casto pudoe
 custodit habet uba p p m q
 Recta loqit dno hec est cin
 error subesse no pt p p m q
 Recta qm rectore hē spiritui
 scilicet Nos vni rogabo patre
 et alia patarlicu dabit uob
 ut maneat vobiscu ieternu
 habet ei christu spoli suu se
 sibi presente qui dicit Ecce
 ego vobiscu su usq ad con
 sumatione seculi ant vlt
 Error igit ei subesse no potest
 ideo ei subiecti estote Estote
 igit ecclie subiecti ipaz uene
 rado eis salubria monita et
 statuta suspicudo fide eius
 usq ad sanguine defendendo
 De pmiis duobus di pmbioz
 pmo Audi fili disciplina pa
 tris tui et ne dimittas lege
 matris tue i ecclie ut addat
 qia capiti tuo fide ena eis

debet usq ad sanguine defende
 licet ei vniqzq custiano
 ad fidei defensor astricto sit
 ut in r omi p p m q vni spena
 licet tamen qui potestatis offi
 cio fungit ad id tate amplio
 obligant qnto i sublimiori aate
 ad speculand positi sut Iustibz
 ei eoru dictu e Speculatore
 dedi te domui isrl Ezechil v
 p p m q igit i specula positi
 sut omz cuiusqz statz vris
 subia tenet Sic ei potestatoz
 omz clerici teneat subia vt
 m di pulla ubi dicit Nlla ra
 tioe clerici aut sacerdotes hndi
 sut qui sub vltio xpi disciplina
 et promouena gubernat illes
 ei accephalos i sine capite
 pusta consuetudo manpant et
 similit eisde omz alio tenet
 esse subiecti iuxta illud Esto
 subiecto potestati tuo et quasi
 anime patete ama vt v diste
 Esto subiecto De huius ei p
 rectoris obediencia dictu est
 Deuteron xvi qui aut supbreit
 noles obedie facti mpro qui
 pro illo tpe mstrat dno deo
 tuo et decreto iudic moriat
 homo ille et i subdit sequet
 smoz eoru nec declinabis ad
 dextera ul sinistra Ita et
 pontifices xpi cu eoru subdit
 tenet subesse vniuersali ecclie
 et sumo potestati uero super
 petri cathedra presideat cuius
 qui cathedra deserit i ecclia
 se esse no cosidat vt in dis
 qui cathedra capie aut m
 casu nro ubi agit de subiec
 tioe mra qua si defuit ver
 tit pculu salut etne De
 necessitate ei salut etne e
 cuilibet viatori subesse sumo
 potestati ut i exuagati Bonifacii
 vna sciam Cu igit sint duo
 quoz vtiq gerit se pro sumo
 potestati et plures tales simul
 esse no put nec e ut vna
 eoru sit reproba cui quicqz
 obediunt incurrit periculū
 salut etne Alt aut ruti sa
 lat etne Vero ei et lrimo
 pastori obediendu e Si en
 scriptura precepit obsequi regibz
 i a dca que pntat de regu

Admone illos principes et po-
testates esse subiectos multo
magis obtemperandi e vniuersali
ecclie et summo pontifici uero i
his que sunt salutis et fidei tu
hec potas sit superior potestate
eterna qz fecit hugone parte
prima cmo ipa terna habet
istitue potestate et iudicare
si bona fuerit hpa uero pma
a deo istituta e unde et i
ueteri testameto sacerdotum
pmo istitutu e postea p sacer
dotum iubete dno regalis est
ordinata potestas p regis p
unde et adhuc i ecclia dei sa
cerdotalis dignitas regales sa
crat et benedicit scdm aplm
at qui benedicit maior e eo
qui benedicit Constat igit
hat esse illa maiore et si illi
obtemperat est quo ad regime
rei publice multo magis huc
quo ad regime salutis eterne
In igit in casu isto res nostra
agit et multu periculosa pro
pore debet diliget qualiter de
aiabo nobis commissis que in
multo nro sodie ac occasione
percutit et deuoluit i interitu
possim i die tremendi iudicii
distractissia redde ratione No
est i hac re pcedu percutis sed
iterum absterndu apperendi
pro pace ecclie et aiari nobis
commissari salute Non est i hac
re que fidei est obtemperandi pna
pna aut potestatis secularis
si qz ablit i contrariu ueritat
interet quos a nobis doctrina
fidei captare oportet p p v dis
Audire et qui a nobis dezeri
debet ab eis fidei regula aslu
mere no licebit l v n dis So
cendos Et si ei i his que con
tingit bonu publicu ipis deferri
oporteat In alijs tamen que
fidei et salute aiaz cotingit
si recalcitrare ueritati uolue
rint nullatenus deferat unde
et de iuliano apostota qui
sub sua subiectioe christianos
habebat Dicit b Ambrosius
et habet p i q m iulianus
iuliano impator qmuis esset
apostota habuit tamen sub se
christianos multos quos cu

et tu aut dices eis producite
anima i christianos tunc recogno
scibat impatore celi Si bonu e
qd precepit impator scdm beatu
augm iubeat exequi uoluntate
si malu respo de oportet deo
magis obedire qm homibo act p
In hac igit re ta gradi et ardua
ubi de subiectioe agit sine qua
salus uiatori esse no pot plo
debet scyturis sacris obsequi
qm cuiusq potestati permissu
ei esset p tempale comodum
aut metu vanu ea qe salut
fuit omite i hoc presertim casu
tquo mino adulari licet pote
stati mudane formidanda em
esset nobis cotrariu agentibz
illa sma oia duos pontifices
data qui colorate uolebat fca
llotari regis i uita p i q m
ubi Nicolaus ppa scribit lota
rio regi Ita corporis tui cede
motibus consensisti et relaxasti
uoluptatu habens temetipm
i lacu miserie et i lutu fecis
prohibitu deicisti ut qui po
stus fueras ad gubernatioz
ploru effectus sis ruina militoz
probat hoc Zengaldi et Gm
teru diu epoz ltimo casus
qui pro eo q te minime compe
tent euiderut quin mo qa
pauitatioz tua tege argumet
fuis et subquada iusticie spene
fucatis quibusda exquisitis adi
uicombz equitate obuere
studuerut nra sut aucte apo
stolica depositi et ab omi pmatore
regime regularit sequestari
Obsequi igit potestati mudae
i huiusmodi re periculm est
potius equid crededu e scyturis
sacris i quibz q q ad salute
necessariu e traditu esse cre
dmu Subiciamus igit inq
capit nri ptati cu fecimus
ueritate subia debet ut ex
hat subiectioe tempali subia
incream potestati omnipoten
i iocunditate etna qua nob
prestare dignet deus per se
cula benedictio Ame

et exultemus in natiuitate beatissime
dei genitricis marie que noui
mundo natiuitat gaudium et totum
exultat humane salutis exordium
In qua die cum redeptoris nostri
recolis matrem reliquarum festi-
uitatum celebras originem que
et cunctis sollemnibus antiquor-
um est tunc Nequaquam inferior de-
esse dignitate exultes ipsam et
sic gaude solempni in natiuitate
christi ita etiam nichilominus gaude
amo in natiuitate matris christi
hec ille quia nulli dubium quod
totum ad gloriam et ad laudem
christi pertineat quod digne gen-
trix impetrat fuerit ac solen-
nit exultum sunt uerba de omnibus
in sermone cogit me in deo de
natiuitate eius preclarissima sit
comedo tam sita matris ecclesia
Natiuitas tua dei genitricis uirgo
gaudium in deo gaudeat in
hac celebratioe uterque hominum
sexus et conditio duorum atque
subiectorum quod per hac uirgine
utrisque uerit redemptio gaudeat
et senes deo placentes quod in
humana que nata est uisita desce-
dit illi qui non modo animas uer-
etiam corpora renouabit ad iue-
tute renouabit et ut aquila
iuuencio tua propter letetur iuuenes
fortes in hac die quod hodie ponti-
ficat hac luce uirgo ex tunc seruet
natus est iuuenis speciosus pre-
natus hominum de cuius labris diffusa
est gratia per loca et quadriplicata
mundi climata concurrit quod corpo-
ris in animi vigore transmutet
et per humana diuisis obtentu
sua in christo recomendet iuen-
tute Congratulentur etiam pueri
et infantes in humana maxime puelle
imam sua christo et marie di-
cates crescentia membra quod hanc
puerum castitatem et puritatis
instrum et marie singularis
pudicie forma ex tunc utero
fuit christi suscepit infantiam
passant et illi qui forte ex-
cuerunt dominatum super seculi
negotia quod per uirgine uerit
dus regni gaudeant subditi
quos premit uirgine quod exsoluit
filios uirgine iniqua uirga a cer-
uicibus eorum hec luberto in
natiuitate marie in sermone festi-

celi Janua paradisi taberna-
culum dei stella maris stella
celestis per quam rex supernus
humiliatus ad omnia descendit et
homo qui prostratus iacebat ad
signa exaltatus ascendit hec
petro damian Episcopus hostien-
sibus supra Ex his oibus nota-
bilitat subiecto quod in hac die ipsa
beata trinitas tua beate uirgini
munera contulit preciosa Nam
pater auctoritatis potestas cor li-
berale fortificauit et eue ac
feminarum dominabiles maledictio-
nis filii iniquis sapientia eius cor
uigilante pulchritudine supra
omnes puellarum optabile decora-
tione Spiritus sancti gratialis cle-
mentia eius cor federale irruunt
ultra conspectum humani affabile
collocutione De uirgo testat
beatus de omni in sermone cogitis
me dices et quod maledictionum
usu est per eam totum abstulit
benedictio marie hec ille ac-
samo plerumque femineu sexum
in eua eo quod erroris causam in-
perit Sed laudamus incommensurabilem
femineu sexum in maria quod nobis
salua uirginitate salutis auctore
edidit fuit tunc eua indigna co-
lere paradisi uerit iam talis que
non excludat de paradiso sed ra-
piat ad celum sit aut edilio Elu-
mationis eius in sermone de uir-
ginis marie natiuitate passus est
ergo in maria illud eue infelicitat
eulogium de qua dicitur in dolore
paries filios quod ista dominum in le-
ticia parturit eua et licet
ista exultant eua lacrimas ma-
ria gaudium in utero portauit
quod illa peccatore ista edidit in-
teter impleta est maria gratia
et eua euacuata est a culpa
maledictio eue in benedictione
mutat marie mater generis
nostri pena intulit mundo geni-
trix domini nostri salutis attulit
mundo Auctrix peccati eua
Auctrix meriti maria eua om-
nibus obfuit maria uiuificando
profuit passit illa sanauit
ista sunt uerba sancti Augustini
in sermone de beate uirginis co-
medatione reddita itaque est
femina pro femina prudens pro

fatua huius pro superba aut
 beatus Bernardus in omelia
 super missam e. Sileat ergo fina
 liter ut femis per beatam maria
 eue mortifere male suavisibilis
 sibilis quia iam sumus redempti os
 per gloriose marie virginis filium
 cadat imperium eue quia vniuersi
 sumus leti sit virginis marie
 sic aut venerabilis maximus in
 quodam sermone De secundo statu
 sit ille venerabilis Bernardus
 in quodam sermone quod hec virgo
 tenerima fuit uero pulchritu
 dinis radius que non studio mul
 tu deperit Cuius species praeclar
 larum explanare puto fore impos
 sibile hec ille Erat et puella
 formosa ualde et incredibili
 pulchritudine oculis omnium gratiosa
 hec 2° Sed quauis tanto de
 core fuit conspersa tanto quod mior
 uenustat nunc tamen in eius
 pulchritudine quodammodo inordinato in
 prebat affectu ut tradit Bernardus
 Ideo quod erat pulchra ad ituen
 dam amabilis ad contemplandum delecta
 bilis ad amandum aut Anselmus in
 quodam sermone Delectabilis
 igitur et pulchra ad ituen
 dum secundum venerabilem imaginem
 in suo libro de oculo morali
 Quia sunt quae uniuersorum oculi
 naturaliter prospicere desiderant
 Aquae limpiditate florum uenu
 state et speculi claritate Sed
 cum beatissima uirgo sit cuiusque lim
 pidior et speciosa materia flo
 ribus uenustior et utilitatem foras
 ac speculo clarior in delectabili
 armonia ideo non mirum quod in ea
 non respiciat oculi uniuersorum
 Aut beatus Bernardus in ser
 mone Signum magnum Et sit
 ex materia glorificationis ex forma
 habet elegantiam dispositionis
 et ex armonia capit promerita
 debite portio sunt uerba domini
 Alberti magni ubi supra Ex
 quibus uerbis tale in proposito con
 cludo conclusionem in sit dicit
 noster custos fuit speciosus
 forma pro filius hominis ac tene
 rime complexionis Ita beatissima
 uirgo maria fuit pulcherrima ac
 tenerima inter omnes filias ho
 minum et habuit summum ac per
 fectissimum gradum in pulchritudine

qui potuit esse in mortali corpore
 puro secundum statum uie natura
 cooperante hec albertus et non
 grauius dicit tenerime complexionis
 christum fuisse tunc pulcherrima
 ratione dicit petrus de taras
 sis in sexto super 2° secundum magnum dicit 17
 quod prima dicit quod prima homo factus
 adam factus est de terra ideo
 dura carne habuit Sed prima
 mater facta fuit de corpore uir
 tute de nobiliori materia ideo
 molliore carne habuit hic est
 quod qui generatur a viro et muliere
 duratur contrahit ex viro et
 molliatur ex muliere sed quod per
 naturam fuit solus ex muliere non
 quatuor sed delectabili igitur
 ideo tenerima carne habuit
 et per consequens maximam dolorem
 in passione hec petrus de t
 Quia ergo quia natura non errat
 sic quod tener generatur tenerem
 magnam magnam pulchritudinem pulchritudinem
 et de opposito oppositum et per
 talis fuerit ut preferat con
 cludit per dominum albertum ubi
 supra quod sanctissima uirgo maria me
 pulchritudinis et teneritudinis
 aggruet quantitatem deest qua
 litatis habet in membris eleganter
 proportionem in colore equaliter
 oppositionem ex rubedine et albe
 dine opposita qui colorum color
 est nobilissimus eo quod ab equali
 tate procedit et ait Iohanna
 magister in suis sermone Ideo quod
 erat pulchra nimis et decora
 facie hec 2° Pro tertio est
 venerabilis edilio episcopus clu
 maren Quia sit aut maria
 gracie conferta muneribus omne
 tempus domine isanae pueri
 tie et adolescentie cum ipso pegerit
 et obsequium matris dulcedinis
 ut uera mater uera humanitatem
 suo filio monstrauit que aut
 fuerit illorum colloquia quod
 dulcia quia amabilia quando
 in matre fulgebat uirginitas
 et letabat fecunditas in filio
 apparebat humanitas et latebat
 diuinitas Quia enim est qui iocunda
 admiratione non speculetur ipse
 adolescentem nature fortune
 prudentiam quod ac fides in collo
 quio hec Bernardus in sermone

Quantum et quale fuit illud
defectum ac virginalis consortii
non dico nostrum sed omni hominum
prioribus excedit intellectu hoc
ille ex quo ordo sit collectus
per capitulum huius libri secundum
quod marie virginis gaudiosa na-
tinitas excellencia ingratit
depicta fuit declaratur et
tanti de secundo

Submiserat tunc quod capitulum
tercium huius libri marie virginis
gaudiosa natiuitas excellen-
cia exemplariter conscripta medul-
lita pertractat per quo accedat
uerba beati ambrosii de uirgi-
nitate libro 2o dicens Sit nobis
tamquam in imagine descripta vita
marie ex qua uelut speculo
refulget spes castitatis et fons
virtutis hic sumat exempla
uivendi ubi tamquam in exemplari
magisteria expressa probatur
quod corrigere quod effugere quod
tenere debeat ostendit et sequitur
quibusdam interpositis uerbis
uirgo erat non solum corpore
sed etiam mente que nullo doli
ambitu sincerum adulteraret
affectum corde humilis uerbo
grauis animo prudens loquendi
pariter legendi studiosior non in
novo diuidari sed in precioso pau-
pertatis specie reponens iterum
operum uerecunda summe arbitri
mentis non homines sed deum que-
rere nullum ledere bene uelle
ordo assurgere maioribus natu-
equalibus non uide fugere iacta-
cia et amare virtutes hoc et
hanc regulam uirginibus ueris
beata uirgo dictauit non solum uer-
bo sed et operis executione
ubi ergo sunt que dicunt ego
sum uirgo uerbosum cotinuum su-
specte superfluo ueste oponte
moribus dissipare Ego sum uirgo
nescio ei uirum neque coniugium
O uirgo quam felix esses si quod
haberes a carne suares in mente
custodires in actione Quod ei
prodest solus carnis integri-
tate suare et malignorum spi-
rituum stupris mentis iterum
ubi sunt uerba venera-
bilis damiani in omelia

super omni liber generationis
Non autem talis erat uirgo maria
Sed tanta et talis uirgo erat
ut eia una uita omni disciplina
sit nichil tortum in oculis nichil
in uerbis propterea nichil in actu
uerendum non gestum frangit non
itessu soluit non uox percula-
tor sed ipsa corporis species
simulacrum fuit mentis et figura
probatum sunt uerba beati ambrosii
ubi supra Sed quod in huius mo-
ror si ei rerum vniuersitas si-
gulis distincta speciebus dei gem-
tibus marie laude magnis
suscipiamet uocibus tamen dignitate
eius intelligenda profunditas hoc
vel silentium apparebit sunt uerba
venerabilis beate in simone na-
tinitas qui inquit gloriose et
ut de plenitudine eius aliquid acci-
pere mereamur Tres propositiones
in nostrum singulare solacium in
medium adducam prima omnis pro-
creant intuitu delectabili debet
respicere in maria Cuius necessi-
tati precatu infatigabili debet
accedere ad maria Omnis de
speranti optatu restaurabili
potest euadere per maria prima or-
dinabit receptione in gloriam
secundis dabit liberatione in
gratia tertiis prestabit mitiga-
tione a miseria De primo uide
notabiliter scribit beatus Bern-
hardus in sermone qui incipit hoc de-
us in maria ei sit ad medium sit
ad archam dei sit ad rerum
causas sit ad negotium secu-
lorum respiciat et qui in celo ha-
bitat et qui in inferno
et qui nos precesserunt et nos
qui sumus et qui sequetur et
nati natorum et qui nascentur
ab illis Illi qui sunt in celo
ut reseruat qui in inferno ut
eripiat qui precesserunt perire
et fideles inueniat qui secutur
et glorificet Et sequitur quibusdam
interpositis merito ergo in te re-
spiciat dominus mundi omni creatura
quod in te et parte et de-
te benigna manus creatoris
quod creauerat recreant hoc
Bernhardus ubi supra De
secundo eleganter uide scribit
in alio sermone qui incipit
typus loquendi deus Sileat

misericordia tua uero beata si
 quod est qui te uiocant i necessita
 tibus i necessitatibus suis sibi me
 minerit defuisse Nos quid ser
 uuli tui ceteris i uirtutibus co
 gaudeat tibi sed i hac potius sc
 misericordia nobis ipsis laudam
 uirtute humilitate miram
 sed misericordia miseris sapit
 dulcis du crebris uiocant. Hec
 e et que totius mundi liberatio
 obtinuit Hec Bernhardus dicit
 ergo peccator necessitatus i
 misericordie tue o benedicta lo
 gitudine et latitudine profu
 ditate ac sublimitate queat
 inuestigare Nam longitudo eius
 usque inuicissim diebus uiocantibus
 ear subiecit unius latitudo
 eius replet orbem terrarum ut
 tua q misericordia plena sit
 orbis terra Sic et sublimitas
 eius ciuitatis superne tunc restau
 ratione et profundi eius sedentibus
 i tenebris et i umbra mortis
 obtinuit redemptione Hec Bernardus
 De tercio constant affirmat b
 bernardus marie dulcedinem
 sui desperatis dices Quod ad
 maria accede trepidat humana
 fragilitas nihil i ea austerum
 nihil terribile quasi diceret
 Accede ergo desperate q tota
 suauis est orbis orbis dat lac
 et lana Et addit ualde delecta
 bile uerbu miseris dices Nouit
 ue diligens euangelice histo
 rie serues et si quis itrepatorum
 et si quis duru si qd signu ul
 tenens indignationis occurrerit
 i maria decetero suspecta ea
 habeas et accede uerearis Hec
 ille Quare si odea uere desi
 deras ipa tibi sinu misericor
 die aperiet et filiu tibi pla
 cabit Et subiecit Considera
 diliget u et ut ue plena sit
 oia pietatis et gratie plena
 mansuetudinis et misericordie
 que ad maria pertinet inue
 neris gras ex age qui taler
 tibi mediatore benignissimam
 misericordie prouidit Hec oia
 Bernhardus Sicut ergo eam
 clementissima te o peccator the
 ophile peccate et se supplicat
 uiocant ab ipis dyaboli fau
 ribus poterit eripuit et ihera

ipacta cessare fecit S permet qd
 peccatores et desperati ad ma
 ria cu theophilo tunc deus rea
 spectora cu iterno fletu qd q
 si uere peniteat optata uerba
 consequetur fut uerba philiberti
 Carnoten epi et ut breuiter
 fine uerbis ipona atq vno
 quibus utit sapie et cunctis
 alteris rei desiderat totu i
 maria vgre reperiet eo q oia
 oia fca est sapientia et isapie
 tibus copiosissima caritate debi
 truce se fecit oia misericor
 die sinu aperuit et de plenitu
 dine illius accipiat unius cap
 tui redemptione eger ciuicior
 tuis consolatione peccator uerba
 iusto gratia angelo leticia
 demq tota tmtas gloria fut
 uerba bñ bernardi i pmo Si
 gnu magnu Ex hys liquido cla
 ret huius libri capitulu terciu
 et ultimu qd marie ymnus glo
 riose uirtuositatis excellencia
 exemplat descripta medullito
 tractat et sit fact breuit de
 laudibus ymnis coplet liber qd
 fut uerba i pmapro posita

In exequiis mortui

N nome iesu cu omne genu
 flectit celestiu terrestriu
 et infernu et ororu horu
 preclarissimu actu pro
 suffragiis aie olim venerabilis
 viri magi theophilus Nicolai
 sacre theologie professoris ecclie
 huius sicut uidelicet floriam ca
 nonici patris nri carissim me
 morie salubris nuper defuncti
 impendit breuit exhortatur
 assupsi uerba nobis mo ori
 ginalit descripta ac i ewangelio
 dante curre officialit lecta
 Creditit ipe Doctor ille dñs
 beatus Dno repositioe uerbo
 illoru sicut qd et salubris est
 cogitatio pro defuncti exorare
 ut a peccatis soluat sicut dicit
 psalmista ita igit Queri ut quare
 epus rogat dimitti peccata de
 functi et orare et dicit sicut

retribuit i futuro bona et ma-
la que gessit i hac vita et de
fuita iusta sua opera ia fina-
litur compleuit quod p oioz epi
alia retributione obtinebit
qm ipe meruit per opera que
fecit i hac vita Ad qd ita re-
spodet Ego mqt ipe facta sty-
tura sequens noui q vnoqzqz
habebit retributione i futuro
qua hic promeruit et viles
q defuit du vueret merue-
rit sitoru prebzo admirari qd
tut ex pps mereri no possit
unde beatus Aug i Enchirid-
on c lxxm ista que prodesu-
tis comedandis frequentant
etia aplice illa sine no fut
aduersa de qua dictu e oio
astabz ante tribunal cristi
ut referat vnoquisqz secud
ea que per corpus gessit siue
boni siue malu qa et ia hoc
meritu quisqz cu i corpore
vueret compaut ut ei ista
prodesse possent possint Si-
militer richardus textu illu
vota p m opera illoru sequit
illos i futo et ia dis e y
expones sic ait Suffragia vi-
toru que fut pro existendo
i purgatorio dicunt opera cor-
panti i hac vita meruerut
ut eis prodesse si pro ipis
fieret meruerut aut ideo q
q i caritate decesserut et pro
alioz taz bonis hic exorauerut
Sic et pat noster defuto pro
meruit du vueret ut suffra-
gia ia pro ipis a vniis ac sic
da sibi prodesse eo q credidit
ipe credidit iam fide vs forma-
ta caritate ex qua proferunt
opera talia suffragioru meri-
toria unde beatus Gregs sup
Ezechie ille uere credit qui
exertet operado qd credit vno-
quisqz aut qntu credit talu
spetat tunc amat talu ope-
rat Pro cuius tsemat ulte-
riori deductioe Gracia dei pmi
aduocem matre gracie fa-
lutes saluantes voce illa ange-
lica Ave maria gracia plena
Credidit ipe Dicitur ubi sup
rueadmodu ex doctora ia di-
vi a lici fia qat dicitur

vays reperio Queda recepta-
cula corporalia defutoz aialo
de lege comun queda uero de
lege speciali secud prouidentia
diuina fut deputata eatu de
lectatione siue afflictione p
aliquo augentia Receptaculu
ymoru qntu ad positu meu
defuit tua copio Queda e
aialo pro peccato mortali ac-
tualis et pro originali aliquo
uemali aduicto Sedm rich-
dampnat i infimo deputatu
puta inferno aia et cu originali
peccato decesses quams actuale
peccatu no habeat nisi uemale
punitur ty pena ppa et na et
i eo loco cu illis qui pro pto
mortali actuali punitur mltio
tante remissio qd ei uemale
i purgatorio tpa punitur ei
accidit qntu habet gracia
aduicta unde si aduigitur
mortali siue originali siue
actuali qd e sine gra punitur
pena inferno eterna pperu-
tame hec dho dicit q mo-
dus iste sit impossibilis vs q
aliquis sic decessat i originali
peccato solo uemali aduicto
subdit tame dices q sic ali-
quomodo possibile fieret sicut
e predictu st q penasp i
inferno punitur Sic aut loco
secud rich i aliquo afflictioe
ear adauget eo q locu illu
triplici de causa odit una
quia a iusticia dina qua odit
ipm sibi esse fut deputatu
Alia q locu illu uilitas siue
obligatiois ad pena perpetua
e rememotatia Tercia q est
otentio igs illis quo affli-
gitur Sup receptaculu predi-
ctu e aliud i quo purgantur
aie que decesserut hic cu ca-
ritate que purgatio secudu
beatu dho aliud no est qua
expiatio reato a preptione
glorie impediens quequda
expiatio fit per penas Pena
naq purgatori e i suplemetu
satisfactioe que no fuerat
plene i corpore consummata
qui similiter loco i aliquo ear
afflictione est aduicta no
quia ipm odit voluntate

deliberatua cu sunt i caritate
et suat locu illu adeatu pur
gatione a diuina iusticia quaz
diligut sibi esse assignatu p
qa ipm nali uoluntat motu
refugit sub ratione qua obli
gatione sua ad pena quam
tyanea reputat et sub ratione
qua igne quo affligit cotinet
Tercia huius receptaculu celu
e empiricu i qd aie decedetes
cu caritate nichil secu porta
tes purgabile statim astedut
hic siquid loco et si i nullo
augeat anaru beatatu delecta
tione essenciale i aliquo tamen
i ipis auct delectatione am
detalez ignitu uidetur aie
ille locu illu plusq alia di
ligut presencia aut rei dile
cte aliqua causat delectatione
Raro aut quare locu illu pla
ceteris diligut duplex assignat
Una qd locu illu adeo quer
simie diligut sibi deputatu
esse suat alia qd i illo p
cessu nobilitatis seu nature
sue sup alia corpora expres
sus quaz i alijs locis reful
ge tunc i effectum diuiaz bo
nitatis conspiciunt Tercia quia
illius loci sublimitas lumino
sitas et imobilitas sua spuale
sublimitate luminositate ac
quietis perpetuitate expressio
qua alioru locoru qualitates
representat sonans qd aut re
teris pibus plus diligit locu
nobilitatis sue magis represe
tatu Receptaculu at anabo
a quibz ex lege spali assigna
quo ad nos sunt idem mada
quoda ei aie ex caus spalibz
aliqbo i locis purgat i quibz
deliquerut et de his Tho
as aie separe qnz i loco ha
bitationis nre pumit hoc fit
ad nostra istructione ut eam
penas videtes a culpis reuia
ham Dicit etia bts Tho
q quauis de pmo et tercio re
ceptabilis hoc e de inferno et
celo empirico nullo ad illa fi
nalu deputato exie poterit
simpliciter ita uidelicet am
plius ut no redeat poterit
tamen exire ad tepus ad locu
eundz uicuerit reuersurus

Unde dicit q secundum diuine pro
videncie dispositione aliquando aie
separe a suis receptaculis egi
esse conspectibus homi profectat
sic qd quoda ad nostra consola
tione Dicit beatus Aug i l
de cura pro mortuis agenda
narrat de martire felice day
nate ad eruditione et terrore
In purgatorio uero existentes
ad suffragia ipis a nobis expe
teda ut per multa patet que
i quarto dyalogoru narrant
Dicit tamen beatus Tho q b
iteret iter aias scias et alias
quia scias ex stute glorie po
testas aliqua concedit y qua
uicibus cu voluerit possit
apparere qd alie no possunt
misi iterdu permisse Et dixi
notat nullo ad illa receptacula
duo finalit deputato p aia
mariam precabo bti Greg de
inferno simpliciter liberatu nullo
p aias mltoru uoluntariu
a suis miraculose suscitatoru
de oibz hns dicit beatus Tho
q no erat inferno finalit
deputati sed secud pnter pro
demeritoru iusticia secundum ad
superiores causas i secundum
diuina misericordia que uia
merita huana quibz causis
uidebat ad uita reuocadi
erat de eis alit dispositu
Consequet dicit q anabo bti
uicoru suffragia no possit
Unde beatus Aug i Euchar
dion co l v po Sacramenta alim
sine quatuorq elemosinaru p
defectis ualde bonis gra
sunt actoz dāpnat similiter
no prosit qd i uiculis caritat
mediate quo ad uice omiat
bona nobis no comunicat
Unde tales meriti radice seu
no portauerut qua talia si
pro eis fieret ipis prodesset
sunt tamen talia opera pro
dāpnat fira consules quales
tuz uicoru ut iqt doctor id
ta predicto animalu uero
i purgatorio existentes possit
uicoru suffragia no quid ad
augmetu gratie grati fan
entis sed ad mitigatione ut
abrenuatiōe unde ex pual
ut ut

in vuerat memuerit ut her
 sibi postea prodesse preterea
 secum beati Gregorius quarto dicit
 legem quatuor modis soluit
 aie defunctorum aut oblationibus
 sacerdotum aut precibus sanctorum
 aut elemosinis amorum carorum
 aut ieiuniis cognatorum ex quibus
 premissis absque ulteriori schemate
 diuisione hanc submisero posuimus
 Quia secundum per de ista. Supra
 gratia profuit defunctis ad absol-
 uendum penam non ad primum vite
 eterne. Absolutum uero a pena duo
 sunt modis prout vel per viam
 gratie vel per viam iusticie. Per
 viam gratie dupliciter vel per inter-
 cessionem publicam que est christi
 caput scilicet per oblationem sacri
 altaris vel per intercessionem quod
 prout memoratorum scilicet per orationes
 sanctorum. Per viam uero iusticie
 dupliciter vel per modum redemp-
 tionis penam per elemosinas
 largitionem vel per modum solutionis
 penam scilicet per ieiuniorum afflictionem.
 Secundum hoc distinguuntur quatuor
 modi predicti suffragiorum horum
 aut suffragiorum communitatio
 fit ex caritate. Unde secundum quod
 plus prout de virtute caritatis
 plus profuit melius aut est opus
 caritatis quod dicitur in deum quod
 in hominem. Unde quia duo sunt
 modi in deum diriguntur ideo melio-
 res sunt quam duo ultimi nisi per
 amorem ignem elemosina impe-
 trat orationes sanctorum quod uero me-
 lius est opus caritatis totum per
 totam ecclesiam quam spirituales seu prout
 ideo melius est suffragium sacri
 altaris quam orationes sanctorum quia
 etiam bonum humanum quanto totum tanto
 melius ideo etiam melior est ele-
 mosina omnium her per. Et si aie
 prout in memorie optime nunc
 defuncti ignoret receptaculum
 status inhumationis tamen suffra-
 gium premissis flagitatum est a
 nobis pro ipsa deus gloriosus.
 Qui amecto hac secundam flagi-
 tatum est itaque pro ipsa anima suff-
 ragium a nobis deus gloriosus
 tunc dicit sibi ac defunctis aliis ge-
 neralibus verumque prout benefi-
 cia prout in nobis in amicitia
 in amicitia in amicitia in soli

singularibus. Quatuor positionum
 ambarum ratio immortalis est
 quod credidit ipse est ei secundum
 beati Augustini in libro de fide ad
 petrum fides omnium bonorum fida
 metum suane salutis in tantum sine
 qua nemo prout prout ad filiorum
 dei numerum prout prout prout quia
 si anima ipsa ad locum prout quod
 nequaquam tamen estimatur est
 eo quod gratia sacramentali ipsa com-
 munitate et sic quo ad ecclesiam
 iudicium felicitatis secundum statum vie
 prout sic decessit fuerit deducta
 huiusmodi inhumationis suffra-
 gium inuentum foret oblatio.
 Peritane si aliam animam faceret
 esse inferno non esset oratio
 pro eo eo quod in se prout
 super habitum est. Unde beatus Gregorius
 2. et morum eadem causa est tunc
 non orat tunc scilicet per die iudicium
 pro hominibus eternum igne damnatur
 que nunc causa est ut non orat pro
 diabolo angelis quod eis eternum super
 plinio damnatur que etiam nunc causa
 est ut non orat scilicet pro hominibus
 infidelibus impiis quod defuncti quia
 de eis utique quos eternum damna-
 tos supplicio iam nouerunt ante
 illud iudicium iusti respectu orationis
 sue meritum cessant refugium.
 Similiter si ad terram prout celum
 empiricum quod prout sperat est
 eo quod per multa preteritis opera
 insignia ut puta predicationes
 consilia salutaria eleas et per
 ipsum in ecclesia dei sita et dolor
 labores humilitatis suis extrema
 patientia pressos et locum illum
 promeruit et delictorum suorum
 expiationem ut presumunt adhuc
 inueniunt expleant huiusmodi suf-
 fragia pro ipso sita deo erunt
 ad quas sepe obligamur gratia
 actia. Si uero ad secundum prout prout
 gatorum que locum prout diuine in-
 stitue uigore ratione exartat
 usque ad infinitum cogitationem qua-
 drate a nobis distructe exigete
 pauca ualde timeo euadit et
 quia apertus prout ad comitatus prout
 loquitur de corpore mystico ad se
 multitudinem corporis humani in
 corpore uero humano natura
 per unum membrum alterum supplet
 indigentia cum ergo gratia prout
 ac potenter sit natura gratia

i corpore misero per vnu me
 bru alterio supplet indigena
 cu ergo gratia perfectior et po
 terior sit natura debet necessi
 tate Et dicit bo cu in om
 opatione domi sit misericordia
 et veritas duo sunt que ecclie
 suffragia vale facit dignitas
 va et necessitas Mystica ac
 desiderat dignitate et digni sit
 qui i caritate decesserunt i pur
 gatorio existentes ab alijs ecclie
 mebris adiuuari debet maxie
 si ipi alios adiuuerunt miseri
 cordia vero considerat necessitate
 ut hec quid magna e i hys
 qui i purgatorio sunt qz sunt
 puniti et se uiuare no possunt
 ideo ab alijs adiuuari sunt quae
 pro pma uera unde beatus
 Aug ad poms istos materia
 i libro de cura pro mortuis
 agenda ad fine sit iqt no ex
 stit memor ad mortuos pro quibz
 cura gerio puerit mst qd pro
 eis sine altaris sine oromz
 sine elemosinaru sacrificijs so
 leant supplicari qmuis no p
 quibz sunt oibz profuit sed
 hys tantu qui du uiuit opat
 ut profuit sed qz no discernimz
 qui sint oportet ea pro regnat
 oibz facere ut nullo eoz prei
 mittat ad quos hec debeant
 beneficia ut possint puenire
 melior ei superent ista suffra
 gia eis qbz nec obsut n pnt
 q de eis decuit qbz profuit
 et vlt beatus Aug q quauis
 talia suffragia no oibz pro
 fuit qz tamen no discernimz
 qui sint qbz profuit oportet
 ea pro oibz regnat facere
 ut nullo p mittat ad quos
 beneficia ta magna poterint
 ut debeat puenire In simili
 qz qui uere penitet ignorat
 ideo tuctos penite conuictos ab
 solu ne cu q uere penitet
 p mittamz Sit ne p mittat
 fidelis iterdu cu baptisamz
 et fictu ne p mittat iusto
 iusto quqz beneficiu hec ei e
 regula xpi qui facit sole sui
 oru facit super bonos et ma
 los ideo mltomagz nos no ex
 cludat que indigni esse sim
 plicat ignorat Sma qly nalis
 affio ad hoc nos uidet impelle

ut pro eis simz magis soluti
 quoru ualitudines ignoramus
 hoc ei aubo et feris bestijs
 e comune ut eo diligetia oua
 et pullos generet quomino
 eis quid edemur nestiat No
 poterat esse i dante illo cuncto
 eo maior pro fratribz tunc so
 licitudo quo minz sciret quid
 ageret Sic et nobz iusta cura
 est pro mortuis qmuis qd egerit
 aut ubi sint ignoramus Aliter
 pro illis deo supplicare Sma
 beatus Aug ubi sup Et sit
 dictu de pofitoe pma Ceterz
 adiecta i pofitoe secunda qz p
 nostro memorie nuy ste me
 morie defuncto Ne du obligamz
 ad suffragia sibi et alijs gene
 ralia ceteruena pt beneficia
 plura notabilia vniuersitat bz
 specialit impesa et ipi soli sin
 gularia Dicit ei beatus Greg
 12 mor quozqz pro alijs iter
 rede mit sibi potior exaltate
 suffragat et pofmet qd tato
 auz exaudir qnto deuotio p
 alijs intercedit Queadmodu
 ut dicit damas i smoe de hys
 qui i fide dormierunt congeto
 ut alio oleg fto cuilintre vo
 lens ifirmu pmo illo uidelicet
 limens paxit vinctoz Deinde
 sit ptingit laborate sit et qaz
 pro proximi salute agonizat
 pmi sibi ipi prodest deinde
 proximo Dicit tamen b 2do
 q tale opus suffragi qd pro
 alijs sit e expyatu pene illoz
 pro quibz sit permodu cuqda
 recompensatois que ettedut i
 satisfactoe faciet uero merito
 rui e uite etne qd he iqtu
 procedit ex caritate radice
 Unde pro intellectu quo suffra
 gia p vnu pro alijs ta viuis
 qua defuncti fca ipis possunt
 esse proficua e aditred actus
 noster ad duo secund b 1do uale
 pt pmo qntu ad statu aliquem
 atqred sit per opus meritoriu
 acquirit homo statumne statu
 Secundo per aliq coseques statu
 iam habitu sit homo per aliquem
 actu meret aliqd actule pmi
 uel pene dimissione aditred
 aut horu actoz nost duplicat
 uale pt pmo mo p via me
 ritu 2do p via e ois i m
 ritu 3do p via e ois i m

iusticie sed oras impetrat pe-
 titu ex sola eia qui orat libe-
 ralitate opus ergo vno filio
 per alteru uale ad statum consequi
 per via meriti ut si ex his qe
 ego facio aliqd mereat vita
 eterna qa fors glorie reddit
 secund mensura disposiciois aut
 pietatis. Inqzqz aut ex suo
 actu dispoit no ex alieno et
 dico disposicione dignat ad pre-
 mium sed per via oronis i. im-
 petrationis eia qntu ad statum
 consequi opus vno alio du e
 i via pt uadere sic vno homo
 impetrat alteri extra statum
 gracie existenti gloria pmar-
 cu ei impetratio oronis sit
 secund liberalitate dei qui orat
 ad oia illa impetratio oronis
 se pt extende que potestati
 diue subit ordinate Sed qntu
 ad aliqd qd e consequens ul ac-
 cessum ad statum Opus hmo
 potest ualere alteri no solu
 per via oronis i. impetrationis
 sed eia per via meriti qd
 quid duplicat conigit ul pt
 conuincia i radice operis que
 e caritas i operibus meritoris
 et ideo omis qui uirtute caritate
 conuincit aliqd emolumentu ex
 mutuis operibus reportat tñ
 secund mensura status vniqzqz
 qa i patria vniqzqz gaudebit
 de bonis alterius et inde e q ar-
 ticulus fidei po. scilicet coris
 Aliomodo ex itenoe facient
 qui aliqua opera spalit ad h
 facit ut alijs prosint. Unde
 ista opa quodmo efficiunt eoz
 pro quibus fuit quasi eis a fa-
 ciete collata. Unde pnt uale
 eis ul ad implecom satisfactio
 aut aliqd hmodi qd statum no
 mutat. Qu go caritas qd e vi-
 culu etie mebra viues non
 solu ad viuos se extendit sed
 eia ad mortuos qui i caritate
 decedut. Caritas ei vita corpo-
 ris mystica no fmit qz nuqz
 exaudit i ad Cor y m. Similit
 de mortui i viuenciu memo-
 ris viuut et ideo viuenciu ite-
 no ad eoz dirigi pt. Et sic vi-
 uoru suffragia duplicat mor-
 tuis. moris sunt et viuis
 moris et viuis sunt.

no tñ sic eis ualere credenda st
 ut statum eoru mutet i felici-
 tate de inferia uel eoz sed
 ualet addimissione pene ul
 aliud hmodi qd mortui statum
 no tñsmutat. Et secund hoc aie
 i purgatorio existetes no st
 i statu vie simpliat. magis lo-
 mino tame ad aliud adhat
 i statu vie esse dicunt. igitu v-
 earu progressus adhat a re-
 tributioe vltia retardat et
 ideo simpliat via eoru e ita
 scpta ut habet. Nos vix ut
 st no possit ulterius i spera
 aliqua secund statum felicitat
 et miserie tñsmutari. qntu
 tame ad hoc tñsmutari no est
 qñ ab vltia retributioe detine-
 ant et ab alijs possint uiuari
 Unde secund hoc adhat i statu
 vie aliquis esse dicunt. Exqz
 seqt q suffragia et y via sa-
 tisfactionis et consolationis pro-
 fut defuit et vtiqzmo pena
 hominis dimminuit. vario tame
 et vario mo. Suffragia ei pro
 vno solo sibi soli prosunt per
 modu satisfactionis pena dim-
 nuendo i abrenuado et mitigando
 Sibi tame alijs ratioe caritatis
 coris per via consolationis pena
 solu qntu ad itenone eoz mit-
 tigando no abrenuado. Quoru
 intellectu et preceden notat.
 Dicit huc q ad causand pena
 occurrut viti ager et dispo-
 sitio patet. idet ab equali vir-
 tute equalit patuit qa sm
 simar. vutene ho mo naliu
 suoru multu dispositio ad tu-
 stia. ymodica causa forat
 tristat per suffragia go pro
 vno tatu detmate fcti sibi soli
 et no alijs prosunt y via satis-
 factiois et per consequens pene
 dimissiois i abrenuatiois eo
 q sic eoru vti no attingit nst
 ad illu ad que tñmat et q
 per itenone ager applicat qz
 cu deus nos exaudiat volun-
 tate sua nob quoda mo cofert
 Sed qntu ad mitigatione pene
 per via consolationis suffragia
 fcti pro vno alijs ordo pro-
 fut quantu esset ex se equa-
 lit qntu aut ad diuersa ca-
 ritat earu dispositione equalit

quia misericordia dei prouidete
 suffragia facta pro quorūq;
 i purgatorio omib; alijs ino
 testat et qd se se ex caritate
 diligunt nec sibi ipse i aliquo
 trident omis de illius allelu
 anone pro quo facta sit suffra
 gia gaudet qdlibet aut gau
 diū reddit gaudete ad pena
 minū dispositū qd secūd; sūm
 pbi vno et hī Cūcūq; tristitiae
 repugnat secūd; forma gnis
 quetūq; delectatio et ideo in
 tūgat eaz et p esse tā fort
 qd totalit; expellit sed tamen
 gaudiū predictū i posito nō
 ē tātu qd pena eoz totalit;
 expellat nec forte abrenuat
 sed itesioz eoz inuigat Sic qd
 suffragia tm pro vno spalit;
 facta qntū ad pene dimissioz
 per via satisfactioz magis pro
 sūt sibi qm alijs imo alijs nō
 prosūt de lege qm p via
 vero consolatioz adhuc magis
 prosūt illi qm alijs si caritate
 habet equalē qd ceteris pib;
 magis gaudet de bono pō qd
 alterius tamen alia tāta car
 itate habet p qd pō solat;
 de suffragio qd fit pro alio
 quā illē pro quo fit hec fact;
 Sic et aia pūis mī defuncti
 memorie felix pene sue pur
 gatorie si qd absit quouis mō
 i ea adhuc detineat; dimioz
 har via duplici cōsequi a nob;
 meruit sper via videlicet con
 solatioz et hoc solu qntū
 ad suffragia alijs aiādo secū
 i caritate comitib; exhibita
 ppter quorū suffragiorū ac pe
 ne eazū dimissione gaudiū
 sua sibi alleuat; pena et p
 via satisfactioz et hoc qntū
 ad suffragia secūd; itentioz
 nostraz sibi deputata que st
 duplicia queda et talia sibi
 ac alijs sūt communia et qd ei
 credidit ipse ideo opera sua
 ratione caritatis mutue nob;
 erat proficua et qd sacerdos
 et quia doctor extitit mīster
 Ecclie totū personā gesti
 ratione quoz ad vīsitudoz
 pro statu sibi suo ac alijs s;
 i hoc similib; impendenda

et per cōsequēs ad suffragia
 sibi ac alijs gñalia nob;
 ligant queda uero talia suf
 fragia ppter beneficia plūa nō
 tabilia vniuersitatū nre spāl;
 impesa debent sibi singulaia
 et eo maiora quo beneficia illa
 impesa sūt ampliora crescen
 tibus naq; domis crescit debet
 rationes donoz Inqt b Greg;
 i omelia de cōfessorib; et ut
 iter plura talia breuī nota
 bili ppter breuitate commemorare
 duntaxat comemore libros
 suos ut ita dixerū imitos fa
 tūg laborib; impesq; p ma
 ris a iuuetute sua i diuers
 orbis terrarū spacijs usq; ad
 decrepita etate p ipm acqui
 sitos ac comportatos filz ad
 cōportandos adhuc vniuersitatū
 hūc testamētaliū legauit Ex
 quib; omib; claret ppter sūm
 fore vera om tamen pmissor
 ratio originalis ut sup; habitu
 est qd credit ipse qd fuit thea
 de qd vniuersitas ista nō pna
 utiq; consolatioz habebit na
 ergo pat hūc in professor
 theologie atq; magis egregioz
 atq; insignis extitit et iter ce
 teros acclut lūifer iter stel
 las emittit quasi splendor
 sumamētū ecclie videlicet tūm
 pbat; secūd; qd habet; Daniel
 12 mto iaz resurget siue re
 fulgebit qd sibi vna nobiscū
 oib; cōcedat idē dñs noster
 iesus christus i ista seculor;
 Amē Dñmo pro statu sūte
 matris ecclie signant; pro sa
 crōstio Basiliē nōmemto
 Conatio ac Serenissimo pñape
 ac dñs dñs nro Wladislao
 polonie vngarie qd regnoz
 Rege et tota sua milia fidelī
 contra barbaros cruas christi
 micos proficiscētib; quat
 ompotens et misericors deus
 sua gracia speciali sibi dignet;
 assiste et ab ipoz callidis atq;
 atrozib; insulib; ipm vna cu
 omib; suis misericordit; tueri
 saluos et illesos cōsuare et
 demū triumpho victoriosō po
 ictos ad pā felicit; reuocare
 prest; pro eis vniuersitatū
 lūm ita vniuers quā defunct

benefactoribus singularissime
tame pro aia huius patris mri
cui exequas i pntiaz agmno
defuncti quat si qd abst a
sua retributione felia impedi-
meto aliquo hactenus retardat
obice huiusmodi velit suffia
grs vris deuot mediatioibz
pre tolle et i situ sui patne
aduocare pro qbz omibz impe-
tradis quilibet vestru dicat
vnu pat nost cu vno Salue
regia

Collatio

u mēte reuoluere qua-
lit quibz ne uerbis
i hac miserabili tps
qualitate hac congregatione
cogitue alloqui posses quat
fmo meo materie subiecte qm
ex alto cōcessu ē oformis foret
de mās flebili et misere de qe
fcleribz hom expūtibz na
dei effusaz i nationes patet
demonstrat occit uerbu qd fclit
dara vno co et lectu ē i an-
ret domice officio Misereor sup
turba venerabiles patres
doctores et agni ceteriqz om
spectabiles et honoradi crua
secud beati Bernhardi super
ratica fmo ē lxxvno offituz
profecto arduis et conato ad
cassu ē absqz dei adiutorio / de
rito qm stat si nō vlt cadere
nō fidat fclit sed imitat
deo deus etei loqt sine me ni-
cūil potest face ita nō surge
ad bonu nō stare i bono aut
face bonu possit sine xpo p
qd apostolica vox pclamat et
sū patres cōsueuerūt ab xpo p
cipu face nō solu fmois f
itentionis et opes et et oia
nostra ex xpo p ipm et i xpo it
ut i fmois sub tēmate no-
tatu ē i que maria

Misereor sup turbaz ubi supra
fremete pestiferoru hom esse
nata seuitie que heu fcleribz
expūtibz i desolatione fidei ca-
tholice protellos vndiqz inuolūt
turbimbz aduentu qd aliud
mens cōcipit nisi dolore et m-
feria vndiqz stulte i via domi
gradientibz cominate ruina
qm tato dāuore hēt mēte
affligat cōpassiois aculeo qnto
amplis noctura ex hīs malis
pericula bono publico eueme-
timēt et qd nō imerito Gario
fclit mat ecclia hoc tpe suoru
ecclia filiorū fcleribz iustitibz
sup iteritu suoru cōpatiēdo
p exclamare uerbo saluatoris
Misereor sup turba sup turba
iqm impior christianoz et po-
tiste hereticoru qui astu host
antiqui decern et i sensu dāi
reprobū dūte mort passm i
morte decurrūt uti nō sit loco
ubi misereor mā nō subesset
vndiqz eqd pestis vndiqz ho-
stes vndiqz pūla i vāns re-
gioribz strages militū cōcussio
genū et cōmōio pūloz i i oibz
pene ifidie et mltiplicata lamētū
Clamat itaqz fclit mat ecclia
precibz orat singulibz gemitū
pulsat et misereor sup turba
tur turbamū quia turbatorū
turbamū iqm ut finiret hōz
maligū seuitiā deponat Sed
turbatorū ut i hac ualle ipe
tudinis ad refellēd eiq astu-
nas fclit idūi armatura dei
Ad expe vno Na ut dī cōletes
3o Tēpus belli et tēpa pac
et tēpa vite bte Tēpa pac
et tēpa vite bte Hīc p p p
Sedebit pūls meo i pulcritu
die pūls i tabernaculis fidu-
tie et i rege opulētū Sed tps
belli ē totū tēpa vite pūls
Nob vno dilina ē vita hōis
sup terra et rano hūis ē q
homo i hoc labēt stadio vite
pūls decurres hē seper aduer-
sariū itra se iuxta se et itra
se nec pace cū eo reperiē p
q nō succūbat vnde necessa-
riū ē q vigilet et pugnet
hē iqz seper i statu vite pūls
qualibet intrase mētu dome-
stici carne videlicet pūls ad
illicita detrahēt vnde dī
beati Bernhardi sermone

et sup. cantica xpi gestant la-
queu nostru. vniqz accipit m-
m- cane v- hat de pto nata
et i peccato nutrita ac pua co-
suetudine vitata hat vnt ad
impugnand nos calidissio serpes
cu nllm aliud desideriu e nllm
studiu nllm negotiu nisi fude
sanguine aiaz. Hec ei caro totu
pistat aduersus spirituu. Ad gal
pto habet isy munda uita se
Ad huius seculi delicias diuitias
et honores impellente. Habet
etia demone circa se ad omnia
facinorosa prouocante. Aduersari
ei noster dyabolo. taqua leo
rumpens currit queres que de-
libret p petru pto m q i. nllm
Et profecto cu hys hostibz ho-
pare habe no potest. Unde ihe-
ro. nullo i hat vita e belland.
Nemo lo. poy belli i tra p p
q i. Nisi bella et ideo confortam
et bellate p m heg. Et to qm
subdit leo papa. No desinit
hostis temptaminu laqueos vni-
diz prede. ut credam fide
ualeat qnz corrumpere. Nont
ei cui illecebras regis igerat
cui verime vnde imitat. cui
intameta luxurie apponat. no
uit que motiore coturbet que
gaudio dissoluat que metu de-
terreat. et que admiratione
seducat om fruat affecto
et ibi querit modos notendi
ubi viderit quequa diligencio
occurri. Et go tepus vite pnt
tepus belli. Unde beato. Greg
quarto moy tractas illud Job
vno mltia e vita hois sup
tertia dicit sic tot temptanoibz
vita nostra plena e ut mibi
merito tota ista vita temptano
debeat appellari. Et ibid sub-
dit. Qui tota insidias mali
gnoru spirituum vigilat. i
belloru pccatu pcculundio
exultat. Et sic considerand
fecit. Sma. b. Bernhardi
i pmo p p p mo sup cantica
q ome genoz belli et temptano
nostre ad quatuor reducit
vita illud p d. p. Non time-
bis a timore noctno a fugit
ta volate i die. a negotio
pambulate i tenebris ab iua-
su et demoro meridiano. Et
dicit ipe q ista quatuor temptano

et passionu genera homi iferunt
et edie diuersi teporibz illata
fuerunt et iferet. Que quid pro
sequedo pro themat. itroduitoe
Ecce pmo insulto. uel a timore
nocturno p que ipe itelligit
caris molestia. Snt ei q nox
habet obscuritate. rindz ergo
spus malignus temptat hoiez de
molestis teporibz solet sibi fa-
cere questione qua cogit. habes
tu de hys que erunt i altero
seculo no sut n queda soyma
no est ita bonu sic comedere bibe
et letari et ostendere aie sue bona
sic sibi. caleles 2o. de pe di
m. mltu. Et tuc homo habet
insultu atimore nocturno. Et huius
que temptanois delectati fuerunt
qui dicebat. Dapne 2o. Corin
et cu tedio e tepus vite nostre
et no e refrigeriu. i fine hois
net e cogito qui reus sit ab
ifens q mibilo nati sumus et
post hec erimz taqua si no fue-
re. Et seqt. Demite go fruiamz
bons que sut et piam. creatura
taqz inuicute celerit vno pie-
noso et vngit nos impleamz
et no pretereat nos flos tepois
tenuemz nos rosis anteqz mar-
tescat nllm piam sit qd non
ptraseat luxuria nostra. usqz
reliquamz signa leticie qm hec
est pars nostra opprimamz pau-
pere iustu et no pcamz vidue
net ueteram reueremz hostis
insultu. dor. ide doctor sntz ramos
sit fortitudo nostra. lex iusticia
hec ibi huc fuerit hostis. insultu
docet ide doctor sntz vite qua-
tuor considerado pmo peccati fe-
ditate. Ad ho m que fructu
habuist. tuc i illis i quibz
nuc erubescit. Secundo conside-
rado etnorn suplioru acribi-
tate. Momantencu ei e qd de-
lectat sed etnu quid ruiat.
Tercio considerado celestia pmo
que peccator perdit iocunditate
Ad Ephe v. Hec sitote itelli-
getes q omis fornicator aut
imudus no habet hereditate
i regno dei p p v. q v i pma-
pio. Quarto considerado eoru qe
christo pro nobis ptabit aspe-
ritate p petri quarto. Christo
passo i mane et vos ead. tem-
tagoe armamz. ut sit pccatis
lat. temptanois dicat illud

Ad hoc vno non precessit dies
aut appropinquavit. Obiit ergo
opera tenebrarum et iduam arma
lucis sit ut i die honesteambu
lemus. non i comessationibus et
ebrietatibus non i cubilibus et qui
dum non i otiose et emula
tione sed iduam dominum iesu
christum et carnis cura ne fece
rit i desiderijs. Sic ei fuit
credidit nos veritas nec time
bit a timore nocturno. Secun
dum temptationis ut pmissi est
a sagitta volante i die. Quia
intelligit superbia et iam gla
que sagitta euolat leuiter
penetrat leuiter sed non leue
infligit vulnus. quimo cito iter
fiat. Videat ei illos q pma
temptatione superauerunt ab ista
frequenter superari. Unde
et de beato Bruno legit q
erat castus tamen superbus. Conside
rad aut q dies habet clari
tate. Unde q istos temptationes
impetor e a vana gloria de
venire a sagitta volante i die
qn ei dyabolo videt q non
pt hores impedire qn bonu fa
ciat sagitta volante i die
stati emittit suggerendo o qm
fama tua divulgata e ferme
p totu mundu dicit q no sit me
lior deitio q tu aut magis
deuoto qua tu et sic de ceteris
suor temptationibus seu suggestio
nibus. Et si homo tali spu affla
tus prorumpat i vana gloria
tunc cuestigio deiciat a sagitta
volante i die. Hec temptationes
possunt vici quatuor modis
pimo considerado nostra condicio
quibee vno humilatio tua m
mediu tui. Eccl v. Quid super
bis tra et cims p m q v m
ecclesiastico. Dicit ei beatus
Aug. Bona et breuis oro dnc
noueri te noueri me. Nam
agnatio tui vitat desperationem
et cognatio mei effugat prestio
tione. Et beatus Bernardus
Si consideres quid per os quid
p nares et ceteros meatus
corporis egreditur nuqz viliu
sterquilinu inuesti. Secundo co
siderado nostra corruptione
per qua amine redia ad mor
tem.

et i ps. Quis est homo qui
vivet et no videbit morte. Ter
no considerado acceptione boni
ei qd fano a nobismet ipsis no
habet. Et ideo dicit ps ad cor. 2.
Quid habes quod no accepisti.
Si at accepisti qd gloriaris q
no acciperes. Quarto considera
do operu nostroru imperfecio.
Hec vno qd pama mestruate
vniuse iusticie nre. Istis ergo
quatuor modis viciu ista
temptatione ut sic vices dicit
spiritui maligno illud quarti
regu 19. Non ingredietur inbe
ram nec mittet i ea sagitta.
Tercia temptatio e a negatio per
ambulare i tenebris. Quia intel
ligit ambitio auaricia et hypo
cristis q i istis conat m m nos
decipere. Ingemo proditoris
i tenebris latitat dicit aut
beatus Bernardus. Sic proditor
plane e ipa cupiditas radiu
ingratu ambitio subtile malu
et secretu vna pesti oculta
doli artifex mater vortis pa
rens luotis. viciu origo
tiniu fomes. viciu origo
tinea scitatu extirpatu cordu
ex remedys morbos creas ge
neras ex medicina languore.
Et ista temptatione viciu dicit
temptatio quatuor modis quibus
veritas reuelat insidias prodi
toris. pimo considerado nostri
paruitate. Ad hanc ei istanda
diuicijs plus e de desolatione
qm de consolatioe plus de put
tione qm de vinctioe. Unde p
hoc saluator diuicias comparat
spimis. Mt 13. Secundo considerado
indiu guntate. Sapie vno. Qu
dum transi i hns qui pre
sunt fiet ex quo ei concedit ma
potetes aut potet tormenta pa
tient. Tercio considerado plus
breuitate. Eccl v. ois potetatu
vita breuis et segit. Hodie rep
et cras morit. Quarto conside
rado fms ignoracia et dubie
tate qm nescit homo fine sui
sed sit pites caput homo et
queadmodu aues apprehendit la
queos sic rapuit hores i tpe
malo qd patuit i illo diuice
lute p qm dicebat are sue
ria habes multa bona reposita
i annos pluuios. reqste comede

bibe epulare Dixit at illi dñs
 Quid te nocte alaz tua repperet
 a te que aut parasti tunc erut
 Sic est qm sibi thesaurizat et
 nō ē i deū diues. Nst itaqz
 modis docem? vice istar, tepta
 tione ut sit videntes dñm illud
 ad Romanos vñ. In nouitate
 vite ambule. deus ei sit dñs
 pē per 2o uocant nos de tene
 bris i admirabile lumine sui
 quarto. Iulio ē ab mactu et
 demomo meridiano et iste ē
 secund demone transfiguratē
 se i angelu lucē 2o corp pñs
 de regula lra pñs q v nec mñs
 qñ videlicet sub spē boni stñs
 vñs quos aggrredit? mortis
 veneni abscondit sic aliquos
 discretas penitētiās nō nlls
 deuotiones fatuas. Dicit ei
 beatus Gregf liº tñs mox
 hostis nri malicia tāta ante se
 paliat ut plurimū ante oculos
 decipit mēt? vtutes culpas
 fingat ut inde qsqz expectet
 pñia vnde etna digna ē uie
 nre tormenta. Necessē itaqz ē
 ut dicit beatus Bernhardus
 i smoe de scto andrea ut nos
 scuto ueritatē cūdet ueritas
 qñ nos vndiqz mala cūdant
 Ab inferiori ei parte timor no
 cturnus surgit. A sinistru sa
 gutta uolat i die. A dextris
 pambulat negotiu tenebrosu
 Et ut nichil sit inocui a supe
 riori demomu meridiano occit
 Nos aut miseri et miserabiles
 tot serpentibz et igneis telis
 vndiqz volatibz et iugentibz
 mñs nichilomo pñiaosissia
 securitate et negligētia dor
 munt torpē ond vāntatibz
 et stultibz idigē idulgeñ
 tā pigri ad spūalia exercitia
 ac si iaz pay sit et securitas
 et nō sit milia homis vita
 sup tñz. Et ut dicit beatus
 Bernhardus loco pallegato pre
 dictas teptaciones habuit ul
 habebit ecclia pñia quo est
 a timore nocturno passa est
 ecclia pñia a pagani tpe
 martiri i qua mltū profecit
 qñ illar, viat per fidē et pau
 entia. Secūda sc. a sagitta

uolante i die passa ē ab here
 tics et hodie patit tpe doctor
 qui ipaz vicerut per scripturaz
 et fñcia. Quarta que ē ab in
 cursu et demomo meridiano
 habebit ecclia i nouissimis te
 poribz antichristi et suor di
 stipuloru qñdo fata erit tu
 bulatio a demomo meridiano
 qñ ena si fieri potest mouebit
 electi. Et i ista teptatoe ecclia
 ecclie mltū proficiet tñs ei rei
 ficabit illud vāntimū. Si fuerit
 nūs filioz istū quasi arena
 maris relique autet. qñ eo
 Nñs p mmo relique salue fiet
 sic dñs hñs pñs. Nñs aut te
 ptatione vñtet ecclia per pñi po
 tētia 2o ad tētia 2o. Reuelabit
 ille iniquos que dñs iesus iter
 finet spū oris sui et destruat
 illustratione adueto sui. Sed
 tētia teptatione que ē a nego
 tio pambulare i tenebris su
 stinet. Hñs i pñiaaz ecclia a
 moribz domesticoru a cleru
 vñ et religiosis si tales diu me
 ret et i ista videt pñs desit
 quā profice. Vñde dicit beatus
 Bernhardus smoe pñs mñs super
 sup. Iamta. Si surgit apñs
 hereticoz mittet foras et are
 stet. Si violēt mñs abson
 deret se forsitan ab eo. Num
 uero que eriet aut a quo se
 abstodet. omis profecto videt
 Anna fuit tamē mñs omis nñs
 et omis aduersari omis dome
 stia et nulli paasig. omis chri
 stian et omis que fut querut
 mñs pñi dicit et seruunt
 antichristo honorati recedut de
 bonis domi et honore domo
 nō impedit. Vñde que quoti
 die vides meretrices mñs hñ
 struomaz habitū regis apparatoz
 Vñde comessatores et ebrietates
 ide i cōuiuiis. Iubara lra
 et tabia. Vñde promptuaria
 plena eructāa ex hoc i illud
 truarē et si olm predictū ē
 nñt tēpus impletoz aduēt
 Ecce i pace amaritudo mea ama
 rissia. Nñs 2º. Amara pñs i
 uote martiri. Amarior post i
 cōflitu hereticoz. Amariora
 tñs i mñs demomo
 nō fūante nñ fūge eos potest

et ideo i pace amaritudo eius
amarissima Sed i qua pace pax
pax et no erat pax Neme vno
pax a paupibus pax a tyrannis et
sepe ab hereticis sed pro certo nup
pax a perfidis filijs mo vox
plangent filios emittunt et
exaltant ipi aut spreuerunt
me Nise po spreuerunt ipi
et macularunt me a turpi
questu a turpi victu a turpi
omertio Anegao demqz yam
bulante i tenebris Sed q pau
no sit sed maluerunt et inlypli
cati sty numeru et errauerunt
ab utero merito exclamat ecclia
iporu vesame opantes dicens
uerbo saluatoris Misereor sty
turba que fuerunt vba i pmi
pro posita

In his igit uerbis ubique itro
ductis ita mat ecclia sposa
et vgo sine ruga qmuis impioz
laceditata isultibz sui sposi
misericordis emulando uestigia
uerba sue misericordis repetendo
duo facit vno miserabili statu
hominis peccati illecebra illece
asiderato videra sue huami
tatis et compassiois aperit du
diat misereor secud illud in
sexeam impio Nise 2° Se
cudo qnta sit eius opassionis
latitudo demonstrat qz ex tesa
super turbas corne naqz se no
pt a misericordia que misereor
des bificat qz po et sit q
misericordia misero e mprede
da ut patet ex vi vocabuli
Ideo diat misereor Agnoscat
isuper qz stultoru infimo e
nris et go tato amaro ton
dolet qz sty turbas que duo
resumendo dmi vno q sita mat
ecclia qmuis impioru turbetur
isultibz videra tamen huamitat
et opassionis aperit miserabili
statu hominis pta illecebra ille
ti considerato qz ei homine per
cato subiecto misereor profecto
nullu cu sua esse peccati qd
mibal e corat Noh vno Et
qz ferus e mor dno suo testat
qz ipe min qm misera
bilis reputet Considerate ques
qualis sit edmo peccatoru ta
lia

et lunc celi no video qualis
e deductio cuius usus doloe in
stet et extrema gaudy lucto
occupat qualis delectatio esse
possit hinc que diabolo ure q
queto possidet et prestabit
cu iubet in leges imponit et
habet i eo potestate qz qd i per
tore suo eo q no facit qd optat
ad qd dommo illio impellit
cu ferunt Sad ei conueruat
serena q qui facit peccatu suu
e peccati Noh vno Ecce qnta
calamitas aie forde peccatoru
deturpate vbi ueruns consue
mete assidue demollit qz ver
uns eoru no exstinguit Nise ult
ubi assidue ranolet alis seu
dies indias terribilis ubi occur
rut nostra facinoru belue per
catoru hic profecto e liber
de manu maligni hostis scripto
ubi carta e mens costra mali
calamitas liberi arbitri qntau
stu calamitas peccati Nbi le
git nota auaritie tetz iudie
Nbi misereor recolis qnta a
vmeua etate scysisti quo deu
offendisti i quo proximo ob
uasti i quo tibi met obfuisi
ecce liber dapnabilis carta ca
lamitate notabilis i qua no
sit scyta gaudia sed miserie
no carmina sed lamentationes
et re que est ergo spes talu
que felicitas i talismodi statu
positoru certe nulla tuncit p
illas tulio i padovis padov is
dices O qui te beatu qui te flo
rete putas te miserie pmut
te erupne costruit te libidi
nes torquet tu die ac nocte
cruentis nec tibi sat e et tu
et illo affligeris qd futuru e
te ei consuetudine stimulat male
fitoru te mens examinat uidi
toru te extenuat timor legu
te vita miserabilis vix i di
midio diez finta expectat
et chaos confusu peccatu her
ille Ideo ad fugies her mala
abnegates ome impietate
secud doctna apli In nouitate
vite ambule ad ho vno et se
her facies qz veto homo nost
sit tuasipio e ut destruat
coru peccatu qd quid corpus
bz vñ membra que fut destru
enda St naqz caput islatu
per superbia oculos luctos

per iudicia aures surdas piohe
dientia os fendum per gulas et
crapulas manu aridas y imi
seruordia pecto frigidu per
caritatis caritia ventris tur
gidu y acidia pede lubricu
per luxuria intellectu exortatu
pignoratia affectu depuatu y
malicia memoria torpente y
negligentia et cor uenenatu y
iracundia y inde merito con
cludebat aplos ubi sup no re
gnet peccatu i uro mortali
torpore ut obediat corrupisc
tuo eis destructo itaqz tali
torpore cessabit i uos omis
miseria et hoc de pmo

Quia secundo q sita mat etia
i hac potissim dictu malicia
quanta sit sue opassiois sup
statu peccator latitudo demo
strat qm miseret no quid
sup una sola oue perditu sed
sup turbas pene ei omis decli
nauerunt sil utiles facti sut
ps pmo et abierunt retrorsu
Vobis pmo Nite naqz mudu
fallit multos multos seducit
multis dampnator iduat y inde
et su sit qui blandicias eis et
oblectamenta pmpedit q uero
ipm comedat no ipm qm fal
lax sit cognoscit h et sut
q metes i delectationibz mo
metaneis desigut eo q nec
preuina esse que amat coside
rat nec etna querut y ma
gno pefat q i creaturis tor
dmata refrigeria inueniut
qui cu tristitia iterdu patiat
latebras effugy inueniut et
ad uoluptate carnaliu deside
rioru protmo resurgut quos
ne iterdu paupertas cruciet
diuini aios suos demulcet
et ne despecto propior eos
deymat se se distatibz exal
tat si uero fastidio corporis
atterit epulatu diuinitatibz
nutrit si quo mestiae impulsu
quaciat mox piterposita lo
cor blandimenta releuat et
breuit tot habet effugia quot
sibi parat pro letitia et refu
gerio delectamenta Sed nup
talibz dediti solamo h fut
qui ipoz aduio ignai et ei

toru tenebris obuoluti sumu
om bonu tenui quada spene
formar seueria ne du h sed et
cristian fide deo despositi hui
terrenoru desideroru oblecta
ment laborare inueniut Na et
proch dolor refringit caritas
et sup habudauit inqtas ad
y pmo de rebz ecclie no alie t
si fides ia q sine operibz mor
tua e Na 2o 191 fert de
sac vnt r vno Nitrano naq
etias misas audim de xpo
loqm et de nomie cristiano
gloriam sed no e nisi tuita
Ioseph spe videlicet apparato
exterior filiu aut fera pessia
denorant Non e ueritas no
est misericordia no e scientia
dei i terra maledictu medau
futu et homicidiu iudau
rut Osee 2o true et e va
ritas aut voluptas qua ifide
les exercet cu no patet aut
maore faciat cristian none
equale ul maore cu hns q
deu ignorat cura carnis habet
pope i uestibz supfluitate
i abis et potibz bestialitate
i luxu fraud i amercioz doli
i uerbis auaritia ad pecunias
ambicione ad honores et ita
de alijs vicijs que aplis olim
periculosos reprobis pcedunt
assutua que nos feli malis
crebrescentibz experimeto pal
pama pnia etur iqt homines
seipsos amates cupidi elati
blasphem patenbz no obedie
tes iqtati sceleris sine affectu
sine pace imatores iotmetos
immetes voluptatu amatores
magis q dei et q de cristians
debeat itelligi inuit cu subdit
habetes qd ppe pmetat vi
tute aut abnegates 2o ad thi 3o
deberet exortat q q no nulli
vnde beato Bernharde i ser
mone de beato paulo iqt Cristu
psequit qui utiqz ab eo cristian
dicit Anna tu deus et pro
xim tu adusu te appiquauit
tut et steterut quicquid videt
adusu te vniustas pli xpian
et subdit animo usq adma
xim a plata ped usq aduer
tice no e sanctas ulla adqd
ex eo dicit q hoc vicioz pest
vltimu vicioz iudiciu sed

pestifere effluxit iduēs p̄li
et pastores uā q̄ iā sūt sacerdotes
quasi p̄ls osee 10. Sicut ei ut
dicit beatus Bernardus li. 20
de consideratione volūt diuites
fieri sicut terrens iūat sicut
imo habundant. ip̄s tremorū
p̄cipit consolatione dūo fit
ut nō sit iā qui p̄latat queat
iā dei que nūc hēu tēporibz
plus solito offerbūt i populu
q̄ cū is qui displicet ad iter
cedet mittit nati animo adde
tenora prouocat p̄ls di. 1.
Vnde hēc p̄t dicit illa abhominā
tio i loco scto de qua 2. 2.
debet ne pastore more perus
sensibz itubare corporis hēre
infimis et nō potit erectu
stare ut hōies mēte celu su
sunt que sursum sūt querere et
sapere nō que sūp t̄ra reuē
nime iū ei clerici et sū p̄e
cipue qui pastores ouibz p̄e
positi sūt sūt affectu crudelis
assatu medares habitu secula
res gestu it̄positi vna stan
dalosi corripit se mutuo p̄ls
et clero. Et qui tales sūt sūat
sctm beati Greḡ i hēgestro
q̄ tot moribz digni sūt quot
p̄diciōis exēpla i subditos t̄m
mittit s̄ pos iqt̄ domi statu
et sctia spectabiles nō sūt s̄
vigili cura attēdite vocatō
uestra et digne i ea ambulā
satagite p̄ corp v̄no de reqla
lia attēdite statu et cōditiō
q̄ est gen̄ ecclesiasticū regale
sacerdotū et p̄ls acquisitiō
considerate q̄ arbori nō ferēt
fructo bonos comat dūc m
ewangelio ex quo colligit qd
fiet iudalose et ferēt fructo
malos et quia dies mali sūt
et securus iā ad radicē arboris
apposita est redimam tēp̄
bonis operibz ut ioffens pede
possit cū profectibz p̄uicō
ad v̄sioz et fructioz p̄is m̄
seruord̄ qui sūp turbas m̄fēt
puerre ad quā nos perducit
christo dei filio deus p̄ sctā
benedictio amē

Dialogus inter con
gregacionē nūc expe
na t̄ps assumo ubi
q̄ scribit ad hō v̄no
et legit i Ep̄la dūte curat̄
et t̄mptue i canone 191 sal
uator nō sūt cōdigne passioēs
hūo tēporis ad futūa gloria
hēueredi patres uenerabiles
doctores et q̄i ac ceteri dū
spectabiles et honoradi quāta
sit hostis antiqui caliditas ne
dū facie s̄pture testimoio sed
et ip̄a experientia docere cogno
scit habet ei mille nocendi
modos et a p̄ncipio rāne sue
conat̄ v̄mptatē ecclie resistere
caritate vulnerare s̄p̄m op̄e
dulcedie iudie felle iſicere
et oibz modis hūanū gen̄
eūtere et perturbare dolet ei
satis et erubescit caritate qua
i celo nequit q̄ uoluit habē
hōies cōstātes ex lutea materia
i terra tene p̄ls q̄ v̄sio v̄n
et quos a fidei catholice recti
tudine nō valet pacis tēp̄e
idemū pertrahē vāns salt
tūstioibz et pressuris ip̄s co
nat̄ ad hereses iſlecte q̄
p̄santes plus transitoria q̄
etna ibi iagat iſeſiādi peri
culū ubi etnoz metu amissi
oibz t̄palū deposuerūt turpit̄
appetitū s̄ perū q̄ hēc t̄ps tēp̄
tameta i p̄ncip̄ v̄deo p̄ls
solito cūstrepere et fidelū
corda dāpnabiliter cōtū cōpo
stulat res de h̄is et de hūo
v̄ne passioibz aliq̄ d̄ſere et
maximā uersum hostis q̄ntū
dabit̄ p̄ls p̄cludere v̄ia
Sed q̄a secūd iohāne albare
mōt̄ sūat i p̄mo gradu sue
stale nō solū pulc̄ sed et
necessariū a bono et sūpbono
deo addet famulos p̄ncipia
fare t̄ps ei p̄ncipia om̄ e
ut creator mediū et proui
sor finis ut perfectior a quo
debet̄ p̄ncipia fare nō solū
sermois sed it̄at̄ et op̄e
ut oia n̄a ex t̄ps et p̄ t̄ps
et i t̄ps fiat ad hō p̄ls de pe
di 2. si de bono quāp̄t̄ pro
impetrada sūa p̄lāte gratia
matte q̄e ex more p̄mito
salute d̄ſeres illud ange
licū dūc maia i

Non sunt condigne passiones huius
typis ad futura gloria ubi sunt
Satis edocemur tunc ad etno-
gaudiorum patria pueri ad ar-
tissima et paucis cogitasse esse
via ac uno oppositorum posito
liquet aliud eundem videlicet
ad perditionem iter latissimum esse
et multa currit illud cum iam facio
omnes conuersi sunt et non est qui sa-
tiat bonum non est usque ad unum
sed omnes secundu[m] suas improbas
graduntur voluntates et relinquit
eo qui via veritas est et vita
absorpti in cogitationibus suis et
illicite tremens desiderans ducere
mortem sedunt in morte tunc et
ei dei filius missus est clamans
actu et dictu Ego sum via ve-
ritas et vita **ps 118** **vm** di-
xi **ps 118** **vi** ambulare si vis
respondet ego sum via falli non
vis ego sum veritas mori non
vis ego sum vita ac si patet
dicat non est ubi non in me quiesce
possis. Quis autem sit modus ad
se remedi ostendit cum dicit si
quis vult venire post me abne-
get semetipsum tollat crucem suam
et sequatur me **mt 10** **de pe**
di 1 sunt qui arbitrantur per hoc
inueniunt ad gaudia celestia apta
non esse animas nisi variis tribula-
tionibus et temptationibus transi-
tibus fuerit examinata. Quod satis egre-
gie deducit machari in suis
sermonibus **1^a p^a p^a dices** velut
quid tanquam seu limi substantia
nisi super multam pertussa fuerit
non utique fiet bene abilis in sub-
tilissimas filorum operationum
quanto plus fuerit percussa
et quanto magis mollificata tanto
magis munda atque tractabilior
leniorque fiet sic novus factus
vas neque missum in ignem **ps 118**
homines est repleti et tamen quod paulo
est adhuc admodum opera est
impotens et repperit ita et
animas multas et si domine gratie
deserentes et si repleta divina
dulcedine atque spiritu requie per
viam puritatem et puerilitatem
nodum examine neque a foris
suis malignis differentibus ex-
quisitis et extorrens tribulationibus
sunt. Adhuc ei puritate tenet
et ut ita dicam non du ad celos

regni aptitudines habet. Sed et
equales namque sunt illis summe
tamen structure ostendit ista mat-
eclesia dum decurrit transiit pres-
suris expoluit lapides suos ap-
tant locis per manus artificum di-
spomuntur primasum sacris edificans
Sic etiam dicit apostolus Si extra
disciplina estis tunc participes
facti sunt omnes adulteri et non
solum estis. Ad ebreos **ps 118** **vi** quoniam
ea videtur. Itaque temptationes
et tribulationes secundum expe-
dies inferunt hominibus probantem
taliter ac firmiore operantes animas.
Sed nec condigne sunt passiones
huius temporis ad futura gloria.
Quia et machari **1^a p^a p^a**
quid utique condignum ad futura
promissione aut ad ea que inde
spodet et traditur a bono
spiritu. Iesu christi consolationem
aut ad redemptorem a tenebris
viam malicie aut ad debitorum
multitudinem nostrorum delictorum
suffragari poterimus profecto ni-
hil. Nam huius orbis illo **ps 118**
tunc vasa elemosinis ostende-
rat in veritate dicit. Non sunt
condigne passiones huius temporis
ad futura gloria que reuela-
bit in vobis. Et quoniam prout res ex
postulat prout est aliud de pas-
sionibus huius typis in primis dis-
serere pro introductione accedit
illud quod scribitur ecclesiastes **1^a** **ps 118**
belli et temporis pars. Tempus
pars est temporis vite huius **ps 118**
Sedebit plus modum in multitu-
dine pars in tabernaculis fidu-
cie et in rege opulenta. Sed tempus
belli est totum tempus vite **ps 118**
Vobis **ps 118** anima est vita huius
sive terra. Et ratio huius est quod
homo est prosequens ut in fine
illo quiescat sive turbatur usque
ad tale signum. Et ut ad ille
sic placet.

Liquet utique ex primis multipli-
tatis differentia huius typis pas-
sionum quibus ista mater ecclesia
ste viri anime tamen ex hostibus an-
tiqui iudicia tunc ex propria summa
opis differentiarum examinat
primam probat machari **1^a p^a p^a**
1^a p^a p^a **1^a p^a p^a** **1^a p^a p^a**

non tamen contumant. Sed nunc
 quoniam accessio deo fuerit ultimo-
 das has tentaciones sustinemo-
 rides quia pro christi tribula-
 ciones immittere nobis aduersario
 pro eas quas speramus retribui-
 ones euacuare et negligencia
 impone nostris vultu aia-
 ne acceptabiles et beneplacite-
 res talibus digni efficiamur.
 Secundo probat beato Grego-
 rius libro morum 3° ita liquet
 quid est quod omnipotens deus illos
 quos sibi tam caros tenuit con-
 spicit tam uehementer quasi despi-
 cius affligit. Ecce et tu beatus
 Job vulnera cruciatus quod confidens
 repete meum oculos ad iohannes
 reducto et sine grauissima ad-
 miracione pcedo quod ille spiritu propheta
 ne intra matris uterum repleto
 atque ut ita dixerim priusquam nasceretur
 renato ille amicus spiritus ille
 quo maior iter natus mulier
 nemo surrexit ille sit propheta
 ut plus etiam quam propheta ab-
 inquis in carcere mittitur et
 pro puella saltatu capite tra-
 ctatur et in tanta seueritatis
 pro risu turpi moritur. Quid
 est ergo quod de Job dei testimo-
 nium profertur et tamen cum plagis
 usque ad sterquilinum stermitur
 quod est quod iohannes dei uoce laudatur
 et tamen pro temulente uobis
 uoluntatis punitur moritur. Quid
 est quod omnipotens deus sit uehe-
 menter suos in hoc seculo de-
 spicit quos sit sublimis ante
 secula elegit nisi hoc quod pre-
 tati fidelium patrum qui id deo sit
 eos punit in infimis quod uidet
 quod remuneret in summis et
 foras usque ad despecta deunt
 quod ita usque ad inoprobabilia
 perducit. Sic ergo uno quodque col-
 ligat quid illis passuri sit
 quos reprobat sic sit cruciat
 quos amat. Aut quod vapula-
 bit qui in iudicio arguendi sit
 si sit eorum vita qui ipso iudice
 laudatur. Et ille et ideo pro
 morum tractatus illud Job huius
 non perditio est sic ita transitorio
 uerbere affligitur electi ut a
 puritate flagella corrigant quos
 patria prestat ad hereditatem
 suam. Nam et sic iustus

quia ad hereditatem eterne patri-
 monii paratur. In suis autem
 luxuriis relaxatur iustus quia
 tanto ei bona temporalia superant
 quanto eterna denegatur. In iusto
 ad debita mortis curies effre-
 nat voluptatibus iustitiam quod et
 vituli qui mactandi sunt in liberis
 pastus relinquitur. Ut contra iustus
 a delectationis transitorie iocun-
 ditate restringitur quod et nimium
 vituli ad laborum usum deputatus
 sub iugo retinetur. Negatur electi
 in hac vita bona terrena quod et
 egrus quod spes uiuendi est negatur
 a medico cuncta que appetit co-
 reditur. Dantur autem reprobus bonis
 que in hac vita appetit quod et
 desperatur egrus omne quod desi-
 derat non negatur perperat igitur
 fideles quot mala moderantur
 herentur et ceteris pseudo ci-
 uicibus qui in maleficiis suis pro-
 sperant existunt resuata. Con-
 sideret egritudo que et qualia
 iustis cessis et flammis existit
 sit in celis parata talia pro-
 fecto que non oculis uidit nec
 auribus audiuit nec in cor hominis
 ascendit. Et ideo bene dicit apostolus
 quod non sunt condigne passionem
 huius temporis ad futura gloriam
 que fuerint uerba in principio pro-
 posita

In quibus uerbis taliter introductus
 duo inueniuntur primo humane conditionis
 respectu meriti uite eterne defe-
 ctibilitas. Secundo exaduerso huius
 inueniuntur datoris eiusdem uite mira-
 da liberalitas. Primum notatur cum
 dicitur. Non sunt condigne passionem
 huius temporis. Ecce unum conditionis
 humane defectibilitatem uariantem
 et subiecta est creatura. Ad id uero
 Et dicit sapiens uide omnia que
 sub sole sunt et ecce unum uari-
 etas. Ecce uero primo uim quod non
 edere et omnis iusticie nostre
 parum mestruate. Nam ex primo
 Secundo uero notatur cum subiungitur
 ad futura gloria quoniam et si ex
 nobis ad eam non sufficit. Et
 tamen tamen creatoris reuelabitur
 in uobis ubi supra unde quod hoc
 saluat. Nam est iusticia et ve-
 ritas dum dappnat pro primo huius
 litas et desperatio in nobis

per secundum eleuatio et plena spes
 deo quia et ipsa creatura libe-
 rabitur a corruptione seruitute et
 libertate glorie filiorum dei ut
 dicit apostolus ubi tunc et mittit
 spe et salui facti sumus Et ista
 duo resumendo dicit primo quod in his
 promissis inuitur humane conditionis
 respectu meriti vite eterne de-
 fectibilitas Et quid difficile
 est omnes uno sermone homines
 persequi Defecto tamen secundum
 Bernardum sermone primo septimo
 de aduersu qualis est humane
 generis miseria triplex atque
 ei degimus in regione ombre
 mortis in infirmitate corporis
 et in loco temptationis si diligeret
 attenderet tripliciter hoc incommodo
 miserabiliter laboramus Nam et fa-
 ciles sumus ad seductores debiles
 ad operarios et fragiles ad re-
 sistendos Si ei dyscerne volumus
 iter bonum et malum decipimur
 Si temptamus facere bonum et iustum
 deficiamus Si conamur resistere malo
 decimur et superari ad eo quod et
 si in nobis liberum viget arbitrium
 ad opus iniquitatis nobis
 sufficit ad bonum uero assurgere
 non possumus nisi gratia salua-
 toris preueniat et adiuuet Necessa-
 rium promde est in nos si quod bonum
 operis sequi debeat saluatoris
 aduersu necessaria sit ad mali-
 cia redacti potius homines
 christi preueniat ac preueniat sit veniat
 et veniens assistat ut copio-
 sistia dignatione sua et in nobis
 per fidei habitum illuminet ten-
 tate nostra et pro nobis statu
 fragilitate nostra protegat
 et pugnet Si ei ille in nobis
 quod iam decipiet nos Si ille
 nobiscum quod decetero non possumus
 in eo qui confortat nos si ille
 pro nobis quod contra nos profe-
 cto ut ait clemens papa sexto
 in sermone primo de aduersu domini
 fidelis consilarius est qui neque
 falli omnino neque fallere queat
 fortis auxiliarius qui non lace-
 stat proinde effugit qui et ipsum
 sathana sub pedibus nostris
 uelociter oterit et omnia eius
 machinamenta confrigit Ex quo
 patet quod nostre conditionis defe-
 ctibilitas et si non ex seipso tamen
 adiuta gloria vite perhemus

per promereri Dicit et apostolus
 omnia possumus in eo qui me confortat
 ad philippos 2o 21 dicit quod dicit
 per quod et ipse dicit Nemo uenit
 ad me nisi pater meus traxerit
 illum Iohannes 6o Et iterum dicit
 Si quis uult uenire post me
 abneget semetipsum et summittat
 et sequatur me atque pater
 inueniens quod non in homine qui abne-
 gari precepit sed in ipso solo quod
 ad sequendum proit salus sit con-
 stituta Sed quod posset hoc dicit
 illud ecclesiastes 2o Quis est homo
 qui possit sequi regem factorem
 sui Ideo non solum scriptum pre-
 buit in exemplum sed etiam omnes
 sanctos ut sequamur uestigia eius Sic
 dicit beatus Gregorius pro more
 ut mentis nostre tenebras vi-
 cissim immutatis radiis taget
 ad ostendendum ei innotescant uenit
 abel ad docendum animas mudi-
 cia uenit enoch ad illuminanda
 longanimitate speret et operis
 uenit Noe ad manifestanda
 obedientia uenit abraham ad de-
 monstranda uite conjugalis ca-
 stitudo uenit isaac ad illu-
 minanda labores tollerancia ue-
 nit Iob ad reddendum pro malo
 bone retributionis gratia uenit
 Ioseph ad ostendendum contra aduersum
 fiducia uenit Iosue ad demo-
 stranda iter flagella patientia
 uenit Iob tunc quoniam fulgetes
 stellas in celo terminos ut in of-
 fensu pede operis iter nostre
 salutis ambulemus Ideo dicit Iacob 2o
 exemplum accipite fratres contra
 mali et longanimitatis laboris
 et patientie preceptum licet ac
 unicuique fidelium necessaria sit
 quiescentis exemplorum et honesta
 preceptue tamen splendescere de-
 in statu clericorum quos cum im-
 peritum uelorum laicorum sibi pro-
 positos conspiciat solet pro qua-
 litate morum imitari facit bene
 ad hoc deo et non re magne
 Et dedunt hoc beato Iuliano
 tractatus illud 2o 21 Quia
 saluator uelociter uenit et tran-
 sit in templum ubi sit igitur hoc erat
 bonum medium ut ingressus ad istam
 inuicem sananda preuenit ad
 orationem pastorem iterum et
 in ista in sermone vocatum est ubi

est tale signum usque ibi non est
sanum & et ille Et hinc attento
absoluit querela moderna qua
stupedo dicitur et tante suspirat
cur hinc mala nos hinc que pa
tim inueniuntur tunc in ecclesia dei
nequa hostilis sed et domesticus
deseruat gladium tunc in populo he
reses et superstitiones uariae et reli
ligio pauca profecto quod in deo
fides mortua et deuotio nulla
Sed ut dicit Gilberto super ta
nta modo se deum studiose co
format et qui in modo sunt erro
res sunt satis uersute et minus
uerecunde tunc exprolo mutuis
se ad uicia aut informant aut
fouent exprolo pastores et po
puli seculares et religiosi
Quo dicit si uoluerit ut hoc malum
desinat et ira dei cesset eme
demus nos et tollamus causas
fidelis neque extat sua irre
fragabili sanitate ueritate
sublimis quod nulla nocebit aduer
sitas si nulla dominetur iniquitas
et tunc de primo

Dicit secundo quod in uerbis promissis
tangit erga nos datoris per
hemis uite miranda liberali
tas in eo quod et si non ex merito
nisi ex ipso tamen gloria eius
reuelabitur in nobis Et merito
quod ut dicit b. v. in suo itinerari
bonum dicit diffusionem sui ipsi
summi boni summa liberalitate
et diffusiui ad nonnullos hoc ut
dicit Albas Noachum in sua ama
letia nunc dictum est Audi istum
dus deus tuus unus est Deus
unus Dominus in quo est potestas
imperium Deus in quo altitudo
consilii tuus in quo liberalitas
beneficentia dūs tui familiaris
deus quem ueneraris tuus a
quo sanctificaris habet et omnes
potestas habet omnes sapientia
habet omnes gratia qui creauit
te qui uocauit te qui sanctifica
uit te hic etiam apostolus dicit
Credere oportet credere ad deum
quod est et iugiter se remune
rator sit ad ebreos quod est re
fertur ad essentiam hoc est ad dei
tatem mysterium quod remunerator

ad liberalitatem opus In quo est
acut intellectus ad inquirendum In
quo remunerator est exaltatus vo
luntas ad diligendum Alasque dis
quisitio eger illuminatione sine
que sit et qualis sit essentia
que sola pia est et sola existen
tia ex non existentibus fecit exi
stere denique in speculatione na
turalium questionum querit
An sit quid sit qualis sit Et
ideo quod est respicit ad scientiam
Deinde quod omnibus uisus est dilige
numera sequi retributiones
Ideo quod remunerator libera
lissimus est flectit animos ad uir
tute hanc etiam summa summi boni
liberalitate concludit Noachus
ubi supra ex uerbis apostoli dicitur
Inuisibilium dei per ea quae facta
sunt intellecta conspiciuntur septima
quod ista eius et diuinitas ad hoc
Dicit et non solum conspiciuntur
uerum etiam diligitur Nam uelut
a pictura quae periti manus
artificis eleganti forma operit
et multiplici colore beaurit in
et transiit in admirationem aut
et artificis celebrat industria
Et sic archa ex tollitur super
res clamate factura mundi
inmensa dei potentia quod fabrica
tate molis solo manu ex non
existentibus fecit existere ad
mirabile quoque et inuicibile
ipsum esse sapientiam qui remota
et uicina similia et dissimilia
simili lege regit et dirigit
predicabile et amabilissimum
eius bonitate quod tot comoda
res vires medicinas sola sui
bonitate rebus et naturis affi
git hinc ille Ex quo uero quod
maius est considerare res in eo quod
pretendunt quod in eo quod sunt quod modo
instruunt ad ueritatem hic sedu
tunt in errore et durum ad
peccatum hinc est etiam quod pauperes
habemus ac turpi decemur a
rebus quas corpori et quibus appli
camus cor quod plures facimus pul
critudinem et delectationem quod
in rebus est quando cum a quo illa
sunt et quod in iocunditatem est in
illis Si enim donec estimamus
tores sumus sentimus potius in
et perire in illis ubi copia to
cia uoluptatis uerualiter et

substantialis est qm̄ i rebus
 ubi pfectu ubi semp nichil
 est demq; sic creatura nō sibi
 dedit ut esset / sic q̄q; placet
 i illa aliade accepit ut habet
 vba sūt doctoris p̄nominat
 p̄ q̄ scriptura dimitto i p̄p̄tā
 rerū significatiōes i q̄ne sue
 loquitiōis assumit inuete
 cupies magis profutuas ēē
 significatiōes rerū quā sp̄s
 ut tali cōsideratiōe pulsat
 si mouem̄ delectatiōe carnis
 si fūdi ducim̄ cupiditate
 si p̄tāt ambiciōe torquem̄
 ab eo sperem̄ qui habet dele
 ctatiōes i de p̄tera sua usq;
 isme ps 17° Qui docet ho
 mīes s̄tētia quale nec au
 res audiuit nec i cor hōis
 astēdit p̄ cor 2° Qui cō
 dedit potestate filios dei fieri
 hys q̄ credūt i noīe ei⁹ nō
 de pe di q̄ hāc societate
 cūm̄ at ut p̄missū ē crea
 turarū vres forā bonitas
 potētia sapiētia et sumā
 bonitatē suauitate patet at
 quāt creatoris Tame scilicet
 beatu Bernardū sup̄ iāta
 s̄mōe 17° Duo sūt i deo in
 gente māstetudinis ac p̄e
 tat singularia argumenta
 videlicet q̄ et patient̄ expe
 tat deliquētes et clemēt̄
 respicit et recipit p̄mitētes
 gemmā iqm̄ dulcedo suauitatis
 exuberat i pectore domi i
 cōgānimitas videlicet i
 expetādo et i cōdonādo fan
 litas Ad hoc siq; dū suspē
 dit fr̄s ultio a cōtēpnēte
 ut q̄q; reuertēti exhibeat
 gratia remissiois ob hoc tñ
 nullo uano deap̄iat̄ errore
 ut exinde infante prosiliat
 ad p̄cādu quo deo cōgāni
 mitate semp adesse cognoscat
 ita secūdū beatu Greḡ 17°
 v moī co 2° q̄nto maior pa
 nētia nūc p̄catori pro
 gat̄ tato post districtior se
 tētia euaginat̄ diuina ei se
 ueritas eo iniqui acius
 punit quo diuini pertulit
 Nūc ei q̄ p̄ isme differt̄
 nequissia hōm̄ a deo vi

deu nō credit̄ et tones se i
 p̄ccat̄ videri nō credit quo
 neq; impune p̄ccat sic q̄
 emēdare nō vlt negat̄ pro
 qua digna nō pertulit pena
 Sed ueniet p̄fecto etna et
 repētina percussio et tūc se
 cōm̄prouisū exitu videbit
 pro ractōrū rētributiōe dāpnat̄
 tūc i pena oculos aperiet
 quos dū clausos tenebat i
 culpa Nemo igit̄ dicat deu
 hūana facta nō cerne tñ in
 quā quep̄ia iniquitates suas li
 bere prospicit cūmulare si
 bito ei tollit̄ qui dū tollat̄
 her ille hys p̄fecto saguā
 cōsideratiōe attēct̄ olim se
 m̄p̄ia p̄m̄p̄s hēduiḡ Regia
 polome Nobilis genere sed
 fide nobilior dū i hūanis agēt
 quāuis iuxta gen̄o seculi di
 uis et honorib⁹ afflueret
 hys tamē perituris vniōe
 nō adherēbat sed amore su
 cōditoris et desiderio super
 notū attēsa die mort̄ hōis
 studebat morib⁹ p̄cedēte
 Clara nepe sūt testimoia q̄
 erat auctrix assidua cultū
 diuorū / p̄tectrix ecclie m̄
 stra iusticie p̄dissequa om̄
 v̄tutū hūilis et benigna mat̄
 om̄ oppressorū Nos eā cō
 siderem̄ q̄ securis ap̄osita ē
 ad radicē arboris ifructuose
 et vox clamat apostolica
 tēpus est ut incipiat iudiciū
 a domo domi et ideo om̄es
 impietate et secularia desi
 deria i ea vocatiōe qua uocati
 sum⁹ digne ambulem̄ q̄q;
 post hūm̄s vite decursū ad
 p̄missā nobis gloria p̄ue
 nire ualeam⁹ Ad quā nos
 p̄ducatur thristo dei filius
 per secula benedict⁹ Amē

Notadiū melior ē deceptibili
clarū fieri qm̄ de claro gñe cō
ceptibile nati ēat dñam natū
de noe suo factor ē abrahā
filiū thare luteorū deorū cul
torū electū ē nō poterat glo
ria eiū sordiditate errores
patm̄ aurū de tra tollit
et terra gñepta aurū eligit
et argētū de stano egredit
et tamē stano proiecto argētū
fuit Naz et de sp̄m̄s rejas
legis et de fumo lūmē stil
lare videt Et quosda legē
de isma profapia progētos
ad impem̄ celsitudinē puenisse
De talibz p̄pheta ope w̄ glo
ria corp a cōceptu ubi pudor
abuterio ubi fetor a partu ubi
dolor hēc humilitatē fudamēta
tate nō elacionis itatamēta parē
debet Sola i sp̄e sc̄m̄s dñm̄
apud deū libertas ē nō fūre
pccatū Qūma apud deū nobi
litas ē clarū esse virtutibz
bonū et nō facit gradū sed
virtus nō dignitas sed honestas
paxit aut i m̄lis nobilitas
qm̄s ignobilitate mētē sc̄m̄
Greg

Nota de adulatioe

Lingo libro de arā aīe lingua
adulatio ligat sed mordet de
trahedo occidit mēiedo ligat
et ligari nō p̄t labilis ē et
tendi nō p̄t sed labit et
fallit labit ut angrilla pe
netrat ut sagitta tollit aīos
multiplicat m̄cos qm̄ouet u
pas seminat discordias pno
ctu m̄cos iterfiat blada ē
et subdola lata et parata
leuis et breuis exhaurit bō
m̄stet venena nolite ergo
uerbis cōcedere qm̄ ad m̄bil
vile ē nisi ad subuersiōz re
ad th̄o 2°

De prudēcia

prudētes et vigilate i oībz
Greg w̄ moī Prudēcia iustorū
ē deū ex toto corde et extorā
aīa et ex totis viribz diligē m̄lā
creatura amorū suo aut hono
riferre sibi i oībz aīo promp
tiss et p oīa obedire que pro
hibuit nō agē et que iussit im
plere i oībz maiestate eiū et
altitudinē reuereri oīa i eiū
laude ordinaē sc̄os suos dignis
honoribz attollere iustos et
bene meritos p̄posse p̄m̄are
pccatū odire viciū q̄ suū ē
reddere q̄ q̄q̄ sibi vlt alteri
facere q̄ nō vlt nō facē hēc ē
Ex opposito prudēcia hūana ē
falsa uera ostendē vera q̄ fla
demonstrare deū rectū iter pro
fiteri vicia virtutes esse me
riti dignitū culmā p p̄bas
at nēp̄bas querere fortūā t̄p̄ali
tānt gaude irogata male mal
tripliciter reddere et si vices
suppetat nullis resistētibz cie
dere suam fauore expetere
proximū p̄uicio grauare
bona que fuit factis aut raa
oībz impugnare su locuple
tatione exquisit argumētis
tū aliorū detrimētū querere
veritati nisi fortiorē forsan
habeat defēdre locū nō dare
et breuit p malitia aut astutia
exple nō valet hoc i p̄asita
fortitate simulare hēc prudēcia
a m̄di amatoibz m̄lū repu
tat et qui hāc sūt ceteros
superbiedo quasi m̄sam sūt
cōceptū hāc dñs destruet
hāc deus fons sapiēcie iextelē
perdet h̄a 1^a 1ª perda sapiēcia
sapiētū et prudēcia prudētū
reprobabo Nec iūerito exgrit
ei vices herbarū vtutes lapidū
qualitates oplexionū magtu
dines q̄ntitatu distānas gra
dū latitudinē forāz orbēz
planetarū mēt et astrorū
notat ortū et occasū Sed ex
hys oībz i illis nō assurgit
notitia qui dicta oīa et singula
i nūo et pōde cōstituit et mē
sura Prudēcia aut iustorū
ad sapiēcie uere sapiē eleuat
et attollit que querēdo inēit
et postulādo possidet possidet

invenit per cognitionem et possidet
per dilectionem et ut firma et
stabilis in meritis iustorum tamquam
in paradiso invisibili seminat per
timorem rigat per gratiam per
dolorem moudit per fidem radicat
vivit per spem et germinat per
devotionem oritur per copulationem
crescit per desiderium per caritatem
roboretur per inspectionem pro
det per disciplinam floret per
virtutem fructificat per paucitatem
maturebit per constantiam auget
et contemplationem abbat. Hec ille
Secundum hanc prudes attendit modo
solum quod evadit sed etiam quid
evadere valeat. ardua fortune
non credit in adversis fiduciam
non amittit omnes eventus consilio
pervenit omnia diligit non tamen
omnibus confidit maioribus obediencia
subiectis patria sollicitudinem
excedit hanc si amaveris et pro
suis compariis sit pugnata illud ut
ut valeat illustrari. ferunda af
fectiva ut possit consolari. ostendit
effectiva ut queat scire virtutibus
fecundari. Hec prudentia docet pro
videre in porro aut procul cognos
cere omnia secundum quod sunt ut
creatura habeat pro creatura
homo pro homine bestia pro bestia
terra pro terra cibus pro cibus
cesar pro cesare deus pro deo
Hec dat intelligere quid agendum
qualiter loquendum a quo abstinendum
quid fugiendum per hanc cum omnibus
scitis apprehendit que sit longitudo
et latitudo sublimitas et pro
fundum. Ad Epistolam 3° Hec dat scire
supereminere scire caritate prius
qui sit dilexit homines ut filius
suum unigenitum daret ad exol
vendendum debitum ad expiandum peccatum
Hec precedit multis temporibus
para est et magis similitudo agno
scit in curis puritatem in iudiciis
suffocatur in consiliis vilificatur
in iuramentis polluitur in falsis te
stimonibus ab ea procedit omnis
quia de deo habet notitia sit
a fonte rivuli a sole radii et
a radice succuli

De qualitate rectoris
Subdite estote

Sollicitus homo quicquid est quicquid rector
Hic locum obtinet caput qui so
lus met regit arbitrio quicquid
profecto ita dispositio divina in ante
reipublice collocavit et archano
providencie sue misterio ceteris
pro ipsorum agendo augendo quod co
modo proficit legit et in libro
regum quod saul rex fuit appa
rens in facie populi abhuc suavit
supernitabat omnis populi cur
is nisi quia qui posse vult alius
pectore de et ore puerit ut
quasi bonorum operum ultimus totus
populi latitudinem amplexari va
leat et protegere velum do
ctor sanctior suspensor et
omni prestantior genere virtutu
in quibus vilius. Sic quod legimus
dominus dixisse ad moysen assume
ad te metipsum iesu nane hoc
qui in usque ibi filius israel
Hic debet iudicare pupillo et
vidue. Isaia et quod rectum est facere
in regum 17. Qui furor iracundie
non de iradesce. Hic gregis st
Ecce omelia quinta ubi dicit
tunc ipse carnis et furoris
palio velat spiritus et furoris phibe
unde defugit emittit stultitiam
iracundie quod turbat puritas
oculi spiritualis et ut dicit No
ahum abbas in libro de multis Nulli
nascitur sua ira videtur iusta
videtur sane si videtur sed cecidit
oculum ater ire fumat unde
si exigit sacramento testabitur
iracundia se ratione moveri. Ex
lorato itaque consilio scit viri
nunquam facere subditorum correptiones
donec ira cessato de
ferbuerit eorum mentes ita ut
ire signa non apparet fori
secum per turbatas expressiones
quia dicit propheta quoniam superuent
mansuetudo et corripientur
unde et huius qui ad statum per se
fecit sagacitas comitatus et
arcum extentum oburgationis
non videtur secundum gilbertum in
secunda parte sui commentarii persequi
culpa sed persona siles lamia
ceco ias facto quod dicit omondus
homo cum debuerat occidere
feram gen 22 unde et grauit
censet delinere qui ex ira
sua non veretur offere viam

na qua quid pro rone ymoto
dunt ille theodosio rade edpott
corriget qd' furore foret yulgatu
ut et legi xi qm cu apud thes
saloua ubi sic legit In apud a
usqz i fme canoms habeda uaqz
e rectoribz pti corrector faci
noru rano sed ita demu ut ex
zelo et dilectioe no exfastu et
indignatione procedat quos p
ea habituie describes bti
Greg p p vi moif dicit Hector
pbi erga sibi commissos no nuqz
i correptione feruet ac si de in
quilitate nichil habeat sed
ita i dilectioe tranquili sunt
ac si eos nulla feruor accedat
Nuc ei necesse e ut appetant
otia deliquentes ardore zeli
succedi ne cogat post de tor
pore neglie igne gehene cru
uari heli et et si i se bono
existet qz in filioru excessu
efficiant no corripuit et i se
pui et i ipis amadusioe dme
videtur expetit du filijs ei
i bello pempti ipe de sella cor
ruens fractis iuribus expro
rauit polu da de sumo luri
heli oig hystor poi p regle
hectoribz itaqz ut dicit bti
Greg li 10 moif hec sumo
opere fuit tenenda ut ni i dya
plme rigore benignitate masue
tudine it Unde i alberto et
i smoe illo sotass et pmt
Opu ambulate et desiderium
i cofectione vbi usqz ibi nt
masuetudo dissoluta Nichil qz
sibi utot arbitret lute qd m
alys dignu estimat correptione
ut q lege qua alys suandaz
idporent pisse arbitret tepeda
qm secud beatu Greg Autis
loquedi pdit si uox opere no
inuet et vlgatissime uis h
regula pate lege qua ipe tu
teris que qm celebri sit apud
ueteres custodita vigilancia
pistor nos et quos tatope
miram edget facta zelena
ei vno calabre pnceps ut
refert ualeru maxio li 6
ro de iusticia urbe locrensiu p
saluberimis atz utilissimis le
gibus munita cu elia ei cu
miz adu
ut ad eo

carere debet ac tota ciuitas i
hore pti nate pene adole
sculo remittet aliqz diu re
pugnant Ad ultimu pti pre
tibz emto suo pus deide fily
eruto usu pcedi utrisqz reli
quit ita debitum supplicy mod
legi tradidit eqtat admira
bili tepameto se int miseri
corde patre et iustu legisla
tore pti In Chro ptea in
sula ut ide refert Camdi p
fratior et alstior iusticia ad
vni et tuore usqz diu sediao
sas conones ciuiu parauerat
lege cauendo ut si qd eas cu
fero itrasset continuo iterficeret
Intrecto deide tpe elogiquo
iure gladio anty domu repe
tes subito idita oratione sicut
erat i ea processit abeo qui
iuxta eu erat q prore costi
terat solute a se legi admo
nto Unde iqt ego illaz san
ctaz ac protino fero qd ha
bebat districto iacubuit cuqz
lucet culpa ul dissimlae ul
errore defede pena tamen re
presentare maluit ne qua
fractio foret iusticie O viros et
si no pro merito fidei tamen
pro zelo iusticie qz magna ad
miratioe dignos qui qd alys
suad sanperat i se et suis
pteritu tanta uigilante correperit

q d e sup solatia
subiecti pcededa

Nre Hector pti d esse constitu
tus sup subiecti solatia ipen
deda pro quo accedit illud
can v° Ddi ei sic colube
super tuos aquaz Hor est
prelati dulces sup idigenas
et miseras subiectoz demu
nui p di Et erat monses
missi sup oms homies qui
morabat i terra Et ut rez
har peculiari quoda stptue
documeto absolua libet bti
Nob formula rector i se exp
mett verba considerate sit ei
loqz eiad p p i v quado laua
bat pedes meos butiro et per

fidebat in uos olei quando pro
 tebea ad porta ciuitatis et in pla
 tea parabat cathedra mihi vi
 debat me ien uiuēnes et abso
 debat et senes assurgētes sta
 bat pñapes cessabant loqui et
 digitū supponebat ori suo uoce
 suaz cohibebat duces et lingua
 eoru gutturi suo adhecebat
 auris audies bñficabat me et
 oculus uidēs testimoniū red
 debat in eo qd liberasset uonse
 rate et pupillū cui nō erat
 adiutor oculo sui ceco et pes
 claudō pat eaz pauperū et
 causas quā nescieba diligētissime
 iuestigaba et post uerba con
 cludēns subnectit Cū sederet
 qñ rex tristate exoratu era
 tamē mercedē cōsolator Ecce
 regnadi i viro iusto i magna
 pte expressa ē formula Nam
 qd iqt quado lauaba pedes me
 os butiro et petra fidebat in
 uiros olei et cū i parata ca
 thedra residere i platea abso
 debat uiuēnes et senes assur
 gētes stabat Immuit qd e rex
 affluēcia gratiar qd cōcurso
 et prudēcia nō excusserat
 sed i hns oibz ex cōstācia et
 testimoio bonoz opoz aucts
 i causa pmasit Cessabat loq
 pñapes et lingua duci adhe
 rebat gutturi nō audētes
 gradia loqui et ipone i hūme
 ros homi onera importabilia
 que nec supstie digiti tangi
 solēt docebat ei vi iusto
 omer utiqz laud i actione
 assiste cassū qd esse splendore
 uerbi cui nō i best soliditas
 opoz Auris audies et oculus
 uidēs bñficabat me Instru
 mēta corporis elegat expres
 sit qbz sensu aīe maxie co
 ualescit extēiorz naqz noti
 tia oculi et auris obsequio fi
 delissime trāsīt ad aīa et i hē
 zauris cordis sepiū lingua
 itāta dissipat ad uero au
 diēs et uidēs adiecit sapi
 entis iudiciū expmit uota
 illud bñs q loqt i aīe au
 diēti Non itaqz bñficatu
 se dicit ligus homi q cālitia

parte ul amore ul odio frequēt
 impellit suffiat ei testimoniū
 astēne presu cū roboratu
 sit iudicio sapiētū Eo iqt q
 liberasset pauperz pupillū et
 periturz et cōsolator su cor vi
 due N hns ei maxie pñapu
 et rectorz pñi claret aucts
 qd a dno iustitū ē aduērias
 propulsandas her quid sit
 opera misericordie et erit nō
 agēt ea benedictū i scla Sed
 ne ante autumēdū eū remis
 sioe clemēcia mīis audacia
 prestitisse iusticia iqt idūto su
 causas quā nescieba iuestigaba
 oportet ei iudice cūcta rimari
 et ordmē rerū plena iustitiae
 distūte nec ante obuiare aliam
 qd causa sit legitis ratioibz
 plemisic lūmīata p p x q ult
 iudicate Cōterebar molas
 iniqui Iniquis ē qd qd i iadi
 cis seqt nō causas sed pda
 qui sic mūnera diligit ut se
 quat retributiōes et licet
 equi sit qd decernit ad pñā
 auaricie fūes pgit i mora
 an seqt et de dentibz illis
 auferēba pñda diceba qd i
 indulo mēo moriar mēte itaqz
 cōposuerat qui rex suarū
 amplitudinē qñtā erat nec
 auaricie aut ambiciōis stimulo
 urgebat ut domū domo agz
 agro cōiūget usqz ad tēmos
 loca ac si solo habitaturū
 esset i supstie terre Et sic
 palma multiplicabo dies her
 admiradaz arbor i septis pro
 bleumatu et plutariū i octa
 manorabilū dicit Si super
 palme iqt arbor lignū ma
 gna podera iponas et sic tācū
 grauit virgeas et oneres ut
 magtudo oneris sustineri ne
 queat nō deorsū cedit nē i
 terra flectit sed aduūso podz
 resurgit et sursum nitit nec
 recūtuat pñea iqt plutariū
 placuit palma signū esse vi
 ctorie i certāmbz qm lignū
 igemū suū ē ut virgētibz
 opprimētibz qd nō cedat p pal
 maz ergo significat iusticia ior
 abiles qd i iustis nō nouit
 sed i iustis iusticia pgressu

et eoz factu est ut iusticia pre
clarissima diceret virtutu 7 ethi
pñ q 7 cū deuotissia post plu
rima concludit tūq sedē quasi
rex famulantis alios lacrimas
tamē merenti abstergebat Notanda
pfecto concludo tū pñas publica
sic studet preesse ut i vniuersitate
sua triste aliquē esse nō patiatur
Exstat ad rē hāc memorabile
alexandri magni factū qui ut
refert politiō liō v° c° vñ
Cū hñeme dices exēritu re
sideret ad ignē recognoscere
preteentes copias cepit tūq
cōspexisset quēdā pñe exami
nati frugore iussit eū sedē
i loco suo dices Si i persis
nati esset i regia sella rese
disse capitale tūc foret Et
i macedonia nato cōcedit siue
itaq ut qñtu pñt presidentes
osolidat sibi subiectis nēdat

Itē cōstituit eā rator pñi sup
iudicia dirigenda De quo orōe
vō qñabit qñ amaritudo iudi
cū super sulcos agri Sula agri
fuit prelati et dices pñi qñd
dñs ifudit facia quasi celeste
pluma et germinat amaritudo
iudicū cū sūit penitēcia tūge
et consilia dare secūdū qualitate
delicti l p p v i di prebit dñs
Date ex vobis viros sapientes
et ignaros ecce discreto pñi
tāt quoz qñsano sit pñata
ecce rectitudo bōitat ut pñā
eos pñipes ecce regit auctō
potestas persona ergo nō de
signat sed usurpat fūi aut
effemati pñt defectū auctō
furiosi pñt defectū veritatē
statalosi et mali exēpli hoies
pñt defectū bōitat Et quid
secū fuit pñt auaricia effemati
pñt desidat furiosi pñt scūcia
statalosi pñt ifamiaz que so
let rectū iudiciū mutare vi q
m quatuor modis et pñt m
iudice sapientia de auaricia sup
vñ Si diuiaz appetat i vita
quid sapientia locupletat qñ oia
operat Et dñs mō nō ampi
at pñt mō nō ampi
mō nō ampi

et mutat uerba iustorum et seq
qñ iustū ē exequies pñea di
cebat apñs i cor 6 qñ mñi
licet sed ego subnullis redi
gat potestate qñ manus suas
custodiebat ab omni munere
Si qñ lis iadat dirigat iudex
libra iudicū nec flectat amor
nec munera palpet de re iudi
cū etm li v° Et ut ē apud
arcone exuit persona iudicū
qñqñ amitu idunt Equas em
tū iudex obseqt sinistrā odn
al amoris dextrā nescit talis
pro tato dñ esse iuris mister
ut i eoz manu nñliq aucte
persone titubet aut nauillet
libra iusticia De Seneca at
faat qñ dñt sapies pñp v
mō Cū panes ē mñta gli
bernat sapientia qui at ipñes
ē exaltat stulticia sua et
pñt credulitate persepe amdit
opñm et dāpnari inotētes
Et pñfecto ut dñt politiō
liō v° c° vñ Cū i subiectos
potestas seunt id ē ac si tutor
pupillū persequat al tū suo
murrone iugules ob amoz de
fensione ab eos traditu tñi
gladiū accepisti Adultū de
ifama facit 2° In sa
pientia ambulate ad eos qui
foris sūt qñ et tata debet ēē
maturitas iudicū ut nē vita
ipñ nec uerba imitat i ali
os statulu Dñt ei b Ambro
si bñ imaculati et pñ 2 q i
iudicū ille de alterio errore
qñ nō hñ i se qñ qñdñet In
dñt ille qñ nō agit ead que
i alio putauerit pñmēda ne
cū de alio iudicat i se ferat
fñat Iudicet ille qñ ad pro
nūciad nullo odio nlla offen
sioē nlla leuitate ducat
Superior Oficiariū tata mox
grauitas et austere maturi
tas pudicie comedabat ut
Volo castitatis exēplo publicū
uotū cōtinere firmaret m
pñlis Iste sic titō li vñ re
fert cū a pñemis mōtibz usq
ad colupnas herculis et usq
ad oceanū deuicto hambale
et alns romanor hostibz

prominas subiugasset legit tanta
grauitate vita operibus et fa-
cie p̄cedisse ut nō solum actus s̄
et affectus illucinos i bonis
tobibet. Eae p̄res optimi qd
quale ue sit officium regeret alios
et ut ita dixerit re grande sui
simone ut cuiq̄ p̄stiterit vob̄
q̄ qui tale i p̄māz fortū
est fectore i quo h̄nd dubiū
viget iusticia ad vicia corrigeā
mitet benignitas et mansuetudo
ad solatia t̄p̄ceda et resulget
sapientia et discretio ad iudi-
cia dirigēda quid accommoda-
dūc debui qm̄ ut ipm̄ reuēam
et subditi estote que fuerūt
uerba i exordio p̄asupta

In quibus uerbis sub huiusmodi
osideratione iroduit osideate
p̄mū et videte pro odiaone
lra qua reuerēcia et obedie-
tia uestro debeat̄ rectori aut
p̄elato q̄a subiecti p̄edito
cregioe et uos uroz clarissie
q̄nta dilectione cura et vigi-
lāna vniuersitat̄ aut dioce-
sū teneam exhibe mebris
et corpori qm̄ vū dicit̄ et
sūt subditi amadūte et zo
i h̄nd ambobz vraz mutuis
respectibz subsistēcia vrimq̄
vigē et cōcludi p̄mū et secū-
ndū et t̄q̄t̄ i eo qd dicit̄
subditi qd̄ sū significatioe rela-
tione et habitudine iportat
sic dñm ad suū filū ad patre
sed t̄t̄m̄ expressū cūc̄ dū
uerbū substantiū anectit̄ estote
Nā qd̄ oīs que se errabūda
regim̄ pastores subtrahit ne-
cessē ē ut pereat Sic ut de
duat̄ Nōb̄ vō p̄lati dū sibi
commisset p̄lebis cura et vi-
gilāna qua debet nō impedit
mercenarij nōmē iduit et me-
ritū ac esse pastores amittit
p̄t̄ p̄mū dicit̄ apl̄s serm̄ sub-
diti estote i oīm t̄mōe domibz
vris ubi t̄b̄ p̄t̄ scdm̄ ibid̄
vō Seniores qui i uob̄ sūt
obsecro cōsemor et testis xpi
pastate q̄ i uob̄ ē gregē dñi
et seq̄t̄ sobm̄ estote et vigilate

Nā prout ē apud platone i lio
de secularibz lris et pōit po-
liciatō lio vō cō vō rez publica
iure tuen p̄relebre ē et ea
tūt demā recte p̄cedē cū caput
eio se iūtile cognoscit esse nisi
fidelit̄ et vigilat̄ mebris robe-
reat Et ob hoc dicit̄ Bernhārdus
sup̄ tanta p̄mōe l̄ p̄ p̄ vno qm̄
boni vigilēs qui nob̄ dormitibz
ipi p̄vigilāt iē vnde residui
i flōis b̄ndi aut i illo p̄mōe
sub thēmate Opus ueritat̄ do-
cebit uos oīm ueritatē usq̄
ibi oues p̄t̄ mansuetudine p̄tea
vos uroz optie qui opo misse
rū h̄nd fortū est̄ attēdit̄ uob̄
et p̄ciosō depōit̄ qd̄ uob̄
diuitiā creditā ē h̄c et̄i alma
vniuersitas et dioce-
sū feat patre et dūc̄ ciuitas
ē vigilate ad custodia cōcordia
q̄ Ep̄s ē studete eio ornatui
oues sūt iēdite pastue qd̄ si
p̄ oīa plenu videat̄ laboris
et solitudinis demulceat t̄m̄
metē iūctas iērmabilis
p̄mū et cōsolatio sūt et̄i ut
dicit̄ Auctor de Gopio stupio-
oibz q̄ p̄iaz aut creditā sibi
republica osuauerit admerit̄
auerit̄ cū i celo diffinitū ē
locū ubi beati sempiterno euo
fruit̄ Nichil ei ē illi p̄mū
deo q̄ oīm regit mūd̄ q̄q̄ fiat
i terris acceptū qm̄ cōsilia
que ciuitates appellat̄ p̄moue
disponē et p̄o eis̄ enā si res
p̄oposterit uita pōne p̄fēter
h̄c p̄fecti illuc producūt̄ Nos
itaq̄ dñs h̄ctor p̄ magnitudine
cōsiliū vū p̄ q̄ claritate p̄spiciū
iūlectō uestri sup̄tēdite h̄nd
subiect̄ vris sic q̄ i bene gered̄
negotibz ipoz vigilate ut ad
p̄missē vob̄ dñe et̄ne p̄ma
vna nob̄scū ualeat̄ p̄mere
qd̄ nob̄s ocedat dei filij per
sēla benedictō Amē

Spiritu ambulate et desideria carnis
non perficiat ad quod quanto fieri
sunt lectu e i omne re

Loquutus i conspectu tu clarissi-
morum virorum pro reuerencia huius
officii celebrissimi prestantissimi
pres et omni te grade michi di-
cedi causas oblatas i pms affi-
no hem iam no ea i qua ut
dicit Iulio i pma orone Me-
m oro deesse possit sed magis
ut dicit beato Thomas vitar
sa glaioms strubens tales ut
omnes q si adesset aut videt
materie aut succubet hez pro
fecto magis dicit qm huanaz
iuxta dmas huius Ioham i epla
m ad Cornelium Peru ut dicit
petrarca i libro de vita soly-
taria sup huanu modu rapina
oportet qui sup hoies loqui aut
intelligere voluit q qm sit homi-
ex suis naturalibus impossibile
pclaru e oibz Dicit ei beato
Augustinus de a dei Maria e
isama homi erumpuosa ducen-
tiu vita imutabili carne confide
et negligere mere que nobiliore
continet dignitate qua tamen no
est qd ab erroribus abstrahere
nisi assist deus qui e lux vera
mentu illuminas omes hoies
uemetes i huc mundu huanu
quippe natura i pmo sui statu
nobilis creata habuit potentia
et sapientia potentia quid ut po-
tens esset no peccare et poteri-
tute aie rationalis potentias
sine rebellionem ad deum eleuare
et eleuatas i solo deo exercitue
qst per intellectu deum cognosceret
per uoluntate deum cognitu di-
liget et per memoriam cogito
et dilecto deo sine meti istabi-
litate et euagatione dulci re-
quiescet Sapientia uero habuit
qua faceret deo fieri qui solus
sup ipm erat et per qua oes
que sub ipso erat disponeret crea-
tura Sed p puaritatem iobe
diege corrunt i gerram q de
potentia i impotentia de sapientia
i ignorantia et de diuinorum dele-
ctatione i concupisua carnis de-
pctura qd ut in ipotes

esse et no peccare et ad boni
operatione asurge dicere dno
Sine me nichil potestis facere
De sapientia uero tenet ut
mo istuato plus ei sapientiam
typalia qm diuina et ex ide re-
liat diuinis saporibus i hnat
hns terrenis fetoribus Sic qd
corrunt de diuinis delectationibus
i carnales ut nnt sola carna-
lia concupiscat unde et actu e
ut excecata ratioe iuuuata uo-
luntate memoria ignata sola
pna et fugata bo hoies di-
ligunt et iungunt Et pro tato
homine talit i suis naturalibus
satiato mox est virus sapie-
ntia magna laude dignus ut
da aliquid etia uerbo adhorta-
tio digna uelit pone i pre-
ambulo iacto diu eloqui fu-
dameto ad persiciend qd gestuit
spus sui gratia hntit student
iplosare Quis parit et nos
i huius collacutule exordio
pro impetranda dmi nobis gra-
tiaz matre laus et gie tantor
salute dicetes Ave maria

Spiritu ambulate et desideria
carnis non perficiat prestatis-
simi patres et domini dignitate
statu ordine et sacra preludii
Qu ut nequ catholice sed et
iporu phoz tradit setenne
rebo de qbz loqm cognatos
oportet esse finoes profecto
loge alit vinctuq nostru ut
puato i huius caduca et i semu
uergetur seculi stadio decurreret
ac ei qui pastoreis ampu of-
ficiu uerbo apli psuadet Spiritu
ambulate Illi nepe ut puato
et taqz ppe saluti durayat iu-
ben suffiat etia si delireat
et madata domi iugi medita-
tioe pertractet dicente dno
Qu vis vita ingredi sua ma-
data qd i qd iste uero ut in
publicu exeat sup mote ex-
celsu ascedat ut q ad via sa-
lutis ceteros manuducat necesse
est Np illud sup mote ex-
celsu ascede tu q euangelizas
fron Nsa e qm nnt visum
est facie frs sui Ioseph nisi

adoperit fratres sui minui scilicet
 bey. Ad officium p[ro]m[issi] stat q[uo]d
 scribit beator Chypriano i[nter] Ep[iscopu]m
 ad fortunatu[m] aduersariu[m] nost[rum]
 uero e[st] et host[is] antiquus cu[m]
 quo p[ro]liu[m] gerit[ur] sex ei ferme
 annora[m] milia ia[m] op[er]et[ur] ex quo
 ho[mo] ipe[m] impugnat om[ni]a g[ra]t[ia]
 teptandi et cetera atq[ue] istas
 deinde usu[m] ip[s]o edidit habes
 mille notedi modos v[er]o q[uo]d i[n]
 scripturis Si imparatu[m] milite[m]
 xpi si rube[re] si no[n] solliat[ur] ac
 toto corde vigilare explorat
 amittit nescit fallit ita ut
 deapit imparatu[m] At si quis
 eoru[m] d[omi]ni p[re]cepta custodit
 et christo d[omi]no forit[ur] adheret
 q[uo]d eu[m] steterit v[er]it[as] n[on] e[st]
 q[uo]d christo que co[n]fitem[ur] i[n]vito
 est Sicq[ue] sibi merito dicit[ur]
 Sp[iritu] ambulate et desideria
 carnis no[n] p[er]ficiat[ur] ubi thea
 Pastor aut labor plura h[ab]et
 exigit tuq[ue] e[st] ad paradas
 et corroboradas subdito[rum] me
 tes dei veri ad sp[iritu]ale et ce
 leste certame possit animae
 Par[iter] ei uero dicit Chypriano
 ubi sup[er] e[st] nob[is] q[uo]d p[ro]p[ri]et[is]
 tenet sedes q[uo]d dei plebe[m] clausu
 me uoce[m] erigit nisi credenti
 fide et dicitur deo deuota q[uo]d
 v[er]itate diuina lectio[n]e firmem[ur]
 Quo pacto uobis patru[m] op[er]e
 d[omi]ni co[n]segrate apli v[er]bo dicit[ur]
 Sp[iritu] ambulate Tali i[tem] sp[iritu]
 ut sit dicit petrarca possit
 pollicui ope[m] decretatib[us] con
 siliu[m] dubijs lumen cet[er]a leticia
 mest[us] securitate[m] metuentib[us]
 spes delect[us] salute[m] y eg[re]tis
 requie[m] festis refrigeriu[m] appli
 cit[us] mo[n]strare iter errantib[us]
 subiectare humeros cadentib[us]
 dare dextera[m] prostrat[is] Ep[iscopu]s
 et ei tene locu[m] ap[osto]lo[rum] p[er]suasiu[m]
 e[st] o[mn]ib[us] ip[s]o[rum] sacioru[m] canonu[m]
 testimonia p[ro]p[ri]a di[ct]a i[n] nouo quor[um]
 dignitas et si quadrifaria disa
 sit i[n] ep[iscopu]s Archiep[iscopu]s p[ro]m[issi]ates
 et p[ri]ncipales Ep[iscopu]s tamen
 generale nomen e[st] et hoc ip[s]u[m]
 suu[m] it[er]pretatio[n]e q[uo]d d[omi]ni o[mn]i
 dit dicit[ur] ei Ep[iscopu]s latino ser
 mone quasi sup[er]iorem v[er]o q[uo]d
 qui ep[iscopu]s q[uo]d cu[m] v[er]it[as] d[omi]ni

sabaot[us] i[n] alto residet mores
 et vita respiciat singulo[rum] i[n] alto
 quid veluti i[n] specula collocat[ur]
 ut respiciat dyabolu[m] carner
 mud[us] hereticos falsos fratres
 unde et antistes et p[ro]p[ri]et[is] la
 tino eloq[ui]o nuncupat[ur] Antistes
 q[uo]d o[mn]ia stas q[uo]d p[ro]p[ri]et[is] est
 officiu[m] aduersus lupos assurge
 ne grex domini ip[s]o[rum] exponat[ur]
 de[m]ba lacerat[ur] Et p[ro]p[ri]et[is] q[uo]d
 vita xpi p[ro]p[ri]et[is] esse d[icitur] p[ro]p[ri]et[is]
 sup[er] mare p[er]culi ad patria[m] pa
 radisi Et p[ro]m[issi] ut is reuer
 dista pat[er] et d[omi]n[us] noster co[n]se
 crado ad que[m] m[un]di potissimu[m]
 pro honore ip[s]i[us] e[st] f[aci]o i[n] hac
 sua celesti uocatio[n]e sp[iritu] digna
 ambulet sumope necessarii e[st]
 ut et sum[us] et plebis sibi
 credite p[ro]p[ri]et[is] cura agat ut
 dicit possit videte q[uo]d no[n] m[un]di
 soli laboram[us] Et i[n] 2° suu[m] i[tem]
 per vite scitater et p[ro]p[ri]et[is] per
 op[er]e exhibitione ut sit sum[us]
 officiu[m] suu[m] que i[n] amoe et o[mn]e
 planoe consistit ex[em]plo legisla
 toris co[n]cludat qui n[un]c asce[n]de
 bat i[n] m[un]do q[uo]d ibi gloria d[omi]ni
 cu[m] maiori cerneret libertate
 N[un]c uero destituebat i[n] castra
 ut cu[m] utilitate necessitudo
 p[ro]p[ri]et[is] p[ro]uidet de i[n]m[un]i Nisi cu[m]
 p[ro]p[ri]et[is] ad si Et hoc duo pro t[em]p[or]e
 mat[ur] p[ro]m[issi] itroductio[n]e facite
 resimedo d[omi]ni p[ro]m[issi] ut is p[ro]
 prestatiss[us] sp[iritu] ambulet su
 mope necessarii e[st] ut sum[us]
 p[ro]p[ri]et[is] vite scitater solliat[ur] cura
 agat dicit ei p[ro]p[ri]et[is] l[ic]et p[ro]
 id i[m]possibile existeret ut alios
 milit[um] regat que[m] p[ro]p[ri]et[is] error p[ro]
 uertit h[un]c at scitater formu
 laz p[er]striges beator Greg[orius] i[n]
 pastoralis dicit q[uo]d pastor debet
 esse cogitatio[n]e mudo amone
 p[re]cipuus p[re]c[us] q[uo]d p[ro]p[ri]et[is]
 suspens[us] bene agend[us] p[ro]p[ri]et[is]
 litate foris o[mn]ia deliquen[ti]a
 vicia p[ro]p[ri]et[is] iusticie erecto
 iterio[rum] cura exterior[um] occupa
 tio[n]e no[n] minuens exterior[um]
 p[ro]uiden[ti]a iterio[rum] sollicitudine
 no[n] negliges Sed ut videt[ur]
 sufficere v[er]o d[omi]ni vite cu[m] te
 teris quo

Samuel ppheta dixit singulariter
de quolibet ad omnes pphas certe
videt que elegit qd no sit filius
illi i omni populo pph hie qd
Abimeus ei saul furu superem
nebat vniu pph qd tragus
poluato hie qd dicitur pph pest
alns pectore debet et ore pre
mere ut qd bonoru opoz vltis
tono pph latitudine amplexari
valeat et protege taqz doctor
sanctor et iustior et omni
virtute pphior cathedra qd
episcopalis scilicet eia aut sitos
reapit aut sitos facit Naz cu
Saul vnito esset i rege fert
scriptura sacra testimoniu qd m
silyt i eu sps domi pphat
q et mutato e i viru aliu pph
hieg v Campas qd licet sacu
legus et qui i nere iusticiau
rant domi cu esset pphior am
illio pphat ut iustet pph
ab offio gratia qua demeruerat
accepsit nec nos ea parte ad
miratio teneat habet ei apud
deu nesti quid pphlegi officiu
publiu quo dina potera vir
tutes suas crebro exerce con
siliu sua eia consideratioe
pulsati no facile apede debea
qz ore coru i omibz agitur
actibz qui publici fugiunt m
sterns et ut fimo meo aliqz
culu hic suu effluat abueu
ofideu qd i hac more ipe sa
cerdos ietm dñs iustis cu
passiois sue tpe alapa rece
pisset a suo sacerdote ipe qd
ei dixisset Sic respondes po
pfa Adis pphice dñs nihil
cotumeliose dixit nec qz de
sacerdoti honore detrahit sed
inocentia sua magis ostendens
Si male iqt locuto su testimo
niu pphibe de malo Si aute
bene cur me cedis In actibz
q aploru postq apostolus
cu ei dictu esset Sic mstis
i sacerdote ei maledicdo qm
dno ia cuasipo sacilegi et
mip esse cepisset nec quid
mip de sacilegi honore
et dñs

qñius mane nome ac vmbra
qñda sacerdoti cogitas aplus
nestieba iqt fratres qd pphice
est scriptu est ei pphice pph
tui no maledices Indecito
nomio eq dñs loqr Et homo
quicqz fecerit superbia ut no
audiat sacerdote aut iudice q
cuqz fuerit moriat homo ille
Ad Samuele eia cu a iudice her
neret dñs no te spuerit
sed me Et iteru i ewngelio
cu uos audit me audit et
eu qui me misit et qui uos
reapit me reapit profecto cu
hoc et mltia alia exepia dñs
legis iuxta codicibz quibz sa
cerdotalis auctoritas de dina
dignatioe firmat quales puta
bmo patres scripti eos qui
sacerdotu hostes et contra tatho
lica ecclesia rebelles n pmo
nec domi conuatoe ne futuri
iudici ultioe detinet Sed ne
ut dicit Cyprianus i epila ad Cor
neliu in aliude hereses aborti
fuit aut nata fasmata nisi quid
sacerdoti dei no obtemperat nec
vno i ecclia ad tepus iudex
vne ppl cogitat Qui si scilicet
magisteria dina obtemperaret
vniuersa fratritas Nemo adis
sacerdotu collegiu qm mouet
nemo dissidio vmtat vpi eccl
sia fadet nisi ita aliqz sacri
lege temeritatis ac perditie met
sit ut putet sine dei iudicio fieri
sacerdote cu dñs i ewngelio di
cat None duo passeres asse ve
niut et neut illoru cadit i tra
sine patris voluntate Cu itaqz
ipe dñs testet nec minima fieri
sine dei uoluntate extabit ali
quis suma et magna Aut no
stiet aut pmttente deo i ecclia
eio fieri et sacerdotes epos q
dispesatores eio no de ipio
sententia ordinari hoc profecto
ferte e fide qua viuim no
habe hoc e deo honore non
dare cuius nutu et arbitrio
regi et gubernari oia sumus
et credi et hoc de pmo

Adica secudo ut is pat presta
tissio spu digne ambulet fimo
opere necessarii esse ppli sibi

diuitis comissi / pungle cura agit
 Et hoc quid ante officium videt
 i quatuor consistit i solertia pa-
 scendi i diligencia custodiedi in
 audacia defendendi et i disciplina
 corrigendi p^r p^rmi culibet pa-
 stori di uoce domi pascite oues
 meas Nos ult et p^r p^ret v^o
 pascite qui i uobis e grege
 domi pascite iqua exep^rli edi-
 ficatioe uerbi predicatioe et
 fideli orone Secundu beatu Bern-
 hardu sup carta p^rmo p^r p^ro
 qui curato dicit pascite exep^rlo
 pascite orone pascite uerbo uerbo
 quid ut potes sit exortat in
 omi doctrina sana Ad Titu p^r
 exep^rlo ut qd uerbo predica
 opere impleas Dicit ei beatus
 Jerom^{us} ad fabiola facias et
 sic doceas ne doctrine aucto-
 rassis operibus destruat Et ad
 nepotianu no confundat opera
 p^rmonu tui ut du i ecclesia
 loqueris tacito tibi q^rq^r respo-
 deat an hec que dicas ipse no
 facias causare auaricia e^rq^r lat^r
 p^r sacerdot^{is} go uox ai merte
 cordet orone uero pascite ut
 pro illis quoru tibi cura tra-
 dita e fidelit^r itedas Dicit
 ei beatus Bernhardus i epla
 ad senen ep^rm In h^ris duob^{us}
 madat ubi sit et exep^rli summa
 tui officii ad securitate consue-
 pende itellige Tu tamen si
 sapis iuges et tertiu studiu
 va oronis manet itaq^r tria
 hec exep^rli uerbu et oro ma-
 ior aut horu oro Naz et si
 uox uirtu sit op^r uox to
 et operu efficacia gracia q^r
 oro promeret Ecce solertia pa-
 scendi Sed p^r secundu diligencia
 uidelicet custodiedi dicit
 Custodi uirtu huc qui si lax-
 sus fuerit erit aia tua pro
 aia illius 2° reg^{is} p^ro huc
 q^r dicit beatus Bernhardus i
 p^rmo p^rallegato quicunq^r forte
 mysteri hui^{us} sortiti est at
 cedite uob^{is} et p^rrenoso de-
 posito qd uobis creditu est
 ciuitas e uigilate ad custo-
 dia sp^ris e studete ornatu
 oues i^{us} p^rastu op^ro

ad mores honestados corrigendos
 ut qd utiq^r ad deuore sp^ris p^r
 q^r no cognoscat p^r n^ria^r cu multa
 diligencia discipline resita qd eat
 tertiu obhoc ei apostolo hor-
 tat^r Thimoteu 2° e^ro Augue
 obiecta itepa Augue auersos
 obiecta doales itepa rebelles
 Citu at officii ante hui^{us} d^rni
 esse audacia defendendi ut va-
 prelatu nullu potestate t^reat
 nullu munere deflectat nullu
 adulatione multat quom^o p^r
 defensioe omni xpi se mure
 defensioe atia quicunq^r pericula
 usq^r ad morte opponat Naz i
 laud boni pastoris di ore dm
 bonu pastor dat aia sua pro
 ouib^{us} suis Nos p^r Et p^rato
 uirtu sua b^r Bernhardus ubi d^rni
 sp^ria ad custodia curat op^ro
 est uirtu forti sp^ruali et fideli
 forti ad pulsandas iniurias
 sp^ruali ad dephedendas iniurias
 fideli qui no que sua sunt
 querat qui q^r parato sit sp^r
 p^redi et fignmpedi pro aiab^{us}
 suoru cu ap^rlo 2° cor^{is} 12 ut
 nihil sit qd eu terrore t^rumat
 aut eu a via sp^ris pertrahat
 am ut dicit Chysostom^{us} i epla
 ad corneliu itia Nec custiam
 ultra aut durare aut esse ia
 possit s^r ad hoc uertu e ut
 peritoru bonu minas atq^r in-
 dias p^rmetat nec ideo cedet
 e q^r immat^r aut ideo aduer-
 sario et minor maior e christo
 q^r sibi tantu uedicat i seculo
 ane profecto apud nos debet
 fieri robur immobile et stabilis
 et i^{us} t^rusta ito q^r om^{is} impeto-
 atz iturso s^rli hui^{us} nec itest
 ut dicit id^e doctor unde p^r
 ep^ro aut terror aut periculu
 ueriat qui terrorib^{us} et p^riculis
 uiuit obnoxi et tantu sit de-
 t^ris terrorib^{us} et periculis
 glorioso Ecce patres et domi
 formula queda et taq^r faces
 officii pontificalis descripta no
 quid secundu carne sed secundu
 sp^ritu fortis itaio an p^r re-
 uerena et alloquatioe quid co-
 lena uirtu p^rastu et domi n^ri
 d^rni p^rastu p^rastu p^rastu

uicibus loco thematis posita

In his aut uerbis utique ito
dicitur vos partem optine qui in
uobis debet ostendere quo aliorum
oporteat in domo domini consistere
de electis aut itaque considerate per
exposito nunciat uobis in via
spiritus expectatione attendere
secundo ab opposito carnis hominis uobis
persuasus mortificatione videte
et teras in his oibus indiget
imposita de perseverantiae contum
acione primum notat in dicit in
posito spiritui quod ut dicit apostolus
ad Galatas 5° si spiritu vivimus spiritui
et ambulemus. Secundo trahit ab
eis oppositum caro ei contrariatur
aduersus spiritum ubi thema cuius ois
in membra mortificanda ceteris apostolis
ad Colossenses 3° ut si destruatur corpus
partem ad hoc non. Sed tertium ex
pressum est in dicit amemus ambu
late in hoc eteri more de propheta
hec est via ambulate in ea. De
ut 1° et de illis scriptis animalibus
legitur quod non reuertebatur in am
bularet. Ezechielis primo sic
et apostolus gloriam cursu se
consumasse 2° ad thessalonicenses 2° per
que non nisi laboris ostentia
et operis perseverantia recte desig
nasse patet spiritui ambulate preterea
quod animalis homo non percipit
ea que spiritus sunt spiritualis uero
cuncta diuiduat ex 1° corinthios 2° Et
apostolus querit se vide in membris
corporis sui alia lege repu
gnante legi mentis sue et suspi
rans clamat Infelix ego homo
quod me liberabit de corpore mort
ali. Ad hoc 1° corinthios spiritui
ambulate. Adhuc quoniam caro et
sanguis regni dei non posside
bunt ne ad 1° corinthios 15° Spiritui ambu
late quod qui spiritu dei agitur huius
filius dei sit ad hoc 1° corinthios. Et
omnibus aliis subductionum me
bris breuitas amore in regno
breuitas prime tria pro finali huius
allocutionis resumenda. Et quid
via spiritus describitur brevis brevis
in quibusdam suis dicit dicit. Sicut
qui carne ambulat quod omer
in latitudine in eo vivit quo

170
molestias carnis effugiat de po
mo in hac via spiritus gradus
duo sunt superior et inferior in
feriori gradu ambulat homo quando
reversus ad cor in affectiones
suas sollicitus esse reprobatur
quod utrum contrarium cognoscit
In hoc gradu sacrificium deo in
tribulatio spiritus et cordis humilitas
per operationem offert de hoc spiritu
ad superiorem ascedens incipit cog
itare beneficia dei et contrariis ad
gratum amorem offert deo per
devotionem sacrificium sacrificium
laudis. In utroque gradu videt
christum et in primo quid crucifixum
et in secundo gloria et honore
coronatum. Hec Bernhardus quod
fit ut ad hac viam spiritus duobus
pens promouemur secundum eum
in primo finem de aduetu domini
agnoscere videlicet et devotione
leuat quippe devotionis ala sed
sola non sufficit sunt necesse est
qui tantum una ambulare ostendit
et quo magis attollit peris
collidit zelo ei absque facina
quo uehementia trahit eo grauius
corruit ubi uero intelligentia
caritas agnitione deus pro co
mittat uolat et ambulat spiritui
secundum qui eundem modum sicut uolat
sine fine qui uolat ceteritate
adherendo ei qui sepe et bre
est sepe et nos esse et beate
esse poterat adherendo aut di
per non solum per cognitionem sed
etiam per amorem et hanc viam spiritus
Nam adherendo ueritati per cog
nitionem sed ab illa defluendo
per amorem amando videlicet pro
illa ueritate homo ueritatem filius
factus est propheta teste Et quod in
quibus gratia ostendere ueritatem
quod uero iustis quoniam potestatem
subtrahi et ipsam cognitionem
Itaque appetit ueritatem est appetit
ueritatem et ex hac ceteritate de
scendit quod plenius pro eo quod est
amamus uel reprobamus quod non est
Et iterum querentibus nobis quid
est homo respondet propheta quod
innotuit ei dicit Itaque si noti
cia dei cassa est ut homo aliq
sit cognitione ignorantia dei sit
quod nihil sit et hoc de primo

Adica secundo i uerbis pmissis
abopposito pphasa esse carnis
mortificatione manifesta fuit ac
opera carnis dicit apd que fuit
formatio inuidiaa luxuria ppo
lotu feruor afeantes emula
tiones ipse et huius oportz pph
ito secus beati cyprani i epla
ad uigiles Nos qui carnis esse
caris quo xpus ambulauit et
ambulae nos oportet nos domare carne
calcate mud et uoluptates
corporis declinantes caueamus
nichilominus seculi uanitate totu
nimiru qd a pia uite et di
simplie abstrahit filios huius mudi
totu qd exerceat iteri suos dei
i hys duobz consistit secus No
hanc albate mox qm i li
bello de scala celi hec go pia
domade carnis hec illi fuit
latera stale celestis qd itne
utut et gratie gradus firmit
uerat Est ei uide hoies mud
gloria sperantes fauores cal
tates pli no desiderantes hu
manu die sed no adeo fortes
itollerantia corporalis molestie
no adeo tenaces mollia non
adeo carnis illecebras stupentes
quid istos dixerit nisi lato
vnu no tenere stale celestis
Porro ym tatu lateri imedo
piculosi nimis afeusus et tunc
pior si pichitat qui cia car
nez uidet magis qm oportet
ipsum licet mud respuat
gloria nec totumelus moue
atur profecto longe horu
filio piculu et multo magis
reperabile malu si quis forte
licet castigas corpus suu et
no paritens eis affectu inie
mat tamen mino resistens
glorie desiderio mino paces
curari mino puritat et
solide humilitat habes mino
inimicus a seculi uanitate Sane
ubi stabilieris et firmaueris
i corde tuo et asperuare corpo
ralis abstineat ac laboris am
plecti et omni uilipate et ex
tremitate esse cetera bona et
latera stale celestis secus btm
Bernhard Secure ia here go
exerit finalis ut totu quod

mudo et carum subtrahis studio
pretat impedas obliu que retro
fuit et extensus i anteriora ut
astensioibz disposit de uirtute
profanas i uirtute ut uide deu
deoru i syon merearis et hec
pia mortificatione carnis

Postremo addidi i tercio diui
sioris mebro de pseueracie bono
de hac etei uirtute qd pcedat
laudis modicu uidet qm teste
euangelio hec sola per uirtutes
coronat prorsus absq pseue
racia nec qui pugnat victoria
nec palma victor coseq hec
teste bto bernhardo i epla ad
Nanien epm vigor e uirtu
ututu consumatio nutritu ad
meritu mediatu ad pmi
soror e patientie astane filia
amica patris amigatu modu
ynanimitat uiculu pugnulu
scitatu tolle perseueracia n
obsequi mercede hec nec bene
ficiu gratia n laud fortitudo
Si cautela sapson Si salomons
denoas pseueracia retinisset
n is enenaret sapientia nec
ille uirtu hec go sume bene
stat iigne hat totu probi
tat ymca fida qz custode cu
stodiu firmit opto hec bnd
Adhuc ei i seculo sumo adhuc
i aie constituti de uita nostra
cotidie dimittam pda opera
est ut po imia ad itemeta qz
ueniat paru e aduisti aliqd
potuisse plus e qd adepto es
posse suare sic et fides n sal
uatoris no accepta sed custo
dita uiuificat nec stat cose
tuo sed consumatio homer deo
suat dux hec magisterio suo
docuit dices ecce sano facto
es ia noli peccare ne q deterio
tibi fiat
In hac fine dicit beatus Cy
prano i ep ad rogacianu
hortam uos ut qui aduiculu
yma agressioe uicist gloriu
uestra forti et pseueran uirtute
teneat Et id i epla ad noua
tiana Iosepho exordiu e glorie
no meritu ia corone nec pfiat
lau

Sic saluus erit. Atque ante fine fuerit. qm e qd ad fastigiu fa lunt ostendit. no timo quo ia culms summa teneat. s videte qd patres et domi qm pultra horu triu que vtriusq deducta fut gnepio ubi videlicet spms imperat et pncipat. quo ad ym aio paret et subitit qm ad se cnd et her oia que vltut igne pferunt pseuerantie bono claudu quo ad terram Et qntu her con gnat potntia qntu ue fulge debeat i her prestatissio pre nro cofectado sntueam par per quid sibi velit her que est tradeda fut a dno cofectatore. Higa seu ornamenta Et qd ult gma sacerdotu ornamenta xpi pontifices sapiente apparatib i lege diuina videlicet Exodi 29 et leuitici ymo fudas fut redi mmi puta Sandalis dalmatica toli ifula aroteg amulo et ba cillo per que higa ad predicta tria ornamenta se obligat domi pontifices signo et facto secud hichardu Tremoneser epm i sua edicoe de msteris mste upota auro fua Sandalia qe pedibz imponit. ducit ut is pat prestatissio digtate hant que sibi deo largiente impoit no honori sed honori no qen sed labori deputas no det otis suis sopnu nec dormitet pal pebre eis ut di puz ymo sed costat ager festine disturrat istado predicta noi oportue et importue re ad thio e oportue uolento importue nolento dalmatica monet eu ad vita sita et imaculata ut carnez sua transfigat cu ymns et con cupiscentis ad hal ymo fole uo qd secud predictu doctore fieri debet expurpura auro et iact ito et portat ad recordatione pli monet eu ut vigeat auro sapie iactio spualis dnt itel ligene purpura panone radiet doctne ueritate consistet vtutu gemis et pli sui memoria sy habeat intra duobz cornibz erecta desigt ut itapite utriusq testametu teneat de cura the

celestia et uetera dominado etna supplicia Quotere inuit ut opa sua vtiosa a laude huana te gat Amulu uo portat qz etia i sposa accepit ut et y illa du necesse fuerit vltu aia sua pone no recuset Baculo qui superio e reuus et deorsu acuto designat ut mites leu ad penitentia attbat et rebel les y itreparatione aspere pugnat et potestate sua hereticos ab omli potet arceat et expellat palu q ultra pmissa et ornamenti archiepiscopale de corpore bti petri supru quo epia plemor offia plas desigt de usipa Nisi qd et instruit qnto maior est oibz tanto sit huilior postremo cum ante archiepm defert ut icorpore viatoru feres morti ficatione cuiusqz cuiusqz dnm proadepse corone celest perat inntet et sep christu pre oculis i suis agend qteplet qd ei ut dicit xpm sup leuiticu pontifex agit doctrina est Sic itaq pat et dno nost vigilet sic opera impedit sic pseueret qz cu ceteris dms presulibz cuqz ouibz suis sero iudicu adueniete feligt itret ouile etne qet qd nob qcedat christo dno per secula benedi ctus Ame

Collatio i Smodo

Du cogitare qualis qbzqz ubi i hac tris qualitate hac sita regregatione congrue alloqui possit. At fmo meo materie subiecte qntu exalto cotessu e coformis foret materie iqm fle bili et misetade que peccat hom exigendo ita dei effusa inationes patet denugat ore rebat abu qd scribit luce 20 et lectu e i curiet solemitat com Potatu e seueredi re Secud beatu Bernhard fmo septio de aduetu Generalis e huano generi miseria triplex quot qd ei de qm i regione

umbre mortis infirmitate cor-
 nis i loco temptationis si diliget
 attedio triplici hoc itomodo
 miserabiliter laborat na et fa-
 ciles sumus ad seductos debiles
 ad operas et fragiles ad resistere
 Si ei discernere uoluerit iter
 boni et mali decipimur si tem-
 ptamur facere bonum et iustum deficiamus
 si conamur resistere malo decimur
 et superamur ad eo quod et si i nobis
 liberum uigeat arbitrium et ad opus
 iniquitatis nobis sufficit ad bonum
 tamen assurgere non possimus nisi a
 gratia pueri et aduerti Deus ei
 loquitur sine me nichil potest fieri
 et ita nec surge ad bonum nec
 stare i bono aut facere bonum pos-
 sumus sine ipso propter quod apostolus
 docet et sancti patres testantur
 ab ipso principium facere non solum ser-
 monis sed et uitae et operis
 ut ora nostra ex ipso principium et i
 ipso fiat Ad hoc per aliquem san-
 cta laborat qui sibi non inuenit
 antiquos neque priores ingenis
 floruisse et studio profecisse
 celebris apud omnes et optimo
 ad res ei natura fere uisum preben-
 siles studio et exercitacione
 eius via fecit ingenium nam modum
 dimissi sunt res suas regulis
 subiecerunt ne uarias struunt
 sunt causas et uisitat opus
 fice defecit quodammodo sunt oculis
 ostentati sed quod i humanis uisibus
 inueniunt redierunt quod bellum
 gratie dei de vigore rationis con-
 fructes et ideo deieci sunt dum
 alleuaretur et diceret se sapie-
 tes stulti facti sunt et obscurati
 est illis cor eorum hoc i polix
 di c i v. Albugine quod superbis
 deus resistit et humilibus dat
 gratia sua quia per v. In
 figura huius legatur 2i regum 19
 quod helis dixerat dñs egredere
 et sta i monte coram dño et ecce
 dñs transiit et spiritus gradis et
 fortis subites motus et tunc
 res petras ante dñm et non i
 spiritu dñs et post spiritum amo-
 tio et non i amotione dñs et
 post amotionem ignis et non i
 igne dñs et post ignem sibilus
 aure tenuis et ibi dñs ibi ei
 reuelatum est hoc et dñs non est

i spiritu superbie non i amotione man-
 enae aut i igne cupiditatis
 sue carnalis concupiscentie sed i
 sibilis aure tenuis i iustitiae
 humilis et pacate consuetudine Ea pro-
 ut exposita omni uanitate huius
 actus stabilimentum sit ipse qui al-
 pha et omega cognominatur i humilitate
 mentis nostre matris omnis gratie primigenie
 salutem dicitur Ave maria etc

Vocatum est super Genete impiorum
 rabie que iusto dei iudicio per-
 mittente reprobis custodiamur
 tatis et fidei catholice reprobis
 ostis undique circumstrepit pro-
 cellarum turbis considerati
 quod aliud mente tractas nisi
 doled occidit quod tanto amariore
 ista pugna dolor aculeo quanto
 ymaginosa ex his malis reprobis
 luce discipula formidat euertere
 et eo amplius quo impiorum fre-
 mitus animus se extendit ita
 ut non sit locus ubi dolor et
 periculi materia non subesset
 Si namque istud ad orientem unde
 fons luminis uenit ecce oriens
 nobis occasus minatur ubi austrum
 metus obtutu spargit ecce austrum
 grauius et magnius et quod ex ipso
 fons sustinebit illum Si ad aquilonem
 et quod refrigerium ubi primus
 angelus sede sibi ponit et esse
 equalis altissimo posuit Si uero
 ad occidentem uidete nebula quae
 agunt tota terra undique pestes
 undique hostes undique pericula
 i multis locis strages In orbem
 pene isidie et multiplicitas lamenta
 Si eadem ad utranque nos affri-
 timus ecce mater sita ecclesia misse
 rabilibus offensa gemitibus af-
 flicta pressuris sic patris con-
 gentibus exposita est casu et
 ruine ut filii et fideles eius
 filialis dilectionis obliti rupto
 quod fidei fede iungunt impietate
 quod matre ita ut i ecclesias et
 clerum non solum hostilis uerum et
 domesticum murro defeciat
 clamat ergo precabor orat la-
 tims fletu pulsatur si forte sit
 qui eius purgatur iuribus Si appa-
 reat autem deus in ore eius
 et in manu eius

potestas secularis omnis anima eius
preuenit ea imo qui ipam defen-
deri officium suscepit facti videtur
esse una secunda variamur pphete
tremor primo Et horum utique malorum
causa potissima est vita clericorum
scandalosa secundum S. Augustinum in libro de vita christiana ut patet
est clarius epistola dicens hoc in
malis crebescit S. Gregorius in
Romana ecclesia omni matet et magna
existens volens super iterum et
facili ab utero oportuno remedio
prode et sic hoc tpe vocat et
uocare disposuit hodie filios
fideles peruenit hereticos per-
nantes istos quos ut conuerti fa-
ciat omnes qui diligunt ea illos
uero qui astu hostis quicquid de
cepi et insensu reprobi dati
i morte decurrunt uocat ut de
sero luce tenebrarum ad lumen
fidei catholice reuertantur et uni-
tati ecclesie dei incorporentur quoniam
per hoc uocatum est quibus ad-
iuncte collecte videtur magis S. Augustinus
in modum aucte et in primis
congregari per tua primo per
statum cleri reformatione S. Gregorius
per etiam ad ueritatem fidei
reductionem Tercio per exalta-
tione secularis potestatis ad
fidei defensionem Sic quod uocatum
est ut per reformetur S. Augustinus redu-
cat Tercio a sompno negligencie
exaltet Tunc tria omnia am-
plius disioce resumendo eam dicit
primo S. Augustinus in modum plerumque in primis
congregari per statum cleri reformationem
licet et in primis fidelium natura sit
quisque honesta ut quod nolo pre-
cipue tamen splendescit de istatu
clericorum quos quoniam imperitum vel
quis laicorum sibi propositos aspiciat
solet pro qualitate morum imitari
per deducit beatus Gregorius tra-
ctans illud an. v. v. quod saluator
i die palmarum iherusalem uenies primo
ittrauit i templum ubi sit iquit
hoc erat hoc ut ingressus ad infima
ciuitate sananda primum ad origines
languoris itederet Na sic de
templo omne bonum sic et oculus malum
procedit quicquid modum medico
quando primum ingreditur ad infimum
de stomacho eius itrogat et eu-
ponit se inuat et si stomachus

est Si autem dissipatum fuit totum
corpus infirmum erit Ita si sac-
dotum integritas fuerit tota ecclesia
florebit Si autem corrupta fuerit
omnis fides est marada Et paulo
plus igitur quicquid modum du videtur
labore pallere folios marada uel
lignum quod aliqua culpa sit ita radice
ita cum uideris plerumque disciplinatum
et irreligiosum sine dubio cognosce
quod sacerdotum non est sanum Hec est
hoc autem contingit tripliciter uidelicet
negligendo debita correctionem
scandalizando per debita amorem
seducto per pestiferam suasionem
primum faciunt pigri et mercenarii
Secundum mali operarii Tercium
luxi et falsarii quoniam neglecto
res sibi corruptores corrupto-
res Tercium subuersores illi non
sanat nec malum impediunt isti
infirmitatem et bonis obice ponunt
sed ultimum durate mortificant
et bona subvertunt Quod primo
quod mercenarii et neglectores
peccat quoniam occasione prebet
negligendo debita correctionem
De quibus S. Iohannes per mercenarios
videt luxum uenere et fugit
quod mercenarius est Est autem mer-
cenarius ut ait Gregorius omelia
eumque primum Tunc luxum animarum
non querit tremis comodis inhat
placens honore gaudet talibus
luxibus pascat inmensa sibi ab
hominibus reuerencia letatur Ille
ergo uidet luxum uenere et
fugit luxum uenit quando per se
ad malorum bonum tribulant
Sed mercenarius fugit quoniam ut ipse
petit et comodum suum habeat
Alios tribulari permittit fugit
unquam ita remote quantum distat
tribulatio a quiete et ut ma-
ni tunc mercenarius saltem non
prius fugeret quia luxum uenere
videret Sed pro dolor ad flatum
uerbi ad aure somni non solas
cuilibet tyranni minas multi
fugit fuit igitur ut ait beatus
Gregorius non mutado locum sed se
trahendo subsidium fugit quia
iustitia uidet et tacet fugit
eaa deliquendo iustitia ne perdat
pecuniam Contra quos exila-
mat propheta Ezechielis scilicet
Non accedat exaduso neque

opposuistis uos muru pro domo
domi odici secudo p[ro]p[ri]a stada
luzan y idebita cleruoru amor
Si ei corrupit bonos mores
colloca p[ro]p[ri]a p[er] cor p[ro] qd facit
exempla pessia et vita scandalosa
tu dicit Aug[ustinus] i libro de pasto
rib[us] ois qui male agit i con
spectu eoru q[ui]b[us] p[ro]posito est
inquatu i ip[s]o e[st] eu aquo attedu
opidit unde ait v[er]o dicit
duz eos estis sal terre q[ui] si
sal euauerit i quo saliet
Quid est sal q[ui]s m[un]di ecclesia
stia et rectores quoru p[ro]p[ri]a
et vita bona cōdiedi sūt ois
cristiam ne vicijs forde pu
trestat et feteat Sed hoc sal
m[un]di tēporib[us] seu m[un]dis ena
nunt et ideo ifatuatu e[st] ut
uel cōdure ul a corrupcioe pre
seruare nō ualeat Quid e[st]
cleria ut ait adā p[ro]femen
sūt effectū crudeles affatu me
daces habitu seculares gestu
icopositi vita luxuriosi actu
impy et subsanatio scilicet
noie derogat discipline ita ut
ia sit sacerdos q[ui] p[ro]p[ri]is o[ra]t
quarto Sane corrupit se m[un]di
tuo clero et populus Qu ei
cleria videtes aliqua vamtate
malicia ul ingtate oformat
se laic[us] et dicit se hoies nec
posse resistē illi cōtuo videtes
ab istis credit sibi hec lice
unde Gilbertus sup[er] catia fāt
est iqt sacerdos sit p[ro]p[ri]us ut
lucan[us] p[ro]p[ri]s sit sacerdos fiat
m[un]do se cleria oformat et qui
i m[un]do sūt errore suu nō sāt
uersute et m[un]dis verecūde tu
ent[ur] exēplo mutuis se ad vi
cia apt iformat aut fouent
exēplis pastores et p[ro]p[ri]i se
culares et religiosi promp[er]
aria plena sūt hui[us] euictana
ex hoc i illud aut turpis aut
teyde oufatiois spiritui pesti
lete hec ille Nos[ter] at hac
salis ifatuacione ex duob[us] fi
gms cognosce p[ri]mo quid ex
p[ro]p[ri]i fetoie Si ei melior con
dure p[ro]p[ri]i melior utiq[ue] ex
eis p[re]dēt odor stennae me

sed quos y malu exēplu fetere
fecit regim[us] fene fetoie eoru
et omē malu de nob[is] h[ab]et
Infecit eoru p[ro]p[ri]et[ur] et de ca
daucribo eoru astedet fetor
et thabesket mōtes a sanguine
eoru Interfecti p[ro]p[ri]et[ur] du
a p[re]lat[is] de morte aiariū mēbil
aiat[ur] fetor de cadaucribo
eoru astedit et mōtes thabe
sūt q[ui]do subditoz malicia
eia p[ro]positos ifiat et cofudit
ut ta i p[ro]p[ri]a q[ui] i illoru salute
p[ro]curada deficiat Secudo co
gnosca ifatuacioe hui[us] salis
ex eis oulacioe unde ait v[er]o
Ad mēbilu ualeat sal ifatuatu
m[un]di ut cōpuler[et] ab hoib[us] et
videte hac cōfultacione quia
ta multu repleti sum[us] de
spetioe q[ui] facti sum[us] i obpro
briu et i perissu p[ro]p[ri]o obpro
briu habudando et despectio
superbis iuxta dictu p[ro]phete
ps[almus] 122[us] Sup[er] quo dicit Greg[orius]
hazaren[us] i libro de vita urbana
Qu h[ab]et qui honesti ul religiosi
videt[ur] i plebe adu[er]s[us] que p[ro]p[ri]a
de sacerdotib[us] ul m[un]istris dei q[ui]
p[ro]p[ri]abile qd uel rep[re]sēibile ab
hoib[us] qui supra dorsu nostru
fabricat audient exēcrabilio
qd imat accipit et qd ia de
vno crediderit illud de oib[us]
fecit ita ut facti sum[us] teatru
i ecclia et abiecti hoib[us] p[ro]p[ri]o
tey et i omi loco i plateis
et tabernis i cōmuni et cōa
lis eia usq[ue] ad ip[s]a stennā
qd ai lacrimis dico deducim[us] et
ab impudiciss[is] et turpissimis
et h[ab]itudinib[us] eadem hec i
Et ob hoc cleria sumope attede
debet ne sit alijs laicis ofessio
et petra scandalu et occasio pec
cadi q[ui] ut dicit beator Greg[orius]
i regestro tot mortib[us] digni
sūt quot p[ro]p[ri]o exēpla ad
subditos transmittit ob hoc ei
ut notat No An i cleria de fecit
i capite signu regim[us] et sup[er] no
mē p[ro]fiteri videt[ur] d[omi]ni mi
steriu sua q[ui] totura testificari
se ei

metes simplicium et quorum corda
 sanctat. Si eos derelictos in
 officio viderit luxuria sedari so
 resibus causis et nequitiis secularibus
 plusquam dimis mysteriis occupari
 Seruare ea pro. Nam non sit her
 turpis mutatio studiorum ut qui
 sacris meditationibus deuotius oroi
 bus deberet dei benedictionem et
 ipsius mysteria inquirere celos ac
 dei affectu penetrare mente quod
 signas mansiones inquit reuol
 uere salutare apostolos. Quod
 prophetarum contemplari. Martiri
 admirari triumphos. stupere pul
 crimos ordines angelorum. nunc
 omnia huiusmodi non ueretur ma
 cipare se turpi seruituti a sa
 thana maxillari. ad obediendum
 i toto carni ad satisfaciendum gulae
 et ueteri sensui sequi intellectum
 postergare. Quis igitur ex quo a quo
 non deducit oculi heretici uideant
 qualiter cum Nema se continebat
 a gemma cernendo quod obscuratum
 aurum mutatum est color optimus
 dispersi sunt per uaria uiciorum
 studia lapides sanctuarii in capite
 omni platearum. heuera quia si ego
 et attitum deseruit ira dei in nos
 cum terra deserta monasteria
 et templa sancta bona spiritualia
 huiusmodi alii deuorat et desolantur
 qui in uastitate hostili ut iusto
 dei iudicio puniat. derici in quo
 deliquerunt. Subiit tunc po
 pulum dei scandalizari per pestifera
 clericorum suasionem. huiusmodi ei dixit
 mortificat et bona subitit
 De quibus. Ezechiel 20. Increduli
 et subversores sunt tecum. hoc autem
 olim fuit officium hereticorum
 quemadmodum et nunc est. Sed heretici
 facti est etiam in operibus multorum
 qui fideles autumnat. dicitur
 prophetam. Isaie 66. v. 17. v. 18. v. 19. v. 20. v. 21. v. 22. v. 23. v. 24. v. 25. v. 26. v. 27. v. 28. v. 29. v. 30. v. 31. v. 32. v. 33. v. 34. v. 35. v. 36. v. 37. v. 38. v. 39. v. 40. v. 41. v. 42. v. 43. v. 44. v. 45. v. 46. v. 47. v. 48. v. 49. v. 50. v. 51. v. 52. v. 53. v. 54. v. 55. v. 56. v. 57. v. 58. v. 59. v. 60. v. 61. v. 62. v. 63. v. 64. v. 65. v. 66. v. 67. v. 68. v. 69. v. 70. v. 71. v. 72. v. 73. v. 74. v. 75. v. 76. v. 77. v. 78. v. 79. v. 80. v. 81. v. 82. v. 83. v. 84. v. 85. v. 86. v. 87. v. 88. v. 89. v. 90. v. 91. v. 92. v. 93. v. 94. v. 95. v. 96. v. 97. v. 98. v. 99. v. 100. v. 101. v. 102. v. 103. v. 104. v. 105. v. 106. v. 107. v. 108. v. 109. v. 110. v. 111. v. 112. v. 113. v. 114. v. 115. v. 116. v. 117. v. 118. v. 119. v. 120. v. 121. v. 122. v. 123. v. 124. v. 125. v. 126. v. 127. v. 128. v. 129. v. 130. v. 131. v. 132. v. 133. v. 134. v. 135. v. 136. v. 137. v. 138. v. 139. v. 140. v. 141. v. 142. v. 143. v. 144. v. 145. v. 146. v. 147. v. 148. v. 149. v. 150. v. 151. v. 152. v. 153. v. 154. v. 155. v. 156. v. 157. v. 158. v. 159. v. 160. v. 161. v. 162. v. 163. v. 164. v. 165. v. 166. v. 167. v. 168. v. 169. v. 170. v. 171. v. 172. v. 173. v. 174. v. 175. v. 176. v. 177. v. 178. v. 179. v. 180. v. 181. v. 182. v. 183. v. 184. v. 185. v. 186. v. 187. v. 188. v. 189. v. 190. v. 191. v. 192. v. 193. v. 194. v. 195. v. 196. v. 197. v. 198. v. 199. v. 200. v. 201. v. 202. v. 203. v. 204. v. 205. v. 206. v. 207. v. 208. v. 209. v. 210. v. 211. v. 212. v. 213. v. 214. v. 215. v. 216. v. 217. v. 218. v. 219. v. 220. v. 221. v. 222. v. 223. v. 224. v. 225. v. 226. v. 227. v. 228. v. 229. v. 230. v. 231. v. 232. v. 233. v. 234. v. 235. v. 236. v. 237. v. 238. v. 239. v. 240. v. 241. v. 242. v. 243. v. 244. v. 245. v. 246. v. 247. v. 248. v. 249. v. 250. v. 251. v. 252. v. 253. v. 254. v. 255. v. 256. v. 257. v. 258. v. 259. v. 260. v. 261. v. 262. v. 263. v. 264. v. 265. v. 266. v. 267. v. 268. v. 269. v. 270. v. 271. v. 272. v. 273. v. 274. v. 275. v. 276. v. 277. v. 278. v. 279. v. 280. v. 281. v. 282. v. 283. v. 284. v. 285. v. 286. v. 287. v. 288. v. 289. v. 290. v. 291. v. 292. v. 293. v. 294. v. 295. v. 296. v. 297. v. 298. v. 299. v. 300. v. 301. v. 302. v. 303. v. 304. v. 305. v. 306. v. 307. v. 308. v. 309. v. 310. v. 311. v. 312. v. 313. v. 314. v. 315. v. 316. v. 317. v. 318. v. 319. v. 320. v. 321. v. 322. v. 323. v. 324. v. 325. v. 326. v. 327. v. 328. v. 329. v. 330. v. 331. v. 332. v. 333. v. 334. v. 335. v. 336. v. 337. v. 338. v. 339. v. 340. v. 341. v. 342. v. 343. v. 344. v. 345. v. 346. v. 347. v. 348. v. 349. v. 350. v. 351. v. 352. v. 353. v. 354. v. 355. v. 356. v. 357. v. 358. v. 359. v. 360. v. 361. v. 362. v. 363. v. 364. v. 365. v. 366. v. 367. v. 368. v. 369. v. 370. v. 371. v. 372. v. 373. v. 374. v. 375. v. 376. v. 377. v. 378. v. 379. v. 380. v. 381. v. 382. v. 383. v. 384. v. 385. v. 386. v. 387. v. 388. v. 389. v. 390. v. 391. v. 392. v. 393. v. 394. v. 395. v. 396. v. 397. v. 398. v. 399. v. 400. v. 401. v. 402. v. 403. v. 404. v. 405. v. 406. v. 407. v. 408. v. 409. v. 410. v. 411. v. 412. v. 413. v. 414. v. 415. v. 416. v. 417. v. 418. v. 419. v. 420. v. 421. v. 422. v. 423. v. 424. v. 425. v. 426. v. 427. v. 428. v. 429. v. 430. v. 431. v. 432. v. 433. v. 434. v. 435. v. 436. v. 437. v. 438. v. 439. v. 440. v. 441. v. 442. v. 443. v. 444. v. 445. v. 446. v. 447. v. 448. v. 449. v. 450. v. 451. v. 452. v. 453. v. 454. v. 455. v. 456. v. 457. v. 458. v. 459. v. 460. v. 461. v. 462. v. 463. v. 464. v. 465. v. 466. v. 467. v. 468. v. 469. v. 470. v. 471. v. 472. v. 473. v. 474. v. 475. v. 476. v. 477. v. 478. v. 479. v. 480. v. 481. v. 482. v. 483. v. 484. v. 485. v. 486. v. 487. v. 488. v. 489. v. 490. v. 491. v. 492. v. 493. v. 494. v. 495. v. 496. v. 497. v. 498. v. 499. v. 500. v. 501. v. 502. v. 503. v. 504. v. 505. v. 506. v. 507. v. 508. v. 509. v. 510. v. 511. v. 512. v. 513. v. 514. v. 515. v. 516. v. 517. v. 518. v. 519. v. 520. v. 521. v. 522. v. 523. v. 524. v. 525. v. 526. v. 527. v. 528. v. 529. v. 530. v. 531. v. 532. v. 533. v. 534. v. 535. v. 536. v. 537. v. 538. v. 539. v. 540. v. 541. v. 542. v. 543. v. 544. v. 545. v. 546. v. 547. v. 548. v. 549. v. 550. v. 551. v. 552. v. 553. v. 554. v. 555. v. 556. v. 557. v. 558. v. 559. v. 560. v. 561. v. 562. v. 563. v. 564. v. 565. v. 566. v. 567. v. 568. v. 569. v. 570. v. 571. v. 572. v. 573. v. 574. v. 575. v. 576. v. 577. v. 578. v. 579. v. 580. v. 581. v. 582. v. 583. v. 584. v. 585. v. 586. v. 587. v. 588. v. 589. v. 590. v. 591. v. 592. v. 593. v. 594. v. 595. v. 596. v. 597. v. 598. v. 599. v. 600. v. 601. v. 602. v. 603. v. 604. v. 605. v. 606. v. 607. v. 608. v. 609. v. 610. v. 611. v. 612. v. 613. v. 614. v. 615. v. 616. v. 617. v. 618. v. 619. v. 620. v. 621. v. 622. v. 623. v. 624. v. 625. v. 626. v. 627. v. 628. v. 629. v. 630. v. 631. v. 632. v. 633. v. 634. v. 635. v. 636. v. 637. v. 638. v. 639. v. 640. v. 641. v. 642. v. 643. v. 644. v. 645. v. 646. v. 647. v. 648. v. 649. v. 650. v. 651. v. 652. v. 653. v. 654. v. 655. v. 656. v. 657. v. 658. v. 659. v. 660. v. 661. v. 662. v. 663. v. 664. v. 665. v. 666. v. 667. v. 668. v. 669. v. 670. v. 671. v. 672. v. 673. v. 674. v. 675. v. 676. v. 677. v. 678. v. 679. v. 680. v. 681. v. 682. v. 683. v. 684. v. 685. v. 686. v. 687. v. 688. v. 689. v. 690. v. 691. v. 692. v. 693. v. 694. v. 695. v. 696. v. 697. v. 698. v. 699. v. 700. v. 701. v. 702. v. 703. v. 704. v. 705. v. 706. v. 707. v. 708. v. 709. v. 710. v. 711. v. 712. v. 713. v. 714. v. 715. v. 716. v. 717. v. 718. v. 719. v. 720. v. 721. v. 722. v. 723. v. 724. v. 725. v. 726. v. 727. v. 728. v. 729. v. 730. v. 731. v. 732. v. 733. v. 734. v. 735. v. 736. v. 737. v. 738. v. 739. v. 740. v. 741. v. 742. v. 743. v. 744. v. 745. v. 746. v. 747. v. 748. v. 749. v. 750. v. 751. v. 752. v. 753. v. 754. v. 755. v. 756. v. 757. v. 758. v. 759. v. 760. v. 761. v. 762. v. 763. v. 764. v. 765. v. 766. v. 767. v. 768. v. 769. v. 770. v. 771. v. 772. v. 773. v. 774. v. 775. v. 776. v. 777. v. 778. v. 779. v. 780. v. 781. v. 782. v. 783. v. 784. v. 785. v. 786. v. 787. v. 788. v. 789. v. 790. v. 791. v. 792. v. 793. v. 794. v. 795. v. 796. v. 797. v. 798. v. 799. v. 800. v. 801. v. 802. v. 803. v. 804. v. 805. v. 806. v. 807. v. 808. v. 809. v. 810. v. 811. v. 812. v. 813. v. 814. v. 815. v. 816. v. 817. v. 818. v. 819. v. 820. v. 821. v. 822. v. 823. v. 824. v. 825. v. 826. v. 827. v. 828. v. 829. v. 830. v. 831. v. 832. v. 833. v. 834. v. 835. v. 836. v. 837. v. 838. v. 839. v. 840. v. 841. v. 842. v. 843. v. 844. v. 845. v. 846. v. 847. v. 848. v. 849. v. 850. v. 851. v. 852. v. 853. v. 854. v. 855. v. 856. v. 857. v. 858. v. 859. v. 860. v. 861. v. 862. v. 863. v. 864. v. 865. v. 866. v. 867. v. 868. v. 869. v. 870. v. 871. v. 872. v. 873. v. 874. v. 875. v. 876. v. 877. v. 878. v. 879. v. 880. v. 881. v. 882. v. 883. v. 884. v. 885. v. 886. v. 887. v. 888. v. 889. v. 890. v. 891. v. 892. v. 893. v. 894. v. 895. v. 896. v. 897. v. 898. v. 899. v. 900. v. 901. v. 902. v. 903. v. 904. v. 905. v. 906. v. 907. v. 908. v. 909. v. 910. v. 911. v. 912. v. 913. v. 914. v. 915. v. 916. v. 917. v. 918. v. 919. v. 920. v. 921. v. 922. v. 923. v. 924. v. 925. v. 926. v. 927. v. 928. v. 929. v. 930. v. 931. v. 932. v. 933. v. 934. v. 935. v. 936. v. 937. v. 938. v. 939. v. 940. v. 941. v. 942. v. 943. v. 944. v. 945. v. 946. v. 947. v. 948. v. 949. v. 950. v. 951. v. 952. v. 953. v. 954. v. 955. v. 956. v. 957. v. 958. v. 959. v. 960. v. 961. v. 962. v. 963. v. 964. v. 965. v. 966. v. 967. v. 968. v. 969. v. 970. v. 971. v. 972. v. 973. v. 974. v. 975. v. 976. v. 977. v. 978. v. 979. v. 980. v. 981. v. 982. v. 983. v. 984. v. 985. v. 986. v. 987. v. 988. v. 989. v. 990. v. 991. v. 992. v. 993. v. 994. v. 995. v. 996. v. 997. v. 998. v. 999. v. 1000. v. 1001. v. 1002. v. 1003. v. 1004. v. 1005. v. 1006. v. 1007. v. 1008. v. 1009. v. 1010. v. 1011. v. 1012. v. 1013. v. 1014. v. 1015. v. 1016. v. 1017. v. 1018. v. 1019. v. 1020. v. 1021. v. 1022. v. 1023. v. 1024. v. 1025. v. 1026. v. 1027. v. 1028. v. 1029. v. 1030. v. 1031. v. 1032. v. 1033. v. 1034. v. 1035. v. 1036. v. 1037. v. 1038. v. 1039. v. 1040. v. 1041. v. 1042. v. 1043. v. 1044. v. 1045. v. 1046. v. 1047. v. 1048. v. 1049. v. 1050. v. 1051. v. 1052. v. 1053. v. 1054. v. 1055. v. 1056. v. 1057. v. 1058. v. 1059. v. 1060. v. 1061. v. 1062. v. 1063. v. 1064. v. 1065. v. 1066. v. 1067. v. 1068. v. 1069. v. 1070. v. 1071. v. 1072. v. 1073. v. 1074. v. 1075. v. 1076. v. 1077. v. 1078. v. 1079. v. 1080. v. 1081. v. 1082. v. 1083. v. 1084. v. 1085. v. 1086. v. 1087. v. 1088. v. 1089. v. 1090. v. 1091. v. 1092. v. 1093. v. 1094. v. 1095. v. 1096. v. 1097. v. 1098. v. 1099. v. 1100. v. 1101. v. 1102. v. 1103. v. 1104. v. 1105. v. 1106. v. 1107. v. 1108. v. 1109. v. 1110. v. 1111. v. 1112. v. 1113. v. 1114. v. 1115. v. 1116. v. 1117. v. 1118. v. 1119. v. 1120. v. 1121. v. 1122. v. 1123. v. 1124. v. 1125. v. 1126. v. 1127. v. 1128. v. 1129. v. 1130. v. 1131. v. 1132. v. 1133. v. 1134. v. 1135. v. 1136. v. 1137. v. 1138. v. 1139. v. 1140. v. 1141. v. 1142. v. 1143. v. 1144. v. 1145. v. 1146. v. 1147. v. 1148. v. 1149. v. 1150. v. 1151. v. 1152. v. 1153. v. 1154. v. 1155. v. 1156. v. 1157. v. 1158. v. 1159. v. 1160. v. 1161. v. 1162. v. 1163. v. 1164. v. 1165. v. 1166. v. 1167. v. 1168. v. 1169. v. 1170. v. 1171. v. 1172. v. 1173. v. 1174. v. 1175. v. 1176. v. 1177. v. 1178. v. 1179. v. 1180. v. 1181. v. 1182. v. 1183. v. 1184. v. 1185. v. 1186. v. 1187. v. 1188. v. 1189. v. 1190. v. 1191. v. 1192. v. 1193. v. 1194. v. 1195. v. 1196. v. 1197. v. 1198. v. 1199. v. 1200. v. 1201. v. 1202. v. 1203. v. 1204. v. 1205. v. 1206. v. 1207. v. 1208. v. 1209. v. 1210. v. 1211. v. 1212. v. 1213. v. 1214. v. 1215. v. 1216. v. 1217. v. 1218. v. 1219. v. 1220. v. 1221. v. 1222. v. 1223. v. 1224. v. 1225. v. 1226. v. 1227. v. 1228. v. 1229. v. 1230. v. 1231. v. 1232. v. 1233. v. 1234. v. 1235. v. 1236. v. 1237. v. 1238. v. 1239. v. 1240. v. 1241. v. 1242. v. 1243. v. 1244. v. 1245. v. 1246. v. 1247. v. 1248. v. 1249. v. 1250. v. 1251. v. 1252. v. 1253. v. 1254. v. 1255. v. 1256. v. 1257. v. 1258. v. 1259. v. 1260. v. 1261. v. 1262. v. 1263. v. 1264. v. 1265. v. 1266. v. 1267. v. 1268. v. 1269. v. 1270. v. 1271. v. 1272. v. 1273. v. 1274. v. 1275. v. 1276. v. 1277. v. 1278. v. 1279. v. 1280. v. 1281. v. 1282. v. 1283. v. 1284. v. 1285. v. 1286. v. 1287. v. 1288. v. 1289. v. 1290. v. 1291. v. 1292. v. 1293. v. 1294. v. 1295. v. 1296. v. 1297. v. 1298. v. 1299. v. 1300. v. 1301. v. 1302. v. 1303. v. 1304. v. 1305. v. 1306. v. 1307. v. 1308. v. 1309. v. 1310. v. 1311. v. 1312. v. 1313. v. 1314. v. 1315. v. 1316. v. 1317. v. 1318. v. 1319. v. 1320. v. 1321. v. 1322. v. 1323. v. 1324. v. 1325. v. 1326. v. 1327. v. 1328. v. 1329. v. 1330. v. 1331. v. 1332. v. 1333. v. 1334. v. 1335. v. 1336. v. 1337. v. 1338. v. 1339. v. 1340. v. 1341. v. 1342. v. 1343. v. 1344. v. 1345. v. 1346. v. 1347. v. 1348. v. 1349. v. 1350. v. 1351. v. 1352. v. 1353. v. 1354. v. 1355. v. 1356. v. 1357. v. 1358. v. 1359. v. 1360. v. 1361. v. 1362. v. 1363. v. 1364. v. 1365. v. 1366. v. 1367. v. 1368. v. 1369. v. 1370. v. 1371. v. 1372. v. 1373. v. 1374. v. 1375. v. 1376. v. 1377. v. 1378. v. 1379. v. 1380. v. 1381. v. 1382. v. 1383. v. 1384. v. 1385. v. 1386. v. 1387. v. 1388. v. 1389. v. 1390. v. 1391. v. 1392. v. 1393. v. 1394. v. 1395. v. 1396. v. 1397. v. 1398. v. 1399. v. 1400. v. 1401. v. 1402. v. 1403. v. 1404. v. 1405. v. 1406. v. 1407. v. 1408. v. 1409. v. 1410. v. 1411. v. 1412. v. 1413. v. 1414. v. 1415. v. 1416. v. 1417. v. 1418. v. 1419. v. 1420. v. 1421. v. 1422. v. 1423. v. 1424. v. 1425. v. 1426. v. 1427. v. 1428. v. 1429. v. 1430. v. 1431. v. 1432. v. 1433. v. 1434. v. 1435. v. 1436. v. 1437. v. 1438. v. 1439. v. 1440. v. 1441. v. 1442. v. 1443. v. 1444. v. 1445. v. 1446. v. 1447. v. 1448. v. 1449. v. 1450. v. 1451. v. 1452. v. 1453. v. 1454. v. 1455. v. 1456. v. 1457. v. 1458. v. 1459. v. 1460. v. 1461. v. 1462. v. 1463. v. 1464. v. 1465. v. 1466. v. 1467. v. 1468. v. 1469. v. 1470. v. 1471. v. 1472. v. 1473. v. 1474. v. 1475. v. 1476. v. 1477. v. 1478. v. 1479. v. 1480. v. 1481. v. 1482. v. 1483. v. 1484. v. 1485. v. 1486. v. 1487. v. 1488. v. 1489. v. 1490. v. 1491. v. 1492. v. 1493. v. 1494. v. 1495. v. 1496. v. 1497. v. 1498. v. 1499. v. 1500. v. 1501. v. 1502. v. 1503. v. 1504. v. 1505. v. 1506. v. 1507. v. 1508. v. 1509. v. 1510. v. 1511. v. 1512. v. 1513. v. 1514. v. 1515. v. 1516. v. 1517. v. 1518. v. 1519. v. 1520. v. 1521. v. 1522. v. 1523. v. 1524. v. 1525. v. 1526. v. 1527. v. 1528. v. 1529. v. 1530. v. 1531. v. 1532. v. 1533. v. 1534. v. 1535. v. 1536. v. 1537. v. 1538. v. 1539. v. 1540. v. 1541. v. 1542. v. 1543. v. 1544. v. 1545. v. 1546. v. 1547. v. 1548. v. 1549. v. 1550. v. 1551. v. 1552. v. 1553. v. 1554. v. 1555. v. 1556. v. 1557. v. 1558. v. 1559. v. 1560. v. 1561. v. 1562. v. 1563. v. 1564. v. 1565. v. 1566. v. 1567. v. 1568. v. 1569. v. 1570. v. 1571. v. 1572. v. 1573. v. 1574. v. 1575. v. 1576. v. 1577. v. 1578. v. 1579. v. 1580. v. 1581. v. 1582. v. 1583. v. 1584. v. 1585. v. 1586. v. 1587. v. 1588. v. 1589. v. 1590. v. 1591. v. 1592. v. 1593. v. 1594. v. 1595. v. 1596. v. 1597. v. 1598. v. 1599. v. 1600. v. 1601. v. 1602. v. 1603. v. 1604. v. 1605. v. 1606. v. 1607. v. 1608. v. 1609. v.

544.
quasi ad dnm no auertat q' sit
pueris ordinet ad rectitudinem
qui subuersi reuocet ad ueritate
plaga naq' qm's oibz e que
uenit ex hoc q' statim cleri mul
tipliciter e deformati et ideo
ut reformatione capezet potatu
e et tatu de pmo pnapali

Dei secundo scilicet Smod in
presentiarum congregari pot' ex
ratu ad fidei ueritate reductionem
parata ei e ecclia ad se reuer
tentes recipere nec alicui clau
dit gremiu' cedere redeunt p' p'
m q' in duo ista mo ut pulchre
deducit beatus aug' i quadam
ep'la ad donatu' presbiteru'
Ecclia uirt' potestate ut no so
lu' iuret sed etia cogat et id
prosequit' i libello suo ad homi
faciu' de correctione donatistarum
Dicit ei sic p'late qua accipit
Ecclia b' q' uenit i v'is et
sep'ibz i heresibz et schisma
tibz cogit' iterare q' eam
p'actat origenes omelia se
ptia sup' Josue loquens de ana
themate i hec uerba No di
cunt' ut pro leui culpa aliq's
abscondat' sed si forte committit
q's et corrector pro delicto suo
semel et iteru' tercio nichil
emendationis ostenderit utam'
medici disciplina ut reuocet
Si oleo p'p'm si emplastris
mitiga' malagmate mollior
nec tamen medicament' cedit
tumoris duricia solu' superest
remediu' reserandi sic ei ferro
sacceda' sunt uln'era que fomes
toru' no sentit disciplinar'
l' p' p' p' di plurimos Et ita
dicit saluator i illa parabola
cu' ad flui' conuiu' p'mu' p'p'
piat vocari et demu' opelli
luc' i 10 Ex q'bz colligit' q' et
si sumus pontifex qui omniu'
ecclesiaru' suscepit sollicitu
dine summe vigilare debet
ut ulpecule que demolluit
vinea domi' capiat' de purga
ta hnt' sollicitudines no min'
it'ede' habet ut ad caulas

omni reducat' t'm qui alios cu
pt ab errore no reuocat seipm
errare demonstrat de heret' i 20
Et hoc docet beatus Bernhardus
tercio de consideratione 20 scilicet
b' ad Eugeniu' papa i hec uerba
Curadu' summe tibi et tota vi
gilantia consideradu' e quo et qui
no sapit sapiat et qui sapit
no desipiat et qui desipuerit
resipiscat p'mde oportet te d'ae
opera q'ntu' potes ut increduli
quintat' ad fide' quasi no auertat'
ausi q' reuertat' porro p'p'i or
dinet' ad rectitudinem subuersi
q' ad ueritate reuocet' et sub
uersores tota rationibz ornat'
et emendet' ipi si fieri pot' uel
si no p'at auctoritate et facul
tate alios subuedi itaq' qui
eiusmodi fuerit tuo maximo
studio aut conuerti' sit ne
pereat aut ne alios p'mat
corruedi Et i li 20 co q'nto d'
Attinge gladio sp'us quod e' v'bu'
dei glorifica manu et brachi
deptu' isaias vidit i natio
nibz incipaciones i p'lis ad al
ligandos reges eoz i compedi
bus et nobiles eoru' i manibz
farcis si facies hoc honori
ficabis misteriu' tuu' et te m'
stru' Cura go extirpare malas
herbas a't'm's tuis ut greges
tui securi i pascua deducant'
Et i li 20 co ultio d' oportet
te esse osidera ultore facies
maloz metu bonoz gloria
purga' potes maleu' tyranoz
legu' moderatore canonu' di
spensatore sal' tie orb' lumen
sacerdote altissimi vicariu' xpi
p'm d'm Ex quibz liquet q'ntu'
q'ntu' diligencie debet pastores
et prelati ut errabundi et er
roz tenebris cecati ad lumen
ueritatis reducant' et vmtati
ecclie incorporent' t'm vna est
fidelium vniuersalis ecclia extra
qua nullo o'mo saluat' desuma
tu' fuit p'm q' q' veto
Si quicod' extra archa' noe illo
tpe positi om's perierunt um
dationis diluuii sic ext' ouile
xpi ad

manens moribus luxuria expositus
et furi patet qui non uenit in salutem
fuerit mox et perdat. Non enim
holocausta non sacrificia non ob-
lationes non quicquam operatio
proficere poterit ad salutem ei qui
ecclesie non tenet unitate. De
qua dicit beatus Hieronymus puto
me non temere dicere alios ita esse
in domo dei ut et ipsi sint ecclesia
eadem domus dei que dicitur edi-
ficata super petram que unita
coluba appellatur que sponsa pul-
cra sine ruga et macula et
orto conclusus fons signatus
et puteus aque viue et para-
disus cum fructu pomorum que
domus ecclesia clauis accepit et
potestate ligandi et soluendi
hanc domum si quis corrumpere cor-
rumpere que contempserit sit tibi
tagus ethiops et publicanus
per per in q i oia. Et beatus Augustinus
dicit fraternitatem tene et nulla
teno dubites omnes hereticum
ut schismaticum cum diabolo et
angelis eius et in ignis incendio
patriam adu nisi ante fine uite
catholice fuit incorporatus ecclesie
et post pauca subiungit omni
hominum qui ecclesie catholice non
tenet unitate neque baptismum
neque elemosina quicquidlibet co-
mossa neque mors pro nomine christi
suscepta proficere poterit ad sa-
lutem ponit uerba de hereticis
fraternitatem ex sola itaque ut ait
beatus Augustinus Gregorius in moysi ca-
tholica ecclesia ueritas consistit
et subiungit in petra moyses
ponit ut dei faciem contempletur quod
nisi quis soliditate fidei tenuerit
ut diuina unitas non agnoscat
de qua soliditate dominus dicit super
hanc petram edificabo ecclesiam
meam sola quippe est super quam
sacrificium dominus accipit libet
sola que pro errantibus iterum
dit fiduciam. Unde etiam de
agnum hostiam dominus precepit dicens
in una domo comedet nec de-
feret de carnibus eius extra
fores quod pertractas iterum sicut
in una namque domo comeditur
quod in una ecclesia
relat

de quo carnibus diuina lex efficitur
prohibet quod dari situm carnibus
uenerat. Et ille ad hoc itaque quod
fuisse sunt redeat ad hunc quod
qui errauerunt reuertantur ut iterum
poram ecclesie catholice uitam uiuere
possint quod et per hoc uocatur
et et tunc de fide principalis

Quia tunc sancti synodus in unitate
congregari per excommunicationem pote-
stat secularis ad fidei defensionem
tenet et secundum Hieronymum prin-
cipales seculi sine se deo redditu-
ros ratione per ecclesiam qua a
christo tradita suscepit. Nam siue
augeat populum et disciplinam ecclesie
per fideles principes siue soluat
ille ab eis ratione exigit qui
eorum potestati sua ecclesia tra-
didit per per in q v principes. Nam
intra ecclesiam potestates neque non
essent nisi ut quod non ualent
sacerdotes efficere per monitionem de-
ctine potestates hoc imperet
per terrore discipline discipline ad
principes itaque per metum corrigibi-
les et ab ecclesia dei abiectos disti-
gere debent excommunicari et per
ambitione ad sedem petri intrusos
diu uocari ad hoc fuerit uocati
auxilium repellere. Ex per in q si quis
percutit eos in qui fidei subuolunt
machinatur ostendit per per in q non hanc
sanctam sanctos et ecclesiam eccle-
siasticam contempnentes puniunt per per in
q v de ligandis et generaliter
ubique ecclesiastica potestas de-
finit malos quod per per in q v in
conuincit per per in q regum ut ait
beatus Hieronymus super Hieremiam
per in q facere iudicium et iustitiam
et liberare de manu calumpnia-
rum per oppressos per per in q v regum
nisi quod scripturis sacris ligatus
constat quod ad hoc positi sunt prin-
cipes seculi ut malos cor-
reat aut perdat. Ex quibus infero
quod cum eis incubat necessitas defese
pauperum et oppressorum foras
fidei et ecclesie catholice nec
est ea insurgentibus parte debet
seperari ut statim per per in q v si au-
dieris alioquin preedo malis hoc
ipso notare bonis reseruat per per in q v
di sed illud persequar igit per per in q v
inimicos meos et opprobria illos
et non quatenus donec deficiant

346
p p m q m e iusta In pumaoc
quippe maloru deus placat et
i negligencia correptionis iporu
trahit m m p p v e q si qd hnt
deut p m legat Si audieris m
vna urbium tuar quas dñs de
tuus dabit tibi inhabitat illic
dicetes et suam dñs alie
quos nō nosti interfices neab
om̃s qui sūt i ciuitate tede gla
di et itedes ciuitate igni et
erit sine habitatore ieternu
Spualibz uero potestatibz cor
rectione sibi subiectoz negligē
tibz dñs p ppheta iqt fili ho
minis speculatore dedi te do
mū istū si impius loquor non
fueris ut se ab impietate sua
custodiat et ille puenit sang
ne ei de manu tua regia hoc
est dice secū prospero libro
pmo de vita contemplatiua Si ei
peccata sua nō amittueris
ut ab impietate sua conuertat
et uiuat te qui nō itrepasti
et illū qui te tacete peccauit
flamis perhēmbz pda Quis
igit pncipi spiritaliū erit
tar sapien pectoris ta ferrei cor
dis que ista scetia nō terreat
qd ad hoc nō contremiscat quis
hoc sine metu future examina
tiois exapiat nisi qui hoc nō
intelligit nec futura credit hū
e enā q pnt negligēcia i coru
pcedis subiect et maxie i exan
gādo feruēto heretice pmutat
epi remouet ab officio et de
ponit et alii i locū eoru sub
stituit qui possint et uelit he
retica confide prauitate debeti
exortat i n si quis Et i q i
Ecce exortat iqt negligēcia
i exequiāoe boni operis l p p p
m di error i subuēdo oppres
sio l p p p v di fratre i subue
mēdo pauperibz l p p p m di c i
et presertim i capiedis m pēu
lis que falsis doctrinā vna
domi Sabaoth uastare potedut
Et attēdat q tā detestabilis e
negligēcia i pncipibz seculi
et psciat q pnt ea nedū pre
lati edesiaū deponit vep
ecia reges et Impatores et
sum pontifices utiles ul edia
notorie scandalizantes ab ipor

distatibz remouet p p q v
alius ubi zacharias ppa rege
fratoru nō tā pro suis iniquitatibz
quā pro eo q tate potestati eā
iustis deposuit Et p p m Ca
roli magni Impatoris patre
i eis locū substituit om̃s q
frāgenas a iuramento fidelitatis
absolut fat de re iudi Ad aplie
li v ubi bonifacius octauus de
posuit fredericu Impatore
pnt cū qd scandalizant edia
fat eā deictu talis ostā
qd iohāne papa p p m depo
sūt pnt cū qd scandalizabat
edia Quare audite reges
et intelligite pncipes et psciat
et vniuersi statū utiqz psciate
aures aut sapiēs vos qui con
tinēt multitudines et placet
uobis i iuribz nationū qm da
ta e uobis pta a dño et vto
abaltissio qui interrogabat opea
uestra et cogitationes scruta
bit qm cū esset mīstri regni
illū nō recte iudicasset nec cū
stodisset legē iusticie Sap v
horred profecto et euestigio
apparebit iudiciū et durissim
hns qui presūt fiet Exiguus
ei tēdit misericordia sed po
tētes potēt tormēta patient
Sap v Et ob hoc exprobram
qui estis graui soporati accipite
armatura ut possitis virilit
stare adūs istos diaboli
Ad Ephe v Sicut matu
uestre edie hātholice que uos
i fide dño fouat q filios quos
enutrit hostes hē et qui ede
bat panes ei ampliat ad
uersū eā supplantationē Confide
rate qntū omibz iminet piculū
et securis apposta e iā ad ra
dice Caput pusqz ueniat dies
ire dei emēdē i meliū vita
nostra ne nos emēdare iapiat
cū aiarū nostrarū piculo vna
futoris domi assit hēitanti
ad dñm deū nostrū et qe m
serēbit nū qm sibi pnt est
misereri sepe et pte et
largiri hū grācia et tander
gloria etna quā nobis tēd
dat christo iesus dñs noster
deus p secula benedictio
Ame

Et hanc sanctam Synodum
 p[er] t[em]poris qualitate et
 prout ex alto concessu fu-
 erit consone alloqui pos-
 set. Assumpti q[uod] stabu[n]t.
 Ista l[et] et t[em]p[or]e s[an]c[t]a mat[er] eccl[esi]a i[n]
 curat sollemnitate[m] officio illu[m]i[n]at
 ierusalem h[ab]ueru[n]t i[n] Doctores
 p[re]clarissim[os] i[n] loquuto m[en]te
 de luce illo q[uod] sec[un]d[u]m ab[se]ntem
 Noachi i[n] l[et] de n[ost]ris affluencia
 p[ro]p[ri]a s[un]t sue no[n] p[ro]p[ri]a vitar[um]
 induata munerib[us] spoliata
 beneficior[um] honorib[us] i[n]gloria
 sed copias diuitiar[um] i[n]uicem
 libera[m] p[ar]te[m] t[em]p[or]is mortalib[us]
 erat ei clamat uox euangelica
 lux uera que illu[m]inat om[n]es m[en]tes
 ho[m]i[n]es uenire i[n] h[ab]it[um] mudu[m] h[ab]it[um]
 p[ro]fecto hoc p[ri]mu[m] m[en]te illu[m]inat
 q[uod] m[en]s rationalis ut dicit Hil-
 bertus i[n] sec[un]da parte su[ae] doct[ri]ne
 nalis q[uod] i[n] orizonte duoru[m] mu-
 doru[m] sensibilis uidelicet et
 intellectualis i[n]ferioris et sup[er]ioris
 uonis collocat[ur] om[n]es corp[or]is
 ut e[st] forma sec[un]d[u]m esse deo uo-
 ut est forma sec[un]d[u]m essentia[m]
 et habes sup[er] se luce et[er]na sup[er]
 eminere ei qua[m] t[em]p[or]e q[uod] qu[er]it
 t[em]p[or]e t[em]p[or]e eugit[ur] ad regio[n]em lux
 Cu[m] uero i[n]clinat se ad corp[us]
 et i[n]feriora i[n]trat regio[n]em te-
 nebrar[um] et uice i[n]clumato ad
 terra[m] more p[er]cudis i[n]uicem
 p[re]ca[re] q[uod] aiaz uere illu[m]inationis
 curanda ob op[er]a absterge ab
 om[n]i feculencia hoc e[st] a delecta-
 tio[n]e p[er]cudis ab occupacione
 negotior[um] imaginacione sensibi-
 liu[m] simulacionu[m] que o[mn]ia m[en]te
 grauatur et obtenebrat et ita
 replet q[uod] aiaz ia i[n]p[er]ta reape-
 alia i[n]p[er]tione p[ro]hibeat q[uod]m
 ut dicit beatus Aug[ustinus] i[n] libro de
 trinitate audib[us] animo cor-
 poru[m] p[ri]mu[m] m[en]te cu[m] eo corp[or]is
 passio[n]ib[us] obsep[er] et obiecto i[n]
 m[en]te p[ar]iete no[n] p[er]it radu[m] illu-
 minacionu[m] accede. Sed p[er] modu[m]
 abstractionis et vniu[er]saliu[m] i[n] se cu[m]
 ip[s]a sit p[re]cipuu[m] speculu[m] uide[n]t
 deu[m] i[n]cipit ei queda[m] diuinu[m] lu-
 min[us] claritas i[n]terluce et q[uod]m
 i[n]solite uisio[n]is radiu[m] oculis
 ei[us] apparere h[ab]it dicit p[ro]pheta
 Ennatiu e[st] i[n] me i[n]te[n]s[us] i[n]te[n]s[us]
 tuu[m] domine ex t[em]p[or]e ac lumen

uisione qua[m] m[en]s ho[m]i[n]is q[uod]m[en]t[ur]
 i[n] se animat[ur] ad uide[n]du[m] lumen
 q[uod] e[st] sup[er] se et erigit i[n] quada[m]
 flama[m] desideriu[m] deu[m] uide[n]t et
 exsima i[n]te[n]s[us] qua[m] affiat i[n]
 deu[m] sume vnt[ur] deo p[er] amore[m]
 qui e[st] vno amat[ur] et amati et
 ueluti ad flama[m] i[n]te[n]s[us] sequit[ur]
 lux serena ita ad illa[m] affectio[n]em
 sequit[ur] illu[m]inatio i[n]tellectu[m] que
 aufert ignorancie uelame[n] ab eo
 sic flama[m] rubigine ferri i[n]de
 uenit ut dicit albas Noachi
 loco p[ar]allelogato q[uod] ad secretor[um]
 enodatio[n]em melio[r] p[ro]ficiat[ur] s[er]o
 deuotio[n]e q[uod] i[n]uestigatio[n]e ratio[n]is
 ut i[n]t[er] lumen illud desiccat m[en]te
 t[em]p[or]is nostris iradict matre
 ueri lumen ex more salutatio[n]e
 p[ro]p[ri]a dicitur Que maria

Illu[m]inare alim[us] p[re]stantissim[us] dm[us]
 ierusalem sum[us] reg[is] ciuitate
 exite facio attestare eloquio
 cognosco q[uod] v[er]o de d[omi]ni u[er]i et
 si christo que ut ait uenecabil[is]
 hugo de archa noe l[et] p[ri]mo tu
 p[ro]pheta e[st] disticta Est et ei ci-
 uitas et domus dei i[n]p[er]e m[en]te totu[m]
 e[st] catholica eccl[esi]a e[st] et que[m]us
 fidelis aie sed alit[ur] mud[us] i[n]ba-
 gitat alit[ur] eccl[esi]a alit[ur] vniu[er]saliu[m]
 fidele aiaz et deuota i[n] mudo
 quippe e[st] ut i[m]p[er]ator i[n] regno
 i[n] eccl[esi]a queadmodu[m] paterfam-
 lias i[n] domo sua sed i[n] aia u[er]i
 queto p[ro]p[ri]o i[n] thalamo p[ro]p[ri]o ex
 quoz[um] vbor[um] sua liquet triplite
 ierusalem seu ciuitate reg[is] se
 p[ri]m[us] esse q[uod] generale p[ro]p[ri]ale
 et singulare i[n] p[ri]ma locatio[n]e
 e[st] homo rationalis ad p[re]sides
 ita ut p[re]sides creature crea-
 tori suo subsistat de qua potest
 accipi illud apl[us] re ad thio 2o
 i[n] magna domo domi no[n] solu[m]
 s[un]t uasa aurea et argentea sed
 etia[m] lignea et fictilia ad s[an]c[t]a
 uocata e[st] ho[m]o sp[irit]ualis xpian[us]
 uidelicet ad resisten[ti]a[m] corruptio[n]i
 nature illi uidelicet qua[m] crea[n]t
 filij uo sic et ceteri ad expe[re]
 hat ut dicit p[ro]pheta decet s[an]c[t]i-
 tudo ut no[n] i[n]t[er] renato[n]em ex aqua
 et sp[irit]u i[n] ip[s]is possit ingredi
 i[n] 2o Sed p[ro] t[er]cia qua[m] sibi
 ut dicit p[ri]m[us] u[er]o sp[irit]us edificat

deputatus ē sacer clericalis tēp
 ad istud tūc spōse ac ad ipā
 uerbi et mori splendore decoratū
 ut dicit Bernhardus sup̄ can̄a
 finē l. v. v. duo pacto alto
 quēdo hānt sita. Smodū nō
 absone reor dictū illūc alū
 illūare iquit et sollicitū at
 tēde ne lūme tuū sit tenebrē
 at v. p. quos profecto ecclē
 asticos ueluti uoces fili et
 lumina mūdi posuit creator
 lūis i firmamēto celi i ecclē
 catholice ut luceat sup̄ tra
 et presint diei et nocti diui
 dat q. lūc a tenebris. Ben. p.
 Vos ei uero patres et domi
 estis hūm. firmamēta lumina
 et ad uos pertinet hēc figura
 teste tūc scriptura de uia et
 oīs solite de magis sup̄ spe
 cula. Quid ei firmamētū nisi
 scriptura sacra qua firmata ē
 uim scia uidelicet ecclia re
 presētat quid lumina nisi pa
 stores ecclie qui eā illuminat
 dū scripturā uelamē exponūt
 alios. Cū ei ut ait beator Bern
 hardus i finē ad pastores
 euangelii expōit qd aliud
 facit nisi firmamētū celi lu
 cidat. Et unū duo sūt lumi
 naria maior et minor sapiētes
 utiq. et minor sapiētes dies
 iterū secū. Noachm. alib. i
 lio de nūis sapiētes et uox
 ispiētes notat. pēt at mān
 lūme diei q. sapiēiores et
 doctiores minor erudit lūme
 isluūt vē cognos. vos at sac
 dotes minor lūme estis qui pre
 estis nocti i laicali p̄lo qui
 scripturā sūt ignari et i te
 nebris ignoratē cōsunt. ut
 tūq. tū lūme sit nō ambige
 dū q. lūme est qdō dī eos
 est lux mūdi i medio naos
 prauē et perisse doctēs tāq.
 lumina ad philip. 2. Ex qdō
 claret viros ecclesiasticos pa
 stores et prelatos lūa merito
 opari p̄ lūc et ecclesiā
 statū methasoritas similitu
 dines et cōformes i vtrūq.
 pietates. Quēadmodū ei i na
 lūmīs seu lūc reperit. por
 tas i factū entitat. maio
 ritas imētia notat. formo.

sitas i nā puritatē plenitudo m
 spūritu claritatē pro ut deducit
 beator Aug. lio p. sup̄. Ben. dicit
 lūme ē corpus hūm. purissimū
 quo nihil nobilius nihil commun
 nihil pulchrius nihil uelocius
 nihil spūsiū. nihil uirtuo
 sius uicit. Sic tpe uero sol infuse
 lux lūis et fons lūmīs. i firma
 mēto celi i ierarchia v. ecclē
 catholice prelatos et pastores
 totū q. clericali iūitū lūma
 ria lūis dicit ipis. Vos estis
 lux mūdi at v. et iterū lux
 at lux uestra tota hominū ibid
 ut ipi ista lūis quadruylia
 digitat. Prognā ecclesiā
 illuminat ierarchia. Et hūm
 sub cōtemplatōe thēmat. p̄missi
 ihero hāc quadrumēbre p̄fior
 pastores et prelati ceteri q. facit
 dotes et citati sūt ad ista lūc
 p̄ alios ecclie mēbris p̄m dig
 tate sedis pastoralis. Magm po
 testate dotē spūales. pulch. siti
 tate uite personalis p̄m per
 tat. leges dīe. Et hūm. p̄fior
 mēbra suauit. resūmēdo ut co
 cluda p̄fior.

Dūi p̄mo pastores et prelati ce
 reli q. sacerdotes citati sūt ad
 ista lūis p̄ alios ecclie mēbris
 p̄m digtate sedis pastoralis.
 hāc quippe ratiōe tpi i sacris
 lūis. dī et angeli nutupat. ut
 i p̄. Ego dīi dī estis et a
 lach. 2. sabbia sacerdotē custodiūt
 sacra. 2. q. angelos domi exē
 atū. ē. fat. p̄. q. sacerdotib.
 Nutupat. etiā lūme mūdi p̄
 m di sacerdotes. Et oculi m. q.
 oues. Np̄ om̄ patres et magi
 p̄. v. di quis dubitet. hāc et
 dū hēy et deus nost. usq. ad
 passioē sue die suauit honore
 p̄fior et sacerdotib. quāuis
 illi nec timore dei nec agnor
 xpi suassent. p̄. m. di dī p̄
 Digtate excellē. gradū de
 ritalis iūuās. beator ambro
 sio i pastoralī suo ita dicit
 Audite me sup̄s leuitica germe
 sacerdotale. p̄pago sc̄ificata
 dūtes ac rētores. greg. v. m.
 Audu. et iōmod.

i. uilibo comomato solito uo
 his honore epato als sacerdoti
 demonstrare uolente ut du hono
 ris eis propterea monstrauerit
 merita et congrua requira digna
 e ei ut honor sacerdotalis pui
 cognoscat auobis et deinde ofue
 i uobis ne psete setena dnat
 de uobis homo cu i honore est
 no itellet et qd seqt honor
 ergo et dignas fies et subli
 mitas episcopalis ullis digne
 poterit opationibz adequari Si
 regu fulgore opares et pntu
 dyademati longe erit iferu
 q si plubi metaltu opares ad
 aur fulgore quippe cu videas
 regu colla et pntu gembz
 submitti sacerdotu qui eia ofu
 lat eoru dextus iporu se cre
 dit orombz qumnti dunt
 qordi sententia loqt Cusor de
 sacerdotali dignitate libro 2o ds
 Sacerdoti aspicte dignitate non
 homo no angelo no archagelo
 no aliqua creatura uto sed ipe
 sps scs hoc munu ifituit
 at adhuc manentibz i carne
 misterio hoc fugi pntat sacer
 dotibz Et ifra per ipos iquit
 xpm iduimo per ipos dei filio
 quingm per ipos mebra effiam
 xpi Sic q no ambigui e q
 sacerdotalis dignitas adistat lu
 cis por et digor ceteris iueit
 Sed q tano dnat Nichil esse i
 hac vita faalto et homibz ac
 ceptabilis epi presbiteri aut
 dyacom offiao si pfuitorie atq
 adulatorie res ppat Sed nichil
 apud deu miserabilis tristius
 et dampnabilis Et erogoe mab
 i hac vita diffialis laborio
 sis et pculosis epi presbiteri
 aut dyacom offiao sed apud deu
 nichil beatio si eo modo imi
 tet quo noster Symptor in
 bet xl di Ante ora Cauedu
 magnoye ne res her forfese
 dntat cofiderata nos palpet
 ne nos nostri oblitos reddat
 ne qz huiusmodi ponderans
 celstudo det i occasione pti
 et grauioris rume Non ei ut
 premiffi e i regno e tie fue
 ctu

et rectores alia ratione ifituit
 uelut lumina mundi mfi ut
 luceat officiu uidelicet cure
 pastoralis uigilatio exercedo
 hoc at officiu i quatuor reor
 ofistere In solertia pascendi
 In diligetia custodiendi In au
 daaa defendendi et i disciplina
 corrigendi pnt pnu aulibet
 curato dnt pascit oues meas
 Job ultio et pe per 2o pascite
 qui i uobis e grege domi pa
 stite ac exepi edificatioe ubi
 predicatioe et fidei orone hat
 qui pascendi forma tradidit
 Bernharden sup tanta fimo
 l 2o ita dicens pascite exeplo
 pascite orone Verbo quid ut
 potes sis exortari i omi doctrina
 sana pascite exeplo ut qd uerbo
 predicas opere impleas qm
 ualidior e opus qua oris rgo
 pascite orone ut pro illis quoz
 tibi cura tradita est fidelit it
 cedas Sed pnt fecudu qd e di
 ligetia i custodiendo di illud
 2o reg 2o Custodi uicu istu
 qui si lapsus fuerit eit aia tua
 pro aia illis In huc modu
 alloqt prelatos ecclie beatus
 Bernharden sup tanta fimo
 2o 2o 2o Cunctis forte mstem
 huius fortati est accedite uob
 et pntoso deposito qd uobis
 creditu e Ciuitas ei e uigi
 late ad custodia spofa e studete
 ornatu oues fut itedite pa
 stus porro custodia ciuitatis
 ut fit sufficiens tripharia erit
 a vi tntanoru a fraude here
 ticoru a teptanoibz demonu
 pnt que ut ide ait fmo l 2o
 2o opus e ad custodia ciuitat
 pro forti spuali et fidei forti
 ad pulsansas iurias spiritu
 ali ad dephecedas ifidias fidei
 que no que sua fut querat Ter
 tui aut i quo sistit officiu tue
 pastoralis dyi audacia dese
 sandi ut prelato nullu pote
 state treat nullu mune flectat
 nullu adulatioe mulreat quo
 mino prodefensioe omni se muf
 oia queuis pucula etia usq
 i morte ponat Naz bono pastor
 aia sua poit pro ombz suis
 Job 2o Sed nec autumad
 h 2o 2o audacia dntat or

inianos et huiusmodi potesta-
tes habenda habenda profecto
summe et et quod dicitur mundi ut
ita omnipotens a populo per
audacia placationis istaia oros
aitat exeplo monsi cui cu di-
cet dicit dimitte ut trahat fu-
ror meos et populu istu et
delea eos statim cu persensisset
dum a se teneri respondit ob-
secro dicit dimitte eis hac no-
ya aut si no facis dele me de
libro tuo i quo me scripsisti
Exodi p p p y p l v di disciplina
hic et apostolo cuiusmodi au-
dacia optabat esse anathema a
xpo pro fratribus ad ho p p p
qz huc oromo audacia i mlti
ecclie pastoribus huius elaguit
conquirat dicit per p p p
Exel p p n dicit qz huius ex eis
viri qui interponet spes et sta-
ret opposito et me pro terra
ne dissipare ea et no inuic et
iteru no e qui uiuere nomine
tuum qui costringat et teneat te
p p e l p m o Sed quarto et
ultimo ad officiu pastoral tue
requit disciplina corrigendi non
et sufficiat prelati bene viue-
do lucere nisi studeat etia illos
quibus presunt a colligere vicioz
disiunge et que i eis argueda
cognouerit dignis itrepanio-
nibus castigare hoc etia e ad
modu lucis tenebras propul-
sare et luce ac tenebras diui-
dere pro cuius concordia tuilz
pastor dicit Ecce constitui te
sup gentes et regna ut eucl-
las et destruas et dissidas
et dissipas edifices et plates
p p m o Et illud apli or-
que obsecra itrepa re ad tho-
queto quia obre ueneradi pres et
domi ut lucas imagine p p m a
pastoralis presidecie digne fe-
rat satagite ut qd est dig-
tate p m ita sit vritu p bitate
precepti Na ut testat Sancta
sanctio monstruosu foret ante
esse p m u et vita nouissim i q i
vilitia apparere luce quo ad
p m m e a p m a et esse tene-
bras qntu ad existia veltat
Nulla et p p e aucto luc

ad tenebras Notato iuxta mo-
sti Ambrosii i pastoralis co m m
qd est professione actione p p m
qm nonne demonstret et hoc de
p m o

Dixi secundo pastores et platos
ceteros qz qui arte presunt ad
istar lucis esse palis ecclie me-
bus maiores potestate dicit huius
ritualis p p m et d p a e pote-
stas ligandi et soluedi Nos p p o
quor remiserit p p a remittit
eis Corpus xpi cosecrati luce
p p n hoc facite i mea q m m o
ratione Sacramenta dispendi
p e cor qnto Sic uos existimet
homo ut dissipatores misterioz
dei hac ac potestate maior illi
creatur collata reperit de po-
testate cosecrati cor p p p
beatus Bernbardus i libello
de cosecratione altaris o p p l a
et reuereda p p a cui nihil
post deu potest apparari ut co-
secrati i sacerdote ide p p m
offerat i altari qd xps suis
maibz fecit i cena paschali
Dixi hac potestate p p a o sacer-
dotes et ta i h m p ualegio
vestro stupet celu mirat tra-
ditremesat homo reueret plu-
rimu angelica celsitudo q vno
eodemq momento deus ipe q pre-
sident i celo i maibz uestris e
i sacrificio Sed de potestate
soluedi dicit ide i quibda
dicit Qui considero q mana o p o
terit clauibz regni celestis p p p
inest ut celos aperiat et
claudat q cherubim et seraphim
coessu no lego uehemet adm-
ror consumato profecto honor
et dignitas gloriosa horez i tuis
positu icelis imperare et iter
angeloru choros iudicare
potestatis exerce vritu assistit
angeli presides imperii expe-
ctantes et administratoe sp p
assignata sibi misteria forant
Sed ligandi et soluedi potestate
nlla eoz possidet adest petro
et ad eiu imperiu ligat et
soluit vniu orbis Et ista
qnta potestas et potes dignas
et qm digna poteria iudicat
petro et vniu iudicia asir-
ma

recordat qd dicit Iesus vobis
 sacerdotibus dedit deus potestatem
 super naves ut ea immutet super ele-
 menta ut ea transmutet super auras
 ut eas saluet super demones ut
 eos expellat et super angelos
 ut christi corpus consecret Exponit
 innotet dominum dominum et presens mei
 magni esse mysterium vestrum
 magni vobis collatum donum ma-
 gna esse virtute et gratia in-
 far. Sic qd ut qd lucne luceat
 i domo domini necesse e qd fac
 meta cofite et administrare sta-
 tutum Et ne her stupida pias
 una vilescat pakusu Adverte
 moita sapientia Sapientia vno Au-
 dite iqt reges et intelligite in-
 dices finiu tre pte aures
 vos qui comest multitudines
 et placent vobis i tabo nati-
 onu qm data e vobis a dno et
 uto abalustio qui interrogabit
 opera vestra et cogitationes
 scrutabit qm tu esset instru-
 regim illius no ite iudicatis
 neq leges iusticie custoditis
 et seqt horrede et cito appare-
 bit vobis qm iudicium durissim
 i hys qui presunt fiet Cave-
 itaq qntu ad vnu pntu soluedi
 et ligadi ne mortificet aias
 que no moriut aut vivificet
 aias que no vivit ponetes
 luce tenebras et tenebras luce
 Cave- secudo qntu ad potestate
 cofecradi et sumedi corp domi
 et fangne qui idigne sumedo
 iudiciu vobis sumat et bibat
 no diiudicantes corp domi
 Cave- et tno qntu ad pstate
 sacmcta dispendandi ne detis
 scdm tabo et pntat margi-
 ritas ante portos per districta
 videlicet negligencia seu icuria
 nec colubar uedat i edie sa-
 cramenta i qba sut colube i
 spūs scti dona no exponat
 uenalia pnt auaritia i qd sal-
 uator et i no solu Cont qm
 plurimos qui auaricie fango
 antest colube tberauru xpi va-
 sacmcta i amice tu vis que
 plus

tunc coflat et suis ministris
 illud festinat Sed her pfecto
 pias tenebraru Nos ergo dm
 no sic et si erat tenebre nu-
 at lux i dno Ad Ephe vº lux
 aut sua potestata p oibus
 qtis orat et liberalit Secus
 diomhu de di ms no ita et
 uos nolite orare operibz ihu
 tuos tenebras sed ut filij lux
 ambulate Ad Ephe vº Et sic
 boi dispendatores multiformis
 gratie dei pme per qto Et
 ex hys oibz ia claret patres qd
 adistat lucis estis et potestis
 Estis ei admod lux dignitate pmi
 et potestate Nunc ergo ut sitis
 ex integro adistat lux exigit
 et i reliqs uos luti coformates
 sit puri sititate et inocencia et
 plem ueritate et sapientia fructo
 ei lux e ut ait apls ad Ephe
 qto i oi boitate et iusticia et
 sititate et ueritate et sic ador-
 net boitas pmatu iusticia pote-
 tati quo adia dicta et assuat
 pulchritudo sititate et plenitudo
 ueritate quo ad drecta et tati
 de secudo

Qui tertio et qto siml pro
 sequendo gra breuitat pastores
 et prelatos ceteros q curatores
 et sacerdotes istar lux debere
 esse puros sititate vite psonal
 et plemos ueritate legi dnu
 ut sit clara lunaria vite
 sititat et plena promptuaria
 doctrine ueritat pnt pmi dicit
 eis luceat lux uestra cora-
 bono qd vº pnt secus sibi
 labia sacerdotu custodiut sacra
 et lege requit de ore eio aia
 lach 2º Ad pmy mouet apls
 pme ad Almo qto Exeplu
 esto fidelu i ubo i conuersatione
 i caritate i fide i castitate Ad
 secud ortat ibid Attende leuioi
 exortatioi et doctrine Substantia
 ei e stima sacerdotu ut dicit
 Cano sut eloqa diuino tradita
 i uera dinaz scripturaz disty-
 lina p xpm di omes que si
 i aliquo sacerdote defuerit sa-
 cerdot nome vnu i eo constabit

e di que ipis hic beatus petrus
dicit parati sit ad satisfactionem
omni postea uos ratione de eo
que i uobis e fide et spe pe pet
terio et profecto cu aut bellite
asserat pegenos lio 3o de re
militari dicit maximo operi i quo
de salute corporis agit pones
vigile et adplenit eruditum de
sloet pastore et dicit aiaz qnta
debe pollere pericia dinaz lra
estimabi. Serat ergo sacerdotes
scripturas sacras et canones et
ome opus eoru i ydianoe et
doctrina osiste itelligat ut edi
ficare possint cunctos fa fidei sua
qua moru disciplina In huius
figa habet Exodi x p m et
leuitici v m q iter cetera orna
menta potifex portabat ratio
nale i pectore i quo scruebat
doctrina et ueritas q i pectore
potifex manifesta debet esse
cogno ueritatis ptea dicit lrs
Ambrosius i suo pastoralis pollat
sacerdos lege et sapientia ut no
solum populu sibi creditu suffi
ciat doceat ueritatem cunctaru
heresu otraditiones queat a
katholica ecclia repellere ne sua
impericia illis euadat qd stph
e Et cetero cetero duratu pter
ambo i fouea cadit Et x p
x p p m di que ipis Et orige
nes sup leuiticu omelia qnta
dicit Ego puto tale esse pecto
sacerdotis qd plenu sit sapientia
plenu sua plenu omi dina itel
ligentia mo q plenu sit deo
Ea pt cunda dicit Na tu repu
lisa factia repella te et ego
ne sacerdotio fugaris michi
Dree m o hinc eia Cano ad
illaz questioz quare deus multos
errare pmittat ita dicit Ideo
dina prouidentia multos diuisi her
eticoz hereticos esse pmittit
ut tu iterrogat nos ea qe ne
scis sit dictura pignora et
dinas scripturas copia x p m
q m co ultio Ex quo inotet qntu
displacat i oculos dei impe
ritia sacerdotu De mudicia
uero personali et uite scititate
iporu qd erat ultimu dicit

Isa l n mudam qui fert uasa
domi qd secundu beatu Grego i
registro pro ut pmt pmo 1 q l
nate. exposit sic nate e ut mu
da manus sit que dilue sordes cu
rat ne tacta q deterior maculet
si sordida sequens lutu tenet
Scriptu naq e mudam qui fert
uasa domi domi etei uasa fe
runt qui propioru aiaz ad iter
ora pducedas quisaos sue exe
plo sustinuit Incaus figura
a sacerdotio leuitico repelle
bat omis qui maculaz corporis
habebat leuitici x p l Ex quo
colligi pt qnta puritate met
et corporis ad sacrosctia hostia
ymolada accede debet sacerdos
euangelico si sacerdos legalis
fuit leuitico ex corporis uia
maculato prohibet Distat
ergo sacerdos et leuita Aut
Ambrosius p o li de officijs
sua laudare uestimenta ut ind
cor celebratis exhibeat sacra
ment si populus ille sine ablu
tione uestimentoru suoru pro
hibeat accede ad hostia sua
tu illoto corpore parit et mete
audes pro alijs supplicare p
alios mstrare Et ide i libro
pimo de uidijs dicit Snde go
sacerdos quid agas ne fecerit
manu corpus x m otigas pus
mudare ut possis digne mst
rare hic eia uerit q sacerdo
tes pte uite puritate et do
ctine ueritate Secundu x p m
et habet x p m q l qm ucto
m dicit sal tie modo lux
mudi uasa aurea modo argentea
lux pte tadore puritatis et m
notentia sal pte sapore met
osae aurei pte fulgore ru
tilat sapientie argentei pte
leporis clanget eloquentie
Est iqm dicere Crisostomo
sup Mateu v o co sal tie quo
populo pte pte bona conuer
satione lux mudi quo igno
rantes illuuant pte doctrine ue
ritate Sed q prius e bene uiue
ris docere Ideo prius dixit
nos estis sal tie et postea nos
est lux mudi Sed i hac re
patet et domi dplendu et
ue

hoc se offert nris obtutibz q
 mltos videat qui sunt ac salis
 argenti et aurum sil affia et noia
 noiaut obtinere qbz in tante
 dignitat merita no respodet et
 ideo dicunt et sunt lunc obtine
 bratu nre v^o Sal ifatatuatu
 mach v^o Auz ofuatu Zienoz
 quarto argenti reprobatu Ne
 reme v^o qui luce quid et
 opera lucis profitet sed tene
 bras amat et sectat tot pro
 culdubio hominons rei et mor
 tibz digni quot et qnt malo
 exeplo fuerit occasio cadendi
 De hys loqt beato Bernhar
 dus i apologo O igt quo lux
 mundi obtenebrata e quo sal
 tre ifatuatu e quoru ei vita
 nobis via vite esse debet du
 exeplo nobis i suis actibz
 ostendit ruine rea fcti sut et
 dices cetoz Cosform est moe
 Ambrsio i suo pastoralit vt
 prelatos et sacerdotes malos
 inebit hoc mo Ecce igt ad qe
 propria plyphi sut sacerdotes
 quibz dictu e a iudice mundi
 vos est lux mundi vos est sal
 terre Si ergo lux e sacerdos
 ut predicator sine utilitat elo
 quie cōfiteatū larebras illu
 met aut vpe palpabilibz te
 nebris tenet astruto Et ista
 subnectit Si salis meruisti pos
 sioe sapore ut hpietū possis
 arua corie aut ifatuatu tali
 aut tali vicio imundis te por
 toru pedibz cōculcādu pūisti
 Sauloru etia offitū i corpore
 i i edia voluntari appetisti
 ut reliq p te corpe duratu
 lucis haberet cui nūc quada
 ligitudie et caligie vitoru obu
 scato ut temp lūc idoneu pre
 bes et alys adimis lūc Et hūc
 uet ut tenebre operiat rāz
 et caligo plos nra lūc Nos
 aut honoradi patres et domi
 no sic sed abimētes hūc tēmon
 opera tenebraru iduam arma
 lucis ut sit simplices sic filij
 dei sine repēfioe i medio na
 tōis pūse iter quos lucetis
 sic luminaria mōi vbi vite co
 tmetes ad philipen ro posin
 ei ep^o u

pphen i medio populi ut luc
 na i medio cadalabri itaq pūto
 res i medio gregi Nō dō pūte
 uos sal hpietū via errantibz
 lūc no pūctū qd ut suis
 dī uobis ubo pūte illūare
 nra que fuerit uba pro tēmate
 a pūpio corā uestis reueren
 tīs posita

In qbz uerbis ut aiqz introduct
 pro smali cōclusioe tua facit
 dotibz pūctū curat et dignis
 pastoribz hūmope oportua de
 signat pūmū quid ut sit ad
 cure offitū specialit uocati
 Secūd ut sit exeplarit mo
 ribz adornati Et terciū ut
 sint pro tpe dīnoz cōtēplacoe
 suscepit pūmū notat i uerbo
 mpyatis illūare qd ab mpy
 ante emanare ostendit Scdm
 i eode ubo illūare claudu
 igtū ab mpyato susceptū ex
 pūctat et terciū uerbo nra
 expūctat tūc qd uisio pūq
 itēpūctat pūctū itaq i ubis
 pūmū mpyat auctoritas
 qua debet qui digne pūse ge
 stūc expectare Exeplaris pū
 ritas qua debet radiare et co
 tēplacoe dīnoz hūmūtas cu
 pro tpe fatigat idare pū
 pūmū dōnses domi suoz dīpū
 hec sut pūcepta que mādauit
 deus ut docere uos Deut^o v
 pū secūd dī qd v^o luceat
 lux ira corā hoibz Sed pū
 terciū antepūctat legislatores
 exeplo qui nūc aēdebat i
 mōte ut ibi gloria domi cu
 maiori tēnēret libertate nūc
 uero dēstēdebat i castra ut
 cu utilitate necessitatibz pū
 prouidet de renūcia Nūc v
 n^o pūtes Et origmalit exodi
 v^o m^o Exūmū itaq pūmū i
 uerbis ist auctoritas uocāt
 qua debet qui digne vlt cure
 aliorū pūesse expectat ut st
 nūc sibi assuat honore nisi
 uocato a dno tāqua aaron
 ad ebre v^o Nūc sit loco regis
 dēstēdatibz negadū e ita fu
 qūctū e offeredū vū q i
 pūctū No sit ergo pastor
 aiaz per tyrānicū potestate
 violent itūctū no pūmūctū

fraudulenti submissi
 no eia per dominadi cupiditate
 tactat impressus sed p dei vo
 luntate posita et uocato pasto
 ris assumat officiu tales et irat
 per hostiu sunt ostiario aperit
 huc oues sequit et nostrat et
 audiut uoce ei. Nos p. Oly
 aut qui no irat per hostiu f
 aliunde fures sut et latrones
 de qba loqt dñs per p. etar
 dñes. Npi regnauerut et no
 ex me pñpēs extiterut et no
 cognoui. Osee vmo. Et ueru
 no miteba eos et ipi currebāt
 no loquebat ad eos et ipi pbe
 tabat. Neme p pmo. Que uba
 tractas leatius. Bernhardus
 i quibda dicti huius ambigiosos
 et prelatos cupidos arguit
 dñes. De uobis qui tollitis
 claue no solu sue sed et au
 roritate tollit et no accipit
 cu de uobis coquerat dñs et
 submittit unde tato prelatos
 ardor. Unde tato uasama pre
 fupioris huius. Audet ne cuius
 libet tñem cuiuslibet reguli
 no precepte aut ead prohibere
 eo occupare misteria pñpere
 beneficia negocia dispoñere.
 Nec tu deu pñtes que i mag
 domo sua a uastis ire apti i m
 tentu sustinet. appbare mlti
 uenit sed considera qd uoret
 utma tame qd qd sit irat si
 fieri posset ta fidelit mistret
 qm fiducialit se igessit. At
 difficile fortasse et impossibile
 e ut ex mala radice ambigios
 fructu exeat caritat uerba
 sut doctoris predicti p que
 patet magno illos tenet pe
 riculo q prelatos sibi usur
 pat officia no uocati nlls qd
 ad huc gradu ascede pñmat
 nisi prius se pñficeret a deo
 uocatu qd fuit pñm

Secundo ut pñm i uerbis p
 dicti ex pñm exemplaris pu
 ritas qua debet radiare ut ad
 ista lūis sit prelati et sacer
 dotes ueritate pñpiciu cari
 tate feruori et longitate pro
 flui lux qd ut habet. Nos

p l vmo. sit gerit splendore
 calore et vigore habeat igit
 sacerdos lūis splendore i intel
 lectu calore i affectu et vigore
 i affectu ut sit ai iohane baptista
 lucina lūes et ardes. lūes
 i intellectu cognos. ardes i
 affectu deuotio. Unde et pre
 cepit dñs sint lūi vñ pñati
 et lūine ardentes ut sit mundi
 tia castitatis sit i corpore et lu
 men ueritatis i operatioe hinc
 no solu preceptu dñi lūidū
 illuminas oculos legut sed et
 igit eloqu ei uebemet ut
 sit suu dei diligēs. Illud no
 sola illuinet ad intelligēdu sed
 et iplamet et accedet ad amad
 et oñortet ad pñuerad.

Ultio ut pñm i uerbis pñm
 designat cōtemplatio celestiu
 reru suauitas cui debet sac
 dos pñpe. toto mñi iñuare
 et hūualit nūqz ab illa ie
 rusalem signa mēte ad tñenoz
 appetētia deflectere. No ei ut
 ait beato. Bernhardus i epla
 ad hericu Senonen Epū decet
 pastore more pecoru sensu
 itubare corporis. herere istimis
 iñuare tñens. Sed ponq ero
 ctu stare ut hōiez. cēla mēte
 suspice que sursum fuit et p
 pere et querere no que sup
 rta. Naz ut dñat. Gilbertus i
 pñma parte sui exudmēti uñis
 pñcti pñte e pñm conato. her
 pñcipalis iperu cordis destina
 tio ut deo et dñis rebo qñtu
 fragilitas hūana admittit
 sepe iñereat et qñ ad hoc
 eos diuerit iudicat ab ipis
 istimū et noñu quāuis sit
 magnū. Sic ead expedit nob
 totū affectu nostru ad cele
 stia habē sepe suspēcti unde
 martine per christu dñat i
 ewm q sollicita e et turbat
 erga plurima ai vñu esset
 necessariū sumū bonū pone
 do no i uita actia qñis sit
 laudabilis et mltu fructuosa
 sed i sola cōtemplatioe que uere
 simplex e et vñma. Ideo seqt
 q opñm parte eleat maria
 no aut

354

contemplativa potest promittendo que
 no auferet ab ea qz i futuro no
 merces actiue sed qm e cessatiua
 Et queadmodu iaculatores et
 bellata arma tractantes signu fa
 aut qz telis iaciedo ferire cote
 dit et qnto plus a signo devi
 ant se magis errare demonstrat
 Ita et i pposito omz nostraru
 actionu signu finis nri cote
 plem et terta drectiois lmea
 teneat Sic qz studeat hic per
 exercitiu bonoru operu illuina
 alioz i vita luce et ut ipi ad
 lume illu supcelesti tlm qz
 queru possu felicit puenire
 ad nobis ccedat p dñs per
 secula benedictio Amē

Bregi i mas Justoru mens
 qnto ab exterioribz abstracta
 opesat tato aucta intimis i
 flamat et quo magis ardet
 eo ad dephededa dñia amplius
 lucet

1270 dat i urbe
 cora Nicolao papa
 qnto

Carissime ac Reuerē
 tissimi prēs dignissimi
 dñi Serenissimi dñs
 Kasimiro polone rex
 et magnos dux lithuane Ter
 ratu qz rusie heres et dñs pre
 lati barones proceres et No
 biles Regni pñati polone Re
 comittit se S. et p eo Reue
 redissimis humiliter et deuote op
 tates et exorates qñ opotes
 dignet S. et p utas dignissias
 i grā sua et felicit opuare ad
 consolacione et exaltacione
 ecclie sue site et hic p nos cor
 Nuncios mittit S. et p v bras
 ctas quas pñat et humiliter
 suu e e

Sim qm pat beatissime Reuerendiss
 sum qz domi sup quoru sumcos
 deus posuit orbes Sedes apostolica
 mater omz et magnitudo liberalite
 se aut ad ea ead a fimbz
 terre uementibz exibe cosuencit
 potis tamen regu et pñatu ca
 tholicoz tato alacris et be
 niuolentia prebere benigni so
 lita e auditu quo eos magis
 profuturos ecclie prospiciat et
 fidei defensores agnoscat Sñs
 tamen presti glari iultu et
 liberalitatis sue magnitudinem
 ostede debet quoz tre et do
 minia terris fidelium finitime
 sut quoru iultu repñit et
 cu pñ ead effusioe sanguis
 ardent ne tantu fidelibz noc
 ant qntu velit Regu ei est
 liberare de manu caluymatiu
 vi oppressos p pñ q v Regu

Quo fit i nobis nūrys et Am
 basiatoribz Serenissim domi
 Regis et Regni polome ad pe
 des scitatis tue assistentibz spes
 fiducia qz no mediocris suborut
 q S tua pñs et uota ipio
 Serenissim domi Regis nostri
 exaudire dignabit qui no mō
 lter ceteros reges catholicos
 fines cōtingetes fidelium se
 muniu protectionis adūsus cor
 seuēter rabie constituit eos
 pñe dei fulato presidio de
 bellado prout et i precedent
 anni decursu hoc ipm p eū fa
 ctū esse ut comāno no est
 itogtu orbi qui recuperatis
 castris et dominis p tartaros
 occupat cōflicte qz turmis va
 lidos hostiu xpi etia usqz ad
 iteracione plurimu militu acta
 bellata cede cu victore exer
 citu felicit ad pñ remeant

Lacemo magnifica et mirada
 opera Inclitissimi progenitoris
 sui domi Wladyslai dñe me
 morie polome Regis ex gen
 litate cu suis terris amplis
 sumis pñatiōibz et dominis
 potētissimis et eoru populis
 ad fide xpi cōuersi qui fonte
 loto baptismai cu iūcta po
 puli multitudie i terris olim
 gentilitat errore subuersis

ubi pro dñs colebat serpetes
et ignis. nomē xpi amplificare
uoluit et fecit plures cathedra-
les ecclesias latissimū diocesū plura
q. monasteria et procliales
ecclesias construendo quas de bonis
pñs habunde dotauit. Nec hoc co-
tento beneficio ecclie dei prestitio
Sed ut nomē regie dignat. am-
plificaret et se mūnū p. domo
domi opponeret. Tartaros sū-
marios infideles sibi et alios
finitios ut xpistole ceterū par-
tē frueret. suauitate partē q. au-
ctore secūm coleret. numerosū
cladib. debellabat. p. que ig-
nima et stupida opera. erat
terrori cuius fidei custia. ho-
stib. sibi uicinis. p. que ac-
oplacencia grata quā faciebat
fedi aplice. beneficis liberta-
tib. et fauorib. ea ea fuit
eximie honorato.

Silencio etiā pteruit. dīna fata
Seremissimū domi. Vladislai
Vngarie et polonie regis. ger-
mar. modernū domi regis. qui
ad iusticiā sedis apostolice et
ad pollicitationes p. legatū ei
sibi factas. ferocissimā Teutico-
gētes barbaras. armata belli-
gerorū cathedra aggressus est.
qui qd. fecerit quātā. quot. re-
domia. terras. castra. et posses-
siones regni vngarie. per teuticos
diutissime occupatas. de manib.
eorū eruerit. et ad statū pri-
stini reduxerit. que p. suos pre-
decessores. p. data sua. qntū. re-
exhib. extelsis reb. laudis
meruerit. qui stilo. que tā. li-
qua. diserta. qd. eloquentie flu-
mē. ad plenū differere possit.
q. dicit. i. laude. et ad imor-
tales. ei. gloria. memoranda.
seculis. nūm. esset. quē. quia
isauri. casus. fortuna. i. secūdo
agressu. belli. quē. fecit. iussu
legati. sedis. apostolice. ferire
non. uerita. ē. ut. nesciat. quo
sit. iter. eueni. tpe. de.

remissio. dñs. rex. et. tota. illa.
ne. dīa. regno. sed. et. mudi.
illius. plaga. rer. tan. dolenda.
et. lugubre. desle. nō. cessat. qd.
v. progenitori. et. germano. sic.
tpe. Seremissio. dñs. rex. moder-
nus. feliat. i. solū. regni. successit.
Ita. i. fidei. religioe. preclaritate.
mori. strenuitate. virtutū. for-
midie. hostiū. et. magnificentia. de-
mori. diuinorū. opē. cu. ipis.
successisse. videt.

Sed. ut. aī. sciat. tue. utriq.
moueri. possit. ad. euangeliū.
preu. Seremissimū. domi. regis.
m. occurrat. ubi. qd. scribit.
Nob. p. et. lectū. ē. i. ecclesia.
octauorū. festi. pasce. i. hys. dieb.
v. curret. Gausi. fuit. disti-
puli. viso. dñs. nos. ei. qui. su-
mus. discipuli. sedis. apostolice.
per. fidei. doctrinorū. gausi.
sumo. viso. domo. sumo. potestate.
qui. ē. dñs. terrarū. orbis. vice.
dei. que. usq. modo. nō. vidio.
et. ideo. gaudio. et. iubilo. per-
fudm. et. letam. p. feta. q.
cū. visio. hāc. habē. meruerit.
hoc. tpe. acceptabili. et. salut.
Anno. remissio. i. quo. deus.
tpe. dona. sue. gracie. effudit.
habunde. In. hoc. ergo. gaudeo.
Nū. illud. act. p. discipuli.
repleti. sūt. gaudio. sed. gau-
diū. hoc. nō. referio. ad. mudi.
uauitate. sed. ad. iusticie. recti-
tudine. Gaudiū. ei. mudi. q.
vanū. sit. ostendit. quatuor. fa-
alitas. casus. Nēme. p. ho.
quos. platan. ego. euellō. et.
vniū. trax. et. tu. queris. i.
gaudia. Ignorātia. statū. q.
nemo. sit. an. odio. ul. amore.
digno. ē. Cū. mastes. p. pnde.
Thobie. qnto. Quale. in. gau-
diū. ē. tū. i. tenebris. sedeo.
et. lūme. celi. nō. video. Causē.
gaudiū. trasto. Nob. p. Gau-
diū. oportet. ad. istar. pūctā.
multiplicitas. reator. q. i. mlt.
offedi. omis. Quod. m. qd.
p. mudi. tpe. remissio.

Deo uane gaudeo. Hic p. v. v. v.
 dicitur dicitur ad fletu et planctu
 et subdit et ecce gaudium et le-
 uitia

Sed refero hoc gaudium ad re-
 titudinis iustitiam, i quo debet
 esse quatuor que tangit aplo
 ad philippen mo. Gaudium su-
 i dno uehemet qm tandem ali-
 quando restoruit. Debet ei i
 eo esse exultatio. Unde dicit
 gaudium su exultationis ius-
 tudio qm i dno rectitudinis
 iustia qm uehemet. Interioris
 ratio qm restoruit. Hoc ergo
 gaudium gaudeo exhortate nos
 aplo ibide gaudete i dno. De
 nobis uis ergo dicit. uia
 premissa. Gaudium su discipuli
 uis domo que fuerit. uerba
 ad positi assupta

In qba uerbis qntu ad angu-
 stia huius temporis nostro sub
 sunt posito capio tua que
 mouere put. Sanctitate tuar
 ad exaudienda uota pfa. De-
 remissum domi regis. prelator
 principu baronu proceru et no-
 bilu regni polore. pmi est
 tue Sanctitatis clemencia et bonitas
 Secundu Serenissimi domi heg-
 nostri deuota subiectio ad re-
 de apostolica et humilitas. Ter-
 cu e ecclie. Placidissimam
 meror et calamitas. pmi ta-
 git cu di. Gaudium su gaudium
 ei ueru conqum e clemencie
 et bonitati. Caritatis naqz qe
 bonu e gaudium e effectus. Ad
 ho pto Caritas dei diffusa e
 i cordibz nris per spm scm
 Sed gaudium i nobz causat a
 spu scto ad ho pmi. No est
 regni dei esta et potu. sed
 iusticia pax et gaudium i spu
 scto. Secundu tangit cu di di
 discipuli de ratione ei discipuli
 e q sit subiecti et humilis sit
 ei dicitur ut discipulos. Et
 ita.

Humilis corde. Math. xi. Teran-
 tagit cu dicit. uis dno. uisio
 ei e operatio sensus. uisus de
 cuius ratione e pati ab obiecto
 po de aia. Unde math. xxv.
 multa passa su p uisu. etia q
 passio ois uenit nobz ex visu.
 Hic mo. p. dicit mlt q bonu
 esset lignu ad uestedu et fegit
 mltiplicabo circumplexas tuas

De pmo de clemencia et bonitate
 Sanctitatis tue michi uerbu face
 uolenti. Iges difficultas igerit.
 Splendor naqz tuemarietatis
 pat. fuisse i cuius doctrina et
 sapientia delectat. orbis stu-
 pore uires et sensus meos
 obstruit ut ad modu uerear
 ne ex meo ierudito smoe. que
 nec natura nec ars ad duced
 edocuit que pro iussu sereniss
 simi domi. Casimiri polore heg-
 et magni duc. luthuame cora
 tua sacratissima maiestate lo-
 quitur. fu aliqd aut iertu
 aut mino tua scititate dignu
 itelliges. Nepe qd tua admiranda
 auctoritate consideras apud que
 ois summi dei potestas i teris
 sta e. no possit no uehemet
 comonei i uisceribz suis qd
 cora te dno facio qz oraculo
 posito. no eligis fiat. quis
 te prudencia reliquo fortitudine
 iusticia. clemencia. animi mag-
 tudine. om q uirtute heroica
 ornantissim no obitupescet. qe
 oratio tanta uerboru affluencia
 ubertate decurres maiestatis
 tue suma dignitate et excelle-
 tia potes etit digne attolle
 cui deus ipe faciat. religios
 Ade populu qz suu. m. stu-
 pida uocatioe comedant abz du-
 bio. horu acerbitati tpm tepe
 stati qz ac tantu petri uauicule
 fluctibz accommodatissimaz

Equidem ut di. p. metha. In
 om gne pmi aliqd quod e
 illig gms principu reperire
 contingit qd e metru et me-
 sura om sub illo genere con-
 tero. a quo totu originalet

sunt. At i eadē sūa que virgo
 sine ruga et macula et sposa xpi
 est tu monarcha et vni pū
 pui catholica serena predica
 a quo spūales iſtue et car
 mati dona i corpus ecclie fo
 tana emanatioe diffundit vdi
 ita dū vt queadmodū deus
 pat que q̄ putā diuitat sue
 essentia totū ent perfectior
 per prius et perfectior i se cō
 plectit pū ens pbi dixerit
 pō celi i meē potestate ex
 celledit iſtū i christū hōie
 ita et a xpo descendit i eia vi
 tūū et ab illo i singula cor
 poris sui mystica mebra Tu q̄
 sacerdos magnū tu magnū sa
 cerdotū dignitate refulges tu
 potifex sumū tu sumū potifi
 cato aucte resplendes tu pū
 cept Episcopoz tu pūpātū
 moſtuo ceteros antecedis et
 qd om̄s excellit tu vniūoe
 christi ita ut q̄buslibet alio
 i parte sollicitudinis vocat
 ite solū se iſudit plenitudo
 vniūoe dignat et potestat
 de vſu pā ad honore l q̄ v
 decreto sic ut parere tue pote
 stati noletē feruē morte uoy
 ceſet diuina Deutro p v
 cū filij ſūt legitimi p uene
 rabilē facit lex mor p de
 moribz hēc aut oīa clemē
 tia et bonitate resonat. Si
 ei qd ad virtutes patrū ue
 terū et noui testamē quoz
 tu ſucceſſor et heres exiſt
 auct meē cōſtat ſēper ibi
 clemētia reperire poterit q̄
 qd expedit corū recte ſtu
 tes cū tu ſolo vices xpi
 oſtmes tu i teris a celu
 claudis et aperis et qd per
 te ligatu ſolutū ve fuerit
 i tūz ratū habet i celis
 dat pū pū m q̄ i quodāq̄
 de maiortate et obe ſolite
 Sed nūquid hēc ſūma audas
 eſt ſine clemētia et bonitate
 none tu coſtituto es hēx ſup
 iſtū pūm videlicet catholici
 deū fide videt q̄ vūit te
 deus rege ſup pūm iſtū m
 hēx iū hēges at domo iſt
 clemētes iū i hēx v v

monarchico

Ad quos pertinet clemētia guber
 nare ſubiectos hēter pū m
 Seneca i libro de clemētia ad
 Nerone Nullū clemētia magis
 quā hēge decet ſeu pūper

Quāuis at clemētia i pūpe
 nō d̄ eſſe ſine iuſticia clemē
 tia tamē exuberare d̄ exem
 plo naturali ad hoc facite
 Cerebru ei qd e vni de me
 bris pūpālībz ſcōm Anatō
 mor habet duas pelles q̄bz
 regit et uallat vna que
 dicit pūa mat alia que dicit
 dura mat ſperitame illa q̄
 dicit pūa mat magis cerebro
 cōiūgit dura uero abeo ex
 teris amplius elōgat Cerebru
 aut i quo riget ſenſus et
 virtutes aiales ſimilitudine
 gerit pūpū i quo ſenſus
 viuacior prudēcia et itelleto
 perſpicacior qui debet habē
 duas pūpāles vtutes ſibi
 cōiūctas quarū quelibet pū
 dicit mat clemētia ſc̄ que e
 pūa mat q̄ pat et iuſticia
 que e dura mat q̄ ferit pūis
 tamē habē debet pūa qua
 dura clemētia quā iuſticia
 pūma ei vūit ſecūd pūa uo
 lūtate ſc̄ ad ad neceſſitate
 Sic ergo exemplo hoc pūadete
 clemētia pūa debet habundare
 i pūpe facit ad hoc ſc̄o
 Seneca i lio de naturalibz
 queſtibz ubi ait q̄ Nūpū
 q̄do mitebat fulmina pro
 ſperitate ſignificāq̄ uel bonū
 multū coſiliū requiebat q̄do
 uero uolebat mite fulmina
 aduſa om̄s deos ad coſiliū
 aduocabat. In hoc ſignificā
 qd hēctores pūbz ſc̄alio de
 hēc bene ſc̄e quā nocte vnde
 cōcludit Seneca l i de Cle
 mētia Si d̄ platabiles et equi
 nō ſtati delicta pectatū ful
 mibz pergit q̄nto equis e
 hōie homibz pūſtū mti
 animo exercere imperiū vū
 de hac demosthenes dicebat
 cū a d̄s vūcām i om̄ mū
 ne ſc̄o vūcām i om̄ mū

deos, reddit equales. Pale quippe
e pnyti habe clemencia et boni
tate per ea ei stabiliu troni eis
resolat. populo eis parat ad
eternitate vita eis tunc fiat stato
eis. De pmo di pny pny hobo
rat clemencia troni regis. De
secundo ibid. pny. Clemencia q
mber ferotina. De tercio ibid.
pny clemencia parabit vita. De
quarto dt Seneca Clemencia ne
du honestiores sed et tuiores
effiat pny ei e ierypugnabile
mummetu amor aiui. Conde
valeria lro yto comemorans
factu alexandri macedonis dt
q sic ei infinta gloria bellica
virtu. Ita pnyu amore cle
mencia genuit meruit. Tu ergo
q vices geris dei i teris qui
clemens est. Neeme iyo. Tu
cu sis hcy sty qst et super
solui dauid qui hcy mthio
erat et benignus. Licet manu
fortis figurat, getes regis for
tissimi et etim ostede clemen
cia tua et bonitate et exaudi
uota feremissimi domi regis
nostri et tota milicie regni
polome. ut nobis eoru mty
gaudio perfusis i reditu nro
dicat. Gausi sut discipuli vi
so domo sumo v. potifice et
hoc fuit pny.

Secundo ex ubis premissis capio
qd mouere possit scitatie tua
ad exaudienda uota feremissimi
domi regis nri e eis deuota
subiectio ad fide apostolica et
humilitas qd notat cu dicit
discipuli. In discipulo naq de
figt humilitas et subiectio qd
no e discipulo sty argum
dat p. Coegit ei iesus discipu
los ascendere i nauim. Data
vno. Hec ac humilitas et subie
ctio feremissimi domi regis
ostedit. ex eis prompta obe
dicta ad ecclia romana qua
semper habuit stes q vto hui
litat et obediencie e via dei
per qua ieredem e exoplo xpi
ut dicit beatus. pny. pny mo

et i excellis constitut sedibus
Iulij ei uetustate totutu e pu
hui lro jo de offiis qnto stpe
riores sumo. tato nos geramo
submissio. Tu et iudis rebo
nialibo iferora suis superio
ribus supponit. Sic ei ut dicit
beatus. Tho m. fa. fe. q. i. m.
articulo. Agones rexu natua
liu pcedit ex potens natu
ralibo ita ega operandis hui
nas no e dubiu exhuana pro
cede uoluntate. Oportuit at
i rebo naturalibo ut superio
moueret iferora ad suas am
ones per excellencia virtutis
naturalis tollate diuinita.
Vnde eia i rebo huius oport
q superiores moueat iferores
per ratione et uoluntate ex vi
auctoritatis diuinita ordinate
Et ideo sic ex ipso ordine naturali
dimo. idio iferora i rebo
naturalibo necesse habet. pny
mocior superior. Ita etia m
rebo huius ex ordine unis na
turalis et diuini tenet iferi
ores superioribus obedire. pny
q dicit petrus apostolo. Sub
iecti estote pe petri no. Hec
aut subiectio rationalis crea
ture debet pmo esse ad deu
qui superior e omi creatura
Vnde ad ho mo Subdito fiat
ois indus deo. Sic ei ho facto
ad imagine dei e creatu ut
pesset omibz animatibo. De
quo. Gen. i. Et presit pnybo
maris uolatilibz celi et bestis
tre. sic ipe ex ordine creaturis
debet suo esse subdito. coditori.
Iuxta illud Subdito esto deo
et ora illu eu ps. pny pny
Dna quippe aialia subiecta st
homi qd apparet ex tribz scdm
beatu. Tho i pma parte q
nonagesima septa. arla. jo.
pny quid ex ipso nature pro
cessu sic ei i generatioe rex
itelligit qda ordo quo proce
dit de imperfecto ad pfectu.
Nax materia e pny forma et
forma imperfectior pny pfectio
rez. Ita etia e i usu reru
naturaliu. Nax imperfectiora
cedut i usu perfectioru. plate
ei utut terra ad sui nutumetu

Animalia uero plantis et ho-
 animalibus quibus naturaliter dicitur
 unde dicit Aristoteles primo po-
 litorum quod uenatio animalium fil-
 ium est iusta et naturalis quia per
 ea ueniat homo quod suum est
 naturaliter. Secundo apparet
 hoc ex ordine providencie divine
 que semper inferiora per superiora
 gubernat. Unde cum homo sit
 super cetera animalia ut pote ad
 imaginem dei factus quem et eius
 gubernator alia animalia subi-
 acit. Tercio patet hoc et per
 tate hominis et aliorum animalium
 in aliis et animalibus inueniuntur secundum
 estimationem naturalem quedam
 participatio prudentie ad ali-
 quos particulares actus. In
 homine autem inuenitur universalis pru-
 dentia que est ratio omnium agibili-
 um. Omne autem quod est per particu-
 lationem subiacet ei quod est per
 essentiam. Unde dicitur in libro mo-
 otia gentiles et per prophetam sicut
 virtus corporalis subiacet sensui
 et intellectui utrum uelut ex
 quibus eorum imperium ipsa uero
 sensitiua potentia intellectui
 subditur et eius imperio continetur
 Exeade ratione et iter homines
 ordo inuenitur quod illi qui intellectu
 preminet naturaliter dominatur
 patet ergo quod naturalis est
 subiectio aliorum animalium ad
 hominem. Sic ergo est eorum naturalis
 subiectio ad hominem sic debet
 esse etiam naturalis subiectio
 hominis ad deum. Iacobus magister sub-
 iecti estote deo et ei qui vice
 eius in officio prelati positi
 est cum non sit potestas nisi
 a deo que autem sunt a deo ordinata
 sunt. Ad hoc per magister

Hanc autem subiectionem et humi-
 litatem obedientiam Serenissimus
 dominus rex polonie erga sedem
 apostolicam in se habere uoluit
 facies eius esse uestigium equalitatis
 creatura. Teste beato Gregorio xx
 v morum exponere illud. Nos
 per uocem spiritus sancti et itue-
 contemplare et cetera quod altior
 te sit dicitur sic per omne quod

terminis esse humiles admonemur
 ut quasi quedam sit lectio mentis
 spiritus considerate creature. Hanc
 quippe humilitatem ipse Serenissimus
 dominus rex patet ostendit. In exi-
 biuone obedientie facta quo cele-
 rius fieri poterat. Sed apostolice
 et hanc ipsam turbacionem ecclesie nunquam
 exiuita facies obedientiam esse
 fundamentum uirtutum secundum beatum
 Ambrosium libro quinto super lucam facies
 ea esse custodem omnium uirtutum
 secundum beatum Augustinum in libro de
 ciuitate dei et per ducem obedientiam
 comedata est in precepto que
 uirtus in creatura rationali quo-
 dammodo est custos omnium uirtutum
 facies eadem quod ipsa semper militat
 ueritati. Ut dicit beatus Bern-
 hardus in sermone de pascha. In
 hoc siquidem ipse Serenissimus rex
 rex iter alia insignia opera
 humilitate et deuotione erga
 sedem apostolicam ostendit. Re-
 cepto ei in coronacione scripto re-
 que dignatus. Illico zelo deu-
 otis facies ut in hoc pariter
 ceteros principes neglectis
 aliis negociis prius ad id suum
 deservierat ingenuum ut totum
 sollicitudinis studium fieret
 ad unitatem reducere animos subdi-
 torum suorum. Inuice dissidui
 ut fieret obedientia sedem apo-
 stolice quod et factum est eo id
 elaborante. In qua re tanto uisus
 est uersari studio ut eius tunc
 preclara opera tanto amplius
 admiracione digna esset. Quia
 ea feruens intuitu sedis apo-
 stolice prosequi uidebat. Et
 nunc et semper paratus est et
 erit cum suis principibus suis
 subditis et dominis obedire
 summo pontifici pro ut spectat
 ad catholicum regem rogat
 tamen humiliter se non artat
 aut strigi per sedem apostoli-
 cam ad aliquorum importuna
 istatiam ad ea que uergeret
 derogacione uel diminucionem
 uirtutis regni sui aut subditorum
 et dominorum suorum. Quia hoc
 non sine molestia ferre posset
 meretur ergo ipse Serenissimus
 dominus rex pro eorum tunc

prompto telen et magistro p[re]sente
obediencie sine aliqua p[re]sentie a
finitate tua i[st]is iustis et p[re]s
noib[us] que offert h[uius]modi ex
audiri ut uoto s[uo] satisfacto
Nunc eis qui uide meruerunt
cu[m] gaudio facie tua benigna
i[st]i reditu eoru[m] ad p[re]s[entem] dicit
gausi s[un]t disciplin[ar]i uiso dno
summo p[re]s[entem] et hoc s[un]t
secundu[m]

Iura tercia p[re]s[entem] a calamitate
eccl[esi]e et wladislauem imorari
no[n] expedit neq[ue] legio expor
diti q[uod] si p[re]s[entem] p[re]s[entem] expe
riencia docere reuideri nequit
om[n]es necessitates et defecto
eccl[esi]arum suaru[m] debite p[re]s[entem] o[mn]i
paciones exteras aliunde emer
getes p[re]s[entem] multitudin[em] plebs
et plurificatione negotioru[m]
que singula memorari no[n] est
possibile hoc ei esset magis di
uinitas q[uod] humanitas ut dicit
lex i[n] d[omi]no de re in edias ena
q[uod] impetu persequenti tui no[n]
bene p[re]s[entem] quas p[re]s[entem] homi
uevat ofrenata libido q[uod] am
bigit q[uod] h[uius]modi deficietis lege
acribiori subiacet periculo
i[st]i h[uius]modi eoru[m] ualida tepestate
Ita ut de vno quoq[ue] eoru[m] dicit
illud n[ost]r[u]m p[re]s[entem] v[er]u[m] p[re]s[entem] sup
te calamitas n[ost]ra tunc bona dis
sp[er]at eccl[esi]arum a[n]i[m]u[m] fructu
negligit et vno quib[us] via sua
ad suu[m] iteru[m] gradit hoc ad
uesperascente mudo p[re]s[entem] dieb[us]
h[uius]modi plenis deformitate et pe
riculis i[n] quib[us] totu[m] ferme or
ber[is] suo creatori rebellasse uide
hoc igit[ur] f[aci]tate tue clemencia
et bonitas et Seremissim[us] dm[us]
regis polonie deuota subiectio
ad sede[m] ap[osto]lica[m] et h[uius]modi ger
mam sui illo tunc o[mn]i i[n]fideles
certat p[re]s[entem] progenitoris
p[re]s[entem] ad fide[m] q[ui]s[que] et ex hoc
eccl[esi]e magna allata utilitas
eccl[esi]e wladislauem calamitas
Antiqua tua moueat ad exau
dientia[m] in d[omi]no

facimur regis polonie que ite
rat[ur] m[ag]is repetitio et no[n]
seremissim[us] domini p[re]s[entem] regis
et regni polonie p[re]s[entem] et simpli
tatis quatru[m] Scitatu[m] tua di
gnet[ur] tolle p[re]s[entem] f[aci]tate de
eccl[esi]a et wladislauem persone q[uod]
no[n] e[st] grata regi et milicie re
gum s[ic] fortassis cotraui h[uius]modi
tota f[aci]tate tua dicebat q[uod]
m[ag]is dictu[m] fuisse f[aci]tate tua
no[n] prouideret habito respectu
ad dispen[s]u[m] regu[m] ex qua pro
uisione p[re]s[entem] cotradictio[m] m[ag]is
et maioru[m] tmet[ur] i[n] patria illa
grauis scandalu[m] suboriri cu[m] p[re]s[entem]
tu p[re]s[entem] dicit n[un]q[uam] fuerit
i[n] f[aci]tate regio imo s[ic] graui i[n]
gnatioe q[uod] Seremissim[us] domini
regis dicit quippe pat[er] b[ea]t[us]
ip[s]e Seremissim[us] rex dicit s[ic]
videri et admiratioe no[n] medi
ocri dignu[m] q[uod] q[uod] p[re]s[entem] i[n]
p[re]s[entem] alicui patrie o[mn]i uo
luntate regis aut domini terre
et tota plebs qui eisd[em] ito
no[n] esset quo admitteret ad
c[on]siliu[m] regis qui regis o[mn]is
dispen[s]at quo castia eccl[esi]e que
sunt i[n] f[aci]tate regni vicina gen
tib[us] exieris cederet eide[m] aut
quo eccl[esi]a tuu[m] posset qui ami
ticia et fauore tuu[m] nudaret
cotra p[re]s[entem] q[uod] hostis patrie
p[re]s[entem] eccl[esi]e si passim p[re]s[entem]
uoluntate regis ascedet q[uod] ad
p[re]s[entem] quo doctrina subdit
tradet q[uod] e[st] eis officiu[m] si eis
tutus no[n] esset dicit ei t[un]c
n[ost]r[u]m l[icet] no[n] de oratoria i[n]stitui
coe Sic frustra spargit s[ic]
m[ag]is p[re]s[entem] fuerit sulco
Ita f[aci]tate qualeste nescit neq[ue]
m[ag]is f[aci]tate tradetis ampie
q[uod] cotordia credit ip[s]e Seremissim[us]
m[ag]is d[omi]n[u]s rex q[uod] Scitatu[m] tua
magis op[er]are curabit ip[s]e
Seremissim[us] d[omi]n[u]s regi et toti m[ag]is
titudin[em] regni illius q[uod] v[er]u[m] per
sone cu[m] melio[r] sit amari a plu
rib[us] qua[m] ab vno et multitudin[em]
deferendu[m] est ex p[re]s[entem] i[n] canone ut
constituet l[icet] d[omi]n[u]s Sublata aut
h[uius]modi p[re]s[entem] p[re]s[entem] tua
ip[s]e Seremissim[us] d[omi]n[u]s rex p[re]s[entem]

Barones proceres et Nobiles
regni polonie supplicat p ut
als p us hoc ipm petiti e per
alium nuntiu serenitatis sue ne
nerabile dnm petiti de pnnem
Catore pnnamen quatenus
Scitias tua dignet provide
de ecclia cathedrali wladysla
uon venerabili dno Noham
Brustynskan Canonicu Gneren
Secretario Serenissimi domi
regis et germani sui cu quo
bello prefato affuit et cu i
pontifice illi prefice q ut eid
prefice ecclie p ipm dnm rege
prelatoz Barones proceres
et nobiles regni et per
Capitulū wladyslawien re
putato e idoneus prudentia
reū agibilu p dno ex nobili
prospicia progenitorū suorum ex
ortus vite irreprehensibilis
et fama pclarā ipi Serenissi
mo domo regi et tota patrie
pro suorum elegancia moru et
eximiaz numerositate ututu
et maturitate consilii grato
existit cuo prudentia igemū
genos affines et piqui ma
gno ul ornamento uel pfidio
ecclie esse pnt cuo idoneitati
prudencie et sublimitati moru
attestari videbat nota p lator
et Canonicoru ecclie Gneren
qui dū uataret illa ecclia plu
res illu i electione i pontifice
nominauerut qui regie uo
luntati obtemperas satisfacta ab
horres patri semori cōdesce
dens rez hac prosequi non
curabat pro quo supplicat
ipe Serenissimo dno rex pre
lati barones proceres et
nobiles et tota patria illa
qui omz i uoto domi regis
occurrentes i dieta generali
nuper pro festo scti Michaelis
confessoris i opido pnotitior
pro hac ipa re et alijs regi
negocijs habita i p dno ei
uoto vno pnnimū cōsen
serut ut sic eo promotu i
epm ad uota serenissimi domi
regis ipe rex more predes
sorum suorum Inclutissimorum regu

i suis iuribus regalibus consuetu
dinarijs cōseruet prout per
legatu scitatis tue dnm olim
episcopu Lamerimen promissu
e Sic ei a uetustissimis teporibz
regu predecessoz suoru totu
et obsequatu dnt q ad istancā
et petitione eoru electi et po
stulati per Capla ecclie iurū
cōsentientibz regibz ac etia
nommati per ipos reges p sede
apostolica ecclie pntificat
et de vna ad alia tñferebat
sic elucesce poterit recedendo
recedē memorie pontifices quoz
usq i presens aliqui supsunt
et i suams existat Sic ei i
illa patria fieri solitu e q pre
sules pmas sedes et uoces ob
tinet i consilio eoru et opera
dirigit regis et negocia regni
magis secreta et ardua curante
consilio eoru et opera dirigit
q no p fiat qd i pontifice msi
qui grato regi et patrie existit
ecclie et rei publice utilis
qualis reputat is dñs per
Serenissimū dnm regē nominato
pro quo ipe Serenissimo dno
rex prelati barones proceres
et nobiles supplicat et nos
iporu nomibz rogamz petio
et supplicat et hec e petio
pma alias aut petioes s tue
dñe ad pter

In nomine domini nostri iesu christi
qui est via veritas et vita

1882 27 octobris
i electione pontificis

valde deus potens qui
mundum per se condidit per
se regit nec eget extri
secus questu auxilii ad regem
qui non eguit ad condendum. Quia
et alii sacra scriptura testate
constituit super terram aut que alii
posuit super eam que fabricator est
orbis profecto nullum sed ipse solus
regimus et gubernamus est prin
cipis qui creatiois extitit solus actus
ipse ecclesie domus sue peculiaris so
lus est edificator et custos ad
cuius sine ipso custodia seu statu
ta frustra edificantes alii labore
assumeret frustra custodes ceteri
vigilaret et ideo tanto magis ea
specialis regimus et custodie curam
prosequi quanto maiori singularitate
constituit. Quia cetera verbo
creata sunt et facta sunt ecclesia vero
non solum verbi prolacione sed et
sui pretiosi sanguinis effusione
fundavit ad cuius specialitatem eunde
m discipulis suis quos eide
ecclesie ierat velut precipua fun
damenta liquens Ecce ego vobis
sum super usque ad consumationem seculi
sue virtutis assistentia repperit
que per quandam consuetudinem
relucte debet principaliter in ipso
fundamentum ecclesie scilicet in prelatis
et pontificibus qui regende ecclesie
a domino sunt prefati. Quia vero quoniam
presencia ecclesia gaudet his ac
morte delectis sue deplorat vi
duntur calamitose lamenta et
in principum ecclesie nostre euemisse
terminum que per morte pasto
ris sui modo est defensore orbata
pro cuius auferendis lacrimis et
suspensibus in hunc locum ouemimus
ut ei de pastore indoneo pro
videat eo operante in cuius manu
sunt omnia corda hominum. Quod si
facere tenetur ex debito ad quos
electio pontificis eius ecclesie spe
ritate videtur et ut digne vult

uniformi in caritate et pure
fariat. Assumpti uerba euangelii
lecta in domo curie officio
scriptum est propter reddite que sunt
cesari cesari et que sunt dei
deo Sed quoniam nescimus loquenti sed
et auditori necessariis est ut
assit ad intra qui doceat magis
vero spiritus sanctus ideo pro eadem gratia
impetranda Salutes uiam
gloriosam que eodem spiritu recipit
deum et homines rectore vniuersi
dicentes Ave maria

Reddite que sunt cesari cesari
et que sunt dei deo. In scriptura
diuinorum eloquii legitur quod deus
reddat unicuique secundum opera
sua ut dicit propheta tibi dicit
iniquitatem quia tu reddes unicuique
secundum opera sua. Et
apostolus propter Ecce uideo cito et mer
ces mea mecum est reddet unicuique
secundum opera sua. Propter ei qui
reddat nichil fallere potest ut
dicit propheta 2. 2. suatore anime tue
nichil fallit reddet quia homini
iuxta opera sua. Et autem deus
reddat unicuique iuxta quod oportu
num viderit in promptu est
scriptura reddat ei gratiam peni
tentibus eam. 2. Dominus prospector
est qui reddet gratiam 2. Regum 2.
filiis bethsalem reddes gratiam
reddat eam iniquitibus eorum.
Iohannis 2. Redda nobis annos
quos comedimus locusta reddat
gloriam triumphatibus zacharias 4.
Hodie quia multas duplices reddat
tibi operi duplicem intelligit gratiam
paradisum propter duplicem stola anime
et corporis reddat quia predicat
tibi faciem 2. Iohannis 2. Qui
reddat plenis labiis electum reddat
super militibus brauium
2. ad Iherosolimam 2. Iherosolimam
fide suam bonum certamine cer
tam ideo reposita est michi co
rona iusticie qua reddet michi
dominus iustus iudeus reddat eam
laborantibus propter sapientiam reddet
deus mercedem labori propter
suorum et deducet eos in viam
mirabili reddat lamentantibus
gaudium propter l. propheta petere
reddet michi leticia salutatis

tu reddidit equis misericordibus
solacium excellit et remunera
bonis misericordes unde dauid
dixit e quid peperat saul red
dat tibi deus visitatione i reg
2 & unde ps 2 & Si esurie
ut immo tunc alia illa et dñs
reddet tibi reddidit eam deus de
liquenter supplicium ps 12
Ipe est qui reddit ultione ho
stibus suis et hos qui oderunt
eum retulit pma sua consolatio
ultima aut ualde terribile
Terribile igitur non ei tale tm
sed et etnu reddidit supplicium
deliquenti qd hec e fides nostra
qui male egerunt ibunt i igne
etnu Delinquit at q peccat i
deu i se et i proximo Int os
aut delinquentes contra lege
dei maxie peccat qui prelatu
idignu et no idoneu i sepe po
nuntiali constituit presertim cu
qui temere se igerat et ambi
tiose alijs pcesse festinat
peccat q quippe i deu idignu
prelatu eliges qd dei dispo
sicio resistit deus ei constituit
ut nullus se igerat i officio
dignitatis cuius voluntate expres
sit Aplos ad ebre vº Nec qd
quia sumit sibi honore sed q
uocat a deo tanq aaron ubi
glo a deo uocat qui ab ecclia
rite eligit recte aut eligit
ab ecclia tñdo no eu eligit pñs
appetit p ambitione no amio
fiam per ocula machinator
no populo remissu per suaz
dissolutione no metu immissu
per coactione De pmo luce 1
Ante dñs quo pmos acubi
tus eligeret dicebat Cu in
tato fueris ad nuptias no di
stibas i pmo loco qd idignu
qui pmo e i honore erat
pmo i confusione hec sunt nup
tie ad quas uocati sumus per
baptismat regeneratione i
qda ecclia xpo quida e per
fide et caritate In hys nup
tis no e recubens i pmo lo
co qd nullu teme debet appetere
ecclesiastica dignitate In qua
sit ascensus sublimior ita ad

grauior coprobatur Recta eam
dicit electio qñdo prelatu no
elegit amio fiam p machina
tione ocula plures ei causa
luta pñs ul promouois sue
et fidu Aut ratioe sangms
polluet se aliqñs uota datu
ros ul eam eoru victi pñs
qd permixtu e De quo dñs
lo forte lignu et putribile
elegit artifex sapiens querit
quid statuatur simulacru qd no
moneat hñ sic elige uolentes
sunt artifices qui de fragili et
fictili materia faciunt pontifices
adherentes alitui qui sit fort
per potetia et putribilis per
apparetia uel complex per
petuas et tamen e simulacru
qd ipe querit constitue p alio
adutoru Simulacra ei ge
au i homi gentilit et impu
dite uiuent argenti et auri
opera manuu homi os habet
et no loquet qd esset ad pro
fectu proximi oculos habet
et no videbit quod esset uilo
i salute sui De hñs sic electi
erubescere debet electores q
constituit simulacru sine sensu
intelligencie et sine motu opaco
rite De quo dñs 1 Erubescet
sup ortos quos elegerat De
qua electioe iudit q Elegerunt
sibi ligna ramnu i rege no
lete olua uite et fiam iter li
gna promoueri Dixit ramnu
egrediat igitur de ramno et
deuoret cedros libai Est ei
ramnu tota aculeata seu pleca
aculeis Et secundu iosephu
ex magnitudine uictor igne emit
tit unde se et alias arbores
incendit Sic et is qui contra pa
tri instituta et regula apostoli
eligit no habet olue pigne
dñe i deuotione nec fide dulce
dñe i pietate exhibito nec
vini uite armoraz i excessu
corruptione sed habet ramnu vi
pugnat i conuersatione deformi
tate talis arbores alias incen
dit subditos vi et aculeis
enormitat mox pugnat et ede
fiam dei destruit suo pñs
exemplo cui uiam eam reddet

dolore Nos pp recte eam pre
 lato eligi quod non eum eligi
 populo remissio per sua solu
 tione. Bepe ei pps clamat
 aliquem esse utilem et gratum q
 i conspectu dei odibilis e quia
 eorum videlicet perisse oplacere
 osuevit uoluntati blandis ser
 moribus lauti quibus et dona
 rum plurimis ac falsis iterum
 promissionibus. Et ideo i conatio
 Sardien constitutum e q ad cla
 more ppi nullo eligat de elec
 tione. Epus populus ei seque
 dus no e sed doctores. Epus di
 doctores nec uarie uoces ppi
 sunt audire. Et de pems l. de
 curationi filii de tali electione
 iordmata dicit Baruch 3. no
 hos elegit dñs neq via dñi
 pline inuenerat ptea puerit
 noluit ei remissio et dissoluti
 bestialit uictres elige illu q
 teneat rigore discipline ac si
 moribidi refugiat curatione me
 dia uel sectione. Cirurgici de ta
 libus electoribus dicit Sidonius
 i Eplis fugidos obaustentate
 no habet caros blandi apud
 eos commune vilescit unde ta
 les magis sunt mulieres quam
 uiri magis deberet tene colu
 muliebres quam baculu pasto
 rale. Iudiciu pto forsitan
 nunc Syfara diuidit spolia
 et pulcherrima ferarum eligit
 ei q diabolo diripit spo
 lia aiarum quod procurat
 elegi effematu i suis actibus
 et remissu recte i prelatur
 eligit que no elegit meto
 remissus per uocatione. Electio
 ei e liberi animi motu qui
 debet exerceri i libertate sps
 sti. De xl tra i conspectu tuo
 e qua elegens et quo placue
 rit tibi ut uadas. Illuc pge
 no go i ea di esse timor. Nae
 xl m. Noli timere facie meo
 Jacob rectissime que elegi. Unde
 origenes sup p m co mnce
 de electione. Aaron dicit. Nulla
 e ppi acclamatio nulla con
 sanguinitas ratio nulla habenda

habenda e puritatis contemplatio
 no ei seculares debet timei
 ne p eos deroget ecclie et sue
 libertati. Sed ita debet se ha
 be electo ut timeat a regibus
 et principibus et honorificet
 deus cu respicit bona vita illius.
 Nae xl m. Reges videbunt et
 constitut pntes et adorabunt
 dominu deum tuu et scitu isrl
 q elegit te no pertinet quippe
 ad laicos pntes igerere se
 electioi potestati. L p m di. Adu
 anus her sita et vniuersalis
 synodus diffinit atq. Nue
 promulgant nemine laicoru
 pntu ul potetu semet de
 bere electioi ul promotioni
 patriarche ul metropolitani
 aut cuiuslibet epi ne incongrua
 et iordmata hic fiat. Quid
 ul confusio ppi cu nullu i ta
 libus potestate queq. pntu
 ul laicoru ceteroru habe co
 ueniat sed sile et attende sibi
 usq. quo regularit a collegio
 ecclie suscipiat fine electio fu
 tura potestas. Unde et uale
 timiano. Imperator iclito. Sus
 fraganeis mediolanen ecclie
 dixisse legit. L p m di. Valen
 timiano. De iudic nouit. Nost
 apte erudit diuinis eloquiis
 quale oporteat esse potestatem
 q no detet eu uerbo solu sed
 eam conuersatione gubernare sub
 iectos et totu semetipm imi
 tatore utute ostende. Tester
 q doctrine conuersatione bona
 habe. Tale itaq. i pontificali
 constituit sede. cui et nos qui
 gubernamus imperiu sumus ma
 ioribus summittamus et eio mo
 mta du tñq. hoies deliquero
 suscipiamus necessario uelut
 medicamenta curant. Her aut
 cu dixisset imperator petri. Sino
 dus ut magis qe decerneret sa
 ptes et pius existes. Et ille
 sup uos iqt e talis electio nos
 ei gra dñg potu et illo sps
 dore fulgetes melius potest
 elige. Itaq. per eos Ambrosio
 e electio. Imperatore deo sup
 hoc gras agente. No e ergo
 interpellandu sup hac re

Secundo is qui prelatum indignum
eligit peccat i seipm qm se
pmit i periculoso utine ad
istat cen q ceu sibi similis
ductore elegit cu quo i fovea
cadit at xv poit quippe se
i periculo ut not glo i r
valemianus l xiii di vbi dicit
electio e paulo eligenti si qd
ei malu notat tenet de omni
damno qd p eu acciderit I de
paulo nominationu l i. Malus
at dicit elector i Episcopu ne
du ratione vite dissolute sed
et ratione defectu sciencie prave
tie consilii maturitatis moru
firmitatis liberalitatis pietatis
etatis et pacencie let ei sit qd

Tercio diceba qd is q elegit
pontifice nō adonem iudicat^r
proprio pontifex ei debet esse
dux temp^s exēplo vite ut
duat ppheta principes iuda du
ces eorū debet esse lux errā
tū claritate fame ant v spūs
estis lux mundi eruditores iſi
riani uerbo doctrine ad ebri
y n prēs carnis nostrę habui
eruditores et reuerēbam^r eos
debet esse mqr iſarū ſeueri
tate diſcipline michę 1 pa
ſce populu tuu i vga debet
eſſe perfectior forā ſilencia 2 pet 2o
forā ſū gregꝛ examō Et ſi
talīs nō ērit electo Nunquid
ſubdit nō ledit^r Nuq̃ a ceto
duce querit qđ viā qua pro
gredi poſſit Nuq̃ tenebra ex
ſe vt parere luce Nuqd ndiota
et idon^t

fit ergo iura subdit abelecto
zibz n coru opera pfiat eis pa
stor nō idoneo cuius vita pesti
les cōgeries moru degeneras
fama vituperio crebrestes oz
ppter defectū sciēcie cor inuidu
ppter defectū innocēcie opz pūsu
ppter defectū timoris dei et ma
iestatis ei⁹ reuerēcie Cū at sit
necessariū presertim hūc ecclie
habere idoneū pōfite ppter her
mala que magis tēnēt oclis
qm possent expm uerbis Ideo
cū monse clamem⁹ ad dnm
dicētes illud mū pp vñ pro
uideat dñs spiritū oīs caribz
hoīez qui sit super mltitudinē
hac ut possit exire et itare
ante eos et educē illos et
introduce ne sit populus dñi
uelut oues absqz pastore

In quibz uerbis notat quatuor
prouidentia dñe bonitatē cū di
prouideat dñs emmēcia dignitatē
cū di hoīez qui sit sup mlti
tudine hac exptēcia facultatē
cū di possit exire et itare
Prouidentia utilitatē cū di educē
illos et introduce Numū re
fert ad eligendū Secundū ad
officiū ad qd electo eligitur
Tertium ad personā electi qntū
ad eos super quos eligit pro
uideat itaqz dñs spiritū qntū
ad spirituales omīs caribz
qntū ad carnales qz prouidet
p̄lato et prouide debet tā
spūalibz quā carnalibz Spi
ritualibz spiritualia pducendo
Carnalibz et coru defectibz
iterdū cōdescedendo Tūc dñs
prouidet de p̄lato quādo oclū
eligētiū per ratiōē itationē se
rūt i deū qz dñia prouidentia
tantū pacificat p̄latū forat
formatū iformat et p eū
ecclia subiecta fructificat De
p̄mo z macha z omās cōfide
rās apud semetipm cōme
utilitatē vniūse mltitudinis
ad regē se cōtulit videbat et
sine regali prouidentia ipos
sibile p̄tē rektō dari n̄ simone
cessare a stulticia sua Symo
di nō cessare a stulticia sua
quia iterdū aliqui simoniacē

eligūt et simoniacē electioz
p̄tēqūt nō uocat a deo tāqz
aaron Ad ebre v sed si honore
assumit nō itat sed se itru
dunt importunitate aut uiole
tia aut pecunia Sic Nason ab
antiocho z macha e uel
itauit per seculare potestate
sic Alchimio itroducto a bagade
p uiolecia z macha vñ uel
rapuit ut coruthe nūi vñ
uel usurpat sic rex ostas z
palis vñ uel rācoe carna
litate sic archieas impleunt
manū vñ filiorū suoz et
facto ē sacerdos Nudatū vñ
uel iterdū pecuniaz p̄mittit
ante factū ut Symon magus
Actū vñ ul expost facto
uel pro se rogāt ul rogari fa
ciūt electores sed pro hñs
oibz ciuitadibz cōferre nō
deserit ad regē christū ut li
bet ecclia sua ab hñs pestibz
et ignominis qm sine regali
prouidentia christi iesu impos
sibile ē p̄tē dari rektō n̄ simone
id est iheretē se modis pducit
cessare a stulticia sua

De secundo scilicet de dñia prou
identia p̄lato format dicit
Gen p̄p deus prouidebit
sibi victimā holocausti fili
m Cū ei ecclia erat i sim
plicitate sua et cōfidebat deo
nō potestatibz seculi tūc de
prouidebat ecclie de virtutē
et de holocausto id est de re
atore igne caritatē feruente
Sic apparuit i bto Nicolao i
sās ambrosio et martio et
pluribz alijs Sed modo xps
ab ecclia ppter scelera nra quasi
recessisse videt et ideo paucis
simis sit eligūt De tertio scilicet
de dñia prouidentia p̄lato
formatū iformat scilicet ut hūliet
seipm et edificet proximu
de hūliatione Tobie ix Si
me trada tibi suū nō ero
cōdignus prouidentie tue qā
quātūqz se p̄lato hūliet
nō reputet se dignū officio
De edificatiōe p̄p̄i p̄me
per qnto pastore qui i uobz

et gregem domini providentes non
 roat sed spontanee neque tur-
 pis luti gratia neque ut dominantes
 in clero sed forma facti gregis
 ex auro et non strigat iuste et
 ditos nec ab eis extorqueant
 iuste aliqd non superbia ostē-
 det Sed sit in eis forma edificans
 Sed heu forsitan impletur hoc
 illud Ezechiel xxv in quercu de
 basan dolauerunt in remos tur-
 cos semos de quercu faciunt
 qui lascivos et luxuriosos dis-
 solutos qui in prelacione constitunt
 quercu et fructu suo porcos
 pastat et basan confusione di-
 citur hec quercu dolat dum adu-
 lacione laudat dum ab eis do-
 lose castitas et sanctitas simu-
 lat Et sequitur in Ezechiele Cedron
 de libano tulerunt ut faceret
 sibi malum id est gubernaculum
 naquis quod iterum sublimem
 gnie et potentes cognatione vi-
 ris fratres et religiosos moribus
 ponit non attendentes quod con-
 friget dominus cedros libani
 De quarto scilicet quod per divinam
 providentiam ecclesia fructificat
 fructus tunc quera tibi reges et
 providet ut bene sit tibi quoniam
 dum prelatus a deo electus est
 tunc ecclesia in pace quiescit et
 fructificat sic quando macula est
 in electo totum deformat unde
 levit xxv prapit quod non accedat
 administrandi qui habuerit ma-
 cula Ideo ei diebus hys ecclesia
 deest videtur melius eis la-
 quiescentibus morum deformitate
 quia maculosi illiterati ambia-
 osi et vite dissolute promouet
 Si ergo precedencia que dicta
 sunt concurrunt ad electionem dum
 providet de prelato scilicet at
 si ipse sibi providet sine deo
 sapienter Cogitationes mortaliu
 timide et terrete providentie
 vestre Notatur etiam in verbis
 promissis monsi expreca facul-
 tat cum dicitur homines qui possit
 intrare et exire Intrare ad
 se per contemplationem exire per exte-
 riore actione et per contemplatione
 opanda non negligat

et per operatione contemplada alio
 quod magis erit vel monochordum
 tunc ut purget ostentia exeat
 ut mistret sapientia Sic monses
 intrabat tabernaculum et exibat
 ad populum Notatur etiam in eisdem
 verbis evidens utilitas cum di-
 citur illis et introducere Sic
 et pastor bonus educat oves
 a malis pastus suis et oves se-
 quitur et introducat suis ad bona
 pastura et vate quod per hostium
 ingreditur et ideo ipse saluabit
 egredietur et ingredietur et pastura
 faciet pro pastura vnde gregem
 sibi commissi que exemplo vite
 comedabiles edificat sic ex-
 plo vite permansere scandalizat
 et dicit in interitum cum eo ex-
 terne vitura Ad figuratum
 Num per v ubi dicitur suspēde
 tunc principes contra sole in
 paribulo quod peccant plus isto
 super quo verbo dicitur glo origenis
 homines si hoc attenderet prin-
 cipator non appeteret Notatur
 etiam eminecia dignitas cum dicitur
 homines qui sit super multitudinem
 hoc ben xli Tu eius super
 domum mea verbum hoc quod dicit
 pharaon ioseph dicit dominus pre-
 lato super ecclesiam constituto cum di-
 citur zacharias ix hodie qui ami-
 aas duplicem reddat tibi qui
 debet pinnere quadruplicem pui-
 legio super alios scilicet veritate
 vivendi scititate Imperatori au-
 toritate et corripendi seve-
 ritate De primo hanc per per
 princeps que digna sunt principe
 cogitabit et ipse super duces
 stabit Cogitare digna principe
 est in lege dei meditari die ac
 nocte Et talis debet stare super
 duces hoc est per se fidelibus
 proprios suos in via salutis di-
 gere Constitat autem ista veritas
 in tribus In ubi predicandi in
 officio ministrandi In iudicio di-
 sternendi et consulendi De primo
 Nemo in Constitui vos super
 speculatores audite vocem tube
 quod super populum constituti sunt
 prelati ad predicationis officium
 qui dicitur tube Num per facit
 duas tubas argenteas duales
 quibus auocant populum multitudinem

quando mouenda sunt castra due
dicuntur per duplicem actum dilectio
nis argenteae per eloqui expressi
onem duritiles et dilatare per
paucitatem malis tribulationis ad
auocandum multitudinem hoc est ad
predicandum simpliciter et intelli
gibiliter ueritate In conuocatione
ei populi ut dicit ibidem glo. simplex
tubarum clangor et non confusus et
videtur quod quod multitudinem predicant
simpliciter et apte loqui debet
ut multi intelligant et edificentur
quod ei prodest clauis aurea si
non aperiat. 1. cor. 12. Quid pro
dero uobis si uenero ad uos
linguis loquens De secundo mun
datione filios leui et filios su
os constitues super tabernacu
culum testimonium et cuncta uasa
eius et tunc qui administrandum
attulerit occidet oportet et pre
latu esse in ministrando discretu
De 2o osee p. Germinabit quod
amaritudo iudicium super sulcos
agri Gula agri sunt prelati quod
dicitur in ysaia sicut quod celestis
pluuia et germinat amaritudo
iudicium cum sunt penitencias im
pore et consilia dare secundum qua
ritate delicti et austeritatem
penitencie dulcedine consolationis
spe futuri pium tempore de fide
priuilegio quod consistit in uiuendi
stabilitate ysaie vi. seraphim sta
bat super illud hoc est super tem
plum quod prelati sunt super ecclesia
militante qui debet habere ad
istam seraphim caritatem ipsa
mante hoc autem fit typum ysaie
puritate exempli claritate re
giminis utilitate De primo Cant
quod oculi eius sunt colube super
cynos aquarum quod in eis debet
esse simplices et puri oculi
ut credat magis prodesse qua
preesse et hoc per flucta super
turbam ut latumari quod de
bet consistere et se purificare
ne eorum oculi obscurerentur Zacharia
oculos eius dextere tenebrosos
obscurabit De secundo quod per non
per ciuitas abscondi super motem
posita neque accendit lucina et
sub modis ponit illam sed super
candelam in uia in uia in uia

qui in domo sunt de 2o luce fides
pastores erant in regione eadem vi
gilantes et custodientes vigili
as noctis super gregem suum pascere
et debet istos hostes ne gregem
subiaceret rapacitati luporum
Ad prelatum et principaliter pertinet
se opponere murum pro domo domini
et uice hostes ecclesie ac hostes
propter carnem mundum et dyabolum
ut digne mereatur dici columna
ecclesie Apoc. in. Qui uiderit
facta illam columnam in templo
dei mei exponit glo. 1. pre
latu in ecclesia rectu in iudiciis
forte in aduersum planum in con
uersione erectu in contemplatione
stabile in temptatione rotundu
per actionem qua etiam iterat
alios supportare per opationem
Tales columnae fuerunt petrus
iacobus et iohannes De glo.
ad gal. ii. iacobus cephas
et ego qui uidebat columnae
esse dexteras dederunt michi
Tales debet esse prelati ut
alios cadentes stent sicut quod
dicit in ps. liquefacta est terra
et omnes qui habitant in ea ego
confirmavi columnas eius Quia
fecit Salomo in templo colu
nas de cre firmas et fortes
et posuit templi fortis sustine
tes Teren. Reg. vii. Nunt
fuit columnae de festinis ge
stan fraguit et magis portai
indiget quia portare ysaie in
fide dominator dux exercituum au
feret a ierusalem et a iuda
validum et forte et omne robur
pans et aque forte et virum
bellatorem et dabo pueros pri
ncipes eorum et effemmati domi
nabunt eis De tercio priuilegio
quod consistit in impandi aucto
ritate Abatur. 2. Super custo
dia mea stabo et contempla
bor ut uideam quid dicat in
et quid respondeat ad arguente
me Arguit et prelati qui
per uice enormitate potest im
pandi auctoritate hoc autem
fit in tuba cum decem bone
state cum ptemena ad utilitatem
cum necessaria ad salutem De
primo zophome 1. uisitabo

super principes et super filios
regis et super omnes qui idem sunt
ueste pegima et super omnes
qui arrogantur. Igitur super limen
qui operantur domum dei sui in
grate et dabo dolo quod hodie in
pastoribus nec religio in ueste
nec molestia in uerbis nec copia
na in abis nec pudicia in si-
gms nec comedia in factis. In
coacervatione pecuniarum et rerum
typalium se habet ut laici in col-
lectione fructuum ut clerici in
apparatu nobili sit milites.
In actu molli sit mulieres.
De 1° Neeme 2° Constitudere
fecit principes iuda super murum
et constituit duos choros lau-
dantium principes iuda. 1° p^{ri}mo
fuerunt constituti super murum
ecclie ad hoc ut sit in pugna-
culum subdit et constituit cho-
ros laudantium deum id est constitu-
ant personas idoneas pro
laude dei in prebendis dignita-
tibus et ecclesiis prohibitis
non habito respectu ad consan-
guinitatem fauore suorum aut
lucrum typale de of ordi iter te-
tera Sed quod hoc non faciunt
runt et precapitulant quod imita-
tores sathanie de quo et eius
imitatoribus luce 11° videbat
sathana de celo cadere de co-
stitutione eorum super muros ecclie
dicit 1° 1° super muros
tuos 1° constitui custodes
die ac nocte non tacebunt lau-
dare nomen domini. Unde 1°
Regum 10° Erat princeps super
domum salomonis qui habebat
subditum populum et statum
operibus imperabat domus
salomonis id est ueni pacifica
ibi p^{ri}mo est ecclia cui prefati
sunt principes sacerdotum et im-
petare debet secundum statuta
canonum subdit et ea custo-
die de offi Canonum sub in-
ramento per eos prestito in
cosecratione eorum de un un
egon De quarto privilegio
quod consistit in corrigendi seue-
ritate dicitur Neeme 13° d^{omi}nus
dedit te sacerdotem ut sis
dux in domo domini super omnes

virtu acceptum prophetate ut mit-
tas eum in nequam et in carcere
acceptum sunt inobedientes et re-
belles qui non habent timorem dei
nec homines reuerentur prefati
diebus suis infelicitatem qui mittere
sunt in nequam seculare iterum
et exordis et in carcere codique
satisfactionis ut quos dei timor
a malo non reuocat ecclesie saltem
cohercet seueritas discipline
de Eleo cui in ciuitate hoc ac fa-
ciat prelatum tripliciter odio in
culpa pietate in naturam
zelo in iusticia De primo Neeme
1° Constitui te super gentes et
regna in supergentiliter uiuentes
et super regna carnaliter in di-
et in agnoli ut euellas peccata co-
gnationis et destruas peccata
locutionis et dissipas peccata
operationis et dissipas in men-
obstinationis edifices fide pla-
tes caritate more boni ortulati
qui herbas euellit noxias
ut plantet utiles De 2° Nui
1° Erat moyses missus super
omnes homines qui morabantur in terra
audi clementiam eius Exodi 33°
Aut dimitte eis hanc noxam
aut dele me de libro tuo in
quo me scripsisti Audi iustitiam
eius multa clementie occidat
vnoqueque fratre et amicum suum
quod non est parcedum alium de timore
quinto uel confesso pro loco tpe
et qualitate delicti adhibita
clementia ad nam et seueritate
iusticie ad culpam De 3° Apoc 19°
Cui custodierit usque infine opera
mea dabo ei potestatem super
gentes et reges eos in uirga
ferrea hoc est in correctione as-
pera contra obstinatos super
bos auaros uisarios adul-
teros fornicatores simonia-
cos et alios sceleratos ne si-
forte non corripiat tpe cum heli-
setetia dampnatio iuratur di-
cet quod ei exposit redde rationem
uillanos tue luce 11° Si
igitur talis cum dicitur constantis
in potestate electus fuerit red-
detur id quod est testis cesari
id est quod est subditi subdito
qui per hunc uellitur

ra qui excellens est magis deo
subditus esse debet. Nota doct
na euangelii qui maior est uestri
sit sit mister reddet eam id est
est deus deus si is qui vult deus actu
us est i teris fuerit illis qui
sit imitator eius i uerbo opere et
exemplo. Sic ergo fante sit eli
gite et reddite que sunt cesaris
cesari et que sunt dei deo que
fuerunt uerba i principio. posita

In qbus ubi ita redditione sua
nar, qua vinctus est, sui est te
nem reddere attedut tua vo
luntatis promptitudo, equitatis
rectitudo et dignitas celsitudo.
Prima facit auctoritas legis.
Reddite igit secundum facit ne
cessitas gregi que sunt cesaris
cesari. Tercium probat substantia
litas regis que sunt dei deo. Iste
et sunt tres cause propter quas de
beo reddere hoc quod debet sit pro
timore legis mandatorum dei
reddite pro amore gregi pro
priorum que sunt cesaris cesari
pro honore regis supernorum
que sunt dei deo. Dico igit
quod ad reddendum debita nos ex
tat auctoritas mandatorum di
ui legis et inuit ad dicit red
dite quod est imperium modi sig
ficat quod ex legis imperio et
mandato ad reddendum debita ob
ligamur. Rōp vñ reddite oīa
debita cui tributū tributū cui
pectigal uertigal cui timore
timore cui honore honore.
Ita eam cui prelatu prelatu
igit vñ reddere quod debes.
Nemine l. reddite illi secundum
opus sūū licet aliqui faciūt
otrarū. Nemine vñ mercede
eius nō redet. Secundo reddat
debita quod ad hoc nos inuit ne
cessitas proximorum gregi que
sunt igit cesaris cesari id est que
sunt hominibus hominibus ac si dicit red
dite proximis utis illa que te
nem eis reddere. Tenet aut
electores pontificis reddere proximis
suis hominibus sicut totam diocesim
uel totam provinciam ut i posito
prelatu sūū in i solium

modestum liberale prudente et do
cto qui sit dux eorum ad tuam vita
sititatem et mores aspice debet
sit ad speculum et exemplar. Exodi
xxv di. Quilibet subdito. In
spice et fac secundum exemplar
quod tibi i more id est i prelato tuo
monstratum est. Talis ei debet eligi
qui regit. Eligite meliorem.
Eligite igit meliorem qui sit modus
affectus pius opastioe iustis
actioe alio exemplatioe que qua
tuor legit fuisse i dauid qui
fuit prefectus populo ex electioe
dei. De cuius mansuetudine dicit
i psalmo memeto dñe dauid et
oīa mansuetudinis eius. Quis
eo et eius semine iustior. De quo
Nemine vñ in suscitabo dauid
germe iustu et regnabit rex
et faciet iudiciū et iusticiā
i terra quod eorum sapientior. Secū
regū vñ in. Dauid sedet i ca
thedra sapientissimorum inter tres illis
debet esse electus i pontifex
ut sit sit modus affectioe car
niali quod spirituali. Ecclia xlv
In fide et leuitate sanctu fe
cit illu et elegit eu ex om
nibus hominibus carnali affectioe
et carnali cognatioe. Nō ei
eligit pontifex ad hoc ut de
licius affluat superfluis et de
licius nobis se nutriat que vita
abiciat pro eorum multitudine
pro capula perierit sed ut
pauperes pascat quorum est pa
trimonium ihu xpi cuius ipe di
spensator existit ut fidelis iue
niat. i cor. i. hic ita querit
inter dispensatores ut fidelis
quod iueniat. Nō deus ei ut in
structiones superfluat et paupe
res xpi famis iopia otabescant.
Sic ei facit est rapere aliena.
Amos v. diripiebant pauperes
et preda electa tollebat ab eo.
Debet eam eligi qui sit pius
compassioe ad totos teras indu
it uos sit electi dei sū et di
lecti viscera misericordie ben
ignate humilitate pacemque sup
portantes donec ad huc taquam
ad sinu matris debet subditi
recurrere ut multis succurrens
benedicat. Ecclesiastia.
In multitudine electorum habebit
laudem et iter benedictos bene
dicit. Sed rara autem semper i

377
Quibus hanc et necessitates pa-
peri attēdit. Im hęc vñ cla-
mabit i die illa a facie regis
uestri quē elegistis nobis et nō
exaudiet uos. debet etiā talis
elegi qui iustis actioē. Nō p
elegi uos ut eat et fructu q
ferat predicatione alios conuer-
do et fructu uester maneat
Eat visitado corrigēdo. Ad
et mores placado errores et
scandalos extirpado ne qd alio
placauerit tpe p viciū pusil-
litate destruat sed potētia
vittis et rigore iusticie pmo-
ueat exēplo dauid. I hęc vñ
vñ. Cū blasphemaret philis-
teus deu ihu. Electus ē dauid
ut descedet ad singulare cer-
tamē. tulit q baculū quē sep-
habebat i malis et elegit la-
pidēs impudicos qd dērent
supbia golias. Sed nō ē q faci-
at bonū q mlti uocati pauci
electi. Unde culpis platorū
exigētibz gladiū petri rubi-
gine obductū ē. nec p inde
dato i acceptū. Na ei uisibi-
as ecclesiastica nedū a secula-
ribz sed et a uiris spūalibz
acceptū experientia id docet.
Talis etiā debet eligi qui sit
alto acceptatioē. Cantor vñ
Spēs ei ut libam electo ut
cedi libano. odoratio ē etiā
mons alto. sedus odore di-
fugare serpētes q prelatos
debet esse eleuato per cotem-
platioē et fragrare per demo-
nionē que lenificat angelos
et fugat demones. hinc mon-
tes cū dno i monte p cotempla-
tione rapit. foris uero ne-
gocijs pli uiget. Nūc archa
na considerat. foris onera por-
tat. Exodi p p hūc dñs i monte
i orōne pernoctat et i die i
urbibz miracula facit. Sed
prochdolor recessit oīs decor
a filia syon. Nō ei cū hīs q
data sūt occupat se prelati h
rebo plet uirilibz onos ubi
et scandalos ubi predicationis
it mittit. Ad qd ex officio asti-
git. ex dicto apli. re. ad iho-
quarto qui fuit Epūs predica-
uerbū iusta oportune. Impor-
tune atque obiecta itēpa i

omni uarieta et doctina. Non sū-
tūnt inferis sed dicit cōsan-
gineos de bonis trahit. Ad quorū
restitutionē tenet. vñ q m c. i
et q v. f. vñ. Unde dicit beato
Ambrosio i l. de officiis. pōt
l. p. p. vñ. di. Est et alia ubi dicit
Est et alia probada liberalitas
ut pōtōs semis tui nō despi-
nas si egere cognoscas. melior
ē ut tpe subuenias tuis qd
pudor ē ab alijs supitū deposite
aut alicui postulare subsidium
necessitati. nō tamē illi diuocēs
fieri uelūt ex eo qd tu potes co-
ferre iopibz. Causat ei prestat
natura nō gratia. Neq. ptea
te deo dicasti ut eos diuites
facias sed ut tibi uitā ppetua
fructu boni operis accipias et pro
no miserationis pta tua redi-
mas. putat se parū postea pre-
tū querūt tui. uite tue con-
cedit adime fructū et acusat
q eos diuites nō feceris cū te
uelit illi etne uite fraudare
mercede. hēc ille. hēc igitur
figula que de scripturis sacris
data sūt diligēter pēfanda sūt
electoribz qui de sua elemoe
i die tremēdi iudicii redduturi
sūt. distructissimā rationē. si ma-
lus aut nō idoneus elector fue-
rit dicit electoribz illud sē
q e reddit m malū pro bono
Agit ei hūc nō de re caduta
et mobili. S. de salute animā
vñ sanguine redemptariū qd si
bono pastor elector dato q
fuerit reddet. cesari qd cesar
ē q pōtō salo q nōtē cesar
intelligit. q dicit. Accedēdo nos
aut aliquando pro christo cola-
pēs cedim. d. apls i cor. 2
reddet deo qd dei ē deo quia
honor et glā. Ecclesiastica p. vñ
bono aīo gloriāz. redde tuios
glorie nōs participes efficiat
deus per secula benedictio. Amē

In nocte domini nostri iesu xpi q' e
via ueritas et vita

1271 Decia octobris
i Smodo diocf

occurrit ad hac uigine
regeneratione Smodi huius
assumpti ubi qd' scribit
ad ephe m et lectu e
i dicitur currit epla Det uobis
secundu diuitias glorie sue uir-
tute corroborari per spiritum ei
i interiori hore Scribit stus
Augf i finoe pmo de fide ste
phano q' iesus filius Naue
pugnabat i heremo et moyses
orabat no q' ambo pugnabat
net ambo orabat sed vna pu-
gnabat et alio orabat Meo
qui pugnabat no desinebat q'
ille orado uidebat Ita et ego
loqui quid video sed alio
oratio loquor ut preabo eo
conferat mibi qd' dicit aut ap-
os tui et implebo illud q'
Iosue ab vno latu orate unia
bat et no supabat q'ito magis
ego ubi no vna sed mlti rogat
deu meu loquedo ia no time
bit cor meu q' laude domi
loquet os meu hec Augf
Ex cuius verbis apparet q' me
ut auditor loqr lingua do-
ctoru ut igr gra sps scil ope-
rate ad profectu salutis nre
no uerbis oratu fulgentibz
retoruto qbz modo ubi de sa-
lute aiatu agit no opus est
q'om Augf i lio q' Achade
mcoz magis uacans e ad pro-
ferendu ueras fmas qm orna-
tas sed agresti fmo aliqua
proferre possim utilis ut ab
auditoribz capiat Salute
uigine gloriosa dices Ave
maria

Det uobis secundu diuitias
glorie sue uirtute corroborari
per spiritum ei i interiori hore
Reueredissime Reuerendi pene-
rabiles et honorabiles pres
et dm clarissimi et insignes
Am facio testate eloquio di-
uino iotariari i her egestas

que naqz pars bona diuiti ad
paupere Est p'm Egestas at-
sit diuitis opposita secundu q'
Gregf xxxiii moie co fido
tractatez illud nob pl'i sane
eio precedet egestas alit i
electis pot' aliter i reprobf
Egestas naqz electoz e cu ve-
diuitie celest' patris ad eoru
anima redeunt i hoc erupnoso
pnt vite exilio positi paup-
res se esse meminerit Illas
quippe diuitias sine cessatioe
suspirat de qbz paulo dicit
ut sciat que sit spes uocatioe
eio et que diuitie glorie here-
ditat' eio i his Et q' adhuc
eas nequaqua despicit stu-
diose iteru i erupna ista pau-
perat' gemit Hat p'ocul
dubio paupertate deimas ipe
perat cu dicebat ego vi vi-
des paupertate mea i uirga
ignatioe eio uirga ei i
ignatioe dei e perussio dntie
aiois qua indignone tui homo
ptulit cu paradiso pulsus
ueras iteru gaudu diuitiaz
amissit Sed q' electi quqz ues-
sat respiciunt q' i pnt vite pe-
nuria ab illa pnt' igitte fa-
cultate cederunt bene dicit
Ego vi uides paupertate
mea dicit ei hec adhuc vi-
sibilia appetit p'gnatioe sue
malu no itelligit et hoc
ipm uide q' pnt' nescit
Hat paupertate dauid itues
ait Infirmitas e i paupertate
vra mea i paupertate dnt' ista
mau dicit dnt' lapsus i hac
p'gnatioe aioz corruptiois
sue molestus reuerberato
hoc qd' perdidit atep lani pe-
dit Sed hat paupertate re-
probi considerate negligunt q'
du sequit' ea que despicunt
cogitare uisibilia negligunt
que perdidit unde et ege-
stas eoru pie dicit q' du replet
uirs uirtutu diuitis uacuat
qbz sepe exierit ut p' electo
demencia subleuati du neqz
uime sue dntia considerant
esse se eia a hois actibz
lopes no agnoscunt unde
uoce angeli laudacie predi-
catoru dicit dnt' q' dntes su
et locuples et illi egeo

et nescit quod tu es miser et im-
serabilis ceterum et nudus. Quasi
diuites se afferit quod per arro-
gancia scitatus se extollit sed
pauper ceterum et nudus arguit
pauper utique quod virtutem diui-
as non habet. Ceterum quod nec pau-
pertate sua quia patitur videtur.
Nudus quod perdidit primam cari-
tatem sed perdidit quod se nec perdi-
disse cognoscit. Hec ille. Hec
igitur egestas hominem cecitate et
nuditate apostolus considerans dicit
de uobis secundum diuitias glori-
e sue virtute corroborari per
spiritum eius. Interiori homine
et signat dicit apostolus secundum
diuitias glorie sue non secundum
diuitias glorie mundi. Quia
virtuti hec et gloria repetitio
decedit casu. Superbia beati
Gregorius per unum moysen quod quito. ubi
exponens illud uerbum psalmiste
omnis caro fenu et omnis gloria
eius sicut flos fenu sic dicit.
Iniquorum quippe potentia flos
fenu operatur quod minime eterna
gloria dum inter cadit dum apud
se extollit. repetitio iterum
fume timet. Sic namque aurum
flatu in altam stipulam rapit
sed casu cuncto ad ima reuocatur.
Sic ad nubila fumus attollitur
sed repetere in nubila tumescendo
dissipatur. Sic ab infimis nebula
densescendo se erigit sed exortu
habet solis radius ac si non fuerit
abstergit. Sic in herbam super-
ficie nocturni rores suorum asper-
git sed diurni luminis subito
calore siccatur. Sic spumose aquae
bulle in ebullitione pluuies exi-
tate ab initium certant prode-
unt sed eo calera, digne de-
perent que inflata alio ex-
dunt cumque excreuerunt ut appare-
ant crescendo pagum ne subsi-
stat de iniquis ergo temporalibus glori-
e elatione tumens sed tamen nulla
in hac soliditate duraturus di-
xit per prophetam. Elevationi sunt ad
modicum et non subsistent. Con-
tra dicit dereliquisti eos dum
alleuaretur quod eo interfecto cor-
ruit quo male exultantem sur-
git. Hec ille. Non de bonis ergo
diuitis sit labetibus sed de di-
uitis duraturis perpetuo loquitur.

apostolus dicens. Det nobis secundum
diuitias glorie sue puritate cor-
roborari per spiritum eius. Interiori
homine. Quia namque bonum
mundi labet amatores. Idolatre
dicunt in sacro eloquio. Sic decla-
rat origenes omelia secunda
in libro iudicii super illo uerbo
fuerunt balaam et dereliquerunt
dominum deum patrum suorum. Sic equi-
ens hec quid fecerunt antiqui.
Sed quoniam que scripta sunt non per
illos sed per nos scripta dicuntur
in quos fuit seculi deuenient.
Videamus ne maiore ex parte
de nobis hec quoniam de illis di-
cta videatur. Et in summa origenes
ibi per curiales gentia. Hec
enim intelligit pronuntians diuitias
amore amoris diuini. Unde ait
post pauca subdicens. Quod quod
dilexerit ex tota anima et ex tota
uirtute hoc ei deus est distinet
nunc unumquodque semetipsum et ta-
nto ex toto corde recedat quod
in eo potissimum et super omnia cetera
flama amoris ut ardoris ex-
estuet. Quod enim ardore ceteris
foueat affectus uos ipsi de bonis
habete iudicium. Instatera hec
ut exanimis appedite. Et si
quod illud est quod dilectum late
ponit hoc tibi deus est. Sed
uereor ne apud quem ponit
amor auri et auaricie peccator
pressa satis late demergat. Et
utique dicet ad huc non potes
deo fuisse et mamone per ergo
amate imoderate diuitias. Hec
latra esse. Non dico passim ma-
las diuitias sed iordimate uice
tibi nouas esse. Bene uero
dissociantibus meritorias et
utiles. Quare namque noue
liberalibus uero multum pro-
future. Sic et uideamus ad sensum
quedam sunt ceteris animabus
nocua que aliis refectio
sunt materia. Amygdala et
secundum plimum bonis nutrit
que uix si ederet interficet
et semine. Insuper passeres
pascat hominibus uero ueneni
existit. Sic reuera facit di-
uitie quoniam quosdam sanat per
largitione elemosinarum aliis
uero sunt causa iterum per
auara uariis occasionem. In
Ambrosio diuites non in facul-

tatibus timia esse sed i hns q
uti nesciunt. Nam diuicie nesciunt
reprobata reprobat ita virtutu
sunt adiumenta probis. Unde
Aug⁹ sup⁹ p⁹ l⁹ v⁹ vmo q⁹ diui
tes i affectu reprobant dicit
no i archa uel i domo non
igit diuiciaru possessio sed ear⁹
amor et affectus reprobant.
Sicut ad affectu debet dete
stari triplia ratione scz qa
faciunt metes esurire corda
superbire et lites suboriri.
Dicitur pmo q⁹ diuicie faciunt
metes esurire diuicie namq⁹ amare
magis faciat cor huani sed
ipm ad plus habenda et acqui
reda amplia exultat et illa
mac⁹ notoria quippe quanto
plus potat tato pl⁹ sitit.
Nellu ena que situla serpes
memoriderit usq⁹ ad vite ter
minu sitire facit. Nem⁹ ei se
tile corpore effusu tanta amo
re sit generat q⁹ per totu
temp⁹ vite pacete quat cru
ciat et flagellat. Sic accidit
habentib⁹ et amantib⁹ diuicias
que sunt i eis sic venenu quod
qd⁹ sit ardore et appetitu ha
bendi multiplicat et augmetat
diuites ei acquisit no faciat
sed cruciat no replet sed ua
ciant no delectat sed mole
stat qnto ei de eis pl⁹ acq
rit tato appetitu amplius mo
i infinitu crescit. Ideo tales
qbo malis sufficit p⁹ diuites
no sunt. Ita dicit Seneca. Di
ues e no qui magis habet
sed q⁹ minus cupit. Sufficiencia
ei diuites facit. Na ut dicit
De i Ep⁹ l⁹ am sibi satis e
cu diuitis nato e no qd facit
uerbu Aug⁹ i quoda sermo
de quadraginta. Sunt diuicie
qbo crescentib⁹ crescit copia
que amatorib⁹ suis qnto sunt
ampliores no afferunt sane
tate sed inflamant cupiditate
diuite tu putas q⁹ minus eget
minus eget si minus habet.
Et subdit Aug⁹ Na video
quosda qui cu pauca haberet
petiam paruis luctis fuisse
letatos sed ubi habundare re
perit iura modum amiserunt.

credis eos esse satiatos falsu
e. Na pecunia fauces auaricie
no claudit sed excedit no irri
gat sed accedit. Potulu respuit
q⁹ flumini sicut diuicie ergo
faciunt esurire id e ampliora
concupiscit ps 22. Diuites
equerunt et esurierunt iugiter
aut dnm no minuet. Si bono
Dicitur iteru q⁹ diuicie sunt
spemede q⁹ faciunt metes sup
bire. Sic ei dicit Aug⁹ sermone
xxx. Difficile e ut superbo
non sit qui diues e tolle su
perbia diuicie no notebunt.
Ideo d⁹ p⁹ opus superbie
diuicie. Unde et ueritas ewa
gelica diuite camelo operat
ut p⁹ facilius e camelu intrare
per forame ari qua diuite
regnu celoru. Camelo ei cu
gibbo et inflatura sup dorsu
diuite superbi designat qui
difficile regnu celoz ingredit.
Ite xxx portantes sup hume
ros uniuersoru diuitias suas
et sup gibba cameloz tberau
ros suos e ergo magna esuriet
i diuitis diceba consequet q⁹ di
uicie faciunt lites suboriri ho
mies ei p⁹ diuitias sepe fa
ciunt querelas. Diuites namq⁹ a
diuitib⁹ impetunt a latronib⁹
ocidunt a p⁹ncipib⁹ inuadunt a
pauperib⁹ iugiter qd exemplo
familiari per similitudine
ostendi p⁹ Serpes ei dimittit
hoies inuadit audax aut iacet
inestatu. Secus beatu Greg⁹
Unde dicit beatus Hieronimus
Avarus nihil aliud e qua
archa p⁹ncipi. Bursa latronu
sibilo om⁹ unde diuiciaru di
spartitas faciunt ab homib⁹ et
eiusd⁹ sanguis cordia exu
lante. Sen 12 d⁹ q⁹ lott⁹ et
Abraham diuites erat et neq
bat habitare simul. Et nesci
bet comoda diuites sentiunt
sed et mult⁹ torquet aliis.
diues ei laborat i aqutudo
vigilat i consuetudo timet de
amittendo et i orib⁹ hns me
ror et dolor. Unde luce vii
diuicie spms coparat eo q⁹
puctura et sollicitudine. Ite
ducit de earu amatorib⁹ et

376.
petra flammam. Aut custos
feruor argenti feruore non
habet et nescit quē pena diues
ē ille nō testis quia tamen pena
non indicat se sentire quod et pet
lis erit plena huius ē quare
tamen platura erit nō sentit
Sic quod i erit ē labor et dolor
Exet p v m In corde maris i
i profundo amaritudinis diuice
tue ecclesiastica p v laborant
diues i congregatioe Nō de his
ergo diuices quare possessio
amori iordmato quita et sol
licitudo fluxflua nō latra effiat
loqit ois diues Det uobis se
cūdi diuicias glorie sue utute
corroborari per spiritū eiō i
interiori hōie Talibz et diuicis
appetentes oia sibi appant tot
illud bñ Ambrosio hō pmo de
uidius pte pā dñi Qui pū iō
qō i seculo ē pūtes cū pñe sit
seculū aut tū pūatos tū de
pūtes fructo cū tū ois sit
Unde oī tales diuices iuebit
bñ Ambrosio hō de Naboth
p vmo diues Quousqz exte
dit diuices hānas cupiditates
nūqō soli habundanti est sup
tra Qui erit cōsorte nature
et reditāt uobz possessiones
nature In oīe oībz diuitibz
et pauperibz tū fudata est
Qui uobis Nūz pū soli diuices
arrogat nescit natua diuices
quos oīs pauperes generat
Neqz ei cū uestimēt nāstū
cū auro argento qz generam
Mudos recipit tū quos edidit
nescit fmes possessionū sepul
cro iclude Cesspes angust
equo et pauperi habundat et
diuiti et terra que uiuēt nō
tepit fastū totū iā diuite caput
Et subdit qd discernat corpora
sue spēs mortuorū Redoperi
tū et si potes diuite dephede
Et i co pñ dñi id delectat te
ornamēta pretiosa qz alī fū
mēta nō habeat qntū o diues
uidiat sumis pūz esurit et
tu forea tua claudis plus
deplorat et tu gēma tūa uer
sis Infelix filio i potestate
est tatorū aīor amotte defede

et nō ē volūtas tota vitā
populi potest tua gēma ser
uare Et ostendit beato Ambro
si si antiq eia gētilēs ita re
publica ptonatbat q i se defi
ciebat exhor q de puat hōis
aliorū comodū faciebat ut po
quūqz dare i dote suis filiabo
nō haberet Quato plus nos
face debet i nra re publica
Quo rex etnō ē qui nos pte
nō pmitit si depauperari fue
rimo pte comodū propiorū
Cū qz rex noster christo di
ues existēs pte nos pauper
sit fatto ut nos diuicis dota
ret etnōs hēc ille de qō etnōs
diuicis ad etnās dūctibz lo
qit apls ubi tūc Det uobz
secūdi diuicias glorie sue
utute corroborari per spiritū
eiō i interiori hōie hēc sū
diuicie que habundare debet
i fidelibz pte i vris eccle
siasticis de qō scribit ad colof
sdo Instruite i caritate et
i oīs diuicias plenitudinis
Reflector i agnōe mīsteri dei
pūz pte testi i quo sūt oīs
thesauri sapiecie et sciēcie ab
scoditi a filiis i deo q tēant
oia ut inotescat pñapibz
et potestantibz i celestibz per
ecclesiaz mīliformis sapiecia
dei secūdi pñapioz seculorū
quā feat i christo testi dñō nostro
i quo habet fūda et aressū
i cōfidenā per fide eiō hēc di
uicie nūmū pñapē sūt p ipas
et emē et acqui hereditas
uite etnē ad ephe pō Nō cesso
grās age pro uobz ut deus
det uobis spiritū sapiecie ut
sciat que sit spēs vocatiois
eiō et que diuicie glorie hēre
ditat eiō i sctis et que sūpe
minēs magnitudo ueritat eiō
i nos q credū secūdi operatioz
potēcie utut eiō hēc sūt di
uicie que itroducūt i forū hē
reditat etnē Naro sdo Nō
ne deus pauperes elegit i
for mdo diuites i fide et hēre
des regim qd repmīit deus
diligētibz se hēc diuicie acq
rūt i timore domi Naro pñp
timor domi diuicie sūt Naro
anera ē dūctū Naro vmo

glorietur omnes in humilitate sua
 per has diuitias uirtutis puenit
 ad diuitias gl'e quas deus distri-
 buit suis suis p'prie & meam sit
 diuitie et gla opes superbe et
 iustitia melior e fructus meus
 auro et omni lapide precioso ex
 qua aucte scriptura liquet q' hec
 diuitie sit uere et ueraciter come-
 dabile q' habet societate ho-
 norabile s' deum meum i' q' ha-
 bet societate delectabile quia
 diuitie id e diuine leticie diuine
 sitate admirabile q' gloria i
 felicitate eterna que e stato
 omni bonorum aggregatio per
 fectio secundum beatum utilitatem
 comedabile q' opes i opes fe-
 retes Bene go dicit beatus
 Gregorius Si uere i' diuites
 esse cupit ueras diuitias
 amare unde Sapientia & si di-
 uitie appetit q' sapientia ho-
 cupletur iste e diuitie sit
 gloriose p' amicum honore
 p' ceteris p' gla et diuitie
 i domo eius dulcorose p' con-
 nexu amore ad colo sedo in
 structi i caritate et i omni di-
 uitiis plenitudine Sicut ap-
 o' p' i' m' dicitur decore ad phili-
 p' q' deus aut meum impleat
 omne desiderium uestrum secundum
 diuitias eius i gloria has di-
 uitiis spuales orat dari fide-
 libus specialiter uiris ecclesia-
 sticis et presertim fidei feruore
 Sicut iacobus dicit uobis cor-
 omnia ut colat eum et faciat
 eius uoluntate Sicut q' fauore
 ut ibid' beneficiat uobis deo
 et meminerit testamentum su-
 um Et seq' exaudiat orones
 uestras et reuertetur uobis nec
 uos deserat i tpe malo Ter-
 tio doctrine splendore ad Ephe-
 1 dicit uobis sapientie spiritu re-
 uelationis i agnos eius illumi-
 nos oculos cordis uestrum ut sciat
 que sit spes uocationis eius
 Quarto q' et contemplationis
 dulcore Rursum faciat uobis
 d' misericordia et det uobis
 uicere regere Nunc id e ad res-
 p' in Deum p'prie det uobis
 pace Sicut orat ecclesia ut deus
 det uobis constantem maiorem

Ad Ephe 1 dicit uobis secundum
 diuitias gl'e sue uirtute corro-
 borari per spiritum eius i uirtu-
 ou bonis que fuerunt uerba i
 principio pposita

Pro quorum deductione uerborum
 prout ad presens sufficiat po-
 no duas conclusiones prima co-
 clusio uiri ecclesiastici ad hoc
 q' sit forma et exemplar fide-
 lium et presertim suorum subdito-
 rum necesse e ut affluat diuitiis
 spiritualibus Secunda conclusio
 uiri ecclesiastici et maxime cu-
 rati ad hoc ut idie extreme
 tremendi q' iudicii ratione red-
 dat debita sui officii necesse
 e ut subditos suos sustentet
 i necessitate bonis temporalibus et
 corroboret diuitiis seu donis
 spiritualibus et uirtutibus

Prout i prima conclusione q' uiri
 ecclesiastici ad hoc q' sit forma
 et exemplar fidelium et presertim
 suorum subditorum necesse e ut
 affluat diuitiis spiritualibus
 probat conclusio q' uiri eccle-
 siastici tenet habere p' alios
 ampliore fide spe et caritate
 manifestate uirtutem ut i se oste-
 dat qualiter alios i domo dei
 oporteat ambulare que sit
 diuitie spuales unde Bernardus
 i libro de p'cepto
 et dispensatione A quo diuina po-
 tuit collata requiritur quia ab
 cui credita e dispensatio myste-
 riorum dei de fide manifestu e
 cu ipi debeant docere alios et
 i eis plantare fide et de fide
 interrogati reddere rationem p' pet-
 2o de spe Dicit apostolus ad Ro-
 15 deus aut spei repleat uos
 omni gaudio i credendo ut habu-
 det i spe et uirtute spiritus sci-
 quibus magis affluere debet uiri
 ecclesiastici ut ab illis hec i
 alios diffundat Caritatem uos
 habundantia optat apostolo
 ad Ephe 1 dicit oro ut caritas
 uestra magis ac magis habundet
 i omni scientia q' debet habundare
 dare p'lo i his qui presunt
 aliis habundare i' debet
 et utilitate et extensione et

opositate et radianoe De pmo
 dr. Sant ult lapades cio la
 pades ignis atz flame aque
 mltie no potuerunt extinguer
 caritate De scdo ad exho 2o
 deus aut q dices e i mperi
 cordia pnt minia caritate
 sua qta dilexit nos cu es
 mortui quuificauit nos in
 christo De tno ad exho 2
 ueritate aut facietes i car
 tate crescat i illo de nuositate
 ututu que etia i nob effue
 debet tractat apls ad colof
 tercio induite uos sic elem
 dei fci et dilecti uiscera mfe
 ricordie benignitate humilitate
 modestia pacencia supportates
 invicem et donates uos met
 ipsis et plures alias uirtutes
 ibid enuat quibz maxie plei
 debet esse uiri spuales ut sit
 exeplos suoru subditoru ite
 uiuendi iuxta doctina apli
 ad thio 2 Exeplos esto fidelium
 i uerbo i caritate et ois
 one i fide et castitate atq
 lectio et exortatio et doctine
 noli negligere gracia dei qe
 i te e In qua auctoritate
 uiuit q plato quo ad ome
 actu debet dare bonu exeplos
 sz quo ad actu cordis oris
 et operis Cordis quo ad itel
 lectu ite crededo qd notat
 i fide Et quo ad affectu ordi
 nate diligedo qd notat i
 caritate Operis dupliat ut
 abstinedo qd notat i castitate
 uel operado qd notat i con
 uersatione oris qd notat i
 uerbo Et ad tnu scdo fci
 les dicit In oibz teipm pbe
 exeplos bonoz operu i doct
 na i integritate et guntate
 uerbu sanu irreprehensibile ut
 is qui exaduso e uereat m
 chil habes malu dicit de uo
 bis Debet naqz uir ecclesia
 sticu presen qui preest alijs
 esse ut exeplos i operado Exodi
 pp v In spice et fac secus
 exeplos qd tibi i mote mon
 stratu e debet esse ut fora
 i couisando i petu v fora fci
 gregi exanimis debet esse
 ut lux i mstruendo at v
 nos estis lux mundi Nite fut

diuine spuales de qbo loqz apls
 Det uobis secus diuicias glorie
 sue ut uirtute corroborati i spiritu
 cio i interiori hoie hee diuicie
 sume desiderade snt de qbo puz
 v benedictio domi diuites fiant
 Sic ei auria faat hoies tualit
 diuites Sic benedictio dnt gre
 ipos faat spualit locupletes
 Et sic per auria mltie alie diui
 cie acquit Sic per dina gra
 vtutes plurime generat Et
 rationabilis dina gra dicit aur
 auria ei e dutilitate q ad
 libitu atqz dytedit habet
 preciositate q sup oia metella
 poderat habet stabilitate q
 mme putrescit Sic uere ites
 snt spuales diuicie dina va
 gra cu vtutibz quas effiat
 habet ei dutilitate humilitate
 et obediencie poderositate
 maturitate et prudencie Stabi
 litate loganimitate et pacencie
 De talibz diuitis dr puz v
 qnan forau diuicias parat
 Et ibid 21 robusti obtinuerut
 diuicias hee diuicie pduit ad
 defaali peccato hois Nupta
 illud apoc pm cona hora de
 stitute fut diuicie tate Iusto
 diade ergo fut ne amittat
 et quotidie congregade fut di
 de Ezechia 21 palis 22 fut
 Ezechias diuites et idit uide
 et thesauris plurimos con
 gregauit aurum et argenti et
 lapidis preciosi et aromatu
 Ex qbo uerbis scripture apparet
 q iste diuicie spuales pnt
 palis consistit i tribz In car
 tate feruore qd notat i ubo
 Auri In castitate cadore qd
 notat i uerbo argenti In bo
 mntis ualore qd notat i ubo
 lapidis preciosi Debet ergo
 esse diuites per posses
 sione caritatis et amicie qd
 notat cu dicit Auri Auri
 ei q rubet et rutilat et alijs
 metallis supeminet significat
 caritate que iter diuicias
 spirituales seu iter omis uir
 tutes obtinet pnapatu qe
 etia colore igneu habere
 dr spiritu ad ista ignis corda
 inflammat Nunc iohannes vi
 dit pot i filiu hominis

precitū ad mamillas zona au-
 rea ad mamillas in pectoris id ē
 i corde debet habere zona aurea
 caritatis que ppe zona dicitur eo
 qd p ipas corda ligat et stringit
 plures tamē sūt qd ppe caritatis
 diuinarū caritatis pnt dicit illud
 act teras argētū et aurū nō
 est michi Et ideo spūalit pau-
 peres dīa pnt qd nec deū nō
 proxm diligūt nec ab eo dili-
 gūt sic ei dicit pps 19. Diui-
 tie addūt amicos plurimos
 A paupere et hñ quos habue-
 rat recesserūt diuites et auri-
 caritate vā ornato deū et
 fcs habet amicos hys uero
 carēs ab ipis deserūt. Ideo 10
 hānes Apoc 3 dī. Quadeo tibi
 emere aurū ignitū probatū
 ut locuples fias. Debet etiā
 spūalit esse diuites p pos-
 sessione castitatis et prudētie
 qd notat i uerbo argētū. Ar-
 gētū ei qd iter diuitias copu-
 tat ē cadidū et qd magis tan-
 gēt nō fedat pudore castitatis
 denotat que alios nō iūat nō
 ignat. Nūc illud pps. Eloquia
 domi casta argētū igne exami-
 natū. Hec diuitie optimū igne
 occupatōe carnalis et fustie
 dōne ppe oisatōis de qbo p-
 dit illud. Hsae pmo. Argētū
 tuū usū ē i stōia i castitas
 i carnalis oblectatōe. Bene
 ergo cōsulit pps. 21. Au-
 fer rubigine de argēto et egre-
 diet uas purissimū. Hec sūt qd
 diuitie munditie que nō cōquāt
 diuitē. Ecclēstia 31. Beatus
 diues qd iūctū ē sine macula.
 Debet etiā habere diuitias bo-
 nitatis et excellētie qd notat
 i uerbo lapidis pretiosi. p la-
 pides ei pretiosos qbo iter di-
 uitas regias mēbil nobilitat
 vto et fortas denotat. qbo i-
 tēz autō dei mēbil excellētiā
 iūct. Talis lapidū diuitis
 ornati sūt stū. Eccl 31. p m.
 Dis lapis pretiosus operimētū
 tuū. Hec diuitie opacit se cū
 paupitate tpali et spūalis pau-
 peritatis i carētia stutū cū di-
 uitiis suū scti manet ut dī-
 pps 21. Est qd diues cū m-
 ēbil habeat et qd paup cū
 i mēbil diuitis sit. Hec sūt qd

diuitie spūales qbo habundare
 debet pū ecclēstia si debeat
 esse forā et exemplar fidelū. Ha-
 bundare aut debet id ē se ad hū-
 modi habundantiā parare qd nō
 ē uolēt neqz cētē sed dei m-
 ferēt. paratū ei se ad hū-
 grātiā paratū ē dare dīs p-
 quā petūt qd potēs ē 2e corp q
 potēs ē deus omēs grātiā
 habundare facē i uobis ut i oibz
 seper omēs sufficiētiā habētes
 habundēt i omē opus bonū
 sine hñs nāqz diuitis spūalibz
 hñ qd pssit alios nō possit
 fructū facē i eis qd sine fi-
 enā dōre nō poterūt sine ca-
 ritate amare sine iustitia cor-
 rigere sine modestia loq sine
 misericordia opari sine libe-
 ralitate pascē sine prudētia re-
 gere et iudicare sine fortitu-
 die confortare subditos nō ua-
 lebūt. Igi cōclusio uera ex qua
 cōclusioe ifero quatuor cōpa-
 ratiū cōgregatō diuitiarū. spū-
 ritualiū ē utilis et accommoda
 ad cōsequēdū uitā etnā p cōm
 qd habere grātiā iustificatē
 pueniēte cōmittatē et sctē
 quētē fide rectā spū firmā
 caritate perfectā obsequiā
 mādatorū dei et superiōr fer-
 uore deuotiōis modestiā i ser-
 uicē itelligētiā factatē sctū
 iatū. optima prudētiā tepaciā
 fortitudinē et iusticiā mudi-
 ciā cordis castitatē humilitatē
 pietatē mansuetudinē perse-
 uerētiā i bono sobrietatē pa-
 ciētiā iaduētiā facultatē ad
 bonū custodiā cordis oris et
 operis abstinentiā partes pe-
 nitētie et alias stutes ē ha-
 bē diuitias spūales ut ex pro-
 batiōe et deductiōe cōclusiōis
 que sūt vie ducētes i uitā
 etnā. Nūc illud pps 21. p m. se
 de pto alē vni diuitie sue i
 cōm uerz. Cōm secūdu diuitie
 tpalis et si subspūat bonis
 spūalibz nō ē tamē cū eos
 nimia sollicitudinē itēdēdū pa-
 ps Cōm p per dictū beati
 Ambrosii sup lucā sic diuitie
 sūt bonis adiūmēta ututū ita
 sūt reprobis impedimēta sa-
 lutis. Et sic etiā sine corpore nō

vixit corporaliter nō edia sine
temporalibus ut dī i canone
q m si qd obierit Secunda ps
cor m p qz itēdo affluere
diuitiarū spiritualiū nō p qz
itēdere diuitiis corporalibz
qz nō p seruire deo et mamoe
Et p cor m p illud ps Diuitie
si affluat nolite cor apponere
Non ē quippe eis nimia sollicitu-
dine itēdo qz finalit i morte
pōit sic i ps dī dormierit
sepulchru suū et nichil auenerit
oms vni diuitiarū i maibz
suis vnde Nob p v diues
cū dormierit nichil secū au-
feret aperiet oculos suos et
nichil uidebit qd exponēs b
greg p v m li moys co ip dicit
Diues res suas cū moreretur
secū tollēt si ad petet uore
cū uiuēt sibi tulisset Na ter-
rena oia que suado amittit
largiendo suam patrimoniu
qz nostrū retetū pōit ma-
net erogata diu ei cū rebo
nostris durare nō possit
qa aut nos illas moriendo
deseruit aut ille nos uiuētes
quasi deseruit percudo Agē
ergo nobis ē ut res absolute
pērituras i nō pēitē cogam
trāsire mercede her ille vnde
apostolo i ad rō s nichil
utilis i hūc mūdū haur du-
bū qz nec auferre qd possit
habētes aut alimēta et qbz
tegam s nō qstā simi Na q
uolat diuites fieri cadūt i
temptationē et i laqueū dīa-
boli et i desideria mltā et
inutilia et notia qe mergit
hoies interitū ad perditionē
bene ergo dī Nēme nono nō
glorietur diues i diuitiis suis
p hē ergo mala que acci-
dūt diuitibz nō ē nimia sol-
licitudine diuitiis itēdo i
cor m vep Cor m tertiu diui-
tiarū Auara et superflua con-
gregatio aut corā prodiga
inutilis et voluptuosa effu-
sio vniū ecclesiastiū p hē ē
periculosa et oīano dūces
i perditionē et nā p qm
per id psal v de q dūgit
domū ad domū et aquam

agro copulat usq ad tūm locū
nūqz habitabit uos soli i medio
terre Et luce v spe uobz dūa-
tū qui sic habet cōsolacionē
ve aut i sacro eloqō dicit ite-
ritū salutē etne cōgregatio
itaq diuitiarū periculosa ē qz
dī ecclesiastiā v Diuitie cōgre-
gat i malū domū suū vnde et
diues difficile trahit i regnū
celorū qd i q et merito quia
iubet dī diuites eiō re-
pleti sūt iniquitate et ideo luce
sed dī diuites dimisit tanē
interitū diuitū male vteū
diuitiū profert voluptuosē
viteū sine cōtione eap ex-
pmit ueritas i ewangelio luce
p v mortuus ē diues et se-
pultus ē i inferno Specialiter
tamē de uoluptuosa lasciuia
et iūli cōsumptōe diuitiarū
ipōū dēuorū dicit sēs Rem-
bard i quibusdā dicit et pō
i floribz Rembard li e cō
ve tibi dēuore mors i olla mors
i olla carniū mors i hūo de-
licis ē nō mō q sētū iteritū
delectatōis posita esse cogno-
scit sed ob id maxie q p hē
ostat esse pta qno comedis
supra ecclesiasticos te gratis
habē reputas sed bonū erat
tibi fode aut etiā meditare
pta ei p hē comedis ac si tibi
pā mino sufficere uideret
Sollicito esto tāq reddituro
rationē digna pro eis gemit
fide dignos agē pēnitēte
fructo Alioq tibi noueris
imputada quo iter delicias
comedis et peruipebis et
dissimulas tāq nichil attine-
na t o iudiciorū dei abisso
mlta o terribilis deus i cō-
silys sup filios homī frustra
impiet dice miseri notes in-
dite sup nos et collibz ope-
rite nos ueniet ante tribu-
nal ppi audiet querela p hē
quis accusatio dura quorū
opere stipendys nec dilue-
pēnata qbz sūt diues
rea fraudulēti mediatores
Quid tibi iūpēs deliae sa-
puit quid diuitie oblectat
oclos qbz mereris tā graue

uidiamus tamque temeritatem obligas
rationi immensa quid usque ad quadra
te exigeret nouissim Sed esto si
quis ad uigilias uadis admissas
horis choru nocturnis durans q
frequenter bene satis sic ecclie pro
liceda gratis no accipis dignu
e ut qui altari deserunt de altari
uiuat uiuat iqz de altari no su
perbiat no dicit no i clericali
duces ex paupere fiat exigno
sili gloriosus no sibi de boia
ecclie ampla palatia fabruet
nec loculos de regeret nec
uaitate aut simplicitate differ
gat no extollar de facultatibus
ecclie consanguineos suos aut ne
potes ne filias dixerit nuptu
tradat et i fmo ibide subne
cit qd pter necessarii uirtu
aut simplici uestitu de altari
retmes tui no e rapina sacri
legu e huc ille Ex quibus dicit
patet q congregatio auara et
superflua diuiciu aut eoru pro
diga aut uoluptuosa ostentatio
preferat i uitis ecclie hanc e
ocasio duces i perditione etna
go cor ym Cor m quartu di
uiciu liberalis erogatio i
pulis uidelicet pauperu et i
honore dei uitis ecclie hanc
possessiones habentibz e necessa
ria ad consequendu uitam eterna
m cor m per dictu apli pme
ad thoi thoi e ubi dicit diui
tibus huius seculi preape no
sublime sapere nec sapere m
merito diuiciu sed i deo uiuo
qui prestat nobis oia habude
ad fruendu bene age diuites
fieri i operibus bonis facile tu
bus commanare thesaurizare s
fudamentu bonu i futurum ut
apibedat uera uita dicit naqz
Augo i libro de duoden abusi
oibz co qto Quarto gradus
abustior e diues sine elomo
pna qui superflua usus su cu
stodida i posteru recodit et
mchil habetibz idigeta di
frubut per qd effiat ut di
i terra quesita diligeti cura
custodit celesti patrie thesauru
amittit Et i subit Quid
stuldu q pter bonu uirtu et
uestitu totu tota celesti re
gm perdere uilitate iocudi

tate et etnos cuuato iserm
absqz consolationis expectatione
subite huc Augt que tamen sy
tue idistite loquit de oibz di
uinitibz qd tamen uiti ecclie
sua ad hoc ex sacris eloquijs
sunt ascripti q bona que possidet
no sunt eoru sed pauperu nec
sunt eoru bonoru domi sed di
spensatores sed procuratores
de donato fratritate q ea debet
dispendere pauperibus et idigen
tibus ut i canone x q n Exps
x q n Augt huc no ei debet
queri n i honore dei et ecclie
utilitate ad sustentand su et
pauperu quoru sunt bona no
ad diuidu consanguineos et nepo
tes scriptura huc prohibete qe
no metit de hoc scribit beato
Jerome i libro de officijs poit
i canone l x p x m di no sat
p e et alia ubi sic di est et alia
probada liberalitas ut promos
seis tui no abicias si egere
cognoscas dicitur e ut tpe sub
uenias tuis qd pudor e ab alijs
suptu deposite aut alicui postu
lare subsidu necessitati non
tamen illi diuites fieri uelit
ex eo q tu potes osere iopibz
causa ei prestat natura non
gra neqz ptea te deo dicasti
ut tuos diuites facias sed ut
tibi uita petua fructu boni
operis agnitas et pno misera
tioris uita tua redimas putat
se paru posse pui querit tui
uite tue adme cotendit fructu
et accipit q eos diuites no fe
ceris cu te uelit etne uite
fraudare mercede huc Ambro
Et pter hoc i consilio Carthagi
non statutum e q nullo clerico
audeat eme pro pecunijs ecclie
agros ul predia noie suo p
q m placuit ut epi presbiteri
diaconi q si suo noie aut alte
ri emerit no e piquoru suoz
sed ecclie cui post lusz deuoluit
p q n e i et q m qcuqz depe
tulio tle e i et n et i iqz
p q v fixu Et no ex alio q
ex quo res sunt oserate dno
ad alios usus transferri no
debet ut i regula sel de re
gul m li o no Talis ergo di
spensatio diuiciu et rez ecclie
de qua premissu e si facta fuit

i honore dei et utilitate ecclie
et i vfu pauperu erit virtuosa
comedabilis et meritoria vite
etne qz mudabit i eis iteriore
hoies a peccatis. Quibz illud lute
Date elemosina et oia
munda fut vobis pro quo orat
ecclia i verbis asumptis i themate
det vobz secundu diuitias gloie
sue vtute corroborari per spi-
ritu eu i interiore hoie et tm
de pma conclusioe

Secundu i secunda conclusioe qz vni
eclesiasticu et maxie curati ad
hoc ut i die extremi tremedi
qz iudici ratione reddat debita
sui officij necessesse e ut subditos
suos corroboret domis spuali-
bus et virtutibus pma pars co-
clusiois patet per illud pme
petri quito pastore qz i vobis e
grege domi prouidetes no co-
acte sed spontanee secundu deu
neqz turpis luti gra sed vo-
luntarie neqz ut dominantes i
clero sed soti soti gregis ex aro
paste ei debet prelati subditos
suos eia sustentado corporalit
si idigeat ut deductu e i ultio
corpore precedet conclusioe exem-
plo beati gregori qz cu ia sm-
gula expediret i vfu pauperu
Naufrago dedit scutellaz arge-
teaz qua sibi vidit relictas
Exemplo bti martini qui no ha-
bes qd offerret pauperi clami-
de diuisti cu paupere Exem-
plo bti Nicolai qz aurum ponde-
stupu nephas prohibuit et
ex multis alijs scis exempla ac-
cipi putat. Et huius qz prestat alijs
teneat subditos paste i neces-
sitatibus eorum e statutum i con-
cilio generali leonis ppe et
poit p m qz i nlla episcopo ubi
di Episcopus cu sit optid perspe-
ctor prospiciat ut vniuersis
sibi oues commissis a se maxie
alant atqz i necessitatibus adiu-
uet no illiary exanimos op-
pimat qz dux paste et doce
nos docuit et oibz ministrare
no terrems lucus et auari-
tus delectari. Et ibi pastore
ei paupere de deus et hois

eclesie nedu agit opo misericor-
die sed etia opo iusticie cu dena
sint tributa egenis aia et rez
a dno pauperibus delegate ut i
dena ead cu et qz et e cano-
bri Augst sic go pma pars solu-
sionis na Sed pro secunda parte
patet veritas conclusiois scz qz
vni ecclesiasticu et presertim bti
qui presunt alijs debet corrobo-
rare subditos domis spualibus
et virtutibus pro quo iducit illud
Act v p Attedite vobz et vni-
uerso gregi i quo vos spuz
sitis posuit episcopus unde pe petre
quarto vni qzqz sic accepit
gracia i altitutu illa admini-
strates sic bti dispesatores
multiformis gracie dei dispen-
satores ei constituit nos deus
Sed hic querit la iter dispe-
satores ut fidelis qz iuciat
i corp e her at corroboratio fieri
debet septupliciter verbo pre-
dicatiois sane doctrine exemplo
quasationis bone vite correptione
seueritate administratione sacra-
mentoru gratuita suauitate
consolatione et compassionis i rite
agetes securitate defensoris i m-
iuria patientes her ei fut officia
sacerdotu qz dicunt sacri duces
sacra dantes ut sacra docentes
Primo igit debet fieri her cor-
roboratio vfo predicationis sane
doctrine. Huius doctrina apli pe
ad 2tio e Attende tibi et do-
ctine iusta i illis her ei fames
et tempm salum fames et eos
qui te audiunt loqr thumotheo
epo et oibz presbiteri file of-
ficiu habentibz Et re ad 2tio
dicit Noli erubescere testimoniu
domi nri iesu christi neqz me-
ritu eio sed collabora i eum
secundu virtute dei qz nos libeant
et uocant uocatione sua scia
no secundu opera nostra sed
secundum positu suu et gratia
que data e nobz i christo ihu
et i sequenti cao dicit que audisti
a me per multos testes her co-
meda fidelibus hominibus qui ido-
nei erat et alios bene laboa
sic bono miles xpi ad predi-
candz et et eruditione erigit
fama et eloquencia i sacerdote
maland secundo labia sacerdot

custodiunt scientiam et legem regit de
ors eius de eloquentia di. p. p. p. p.
quos correptabat stantes sacerdotes
tenentes tubas. Et sic dicit beatus
Gregorius exponens illud verbum di
gratum est operari mercede sua
digne digneque est sine labore
mercede sume et virtutum precia
madurare nihil quod contra vicia
dicere. Et si scire quito steterunt
sacerdotes habentes stolas tu tu-
bis per stolas intelligit ornato
sapientie et per tubas nov elo-
quentie que ad eruditionem et pre-
dicationem requiritur. Et hys qui pro
sunt alijs que etiam per occupationes
exterioribus utrimque non de-
beant. Et Gregorius per quito mo-
do v. m. d. m. exponens illud verbum
Nos per v. m. ut pueri faceret
ad eum clamorem egem sic dicit
rectores ecclesiasticos dum curis se-
cularibus occupati predicationis
officiu deserunt. Gregorius subditum
querelatur prouincie clamore
opellunt ut qui vane vanaque
dico de vita sui pastores minu-
ret tunc teneat magis locum qui
non exercet officiu. Hec ille. Ad
aut predicare debeat suis subditis
dicendum quod principaliter sex sunt pre-
dicanda veritas evangelii. Matia 16
Eritis in mundum universum predi-
cate evangelium. Semper tamen christi
vime corpus. Nos predicationem christi
crucifixum deformitate culpe. No-
ne. Et p. d. i. Nimen et predica-
i ea quod ascendit malicia eius cora-
me forositate que. Hys. Et. q.
pulsu super motes pedes anti-
nat et predicationem parte amittit
bonum et predicationem salute pre-
mii bonorum. Act. xv. Dicebat
paulus per vos transiunt predicationis
regni dei suplicium daphnatorum
Necemine. l. predicatione nolite celare
dicite capta est babilon confusus
est bel. Hec. Act. xv. predicationem debet
operari opus quod cepit ipsis facere
et docere. Act. 1. Secundo sacerdo-
tes et presbiteri rectores ecclesi-
astica corroborare et sustentare
debet subditos suos exemplo con-
uersationis bone vite ut ideo alij
ampliat. Exemplo vite viuendi.
Nunc illud deus v. m. Ampres

exemplar a sacerdotibus. Leuitice tu
bus debet ei sacerdotes p. m. m.
alios in puritate conscientie et ino-
centie et iustitie vite sic quod debet
esse a cunctis vitijs expedit et
merito quod ad seruiciu illius qui
est status iudicis deputati sunt. Leuit
19. Sancti estote quia ego sanctus sum
Et aut sancti esse debeat ostendit
exemplo nature emigra figure do-
ctrina scripture exemplo nature v.
illa ei corpora que sunt situata
altiora ut qui sunt puriora sic
patet de stelis respectu inferiorum.
Illa etiam que magis suo principio
appropinquat amplioris sunt puri-
tatis quia ea que amplius eloquantur
ab eis sic patet de riuo quod magis
est purior ubi est fontis contiguus
quam ubi distans est. Sic uere
tamen sacerdotes sunt in gradu et
dignitate altiores ceteris et fontis
sapientie uerbo dei v. m. principio
per vinctior. scilicet. puriores et
quasi stelle in firmamento celi po-
site ad illuminandum alios et
rari aquarum viuentium ad irrigandum
ceteros. Regue. di. quod debet esse
puri et sancti et ab omni culpe ma-
cula mundi. Nunc illud per m. d. a.
chab. l. elegit sacerdotes sine
macula. 1. p. p. p. p. Sanctificati
sunt ergo sacerdotes et leuite
dicit ei plinius quod arbores thui
in terris ubi crescit. Nunc
augustinus est distans ut gummi distil-
let nisi sit sacerdos mundus et
sanctus. Sic ei ut ipse credunt et di-
cunt. Thui maiore efficacia. Hec
multo fortius sacerdotes evan-
gelia mundi et sancti debet esse
quod non solum agnus sed et illi
qui thurificat in altari sacri-
ficiat atque tractat. Ad eam par-
tem exemplo figure veteris testa-
menti legitur ei. Leuit. xv. Homo
quod maculas habuerit non offerat
panes deo suo nec accedat
ad mysterium eius. Maculas ac-
cendit ibidem si cecum fuit si clau-
dus si puerus vel gradu vel torto-
naso si fracto pede vel manu
si gibbus si lippus si albugines
habuerit in oculo si uirga scabie
si ipetigine in corpore uel her-
mosus. Et quod ei offerre debet
sacrificium sanctum non debent

esse ita intellectu qd si ita ita
dicatu prestat none ambo i fo
uea cadit no claudu i
affectu Teru regu p m ut qd
claudu i duas partes no p
gru i operatioe uel effectu i
malacis i Sacerdotes steterunt
ante altare No debet hanc de
formitate i naso distencioe illis
ei no de esse nimis paruis per
ignorancia si qd ei ignorat igno
rabit i cor i e no tortu per
malicia qd de luce it luceat
opera uestra bona no nimis ma
gna per presumpciois stulticia
Ad ho vñ no plo sapie qua oportet
sapere no debet esse gubosi
per superbia cu christo docuit
distate a me qm mñ si et hui
lis corde qd vñ no debet esse
luposi per cordia que prohibet
ab aplo no albuginosi p iane
gloria ad bal vñ no efficiant
iams glorie cupidi uice pro
uocates uice uidetes no de
bet esse stabiosi per luxuriam
Neeme vñ audati sut sacerdo
tes et leuite et mudauerunt
populu no debet esse impeti
gmosi per auaricia qm regu
vñ prohibiti sut sacerdotes ac
cipere pecunia Deut 18 non
habebunt sacerdotes et leuite
hereditate i reliqo plo et scit
dus ei ipe e hereditas eoru No
debet esse poderosi per auidia
uel pigritia qd sic hostiu uenit
i carome suo ita piger i lectulo
suo prou vñ Tales ei de for
mipates corporis maculas fig
fiant mētis Et ideo si tuc tps
illi qd sic erat deformes corpo
ralit repellerebat a mysterio
tepli ubi offerebat sangs hñ
coru et vituloru multo fortius
repellendi sut hodie hñ sedan
maculis ab ecclie mysterio ubi
offert regu et sangs semel p
totu mundi redempcioe effusis
Vnde pbeta i ppo Ambulaz
i via immaculata Sic m mñ
rabit Scriptura etia testimoio
ostedit qd mundi esse debet
sacerdotes papi et leuit 19
Sacerdotes qd accedunt ad dñm
sanctificet ne percuniat eos sic
erit p qd i eis debet esse

vite summa et confago bone
vite ut subditos corroboret et
exemplu suauit ututū sustinet
Vnde beato Bernharto sup cat
smoe l p p m Solliciti pastores
inquare p m no cessat bonis
electi qd exēplis et suis mag
qua alieis Naz si alieis et no
suis ignomia e illis et p m
ita no proficiat et pauca iter
positi subnectit Si docto quid
fuerit no sit at bonu vered
q no ta nutriet doctrina uberi
qd noceat vita sterili Teme
mag i hac parte hor onq id
du absq scientia parit qd vita
laudabili hñ ille Teruo di
ceba qd sacerdotes et presen
tata alioru geretes debent
corrobore et sustinere sub
ditos correctioe seueritat di
stiplic Vnde p ad Tessalo vñ
di corripue iactos consolam
pusillanmes sustipite firmos
patientes estote ad omes Et id
dicit p ad Thio vñ peccate
tota oibz argue ut et ceteri timo
re habeat qd mag ad sacer
dotes et maxie ad eos qd pro
fuit alios peccatet Vnde i pa
lry 27 Sacerdotes dñi restite
runt regi Est aut duplex modo
corremor vñ fratre caritat
De qua qd 18 Si peccauerit i
te frat tuus corripe eā iter te
et ipm solu i que correctio
secundu beatu Augst i lio de cor
rectioe et gra debet fieri qua
dupliu decausa pmo ut pec
cator peccatu sui et se reco
gnoscat pñ 2o pñ et cor
rectio tribuit sapiencia Sedo
ut de pto regto pudore do
lore et timore habeat Ter
tio ut peccator se deforme ex
peccato vidēs reformari de
sudet et dea oret ne i tali
feditate pmaneat Quarto ut
si corripens correpto no pro
ficiet tamen sibi ualeat ut pec
cata effugiat et meritū ac
quat Vnde Grego p p m o
mos co p p caritat zelo mala
que corrigere no ualeat ite
pare ne desinat ne se particeps
deliquenti ex consensu tantum
mitat adiut Sed correctio

alios debet se imine redde a pto
de quo corrigere itedit. Ita fenu
beatu Aug. p. de tui dei co
v. y. Corripere malos p. ad mo
t. offit et p. dicit. Eice
p. m. trabe de oculo tuo. At
septis pastore et vulnerato q.
curadus oculo. adhibet medi-
cina. 1. q. 1. vulnerato. Alia est
correctio ex auctoritate et po-
testate. Hec solu pertinet ad
iurisdictione et p. late habere.
De qua dicit beatus Aug. sup
math. super illo verbo audisti
q. dicta e. amiq. No. probi-
bet videtur que fit ad correctio-
nem sed hec etia no. credit nisi ei
cui potestas exordie data est.
P. triq. q. correctio sacerdotis
presenti prelati iussu debet
formidari pena qua heli. it
ut q. filios no. correxit p. m.
heg. mo. De p. a. di. Ecclesiastu
p. m. v. m. q. m. adant deus de
proprio suo. Ad. Titu. fido. Ar
que cu. om. imperio. cu. om.
fio no. e. sine culpa. unde hec
Greg. p. p. m. mo. co. septo. vi.
deo alios q. p. per locu. magi-
ster. exortadi. fut. offit. ar-
quedi. q. comissa. qui vident
illiatu. admitti. et tamen bu
quorunda. potetu. offende. gra-
metunt. argue. no. presumit
q. q. iste est. q. aliud fecit
nisi q. vidit. lypu. uenietez
et fugit. fugit. q. tacuit. ta-
cuit. q. despecta. etia. gratia
temporale. glar. plus amant.
Et post pauca subifert. q. tace-
do. cristu. negant. In. ut. q.
tamen. correctione. vnu. oleo
e. m. fedi. id e. iusticia. m. fedi
cordie. ad. istar. samaritam. ut
nera. fauciati. medet. luce. p.

Quarto vni ecclesiastu debet
corroborare subditos admittit
noe sacramentoru ecclie gratuita
q. ei natura. Quia post lay-
fu i. peccatu. maxie. eget. gra-
dei. per. qua. ab. i. fedi. p. m.
purget. et. ad. statu. iusticie.
reducit. Quia. illud. om. p. m.
tauerit. et. eget. gra. h. o. p.
terao. Gra. at. i. fedi. dicitur.
purget. i. t. ubi. dicitur. que

vniq. fidei sacramenta neces-
saria sunt ad salute. It. fides om-
memoria et fidei sacramenta. Hec
aut tua secundu. Hugone. de. sac-
ment. l. p. mo. parte. dena. ita
sibi. coheret. ut. salut. effectu
habe. no. possint. si. simul. non
fuerit. q. nec. fides. habet. me-
ritu. si. credes. q. p. operari
negligit. Quia. illud. Naro. 2. fides
sine. operib. mortua. e. n. bonu
op. aliq. e. sine. fide. sine. qua
impossibile. e. place. deo. Ad. ebre. 11.
Et. iustis. fides. operas. boier.
satisficere. no. sufficit. si. ea. que. i.
sacramentis. dei. consist. satisfi-
catione. tempore. atepit. Hec. Hugo.
Ex. quo. igit. suscipio. sacramentoz.
e. via. ad. salute. p. fedi. sacrame-
toru. necessarii. sacerdotes.
necesse. e. ut. det. opera. ut. ead.
sacramenta. digne. tractet. ea. ea
fidelib. digne. m. fedi. et. sine
negligentia. sine. pacto. sine. ex-
tortione. p. m. sed. liberalit.
et. gratuite. Et. necesse. e. ut
sciat. que. fit. fora. que. materia.
cui. libet. sacramentu. ut. fiat. de
sue. baptiz. are. p. m. iugere.
uter. lepta. et. lepta. disferne.
corpus. xpi. coheret. et. dina. of-
ficia. digne. et. diligit. cu. cor-
dis. mudicia. celebrare. iust.
Et. l. a. quocunq. collata. i. fora.
ecclie. etia. a. malo. m. fedi. ha-
beat. efficacia. tamen. congruentia.
e. ut. m. fedi. ecclie. ea. conferre.
uolentes. mudet. se. p. m. per
confessione. sacramentale. si. opor-
tuitas. assit. et. presena. cofes-
soy. Al. si. no. possit. haberi.
confessor. uel. e. periculu. i. m. fedi.
q. m. ad. tempore. uolere. dele-
ant. de. peccat. cu. p. m. cofi-
tendi. et. satisfaciendi. et. sic. m. fedi.
q. s. p. m. e. mudam. qui. fert.
uasa. dom. d. fedi. Inducit.
etia. debet. eos. q. recipiunt. sacra-
menta. ut. se. ad. ea. digne. suscipi-
enda. disponat. cu. puritate. co-
fessionis. dolore. de. peccat. q. p. m.
suo. cofitendi. et. satisfaciendi. et
a. peccat. abstinendi. Et. cu. ea.
fide. habeat. qua. fit. et. sicut.
credit. ecclia. si. profudiu. fene.

no pnt et alia facere debet m-
stru ecclie iuxta discretio-
que ad huius misterium requirunt
allegaciones boni pte p- an-
gustia temporis

Primo vni ecclesiasticum pferri
i specula ecclie constituti cor-
porare debet subditos suauitate
consolacionis et opassionis unde
ye ad thesa v- consolam vni-
et edificare altitru copassio
quippe i eis debet esse unde
dicit apls theotheo Exerce te
ipm ad pietate Na corporal-
exercitatio ad modicu utilis
est pietas at ad oia ualet
promissione habes vite que
nunc e et future i ad thes
p- hoc nos dicebat fleba quon-
dam sup eu qui afflicto erat
et coparebat aia mea pauper
nos 31 ad exponens beatus breg-
v- moys c- v- v- sic dicit
suauis uera opassio proximi
e passio ex largitate carit-
No nup- th- cu exteriora q-
habude ad largiedu suppetit
celum dat man- datione-
iucit qm animo dolore unde
scire necesse e q ille perfecte
tribuit q cu eo go afflicto
porrigit afflu q- ammu i se
sumit ut i se p- uis dolet pas-
sione tresset et tuc o- do-
lore illius p- msteriu caritat-
Na sepe ut predp- largitore
muneris reru facit habitudina
et no vto opassionis tunc ei
afflicto perfecte opatit- p- l-
et hoc idigen tribuit i quo
ipe si dederit angustat Et
tuc plena e nostri cordis co-
passio cu malu ipe pro pro-
prio suscipere no metum-

Secundo vni ecclesiasticum pferri
q presit alijs debet corroborare
subditos suauitate consolacionis
et opassionis unde ye ad the-
salo v- securitate defesio de-
fent ei eos tuen et defede
p- n- palit a tuba a intano-
persequace et hoc resure ecle-
siastice distracoe l- v- v- v-

di defensionis et c. in reliquos
v- q- v- v- ab hereticis sub-
fioe et hoc facie scripture uer-
tate et efficacib- racionib- de-
bet ei habere fideles simone-
ut poteres sic exortari i doctrina
sana et eos q- o- radicut argue-
hos presertim q- vniuersas domos
subiit docetes que no oportet
turpiu lucu q- ad d- v- i-
debet eia defede subditos ab
hostiu invisibilu oculis suggesti-
one et temptacoe et hoc deuote
et attente lacrimos q- orom- ex-
plo apli q- orabat ut daret Expe-
sis constantia fides caritas scientia
ad Expe 3 unde dicebat ad
philip- oro ut caritas ura mag-
ac magis habundet i o- facia
et i omni sensu ut probet p-
ora et sit sincerus et sine offensa
usq- i die xpi Sic q- libet sacer-
dos q- libet prelatus pro suis sub-
ditis orare debet Nos 31 q- v-
uestibulu et altare plorabant
sacerdotes mstru domi dicetes
parte d- parte populo tuo
orare itaq- vniuersaq- debet pro
sibi subiectis dicere Det vobis
secundu diuinas glorie sue vir-
tute corroborari per spiritum eu-
i uenon hore habitare per fide-
christu i cordib- uestris & et
sunt igit officia sacerdotalis stat-
i q- b- se sepe exerce deberet
Ex qua conclusioe fero hoc v-
tu cor- v- v- v- hodie m-
ecclia sacerdotes q- debite faciat
officiu eoru Cor- hoc magna
probacoe no eget q- oculis
terum- id ueru esse ita ut
scriptura illa locu habeat ysa-
23 et osee 4 Et erit it- p-
sic sacerdos imo uero melior
p- qm sacerdos hodie naq- se-
lestiora habudat i sacerdotib-
q- i p- v- v- ei et plurim-
sit labe p- v- v- v- re
sparsi no no nulli fauorib-
p- v- v- v- v- v- v-
fedis promissionib- no dico
petamus beneficia ecclesiastica
et dignitates cu iporu salut-
ueritu assequit- Nup- illud t-
reg- v- v- v- v- v- v-
m- v- v- v- v- v- v-

sacerdos dixerunt se ad gaudium
ymato q. ecclesiasticos no uocari
ut impleat illud osee 8. Regi
uerunt sed no epine principes ex
titerunt et ego no uocauit eos
Non promouet ad sacros ordines
et ad beneficia ecclesiastica pro
honore dei et utilitate proximi
sed ducti utilitate sua et auaritia
tunc cupidine dubita illud De
me qnto Amatore usq. ad mo
re. omis studet auaricie A pro
pheta usq. ad sacerdote omis
faciunt doli contra illud qm Re
gu 12 prohibiti sunt sacerdotes
accipere pecuniam. No predicant
uerbu dei aut sacramenta ministrant
ex caritate sed pro lucro tpali
quo illud quibet m. p. h. e. eio
i numeris diuinabant et sa
cerdotes eio i mercede doce
bat In q. h. hodie amplior po
pa et superbia q. i sacerdotibus
qui de bonis crucifixi ditant
conspiciunt eos. oformant se secu
laribus i gestu et apparatu ue
stiu et uasoru Ideo pnt dia
sacerdotes excelsoru quos de
roba de nouissimis plebis
constituit 2 reg. 13 Sed formi
dare debet illud 2 Reg. 22
q. ohas occidit omis sacerdotes
excelsoru ubi e maior acceptio
personaru qm i sacerdotibus q
i distribucio dignitatis et be
neficiis ecclesiasticis preferunt
sepe idoneos melioribus mtois
sibi sanguine extrinsecis edificantes
non i sanguine Indoctos do
ct ubi sunt maiores deliquit
omniou et uoluptates q. i
deuot que intellectu ebetat
detractione replet Incurrit
aione dissolutione et castitia
et deu fanit obliuisti Isae
28 Sacerdos et propheta nesci
erunt preebrietate absorpti
sunt a uino Et deut. 22 In
transato e dilecto et i dereli
qt factore suu plures eoru
ot meue uacat et si no pub
lice tamen i locis secretioribus
videte tamen maiestate dina
turi oculis oia sunt nuda et
aperta unde scriptu e Neme
22. p. h. e. a n. a. et sacerdos
polluit su i domo mea

inuit malu eoru In domo ei
dei que domus oris e. n. m. ore
habet reuerentia q. laici uer
bis tambo et fabulis tepus
occupantes predicator uerbi dei
no credentes Sic q. suo ymago
exemplo scandalizat alios Sic
dicit glo sup leuiticu 24 re
qui foris sunt a sacerdotibus sca
dalizat et eos q. ita sunt fame
pire parat sed qui auctores
fuerunt peccati i tormentis sunt
ym. debet h. y. terrore illio
uerbi ueritat totum p. rea
uos no audit q. ex deo no
est No corrigunt subditos de
liquentes nec visitat eos ut
sciat et faciat quo i domo
domi ambulat An rite pascat
greges sibi commissos An uigi
lent ad eoru custodia Quota
illud 2 Regu 20 Custodi uiru
sunt qui si lapsus fuerit erit
ata tua pro aia illio unde
dicit Isidoro de sumo bono
sacerdotes imitate ploru dop
nat si aut ignorantes no au
diunt aut peccantes no arguit
oppressos pauperes de manu
fortioru no liberat clamore
eoru et lacrimas pmitentes
i celu ascede Ca scriptu sit en
pate paupere et egeni et de
manu peccatoris liberate ps
81 Ono uacat no credentes lec
ari sacrescripture tu tamen oia
plo nocet qm hostis ut dicit
Aug. de a dei ho 1. 20 et 2
Et ex quo tot laborat uinis
a cuncto cotempnat plo et a
tyrannis et principibus opprimat
et finalit formidare debet
iterum dampnatio petue de
pna eoru maledictioe dicit
malach 2 Ad uos igit madatu
hor o sacerdotes et p. h. la
bia sacerdotu custodiunt scientia
et lege regunt ex ore eoru
nos aut recessit a via et
scandalizast plurimos i lege
et iutu feast pactu leui
p. rea dedi uos oteptibiles
et huiles cunctis plus de fu
tura eoru dampnatioe dicit
i palu 22. dathan sacerdo
res baal interfecerunt Relegada
igit a nob sunt h. et uina at
tenta dignitate sacerdotali

(min)

que excellere e emmense i ecclia
dei de qua i pet scdo uos est
genos electu regale sacerdotiu
gens scda populo acquisitionis
de his dictu e qui uos tagit
tagit pupilla oculi mei Nos
sumus quoru dñs e hereditas
Deus i b si bene uixerit et
sic docuerit consequem heredi
tate uite etne qua nobis pre
stare dignet deus per secula
benedictio Ame

Premio pro statu ecclie catho
lice pro summo pontifice et ceteru
cardinaliu pro huiusmodi
pre dno archiepo Gneren et
clero sibi subiecto pro Sereniss
simo dno rege nro principibz
baronibz militibz et consilio
regio pro tota nobilitate re
gni et toto populo huius re
gni et tota orbis christiani p
benefactoribz huius ecclie
et aliaru ecclesiaru huius dio
cesis et tota prouincia et pa
triarcatu Gneren uiuis et
mortuis pro oibz fidelibz
defunctis ad impetranda qlibet
oret vni pat noster et Ave
maria

In noie domi nostri iesu xpi
qui e via ueritas et vita
Ie x i An do p post festu
trinitatis i ecclia Gneren i pre
sentia domi regis Casimiri i
vlgari

omo qda erat dñes
qui habebat villam
in qm noie villa
ut itelligi qlibet
ho cui data fuit bo
nature fortune et gre ad dis
pendiu de qda redditura e
dno ratione Tame i posito
p villam uolo itellige rege
terrenu cui compta est p
militudo ad gubernadu et
ad eos iudicadu et de pace

eide prouidendu Unde coside
radu e q rex temporalis sit et
prelatus spiritualis ceteris pfecto
debet habere multas perfectioes
et adiacet qnto ei maior e
i honore tato magis debet habere
de bonitate debet ei rex esse
audax ad precedendu fortis ad
resistendu cunctis ad prouidendu
clemens ad indulgendu iustus ad
iudicandu debet prea esse dili
gens ad inquirendu humilis ad ser
uicandu astutus ad cognoscendu
stabilis ad perseverandu Au
tenu ad imperandu liberalis
ad pñadu innocens ad ope
randu pacificus ad coniungendu ho
nestus ad conuersandum flebilis
ad deu timendu deuotus ad of
ferendū tranquillus ad audiendū se
uicus ad corrigendū modestus ad
loquendū facilis ad consilio cre
dendu Sapiens ad gubernandū

iste ei sunt adiaciones quas de
bet habere nedi hom prelati sed
et hom et catholici reges et
eas qcuqz iudices ut preferti
sunt hoc ut probati et ostendi
per exempla creaturarum et au
toribz scripturarum Ergo ergo
pmo q rex debet esse audax
ad precedendu debet ei auda
cia precedere bonu exemplū
ipsi prebendo terribilia pro
coru defessioe nō formidando
et pro defessioe rei publice
pmo terribilia aggrediendo
Sic de rege apu legitur An
pmo de alueari ay egreditur
Et post qm totu grex apu se
q et obseqt Sic etia de iu
lio cesare legitur q magis di
uixit legitur militibz suis Nte
illuc sed seper uenit huc et
de boleslao rege polome dicto
fratruouli legitur i Cronica po
lome q i expugnatione castro
rum et munitiouu pmo
seper i fossata milites muros
hostiu munitissios ostendere
uelocissime conuenerat que
turbā seper militu subito se
quebat Exemplo leois regis
auatui qui e al audacissimu
sit q de eo di puidor p p
leo fortissio bestiaru ad nul
lum pauebit occurru ut de
tali precessu et exemplari

audacia dicitur. Illud autem
 primo transibit rex coram coram eis
 Et primo regis vult. Nunc rex gra-
 ditur ante vos et pugnat. Bella
 vestra debet itaque audax esse
 ad precedendum. Secundo debet esse
 fortis ad resistendum. Exemplo bonis
 qui de se habent uirtutem et est alius for-
 tissimus in labore. Unde
 manifesta est fortitudo bonis.
 In quo notat quod reges et presi-
 des aliorum debent esse robusti
 virtutibus et fortiores ad susti-
 nendum labores terribiles et penam
 pro defensione populi et utilitate
 regni et patrie infatigabiliter
 promptiores. Exemplo etiam regis
 apud qui in duplo aliis apud deum
 esse maior corpore et virtute.
 Quia si fortitudo spiritualis ad
 pugnam contra dyabolum requiritur
 in subditis inferioribus multo magis
 in prelati et in regibus requiritur
 contra hostes visibiles et invisibiles.
 Unde dicitur. Nunc rex fortis
 dominabitur eorum. Unde et dicitur
 quod reges fortissimi fuerunt
 in uirtute per quam significatur ecclesia
 sancta. Tertio debet esse cautus
 ad providendum. Quod si ipse debet
 caute providere periculi gregis
 et populi sui et ipsius hostium.
 Sic plato ecclesiasticus demonum
 et hereticorum. Exemplo regis
 qui caput frequentem re-
 teris erigit et undique frequenter
 circumspicit. Et si aliquando insidiat
 viderit ad praeveniendum clamando
 praevenit. Sic prelati et rex
 debet curam de subditis gerere
 caput iterioris et intellectus se-
 pe sursum erigere. Et ne sibi aut
 subditis eius aliquid periculum acci-
 dat debet tantum circumspicere et
 videre. Et si quod periculum videtur
 imminere debet clamore exor-
 tationis praevenire. Quia illud
 actus per. Attendite vobis et
 universis gregi super quos vos
 spiritus sanctus posuit. Exponit regem
 ecclesiam dei. Spiritus sanctus dicitur quod
 superintendens quod et regi tamen co-
 vetere per rationem presidere
 populi custodiam. Quarto debet
 esse clemens ad indulgendum de-
 natura ei regum et principum est

quod sit clemens illis quos ve-
 nit deliquisse non ei debent
 esse crudeliter ad vindictam. Ex-
 plo bonis regis ananias qui
 mulieribus et prostratus solet
 parce et ipse nisi fame coactus
 non lede. Quod si reges preside-
 tes quod alii debent parce mi-
 seris et pauperibus quantum ha-
 beat potentia vindictae. Ipsi tamen
 ea ut non debet nisi forte fame
 in zelo iustitiae cogat. Unde regis
 rex reges domos. Illi clemens
 sunt. Nihil ei melius sedet qua
 clemencia in populo. Sic dicitur. De
 natura in libro de clemencia ad Ne-
 rone sic et dauid legitur quod hosti-
 suo bis peccavit. Unde regis per
 quanto et per. Et per hoc
 dicitur. Unde dicitur. Nunc rex
 in sua misericordia consequitur
 sedem regni in secula. Quod christus
 qui est rex de semine dauid est rex
 eternum. Unde per. Unde dicitur. Unde dicitur
 misericordia et veritas custodit
 regem. Sicut rex debet esse iustus
 ad iudicandum. Iusticia et super
 omnes alias virtutes debet esse
 superioribus desponsata. Rex et
 est per quam civitates reguntur
 per quam terra sua omnia reddunt
 per quam imperium pervenit. Et per
 quam innocentes ab impiis defen-
 dunt. Hanc ergo debet habere re-
 ges et omnes presides spirituales
 et temporales. Unde per. Unde dicitur
 per. Honor regis iudicium diligit
 et praevenit. Unde rex iustus
 eriget terram suam. Exemplo solis
 qui rex dicitur planetarum. Et ideo
 locum tenet medium iter eos ad
 denotandum quod tales debent esse
 iusti et medium iter partes et
 non pro ad unam partem quam ad
 aliam per acceptationem personarum
 pedem. Unde de talibus regibus lo-
 quitur submetaphora solis. Unde
 grossus in exameron dicitur. Sol
 regit oculos mundi. Iocunditas
 dicitur pulchritudo celi. Mesura
 temporum vita et vigor omni-
 nastentium decor et perfectio stel-
 larum rex et dominus planetarum
 qui metaphoricus rex iustorum. Et
 has omnes proprietates. Unde de
 hoc virtute iustitiae dicitur. Unde
 alius qui dicitur posuit dominus rex
 super populum suum ut faciat

iudiciu et iusticia Sexto debet
 esse diligens ad inquirendu debet et
 rex iudicare ueritate de his q
 pertinet ad re publica sic pre
 lato spualis iudic de his que
 pertinet ad salute animar unde
 di ysa 19 gloria regu dno
 figure sermone Inuigilet ad
 custodia subditor Exemplo regu
 apu q i domo manens no cessat
 undiq circuire das exemplu p
 fideibz qualiter debet esse sol
 licitu ad custodia domo dei
 Tant 20 Burga et ciuibo ciuitate
 de har iusticie regu di Nos
 21 Cu sedere q rex ciuitate
 me exercitu oculis fuit ceto
 et res claudo et causa qua
 nestieba diliger inuestigabat
 Septio debet esse humilis ad serui
 endu serui ei pto cura defensor
 et solatiudinis gerendo unde et
 papa qui e super ciuitas reges
 uocat se serui seruoru dei Qui
 adaptat illud ps reges ut ser
 uiant dno ysa 19 reges eoz
 instrabunt tibi sz ecclie catholice
 Octauo debet esse astutus ad co
 gnoscendu Sic ei aquila rex annu
 visu habet lepidissim itatu q
 ab altitudine aeris uidet pi
 fies i mari natates Leo ead
 rex animal Et di oculis aperit
 dormie Sic uera tales q alioz
 sut rectores et reges debet
 habere oculos cordis et intellectu
 lepidos atq claros apertos
 uigiles et attetos ut sz di
 fciere videat agenda et fugie
 da tenenda pariter et uitanda
 ita q siue dormiat i temporal
 prosperitate siue fursu psideat
 i dignitat sublimitate debent
 tamen sepe cogitare attedere
 et uide qd iustia faciunt pfectes
 de subdit i huius scilicet uamitate
 ysa xl v reges videbunt et
 conuertet pntes et adorabunt
 dnm unde ps Et nunc reges
 intelligite exudim qui iudicat
 terra Nonno debet esse stabi
 lis ad perseueradu Non de
 ei rege nec i diatris nec i fa
 ctis mutabile esse atq vanu
 exemplo leonis regis animalu
 qui collu dicit Habe imuta
 bile q sz eductu et uoluntas

talium debet esse imobilia at
 firma Daniel 10 Sato rex q
 medoz et ysa e ut ome de
 acti qd constituerit rex no
 liceat mutari Deno debet esse
 autetico adimpeadu Exemplo
 leonis regis animalu q i mcessu
 uultu et gestu et rugitu aucto
 ritate precedit itatu q solo
 visu et audita a cunctis animalibz
 timet Sic uero reges et pre
 lati debet esse autetici et i ge
 stu opere et sermone et hoc no
 ut superbiat sed ne subdit eos
 despiciat et ut terrore male
 factoribz inuincat sicut ysa 10
 magnificatio e rex Salomon sly
 omes reges pre unde rex
 debet esse liberalis ad pmiu
 exemplo pgle annu regie et leo
 me animalu regis que odicione
 habet mirabilu liberale sz
 q preda sua soli no comedut
 sed ipa alijs auba se i seque
 nti reddiuidit q sz ad reges
 pertinet liberalitate habere
 bona sua alijs diuide et bene
 amicos et seruatores pmiare
 Exemplo Regis dary de quo di
 sicut Esdre ino rex dario fe
 cit cena magna Et insigni huius
 reges consueuerunt coniungi ad
 denotadu q oleo pmetat et li
 beralitatis debet totalit esse
 vincti et regis y imperit da
 uid rege super ist ex manu
 ei vincta illud qd tenet faalit
 elahit rex ei vincta ualde e
 mollis suauis et leuis sic uere
 illi qui sut vincti oleo pmetat
 sz reges et pntes bona sua
 debet alijs libet diuide et lax
 gari et mites et suauis ab oibz
 iuncti 21 regis y imperit
 dauid ut regnaret sly domu
 uida pntas ei e mamilla qua
 qua tales reges debet subditos
 nutrire Nunc illud ysa xlii
 Erut reges nutriu tu et rene
 Nutritus tue Et ysa xl Chamilla
 regu lataberis sz ergo libera
 lis ad pmiandu Nunc debet esse
 motus ad operadu 21 regis pe
 rex et bono eoz sit motus
 Nunc debet esse pacificus ad quicquid
 2 regis i uiuat rex Salomo qui
 sz interpretat pacificus Nunc
 honora ad quicquid ysa 22

37

Regē i decore suo videbit. Ne
 debilis ad deū tūc dū 2° regū
 rex et omēs serui eius fleuerūt
 Ne deū ad offerendū p̄s he
 ges thar et hile munera of
 feret. Ne tūc ad audies
 Sap vñ Audite reges et intelli
 gite. Ne seuerū ad corrigendū
 peccates p̄p̄ vñ dissipat im
 pios rex sapiēs. Ne modestū ad
 loquēdū. Ne p̄p̄ 12. Cotinebit re
 ges os suū. Nea debet esse sa
 piēs ad gubernandū. Ne p̄p̄ vñ
 vñ Ecce ē sapiēcia regnabit rex
 Et Sapie vñ Rex sapiēs p̄p̄
 stabilimētū ē. Sed i quo hēt
 sapiēcia regis cōsistit. exp̄ssit
 hoc sp̄s sct̄s sapie vñ Audite
 reges intelligite dīctate iudices
 fīnū tie Audite uerbu dei in
 telligit sapiēcia. Dīctate bonos
 mores iudicate iuste iudices
 fīnū tie Dīctat at Audite Au
 dū et cōfert sapiēcia cū sit
 sensus dīstīplīc ut dī i libro
 de sensu et sct̄o Eccl̄astici v
 Si dilexeris audire sapiēs
 ens Si ei p̄p̄ 1. Audiens
 sapiēs sapiētiōr erit Rex nāq̄
 sapiēs perdet populū suū Et
 Eccl̄astici v Et ideo Salomon
 dū ostendit i regē petebat a
 dñs 2° palatū p̄mo Da mēbri
 dne sapiēcia et intelligēcia ut
 egrediar corā p̄lo tuo et igre
 diat Et nō solū rex audire dī
 sapiēcia sed et intellige id qd
 dī uel scībit. Vnde ps Dīstī
 p̄ctes i p̄lo et stultī aliquid
 sapite. Dñs respicit sup̄ fili
 os hom ut videat si ē intelli
 ges aut reges deū debet eq̄
 rex dīstī bonos mores. Ne p̄p̄ vñ
 Dīctate bene face. Vnde rex da
 uid pet̄ a dñs dīctes Da mē
 intellectū ut dīctā mādātā tua
 quorū t̄pleno cōsistit i opera
 tōe bona et bonis morib⁹
 Vide qntū desiderū habebant
 antiqui reges sic philipp⁹ rex
 macedonū q filiu natū alex
 andrū statū tradidit aristoteli
 sumo p̄horū ad erudīdū sic
 patet i epistola sua sc̄pta ar
 istoteli sumo philoropl̄orū ad
 erudīdū sic patet i epistola

sua sc̄pta aristoteli. De quo nar
 rat agellius li^o Noctū actū
 philipp⁹ rex aristoteli saluter
 diat filiū in gemitū nato quo
 equū dñs habeo grātia nō tā
 promde q̄ natū ēt quā p̄eo
 q̄ cū nasci cōtigit tēpōib⁹ tuis
 spero ei forte q̄ educatōr atē
 eruditōr q̄ digno existat et
 nobis et istarū rerū successioe
 Debēt ena reges seueritate
 exerce ideliquētes q̄ rex et
 iudex mister dei ē i uā ei⁹
 q̄ male agit Deuto vñ p̄p̄
 dices et agros cōstitues i oib⁹
 partib⁹ tuis ut iudicet p̄m
 iusto iudicio nec i altera parte
 declinet nō accipiat munera
 q̄ munera cōtēcat oculos sa
 piētū et intūat uerba iustorū
 nā nō sufficit regi ut solus
 i se sit iust⁹ sed oportet ut ha
 beat officiales et iudices bo
 nos et iustos q̄ nō opprīmat pau
 peres iuste nichil extorqueat
 a subdit⁹ p̄t iusticiā q̄ p̄t pec
 catū corū rex nō erit immūns
 a delicto legit ei i Cronica
 fr̄p̄s q̄ robert⁹ fr̄acorū rex
 dū ageret tēptim⁹ uocant
 Ngnatū. Cr̄stophū parisiē ut
 ei cōfiter̄ peccata sua qui ue
 mens audita cōfessioe sua dicit
 regi sc̄o q̄ oib⁹ dieb⁹ iust⁹ et
 bon⁹ fūisti sed hoc tibi nō suf
 ficit ad salutē q̄ officiales tui
 opprīmebat pauperes et rapie
 bat bona iporū iuste quorū fe
 lera uemet tibi i detrimētū Di
 xit ergo rex qd ē cōsiliū tuū
 Respondit Ngnat⁹ fac uocari
 omēs officiales tuos et struat
 an aliqui eorū an aliqui eorū
 talia fecerūt ul̄ iuris populū
 affecerūt ut fiat restitutio et
 satisfactio. Vocant rex officia
 les et adiutōs eos dicit di
 cte ueritate si quē iuste spo
 liastis ul̄ bona aliquorū rece
 pistis tūc tū uideret cū nō
 posse uiuē recognouerūt plu
 rima spolia fēssē quo audito
 rex mādāt oia restitui et
 obit et post hoc sct̄s fact⁹ ē
 hēt sūt quo faciūt iustū regē
 bene regētē rex publicā i qua
 debet esse ordinatū regnū
 Ad hoc aut q̄ fiat ordinatū

regime ultra predicta requiritur
quod que expressit spiritus sanctus sa-
pientie oratio ubi dicitur Dispona
populos et nationes in erum
subiecte timebunt me audientes
reges horredi in multitudie vide-
bor boni et in bello forti. Unde
igitur quod requiritur ad regime rei pro-
prie et ordinatio legum et statu-
torum et hoc tangit cum dicitur
Dispona populos ordinando se-
statuta et leges per que iusti-
udicet sine acceptioe personarum
que leges debet esse iuste. Hinc
per se de qui dicitur leges iniquas
lex aut si debet esse bona de
secundu. Nisi dicitur esse honesta
possibilis iusta secundu naturam
et consuetudinem patrie manife-
sta nichil obscuritatis continet
non potest alicuius privati commodi
de consuetudine sed pro omni utilitate
omni. Et si quod dubium emergerit
in lege non pertinet interpretatio
ad quolibet sed ad solum regem
qui interpretari debet cum consilio suo
legis. Et ut iudices iudicent
secundu legem sic scriptam et statutum
et non secundu capita sua quod le-
ges que in capite facile est cor-
rumpere propter preuocum odio amicitia
timore spe lucra vel amore. Sed
sic lex scripta non potest mutari
hinc sordibus. Debet etiam leges
esse communes omnibus quod scriptum est
ita iudicabis magnam ut prius
non accipias personam potestis
iudicio debet se leges reformare
rebus et temporibus per-
sonis et locis quod aliquando una lex
est bona alio tempore forte redit
ad noua ex malitia hominum ideo
mutanda est. Sic hodie homines
sunt prom ad deum adu qui idcirco
feret iuram etiam si nesciat ue-
ritate. Et sepe iuram etiam si sci-
ant esse contrarium ueritati propter
quod peccatum et alia causa fit
sepe videtur in toto regno iam
fame iam peste bello vel ignis
uoragine et plaga aliis. De
bet etiam leges se reformare
euangelio et sacre scripture et
bonis moribus. Lex est que contra
dicit scripture punitiosa per di. No-
lucet sic iudicare in die digna
uel die festus est contra preceptum
dei obligationes et usuras.

exerce est contra legem dei. Si ali-
quis contempnit ad testimonium uel
recognosce vno teste. Si aliquis
iuret per sole vel alia creatura
prohibita. Si uoluntas testatoris
non impleatur contra legem dei est
licet et est secundu legem dei. Imo
necessarium ut unus quisque christianus
redimat se bonis suis per orationes
et elemosinas. Alioquin de igne
purgatorio ubi est pena grauis
summa ex quo anima non mouetur.
Tenet etiam rex attendere ad ea que
que scripta sunt in lege divina de
ut prius postquam sederit rex in
solio regni sui destruet sibi de
utronomum legis in uoluntate ac-
cipiens exemplar a sacerdotibus. Le-
uitice tribus et habebit secum le-
get quod illud omnia diebus vige-
bit ut discat time deum suum et
custodire uerba sua et termi-
nos que in lege eius precepta
sunt. Secundo ad bonum regime
requiritur obsequio subditorum et
hoc tangit cum dicitur spiritus sanctus
et nationes erunt in subiecte sibi
per uoluntaria et amicabile
obedientia reges et principes
non pro potestate stabiliunt sed
beniuolentia subditorum. Unde
dicitur Salomon in philippis phili-
ppica scilicet falsum armatorum est
presidium nisi sit beniuolentia
subditorum. Beniuolentia est animi
scriptum esse oportet non armis.
Subditi debet obedire regi tri-
plura ratione propter ordinationem
divinam propter utilitatem patrie et
propter consuetudinem. De primo dicitur
Ad hoc propter deum anima potesta-
tis sublimioribus subditi sunt.
De 2o ibidem principes non sunt
timore boni operis sed mali
id est non hinc quod sunt mali operis
boni operis sed hinc quod sunt
mali operis quia dicitur prius per
Distinctio impios rex sapiens
Ideo dicitur est bonus et dominum pri-
sibus maris uolantibus celi et
bestiis terre non dicitur hominibus
est ratio utentibus sed per uerba
in bestialiter uiuentibus sic sunt aues
celi id est superbi piores maris
id est luxuriosi et reptalia tie-
re id est auidi qui pro iudicio re-
puit munera quod occidunt subdi-
tos qui sunt adulteri usurarii.

Inuisti iudices calumpniatores per
 iuri raptos facillime prodito
 res rei publice violenti heretici
 et alii manifesti timidi super quos
 debet extendi gladius regis sibi
 datus ab eodem. De quo et Macha
 uel dicitur gladium situm munus a
 deo datum in quo deitas aduersa
 rios populi tui et ita gladium vi
 dute extendere debet ad viduta ma
 lorum gladium uero protectionis
 ad tuitionem bonorum ut Macha
 b. Judas protegabat castra gladio
 Tercio quod requiritur ad ad regimē
 reipublice ē diligens tractatio
 Illud et singulariter magnificat re
 ge et tribus reddit hostibus et
 omnibus vicinis dominus sit di
 Josue scdo q habitatores Heri
 tho ad metes triumphorum quos
 filii isrl de duobus regibus amo
 reorum habuerat solo timore cor
 et audacia perdididerunt. Unde
 puz pp Sic rugito leonis ita
 et tunc regis Et hoc tangit spūs
 sctus dices timebit me audie
 tes reges horredi Quarto ad
 bonū regimē requiritur reconditio
 ao transgressorū ut rex cleme
 tia et benignitate resplendeat
 transgressoribus pro loco et
 tpe leuit ignoscendo. Quinto et
 clemētia reuerē debet i pū
 pe Unde Seneca i liro de de
 inētia Si di placabiles et equi
 nō statim scelera hominū fulminib.
 psequit quito equus ē horis homi
 nū ppositū mīn nō exerce imperiū
 et hoc tangit spūs sctus dicens
 i multitudie videbor bonus. Ni
 hil ei i pūape fedus qua seu
 tia carēs ratione. Unde bñs
 Jeromus super epla ad Ibi
 morem Nichil ē fedus pūpoe
 furiosus q tū debeat esse mansuetus
 et humilis ad malū sua seuitia
 pūpitat subditos et ideo dāu
 rex quasi summa sue bonitatis al
 legas dicit clemēto domū dā
 uid et omīs mansuetudinis ei
 Quinto requiritur expugnatio mīto
 et qntū ad hoc subiungit q erit
 nō solum tpe pacis bonū sed et
 i bello fortis. Talis fuit dāuid
 rex qui uictor manu fortis
 et regis 22. Dāuid sedes i carbe
 dia sapientissimū iter tres mē ei

quasi lignum vinctulus octingentos
 iterfecit impetu vno. Plinio
 Rex debet esse facialis ad credēdu
 maturo et sapienti consilio. Debet
 equis habundare i viris et per
 sonis prudentibus exptis fidelibus
 et deu timētib. quoru regat co
 silio et utat puz iō Audi con
 silium et suscipe disciplinā ut
 sis sapiēs. Unde. Nob puz
 Cū sedere q rex gustare me
 exerata era tamen mercedū co
 solator. Et tobie qto di. Con
 silium semper a sapiente perage
 ad hoc at q consiliū regū sit or
 dinatū et iūle rei publice mltū
 ad hoc requirit. Et ideo videgmo
 quid requirit ad eū q petit consiliū
 Secundo qd requirit ad eū qui dat
 consiliū Tercio a quo debet peti
 consiliū Quarto quid consiliū ē
 examinadū Quinto quid ē reu
 pūedū Sexto quid ē imitadū
 De pmo Ille qui petit consiliū
 debet a se remoue nā. Quinto
 Tercio. Ita procul absit tu
 qua mīl rāte fieri mīl considerari
 ut Secundo petēs consiliū non
 debet pmo mēte sua aperire
 consiliariis ne ei adulari uolē
 tes appēt consiliū ei qm
 alit melior itelligat q sepe
 vno laudat consiliū alterius causa
 adulatois et i hoc adhibenda
 ē custodia ne animo adulato
 rio consilio iheret. Unde m
 tbo Cū te aliq laudat index
 tuus esse memeto Tercio q
 nō assumat consiliū nisi bene
 examinātū q consiliū iterdū m
 det bonū a pūapio cuius tamē
 malitia et inualitate eneto et
 finis rei ostendit. Consiliū iterdū
 alitū dno ut aliqd dominū
 occupet uel aliqd aliud et tamen
 i fine apparere solet q consiliū
 nō fuit rectū nec utile sit se
 pe videt i expūctia Quarto q
 consiliū teneat et mādēt tenet
 secreta Et q nō cōcludat con
 silium nisi i paucis prudentibus et
 fidelibus ut consiliū fieri corā
 pluribus. Et ei puz 2 e. Salū
 ubi mltā consilia sed nō debet
 consiliū cōcludi nisi paucis ne
 consiliū uiciat ad hostes ul ne
 aliqd impedimentū pūtet rebo
 consiliū

Secundo videat quod regit ad eum
qui dat consilium. Ad hoc etiam requi-
ritur quatuor. Primo quod eam a se
remoueat ut in consilio ei ue-
ritas est iuxta illam. Ita autem impedit
animum ne possit cerne verum ut
dicit sapiens. fides catho. Secundo
dat consilium de a se remouere uo-
luptate. Dicit ei. Tullius in libro
de senectute. Nullus capitali
ore peste reor qua uoluptate
corporis hostis a natura data
ex qua ueniunt patrie prodigio-
nes rerum publicarum euersio-
nes. cum hostibus clandestina col-
loquia. illius demum sceleris. et ad quod
suspicionem non libido uoluptas
impellat. Et ita uoluptas ita
peccata est ut nunquam oriat nisi
precesserit dolor. nullo delectat
in libedo nisi prius doluerit. si-
cundo nullo delectat in comede-
do nisi prius doluerit. esuriedo
nullo delectat in rege nisi prius
doluerit in labore et fatigatione.
Tercio remouenda est cupiditas
in consilio ut nullo gratia lucrum ut
comodi prius det consilium. Ita dicit
Seneca fortissima pestis est cupi-
ditas que solet egenos facere
quos caput quod fuit querendi non
inuenit. Altera est cupiditas ex si-
ne alterius nascitur. Quare idem
dicit fortior est cupiditate uiam
quam qui hostes subit. Unde
dicitur quod aliqui consulunt bellum
inducere ut puer et nesciunt eue-
ntu belli quod incerto est horum con-
siliu non est bonum quod auaricie
querit. Quarto ab eo qui dat
consilium remouenda est celeritas
ut non sit preceps consilium sed
bene deliberata et perspecta in
rebus grauioribus et poderosis
ex quibus posset dampnum rei pub-
lice accidere nec debet fieri
semel sed pluribus uicibus de-
liberandum est. Unde dicit Seneca in
libro de fortis uite. Qui delibera-
tione facit. Unde Tullius legem
parauit belli celerem uictoriam
facit. Requirit etiam ut unusquisque
in suo loco loquatur et alteri cla-
more suo non prestat impedire
metum quod fatum est alteri iter
aperire. Simone.

Secundo a quo debet peti consilium. po-
debet peti adeo qui dicit. Sine me
nichil potest fieri. quod est fons omnis
sapientie bonitatis et consilii. Unde
dicebat Tobias filium suum omni tempore
benedixit deum et pete ab eo ut
uias tuas dirigat et consilia tua
in ipso permanant. Tobias et Syre-
naque dissipat consilia principum et
eius manet in eternum. Secundo dicit
pete a seipso quod dicit Seneca dum
delibera de et hoc primo ita se
deliberare et poterat oia que
res consistat de qua debet fieri
consilium que modum facere debet
etiam in petendo consilium ut assu-
mendo consilium. Tercio debet pe-
tere ab aliis quod dicit Salomon
dissipat cogitationes ubi non
est consilium. Petere est quod etiam ab
homine consilium quia fuit et sine
consilio nichil facias.
Secundo a quo debet peti consilium debet
primo peti ab amicis probatis dicit
ei Tullius in periculis rebus ma-
gis utendum est consilio amicorum etiam
si prius non credas mentis tuo
iudicium. Nec debet peti ab illo qui
fuit mentis lux. nam redierit ad
gratia quod dicit Seneca. nunquam
ubi fuit ignis defuit vapor.
Secundo dicit consilium a fidelibus non
ab adulatoribus quod illi sepe re-
spiciunt ad uoluntatem domini con-
sule. Unde dicit Cato. Ser-
mones blandos blandos quod uitae
memoro fidelitas est requiritur in
consilio in quo melius prius nisi illi
delitas. Tercio debet peti a se-
mibus quod dicit. Nobis patriarum
in antiquis est sapientia et in multis
tempore prudentia. Nobis prius. Unde
dicit Cassiodorus prudentiores
sunt quam multorum hominum consilio
sunt eruditi. Unde Tullius in libro
de senectute. Non uicibus non re-
locutionibus aut celeritate corporum
res magne geruntur sed consilio
auctoritate et scientia quibus non mori
non orbati sed etiam augeri. Senec-
tus solet Seneca ei in dicit.
Seneca de fortis uite. Ex aptis
obscura ex paruis magna ex
proxijs remota ex uicibus tota ex
humilis. Unde luce quito uirtu-
tibus melius est. Non debet peti con-
siliu a uicibus qui sunt amiles
auditores plene morales quod
sunt passiones sequentes primo etiam
corpus. In quo nulla est experientia.

Inter perfecta sapia. Unde Solomon
 fex filio Salomons relicto con
 filio sena sequens consilium unum
 perdidit maiore medietate regni
 iudeora usq; i septima tera regni
 in dultu ei sepe dicit fiat sic
 qui no intelligit re que agit solo
 clamore vntu volut. Quarto d
 queri consilium a sapientib; q; audi
 ens sapiens sapientior erit ppter
 unde Cassiodoro sapientib; qre
 t altero apud que e sue magni
 do. Quinto debet peti consilium ab
 his qui diligunt qm ab his qui
 timet. Unde Tullio i ho de of
 ficiis omi reru ut qiq; e apud
 ad opes curadas et ret medas
 qm diligit et melius alienis qm
 timet. q; illu que metuit q;
 q; pure cupit. Sexto debet peti
 a sobris q; ebrius melius relac
 pt. Quia et Salomo nullu se
 cretu ubi requat ebrietas. Ne
 debet peti a bonis hoib; et
 iustis q; no pt arbor mala fru
 ctu bonos facit. No debet peti
 a dolosis et duplicib; q; aliud
 ore dicit et aliud facti ostendit.

Quarto quo consilium sit exami
 nandu. Unde i examinatioe consilii
 ita debes esse discretus ut aspi
 cias ad principiu rei de qua sit
 consilium ad mediu et ad fine.
 principiu e iusticia. Ita dicit
 primo ethicoz principiu e plus
 qua mediu bonu et dicit lex a
 capite ededa e ratio vix et bono
 pagit. exitu que malo sit iusto
 ara principio. Si res de qua agit
 orit ex bono principio bene et iuste
 impit consilium. Spectad id e vides
 e eia mediu id e ea p que pt
 deueniri ad fine rei de qua sit
 consilium sit dca christo i cono
 lute 12. Quis ex vobis e po
 tens tunc consistare none pns
 sedes pns computat supia qui
 necessarii sut si habet ad pna
 endu ne postea postq; postie
 rit fundametu et no poterit
 perficere omis qui videt impiet
 ei illud dicetes q; hic ho cepit
 edificare et no potuit consumae
 ita e et i alijs negotijs. Spe
 ctado e eia fine rei q; a fine
 oia denouant. 2o de aia. Unde
 paphilo principiu fine q; prude
 tia spectat. Quid ei prodest

si principiu et mediu bonu et
 fine malus. In examinatione
 et consilio secud. Tullio. Hec con
 siderabis. 1o i vnaquaq; re rez
 fieri q; sit qd consentaneu cuq;
 rei sit qd consequens exq; q;
 gignat. Que cuq; rei causa
 sit. Inspice debes. primo veritate
 rei que p oib; sectada e q; oia
 vntu fidi efore. Si hec i alio
 negotio defuerit no rectu erit
 consilium qualecuq; fuerit. Secdo
 consideradu e i re illud qd fin
 ceru e no admodu va falsu
 ul medatio. mto ei malis e
 fur qua assiduus medao ut dt
 Salomon. Erit ergo sinceru con
 silium si ueritas no admittet de
 positu ul medao et ex bona
 itenoe et simplia corde. pte
 dit. Tercio videndu e si consilium
 concordat ratioi et possibilitati
 tue et hoc tangit Tullio du dt
 qd consentaneu cuq; sit rei. Si
 ei consilium a ratione exorbitat
 uel e contra ratioi ratione que
 sep deparat ad optia. 3o. Etiam
 inq; e consilium. Si e eia sup
 vires et contra possibilitate
 tua no e efficax consilium. Cathoe
 romano dicit. Ad potes id te
 ta. Videu e eia consiliu co
 sequit. consilio cuos sens. cuos
 nun. cuos dignat. ex qua af
 fectioe moti utru omis adead
 fine tedut. qd vnuquaq; mo
 neat ad sic consuleu. In pua
 ta utilitas ul rei publice. como
 ditas. ritus. ciuitatis. Quarto
 vide debes i examinatioe consilii
 quid ex consilio sequi pt an bonu
 ul malu iustu uel iniustu. co
 modu ul dapnu. guerra aut
 pax. laus ul vituperiu. et h
 tangit Tullio i dicit uerbis
 dices. Quid oseques. In his
 et bonu preferedu e malo. In
 stu iusto. comodum dapnu. pax
 guerre. laus vituperio. rana
 que eniari no posset sic em
 probatu erit consilium. Quinto
 pesadu e ualde qd libet uerbu
 consilio qd i se habeat bonu uel
 mali qd merito posset am
 plecti ul vitari. ut no sit aliq
 capax uel eia dubietas i uer
 bo aliquo et ne ex uerbo con
 silii ueniat aliqd. ut modum fraud
 uel dolus uel aliquod aduersi
 Et hoc tangit Tullio dicens.

Ex quibus quæq. gignat. Sexto
est videnda causa cuius rei qua
minuendo causas rerum et causas
solvuntur præcedo aut ei Genetam
i. lio de forā vite. Cuiusq. sui
causa, regere et cui minia ius
neris exito cogitabis. Poles
ei edificare domum cogitat de
caus. pmo de materiali q. de
lignis et lapidibus quo ligna
sunt magis apta qui lapides an
rotundi ul. quadrati de forma
etiam cogitat quod domus disposi
aut formari debeat cuius alti
tudinis uel latitudinis de
efficiēte sc. de domificatore
qui eā construatur et magis exptu
querere cogitat de finali p.
q. eā construit q. ut prote
gat. ab inimicis et tūma
nibus et pro rege oportuna
Sic uolēs i. strue bellū cogi
tat pmo de copia armatorum
tāq. de materia de ordinatione
ancora i. bello tāq. de forā
de dūte operato. tāq. de effi
ciēte de pace tāq. de fine belli
et sic ē i. alijs negotijs et h.
tāgit. Aulio i. uerbis pmissis
dices. que cuiusq. rei causa
sit et nō solū i. p. p. e. ē ad
causas proprias sed etiam et
remotas. nō solū ad futura
sed etiam ad p. terita. unde
Genetam i. lio de forā vite. Si
prudēs es aīo tuus tribus te
poribus dispo. p. p. p. o. r.
dina. futura p. p. p. p. p. p. p.
re. cordare. Nā q. de p. terito
nichil cogitat. perdit vitā q.
nil p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
tus i. credit.

Quinto quādo cōsiliū ē assumēdū
Tūc assumēdū ē quādo apparet
iustū bonestū et utilē rei pub
lice nō obuiā legi dūne. p. p.
cepto dei ul. sacre s. p. t. u. r. e. aut
cōstitutionib. s. p. t. u. r. i. pat. r. i. et
nō p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
et mature factū. et si om. s.
cōsiliari. rōtoroq. i. vnu. Si
ei i. d. r. eos ē aliqua dispa
ritas vidēdū ē nō tātu ad
plurālitatē. stat tāmē iterd.
pauiores melior cōsulant.
q. m. l. r. h. a. t. ergo parte elige
i. qua sūt prudēiores semiores
fideliores. meliores i. vita

timētes deū. s. o. b. i. n. a. m. m. d. i. l. i. g. e.
tes te. Nō ex auaritia aut ex
modo p. p. o. d. e. l. s. u. o. r. i. aut ex u. a.
cōsultentes. p. p. d. e. d. u. ē. e. n. d. a. s. i.
res de qua sit cōsiliū sit i. s. t. r. a.
vires tuas et s. i. s. t. i. a. s. tua. q.
d. i. a. t. G. a. t. h. o. i. d. o. p. o. t. e. s. i. o. t. o. p. a.
operis nō p. o. d. e. p. r. e. s. s. i. s. G. a. t. h. o.
h. a. t. l. a. b. o. r. et frustra tēptata re
l. i. q. u. a. s. p. m. d. e. G. e. n. e. t. a. M. a. i. o. r. a.
te ne quiesceris i. o. q. u. e. r. e. q. d. p. t.
l. i. e. m. i. i. o. d. i. s. c. e. q. d. p. t. s. i. t. u. i. o. o. p. t. a.
q. d. o. p. t. a. t. i. p. t. n. e. t. a. l. a. o. r. i. r. e. i. t. e.
i. m. p. o. n. a. s. i. q. u. a. s. t. a. t. i. t. r. e. m. e. d. u.
c. a. d. e. d. u. q. d. s. i. t. i. n. q. u. a. t. u. q. a. u. t.
re ē n. o. t. a. b. i. l. i. s. d. u. b. i. e. t. a. s. m. e. l. i. o.
ē d. i. m. i. t. t. e. q. u. a. s. e. p. e. r. i. c. u. l. o. s. u. b.
m. i. t. t. e.

Sexto quādo cōsiliū mutari pos
sit et debeat. Cōsiliū d. r. mutari
si causa cōsiliū cessat. cessante ei
causa cessare debet effectus de ap
cu. cessante. Et que de nouo emer
gūt cōsilio d. r. g. e. t. p. o. n. d. e. d. e.
mutatōe cōsiliū d. i. a. t. I. t. e. r. o. t. u.
c. i. s. s. i. o. p. o. r. t. o. ē. p. r. e. l. i. t. a. n. t. i. o. m. u. t. a.
t. i. o. cōsiliū et uariare sine rāone
stultissimū ē. Mutari etiam debet
cōsiliū si ad noticiā hostis p. u. e.
nerit et aliud queri q. d. h. o. s. t. e.
lateat ne sit p. u. i. s. s. i. s. D. e. b. e. t. e. t.
mutari cōsiliū si ex errore factū
ē q. d. f. o. r. t. a. s. i. s. cōsiliētes nō uel
l. e. p. e. r. u. i. t. et errauerunt i. f. a. c. t. o.
uel i. i. u. r. e. et uisū erat eis
bonū q. d. nō fuerat bonū d. i. a. t.
ei Genetam. Sūt quedā que nō
vidēt bona esse et sūt. et q. d. a.
que sūt bona et nō vidēt. I. t. e.
b. r. o. q. u. i. d. f. a. c. i. e. m. e. d. a. m. u. e. r. i. t. a. s.
r. e. t. i. n. e. t. et r. e. b. r. o. m. e. d. a. c. i. u. u. e. l.
t. a. t. s. p. e. o. c. u. l. t. a. t. p. o. n. d. e. o. v. i. d. i. o.
i. m. p. i. a. s. u. b. d. u. l. a. m. e. l. l. e. v. e. n. e. n. a.
l. a. t. e. t. N. t. e. m. u. t. a. d. ē. cōsiliū si
t. u. p. p. e. f. u. e. r. i. t. u. l. e. x. t. i. p. i. c. a. n. s. a.
u. e. l. q. d. p. e. c. c. a. t. u. p. e. r. t. i. n. e. t. s. e. u.
q. d. o. t. o. i. n. t. e. m. i. o. s. a. c. r. e. s. c. r. i. p. t. u. r. e.
d. i. u. i. n. e. l. e. g. i. u. e. l. r. a. g. i. o. r. e. c. t. e.
i. t. e. s. i. e. x. p. o. s. t. o. p. t. u. f. u. e. r. i. t. m. u.
t. a. d. ē. q. d. nō ē. s. i. t. d. e. u. cōsiliū.
N. e. t. ē. s. t. i. d. u. e. m. e. s. h. o. c. q. m. u. t. e. t.
cōsiliū. D. i. a. t. e. i. G. e. n. e. t. a. G. a. p. i.
e. n. s. nō m. e. n. t. cū s. u. i. p. o. s. t. u. t. i.
m. u. t. a. t. i. m. e. l. i. o. p. o. n. d. e. s. a. p. p. e.
r. e. s. p. i. c. e. o. s. i. l. i. e. u. e. r. u. t. a. l. i. u. ē. cō.
siliū q. d. m. u. t. a. r. i. nō p. t. h. e. t. s. i. t.
que quilibet rex c. r. i. s. t. i. a. n. o. s. e. r.
u. a. r. e. d. e. b. e. t. u. t. d. e. b. i. t. e. r. e. g. a. t. r. e.
g. n. u. i. s. u. i. et a. t. t. e. d. e. b. e. t. u. t.

gradat per vias uetustissimas
 in regem ut imitetur dandum
 regem i iustitiam Salomone i
 sapientia Noathan i bellorum co
 stantia Ezechia i sanctitate Manas
 sen i penitentia Iheremia i religio
 sitate Constantini i ecclesie sublima
 tione Theodosianum i ecclesie defe
 sione Vladislau patre tuum
 i infidelium consilio fratre tuum
 filium eius infidelium teutorum de
 libellacione Et si sit regem regnum
 trestre quod e mutabile tristens
 et tyale et mltre i eo aduersi
 tates calamitates et angustie
 accidet sibi regnum etiam ubi est
 sepultura qes Nocuda masio et
 plenitudo ois boni sine fine ad
 quod regnum nos perducatur deus
 etiam Amen

200
 597
 Ametatio de obitu domini
 Na doctoris legum romis
 prudentis doctoris et
 scolasticis vniuersi stu
 dii Boni Academicus de
 Sessa magis imperialis curie
 Iudex iustitie utriusque notaria
 Salute attende ultimum ide pmi
 Audui dolui sensi nouit et ex
 paui pira oculis meis turbato
 e et i me viscera amota su
 pre dolore Ideo q no miru si
 musa tenuis no tepuit in exa
 mis filio loquor euagat q pires
 no tigit apollinis qm crebro
 pertitit ius metropolis nec co
 gruit illi titulo eloquencie qm
 doloris aculeus ulcerat et
 affligit Audui ei q eloquencie
 turba torres redimdo fons i orbe
 plus viro vi ille Na de Bo
 uiris ciuilibus pector et aia tuor
 ora seper p psalteriu et altara
 resonabat sic auditu rapiendo
 studium quod i eio adiutorio ml
 magis esset optabile qm audire
 que sibi leges i tuis elegerat
 i q sic i approbato subiecto iud
 rusa sudameta posuerat sicut
 mister rumoris attulit nouitas
 i xpo nouit obdormiuit cui fa
 uor no profuit ciuili qm mla
 tudo scolarii no comme potuit
 nec magni consilii plenitudo ha
 qui penitencias exprocedit nouit
 ad plenu qui mltas dilatorias
 docuit nunc exapere ignorauit

Oratio continens laudes excellen
 tissimi principis domini domini Thomae
 archiepiscopi electi ducis veneti edita
 per polyena de masalis Excelle
 tissime princeps licet puitas mea
 no sit digna tantu laudare prin
 ce tamē tue humilitat audita
 clemencia fiducia m prebet ut
 de innumeris laudibus tuis pau
 ca obtingam mei paruitate
 attingam Est ite Serenissime princeps
 dñe notabilitas sanguinis sui
 honores a uicetute tua plu
 rimi sui diuine temporales et
 ista no laudanda q sunt bona ex
 teriora Sed i istis bene lauda
 da e celsitudo tua q talis no
 bilitas e i te sine superbia ho
 nores sine ambicione diuicie
 sine auaricia Nulla uero que

Proueniat ab animo tuo vera
sunt bona vere q. vtates ab his
q. uere laudes devedet ab a
tuo proueniunt prudentia iusti
na fortitudo Temperantia que
cardinales dicunt vtutes q. sunt
filie honestatis coere ite regnat
prudentia q. i. tato pncipatu et
i regimine patoru populoru pre
teritoru consideratioe. vna di
spens. et magna habes pro
videntia ad futura. fulget i te
vra iusticie sit stella. q. i. sum
subiecti et fidelis q. p. p. p.
des. vniu. q. tribus q. sua e.
es bonis plando. inquis seuerus
equus obo. d. d. i. te animi
fortitudo no te prospera extol
lut. no deprimat aduersa. In
mobilis e. tenor animi tui. ut
i. mltaru vera arietate mu
tat. tua uera constantia. Impe
netrabilibus cordis tui. cui gu
bernatrix stat temperantia. que
vires motu sua discretioe ge
tat. Impetu frenat. affectu
regulat. et contra vim trasabi
lez. clapeu. m. et pietat. appo
nit. merito i. d. d. tui. p. p.
q. tue seueritat. tenet. p. p.
age. gratias. deo omnipotenti
qui eis coressit. pncipe. ta. p. p.
d. d. iustia. forte. et. t. p. p. Et
ego. polifena. h. u. l. s. amilla
tua. i. p. p. ad me. attinet. dea
v. g. me. matre. b. m. Marcum
v. g. d. l. f. e. r. u. et. p. p. t. o. r. e. m.
o. m. n. s. q. r. e. l. i. t. e. s. s. u. p. l. e. x. o. r. o. u. t.
te. n. o. b. i. s. a. r. e. l. o. d. a. t. u. l. o. n. g. i. s. s. i. o.
t. p. e. c. o. m. m. u. n. s. s. u. c. c. e. s. s. i. o. n. i. s. o. f. f. i. c. i. e.
d. i. g. n. e. t. A. m. e.

Oratio ad matrimonium

Vereor p. r. e. s. o. p. t. i. m. i. n. e. a. d. m. i. n. i. s. t. e. r. e. r. a. c. p. r. o. p. e. p. u. e. r. u. i. p. e. q. e. m. a. t. u. s. g. r. e. m. i. o. v. e. n. i. e. r. e. a. u. d. i. e. p. r. o. d. i. r. e. i. p. u. b. l. i. c. u. a. c. d. e. m. a. t. r. i. m. o. n. i. o. u. e. r. b. a. f. a. c. i. r. e. p. s. e. r. t. i. i. r. e. s. p. e. c. t. u. u. e. s. t. r. o. q. u. i. e. t. g. r. a. u. i. s. s. i. m. i. v. i. r. i. s. u. t. e. t. i. s. t. a. d. e. r. e. d. i. c. e. t. e. s. a. u. d. i. r. e. v. i. r. o. s. d. o. c. t. i. s. s. i. m. o. s. e. o. s. d. e. q. e. l. o. q. u. e. n. t. i. s. s. o. s. s. o. l. e. a. t. E. q. u. i. d. s. u. b. i. r. e. p. r. o. v. i. n. a. h. a. c. r. e. c. u. s. a. u. i. p. e. r. d. i. u. e. i. e. t. a. t. v. e. r. e. c. t. u. d. i. a. t. u. q. i. d. i. l. l. i. g. e. r. e. p. l. a. n. e. d. i. c. e. s. e. s. s. e. i. n. t. e. h. i. c. a. d. e. r. e. q. u. e. a. m. i. s. i. t. e. t. d. o. c. t. i. s. s. i. m. i. s. q. u. i. d. v. i. r. i. s. n. o. n.

ita modo veru eia tata cu gra
uitate tato cu splendore tato cu
copia explicata q. videat esse re
lictu m. i. l. / q. amplius aut melius
dici possit. Et p. u. i. a. t. m. e. v. t. p. o. t.
ac debet c. o. n. s. i. l. i. u. g. e. i. t. o. r. i. s. m. e. i. d. o. c. t. i.
et grauis v. i. r. i. / s. u. e. i. c. o. m. o. u. e. f. i. t. d.
ab eo m. e. a. l. i. q. u. i. d. o. i. p. u. b. l. i. c. u. o. p. o. r.
t. e. r. q. u. e. r. e. a. c. i. a. p. e. r. e. d. i. c. e. t. u. a. c.
m. a. g. i. s. i. m. p. i. e. d. u. c. u. r. e. s. p. l. e. n. e. g. a. u.
d. i. o. e. t. l. e. n. t. i. a. o. f. f. e. r. u. t. p. u. i. a. t. e. a. a.
d. e. s. i. d. e. r. u. i. o. p. l. a. c. e. d. i. u. i. s. d. o. c. t. o. r. i.
e. x. i. m. i. o. i. o. s. a. m. A. r. u. m. s. i. n. e. s. i. / c. u. i. o.
t. r. a. d. p. a. t. r. e. m. e. u. a. c. m. e. t. a. n. t. a.
b. e. n. u. o. l. e. n. t. i. a. t. a. t. o. a. m. o. r. t. a. t. a. c. a.
r. i. t. a. s. q. u. e. g. a. r. e. s. i. b. i. q. t. q. u. a. n. e.
p. h. a. s. p. u. t. e. / D. a. b. i. t. i. t. i. g. i. t. p. r. e. s.
o. p. t. i. m. i. h. a. c. i. n. p. r. o. v. i. r. a. s. u. m. a.
m. i. t. a. t. e. a. t. q. m. o. d. e. s. t. i. a. q. u. a. s. p. e. o.
v. e. i. a. / u. t. s. i. q. d. a. m. e. d. i. c. t. a. f. u. e.
r. i. t. s. u. n. e. m. l. i. s. q. m. a. u. t. r. e. i. q. u. a.
l. i. t. a. s. a. u. t. v. e. s. t. r. a. d. i. g. n. i. t. a. s. p. o. s. t. u.
l. a. r. e. t. i. d. p. u. d. o. r. i. a. c. e. t. a. t. m. e. o.
p. o. a. n. q. v. o. l. u. t. a. t. i. t. r. i. b. u. e. d. u. e. s. s. e.
p. u. t. e. r. i. t. / E. x. i. g. i. t. n. a. q. i. n. p. n. t. i. a. l. o. c. o.
i. s. t. e. u. t. d. e. m. a. t. r. i. m. o. n. i. o. u. e. r. b. a. f. a.
c. i. a. / n. e. c. f. u. g. i. t. m. e. i. l. l. o. s. q. f. u. t.
h. o. c. i. l. u. d. o. u. e. r. s. a. t. i. s. o. l. e. t. u. a. u.
g. e. d. e. t. u. h. o. n. e. s. t. a. d. e. e. t. i. l. l. u. s. t. r. a. d. e.
r. e. i. c. a. u. s. a. m. i. l. i. t. a. d. e. o. r. i. g. i. n. e. m. a. t. r. i.
m. o. n. i. i. / m. i. l. i. t. a. d. e. c. a. u. s. a. m. a. t. r. i. m. o.
n. i. m. i. l. i. t. a. d. e. e. f. f. e. c. t. u. m. a. t. r. i. m. o. n. i.
d. i. c. e. t. / t. r. u. e. c. u. s. e. p. i. s. s. i. e. a. c. t. o. p. i. o.
s. i. s. t. e. e. t. a. p. l. u. r. i. b. u. s. d. i. c. t. a. e. t. a.
v. o. b. i. s. a. n. d. i. t. a. s. i. t. i. n. h. o. c. l. o. c. o. p. t.
m. i. t. t. e. d. a. e. s. s. e. c. o. s. t. i. t. u. i. / n. s. e. i. e. s. t.
t. a. z. n. e. s. c. i. u. s. a. t. z. i. e. u. n. o. q. s. n. e. s. c. i. a. t.
q. u. e. a. d. m. o. d. u. e. t. c. e. t. e. r. a. r. u. r. e. r. u.
h. o. n. a. r. u. i. s. t. a. e. t. s. c. i. s. s. i. m. i. m. a. t. r. i.
m. o. n. i. s. u. m. u. a. c. e. t. e. r. n. u. d. e. u. a. u.
c. t. o. r. e. e. s. s. e. / n. s. e. i. s. e. t. a. n. e. s. c. i. u. s. a. t.
i. e. u. n. o. q. n. e. s. c. i. a. t. m. a. t. r. i. m. o. n. i.
c. a. u. s. a. z. e. t. o. r. i. g. i. n. e. e. s. s. e. n. e. b. r. u.
t. o. z. v. i. t. u. c. o. m. m. i. s. s. e. m. s. e. d. c. e. r. t. i.
p. a. t. e. n. t. i. b. u. s. n. a. t. i. d. i. g. n. a. h. u. a. n. o. g. e.
n. e. r. e. m. o. d. e. s. t. i. a. a. c. l. e. g. e. v. i. m. a. m. o.
n. s. d. e. m. q. e. t. a. n. e. s. c. i. o. z. a. t. z. i. e. u. n. o.
q. n. e. s. c. i. a. t. m. a. t. r. i. m. o. n. i. e. f. f. e. c. t. u.
e. s. s. e. u. t. v. i. r. t. e. h. o. r. e. s. h. o. m. i. n. o.
h. o. c. s. i. t. o. a. c. p. u. l. c. e. r. i. m. o. v. i. r. u. l. o.
s. a. n. g. u. i. s. f. e. d. e. r. i. s. a. m. o. r. i. s. c. o. l. l. e.
g. a. t. / Q. u. i. b. i. a. u. t. i. l. l. u. d. m. e. a. s. i. m. a.
r. e. s. t. a. t. / u. t. v. i. r. t. e. d. r. u. m. i. n. u. m. e. n.
I. n. q. u. o. s. u. t. o. i. a. p. n. c. i. p. i. a. e. t. f. u.
d. a. m. e. t. a. r. e. z. / z. e. i. g. i. s. u. m. e. a. c.
e. t. n. e. p. a. t. o. m. l. a. n. g. i. t. o. r. d. e. u. s. q.
o. i. a. c. o. m. m. i. s. i. l. o. c. r. e. a. s. t. i. / z. e. p. n. s. i. e.
e. t. e. r. n. i. d. e. i. f. i. l. i. r. e. s. t. i. p. p. e. q. a. q. u. a.
a. d. n. u. p. t. i. a. s. i. v. i. n. u. i. m. i. r. a. b. i. l. e. t.
t. r. a. n. s. f. o. r. m. a. s. t. i. / z. e. a. l. m. e. s. p. i. r. i. s.
s. i. t. e. q. a. u. e. r. i. t. a. l. o. r. i. l. l. u. s. t. r. a. s. t. i.

De q̄ pudissima ugo dei mar' ma-
ria vos eam pro docrine Samuel
Antonom qui hunc verbi president
vos eam celites om̄s et aie beator
iuoco ac p̄ior adesse fauete bene
dicite matrimonio hunc ut sit ad
laude gloria et honore sumi ac
etm dei Sit ad bona ac p̄etua
pate p̄uictissimi nri domi vene-
toz Sit ad honore et letitia ga-
ffia ac generosi domi aia se
stari ciuitat' huius viceptat' et
capitanei generalis Sit ad gau-
dii et cōsolator om̄s amatoz
Sit ad longa ac iocunda vita et
uberimos fructo sp̄si et sp̄se
ut benedicta benedictioe benedi-
cti habudet facultatibz crescat
i seū bonū et logyffe uiuat
Sed ut iaz ueniat ad rez et ut
utelligat p̄uicti patens v̄bz
vtat Anon it' An fine d̄p̄i hos
versus
Ne sit p̄uicti parit f̄oate medullis
v̄bz iter vos nō m̄ua nā volube
gracia nō ede nō uiat offila ciuita

^{viu}
Oratio i laude Generosi domi
Georgij Cornario introitu sui
regim̄s padue 1 e 30 decēbre 3
p̄
Hodie no die Sardabz rema ga
amfice p̄tor q̄ uerba fana ad te
q̄m b̄uissie pro cetū hom̄ isto
qui et lamfices sūt et queadmod
reteris i ciuitatibz ita hac nō
silijsia i urbe hom̄es honesti
et hom̄ videri ac reputari solēt
Sic eum more a patrikō accipe-
rat ut ueniet nouo p̄torū vi e
dignū cōgratulet' ac se opes
et qd qd e q̄ aut possint aut de
beat libero animo offerat Sed
q̄m v̄ba om̄s dūc nequeut m̄hi
onō ut dūc pro oibz tribuere
qd qm̄q̄ me illaz dūcē facul-
tatez sumaz et q̄az que digna
f̄ledore tue magnificas videt
nō habē perapiaz libez tamen
suscepi tu q̄ petetibz honesta
q̄qz negare nō possim ob singu-
lare amore ac beniuolētia q̄
sui ad ordine sū astricto tu ob
eximiaz suauitate tua tuos ama-
tor et fui f̄per et ero Enim
uero de tuis et tue Cornucie fa-

m̄lie laudibz in dūcē foret
quqz explicare fateor neqz affatim
sua om̄ez neqz si sua sū p̄us
qm̄ sol pluries cōdat sine de
bitū m̄uicturo Equid si generis
tui radices p̄mas memorae am̄
suadet iudeo hoc bona om̄ om̄
tu patia d̄p̄erē aut nullū om̄
esse aut rator iueniri usqz posse
q̄ familia tua a vetustate aut
gloria rerū gestarū a v̄ris
amplissimis amercellat Enim
uero tui maiores ornatissimi de
viri mun' hoc pro summa eorū
sapientia nobilitate vtute sūt
hac maxie affecuti q̄ ipi quqz
sui posterū m̄iat q̄ Serenissim
diator veneratū administratoz
ac regim̄e habeat quippe am-
plissio e sic nobilitate gradoz
v̄rū illud vetustate clario q̄
i urbe romana orbis quondam
p̄uicti effulserit p̄lexi q̄ ex tua
corneliorū familia q̄ba dūcibz
atqz p̄uictoribz romana res
publica et sepe aucta et diu
cōsuata Unde si p̄uictia q̄ete
m̄re generis tue Cornucie fa-
m̄lie tuo i p̄esēcia tu specime
es atqz decō et ortū ac profe-
ctū e Unde Corneli st̄piones
illi duo affatim superior va-
et inferior Africa domitores ortū
Unde qui asia p̄lo romano
st̄legit natus Consul p̄ter
mittat reliquos q̄ nom̄s sū
memoria sempiterna v̄uēt et
tuo cū maxio honore laude et
gloria nominari hoc loco possēt
rūdo d̄p̄erē de illis qui alma
i urbe venetū p̄toreat multi
quid sūt i ea magistrato am-
plissimos cōsecutū nōnulli et
excellētissio ducali honore et
dignitate p̄fūti de re aut m̄ta
dūc nō est opus q̄ ciuitas b̄er
alias sepe Sed p̄esēti altero
tuo magistratu m̄ne ei p̄tor
iterū aduūsti ita expta fuit
q̄ nemez dūc esse p̄uict qui
nō meminert flūia i te esse
prudētia itegra iusticia am-
plissia fortitudiez cōdestissia
suauitate Nō dūc plura q̄
existimē iudicari officii adu-
lat esse potius q̄ amāt te
p̄esēte de tuis laudibz agere
Dabit aliquando et loco et tēp̄
q̄ de te loqui uti animo cupit
uberime ualeā p̄omde ad id

q[uod] institutio n[ost]ra i[n]f[er] v[er]em[us]
 Qu[od] quid[am] artificu[m] fortunatu[m]
 liberos homines s[ed] qua p[oss]it re
 uera h[um]ilitate deuotione tue ma
 gificencie recom[pen]dit te p[re]tore[m]
 fore s[um]ma lenia gratulari of
 ferat quicunq[ue] que et tua gene
 rositas iubeat ut ip[s]i virib[us]
 suis possint am[er]

Ad Jacobu[m] Baonarum Maximu[m]
 p[ro]fessu[m] cubiculariu[m] S[er]uo po
 l[ite]nti. Jacobo Baonarum p[ro]fessu[m]
 maximu[m] cubiculario. S[er]uo p[ro]p[ri]o
 reba. Ben[ed]icti uti soleo pro nostra
 beniuolentia. ex fratre tuo petro
 nobilissimo viro. et m[ag]is ut nosti
 tuos esse om[n]es amantiss[im]os. si q[uod]
 postea q[uam] h[ab]uit p[ro]fecto[rum] esset
 de salute ac it[er]e tuo audi
 uisset. Respon[de]dit tam[en] p[er] acce
 pisse te et uale[re] optime et scissio
 a patre plusq[ue] h[ab]uit exceptu[m]
 exostulatu[m] com[ple]tu[m] ac dem[um]
 cubiculariu[m] quo ad meliora da
 bit designatu[m] esse. Res fortas
 se alijs m[ag]is. Sed m[ag]is no[n] alit[er]
 expectat certa. Quod om[n]es
 in eam Jacobo mi soleo remissa
 sompni[um] imo veru[m] d[omi]no visi
 om[n]is. qua providisse te uel p[ro]p[ri]o
 q[uam] die Martini obit[ur] pastore[m]
 h[ab]uit futuru[m] enarrabas. En uo
 p[ro]p[ri]a queadmodu[m] sepe vana
 ita ena[m] it[er]u[m] vera p[ro]tegit
 Quippe admirabilis et diuina
 res no[n] dicitur plura hoc loco
 adulari ne videat. Spero p[ro]
 fute te bonu[m] vide[re] ac fortasse
 greg[em] tuu[m] qui te h[ab]et cupet
 hoc et et fatu[m] sitit[ur] s[im]i
 tat[ur] sue p[er] et nobilitat[ur] tue
 dignitas exigit p[er] ueritate[m]
 et mansuetudine[m] et iusticia[m] tua[m]
 deducet te mirabil[ite]r deutea
 sua. Eade[m] te p[er]optime ualere
 te q[uod] altissime euecti te plura
 ma possit congratulor. Beneat
 meu[m] ad te m[ag]is auis erat
 atq[ue] m[ag]is si n[on] esset te refo
 meliorib[us] exerceri. Cicero at
 i die c[on]stat op[er]a quid longe
 sup[er] rogatu[m] Ang[eli] spero
 placebit. Tu m[ag]is bene uale
 et mei et exfragm[en]t[is] queq[ue]
 super e[st] aliquando memento

Oratio de obitu Illustris p[ro]p[ri]i pauli

Si pro graui merore viro. Sole
 dissim[ul]at p[re]sules atq[ue] magistra viri
 que hodierno die no[n] mediocriter
 obitu Illustris p[ro]p[ri]i pauli ve
 neri vos co[m]p[er]isse video. ea do
 cedi facultate i[n] me sentire qua
 uel aios uestros consolari uel
 ip[s]is c[on]soleremur laudes enar
 rare posset. Confidentiori p[ro]fecto
 animo s[im]one h[ab]uit capere. Tu
 q[uam]q[ue] ipe[m] consolado s[im] q[uod] p[ro]p[ri]a
 disciplinaru[m] quas pene ab ip[s]o
 i[n] amabilis secuto s[im] patre
 ac p[re]ceptore amiserim. que
 singulari amore coleba no[n] pos
 su tam[en] lugendo co[n]solado q[uod] po
 bistu no[n] co[n]solari p[re]fatu[m] cu[m] h[ab]uit
 d[omi]ni loco ab h[ab]uit m[ag]is desig[na]t[ur]
 q[uod] et uite orom[en]is n[ost]ri et ben
 uolent[ie] ratione o[mn]ia co[n]cedere de
 beo. Sustepit h[ab]uit die no[n] solu[m]
 nostra h[ab]uit ciuitas atq[ue] vniuers
 sitas et veru[m] ead[em] totu[m] terrar[um]
 ambitu[m] patres dilectissim[us] i[n]t[er]
 ta grade qua laud s[im]o an ulla
 fortu[m] maiore potuisset. Igem[us]
 m[ag]is i[n]ferre. Tu et legeter cu[m]
 dem[um]ps audire. Que tato s[im]o
 ta erat[ur] aurib[us] m[ag]is orom[en]
 clarissima breuitate habu[er]atissim[us]
 se[re]ns m[ag]is p[ro]p[ri]a s[im]o
 declarate auscultabam[us]. Tu
 die vniq[ue] disputate illu[m] i[n] ab
 dit[ur] nature vniq[ue] atq[ue] se[re]
 tissim[us] caus cu[m] s[im]is vniq[ue] di
 sceptate adissim[us]. Tu o[mn]e an
 tiquoru[m] ac modernoru[m] s[im]o
 tar compendio[se] colligi ta pulcre
 apperui sperare poteris. Tu o
 ciens equid illud i[n]mortalitate
 dignu[m] igem[us] co[n]sidero. quociens
 i[n] p[er]spicietis p[er]m[en]to reba ex
 q[ui]ssima sapiencia. Tu o[mn]es i[n]
 luadadis subtilitate. Nestio q[uod]
 lacrimis quo m[er]ere quib[us] lame
 ta[n]tib[us] eio i[n]t[er]u[m] re[re]sere pos
 sim[us] i[n]p[er]et m[er]eret q[uod] me quid
 etat[ur] t[em]p[or]u[m] q[uod] nost[er]u[m] Tu o
 cu[m] varias reru[m] p[ro]tellas possi
 fuerim[us] cu[m] ta breui t[em]p[or]e com
 plurib[us] illustissim[is] om[n]i s[im]o
 nariu[m] homib[us] q[uod] toto terraru[m]
 orb[is] velut quibusda[m] lumina[ri]b[us]
 fulgebat orb[is] s[im]o. O felicia
 p[ro]p[ri]a t[em]p[or]u[m] q[uod] publice res os
 ac p[ri]uate p[ar]te s[um]ma flouerit
 et s[im]o i[n]t[er]u[m] i[n]t[er]u[m] i[n]t[er]u[m]
 s[im]a u[er]q[ue] senecta degebat s[im]o
 d[omi]n[us] l[ite]ra ac o[mn]i felia reru[m]

tranquillitate cura impendebat o
 mnes etates nostras omni ad-
 uersitate refertas. Amisimus illud
 singulare nostrum artem ac diu-
 nitatem ornamentum quo solo nostra set
 tempora omni genere laudis cum an-
 tiquitate contendebat. Amisimus et
 die quo ceteris primam patribus
 maiori audientia ad illam conuenie-
 bamus. Quod et ipse longa a patria
 peregrinatione lassus. ad suos re-
 uocatus. reliquarum declinaret. in
 etate omni ac studiorum iocunditate
 desistere cōsisterat. Omnes spes
 nostras o fallace fragile quod for-
 tuna que semper vni quicquid in me-
 dio felicitatis immergere iteravit. pla-
 gite adolescenterum parente uestro. que
 nunc maxime fructus sequaham quod
 minime expectabatur. in ipso fere arti-
 culo morte oppressu. quo animo qua
 modestia obitu eius perfereret. cum
 vestigium illud ac sede in qua leges
 ac disputas se recipiebat. ortabar.
 ituebam. parietes medio. fidius
 atque eius loci cancelli in quo illius
 audiret gratia magna cum frequentia
 congebant. Defuncti et etiam longe
 videtur. Si remissam. grauius
 presens ac recordem. conditoris legi
 quod huane. Nam sic nati sumus. in
 aie ac corporis dissolutione. ali-
 quando expectet. ac cuncta fide.
 alia post hanc felicitas. hominibus
 integris vita atque beatitudine do-
 nari speret. In qua iam paulu-
 nostrum a summo deo optio maximo
 reuocatum omnis non iterum crede-
 debat. ut qui a superis nobis
 delatus fuit. perfusa etate at-
 rebo. huans illuc ad celestia fe-
 liciter astederit. Cum ei a teneris
 annis mundi summa cōtempnens
 ac stans queto sepe virtuti ac sue
 impedimento fuerint. Sacrosante re-
 ligio se dedicant. ita vite ac
 morum scitanti se dedit ut ceteris
 magno exemplo foret. medio vite
 cursu a sanctissimo pontifice Gre-
 gorio duodecim vniuersi ordinis
 sui sui regimine ac vicariatu de-
 fructu generali gubernatore
 ad eum munitum delatus. Quod tpe
 tanta sapientia in medio totius etate
 christianorum perturbante sui re-
 ligiosorum cetui gubernauit. ut in
 hodiernum usque die magna cum
 laude comemoret. postea uero
 quaquam e. in studio bonos pri-

uatorem effugeret sepe nunc tamen
 floret. huius provincie que ipso
 patre maximo opere gaudebat. et
 proximis huius diebus regimine as-
 sume a ceteris patribus coactis. et
 tunc res facile declarat. quanta
 hic pater noster apud suos reue-
 rentia colebatur. eo persenti quod prima
 patris atque primicia vita mores
 sapientia fragilitas modestia for-
 titudo humanitas ostendat. et
 tamen in illo prestare nemo du-
 bitare potest qui remissam illi mo-
 ralis prece codices longa doctrina
 adolescentibus perlegisse et nunc
 etiam latissime atque luculenter inquestio-
 num imagine a foris dilucidare re-
 pisse que fructu nobis inperfectu
 mores eripuit. In quibus illud
 famosum intelligebat. opus morale
 sustineri non tam ad scientia cape-
 steda qua ad vite correctione.
 Si uero ad infinita pene atque ad-
 mirabile sapientia eius me uero
 patres clarissimi quod ha antiquorum
 uel modernorum est que sibi pre-
 feramus. Nam ut ad ea copia qua
 greci dialentem appellauerunt. non
 solum quippe aristotilis hestheri.
 Ceteris ceterorum quod illius discipulis
 magistrorum scripta tenuisse uisum
 est. sed tota ea doctrina pulre-
 rimo quodammodo atque clarissimo re-
 formant. Declarat etiam amplis
 summa uolunt. logica scilicet morum sua
 qua prima principia ita dilucidat
 ut ceteri philosophi eius partes co-
 dices. Insuper optio huius omnibus
 in gymnasiis post habitam fuerit
 deinde summa illa maior qua ita
 omnis sophistarum ut autem calidi-
 tates atque uersutias complexor
 et ita aperuit ut quod ipsa plene te-
 nuisset. In media eadem anglicorum
 scola palestra facile construere
 posset. Sicut ut etiam in aristotilis
 predicamento ut porphyrii predi-
 cabilia preclara composita ac
 alia sophistica dubia nunc ite-
 mo lucubrata arte prescripta
 quid dicit de his que philosophi
 locum in philosophia accuratissime scripsit
 que ha pars ab illo non apta
 non in luce redacta. Cum namque
 fontes exocultissimis ac perito
 abditis non reserant. ac ne
 cuncta asplectat qua laude qua
 predicantur cometarios in libros
 de anima aristotilis philosophorum

omni vniuersis profectum. Quia &
admiracione illar. ipaz totius
phice collectio. correplam. In
qua ita omis partes omis apices
ora ornamenta conerit ut si ipa
phica ad nos ex celo dilaberet nulla
huius parte pmissa aut negle
cta. sane fateret. omissio que
i posterioritatem doctrina metra
phica sapia. que i phicoz
libros que de generacione et cor
ruptioe subtiliter atq. ornate co
scripsit. que de ipaz nudi topo
sinoe situ amplitudine phice
atq. astronomice edidit. que
sapientissim na teporis hores
diuina opera fore sangerit
virtu uero sacret. sapientia
floruerit test. e. florentia pe
rusia. Cene prima Bononia et
hec nra patama que sep lau
datatu arcu gymnasia florent
fima habuit. In qba cu sepe nro
i medio doctissioz et om gne
doctne prestatu homi aue. cu
sumis uiris luctasse. Nuq. ty
misi victor triumphas atq. pnceps
donator distetit. Atq. illud re
ligioso homine dignissim facio.
fuit cu frastu portarum seuca
atq. hosti oppugnatione igni co
buredu senari fecit senensem
xpiane catholice q. fidei rebelle
heresi dampnatu seuera at. con
stati oppugnatione igni coburedu
senari fecit. De tuoz heresibz
no eis publica morte cotento
singularet. tradidit persecutor.
Ne villo vnq. tpe i etia dei pul
lulare posset. In qua ita apta
fide ueritate ostendit. ut q ea p
legerit ullo i loco dubitare
minime poterit. Sed qd illu de
probacione legis nre adu. uida
itaz perfida. dice. subtilissim
libellu quo illoru ieiunas et
ianes tegnas aperta claritate
demonstrat. id illaz ewangelice
lectoris luculentissaz explicat
nohe ad predicatione usu tra
dita. id difficilissim at. sub
tilissim operis. Nobams huius
re. religiosi ordinis amoru bre
ue illustre q. reductione sum
theologi omis magna auditate
pergit. Q. prelatu viru deo
nostrore teporu et splendidi
simi seculi nri lume. cui nihil
vel nature aut studii aut for

tune datu fuit. q no ad come
som salute ad doctina ad ecclie
ac fidei defensione atq. ad sumi
dei cultu accedet. Quas res si
rite aio et cogitacione metari vo
lueris paulu patre nostru sat
sibi sat etia nobis sat si ita
polyerio dice. glorie vixisse co
fitebim. Neq. ipm exepu putae
debe. qui diuinissim tot vma
gines ac fructu nobis reliq.
quidm litte. ac facie colet. pmo
seper i honore erit neq. ueritu
eu opmabim. qm i hac vita
nostra tata integritate tot she
natu laudibz fulgete copeio.
Sed ipm biaz vitaz atq. sem
pitna gaude. speremo. qe sup
mis uiris a sumo celestiu gu
bernatore digne stat. ubi. id
uoru immortalu cetui ac nro
aduso. huius seculi casus labo
res molestias que etia hnt q
felissim habet. cotinue acci
dit euasisse letat. at loboz iuoz
sepitms muneribz fruit. Co
solen. igit. leuemo q. merito
re. nostru nec expectes ut
diuturnitate teporis sed prius
animo modestia atq. fortitu
dine vitam. Ame

Velle, patres reuerendissimi tanta
virtutis atque animi roboris in me
esset ut que nunc verbis suis enun-
tiaturus

Degeat epistola a demostene
pro sepulchro inpositu alexan-
dra in persona sua reprehendit
seipsum nobis in exemplum ut ellan-
one superbie repellamus

En ego qui totum mundum itamine via
Quam alexander vitor in hunc finem
Omne tenens regnum cuncto dominabat in orbe
Nunc me non teneo nisi in regem ualeat
Reges sinebat me mors diuisa sunt
Oia mactaba mactor et ipse miser
Oia temptaba me diuis temptat et auit
Oia tolleba me mors tulit oia tolles
De diuis rodit diuis in orbe fui
Nulla tenens Asia pulvis et ubi terro
Non in fuffis erat in diuis vndique capis
De diuis olla caput in diuis orbis erat
Fibere culmen gressu mediate petiui
Nunc cum tartarus infima tango reus
De macie pferit in vitrea testa pferit
Vna diuis timidus me fecit quod et
Iur hunc qui moreus cupis sublime leuauit
Iur plus lucaris plus teneat auit
Oia pferit trahit quod florida viti
Cum plus cecideris sumus ad ima ius
Affice me miser coram cum cuncta fo-
Nunc diuis in structa me in vna loco
Iur nam vna stades ibi gaudet
Cum sit ex se ipso adita puerio
Nunc plus per factos oles res diuis
Et quia
Si pferat quod cuncta morte pat-
Oia tunc hunc quod sibi tuta putat
Magnus alexander dicebat in orbe triam
Sic fuit ut qualis litor et ipse vides

Sacrosancta Synodus generalis Ba-
siliensis dilectis ecclesie filiis pre-
sidentibus ceterisque consiliariis he-
re parlatum parisiis existeret
Salute et omnipotentis dei benig-
natione correplando nobis ecclesie
sede dei qua volens domino defecada
sustinet dolores acerrimos et
si pepe nunc cor nostrum amari-
tudine sadat regno tamen for-
titer leticie et consolacione facie
quocumque multos probos et fortes
vros amatores equi et honesti
circustare conspiciunt minoris quod
facio hostiles et pferanos erro-
ris in eos irruentes turmas cu-
plurimas veritatis zelatores
parte ecclesie sede dei foue conspiciunt
iter quos dilecti filii et vos
laude non modica mereri arbi-
trantur pro ea animi et fidei ite-
gritate qua in hunc caliginosum
republica obtinet ita ut qua qua
multo domino inalestat tenebris
suis corrigi lucidis oculis cognos-
catis vitas sede et intelligat
quod artibus perditionis aliquid
oculos simplicium festinare mol-
antur sed et clario est apud fi-
deles et excolas vros et p-
stancia et dignitate ecclesie quod pro
diuis quod obsequio ad illas
quod factorum generalium consilio
auctas in quod fortis ecclesiastice
discipline normis consistit pro-
fecto tanto manifestis disseminata
falsitas se demudat quito an-
tiquor et communior ipso catholice
veritatis supennet maiestas itaque
fuerit possim deuotiones vras
logionibus persuade argumet
et ueluti quibusda tubis ad at-
ma sumenda gitare offidit quod
zelu religionis vplane adeo co-
tinuac studebit quod splendore ure
fame aliqd sup latum hoc in
tpe adire intem sanctu patria-
tes opo quod nullu sanctu
istat studet in la prodesse sibi
vlgare nome de re publica me-
reni optie sed cuiusque virtutis
amor istud est astat negotium
ad quod ubi manz apposuerit
non modo terrarum laudes et be-
tudies sed reli gloria amplectit-
eo et loco sua ecclesia ut auxi-
lari expectet ab oibz caris suis
explorare quod videat in hoc
sue necessitat tpe quod sibi fide-
lia prestabit obsequia Ergo di-
lecti filii vos iuste exhortamur

et amonemo ut qñtū vñana
fide reuerem tātū uos et ecclie
vñniali deuotos exhibeat habe
tes p oculis illarū sicut dile
ctorū ecclie filiorū doctorū et
magistrorū vñnialit studi
pariens nuper capta collusi
one qua recognoscit huius scie
smodi vñnā continuatione et pro
gressu appbates prout p dñi
for lras gaudetes accepim
meminerit demqz i operibz
mūdi nichil aliud esse et qd
i terris factū mercede minor
tale caput i celis quale aut
sit illud predictū vobz fider
autū ecclie ibereat illa cōser
uantes et augētes possētē
sūtore quoqz certū locū tand
tribuedū esse vobis cū xpo q
diligētes spōsā sua itēmerā
tā diliget ifmē Datz Basili
lie xv klis martij Anno mo
ccccc p l vmo

Amedeus dux
Subandie

Sacrosite generali Smodo Ba
siliens i xpi scto litie cōgre
gate vñnā eccliarū representā
tūlis et deuoto Amedeus
dux Subandie decanū militaris
solitudinis suppalie recomen
datorū suppalie et deuota p
ducto stupore moyses Coao
sacratissia dū ruba arderet
nec cōbureret et soluturo
esset calcamētū pedibz ei
qz locū ipse quā calcabat terra
scta erat qñuis ei respōdet
dñe assu nō tamē audebat illū
respuere de fursu qz tāqz oues
oues exalto visitās visitant
vos et vidit oia que accide
rūt vobis ut ambuletis via
trā dierū per solitudinē et
ymotet dñs deo saluatori nro
iesu xpo filio suo vñnialit q
de sumis celorū fastibz sua
ineffabili clemētia adima de
sedēs tre zabulon et plis
qz sedebat i tenebris luce
ifulsit exiamens semetipm
ut protoplasti lapsū delet
praua et aspera i plana re

duret ac mirabili transformacoe
sua discipulos i sage eū colla
ssos timore qz valido cōtusus
nube luada obumbraret nequid
forte antiquē latet energie a
caligine cōdesse In huanū genū
pro suo sanguine redemptū redique
ret aut ididuo mortis maculo
vergeret dissipat exrelia con
truit statuas succedit luros re
lo qz zelaz suos suos vos de
duxit i mote Ores que acquisit
deotera In medio vestra stas
ut itas faciat semitas vestras
quos choros saluberrimā sit hie
vñ die besterna reueret rece
pte proficet Nouissimis hñs
diebz de de apriabo et sumū p
ticipi canoica electioe tāta sū
moia tāta qz madernari retū
et teporū cūspecta idagme
tractaret In me vñz sat
ia etate ualitudinariū corpoe
effectū huanaz qz neqz oia omni
fere sū querēt vñmā deo acce
ptū menbor postenū satisfāc
ter et ad fatū onoz ferendū
capacē placuit voto vñnialit
cōtūrisse spētū licet te ipm
relest fastign nutu diuino nu
mine cui suplices referēde sū
granatū actioes prodysse nō sit
hesitād qz tamē supme subli
mitat culme attingit et ce
teras huanas imparibz me
rit antecellit probare debet
seipm homo pusqz de pane
illo tuto sine fermento edat
et de calice bibat ut sit noua
cōparatio astmori vñz qz le
tificationis nō amaro botrus
sed vñt uera fel de suburbana
gomorie nō paritura In hñs
igit oibz seriosius expluat
solēns legatōs vñ salutiferū
retū aduetū vñta tate rei ex
gencia parit et decreta pno
tremēt qz animo pñolūti p
ratū fauēt illo qz spōsa sua
imaculata usqz i cōsumatione
scti nullo diuicio relicturā
i capite et i mēbz temerari
conaribz iterdū collidēda soli
dare et solidata defesare dignet
Datz i ode decanali suppalie
xv mēf Nouēbris Anno dñi
mo ccc p p p nono

Epistola magistri vniuersi-
tatis studij parisiensis
de actis in illo regno
polome missa et conce-
pta per cancellarium re-
gis Aragonum

Non amentibus vris alienum exi-
stimo prestantissimi viri singulo
cuius hominis natura esse tributum
ut res magnas nunquam non atque
preclaras aut saltem que videantur
aut audierint nunquam stare et vi-
de desideret. Hinc est ei quod de
nouitate ipsarum rerum preclarissi-
morum nescio quod iocunditatem et
voluptatem que res noue atque pre-
clare tam et si frequenter non tam
potenter sunt quam ille quoti-
dianae longe magis tamen affectum
videtur aut audire et maxima
cum attentione promouet. Proferri si
pacte sunt per virtutem et amore
gratum et virtute atque scientia ve-
nerabilis. Cumpe cum amor ipse
generatus sit in animis optimorum
viri quique antequam amaret de vno
quoque viro diligeret inquit et
post inquisitionem ipsarum matueret et
cum potest indicat. Ille ne sit
dignus amari non solum ad idem
velle et nolle animos amicos
iduat. Peruenit ut vtriusque de pre-
clarissimis gestis alterius que cum
laude et gloria emerserint sit
quamquam letabundus. Cum itaque
hinc diebus nouissimis diebus
ille quibus atque venerabilis
vir doctor consilii insignis
sacrosanctae theologie magister de sua le-
gatione redierit qua per totum
polome regnum parte sacra con-
silio et summi potestatis persuecit
fuit et cum clario nomine quid
explicauerit et per dies tres
prefate sacrosanctae omnino ge-
nerati et acta per ipsum et in
peperit sibi tam per regina exel-
sae quam per ceteros prelatos
et principes aliosque illustres
et prominenti regni principes non
non consueuerunt sicut matris
et vniuersalis ecclesie non modicum

aduten. In oratione autem cum quod
narrata fuerit et personarum
claritate famosa et quod rerum
magnitudine eterna et demum quedam
auctore deo quod breuissime totum christi-
anitati fructus salutiferos patri-
tura arbitratum fui eadem et si non
omnino aliqua tamen apud christifideles
vires que profatu virum et singu-
larum amore et admiratione perse-
quuntur. Et vos ipse viciuosa prole
quod nequaquam esse preterenda ad
quas res aperueritis quicquid regem
mei vires sufficere nequeat eo
ordine illa elegancia et firmitate
uerborum. Illa ite mirabili ve-
locitate quod mente concipere laud
quod tamen vereor me ab huma-
nitate uestra in singulis quibusque
dicturo si excusatum me. Quod
finale ei insignis viri ut uer-
fateat esset michi posse meis
lris enarrae. Illius viri uene-
rabilis prefationes versas gran-
des dulces graues iterum et ere-
ctas. Quicquid quosdam uerba et
exculpta quousque quod adfuit
acutis crebreque serena. Quod
ita aperte narrat quibus actus
suis pugnet argumetum quod col-
ligat fortiter odinet exelise re-
ante oculos donat. defectet et
afficiat cum memoria incredibili
et demum illarum platonem sub-
limitate effingit non preterit
prudeas vras. Addit etiam
oribus hinc et corporis proten-
tas et magna et personarum ipso
cum somnitudine per que licet cum
rebus animi non equaret illi tamen
viro plurimum uenerationis acq-
ruit. In summa cum per omnes hinc
sacri consilii presens sine thesauris
existimet non est per vos michi
pema deneganda. Et ad super-
ior dictum reuertat si effingere
narratione sua nequeat. Tunc
quid per lucida narratio quid
apud celeberrimum ac sacrosanctum
ceterum Basilien et sanctissimum
felice quatuor Summi et idubitatam
antistitem aperuerit exsequen-
tibus perspicere poterit solenne
vire. Summi et discretissimi viri
ipse exposuit quo pacto sum-
muli quique et prelatorum et
principum quorum ita opulentissimo
regno per magna copia est

ab altissima usque ad infimam conditione
 descendens erga se oratore prioratu
 rones et vnamissios prebuerunt
 eundem solentem atque ita ex
 pectant tu incredibile pene honore
 obui et exposita sui reuerentes
 occursum et i pms ipa regia co
 cissa excellens rege hic ab
 fete et opera certar corone sue
 celebrante nanante que tatu
 sibi clemencie tatuq suauitat
 atq benignitat ostendit qntu per
 mortales queppa potuisset oste
 di Quia exemplu preclarissimu
 ceteri ta pmpes qua prelati
 et sic gradati condicioe sua et
 facultate seruati summi ta
 egregie consequen qd quasi cedi
 sine admiratioe no posset Du
 ei ipe ite apud quelibet hono
 rificu actu ut protulit oron
 habebat tato concursu effluens
 tantaq admiratio i auusq pluu
 cu suauitate quid pspicebat
 qd signu bone meq e Ita arte
 ad hoc sileciu et itatu et totu
 i hac vna contemplanoe despon
 timo percipidu ulterioa audiedi
 qd nichil iocudu nichil q ad
 mirabilis In reddioe prea
 lram i sacri consilii et apud aru
 ex honore illo et reuerencie ob
 puata que ite matu edie et
 sumo potissu debet nichil qntu
 minimu obliuioi traditu ne
 p huius genussu quid usq
 ad caput et corporis ena lsi
 nacione timo per quos decebat
 modo staret modo assurgetes
 modo vt per oportunu erat
 loco sedetes qnto pstantiores
 tato maiori cura et diligencia
 obseruatu In ceteris vero
 que vite comunicatioz coier
 mit et presertu i illo gene
 qd sapientes quuui nominaue
 rut ta amte ta laute tar
 opipare et plures quid exa
 prebat q nichil supra taq
 diligencia i eode suo honoe
 fuato q nuq vili fuit ali
 que sibi debe pmi rid aut
 de gracios munerib et do
 natib iqua que no modo sm
 gulis qbusq pnomat orna
 meto esse veru eia et deos
 et hoies ut aut platur so

fuit

lent potuit ne qd exelss
 animis Illustru predictoru
 impedimento esse ut ab optia pr
 tute illa liberalitat desisteret
 qua studiosi hoies quid benignitate
 per sepe nominat per qua mag
 eu iter prefatos i sibi vauq
 atq vauis munerib confered
 coteno erat Alio ut re noia p
 stare posset Alio ut rara Alio
 tate ut argumetosa certabant
 In qdondaz operatioib glorios
 licet pietate erga vniuersaler
 edian fide et constantia animoz
 ostendent multo mag tame ex suis
 postmod act phorare res aperte
 fuerit Nonq apud vere cathe
 licos faustu e ut ad aliora de
 uelaz auditu iocudu atq apud
 totu orbe fama qd precla om
 tpe duratura prioratu regnu
 amplissim ab ore prefati oratoris
 veritate perspecta atq iter is co
 timo consultatioe prefabita de
 clarasse et parransio talio et
 sumo potissu felici qnto deueres
 sitate salut esse obedied No ei
 poterit eos qui de hac re arar
 iquione fecerut ultra stissima
 uera et dubita electioz dicta noui
 sumi potissu arte ipis vte uq
 ritas nro scilicet summa que no
 modo exemplu frangit que cete
 ratu virtutu conservatio e ex
 ena et iusticie et equitat ostendit
 Quia rei ta qsignis test locuplex
 et admirabilis e tractatu quid
 profudo no mino plurim origi
 naliu sator referto qm solu
 bilu ranoiu edita postea req
 rete pfato venerabili oratore
 y alma vniuersitate studu amplis
 sine ciuitate Trarouie et post
 mod sibi dato qui per eosde
 feta sibi vianim requisitoe so
 lem dictu libellu se pollicato
 fuit ipoz parte prefato sacro
 talio atq sumo potissu reddi
 tur Quales predicti operis ordo
 sit que series qua sensu recon
 diu qntu ipis conclusionu sue
 filogism sue enthememata re
 hemene habeat qua rez ante
 oculos ponat qm demq i con
 fusione malignatu pura rez
 ueritate ostendet ab hana meto
 comprehendi haut facile esset
 nisi ipe assidua lectioe ac per
 qua magna attencioe pleget
 ad sumu ne longo timu sermoe
 progrediar fito spu operate
 qui seper i defet ite matris

ecclesie se opponit de p[re]fato Regno
 s[an]cti concepta per dictu[m] sacru[m] con-
 cilium generale atq[ue] ueridicu[m] non
 ut plurimu[m] dictabat prout uel-
 let i[n] m[un]du[m] euanesce[re] sed per
 omniu[m] orbe[m] qua[m] mirabiles bre-
 uitate[m] propagandis effuderet. O-
 re admiratione dignissimam, tantu[m]
 regnu[m] mereri no[n] solu[m] ex suis
 immortalibus gestis atq[ue] p[re]clarissi-
 mis antea[m] s[ui] quoq[ue] glorio-
 sissim[is] regis memorie celebris.
 Tot ibide[m] o[mn]es mortales adu-
 teret taq[ue] magnam reu[m] copia[m]
 contemplant[ur]. Deu[m] etia[m] ab immor-
 tali deo gratiaru[m] datore assequi
 ut inuicem sit t[ra]nsgressio[m] ecclesie et
 veri summi pontificis. Nemo i[n] p[ri]mis
 tanta[m] tutu[m] presidium et inola-
 bile[m] c[on]spicu[m] se opponat. In cuius
 laude et uia[m] voluptate[m] et
 uer[um] ut recte de factis ta[m] uolite
 natio[n]e ferat[ur] q[uod] paucis exp[re]s-
 sione[m] existimo p[re]tereundu[m]. S[an]c[t]e ei
 Rex e[st] q[uod] iqua[m] q[uod] pro augm[en]ta-
 tione catholice fidei caractere
 baptismali recepto uero i[n]stru[m]to
 quide[m] quibusda[m] infidelibus quasi
 innumerosis g[en]tibus duos totu[m] deos
 aliosq[ue] i[n]p[er]at[ur] alteru[m] uero nemo
 mirifice diebus singulis doctrina[m]
 euangelica[m] predicabat qua[m] co-
 tinua[m] et mirabili predicatione
 ferme innumerable[m] populu[m]
 Naz[areth] quosda[m] p[ro]p[ri]os abbat[em] saluti-
 fera lege abhorre[n]tes metu
 quosq[ue] i[n]d[em] q[uod] illustris poten-
 tissimis et p[ri]mariis quib[us]d[am] benefi-
 cia atq[ue] s[an]ctitate clementi destitu-
 tis d[omi]n[u]s p[ro]nomina[n]t ad fide[m] et
 doctrina[m] xpi redigunt. D[omi]n[u]s p[re]ca-
 e[st] qui ut magis sua flore[n]te re-
 publica ornaret. S[an]ctas op[er]as at-
 bonas artes sustinens almar-
 u[n]iuitate[m] erat i[n]stitut[us] cuius or-
 do mirabilis et insignis quales
 iter p[ro]fite[n]tes t[er]re liberales ar-
 tes sacra theologia atq[ue] ceteras
 disciplinas existat esset i[n]credi-
 bile memoratu[m]. Deniq[ue] ne h[uius]
 uirtutis emaradisi innumeros
 p[re]mittes multa alia ta[m] bellum
 qua[m] urbana que ad immortal[em]
 gloria[m] tan sup[er]iora i[n]signe atq[ue]
 memorabile e[st] longe quippe
 magis diuini cultu[m] adu[n]t. Et
 ei magis p[ro]p[ri]a erga mortales deu-
 esse posset q[uam] illa religiosissima
 i[n]stituto xpi psalteria p[re]

biteroru[m] g[en]tium qui castitate fi-
 de atq[ue] s[an]ctitate pollentes.
 In quatuor partes diuisi s[un]t
 quatuor portiones diei ac noctis
 illis correspondentes. In quali-
 bet parte quateru[m] uoce depressa
 atq[ue] sonora cu[m] p[re]cedore p[re]ma-
 gno sono equabili atq[ue] p[re]uio
 recreatio[n]e mirabili miq[ue] ab ip[s]is
 modis desistit usq[ue] recta t[em]p[or]is
 p[ro]portio seruata et ip[s]is et p[re]s[ent]is
 motu i[n]tra totu[m] naturale diei
 totu[m] psalteriu[m] cu[m] mirabili de-
 uotione p[er]cun[n]t. Noh[is] igit[ur] is
 licet eximio p[re]dicto p[ri]nceps
 ut uiuit uiuet q[uod] s[em]per atq[ue]
 ecclesie laus ei[us] i[n] memoria homi-
 et s[an]ctone uersabit[ur]. Hec itaq[ue]
 res an apud p[ri]ncipatu[m] rege[m] u[n]i-
 gentiu[m] n[un]c regnate et q[uod] ad
 mirabilis e[st] i[n] adolestena con-
 stitutu[m] et ceteros suos subor-
 tos ut reuerent[ur] unde digressio
 cepta fuit i[n]ueneratio[n]e et obser-
 uatio[n]e fuit. Immo certatim quoru[m]
 die elaborare uidet[ur] no[n] ut p[re]-
 dicta solu[m] i[n]uenerit capiat ve-
 rucina taq[ue] catholico et christia-
 nissimo populo emittit[ur] ut aucto-
 res sint magnarum reru[m] et cla-
 rioris atq[ue] excellencioris me-
 morie. Quare superq[ue] fact[us] uo-
 bis sit uiri p[re]stares ut quidi-
 am ferre possit de actis ta[m] uolite
 natio[n]e. Ob quas res uide[re] uideor
 q[uod] ia[m] p[re]sens epla terminari de-
 sideret postqua[m] ut d[omi]no polli-
 cito fuerit breui co[m]pleta e[st] nar-
 ratione facta et sacro co[m]m[un]io et
 s[an]ctissimo d[omi]no nostro felia p[re]-
 idubitato p[er] p[ro]nomina[n]t uene-
 rabilis oratore. Cui q[ui]us debe-
 at honor q[ui]ta q[uod] remuneratio[n]e
 digno existat ob sollicita cura[m]
 i[n]gere q[uod] sollicitudine i[n] rebo-
 sibi commissis t[ra]nsiendis cu[m] p[ro]-
 d[omi]na et industria p[ro]p[ri]e singu-
 laru[m] no[n] min[us] q[uam] plurime au-
 recte s[an]ctitate h[uius] delate p[er]
 ip[s]u[m] q[uod] dubia fides adhibenda
 e[st] quatu[m] haru[m] l[et]it[ia] s[an]ctas ap-
 pertissime manifestat. Dat[us] Ba-
 silie xpi M[ille]m Anno d[omi]ni m[ille]m
 cccc[o] p[er] l[et] p[ri]mo

Ad dnm Card Cratonem

Reuerendissime i christo pat' et
dne dne mi metuedysie huius
ma recomedatioe pmissa sepe
postea qm sacru Basiliens con
cilium congregatu' extitit et i eo
fuerut oratores Serenissimi dm
Regis polonie exhibui me eis
otiuo i hys oibz que potui
obsequenssimu' neqz tati ipis
qui regis locu et nomie ferebat
veru et ceteris polonis oibz
duo aut rei hinc causas pre
stiterat pnu virtutes inque
qba eos predictos cognoui al
teru liberalitas munificetia
qua i me tu regio qm pns no
mibz experuerut inter cete
ros uero quos i suma sepe ue
neratioe habui vna p. p. locu
pnu obtinat p. p. no nisi tu
maxia ueneratioe eueit Tu
ei itelligere a pluribz p. p.
ab illo uegerimus et spedi
dysio vno dno Nicolao lasca
stis qute essent vte patmtat
ta corporis qua animi dotes
no potera vras patmtate no
tole no venerari Aucta e de
hinc sepe illa mea ad e p. p.
affectio et reueretia q sepe
creuit eiusde v. p. fama et co
medatio Nuper uero pat' pre
statissime cu vidi cu audiu cu
tractau venerabile dnm No
hanc de Elgots doctore v. p.
ne que v. p. ad dnm nostru
Sanctissim oratore suu desti
nauerat tati suu i huiusmodi
ad persona uestra reueretia
confirmato tu ex hys que ab eo
audiu et i publica p. cu ha
bita orone et i puat collo
quijs tu eximia prestana q
ia nihil ad illas mea ta gra
da reueretia addi posset tata
profecto e illis homis mode
stia tata prudetia tata i dudo
vis et elegatia tata demqz re
bus oibz experientia et bonis
artibz disciplina ut nemo sit
ex oibz q i tana fut q no eu
libet videat i libetia secu om
set et libetie ad omis ho
nores pmone studeat pnu
de eo mibi dixisse sufficiat
q et si plures videri quoru
orones apud sacru conciliu et

dnm nostru summu comedate
plurima fuerut nullu tamen
memoria tenes cuius odo vita
ac mores ita oibz sine delectu
placuerut et qui adeo p. p.
diebz tan magnu sibi omis fa
uore et benivolentia compauit
laudat ex hys dms No. sed vna
p. ex ipis missio i celu tollit
Coniunctat et omis q. p. fa
ale et apte itelligit que sit
p. v. dotes No. q. vno omi ore
eaa ab hys q. pateritate vras
no norut predicat no posse
no nisi prestatissim et patet
itegerum fore qui talit ita
suos futores habeat hys igit
pat' reuerendissime motu dnm p.
ms de hinc aucto et dentu i
firmatu omis operas omis ac
ones oia demqz studia mea est
v. p. offero dedico venio con
feto hec certe exigua nimis
et vilia sut v. p. v. p. h.
illa si quid iterdum pro suis ager
fuerit salte no aspernabit
Ego tu iteo si qd diuinare po
tero qd ad augmentu vte dignat
pertineat i quo opera mea ut
studia necessaria fuerut itesse
profecto laborabo neqz nuqz
defangabor i hys oibz que
michi madabit patmtas vra
Omibz debitor su omis qutu
opera ut studia tuoz effice
possut sed hys potissim que se
firmissimos ecclie dei cardines
i hac teporu fluctuatione
astitunt h. et magnu pro se
ferut bonitat et constantie
maxie testimoniu Congia pro
gredior qm credidisse Quae
iaz sine faaes me denno v.
p. i offero atqz ut me i nio
suoru seruitoru astrubere di
guet obnoxiu exoro habi
turo hoc p. p. maxio munere
Dat Basilea die xxv mch
Januarii Anno domi m. cccc
p. lno Stephano de Nauaria

Nicolao lascasti vno grauisso
Stephano de Catys de Na
uaria S. p. d. Experior iaz
Nicolae mi suauis ea vera
esse que itet mutuas collo
caciones nras iudu differe

solebas apud polonos ostendit
 se per maximam facta esse et iter
 eos plurimos repperit qd p fide
 pro eia pro sacrorum consilio au
 roritate decerneret eia tu per
 sonam et tonos sui statos periculo
 amq; ei omis vniuersitates Ale
 mane et alie plures ueritate
 que e pro facto consilio Esas et
 d n s scriptis suis declarauerit
 et expresse dudum professi fue
 rint nulla tamen e que aut for
 tioribus rationibus et argumetis
 aut clarioribus oia perstrinxerit
 qm illa tua uolita erat illa et
 ita te emulcebat et firmavit
 ut in nemo sit qui dubitatione
 i re afferat licet mlti mltis
 afferat alit expedire Comedat
 profecto mlti domi poloni ex
 opustulo declaratio illius omi
 ueritat et nemo e i tota tu
 ria q illius copia apud se no
 teneat Peru ad uestiu omi
 et tonos regni comedacione ac
 adit acceptatio Capelli nuper
 facta per Reuerendissim dnm Cras
 ac eia oia suo nomine pstita
 Et qm qm principes et duces plu
 rimi dno nro si obediat et lras
 suas recipiat mltu tamen cos
 lata e sua s et omis patres
 ex hns que per pfatu dnm Cras
 Cracouen facta sut Capuit et
 omis coertura futuri boni uegu
 boni pro toto regno acceptatio
 illa Capelli facta et obediencia
 prestita e per dnm Nohanes
 Elgotz doctore eximiu viru ac
 modestissimu et amantissimu tuu
 Credo te hec oia fuisse scep
 uiuat adhuc ista commemorare
 quia ut nosti omi polonoru ho
 nore et augmento delector Et q
 ipe dms Nohanes te ista ita
 pegit ut ab oibz profecto plu
 rimu comederet tanta fuit uerbor
 et otoms sue vis q mltu ipm
 audire lacrimas emiserit Ego
 q et si corde duro sim lacrimas
 tamen cotine no potui Magnu
 que puit sibi viz iste omi fauore
 et nro si qd impetrare uoluerit
 facile obtinebit Digne de te et
 sent et loq; pferu i hns que
 ad sacru consiliu pertinet Some
 marat tamen te iter pmos qui
 muru se pro auctoritate ecclie
 famu comit uat Tuu e mi N

colae perseverare ut cepisti
 ac viru istu et mo vna apud
 regiam maiestate commissos effice
 Nos uero hic pro te si qd extra
 ueris curabim ut tuis desideris
 satisfaciat nec i hoc nobis mltu
 laboradu erit q omis operas et
 merita tua nostit et ptea qm
 expostulat dixeris omis tibi de
 ben fatebit Datu Basile ut
 supra

Dno pogni floretini

Elle patres Reuerendis
 sum fatu virtut atz animi
 roboris i me esset ut qe
 nnt uerbis fu enunatu
 rus posset rebz ipsis atq; exeplo
 vite oibz approbare Ea demu per
 fecta e homis ac sapientia viru pru
 dena/pate uerbis prestare probi
 tate et tu qd rite dixeris ad alioz
 exortacione tempm probare facie
 do Nec ei prodest plm vite mor
 talit quoru comodis secundu istu
 tione nostra cosule debet non
 tm mltu petant atz i illis roat
 quedis nos anes hie prebe sed
 bene viuendi officis ac rectissime
 vite cursu laboranti ad vnu me
 imitator per mltu quid animis
 Deiet que ipsis oculis videmus
 magt qz comouent ad uitu vi
 uendi ratione probitates homi ipi
 nedo et vite uegritate qm audi
 edo uba ampulosa et magnitudo
 sinas presertim a dicet vita distie
 patet ut ille qui bene viuendi
 formula docet exeplo sui Alioz
 uero pua no solu uerbi sed reat
 opculo rephedit hic extolledo
 e iter ceteros hic doctor bonu
 et vite magt habet debet Na si
 voluerit i alioz malitia iuebe
 argue homi errata et i eq re no
 stra eloquena ostetari qntus dn
 boni tapy patebit ul idoto homi
 ad dicendu fragiles nos ac pnos
 natura consistunt ad peragendu
 sensu dedit blandimenta qbz no
 facile obistere aultas quibz
 allucem palaz possunt volupta
 tes cupiditatu illerebras quod
 mo mimitas explicant virtut
 ter uero laquaz omi rerum

44
dnatū i arduo quoda loco at
i extensa arce collocant siue co
pohit ad qua nō licet nisi sumis
laboribz peruenire ante ipos me
ta nobilis iqt esodus deos sudo
re posuisse qm difficilis euz co
sequede facultas esset ostēdes
Itaqz veli detestari auaritia Si
luxuria si superbia Si ambicio
si reliquas ite animi pestes am
plissie id copiosissime qz posses fa
te Synapies ab illa maloru oia
parete atqz effectrice magna uo
te dicere illa pecunie studiu ha
be qua nemo vniqm sapiēs co
cipuit veniens iuta malis
corpo am qz virile effemare
nulla dare animo qete modo
Sic modo illuc age illu et ra
pere turbimis modo et procelle
mult exēplis probare plurimoz
maloz miam et causas morta
liboz exēplis et mchil sanctu
habe ml equi ml iustu ml
tatu pter pecunia no suare re
ligione erga deū no pietate
i parentes no caritate i proxi
mos no ieteros delectatione
sed turbat hūane sonetate of
fens oia ad questu oia ad co
modu suū referre et ei nullaz
suare iusticia nulla cole pie
tate nulla eqtat uita tueri
qui ardet auaritia dū habet
rebo cibo pecunia cariore expa
sumo nimis diu quos honestat
causa ptereo luxuria qz bladi
suat generis malū sola esse ac
cusare que nos reddet simlīm
os belius que ab omi ranoē pen
sus anocaretz hēc ē ei illa ite
qua i fabulis anepioz vlpis
fictos i varia feraru hūa uenisse
tū ne sapiētes qda q sūt habia
resistere ualuerāt hāz qd loquat
de superbia qitū illa nobis pre
bet reposit ad dicesū pmi te
stares ea de celo eienisse parete
nostri pmarū. Itā uita puasse
societates stāstas diremisse
multa bella iter hoies exatasse
ifinitas domos eūisse et urbes
qua plurimas demqz et fuisse
et esse qz pestiferū quodda cala
mitatu nostraru seme qd comē
vini ambicio nōne ea vllū
terminū habēs plurimos morta
liū ita ē complexa ut cogit
desiste a recto trānte ratio
Non est qd pmett puz mēz

monstra

hūa esse ad putreda statū nosti
quēte uersat pectora nra nec
sunt nō esse reboz medietibz
qteroz hēc yma iter qetes dūa
hēc imperia exatant hēc res pul
sitas perunt hēc uastant prom
nas hēc olm sūsmata procreant
et font hypocrisim hūper ad nos
idūit qz qz videri vlt digno
hōnoe que postulat que totū
mūdū falsa hominat spece sub
ornauit dū telū tra qz sangu
alaora petetes dū iura diuina
et hūana quassa ut concupit
distantibz potant Et qm repio
diligēti de qua loqm hypocrisi
qtemplem Synmanē bestia se
uissimū mostiū que sola itga
ē ad fallēdū sua uisora totū
melia hāz persequa luct frau
dis esta pabulū inqtat reliq
aiantia cū notē uolūt nullio
idōis id agūt nlla simulatio
specie sed pala hūa uia expe
recta ac hypocris cū morte no
cere studet simulat se pfutura
ut puz corpori nostro vltio
figat qm qz illioz tela potuerit
conpexisse nulla esse capitaliore
peste mgt a Tulio qm ea qz
hōmibz ifert ab hoie hos simu
latores frauduletos designas
de qz idē ait pessim esse genū
hōm corū qui cū mali sūt
id agāt ut viti hōm videant
autō studū qule que corporis
māntia nos reddat dū veta
fuit stupor varia quētetes i
pallato oblectamēta dūto rā
mitto enā reliquas dies ei me
deficit Si per oia genera vicia
disturres quanta nomoda mor
talibz attulerit percrenere quo
magis nō nulloru prudētia re
quid q quonda i hoc loco iūa
fecerūt Itaqz ei pro vitiis suis
oroz habē egregia i qua cofert
miltas doctorū hōm scētiāz
ad bene bte qz viuēdū ptmetes
aliorū demerita redarguit suoz
pēmito ignari et cū ieteroz
oclis pala iypererit diligēter
ipi trabe nō senāūt i suis solde
quid ut mchil vī oberrates nā
corū dū esse iūctū nō ut re
pēdat illa solū i alioz sed ut
i semetipis compmāt et exim
quāt ut nō hōi sermōnatores
viciozū dephēsores dicāt sed
emēdatores vite ac honorū opoz
effegres Est ei pfaule loqui
i publicū belle aqz ornate sub

agm habitu & omni sermones ut
 aliquid famam captantes sed nisi que
 ore proferas exprobes operando
 neque tibi quicquam proferetis neque
 illis inanis quid est videri manus
 ipsas aut verbis manibus monstrari
 possit aut ostentatio dandi actum
 requirit et exercitum suum alioquin non
 tunc tractantur. Vnde quod plerumque oculis
 credunt homines quia verbis deinde
 quod loqui est iter per precepta per
 exempla nota bene. Efficitur raptum
 proficere bonum viri vitam mores
 inducere. Considerando videndi notam
 imaginem et imitando virtutem imita-
 metum suum fuisse patrum sanctorum
 instituta ut non verborum magis ef-
 fectum sed vitam. Insuper a paulo a
 petro eorumque successoribus inter si-
 dei fundamenta multa sunt eorum dicta
 fide sapientie egregie ad fidelium di-
 scipulorum actum reperiuntur illos sancti-
 monia vite magis profuisse ad
 sanctis legem augmentum quam oratione
 videbatur res quedam dixisse legem
 illa verba divina relique patrum
 et matris excedere omnia bona tua et
 da pauperibus tolle crucem tuam et
 sequere me diligite meos viros
 benefacite his qui oderunt vos
 adiuvantia vos prebete et filia
 austera hec quod et consensu mo-
 abhorrentia aut contra meliora orant
 et multo faciliora certe ad naturam
 humanam magis accommodata legem ge-
 neralia precepta firmata usu quoti-
 dianum et legibus sanctitatem. Quod
 nam ergo causam fuisse putamus ut
 propter omnes eximiam aduersum tot
 bella tot diaboli insidias tot per-
 secutiones tam subito resu-
 rixi fides creuerit et per universum
 terrarum orbem tota imperatorum se-
 natus edita tam late se propagavit
 Illud profecto fuit cum sermone
 lege ac sanctis precibus predicatione
 viri dei cum vero sermos prebatur
 exemplum eorum qui asserunt vide-
 bantur facilia illa esse monstrantes
 si quod modo mente adhibuerit vite
 integritate comouebat plures et
 rem suam suum summet conceptum non
 asserere sapientiam perhorum ad pre-
 dicandum sed vite exemplum non asse-
 rebatur eloquentia sed mores suis
 simos imediam proferere. Eorum
 rabatur quod illi sermones suis non
 aliorum sermone et verbis curren-
 tibus ut plerumque nostrorum faciunt
 Sed abstinentia paupertate simplici-
 tate pietate non ei erat magna
 sequentibus. Vnde et illis suis

roris veris et expressis non fictis
 aut ad umbram lenocinis quarum
 laudare verbis magister ut multis
 temporibus fieri videtur et sermone
 extollere nisi dicta facta quoque
 quoniam ridiculi est hominis et a
 dei preceptis alienum. At qui non
 amadunt ista quanta mala christi-
 delibus inferat. Nam cum ubi dei emi-
 nant tamquam proficiat efficiat deinde
 verbis eorum nulla auctoritas nulla
 fides adhibetur cum intelligat po-
 pulus illos suos emendatores
 tantum distemperare. A doctrina qua
 proficitur formaque videndi tantum
 ab ore ostentatio dissimile. Plu-
 res sequuntur illos imitantur plures ge-
 nuntiant quod faciendum sit probat
 faciendum qui docet quod imitandum
 sit. Nec vniquam in eo quod fugiendum
 dixerit deprehendit. Illos per
 maxime admirat populus quos
 magis cum videtur quam cum audie-
 rit homines admirat quod hoc autem
 ad eos accedunt ut faciant fiant
 quod meliores. Et quid ceteris in
 artibus hec tanta sumptibus discre-
 pantia per maxime esset vitupa-
 da propter tam manes quosque sa-
 nctos et ignavos culpam suam
 deinde ei opera impedimenta. Eundem
 vero admoto patet. rudibus he-
 stitate dignis nullis modulante
 modis. Sed plerumque morum com-
 mune. Nunc hunc fatum quendam
 rudes atque agreste omni contumelia
 atque adeo uerberibus dignum uidi-
 tates modicum uero qui sanandi
 sancta professus est se in hominum
 cetum uerbis plurimum tamquam
 eorum autem antistitem tollendaret
 mactes autem in eorum nihil ager
 eorum que ante professus fuerat
 sed contra hec pollitator erat lo-
 quendo eorum ad iterum perducit
 Vnde est quod habet illis. Belua
 tam gradum professus non ex homi-
 num extirpanda putaret. At
 qui non sermo modicum in cura
 corporis rei fragilis et caduce
 quod sepe extenuata causa consistit
 Oberrantes illos equo animo tolle-
 rabior qui vite nunc. Dum animi
 ipsius diuini et immortalis cura
 tam imprudenter ostendit non quod sa-
 lute ubi sed operibus ad per-
 nitiem deduceres. Eos nos docet
 bonos viros extirpare qui sen-
 tiunt que loquuntur. Quos cum videmus
 idem sunt quod erat cum audiebamus.
 Non est que perceptorum auditu

sed qd vide' oculis. Que quod
 mo mamb' r'is dephedra no
 comoue' facit nos istum nos
 monet ad beneaged. Labilis e
 res uerbu' ex ore m'is pluat
 aures no' consistit no' figit alio
 radices suas at si qd te videro
 ite f'ose id me mouebit ademu
 ladu' vnde q' diffialer' quedat
 aditu' vide' habe' v'is i' sumo
 marestrans gradu collocata. ar
 diu' v' illa' posse p'finge' per
 tige' cui' pecunie desperatioe
 m'ia a v'ito tramite desuere
 Carpere igit' questu' tu ta' pro
 m'is ta' ater aliene improbi
 tat' corrector' iter ad illa' dote
 nos no' quib' uerbis illo per
 ueniedu' sit sed qua via qua
 semita quo modo presta te du
 te prout esse debes. astu' fa
 tiler' ostede ut nos ad te con
 sequer' item. Et ei quo nar
 modo nobis persuade' potes
 rectu' aliqd esse aut bonu'. qd
 no' sequaris no' appetas sed
 abhorreas ac fugias uelut
 hoste. Tu alios hortaris ad
 bellu'. cu' uere tusa cetint cu'
 ad arma uetu' e' p'mo terga
 uerap' alios m'ellis ad labore
 ipe i' fluma qere i' fluma igno
 ma usaris sudore m'mu' re
 sudas. Quia uideo et p'm'is
 reputado. Impator q' cu' mili
 tes suos i' ater eductos eos
 ad uulnera ad morte' p'ocose
 queda' victoria cohortata' esset
 ipe p'mo p'lio comisso ad p'mu'
 clamore metu perterito au
 fugerit manedu' e' i' aie bel
 l'andu' adu'ss' hostes uulnera
 suscipieda ei q' se duc' alioz
 faceret qui reliquos hortat'
 Sed minuz personati sut qda'
 hoies isti q' hec ta' gradia i'
 pulpito loquit'. Haud dissim
 les m'mis qui olim apud re
 teros edebat i' stena. Na' si
 qd eora' quepia' vidisset i' fa
 kula reputada ornatu' regio
 itedete' uerba proferere
 grania magnifica superba rege
 digna satellitib' imparate
 tenete' streptu'. rege' profecto
 istas credidisset de'be' illa
 ornatu' amoue' cultu' uestime
 toz subpone' persona' neq'
 setua' relinquat' et fortasse

nequissio. Quod isti n' ta' boi
 vite ingu' none personati diu
 put. Cu' ei uenere i' locu' exaltu'
 i' uba facturi ab aliqua egre
 gia sma impiu' deide alioz
 dicit' itepu' orones suas m'itoz
 aduocat' exposita sapientia' aut
 cohortado utute' a' uicia ofun
 qado hic superbia detestabit'
 ille auaritia' alt' luxuria' per
 sequet' alt' ambitione' hic ma
 gna uoce i' reliq' uicia iuehet'
 eo se itit' tpa et mores coquet'
 negligi diuini cultu' nulla
 fide' nulla religioz nulla ca
 ritate' habet reformari hec opor
 te' alioqn euerie tota om' per
 turbacione' Quod hec ta' bono
 erudito doctore melio' qd g'mo
 tata seueritate' Carone' me hec
 cule credes p'ustu' illa' g'mis
 sumu' uirtu' i' homanoz luxu'
 ac luxuria' oburgatez. Nos
 uero alteru' queru' descede
 ex loco excelso que' ascederas
 de p'sone persona' te disquire
 cupio. Quid sine an ea co'fuiat
 cu' p'cept' tuis. Egu' quid nos
 sumo' medicu' queru' no' elo
 queter' sed sanete' et quid' u'p'
 ofus es ut sapiente' detet gra
 uissimis ad emedatione' nostra
 i' homanu' potifice' seuerissime
 dixisti ipio' tu' dicta cu' f'ita
 graui orone' et bono v'ro di
 gna notasti questu' es ta' per
 uersa moru' ac vite co'suetu
 dine no' sola sua sed eoz qui
 magni i' ecclia dei habet' oste
 disti quasi formula' quandam
 recte agendoru' qua' omis v'p'
 parit. Sequeret' fateor m'itos
 excessus multa errata p'luima
 flagitia et neq'baria scelea
 potificu' quoru'q' fuisse et ec
 ceteroru' no' coluisse p'utet'
 no' pietate' no' iusticia' pecuiaz
 rebo' oia' pretulisse nudasse
 ecclias prop'hana ex sacris se
 tisse depressisse bonos malos
 i' honore habuisse no' ex raode
 sed ex libidine tota ius fas
 q' oia' administrasse. Demq' ad
 das licet siquid amplio' libet
 accumulare. Nichil e' ei qd apte
 cadat i' eoz m'itates. Anchi
 quide' ipi hec aliena videt'
 ab ipia lege nature indigna

etiam homine famozoso neda eo q
 se uelit scire ab ac beatissimu
 appellari. Et ergo no facilliter
 habude qz hic tractaret ut muti
 uel eliquis Eloques esse posset
 i ta lata via ta ampla uiaoru
 quis referta sit ola que undiqz
 agmine facto uiuit i nos trahat
 premuit quotidie animi tepesta
 tio iactat ut diffialis sit i portu
 se abans uedicare magna e pt
 ea iacta improbor rateruatm
 redudatu sumi ifini mediocres
 prolabit adufo hat tata mo
 la uiaoru nobis bellu e fusti
 pcedu pugnadu quo mino armis
 et iarte defcedu comum uili
 tari ac saluti subuemedu debet
 lade uoluptates cupiditates
 expugnade. omis morbi qz aro
 depellendi i ante utut colloradi
 sumo. Et graua hat diffialia
 hat aro opus enea hat pectore
 firmo no hortatoribus sed defe
 foribus tepus eget. defcedite i
 certame et rebos succurrite fes
 sit. Quod ergo auxilia nobis
 offeris no corporis sed animi
 mibo opus e qua ergo scitate
 qua cotmencia qua iusticia qua
 fragilitate que opera aut ex
 empla utut elargiris ad edie
 labens subsidu ad salute aia
 pceda et rseruada extugas
 sinu tui paulisper et diliger
 iate an qd operis i mediu con
 stitue possit ut reliqui mde fa
 ctat. Instat tui remoue hat
 ornamenta exue persona aliena
 no popa no terrore aut uerbis
 fallantibus idigeo sed castitate
 cotmencia eqtate dilectioe cari
 tate humilitate misericordia pie
 tate iusticia hos duces nobis
 dari oportet hos milites ad
 aia defceda adufo corporis
 pugna quoru presidio tutam
 nudi osam i bello da nob ar
 ma qbo pugnemus nos iustue
 ad clame. Quod horu i te est
 Nemex ego appello Si qd de
 se dictu putabit. necesse e ut
 is se ponat i nudo improboru
 ueru qd horu e i te ta pulcro
 uerboru compositore. Audelis
 te castu dice te cotmende. At q
 nouimo uita tua et illa qd
 iteriore nouimo qbo cu fami
 liarum uiuas qbo secreta coas

tua illos tibi acceptissios uide
 q tibi igniculu aliquo suspedi
 tat uoluptat anq te huius
 dices pui misericorde. Et tua
 superbia tollerabilis qd fastu
 qd popa holena. lego clientu
 et famuloru agmine supato m
 cedis. ml comedis ml bibis n
 preguistatu taqz totam solet
 nullu audis ml fletis geibo
 istat simulari. Nouis aut mar
 quo more quo exeplo tu homi
 no ex ceno et luto compositu
 ta insoles euasisti. Ewageliu
 Credo et aploz doctrina te ista
 face docuerit. Taceo auaricia
 tua ne te cu alnz acuser. id
 si tibi uita e come tu ml
 qui ne dese dictu existiment
 erit silencio pceda siue ptmt
 teda. Peritame alioz quar
 equi erat ecclesiasticas perso
 nas pessudedit. Et tua pre
 clari cotmencia locuste ut
 opmor et mel siluestre te de
 lectat. horride uestes et tute
 roz tequit ad more baptiste
 nulla stiptuosa conuiuia nulle
 epule magnificentie. nulla na
 ria genera ferruloru pocula
 minie exposita. Nulla uestiu re
 bra mutatio. Eysde uereor ne
 ipa religioz cuo antistes dia
 uolus illude ac irride uideam
 qui ta stia patru nostroru
 micia ad ta mala produximo
 exeplo ac pauper sustentano
 te habet. et amor proximoz
 hor quide e uideo qz mib de
 stras uideo quoru egestantib
 occulte subuenias. uideo te ho
 spitale subuemet mediu in
 duaru ac pupilloru. Dura pro
 curate magnu pecunie modu
 i aptuoru redemptioe distri
 buete. nulli sit stiptu neces
 sam amplifitas eccliaz tua
 replu dno cotraus hat nepe
 rousa. nnt pcedo cur ta cupite
 ta solitate no solu cupias sed
 emas magno pao eccliaz ut
 aut pigno. Cur alt dece milia
 uigili alt i reddenda cotripstat
 cit amplu resu tenui ponat
 pte deu. Ista or querim. Allo
 e ante oculos tuos de ista pec
 cat. O te miseru o ifelice uel
 si q scis ta fraudulēt peccas
 ut q nescis ignoratia tua dele

444
tatis nō proficiat nō consideras
ad quoru utilitate ad que fine
hec ampla ecclesiaru parviora
sunt constituta nō uti raptori
commissa sunt sed ut custodi et
dispensatori nō tua sint sed pau
peru Tu uero satisfecisse te pa
ras si quosdā medicos nutrias
ex emmā reliquis mese tue for
didis atq; abiecit et ne poru
quis aut panib; abieceris
quid essent nisi eos famellu
illi comedissent Equor quid
tibi maior cura ē mltō quā pau
peru xpi Illos dilige hos ne
gligis Illos sagina tu dilige
nā parat horu maleicias con
tepinis hos i domū tuā dmitt
illos excludis Q beatu orbe
terraru si te vniuersales habemus
pastore tu ne illis quos tar
acut dapnas melior esses tu
profior tu tot melior qd si esset
negor quale te i vniuersu grege
futuru existime qd es i puulo
tū negliges tā impuro non
tā vicia ime sūt iqes quā i
illis fuit neq; nō commisi mali
fateor te tot meliore fuisse a
vicijs nō natura tua sed aut
pudore aut metu pene Nam
plures pudore peccadi quā
bona voluntate prohibiti absti
nēt scia scia ite sūt ead det
facultas det potestas perficiendi
Eius mcha credas licet impro
bior multo qm ut iquit Se
neca Na libella sūt latet vi
cia nō min; a usura cū illis
vires suas fortuna dederit qm
illa que felicitas tā appetuit
istruēta explicate nequitie
illis desūt nō voluntas Nam
qd de simonia quesiti sūt per
mltu Est id quid dignū que
rela. iniquissima ē et cū qd vi
tute effia d; id temptat pecunia
Sed cū nō magis nō potu aut
pa vī quā cor q ista querūt
Nūquā ei veditores extitisset
reru sacraru nisi uos fuisset
emptores In qua tamē non
video qd potestabo romani
possit exprobrare nisi q i ma
gno xpi peccat vos i paruis
cognosco quid mltos qui ex
beneficijs que cōferūt non
expugit pecuniaz sed extorquet
id ure suo et consuetudie se
facit asseretes nō esse illa
simonia dicit sed debitū

hoc eode modo euenit que admi
cū lupi prosequentes raptore
illū fure pōne vocat qm m
chil aliud doleat nisi q pceda
i qua ibiuiū eripuit et ne
nos fures post esse effectit
Sed reformet ista opa ei ē
scm laudabile honestū mltis
corruptele mlti abusu sūt tol
ledi ex sanctuario dei purgadi
ager et fotes amputadi et co
iectū seme fructū mltiplice
nobis reddat At q etia quā
reformare uos uelle simulat
corpus ē quodda cuius quid cor
poris pma sūt et mēbra et
partes que cōforma esse it se
debet ut ure distregare ut
corpus consistat Hic si hoc cor
reformadi ē pus mēbra nate
ē reformet Na si partes i for
mes existit tū illud qd cōfi
tit ex partib; cōforme esse nō
pot Inuicem ergo a partib;
illas cōponat tū facile corpus
componet Vos ergo q mēbra
est qui reformatioz corrupcione
vos predicat audite aliqd iante
a uobis mēbris Vos uero m
tradit doctrina mme profutura
Nolite imitari malos medicos
q cū alios salute pollicent xpi
se curare nō pūt docere eum
plo uestri hāc reformatiois
mōra Nō ei i uerbis sed i reb;
consistit vī de pōte opes fastu
superbia auaritia libidines et
ceteras animi pestes Amate
paupertate pūo sūt cōtēti nō
appetāt dignitates Amitem
saluatore nostrū que uobis tāta
sequi operib; uero persequi
At ille iqt distat a me exemplū
meū do uobis distat a uob
homines humilitem usq; ad mor
te si opa sūt nō sequi religioz
dina nō pū questu ut pūq;
omz fanch sed pū salute aiaz
Exymite i uobis hāc spz pau
peritat quā vlt pōstrib; as
signade ad id solu iten nō ut
ille sit pauper sed ut vos sit
ditissimi Cuius ē cause cur illū
spoliat cupiat suo cultu suis
emolumentis nisi hēc oia uobis
accēdat Illi frena studet
imponē ut vos sine frenq; se
cui libe distingat res pa uoz
solicitat vos impellit nō pub
lica nō comis Quoto ei qd;
uestri reperiet de presatis

ei loquor q̄ sūt positi i exemplū
reterorū q̄ prelatū utaq̄ q̄terit
ad salutē om̄i sibi committendū
ob h̄c p̄m̄ et m̄ nō p̄r dignitate
p̄r retū temporalū potētiā p̄r
auaritiā p̄r opes nō ut melior
sit alib̄ sed ut excellat ut sit
a quo sup̄lēt a quo postulet
cui adoret a r̄ ap̄o capite aut
flexis genib̄ tāquā deo nō ut
creatori nostro seruiat sed ut
sibi suat dignitates petūt nō
ad aliorū comoda sed ad utilita
tes sui Sed si recto iudicio ista
examinaret intelligeret sibi
etnū eximū cōstituē et iteritū
cūm Non sūt h̄c ew̄gelij
dina precepta nō sūt h̄mōi ne
singla apostolorū et aliorū s̄b̄
p̄trū quorū i hereditates ita
sūt illi et sanguine suo h̄c
nobis eccl̄ia p̄p̄erūt vob̄ ali
orū sanguine exorbet illi cor
pora tormēta sustinuerūt ob fidei
corroborationē vob̄ ad xp̄m̄ de
solatione tormēta pluriū h̄mōi
vob̄ opes querūt gaudebant
illi paupertate vob̄ diuitiis
illi p̄m̄ mudana assuabant
humilitatē sequētes vob̄ domi
na et elatio delectat illi di
ligi et amari studebat vob̄
metū vlt̄ nesciētes q̄ nūq̄
timor cū dilectione et caritate
miseret demq̄ ad salutē illi
nostra proficiēbat vob̄ videm̄
ad ym̄ā cōstitutū ad ergo m̄
radū ē i tāta vite ac mōri
dissimilitudinē tāta neq̄ia tāta
puerilitate personas eccl̄iasticas
tācā esse odio h̄mōi rep̄isse
Cū q̄q̄ bene loquat̄ male vi
uat nō i emendatione sua dili
gēs sit sed i aliorū rep̄hēsiō
cū sacra p̄banet cū vedat
eccl̄iasticā s̄c̄m̄p̄ta cū q̄ vult
exemplū esse deberet sit sum̄
factū victorū Nichi quid co
quā h̄uerēdissim̄ p̄rē qua
modo pertractat eccl̄ie v̄ritatē
magna me illia cōsequēde t̄
d̄p̄atio cū v̄ita nostra mores
q̄ considero veniē populū d̄i
stancū qui tā diu ab v̄m̄o de
uiant ouili v̄m̄i pastore cōsti
tue i quē v̄m̄i catholici con
fēciat reformare eccl̄ia quā
videt m̄ltorū sc̄le ignatā
ac laceratā inap̄m̄ q̄dam et
sūp̄ mortale infemū esse videt

Opus est quippe plenū laude
plenū v̄ritate plenū sc̄ritate
q̄ om̄is iustis i celū m̄ltorū op̄
tate et orare debeat ad v̄m̄ū q̄q̄
aut opus persiciendū requirit
instrumēta rei quā voluit affice
accomodata Iustitāq̄ ad nos p̄p̄os
qui ita tractat cū ad v̄ritatē m̄lt
mētē reuocat cū f̄ta n̄ra cū me
rita nostra diligit exp̄edo nō
sane intelligo q̄d nobis ad p̄e
sens sp̄eradi sit p̄ter dei misē
ricordiā et pietatē miserā
quid ad tāta re cōsumēda Si
q̄d nostiū h̄abe apta se dixerit
v̄tere ne t̄p̄e sui ignorācia fal
lat v̄llet i m̄lt̄ h̄mōi lēget
miserā facillime q̄d querit iue
met Sed q̄d ē ille cupio q̄m̄
alicuius nomē audire ut aliq̄d
sp̄erare iuxta q̄d iqua ē ille
qui s̄m̄tero aīo qui p̄ro v̄m̄one
querat p̄r comē bonū nō p̄r
aliq̄d comodū p̄uatu m̄ltos
dissēdiō m̄ltorū aīo lēp̄ pas
siones v̄ari plurimorū effectū
uel affectū aliquos ambicio
quosda odii nō nullo cupidi
tas ducit trahit sua quēq̄ vo
luptas paucissim̄ m̄lti credite
publica monet utilitas quē
adeo cōm̄it nō cōiecturis sed
manifestissimis argumētis p̄cet
itueri In tāta iūte rerū tāta
v̄m̄orū p̄uersitate nichil ē q̄ p̄ris
meritū nostris op̄erib̄ nob̄ p̄te
cōsequitur omnipotē dei auxi
liū ē implorandū porrigēde p̄e
res ut nostris calamitatib̄ suc
currat Et audiet uota nostra
Si nos dignos fecerim̄ qui ex
audiam̄ Dignū at̄ erio si abie
cti v̄m̄o cū v̄ritate viuēmo si
mōre mutabim̄ si cōgruet v̄ita
cū morib̄ nō ei placat deus
l̄gua sed affectib̄ cordis m̄
m̄s diu iacim̄ i v̄m̄o cōde
cui difficile erat nō inq̄m̄nati
solū sed p̄ene i fecti errant do
cti parit et docti sed doctōrū
h̄m̄ maior ē culpa q̄ eorū do
ctina tā mala abutit diligēcia
ei loqui quā viuere didicerūt
cūare patres h̄uerēdissim̄
exate nos aliquando a diuino
f̄p̄no exp̄ergisim̄ demq̄ ope
ra v̄ritatē quē q̄quit attigerit
adducat i similitudinē sū p̄r
cūm̄ r̄ator quē cū sit pars di
uinitatē q̄ patebit illi deo obte
pabit om̄e sordē om̄e labe
ex quo depellam̄ honores di
gnitē pompa parumpendamo

perpetua, cōtempna, nō idēmo
 hnd reba i qba h fortua po
 testate quatū possessio instabilis
 ē et incerta qntū sū ē corpor
 impeda illia obstitamā cu
 pnditāba. Nam qui corpori ser
 uet dno seruet impotēti m
 grato et repēllibili i quod
 quo plura cōgesseris eo maio
 ra imperabit. Qui et corporis
 sui mima habet cura is mcha
 uidet obliu, esse oīo salutē
 sue nec amādūte ratione sibi
 a deo data tāqua pncipe et m
 perio corporis pndete. Quia
 igit i re deo ē similis ea aff
 nat ampletur uero qd sibi cū
 belius tōc eis que si similes
 facit nō ergo aut corū aut
 hēc que ulgo appellat bona
 diligas. Diliga istima caduca
 ad pui tēpō duratura etna
 sūt illa i quorū hereditate
 uocati sum. que debet appetē
 ad que breuissia via ē p cōceptu
 rem etnata quas si qd audius
 acupierit aplū iter aīe sue cō
 struit ad ruina. Egdē mēdū nē
 cogitas nostrarū calamitatu
 maxia, causā esse veteor q
 stulticie nostre aqestētes sapi
 entia nō amam. nullo i pns
 illa habet pncipēdū ea que
 sola nos p effice beatos nos
 reddē pares deo. Nam qd ē aliud
 sapia mī hūanatu diuinitu q
 rerū cognio. Cui at dīna cognio
 ut ad corū normā uiuat ne
 cesse ē. similimū se illis effia
 ens cuius doctrina imitat. Illa
 ei instruet vitā nostrā illa nō
 his demonstrabit quēadmodū
 malicia depellēda sit bonitas
 appetēda illa nos docēbit ecclē
 stas nostras regē. Illa tāqua
 mites pastores ouiu nō p lu
 pos rapaces ad pastēd pēto
 ad saluadu nō ad cōdēdū aut
 deglūandū nos siue nos dicit
 esse cōstitutos hēc admonebit
 rationes pauperū esse hndas
 bonis viris et iusticie fauedi
 bonis corda bonis operibz edi
 ficada nō sūmet errare nō labi
 timōs pōstribet quos egredi
 nō licebit sitorū gesta par
 ad memoria reuocabit. Illorū
 tū dicta tū facta ante oculos
 nōs ponet. Ite dū nos ad
 illorū pū imāgine et ad simi
 litudinē suā pēduet ad hēc
 uero sapiētiā nō ē qd diffiale

additū pntē adest facilis est
 i promptū ē et offerēs se nob
 Nam qua volu alia sapiētiā
 qua saluatore nostrū dms iēsu
 christū suis humeris cūce
 ferētē nos exēplis nos verbis
 suis ad etnā pma ibitāntē
 illū ut uerū sapiētiē fontē
 sedm. Omnia hēc bona fortua
 tāqua multū momēti a nob
 segregada esse. Si regimē dei
 querere volu pncipēte ad
 bona illa etna tā fructifere
 cōhortatē et mādātē ut ea
 reliqua que corū et aīa
 possūt perdere que nos tāmē
 mēte nēstio qua perusa qm
 appetit obutim. spōte nostra
 tāqua ad uolūtariū itentū pē
 rates. O recas mētes o pueras
 nostras cupiditates habet. Iā
 piciā i apto posita cūo plu
 rimū se doctores mīssissimē se
 pofitēt. habet saluatore mudi
 omis sapiētiē fūdamētū habet
 hūo sapiētiē tā mltos egre
 gios mōstratores. nec solū pre
 cepta iporū q ipm fat ualeat
 Sed q qnto ē melior extra tū
 ista tā mltā mēbil poficiunt
 mēbil hūc comouent. dūim
 a vicis rapim. nec auxiliū
 implorā. si corpus paulū eg
 ressu si qd pter cōsuetudinē gra
 uat. magno pncipio media atter
 sūt qui ualitudinē curat. anim
 uero omni morbidū ē effectū
 et nos ei salutē nllā curā
 habet. idē adeo q morbos animi
 nō scim. magna ei pars sa
 māt ē et mēdū suū cognio
 scē et velle curari que ubi
 absūt salū ē desperada. Nos
 uero quibz maior animi qua
 corporis ratio haberi cōueit
 pēscrutem. iterū ipio animi
 partes exultē. q si qd ē mor
 bosū et nōs mēdū comedemo
 lūcat aliquādo errasse. lūcat
 se ignorāte excusātoe tueri
 tā fatuillē colligēde sūt mōz
 opēru ratio componēda. reuo
 cemo nūc pedē nō ē labrū
 sed ē solido cōstamā aduersū
 agmā uiciorū belligerātes. as
 stāam. statū fortitudinis et
 nos ab mēdīs fathane tugam.
 Nō agam. ut cū ratio reddēda
 erit mltitudo nre corā

ret

Iudice cetero tuo cetera magno
 opere timenda e' uterque illar, et
 mēte firma reddere valga' neget
 ei a nobis nō qd edificauerit, e'
 terris sed qd a nobis thesaurizatu
 fuit i' celo. Quoru postulabit ra
 tio quoru e' nobis cura comissa
 Quatuor, uero et quale reddere
 possit vos met. quilibet illor
 demadata considerate nō solu fa
 ctu sed dictoru quoq, et cogi
 tationu ratio possit. Nō licebit
 tūc mētū nō simulare aut dis
 simulare. vicia nostra detegēt
 hoc fallē qd nūc itedi' ornati
 nō occurrēt auxilio. mīstra nō
 aderūt aduocati. tibi pro te causa
 dicēda erit. patibūt scelera nō
 tantu comissa sed excogitata nō
 erit pēnitēdi locu. pro commissis
 cuiq, reddere fecit opera sua
 O die illu' iselate multu et ca
 lamitosu ex hīs q nūc peribit
 fore videt' qntu ille ab hūmō
 sili splendore distabit que pēn
 qui cunctis mala meruit pabūt
 reuocare quēso die extremu
 illu' aīz vīs et anteq, uerac
 mēte pōcupate et vos ad extimū
 pīnā parate. Nescit ei qūa
 hora uerituro sit ne tū uenerit
 uos iuenerit. dormientes mori
 quid nos cūstat vīq, iteq
 dāda e' opera ne itatos nos
 opimat. Nichil ei e' certu morte
 hora mortis nīl itera' morim'
 aut quottidie et qlibet actō
 dies mortu accidit. Quā re
 licet stulticia nostra fateri
 qui spes infinitas i' rebo hūa
 mō nobis pōnim' i' loqu' nō
 stras protrahū cogitationes
 qd ei e' tā firmo corpore tā
 certo sin ut sibi polliceri pos
 sit se i' posteru die victuru
 Quid ergo gloria i' hac fragili
 vita et mortali quā veru
 ueritū noīare possit. Qd i' ea
 figim' spes nostra quā itoli
 tāq, quā sit pegrin' pīra
 ad uertu tēp' vīlū illu' adepti
 ad maiora quedā gēnti sum'
 ad vītute ad labore ad celestiu
 rerū cōtēplationē at ingtates
 amētib' nostris repellat. Nos
 vītutū thoro muniam' referat
 am' ad originē suā. hoc est
 deu' et illu' celesti cōsortio digni
 fari. Imemo pace caritate

et cōcordia diligētes studeat
 deo placere nō mudo quē qui
 seqt' salua esse nō pōt. At q
 uero deo adherēbit. hic vīte
 etne pīma cōsequet' veron
Oro doctissimi viri Garum
 optau' tū sepe alias tū
 hoc maxie tēpore cla
 rissim' viri ac sapientis
 simi ciues ut ut igemo ul' m
 dustria tantu eloquēcie tantu
 idēdo facultat' cōsecuta esset
 ut viroru illustriu vītutes lau
 des ac merita pro eoru dignitate
 ornare et celebrare liceret
 facere profecto ut formissim'
 equestris ordinis fia b' et nō
 bilissim'. p. lau itegerim' ac
 sapientissim' hoīes qui pro eor
 grauitate cōstancia fide prudētia
 magnā ex hac ciuitate bēni
 uolētia et ueneratione cū ca
 ritate adepti sūt. hodie quo
 die singulare predicationē
 et eglegia comedatōr ad p
 steritat' memoria reportaret
 esset qz grāte mēt' et optie
 volutat' nostre testificatio se
 pīna pro bēnigntate iusticia
 eqtate quas ab altero tā expecti
 ab altero mop myrtu sum' Si
 quid apud maiores nostros quor
 i om' dictoru factor' re genere
 plurimū vīuit auctoritas iustia
 patu atq, ut prestatissimos
 ciues optie qz de re publica me
 ritos tū statim decēdis lauda
 tioib' publicis tū alijs honorib'
 prosequeret'. hoc ei pēto vīte
 breuitate nomis dūtingat' com
 pēsates gloria et presētes ale
 bat et futuros adabant. Quid
 uero per igem' mei tenuitater
 et exiguis dicēdi virib' id pē
 stare nō possū dabit' michi hac
 uenia prudētissim' viri ut ex
 plurib' ac pene ifinit' pauca
 quedā attiga ne que notissia vo
 bis sint siue sūt. docē potius
 qm comemorasse velle videat' et
 eo magis quā qui suaru magnitudie
 laudū inty' meis parū sermo
 mō idēq, cōset' cogitatu michi
 partes optimi qd nāz. hūc rei
 pīssim' exordiu facere illud i
 pīms occurrat nīl magnitudo ho
 mīes hōste pītores nostros
 pīa dignitate ac suapte comēda
 none pīditos videt' nō nulla
 michi laudada fuisse, quē tū
 et si magnū efferat ornāmētū

tu vix appellari bonis bona put
 imū quā venetas clarissimū unq
 patria dicere que virtute potēna
 fortua ymaria terras moderat
 ac magna quid illustres amboni
 familias prosapias q̄ vetustate
 ac dignitate nobilissimā hembain
 et laurēdina que quales eadē viros
 soleat hū pstantissimū ptores nū
 sat exēplo sat testimonio sat
 argumēto nobis sūt Taceo pa
 rētes qui pro eorū grauitate sa
 pientia auctoritate amplissimā
 sepe tūes et ciuitatē pūpēs
 extiterē hēc igit cū aliena sit
 hūmedatio missa facta ad te p̄ f
 vi fortissimē mea oīs quitat oro
 ad ea uero que tua sūt et tuo
 iure pecularia veditas virtute
 de qua quo i oīs fere gentib
 notior ē eo min⁹ mltā dūda st
 Quā i pūm iusticia qu i hōr
 tu certe amatissio p̄lo veronē
 administrasti admittor p̄dicto et
 q̄b possū extollo i relū laudib
 hāc ipaz p̄o veronē nō opmai
 sed scire nō audisse sed vidisse
 dunt et clara restat vore Nar
 cū singulare hūm de quo loquor
 vūm offitū i cōseruandis ciui
 tatib et sonetantib hōm cō
 tūedis late patē amadūterēs
 duo mchil diuini⁹ mchil deo
 acceptabilior extogitai pot tū
 ad ea tē cure studiū laboris cō
 tulisti ut mchil abite nisi tū
 iuste egit factū iudicet Cū
 mris sepe et eorū q̄b p̄fūsti
 comodis vtilitati q̄ seruisti mūq
 silebit mchil acce admirabilis
 tua iure dūdo diligena fides
 itegritas ita ut q̄p a legib et
 iure ciuili p̄fūsta videbas id
 cōsulto et summa cū ratioe ad fa
 alitate eq̄tatē q̄ retuleris Et
 pene diuinū ē nō tā lūia amo
 nes istitue quā cōtrouersias
 tollere sepe voluisti Cū ac
 sapiētissimū illiū Salomōis iū
 tutore p̄ dugb i rebz otmer
 amadūstēs p̄mo iqm et pena
 i altero quide prodigitate tribu
 enda beneficis largis ac libe
 lis p̄ hābit es In rogandis
 uero pems nō tā rigore dūri
 tē ac acerbitate qm hūanitate
 clemēcia et cōmitate addidisti
 Quā ex te cū p̄cedore maximū
 tū bonū virū nomē tibi veditasti

Tui nō audita ē animi magnitudo
 cōstita et iadendū p̄culis et
 i bello gerēdo fortitudo cō de
 facultate tua dūa qua ita expedi
 tos ad te adito et liberos puat
 ead oīs aures p̄būsti ut qui
 magistratu et dignitate p̄nceps
 excellēbas iūmū par esse vide
 apud te quonē q̄q uoluit p̄uit
 et qm dū uoluit dū cūe cū ita
 sint omis hāc populo discessu
 tuū egre et moleste ferret et
 nō p̄pūis cū lacrimis p̄sequēt
 cū nobili a deo patrone iusto mo
 desto benigno reliquisq̄ vūtib
 ornatissimū rectore se quasi or
 batū meminisset nisi grauisimū
 sapiētissio benignissio vir p̄ l
 desiderū tuū minueret leniret
 ac mitigaret Eū ei hōis p̄stana
 i gerēdis magistratib itegri
 tās placabilitas i te pū tūda
 cura et fortitudo nōs bono ano
 esse et gaudis maioris et gratu
 latioe fūi iūbet et ita iūbet
 ut diuinū hōrē hūc ciuitati pa
 tētē rectore gubernatore quasi
 de celo missū amem⁹ uenerem⁹
 amplectam⁹ tuos vūtes amplis
 simas vūta itegerime acta lau
 datissia officia dū mortalū fa
 ma celebrabit ut qui i audēdo
 facili i discernēdo lenis i sanf
 facēdo et disputando diligens
 et acut⁹ p̄dicet et ut tader
 dicēdi finē facia ita cū restū
 p̄troq loquat maiores natū hū
 mores et vūmū demq ciuitas
 se vū fidei hūanitati clemēcie
 q̄b put vūis ac p̄bō accurrate
 sup̄lunt q̄ comendant
 Oro garrim veron i funere
 Georgi Lauream
 apia pars hōdicino die
 fortissimū viro Georgio
 Laureano a uob̄ effecta
 uel p̄soluta ē viri patrici
 ac ciues ornatissimū quēadmod
 scitissimā religionis iūstia mor
 panio et amantē iura p̄stebat
 hūc reliqui ē q̄ et uosipi frōte
 vltū et attēorib i me oīs
 exige videm ut Georgio lan
 darioz p̄ exp̄s mīmē sit que
 hūc magnifico funeri quasi cūma
 lus accēdat Quā quid ad rei
 pro ip̄o dignitate cōstāda tu
 dū ac multo aīo reuolueri id
 supra vires nō solū mediocis
 igem mei verūcia grauisimū
 tuū p̄ia oratoris esse itelligo
 Nar q̄ cūq̄ illū aiantib vūte
 cupiditate pro uloria ciuitat

abierit et p'm sane dixerit cu
q' offitio p'ona ac honestissimis
rationibus ornari q'm tenui patrie
ignominia vivere maluerit q's
no cu omi d'cedi q'ne superiore
esse c'cederit ut cuq' tamē erit
inuabit h'mo' i'q'm' v'ri memo
rie ita cōsuluisse ut si nō i'q'te
ei fame ac nobilitat' splendore
attulero salte illu' pro virili
parte i' obscuro i'q'te nō p'uar
Ex nouis scriptoribus quos i' hac
ciuitate tulit h'et etas aliq'ue
fore uatinnor qui Georgy res
gestas celebret et script' illu'
stret suis ut qui pro patrie lau
de morte ap'ecit a patria per
laude vita donet. Quod nullu'
ap'at nullu' p'stari nullu' opta
bilis p'mu' adhiberi pot' Ce
teris naq' uoluptatu' et coqui
redat' fortia' e' aduicta cupi
ditas Georgy uero ac reliquos
magnos ac fortes viros ad
virtute et nomis celebritate
studio et ardore quoda' imitatos
suo Sic ip'm v'm glorie l'ure
cōsecuti sūt ea scriptorū ope
ac l'arū patrioimo t'p'itaz
post facta cōsuant. An si i' hac
p'mario ciue sola fortitudinis
laude c'plorasse cernere dare
opera ut absoluta ei' rei me
noe fine d'cedi facere Ceter
cu eide et generoso creati et
egregie educati et splendide vi
uisse obigerit vias m'chi ee
dādū arbitraret si tā p'cipua
hois ornamenta silēcio i'uolue
re h'mo' itaq' p'clarissim' viri
gen' p'mu' nobis laudadi sub
p'cedit argumētū i' quo eximū
illud dec' adest q' ex p'fina
laureanora familia c'fuit
que tot seculis ornatisimas
ymagines cōsulares p'etorias
t'p'ales ducta i' h'ut die po
tes illustris q' perdurat. Ne
dit ip'a venerata p'ia t'm' si
gulis illa laus e' q' cu cetero
quas audisse legisse aut nobis
ip's vidisse cōfigit maxime uo
cet' h'et admittada vna e' Ille
h'om opib' q' quide h'uana effia
posse videat' idustria tact' h'u
im fudamet' cōdite h'ut aut
deoz imp'io ip'a rerū natua
reslit que ita maris flucto
et medios pellagi uertices tot
tēpla tot regias tot magnificas
edes turres uanalia portico

211
extulit ut militari ornamenti ut
h'u esse posuit earū m'm'ū cūta
q'ntib' sede come domitū et
hospitale generis h'uam recep
taculū ab h'is i'stituta esse co
videri cu eo tot oportuas fla
minū deuotiōes a deo comode
adiacetes qua qua v'ri regioes
tot agētia l'itor' quasi incensa
uallā q' cōspicio duo cymedi
trancis l'or' fruges ac vite ne
cessaria deuehebant que ita ma
ritimi cōmēto' importet' ut
nullos exenari clastu' nullos
i'fistari p'donu' reformidaret
i'curus quasi ad urbis i'remētū
ad ipatua ciuitate d'n auspices
celū et cūda cōfenserūt. Testi
momo e' urbis ip'ius magnitudo
dignas opes que it'z ferocis
simas q'etes potētissimos popu
los bellatissias nationes dūce
virtute committe fortuna. eo fastigh
peruenit ut late mari ac terris
imperet et ita m'per ut b'emg
nos omib' ac liberos sinus
apiat. Que res effiat ut sine
patria se se appellare debeat ne
mo cu i' hac ip'a sit h'is q' p'arete
orbati sūt eo adoptari pacto li
ceat ut p'm tēporis cōiuetudie
beneficētia cōmittat' filios cō
stet fieri legitimos. Documētū
sūt excellētes homines m'li
proceres et clari p'ncipes nō
mō ciuitate donati uerū etia
i' regni fortetate et potestatu
comoz recepti et accersiti Et
q'm i' ueneratu' cōmēdatione paulo
nos attēiores uideo magni
viri longius v'tat' hac uenia p'fū
cu nemo ad e' Georgy p'rtine
nestiat qua angusta ut ita d'ca
matre orto sit. Nec uero q'q' de
p'clara regedi odior de p'ns
legib' de rerū gestarū ampli
tudie de victoriis i' omi genere
bellorū explicari p'has e' dictu
uis sūt ad fastidiū et usq' ip'a
crescet o'io que aut p'ublia
et ignarus auditu iocūda esse
possūt sumati attigū h'mo' ei
partes maiores et generis au
tores sepe illud p'ie tūc ut
nem i'uria aut bellū i'tulisse
reperit. Verū ei uero cu regnadi
stabilimētū sedes q' iustitia sit
p' m'ltas et magnas vtutes
illud i' p'ms acutitate tenui
rūt ut equissimū et esset et
haberēt. Et ite sane nā cu
ferme cetero partes honestat'

quatuor bona hec una principatu
 et imperio digni homines diu pot
 addam et illud qd homo ve cui
 tant peculiac deo qd vniuersu
 rei p corpus ab eis seper ita
 curatu et i come irosultu et i
 aliqua diligencia parte tuenda
 ne reliquas vniqz desitp omise
 rit. Que res adeo cunlos distor
 dias et populares ois seditiones
 auit ut hinc duntaxat ciuitate
 post homi memoria sine fatidibz
 ac iustis extenoiis fa imes
 imesu ta duntis que licuerit
 imperiu. Et at veneta gens
 bellis iheredis seper tardissia ex
 titit sic ab armis pro sua am
 coru qz salute dignitate fortu
 nis imperio i barbaras alias
 venaroes suscipiendis nullus
 eos terror nulla iactura nullu
 diseme absterere potuit. Hanc
 le illa ioue natu que terras
 moths equor qz lauare seper
 saluti p belligerasse reru sty
 tores prodiderit. hic no dunt
 triumphos venetos qui tot re
 tescu pnt quot ore sint partes
 qz terrata eas obres sicuti nul
 lomo do cupidoru aut ibellu ut
 tormenru et iuctora nome lau
 de qz veditarut argumeto sint
 et uetera et recentiora bella ea
 uero enumerare no e necesse
 ubi no superatos no profliga
 tos qsqz facile dperit. Illud
 aut iugne Georgio amdit q
 ex tot tantz ve prelos terra
 maru qz commissis. vltu vix repe
 ri pot i quo no laureano ho
 hec i pms domi habudat
 Et ei omnia ceteros pstantissimi
 vni reuotate memoria. Lodouicu
 reru et rebo. Quams urbans
 et militaribz sane pmaru
 huius Georgi nostri pariter
 cuius vtriusqz consilii sapientie sti
 tat omz portu. isulas. regio
 nes. hac demqz ciuitate teste
 habet. de cuius pstantia si pro
 meruit euagari fuit ei dilige
 tissio patet f senator optio
 Imperator iegerimz dies certe
 enariado defiaet. hac domo
 hac patria hoc demqz patere
 creato. Georgio no inferiora
 nam natio instituta. pa eo
 pacto iudicata et teneros for
 mant annos ut qntu laudis
 et ornamento ex fete ex iui
 tate ex genitore suscipiend

et tantu uel. longe amplio
 reddet ut ei pmi petate fore
 itepit ammaduit preclara illa
 maioru decora et illustria suoru
 noia dedecori et ignome fore
 nisi coru glorie ita virtute et
 itefacti respoet. Quocia ita
 vite partes iustit ut quita
 dicit facit per omz etat qd
 et admiratione habet et laude
 Notuam amuz qto necessaris
 coru parentibz. ora nlt admi
 ratio prudetissim ciues fecit
 ut amquoru et piquoz me
 moria per etat uestigia me
 morabilia queda. Bedign data
 fca ne recognoscere adcu imeso
 ferri desiderio videat. Sio m
 ta repetit qbz optima pueru
 adolestere vnu pibuit i quo
 probitas modestia iustas pma
 tua seper. anos sapient et
 seuile aliqd edidit sub semoe
 naqz. Lodouico educato ab ipis
 pene i cunabulis moes et co
 posita rite vnuedi formular
 ibiberat adeo ut gradibz natu
 minor redoleret et effiger. Quo
 ita ut pmi ex exhebis heor
 quis nost exressit Lodouicu
 patre comite socu qz ut equa
 le delegit. Ita ut ab eis la
 te per raro dycedet. Cu ei ut
 fidelissim ac probatissim sibi
 consiliariu desumpserat et di
 cedi facied qz mgnm qualer
 actulli a genitore pelco datu
 pbenite accepim. vltu prece
 pti at auctoritate mteret.
 Siquid tenebat et quotidi
 ana reru experientia floteit
 etat iustitia et temeritate
 esse que promde fnectutis
 setena prudena consilio qz rege
 da et constitueda sit. Illu ptea
 ductu quotidiore iustitatu habe
 bat ut i eate etate sua a rebo
 venezeis arceret. que animi
 parit et corporis vires arripit
 et profecto illa e Na ut sapi
 entissio poeta iqt Sed no ulla
 magf vires idustria firmat
 qm veneze et rei stimulos au
 te amoris hec cu per destora
 subouit perspicet. oia fugi
 tas labori et patrie pmit de
 dit ope qbz coru et metez
 osuefacer. Si quido ad bellica
 et milia munera vso patrie
 uocaret ad aua remoda se i

natu eductu qz facbat Quis
 iedie caloris frigoris vigiliat
 mira i hoc homine tollerantia
 sagittarum armorum generis
 tractatorum nauigandi equitadi
 pnia hyste atqz alijs ibuto et
 exercitatorum artibus cu ad ciuitat
 officia astedisset quanta mode
 stia itegritate prudencia costancia
 se gesserit nemini uestit fu
 git. Quibus rebus no modo ciui
 bus et domesticis Sed alienige
 nis et loquiquis cu cogitu et
 perspectu eia esset regem os
 amabat colebat honorabat hoc
 loco plurima se se in dice da
 offerunt ut vno quasi confluat
 agmine qbz si asculre vobis qde
 auditu in uero dictu loquiora
 fore sentio Duo igit de qis for
 titudie cu dypero reliqua missa
 facia Ad hinc quinquem predam
 toria Turchorum classis ducit cal
 lili complures egra manus hu
 las puastat et abducti i serui
 tutes coloms dirupieds finitimis
 cedet et uestitate mitans omnia
 tenero compleuerat guttulis
 dura permaes impede bat Co
 missio proptoe Georgius omi
 stu predam hostes offedes no
 ante ifequi destitit qm acti
 comissa pugna ppa adhortatioe
 bellis artibus et animi pnia
 suos iutas turco demqz fudeit
 naues i potestate redegerit
 pauci mortales capti a deo deuota
 dicez corpora Contra Georgio
 vita pro laude parsa statue
 rat memor socioru subditoru
 qz salute ac fortunas sue fi
 dei commissas Aut igit vicedu
 aut accepta a natia vita pa
 trie dignati reddeda par eia
 esse et Georgiu et laureanu
 ra sponiosa fornt vocabula a
 re bene gesta et apta exadu
 sarys laurea remeare aut stre
 nue morte obire ne tato idigno
 cognomine ceteret. Hec victoria
 alteru mox futuri triumphu
 pnuicia fuit que fortissio Im
 pator petro laureano collato
 apud Seleppotu marie no lo
 ge post ducturo erat Quod
 uel memorie recentioris exem
 plo ciuon bona magna qz pars

Georgi manu idustria robore
 nascata e. Quia qm hoc tpm i be
 orgio mino fortasse mirad qui
 ut fortit facit et fortit patet
 ab na istitutioe vrate opato
 erat Quod uel memorie rece
 ntioris exemplo patet Quia i am
 brofio symola ea spe et tot
 gemestu ducit aduse facionis
 hoies belligeraret quatuor
 oneratis nauibus et quid mu
 nitissis ac audactissioz militu
 manu piratua facitaret com
 plures nostroru negotia cu to
 nauiculas dirupuerat et i no
 bilissis artibus uisula spe
 neto subiecta imperio ut est
 gens protaassa alicui appetes
 conecare predas et rapto
 iustitate solita impetu ferat
 No ne i vltu ferret Senatui
 visu idignu ei cesebat ut
 cu pls veneto ad alioru pre
 fidu anas turrenes emittat
 ipe predam piratua iaceret
 et furiosos homines impune
 latrocinau. Inet. Huc igit huam
 generis hoste classe no pua
 et maritimis capis emari p
 motu fatigatu qz cu fortissimi
 impatoris Jacobi tmsam au
 spicijs itra carete portu aliqt
 menses obsessu tenuisset de mit
 tedis eo supplemet agnitu per
 id tpo singulgre Georgi pie
 tate i patria cinere erat cui ora
 sese debe existimas ppe comodi
 tat oblitu e. Na de lectu habito
 no expecta ciuitatis uoce. ultro
 se iturus nauibus ppa impetia
 pfectu obtulit. Intelligebat naqz
 cuius optima nulla ad patrie
 necessitat excusatione offerri
 debe ubi de dignitate ac salute
 illius agit. Vtru erat trans
 sialie fretu cu vigilantissimo
 duu bellearitas prospectas tu
 eret ne qd subiret adusi aie
 idustria armis cauerat. Quia
 ac adeo literis pstat oclis au
 proditoris indie patet accepta
 igit et data nauico de moe
 salute post benigna utruqz
 colloqa Aquatu vna proficis
 cur et eo sequit quo mille
 impiaru mille simultat cause
 suberat iter aquadu subdolo
 hostis dubiu ne auditate pde

an autēde ab impatore nostro
 q̄t symola auxilij repete i ve
 netas n̄q̄p̄t tūtemes Aln
 qui iteri post promotoria ac aulā
 latuerat i q̄b̄ et lyparutana
 tūtemis impropis s̄p̄is et
 om̄i tellorū q̄ne adfuit clām
 tat irruit mirari ex nostris
 plerū qd̄ sibi clamor et turba
 ille posset ut p̄ nō fraud et
 perfidia hostilis apparuit stu
 por et rei noue corporū ceterorū
 mēbra et mētes tenuit at ei
 Georgio tāq̄ i dīstīne sui
 nequaqua oblito decumetu
 edidit v̄ro forti aia eripi
 posse am̄ certe nō posse Cor
 repto ei v̄u clipeo ac telo
 plus terrois qm̄ meto oste
 tas cū paup̄ recte uadit i ho
 stē itēpitās atq̄ cōmians
 In quo quid cūame ense pedes
 nudos tā forti tā stēnuo iter
 hostes adūfabat ut nubato
 orrēs leo uexare credet cū
 mādīt trasit q̄ mōse per se
 rebat ante mīm̄ ulli fortue
 fūctūbe idignabat Na cū sūo
 qm̄ Nis mās attributu et vir
 tute maiorū cōseruatu auctū
 q̄ cogitaret ne illud q̄ntū i
 se fūcat am̄te videt vitar
 om̄te maluit qm̄ illū simpli
 tat̄ aut abjecti hoīs signū
 edere ne pluris caduca et mo
 ritura mēbra qm̄ flōrete et
 imortale gloriā facē putaret
 Nature siquid lege clūct̄ imp
 atq̄ esse morte Gregie aut
 v̄it̄ exiit solis fortib̄ et h̄s
 q̄ v̄tute predicti sūt tributu
 extingse Quod i h̄m̄ magna
 mīm̄ v̄it̄ tū fatia quo me
 v̄it̄ v̄it̄ magnā Ego iā ad
 deos perfidie et proditorū vi
 dices cōfugia et supplex orabo
 ut iras suas ultione q̄ i eos
 distinguat qui h̄uāne societāt̄
 et publica iuris violatores
 sūt quorū seuitie crudelitate
 atumacta si impune uagari cō
 cessū ē nō itelligo cū h̄m̄
 comēcia sublata nō sūt et in
 p̄ta mutue fidei v̄icula h̄et
 h̄et barbarū ibūant̄ et de
 testada perfidia tā generosa
 atq̄ uetustissia laūcanorū

prosapia tā magnificētia urbe
 creatū Georgiū itēcepit cuius
 iustitia et acceptē a lodouico
 patre artes opte adeo i v̄ita cō
 states eluxerūt ut i eate etate
 usq̄ ad extremū spiritū domi
 et m̄līde sit prouecta prude
 tia castitas modestia iūgritas
 et iſtati animi ratio h̄arū cō
 tēplatio respectū q̄ v̄tutū cū
 entū sepe nūo deflexit hostē
 Nos aut belleartas amicos
 hospites et ad gerēda m̄lton
 ens fella s̄cios i uenētū s̄agne
 ludibrio grassatos q̄s ferat
 h̄arū uine grade aliqd̄ dūcēdu orūt
 dūcēdu tamē si q̄s q̄bat q̄a m̄di
 machina linne h̄or solis tollet
 futurū ut reliqua s̄ane mortalib̄
 v̄ita et acerba et m̄ime esset
 degea Nūc Georgiū s̄pledor
 h̄itē dieb̄ exiit nō modo
 laūcanē stupri sed etiā am̄t̄
 ac ciuib̄ tenebras ac s̄ualore
 attulit q̄ accepto de eio morte
 natio per suspiria gemitō la
 tinas artū ac obſtūm h̄or tēp̄
 dequē Nōdo v̄it̄ magnā h̄uā
 h̄it̄ fratres filios atq̄ nēcios
 graui metore afflictos inferior
 dia prosequēdos nō diffiteor ai
 tā suauis tā itegerimmo tā
 fortissio v̄it̄ puatos auspicio
 tuos cōsuetudinē h̄uāntate h̄o
 muolecia orbi ad luctū et
 egritudinē cōderit m̄gādū
 cū ac leuādū ē dolor cūes
 optimi que tēporis lēgīq̄tas
 effice solet v̄tute ac sapiēcia
 diminuēda ē metror ad sanadū
 h̄or v̄lno h̄euotare aios et
 cogitationē qd̄ cū p̄ua t̄p̄is ac
 tēp̄lo inuare potuisset qui si
 amadūtere uoluerūt h̄arū pro
 fecto quā v̄it̄ v̄it̄ statuet
 morte potū appelladā quā
 v̄it̄ que i dies v̄it̄ desmēs
 et ad morbos ad calamitates
 ad p̄m̄tē usq̄ proclius ad ma
 laz senectutē i p̄eius q̄ defert
 Quod ei h̄om̄is miseria explet
 solū h̄or aial vagitu p̄loratu
 et lacrimis v̄it̄ s̄lūm̄t exordia
 nulli v̄it̄ fragilior qm̄ v̄tute
 tū et tēte fact̄ licet extēde
 Abieat Georgiū mēbra quippe
 fragilia et breui momēto du
 ratūra accepit gloria et ea

quidē quā nulla obscuratā sit
obliuio sepe ei res ipso ite
gre magis sapient gestas lo
quet futura posteritas deinde
bit venerabit. Cōtra hostiles
perfidia auaritia et ianitate
superbia crudelitate improba
bit detestabitur abhorrebit qui
si hōs qui patris patris como
dis et icremēto icubāt et pro
ea cōseruanda nullos labores
treos corporis cruciatus euitat
defuncto ē iter beatorū loco ubi
eū fruāt sempiterno cui magis
felice quā Georgio, sede cōsti
tuta existimam. q pro vene
narū dignitate vlnera morte
q multo subit et pesser e
Vos igitur piqui ac fratres tu
q i pime petre vir clarissie
ut nō solū necessitudine verū
et similitudine et imitacione
georgio deūti sit eū morte
colleat ferat oportet ab eo
fortissio suscepta aīo cūtis
hor ei pacto ut illū a uobis
ita uos ab illo nequaquā dege
nerasse cōstabit pōnte ante
oculos petui uobis et genei
nome et glorie imortales be
reditate esse legata

Oratio in funere Danielis

q̄s vestru ē viri
doctissimi qui forte
admiret q̄ ego q̄neq̄
igemo neq̄ eloquētia
is sim qui i manueles fume
laudes nēdū ordine mea ornae
sed pene uerbis referre possim
iter uos pmo spectat atq̄
optimi viri hūm vites imē
sas aūso sim enarrare hāc
tota inguarim nūm tam stat
qui sua pota solita beniuolētia
qm aut auctoritate mea aut
aliqua oradi facultate quas
i me nullas esse scio adducto
hor michi dūdi onō adiecit
cū exca amicitia que michi ai
illo ia diu elat equū esse te
sui more suis i lacrimis neq̄
mirū tamē imodū cupiebat q̄
cū de manuele defuncto lauda
tione audituri fuisset nō mei
sed ipso amatum hēc fuisset

orō qui ai magis dūdi copia
ai exequantur q̄ p̄dicto sit / sma
mea hāc sibi re veditare debuyset
In qm clarissimi velut patris
atq̄ suauissimi p̄ceptoris morte
lacrima ut videt hor fieri uetue
rūt ad me hāc re detulit nō q̄
i dūdi aut domior aut uberior
uobis sim q̄ michi sepe p̄cepto
res et ingū fuist Sed q̄ hūm
ornatissimi viri laudes meū
forte sepe quā uobiscū commūe
solito erat verū nec in tantū
assumere viri l̄atissimi q̄ ma
nuele cūsolōta laudacione mea
dūtimore fama cōsecuturū pu
tare nisi itegerima eū i om
parte etat vira summa religio
fide sacra cōmēcia cōspicere
que et si nō orado enarrado de
nō i mea gloria sibi veditare
potuerūt q̄d ei genū op̄ q̄
copia que dūdi aut scrūdi
auctoritas hūm nobilissimi vi
clarissimi q̄ p̄bi satis ornate
sat digne laudes comemorae
posset quas vma ipō vocā
vūo admirari quā mortuo re
ferre nobis cōtigisset Sed itō
atq̄ dūmator cad hāc optatis
sma voluptate nobis itere
pit Na cū sumo p̄difer Con
stātia re cōstitūisset nōnullos
q̄ sume auctis viros et sapie
atq̄ erga hāc nostra religione
p̄m quada pietate affectos
sibi delegisset a manuele iter p̄
mos hāc cōstitut q̄ i hāc lau
datissimā re necessarii q̄ nego
cū ita omē cura studiū dili
gētia q̄ cōtulit ut neq̄ vī
ulla neq̄ isidias nec meto pro
fite nec senectut sue itomoda
aut labores optmae videtur
quocū hūm tadū cogitare di
uise lacerate q̄ religio nostro
diuino p̄e affectu p̄motor p̄ti
fiabo maior qui ipso grauitate
p̄uidētia ac vira tāq̄ celeste ora
tutū venerabat cōsilī smas
quantū i se fuit suscipiēdas fo
re suade conato ē et ut rete
rorū bonorū iudicis adhereret
omē itmeris. Longitudinē
fugora nemēd p̄iarū asperi
tates atq̄ morte si op̄ esset
perferre itituit que cū ut
cogitaret perfecta usset iucte
tatos grecorū errores ad roma
nā religionē sua opera ac
diligētia deduxisset Quo qd

officio omni laude atque honore dignissimo quod magis fieri aut diuinius excogitari poterat quia corona quas statuas sunt viri cui illa honores nisi debito nulla gloria nisi dignissima reddi poterat. Hones si diuina i vita fuisset. Statuisset ipse fides media non solum urbes sed ipse per agri coler et si non patet maiores certe honores manueli dederunt. Sed cum preter sua opinione atque omnium honorum iudicia comune omni laetitate obsessa videtur et ad unum voluntate redacta omnia tamen quod videretur suum ad fugam redactum quod fidem febribus obsessus est paucos quod post dies dolore magis urgete quam morbo expressit euita. Immo si diligenter attenderet et vere iudicare voluerit ad ea accessit sit vita ad quam maiores suos illustres viros ascendisse arbitrabatur. Cum tamen suis curis ac molestiis soluti fuerat superius immortalium rerum adire affirmabat. Quibus non modo statuas verum etiam aras ac templa dedicabat. eorum finas si quod nostrum velut factum probare nescio cur non manueli nostro iter ipsos superos constitutum locum videtur prebent cum tota ante acta vite sue morem conspexerit omnes quod preterit temporis ac pueritiae rationes recordari voluerit quia demum adolescentis incredibili pene virtute summa declarant. Quis ei est qui tam singulari quantitate verecundia modestia adolescentia sua ornauerit qui eo etate tempore omnes libidines pulsauerit quod omnes sui corporis partem illesam scilicet quod suauerit qui teneris adhuc animis se sic ad philosophiam liberalium quod scientiarum studia contulit ut adolescens iter philosophos et doctrina et vita nuanceret. Hec viri optimi paucis contigisse legimus platonem namque et Aristotelem aliquot post adolescentie sue annos philosophie operam dedisse constat quorum codices quos i senectute quos emedia philosophia laustos perscrupserat sic adolescentis magno studio consequutus est atque ita est consecutus ut ceteras deinde sue etate partes clarissimis virtutibus sed aut nunquam ex hominum memoria euelli posset.

essent. En sunt gradus viri clarissimi qui ad honores qui ad fama liberos accessus parat. Hec sunt ea virtutes electa que non sumis ac nobilissimis viris solum verum et sumis immortale gloria reddunt. Quibus minime adolescentia omnes vos sepe probastis que tam egregie traducta future senectutis fundamenta sunt moribus ac vita iecerat et que usque ad postremum ipsa cunctis committit sibi prudentia castitate quod seruaret. Quia nostrorum seculorum memora latetorum virtutum commendationis opus celebrabit. pari deinde iustitie cura omnes auaritie impetu pulsaunt que non solum priuatos penates uerum etiam ciuitates prouincias omnes quod virtutum ornamenta coram pietate. Quanta fide quanta integritate rationis pecuniarum excurat exacta qua pene tota illustrant. Cum ex bysantiis obsidio ne legationem ad ipsos principes missa esset imperatori suo designant qui principis tam belli necessitate adducti tam maxime dignitate sapientia et auctoritate hominis moti magna auri parte contulerat. Quia legationem manuelis sapientia atque fide admirati maxime sepe premis cum ipso ad se ducere conati sunt ut suis i rebus gerendis consilium quod capere tam viri prudentia dulcissima quod hominis familiaritate uteretur. Sed ut ab omni libidine coram ita ab omni luxu spiritus animi sepep aduersum habuit. Quocirca modo ei ille ipse transalpine voluptates nullas i ipso luxurie suspicionem inferre potuerat sed quatenus potius se curat exprobat ac experimetur ex parte ita illi nec aurum sitis nec glorie aut honoris cupiditas nec ambitio ulla ab instituto opere retardant non refertur clarissimis viris atque optimis artibus Italia ad quete elegit non imminet demum bello oblatum oculi ante posuit. Sed tanta cunctantia abstinentia quod usque est ut que ceteri magnopere optare videntur ab se ea ipsa spernenda iudicant ut adeo ut non ex bysantiis antiquissima ciuitate augustinum urbe aut patria ex familia ortum sed velut ex rebus emissum gerit ita ueretur. Quia uero ceteris i rebus moderantem humanitate

clementia usus fuerit facile os
 intelligit. Nec scio an penotiate
 aut tarentinu archata aut reli
 quos homines in patria clarissimos
 manueles non modo ante ponere
 sed neque eque quid possit. Qui
 cum aliquando abemulibus atque in
 dis detractum sue dignitati apud
 Imperatorem intellexisset non modo
 eos cum facile posset ultor
 sed ultro se in periculis eorum
 defensore patronumque constituit.
 Amplia haec laus memoria iusta
 locorum nominis dignitas atque gloria
 et ut modo dixi quae ex mortali
 libris hominibus superorum immor
 talium totum auget. Sed liberali
 tati eius quae alia copiam diffi
 cilium est iudicare utrum maiore
 laude digna existimet an ea
 quae in suis et talibus usus sit cum
 rei testes quae plurimum nisi nobis
 haec nota essent adduci possent.
 Omni tantum quarimus nostrum diem
 qui cum grecorum legatum in qua nunc
 purissimum et manueles sibi precep
 tore delegisset ab eo non modo
 doctrina ac moribus ornatus fuit
 sed multis aliis pietatis maximis
 beneficiis sepe nunc adiutus et
 non minus in omni quae ut artibus
 suis ut operibus equisset fecisse
 constat quoniam et cum haec aut fac
 aut alium studiose rei opera
 dare institueret egestate impe
 dit. si manuel non fuisset. Ince
 pta nonnulla re deferretur quanta
 pietate mea fuit non gratissima
 sola in patres in necessarios
 beneficia in patria diuina quoque
 merita declarat. Peruenit in
 nostra religione immortalis dei
 cultu honores quoque augendos as
 sidui labores postrema quoque haec
 legatio demonstrant. Quae ama
 di ratio id ausus fuit dote quae
 sepius a sapientissimo atque optimo
 viris audiui cum in sermone de
 manueles amicitia inderemus
 neminem unquam aut benivole
 tia in omni aut amicitia in bonos
 viros ipsum antecessisse nec in
 opandis amicitias maiorem di
 ligentiam adhibet. Nec id solum
 sibi ipse persuadebat verum et
 cum nihil hominum tam virtuti con
 sentaneum tam iocundum tam neces
 sarium et fecundum et ad usum rebus
 existimaret omni quantum poterat
 natos ac necessarios hortabatur

ut ceteris rebus suavis amicitia
 proponeret nihil enim vel ad adu
 genda gloria vel ad pacem commu
 nis utilitate conservanda maiorem
 neque bono viro dignum a natura
 dari posse dicebat. Non solum viri
 clarissimi humanitatem et sapientie
 fructus et expressa haec signa
 virtutis cum quod omni consensu di
 vinae naturae commendatio quae etiam
 si morte haec minime exiguam ua
 leat tam viri consuetudine nos
 tamen oratos video. ea et etate
 a nobis excepta est quae bonis
 artibus optimis disciplinis et grecis
 et nostris haec parum prodesset
 poterat. Nam ut primum ab his se
 curis quas toto animo acceperat
 solueret omnes ad scribendi stu
 dium opera atque omni contulisset.
 Quod graue atque acerbum diem quod non
 domesticum ac cumque tuis verum
 etiam exterius extimescant. Nam
 tua morte nuntiavit. Quod lugubres
 exple nunc hic perfecte lacrimas
 et tristitiae plene o foris omni ig
 nara instabilis quod fortuna quoniam re
 pete ea congratulatio cupiditas
 ac voluptas quas tui iocundi
 redditus expectatio paulo ante
 tuis omnibus afferebat ad lacri
 mas conderunt quod nos vndique
 ad luctum nostros quoque merores
 duplicat et in primis clarissimi
 necessarii tui viri ornatissimi
 atque illa tua nobilissima fami
 lia dignissimi nobilissimi Cusoloe
 lacrimae quod me certe plurimum
 ad dicendum impediunt. Qui quod ipse
 licet accede aut acerbum inferri
 poterat minime scio. Haec est quod
 generis tui dignitate studia ho
 nores cetera quoque patriae fami
 lie tue ornamenta laterata pe
 ne quoque extincta non modo clara so
 le sed operatum artium disti
 plina quas abste olim didice
 rat fauente deo resurget. Sed
 omittam nunc de nobiscum dice
 re quod humanitas sua incredibilis
 virtus ac sapientia alios sibi lo
 ros videri potuerunt et
 ad id nunc redeat oro quod sipe
 ruis dicendum erat cum manueles
 studium et industriam commemo
 rare cum iugem ego ipse qui
 nihil de eo maiorem aut admirabiliorem

qua qd ante audierat afferri
posse credebatur sepius ac uehemet
admirato su. Na cu la gradis
esset. nullis preceptoris auxi
lio nras perdidit lras. nec
sibi oneri uisum e tot ans plic
studis vacasset ad puerilia
lrasu elemeta reu. comoda
atq. otu apperui. sopnu ac
uoluptates omis reice. totu q.
id tēp. qd ad res familiares
obscundas qd ad ipaz corporis
rege. dari oportebat ome i
hac nras. scias pliceda con
tulit. In qua post tatū per
fecit ut doctissimis lrasu
q. uis nris cu equare la
tim mune dubitaret. qd laud
nostratu solu illustrandatu
causa quas clarissimis plicis
eloquentissimis oratorib. su
mis q. bonatu aratu doctorebo
refertas audierat. ueru eua
ad sua et pagada et coser
uada. facta. fuisse uidet.
Nas cu grecos nichil aut p
lris suis amaduerte sentiet
eos q. sensu sinistra reru at
tēporu. uarietate extigui co
gnoscet. ne iporu studioru
uero. illa gloria deficiat. i
Italia nauigant clarissimas q.
et celebratima urbe floreat.
applicuit. doctissimis homib.
optis q. studis affluete. no
nullas q. eia nralie partes
suma omi expectatioe et di
uinis ppe laudib. adit. ubi
et si qua pluimos magnitudie
igeni et industrie uitos ex
cellentes esse itelliget. minui
sane aut nullu absq. nostris
lris admittim attulisset. as
paulo post ciuitates cu grec
disciplinis cu optimis artib.
sumis q. ututib. ita ornauit
ac illatu. ut et peritos et
bonos uitos per nltos effi
cet. adeo ut no pnaa modo
sed futua eia secula igetes
suo nom. gras nisi ingratiua
fuerit referet. Nonnulla ei
que preteritoru homi aut
negligencia aut aliqua alia
culpa exuerub. analib.
nostris ac codicib. exaderat.

Manuelis industria ad luce re
dierit. Et eia credi posse ac
bitior q. ex hns lris p mltu
icremeti diuili et facultatiz
nostris studis additu sit. qm
plura platons et plutarchi
monumeta demostens reliquoz
uicoru illustriu nostror. ex
cellentioru. homi q. grecor.
gesta apud nos uelut anea la
tisset nisi tm Manuelis bene
ficiu nostris homib. grecor.
lrasu. facta studiu q. fuisse.
Sed ut set uobis et tpi orbi
nota pterea. None int hystorie
naturalis. plic pnceps Ma
nuel annuato. e. Cu ei ipi
grauissias sinas audio ipm
illu medius fidius gallu que
apud Catone maiores legi
uisus su. uide. que i studio
celi mendi atq. terre tpe. La
tho pene emori uidebat. qm
i reru diuinatu cognosce fuit
qua methaphisice greci appel
lat. vir grauisso. factoru q.
litterar. pnceps maxio. De
hanc fabiano test. e. qui cu
manueli qtuor et uiginti que
stiones soluendas posuisset.
Nullo puid tēp. studio pre
cedere. nullis tuc perlectis
codicib. dina quada setena
ac grauitate discussit. nec
absq. maxia peritissoru homi
astatu admittatioe ac laude
Eloquecia uero eia admirari
magis qua laudare cogor. uiri
doctissimi. cuius duced. ac sca
bedi vni ex hns que apud nos
scpta extat. percepit. et i
ea maxie ptrausq. rome lau
daaoe qua litteris grec. edi
tar. Imperatori misit. i qua
maudit. homi igemū. In
credibilis uerboz. pberas sinas
copia no exarte cofecta sed
uelud dno quoda ore pro
lata sic perlegit. At ne qd
studiose hore dignu ipius
igeni sibi denegasset. agri
colledi scia et uoluptate mi
uiste affinebat. que catoms
sma ad sapiet. uita prore
uidet. accede. et ut illi sem
optio ac sapiet uisu e. nulla
beator uita e. uot nec

solu officio sed humano generi
omnis cultura agroz & salu
tatis sed etiam delectatione et sa
lutaritate copia q. reru om. qe
ad virtut. hom. et cultu deoru
pertinet quada i ea re solertia
manuel adhibuerit. Omitto qe
ex his semib. generat. p. tu
stia cetera q. que absq. alicui
opere tra. la. g. r. t. r. a. s. e. o. pe
cudes q. et d. n. i. e. v. a. m. a. o. r. t. o. s.
pestiles p. t. e. r. e. o. q. u. o. s. s. u. o. i. g. e.
m. o. s. u. s. m. a. m. b. o. s. i. t. u. p. e. r. a. t.
Cyprius om. q. arboru ordi
nes. Quib. i. r. e. b. o. n. e. m. e. s. s. u. l. l. a. v. m. q. e. t. a. s. a. n. t. e. p. o. n. e. t.
qua fortitudine q. morib.
sup. o. e. s. e. t. a. t. e. g. e. s. s. e. r. i. t. d. i. c. e.
p. m. i. t. t. a. t. u. a. e. o. b. h. s. q. u. e. p. a. u.
l. o. a. n. t. e. c. o. m. e. m. o. r. a. u. i. e. t. q. u. e.
i. o. c. u. l. i. s. v. e. s. t. r. i. s. a. d. h. u. c. s. u. t.
ita patere video ut nunc vere
cedere i. n. i. p. i. a. t. g. r. e. c. o. s. h. o. m. i. e. s.
om. quonda s. t. i. e. n. a. t. u. o. m. s. o.
n. a. t. u. a. r. a. t. i. o. m. i. s. v. i. t. e. o. p. t. i. a. t.
q. r. e. r. o. m. i. u. c. t. o. r. e. s. p. r. e. p. t. o. e. s.
m. a. g. i. s. f. u. i. s. s. e. Cui manuelis
n. o. s. t. r. i. v. i. t. a. p. e. r. s. p. i. c. i. t. q. o. i. b. o.
i. r. e. b. o. i. t. a. i. n. t. e. p. r. e. h. e. s. i. s. v. i. u. i. t.
ut bene b. r. e. q. v. i. u. e. d. o. c. u. t. s. e.
s. p. e. c. u. l. u. m. e. x. h. i. b. u. e. r. i. t. q. u. o. d. q. d.
t. u. m. e. t. u. r. e. n. o. l. u. i. s. t. a. d. e. v. i. m. s. p. e. c. t. a.
t. i. s. s. i. m. i. m. q. s. u. a. d. e. o. e. q. u. o. a. i. o. m. a.
n. u. e. l. i. s. m. o. r. t. e. e. s. s. e. f. e. c. e. d. a. q. u. a.
e. x. h. a. c. n. o. s. t. r. a. r. e. s. s. i. t. v. i. t. a. u. t. i. m.
o. r. t. a. l. e. s. i. p. s. i. a. m. i. m. i. e. t. a. d. m. e. l. i. o. r. a.
p. r. o. f. i. c. i. a. s. i. e. t. n. o. b. i. s. t. u. s. e. p. e. r. e. s. s. e.
a. r. b. i. t. r. a. r. i. p. o. s. s. u. i. t. S. e. d. q. u. o. m. u. t.
t. e. u. e. r. t. e. s. g. r. e. c. i. a. q. u. a. s. p. a. r. a. b. i. s.
l. a. c. r. i. m. a. s. p. h. o. r. u. o. m. t. u. i. g. e. n. o. r.
m. a. n. u. e. l. i. s. m. o. r. t. e. i. n. p. e. n. e. s. e.
p. u. l. t. u. m. v. i. d. e. t. v. i. Cui post huc
vacuas scholas trades cui uet. s.
tuoru illustriu viroru anales
qui quonda ex maiorib. tuis
ortas p. b. i. a. s. a. s. s. i. g. n. a. b. i. s. q. u. e.
s. i. b. i. h. e. r. e. d. e. i. s. t. i. t. u. e. s. t. e. r. p. a. l. u.
g. e. o. p. o. r. t. e. t. N. i. c. h. i. l. e. i. m. a. l. i. a. c. t. i.
d. i. s. s. e. m. a. n. u. e. l. i. s. s. e. d. t. i. b. i. a. r. b. i. t. r. o. r.
E. t. s. i. q. d. a. c. c. i. d. i. t. t. u. i. s. o. l. a. i. f. o. r. t. u.
i. n. m. e. t. o. r. e. a. c. c. i. d. i. t. o. s. o. r. t. a. t.
s. t. a. p. i. e. n. a. p. l. a. t. o. n. i. s. d. i. u. i. n. u. i. g. e.
m. u. A. r. i. s. t. o. t. i. l. i. s. a. d. m. i. r. a. b. i. l. i. s.
c. u. t. t. i. s. i. r. e. b. o. o. r. d. o. d. e. m. o. s. t. r. e. m. s.
e. l. o. q. u. e. n. t. i. a. o. m. q. p. h. o. r. u. m. A. t. t. e.
m. e. s. t. u. g. i. g. n. a. s. i. a. Cui nunc ex
nostris tot vigilas labore
fame committet qd i fortu. i. f. e.
l. i. o. g. r. e. c. i. a. a. d. d. i. p. o. t. e. r. a. t. m. s. i.
e. x. a. c. t. i. s. t. o. t.

virib. euerit tot rebo. pu.
delectis tati etia p. b. i. d. e. c. o. r. e. r.
adute. Sed cu. m. i. b. i. l. a. c. r. e. t. e. r.
a. q. h. o. m. i. a. n. a. t. u. r. a. d. a. t. u. s. i. t. n. e. t.
r. e. l. i. q. s. i. r. e. b. o. a. l. i. u. d. a. u. t. d. i. u. i. n. u.
f. e. c. e. r. i. t. o. p. o. s. i. t. a. i. s. f. e. r. e. d. a. s. u.
o. i. a. v. i. n. u. t. a. m. e. s. u. a. d. e. n. o. o. m. i. t. t. a.
q. u. a. I. l. l. u. s. t. r. a. t. i. o. s. I. m. p. a. t. o. r. u.
a. t. q. h. o. r. u. v. i. r. o. r. u. q. u. o. s. n. u. c. d. u. i.
s. e. p. e. r. s. e. d. e. s. a. c. d. o. m. i. n. a. l. i. u. f. u. e.
r. u. s. u. t. h. u. i. t. n. o. s. o. l. u. s. t. a. t. u. a. s. a.
c. o. r. p. o. r. i. s. s. i. m. u. l. a. c. r. a. e. r. i. g. a. s. q. e.
p. r. e. t. i. t. h. o. m. i. b. o. d. e. d. i. c. a. b. a. s. s. e. d.
s. u. a. r. u. i. m. o. r. t. a. l. i. u. v. i. r. t. u. t. u. e. a. s.
c. o. s. t. i. t. u. a. s. e. s. s. i. g. n. e. s. q. u. e. a. p. u. d. f. u.
t. u. r. a. s. e. c. u. l. a. s. e. p. i. t. n. a. d. e. s. e. l. a. u.
d. e. p. o. t. e. r. i. t. E. t. n. e. h. o. c. t. a. c. l. a. r. o.
v. i. r. o. m. i. n. o. r. e. t. i. a. g. r. a. t. a. v. i. d. e. a. c.
I. m. o. r. t. a. l. i. u. i. p. s. i. o. m. e. m. o. r. i. a. c. o. l. e.
I. o. l. e. c. o. t. m. e. a. c. m. o. d. e. r. a. t. i. o. n. e. r.
h. u. a. n. i. t. a. t. e. c. o. l. e. l. i. b. e. r. a. l. i. t. a. t. e.
q. u. a. i. p. r. i. q. u. o. s. i. a. m. i. c. o. s. i. p. a.
t. r. i. a. g. e. s. s. i. t. c. o. l. e. s. t. u. d. i. u. d. o. c. t. r. i. n. a.
d. i. u. i. n. a. t. a. t. q. h. u. a. n. a. c. p. r. e. r. u. s. a. a. t.
h. o. r. u. t. u. i. p. o. t. a. u. t. v. i. r. i. e. l. o. q. u. e.
t. i. s. s. i. m. i. n. o. q. e. i. o. o. p. e. r. a. n. o. s. t. r. e.
t. a. t. u. i. l. l. u. s. t. r. a. t. e. s. u. t. l. i. c. S. e. d.
r. e. c. o. r. d. a. t. i. o. e. a. c. d. e. s. i. d. e. r. i. o. a. m.
a. s. s. i. m. a. t. q. a. m. a. t. i. s. s. i. m. i. m. a. n. u.
e. l. i. s. m. i. g. l. o. r. i. a. i. l. l. i. o. n. o. m. e. n.
q. t. o. t. a. i. s. N. a. c. u. o. i. b. o. r. e. b. o.
e. m. o. s. l. i. c. e. t. i. c. e. r. t. o. s. n. a. t. u. r. a. p. o.
s. u. e. r. i. t. h. o. r. u. t. a. m. e. v. i. r. o. r. e. t. n. a.
a. p. u. d. m. o. r. t. a. l. e. s. f. a. m. a. m. s. i. i. t. e. r.
a. d. e. r. i. t. n. e. g. l. i. g. e. n. a. s. c. r. i. p. t. o. r. u. m.
i. g. e. m. a. a. r. t. e. s. q. r. e. s. u. a. t.

Oratio Casperini per gamensis

Casperinus pergamensis
Andree Juliano sa. di.
at. Multas ex tuis o. r. o.
m. b. o. a. c. c. u. r. a. t. i. s. s. i. m. e. s. c. r. i. p. t. a. s. l. e. g. i.
S. e. d. n. i. l. l. a. t. i. e. p. o. l. i. c. i. t. e. a. q. u. a.
h. o. s. d. i. e. b. o. d. e. m. o. r. t. e. s. u. m. v. i. r. i.
m. a. n. u. e. l. i. s. t. u. s. o. l. o. r. e. e. d. i. d. i. s. a.
N. i. c. h. i. l. e. i. e. i. e. a. a. t. e. p. r. i. m. i. s. s. u.
q. a. d. t. a. l. e. v. i. r. u. o. r. n. a. d. u. i. e. x. o.
g. i. t. a. t. i. p. o. t. u. e. r. i. t. Q. u. a. r. e. t. e. e. t.
a. t. q. e. t. i. a. n. o. q. u. i. d. e. h. o. r. t. o. r. s. e. d.
m. a. g. i. s. l. a. u. d. o. q. d. d. i. u. i. n. u. i. g. e. m. u.
c. u. n. a. t. u. r. a. a. d. d. i. c. e. d. u. t. i. b. i. d. e.
d. e. r. i. t. t. u. e. t. i. a. s. u. m. m. i. s. t. u. d. i. u.
a. d. e. a. r. e. c. o. t. u. l. y. n. i. m. a. g. n. a. u. a. q.
v. o. l. u. p. t. a. t. e. e. x. t. u. a. o. r. d. i. n. e. p. e. r.
c. e. p. i. q. a. i. g. e. m. a. n. o. s. t. r. a. t. a. t. u.
a. d. h. e. c. s. t. u. d. i. a. i. t. u. a. r. i. s. u. e. e. x.
i. t. a. r. i. u. i. d. e. o. N. e. c. d. e. s. p. e. r. o. f. u. t. u. r. u.

ut illa maiora nostrorum gloria
que pene idcirco exorta erat
hac nostra etate tenuisset
modo ut nostra regna ita fortu-
na civilia negotia paria nego-
cio priora oratoria conferat
Quorum alterum tua vix alter-
res v. et magistratus que pul-
cerimus adeptus e facile tibi v
stabit vale patam vix sit
octobris 1232

POGGI

oggi salm plurima
dicit Guarino ve-
ronesi Si vales bene
e ego quoque valeo

Nudius tunc tu Bartholomeu
de more politico vixi in summa
necessitate conuictu tu q. ama-
tissim forte quemper. Is mi-
chi reddisset narravit episto-
lar. abste sibi reddita esse et
vna lugubre quada Andree
Iuli i funere Manuelis ha-
bita oroz qua andro legendi
tu postulasset atq. ea is m
reddisset enestiq. me domu co-
tulit Et ymu dylar. tua deinde
tota oroz uno ut aut spu per
legi luctulera quid et splendor
e her oro m quarime et tu
grauibus fetentis referta tu uo
uerbis ornatissimis ut lauda-
dus sit me hercule et i celu
tolledo andreas noster q. ma-
nuelis laudes ta diliger ta
ornate ta facide oplexo est
ut et si vix illioz q. sigulis
fuit et pene diutna ipa oroz
exupare videat cu plurimu di-
ginitat illi attulerit ex eis ta
grata optim at sapientissimi
viri comemoratioe Nichil ei e
i hac orone ptimpti qd ad su-
nus tuncq. viri clarissimi ex
ornadi atq. eis fama et glia
amplificanda spectaret ita vix
uerse vite ipa laudes attummu
latissime profecturo. tonio. etat
memoria dignas sub vno ut
ita dicta aspectu summa cu dig-
tate collocant vera fatebor
animi mei fetentis. miquarime
et libere ut mei moris e dicta
quod serio tata fuit suauitas
Manuelis tanta vite cotmencia
talio stimoria mox ac victo
talio donatu arau disuplia
ac pene omi dinaz suauam
veru facia ut her i vnu qgesta

procul dubio ipa orone maiora
michi esse videat fuit et vix ie
i terro ut nosti quasi quoddam
celeste oraculu nobis traditu
diuinito et isigne mortalium vi-
te exepat nobis. qui eo famli-
arior vixi vera eis vite ite
gritate sititate q. testificari licet
dege cu illu ituebat habitacu-
lu qdaz sapie et taqua vir-
tutu omi dinetoru me cossi-
te arbitrabat ipa vix fances
uerboru seueritas quus sermo
et pto digno ad recta vinedi-
ratione queris mox rite isti-
tutu opellere valuisse Tu
igit legedo ad fine huius oroz
peruenisset. Hesitau paulu et
paru qd visu e michi de ipa
probitate legisse ita libes i
suatu ptutu comemoratioe
persistebat Euenit michi q. ma-
nie facies solet cotingere ut
etia vni amphora vireolus
quida esse videat. Dabat ei
animu meo desideras amplio
audire de eis predicatione an-
ne satis dignas mortuo lau-
des tribuemo suoru operu ma-
gmitudie du vixit effectus
Andreas vero Iuliano sume
e collaudado qui ternes igna-
via nostra qui nulla ne mor-
tuo quide pro suis i nos sm-
gularibus meritis grada refere-
tua opera suo studio nobis opaz
narrant et taptitate nostraz
sua diligencia subleuauit. Ei
igit nomen meo verbis am-
plissimis gras agas et quid
igetes pro hoc labore que su-
stipit i Manuelis memoria te
lebrada vixi her hacteno i
Epla tua miraris leonardu ta-
tunda a te postulasse libellu
quoda In quo dicebans tolle-
gisse eoru errores q. grecu ver-
terat i latinu Ego quoque et rei
nouitate et idignagoe tua per-
motu conueni. Somner et vnde
na exystato fuisse hac ope-
ris inordacitate de qua ta co-
fides perspicerat percutiato
su Inq. se accepisse a con-
tribuli suo veronesi q. ut ait
sibi soli perdocto videt. Et ego
id per magne stulticie fudamentu
esse tator. Paru illu verba em

manda civili Est ei consuetudo
 horu q se doctos atq; eruditos
 existimari uoluit ut permixte
 gaudeat hys nouitatib; qd; te
 fecit plus aliq; legisse qm te
 tenu bono aio sis et res nulla
 e et auctor delictor. Habes ptea
 me ut eliere uel patronu qui cau
 se tue no deesse i ea pferit qe
 ad fama aut honore minuenda
 spectaret ut alijs litteris adte
 scripsi speraba ad nos uenire at
 nouu supueit impedimentu lites
 ei in parat super beneficio quo
 da ita ut arte descedere e har
 i te impediore quo mino ut co
 satucia uere possit salutes
 ubis meis fan. Barba; item
 et ut tu uel ipe aliqd; lras
 date uale et me ut soles ama
 Constantie Idib; march

oq;us pl. salute. Tu
 animo uero di male fa
 ciat istis nequissimis ta
 bellarijs qui ta male no
 his satisfaciunt i reddendis eplis
 et me priuat fructu litteraru
 meatu et tibi admitt volup
 tate qua pro tua suma i me be
 nuolentia per magna exhs in
 pere soles. Ceteris magis ago
 tibi gras pro libello que ad me
 misisti. Nimesu quide tibi debere
 Si esset ductura uxor. Sed
 pua erat ante voluptas uxor
 capeda. nunc nlla postqua video
 quot et quata nudito sapientu
 requat uxoruu munu que magis
 optare licet qm ea nos cosequi
 posse. Sed her ico cu pmi e
 michi redditu liber ita aude cu
 legi ducto tu nouitate materie
 tu ordine ac suauitate dicendi
 ut unius transcurrere vno die
 postea uero maturu relegeri
 kes quide iocunda et suauis et
 q plurimis ornata exepis ita
 uero i ordine digesta ut nichil
 ordinatio dia queat. No at qd
 me maxie mouet e quantu di
 redi qua assidue fuit. videt
 in fran et barbara alteru de
 officijs libri. cōserisse sed uox
 ita et ungue cicerone ex pre
 dicendo no solu adulator ut no
 sti que loquor exanimi sma pro
 scripsit. cu suma eloquentia ad
 uicta e digitas queda sma
 quouis graupio vno digna
 cōteris qo franscu na ad stu
 loru na abiles pferet

ymicias Iunius noster libru
 legit probat q deinde elafius
 de quastomb; dissemabo illu
 ubi uidero aliquis fractu glorie
 et laudis franscu allaturu ac
 cepti abste ppretea iniquissime
 eplaz grandiuscula qua desu
 bis elegantis nualet victoria
 qua ex nequissimis generis mi
 hostib; uenit fuerat egregia
 uirtute cōserui. Eaz uero epla
 cu michi maiore imodu pla
 cet plurib; ostendi qd; visu
 e ea ate luculet magis q
 narrari sed de hys alias uale
 ex Consan pde et nan

oq;us pl. sa. di. Ni
 colao suo Si uales bene
 e ego quoq; ualeo. per
 quenda cotribute meū
 scripsi ad te epistola x lit. qm
 tu ut opinor eplaz quanda
 qua si recepisti profecto debuit
 te ad visu promouere. Erat
 ita longiuscula icois referta
 ac salib; diceba mita de lit
 teris hebraic; qd; operar
 daba plura iocabat i doctore
 ipm ut capto eoru e q ex in
 deis xpian effiauit. pua leue
 isulsi atq; iostate. lras vo
 ac doctna ut rube iculsi atq;
 agreste faceris qbusda leuit
 perstrigeba. eperu suspitor ea
 epistolaz et ut altera quar
 leonardo aretmo daba uobis
 redditas no esse. Na mediussu
 dius que tua e diligetia in
 officio lras restituisse post
 modu aliqd et f uel salte me
 cu gratulato eses. har noua
 noue doctne disciplina ad qua
 perdesceda me sepio es hortato
 qua et si nullu usus esse co
 spina ad sapientie facultate
 referret tamen aliqd ad studia
 nra suauitat. balneis ad te de
 scripsi ad que cu me cotulisse
 ficture manu curade grana
 re digna putau. ut ediu situ
 atq; amentate simul mores
 haru getu ordi scribere et
 consuetudine belneandi. mita
 dicat ab antiq; reru scriptib;
 de balneis puttolomis ad qe
 unius pene ho p volup
 tat causa cōfluebat. Sed ne
 quagua arbitria ad horu
 iocunditate atcede potuisse
 et laud cu hys nris fuisse
 punda na uoluptate putro
 lana magis afferebat amicitias

locorum et villarum magnificentia
 quam festiuitas hominum aut balneo
 rerum usus hoc uero loca cum nullam
 uel admodum praeuideret animi
 reuerentiam reliqua omnia inmensa
 tribuit iocunditate ut per sepe
 existimemus et ueneremus ex proprio
 et quicquid ubique delicias ad hoc
 balnea commigrasse ita diligenter
 illius instituta fuerunt ita ad primum
 quae eorum mores ac lasciuia re
 preserent ut quicquid non legerit
 elio gabali conuentione cum ipsa
 natura satis docti satis instituti
 esse videatur sed quoniam balnea sunt
 tibi sunt descriptura nolui prae
 mittere uiam qua haec ut ex con
 stantia ut coniectari possis qua
 prae gallie sunt constituta prima
 die nauicula per tenuem ueniam
 ad opidum staphusa milia passuum
 sunt quatuor et viginti Cum de
 inde peruenire flumens discessu per
 abruptos montes et coarctata
 saxa iter esset pedibus coarctata
 milia passuum deinde ad castellum
 applicuimus quod est super remanentem
 nomine carseris hoc est eorum si
 qua caesaris sedes haec locum
 opido imminens flumini quod pro
 pter gallia dicitur germaniae
 quondam romanorum castra fu
 isse hoc est itine rem uideo ita
 sunt ex alto monte stypulis iter
 ruptum magno fragore ac sonitu
 ut ipse met casu sum queri
 ac lamentari existimari posset
 cum mecum uellet in monte eorum
 que fuerunt de uili despectu tam
 praecipiti nec mirum acolas cum
 uicinos prae admirabile illius
 strepitu et fragore surdos
 patari cum sumo flumine qui
 torrens ex eo loco extimari
 potest ista uili triens fere sta
 dios rumor exaudiat opidum
 est deinde badam satis opulenta
 quod est balneum almanorum in
 qua situm in conualle montibus
 circumiectis pro flumine quodam
 iges rapidissimi cursu quod est
 remanentis fluit longe ab opido quod
 milibus passuum sex pro opido
 stadios quatuor est uilla super
 flumine pulcherrima in usu bal
 neorum fabrica Area est per am
 pla media prae uillae et cum
 hospitium magnifica militaria re
 ceptacula gentium singule

domo sua sunt balnea iterum
 in quibus abluuntur in soli qui ad
 eas diuite balneum publica tu
 primata sunt nullo cum frugibus
 publica cum duo existunt palam
 ab utraque arte prae lauacra ple
 bis et ignobilis uelut ad que
 mites atque uiri prae nupte quod
 puellae et omnes circumuecti se
 delectant in illis uallis quae
 iterum ut pote in paucis
 constructo viros a feminis semper
 ridiculum est uide uetulas de
 ritas simul et adolescentiores
 nudas in oculis omnium aquas ingredi
 vereda et nates hominum ostē
 tates sunt sepius hoc tam prae
 spectaculi genus in mente renouat
 ad florales ludos in metum met
 istorum simplicitate demptorum
 sunt qui neque ad hoc oculos ad
 uertunt neque atque suspiciunt aut
 loquuntur mali ut uero balnea quae
 sunt in domibus praeuatores polluta
 sunt et ipsae uirgines feminis quod comu
 ma tabulata quaedam eos secum
 et in his fenestrelle demisse
 quibus et una potare simul collo
 qui et utraque uide atque attra
 ctare queat ut eorum frequens est
 consuetudo hoc desuper tunc
 deambulatio in quibus conspiciendi
 confabulandi quod causa homines co
 sistunt nam cuius licet uisendi
 colloquendi iocandi ac labandi ac
 gratia aliorum balnea adire ac per
 stare ut cum exeat et cum ingre
 diuntur aquas femine maiorem prae
 corporis nude conspiciunt nulle
 aditus custodie obseruat nulla
 hostia prohibet nulla suspicio
 inhonesti per liberos in locis idem
 quod uiris et mulieribus quoque
 ad balnea est ingressus ut sepius
 sine acudat et uirum femine
 nude et feminas uirum nudo
 obuia uide castuli coepestibus
 tantummodo utuntur femine uere
 linteis induunt vestibus rara
 tenor absistere stipes ita ut
 neque collum neque pectus neque
 brachia aut lacertos tegant
 in ipsis aquis sepe de similibus
 edunt composita mensa de super
 aqua natante quibus uirgo assis
 sere consueuerunt Nos quodam in ea
 domo qua lauabam uocari sumus
 ad eam consuetudinem Equidem sim
 solum oculi iter se nolui licet

ena atq; ena rogato no p motus
 pudore qui p rogata hie ac in
 stitute sed ista sermone fati
 qda mcha videbat / qdier / vltu
 totu uistū loquele / una cu femis
 adese i aq; mutū et elique ubi
 vniuersus dies sorbilado at pota
 do terreda erat / Duo tamen ex
 ms balneu iressi sut magna in
 animu iocunditate vna aderant ta
 gebat potu vna sumebat et abu
 colloquebat / licet per iterpter
 persepe sabello vetulu fanebat
 festabat aliud nisi pictura illa
 noue quo pacto damne per istum
 autu et reliqua illi tamen lita
 stola ut moris e vris cu i mu
 liera balneu attulerunt / vesti
 erat ego aut ex ambulatorio oia
 conspiceba mores consuetudine
 suauitate vito vuedi libertate
 ac licetia cotēplata / per mru
 e videre qua simplicitate vnat
 qua fide / videbat viri vires
 suas a peregrinis tūq; iteq; to
 mouebat neq; ammadutebat oia
 i meliore parte ampuit / mbit
 e ta distiale qn eoru moribz
 facile sit / plane i volina ploms
 quemisset ut oia essent comuna
 cu ena abiq; eio doctna taz
 prompu i oio secta repiat
 In nonnullis balneis masculi re
 sidet cu femis permiscue qbz
 sut sanguine proximū aut sem
 uolencia / quotidie ter aut qter
 balnea irat / maiore i hys diei
 parte agētes parū cātado parū
 potado vana choreas excedo
 psallūt i aq; paulū subside
 tes / i quo iocundissim e videre
 puellas iā maturas vno qā ple
 ms nubles āms / facie splendida
 ac mirabili liberali i decu ha
 bitū ac forma psallētes / mo
 dice uestes retrorsū trahūt de
 sup aqua fluitates / ut alata
 venere extimares ados e mu
 lieribz ut cu viri eas desuper
 prospectat iocadi gra stipez
 pere itaq; pūit / humu et
 quid pulchrioribz quos ille parū
 mārō exipuit parū lūcis
 exiens altera pelles / i quo lūdo
 qnq; ena corporis opulciora de
 tegit / prouit / ptea et secta
 vāns distincta floribz qbz capta
 exornat cu adūit / Ego hac

profusa vuedi ac iocadi fastim
 tate delecto / cu his tātū i die
 lauaret reliquū tēpōr cōsume
 ba i aliorū balneis visitadis
 nūmos p sepe iates et secta
 admore ceteroz neq; ut legedi
 uel sapiēdi qtuā tēpōr erat
 iter symphomas abicenas aida
 ras / et cāto vndiq; trūstrepētes
 ubi uelle solū sape summa fūit
 set demēcia / pscit ei qui neq;
 e ut mēedemo ille seu con
 timēmmenos et homo e m
 hnam a se alienū putat / ad su
 ma uoluptate decrat comētiū
 fūmōis / qd / xerū om e pūm
 itaq; restabat nisi gulos pascē
 sectari i ludū dūce ac reduce
 ambiedi / i tēpōr loco erat et
 ea tātā licetia ut lege ambito
 nō uereor / pter has mltiplices
 iocunditates est et alia nō me
 diocrit pratu e i gēs post vil
 lar / secū villa mlti arboribz
 grectū / eo post tēta tōuenūt
 vndiq; omis tū vān ludū fūit
 quda choreis gaudet / tātā
 quda plurimū pila ludūt / nō
 quide more nro sed vizi ac mu
 lieres pila tūmabulis ple
 na alt ad alterū prouit / tū
 cōcurrūt vndiq; ad illa cōn
 pēda q ea cepit pūor habet
 s qz iterū prouit porrectū
 mārō / atq; tpe modo simulat
 ad illa iacturū / qulū p hōz
 iōa fūit quoz loqu esset re
 cēdere / hōz aut retuli ut ex
 paucis cōprehēdas quanta her
 sit scola epicuree famois / at
 qui ego hūc locū illū esse
 credo / i quo pūm hōiez creatū
 ferūt gau credo hēbrei uocat
 hōz e ortū uoluptat / nā si
 voluptas vīta beata effūet
 nō video qd hūc loco desit
 ad pfectā et omī parte cōsu
 matā uoluptate / nā si qua
 vto aquarū sit queris / cu ua
 ria e et mltiplex / cu uero illa
 e admirabilis / eazū vto et
 pēnē dina / Negro esse vlla i
 orbe terrarū balnea ad fecun
 ditatē mulierū magis accomo
 data itaq; cu plures sterili
 tat / causā attēserūt mirā
 illarū virtutē experūt / fūat

ei diligeret precepta quibus adhiberet remedia ad eas que contemne nequeunt. Interea vero illud est memorie dignum inuicibilis multitudo nobilium parit et ignobilium ducit milia passim sunt venientium non tam valitudinis causa quam voluptatis. Omnes autem toros omnes proci omnes quibus de luxu vita est posita, sunt coarctant ut fruatur rebus contemnit multasque simulat egrotudines cum autem laboraret. Ita vi debis inmaritatas forma istantes sine viris sine cognatione duabus ancillis et suis aut alia qua affine amabilia qua leuiores est fallere quam nutrire. Sigule autem quo ad possit vestibus aut argento gemis que veniunt ornate ut non ad balnea sed ad celesterrimas nuptias eas dices accessisse. Sic quoque vestes vestales uel ut rectius loquar florales sic abbates monachi fratres sacerdotes maiori licentia quam ceteri viuunt et simul quandoque cum mulieribus lauantes et feris quam comas ornates omni religiose abiecta omnia una mens est tristitia fuge querere hilaritate nichil cogitare nisi quemadmodum leni viuatur gaudere fruatur. Non de comi diuideo agitur sed de comitatu diuisa mirabile dictum est eam tantam multitudinem. Est et fere hominum mille in tam variis moribus tota tanta ebria nullas discordias omnia nulla seditione nullum dissidium nullum nimium nullum male dictum. Cernunt viri vires tractari tamen a leuioribus et quidam sola cum solo nichil promouet nichil admittat omnia bona ac domestica mense fieri cogitant. Itaque nomen zelotypie quod quasi omnes maritos nostros opprimit sit apud istos locum non habet. Igitur est hoc verbum iudicium nesciunt hoc genus morbi non quo hoc passio appelletur non habet. Nec mirum erit non apud istos non esse cuius res nostra non subsistit neque ei quibus

inueniuntur est ad huc in istis quod zelotypia esset. Quod mores dissimiles meis qui omnia semper accipio et deteriores cogitationes qui usque adeo calumpniis delectantur et obtrectationibus ut si quod vidio puula coiectura statim per manifestum tunc attestem. Miror deo prepe istorum quieti et meos excoctos animi peruersitates quod semper quod semper putos qui celum terram et maria peruenio ad pecunia emenda nullo questu totum nullo lucro faciam dum futuras expauesco calamitates amoretatibus quod iactantur et ne miseri fiamus nunquam miseri esse desistimus semper ibi operibus nunquam autem nunquam corpori indulgetes at si pro eo tamen in die viuatur quos libet dies festos agunt non appetentes diuitias minime pro futuras opibus gaudet sius non pauet futurum si quod acciderit bono animo ferunt. Ita hoc sola viuatur summa vixit dum vixit bene. Sed hoc omittas neque est est propositum meum uel hoc colaudate neque nos reprehendere uolo ex parte tota conditio esse plena ut eis voluptatibus qua prius in balneis percipit tu quoque absces ex litteris meis porciacula aliqua coseptos. Dase mihi Nicolae Iocundissime et carum fratrem Leonardum nunc cum amicis iter se oia comia sunt partem facio uerbis meis Nicolai et ite laudat salutato simul et Cosma saluam dicit in sibilis cunctis Ex balneis 16 Ete sum

agguis Leonardo Aretino
pl. sa. Cum pluribus diebus
ad balnea fuisset scilicet
ad Nicolai nostrum ex
vna balneis exlat qua existimo
re lectum. Deinde cum constantia
reuerteretur paucis post diebus
cepta est agi causa Hieronimi que
hereticum fecit quidam publice
hanc uerbo ubi recedere istum
tu per rei firmitate tu maxime
per eloquentia hominis et doctrina
fateor me neminem audisse unquam
qui causa dicta esset capiti
magis attente ad firmitatem

433.
218
pistorum quos tanto tunc admiratur
dum e magis quibus verbis qua fa-
cilia quibus argueretur quo vultu
quo ore qua fiducia responderit
aduersarius suis ac demum causas
porarit ut doctus sit in nobile
ingenium tam excellens ad illa heretice
studia diuinitate si tamen uera sit
que sibi obicitur. Neque ei mea
uerest tanta re diuinitate aqua
est coram seculis qui sapientiores
habet. Neque tamen existimato me
in more oratoris sigillatim causa
referre longum id esset et multorum
dierum opus. Peritiam quosdam lo-
cos illustriores quibus viri do-
ctina posset perspicere. Cum multa
in hunc heronimii congesta esset
quibus arguebat. Heretice atque ea
testibus firmata tunc placuit ut
publice singulis que obiciebat
sibi responderet. Ita in ratione de-
ducto. cum iubet ad illa responde-
re. dum recusant asserere se prius
debe causas suas agere. qua responde-
male dictis aduersariorum. Itaque se
prius pro se dicere audire esse
asseruerat. cum aduersarios suos
probra in eum congesta deuincere
sed cum heretice condicio sibi denega-
ret. tum stas in medio rationis
tunc na e heretice iniquitas inquit
ut cum triceris quadraginta diebus
quibus in durissimis catenibus fuit
in sordibus in squalore in stercore
in impedibus in rebus omnibus toria ad-
uersarios atque obstrictatores
meos sepe audierit me una
hora noluit audire. hunc est
ut cum illis singulorum aures pa-
tuerit atque in tam longo tempore
uobis persuaserit me heretice
hoste fidei Ecclesiasticus persequi-
tore. michi autem me defendendi
nulla facultas det. vos prius
mentibus vestris me tamquam per-
biter iudicauerit qua qui fue-
rim potuerit cognoscere. At qui
homines estis non diu non peritum
sed mortales labi errare falli
denique secludi potest. hunc mundi
lumen hunc orbis tractum prude-
tiores esse dicunt. maxime uos
debet elaborare ne quod tamen ne
quod insulsi ne quid propter uisum
faciat. Equidem ego hominibus
in tunc in uide agitur nec per

me hoc loquor qui mortalis
existo uerum michi indignum vi-
detur sapientia tot uirorum ad ad-
uersum me statum. propter equitatem
non tantum re quatuor exemplo no-
taturum. heretice et multa propterea ornate
differens strepitum et murmur
plurimorum sermonem cum impellente
tunc decretum e ut prius ad ex-
tores qui in eum conferebant respon-
deret. deinde loquendi que uellet
facultas daret. legebat ergo
ex pulpito singula capita adu-
ersarios cum rogabat an quod uellet
obire. deinde testimonium confir-
mabat. Incredibile e dictum
quod talide respondet quibus se tunc
argueretur. Nichil unquam protu-
lit indignum bono uirum ut si id
in fide sentiebat quod uerbis profi-
tebatur. nulla in eum neque morte
causa inueniri iusta posset. Se ne-
quidem leuissime offensus omnia falsa
esse dicebat. omnia tamen conficta ab
emulis suis inter cetera cum reata-
ret illis sedis apostolice detractore
opugnatore hominum pontificis car-
dinalium hoste persecutore pla-
torum et clericorum christianorum reli-
gionis inueni. tum surgens querubim
uocem et manibus porrectis. Quos
nunc me uirum peritum quatuor auri-
bus in pulchre quos deprecatur quibus
obtestetur uos ne at in persequito-
res mei uias mentes a mea sa-
lute alienauerit cum uniuersorum
hoste me esse dixerit. eorum qui
sunt iudicaturi. Itaque arbitrari sunt
si etiam que in me confiterentur lena
videretur. tum uos uirum seculis
oppressuros comites omnes hostes
atque opugnatores. quale me in
esse falsissime sunt mentis. Itaque si
eorum uerbis fide dabit michi
e quo de mea salute sperandum
sit. multos ledens multos per-
sepe in re mesta redire coegit
iocando in illorum oburgationes.
Cum rogarer quod sentiret de sac-
ramento inquit anima panem in consecra-
tione et post uerum Christi corpus
et reliqua secundum fide. Tum quod
at qui autem te dixisset post con-
secrationem remanere panem cum
apud pistorum remanet inquit panis
Iuda ex ordine predicatorum actus
inuesti tunc inquit hypocrisis alteri
per consecrationem sua gratia se uirum
heretice inquit turpissima e ad fallendum
uia. Tuenda precipuum aduersa-
ria nunc michi tamen aut asinu

appellavit. Tu vero per imminu
 multitudinem ac potius res eo die
 transigi nequiescit die tertium
 dilata est quo die cum singulorum tu
 minum argumenta recitata esset
 ac subinde plurimis testibus
 firmaretur tu surgens iam quorundam
 adversarios meos tam diligenter
 audisti consequens est ut me quoque
 diceret equis animis audierat
 data tui licet multis perstrepe
 ribus diceret facultas hic primo
 adeo exorsus deprecator ea me
 ter sibi dare ea diceret facult
 tatem que tui comodum ac salutem
 animi verteret. Deinde suo iam
 vixit plurimos plures fuisse
 viros doctissimos excellentissimos
 idigna suis virtutibus pessimos
 falsis oppressos testibus iniquis
 sumis iudicibus condemnatos. Inna
 prius aut a forate iuste a suis
 damnatum retulit nec tui posset
 evadere noluisse ut duorum que
 aspernata hominibus videretur metu
 demeret ceteris scilicet et mortis.
 Tu plerumque captivitate Anaga
 gore et zenonis tormenta in
 totum preterea gentium iniquas dam
 nationes iustitiam exilium. Hoc
 cum simul et aliorum quos hoc
 cum refert idigna morte come
 morantur. Demitens ad hebreorum
 exempla transiit et primum non
 sen illum liberatore populi le
 gislatore sepius a suis calu
 niis esse dixit. Iniqua sedu
 ctio esset aut correptor populi
 Ioseph super a fratribus ven
 ditum obinvidia post ob stupri
 suspicionem in vincula coactum re
 cessit propter Mariam Damelam
 et ferme prophetas omnes tamque
 correptores. Iniqua tamque sedicio
 sos iniquos inuictos sententias
 hic etiam Susanne iudicium in
 totumque preterea quod cum viri sanctissimi
 exortissent iustis tamen iudicibus
 perierunt. Postea ad Iohannem
 baptista deinde ad salvatorem
 nostrum descedens falsis testibus
 falsis iudicibus condemnatos iam
 oibus constare. Deinde Stephanum
 a sacerdotum collegio infectum
 apostolos aut omnes morti da
 natos non tamquam bonos sed ut
 sediciosos plerumque contumaces
 correptores deorum et malorum
 operum effectores. Iniqui etiam
 damnati iuste sacerdotum a

sacerdote. At id factum esse do
 cuit inquit a sacerdotum consilio
 id etiam audisse monstravit. Hec
 diserte et magna cum expecta
 tione omni discessit. At cum de
 causis potius in testibus situm esset
 multis rationibus docuit. Nullum
 hinc testibus fidei adhibenda pre
 ferri cum non ex veritate sed ex
 odio aut malivolentia et multa
 omnia dixerit. Tu odium causas
 ita explicavit ut haud parum
 fuerit a persuadendo ita etiam
 erat verisimiles ut excepta
 fidei causa pura illis fides te
 stimonium adhibita esset comote
 erat omni metus et ad miseriam
 cordia flectebat. Addebat
 ei sponte se remisse ad concilium
 ad se purgandum vitam suam et
 studia exposuerat offerri plena
 ac utique dixerat. Hic morem
 prorsus doctissimis viris ac
 sanctissimis fuisse ut in rebus
 fidei iure sententiam discerneret
 non ad persuadenda fide sed ad ve
 ritatem fidei reperiendam. Ita Au
 gustinus et Ieronimus discessisse
 neque solum diversa sensisse sed
 etiam contraria nulla heresis su
 spiciat. Expectabat omni ut ut
 se purgaret retrahendo abiecta
 vel erratorum uenia postularet
 At ille nec se errasse assuevit
 nec se retractare aliorum falsa
 fama velle ostendere. Tandem de
 scendit in laudatione Iohannis
 hunc dudum ad ignem damnatum
 virum illum bonum Iustum sanctum ap
 pellat et illa morte idignam
 se quoque paratum quod Iustus simpli
 ter adire foret animo ac constanter
 se quod iniquis suis cedere et re
 sistere illis tamquam imprudenter me
 ritibus qui tu quique coram deo que
 fallere non poterat esset tantorum
 eorum que dixerit reddidit.
 Magnus erat constantium animi
 dolor. Cupiebat ei primum tam
 egregium saluari si bona mens
 affligeret. Illa tamen in fine perse
 uerans ultro morte appetere vi
 debat. Laudas Iohannem hunc
 ut illum nihil aduersus ecclesie
 dei statum sensisse sed aduersus
 abusus clericorum aduersus superbiam
 fastum ac populi platorum nam cum
 ecclesiasticum patrimonium deberet
 primo pauperibus tum hospitibus
 deinde ecclesiasticis fabricis. In
 dignum illi bono viro videtur

disperdi illa meretricibus coniung
equorum aut tantum sagina cultui
vestitorum et aliis rebus idignis
reliquosque Christi sic aut maxime
ignem fuit. Cum inueneret semper
oro sua variis rumoribus late
ferebat quod a nonnullis eia sumas
captantibus neminem eorum tactu
reliquit prout quod omnes videntes uel
crubescere coegit uel tace. Sur
gete minime fitebat turba quia
trepidans postea oros proferebat
oras atque obtestans ut cum loqui
pateretur cum se non esset amplius
audiret. Numquam ad hos rumores
exipuit mente firma atque itrepi
da. Illud uero admirabile memo
rie argumentum. Tunc. Quadra
ginta diebus fuerat in fudo turgis
fende atque obstruere cuius obitu
appetente ipemet coquesto et affe
res se ut uirum forte deat non
pretea ingemisse quod se idigna per
pessus esset sed mirari hominum
aduersus se in humanitate quo in loco
necesse legendi sed ne videndi quod
ullas habuit facultate mitti
anxietate metus qua oportuit
illu quotidie agitari que oes
memoria exultare debuisse
tamen tot doctissimos et sapientis
simos viros testes suam opi
monu allegant tot doctores
ecclesiasticos in mediis protulit
in sumas sua ut satis super hoc fu
isset si toto hoc tpe summa in oao
summa quiete sapientia studijs
opera dedisset. Vox eius suavis
apta resonans erat quada cum
dignitate gestu oratorio uel ad
indignatione expremenda ut ad co
medanda comiseratione qua in
neque postulabat neque consequi cu
piebat. Stabat ipando itrepidans
morte non contremiscentem solum sed ap
petens ut alterum. Catone dixit
sed o uirum dignam memoria ho
minum septima non laude si quod
aduersus instituta ecclesie ferebat
doctrina admiror rerum preliant
sapientia eloquentia dicendi suavi
tate et argutia respondendi. Sed
uereor ne hec omnia in posterum
sua sibi fuerit a natura concessa.
Datu deinde spatium penitendi bi
duo mlti ad illu accedere uiri
etudiosissimi ut ipm summa sua
dimouerent. Hinc quos Cardina
lis florentinus cum adit ut illu
flecteret a via. Sed

cum permaximo in erroribus persequere
raret per ualida heresi dampnatum et
et igni combustum totida fronte et
alata uultu ad exitum suum accessit
non igne expavit non tormenti ge
nus non mortis. Nulla uimque stori
corum fuit in constanti animo in forti
morte pressa qua iste appetisse
videt. Cum uenisset ad locum mortis
seipsum exuit vestimentis. Tunc pro
cubem flexis quod genibus ueneratus
est palu ad quem ligatus erat unum
fumbum madentibus cum cathena
nuda ad palu constructo fuit li
gua deinde supposita pedotensio
non nimistula sed grossa paleis
iteriectis tunc flamma adhibita
canem cepit inprimis quendam que
fumo et ignis uix intravit
hoc modo uix propter fide egregio
constitutus est. Sordidum hunc domum si
gulos actus insperari sine perfidia
sine permaxima id egerit certe
ex parte scola iteritum uiri de
scriptissimes longa cataloga nar
rant oem causa mirabilis et agens
aliquid agere uolui et res ubi
narrare paulu similes hysto
rias prout. Na neque nuncius ille
in fidem animo passus est inbra ui
qui iste unum suum coram. Neque socra
tes in morte uenenum bibit quod
iste igne suscepit sed hec satis
partes uerbis meis. si cognos
cui res tamen ampliore narra
tione postulat. Sed nolui esse
nimium loquax. Vale in uolui
disle leonardo. Constante in illu
inmas quo die Hieronymus penas
fuit.

Inuocatura contra uersu los hypocritas leonard di Aretin

omni gratie hominum quos
variis dampnabilibus
quod uicinis inmensa et
ad malu prona com
quinant improbitas illu neque
permanens neque odibilis esse
teor nec seueriori censura am
aduersione quod plectendum quoniam eos
qui cum peruerse metus am quod ma
lignati sit in fingendo id calide
conat et agut ut sciti et ite
gerant homines omnes caren
tes uicio beant. Hinc namque cum
sint totius generis humani iste
stiffi hostes et in capita cete
rorum hominum ad primam fraude quod
conuati dignum est a cultis

taqua aduso, aliqua publica
 terribile bellu idu. Cu
 uero ebhmoi detestabili abho
 mabilis qz sma duo quos m
 me qeati opmato ymiz fore
 me dlm credete fidei qz de
 perit Et alius ite qda exead
 palestria proxima dieb mra
 bili quoda dntino aduso me
 idē face tēptant ac si pē su
 peruora dagna edotto in caute
 prospexisse rursus proculdu
 bio capiebat No ē cosily mei
 ultra file sed clamabo qnta
 maria potero voce admonebo
 qz smē hmoi tūlatores pub
 lice qz detestabor ne i me am
 plia suas fraudes pūgia qz
 itēt nec tamē corā nōia qe
 certe vix cōtmeo hū expres
 serū dabo hōr pudori meo cō
 ceda vēndie satis deuos pe
 nariū accepisse putabo Sed ista
 legētes audietes qz de se di
 cta haud dubie recognoscēt
 qd uobis adūm me est rei per
 uerissimī hōies qd ime tar
 crebro flagitiorū uirorū uene
 nata tela iactatis An ego
 adeo digno uiso sū qz sedua
 ndoneis qz falli simplex qz
 tūnemini a uobis possim fros
 credo planda et benignitas
 vltō nescia qz denegae qūz
 facilitas hāt uobis adūlis
 me fiducia prestat Videte
 queo ne fallēdi auditate fal
 lam fuit ei ista quonda i me
 suamitas Sed vos plane vūs
 eā versucis i cōtrariū quer
 itis Nulla aut vim spēs ve
 hemētiō arefat qm que ab
 imio dulcedine habuit fru
 stra iā mchi credite me ag
 grediēmi frustra aduso me
 tēdit recta vīa Qui semel
 fallit digno ē pēna qui
 rursus castigatioē qui tercio
 nullo modō ferēda ē No cō
 mitta igit ut tertiū deceptor
 ordmē qe sim No composita
 facies nō delecti i tra oculi
 Non ora artificiosa extimant
 one pallēda No deniqz per
 omē gesto exquisitissie ficta
 probitas nō fimo ille rator
 et crebro i nri caput dagna
 tione admistēs deu me iat

ultra seduce aut moue aut
 qtaqua proficere apud me pos
 sint hūde docto sū Et quod
 mme ueli meis qdē dymis
 comodis qz edotto calleo fe
 stinationes uestras et ocul
 tos quidē meato quibz quasi
 cuniculis ad ruina hōm subit
 omē agnosto rēte mīniz vos
 hypotat appellat qui hūo
 significatioē uerbi a theatrāli
 hystriōni tūba ad nestrū qe
 cōforat qz trāpit rumpe m
 aliud qz hystriōnes est et
 et alienas idu personas deu
 siml hōmēs qz deludut hyst
 rio ei dū fabulas ait sepe ex
 aula prodiges rege se aut
 heros pfitet exierit Cu ito
 neqz rex neqz heros sit uir
 qda ex mīma plebe hōmūo
 et iterdū et feruō itaqz eos
 gree hypocritas quasi actores
 et simulatores alienarū per
 sonarū Nostri aut hystriōes
 i ludiones et rusta lingua
 uocantur An nō rēte uobis
 hūoi nomē dictū ē an nō
 pēus enā qz ludiones estis
 Illi ad delectatioē spectaculū
 alienas pse ferūt personas
 nos uero aduersus spectaculū
 ficta iduū pphamsmū locū
 tēplorū statua iēstat q
 miserū ac detestabile genō
 qui eā illa que fctā teretis
 et itemerata sūt vīs fla
 gms pphāre nō dubitat
 sed nō vltōis qua absterget
 qm clā illis hēc proficē con
 fidit posse At nō dīne ula
 omē qua merito formidare
 et expauesce debet qm cūta
 discunt pena vos teritat
 Sed mūdū fortasse uigulū
 uestrū ita mortificae dōdedi
 tēpō ē ut ei quorūda pene
 delictorū sic a legibz cōsti
 tute sūt ut antequā suppli
 cū de reibz sumat spoliā
 ones et liberatiōe pmittūt
 sic vos pūs quā cōfodiam
 nudadi qz flagris orōmē
 mee verberadi est Na dec
 hypotā nudū nōiari ante
 nudado ut appareat verbe
 rado ut doleat tuare dīna
 ista que uestra perfidia dīspat

i alia parte refuemo. At ut
 ceptu e de hystriomho agam
 illi reges ut heros similant
 vos sane idutis viri a quo tu
 lege distans magis quaz illi ab
 heros et regibz no uxor ex
 cessu ueteru du ita dico sed re
 uera sic e plus hypocritaru per
 uersitas a probitate qua seruo
 fingit qz minor ifinitas a
 culmine regio qd periculu dimi
 tat. Si quid illi fingedo se re
 ges nichil alieniores fuit
 vos aut quanto magis fingit
 tato ab uno viro distedit. lo
 quor et terti si qd sit bonu vir
 considerare uelit. pudet vos
 nimiu professionis uestre qm
 no e professio hypocritaru
 ut boni sint sed ut boni vide
 ant. Aliud aut stulticie nestre
 e q preta bonitate existima
 que ad faciendu bonu viru m
 pertinet. No ei vestis suspensa
 et talos adusqz profusa toga
 no per grade caput tegme no
 tustis et seuera alienis per
 tat castigandis. suis ignostedi
 curiositas / no importuna fre
 quentatio teplor. no admiratio
 confectio qz picturaru bonu
 vira efficiunt. vera sinceritas
 animi istud prestat. oportet
 no myba ac capiosa ostentatio
 sui. Sed vt sint vno labor
 e ut boni videam. ut no sit
 nichil. laborat itaqz sinceritate
 illa animi que bonu viru ef
 ficere potest. secreta atqz negle
 cta et taqua nimia ratioibz
 occultata ad cura earu reru
 cofugit que probitate non
 efficiunt sed ostentat. Illud
 ratumio poscetes da michi fal
 lere da iustu scitu qz videri
 nocte peccat et fraudibz
 obice nube qui natura uraz
 docte ac festine poeta desip
 sit. Cu uero omis uestra ut
 ita dixeru bonitas uestitu vltu
 affata timet. nec ultra se ex
 tendat de illis pauca dicenda
 fut. ne fortasse blandiam
 uobis ad uestra admirabile
 stupenda qz scitumina qualis

et quia sit a nobis ignorari i
 qbo profecto uos qz si uer fa
 teri uoluerit nobis ut ueris
 sima dicetis assenciam. Que
 scitu igit iapud vicia nobis
 maxima atqz deformissima sunt
 iter que superbia auaritia am
 bitio obtinet. pncipatu ea ut
 celet. longe ille claudes que
 site magna illa caput tegmina
 adueta qua ei alia decalissa
 illa vris corporibz tndat. n
 ut subhumili habitu supbia
 subdeceptu auaritia et ambitio
 delitescat. No igit fut. hec ue
 stes corporis tegmina aduso
 iteperne frigoris aut caloris
 sed viciis latibula aduso ocu
 los homi compata. At qui si
 homi queadmodu videri cupit
 ita esse velit. Ista qde vicia
 ex ore enceda erat no togaru
 uelamine occultada. suspensor
 uestis e. et penula esse suauita
 manne lana negligenda qz effuse
 qd ergo te ne obbet scitu ut
 tu vis sit et ame putari credis
 Ego hys ostentatioibz et signet
 tius fide no presto. nec tibi mo
 cula cedo. sub illoru ei panor
 inuolutio velut sub calata sus
 faramata late aliquid suspitor
 et ite latet mo apri et itro
 spira liceat. Apparebat turpior
 vicioz setina et luyi rapantat
 sub agmina abscondita. ut ei esta
 homi ad pntu decetior. sit pan
 vestras addeceptor obtegun
 prauitates. hec vos spectacula
 qz esta i populu dimittit. ut
 per huius spec illucetbra alluciat
 homines. et a vobz capiat. et
 uestra quida qia ad hypocritu
 multa sint i cultu tame vna e
 regula. ut sub humilitat specie
 metes itueant ad false boni
 tat opimone credulitate qz
 adducit. magis tame ac min
 a rom vestimeto. vsu diste
 dit. ut qz quo plo minor ve
 i huius detestande pestis vora
 gme se comist. Quasobte qui
 paulo meliores qm sint videri
 affectat. submissiori paulo toga
 caltamento qz abutur qui aut

redeunt et sciam et deo amicum p
 dicant et munera mittunt cum ma
 iore tunc reueretur bacanalibus p
 hunc modum sunt illi iterea na
 res istat sopma/ite que refert
 puit quasi poeta qda excoquit
 magis et archimadrita se no
 rati gaudet/ut ubere ridendi
 miram demeritis ac leuitatibus
 suis grauius et prudenter
 vris huius hoies crebro exhi
 beat/at. vtriusque huius huius
 sed procedit legio nota huius
 qui ceterorum qui paulo urbano
 res sunt vna e regula vnu de
 mqi institutu ut uerba quid
 eorum opina sint facta facta at
 penta Nec ego solu de religios
 veru etia de secularibus loquor
 Nam tu i vtroque genere her m
 fanda reperit pestis Equid
 ex qba hominibus quos uersari
 i vita prospexi nullos atq
 acerbiores neq pueriores ad
 huc inueni quia istos qui bona
 consuetudine profitetur qui picturam
 ac tractat qui plorat it fac
 apud eos tunc quoso pecuniam
 deponas Caue qtuas credas
 Caue tutela libeoru committas
 Caue ad prudentia filioru fili
 aru ue tuor aspnare pmit
 tas persuade tibi Na psuade
 tibi tuto potes hoc e nocens
 sumu genos homi et tunc fla
 gitus steleribus q cooptu ta
 lamitate perusione q piquor
 spoliatores viduaru pupillor
 q omi demq qui aliqua i re
 eoru fidei se permiserit osten
 sores q quot singulis occurre
 riba qba tame vix morari pau
 lo plus nuno licet/qn de ieiunio
 de sacris de consuetudine ut se bonos
 ostendat loquitur hoies composita fa
 cie tristi a seno iudicio vestitu
 et calnameto ac styflua bone
 stat norma excoquitur. huius su
 ge crede michi. huius vita cu huius
 nichil rei vniq tibi sit si qere
 amas/et ei nescio quo pacto alie
 nar quid reru seper illis stu
 pulosa et arguta qstia e m
 mis suaru etia nulla et supra
 et crassior/itaq si qd e cu illis
 exultandu tot caullanoes sub
 fugia terquersationes super
 iducit ut nec sui qba ab
 illis q in re e exultat

aut libertate nullo modo uale
 at duxi imperu uersum meda
 res leporabiles ibi uiam q nuna
 exbono et equo existimet sed
 ciuta per rigore iniquit sue pro
 sequit
 isti uerbo occurrunt qui pams
 qui vltu qui gestu qui itessu q
 motu oculor et corporis q vlt
 et orone ficta humilitate et ex
 quistissia bonitate ppe ferit
 ac se nostros oculis no pstant
 modo sed itulcat no esse eos
 scies no inuocet no humiles
 spu sed puros istatos et per
 fidos sed trulatores et decep
 tores homi nichil est ei q nro
 cuit credi tuto possit/cu omia
 eoru simulata sint atq cofata
 nisi forte qs dicat i contrariu
 que ostesa sunt atq oportere
 ut subesse procul dubio creda
 quoru ab illis contrariu ostendat
 et ita panos ita vltu ita uba
 ita cetera stimoria esse pda
 Nec ego salutare monitiones
 ac exhortationes diuinaru reru
 reprehendo sed fitiones detestor
 et ab huius q scitatem et castimo
 nia profitetur consuetudine sue
 professionis vita regio vltu
 at et gestu et itessu et vba
 ad specie itegritatis scitatis q
 formare itus uero turpissia vi
 cia retinere aliena peccata
 seuue distat sua faulit igno
 ste et bono videri uelle cu
 no sit id q ad detestor homi
 face tetu ac flagitiosu dete
 stadu ducit hoc est q te nro
 crita reprehendo hoc e q car
 po et detestor Na quid illa pe
 neror et adoro et si qs uide il
 lis itedit cu beatu puto Sed
 hic bono et iteger vix omia
 qstare reperiet que tu fac
 et ite quid diuis ei pposit
 diuisa sequit tibi ppositu e ut
 recto videaris illi ut sis bono
 itaq tu te ostendat ille se co
 regit tu facie extimas ut ap
 pareas hominibus ieiunas ille
 lauatur et vngit ne ieiunas
 appeat tu uestes idus que
 oculos homi i admiratione
 humilitat et honestat autet
 illi ne adutur i admiratione
 orti comi vestitu calnameto
 q vtit tu tepla ifestas ille
 modeste adit tu picturas
 attactas et murmura misces

illegitimi tantum deum vocat tu
plorat iter sacra ille letat tu
tristitia vultu proferis ille hi
lautate. Quid ad hoc responde
bis hypocrita none, finto et
bono vir hoc facit oia quoru
tu curaria facis. Ad igitur infer
hat stitute cora nostris gelis
et iactas qd uba iactas qd te
ostendas qd itumescas qd i alio
rephedis te bonu simulas no
horres itegritate et severita
te finge tu ipe sis costius im
riatu tuaru at qui leges ad
uerso cu qd fla numis itugserit
ignis supposito pena decuit qd
ergo tibi fieri expectas qd no a
argetur sed facie hominis vita qd
falsificas equis nos et uestra
iterdu considera i ea no nupz
opinionis adduci soleo ut puta
lacrimas illas et contritione
iter sacra excoha maleficioz
nobis prouere. Na bono qd
vir letus et hilaris ex rite foz
ostia et ex bona spe qua nulla
penaru formido turbat. Hypo
critas aut sua vultu facinora
et si furie ante oculos obstat
necesse e illos ei quamvis sint
improbi iterdu de se et de su
is errat cogitare e ei vno
qzqz ite ac peca factor inde
sibi ipe cosuturo. Hoc certissim
e profecto et uerax iudiciu
qd neqz falli neqz seduci neqz
cunemiri nullo pacto pt. Non
ei testibz credit no tabulis
arguit. reus no a prono per
gratia y eloquentia defedit
oia sint iudex oibz it fuit
no sel tantu quis sic sepe fre
quet qd iudicat. Quos item iu
dit qd deynatio lacrimas illas
excudit et iter sacra ylorare
opellit. Sed crede mihi mo
dimis e fatibz hic ludu et iom
e ad illud sempitnu cessabile
iudiciu qd te post morte no
expectat o die illa atterbis
tibi futura cu ante tribunal
illud deposita facie ista et pa
nis qd nunc te fallidi gra
ategis seipitno illi iudici vi
cia et scelera tua apparebit
cu te deceptore homi falsore
quane faciei adulatore dine
ymagim indefinibili igne te

audies qd deynari. Et qd e deus
i sermonibz acutus detestatur
sit qd hypocritaru punitate qd e
q ta crebrius repetat tibi vehe
menter ac terribiliter comminere
q maiori odio magis ille et su
pior sibi ostendit. Hec formula
igit o hypocrita du te p e et
ante iudiciu cu comatore que
falle no licet reddi i gratia
omite has fimoas qbz fallidi
gra actenoz studuisti vel magis
virtutibz quasi simulasti. He
reas et com vestitu ate nec
tibi tanta cura e sit hoies de
tius bonis faciat qm ut nesciat
In vita aut aliena no curiosus
sis sed i tua 1 e 3 2

Oratio pro sponsalibus

Emine uestra igno
rare arbitror diri
spectabiles et egre
qz qua obcausa m
hic locu atresserit
qz potio omis vos
scio ad amittit nri gaudii
publice nuntiadu audios accu
riss. Est ei amia boni quales
est p u ut dole si cas atndest
ita etia et letare si fortuna
faueat parit cu amico. Sed
antequa hac re uerbis aggre
diat id agendu qd no solu omis
viri scissim nos admonet
veru et plures getilui viri
precipiu et omnipotet dei no
i oibz operibz nostris seper
iuocet cu oia regi et guber
nari ab eo seferunt tu qz co
primiss ar ait eia ille fere
ingit ille torquat nullu rite
fudat exordiu. Quu ei ule
viri plato qui stouoru princeps
habito e i suo thmno nos do
cunt ne re ul nimia minima
quide ichoem i qua no diuinu
aquilam implorari debeat. Ci
cero uero qntu dms immortalibz
tribuent satis i ea orone de
clarat que de respotls autissim
als autissim i tribat. Quaz
uolu igit patres coscpi licet
ipi nos amemo tñ nec numeo
hspanos nec robore gallos
nec caliditate penos nec ar
tibz grecos nec demqz hoc ipo
quid geti ac terre domestico
natiuo qz sensu italos ipos ac
latmos sed putate ac religioe
ataz dat vna i meia a deo

immortalis minime oia regi guber
 nari q̄ perspicua om̄s gentes
 nationes q̄ superas q̄ si genti
 les illi vni tū alte tūq̄ sapiet
 de deo aut ut alii uoluerūt de
 dñs immortalibz senserūt ad
 quos sc̄ssie legis apostolice
 illuati et i hac presertim re so
 lem et magna face oportebit
 hñs itaq̄ vñ i p̄ma admonit̄
 q̄s hñit possit et deuote om̄
 poterit dei suffragiū p̄s q̄ ad
 re attēta uocō quo mediate
 p̄mū qd sit matrimoniu scdō
 q̄ntē dignat̄ et excellentie sit
 tertio quid utilitat̄ et boni
 sp̄s hñe cōferat pro t̄p̄s
 hñs angustia nō p̄ rei mag
 tudie nō nichil ostēd̄ q̄ vñ
 vñ p̄uidentissim̄ h̄c arbitret̄ p̄
 terre sed ut adolescentes isti q̄
 matrimoniu i dies ostēd̄ itel
 ligat cū am̄ puerile exne dū
 itelligat re esse ut hñemli
 corpore ut p̄spero tū ut m̄la
 existimat vñ eā aō tā et
 graui et maturo dignitat̄ ma
 trimoniū ut a vñs sapientis
 sumis accipi ē vñ et mulier
 quāto diuina vite cōsuetu
 dine retinēs ac diuini et hñam
 vñs comitatio Cūq̄s digni
 tas et excellēcia nos p̄fecto
 nō latebit si ut a quo p̄m̄p̄
 habuerit uel per quos cōstat
 ut q̄bz rebz cōponat̄ cōst̄p̄
 bis p̄s aut hñtuerit om̄
 testis nobis erit illa uox dñi
 ore p̄phetico p̄lata h̄c hñt os
 ex osibz meis et caro de carne
 mea et p̄t h̄c reliquet h̄c
 patre et matre et adherēbit
 vñi sue et erūt due i carne
 vna de quo apostolus h̄c ac
 dicit magnū sacmētū i x̄p̄o et
 ecclia h̄c eā apparet per
 Genes̄ p̄ x̄p̄m ubi dicit iu
 gamō vicissim cōnubia Neq̄
 solū h̄c dignitat̄ habet q̄ aboi
 rerū p̄ncipe immediatū m̄u
 habuerit Sed q̄ntū sibi ante
 sit inuit Bocas de dñi amoc
 i rebz creatis suauissie loquēs
 h̄c et cōuqm̄ factū cast̄ nectit
 amoc̄s p̄s f̄ale ap̄kedi

potest matrimoniu iter maiora
 que deus constituit solere nūci
 cū vñ p̄p̄ius i illo diuino car
 mīe p̄tre noluerit licet sibi
 p̄p̄tū esset res maias adeo
 creatas et esse suo stabili con
 suatas solu perstrige p̄a per
 quos cōtrahat̄ vidēti Nōne
 p̄ h̄oies creaturam p̄ncipe vñ
 p̄sta dauid quid ē homo q̄ me
 mor es ei aut filia homis q̄
 visitas eū cōmisti eū paulo
 min⁹ glōia et honore coronasti
 eū et cōstitisti eū super opa
 manū tuarū Si si q̄s de x̄p̄o
 p̄lu h̄c hñs loqui voluerit
 nō magnope negabo Sed p̄t
 h̄c glōiaz homis min⁹ nō
 cōceda cū nulla maior nobis
 esse possit quā ut deus h̄c
 nostra hñamitatē dignet̄ as
 sume Accidit p̄tea h̄oies p̄
 cipatōe deu fieri posse Cū
 teste torquato vñ sit factū
 esset nichil tamē prohibet
 esse participatōe q̄m̄pluimos
 at q̄bz rebz h̄c factū fed̄ co
 nexū ē hñs uero rebz q̄bz
 sublat̄ aut p̄a alia quā
 ablata nec fortia quidē ulla
 quāq̄ possit persiste p̄mū
 et ei matrimoniu fūdamētū
 i sp̄e et itēatōe prolis gene
 rade Secūd̄ i fide castitate i
 vite obsequio cōsistit Tercū i
 factio qd̄ essent ne possit vñq̄
 per diuina sepe rari abivice
 o fed̄ dignissim̄ o pactū ve
 nerabile cōuqm̄ qd̄ hñs tribo
 vtutibz factis cōfectū ē sp̄e
 videlicet fide et caritate Sp̄es
 ei prole expetit fides fūat
 castitate Caritate uero idissō
 lubile matrimoniu vīculū cō
 tinet̄ que tū ita sūt qd̄ mata
 momo dignus qd̄ sanctus qd̄ pre
 clarus quid i actibz hñams
 nris diuinitas qd̄ deus p̄mū
 cōstitut̄ qd̄ deus p̄ncipue cō
 tinet̄ q̄ homo creaturam nō
 bilissima cōtrahit q̄ tribo pre
 ferti vtutibz sanctissimis cō
 pōnt̄ ac demq̄ qui deo gra
 tissim̄ i p̄m̄s et eā hñm̄
 efficiunt hactenō vñ spectā

tissim et qd et qua sit dignitate
 matrimonii audiuistis. Reliquum
 est ut pauca uel de ipso bono
 uel de utilitate dicam. Bonum p
 fectio id esse compos meti ne
 gabit nemo. Quod omnes homines
 assequi non desiderat qd lege
 ra diuina qua humana concessi e
 qd consuetudine puerista sepe
 e usitatu. Natura ei id efficit
 teste illo que sepe allegamus.
 Boetius torquatus ut de al tui
 salute elaboraret morte vero
 pmae qd deuitet. At cu homo
 una cu impulsu nature ena
 intelligat se admodu breui
 tpe morituru confesti natura
 cupiditate esusatat qua ho
 peruitate sui ut ena i plai
 accidet i suo semine repositulet.
 Preterea no uite suade appetito
 sed ena soaetat et amicitie
 na nobis mato e. Est ei homo
 ut i poliat placuit plo anal
 soaabile naturalit et ciuile.
 Seneca ena ad lucillu epla
 nona hac re ita confirmat ut
 aliaru reru nobis inata dul
 cedo e sic amicitie quo solitudo
 i odio e et appetito soaetat
 placet quo hoies homi natura
 conliat sic test hui qd rei
 stimulo qui nos amicitiaru
 appetitores faciat. Et licet
 Seneca illuc de amicitia solu
 pte honestu intelligat nil nos
 impedit i coniugio sito quod
 amicitie genio inde possit. Na
 qui possat amia ueriores ee
 qua illi quos deus etno du
 os itatne una ut superio te
 tigi ore ppheto nominant q
 uoluntate natura legibz osuque
 ad opus optms suauissim san
 tissim demqz quatu sunt. Na
 qd opo ab hoie melio fieri
 pot ad utilitate rei publice q
 pro ipso augmeto et cosuante
 fedo mite. Viri et et mulier
 quatio domu domoru cu do
 mbo ciuitate ciuitas uero li
 bera legibz optis instituta re
 publicaz effiat. Ad ptea sua
 uio qd delectabilio homi q
 seipm i altero se hoc e i filiu

tu et pu tui qua profecto
 ciuitate per matrimoniu sitm
 adqis qua qd certitudine sub
 lata necesse e omes amores
 no patini solu ueru ena uo
 liberoru fratru et soroz tong
 demqz sangms itre. qd demqz
 utilio qd no rei puare solu
 sed ena publice pratio et me
 lio qua amicitias i ciuitatibz
 per affinitates ampliare tuo
 quid utilitat et boni inuenit
 ualero. Scio mo ita de cesaris
 et pompeii affinitate que iulie
 mors quodamo dirimerat
 ptes tot ciuiu belloru itaq
 litas truculentissimo furore
 perturbata no esset. Si cesaris
 et pompeii comis sangms vi
 culo costricta mansisset. Post
 remo qd sanctu qd diuinius
 nobis largiri abetno fonte
 diuinitat bonitat potuit qm
 deu maxm optimu deu etna
 deu uiu et ueru pro sua res
 fabili bonitate uoluisse mata
 momu mediu esse quo sedes
 angeloru hostis antiqui sup
 bia vacue replebat matrimo
 mo itaqz natura imitatis le
 gibo pares consuetudini obte
 peras matrimonio firmissimos
 amicos paris matrimonio
 prole certa agnoscis matu
 moie rei familiare ditae so
 lais et honesta reddis pub
 lica uero auges et ei sub
 uis matrimomo effugit tui
 te uita reliqz matrimomo
 quid fides qd amor uero sit
 experitis matrimomo demqz
 sito et fideli bre uite sedes
 replebat q si quissia her oia
 per matrimoniu cosequi no
 fuerit necesse e se totu uir
 tutibz dedat qbo qui carebit
 beatu effice domo regimine
 no poterit. Est ei domo itaqz
 pua ciuitas ut ait Aristoteles
 tuo regimine iusta prudentia
 fortitudine idiget eo q i ipa
 omis poliatz spet regia f
 aristocratica et timocratica si
 bene statuta sint totmet
 sin uero hec policie male a
 i timande aut oligarchia

aut i democrata autut pat ei
si bono et prudens e filio regio
dnatu gubernabit Si uero non
tyrannus effiat vir et uxor pre
ferti si iustitia pcedit sit et vir
tute aristocrasia constituat Si
no obligantibus effiat frs
uero si modestia iteris ceteris
q. ututis uti voluerit timorra
na erit Si uero no i democra
tia uidet Sa vir nobilis et pui
des No et discretus et provida
dina pro sua singulari prudencia
prospererit quia dignas et ex
cellencia quatu boni et utilitat
i ordine facto matrimonio con
stet cuq. her oia domi sua re
gio no tiranno aristocratio no
obligantibus timoratio no de
motatio dnatu regedo coseq
posse speraret ipm confesi or
dine facta appetuerit et suoz
amozu consensu et consilio hoc
e nro viri spectatissimi ad om
potest dei laude et honore sta
tuerit ingredi Nos ergo viri
optimi et pres egregi deū a
nu deu om rez opifice deu
fonte pietat et clemencie nos
beatissima gloriosa ymne ma
ria nos supos omis demq. hu
milis et deuote rogabim q. de
prebim ut hinc facti matimo
mo q. i pnuaru transiget
sua gra. iudat iherent et
credat sua benedictione habude
largiat ut dignitate et excel
lencia et bonu omie et utilitate
qua ex hoc felici matimonio
hee due persone venerabiles
sperat et optat possint adi
pisti Sic etia ad statu felice
et honore petui Serenissimi
ducalis domini venetoru qd
profcto gloriari pt spartanos
q. septigelt amz Imperio legi
bus imitat regnasse gloriat
Imperii diutinitate et constantia
supasse qd quid Imperii nel
arroyago olim florentissio uel
illi amplissio Romanoru fena
tui modestia quada singulari
sprudencia integritate iustitia
no cedit pbs uero ipa et pre
stantia cum et edificioz pyle
dore et magnificentia omis om
terraru urbes antecellit que
quid oia et sempiterna sibi

pa sint nos omis om regu
sue reru rege et pnapē deuotis
sime depreim Sit ptea ad ho
nore et gaudiu sepiuū vroz
nobiliū hmo regie amitat pa
tam rectoru dignissimū dm p
testat et capitanei qui singuli
sua iustitia et vtute effecerunt
ut omis ia patam eos no am
tpe solu veru pona rectores
petuos et patres optimos si
per leges serenissime dnuoz
lucet hinc desideret Postre
mo ut hoc fedu stissim sposo
et spose plenu sit amoris et
fidei plenu iocunditat et qui
dm plenu utilitat et comodi
cu ipis cu ena om iherui
dea obsecra

Epistola domi fra nca de isigim obe dientia et fide iuxoria

brū tuū que nostro
materno eloq. ut
optimor olim iuuenbo
nestio quide vnde et

qualit ad me delatu vidi Na
si dicit legi merat si qd ipe
magna valde ut ad vlgm et
solita orone scripta et occupa
ao mea maior et tpus angu
stu erat idq. ipm ut nosti bel
lias vndiq. morbo iuguetu
a qba et si aio protul abstin
nequeo tamē fluctuante re pub
lica no moueri qd ergo exorta
eu et festini viatoris i mtoz
hinc atq. illinc dissuades nec
subsistes amaduera alitubi li
brū ipm canu dendo larestitū
tuo tamē baculo egregie tua
q. uoce defensu mirato su Na
vires igem tu noui et exptu
firo esse homi genoz et iolens
et ignaru qd qd ipi ul nolūt
ul nesciūt ul no possūt i alijs
oph. edit ad hoc vnu docti et
arguti sed eliques ad reliq
delictato su itrasitu et si qd
lasciuie uberioris occurrisset
excusabat etas tu tua dū id
stilo scrubet ndoma tu ipa rez
quoq. leuitas et coru q. lecturi
talita videbat refert ei largit

114

quibus scribas morum qz uarie-
tate sibi uarietas expuscat. Aut
multa sane iocosa et leuia qda
pia et quam comprehendi de qbo
tame diffinitio quid iudice non
habeo ut qui nusquam totum id
fieri quod fere amittit ex more
curiosior curiosior aliquando qm
cetera libri principii fine qz per
spexi quoru alteru i patrie
i patrie nostre statu illu scz
pestilētissimū tempus qd p oibz
nostra etas lugubre ac miser
mundo vidit nro quide iudicio
et narraſti pē et magis de
plorasti i altero quid histo-
ria ultra et militum precede
cū longe diffinier, posuisti
que ita michi placuit me qz
detinuit ut iter curas qe pe-
ne mei ipſi imemore me face-
illa memorie mādare uolue-
rim ut ipē aio quonē ueller
no sine uoluptate repetere et
amare ut sit cofabulatio
enarrare si qndo tale quid in-
differ q cū breui post modū
fecisset grata qz audientibz
cognouisset subito talis iter
loquendo cogitatio supacit fieri
posse ut nostri sermones igna-
tos tā dulcis historia dele-
ctaret cū et michi sepe ante
multos annos audita placuisse
set et tibi usqz adeo placuisse
perpenderi ut uolgaru ea stilo
resueris nō idigna et fimez
operis ubi rethorā diuina
validiora quelibet collocari
iubet itaqz die quada inter
uarios cogitatos am more
solito disceptes et illis et
michi ut sit dixerit ita ut
bus oibz ad tēp dicto histo-
ria ipaz tua scribe sine prom-
ptus te haud dubie speras ul-
tro rerū iterpter, me tuarū fce
qd nō facile alteri tuqz pntu
coegit me tui amor et histo-
rie ita tamen ne oratoru illud
poente atqz obliuiscet nec uer-
bū uerbo turabis reddē fce
iterpter historia tua uer-
meis explicui vno alicubi ut
pauc i ipa narratioe mutatis
uerbis aut addita qe te non
fuerit mō sed fauete fieri cre-
didi que licet a mlt et lau-
data et expedita fuerit ego

ter tua nō alii deducā resu
qua quide an mutata ueste de-
formaueri an fortassis ornaueri
tu iudica illu et oia illuc red-
dit nota quide nota domo no-
tu iter ut vni et tumoris et
qdqz hec leget tibi nō michi
tuarū ratione rerū esse reddēda
qdqz a me querit an hec uerba
sint hoc ē ante historia scripsi
i an fabula respondebo anſer
fides penes autōre meū s sit
Est ad hanc lator oandū ve-
sulū ex ape nini iugis monz
vno altissimū qui uertice nubila
frans se se iegerit et hanc mōz
sua parte nobilis padū nā origi-
nobilitat q cū a latē fonte
lappus exigne oriēte contra
sole fert nūqz mōz tumidis
icremēt. Breui spacio decursu
nō tamen maior vno anni
stz flumoz a uirgilio rex di-
cto gurgite ligūia uolēt
miserat de hinc emilia atqz
familiā uenēā qz diffinias
milit ad ultimū et iegerit
hostis i andriacū mare deſce-
dit ceterū pars illa tratu de
qua pma dxi que grata pla-
mae et itiat collibz et mō-
tibz truflexis opura pariter
at iocuda est atqz abeozū quod
libet subiret pedemōzū nō
tenet et ciuitates et aliquot
opida habet egregia mō cetera
ad radicē uiculi terra saluar
viris et castellis sans frequēs
marchionū arbitrio quorūda
regit nobiliū pmozū quorū
vno pmo qz om et max
fuisse credit. Qualiternz qda
ad quē familie ac tratu om
regime pmebat et hū qde
forma uires atqz etate nec
mōz moribz qm sanguine nō
bilis et ad sumā omqz ex-
pte vni dignis n q pnte sua
forte cōtēd i curioſissimozū
futuroū erat iteqz uenatu
autupio qz dedit sic illuc
icubuerat ut alia cūta plene
negliget q qz i pms pti
gūne ferebat ab ipis qz con-
uigz cōſilys abhorrebat id
aliquadū tant cū tulissent
tade cateruati illu adēunt
quoz vno cum maior erat
ul fatidia maior quā cū suo
mōz familiaris tua iſt

ut autem

humanitas optime maximo hanc
 nobis prestat audacia et petu
 singuli quoniam res exposuit
 peccata fiducia colloquuntur Et
 nunc omnes tantas voluntates mea
 uos tuis auribus iuebit no
 q singulare aliqd habea ad
 hac te nisi q tu me tunc mlti
 iudicis opbasti Cu igit me te
 tua oia nobis placeat sep
 q placuerit ut felices nos
 tali dno iudice vnu e q
 si te impetrari simis te q
 orabiles habes plane feli
 cissim fuit moro om futuri
 sum ut coniugio s am apli
 res collu q non liberu modo
 sed imperiosu legitimo subi
 aas uigo id q qm pnu facias
 uolat ei dies rapidi et qz
 florida sis etate tamen otinue
 huc flore tanta senectus iscat
 mors qz ipi omi propia est
 etati nulli manet hinc imu
 mto dat Eque oia mories
 e ut q id cu sit illu ambi
 qui qndo eueiat suscipe igit
 coru preces rogat qui nullu
 tuu imperiu recusaret que
 rede aut coniug studiu nobis
 liquo tale tibi procurabim
 que te merito digna sit et
 ta clavis oia parento ut de
 ea spes optia sit habenda si
 bera tuos omis molesta soli
 tudine quesuo ne si qd hua
 mntat tibi forsan acciderit
 tu sine successore tuo abeat
 ipi sine uatuo rectore mane
 ant desolati Douerunt me
 preces am vni Et cogit igt
 amia mei ad id qd i am nup
 uenit michi delectabar omi
 moda libertate qe i coniugio
 vera e Cetera me uolunta
 tibo subiectoru michi sponte
 et prudetie vte et fidei illa
 uobis qua offert querere cu
 ra coniugis remitto ea q hu
 meis meis ipse subeo Cuid
 ei claritas pmo alteri con
 fert sepe filij dissimilum fut
 parentu qtat i hore boi e no
 ab illo qua adeo e Nlli ego
 et statim et matrimonij mei
 fontes speras desolita pietate
 comiseri ipse michi inueniet
 qd quod me sit expedies

ac saluti Itaqz qndo uobis
 ita placitum e vpoie dicit id q
 uobis bona fide polliceor ne
 struqz desideriu nec frustrabor
 eade nec morabor vnu uos m
 isa vte promitti ac suare ut
 qmctuz augere ipse delegero ea
 uoz sumo honore ac venera
 cioe prosequi nec sit it vob
 q de meo vniqz iudicio aut li
 nget aut querat vnu fuit me
 om quos nouisset liberrimu
 hugo subiectis coniug mea sit
 uig ipi electio quicuzq mea
 uxor erit illa certa romam
 pntis filia vna dna sit Pro
 mittit vnanimit ac lere nichil
 defuturis ut quibz vpo possi
 bile videat optatu dte cerne
 nupiaru de qd i die certu ma
 gnificetis sic apparandis domi
 nibet alacres suscipere ita col
 loqu distessu e Et ipse nichilo
 mino ear ipa nupiaru cura
 domesticis suis mposuit edgit
 q die fuit haud procul a pa
 latio villula paucor at copu
 icolaz quoz om om pauper
 timo damicola nome erat sed
 ut pauperu quoqz nigrina no
 vniqz gracia celestis inport vnta
 illi nata gigerat gressibus
 nome forma corporis satis
 egregia sed pulchritudine moro
 atqz animi adeo speciosa ut
 nichil sup her pro victu m
 suma copia semp educta ois
 iustia uoluptat ml molle
 uel tenez cogitac didicerat
 sed vni se q animis
 virgineo latebat i pectore pat
 riter iextimabili refouens
 caritate et paululas ei pa
 stebat oues et collu itm ata
 nebat vniqz qz domu redies
 olustula et dapes fortue co
 gruas parabat dura qz cu
 biculu sternebat et ad suma
 angusto i spacio totu filialis
 obediencie ac pietatis officiu ex
 plirabat In hac virgucula
 gualtermo sepe ille trasies
 qnz oculos no inueni la
 stina sed semli grauitate de
 sperat et vtutez eximiaz
 super sexu supqz etate qua
 vniqz oculis rodiaz obscura
 tas abscondebat actu penetra
 uerat ituita vnde effectum et

ut uxorē habet q̄ nūq̄ ante
uoluerat et simul hāc vna
nulla q̄ alia habet disponet
istabat nuptiarū dies vnde
aut spōsa uetura esset nemo
nouerat nec audiuerat iux
tā et anulos et coronas
et balteos coquirebat spe
stes aut pretiosas et calce
os et ei⁹ generis necessaria
oīa admēst. puelle alterio
q̄ statue sue p̄similis erat
parari faciebat venerat ex
pectato dies et cū nullo
spōse rumor videt i admiratio
om̄ mētes exacerat hora iā
prādū aderat iāq̄ apparatu
igēti domo tota feruebat cū
Gualtermo aduētati uelut
spōse obuiar. profuturo domo
egredit. psequēte virorū et
matronar. nobiliū caterua
grisedis om̄ que cū se para
ret. ignara partē q̄ pagēda
erat domus aqua a longinquo
fote couectas patnū lumen
irrabat ut exprocta curis
alio aduēda domū sui spō
sar. cū puellis comitib. para
ret dū Gualtermo co
gitabūdo iūdet eā q̄ compel
les nomine ubi pat. ei⁹ esset
interrogant. q̄ cū illū esse
domū reueret. ac hūlit. respo
disset. Nūc iū ad me uerit
veniet. semculū manu pre
ssū pariter abstraxit. ac s̄
missa uoce s̄no ait me Nam
cola carū ē te q̄ hōrē fidū
nouī et quēcūq̄ michi place
ant uelle te arbitror vni
aut nominā nōste uelū ai
me quē dnm̄ habes data m̄
hāc tua filia i uxorē gener
uelis Inopmo negotio stu
pefacto senex obligat. et vix
tade patris Ristēz nichil iū
aut uelle aut nolle debere
i q̄ plantū tibi si q̄ dūz es
Ingrediam. si q̄ iū ut ip̄s
de q̄būda iterūge te p̄ntē
igressi iū expectate p̄lo
ac mirate puellā cū patris
obsequi satagēt et iū solito
tān hospit. aduētū stupida
inuenere quā hōs uerbi qual
terio alloq̄ et patri tuo
placet iū et michi ut uxor

mea sis credo id ip̄s tibi pla
ceat Sed habeo ex te quetere
m̄si hōr paratū fuerit q̄ mox
erit an uolēt aīo pata sis ut
de om̄b. tecū michi quemat
ita ut i nlla vniq̄ te a mea
uoluptate dissecas et q̄q̄
tecū age uolueris sine ulla fide
ac uerbi repugnācia te ex aīo
nolēte michi liceat ad hēc illa
miraculo rei tremēs ego m̄
domū tāto honore iū me dū
gnā s̄no ac si uolūtas tua si
q̄ sors mea ē m̄l ego vniq̄
sac̄s nēdū facia sed nec eā
coquitabo q̄ cōtra aīū tuū sit
nec tu aliqd̄ facies et si tu
me mori uisens q̄ moleste
fera Say ē iū ille i publicū
educā p̄lo ostēdes hēc ait
uor mea hēc dñā uestra hāc
solite et amate Et si me car
habet hāc carissā habetote
hinc ne q̄ fortune ueteris
noua iūferret i domū ear
nudari iūsit et a calce ad uer
tice nouis uestib. dūi q̄
a matronis iūstatiū ac tra
tissie illar. gremio fouētib.
uerecūde ac celerit iūletū
sit horridula iūme iūducta
lātera q̄ comā recollecta ma
mb. coopta q̄ pro tpe iūstā
gemis et corona uelut subito
transformata vix populus
recognouit quā Gualtermo
mūto pretioso quē ad hūc
vni detulerat solēnt despo
sant mūco q̄ equo imposita
ad palatū dūci fecit comitate
populo et gaudente ad hūc
modū nuptie celebrare dies
q̄ ille letissio actio ē breui
de hūc iūp. spōse tātū diuino
favoris affluperat ut non
i tāpa al̄s q̄za illa pasto
ria sed i aīla iūmpatoria
educata atq̄ edocta videt
atq̄ apud om̄s cura sup̄ fide
tata et venerabilis esset
vix hōs ip̄s q̄ eā ab origine
nouerat persuaderi posset
Namcola natā esse tāto erat
vite modū tāto mox decor
ea uerborū gratuitas ac
dulcedo q̄b. om̄ ammos nepu
sibi maḡ amos astrixeat
q̄z q̄ nō solū iter patris
fines sed per finitimas q̄q̄
prouincas iū n. n. n. celebri

pretome fama vulgabat. Ita
 ut multi ad illas, discenda viri
 ac matrone studio feruente
 concurrerent. Sic qualitermo hu
 mili quidem, sed insigni et p
 cioso matrimonio honestat
 fama domi i pace extra ues
 sub iopia latitante ca perspi
 cuit. Sic deprehendisset vulgo
 prudentissimam habebat. Neque uero
 solers sposa muliebria tantu
 ac domestica sed ubi res pos
 set publica etiam obibat of
 ficia. Viro absente patrie lites
 nobiliu qz viroru discordias
 damnes atqz compones. Ia grauior
 responsis tanta qz maturitate et
 iudicij equitate ut omis ad salute
 publica demissis, celo femina
 predicaret. Nec multu tempus ef
 fluxerat du grauida effecta
 vniu subditos anxia expectatioe
 suspexit. De hinc filia empa
 pulcherrima quauis filiu malu
 essent tu uotua fecunditate
 no vniu modo sed tota patria
 letata fecit cepit ut sit iterum
 gal qualiterm cu ia ab lactata
 esset ifacula inabilis queda
 quauis laudabile uidet do
 ctiores cupiditas sat expta
 rare quingis fide expiandi al
 teru et iteru atqz iteru rete
 radi. Solar igit i talamum se no
 rata turbida fronte sit alloqz
 Nosti o gryfeli ne ei pnia for
 tuna te pteriti tui statos ob
 lita credo. Nosti ei qualis i hac
 domu ueneris michi qde cara
 ac dilecta satis es. ac meis
 nobilibus no ita pftu ex quo
 pare uexisti que plebere dne
 subesse ais feruit iniquissimis
 michi ergo q pare cu eis cu
 pio necesse e de filia tua no
 meo sed alieno iudicio obsequi
 et id fate quo michi posset
 michi esse molestia id enomues
 te ignara nuqz fereri uelle
 aut tui michi aio accomodes
 patas qz illaz prestes quar
 ab initio ita coniugij promissisti
 Sns audis nec uerbo mota n
 vltu tu igt in dñs es. et ego
 et pua filia tue sumus de rebz
 igit tuis ut libet michi

place tibi pot q michi displiceat
 Nichil ei ul habe cupio ul amitte
 metuo nisi te. Sed ei in i medio
 cordis effugi nuqz de ul lapsu
 teporis uel morte uolendu oia
 pius fieri possit qm ams hinc
 ymutari letu illo resposo po
 dissimulas nisi mesto abscellit
 et post paulo vniu suota sa
 tellitu fidelissim sibi tuu opa
 grauioribz i negotijs uti con
 suenerat qd aqz uellet doctu
 ad uxore misit qui ad ea noctu
 uenies. pre igt o dñs neqz in
 mputa qd coacta sano Sns sa
 pietissia qd e esse sub domibz
 Neqz ei tali igemo predite
 quauis iexpte dura paradi ne
 cessitas est ignota iussus hac
 ifantula recipere accipere at
 ea hac sermoe obrupto quasi
 crudele misteriu silencio expri
 mes substituit. Suspecta vniu
 fama suspecta fanez suspecta
 hora suspecta oro qbz et si clac
 occisus ui dulce filia itelliget
 nec latina tu nec suspitum de
 dit i nutrice quide ne du i ma
 rie drusissima sed traquilla fote
 puellula accipies aliquitulu
 asperit et similit expostulas
 benedixit et signu ite crucis
 impressit portexit qz satelliti
 et uade ait qd qz dñs noster
 iunxit exequere vniu queso
 cura ne corpusculu hoc fere
 dilateret aut uolucrescunt in
 nisi orarum nñi sit preceptu
 fceus ad dñm cu qd dictu
 qd ne resposu esset exposuisset
 et ei filia obtulisset uehemet
 patna pietas am mouit susse
 ita tamen rigore posat non
 plexit rursus qz satelliti uoluta
 pams riste macta tecta ac
 iuncto imposita qeto omi qnta
 posset diligetia Bonome deferre
 ad sorore sua que illuc comit
 de panto nupta erat lea qz s
 tradet alenda matris studio
 et clavis moribz istruenda
 tanta prea occultada cura ut
 tuu esset filia a nemine pos
 set agnosc. fuit illo illito et
 solute quod erat ei impositu
 impleuit. Qualiterus sepe itea
 vltu coniug ac uba consideras

nullū vniq̃ mutari animi per
 pedit iudiciū par aſacritas atq̃
 ſedulitas ſolitu obſequi idē
 amor nulla triſticia nulla fi-
 lie mētio nūq̃ expoſito ſue
 iudet nomē ei⁹ ex ore matris
 auditū / Traſuerant hoc et
 anni quatuor dū eae gūda
 filiū elegantiſſimū peperit le-
 titia patris igete atq̃ om̃ am-
 torū quo miti⁹ ab ubē poſt
 ſciētiā ſuſducto ad curioſitate
 ſolita reuſus par aduſore
 rursus affat Et olim ait au-
 diſti populū meū egere nūm
 ferre quingū pſerit ex quo te
 ſcūda cognoue Nūq̃ tamen
 quingū ex quo matre peperit
 Dicit ei et ſepe ad aures me-
 as hoc nūm puenit Obſeunte
 igit̃ ſualterio Namtole ne-
 vos nobis domabit et tū no-
 bilis patria tali dno ſbiare
 bit mltā quottidie i hāc ſe-
 tētia tactat i pſis / q̃b⁹ ego
 et q̃et̃ audo et ut verū fa-
 reat michi metuedi ut de hoc
 iſate diſponā ſit de ſore di-
 ſpoſiti id tibi denūcio ne te
 moymoy et ſubito dolor tur-
 bet Ad hoc illa et dixi ait
 et repetito michi poſſū ſeu uel-
 le ſine nolle niſi qd tu neq̃
 q̃q̃ i hns filijs habeo pter
 labore / tu mei et ipſū dū
 es / tuus i rebo Nūc tuo ute
 nec coſeſti meū querat In
 ipſo ei tūc domo irroitu ut
 pānos ſit et volūtates affū
 q̃ meos exui / tuos q̃ ſom-
 quacūq̃ ergo de re q̃p tu viſ
 et ego uolo Nepe que ſi futue-
 tae volūtat̃ eſſet pſia ante
 etia q̃q̃m id eſſet et uelle et
 capere impere qm tu uelles
 Nūc am̃ tuū que puenire no-
 poſſū libes ſequor fac ſcūa
 tibi place q̃ mori⁹ / volens
 mori⁹ Nec res ulla demq̃
 nec mors ipſa nro fuerit
 amor admittas femē coſta-
 nā turbato vltu abſit coſe-
 ſtiq̃ ſatellitē olim miſſū ad
 eā remiſſū q̃ mltū excuſata
 neceſſitate pcedi mltā q̃ pe-
 titā uenia ſi qd ei moleſtu
 aut feciſſet aut faceret quaſi

imane ſcelo ſactura poſuit
 iſante ſillaq̃ eodem vltu
 qualicūq̃ anq̃ filiū forma cor-
 poris at idole nō noſtri tm̃
 ſed cūct̃ amabile imand ce-
 pit ſignas q̃ cū ſigno crucis
 et benedictes ut filia feceret
 et diuine oculis iheres atq̃
 deſtulas nullo pempto ſigno
 doloris edito peten obſtulit
 Et tene iqt et fac q̃ iuſtis es
 vni nūc e pter ut ſi fieri pōt
 hos anto teneras iſat egregi
 protegas a neſatioe volūtat̃
 ac ſeru Cū hns madat̃ reuſ
 ad dnm / am̃ ei⁹ mag̃ ac mag̃
 i ſtupore egit ut niſi eā nō
 ſcet filioz amatiſſimā paulo
 min⁹ ſuſpicari poſſet hoc ſe-
 mineu robur quada ab animi
 ſeruitate procedere Sed cū ſlor
 om̃ nullo erat amantior q̃
 uir iuſſi ide Bonoma pſiaſi
 eo illū tulit quo ſore tulit
 Poterat rigiditā comign ſer-
 ſemulene et fidei quigalis
 expimēta ſuſſice ſed iūctū
 aſi ſemel iſceperit nō deſinat
 ideo iſubāt hēant q̃ poſſito
 / deſi⁹ q̃ ergo i vpoze eſſis
 an illa ei⁹ mutand erga ſe
 fieret cōteplabat̃ aſſidue Nec
 ullū pecto iuere poterat
 n̄ q̃ fidelior illi i dies atq̃
 obſequenior fiebat ſic ut duoz
 nō niſi vno animo videt̃
 Nō nō com⁹ amboru ſed vni
 duntaxat vno vpoze ei pſe
 uel uelle ut dictū e nichil
 nolle formauerat Ceperat
 ſenſi ſualterio deterior ſa-
 ma crebreſte via q̃ eſſera q̃
 iſuana duritie ſimilis pma
 ac pudore quingū filios iuſſis
 ſet iſerſia nā neq̃ pueni
 comparebat neq̃ nma q̃cū
 nullo auderat quo ſe ille vir
 alioq̃ claro et ſuis caro iſa
 me odioſū q̃ reddiderat Neq̃
 ideo triup animo ſlectebat
 i ſuſpecta ſeueritate expiendi
 q̃ dura ſua ſubidme pcedebat
 Itaq̃ cū iā abortu filie duo
 decim annos elapſus eſſet m-
 tios roma miſit qui ſimulas
 inde ſrās apoſtolitas referret
 q̃bus i pto volūaret Data
 ſibi licentia a romano pōſſice
 ut viret̃ quiete

pmo, matrimonio relicto aliar
 ducere possit uxore nec exosum
 sane fuit alpestribus rudibus qz
 qz quodlibet psuade, que fama
 cu ad Sinesloris notitia perue
 misit tristis ut putasset ut qe
 semel de se suis qz fortibus sta
 tuisset iocunda assistit expectas
 quid de se ille dederet tui et
 sua curia subiecerat miserat
 qz ille Tonia cognata qz roga
 uerat ut ad se filios suos ad
 duceret fama undiqz diffusa vir
 gine illa i coniugiu sibi addua
 qd ille fideliter exequutus
 puella ia nubile excellenter
 fora preclaros qz spiritus
 ornatu germanu qz fit sua an
 nu ia septimu agere dicens
 cu eximia nobilitate comitua
 statuto die uer accipit her me
 qualiteruis solito ut uxore re
 taret yugemo doloris at pu
 doris ad cumula i publicu edu
 ite tota mlti qz iqt tuo con
 iugio delectabar mores tuos
 amaba no origine respiciens
 Nac quoraz ut video magna
 acti animis fortuna seruitor
 magna e. no michi licet qd
 cuiuslibet licet agricolis cogit
 mei et papa assentit uxore
 ma altera habe. Nacqz vvor
 i via stat qz aderit esto iqt
 forti aio das qz locu alteri
 et dote tua referes i antiqua
 domu equa reuerse me te nulla
 homi petua fors Contra illa
 ego iquit m domo sep scim
 int magnitudie tua et humi
 tate mea nullas esse porcio
 me qz iniqua tuo no dia co
 iugis sed seruitio digna diu
 Nac qz hac domo i qua tu me
 dnas fecisti deu testor semp
 anilla permansi de hoc iqt
 tempore quo tecu mltu cu ho
 nore longe sup omne meritu
 meu fuit deo et tibi grās ago
 de reliquo parata su bono
 parata qz aio paterna domu
 repetere atqz ubi puerit egi
 senectute age et mori felix
 seper vidua atz honorabilis
 que vni talis vvor fuerit no
 ve quig volens cede que vt
 tibi felix adueiat atqz hinc
 ubi iocundus amica qndo

ita tibi plantu no multa disce
 dar at qui iubes dote mea mecu
 ut afferat quale sit video neqz
 et exadit ut patre olim domo
 i limine spoliata meis tuis dote
 uestibus ad te dei neqz aio alia
 michi dos fuit qua fides et
 nuditas ecce iqt ut hac ueste
 exuo anulu qz tibi restituo quo
 me subarrasti reliqui anuli et
 uestes et ornamenta quibz te
 donate admodum aucta erunt
 i talamo tuo sit nuda edomo
 patris mei egressa nuda inde
 reuertat nisi qd idignu reor ut
 hic utero i quo filij fuerunt
 quos tu genuisti pto nuda ap
 pareat qua obre si tibi placet
 et no alit oro atqz obsecro
 ut i pau purginitat qua hic
 attuli quaz no refero vna
 michi camisia siqui dubeas
 eoru quibz tecu ui soles quo
 uetie tue quonda uxoris ope
 rat habundabat vito lacme
 at otmeri amplioris posset
 itaqz facie aures et camisia
 tibi vna habeto verbis tre
 metibus vix expressit et sic
 abiit illademans illa cora
 cunctis se se exuens sibi vna
 camisia remisit qua cuncta
 nuda capite nudis qz pedibus
 egredit atqz ita prosequen
 tibz mltis ac flentibus fortuna
 qz culpantibus sicut vna ovis
 et honesto veretuda silencio
 ad patna domu remeant se
 nex qui has filie nuptias sp
 suspectas habuerat neqz vn
 qua tata spe metz correpeat
 seper qz hoc uertutu cogitane
 rat ut sonetate spose tan
 humi exorta domo illa qnq
 vn tata et more nobilitu su
 perbo abicer tunica hispidia
 et attrita semo abrita pue
 domo i parte seruauerat
 Audito ergo filie redeunt no
 taqua totu strepitu occur
 rit i limite et se feminuda
 antiqua ueste coopul masit
 illa cu patre paucos dies eq
 mimitate et humilitate mira
 bili ita ut nlla i ea signu
 animi tristioris nullu uesti
 quu fortunae prosperioris ex
 taret quippe cu i medis opt
 sus iops seper spiritu vixis
 set ac humilis Naz panti

comes piquabat/et de nouis
 nuptiis fama frequens erat/ p
 mmo q. vno ex foris die quo
 saluatis puenit/ erat eset
 accepit/ prudie igit. Sualterius
 ad se guseldos aduocatis. deuotis
 sime ut meti cupio ait ut pu
 ella tras huc ad pradiu vetua
 legitime exapiat. vni q. et
 matione qui seai sut. simil q.
 nri qui quibus iterent ita
 ut locoru uerboru q. honor
 singulis prodigitate fuet.
 domi tame feminas ad hoc opo
 ndoneas no habeo promde qua
 ius ueste iopi libent. mo igt
 illa sed cupide hoc et quetuz
 tibi placida sensero facia sey
 nec i hoc vniq. fatigabor aut
 letesta du spuis huius reliqe
 ulle superint. Et tu dicto ser
 uilia moy istrumeta corripies
 domu uerere mesas istruere
 lectos sternere. hortari q. alias
 antille i more fidelissime/ pro
 yme. lucq. hora tercia comes
 stupenerat certatq. omis et
 puella et germanam ifatis mo
 res et pulcritudines mirabat.
 Erat q. qui diceret prudet
 ac felicit. permutasse. q. et
 her sposa tenerior esset et no
 bilior et cognata fa sperio
 sus accedet/ sic q. feruente co
 mign apparatu ubi pns om
 sollicita Guseldis nec tato
 casu delecta audinet abfolite
 vestis pudore cofusa/ sed se re
 no wltu abima puella bene
 uenerit igt dnt mea. de hic
 ceteros du comuas leta fa
 cie et uerboru mira suauitate
 suscipet/ et mmesa. domu
 mltia arte disponet. Ita ut
 omis et pferu aduene unde
 maiestas moru q. prudetia
 sub tali habitu uehemetissime
 miraret. atq. ipa i pms
 puella parit ac ifantf lau
 dibz satari nullo mo posset
 sed uicissim mo ifatala mo
 uirginea elegancia predicaret
 Sualterius eo i tempore quo
 tmes assidendi erat/ ea usq.
 clara uoce cora omibz quasi
 illudet. qd iquid tibi nuc de
 hac mea sposa satis pulcra ac
 honesta e plane ait illa nec
 ulla plu pulcior nec hone.

shor inueniri posset. aut tu
 nulla iqua vniq. aut cu hac
 traquilla agere poteris ac se
 lue vna. cor q. sic cupio et
 spero vnu te bona fide ppor ac
 amoneo/ ne hac illis aculeis
 agites qbo altera agitati na
 q. umor et delirator enutritu
 e pati qntu angarior no va
 lebit. Zalia dicens alacritate
 itues atz istana tones taq.
 accit. offense mulieris exam
 nas/ et forte idigna no sit
 merite miserata. ac ferre diu
 tio no uales. Satis iquit mea
 Guseldis cogita et expectata
 michi fides tua. nec sub celo
 aliquem esse puto q. tanta conuig
 lis amoris expymeta pette
 perit simul hoc dices cara co
 mign leto stupore perfusa
 et uelut sopno turbio expe
 recta cupidis ulnis ample
 ctit. Et tu ait tu sola ppor
 mea es. alia nec habui nec
 habeo. Ista aut qua tu spo
 sas mea putas filia tua est
 hic q. cognato credebatur. tuus
 e filio q. diuisum perditu vi
 debatur simul oia recepisti. Sa
 ant q. qtrariu me curiosum
 atq. expiete esse no imperui
 pbasse angui no dapnasse
 occultasse filios no amasse
 mactasse. her illa audiens
 pene gaudio exanimis et
 pietate ames. Sorudissimis q.
 cu lacrimis suoru pignoru i
 amplexu ruit fatigabat q.
 oculos pio q. gemitu madesce
 rit. fayu q. matrone alacres
 et fauetes cufuse uilibus
 exata suis solut vestibz idu
 unt exornat q. planusq. le
 gisq. et fausta om uerba
 risonat. mltis q. tu gaudio
 et fletu ille dies celebrior
 q. qm fuerit dies nuptiaru
 mltos q. post annos. Igen
 pace et concordia uiue. Et gual
 ternis iope foret. que hac
 teno neglexisse visum erat
 ne qm accepte obstaret ex
 periente sua i domu trahitu
 i honore sunt. filia sua ma
 gis nuptis atq. honest
 tollorauit filiu q. suu dominu
 successore liquit. angio leto
 ac sobole hac historia nuc
 silo alio retere visu fuit.

No ta oio ut nationas nostri
temporis adimitadu hmo ppos
pacientia que vix imutabilis
videt qm ut legetes ad imita
du fenne ostendat exatate vt
qd her vno suo prestu her
prestare deo nostro audeant
qui licet ut Jacobo ait apls
Interptator sit mltoru et ipe
nemex teptet prober tamen
ut sepe nos mlti ac grauibz
exerteti smit no ut am no
stru fiat que fuit antequa
crearetur sed ut nobis nostra
fragilitas notz et domestica
iudicia innotescat habude osta
tibi vris astruxerit qz qd is
fuerit q deo suo sine minure
qd pro suo mortali coniuge tu
stana her muliercula passe
e i posteru legitime conabit
Amen

Oratio pro fune Bartholomei Ju msom Codua de piramo Anno do m m

Eximio patres am
plissimi cogitavi me
cu qnto esse debeat
fuitas oroms eio
preserti que eos viros habeda
e quoru grauisimu iudiciu
attededu e et quoru expecta
tione omi cura et cogitatioe
satisfaciendu Cuius ipo i offino
et si accuratissima illa diveda
copia eaqz ubertas oroms
qua hure hodierno die a me
spectare videm nlt m oio
desit no de est tamen parato
ad id pagedu animo mlti q
copia prompte volutat Am
adueto igit patres i her
ipo dicedi genere grecos la
tinos qz scriptores mlti nob
firmis qz fidameta reasse
i vni natura ipaz huanitat
sue scim fidei lume seqret
Cu et iustoru qui ante nos fue
rnt memoria celebris agit
idipm profecto effiat digna
ut meru gra debui vrtu
tibi her nobis sequitur

qm lume qda rano vinedi
atqz forma preferat qis ei
ignorat iustoru memoria ce
lebrada esse cu laudibz quibz
que dno memorie eternitas
repmisa e Cu perfecte pbate
q vntu honore vix nllm ma
iores nri digni duxerit Sic
igit mchi persuasi sit apud
me probatu habeo her frequ
ntio respectu mme mchi ue
redu esse erudito ne vris au
bus minis laudibz molestos
sum Cu de quissio vno B
Crimsom mchi dicedi sit que
plurimi vestri no ignorant
sup i laude vixisse et ab eis
qui et ipi sup i laude vix
rnt no sine laudibz excessisse
huc igit ipm vru itegrum
ornatissim dignu qz semper
ut apud pros aios vnat no
dubitabo ueris laudibz pre
dicare preserti cu rano v
uedi seper ei cura fuit se qz
optio huc vita duxisse cu ma
pie i morte probant Cu oibz
religionis dine sacramentis
munito optio sine functo e
Erat naqz ut a fidedignis ac
cepi vix iste singulari pri
detia cosilio et aucte magni
etia apud principes maximis
qz i cuius iter pmos honorato
Cu ei pmet origme nato
adit ita teneros annos to
bustiore am accepisset ne
iter puatos obscura duceret
vita natali suo relicta claris
simas urbes varias qz pro
vincias perlustrant Ab ans
aut adolestene qd dictu q
mirabile e disciplie militai
ea se idustria dedicant ea
solertia ut labore i negotiis
fortitudie i periculis vigi
lana i agedo celeritate i co
ficiendo consilis i providedo
maiores suos i grandevos
facile superaret Qui brevisio
tempore militadi studio iter
claros militu duces ita clari
euasit ut no gradati ut ceteri
i ordine militari repete sum
sed ad strenug militadu nato
esse videt Cuiqz summa idustria
suma vigilancia prudetissia
qz militu disposicioe guberna
tioe ordie astutissima accerit

q̄ hostiū debellator esset comit
tebat ei magna fiducia nec
morū felicitate castrorū mili
tie cura ut plerūq̄ magis
ipe ac p̄mō tōnō ductor ex
erato habet. Quibō i castris
bellis q̄ i rebo assiduis tū
esset nichil male nichil esse
matū nichil q̄ timorū gessit
i opere. In aq̄ quoq̄ arma
tos atrocissos q̄ aduersus ho
stes nuqua terga dedit nuq̄
de bellato aut fracto aō fuit
Ad labores aut dolores et pe
ricula et aduersa queq̄ aspea
et dura. Nā ita obdurato erat
ut nec sentire videt. Unde
nō mirū si miras ex hostibō
victorias felices et crebras
domū reportabat nō obsue
neq̄ tante fuit ille victorie
illi honores illi triumphū quos
appellat breuitellas apud instig
natū apud territorū tam
sum aut p̄mōcie Lombardie
tpe magnā dūcis mediola
nens nō mediocri gloria co
sequitur. Cū igit forū rebūsto
q̄ pectore aduersū oibō ob
maret hūc ip̄i militari or
dini tāto fuit ornamento ut
nō solū fortit equanimiter
aō q̄ excelsō militaret p̄m
enā iuste fidelit om̄q̄ equat
Que cū iustie nāq̄ sacrat astu
ctū hūc ip̄i militari aō v̄p
pe iustissim licet cōfiteri qui
tātū iustie tātū fidei tātū
legibō tribuebat q̄ aurū ar
gentū domos possessiones et
diuitias quasq̄ pro nichilo
ducet ut fidei sacramēta iūo
lata suaret. Nā et plures
diuitias suas et p̄nas p̄didit
solū datū ne fides perdet
om̄as quippe domorū et p̄n
cipū terrores dāpna iniurias
exily iromoda ac p̄cula q̄q̄
mīne curabat. Nōdo posset
itegra fide ac salua militae
Illud uero mīne silendū
puto quanta hūanitate quita
clemēcia afflictis oppressis q̄
bello siue captiuis siue fugi
tiuis homibō sepe fuerit
quata religioe q̄nta ob hūa
na erga tēpla loca q̄ deo de
dicatā Ecclesiā Monasterioz

punitatū q̄ domorū iecidia
depopulationes agrorū deffo
rationes ac stupra virginit
et liberorū corporū oppressio
nes cetera queq̄ turpia q̄bō
nostri mlti hūo tēporis mo
derm nō dīcā milites sed ne
phari predones ac publice re
ligiois et tota hūanitat ho
stes gloriāt et exultāt. Sic
ipe legibō et sacramēt ac
Que dīno et hūano sepe militas
quo adpoterat om̄ studio pro
hibebat. Nō igit mirū si cete
ros apud milites enā et ho
stes summa aucte verecū et ter
ribilis erat apud p̄mōes
enā et dnos clara et illustis
apud liberos populos iaro et
amatissimā que et mltitudo
populi sumo om̄ cōsensu di
ligebat exēte q̄ ad bella et
tū victoria redeūte et p̄m
et mediocres et magni ma
trone quoq̄ puellē ac vir
gines ad fenestras ad hostia
ad vias publicas hūaniss
desideris hūc ip̄m videre
cupien plenis fauoribō sumo
q̄ tuctorū applausu om̄ laude
prosequēbat. Ne uero uesti
q̄m mouē debet q̄ ex hoc
militai que laudis hūc ip̄m
ornatissimū virū tā uarū
mlt q̄ officis extollit. Neq̄
ei a cristiana religioe alienū
ē neq̄ a salute neq̄ a regno
dei sincera fide ac iuste mi
litare. Nā ut Ioseph apud
pharaone Daniel q̄ et forū
apud assyriorū rege dān
nō mīno apud deū clarissim
erāt. Ioseph Ioseph Iudas
Machabē Cornelio q̄ cen
turio cohortis italice et san
ctissim ille Sebastianus dau
rius demq̄ ex sup̄is can
didū victor Innocentio oīq̄
tebeorū legio sita patēter
doret nichil ad aīe salutē
nore paludamentū balteū et
arma quādo licet sub hūis ha
bitu seculi om̄ seculorū rei
militare deo. Cū si forte
apud semet ip̄m iūet quisq̄
sctōz ip̄orū qui ante dicti
sūt meritis eū q̄ clarū virū

merita minime compe-
 sane et nos libera profitemur
 uoce Illud tamen i eo ipso ne
 imitari et no comedare no pos-
 sumus q qntu sibi pbas erat
 datu q diuinitu gloriosi mi-
 liti aartm sanctissim vesti-
 gia fere imitatu e Na post
 expleta seculare milicia om-
 nia et cogitatioe soli deo im-
 litare studuit Religiosa et
 eis annos plurimos agens
 vita ita ieiunij orombz ele-
 mosinis vigilis duris q
 afflictionibz corporis se dedi-
 taut diuinis officiis missar
 celebrationibz atqz indulgentiis
 adeo itatu erat assiduus q
 ut hac ipa religiosa vita
 ipia q religionis professores
 facile subterficeret superaret
 Sed tamen etia cu robustiori
 etate ad opera bellica cor-
 sua adaptaret no mediocri
 otmeia sobrietate atqz mo-
 destia fuit Neqz ei bona vali-
 tudie aut robusta diu esse
 possim neqz etate firma aut
 longa nisi ad mediocritate
 et temperacie leges vita con-
 ponam et mores hic aut
 tpe probate perfecte q sene-
 ctute sō illis quonda auree
 etatis hominibz quoda dno
 manere imitas pristis illos
 phos loquor cui nobis re-
 dant admet Octuaginta he-
 pe et noue anos cu felicit
 ager ipm tadum sat q vixisse
 sat dico ad etate sat ad glo-
 ria sat ad salute pducere no
 dubitabo Age ia qnta illud
 sapia qnta pietate qnta q
 gloria dignu extimabim
 q caste itegre religiose quoqz
 eundis tradendis exornan-
 dis q libei nemo ipso indulge-
 rior nemo vigilatior nemo stu-
 diosior fuit Huic rei testes
 habeo alme huius vniuersitat
 professores studetes ingros
 q doctores Testes huius regie
 urbis ciues omes nobiles
 et optimates Testes et ciui-
 tates et terras qua plurimas

Testes feliciissos principes
 nostros nobilissos venetos
 qui huius generosi filij sui
 ingri anthom crimsom
 dñe pñe atqz salutaris
 medicie profundissim medi-
 cina sapiencia suauissim qz
 doctrina otinuata p annos
 plurimos theorica lectura
 accuratissima quoqz atqz salu-
 tiferia practica felicit exple-
 nit De cuius humanitate iusti-
 tia fide religione liberali-
 tate ceteris q officiis plura
 dicere nisi me et tēporis
 breuitas et qñs corā posita
 pñia quoda modestie sure
 plura loqui prohiberet Sed
 ea nobis aio extimada re-
 liquo Neqz ei dubito uos pa-
 tres vniuersos humanissimos
 testes et spectatores et reso-
 res talia offia sepe ex-
 itisse Propterea tamen her-
 ipa breui nūc memoria ut
 modicu attige curauit ut amo-
 aditā q tale ac tantu nre
 nostre vniuersitat doctore
 ac totius vltalie pte cutoz
 diceret iter medianalis sa-
 pientie professores facile huius
 nostre etat pñe hac ipa
 i vrbē ia hodie minime habem
 In studijs bonarū artū ta-
 solita nutre di filij pñimo
 patri cura fuisset plurima
 quoqz huius ornatissim vtri-
 har ac cuius itū itaqz patrum
 huius certe patrie amantissimi
 atqz fidelissimi et merita et
 officia magna atqz multa vñ
 laudibz dicit nisi ia sermo
 tpe quoda auditoru tenete
 ria tollere tedn causa i se co-
 artato festinaret ad fide fine
 Ego tamen me quid sententia
 hoc tpm q i senectute sepe
 i edia erat q oron dominar
 vñm q salutatione ingit
 eto labia personabat et sa-
 cramentali confessioe adolescen-
 tie etat q pterite cūma erro-
 res deplorabat q multiplicat
 pñis satisfact uot omibz
 satagebat q vñtera pupilloz
 pauperu et iopu larga manu
 reficiebat q qz prestantissim
 e sacroscto curatissime sacmetu

frequet atq; deuotione susci-
 piebat q; q; maxie i fine sa-
 cramentali confessione pmissa co-
 fessioe plena fide fuis q;
 lacrimis sacramenta postulauit
 et accepit hoc ipm totu meū
 sane fide lūme beate spei ro-
 bur etne caritatis feruore scis
 pma q; xpiane religionis ar-
 ma dūa q; ornamenta i pms
 ceteris omib; antepōnda ten-
 seo Eius igit religio pietas
 q; nequaqua tū defuncto cor-
 pore extincta sepulta q; iace-
 bat Sed īmortale eis am-
 felicit' conmutabit' illuabit
 et anteibit mātis adiuta pau-
 perū sacrificijs et sacramētis
 ecclie qm et qd' ampliorib;
 i vita not' operib; q; pferet
 i fine quoq; uite religiosissime
 confirmant tū mediocri auri
 summa caleshs religiosus atq;
 pauperib; distribuenda īno-
 labili testamēto statuit pri-
 densia q; pietate ordinauit
 Ena igit vir prudētissime do-
 ctor egregie mgi Anthom
 pcul ate omis pelle lacrimas
 protul ate mitte omis affli-
 ctiones omis q; dolores
 cū q; nobis te vrrū presta-
 que sup ante prestasti Sep-
 et cū te vrrū habebas cū
 maxie tūda esset dignas
 tuos gūitati atq; constantie
 seruandū Neq; ei si te no-
 bis imo si te tibi nō iūstū
 rerū extimatorē prebeas
 casus habes aut dolores
 maxia pot' necessitudine
 teneris ut ad grās dñe ma-
 testati exhibēdas toto co-
 surgas Diuinit' nāq; ge-
 mitorē illū accepisti tuos si-
 des iusticia religio tuos ro-
 bur i armis fortitudo scie-
 tia militat' tuos cōsilia au-
 ctoritas prudētia tuos hono-
 res victorie celebritates
 tuos pietas probata senectū
 catholico optio q; finis nō
 mediocri tibi ac tuis glorie
 atq; nobilitat' ornamentū
 splendore reliquit Si uero
 preter illas qūa sumo studio

supoptant sup q; i pms que
 sunt etna f' aie salute illar
 quoq; felue pmissa q; memo-
 ria clarissimis vtrū meritis
 dignissime peperit que animis
 istis nostris vixet beniuole-
 tia seipina Ame

Alexander ad Aristotele psm

Imper memor tui
 carissime pceptor eq-
 uer dubia belloz
 nostrorū pericula

O magne Aristoteles taq;
 mī sōtores q; mee apud ac-
 ceptissime qm te deditū pñe
 nouera scribedū tibi putau-
 de regimb; India ac dete-
 stadis diuersis q; serpetū ac
 hom' feminarū q; generib;
 ut aliqd p nouaz rerū co-
 gnitione studio et igemo tuo
 possit accede qm i te con-
 sumata prudētia ratio q; do-
 ctine adiutorū nō exposu-
 let que ad te et tuos seculis
 et temporib; etiā futuris co-
 ueniat Tamen ut mea gesta
 nostēs que diligē ut nē ali-
 quid iūstiatū habēs ea que
 i India vidi coartata me-
 meos q; per sumos labores
 ac pūcula macedonū scribedū
 tibi putau Ete digna sūt
 memoria singula ac mlti
 modis coartata queadmodū
 īperi nō credebā als credi-
 deta tuq; terre esse tot pro-
 digia nisi subiecta meis ocu-
 lis prius cūcta poderauisset
 Antada tra ē qntū aut bo-
 narū rerū paries aut ma-
 latū cōtēplatiū existat et
 paries publica feratū et fru-
 ctuū metallorū ac aialū ge-
 nera que oia si licet itueri
 homi vix enarrada nomā tot
 uarietatib; rerū mirifica ego
 tpe nō credideri Sed de hīs
 que pmi cognoui opera da-
 turus ne aut fabule aut
 turpis mēdaciū relator efficiar
 tu etiā natura animi mei

cū fueris michi preceptor non
ignoras et tū spero q̄ agnosces
me ml̄ capitate iactate q̄ gloria
nostre mline asserere que v̄t
fuisse min⁹ laboriosa nobis n̄
tot rerū experimeta necesse ē
cognosce Ego grās ago macedo
me iuueni virtuti iuncto q̄
experitui nostro quorū i ea pa
nena perseverauerūt ut rex
regū appellaret quo ē m̄so mēo
titulo letari carissime preceptor
si dubito de reliquo a mea tua
q̄ pietate abero ne si tibi alit̄
qua olympiadi nati mee foro
rib⁹q̄ meis de singulis regū
mei comodis scribas que tibi et
illis tota esse arbitror id q̄ n̄
feceris parū de nobis similis
iudicare videris priorib⁹ lris
meis significauerā tibi de solis
lune q̄ eclipsi et cōstancia si
derū aeris q̄ modis que non
sine maxima implicatura h̄sto
rias oīa carit̄ comedabo que
tame relegendis scito esse talia
que cura alexandri cui com
plecti decuerat

Oro Suarū uerū

Varus verū **Ch**
Doctissio viro poq̄q̄
secretario apostolico
sax d. Ex h̄is literis
quas n̄h̄ tū ad me
tū ad alios dedisti maximū uo
luptatis fructū collegi Quod
nec ei tua et caritate et ex
diaoē plem̄ia plem̄ia scriptua
lego tēp̄m audire tecū iudic
fais p̄tea ut si qd dignū me
morā i istis regionib⁹ aut ex
tat aut gerit id qm̄ p̄mū tua
cura op̄a studio puolet h̄ar
i re sic et ceteris vite parti
bus clarorū uiciorū p̄cepta
secuto qui ut res amiorū it̄
se comes essent iſtituerūt
Quib⁹ promerit̄ tue nō ml̄
diligēne grās retulero si pre
clarū quoddā venetorū famo
et diua p̄e rex ac vniūso cō
stianorū ordinī maxie codua
bile ac honorificētissima atti

gero In quaquid tēp̄m magna
ex parte imitabor Tu ei h̄ere
ita h̄ois l̄ati quid ceteris pa
prudēt̄ furore exultat Ego at
tutorū crudelitate et audacia
uellemeter repressā breuib⁹
apia Sed antequa tibi p̄positū
explite antiquū venetorū more
et sc̄issia quanda cōsuetudine
singulare q̄ i c̄ristianos h̄em
uolēcia pernoscas velim Quia
ut op̄mō cognita facile credas
Sas h̄ic populū et uel alterū
italie columē toti genti esse
cristianitati Na cū h̄is de q̄b⁹
loquor veneti prudentia fortitu
dine magnificēcia benignit̄a clemē
cia reliquisq̄ virtutib⁹ ante
cellat uerū p̄ncipis officii duob⁹
potissim amadūtut ostiare
Primu ē ut h̄n q̄ eorū cure gu
bernacōm q̄ commissi sūt i pace
et tranquillitate securi degant
et qm̄ beatissim sūt h̄or recte
p̄ncipis sic eorū q̄ mutis p̄iū
aiantib⁹ mun⁹ est ut illorū
comodis et utilitati seruiant
In p̄mis quo ita sumo nates
et vite magister Homero h̄eroas
illos ac p̄ncipes populorū pa
stores uocat h̄mc publica migran
tib⁹ solaria impedi solē traditū
est ut p̄e inemores comis rano
ne comoditatē haberet Alterū
est ut uel suis cū comodis ac
discimine hostiles pulsens miu
rias et m̄corū pectora arceat
et profecto ita ē Quid ei domi
compassē prodest nisi compata
sues ac tuearis magnū vir
et exelsus queadmodū daniel
noster preclare desimre solebat
pro salute publica labores et
p̄cula suscipit tuorū merces
et gloria ē mens sibi cōstia it̄
h̄et tata p̄ncipat̄ officia poeta
maxio pauq̄ expressit Tu re
ge Imperio p̄los romane
memeto h̄et tibi erūt artes pa
as impone more parte subie
ctis et debellare superbos
magnū op̄ et dictū difficile
si dēterēs eorū anuales rē
sueris quot mōstris fias et
tyrāms ciuitates exponerant
ante aliene salutē cura rāone

q. sustinuit Quot ut reges ac
 principes aliorum fraudibus et vi
 delectos magnis sumptibus et de
 tinent regibus incolumes restituere
 hoc consilio hoc serena hoc in
 tuto ut publice hominum custodie
 preesse facile iudicet. Classe
 duce nauarum multis remigibus
 his omni telorum que instrumentum
 quot annis emittit que maria
 sine porto insulas sagitta plu
 strete madagme ut si maritimi
 usque prodones coparent eos de
 cetero profligat cruciat delectat
 tutum mercatoribus mare cete
 ris q. mortalibus reddat. Quis
 ta singulare fortitudine hu
 manissima cura et accuratissima
 semuolentia non admittet non
 amet et etiam tollat in celum
 laudibus et eomagis q. nulli re
 ges nulli populi nulle ratio
 nes pro maximis eorum impe
 ribus. Quibus diuini hinc te po
 ribus hoc sibi laudis dedicare
 possint. Obmitto uero ut alie
 nos ac loquos tueri et con
 suare uelit tu uicinos ac
 finitimos direptos spoliatos
 tradatos pumpeat. Laud in
 obscuro res e. Est tuncorum na
 tio bellicosissima potes impe
 riosa terris ac pelago. Impia
 adeo q. in omni christianorum gloria
 effera et in nostra contrasse
 capita videat. In nostris in
 modis nulla morte nullum
 diseme reformidet. Imo q. dis
 fialio e. Vita facile optinet
 ut christianum hinc in seruitute
 redigat. Itaque passu per eorum
 agros vitos vires christianos
 seruito cruciat et laboribus
 vita finire videres. Nobilissi
 marum mulierum virorum istam
 puellarum instituta spora sunt
 ubi christianis hominibus punde
 ac capitis et pecudibus merca
 tura tractat. Noua quando
 et excelsa animi magnitudinem
 pogni mi audias uolo. Quibus
 hoc ipa tuncorum gens ta late
 suum pagant imperium terras
 q. ac littora diuione teneat
 nunc in uenerum adduxi po
 pulum potuisse ut nullas cum
 hinc barbaris pace fedus q. it
 maris ambitu habe voluit

aut tractare. Pro qua imperiada
 sexennio ciuitates agros opida
 tradebat. Proximo aut tunc cu
 tot mortalium milia in vincula in
 cruciatum in seruitute distrahe
 ret. Quibus ad compescendos seu
 rissimorum latronum impetum aut
 ulastredas iniurias nullum attulit
 auxilium. Cum more suo plus re
 neto sanato ac patiens ordo
 eo accepto natio mesto lugub
 et hominum calamitate miserata
 affligit. Adeo ut facile iudica
 res eos nulla molestia labore
 impetari periculum pro communi sa
 lute recusaturus. Int hoc in
 acerbos tumores dum vniuersi
 populi uenerum misericordia
 et indignatio mouisset. De class
 profecto q. ab ora salu marit
 ima tuncorum distributiones ac
 ceret agitati e. Ceterum
 demum dimittit tuncorum ferme
 suffragia petri laureantem ore
 maritime ducem ac imperatorem
 creat cuius ut prima fama per
 crebrunt certissima. Vniuersi
 spe et optimi licet augurium
 ut qui laureantem emibat laure
 ato re bene gesta reueret
 quaquam ad re certissimum pre
 stabat argumentum. Vix prude
 ntior ac strenuus Georgius
 laureantem fratrem qui paucis ante
 diebus ferocissimos ac audacissi
 mos predones nummismis
 maria instantes
 iter actadas collato Marte su
 pat et multis dat accepit q.
 vulneribus captiuos tu magna
 tuncorum lauda ac admiratione
 habuerat. Notum preta singu
 laris hominis in re militari in
 eniarum virtute auctoritate
 et felices in belligerando successus
 suis que omnia quasi peculiaria
 queda ista sunt de quo lo
 quor petri preclara domus
 dedicat q. ab ipa ferme pue
 ritia sub lodouico patre clari
 simo ac fortissimo viro eruditio
 morum in terrestribus nauibus ne
 pugnis excitatus nullum pre
 liorum genus nouum suscipere
 posse creditum e. auctoritate
 prudentia fortitudine integri
 tate reliquas q. virtutes qm
 laudore qm exple postulant

Locu obmittat in comitibus v
pugnis felicitate res de qua
agit habundē testat in qua illud
resans devicti celebritate suo
veduisse huius usus ē. veni
di via Na Belespontu in lē
mias lēgēs cū turcorum
classe nūcū accepisset ulterius
an nauigās iuxta calioopolim
opidū nōbile itauales hostiū
copias tremulo libitūq et
nōporamibz instructas et ad cō
fligēdū pūissimas effendit
Sunt q eoz ad dirupēdas rē
mū mūlme leuūm isulas
nobilissimas itētos affirmet
quas tā et si aliene sūt po
testat a sua tamē custodia nō
alienas existimant. Ea classe
fortissimā homo diliget et
accurate cōspicāt certissimā
suis victoria breui possidet
stat q sēnos et comilitones
pauq adhortat et paululū
cornua trūdēt ita omīs col
locat sui quidē a tergo hostes
aut a fronte soler habetēt de
res ad compandū ex hoste
trophēu non parū nostris
attulit adiūmē. Tū iussis
tanē tubis hostē pūm aggre
dit ut qui maior impērio
erat reliquos etiā virtute
anteire nec dū tāti sed et
exēplū esset maiōis vtrūq
viriū decertatū ē ubi iudi
care facile potat nō maiōia
militū manu sed sapiētia et
belligeradi sciētia queri cōsuat
putat. Testis hūc idē adūfāns
Belespont erat quē supbissio
ille pōses impō pōte comple
tes astra quibz eūrope nō vi
ubz corporis aut copis imā
bilibz sed cōsilio et tanōe res
gerit maiōias cōferto prelū
nō mllē iter sē mamis et
catēms naues alligati sūt
ex qbz nō sagitt nōn hast
cūmū sed gladiis victor cat
pede pēs densa q viro vir
quid plura hostis dare terga
toacti fūsus profligat q
dū a duce capto maiōia pars
cepi demersi et ante ora sūoz
tūmbz affixi. Surrexit naues
alie i pro fūdū nostrarū rostris

deiecte complures i potestate
redacte sūt aut mirabile du
ctu ex nostris homibz iter tot
iacula sagittas lapides enses
saud amplio sedem militibz
desiderati mlti tamē sauci sūt
tūc ubi pūcipibz ciuitatū tenu
rata sūt ex senato cōsulto vno
diei supplicationes idite et p
oia tēpla acce celestibz grade
ut quod diuinitū gestū est i au
ctore deū imortalē acceptū
referat. Hec pōgny carissime cū
perse magna sūt si accurragi
ispeyeris admirabiliōra cōrese
bis. Summo q oia fidei adū
farios tāta fortitudie de vin
et sanguine dimittatū pūrtire
no memoria repete prelia a
nostris adūfīs tuorū comissa
iuemes iūctas eozū nationes
Nostrū uero genū usq quaq vi
ctū profligatū subūgatū ep
get acceptas etate nostra cla
des remissa panomia et mstra
vtrūq adduct persepe coloms
spoliata desolata isulas re
giones urbes referre ut vere
dicē liceat nōs quātū more
cū supis bellū pūstēpisse hōe
venerorū fortitudo et laureana
prudētia nobis effeat ut ne
amplio cū iūct sed mortalibz
pugnare videā q si nō vin
esse uolueris profligari obtū
cari spoliata possit. An de m
patore clarissio q Marcello
traditū ē q pūm hambaler
fugari et vna docuit posse
de hys factenq reliquū ē ut
hūc populo veneto et hūc vi
ris optimis pacē ac felicitate
optemq et dignis pro viri parte
prosequi laudibz. Tū tāta
i suos tāta tēternos sciētiā
fortitudie benignitate exercet
ut et promptissimū q clipeū
sit paratū trūculētissimos fidei
hostes et ecclie scē dei. Vale
ex patauo p. Non qmtilis

Reuerendissio i christo patri
et dno dno no deigra archi
episcopo Striegomen et pri
mati r Gregorio petri aser
tus mgi i archibz ac iter de
rectorū doctores mūm Cano
mō Basiliē ecclie r obedie

aia qua debet subdito prelato
 reuerentia qz ingris discipulo ac
 dilectione filio suo patri nec
 no humilitate humiliare. Sed
 me miseru pat' reuerendissime
 amisi paciencia virtutu preao
 fissia margarita qua emittit
 regnu dei ac celest' acquiritur
 amicitias paradisi itame iu-
 dicy scandalosa subn filia qz
 patre et subdito adusa platu
 et ubi tue pat' m'it' animu qz
 me aggrauatu v'itute pacie
 mitigare debui et placare ibi
 occasione spoli' decernatu tua
 pat'na dilectione supba me te
 no curavi. imo ad iudiciu euo-
 cado ac interpellado rigore
 iusticie ad deteriora pronocavi
 Non adites qz no i malo malu
 deviat sed i bono contraria ei
 curare suis contrariis docet phi-
 losophia ratio ut calida fu-
 gida et frigida calidis Sic
 et vicia nullatenus expugnat
 nisi virtutibz sibi oppositis No
 ei i zel'ebus p'ncipe demo-
 moru cicut' demoma sed in
 ieiunio et orone Na supbia
 minime debellat per superbiam
 imo maiori inflat' timore et
 crudelitas per crudelitatem for-
 as inflamat Sed humilitate sup-
 bia et dilectione crudelitas su-
 pat' p' qd' iubem' dilige mi-
 cos Et licet etia als causa li-
 tigadi iusta me videat' extu-
 rare mens totu auda ad ka-
 bedu vnde d' d' rator cordis
 promptissime spiras ad vidua
 odia et alia mala huius que
 hinc negotio plurimu se im-
 fect non uocata ac miserar
 consuetudine quottidianis latere
 morsibz no desinit uehemet
 me accusant et odore aufer-
 rat bone fame Cotoedo em
 miser cu pat' m'itate tua p' pos-
 sessioe deciaru et p' impaacia
 p'do nobilissia possessione
 hereditat' v'z feliciu aiaz
 Dies mei trahunt cu festina-
 tione et ego salut' inemor
 g'ne stimone et v'it' ac tu
 delis iactator fame p' que
 p'p'mo e necessaria ad salute
 vita mea libro occupavi sal-

laa deuota consilio dyabolice
 suggestionis victoria i causa p-
 mittet ut me i superbia eriget
 contra deu et prelatu meu et
 tade i profundu maloru deiet
 put ia videt' proch dolor aliq-
 lit i hac valle miserie deie-
 asse Scriptu ei legit' Impa-
 encia vestra possidebit aiaz
 uestras si pacencia no habeo
 aiaz mea quo possidebo p'do ea
 et perdedo aiaz meum perdo
 Ecce adqntu deduxit me imo se-
 duxit ymiosa sophistia ac
 fallacia mea decas p'dere ti-
 meo et meum p'dere minime p-
 timefco Sed nec duntaxat hat
 vicia perdidit pacencie gemas
 preasos q'mmo omis aie mee
 nobilissias virtutis margaritas
 parit cu illa isely amisi tu
 vna v'it' sine alia no vlt esse
 sed vna habita possidet omis
 ut pote ongoe i vna radice
 caritat' Et vna noscere omis
 noscunt ut sic debita proportio
 spualis armonie queadmodu
 i arbata du vna corda tedit
 e necesse omis alias fide ne
 sonoz dissonancia impediatur me-
 lodia Et qz videt' adhuc ama-
 rius cordi meo Na cu regnu
 dei v'm pat' teste ueritate
 nostri saluatoris et uolenti
 rapiunt illud ut i ewangelio le-
 git' no qz v'm ab aliquo pa-
 possit dei potetia infirma m'it
 a sola v'itute sponde et fecidu
 ethimologia v'it' d' qz v'it' ito
 ubi miser uacare debui virtu-
 tibus illis aut sciens vams et
 secularibus ad salute aie modum
 uel nichil confetendo aut oio
 dedito actibz viciosis locu dedi-
 sic qz totu tempus meu quo nichil
 dat preposis negliget trahet
 me neglexi. Ea graua sut
 v'it'qz ista dapna et certe gra-
 uista nec possessionu corpora
 l'ui perdidit quatuorqz h'z
 poterit compai que ante oia
 eos tui cordis pat' heueredis-
 sime n'it expono Non qz ve-
 lem verbor' multitudie tue pa-
 termitat' animu i'it'it' fatigae
 aut p'ferre molestia auribz
 delicias sed potius ideo si forte
 admonitio salutaris i dno ul
 aliqd pro consolatioe sp'us m'de
 subsequi valeat qz confortet

offerret ut p[er]fuerit a graui lassitu-
 tudine patimenter quā itineor sedere
 i[n] excelso magis curari secula-
 riū v[er]o exposita ut salute tali
 lucto compesari michi ualeant
 dicta dampna Et ne nimia occupa-
 tio t[em]porū excludere ualeat sol-
 litudinem aut memoria dimi-
 nuat et notū. Na q[uod] dubitat de
 alto gaudio esse casti et hois
 de vita sua min[us] sollicitu ma-
 gis sequi periculum ac salutis
 p[er]e detinetu sustine. Sed heu
 q[uod] consolatiois vite subministra-
 poterit homo tota tristitia ocu-
 patus ut quid adiutor a me ua-
 let patria dilectio habere igenti
 merore afflicto parit et dolore
 no[n] solu[m] toga inoffense spoliato
 sed plagis grauioribus impositis
 p[er]itorū fere relicto seminuio et
 vix adhuc vite spiritui attrahet
 p[er] multitudinem peccatorū. Si et fa-
 tius virginibus clausa esse ia-
 nua celestis conuiuii fimo ewa-
 gelico p[ro]hibet quia oleū reape-
 neglexerunt in vasis suis q[uod] et
 dicit. Amē amē dico uobis
 nescitis uos quid michi dicit
 misero no[n] solu[m] oleū miserior
 die no[n] habet sed alios i[n] aia
 et corpore crudelit[er] spoliati
 In aia quid per detractionem
 et i[n] corpore per rapina[m] et bo-
 norū t[em]poraliū ablatione[m] in-
 qua[m] O quot quantas q[uod] rapi-
 nas nequit exercui per me et
 per alios i[n] subditos p[ro]p[ri]os op-
 p[rim]edo i[n] alios ac aliter diuis-
 damis causas dādo quis adplemū
 hec posset enarrare Si uero
 diuite epulone[m] metis oculo
 sp[irit]us sepultu[m] inferno p[er]mitta
 gutta aque obime no[n] ualente
 iter tormēta grauiora no[n] q[uod] ali-
 ena rapuerit sed q[uod] de p[ro]p[ri]is
 misericordia pauperū la-
 zare no[n] curauit q[uod] dicta de me
 misero uiuēt de patrimomo
 iesu christi plura q[uod] beneficia
 ecclesiastica possident adq[ue] itaq[ue]
 possidenda no[n] christo me uocant
 sed p[ro]p[ri]a ambitio me trahit no[n]
 dico scel[us] exercitabile simone
 que sp[irit]ualia merita[m] itumēte
 pecunia uel alio munere ut
 puta a lingua p[ro]cedete uel a

manu q[uod] scelus neq[ue] adissim-
 e no[n] solu[m] d[omi]n[u]s legib[us] ac cano-
 nicis decretis p[er]mitto p[ro]scriptu[m]
 sed et ip[s]i[m] talit[er] va, p[er] symo-
 na possidete ad dimittendū tenet
 strictio obligata nec alit[er] vniq[ue]
 p[er]mitte[n]tia agit fructuosa Et
 dū sit no[n] p[ro]p[ri]u[m] hostiu[m] q[uod] est
 christi sed aliunde it[er]am dicta
 beneficia que sūt sp[irit]ualia dona
 dei secū[n]d[u]m aug[ustinu]m et sacri cano-
 nes comemorat fure[m] et latro-
 ne[m] tota domo me constitui se-
 cū[n]d[u]m ewangelica ueritate s[on]de
 talia bona aut fidelit[er] dispe-
 sam querēs i[n] hoc comod[um] p[ro]p[ri]u[m]
 et honore no[n] domi a quo d[omi]n[u]s
 p[er]fada fidelit[er] et p[ro]p[ri]u[m] i[n]me-
 rito accipi. Aut p[ro]p[ri]us tam[en]
 dissipauit dū i[n] equis magnis
 et splendida familia uel alias
 ad p[ro]p[ri]a huius seculi uel ad
 lites p[ro]p[ri]a mēte co[n]t[ra]t. Et q[uod]
 p[ro]p[ri]i pauperib[us] distribue debui-
 de h[ab]ere meos cōsanguineos uel
 ditauit uel p[ro]mouit ad uamitate[m]
 huius mundi s[on]de q[uod]q[ue] miser
 fecit q[uod] i[n] iuda traditōe locu-
 loru[m] et bonoru[m] p[ro]p[ri]i fur exan-
 et pauperes eor[um] debito defrau-
 dauit totq[ue] furta idubitant
 comisi quot viab[us] pauperi s[on]de
 uenire facit potui et no[n] feci
 Dicit ei ieronimus doctor egre-
 gius quidq[ue] habet clericu[m] pau-
 peru[m] e[st] cuius v[er]ba t[ri]stissime
 p[er]ueniunt i[n] canone x. v. q. i. co-
 ulno q[uod] secū[n]d[u]m doctores sic itel-
 ligo quidq[ue] habet ult[er]i[us] necessi-
 tate[m] suā statim oderet hoc e[st]
 pauperu[m] q[ui]ntu[m] ad debitū q[uod] eis
 debent sup[er]flua no[n] q[ui]ntu[m] ad
 p[ro]p[ri]etate[m] Alioq[ui]n pauperes i[n] ta-
 lib[us] no[n] possent furtu[m] comitte-
 q[uod] nemo diceret Et ideo alibi
 dicit idē ieronimus q[uod] eccl[esi]a
 defraudare sacrilegiu[m] e[st] acce-
 pisse pauperib[us] erogad[um] et
 esurientib[us] plurimis et id re-
 suare ul[ter]i[us] m[en]tanti ul[ter]i[us] t[em]p[er]adu[m]
 e[st] aut q[uod] aptissime scelus ex-
 mōe aliq[uod] subtrahere om[n]i p[ro]p[ri]e
 donu[m] crudelitate sup[er]at legit[ur]
 i[n] i. gla. ep[istol]e vii. q. ii. nec m[en]t-
 tua patimenter clericos i[n] rebo-
 eccl[esi]e posse furtu[m] comitte. No[n]
 ei talis p[ro]p[ri]etas e[st] apud ip[s]os
 sed apud eccl[esi]a[m] q[uod] notat hugo
 vii. q. i. expedit q[uod] doctores
 famosissim[us] et sci[us] hoc videt[ur]

tene et ideo clerici non sunt ta-
 lium honorum domini sed procurato-
 res unde Aug⁹ ad Rom⁹ factum
 Si puatum que nobis sufficiat
 possidemus non illa nostra sed pau-
 perum quorum procuracione quo-
 damo gerimus Na pietate non
 his usurpacione dampnabili ven-
 dicam⁹ hinc e⁹ q⁹ de planis et
 clericis donatis bona ecclesie
 osanguineis uel alijs diuitibus
 et potentibus p⁹ fauore et po-
 ya seculi doctores asserunt ipos
 esse raptores et ad restitutionem
 obligati q⁹ expresse ponit hanc
 i⁹ summa sua cui asserit Will⁹
 glossator su⁹ hoc etiam i⁹ effectu
 dicit scilicet Thomas p⁹ se q⁹ e⁹
 t⁹ l⁹ x p⁹ y ara vno asserens
 tales non esse sine peccato mor-
 tali p⁹feru ubi donatio non e⁹
 moderata et hec q⁹ oia fiat
 de m⁹ summa sua confessio ren-
 tat i⁹ l⁹ p⁹ q⁹ titulo q⁹ito i⁹ lu-
 bricella de rapina clericorum q⁹
 ym et q⁹ p⁹ y hoc tam⁹ no-
 obmitto q⁹ licet consuetudo ge-
 neralis sit ut asserit a non
 nullis q⁹ prelati sam et sui
 compotes equos fructos et
 res se mouentes et mobiles do-
 nat pro libito voluntat⁹ q⁹
 tenet hostis hoc aut debet
 intelligi dummodo fiat moderate
 et secundum distributionem glose
 ordinarie que incipit p⁹ non omni
 m⁹ t⁹ p⁹na de offi⁹ ordi⁹ li⁹ p⁹
 si tam⁹ sit excessus notabilis
 in ip⁹ das qua recipies vitz
 i⁹ solidum ad restitutionem obli-
 gat⁹ scdm⁹ hanc ut dictu⁹ de
 que moderatio uel excessus
 subiacet arbitrio boni viri
 hoc e⁹ p⁹ y iudic⁹ seu discre-
 confessio Ep⁹ q⁹o n⁹no seq⁹
 q⁹ quoties temeritate p⁹ m⁹
 gladiis sui arbitrator mode-
 ratios huius alit⁹ qua debui al⁹
 modum excessi toties et meipm⁹
 spualiter perdiri et cu⁹ cu⁹
 sit donauit discreta me sit agere
 de rapina et ecce p⁹ma n⁹do
 patria pulsat am⁹ q⁹ talis e⁹
 misetada peccandi adicio q⁹ vno
 peccato ita admissio mox
 sua mole trahit ad aliud mo-
 vnu⁹ id⁹ q⁹ delutu i⁹ substantia
 facti trasit i⁹ alia sp⁹ez p⁹tiq⁹

grauioris iuxta uarietatem
 tristitie aggrauat⁹ queadmodum
 i⁹ p⁹missio casti honor⁹ ecclesie scilicet
 auaricia que e⁹ n⁹dolor⁹ fuit
 dicite ap⁹lo N⁹q⁹ negare potes
 me n⁹dolatrie stelo⁹ q⁹missio
 da cultu⁹ dilectionis fidei uel
 sp⁹ei deo debitu⁹ exhibui crea-
 ture et rebo caduc⁹ quas ma-
 gis dilexi et sp⁹ez habui con-
 fidencia q⁹ i⁹ ip⁹s uel qua frote
 diffitebor me fore traditore
 christi q⁹ cu⁹ iuda id⁹ stelo⁹ p⁹
 oia peccata d⁹u⁹ pecunia⁹
 q⁹ de⁹ dilexi illas q⁹ d⁹no
 amori cu⁹ iuda p⁹osui et ho-
 noru⁹ N⁹ne etia⁹ hec fuit tra-
 ditore causa homin⁹ domi-
 nostri iesu christi q⁹ etia⁹ i⁹
 me patet nec solu⁹ huius ho-
 min⁹ sed tot homin⁹ ego
 iselus reus fui q⁹ p⁹ditionis
 exempla sic uiuendo scandalose
 transmissi i⁹ alios quod q⁹
 sp⁹uale homin⁹ de tato vi-
 det⁹ esse graui⁹ et deterio-
 corporali q⁹ito s⁹ arat⁹ constat
 esse meliore corpore ac nobi-
 liore creatura seu me tra-
 ditore et sceleratissim⁹ homin⁹
 quot propioru⁹ aras q⁹bo pro-
 desse debui sic netaui imo oib⁹
 generib⁹ peccatoru⁹ procho-
 tot me totu⁹ inolu⁹ no dubi-
 tas q⁹ no solu⁹ de generib⁹
 singuloru⁹ peccatoru⁹ sed de si-
 gulis gener⁹ quoru⁹ qualitate
 et numeru⁹ sola nouit qui
 nichil ignorat me strictissim⁹
 ratione reddituru⁹ Nuxta
 parabola saluatoris de patre
 familias dicite suo uillico
 hodie ratione uillitacionis
 ia ei no poteris amplius vil-
 licare N⁹ qua quid ratione
 sedebit summa iusticia qua no
 decet etia⁹ minimu⁹ uerbu⁹ onosu⁹
 dimitt⁹ impunitu⁹ sine satis-
 factioe debita no solu⁹ ratio-
 exies de commissis malis sed
 etia⁹ de bonis omisissis scilicet
 q⁹ due partes esse iusticie
 dinoscunt⁹ s⁹ona malu⁹ no face
 alia face bonu⁹ seu seu q⁹
 tu⁹ de talito facie resp⁹
 de⁹ i⁹ quo nichil superlucrat⁹
 su⁹ imo de talito tot quot

dona adeo accipi tā natūe q̄
 gracie et fortune de q̄b̄ oīb̄
 singularit̄ singulis ē utiq; red
 dēda ratio. Nam crescentib; domis
 et rationes crescit donoz. Et
 si ille q̄ scripturaru notia nō
 habet nec rerū affluētia nec
 arte qua pascat sed eo ip̄o qd̄
 apud diuites locū familiari
 tat̄ meruit tū pro indigentib;
 nō loq̄t̄ pro talē retēione
 dānat secūdu beātū Greḡ i
 omē tū q̄uid miser dicit̄ de
 me ip̄o q̄ predicta oīa imūne
 videor recepiſſe secūdu men
 sura donatiois iesu xpi et ad
 lucra spūalia ac ieternū per
 māsura nō cōuerſi sed tāqua
 negotiator talētorū domi ne
 gliges et perūsus i tra defodi
 dū ea i p̄p̄s delictis ac t̄cis
 oblectatioib; dāpnabit̄ de
 fici. Quid ergo dicit̄ dñs hāc
 a me rationē requēti nescio
 sed nimio terrore cōtūtor. Quia
 si iustos v̄p̄ saluabit̄ impios
 et peccatores ubi apparebit̄.
 Dicit̄ petrus ap̄ls Quid quid
 et cōtū su nec ignorare pos
 su q̄ tōms hūm̄ tēp̄a michi
 quotidie appiquat et natura
 mea tēdēs adortasū p̄e esse
 mōnat etas q̄ i cāntie h̄ec de
 mōstrat ap̄ls uero ioymabile
 illud esse dicit̄ asserēs q̄ dies
 domi sūt fur ita uēiet imo que
 libet hora michi ē suspecta di
 cētē dñs Et vos estote parati
 q̄ qua hora nō putat̄ filius
 hominis uēiat p̄t qd̄ tenēt me
 angustie totū q̄ cōtremisio ne
 mōris peccatorū pestis me in
 ferabit̄ op̄bedat et cōcludat.
 Nam dicit̄ sct̄s doctor Auḡ ad
 stultū ē i tali statu uiuē i quo
 q̄s nō audet mori quā stulti
 tia i me exp̄rior et ip̄a tu pa
 t̄ritate i fūma h̄ec depigo ut
 tāqua per suū cōtrariū et va
 sapiētia fāilia agnoscat atq;
 habeat̄ cuius mīu ioubitant̄
 ē timor domi et falsa sapie
 tia hūm̄ mūdū que secūdu apo
 stolu stultitia ē apud deū i sua
 iſipiecia cōcludat ac diligēcia
 euntet. Nam sapiētes hūm̄ mūdū
 sapiēt̄ deſcēdūt ad iſernū pro

ut ſcribit beato Bernbardo ad
 fratres de mōte dei sūt et potētes
 poter̄ tormēta patiēt̄. Talis itaq;
 sapiēcia stulta imo stultissima et
 omniū excedēs stultitia pōt̄ ē
 formidāda et vitāda que taliter
 suos sapiētes stultos remunerat
 tradēdo ip̄os ignis uoragim̄. Sata
 tralis ubi uera sapiēcia rēſit
 a gehēna iquies ita oraculo sa
 piētis fili recordare nouissima tua
 et ieternū nō peccabis. Nec m̄p̄
 si mort̄ amaritudinē ego p̄hor
 resto qui sūt aqua bibo iniquitate
 qm̄ iniquitates mee sup̄greſſe sūt
 caput meū et sūt onus que gra
 uate sūt sup̄ me. Si ēi fūma co
 lumina eccl̄e sct̄issim̄ doctor Be
 rom̄ spū sct̄o plēno nouissima
 cōsideras paueſcebat dices Sive
 comēda sive biba sive aliquid
 aliud fāia sēper illa uox terri
 filis uidet̄ aurib; meis iſonac̄.
 Surgite mortui uenite ad iudiciū
 eccl̄e tēp̄ i manu potēt̄ uemet̄ ē
 Quid dicit̄ ego stipula ſicca et
 tams ueto agitata mole q̄ ob
 ruta peccatorū portās cauſar
 maledictiois p̄e et quasi ſente
 tia dāpnatiois p̄etue cōt̄ me
 met ip̄m. Nūq̄ iſtorū potero
 obliuiſi et alia cogitac̄ aut
 hūis obmīſſis me alijs negotijs
 comodabo. Nō utiq; ea erit tū
 michi h̄oc uiciū ſup̄eſſe uidet̄
 remediū v̄a de mōte iſc̄mēt̄
 cogitare. Sōnſe beato Greḡ
 omē p̄m ita iqt̄ rēſit. Hora
 idēo dñs noſt̄ volūt̄ nobis eſſe
 iſc̄ḡat̄ ut ſēper poſſit eſſe ſa
 ſpecta ut dū illar̄ p̄uide nō
 poſſis ad illa ſine iſmīſſione
 p̄arent̄ et paup̄ iſc̄p̄oſit̄ iſc̄
 dit̄. Et q̄ uēitute mort̄ tēp̄o
 ignorat̄ et poſt mortē ope
 rari nō poſſis ſup̄ ē ut ante
 t̄p̄a iſc̄ulta rapiat̄ ſit ēi ſit
 ip̄oſ iſta tū uenerit uic̄at̄ ſi
 p̄uſq̄s uenerit ſēp̄ t̄meat̄.
 H̄ec Greḡ ubi ſupra. Et ſi
 homo quēq; dāpnā rerū cadu
 tarū carēs pericula omēs q̄
 pena libent̄ ſuſtinet̄ ſibi poſ
 ſibile ut mortē effugeret cor
 porale q̄nto maḡ michi iſc̄bit̄
 iſta neceſſitas illa fācēdi qui
 ſū reus m̄l̄t̄p̄iat̄ mort̄ per
 p̄etue corporis et aīe. Nōne
 oīa dāpnā trāſitoria carceres
 et quaſcūq; penas corporales
 debēa patiēt̄ ſuſtinere. Nōne

ista e' ruy illa de qua christus loqr. Si quis vlt uenire p' me abneget semetipm et tollat cruce sua et sequat' me. Nonne etia hat via esse stric' et angusta salua tor noster docuit que ducit ad uitam p' qua no e' alia a qua nec seipm exuipere noluit mo p'or nos p'recessit existes dux nost' ut apls ait. Opportu' christu pati et sic itare i gloria sua. Insup etia nonne scio' scitatu' q' mlti tudine hat via uedere oportet bat quoru ia societas p'etua cu angelis e' icelis utiq' sic uidet' Ne igit' i promissu et sine ista cru ce mors amara me attripiat ad locu et ad specu' uenerabilis et sanctissimi p'ris re et noie. Q'm me coruli taqua ad singulare resu qui cupies sequi suu magiste rum per que deus operatur e' mlti magna q' mirabilia et mirada p'nt testat' beato Bre gorio lio so dnalogoru per totu ut id scissio. Q'm suis meritis et periculis cor meu i uera p'ma stabiliat deuoti one q' sincerat' ac f'male' per seueracia optineat et teneat tand' i hora mortis me suu discipulu luet sero pemitte' i cruce uere p'me feliat' offe rat et p'ntet dno mo resu xpo crucifixo a quo audire mereat illud dulcissime cosola tioms uerbu' hodie mecu eis i paradiso. Ame Et qa litiga tu praua codino cosueu' ut gra seminare et iurias pro pagare si tua patna dilectio sit offesa i aliquo uerbo aut facto occasioe dicte lit' dignet' indulge' offendeti ut pat' tele stis etia tua peccata dimittat et indulgeat q' uiuit et regnat i scla sepe benedicto. parat' proliptan pat'mtas tua uole ba et pauca nuc scribe' et alia i t'epo aliud suare sed stalus cupies dubiu euitare ne forte mors p'curres ul' scribendi ut legedi postmodu utriq' a alt' uia tps subripet' proliptan maluit potius desuere. Valeret pat' reueredissime atz carissime i domo sey bene dat' i monasterio scilicet benedicti Anno domi mo mmo x x x no die x xi augusti

Missua

Non putau te id laturu tar iniquo q'd q'd ego equissio ite ad te scripsera sed post qua res ista que sine lite erat fuit ate i cotrolisid deducta et amitoz dms p'u esse oia p'ter se habe' apud Ita respodebo tibi ut non putes me sine causa ad te scripsisse Sepe ad me banus de rilus querela detulit q' m' chil summa familiaritas quaz mecu habet sibi apud te pro fuit cu semel at iteru te ad monuisset nullu exoffens tuis posse manus esse q'm si mea causa illu tibi recommsu habu isse nec potens sibi a neces sariis tuis iura fieri. Nupz addua potui ut uerbis fideri habere donet sermone et l'ris multoru id afferat michi itel lepi. Scripsi ergo ad te et qua potui modestia usus fui. Sate michi erat comoueface te ne minus a te amaret q'm tu a me diligebaris que res ut video tibi permolesta fuit. Sed liceat hys qui se amat aliqd iter se expostulare liceat etia accusag' et irrasu modo illud putat al ciores esse uere amare radi res q' ut leuissimis causis tolli debeat. Si placet facile conceda me tibi supatu esse a te no so lu beniuolencia sed etia omi of ficio et diligencia i me et m omnes eos qui mei sut fueri iustificos etia si vis cotume liosus i te oia tibi conceda si illud michi constabit no te putare alio nar me esse i te aio q'm olim cu te iudicabas maxie a me diligi e' uale

Responsua

Et i me fueris equo aio hoc tue modestie fuit sed cu igno rare causas cur me admoneres illud ego iudicau no fuisse amicitie tue p'su cu michi nullo errati cosno esset. Sed no conceda. Bano Cetero q' me possit aliquo loco dice' se nullu offitui me neglexisse. Si uero q'dqm a me optant q' minus qua equi esset. Npe potius sibi q'm michi imputet. Nihil esse puto q'd amitoz causa p'ter

Honestū sit agēdū qd' si videat
me facile passū esse a neces-
sariis meis ut ipse dicit dnu
tū sibi fieri illud iudicat
ne uerū posset a se dū uo-
luisse me ratione meoru neces-
sarioru negligere cū ultro illos
inertos esset dnditū quid me
os nō min⁹ a te diligi quā
hūc hōiez qui ut video vlt
amicicia tua abuti. Quod aut
lris et simōe aliorū itelligēs
nō maiore fide oportere illis
haberi qm sibi arbitror Sūt
ei omīs aut mīa mei aut iudi-
Sed hūc sit finis qm sis me
amaturus. Tantū ego te spēs
q' sūma beniuolētia me prose-
quaris ego oīa pro te suscipia
que digna sūt nra amicitia
Vale

Missa

Nisi de tuo i me aīo fact per-
suasū habere dubitare ne tibi
molestū fuisset tū hys diebus
causas Lucie apud questores
nostrū cōtra necessariū tuū
defendi Sed cū superiorib⁹ te
poribus nichil a me gestū ami-
cia nostra cognosceres qd' a
ueteri extimacōe tua alienū
est putāui etiā i hoc facto
meo te nō pmutaturū fuisse
iudiciū tuū Neq' ea de te ad
te nō scripsi q' te negligeres
sed pati occupacōib⁹ meis
parti q' iudicare te ita de me
sentire ut nichil a me sine
causa i tuos esse factū crede-
res Quare a te maxie uelim
ut sit factū plus michi credas
Si qd' forte alit de ea re ad te
scpsisset qm hys homib⁹ qui
iter nos dissidiū optat nisi
ei sperare ppe die apud te
esse diligentissie ideo causas
omēs ad te scpsisset Interi
hoc de me cogitabis nullo te
pore maiore amicitie tue re-
spectū me habuisse qm dū
causas istas honestissia rancē
cōtra homēs tibi necessariū
suscepi Vale

Responsua

Bene habet q tu solo es q
de me ituo aīo iudicas cū ei
te ualde amare anteferie q
omib⁹ quos postea notos ha-
beba nō potera cogitare quin
idē tibi de me arderet pua
debaq' nichil a te gestū i de-
fensione Lucie qd' ab officio
tuo alienū esset Gaudeo tū
ac plurimū letor q hys cogi-
tationib⁹ et cōsiliis meis ac-
cesserūt lre tue que illis ue-
teris beniuolētie tue i me et
necessarios meos petui amo-
ris testes essent Ad aut i
iudicio contra necessariū meū
steteris nec reprehendo nec
recuso Sino ei id ate ut sci-
bis honestissia ratione factū
plus ergo tibi qm oib⁹ alijs
crede Non ei modestia et an-
tiqua cōsuetudinē prudētie
tue Si qd' uero i hac re cul-
pa necessariū mei qtractū ē
id ueli scias michi oīno disp-
licuisse Tu qd' ad officiū per-
tineat tuū videbis Ego i-
diciū meū de te nō mutabo
Vale

ibi

Missa

De statu pa-
trie lugubri

Iupis ex me scire quo i sta-
tu res nostre sūt Caput
ē q si omīs homēs i exordiu
nostrū cōiurasset vix de-
riora loco posset esse Con-
flictam ei bellis nō solum
externis sed etiā qd' sume de
testad ē cūlibet et intesti-
nis foris hostes uagat pas-
sim agri diripiūt dura hostili
icēdo flagrat homēs cedūt
Int uero mema male iter q-
ues conuenit Nemo ē q publice
utilitati fuit qsq' vlt i
ciuitate pmo esse nullo pu-
dor nulla reuerētia legū est
i urbe hā palaz seditiones
parat quēs nichil malū ē
qd' amplius restet nisi ipa cap-
tiuitas que nos omīs hostili
ferro aut seruituti subiacet
Eo quid peruetū ē ut miserū
cordia malorū morte ipa
morte sordes que sit patrie
nostre fortuna que tollera-
bilior aliquanto esset nisi

nos spes omnis iaz declarasset
vale

Responsua

Et si rumor sinister de vris
rebo aduersus ad me delatus est
no tamē putabā omnia apud
vos desperata esse / plura ergo
quā uenire mibi i mēte po-
tuisent vobis acciderūt. Sed
oīa uobis abexterior hostis
adiūse acciderūt. fremat bel-
lū tumultu / et cūsonet me-
ma uestra tollerada sūt oīa
et fortit ferēda que ab alijs
nobis imminet. Illud magis
visū ē mibi miser qd de se
dicio et odys tuū ad me stūp-
fisti. que res / nisi cōsilio / et
aucte eorū q uolūt bene rei
publice cōsultū esse / magis
plane mibi diuinare videor
cūa futura / que cūa tu ma-
xime times. No sat at admi-
rari possū que amētia tuos
tuos i hāc discordia traxerit
/ nisi forte aliqui / sint i ciui-
tate / qui se putēt rerū poti-
turos / si oīa i potestate ho-
stis uenerit. Et est tmedū
ne vtrūq mīcorū dolo / pesti-
sta cōtatata sit quā sanlio
illi victoria poriat. Daller
hoc loco posse hoc malū a
uobis leuare / aliquo meo pre-
sidio / qm eo tpe cōsule / quo
uestra res publica / minime
potest cōsilijs uiuari. Sed po-
quā res eo pueit / ut id qd
potius uolebat / nō possit a me
fieri / nō omittā / ut nō ad te
scribā / qd ura publica salute
scēa explorat / ē qd ipis /
qui rē publica salua uolūt
quo qdqz aīo sit / et sapienter
sollitadi sūt omīs olim socj
uestri / ut fidei ac amicitie ue-
rerū meminerit / presidia
sociorū fuit a uobis occulte
i urbē recipiēda donet vide-
rūt vi posse cogi / illos qui
nō bene secūt / de liberali-
tate ura. Naqz asit morbo
iste curari poterat / nec ma-
lū hoc / qd iaz iueterat / a
uobis tolli / nisi abscedat ab
ipō corpore pars illa qe est

erga. Spero q si meo cōsilio
tūa ciuitas usa fuerit / frem
itelligēs a uobis depulsi esse
periculū / qd i ipis uisitoribz
habebat. Sit ei ego scāo qd
uobis i re uestra facturi sit
cūa atqz cūa providebit. Ego
ei nō mino de ura salute la-
boro qm si oīa uobiscū essent
communia. Vale

Missua

Comedatio aduo-
cati seu procura-
toris

Ne desiderū tuū differas stat
satisfacta de eo / qd maxime
optabas / a me audire. Absolutū
et paribz fectis omi iudiciū
et lris secūdu te data ē. Naqz
vidi attentore aut magis cri-
ditū i causis agēdis / qm is tpe
fuit / cū tuā causā / mēpau-
ras. Nbi ei potuit qntu vris
dicēdi posset / apud iudices
fuit quid adeo uehemēs et
acer / pulsandis cūibz que
nbi obiacebat / ut omīs iudices
et si per benignas / et aduer-
sario ifestos reddēt / laudabat
omīs hūm. Ingemū oratoris
probabat causā tuā et estate
iudiciū pre se ferebat. Cū uō
itū ē i fectā / tāto omi con-
sensus fuit / ut nō sat i rer
cōgratulati sint / qm si nego-
ciū comē ageret / hec ad te
uolui scribere / ut am tuū
liberare ea sollititudine qua
ut sūo mltū afflictebar. Vale

Responsua

Habeo tibi grās / et magnas
quid / q me liberaſti māuā
sollititudine et molestia. Sed
nō minori uoluptate illud
me affecit qd ad me scipsisti
de patrone meo / hodie elo-
quēſſio / delector ei uehemēt
laude sua / et offitū eiū scy
magis. Na et si naqz du-
bitaueri de mea causā quā
secūdu melior erat dada / tū
q i litigis nō alit quā i

462
234
Nauigado semper imminet peri-
culum nisi is qui gubernator e-
perito in arte sit. sepe uerebat
ne egrotas cause mee alia for-
tuna habuisset ab ea qua opta-
ta gaudeo itaq; me tale sortitu
esse oratore in quo neq; summa
eloquentia neq; studiu defuit
Breui ut spero p me ipm illi
congratularor. Interi significab
ei summa i eis studiis atq; offi-
cis habere gratia Vale

Missa

Informatio ad
modestiam

Quid de te sciat comes et
amici et aues tui significat a
me desideras omnia una e summa
enim ex qualibet tuis ma-
iori esse igemo Sed maxime ue-
rem ne illo satis modeste utar
Quare mi Anthomy Si bona
fama te delectat si opinio homi-
num qua te non plura sustinet unde
ne ceteris uirtutibus tuis que
magne sunt modestia deficiat
Intelligo quid te summi i ur-
be tua tunc futurum si igemo
tuo modeste uti sineris quod
ut facias etiam atq; etiam rogo
Vale

Responsua

Tua modestia a me desiderari
scribis. suo unde hoc proue-
mat sed facia intelliget os
et aues et amici mei si alia
time vito e neq; ista de esse
Non pot fieri quia ista etas
multa habeat que reprehendat
a sembo Et sepe iter equa-
les reperiunt q pot iudicia
aut consingunt aliqd aut
vicia nostra maiora faciunt
Si qs ul igemo ul studio
prestare illis videat unde
suo causas omes processisse
quare homines cu oia i me
laudauerunt subtrahunt i
opinionem modestie sed non
pmitta eos diu esse i hoc

etate Summibus i hoc vnu
ut neq; etate i qua su i laboe
impedia qn oia fama que ad
existimationem homi accedat
Tu me ut facis ad hac rez
aduiuas et sic tuis adhor-
tationibus et consiliis multo arde-
rior factus su ad bonas artes
Ita et beniuolentia eorum tuius
cofer nosse p te intelliga Vale

Missa

Numq; als de maioribus qm
nunc rebo ad te scripsi tate ei
fuit ut no modo te ad legem
mutare sed etia ualde exa-
tare debeat maxime quid appa-
rator agitat quales forte a
nostra urbe condita no sunt
magni equitatus construunt
Classes instructissime ornant fa-
bricat noue uetuste reficiunt
appu q bellu igens mari et
terra contra gente nobis sp
immutissima Et e omi spes
nuq; tuis nobis fuisse datum
quo melius de victoria conuinc
fuerit qua si adepi erimo
etia ppo videt urbi nre futura
Omni ei geres hac una exre
pta que nobis bella inferre
possent aut amore a nobis
deuicta sunt aut armis et vi
compreffe Nichil aliud ergo
nostre reipublice restat qm
ut etia hac natione frenemo
qd a nobis factu no erit diffi-
cile dumodo consilios nostros
celeritas adhibeat habemo
oia que facile put nostris co-
natibus victoria subpeditare
hosti improuisus e nos con-
silio muniti ille impator nos
rebo omnibus necessariis instru-
tissimi Ille domesticus et exte-
ris bellis ia fractus et debi-
latus e nos uero integri et
nuq; als potentiores Multe
urbes a societate et fide nro
hostiu defecerunt Nre aut vi-
res quotidie uiribus nostrorum
sociorum auget Sed bene etia
de ipa maturatioe spero cu nu-
qua ad hmoi re coficienda pru-
dentioribus aut fortioribus duabus

Non sumus. Scis hoc ad te vide-
ne quod horum plus expectas. quod
rei ierit. Sed hoc nolum te ig-
norare. ut quod maxime te optat
facere de magnis rebus ac novis
que hic agitantur. dominor fieres
vale

Responsiva

Quidquid literas tuas recepisse
la oia de quibus ad me scribis
apud nos divulgabat. quod minime
opportebat fieri. si mos antiquus
in uestro senatu seruatus esset
Nihil ei olim apud viros ma-
iores. magis custodiebat. quam
consilium in deliberationibus. et co-
siliis rerum. que ad publicam vi-
tutem pertinebant. sed de hoc
scis ad te. qui ista non ignoras
Illud magis ad te. que mihi agit
pertinere arbitror. optatum sapienter
a vobis deliberatum sit. de bello
suspensio. pro quo tanta appa-
ratus instruit. videris quid
spode. ita victoria patrie tue
et oia bene sperare Ego vero
cum nihil magis iunctum videar.
quam exitu bellorum. et ita oia ge-
agitantur patefita esse. vestris
hostibus. meretur ne via consilia
fallat. quod si potius de pace fuisset
vestra deliberatio sumpta. ea res
non solum honestior. sed etiam tu-
rior vobis fuisset. poteratis
ei exemplis aliarum gentium vi-
et vide. multas ciuitates bella
suspensisse. que quamvis oia ad
victoria expedita et instructa
haberent. tamen infelice exitu
habuerunt Carthago vobis po-
terissima multis annis dure Sa-
mbale bellum gessit. cum roma-
nis. Et quoniam uastitate Italiam
vidisset. et roma pene capta
tamen exitu non fuit victorie
sed captiua tamen se vidit. et
romani legibus seruire Insuper
eandem rex phara cum iam annis fere
triginta multa bella feliciter
gessisset. bellum scitis itulit
sperabat quod illa gente se postea
in perpetua pace futurum. que at-
fine tot eorum conatus habuerunt
eandem magnam regiam sitibant. capto
rege et duceret milia pharum

resis. scis docuit. hoc exempla
a me non commemorat. ut bella
que a vobis gerenda sunt. malum
omen habeant. Sed dum licet
am uestrum potius ad pacem et
ad concordiam quam ad bellum autat
Nec est aliqua res que hoc vobis
dissuade. debeat. poterit enim
maiori cum gloria totum hoc ne-
gotium consisti. quam illud bellum ad-
instrari. cum hoc hostes non
impatu ut scribis. sed prouid-
ac potere suspensum. et est timent
ne alie gentes bellum renouent
ne ciuitates que nunc metu po-
tere uestre ciuitate adhuc vo-
bistis sunt. deficiant a fide. Erit
itaque sibi uestre oia ista videri
modestie uero et humanitatis non
auerte animi ab oratione eorum. quod
vobis pace persuadet. Si at-
in suscepto consilio manent. pro-
uidete ne in senatu uestro de
liberata fuerit ea. que ante
ad hostes perueniant. quam a vobis
quod incipit sit. hoc ad te scripsi
qui plurimum in ea re publica po-
tes. et si tibi visum fuerit
senatum de hac re habere. et
maturum de his omnibus iter
pres consilios deliberet. Ego ei
pro fide et beniuolentia mea
in vos omni cupio vobis omnia
bene cedere vale

Missa

De malo statu
patrie

Si ullo tpe de rebus magnis
ad te scripsi istud profecto est
sumum. et maximum omnium. que
tanta videtur. inchoata mala. rebus
nostris impedit. ut nisi deus
aliquis. hoc ipse nobis auertat
facile possit nostram patriam
desolatione et ruina diuinac
bellum ei atrocissimum. fame
incredibile. ac peste. quale non
dum neque videmus. neque legimus
tota ferme provincia iam dudum
est pressa. Neque vis tam mali
aliqua ex parte adhuc remittit
sed malum hoc diutius ingratum
sit. et sepe se detentum habet

Cogito nō dū posse nos clades
 pferre quoquē ei usq; nūc pūle
 Nūc uero defesti pcedo fatifit
 et spes ipā que donet aliqd po
 tuim; nos atabat ad hēc ipā mala
 ul repellēda fortit; ul pferēda
 sapiēt; Nūc remissa ē ut nulla
 oīno videat; rē ergo nō facile
 diuinare posset nō solū desola
 tiōne, uerū etiā illar; ipar; urbs
 nostre ultia; iteruatiōe. Erit
 ei tēp; i quo nōste ciuitat; ue
 stigia fuerit; q; hominē querēt
 neq; extabit; ulla signa huius
 olim potuisse ac floruisse pte
 me; nisi deus ita sua remissit
 et ceteros nos tūc malis fessos
 ita tādē pūat; aspice. Est; qm
 hūana pcedia res nostras
 destituerat; cogim; qd i tēpe
 state sepe nauit; accidit; oīa
 cōsilia nostra omēs; spēs; atq;
 cogitatione ad deū referre; ad
 quā rē cōsequēda eris nobis
 adiutor et socor; quāuis ei dē
 videat; auertisse am; et aures
 a nostris pūat; tū speramus
 clemētia sua mutatiua esse
 i melior; mala qdā cōflutam;
 et pene cōstitim; Vale

Resposua

Vitte tue tata attulerūt mo
 lestia aīo meo sūt nullo tpe
 maiori i merore fueri. Cū ei
 eo producta sit fortia nostre
 rei publice ut ita nichil pūat;
 possit ab hominib; expectari ma
 ior tūmēdū ē ne diuino etiā
 auxilio pūat; sim; q; si nostro
 aliquo errore nobis accidisset
 putare oīa; nō solū equo sed
 etiā forti aīo pferēda. Sed cū
 hūc se pūat; fueri; qui pro libertate
 omī; pro fide pūat; maxima
 bella; magno cū periculo sepe
 nūo suscepim; nescio qua mī
 qūate fortue eo pūat; sit ut
 dīno sim; et hūano subsidio
 pūat; sim; Nec procul a no
 bis abesse video mala oīa; qe
 urbi nostre euētia diuinasti
 auerēt ut scribis fortassis
 hominē q; post annos uenēt
 ubi nā fuerit tate urbis fū
 damēta et tand; illa ipā fama

patrie nostre; qua dū i Italia
 florumus forte iterabit; postq;
 neq; id extabit; cui; rei grātia
 nostra patria ac nomē dūdi
 ligens fuit; vna rerū pūat; nos
 i tūc malis cōsolari qd; habem;
 exēpla clarissimā; urbiū atq;
 regnor; que simile exitū ali
 quādo habuerūt. Nūc ut nichil
 aliud ad nos; qm ipm; nomē p
 uenerit; plures uero ego ar
 bitror ciuitates fuisse que fuis
 tēporib; gloria rerū gestar;
 dignes et pūat; extiterit;
 cū qdā fama sim; extita fuit
 ut iopia poetarū ul oratorū
 qui sua gesta aut orōne aut
 carminē illustraret et pateret;
 earū rerū que digna immorta
 litate essent mēmoria iterū
 Nūc nostra res publica que
 sepe glorie aūda fuit; ita et
 hominē cōquesuisset quorū elo
 quētia sepiūna ē rerū nostrarū
 memoratū; comedano. Nūc in
 pio itelligē; qūta debet esse ne
 nerano apud omēs ciuitates ma
 gistras; eorū q; scāt; egregia
 orōne rerū ul pacis; uel belli
 fūta complecti; quā maximā;
 opportunitate defuisse nostris;
 hominib; nō sat; possū adimari
 cū se iudicare possent immorta
 les fieri; sed hac hactenq; con
 silui; vō tūi quo i reb; extimē
 dūis esse vidēdū; suscipio et laudo
 quāq; sepe ē; ut auit tēp; pla
 cadi superos cū magis necessi
 tas qm nostra uolūtat; facit
 nos supplices apellē; hāc tēme
 dio usi fuisse; cū nobis oīa
 erat itegria et signū fuisse ea
 a nob; fieri exāmmo de qua
 re plura nō scribo. Postq; a
 nobis corrigi nō pūat; facim; qd;
 q; naute i summa tepestare et
 ipi faciūt; pūat; et libet; epe
 plo tuo ias; arbore fracta et
 quassata nauī nostra; omēs
 uota facim;. Si deprecatio nra
 exaudita fuerit ne ingrati re
 periam; adiū; mīma. Si uero
 facta nulla nra pūat; iflecti
 potuit eo bono fruē; quo
 utūt; illi; q; i suis reb; aduer
 sis; nichil a se pūat; esse
 itelligit; Vale

Disiua

Maxima omī laude hodierno

die cōsequuto est exercito, in
qui fortissima pugna consp. i
anc stetit cōtra hostes, ut per
manit pro defensione patrie mo
riēdo clarissimā inde victoriam
retulerit. Amotus ē ergo a nob.
ille igens metus ac summa totius
urbis trepidatio. Cui ei maluit
semel perire qm̄ diuturna ob
sidioe p̄m̄. insperata victoria
cōsequi sumus. Quo i bello ite
visu nobis ē ipm̄ celū et omnia
numina pro nobis militasse.
talis quid. huiusmodi, maiori cō
flicto exito fuit ut vix illis
nostram militū i bellis cen
derit. Quia vero fortuna altera
pars habuerit. ex hoc patet
q̄ om̄s tāqua petudes ad mo
riēdū parati fuerūt. Signa vi
q̄m̄ militaria capta, castra ho
stium direpta sūt. nemo i illa
pugna fuit. qui aut i ore gla
dii exceptus nō sit aut a no
stris copis nō interceptus. Cui at
victor exercitus nost. remittit.
Turbe plurimis et maximis
trophæis. hostium ornato, m̄p̄
i modū tota ciuitas nostra fuit
ad spectaculū effusa. Nemo erat
qui nō daret et laudes et
grās deo om̄es nō q̄m̄ re hu
mana sed propterea diu susti
nebat. Tanta uero leticia et
exultatio om̄i fuit. ut non
ia, militum hominū, sed vniū fa
cies ead. atq. idē animos videt.
nullus uero hominis edes oib.
patebat. passim nostra milicia
exarebat. tāta largitate et
rerū om̄i copia ut nūq. i su
ma fertilitate agroꝝ maior
fuit. Volui hęc tibi oīa nota
esse ut qui periculorū nostrorū
seper solus fuisti etiā publice
traquilitatē participes fieres
et fortunis nostris cōgratu
leris.

Responsua

Quo mō expectatū a me fue
rat deliberatioe nostra eo m̄
victoria de qua ad me scribis
iociundior et gravior fuit. Nō
potera quid. cū magno dolore
cōfisi cū audieba turbe urbe
nostra artissima obsidioe cincta.

esse. Doleda etiā plurimū ciui
tate que diu caput nostre pro
vincie fuerat. debe i diuione.
Hostium uenit. liberasti ergo me
hodie maximo timore. quo pro
via salute pene cōfitebar. et
habeo tibi quas debeo grās. q̄
me participes fecisti rerū. que
uobis prospere cesserūt. Intel
ligo quid. ex his que vobis
diuinitus cōtingerūt. quē cure
debeat salos v̄ra. hominib. esse
cū eade iā desperata om̄ib.
a superis immortalib. con
suata fuerit. Nemini arbi
tror esse qui nō iudicet q̄m̄ ut
scribis numina celi pro uobis
nō solū pugnasse sed etiā vuisse.
Sed illud a uobis etiā atq. ex
videt. ē ne animi vestri
nimis i fecundis reb. essent.
Est et maxie prouident. sic fa
cit ut victoria v̄ra. referat
potē ad diuina causā. qm̄ ad
huana. Sumus ei fere om̄s
i periculis nris aīo summo.
et tūc sume veneram. ac ex
colim. deū. Nescio qua m̄tate
postea ingratū reperiam. cum
suma victorū attigam. de
inde querūt. homines nullas fe
licitate esse p̄tūa et fortuna
actuant. Ego uero nullas. alia
prospera fortuna aut adūsa.
iudico qm̄ diuina prouidentia. q̄
homines tūc reb. aduers. cū
superbie reperit. optia ratioe
corrigit. fieri aut prospere
obuenient. Alia ratio ē. quā
istabilitas. sepius viao nostro
qm̄ fortue nobis accidit. Nec
ad te ista nūc scribo. q̄ p̄te
ate ignorari sed ut ciues como
uesanas. nullo tpe deū magis
esse timēd. qm̄ ubi maiora ab
illo beneficia suscepim. Spero
bene de ciuib. tuis nō mehil
tamē ualebit apud eos auctas
tua. si docueris illos. mehil
magis rei publice cōuenire. qm̄
ut fortitudine i bello. ita re
ligioni i pace colere. vale

Missua

De bono statu et reforma
tioe patrie siue ciuitat.
Nichil est qd. liberā faciat.

q̄ de maioris et pulcherrimis rebo
que hic fuit te certissime reddere
postea uero qm̄ nostra ciuitas
hostili motu liberata oia ac
pax se dedit incredibile ē q̄ntū
statū q̄ rei pub̄ reformari in
dies et q̄ntū renouari cepit
Si que erat ueteres iter nros
ciues discordie om̄s statū q̄
late fuit. p̄ncipes urbis no
uas affinitates meit Artes
que p̄t vīm bellorū pene ite
rat maiore cultu qm̄ p̄mo ac
maioribz operibz repetūt neq̄
om̄q̄ alias ī tāto p̄cio fue
rūt plurime uero leges antiq̄
et ueterata iustitia que p̄ciat
p̄t nostra insolētia atq̄ ne
gligētia modo renouat et com
fere om̄ consensu tā fuit app̄bata
quibz si obtepatū fuerit ne
mo ambigit quin ī breui nra
ciuitatez militariū tribui nostre
p̄uicio p̄ncipe videat̄ Is et ē
statū urbis nostre ut aliquo
beatores videam̄ qm̄ diutina
calamitate expeui sum̄ et
fortit̄ p̄essi qm̄ si eade qua
dū freti sum̄ t̄ragit̄as et
oia sepe masisset Gaudeo
itaq̄ h̄c t̄ com̄ fac̄ ut qui
sepe nostre gl̄ie appetēssim̄
fuisse felicitate nostra h̄c
tēpore nō ignorares Vale

Responsua

De h̄is que ad me scripsisti
magnā tē uoluptate animo
percepi Cū et sepe ī metu
cōtinuo steterū qm̄dū fuit
de uestra salute dubitatū ma
gna molestia me liberasti cū
sup̄ superioribz litteris tuis
intellexi ciuitate uestra ab
obsidione qua obp̄mebat li
berata esse Illud aut̄ tāta
leticia me effecit q̄ remittā
si m̄chī nō solū uos grauis
simo periculo esse exceptos
sed ip̄a eccl̄a res publica q̄
noua aliqua forma et beatio
re statu dictū sustinere Gau
deo mediorū fidū et plus qm̄
credi posset felicitate uestra
letor Video quid illa egregia

maior nostrorū ī republica
sup̄amēta magno studio a
uobis exant̄ Na cū leges in
q̄bz uestre ciuitat̄ salor̄ esset
posita eāt q̄ iobliuione irā
uenisset nec mos antiq̄ in
urbe suaet̄ m̄chī m̄z fuit
si p̄ua nostra ad obsidione
perducta fuit H̄c uero resti
tuit̄ legibz et repetita om̄
bona cōsuetudie spero nūq̄
ciuitatez irā ampliore aut
opulētiore fuisse qm̄ breui tē
futura sit modo ī medio cursu
nō deficiat̄ sed ubi q̄q̄ p̄i
uate potētie maḡ qm̄ rei pub̄
lice m̄seruat̄ t̄medū erit
ne h̄c noua libertate frustra
gausi sit h̄etmēda ē ergo
iter uos cōcordia cōfirmade
sūt leges antiquē et edēda
noua instituta nec p̄mittē
ē ut q̄q̄ ciuitate possit
plus qm̄ cātas q̄ iustitia
q̄ si a nobis perfectū fuerit
plane video uestra republica
ut scribis ī tota p̄uina p̄ma
esse futura et hos impera
turos h̄is genibz q̄bz aliquando
seruistis Vale

Missua

Quo te rerū nouarū cupidū
esse et accusasse me sepe q̄
ad te nūq̄ scribo de h̄is rebo
que hic fuit facia hodierna
die ne possis dem̄ps criminari
negligētia mea implebo te nō
aliquibz ut m̄lti solet neq̄
falsi rumoribz sed magnis
et de q̄bz certos auctores ha
bem̄ Nuper exegypto quidā
ī urbe nostra ad nauigauerūt
a q̄bz cū nostri ciues diliger̄
percutati fuissent de oibz
rebo retulerūt proxiis diebz
q̄bz naue inde soluerat̄ mul
tas nationes oriēt̄ ac plu
rimas gētes australes ma
gno equitatu inuasisse totā
provincia illā dicebat̄ autē
rege ip̄m m̄chī tale suspicāre
se effudisse ex urbe regia ī
occursū hostiū qui cū tanto
exercitu m̄sionis m̄icor̄ īcepto

fuit. Nec multo post signa ho-
stilia fuisse ad urbem alexan-
driam mota. qua trepidatione
fuga ex omni parte capta seu
cepta et agitari. alio mare tu-
brum petebant. Alii uero liba-
tis quod eo ferebat. quo metu
illum impellebat. Ad id se secuti
sunt. dicit se nihil certum habere.
Nam sepe uetus ad pupam fla-
ntibus proximis cursu magna
celeritate. ad nos tenit. Sed
si uera sunt multum arbitror illa
ad quos ciues pertineat. Agere et
de puata pecunia nostrorum ho-
minum. qui se in partibus nostris
exercent. Si quod est quod ordines
tua pertineat. curabis ut quod
minimo detrimento fieri poterit
transigatur. ad te omnia quod et ego
secutus sum. Aliud ad presens
non habeo. quod ad te scribam. Si
aliqui cursu ex ea religione
ad uos habuerint. facias te
de omnibus rebus certiore. Vale

Responsua

Non puto dubitandum ex his
que ad me scribis. quod mihi ho-
mines qui in egipto sunt. passim
sunt maxima detrimento non ratio-
nes ipsas iter ipsa incerta rerum
nouarum in aliis regione tuta
retulerint. Multa et sunt que
me in maximam metum inducunt.
Nam si ciuitate alexandrie et
nationes barbare potius fuerint
eandem ruina secum traheret. non
tamen egiptiorum opes. sed et
omni quod ex multis partibus ne-
gociandi gratia ibi diuisabat.
Si uero in obsidione manerent
dum erant. horridum est ne pecunie
mercatorum in stipitibus belli prius
exhaustis. quam sua republica
aut puata utatur. Atque fu-
turu sit. nihil boni rebus
meis possit dinare. Nam cum su-
perioribus annis. oces mea pe-
cunia. eo loci cohesisset. video
uno die omnes fortunas meas
esse consumptas. nisi prius mei
repestiue visi sunt consilio. tu
pro ergo certior de omnibus rebus
a te fieri. Si quod ergo forte ex
orientem ad nos nauigauerit.

curabis ut quacumque fortuna
res nostre habuerint. nihil
sit quod me pro te lateat. Vale

Disiua

Bellum futurum pugnatum
et consilium oportuni

Multa ex finitimis regionibus ad
nos deferunt. quotidie noua de tre-
pidabili apparatu exercentis. validis
simi regni orientalis. contra ciui-
tates et terras nostri imperii
nihil tamen adhuc certum horis
disiui. aut per varias partes
percutientes. nostros qui sagunt
adorer. ora. hoc in dies expectant.
Sumus autem omni et viribus ita
qua ratios a nobis atque fortis pe-
riculum illud pulsamus. multas
ad hoc res. vias habemus. Consilium
est si nobis ita ut fama est renu-
ciatum fuerit. ab his quos pre-
missimus super hoc negotio le-
gatos. nunc in orientem mittere
qui cum hisde regionibus de pace tra-
ctet. que res si agi poterit ma-
data illis dedit. ut neque pe-
cunia neque sollicitudine ulla
dummodo et res equa ab illis postulat
a patriae desiderat. Ad si infecta
re videatur. redeundum esse. tunc
his artibus utamur. quibus facile
barbari vincunt. Gerat ut ipsas
discordias fingat. simul et atque
dissimulet omnia demum attulerit.
quibus illorum edia inter se inflamari
posset. nec ullum finem his re-
bus faciat. donec aut illi im-
perio dissipet. aut bellum quod
nobis committat. in se conuertat.
Si uero hec nostre cogitationes
si hec nostra consilia. nos fallent.
stat manu pugnare. et omnia
prius experiri. quam barbaris na-
tionibus seruire. Sunt et nobis
arma et equi. habemusque viros
audaces in bellis. neque duces
nobis deerunt. qui et consilio et
viribus. non solum fortit. cum ho-
ste colligat. sed etiam vice sciat.
Quid sit futurum deus nouit.
Nos ei bene rebus nostris spe-
ramus. Vale

Responsua

Bellum mihi significas magno
apparatu ab orientalibus regi-
bus istum contra uestrum impe-
rium. sed nihil a nobis pertinet
quod ad pulsandum hoc periculum

a uestris ciuitatibus et congru
pumeat nō vides quid possit
uel ad hāc sapiētia uestra uel
ad virtutē addi. Si ei fortuna cō
silis uestris responderit nō du
bitō omēs istos metos bellorū
cito quieturos. Si uero manu
dimitat erit. spero ut et si
corpus inferiorē sit tamē et
robore militū et sciētia rei
militaris superiores futuros
quāuis ei hēc nationes barbae
militudine equū et potētia sp
militū valuerit. raro tamē in
suis bellis victores fuit. Ma
gno clamore belli prelia reut
fortes impetu videt. Spat
gūt tela sua temere sed cū ad
enses vetū ē feto agmē os
terga utūt vti vero exercitō
nec segnes sūt ad inuadendū
nec minores fortes sūt ad susti
nendū ut pericula uel castreses
labores quoties ab hoste lares
sunt. oīa tamē ut prius ut
fatis temptata sūt. qm̄ expiēda
fortuna belli. An si vīa sapi
ētia a uobis ciuitati nō potuit
qm̄ sit cōflicandū cū hīs bar
baris decertandū erit a uobis
fortit' pro glā vīa ac p̄mpe
tio qd' a uestris maioribus am
plissimū et illustre accepist
causandū maxie erit ne hostis
vos impatos offēdat. Nā cū
exploratores et omēs partes di
uissit' qui ad uos referāt de
cōsilis hostiū. demotib' si q
ab illis agitat' dū legatioēs
mittūt ad eos. Intēi occupati
sūt aditō arcēs muniende. cō
fēbendo ē equitatu et omia
istumēta a uobis sūt istruēda
qm̄ ipe iā iter fratres vestros
et ī medio regni iūaret. Cele
rans ei legatū vīi agēt de pace
et totū negotiū cōstituet. si itel
liget nō minores uos ad bellū
paratos qm̄ ad oīa et gērdia
Sed q' spero oīa hēc sēp a vob
pro vīa summa prudētia iā esse
pfecta. plura ad te de hāc re
nō scribo. Si qd' ē qd' pro vīa
republica possit a me ut cō
silio. ut manu fieri libent'
omē labore atq' oīa pericula
pro vīa salute adibo

Missa

Nonnulla res hīs diebus nobis
accidit de qua te certiore face
uolui. ut itelligēs illā re
fore tantū aut tā occultā quā
nō maxie cuperi tibi i p̄mis
esse notā puto nisi fallor. te
olim cū apud nos esēs. itel
lexisse quorū hōm factione
ciuitas nostra trepidū miserit
Sulpicium hōmē patrie am
plissimū de quo plura nō scribo
hēs ei ista ad ciuitatē p̄met
Intēi hostes nostri iūaserūt
urbē que optimi ciuis cōsilio
deserta sue temeritat' breui
penas dedit. obsessa quid ciui
tas fuit. comēto. itelclusi
ita ut res plane ad deditionē
spectaret. Cū vero Sulpicus
ais se ad patriā cōtēs. te
pit agitare noua cōsilia qb'
hostes iā iūstātē memborū vi
ctū ciuib' tradet. repetē ei
se castra cōtulit. dicit q' se
hāc de re hōm maxie vīa
apud ducē hostiū face qui co
minuz. i. statū exceptor. inquit
se nlla ratiōe patrie teneri
que neq' ei culpa. neq' ei
errore ullo. tā male de se me
rita esset. Deinde hoste nostri
monuit urbē nisi vnomodo
a se expugnari posse. An si cō
siliis suis obrepātū esset nō
dubiu illos breui urbē potitū
ros aut ei locū esse nō longe
a memborū arborib' cōstitū
suasit q' ut de industria fugā
simularet. occuparet q' locū
iūdōs. ap̄issimū futurū iqt
ut ciues remissiores essent
ad custodiā noctuq' facile posse
memoria cōfēdi et totā ciuitatē
capi. que res cū ab hoste reg
dita esset. neq' alit' quā ipe
cōsulerat facitatu. deinde oīa
nostris significat. qui port' ap̄
ita secūda vigilia effusi ho
stes i iūdōs possit cōcluse
rūt pauc' q' beneficio nocte
elepsis rei cōpressi sūt. rest
aut capti. Sed hēc nō dū pa
tescāt esse volui. quo matu
rius exercitū nostrū ad corp
memoria perducā. Tu hēc se
creta habebis donec offerēdi
tēp' datū esse p' lras meas
itelligēs. Vale. Dat. Sordali

Deceptio
hostiū

Et fecit ante ortu solis tu
hec la gesta essent

Responsua

Supplicij magni i te pub amo
rez narias Ego uero plurimu
gaudeo oia uobis pter spe
euemisse sed no possu idua
ut factu ciuitate probe de exi
lio talis uiri no ei ciues tui
seper suspectos habebut nec
erut qui patrie male de se
iute bene referat Illud at
a uobis maxie caued e ne
aliquido ciues patos aliquido
de sua patria humeticos pocea
sibi ura res pub ifestos senat
cu et exilio imitari viros
optios itelliget Et pma locu
i senatu esse hys qui no du
bitat patria qualibet raaoe
ase esse oppressa in mo ipi oia
possint que velit q aut sca
bis ne hac uestra victoria
effera haud mltia admonitoe
egeat utia ita auxilio ut fide
consilia ura uiuare possit
Spero vos oia sapiet conspe
xisse que i utraq parte possit
accede nec uobis deest consiliu
aut vires ad hac maxia te
confineda Sed no forte moris
sapie e sine torredo uti mo
destia Et aliquido i medio cursu
victorie subsiste qm ult pro
gredi Na dico ut ta bona am
one negligat multa quid sut
que uobis hac illaz victoria
promittut Improvisus adueto
vest trepidatio inuuis noui
tas fcti meror suoru quos se
oms audierit isidys uestris
esse interceptos oia ut apud
illos perturbata ita uobis fa
uilia prestabut Sed tu rebo
bellis fortuna magnu impe
riu habeat mltia a uobis ti
meda sut sed nestio an aliud
magis qz q h q ceperut vice
non sat pcula attederut ml
no temere sepe ab eis fieri so
let hostibz uero iteru crescit
amno et spes que pmo im
petu exapat maior eis isur
git pretea no nuq accidit
ut q ia i fuga consi erat re
stituatur bellu et actio pugnet
qm si a pncipio no desperasset
de victoria plua de hac re

scribere si michi oia esset
aut si tua ciuitate egere consilio
putare Et e etia non post factu
sed antequa res fieri incipiat co
siliu de sumis rebo habedu vos
aut ut adme scribis ia signa
ad urbe hostiu mouist opto ut
illu exitu ura consilia inueniat
qm fortia uia e in pmo i sit
cessu nobis promissis hec per
grata michi feceris si matue
de exitu reru uestrar oia ad
me scribes vale

Misua

Monitatu iuniano

Si te noua delectat habeo qd
vnde posset hunde de hinc tuo
desiderio satisfare ma quid
patri memoria tate reru mu
tatos no fuerut quate hoc
istat et ia i nostris temporibz
fuit Oms fere ciuitates hmo
nre iusalyme gallie nouas
res agitat Alii veteres dnos
deponut et se i libertate ve
dicat Alie sibi nouas tira
nos duces faciut mlti du
nouis rebo studet magis
qm alieno igemo ufitut
Alie ceteratu exepia sequit
Nonulle conat reuocare antiquos
dnos quas bella potetioz de
pncipatu suo deposuerat Neq
ulla e ciuitas i hoc nio qe
sat ut consilio ul raaoe m
tat motibz utat ciues alio
i aliu conspirat pli eos ha
bet sui furoris duces q vi
et sceler alios antecedit Cro
mona olim vrbz potetia it
paucos anos mltos pncipes
mutant nuc subtrano senus
simo e posita Syria celebris
eqtatuu pulsioibz atterit
et ia videt statu sui iclmae
homines indigat illa habita
turos nouu dmi Pergamum
uero mlti belloru ciuiliu di
stordys oppressa externos ho
stes i se admisit certat em
no solu utru pars imparat
sed etia utru sit neq malu
ipm ty iuems e ut anunt
sed mltiformis i medys vi
sceribz estuat No ei sub vno
tatu pncipe sed subdiuersis
immaibz tyrans affligit
Nax cu aliquido magnis igemz

et am̃s suoru cūm flouisset
nūc facta coloma ē. et om̃s cū
mē hominū sordidissimoru et
agrestiu repleta. quā urber
vna ī tota Italia om̃ miseru
ma atq. īfortunissimā facile
possi indigare. Innuabiles alie
sūt que sua etiā ipe īfelice
fortuna hnt. et magna ī te
pestate posite. sed oīa ī melio
itelliges. abeo quē cū hys lit
teris adte mitto. Tu si quid
magis habes ī hys paratib.
ī quib. quisiu oīa ad me stu
bas. neq. quā rerū gestaru
ignorare. Vale

Responsua

Epistola tua plena nouaru
rerū attēxi. miserrime conditio
et statū to. Magis aru urbū
atq. p̃lor. prouincie vīe. Cū
et ī toto latino nulla ē pars
igenis aut armis illustrior
vīdeo illa ueterē gallie asal
p̃mie gloria iā p̃e deplorata
esse. et ad desolationē redacta.
Sed hoc h̃c om̃s maxiarū
rerū fortuna ut cū ad sinū
puenerit. tūc itelligas. p̃e
exitū esse. Grecia iā exē
pla maioru paulo. alioq. repeta
dū nō solū discipulis. sed
etiā armis Italia vīat. Nō
procul affuit. quōd dūc al
lexandrio macedone imperiu
orbis terraru possidet. Sed
eo ex reb. suam sublatō.
etiā ip̃m ueritate defuit. roma
uero exēplū om̃ prouinciarū
et nationū. m̃tia imperii
q. a regib. superat. sub rō
salari. Nympha quousq. ad
partes exstendit. Sub m̃p̃a.
torib. uero nō solū famā.
sed etiā potētiā suā. q̃simbo
orbis t̃iauit. tamē nō potuit
illud Nympha q. olim dnatū
erat. uel cōsulare uel tueri
sed vīdit om̃es. suā gloriā.
p̃o a Costantino ī Grecia de
mde abextimis regib. mō ī
ocidēter. modo ī septentrione
esse translata. hoc vno gau
det et se cōsolat. q. nemo
ē ex hys ad quos regniē
orbis nūc manauit. qui non
gaudeat se rege romanorū

238
443
dū. ura aut gallia. iā ī co
usq. et fama rerū rerū gestarū
et excellētia optiarū artū
crederat. ut ceteraru prouinciarū
p̃ledore vīce et antecedere
nomē videret. Nūc vīna ei
et fine ad me scribis. Nō habeo
quo solatio melio possim for
tuna vīq. leuare. qm̃ hys ex
ēplis quib. etiā sepe soleo uti
si quōd m̃chi aliqd accidit.
q. m̃no dū neq. sit atq.
asperu ī reb. meis. Nichil
aut ī hac regioē nostra agit.
q. uel sua nouitate uel mag
ficētia. sit. ad te scribendū.
Sumus et om̃s fato ī oīo quō
nesto. an al̃s fueris. Et ne
reor. ne hoc forte p̃ste vi
tuti et bonis artib. nostris
noceat. Nam nimia fortune
asperitas. ita etiā immode
rata prosperitas sepe glie
nocuit. Vale

Misua

Et si ea de quib. ad te scribo
nō ita noua atq. uisitata fuit
ut nūq. al̃s homib. aliqd
huius obigerit. tū nō p̃ua
ex opinione que habet. ad
imitationē exitarit. uertuto
homo. ut stis quōdā habitu
nostroru cūm opulētissimorū
re sua male procurata. m̃tia
eris alie m̃t̃ia. Camē
ergo magnopē. nē id a quoz
fugiu necessariorū aut cor
q. hominē illū diligebat. re
futu esset. quōd p̃ ea egerit
tū aptū fuit. cū fortunis
amplius succurrī nō poterat
p̃s fortass. aliquo cōposita
fuisse. Contrariū ergo vī
dū. facinulis ei. q̃ta ocul
tiste potuit. ipe p̃fissi per
egre similit. mature q. se
affuturū p̃die l̃l. septiles.
aut ip̃s l̃lis pollitū fuit
horatū q. ē nos om̃s qui di
ligebat. cū ut sp̃sione pro
ip̃o facer. Si q. forte cū cō
uēisset ī iudiciū arbitrabam.
aut cū nullo aut p̃medico
oro alieno teneri. An si ma
gno etiā tenet. putabam. cū
saluado esse quōd plura. si
dēuisione pro illo fecit. dēde
profectū ē. cū uero dies oris
attracti aduenisset. isto hoc
ut ex bona fide oportebat
die statuta nō compante

Paulo ad satisfactionem repositum a creditoribus, intra de illo questi sumus, orabamur iudices ut nobis prorogaret die tui, quod ubi a nobis non posse impetrare, in cognouimus, necesse fuit pro illo deprecari, remissa quod fuit omnis illa summa per cuius qua suis creditoribus debebat. Tunc res et si periculum ceteris acciderit, in tamen addit gravis fuit, ut mihi spes me exsolui posse alieno ore quod cum gratia ceteri mihi posse fieri putasse, ut at hoc iste ad tanta iopia uenisset, aut suos huius machina ore et dolis petet. Sic res euenit ubi fides illis debet quod nihil pudoris a molestie uest ceteri maxime hoc factum admiratur. Sed ego pena fidei mee profero. Tu si quando a te sponte aliquid erit pro alio exemplo, modo tuncior fies. Nulla ei arte, arbitrator esse que minus graue et magis mea modi efficitur hoc mihi, quia ea que docet pro alieno debito in iudicio assisti et fidem habere. Et est notum puer huius cum alterius causa pede in laqueum mittit, suo tamen periculo et labore exsoluit, sed hoc tamen in re me prospexi vale.

Responsua

Verbo februarius reddite sunt mihi littere tue quibus in significas de perfidia uertum et me sapienter admones quod tuo exemplo in re me sita tuncior, facis hoc pro tua in me benivolentia, que summa est et maxime tibi dico gratias sed illud ueli suas paulominus hac tua iactura me esse oino comotum, quia si in parte fortunarum mearum damnum factum esset. Ita ei de te sepe iudicium, nihil tibi posse accidere, quod non propter meum mihi esset, quod ego arbitrator multis olim te signis prospexisse, ut loquere abesset, quoniam hoc tunc amicum meum tibi reostederet, si facultas adesset. Sed cum assiduis bellis prius nostra iam attrita

sit, ac penitus consumpta, non redi-ros agitorum domus respondet, non ille artes in ciuitate exercet, cumque magni periculum ac periculi iter ducit agebat, oia quid emel metum nos destituit, et si qui sunt quibus opes et periculi sunt, nemo tamen est, qui non malit res suas in portu committere, quam se manifestum periculum committere. Si quod tamen est in quod possum aliquo studio opera mea prodesse, oia bono animo facia que visum tuo esse intellego, vero, non uolo consilium tuum de se intelligi, in his rebus, que ad te periculum met ceteris uero in bonis uitor prudentia tua pericula mea non possum te mutare, satisfactione aut non dubitabo, et cauione pro te facere, et obligare oia bona mea, si intellegas sit, eadem si mihi erit pro te deprecari. Quod si cognouero te ulla in re per te recudiam officio meo noluisse uti, minus ea opinione, quam sepe in de tuo in me per tuo amore feci vale.

Disputa

Notatum Inuacuio

In de rebus institutis ad te scribo, uideor in re tibi gratias facere. Quia ei te sepe hanc rerum cupidum fuisse, tanta gratia te participare feci, pulcherrimam neque multum amica antea a quo qua nostra audiri. Inuacuio est in ciuitate nostra princeps, qui in libertate publica armis diu pressisset, atque et nos omnes putamus, ostentia rerum suarum tamen cepit sua consilia in melius uerte, uocato ei populo ad rationem oros, huius apud illas, egregia atque illustres. In qua et sua proposita, et administrationem quam gesserat reddita ratione, cuius docuit quo animo in re publica esset, modo sibi concedet, quam in libertate cum suis ciuibus, quam in multa sapienter atque maxime ad hac rem adhaerit.

que admiratione oībo facit post
quā uero ab eo poratū fuit ma
gnum aliquādiu extitit it nos
omīs silem alīs uero satis
intellexisse arbitratibz alīs
q̄bo maior prudentia tēset du
bitatibz quorsū illis oro p̄get
Sed cū oībo libertas dicendi
facta esset plane is hortaret
rogaret q̄ unū q̄ optm̄ sma
suas dice Nemo fuit q̄ non
dinas atz imortales grās ei
agat q̄ repub̄ i sedes sua re
dixisset polliciti q̄ sum̄ os
nō solū ei impunitate futurā
sed etiā oppositoe corporū nō
strotū salm̄ eis atz itolumi
tate defestros daturōs q̄ opa
ut puato aliquāto beatior vi
uet qm̄ olim cū solus urbi m̄
posset que res ubi ab illo itel
lecta fuit tpe omīs suas fa
stes p̄lo subierit Donauit q̄
antiq̄ libertati patria leges
antiquas restituit nec aliqd
exposita et bona cōsuetudie
ciuitat̄ dimisit Nūc uero egli
iure fruit nobiscū nos aut
i tato ocio sum̄ q̄ntū nūq̄
als sperare ausi fuisse Credo
te hūc mē felicitati nō mino
gratulari qm̄ hoc pulcherrimū
factū eis admirari p̄tea ea
etiā uolui a me significari tibi
Si qd uero erit qd uel i senatu
nostro ut apud p̄lm̄ geri
ame p̄ tua comoditate habeb̄
me tibi sumū amicu et quo
pro tuo iure i oībo rebo libe
rius utaris Vale

Resposua

Recte uobis accidit q̄ p̄ria
vra antiqua libertate dotata
ē Sine ei casu hoc obtigerit
sine cōsilio nō p̄t hoc nisi
diuinito uobis accidisse Sed
magno studio a uobis curat
ē ut hoc vro bono qm̄ diut
sime possit frui Nulla aut
res hoc maḡ efficiet qm̄ si
res sumā ad p̄les fuerit de
lata Cephales ut ē i fabulis
grecorū cū uellet quada itra
gedia bonā p̄suade atthenen

p̄lo q̄da m̄dixit idem ab
iferis uenietez qui longa
orōne hortabat ne leone i
urbe nutritet aut nutritu
diferent equo dno proferte
cūa te sapientissio poeta suo
carmine iferunt ut et gratui
tate auroz et nobili signeto
dotet p̄lm̄ nō comite potēcia
urbis alicui vira qui opibz
et igemo ceterū p̄staret q̄
si ea sibi libertas esset comissa
sua debeat seruutute eā esse
p̄ferēda ne otuācia p̄li dno
grauoe p̄tē Nihil vniq̄
fuit q̄ romanū p̄lm̄ dnm̄
gēnū eque libertate p̄nauit
qm̄ cū maluit ea potestate
que cat om̄ esse paucorū q̄
sua et sine pōno dmparibz
qua regnare icredibile ē qm̄
restituta libertas omīs dele
ctat et cū alt i migratibz cō
fēctis studet altero ignosior
videri facile eueit ut non
possit omīs equo uie vi cū
plures sint i ciuitate qui ut
opibz ut eloquentia amos m̄
titudinis ad se alliat tūc
res si a nobis etiā atz etiā
nō fuerit prouisa uetēd ē
ne pōn a uobis nouo dūz
sit i rēpūb̄ iucto qm̄
p̄lo a uobis seruutibz sub
lata fuit nō dubito hēc
ead v̄ra sapientia que sumā
ē prudēt a uobis respiciat
m̄si edotto fuerit de periculo
suo p̄ls videbis breui i va
ria studia illū fidi n̄ sat
itellige quorsū facta sua uer
gat tū aut cupis om̄ offi
tio ut i senatu ut i p̄lo p̄
me distigā nlla me noua vo
luptate affias est em̄ non
solū tibi v̄sitatū sed etiā quot
idianū omēs cura suscipe
que v̄su meatu rerū atte
dat aliud non est qd a te
maḡ velim qm̄ ut me sit
fatis maxie diligas p̄suadeas
q̄ tibi nemez dūz em̄ hē
muolēcia et vtute maiore
fania roale

Disua

Tandē ex magna solitudine

Sentimat
casu ip̄e
bone forti

ac metu liberato su. Specte militum fione et lris
 itellexisse me du iter. Curie
 pagere q petere urbe roma
 nar. i quosda iadisse q q as
 fiduis latronibus ifestabant
 ea provincia putabar. i mano
 carmificu iadisse qui me mlt
 modis exccutaret. Ego uero
 no am ipm meu pare ad for
 tit defeddu omis penas q
 m illi iferre uoluerent. nec
 la illos qtz rogare tuem
 apud eos maiore pietate
 qua fuisset miq auso ab eis
 sperare. Cu ei ame ia perq
 sissent qd na esset aut qd
 artibo quo me questu vterer
 respodisset q ea que m visa
 fuisset illo tpe pro meis for
 tunis dicenda statim bene me
 sperare hortati fut. detinue
 runt me apud se aliquot dies
 om q officio ac humanitate
 i me perfuasi fut. Cu uero
 eis visu fut habito iter se
 consilio no solu me sine ullo
 iternctu pecunie dimiserunt
 sed etia necessariu comeatu
 miba pstituerunt. Dimissis at
 posito roma petedi. Habita
 po illis maxima gra icolumis
 ad meos reuerso fui. Nec
 te magno studio et uolup
 tate scribo que fac pro singu
 laru i me beniuolentia tua p
 aduersa casiba meis idoluisset
 et maxie fdis rebo letari
 Vale et de tuo statu seper ad
 me scribas

Responsua

In humanitate predones tecu
 egerunt no ta fortue attri
 buedu e qm moribo tuus es
 ei om hominu lepidissio
 aliq suo profut nri ille tue
 fortie et i om finoe tue
 humanitas qd no mino for
 tasis qm nuq rei pecunarie
 opulento fuisti. Est ei genos
 hom aliqd quaq credule
 Cu go p benigno et comis
 esset neq habes quod luti
 tecu faceret probe sibi per

spererut ne diu fies illis
 sapientior. ita go factu iudico
 illud uero q i tuo discessu
 factu ab ipis narras no solu
 discessu liber sed etia comeatu
 et cetera officia humanitatis
 eos tibi prestasse no satis
 possu admirari. cu vix huior
 pietas inueniat apud illos ho
 mines q se volut fingi et ho
 nos diu. Sed ut arbitror sepe
 qui diu sceleribz suas frecti
 fut repetunt iteru honesta
 audius studia qm illi qui sep
 iter leges et iudicia viuunt
 tunc fuerit maxie tibi con
 gratulor q me ex metu ma
 xio et te ex periculo no pro
 liberasti. Cupio tame eis for
 tuna no iteru ate expieda et
 eris ut spero demerps i salute
 custodienda cauior habeo tibi
 gras q de tua liberatioe m
 pms ad me scripsisti. Saebas
 em me no mior tuus qm tuus
 iconodis agi. Hortor uero te
 at etia obsecro ut ad nos ac
 redas facies ei re om post
 tui redditu amia tuus gra
 tistia. m uero adeo locudat
 ut illa maiori uoluptate cu
 mlatius posset me affice vale

Missua

Nec no consueta ad te scribo
 q si quita sit ex tua prudencia
 iudicaueri exatabit crede m
 queda ad res magnas itre
 dibile a te amorem. Sanus
 lutiis cu ppr etate nodu poss
 ad sumos nostros reipublice
 ingratu admitti. nuy magno
 consensu ciuitat absolutu e
 alegiba. Cu mibil ppr more
 antiqu fieri pmttit. Cu ei
 ppr crebros conflictu mlti du
 res ex nostris amoz fortissime
 pugnado amississent neq ult
 nobis supeteret q ad tantu pe
 riculu mteret tanta superio
 ribz bellis huius adolestet
 virto i pugnado respecta fut
 ut milites nri nuq se victos

mihi hoc ipso dicit sperare pos-
sunt. Itaque et itaque ex omni fama et
leges nostras. cessit quod honestas
utilitati et instituta necessitati
paruerunt. Tunc res modo tibi aro
sit. tamen inflamare te debet
atque ite ut nihil dies atque no-
ctes magis cogites quam quo eam
tu via tibi ad huius gloria fa-
cias. In dissimile non erit si ut
ta arduum putaueris quod magno
ac nobili amo non sit facile male

Responsiva

Sancti lucii donatu esse a via
republice egregia dignitate propria
virtute bono exemplo factu in
dico. nec aliud puto iura qui
tate melior esse quam ut magis
tatu iura repub. possit quam in
tute de rebus a se gestis alios
antecellit. Sed uereor ne plebs
cum gloria maiorem magis quam sua
virtute confidat. Non enim molestus
ferat. Sed que mala sepe vixi-
me india attulerit. Nam cum plu-
rime sint alie pestes que ma-
gna plerumque regna euerterunt.
Nescio an ulla puerior liano
generi quam hec una qua statim
dum. Tunc si ulla modestia cui
tatu possit. Illud forte magis
legibus et patrie cederet. Tamen
ad honores accede. Quod i reperi-
nis migratio cum india et odio
multorum. uti Sed cum nulla tanta
sit humilitas ut autem quod mecum
huius hominis virtute possit. Oia
que tam tulerit sunt magno
mo ferenda et eo fortis virtute
vires. quo magis a pluribus illa
expugnat. Prebe itaque illud
veste civitatis factu quo San-
cti lucii absoluti. Et a legibus
et i ea dignitate constituto. quam
ille sepe pro patria fortissime
pugnando euenit. Tantu eme-
nit aut res hec prioribus
temporibus et studis meis que
pro republica suscepi adiecerit
breui intelliges. Gloria ei. San-
cti sepe me ex somno excitat.
No quiescit ergo donec etate
que et gloria superiorum pro eade
video. Cum ex magnitudine am-
et rebus magnifice gestis

consecutus fuero. Vale

missua bona

Non deprecatur comodis ut sepe
anea Sed de salute nostrorum a-
mici. Has etas ad te obsequium. Si
omni tempus fuit. quo tibi stato
reipus cure fuerit. vide ut
hodierno die illi et consilio tuo
et auxilio velis adesse. Oia
ei impeduit que mihi attigisse
ate sunt procurata. facile erit
i magnam eruptura uediu.
Quare etiam atque etiam iter ad
nos festina. neque ulla res tanta
sit. que tui aduentu remoretur.
Oms quid prescra tua affectat.
Sunt quod i te uno omnes esse om-
salute reposita. Noli itaque tanta
expectatione omni differre.
Persuades quod tibi omni priuatu
melior esse hominem a suis ciuibus
diligat. Et hac consequi gloria.
Quod illi reipus ut pericula ut
labores effugisse. plura de be-
nuolentia et spe omni animi. i te
posita struere. mihi tu qui oia
nostri et summe patrie diligis
ea tecum melior prospera vale.

Responsiva

Si ea imo esset. ut auctis ut
facultas ut malis nre repu-
mederi posset. nullum certe la-
fore aut periculum pro omni
salute sugere. Sed multa sunt
que iuuat in huiusmodi de-
spiratione ac diffidentia. Nam
et plerumque ex multis malis po-
oia perturbare ut ipi posse
videat. quam equo iure iter su-
os viue. Et plures sunt i ciuitate
qui no sat minoscunt quod quid
iter fuit et libertate ci-
uiu interst. Si qui uero iue-
munt. qui bene de repu. et se-
tenuat. et iudicat. nihil omo-
eorum reputatio ad multitudinem
ualet. No video itaque quod pos-
sit mea opinio. prius et ciuibus
uris afferre nisi ut multas
micias in mi necessarias. in
repu. unles assumat. Si si i ea
sma oms sunt. ut salm mar-
bus fluctibus ac procellis rei-
pu. committa. recusabo amore
patrie oia. prius experiri quam
falle. ciuiu nostrorum expecta-
tione. habes iudiciu meum

re repu. Tu quid sis facturus
cui voluntate nostrorum civium tibi
consistit. ad me iterum scribe male

Missiva

Quis sit nostrae civitatis status
ex hoc potes intelligere quod mihi
in melioribus auspiciis iacta fue-
rit fundamenta nunc repu. quoniam
hodie die cum ei olim senatus
noster coegerit ut de summis rebus
consuleret dominus suabat tunc Si
quoniam omnia iterum prius dividebat
nemo erat quod quod sciebat au-
diebat libere consule. Nunc vero
fulgissimorum satis studio ad li-
bertatem non ficta. atque umbra-
tile ut olim sed quale a pa-
tribus nostris acceptum. ut mihi
visi sumus nobis vivere nisi
hoc ipso tempore in quo nunc sumus
pauca ei qui publica libertate
opimebat de civitate eiecit
omnis equo iure vivit. licet tunc
de nostra repu. et quod sciat dice-
re et quod dicit libere sentire. Stu-
dia que prius rebus adhibebat
omnia ad amplitudinem repu.
sunt causa omnis quod in hoc uno
maxime sunt iterum. Quis enim
potissime prodest civitati Si
ergo cupis iterum tuos magnos
haberi accede ad hanc nostram
repu. quam optima habes. Tamen
quid in ea poteris. quantum ceterum
consuetudine et solitudine pre-
stabis. Vale

Responsiva

In optima repu. utamur. magis
vra quam mea causa gaudeo
mihi et ad maiora pars vite iam
exacta sit. ut potest esse quod diu
victum sit una atque etas quod meli-
ore incursu est et in futurum spectat
multa sunt que me sibi possit
in gerendis ingratibus promittere
Sed quid vero erit in quo possum
patrie prodesse non solum opus
laborem ferat pro illa sustinere
sed etiam omnis molestias et sol-
licitudines equo animo pro salute
patrie ferat. et satis fructus
percepisse ex laboribus et stu-
dio meis arbitror si nostra
repu. optima atque amplissima

postea nunc una vobiscum relin-
quero Si at illa officio meo non
equit gaudebo sumos homines
atque sapientissimos in via civitate
reperi qui optis legibus ac sa-
pientissimis institutis patria pos-
sint tueri Ego vero magis otium
quam negotium concedi mee sen-
tendi Desidero vos qui in ea res
tada atque locupletanda occupati
estis pro vira sapientia conside-
rabit quid repu. conveniat quod
et de me constituerit ego homi-
consulari. Vale

Missiva

Malu statu pa-
triae innovat

Quid de publica utilitate no-
strorum civium sentias et quod ratione
ea res possit melius a nobis
agere constitui ad te scribo. ut
omnes consiliorum meorum rationes
tibi in primis optima. Depe non pro-
spexi quod nostrae civitatis vecti-
galia et ceteri proventus sine
ullo nostrorum sociorum aut civium
incommodo maxime posset adaugeri
Sed ad hanc te consuetudinem vidi
opus in esse tuo consensu. atque
prudencia. multa annis antea neque
mercatores nostros neque pub-
licos pro incursu privatae tute
potuisse hoc nostrum mare na-
vigare. Unde accidit ut multo
maior nostra vectigalia evenirent
Nunc cum unusquisque pacto isto co-
ducatur ut sibi non repu. peccat
necesse est ut magnitudo lucrum
illos ad hanc vecturam impel-
lat. sitque ut non velint priva-
ta committere cum maior pars co-
modorum adeos perveniat Ex quo
nostrum exarui non parva iactura
et dispendium sustinet. Quod at
mercatoribus accidat pro metu
privatarum quotidiene incertitudinis quod
omnis artes in civitate nostram
defectum mercium admittit per-
venire. Quod dandum non solum ad
privatas personas sed etiam
quousque ad ipsas res publicas pervenit
Consilium meum erat ut publica
Augere istrueretur. consideret
quod homines afflicti bellis ma-
ritimis qui comeato tutum red-
deret. Hoc et modo et amos sociorum
confirmare et vectigalia nostra

nostra recipere, que nra ne-
gligētia ppe modū denerunt
detractoribus aut mare tutum
esset piratū metu nra dānis
nō audierit, per mare vagari
hoc sepe i nostro senatu come-
morauit, que et si amittit ois op-
portet tamen aut ppe iudicia a
ppe gratia tpe, qui me nō pos-
sunt equis oculis spūe nō dū
ea res i cōsultatione deducta ē
Sed ubi te adiutorū ad hāc
re habet, spero facile obtentu
esset oia si de q̄b, ad te scrips-
i nō fugias qd velut cōfido
huc labore iustitias qd recipi-
tū cū summa i me beniuolentia
tua hāc procuratore tibi ho-
nestū et rei pū vult Vale

Responsua

Nisi res de qua ad me scribis
p̄t alit qm mea p̄ntia expe-
diū ppe die antea ad urbes ē
illud ualde miror qd i te optia
nemo ē q tibi cōsiliat Na si
nra repū diu fua voluit, ne-
cessē ē ut mare q hns ams
piratū latrocinis uepatū
fuit alij nostris uectigalibz
ac mercatoribz pateat alit
nra respu que vpe adhuc stat
breui ois nulla erit Cōstitui
tamen presens de hāc re ad se
natu scribe et hortari quosdā
qui i suis sūis dūdis ques-
t p̄mīs habent ut hōt ne-
gotiū repub tā suscipiat Sepe
ois grā quēd sūmīs p̄mīs
habet cū ab illis de qm salte
repu agit tūc res ubi ab ho-
mibz ifeuoris ordinis tractat
sepe iudicia magis effiat q
repu rō proffit et q̄ mode-
stia tua cognoui scio te nō
molestē p̄ssuū At ea que
a te sapiet prop̄ publica utili-
tate p̄specta fuerāt ab illo
p̄ficiat Curabis aut ut quid
huic rei i cōsultatōe uenerit
tuis lris certior fiat Vale

Misua

Inuitat ad refectōz repub.
Si de nra repū liberis hōt

tpe ad te scribo qua olim se-
reni m̄tū ē qd admirari te oport-
reat hūqz ei tēpū fuit quod
uehemēter ad te pro pūb utili-
tate scribēdū fuit Na postq̄
te excurā ei eximisi alij
timidiores fūi sūt alij uero
rati sibi lucere atqz audacie as-
superūt ut nihil putet sibi
i suis dūdis uentū esse Si
ergo cupis illar salua esse
oibz post hāc ad ea quibz
nada atqz regēda accedas fa-
cile ei illa poterit ad uetere
cōsuetudinē a te reduci si p̄t
p̄mīs hōt fūdamētā qe male
uita sūt tua aucte et sapiētia
euerteris qm illi cōfirmauerūt se
et assuefaciat multitudinē sue
libidini feruere vide si q̄ sit
nō recte de qm salute senties
eos si potes de sma sua dūno
neas nisi m̄m maiore repu-
q̄ puate aucte ratione quos
uero timidos ad suscipiēda pro-
pūb cūibz pericula amadu-
teris orōne tua excitabis et
eos inflamabis ad fortit susti-
piēdū ois labores quociens
ratio aut necessitas hōt ab eis
pro repub deposcet Sustines
quid incredibile bonorū ois ex-
pectatione facies itaqz qm res
pūb hōt tpe faciedū esse tibi
suadebit Sed vnu hōt a te
queso nō obliuiscaris te illū
esse cūpā repū et p̄mīs n
ues comedat Vale

Responsua

In tue lre causa repū ad me
delate essent nō m̄lto p̄ alie
si p̄uenierūt que nūciaret oia
ate p̄uato odio ac malinolenā
fi nec alio i statu ciuitatē
esse q̄ olim cū ea i colūne atqz
florētē reliqui nō possū idui
ut hōt ate cōficta esse p̄tēz
Sed illud maxie doleo p̄uati
dissensioibz repū cūsu iū sme
ei illi quada i te malinolenā
causa horū malorū dicat ite
residere Sine qd p̄mīs reor
tū illorū mores et cupiditate
dnanda esse nō possis sic via

receptus. nō pōt quātq. i hac re
lucti face. Gaudebā me illud a
patria impetrasse ut pmltis
laboribz ac maioris periculis
que sepe mō q pro vrb. salute
messis fuerā alij oīq ac qere
donato esset. Licet q m tū dū it
flucta et tēpestates eio uer
sato fuisse. Tand. rebo modo
labore opositū i portu quēste
sed postq. eo puctū ē. ut ul
ego nō possū i meo oīo esse
uel illa nō possit i pace esse
nō desera i extremo illaz qui
omēz supiote vitā sēp i labo
ribz ac pro salute eio exequi
Nauigabo itaq. ad vos qm pmi
sēdi vērū erūt. Spero dū adhuc
oīa noua et recēta sūt. possē
omēz causas oriētū maloz p
me tolli. An si a me persua
nō poterit. tamē neq. studiū
meū. neq. diligētia vniq. ab
erit. Tu uelū pro tuo i re
pū ppetuo amore id michi pre
stes ut plo. apud te repū. pu
litas. qm ullio. hominē odai
aut iordia ualet. Vale it.

Exortat^r fugi
endos adula
tores

Disiua

Nisi rebus tuis caueas. im
plicabis te aliquo iomodo. Qui
credis vniū queq. esse i te eo
aio. quo tuo i alio es. falleris
crede michi. Nā ex hīs q tibi
i pntia videt^r amū. paucissimū
te ex aīo diligit. Si ergo me
audies. additabis omēz illos.
ate quorū frōs ē blada. et
oīa que a te sūt. mpefē lau
dāt. Suadeo i omibz rebo a
te gerēdis. utaris cōsilio. San
victū. hominē certe sapien
tissimū. et qui te sūme diligit.
Is nō patiet^r te i defectū am
corū errare. Nemo ē ex nūo
nostrorū hominē. cuiq. prudētia
plisacā. et qui optie. de nā
et moribz nroz. cuiū pot
mortare. Quātq. ille tibi per
suaserit. verisimā appollimū
ut aut dictū puta. Si ante
cedē volueris. videbis illū.

nec posse pōt. sapiētia errare
nec uelle pōt. sūma ite. semio
lētia. cupis. q cōstituas itelligē
ut itea opinione. i qua adhuc
fusti. nō mutati. cognouero
amicitie vre. satis cōgratulor.

Responsua

San. victū. cōsiliis maxie
vior. seper. ei illis. sapiētia
plm. fca. Sed cū bona vena
tua. dīca. vides. m mō. bene
de me scire. q. cōueret. v
me illorū. hominē. amata. ut
quorū. frōs. blada. ē. Ego uō
lēge. ate. diffcā. Sed cū hominē
ita. vides. ē. ut. fms. vniūq.
mos. ē. nō. iudico. sapiēt. esse.
cū. ceteri. arideat. qm. flere.
aut. nimirū. seuerū. esse. cū
alij. sūt. i ioco. Ita. ei. vitā. qitui
ut. me. seper. putibz. rebo. oīo
modare. nec. pateret. aliquid
michi. uite. irasā. Quōtēz. cū
michi. licet. Sāo. me. michi. li
bēas. face. qm. cū. hīs. uersari
quorū. sapiētia. doctior. possit
fieri. Ita. sūo. nodū. sūt. tibi
abemuliz. meis. relata. Ser
sūt. que. pro. mea. causa. dūpō.
hoc. tpe. tibi. respōdēt. nō. q.
tuis. monitiōibz. succēsserāt.
Sed. ut. si. quā. nō. bona. opinio.
de. me. cōtēpissēs. ego. me. apud
te. purgare. Tu. quid. si. alit^r.
ad. te. refert^r. qd. sit. pōt. dignitate
et. eā. cōstimationē. qe. de. me
habet^r. oīa. ut. facis. amice. at
libe^r. ad. me. scribas. vniū. veli
pro. tua. hūanitate. impetrati.
cū. ad. te. smas. ut. nichil. de. me
temere. credas. plēs. ei. sūt.
qui. aut. odio. aliquo. aut
iordia. comoti. veniūt. ad. mpx
nēd. alia. fama. q. radōe. ul
causa. honesta. ducti. hoc. fieri
michi. presiteris. sēp. q. ma
xie. tuis. admonitiōibz. dele
ctabor. Vale.

Disiua

Sāo. me. a. mō. pseruisse. qua. ra
tione. possit. tua. causa. itegri
restitui. neq. id. lōge. ab. erit.

no deca te consilium habere tu
 sis q te i tanta parte esse de
 siderat. cu ei videri iam
 forte conueniens. Gavi corne
 liu horez i iure civili prude
 tissim multiqz adessent omis t
 sum amia iudicis nescio quo
 i sumone de rebo tuis fuerit
 aut qui diceret. nichil nuqz
 se iniquis audiuisset. q ea sma
 que pde i iudicio contradictio
 de te lata esset. Cui rei cu omis
 assensuissent. ul aliud tamen
 diffinitu fuit qm. singuli
 factu nimis indignabat. Ego
 uero cu ia distendi inde foet
 am ad causam tua aditi. Cuiqz
 diligenter ea inspexisset. Cognoui
 nichil ex more inatois. nichil
 i ea legitimum esse. Nam pono
 magis aduersarij tui rationes
 istas. qua equas reperit. Consulo
 ad superiores iudicatores. qui de
 huiusmodi fms habet cognoscere
 Saper ei horu iudiciu. Siu fit
 i nra ciuitate grauisim neqz
 vnqz a resins ipso appellatu
 fuit. Sed vide. ut ad te hat
 Corneliu tibi procuratore co
 stituas. q causas tuas opte
 nomit. et idcirco arctius est
 her si feceris video te supiore
 Si qd at erat. i quo mea opa
 possint tibi prodesse. Senies
 me no solu pati sed etia ma
 xie cupron ad oia que tibi co
 mode accedat. Vale

Responsua

Non dubito omis amicos de
 ingrate eoru q sma. contra
 me tulerut. sepe coquestos
 esse. Nemo est ei q no maxie
 debeat pro ingrate huius fa
 cti amoni. n pt si qn meto
 omis bonos tagat. ubi ia apte
 iusticia ia opta iusticia e. Te
 uero no solum diligo. sed et
 admittor q nullo officio. nisi
 seper ut fratric amasti. nec
 vnqz passu fortunas meas
 magis ab hys cotulcar. q oia
 voluit potetie. sue ot ius et
 equitate qcedi. Sequar ergo ut

i ceteris rebo. ita et i hoc con
 siliu tui. qm. te ista ia po
 desperata ac relictu habedat.
 qd aut me hortaris ut procimo
 gan corneliu utat recte suades.
 Saper ei i causis vidi oratoru
 eloquentissimu plurimu vale
 et i iudicis uelud qda m te
 quo suo dnaret. Sed nescio quo
 ea res bene ame traheret. Na
 et re pecuniaria opus e. et
 ego superiori lite no solu arguto
 qd apud me fuerat. eumeto su
 sed magno ead ere alieno te
 neor. Sed illud te rogo. atz ob
 secro. ut si qd remediū ad hat
 poteris oportunitatez p alios
 adhibe. nlla etia pmitas
 constitui quid nisi amia mei
 spe mea destituerit. aut iteqz
 restitui aut omne patrimoniu
 psuade. Vale

Disua

Tua res i tuto e. et ia ut
 aut i portu nauigas. Nichil
 ei qd amas desiderari possis.
 defuit tibi ad victoria cause
 tue pugnatu e. omi studio
 atqz diligencia. ut eo res tua
 rediret. que tand supis adui
 toribz prouenit. Nemo fuit
 qui alit hat i tua causa solli
 citu esset. ac i sua. et fortis
 sis eo magis. q i causis amicor
 deret aliquo. nos attentiores
 esse. qm i te nostra. Grās go
 quas debes amias tuas dices.
 Non qa illi am tuu ignoret.
 Sed ut tua apud ipos testator
 sit beniuolentia. Vale

Responsua

Nullu officiu e. qd magis ne
 cessariu dica. Quas hys gra
 tificari. a qbz bene accepti
 sumus. nec m ego erat tua
 admonitoe. qm. oia que a
 te dicut. seper no solu me de
 lectat. sed illa etia magnifica
 scriba ergo ad amicos nec
 illu qm. gen. pmitta post
 qm ei res mea studio eoz i
 tuto e. letata. nichil e qd a
 me illo. officio satisfieri pos
 sit. sed etia uellet ullu

me sine quo ad una sunt ma-
xio beneficio eorum factus. Tibi
vero plurimum debeo. qui pro
tua benivolentia de his rebus
quas maxime audire optabar
certiore me ante omnes fecisti
Vale

Missiva

Santo me oibus pro habuisti ma-
gno studio profecisse. oia que
ad te pertinere intellexi. de quibus
nunc ad te quo sit ante oculos
gesta perscribo. Quamvis enim
Iunia appuli statim conui horum
illis regionis peruenimus. quod ab
illis fuit in mercatoribus quoniam
tuis adhuc essent liberi. de
qua re tu scire doctus fuisses.
atque totum me allevandis
expedit. quod prius malis tuis
quod de rebus quibus meis status
fuit. protinus procuravi. ne
tempus quod michi ad cetera nego-
cia tua perbreue erat puer-
ter. esse otiosum. Contraxi go-
vondique facinas et quod patiens
essent. ad naufragium adueni-
cas ad portum. Ad riam namque
cum in oia in nam composuisses.
nauis a portu soluerunt. Et
cum secundi ueni essent. omnes
fere uno tempore ceperunt uela
face. Quod inde secutum fuit
nomine pro reuocatum fuit.
michi viro duas naues uel
tres ad summa icolumnes cor-
ruia applicuisse. In quibus tua
fuit. Ceterum uero ut dicebat
naufragium faceret. seueo no-
du pro metu ceperat. Illas
ex eo portu adhuc se demo-
uisse. Sed quoniam prius illa se re-
pestas remiserit. iter ad vos
facturos quod nostra numma
utina bene uicant. Hec tibi per
nostros terrigenas in prius
tibi nota esse uolui. ut de
oibus rebus tuis doctior esses
et depones omnes sollicitu-
dine. si qua forte ex hoc nau-
fragio ceperas. In ceteris
autem rebus cum sis prudens. nihil
est quod te admonere. sans ei
preceptum potes indicare multo
merces cariores futuras. quod
si naufragium nullum fuisset.
Reliqua cum prius fuit expedire

Tu si quid aliud uoles in re tua
me facit per tuas litteras in-
significabis. Vale

Responsiva

Nihil ad hac tua sollicitudinem
addi potuit et effecisti ut et
si oia iaduersi ceperint. tu
tibi gratia habuisses. quod maiori
studio negotia tua geri non
potuissent. quoniam hoc tunc mea
gestisti plurimum tamen gaudeo
et maxime gratulor. quod tue di-
ligentie fortuna profuit. Tu enim
tanta pecunia. tam illas merces
effudisses. ut magis alis statu-
eris negotiandi gratia. conspiceris.
videtur omnes pene fortunas. magis
simul euersas fuisse. nisi diuino
munere nostra illa nauis. ceteris
periculis icolumnes portu subisset.
Eo autem quoniam in fuerat. bre-
tue quod michi de salute rebus maxime
sperabam. nam paulo antequam eas
ceperis. tam rumor exorto-
erat. de hoc naufragio. et
fuerit quod diceret nulla oino
pericula effugisse. et vale
Explicuit

Ad dominum Nicolaum

Quarum est v. d. saltim pri-
marum. dicit longa iter vos
nos quod distantia et rara multorum
facultas nos obmutescere
reddit. Quod sit ut magna
letitia puenit. tu mecum ego
tuam. va. lras. No. dicit. quod
multum per te recte excusator
allegare solet materia. scilicet
bedi nobis deesse. Nam ut per
me loquar. infelix Italia statim
et intestina bella. vinctumque ut
arido igemo ducendi copia. pact
Quid de curie Romane ne-
gotium ex quibus gradum confice-
ret. volumina. Sed tu vir mo-
destissimus. dum hoc tam adue-
mat. et logos utraque dere-
fmones. explicare poterit.
preterquam. Iam magis studere pre-
beat argumentum. Maior recte
ualet audit. legere. studet quod
et bona me fuit. multum. mo

mollior suavior q. fiat Naz.
 frons seuera mosq. diransu
 lus amor bene i omibz sebat
 nisi ueris fluyq. ia quadriduo
 illu uerasset a quo ia meli
 habet Tibu bene retinet vics
 robuste eius ante ade vti
 qms et mediu prestas q
 Thadeus qui fide beniuolentia
 suauitate pericia miru imod
 excellit nichil omittit dili
 gentie ut sanet de me tacebo
 qui no mō qua filii caru ha
 beo sic sui mores et nature
 suauitas postulat studet p
 fiat her ad te breuibz Si qd
 ei defuerit ipe dñs do corā
 te amplius explicabit spes
 michi faciat adiecta ut te vi
 sere et pnia itueret ora
 Jeteru corruptu huius etatis
 mores me spe mea spoliatur
 agamus lris ut ul' sit collo
 quam qñ siml esse no licet
 Vale et me comedatu habe

Ad eundem

Ingen habeo meis pro vibo
 gras pmo qsqz fuit lraz
 tuetori cuius modica et be
 nestio factu ē ut absen pntes
 fiat et qui se se cerne no pnt
 se se tamen alloquat quod t
 michi q. vñ uerit q licet tā
 to distan locoru iternuallo
 mutuos iter nos smones te
 dia qui eo videt dulciores
 vñq. futuri quo rariū illis
 un dat Tuas itaqz lras cū
 de manu michaelis accepit
 quasi tu michi oblato esset
 amplexor eoru ruii actusas
 aut q meas ad te no dederit
 Ea certe michi dulas accusa
 tio visa ē qñ meas amare
 videris quas idco cupis q
 amor ornati pferit ml ue
 rebor meas qualescuqz ad te
 mitte Sm ornamenta facudie
 queritas aliunde te meditare
 iubeo Ego ei quitq. i lraz
 uerit calamo mado ea spe fiet
 ut mea ora ex amoris qe flu
 entia tibi suauia tibi iocunda t
 accepta futura q si nichil ali
 scribedu occurrerit no deerit
 uel de pace que nubi est nul
 libi ē uel de bello qd feruet

ubiq. materia pirartha ecclie
 ecclie pugil aliquot ductu suo
 victorialis peperisse dicit or
 illos apulle pntes comes
 fransio lura strigit aliquot
 de castellis adent Exerito
 Geren dñatōis uenear nūo
 sus sane sano sese ois q ob
 lectat no dñ hostiler igres
 sus agri/duas q exetito
 nichil aliud age videt qñ
 q aduersarios tict Et ne lo
 qñ se se efferat obstaculo ē
 Ita q bene dia posse videt
 S nū fundi calamitas et o
 frugis osime nati curia bi
 nania ferras age videt adeo
 paug negociis impliat ut
 paru obdormiedo uidet abesse
 De mlti eoru dia licet spes
 ē vos esurrectores sat legati
 complures greca petierunt
 trieres parant que constanti
 nopolitani cesare augusti
 huc uolūt dice ad dñm
 puebat ubi tamen galy loco
 istuto sit nec dñ affirmari
 audio florea alij Bonoma
 alij foru Julij alij amonez
 quid aut nemo certu omis
 ore diuiso her quid ad nos
 Nichil ferme nisi ut gradior
 ueriat ad te epla Nūc nra agas
 filij nri Johannes utq. uat
 let minor hilarius vltu se
 reno familiaris cunct maior
 uero seuera facie smoe rari
 videt iterdu utq. legit stu
 det q maior eplis dat opaz
 eisqz delectat egregie itaqz
 scribit facide scribit formosā
 lraz facie Eis nichil deesse
 sine uestes libros cutat ut
 mei edes em quas habito
 et gradi promde tracto de
 bito ne fuge opus habeat
 pecunas ab amas mutuo tu
 pio itaqz solua tu mea tu
 aliena pecunia vale vñ i
 gms

Ad eundem

Accusando apud te fortassis
 esse q tā diuturnu tetu du
 tar sileciu nisi teporis et
 locoru incomoditas excusaret
 Na cū tot mnes mltres ac
 frigora iter interluserit quo
 pacto ad vos uerit no spectaba

168
Sic accedebat q̄ mltos mēses
nichil abste ad nos p̄dū allatu
ē qd̄ nemo magnitudinē argue
bat. Que res michi p̄molestia
erat. cū dulce illud comētiū
quo iugit̄ absentes nobis iter
ceptū videt. Quid aut̄ suauius
affert michi p̄t̄ qm̄ ut p̄nter
p̄mone ul̄ absente per epl̄as
tecū t̄p̄s totū cōsume. ul̄ ve
rius expede. qui suauitate mo
destia p̄bāntate vniūsu p̄o
lonorū genōi om̄as atq̄ illu
straret apud Italos flore
ornari colū q̄ facis. Nūc uero
cū celo celi clemētia cunctis
laxet it̄mera soluat q̄ dif
ficultates iūner. scribo et
ut diu solet glaciē frango.
Tūc erit v̄ clariss̄e subseq̄
et tuas ad nos ul̄ iūtatū ul̄
sp̄ote dare. Eas ut lege dabit
die festū agitabū. te i illis
uel te i illas amplexabimur.
Tatu pot̄ nra i te benuolēcia
singularis q̄ pietas qm̄ uero
de nobis sentie cupis. Nos ite
ualere sūto nepotes studijs
icūbūt amor italica lingua
salūit et exp̄mit. Cuncta
ferme itelligit. et cū v̄q̄
diligat. oīd̄ minor grato
rari accepto ē vniuersis
p̄rie p̄sistis egregio et sua
mitate p̄cipua p̄dita. q̄q̄
Thadēus uic̄ i h̄c urber
curia subsequit̄. Is filios no
stros v̄sit amat ubiq̄ promp
tus iūit. Et uē mlt̄a debet
pro ip̄is liberalitate et prompta
i oīd̄ opera. Tua eximia i
om̄is munificēcia. factū v̄t ge
nerose ut ad te cōfugia cū
res domestica ingeat. Eūm
edes quas m̄colo. quas manea
cōducebā. ad earū p̄reū per
solues. amicorū ope iūto
tua q̄ i p̄m̄. oro aut̄ ut du
cat cētū tua exliberalitate
mitte. nō graueris ut cū tua
p̄tute tui h̄us factor sim. Et
ip̄o merito tibi p̄ctus deym
ctus sū sim. Quia i te ut apd̄
te p̄mone sis aduocato. oro
causa q̄ mea ipe suscipias q̄
q̄ plurib̄ abis tecū age nō
statu ne mea pot̄ orōne q̄
tua liberalitate videar m̄pe.

trasse. Italic statū ad pace
oclos itendit. h̄c sū veneti
florētini mediolanen legati
De pace agit. bellū t̄ nō tmet̄
cū pax sperat. Vale vir am
plissime

Lra dno Regi cōla dislao vngarie et polome Regi ex conuentione p̄notr frouen scripta

Seremiss̄e p̄nceps et dñe
gratiss̄e veteres nostros
patres et hūc Regm̄ polome
rectores. Qū vacati Regno
p̄dicto Regē essent. profe
cturi nouiss̄ et recolm̄
sc̄ta itēnoē. v̄s fuisse. post
quā felix memorie exelle
tiss̄ p̄nceps dñi Saladislau
genitorē v̄m nullo adducti
grauamē nullis promissioib̄
terrorib̄ aut largitioib̄ fra
cti. Nec p̄uata utilitate sequi
solaz. fidei sc̄atolice sc̄te di
latatione i respectu i Regē
et dñi assumeret. Nec du
bitarūt et patria et p̄sonas
suas apud Nationes exteras
et oīs grauib̄. et alte iū
die p̄icere p̄t̄ aliquorū p̄
t̄p̄u aliam sangm̄ q̄ Regm̄
polome ambiebat. Regm̄
tū electione tū cōceptū. et
dū fidei relāt negotia clau
sōs oclos tenebant. ad cetera
dñi tamē optis q̄ om̄ bonorū
op̄es ad cor respiciēs tenui
nerator ē. sic illas p̄ria et
laude ac memoria sc̄pitna
digna pat̄i nostrorū pro
m̄uit extulit q̄ et p̄m̄ant
mētē. Et post p̄is v̄i ad
dignat̄ Regē ascessū. sua et
p̄elatorū Baronū q̄ hūc
Regm̄ cura diligēcia et opa
charitas fidei p̄m̄ane mlt̄
gētib̄ et Terris q̄ ad Bay
tissim̄ gr̄a. vetusto gētili
tat̄ errore deposito sū re
nati. illucesceret et hūc
Regno per ip̄m et cū ip̄o

donaret' vniuersa victorie gla
honor amplitudo pax Et deinde
terraru luthwame Samagit
ne et fuisse i Regni polo
me corpus et incorporatio et
vmo accessit adhet amplior
decor et iocunditas postqua
ex eis femore vtra Semitate
et germanu vestru iclitu
pntipe dms haximru dnce
luthwame accepit hedes
Naturales dnos et patni
splendoris ueros successores
Intentione aut patni nostros
scdm et meritoria ex qua
Regnu hoc coactum et illu
stratu est nos emulati ve
stra maiestate varias regnu
ungarie quod y grandes per
sonas et pntipales Regni
ungarie Barones de vniu
sali et coordi ceteroru con
sensu usq ad Cracouia mis
sos oblatu e nris consilis
pntibus qz suscipe coegimus
Non q ambitione aliqua a
respectu puati comodi du
cent' cu Regnu hoc eis qz
doma domacio cuiuslibet
rem suffice sed ut fides ca
tholica crudelitate barbaria
oppressa aliquando esset cu
fidelu ptozu attrita mlti
tudie v S Brachio et he
gnoru conuicio aduuta et
pntia ferret qz v S ipi fidei
desertioz cu gemitu uester
dederat exaltatione Nec igno
rabas duo hec amplissima po
lome et vngarie Regna
vmo pntipis regimine coctai
et regi no bene posse calami
tates qz dana et disordmatio
nes que pnt pntipis absena
quelibet doma qnturuz sta
bilita solet occupare et ru
pere q ante oculos poita
coctplabam' Deu fidei fa
uor imesh quo agebam' feat
nos horu om obliuisti et
duntaxat ad defensione fidei
et catholicor itede erat qz et
illi nre itedoi optie atz ta
ste ea adiecta considerano fauus
esse tu pro fide tu pro stis

et gēte pugnare et aias y
fratribus et Regni vngarie
a Turcor iuasoe ponere qm
Regno vngarie i fuitute et
dominatione turcor redacto
Turcos habe' vniuersos et simi
les calamitate ab illis pntie
ste et expectare aduult s
nostri postu diua bonitas
du v S Turcor extmatio
et fidelu vtoz defesioz ite
dei plns im fides et victorias
aliquot notabiles cu iteru
militoru barbaroru legionu
refere coctit coctit qz et
cessant furor ille barbaru
quo gloriam fuit Regni aliqu
Regni vngarie face sibi tri
butum et omagiale ceteros
qz catholicos plos cu eoru
dominis ponere i direptione
fide uero catholica i coctul
tione Nec solu coctit sed
procius optia e du Turcor
imperiu potetissim olim aut
formidabile ita se v S v S po
teta coctitu angustiatu et
debilitatu monstrauerit v S
missis Nuncis notabilibus et
numeris amplissimis pace
qua fuare nrisqz ead rogatu
coctueuerat Rogauerit repo
rater uel pntia prout vto
oplatet maiestati offeres co
dinos pac nrisqz credibiles
qz astupit se Regni hacie
domini albame et plures
alias tras i diebus et regimine
alios diue memorie Regni
vngarie occupatas cu pnti
quatuor castris insignibus it
que solubet nris restitueret
captiuos relaxare Ceteru quoz
milia solue et vnti quq
milibus armator pro qualibet
v S guerra subsidio esse pro
ut hec oia ex lris et itma
tione v S clari accepimus
Magna admiratioe re hac
noua et iocuda prosequimur
et dei clemencia resoluti i la
rimas quas magnitudo leticie
excitant benedictio excolimur
et magnitudo q pntia cura
et labore barbaria poteta
quod ceteris nationibus et ite
dibile et impossibile videbat
domita e Tot qz victorias

Honores sumes et felices sit
cessus deus bono i. vultu de
tulit nome qd' nemo eia au
deret tanto optare pban
sati placet q. nobis federa
per v. S. cu predictor tunc
cesare sub pdict capitulis p
ptusa ne videmus quid amplius
addi ad illa possit Et ita ro
gamos consilio et persuademus
velit illis imia et diuimodo
v. S. adimpleta fuerit velit
huoi pace ex mltis respectibz
fouere acceptare nutrire et
obseruare magnu e. et ei tle
imperiu qd' mltia ia regna
vicerat et contra qd' fere tota
xpianitas iungebat p. v. S.
dextera victu esse p. v. S.
Seremtas pace huoi effutu
alit' secuta tu quo debito tu
itiae optia qua ita acceptio
nem vngarie regni viano
bistat flagrabat. i. totu pene
functa est festat q. ut ad
regnu polone se totalit' qui
tatis qd' v. S. Seremtas
pntia lustru p. v. S. exacto
thabestes se desiderio carat
laccat et uehementissime vel
si potius loqui debeam lace
ratu e. per thartaroz ra
bie qui aliquoz illecti domo
ymistioibz et suggestioe cre
bris viribz i. terris rusie
et podolie grassan sut et i.
terras huoi plures illut
atq. ex i. i. mltia milia
Nobilium et sexu ut usq. per
sonas i. potua hincute ad
ducit Ita ut pene ia tota
terra rusie et podolie ste
relis et destituta homibz q. ua
tua sit Nec putamus aliquem
repperiri posse qui illaz ru
nas dāna calamitates et
miseria digne deplorat Ger
manos isuper uest' dūs dū
kazimiro lithuame et bato
nes sui v. S. Seremtas et
nostris legationibz sexio p
graues viros eis fact' et
eqtate dū dū. Boleslai
maronie eis oblata nihil
moti miss' exequatu Terras

suas maronie hostilit' igne
et spolns vastauit et cu
dilitate magna cu tartaris
quos habebant secū v. S. nobile
et comune sexu homi abdu
perit Et q. mēsurā mltis i.
bello e. No solum maronie do
minia sed et partes regni
v. S. rusie lithuamē i.
certis angulis et partibz per
ipos lithuanos acut' et spo
liate et dammificate sut et
licet v. S. lūs suis nobis
comiserit p. v. S. dno dū Bo
leslao cōtra predictu dū dū
te kazimiro lithuame pre
stare exequatiale subsidu
qualis et color et facies erit
aduuare remotu cōtra ger
manu et gladiu i. viscera p. v. S.
qūtere Sile no possit q. dū
abo Glesie Nicolao kariborien
et Boleslao Spolien illatas
iurias per quas regnu hoc
i. mltis mltibz dammificatu et
afflictū e. Eiusq. mercatores
lucisq. det meat' captui Atte
dat p. v. S. S. et regni huoi
alta gūama angustias et me
iores q. b. suatere nos abq.
v. S. pntia plene no sufficiat
et copan dignet' tū malis
q. b. regnu hoc uestu na
tū qd' vos progeniunt et
suis viribz facultatibz et
laboribz ad quoslibet honores
extulit et promouit cōcūit
atterit et cōcūit Et nisi
v. S. illi celez prouisionez
et defensionē tulerit i. mltis
gramora prolabet Et pro
tato ex hac cōuencioe gnali
i. qua om' terraru regni v. S.
adherat aderat i. prelatis
baronibz et Nobilibz ma
gnus nūs desideriu preces
et voluntate pntia v. S.
appetimus ut v. S. celerius
quo fieri p. v. S. venie dignet' i.
regnu polonie rebo vngarie
tali pace ut sensim ordinat
v. S. ei maiestatis aduētū et
felice reditu iuota expet
et implora Significare aut

Vestra Serenitas y nūcū suū
 dñm Johāne Gruzynskū in
 stode Irac nobis digita est
 ut postq̃ cū nostro statu uo-
 lūtate et deliberatōe vna-
 nīmī regnū vngarie ingressa
 ē nollēt illud egredi et ad
 hoc redire don̄ nra cōcordi-
 uolūtate et desiderio euota-
 ret de qua v s oblatione
 fuis grauatōibz v s p
 has nostras ut pmissio-
 nras defectu regni et ei-
 nras q̃ necessitates inotes-
 cū et declāmō vras q̃ Se-
 reinitate ad redeundū vna-
 equali vnamimiq̃ vote po-
 stulan ut v s venire dignet
 et accelleret Neq̃ nostras
 iteratas lras sup hns expe-
 ctet qm̄ sat̄ ex hns docta
 esse poterit i quali discorda-
 tiōe et languore regnū s̄
 sit Et dū huc felicit̄ uenit
 plemus videbit oculis dñm
 uis aut ex hac cōuētiōe ge-
 nerali mitte ad v s ex utq̃
 statu Notabiles disposuissē
 nūcios iā per nos nominatos
 vā hēuered̄ patre dñm vla-
 dislau deigra Ep̄m Vladi-
 slauen et Strēmū militer
 dñm Johāne pleszskū qui
 vestra Serenitate ad regnū
 redirent̄ exposit̄ v s
 ei calamitatibz et colapsu
 ault̄ tamē respectibz nos
 promouētibz quoru ille po-
 rior fuit q̃ huior nūcū nū-
 granati fuisset querēdo v s
 i locis transdanubii remot̄
 Nec forte illis sine periculo
 uenire potuissent cogitādo
 illos retinere et vre Se-
 reinitati her oia que uoce expo-
 situri erāt her lra nra de-
 scribere Nichil dubitā q̃ v
 s her nra sc̄pta nō mino-
 monebūt ad redeundū qm̄ si
 ipi nūcū vras Serenitate
 suis votibz ad id cōmouisset
 Si tamē v s reuocari et re-
 duci nō possē Non putam̄
 aut dñm vngarie molestū
 esse debe vre Serenitat̄ ad

regni hoc regressū cū i ca-
 pitulis huiusmodi nostrarū
 clare cautū sit ut vra Se-
 reinitas ita pro huius qm̄ pro
 illis regnū disposuissē quo-
 tiens id exigit necessitas de-
 beat et possit se cōferre et
 illis mōrari iuxta agēdo
 qualitate Tulim̄ itos pati-
 ent̄ āms aliquot v s i regno
 vngarie mōrā et qm̄ius iū-
 sionibz et ab hostibz graui-
 tedebam̄ malū tamē et
 corporū et bonorū iacturā
 ferre qm̄ fidei negotia impē-
 dire que postq̃ optio ordie
 finata sit peno ut v s q̃p
 aliud ad ueniedū ad nos nō re-
 trahat ferim̄ quid nos iaz
 dñm vngarie mltā et nota-
 bilia subsidia et gētes nras
 quonēd̄ per eos petebam̄ in
 eorū succū missim̄ opa vidē
 ut et ipi v s nobis remittat
 Necessitate q̃ nostra vra re-
 missioe et pūcia et si necesse
 fuerit gēti aliquo exercitu
 adiuuet huior aut quēris
 sit exort̄ ad pacē reducit̄ et
 disordinaōibz itestimis et
 extirpet bono i ordie et statu
 cōposit̄ erit i vre Serenitat̄
 libero arbitrio diūtēre ad locū
 v s grata et accepta Ceterū
 ut vestre Serenitati cōueni-
 suū generalis ordinaōis note-
 sint Significā v s q̃ p refor-
 mādā pacē et sopiedū bello it̄
 predictos pños Lithuane et
 mazouie pñapes hēueredissim̄
 patre dñm s̄ hūcū Archie-
 piscopu s̄lie hūcū et pu-
 mate et magistru dñm Johā-
 ne de olefizhina palatini
 Sandomirieser ad p̄dictum
 dñm karim̄ ducē Lithuane
 tūsimim̄ ut iuxta instructio-
 nes per nos eis datas aut
 pacē p̄tina ordinet aut bellū
 huior p̄treuga suspēdant
 usq̃ ad v s i regnū nūcū
 ut speram̄ aduentū s̄ ut
 ex hns et alijs nostris ordi-
 nationibz v s intelligat nos
 i rebz publicis et grauibz
 nichil p̄tere nichil expau-
 core sed cōm̄ deliberatione
 agere Et quēadmodū v s
 suis lris et legationibz nob̄

amit' dispositione regni commit-
tit ita petra de rebus regni
suis vni uel paucos ad latu
vie Serenitatis pntes dispone
et consule' no' pmittat sequendo
pntis uestri uestigia qui omis
res graues ad consilioz suoz
exame remittebat qm et amax
et acerba nobis mms e' et
vna ul' pauci debeant pro re
publica sua regni nobis ex
clus' consule' et nobis pro libito
suo madare mris qz ordmatio
mra et consilioz iduce vo
ritate sup qba omibz v' s
nobis remitte' dignet' resposu
benignu et fauorosu Dat
i pntis i' quercie nra ge
nerali feria qita pntis post
festu scti Bartholomei Apli
Anno it' xl mto

Vie Serenitatis
caplan' et hntes
prelati et barones
p' polome i' couen
tione guali pntis
homen' constituit

Dno dno Kazimi

Serenissime pntis et dno m
faurose quanto studio at
sollitudo tu Serenissia
pntis dno nost' Vladislau
polome et vngarie rex v
s germano tam prelati et
barones regni sui polome
elaborantur ne iter v' s du
tato qz magni lithuane e
doma et preclari pntis
dno Boleslau dno dno
vie atrox bellu sequeret
v' s pntis optie cognoscat
Int' oia ead sollitudinis
studia hoc nouum esse pre
cipuu ut iter discordes quos
ide xpiani nomis titulus
et eiusde fidei professio cofor
tes effiat pntis consilia cogi
temo itaqz plura remedia
qba mala igneicia sopret
Presato dno rex et nos

litesius apposum' ut nob' ait
iter nos mediantibz exclusu tu
stiu peste bellor' desiderabilis
pntis iocunditas puenit ad
pntia v' s crebris vicih' nota
biles muros fatigauim' per
suadendo v' s et eand' mltipha
vie admonendo ne terras re
gni polome qd' vos progeniit
et a quo v' s et germano
uest' dno nost' rex ab mucte
etate et oia iocumeta et oia
ornameta suscepit bellor' sti
dore' cotu et desolati smet
ferret qz pntis ea iura p
a presato dno dno Boleslau
sibi exstimabat itrogata salte
usqz ad aduentu domi nri reg
i regni polome personalem
qm eo pntis correctione
rebo oia v' s pntis dno
rex iduce quo itelliget v' s
sibi suis qz desideris paruisse
abhoruisse qz qualibet belli
natura sue Serenitatis absena
stemplata vena ferret dno di
gnanois permittete ut credio
iudicio claus' auribus uoce nra
pntis audiuit Serenitas salubri
bus qz ipis dno nri reg' et
nostis cotu consilio atqz
prelati mssio exercitu terras
prohntes et dno dno depopu
lari itedi uastari Nobiles et
plebeias matronas et vices
aliosqz qms s'p'o populos
i' captiuitate adduci pntis quo
audito ifremim' quid s'p'u
vehementi super hys dolore
pulsate cor nostru et pntis
pntis nostroru consilio et
rogationu repulsas desistere
ab ampliori pntis pntis
cogitabam' Sed mprobo e
et irremediabilis nost' affegor
quo pntis it' v' s et pntis
dno Boleslau cotu uelle
obsecrationibz et pntis
opportu desiste nescies don
se i' consilia referat melioa
qm ad id ex debite pntis
lis officu et ex inata nob
affegor qua v' s mgnimur
et qua v' s comod' honore
et amplitudine procurare

tenem^r obligam^r Nout quid
v s et itellige potuit qbus
laboribz atz sollicitudinibz
post mortē recolere memorie
illustissimi regis genitoris
vri desudauim⁹ pro bono vili
et honesto vto et frus s vū
domi nostri regis obituendo
nos et morti et periculis
plurimis qz discimibz Nec odia
nec rindia expauescedo plu
rimoz donet res omis fuit
felicit^r osuata Inbuc qz mo
re opera nostra ad quelibet
occurren vellemo extendere
et bella hui⁹ que i magna
ymac tā regni polome qis
ducato magni luthwame agi
vide⁹ cū iteritu militarium
anaz et profusioe sanginis
xpianam uel exigue i totū ut
iterare gladio ei i vistra
ppa cōsū s dū v s cū m
petit que tutari debuerit
et ipē eregioe iuriaz pelledo
v s querit offede cū esse te
nebat suffragator et adiutor
Et ptea hns et plurimis
alns respectibz ymoti ad v
s hūc nostrū mūcū fatigaz
pacē persuadendo pacē repmit
tedo quā s v pcam^r et per
aspirationē sanginis hūc xpi
obsecra⁹ s otioqz latento ve
lit suscipere et nō esse occasio
dissidior^r et fismatū it do
mā sub vno corpore mistico
cōsistētia nec appiat cladi⁹
via que ut facit exurgit
sic magnis difficultatibz et
laboribz vix i magni tpris
spacio reformāt^r Actēdat qm
v s quot igem⁹ qntis qz m
pēs regni polome et ducato
magnis luthwame i dissolu
bilit^r quodā mō viculo et pe
tuo fede vmta sūt et non
laboret hūc firme caritat^r
nodū dirūpere sed magis for
noti funiculo illū alliget
Et ad bellū hoc qd nō dū
efferebat i altū nec vires
suas grauiū odior^r fomite
extulit facili^r solui possit
hōiam⁹ v s velit illud

per treguar^r opposicione i aliq⁹
aptū repus suspēde et iterū
de pace ppetua per arbitroz
mediū tractare cū pax ipa per
petua p^r modicos respect⁹
quos aliquoz iduperat pūata
utilitas exclusa sit que cū
magnis uestro comodo honoe
atqz laude cōsumare poterat
Sangis atz catholicis effus⁹
compeditoz genitor^r etern
iudic^r tribunal cōmanens
de tra clamas i celū qd eos
qui suis cōsiliis p^rfatū domi
Regi nostri et nra tra pace
concludēda studia dissipauit
Nec nos illis regnari pos
sum⁹ q s v ad hoc ciuile
bellū exclusis pacis mediis
que v s optie acceptare po
terat iduperat distrahedo
vos a dñi nri Regis fauore
caritate et ymōne placat
itaqz serenissime pnceps vob^r
cōsiliū nostrū ut pacē ample
ctam^r que ut psumim⁹ fa
tilior adhuc reintegrari po
terit cede hūana et terraz
uastitate ampliori nō sequita
Et nos dūm⁹ faciam⁹ id v s
cedere i acceptū artus nros
tū valitudine tū senectute
debiles ad quēcūqz locū v
s complacuerit fatigabim⁹
omē nostrā curā pro pacē
reformacioe exhibēdo cōpa
sm⁹ qz qntū dīna clemen
tia cōcessū fuerit Et sub
lato iter vos omi dissidio
reliquas obquas pax iferta
remasit nostra iterposicione
tollam⁹ Nō min⁹ etei trax
oraz luthwame statim tran
quillo velle⁹ qntū debilitas
nostra pualet qm Regni
polome cōsule cū vtrūsqz
profectū comodū et ampli
tudine equali zelo et assidu
diligē⁹ itaqz qua mēte et
desiderio ferim⁹ ibi presen
ali^r exytes dīna fulta po
tētia ppos pēuētia opēis
explicarem^r affect⁹ affectat
oriam⁹ v s hns que ex casto
corde zelo qz aberrim⁹ cōsu
lm⁹ nostras qz preces mo
nta et cōsilia exaudiat ut
nō videam⁹ mortē pot⁹ qz

salute affectare comer. Nobis q
sup affectibus nostris fauorabile
et pnapie catholico dignu re
mittat resposu Informado
nos de vre Serenitate beney
lato quo bellu pace reducta
extingui possit et pax prior
nostro labore et fatiga refor
mari qm pro bono terraru
vram dulce nobis erit subie
quaslibet fatigas et labores
qm q libent sub nostris
expes quo expositet necessitas
et iter v s prefatuq dnm Bo
leslau pnt mediator si v s
collisuit nos i re hac comer
habe mediatore In vre aut
Serentate assistet voluntate pa
tis petue media abice ul sus
cipe aut ea elige que v s
et vris consiliariis videbit
ponora Dat i Bodzano m

Serenissime princeps domine gra
tiosissime alta nimis atq gra
dis calamitas que hoc regnu
vestru polome iclitu et na
tiu petusiu et nouisse affli
ctu e du missi sua acerbitate
inmesa excutet lacrimas smoe
quoq subministrant ut de eis
desolatioe et oppressioe ad
vos eis hege verbu faciat
Diebo siquid petecosten pro
vie transact Thartari v s
et fidei catholice hostes cru
delissimi tras fuisse igressi
magnu catholicoz numeru
i petua seruitutez cu rebz
et pectoribz mltz abduxerut
itantu q furor et audacia
eoru ascederat ut usq ad sub
urbia leopolis grassati sint
multas q villas ead vltra
leopolim depopulati comple
uit dux deus furore suu et
grauissie se per uos offensu
inducat du eis ira atq ulao
per rabie barbaros i nos de
seuiat multa ei milia vgnu
et qms sexu hom parim
trucidata partz abducta sut
Nec fine dolor suoz receperut
sz qui pntos i qui filias
fres caros et necessarios su
os i illa petua seruitutez
delatos deplorat Adeo quaz

smagnanime molestie fremet
ut ad v s et eos quos vra
Serentitas illaz parau consti
tuit Capitaneos et fectoes
comens et maledictz qua
plurimis obuiat vidua qz
ecelo vocas et clamoribz
expostulet Neq ei Thartar
predicti qui presut aliqua re
sistea ut defesto oibz fere
aut mercariis aut luctis aut
voluptatibz vacantibz unde
fit ut du inferiores corz tor
pore et negligetia attendut
nec eis patez nec aliqua illis
exibe obediencia excoceptu ad
uertat Sic q tali disordine
intoducto du plerq erecti
pauperibz nobilibz vra lar
graoe corz patumoria posse
derut gens vra q petu lar
baros manu pellit i petua
fuitute Deinde cu hoc tar
miserabili euctu essemus
occupati nodu absteris lacrimis
de pous calamitaff acerbitate
per altera cogni deplage
Nax dux Boleslau opolien
sant tenui iuria per dnm
Gassranerz offensa eo q opid
vna d Epi corat i sua tenuta
hactenoz consistes spoliauerat
Septuagita qnz curro mer
catos et diuersas cantatu
et regno vro tuu i ciuitate
patru sui dux Bernhardi
Cruciborg pesis cepit gra
qz corz bona que ad milia
milia estimata sut dirupit
quosd ex eis occidit reli
quos smos et smos ligat
post tergu maribz i dedecoz
et ignomia v s pedibz usq
i Dopol ire madant sibi
et hactenoz sedet grauibz
vicolis captiuati Magna
hoc danu maior ignomia
sed multo maior corz quos
v s pro administratioe regni
nobis reliqt iaduertetia q
plures hostiu diastoes nlla
defestoe nulla repressioe
curant corrigere quimo sua
dissimilatione hostes iatut
et am illos nutriut ad au
dict i dies maiora Nax et
de hoc ta notabili spolio
quo quasi vniuusu regnum

vestra pressu e Neq. aliqua
diligencia fit Nec aliq. compa
rit. tato malo. Sicut quid. Se
remis fies. Sed et multos
alios defectos. negligencia tor
pore malu. administratione. Ne
gm et itroitu. regalia. suffici
ent. illis qui regnu. regat.
tu secreto. tu publice. huor
digna. alien. reformatione.
persuasi. supplicat. obsecram.
nulla. tamē. emēda. secuta. e
quimo. hos. quos. habui. bonos
amicos. hostes. videor. effasse.
et. ex. hoc. vno. q. ueritate. ta
cere. nō. suo. redudat. i. me.
meos. q. et. Edia. mea. plu
rime. offense. persecutiones.
et. dolores. Audiu. et. puto.
et. intellexit. v. s. q. damnis.
persecutionib. spolys. etia. ite
dys. anno. transacto. i. regno.
vto. publice. diffidat. mole
statis. fueri. et. nūc. ead. ex
pecto. p. eas. quas. nūc. ef
fudi. tormentos. S. p. post
q. correctiones. huor. repub
lice. nō. pdesse. michi. uero. at.
meis. Edie. q. me. obesse. vi
deo. Ya. ab. illis. abstineo. ad
vestra. Serenitate. me. cōita.
illaz. deprecabor. et. persuadēdo.
put. et. nūc. deprecor. et. psua
deo. velut. idurē. ad. am. tata.
mala. s. velut. codole. et. opati.
illis. et. cogitare. prouidere.
q. de. reformatione. celeri. et. ef
fectuosa. et. regni. patrie. q.
eio. que. vos. genuit. miseria.
gemitu. et. itendū. extingui.
Nā. nisi. melior. celerior. q.
correctio. tāto. maloz. qui. i.
regnu. vestru. negligencia.
eoz. qui. illud. administrant.
introduca. sūt. secuta. fuerit.
videbit. vta. Serenitas. regni.
hoc. extingui. bellis. et. tra
stioib. omnis. discordis. ut
testim. quib. iaz. operis.
effici. affligit. et. flagrat.
prosterm. et. mī. inod. de
solari. et. extingui.

Magister et venerabilis vir
Amice nost. hinc. salutem.
nostra. dñs. ex. alto. prospiciēs.
inestimabilib. iudicis. suis.
portabilia. onera. cernitib.
nostris. debilib. portada. ingit.
tar. q. prodigys. largitionū.
suar. doms. nos. extulit. ut
hec. ipa. pter. spem. et. ambitu.
oblatu. abire. nisi. stelo. neq. as.
q. sue. resiste. o. d. disposi
tion. tūc. tūc. constitueram.
Sensore. siquid. nostro. cla
rissime. memorie. p. nape. Se
remisimo. nostro. Vladislao.
Rege. polonie. sym. creatori.
reddere. Regni. huius. patrem.
polonie. etate. nō. ferre.
rom. om. consensu. prelatoz.
et. Barona. regni. suscep.
et. i. ipso. regno. pace. uobiscu.
reformata. annos. plures.
absumsim. i. robur. q. vile.
vade. ceperat. dñ. nob. v. v.
dñ. am. sedec. agētib. Regno.
ungarie. obitu. Serenissimi.
p. n. domi. Alberta. va
cata. unanimi. voto. et. concordi.
tati. spū. illustrissime. dñe.
Elizabet. Regine. et. om.
prelatoz. et. Barona. eius.
ad. regē. illud. nō. donec. v. v.
sum. missi. q. notabiles. usq.
i. Cracovia. legati. Nos. i. Re
ge. d. et. dñ. Regni. S. unga
rie. eius. dñe. Elizabet. Re
gine. et. omib. prelatoz.
et. Barona. facultate. eis. data.
elegerūt. Et. quāvis. i. etas.
nostra. tenera. Regnu. q. illud.
ungarie. fortissim. oppressu.
et. angustiatu. Barbaris. mlti.
q. al. respectu. crebro. mē
talib. nostris. ostē. oculis.
fuge. nos. predicti. Regni.
delatu. Regni. exhortabat.
quies. quoz. optia. subiecto.
p. m. mira. fidelitas. et. de
uotio. et. om. habudatia. rex.
ut. Regno. patno. et. amplis.
dominiis. sibi. subiectis. i. pace.
fruem. Nec. aliquando. extra.
et. ignota. regna. petē. a.
a. nobis. quoda. iure. suo. q.
geret. fidei. tamen. nostre.

catholice qua per predictum nū
 gentore i tuis spariosissimis
 et barbaris plātata nouera
 miserabilis oppressio No opū
 ul potētie ut de nobis plēni
 ul miride uel malignat li
 uore mon spūe nō dēret
 ambiao illa oīa nos obliuisc
 coegit ita ut regnū illud
 qd tu intestino tū extero bel
 loru et dissensionū stridoe
 feruere facbas cū remētia
 et fluctibz p ora lacrimis ac
 ceptare ut nostra defestoe
 atz presidio iugū acerbissime
 fuituris aliquando excuteret
 et a suis calamitatibz et aa
 ritudinibz respirationē alega
 tibz prelatz et barombz nūc
 polome hac qua tenemz in
 uetute turpe i pace ul vo
 luptate ostime Sed pro deo
 a quo tot ornabamz signis
 fide qz sua et ppi xpian
 defestoe nūolare ut patre
 hereditatis ueroz successor
 fide pro fide eīd fidei feroz
 ope Cui predicto nost gētor
 dederat dilatacionē Atresit
 itaqz alijs diebz i cōsideratō
 pfate nostre pure itētiōis
 ita susceptioz regm vnga
 rie tentz habitz attēst et
 regm pfate depressa codicē
 ut dū eīz pressura clemēt
 xpianaois oclō adiutor et iūc
 illud solito durū affligi cō
 spiciat q manoz impia tur
 coz usqz ad intima lacerat
 enervat ad inditād salua
 toris iūria feruētiā cōfir
 gamz nō i viribz neqz po
 tētia sed i illiū cūqz rem
 agmōz fideles adiutorio si
 gulari pnde cū prelatz
 et pncipibz et barombz
 et nobilibz regm nūc vū
 garie diutina et matura de
 liberatōe i re ipa habita hac
 captamz cōclāssione ut cū
 exeratu et potētiā domioz
 nostroz cōtra prefatos tur
 coz psonalit i hac estate
 debeat belli itaqz matura

iaz apparato et singula que
 ppe guerra pōita necessaria
 sūt iā manu pene tenemo
 Nec dimouebit nos ab hoc
 pposito quorūcuqz igneū
 maloz i regno vngarie oc
 cursus q ab alijs nobis mouei
 vider quos exprofessioe sua
 adiutores habē debeat Ne
 qz bellū itestū qd i vngaria
 m dū coegit nos exiūne
 reuocabit ferū hoc oīa ma
 et reipublice vlnera equo
 animo nec ea scire possū
 dū fidei negotia et fidelū
 defestoz parat ad bellū qz
 suoz obliu domesticoz hostiū
 qbz quada libertatio i abse
 tia nostra liberat de bachadi
 nostros fideles reliquos ppe
 rāmo fine qz nūc qe nos
 ad predictū bellū uehat nō
 solūm sed pndū habuoz
 etei hīs amz tribz qbz vū
 garie regm stētra tenemo
 felices de Turcis predictz
 successus pncipz anno trū
 phales victorias quatuor
 ab eis cū signis victuāz
 iteritū multaz barbaroz re
 gionū retulioz trūbz atto
 mū audacia perditā metu i
 duerūt ppe qd et impator
 eoz sine metu seu grā cōdu
 cedat gētiū a cōstē sarace
 noz Turca deserēs affrica
 profecti ē Nos de altissim
 Romam qz potētiā regū qz
 et pncipū catholicoz atqz
 fidelū nroz qui ex regno
 vūgarie et polome i
 notabili nūo nos comitant
 fultū subsidio ad Terras Tur
 coz proficiscimz cōfidentes q
 de eis victoria alijs negata
 et itē hūilitati resuata
 referet iā ei referre cepio
 et pulcris fortūa pncipz
 affricat ppe aut caritati
 vū singula que dei ordinaōe
 i hac de nobistū agmz pace
 faciamz Romano pncipz
 pro bello suoz trīgita octo
 balce nobz pmissis sūt Ro
 manoz ei potētiā et vūgarie

duoden Rex aragonu decet
 Dux Burgundie Rex Dux me
 diolam octo angli Rhodo duas
 galeas nobis pro pnti guerra
 auxilium esse debet. Hec autem
 galee maritima classe duc
 debet i keleassoto masire
 ad impedire Saracenos tra
 situ et Imperatoris Antioch
 ad Turcia regressu Imperator
 etia grecos tu alios pnti
 bus ongetalibus non du mari
 sed et terra personis i pnti
 nos adiuuabunt. Tunc uero
 Regu et pnti domesticos
 qz mior subditos auxilia nob
 pro huius bello agatemo rem
 si diuina clemencia iter nostri
 secundauerit suffice. Vos t
 m agassie vrm qz ordme
 cui de omi honore atqz sple
 dore fauemo i hac expedia
 one nobistu esse magnus de
 sideris affectus. Nouim ei
 ordme uestru i pnti bellis
 superioribus temporibus cu i
 delibus i tra fca habuit ma
 gna peperisse trophea et
 magnu exercitu catholice
 prestasse subsidium. Nouim
 et tras quas modo uoluit
 per predecessores nostros
 dnos Regm polome vos i
 repressione fidelium fuisse
 aduocatos uestru qz ordme
 ex istuaoe atqz professioe
 sua quoda debito ad dimid
 cu fidelibus obligati qz oia
 fiducia nobis spe qz i dubia
 prestat ut vos uestru qz or
 dme i moderne nre necessi
 tate articulo ad fered nob
 qtra hostes xpi auxilia pre
 sto nris uocet. Rogamo
 itaqz caritate uestra et ead
 p vsteria me ibi xpi cuo
 res agit exhortates depre
 cam quaz iuxta potencie vre
 vires festina et effray ex
 erituaie subsidium nob ve
 lut destmare ut vre et ali
 or catholicos pnti sub
 dio pro fidei fide augmeto
 Turci xpi ex fimbis Europe
 auas iat longo possident

tye possit eia et depelli et si
 des catholici que ia illuc vene
 rentia fucat. fugat pseudo
 Machomet sordidus illuceat
 Neqz ei huc ad bellu feliat
 veniet sed ad belli pntia
 venire aut celerit dignem
 du temp e i domesticos ei sue
 vi victoria crudelitas e. In
 hostes nestie uetordia e ut p
 her et per alia que pro fidei
 dilatatoe et repressione bar
 baros magnifica opera fecerit
 Nomen uestru et uestri ordms
 futuroz seculoz admiracionem
 consecret. Dat i Paradiso
 saluato proxio ante floriam

Magistro et vrbis he
 ligios qz frubz dno
 Currado Agio gnali
 v Comedatoribus et
 tota ordm hie dale
 theuticor de prussia
 amic nris carissimis

Reuerendissimis Reueren qz
 i xpo patribz pclaris mag
 fribz Generos et Nobilibz
 dms pnti pntibus Baroibz
 Dignatibz et officialibz Regm
 vngarie vniuf amic et fra
 tribz nris carissimis. Plati
 pntes Barones et dignat
 Regm polome i Coueione
 generali Gradie hie i gre
 gati. Caritat mutue augmetu
 cotinuu et successibo iocund
 et uotuis prosperari. Re
 Reueren qz i xpo patres pre
 clari magistra Generosi et no
 biles domi amia et fratres
 nri carissimi. Du ad illa pu
 rista vre fidei opera. fime
 quoqz beniuolentie et iteger
 tima animi affectu qbz dce
 missim pntie dnm nostru
 gratiosissim dnm Vladislau
 dei gra vngarie et poloe
 a vob et uestru quolibet
 tractatu amatu et prosecutu
 itelligi met nre considerati

1494
cōtinuū plurimū exhiberem
et gaudes huius q̄ v̄tē fidei
mērita comedamus et attol
lūmō vobis q̄ et uestrū au
libet maiores quas possū
gratulationes referimus pre
stantissimis t̄p̄is operibz v̄s
fide beniuolētia cōstācia ob
sego et affectuē. tam hēc oīa
p̄manē debē firma cōtinua
et diuturna Nec posse aliq̄
adūstiatē cūctū suggestiōe
uel p̄suasiōe dūmīnū ut cō
frāgi eo potissimē respectu
q̄ et nos qui uobiscū vna
q̄s vni regnū vno p̄m̄
pato et vno sumo populo
eādē fide cōstācia obsego be
niuolētia et affectuē pre
fatu illustrissimū dūm no
strū rege amūez et vos
om̄s q̄ maiestātē fideles et
adherētes p̄secuti sumus
i p̄n̄s q̄ p̄seque m̄ atq̄ i
futura et lōgeua dān dno
qualecūq̄ casus succēsserūt
p̄seque m̄ t̄p̄a No obliti
illioz nōstre m̄terate et
m̄lt̄ seculis m̄lt̄ q̄ signis
et auxiliis nutrire et ob
uante amicitie et q̄ hēredi
tariū federis qua hēc duo
regna et domū tū nō dep̄
tate p̄m̄pū tū sanguis as
finitate v̄nica colligata et
adūnata sūe reip̄ublice tam
pl̄titudine c̄teris pl̄is i
admirationē et fidei hōstibz
q̄ cūterat i terrore. Qu
ant̄ alacri idagme reuol
uimō q̄ sactenō furor q̄
gladio q̄ bellū q̄ dyssēsiō
Regnū vestrū iclūtu iuase
rit q̄ siltatibz quot odys
et dno ferueat magno cō
fodm̄ dolore et m̄olestia
et eia desolatioz et lesura
otinus luctu uelut p̄n̄ de
plorandū admiratiōe nō mo
dica dūcunt q̄ cū et p̄u
detes et potetes v̄n̄ sū
tato t̄p̄e horribile itestimū
bellū agi foueri q̄ i v̄s
dominū et laribz patim̄
mi et ad tollēdū q̄nē itēdū

os nō cōsurgēt neq̄ festinat
Necq̄ miseret vos cōditiōes eia
Regnū v̄n̄ que iā illud m̄
rēducta ē Nec attēdūt q̄
bello itestimo nō Regna tātū
sed maxia cōfracta sūt et de
leta h̄m̄p̄ia et p̄tea dūmōes
v̄s deprecandibz nōstris
et p̄reibz q̄bz possū exorad
atq̄ p̄eā velut via mōd̄ et
p̄gressū tractare cōcludē
et iūctū t̄ua p̄dicta guer
rar. tā atroce et tā notācia
possit sumone et extinguerē
et ea p̄m̄issione v̄m̄uersa
sit fate p̄t q̄ dūm̄sio ip̄a
cesset decetere et cōgestat
auctoritatē ei vobis ea tēse
potētia uero i m̄ibz vos
tenere credi qua guerra
ip̄a et itētaxere et rebel
les quosq̄ deice et expelle
nec graue nec iualidū uob̄
sit Nos siq̄d plurā iā et no
tabilia ip̄i dno nō regi et
vobis subsidia iq̄tibz et
pulcherrimo apparatu dīrexiō
que ideo vobis ut partigu
laria destina v̄t Regnū
vestrū m̄mōri offensioe le
sisset potuisset q̄ ad succē
dedas om̄s rebelliois partes
esse et nōdnei et sufficien
tes adiutores sed et illud
bellū itestimū nēdu extitū
sed eia cōductū ē et nos
pluribz ornāmēt lib̄is v̄
fratribz nepotibz et am̄
nōstris peste semissa orbati
sumus dare igit̄ questio opera
ut bellū ip̄m̄ tolli succidi q̄
m̄creat et decetere amplio
ribz subsidiis t̄z sūptuosis
t̄z iūbz op̄a nō sit q̄m̄ sa
tius erit maḡ q̄ et fidei
p̄piane et reip̄ublice v̄t cōt
ut pōnō dīcā itē expediat
om̄ huius subsidioz apparato
otra barbaros fidei n̄re et
Regno vestro ifestissimos
tūcos cōferre. Guerre etei
t̄p̄e itēstere si v̄t p̄uidentē
nō exidet̄ s̄culo i magna
Regna it̄a cōducet̄ atēnuatoz
Et ei has m̄p̄esas et hēc
subsidia cōtra tūcos quer
t̄p̄e que p̄o extingūendo

bello domestico tanto tpe in
pedio fuisset ia illa barbaries
a fimbria uestra regni dñi re
pulsā et pā regni uestri
optie prouisi dñi tamē de
fessione regnorū arma extra
exteros parant. Nescio quo
vicio pō nos mutrone con
fudis. Nouisse eadē vñ re
gim nobiles regni nostri
igne et spoliis notabiliter
dāpnificauit facile quoq;
fuisset talione redde' mñ
nos vñ pñcipis regimie
et paritas regnorū alnq;
plures respectu retraheret
Et aut pmissa oīa que peto
et desideras facilio cōfita cō
cludi atq; effectū deduci
posset et mltoties alias ita
et nūc cōsulio hortamur et
persuademur ut generale co
uentione i regnorū fimbria
iuxta uetustas oēs uacua po
nere celebrare q; placeat
i qua aliqua deliberatioe
matura tātis malis qe orta
sūt occurrā prouideri q; ua
leat regnorū nostros pñcipis
comodo et trāquilitate p
ut de hñs oīb; sic uentura
bilis dñs Jacobus Dobellai
de oleschmiza Janomus
Cracouien ex nro comisso et
iformatione ampliore debet
facere uestris dominationib;
relatio. Dat i generali
Gradienti cōuentione feria
secunda ante festū scti flo
riani Anno xl

Magistra ac Nobiles domi
amici nri dilecti recepim hñs
dieb; certas lras nob; a dñis
regni polonie Boemie mñ
sās ex quas tenore et signat
ex copis quas i eisd; recepim
reperim; iclusas et quas
eas; probabeda rez om
noticia mittim vob; sic iher
tas doles q vñ i pñcipia
acciderit regno pñcipis nomi
lcamus et ei qualiter tabida

gens Turcorū fidei catholice
sep mñ manu hostili regna
uestri inuaserit et collecta
etia aliaz genū mñsa mlti
tudine nouā quada hostilia
regni illud nō tā uastare
qua expugnare ac occupare
machinetur qd ead et mag
ficio dñs. Ne pñcipia adol
dame suis nob; nūc; pate
fecit profecto magistra dñi et
amici carissimi et si nō ambi
gim; iusta sepe esse dei om
potēt; iudicia qui solo nouit
cur per sepe fideles suos i co
cultatione exponit blasphem
mñs nomis sui scti hoc tñ
nō sine dolore cordis nostri
audientes pōta merito impel
sim rememorari tpe dñi qd
hec regna nostra quēadmodū
viciuitatē cōdicio persuadebat
necessitates iporū singulas
sibi mutuo faciebat. Summa cu
ratioe cōmes ut qd altera p
tpe iugisset aliud sincera
fide supportabat atq; i hñ
modū qm pulch; qm; delecta
tioe plenu erat vñ repub
lica regnorū hñs sepe adau
geri sequebat q; ex hñs modis
colligantē amica fructū par
opulente et ceteris ex mutua
fortitudine emulis nomis pñ
am fideles hñs parau hñ
i pñcipia malū q ita peccat
exigentib; crebrescit nō desle
bat dñi sub cōcordib; et vñ
mñs pñcipib; moretē; sed
et nūc ut cuq; se res habeat
Eae nos sic ihaustu et lu
gubre regni vñ malū au
diētes pñcipia vob; et fide et
caritate compatim; uero cord
nri dolore cōdole; impellete
ad hoc nos quāplurima ra
tione ex quo et frēs amicos
caros q; nostros a pñdis
et inimicissimis hostib; pes
sudari opim et expugnari
audiam; ac demū verissimilit
metue debeam. Ne grassate
suoi paganorū feruicia malū
hoc quod ad pñs vob; agit
i nos tādē et i lares nros
pro viciuitate locorū diffundat
et ut ead alns rationabilib;

omniſſi caſſi id qd' maxie vigeat
attingamur no pole no collatimur
no poſſum cu videam crucis
xpi mcoſ talu i fideles ſuſ
deſeure ubi ſant dubiu mlt
ſic aie peut pro qbo chriſto
precioſum corporis ſangne fu
dit dviſſe illu veni dei pug
lez iuda machabeu coſimili
pene caſu attactu legio me
lia e nobis mori quaz vide
mala gett nre et ſtroſ et
nos ſi nobis xps dñs deus
e ſi nobis et honor nobis ſui
et aia ſalo cordi e qd dice
poterim miſ q pro vobis amia
et fratibus noſtris veter do
loribz tranſuerberam. Huo
ergo rei gra quant ad huc
nichil pte nri deſinat. Ecce
maſſia domi et amia dilecti
ſerentiſſimo et iunctiſſimo
pſiceps dñs ſoladiſſo dei
gra polome rex it dñs nri
gratiſſimo cu potena arma
toz regni ſui dñs diebz ad
regnu Boheme proſiaſat.
Dñs germani fratris ſui pñ
apriſ ſiaſimur qd eis ad he
gna illud ex electioe legitima
coſpetit deſenſura aduſu eoſ
qui ſibi i hoc negotio impedi
meta ſtruit et obices ponit
q eia no dubita mlti arden
tiq gaudeat q cotra pſidos
qz xpiſtolaz arma moueret
Niſ talu impelleret ſpe tamen
adhuc gerat q ſi ſua ſerem
taſ vraz ſemuoletia ad ſe
pſerret foret qz a vobis ſi
bonis coſidatibz et reſpectibz
dibita qſi iſtacia et amicia
comite ob ea re poſtulat ad
repellend. ſfator dñs
iſtatu queadmodu catholicu
corderet pñcepe ope ferret
ubi et noſtra opera coſilia qz
no deſſent dabitur hoc mag
ſia domi et amia noſtri ſi id
pſiaſu videbit i vſtra de
liberacione nos etia pñde
ut ſabuſſet oportunitate
vobiſcu p nūaoſ ſalu vroz
amco more coſerendi a vobis
daru nūaoſ noſtris ſaluton
ducto ſras poſtulauimo ſed
quo reſpectu tuc denegate
fuſſent. Nec hacten ſue

poſſuo. Reſiduu erat ut du
per noſtroſ no potuiſſet hys
ſalte lras bona nra volutate
vobis declaremo. Dat it

Preſentia et barones
Regni Hongarie

Reuerendiſſimis i xpo patribz
et magiſtr vris dñs pre
lati et ſarombz regni polo
me fratibus noſtris et amia
ſamadiſ

Reuerendiſſimi i xpo patres
et potetes et magiſtri domi
Amia noſtri ſamadiſ. Nouſſie
veluti in diuſquarto veſtraſ
donationu affabiles nec ſui co
reſ pñs gracie relaxoe iſ
gnaz receptio ſras coſiſſio
verboſ qz pñi declarateſ
qñta et qm amia cordia co
ſternatione hoſtile doled q
regni noſtri caſu nouſſimis
clapſ diebz Nedu ipſi ſe
gm nri ſed et curis xpi ac
totia fidei catholicie inimicoſ
Turcoſ repetma in aſſoe emſu
vra percepit audiecia qñq
noſtris et regni noſtri ſan
ſtis ſuſceſſibz opati et ado
lere rones ſcript vris iſte
Amicie vre ſuſceptate me
minet. No miſ plane nec
animi raaſe qualicu dignu
eſtimates q eud regni nri
calamitatibz am vere opas
ſioſ adhibe debuerit. Siquid
cauſ rationabiliter attender
quas ead vra ſcripta i parte
no taret vnuſ xpiſidelibz
viciniſ qz domatigibz vris
tate gett nome xpi glorificat
extiſſo ſeu i captiuitate ſar
ſarica abductio ob iurcia ſa
gmſ xpi i receptioſ et pro
tu ſui pñi xpiam facta rece
di i merore et dolore cu
et i ſuſmaticoſ et quatuſqz
getu dea recordacione no ſa
getu imo qd e iſſimu i aiaſu
irrationabilu nimia ſtrage
ipſi nature pietas inata hu
manos aios pñgere ſoleat
ſtimulo opationis. Demqz hoc
Regnoſ noſtroſ viana ati

gentes uobis et nobis causa
 digna adiutori dunt ut que
 admodum Tartarorum aliorum
 uobis uicinarum barbaritatum
 nationum Terrarum uis multa
 cui pietas nobis secuta no
 fuerit Sed ex omni cordis
 affectu perculsella desiderata
 bilis. Sic i fimbriis nostris
 asueta barbaries Turcorum et
 paganorum quod deus auitat uis
 contiguitatibus merito de putat
 formidabilis cum ardete pari
 ete proprio eadem uigine domo
 ter agi dubium non sit et ut
 uestiarum ditionum scripta co
 memorat ut tpa nra place
 ret dno sic dies seculi et sic
 anni antiqui i qbo cordi pu
 apu nro amore fraterno horum
 felicium regnorum mutua que
 uo exteris aduersitatibus
 undiqz pulsat No solu tunc
 trahit caritate cogitauit
 bat imo et alituras aduerti
 tati ingruias mutua equa
 nimitate depelebat sed unde
 hoc q nra lras exempla p
 emulos nostros a maibus no
 strorum nuncios captiuos ab
 imas euulsa et uis dnan
 ombus congratulandi gra missa
 Nobis q coplacitudo seu obp
 griose sunt remissa Suspecta
 quid possit diffinire nequius
 ptea pegrinus qda admodum
 ta assiduus romorum mltorum
 auribus inuolat Turcorum
 nuncios ecouiso q Serenissimi
 domi Regi nostri hinc et inde
 i coram Turcorum itinere ma
 tuis passibus transmissos At
 quocumqz rebo pmiss ambu
 latu fuit nos i hac parte
 suspensas tenentes opinione
 re q i meliora interpretates certi
 redim presagys suadentibus
 Non iterum q nisi inuictissia
 dno nostro alberto dei fauete
 clemencia Romanorum ungarorum
 et Bohemie Regi et dno nro
 gratiosissimo data fuisset et
 foret impedimenta lateralia
 quomodo assequer et teneret
 quiete plena et pacifica adop
 tione dominum et Regem sui bo
 hemie predicti sibi iure na
 turo et hereditario excellen

tissie Dne Elizabeth Regine
 filie olim felix memorie In
 victissimi domi Sigismundi Im
 patoris Romanorum et huius
 Regni Bohemie veri domini
 et Regi sue uero conspici tu
 qua ipse dno noster Rex e una
 aia et una caro legitime co
 petet et cum geniture titulo
 scriptum et corona dicti Regni
 Bohemie reuerit e asspici Nunc
 tuta pps ausibus Regni nostri
 iuagisset et cofina net uastadi
 audada psumpsisset Et si huius
 rei aduirsitat auctores et fau
 tores nos taceamus Nouit ille
 q nichil ignorat imo et expe
 ricia teste uis. Na q
 ditiones uestre scit Seren
 issim domi Regi uestro i bo
 hemia armata manu profe
 ctus corra et aduirs quosda
 per uestras lras ex noie no
 designatos sed extrinsecus
 notatos per nos uero oport
 tunc nominados predictum ut
 puta Serenissim domi Rege
 nostrum albertum et fratres q
 lios consanguineos et affines
 nostros carissimos et nostros
 uite et morti preferendos Nunc
 i Bohemia causa rei supra
 dicte pro hereticis et apostatis
 ac infidelibus pps eius Regi
 qm domadus rediret ut ex
 tripandis quorum etia i succursu
 nonnullas expeditiones geru
 armatos sub noie Regi vici
 tuis etiam immaturitati nulla
 talium rerum acceptatio he m
 putari Nunc quoqz ipis infide
 libus adhaerentes dudum trans
 missas fore negari no pot an
 alit capestris castris immi
 netes porro si hec ita geret
 ignorari no poterit rei ista
 absq sanguinis effusione exutqz
 parte gerenda peruenas exide
 et euotens implacabiles in
 micias generari pace iter
 Regna diutissime eruptura
 et i fine usqz inuicibilis mor
 te uictada donec i altituta
 parte gladio finalis fortue
 sorte fuerit debachato Sa
 ne sinceritate nri affecto
 et zeli amirabilis et bonas
 ad domi uestrum Regem et ad

vestras fratritates Regni
 qz vestru et pmpue pace iter
 utrosqz nostru et Regna nra
 ex animi et puri cordis puritate
 optata i eo vris dominationibz
 patefacio si uelut oino pre
 dictu dms vestru Regge re
 tineret mouerem p vos desit
 ste ne i Bohemia contra
 memoratu dms nostru Regge
 et nostru ta copiosu ut pre
 fert sanguine eund ex debito
 fidei committan de Regno vro
 geres et arma mittat sed
 potius mipse qntu fieri poterit
 reuocet et retrahat ut dñi
 domi nri Regis duribz et
 dominis i pcurbate dimissis
 pps tepor more pax et con
 cordia mutua iter pncipes
 nostros et Regna nostra i ra
 ritat viculo et no i gladio
 querat et firmet deo con
 suate diuturnissime duratue
 Jeterz licet nuper vris do
 minationibz certas saluodu
 ctio lras vris nuntis ad nos
 veniedi nobiscu tractandi
 et de reitendi postulandis qd
 ex nobis nro ad hoc prestas
 pauca tuc Seremissim dñaz
 nostra Regna unneraliter tam
 committat i huior lras co
 cessio ad nostru ampliorer
 conuencio se retulerit tu qz
 vris dñatones i suis litteris
 sup mds missis clare notat
 huior lras Saluoducto no
 alia causa qm nre quicunqz
 cu gerte Teutunice natione
 necessario fore petedas co
 siderare tamen decet amia
 niaz vras Seremissimo dno
 nro Regge predicto capite ut
 puta et pncipe dicte gert
 et nro qm i consilio amicitis
 vestris nos ad id honestate
 nostra salua no posse dare
 responsu nec a vris amicitis
 et fratritatibz iudicamus
 id nobz debe imputari De
 mū patres Reuerendissimi et
 domi Magistra vris fratrit
 tatibz id quoqz agim scifi
 ficare qualiter Seremissima
 domina nostra Imperatrix
 castas bonis et habitatio
 mboz suis derelictis i pndiciu

volutay ac disposiciois pndici
 dñi nri Regis qm sua i partes
 Regni vestri illinc ut agerit
 affecta et itroducta se contulit
 et licet qbusda obicibz retenta
 Sino du illuc appulset tu ut au
 diu i ciuitate vna Ciac locu
 habet pro sua residencia paratu
 cu rei ratione optimari non
 possit ex debet seu pnteris
 munitis procede potuisse sed
 tamen huius rei relatio ueritas
 reformet ite i castro Zbar
 ro uocato fra Casowia Sino
 de quo Vladyslas Ruoluff
 cuqz ide castu cu fratribz suis
 que existit exclusis fratribz
 solo residet et pbedienaz
 crinacetes igetat et dñm
 cat geres de Regno vestro
 cuqz nutu ul volutate igno
 ramo itrodipit et itroducat
 cu sue perfidie opera pmaat
 excedo q a vris fratrit
 atibz vti vicius pace datibz
 optaret ut si debet celerit
 iusticia et diliger emedari
 cu filia a nostris Regnicol
 i partibz vris geri uel gesta
 fore ne memino imo fama
 sans ois protestat ipm swlad
 i familiaritate dñi domi Regis
 vti fore acceptatu Dat Bu
 de fido die exaltationis sate
 Cruas Anno domi mo xpx
 octauo

Oratio Enee

Juxta te pnceps Seremiss
 pme que nostra i legatione
 sunt gesta referre tibi immo
 ul optimam Magna naqz du
 Rome fuim congeruit cu ac
 sumu potestate repellere vnu
 vidio aut alter coronari In
 nata e alus ammis plurima
 studeo cupido Ammū nobile
 nulla res magis qm noticia
 rez pasit maxiaz Te ergo
 q generositate non solu mor
 tales antecedis sed vicino

frenū ē dūc Mediolani m-
 curā ciuitatē recipiūt Comiti
 ars feruat e philipo exet-
 atū mittit ciuitate ut que
 dure negat vi petat resistit
 veneti madat qz dūc ut de-
 sistat Is ius suū se veditae
 diat Nec phas esse veneti
 obuare illi cōtra allegat
 at cū foras opugnāt Cre-
 mona rēuūt veneti tēperatū
 philipi atqz cōmproūso
 colligit magnā cladē exet-
 ato philipi pessus ē mōe
 profecti veneti ad duar usqz
 crassati sūt ibi arcē i altera
 rēpa obtinuerāt potat qz
 om̄s mōledmōs sūt usqz me-
 diolani ad tertiā lapidē
 trāto afflicto malo philipo
 ex pōtifice maxio et Rege
 Aragonū qui Regno Sicilie
 auxilia petat equitū illi qū
 or peditū tua milia mittit
 Nos qz iā ex venetiā mēra
 rā veneram̄s Quqz Bonō
 mā profusa velleō trāste
 illos p agz Bonomen acce-
 pimo m̄fēcūp qz om̄e iter
 redde qui m̄lūe opēra dāt
 Neqz ignot neqz not igno-
 scūt p̄reda ē quat obūat
 m̄chil veret m̄si fortiores
 gladiū Obūtimō igit viar
 fauēciā qz peto sic ne sit
 tūi fuisse m̄si petūto
 Roma m̄besten archiepis
 Carclariū se se nob̄ adiūp
 set Obū ei i filius lūc
 cōplures fuere qui exeratiū
 sequebat m̄pedimēta qz p
 via securiore dūcebat
 vemo floreciā post habita
 feuentia Senas qz p̄feti
 sumo ibiqz sic decretū m̄ra
 fordis fuit p̄ncipū electōs
 et alios m̄cios expectant
 Infra ceteri dū affuerūt
 Magim̄mi palatini Saxo-
 nes Brandeburgen m̄abed
 Burien Zgremien qz q plurimū
 alioz tū p̄ncipū tū platoz
 madatū habebat m̄i cōuēni
 est qua die Roma itare
 deceret Et oioz fieri p Enca

Nonne om̄s qui p̄us Rome vi-
 deri debet Nemo ei facile pro
 se aliu loqui sinit nisi qe di-
 ceda sūt sicut Cōuenim̄s nos
 apud Sacram̄ loco sine ma-
 ro ē nullibi maior m̄ra copia
 ē Nec frigus illuc nec calor
 euitari potest Quanta sūt
 mapalia eaqz hospitā facit
 tēcentumia hor hom̄s genō
 tota fere Italia hospitāler
 facit ubi nos repis hōste hō
 mēs neqz diuersos queros
 ex hoc loco sūt iter accepim̄
 sexagita eqtes nūo sumo
 Intellexim̄s iā antea dho-
 ma Ep̄m Bonomen et dho-
 hanc de Carpanal electū
 placetū i sūt Romane Ecclie
 Cardinales assip̄tos eremoz
 qz m̄et eramo Nec ei male
 spectate phas erat de re illa
 tuos tractatores sublimati
 fuerāt cū Roma iaz i cōspe-
 ctu habēō occurat aplia fie-
 quēt nūcy qui sūt nos grad-
 iubet Neqz m̄honoratos nos
 itare sinit magna ē apud
 Italos legatōs tēuerētia Sa-
 unt euāgelicū dictū qui
 vos recipit me recipit non
 missis sed mittēs pedit ad
 hōra et amplia expectauim̄
 iussū sūt om̄s curiales obvia
 profusa effusa ē ad specta-
 culū maxia ciuiū et curia-
 lū m̄lītudo a Cardinalibz
 ista om̄s prelatoz ordines
 ad p̄mū lapidē nos receperūt
 Sequi qz sūt ad domū n̄rā
 que nō longe a Capitolio fuit
 om̄s qz scōrsū se obtulerūt
 hec acta sūt usqz ad itortū
 Senenses quoz deuotio ergo
 m̄pūi testimōio nō idiget
 Soli ex oibz Italis p viar
 nos honorauit estulenta et
 poculēta ad hospitā vberū
 missa ac sic p̄me parti mod-
 m̄ponim̄o
 Non minores res pars s̄da
 polluet neqz m̄digniores co-
 gntū s̄ dū equos destede-
 ramō cū affuit p̄frastus
 Sp̄us m̄tationē thesauratō

aplico pluribus Episcopis Comi-
tatu q' nocte summi pontificis nos
recepit ostulit q' multa hunc
nichil attulit hortatu e' tra-
ctabiles ut esset. Na bene di-
tigi oia posse sunt gras egit
eneas om' nocte. Na ei plex
q' ducendi om' iubebat. Spont
q' Regia maiestate nichil
pete nisi honesta atq' utilia
Nec diuisa esse principu elector
Quia i' oratoribus q' no' fce
difficultate Contra etia hortatu
e' benignu ut se papa prebet
vniuersis facile. Nec multa sunt
uerba leuim ei adhuc erat et
dies i' nocte uerat famellian
q' plenu oratore audire uelm
Serenosus ei no' uisus e' qui
ibi cupidus esurui se po' oroz
nouit. Ea nocte Cardinalis
Fonomen opitu nobis potes
favianos vniuersis optm dono
misit procurator pisanor
defensionis ceti et vniu po
huc conuenimus altera die apd
scm laureau Syndamos tna
ibi discussa fut visa e' oroz
qua enneas oreperat ea oibz
placuit Neq' q' exca mu-
tatu e' nisi q' ibi neutralitat
metio fiebat animoz dia su-
spicione mag' placuit deli-
beratu e' audientia summi pon-
tificis p opera thesaurarii pe-
tere qui ad nos missus fue-
rat ne Cardinalis vnius im-
plorates alterio indignatio
curreret ut fut Turie con-
diaz plene atq' ubi maiora
fut negotia igemia ibi plures
iuuemes similitates conclusu est
e' cu' aduensus esset pontifex
maxi metropolitanoz oia
tores accessit In ea re dubiu
erat nec ei audituro Euge-
nius oratores anthurien
et Bremen areporz credebat
que Basile fuerat confirmati
Get accepto consilio ex Cardinali
scm angeli no' areporz sed
Eclesiaz nuncios vocare illos
decreuim In omi re adhibenda
e' industria utilis e' simulatio
que no' h' medatui contorquenda
fut aliquando noia res q' sepe

Impet caput q' erecta tunc
potius hostiu igredi voluit ubi
dicta e' audientia dies missi sum
apud scm petz conueniunt
sax q' iteresse solebant Illuc
missi fut ad nos Brunetano
Areporz pisanen Antistes plu-
res q' alii q' nos ad secretu co-
sistoriu aduenerunt Eugenio i
solio sedebat Grauis atq' omi
venerandoe dignissim pat' ita
eu' quiden Cardinales cosede-
bat ibi postq' recepti ad os-
culu sumu et arbitri omis
abierunt oroz sic decretu eat
Eneas hui que pmanbo est
In ea sit locuto e' ut Treueren
Colomen q' Areporz desideia
complectet et tamen neq'
papa neq' cardinales offen-
det Sed uolupte ab omibz
audiret Eius oroms coplurim
poca copia peruenire no' ta-
pit ornatu qua pit materia
qua nosse omis dicebat ubi
eneas ducendi fine feat lau-
dauit Eugenio dicta danauit
Neutralitate comedauit Reges
Electores q' quatuor de Tre-
ueren Colomen ad modu questu
sua q' factu defendit Con-
clusit q' i' re principali cu' fra-
tribz deliberat Post her
cu petet Eneas i' scis con-
gatoz alia audien libenti
animo amuit lras q' Jobis
Wonenode que p matbo erat
Imperatoria q' maiestate cu
minabat ut melio responderi
posset Enee tradi iussit Eat
ille pontifex inplumod Regie
Geremtan affectu n' timuit
quequa du' amicu uiuare uo-
lunt alii cordis fuit et am-
icie tenassie felix quoz
semel disceperit malu nisi
vidit nuq' illi imputauit
nulla res illu mag' elusit
nisi q' nimis se credidit
dilige amicos no' ut deos
sed ut hoies deo his actis
dura febris adorsa e' pontifice
deniq' horez torxit de sanitate
nuc desperatio nuc spes fuit
Accessio tamen eu' iacere ex-
cussuimq' maiestate regiaz
q' no' antea se declarasset
retulimq' difficultates

que francfordie fuerunt sup-
plicatioes admissi supplicatioes
que i omi fiebat recomedam
Solomen quam qz su causam
questi sumus sup his qe laquei
facebat pecunias qe dicebat
esse apud priueros ut comis-
su erat petuim. In scpt qz
petuioes porrexi. Humant
ut solebat papa respondit ac
cepisse se ex Bonomen ac scit
Angeli Cardinalibz sinceram
regie maiestati reuerentem
Dixit sup re pnapali sex car-
dinales deputatos esse i alys
deliberaturz se ait. atz ut re-
spondit due Serenitati resp-
sum et qmuis febribz ve-
gebat. pluri tamen letu qz
ius graue nobis ostendit.
Post audien mox conuincit
aptu est ostiu que subterem
misi qz meminisse illoz oportz
qui nos ob reuerentia maiestati
Imperatorie honorauit. pmo
omni iuitant nos ngr pallam
Iohanes Caltenzan atz is
ter nos honorificasse paut
se se qz ultra omni regie ma-
iestati obtulit. Hinc fecimo
de patriarchatu mentione ex-
cusauimz preterita futura
limitauimz placuerit oia
viro magnanimo at cu ares
fisse. pmetem Epim admistra-
tore patriarchaz per Basi-
lien deputatu et per regia
maiestate admissu. plura
loqui veriti sumus ne meda-
tes inuenirent. mentu ngr
ut i maioris credut. quoz no
e rata fides i pms. sed le-
tam qz falsu fuisse rumore
repperimz. Mornien qz sepius
fuisse conuua nobis exhibuit
Bonomen quasi comensales
nos habuit. Cardinalis scit
Angeli nuqz esse nos dom-
pmissit. mediolanen no qdeta
muneribz missis etia rena
oportare noluit. Andeganen
sybedide nos excepit. nec
minz Cardinalis scit. Maie-
stati pman. ac Colnimen
scit. Epim solos Regios in-
taut. et Nicenus Cardinal
greco Tarentin omis. sed

Brandeburien oratore ob-
nere nequunt. Procurator qz
theutunoz nobz conuuii stui-
pit. Sepio uero Benemmaten
antistes portugalien Cardi-
nalis iuitant nos sed ia fa-
stidia tanta frequentatioe con-
uiuioz respiciamus. pteceles
baris excusant se qui p m-
firmitate patui mthe con-
uiuare decebat. Nobis uero
multo gratiores erat excusa-
tiones qm conuua voluptates
ei rarior vsus comedat. tuc
sapit fercula cu rata sut
conuua magis fames qua
copia laudat. Caret vbi co-
uiu qz sepius conuuiat. In qd
uetu nostro due Cardinali
fationes erat re nostra in-
uabat. Cardinalis aquilen
Mornien Andeganen scit. Ma-
rie noue pman. mediola-
nen scit. pauli Bonomen
scit. Angeli ceteri fere impu-
gnabat omis dicebat qz re-
dita esse theutunz sede apo-
stolica. seq quasi bubalos
duti naribz. Sa res p pmo
aone Bonomen ac scit. An-
geli cardinali accelerant
ut tratos pnderet. hinc
cu res tota Eugenio tractat
factu qz nostru impugnet.
qz vestru igit Mornien est
et Bonomen. Theologoz
rzs Cardinalis scit. Angeli
pior. cu si equari istis no
valet. cu eoz facta rephe-
dit. Senatos eodem fauore
Eugenio ad tractatu cu nobi-
scit. vtriusqz factos. Cardina-
les deputati sut acut sepe
intellectu ostensio perspicacioe
qz reddit. Sex lecti sut. Car-
dinales qui facta nra distu-
teret. Tarentin. Mornien
scit. Epim. valetmo. Bono-
men scit. angeli septis. vero
concordie causa addita e. scit
man. alphonfus. eo tempore
rex Aragonu. Tiburtin ve-
nerat. Rome qz ad qntu et
petinu lapide proximus eat
de suo aduetu nary rumores
erat. quida vocatu cu per
patriarcha assererat q mortu
fades papaz. sub eio. alis
salute querebat. aln velle
Reger. Aragonu ex suo arbitrio

homini creare papa augumentabat
 plures eum veniens creabat pro
 ieromosolitanis at si philipo
 mediolanensis opes latius Senen
 ses certe i societate belli crebat
 transitu qz petebat. Circa huc
 occupato erat Cardinalis roa
 sentimen nec nostris potuit
 interesse tractatibus huius fieri
 secretarius. Enea domi coeuit
 ostendit qz cor esse regi suo
 si ambo Thiburti peterem
 sed timuit eneas ne suspectu
 augere se redderet nec ire
 voluit ad que missi no erat
 Diligeret namqz mandati fines as
 servandi fuit. Nec secretarius ille
 apte fieri voluit ut regis sui
 is commissis diceret. Pro adueto
 regis oia que virtuti fuit hoibz
 ac iumentis pter aqua cariora
 reddidit. Summo etia domo
 auxit pensiones quamvis urbe
 no itrauit sic auaricia queuis oc
 casio manifestat parua priu
 na vienesia telaria claudit
 Accessimus deputatos copliu
 vito dedimus qz petitiones
 nostras i scriptis sed cu vide
 ad ea que sunt omis petebat
 aures surdas esse adea dese
 dimo que seorsu conclusa snt
 antefordis fuerunt dixit qz
 Cardinalibus si pora concederet
 Alamania tota i obedientia snt
 sedis apostolice futura. Sin
 feda Solu fuge Maguntien
 et Brandeburgen cu adere
 tibus vtilis aut esse tota
 habe natione qua parte
 Inter nos quoqz uarie erat
 Sine dicebat et alij declara
 none tuus ad noemburgen
 differu dicta ibi ut tota natio
 se se declararet. Alij dicebat
 nisi tunc declaratio fieret de
 sperata te esse. Inter her
 turiales Alamani qui benefi
 cia impetraret. Intelligetes
 se nostris eludi tractatibus
 ambire Cardinales dicit se
 diuicis fuisse nulla esse
 emolumenta laboris. Ingratu
 papam ingratos cardinales
 fore illi omne malu ex ala
 manis suis qz coterreneis
 dicebat eos qz ad nos remit
 tebat. Eia eneas iulise agit
 iqt Am declarationis impedic

conam sed extra obedientiam
 sumo nec que impetrastis bene
 ficia potest adipisci ne alia
 impetrare. Sin uero presteo
 obedientia cuius careat impe
 tratis impetrare tamen alia
 beneficia potest. Stultu e
 te siml spes qz perde. Nos qz
 i madat suscepimus mutare
 nequaquam aaleam. oia cordia
 possessoribus fauet. Intractatu
 Cardinalium maxie difficulta
 tes ceterones qz fuerunt. Gra
 ue videbat cardinalibus amia
 tas remitte collatione benefi
 ciorum amitte. Concilium conuocare
 Decreta reuocare priuatos re
 statue. Agebat qz no solu i na
 cioe getmanta id esse nocui
 sed alias quoqz nationes ex
 plu exide recepturas et apo
 stolica sede pditu tu nec bene
 consultu esse ceteris Ecclesiis
 quido Romana que e caput om
 loqueret. cederet. xpiane re
 ligioi Romanu pontifici fore
 potere ut tueri alios prelatos
 queat. Int principes pace con
 stitue. Infidelibus resiste. here
 ses extirpare. Nup tot here
 ses i xpiana religioe fuisse
 quot fuerunt ante siluest
 riana paupertas Romam ponti
 ficis neglectu fuit. Nos qz
 pauperes. imme papa velle
 dicebat. Annatas loco prouisi
 one fieri debere que tollerabi
 lior natio foret. Nationes
 no posse exeplo uti nro qui
 tpalia no perpetua petebat
 ad futurum usqz concilium masua
 Ex Cardinalibus qda ante
 Romam pontificis minui time
 bat quida emolumenta qda
 utruqz at postqz diebo plu
 ribz distrepitatu e et usqz ad
 desperatione litigatu. Ineta
 demu cordia e. Concilium yn
 perituum promissi e. De
 creta Basilien Concilij usqz quo
 i futuro concilio alit ordinet
 recepta snt. Vel usqz quo cu
 legato alit fuerit concordatu
 ita possidentes amplius pro
 missi e qm nostre iurisdictiones
 existeret restitutas dno
 Colomes et Treuerien Epod
 ut i articulis habuim repro

missa est. Cum professus maior
difficultas fuit ante, nam
concilium in Basilea declarata
fuerat nullo pacto admitti vo-
lebat sed opitulati sunt in ea
re nobis magnitudo qui ad
Concilium Constantiensem decreta re-
fecit illa sufficere dixerunt quos
sequitur Brandenburgien orator
et nos uolupte accessimus
si quis his oibus fieri immutatio
obtetu e, sed in illis quoque di-
cuis disputatu e, ad extremum
et clausule et uerba ex nostro
arbitrio recepta sunt ad hoc
aut obtinenda nomine regie ma-
iestatis quatuor promittit nos
nos oportuit que ex nostris
instructionibus non erat aliena
Primum quod regia Serenitas quod
primum comode posset intellecta
declaracione rone facta ut se
solemne declararet mandaret
quod principibus et ciuitatibus ut
sue declarationis se conformaret
Secundum quod recepimus legatum bono-
rifice ut moris est precepit
Tercium quod Basiliensem ciuitatem
mandaret ut saluocoductu
renouaret his qui sub nomine
Concilii illius degeret. Quattu-
m quod ad recuperanda apostolice sedis fa-
ctenda regia Serenitas non so-
lum mediatur sed etiam adiutu-
tes se exhibet. Hec omnia nomine
regis promissimus et litteras sub
nostris sigillis dedimus quod sunt
instructiones nostre nos ad-
monebat. Nunc regi incumbit
quod promissum e facere, ipsi enim
non nos promissimus quiaque
pacta sibi suam uult ne ui-
olator pactorum iudicet, caueat
reciproca sunt ultro citroque
beneficia quod facit recipit
otioso nemo beneficium e. Ce-
terum cum omnia opposita foret
ortu e maior dubium. Quale
stebat Eugenio morbo timor
quod mortuus erat et ut fieri
posset omnia in manu maius ex-
collebat. ceperunt ex nostris
aliqui hesitare an facienda
declaracio esset, nec mori-
turo pontifici prestanda cen-
sebat obediencia que germa-
ne princeps diuideret. At
Philippus Luxemburgicus cum regem

et fecundia copiosa non pontifi-
catu sed apostolice quoque sedi
prestari obediencia affirmabat
persona mori sese non mori
Si re infecta recederet magnas
et natione futuras discordias
principum huc alium illuc alium re-
dere. Logum preteritum tempus
antequam tot principes conueneret
in una sedecia quot nunc co-
uenerat, magna esse que ob-
tenta foret. Indas esse oim-
nibus difficile namque obtineri
a successore tales posset, per-
uadenda esse uimone principum quod
ita concordies esset neque id fieri
posse nisi per declarationem qua
neglecta singulos esse liberos
facta uero federibus obnoxios
suum esse obnoxium suamque finem
absque declaratione minime abeundi
etiam si unum tantum digitum Euge-
nium moueat, nolle se multum
irrisu ire nolle occasio bene-
gerede rei amitte, eadem sui
collegae Sima fuit, his postquam
accessimus, et reliqui omnes se
quuti sunt quod si mori contingeret
Eugenium et Canonici fieri su-
cessoris electionem nulli dubium
erat quod rata maneret omnia
Cum autem discordes fuisset cardi-
nales electione quod minus uite
fecisset, natione sui uires fore
ac ex integro posset deliberare
nec certa res erat de morte
pape qui si nobis infecta re ab-
eundis conualuisset. Per unum diem
die satis factum esset respon-
sione non prout dignum fuisset.
Cum ergo conclusum esset fieri
declarationem mandauit Eugenio
in februarii die publicum re-
sebrari consistorium, adesse pre-
latos, conuocare curiales, sed
cum oratores principum nodum
particularia expediuisset ne-
gotia. Neque sine illis publicum
uelleret consumere non sine sca-
dalo in altera die dilatum est
Consistorium. Accessio omnis pala-
tium apostolicum nodum bulle om-
erat confecta que dari omnibus
posset, sed de quauis materia
una confecta erat. Porant
Cardinales Enea et Vener-

De luxuria eos q̄ interrogavit
an fieri declaratio posset / respo
su ē posse / si corā omibz pmit
teret / etia morietē papa reliq̄s
bulla que nō essent sc̄pte
datu in legatu apostolicu cū
lris restitutionis Colomer et
Trenorer Arceps et cū lris
similibz his que magnitudo
dabat / pro illis duobz ac pa
latino et duce Savome ve
tuz promiserūt hec oia car
dinales ead corā alijs ubi
q̄ pro cardinalibz suma pru
decia pat Cardinalis cotri
nen fecit / post hec introducti
sumo ad pontificē i p̄miori
cubiculo tacetē que velut
vni ex sc̄tis patribz mirati
sumo ac venerati osculati q̄
mano eio / magna erat homi
grauitas pleni q̄ maiestate
vltio erat / ipa fances pontificē
iudicabat / Vbi nos vidit
benigne alloquuto ē ac dice
iussit paucis verbis obediē
ciae sue sc̄titati p̄stari / re
cepit q̄ de sua manu lris eas
magnitudo assignauimus multu
a eis sepe detulit ut rez
cōducimur / ipse vbi l palatini
ac Savome suos p̄ncipes ho
nestis verbis excusauit q̄ i
exhibitione obediēcie nō cōu
teret aiebat ei illos nō hōme
sed Normmberge futura de
claratione intellexisse atq̄ id
cō nō dedisse declaradi ma
datu placitura tamē illis q̄
hōme fieret nec se dubiu ha
bere q̄ p̄ncipes q̄ i Norm
berga se declararet ac Regie
maiestati et ceteris se cōfor
maret Ead uerba et i pub
lico postea Cōsistorio repe
tuerūt / Papa grās deo retu
lit Nosq̄ cū benedictioe a se
lacrimates remisit / Nec ei te
ne lacrimas q̄ qua potuit q̄
ta uenerat maiestati q̄ pa
tre succubete morbo videbat
Nas sol i oratū ibat cū pub
lico Cōsistorio adiunco / alta
illic hōm milia expectabat

Insignis cōs erat mirificūq̄
auditoriu Cōsedebat Cardina
les p̄sulesq̄ q̄ aduocati et
iq̄s turba doctorū stabat / Nos
ēia egregioe cathedre pontifical
staba / Tu Eneas breue expe
oraculū habuit / Nec tēp
longiore ferebat et legende
plūtime lre fuerat / Nominaut
Eneas ead omis qui se se se
tūc declarabat reddidit q̄ i
mediu lras / Imperatorie mai
stat atq̄ iclū Bohemne regni
que omis lre fuerat / Cūq̄ iter
alios nominaret magnū ordi
nis prutshenoz mgt Andreas
theologus note facundie ac
probate cōuersationis pat q̄
procurator ordinis erat / itaq̄
suus dūz / suusq̄ ordo duca
ante declarato fuisse / cū
dict se opposit / q̄uis anea ta
ntumū se promississet / Tu
eneas Nil opus ē vobis iqt
Reuerendissim p̄res q̄uis agri
Andree extat Sigilla que
meis dictis fide astipulant
Ipe magnū agri orator apud
francfordia se vniom cōue
nit q̄ nostre iunxit / Cū
ibi conclusa fuit hec exequi
crubuit hō / nec libertate re
plicadi habuit / Cognouit tamē
postea suū erratū et ut vix
des bonū vema petiuit
Nemo vnq̄ nō erat si animo
p̄tina errore tueri nephariū
est / Vix errasse videt / qui
correxit / errore declaratio
nomie istoz facta ē / frideria
Romanoz Regi Regni Bohe
mie Theodria magnitudo
Arceps frideria Johānis
atq̄ alberti Marchionū B̄ia
deburgien frideria Galt / Bur
gum Bremen Arceps / Wil
helm dūz Savome Jacobi
Marchionis Budech Ludwigh
Landgarime Heshe plurimu
q̄ p̄sulu natioz germanice
quoz Ep̄le lecte sūt / modata
quoz ipecta Johānes luxuria
paucā uerba ornata t̄ et
gravi pro magnitudo effectus
est / nec alijs orō defuit sed
suo q̄q̄ loco verbu fecit

Postquam omnes loqui sunt dux
 cardinalis venenarum
 primo omnes comedat cum rege
 sibi digne pietati gratias egit
 que de posita tam neutralitate
 inclita Germanie natione apo-
 stolice sedi reintegravit. Orator
 Salburien. crepi et si nouissimo
 omnia Roma perierit in tpe tamen
 venit iterum quod tractatibus
 et omni gratior apostolica sede
 quibusque perunus honorant
 cuius grauis tarditas acceptior
 fuit quam nostra leuis cele-
 ritas ut prima verba finita
 sunt consistorium quod dimissum igitur
 et festinus capanarum sonus est
 auditus et quod iam non aduenerat
 ignes tota urbe accessit sunt pre-
 ceptum quod est trahimur istum
 omnis iterum dicta uedimo ac me-
 ratura dies quod festus ilans tha-
 ferms et statioibus actus est. Se-
 quenti uero dominica processio
 fieri solene placuit de isto
 marce cuius famam primum a caplo
 distat usque in lateranum portari
 quod Thara qua Siluestro
 pape dono dederat constat
 hoc diuinus apud constat
 lms detulerat postea per Roma
 nos potestates redeptis. Animum
 degebat nouiter aut illi sub
 ygnore state fuerat Eugeni
 offerri quod Roma miserat et
 nec reliquas apud sanctum Ioha-
 ne condi. mitra est obloga tri-
 plia corona crudata maritima
 the illis non nulli quod alii capilli
 spledet minime tamen in huius
 sunt quales ut tuo in digemate
 ut in apostolica mitra tinnit
 nec ei popa adhuc huius. Cui
 luxuria adequabat. castior etas
 precessit maiores nri neque
 ornatu neque abo ut nos idem
 feruit. Demet adhuc lastium
 us seculi vita quod nostra mi-
 nor uia comedabit. Portata
 est igitur in processione corona
 Siluestri et apud lateranum
 reddita. Ibi moanem celebra-
 uit factus quod est primo et mitra
 comedat. Rex Romanorum sui
 quod principes cum omni natione et
 pme quod illis solentis decla-
 ratio accepit et nos illa sunt

sedem parum nostre relationis modi-
 imponimus atque ad tercia festina

Tertia pars ex magnis stupulis
 dux Cesar itolunus nostra na-
 uigauit oro suus adhuc vndosus
 pelagus flat adhuc ueni gliscat
 protelle sed suabit ora. firma
 nauis ac salua pducet in portu
 Declaratio ut dictum est facta
 plusculos dies rome remansit
 expedire quod erat itedebamus
 Interea magis ac magis equitudo
 potestatis augebat. Fugidus
 animus erat et ultra consuetu-
 dine grauis hic. Conyestifer
 fuit duplex illi febris ure-
 bat. coquebat quod catharro
 iterum et uetus fluxus mipe-
 tuosior erat. Hic illis malis
 ac tritu sepe uigabat. mor-
 tuus. Amor omnis curiales
 itesserat metu quod piquas heg-
 Aragona augebat. meratores
 preciosa queque asportauerunt
 tota mancipia tuitas erat. Vie-
 truaqueque ifestabat. apud vi-
 terbum ex seditione tinnit non
 nulli cessant. Solum dux cum
 audisset hoste sui ex ymoibus
 urbis ueteris Roma lecta ista
 dias locant aggressus quod hostes
 ex impulsu ex comitatu eius ple-
 rosque tractant illi primum equis
 et admodum illis calat saluauit.
 In eo congressu etiam sacerdoti
 amota est vita frequentes in
 terris edie nouitates fuerunt
 nec ei bonum fuit quod metu suas
 committit manus sed ut primum
 sit liberi ad igem reuerentur
 ita ratio boni uiri non timor
 facit. voluntate non opus igitur
 ait deus sed nunc spes salutis
 nunc mori. Eugeni offerrebat
 Interea presul Aquilon quod ad re-
 ge flatas missus fuerat. Amem
 quod dux Sabandie qui se felice
 appellat. corordia pertractaue-
 rat et ad exitum pene pduce-
 rat. Scripsit Eugeni uerbum
 se Roma res quod optas offerre
 itellegerunt. In se Januenses
 nouitate fecisse nouum quod dux
 quod minime regi fracie placet
 ciuitate illam ad regnum ptine-
 nec uis sui. Regem neglectus
 fegare igitur Eugeni non quid
 audire Januansibus daret. Re-
 ge aut recuperatione sue ciui-
 tatis adiuuaret. sic illa animosius.

vinom datur opera beneficiū
aut precedat retributio aut se
quatur oportet nemo cuius sine
sue re ne prodest significat
et vniuersitate parisiensi iussu regi
alia regni gignasla lris como
nurse ad pace ecclesiasticam
cōtū congregacione expetere
idignatu totu regē vniuersi
tatis oratoribus diu audientiam
denegasse tand per consiliarios
absq presētia sua illos audi
tos petuisse plura itasū re
prehēsos q fore q istu regē
cōtū peteret nec aptū illud
ad vinom mediū esse regi me
liores vias patere Naz q
pene i maibz vniuersitate videri
Postq vero vniuersitate habet pro
teretis ecclie necessitatibz a
Romano pontifice cōtū ex
poscēd Ceterz q dantesu iudit
mediū dūcē e quo res illa mo
do pacta sit dante adorm pro
fidebat fulgosh erecti erat
corū pīpēs thomas q dū
fecū fuerat i carce tabesce
bat querebat fulgosh i pa
tū redditu cōmūta qz mlti
tudie Rege frācie i urbe re
apied suadebat Eius eaz
oratores adesse curauerat
multū ei illa ciuitas regno
frācie affiat qmuis e Im
perij et faueret Imperio si
cura ei haberet imperiū
fuit igit i ciuitate tumultu dū
deponit qui ex domo adurna
fuerat fuit nouus cōsalas
Introducū fulgosh mltū
et arceribz thomas qui et
si om cōsensu dū creat ea
tamē moderatōe animū utit
ut ducatu renuat Nepotē
qz suū florenti etate sibi semo
cōfracta pferat felice licet
homīe dūcē q dignitate non
amiserit sed reiecit Bis
dū sit bis expulsus ad ex
tū nō ducatu abdicat e
sed ducatu a se ipe abdicauit
Ballia qui Rege frācie le
gacione fundebat petere se
ad domatū admitti regni
urbis gubernatōm qz sibi de
beri dice Turgia qz flagitac
bis fulgosh grās agere q

recupande patrie adiutores
fuerint beneficiū tamē nō dno
sed alio priuato officio recogno
scēd dicebat nec dectat q vrbē
imperiale nō gallia diceret
sic iamā prohibui pfrācie
fuit Dū hec agit Comes fra
cisus formos qui venetoz si
pēdia mltis annis meruerat
Sue qd veneti ad rettēda
Marchia minus inuerat sue
qd stupēdior fimerat tūmō
sue qd tūmō socerū sui pem
tebat Spebat qz illo succubere
nulli uel pīpī ul nūano i
Italia locū potere sed omnia
cōmūtatū futura sue quid
aliud fuit occultos habuit
philipo maria tracto reuti qz
ad eū dectent quida Eugēniū
quida Rege Aragonū quida
Marchione Estēse Leonellū
fui reddito impulsore puta
uere nō nulli etiā pflorētios
i causā traxere Nec ei tū
venetoz successu pflorētmoz
reipublice cōducere sufficit
bat dominadi appetitū itāa
bile esse nec viano nō amō
pācie propriā quāq victoria
pquēf esse gradū Nec lam
bardia sue thasīa firma ve
netis nobz itēta rez e Nec
pro uero quīqz hōz astue
posuū humores et audita
fama apud italos nō e pbro
duces armatoz nūc istis nūc
illis fūre Temporaria stupe
dia fuit qbz fūit licz arm
geris cuiuslibet velut faue
In cōuētiōibz facti qz Japla
plura fuit dū Capitanei con
ducū nullū de pūctōe licet
argue qui pacta suauit sed
apparēdi fuit i cōuētiōibz ocl
lice frācio forme sine vio
laciōe fedēz dūcē repetere
humor erat ia q cōclūsi fe
rebat dū capto e apud ve
netos vno ex Cātelarijs ei
q tormēt adactoz secreta co
mūit pācie cōplures Cūes
Senatozios passus e pecunia
frācia corruptos atz it hōz
Andrea donato dūcē Candie
nomiatū ad eū iterapiendi
missū terrene ferebat nō
nullos alios salutē fuga

quesisse hoc accessu comitis
 viros duos admodum augere. Sina
 fuit Marchia illi cedere dice
 bat peculiaris quia pontifex et rex
 Aragonum at cetera milia autem
 rediret. Tunc etiam non parua fa
 ma fuit vngarorum iustitiam au
 stricam tunc quia fame rex iclito
 plurimum detrahebat. Nos at
 ia i consistorio secreto prese
 ntibus oratoribus principum electoribus
 aliis quia iustitia tua et vnga
 rorum perfidia exposueramus
 Cardinales quia omnes de veritate
 satis instructos reddideramus
 tunc autem diximus i scriptis habere
 nec opus est illa repetere. Quia
 obuiamus rumoribus quo ad
 potuimus nec te formidare
 vngarorum assueueramus. Pro
 nomen Cardinalis et scilicet an
 geli preses optimi non quia quies
 homines sed quia australes tui
 honore tui quia decem tuebatur
 et manus ibat rumoribus ob
 via post hoc cum desperata sa
 lus Eugenum videretur cepit
 crepusculum florere. Vix omni
 iudicio bonum extrema vni
 uerse affert. Tu pontifex
 quod tu me iam longas credis
 me tempore nestie. Sed ego ad
 huc sum fortis cum aderit hoc
 admonitum te faciam sistere modo
 pugnat aduersum mortem in
 crepidam patrem. Democritus quia
 diu prelium tenuit. Nec me
 ducit sed certum erat iudicium
 hoc cum accepisset rex alphi
 nus Aragonum. Tunc mihi iam
 si Comite franciscum Sicilimen
 si me si tota Italia bello
 impetit Eugenum quia ausus e
 cum morte pugnare non facile
 succubuit. At cum certum mortis
 signa subuenisset attersum sit
 Cardinales quos i hunc modum
 alloquitur e Eugenum mea tempore
 mea quia dies adeo venerabi
 les amati quia fratres moriens
 e michi nec de nature legibus
 queror diu vixi et honorato
 ut officio meo satisfecisses si
 voluntate magis quam opera in
 spiciat deus michi pontificatus
 et si sperari non tamen ambu
 gen obueit. Multa acciderunt
 adusa dum sede possumus apo
 stolice. Notante idcirco minus
 acceptos deo nos credimus quia
 quos diligit deus corrigit

atque castigat nec male actu
 esse cum hominibus rem quia cum for
 tune varietate luctat sed esse
 archanas causas ad quas nulla
 mortalium curiositas peruenire
 potest cum quia res actenus transierunt
 nobis maxime solamine e ante
 quam oculos clauderemus reddi
 mitta Ecclesia enere hoc filio
 nostro friderico Romanorum
 regi Theodorico quia magni
 timo fratri nostro et dilecto filio
 Marchioni Brandenburgensi
 ascribit. Ceterum quia iam hodie me
 surrexit modicum quia vobiscum
 ero quia vocor ad iudicem regem
 et patre testari. Vobis volui
 testamentum quia domum nostram ihu
 xpi quia transierunt eximio ad
 patre pace mea magis de vobis
 pace mea reliquo vobis. Ego
 vos omnes preter vnum Cardina
 les creavi. Et illi vnum quasi
 filium tractavi amavi quia omnes
 quia omnes mei fratres estis. Ob
 secro dilectissimi fruate vnicuique
 pacis diligite vices et sint
 inter vos dissimulata adimplete
 legem xpi et alter alterum
 onera portate. Quorum vacantia
 e apostolica sedes. Satis quer
 vultu cupiat hoc solium elu
 gite successores quia me doctrina
 et moribus superet. Nulla
 vos affectio seducat non pri
 uate rei sed publice consilium
 ceterum si me audierit medio
 cre vix vnamur quia pre
 stantissimum discordum eliget
 ubi pax ibi et spiritus dei est
 super vnum effectus sed ra
 dices salsam non dum exilium
 caute ne pululet ne ger
 minet ne vos xpi fontem
 salsum prebeat. Salua ecclesia
 e si discordes erit. Quisera si
 discordes sed ista conspectio
 vix magis patre quam necessitate
 digna qui pro via prudentia
 non ignorat quod ecclesie conueniat
 dignitati quia vix vix ne me
 mortuo de funere disputet
 quia i ceteris pontificum scriptis
 e id solum facite. Nemo am
 plius agat nec fungatur adornet
 meum absint pape et tam
 gloria sepulture apud eu
 gemum tercia. Nulli loco sepe
 tui iubet. Si quod impedimento
 fuerit anathema esto. Excus
 sit omnes lacrimas tu tamen

istaret plerique reuocari ab episcopo Cardinalis Capuanus nequaquam obtinere ad plerique sinistra interpretati sunt absurdum quod dicebat Romanum pontificem etiam extremis laborare odium custodire esse Sed interpretatur omnes malum quoniam bonum facilius Non enim odium erat in pontifice qui potestate hominis occideri sunt peccata quod sed nescitis igitur quid petatis et vobis desiderium eius et illi exilium magis querit post heritumque Eugenium florentino in cathedra petri vitalibus eximius viribus iunctu altius spiritum exalant Coram eius balsamo conditum per integras die populo patuit atque mox sepultum est apud sanctum petrum in vatiano iuxta Eugenium terram in madaluerat virum pontificem inemad sub quo plura et aduersa et scda angereunt

96

Ad caliam congregantur dissoluti quod bella quae plurima gessit viat atque succubunt Omnia deposuisti sub nocte totum aduersus se se pressum est nunquam et ipse deponentes de posuit Aduersarii et copet totum in pontificatu habuit Neutralitas eo pontifice res noua et iustitiam cepit perdidit almanam et recuperant grecos ad unionem redegit Ina robur Evangelica ignorantibus lege dedit aduersus theucios classes misit legatos quod In liano in sustinas potestatem prebuit Sigisundo Ceratius pus bellum duxit per diademata concessit arepos episcopos quod dignitate peruenit Nec Cardinales nec electores imperium reliquit intactos Scilicet Nico lau de Tholentimo canonizant Rome capto est fugit reddunt Marchia perdidit rucupant quod Bratu in agnus iacere excommunicatum absoluit mortuum sepulture quod restituit penestae solo equit Hosane viterlesium sublimem fecit per capi misit qui morte in carcere obijt Bononia recuperant per amissit

regi aragonum iussu fuit per regnum illi confirmant Penetoribus annis inde suspectus haberi cepit alia cordis fuit sed nullum in eo magis virum erat non quod sine mensura fuit et non quod potuit sed quod voluit aggressus est eo mortuo affuerunt mox oratores regis aragonum qui sunt modum cardinales sunt alloqui accepit maiestatem regiam summum pontificis obitu dolet quod tanto patre orbata Ecclesia se quod hortatur Collegium vestrum sunt resurre illi ut dignum sufficiat viamitate sua nulli suspecta esse debe sed quod ut adiuvantem ut tutamen ad libera pontificis electionem conferre ut inquit et quicquid iusserit libens faciet his acce sunt gre Cardinales nocte dies exequas celebrant has summo mane apud sanctum petrum habebat postquam praesent fuerat apud minerua conueniebant republice consulti Cardinales Capuanos ut audiret Eugenium mortuum Roma uenit magno quod populi et cleri fauore exceptus est exequens quod interfuit et pro illo preces effudit qui se in exilium miserat magnum consilium vir fuit multus quod latus etate ac moribus maturus multa papatu illi auspicabatur sed non quod populi optimo ead est senatui raro videri cum sapientibus sentit pauca etiam Cardinalibus remotaiores illo fuerant ab summo pontificis Non per electos fuit morbum incidit Eugenium quod morte sequitur est Eius eodem Cardinali sancti angelis non minori hospitio obuenerunt Sic dum summi edificare hores putat alienis construit nec herede sibi quod quod potuit stare Interit fuit et vana cogitatio non quod sapient sed quod felicit cogitatio implet Eugenio duo funerei sermones facti sunt alterus daletista quida ex ordine audi torum alterus Cardinalis Bononien effectat vima atque ultia exequas die Ille vita Eugenum comedant hic obitu ille glis

fuerat Eugenia enarrauit sic
qualis elegi successor debuit
edocuit. comata e extenu
uidit. Cardinalibus si amore
si odio si aliquo affectu idi
gno i electione vteret. Data
q uehemencia loquitur e ut an
gelu no i homines smoturai
putaret. plures q sibi sumu
potificatu auguraret. Intea
portas custodia curialibus
comissa fuerat Capitolu
procurator ordinis pruthe
nos custodire accepit. casta
sat angeli minime imitari
custodia placuit. coelau
apud minerua haberi dectum
quors ius Canonu i eo
palacio teneri madat ubi
mortuu potifice constat q eo
tpe mino tutu videbat. Ba
rones romani ad futura ele
ctione potius videba comp
lures conuenerat q moy gre
misi sit prohibiti ceteri ne
veniret. timebat ei cardina
les ne barones impetu fa
ceret vi q papa sibi que
ueller extorqueret aut alio
electioz macularer. State
naq adhuc radice firmat
no solu maculas electionis
sed maculas quoq suspiciones
fugendas arbitrabat. Nemo
acerbio excludi tulit qm
baptista zabello ho nobilis
ac semo grauis qui uis sibi
obseruanda coelauz secreti
clauu operere assererat
atq hoc defunctu honore
liberi se aro mortuuz crebat
sed frustra questor e puata
causa publice oportuit ce
de romani tepo nati pluibo
se lauati oneribus obtinere
coelau i dormitorio minerue
ostructu e hostiu pmi qua
tuor prelati commissi e qui
quatuor clauos habuerat
areps Rouen Arthomtanus
Aquilan et Zamoren Epi si
quoz sub duobus clauibus
tenebat. alina Nos cu
oratoribus regis Aragonu re
gis Cyri et Andritanor
has obsequium stans nra
i capitulo fuit. fursus aliud

erat hostiu qd nos claudebat
huius custodia procurator ho
dies habuit quartu et quintu
hostiu. Cines obsequium mino
mille armat die noctu q i
vigiliis fuerat Senator vr
bis excubias habuit. fuitis
exequiis decia p obitu Eugeni
die Cardinales apud minerua
hora uesperima conuenerunt
recepti q iurament fidelitatis
ab officialibus qbusq cu pates
stoc et inuocatio scu spuz
sumi de flexis capitibus atq
oculis coelau fuit ingressi. Re
clusi q clauibus celulas no
ligno sed pane clausas habet
parietes omnes lancei audire
irent qd agat. put nullu
ibi lunc nisi cometia. Lora
celular sorte deliquit. post
perse qsq ornat sua qda ru
bers qda viridibz panis ita
seruaculu sibi facit. solus
om cella sua Cardinalis Do
nomen albo uestiuit. forsitam
neq purior neq mudiore
cuiusq erat mens. Nec em
ante illu die extorquere
qsq ex eo potuit votu eio
Capella i coelau fuit ubi
comis missa celebrabat. Ca
pmita soli Cardinales iter
se strumenta habebat. octo et
dere fuerat nro nec papato
ulli obuenire poterat nisi p
poribus expecto qous sit. q
inte licere digut. electi q
votum fore min lex e. Cardi
nalibus poribus qsq diebus
quenaq uoluit abari tradi
Ex itriduo vntu dntat fer
culu sine assu sine lpon mag
cupiat post solu pane vntu
q vntu i coelau licet
Cardinali duos habe famulos
Capellani. Scutiferu q. ult
eos nemo itromittit. nisi
duo ceremoniar decia qbo qui
post electioz. Luro e. Cella
honi potiss et qd illu oma
ntu e. Libaria i cornu fe
rut clausa sed aperunt ante
ultimu hostiu per quatuor
prelatos issicuit. q neq lraz
armoz ve ferat. Cornuaz
noie ml aliud itelligas nisi

castas ligneas depictas de ar
mis cuiuslibet cardinalis or
nas illis fecunda recordat.
Quo stultiterni vna pntia portat
Alu bini precedunt sequit i pro
restos Exi Ceteriq clerici de
familia illius Cardinalis cuius
cornuta fert tot funera dua
credas quot cornute Cardina
les que sut usq adeo mise
ros curiales aduladi cosue
tudo allegit ut ai Cardinali
bus nequunt cornuti assentiet
at illas no mino qua cardo
nales honoret Que his m
zebo risti digne vise sut de
rimome her vna altera qm
media neme sub pira quar
doloris casta appellat qua
tuor lugubribz iduti vestibz
flabellis que no assut mu
stas expellut vetulu qz m
pnti faciut pontifici alterz
suppositi dixerut qda alterz
et vile Nos utraqz cerimo
nas ab ecclesia secludi velle
qua pnta et immaculata pre
dicat sed cetered e aliquid
consuetudini illud ad modu
placuit nobis qm singules
diebz processio sacerdotu
ita colauit fuit sumis pntibz
spus fti pntia electioi depo
stus Nec ei abesse solet cu
sincera mete y deposit sps
ille sed ultro vocatibz ad est
opus qz dirigit his et oroms
me tiaz parte i fine pntu
sic et tpe qite atz ultie part
director tuas qz aures cleme
tissie Cesar benignissime pre
beat Si quid e ei ex his que
dixi pietati diuine tribued
putes hoc qd qd restat ma
rie deo imputad e bene me
hercle atqz vere Cardinales
portugalen dpxisse qstat Is
ut e uoce qm curibz at ty
his robustior et liqua qm
corpore agilior cu locu elec
tiois exisset impedimento qz
pno respitas tendisset iter
rogato an papa Cardinales
fesset no igt Cuqz istaret
famuli factu qz a Cardinalibz
atcederet sic ei attestari alios

544
257
auebāt Nequaquā igt fecimus
papa deus fecit Audi ergo
Cesar vnde opo dei opo fti
opo mirabile opo sps fti
Naz secreta padmo que vltie
nostre oro pnt suauimo ut
magis fereat qe nouisse ex
euit Cu iraret Cardinales
oclaue omis opimo fuit pro
fpez de colupna sum pontifici
adipiti sed pntu homanoz
e exire Cardinale q pontifex
irrat occlauit sic illi obuenit
Sed vir magnanimus altiqz
cordis etia sumu pontificu
spemere potuit nec ei illu
spes exereit nec eient despe
ratio Nobilitate moribz fne
na papatu digno hoc vno
digoz qd ceteris. Qu scru
tiniu papatu flet fauebant
huit illi Aquiliger et qo
rmen Cardinales et alu qm
plures Secretarios et te
retmoz alu quibz qm huc
malebat similitates Aum
fuisse aut urbis diuisiones
duo scrutina fuerut habita
In pmo Cardinalis de colupna
dere firmato octo q nunc
pontifex e quqz alu alia habue
runt vota portugalen fti
pauli etia Bonomen supra
tut Sed nullu ad papatum
sic votu hnt p ea die que
domina fuit rari iter Car
dinales fuere tractato qd
Colupnen fauebat qda su
ms conatibz obviabat ppe
i vtraz parte armato erat
vetu e die lune ad scrutinu
fcom coplurim extra collegiu
votus habue Atrepus Bene
uetano floretimo qz nomatu
fuit Correctore qz et Nicolau
Guzanu no nulli vocabant
Sed supant omis Cardinales
de Colupna q etia har die
dere uotibz afflagitatio
e Bonomen solu tribz expe
tatu fecit Gormen vo ubi
prospex applatu vidit pro
vnu Quis igt Reuerediss
patres terrimus tpa mehil
ecclie pntulosu e cunctatoe
nostra vrbis anceps e her

Aragoni muris imminet Ama-
 deus de Sabaudia nobis isidorus
 Comite fructu hoste habemus
 hic multa comoda ferimus quoniam
 pontifice acus eligimus Ecce an-
 gelus dei Cardinale de Colu-
 mna manifestum agnus hunc papa
 assumimus deus quod vota duo
 absint quoniam consurgit voce quod hunc
 affert acta res et si uno acce-
 dit non deest alter Stabat
 omnes immobiles cum benomen
 ne longior mora Ecclesie noceret
 Assurgens Cardinali Colum-
 nen accede voluit ut Tare-
 tinus veritas quod erat futurus
 si ille accessisset hunc quid
 paulisper benomen ceterum et
 festinatis consilium grade res
 agimus nichil tarde fit quod
 bene sit peruestit et alius
 non qui velle unum possit Sed quod
 totum regat orbe quod celum clau-
 det aut aperiet Tum liget
 aut soluat et alium in terris
 deum delectum sumus Nunc ex
 amne nunc consilio episcopus et papa
 vidit qui cito vidit Tu agnus
 licet ora que dicit Taretinus
 eo tendit ne pontificatum Colu-
 men habeat sed tua ex summa
 pontifex fiat Non recusabis cele-
 ritate non consultat sed nolens
 et diuturna deliberatio Dicit
 obsecro quem papa Tunc
 ille benomen iam velle cum
 que nomine placet et michi
 Aquilien respondit accedit quo-
 rum accedit alii repetere ad
 vi voce puenit Exinde Cardi-
 nalis sancti Spiritus Ego te iam
 Thomas pontifice facio Nam vi-
 gilam hodie sancti Thomae facio
 mor et alii factum probauere
 Ille postquam diuina ita se ex-
 cusant imperfectum quod sum testator
 et Cardinalium precebus accipit
 Quoniam quod pontificalia nomine
 sibi molari Cardinalis scite-
 runt adoptant exacta iam
 hora sexta in nona ferebat
 dies aperta quod et clausus fe-
 nestra Cardinalis de Colu-
 mna prior diaconorum Crucem
 pontificali emisit creatum quod
 papa acclamant alius erat
 totum nec cardinalis agnoscit
 nec vox bene exaudiri poterat
 exivit rumor Cardinale de
 columna creatum papa Tunc

celli visum arma domi clau-
 dere atque ad tueda sua se-
 stinabat plus hilarius quod Ro-
 manum papa habet et columpnen-
 saltationibus rugibus uocibus quod
 gaudium exprobat alii domum
 eius prede exposuerunt ubi se-
 dato hunc rumor et Cardinale
 quoque Capnam diripiunt domum
 atque inde cognita ueritate Ro-
 nomen bona suscepit sed
 admodum pauca hoc pauperi
 beneficium et quod pauca sunt amitte-
 re Aragoni hunc liber pro-
 mittere accepit Columpnen-
 nam affectu erat et nouus
 pontifex rumpit muro clausus
 et ediam deductus et ante
 maius altare collocatus ibique
 omnes sibi Cardinales obediencia
 presterunt Post hec ascen-
 des equum mittens quod adhuc usu-
 parato erat ad sanctum petrum
 prexit equum ducebat protopri-
 genitor et alii oratores quod
 aderat Regis et principum iuges
 ubique populi multitudo erat Nec
 ab osculo pedum magnus per-
 cussioibus prohiberi ul viti-
 ul femine poterat feruore
 fuit ei omnes res principia tpe
 fugerat caritas huiusmodi in
 sancto petro de Cardinales obe-
 diencia exhibuit atque tade-
 festis fractis quod pontifex imitator
 facie et palatu deductus et
 accessio etiam die illa quamvis
 inopportuni esset tempus ubi
 ubi nos vidit assurgens am-
 plexum dedit vix quod pedum per-
 misit oscula pauca pro tpe
 dixit te gaudens assumptione
 sua ut comitatu haberet
 supplicium bene imperio et
 Ecclesie fore si duo huiusmodi capita
 videret se diligenter familiarit-
 benigna ut solebat respondit
 Et quod confirmationem Eugenum ge-
 store petuerat Ego iam que
 cum natione germanica meus
 antecessor fecit Non solum app-
 bare confirmare quod volo Sed
 exequi et manu tenere Ita
 minus ut michi videtur Ro-
 manum pontifices famulas suas
 extenderunt que michi iuris
 diaconis ceteris Episcopis relique-
 rat Minus quoque Basilien-
 apostolicæ sedis abrenuenerunt

sed ut euenit q' facit idigna et
iusta ferat oportet arborer
i vna parte pependit q' voluit
erigere i parte aduersa t' h'ut
nobis Sma e i parte sollicitu
tudinis q' uocati sut Ep'os suo
iure minime spoliare sic ei in
iuditione nostra nos demqz
suatueros speramus si n'q' v'sut
paucissimo aliena rogauit q' nos
ut ad coronatoz maneremus
qua t' omnia letare i ea que
secuta e nocte maximi facti
sunt ignes Castellanoz q' s'it
Angeli veneti ex diuerua
pontifici sup' p'otes obuius fuit
arais q' tuitis clauis testi
tuit cont' q' datas recepit
h'at tamen postea sic accepit
arte procurator prutenoz cu
studieda suscepit tota citra
tota q' v'bs ex h'ing assumma
one pontifici letata e fuerit
qui alia Cardinales a quo ma
iora sperabat pontifice factu
magis optasset Ad h'ut papa
nemo iuto iuit vidit nemo
ex Cardinalibz fuit p' h'ut
nostri que no aliquod exolu
det odium alia v'sim alium
Colupmen alia veneti alia
Mediolanen alia Gallia alia
Castellam formidabat et t'z
vna ex h'is qui habituri erat
inimicos iprouidi mortaliu
mes diligebat sed cōsuetus om
res pactis h'ut accepit h'ut
pferit que amatuos sicebat
om's vidit scrutator cordu
deus i hoc parte summa hum
litate h'at exaltant vidit
precepta humilitate h'at amant
vidit singulare iusticia h'at
amant vidit prudentia grade
h'at delegit vidit igēter ma
gtudine h'at probant vidit
suetia profundissia h'at edic
sione sue p'fecit vidit con
serate eloquentia h'at neces
saria i pontificio maxie mor
tauit Neqz om vna ul altera
doctrina callet ut quid ex n'is
q' vna ac nimis nota scientia
superbientes otepnit ceteras
artibz septe quas liberales
vocat Sic apuero imbuto e
ut oia presena sint Phons
om's nouit hystoricos poetas

Cosmographos Theologos Na
et sacris eius art' imitator est
Iuris aut ciuilibz pontifici noti
tia h'et nec medicinz ignorat
Extra scientia e hom' quicqz illi
otultu e / provincias plurimas
paragranit p'ncipes xpiane
republice maiores adiunt in
reboz maioris usatoz e et domo
et regim'ia ciuitatu e expto
Ad si vna beata futuraz spe
rare ecclesia licuit Sub hoc po
ntifice spes ista florebit q' re
ctore eia stude sapientie colligit
Nuc v'lgo dunt exclusis v'is
virtutes et doctrinas imperia ha
bituro origo illi ex Sarazana
e q'z Januesu e opid i Au
sua iuxta legisti mare ubi
nuc sedes lūnes e honesto loco
nato e maiores quid eia ex
luca / quid ex v'is p'fectos
Sarazani auunt / armis i pon
tificatu nullis v'it vlt nisi q'z
ecclesia v'it / Intrastru electioz
sue duos Cardinales ad Rege
Aragomen transmissit / p'ntia
cellarū et camerarū ille con
quatuor comites ad sumu po
ntifici oratores destinant qui
publice sic rationati sut causa
e Regia Serenitas ex tua pro
moade scisse pat' Na et sibi
et toti edie exide bene sperat
Comedat se tūc serenitati et
offert regna et arma coronad
re sat q' neqz adesse Iussit
nos uentre suo q' noie corona
tione honorare hilari frote
hos excepit pontifex grās qz
et regi et oratoribz egit sub
dies coronatois aduenit Af
fuerit om's urbis barones
cūp'ine ciuitates legatos
miseris aulā sua sponte ve
nerit / Ingens multitudo ad
spectaculū cōfluxerat Iues
ubi transituro papa fuit vias
quaslibet p'ams adornauerūt
teperūt qz sumo mane cepta
res e Cruce ante pontifice
creas portauit i subdiatonoz
accepto ordine Epistola vno
ex commibz latine et alter
grece decantauit Cardinalis
s'it Angeli euāgelii latine
et albas quid grece missa
ipe sumo pontifex celebravit
aqua ter recepit / Prima ora
tor Lepuano / Seda / Aragonen

Tercia imperialis protopria dedit
 Nos Cardinales omnes qui prelati
 obedientia pape prestiterunt qui
 pmi aut ecclesia irant ante
 porta canonici ecclesie de fere
 acclamati ibi e iuxta corpora
 beatorum petri et pauli Nicolao
 quito a deo decreto summo pontifi-
 ci et vniuersali pape vita letis
 et letissimis per Cardinales de
 Colupna gradati per sedes quos
 libet. Tunc illi aduina cum ac-
 clamat sunt aduocati auditores
 Secretarii archiduci et Subdiaconi
 filii acclamatio fit i patriarche
 the lateranen ubi missa finita
 e ad pulpitu ut qd i gradibus
 poribus e ante vestibulu templi
 illuc solo ascendit papa cum
 Cardinalibus Eneas q cu tunc
 et clerici testimonio duo ibi
 prestita rursus obedientia per
 Cardinales pmo diaconos
 Cardinales a Colupna accla-
 mati vniuerso populo kyrielen-
 son Corona capiti suo impo-
 suit hys pacti prelati baro-
 nes q i equis sunt Sed ab-
 bates Epi et Cardinales eqs
 albe vestis videt tua ante
 papa vexilla ferunt et vni-
 braculu vnu cor xpi ante
 processio portat mltasq au-
 lumina rosa aurea i ma-
 habuit pontifex sinistra dextra
 populo benedice se inuit Equi
 ergo eis per viros ducebant
 Tunc protoprius nunc Aragomen-
 Tunc Barones apud monte
 Jordanu iudei lege pontifici
 tradiderunt quia ille no dux
 naut sed interpretes Sic ita e
 ad stm Johanne ubi letis
 pactis testimonis ille fue-
 rit vltie q prelati et do-
 ctoribus pecunie date sunt
 Cardinalibus duo argentei
 vno aut aureo alys aureo
 et argenteo logu dei vnu mlt-
 ta q vepacio hec pecunia co-
 pesant que eo dulcor fuit
 q cu sine laboris venit apud
 lateranu solente pallatu e
 et igne claustru monachos
 qd eugemus reparator edi-
 ficioz vrbis rator q mona-
 ferioz struxerat papa i pal-
 latio Cardinales i claustru

comederunt Nos Cardinales
 stm angeli hospites habuit
 post gradum ad stm petrum
 per eand via reditu e i
 nocte madauerat pontifex se
 ut sepe accedens paruumus
 no vni lras confirmacioz ge-
 storu petuimus obtinuimus
 gratas pleras q et pro nobis
 et pro amicis petuimus vni-
 anuit iteru negauit Tu ne-
 gant sic locutus e at no se
 difficile sed nos iustos oste-
 deret Nepe Enea nulla ne-
 gatio lesit nisi que Joham
 Caprisio Secretariatu negauit
 No tamen pontifex sed amicitie
 q imputaret post huc Co-
 ronacio lras regibus et
 principibus scribe iussit id oibz
 fieri uoluit se Camera apo-
 stolica ad istituta veteru re-
 ductos duxit et nobis se
 velle prioribus exactis
 vni causis q illos bella et
 magnas expen rescriptos q
 exposuit inquit ubi no debet
 et ubi no debet tempore co-
 git Ita e ead rapit impio
 q donat superflue Et recipiet
 et dat moderade sunt man-
 post coronacione reuerso
 Alii Reges Aragonu oratores
 venerunt tres Turcie sue ma-
 iores comites duoq milites
 quos vno etia doctor fuit
 hys publicis i Consistorio obe-
 dientia solene Nicolao pontifici
 prestiterunt Prox habuit
 vno ex eis q sepius respiciant
 ad presenciam pontificis paululu
 moratus tamen ornatu scien-
 tiose q respondit ut omis i
 admiracioz sui conuerteret
 Post hec aduenerunt para-
 tissimi oroz q iure consulto di-
 gna habuerunt sunt parusimis
 ut man sic et igema pro
 prompta aduenerat Roma
 quida adolestes ex parusimis
 exulibus annos septem et de-
 te nato Egregra idole lau-
 ream nisi faller vocabat Is
 ead orone ornata gram q
 pontifice adorato e memoria
 illi etna fuit mlt Ciceronis
 inperere poterat qd ille no
 prosequeret fauet inmens

Nicolaus adolescentie q̄ benefa-
ctura credit. Na et suado
hispano summa doctrina iuueni-
miao sui pontificatus p̄gūe
beneficiū contulit. Expectantiū
subinde legati ad Germaniam
vēturi cōtate interrogati q̄
ac iussu optimorū dūcere Cardi-
nale scitū angeli cōmedauimus
papa et si illo p̄t res hispa-
nitas egre taceret. Nāci-
tū germanice uoluit cōplacē
tūo legato pronūciato et
per Cardinales ut ē moris
domū usq̄ associato. Itē
nos accipit. Expediū q̄ lūis
tūo lūis apulīs ex urbe re-
cessimus oratores florentinos
ad p̄mū lapidē obuia habuit.
Seneser i Sulfene a rep̄m
zonomen p̄az extra florentia
maiorē ebdomada et pasta
alt nōstrū. Semis alt flore-
tie fecit. Florentini adūs se
neses represalias cōfēserat
ear ob causas. Saluūcōductū
Eneas petebat. Nūstus q̄
erat vno ex familia p̄oz
illū cōducere. Sed illo ad die
nō uenire uisio familiaribz
sequi. Ciuitatē uisibz Eneas
sola p̄cessit. Casu q̄ i via
famulū q̄ adueniebat. Iūit
Sic expectas familiaribz
florentia uenit. Unde simul
iter fecit apud Thumanū
quod modernū Tagliamētū
uocat. m̄gēs distime euq̄
simō solut i alpibz mūbo
magna q̄ pluuia inundauit.
Fluuus p̄egm quā plues
aderat t̄stūade cupientes
Equi et bores simul uehūt
vbi ad cursū nauis uenit ue-
locior sagitta i ripā fert.
peregrinū t̄metes submergi
i tētra salūt corda q̄ ita
uis percussit omis prostrat.
dūq̄ periculū fugiūt nauis
indūt cōplures tybias bra-
chia q̄ leserūt. Patu q̄ ob-
fuit ne it̄ nauē ripā q̄
tēptari meret. Post p̄n
lūis. Nam ad te reuerū fū
in via p̄cepit oratores
venetoz philipi q̄ dūis

mediolam roma missos simi-
lit et Januenses papa scit
dixit nobis m̄t vlt p̄atē
Nācie rēponero ueritati animi
fuit. fama erat delphini i
Italia uetuz ope q̄ philipo
latur. Exat et q̄ dūce Saba-
die i partibz philipi diceret.
Sed uic oia diligēs cura
sepe res fieri uidiū cū mi-
nime speraret. m̄ta hūc
pontifici fortunate ceperūt
forsitan et hoc sequet. Ne-
pe dū Rome fuimoz cōplu-
res hispanos Castellanos
Gallos Germanos q̄ uidiū
q̄ mores curie detestabat.
Necessarios q̄ se dicebat q̄
postea submoderno pontifice
nec si pelleret abitores se
affirmabat. Sic probitas
vno patris omis allexit.
Aq̄nē Arēpus et orator fe-
gis. Renati m̄bil se dubitac-
nebat. qm̄ Rex fracie tota q̄
Gallia modernū pontifice seget.
Hec sūt iūte Rex q̄ nostra
i legatione uidiū audiuimoz
fecit sed madat tuis uite
paruimoz. si bene res acta ē
deo grās referto q̄ tuos di-
rigit actoz p̄terito q̄ et p̄m
pontifici uotūa expediat.
ascribit. Quā te amates m̄ nō
chil tibi dōcē cōdere potuerūt.
Si qd̄ erratū ē tue q̄ cōtra
uētū uolūtati ne malicie ne
desidie sed ignorācie atz m̄
possibilitati deputa. Nos itē
i recessu nostro ex liberali-
tate sumi pontifici fūis cētū
aureorū q̄ i via letificaret.
accipio tūi m̄t ē promissa
suare reuocare saluū cōdu-
ctū inouare declaracōz ma-
dare oibz ut pontifici obediat.
Nicolaus legatū dū aduenit
honorifice suscipere et i hys
que restat inuare. Hoc si fe-
ceris nō obliuitor nō viola-
tor promissorū iudicaberis.
Nā que promissimoz te obli-
gat animosiores qui tibi ad-
heret facies stigmata uia
precludēs Neutralitate
quā difficult. Quisti non
remittas. Enas eris emulis

tuis et vngaris / maxie pa
pa tibi affectuosissim feddes et
ad corona myperi suscipienda
iter habebis apertu vale

Oratio Enee

Non habet me dubium pat
stissime tuum apud te sit illa
domus qua dux supra firma
petra laudat edificata ad q
recurrere e regnate diluvio
Nam extra ea no e sala et
cuius decore se dilige pseta
testat perflusq in ia diu
fuerat i hoc amplissimo loco
nunc loqui decere Nisi q
suma doctna ut aucte uel
vite scitatie prestare / huius
quoq nichil hic affert rebar
oportere nisi perfectu igemo
elaboratu industria reba q
ipsis illustratu esset Nec
munerito m fallor qd ei alit
ut tota te sumo potifice et
regni clauigero ac iesu xpi
vitatio ut tota hys gratius
simis ac sapientiss patribus
comedet verba facies hoc ego
cu als ad te missa mecu fa
cto expedisser i tue scitatie
respectu tacere potius qua
loqui voluisset Sed qm sola
cia q legatione regie o mun
obisa qd voluntas refugit na
restitas impellit Nunc vere
fecund ad te remissa speraba
nobilitis viri ac clarissim col
lege mei beneficio et eloque
tia hoc fuisse leuari qui et
prudens et grauis et orna
tio multo qm ego desideriu
regium elector q pntu
expleuisset Sed nescio quo
factu sit ut michi potissime
nichil apto et forsitan q ceti
animal fui uel q su stalo
habe no nichil latet euerge
ut notitia ut cois patria
credit In me aliud nichil
e qd m preceteris dredi fa
ciat necessitate at ego si ma
gna e iubet imperiu et si
patere maioribus cupio nul
latens tamen i pntia tua

alloqui scitatie fuisse ausus
Nisi res me ipe de quibus ager
e maxie et reipublice viane
et plurimu necessarie comou
sent nisi et am illi daret quoz
nois uba fiet Sublimes atq
pntes quos itueberis du me
audies et qd tue michi negos
sent aures prestabit illis ne
ei ut parua sut ut ab ingrat
missa pntibus que michi ora
da iudat Ceter q moris e
cota te loquentib breuiscula
sibi aliqua vnde exordiat ex
sacris lris scitatie assumere
no aduersabor ipe consuetudini
qua diste magis qua dore oport
teret Antauctoritates aures
quos sacrosctis possu exordi
abo mutare nulla michi
aprior nulla q ure consuetu
conuenienti posito visa est
illa qua nobis paralipome
non affert morabat i pre
sidis iclito dauid accesserit
cu viri Beniamin et Iuda
qbo obuia dauid egressi si
pacifica venit igit ad me ut
auxiliem michi cor meum in
gat nobis si aut istodiam
michi pro adiutris meis tu
ego iniquitate i manibus no
habea videat deus pat
nostroz et inducet ad que
illi tu sumus o Dauid et
tatu filii israh manebis Pax
pax tibi pax adiutoribus tuis
te adiuvat deus tuus apus
ima sat michi videt ad no
stra posita uerba tuorum
ei forsitan a nobis pat scit
sime an amia veneris qd
queras qd offeras Tu nos
nonne no nos ipos assumis
nuncios sed dominu Cezarem
fredericu tue scitatie deuotiss
simu filiu ac preclarissimos
pntes et reuerendissimos
patres sacri imperii electores
tu proceres ac prelatos i
deuotissios tu quoz hic ora
tores vides itelligi volo
Sumus igit no solu amia
cia adiutores pate affert
pate querimus atq toto tu
filio Beniamin et Iude pnt
pax pax tibi pax adiutoribus
tuis te ei adiuvat deus
tuus plena pax tetigio e
plena pax oblatio Pax

nome ut iquit orator dultus
 e et res pa tu iocunda tu fa
 lutaris qui prestat pax to
 filia teste sapiete seqt eos
 gaudium Dux uero i ewangelio
 beator pacificos tradit adeo
 qz mber i eplis doctor genu
 ut que fut pax querat mer
 cede qz remittent pace iqt
 habete et deus pax et di
 lectiois erit nobiscu hinc
 iquit ta fete rei ta utilis ta
 necessarie ta comedate et
 mch et petitores sumo At
 ptea repetio pax pax tibi pax
 adiutoribus tuis te ei adiuuat
 deus tuus Super hns uerb
 tria iana nre oros fundameta
 et que ultia fut uerba themat
 pus recipio ostendit e ei quo
 te deus tuus adiuuet dum
 germanie pntes i tui eri
 git auxilium nostrum e qua
 feris pace Diced e qua tu
 pmo Sic ei et pacificu nrm
 esse aduetu itelliges et tor
 tuu fit speramus nostris in
 get pntibus erit qz illi cui
 et manebit tecu inpetui
 adiuuat iqt te deus tuus
 beatissime pat adiutores naq
 tibi germani pntes cos
 qz dedit altus fut aliqua re
 peteda et quo pacto nrm te
 uiuat pntes dyfcedit e qd
 breuissime facta exorto pnde
 apud basilica distidio qd oibz
 notu e doluerunt impery sa
 cu pntes du uulnerari esse
 fia et cofutile xpi tunc
 fidi uidebat qd qz ad rom
 ponedat i ecclia pace nauare
 operas statuerunt quod ut
 comodis faceret utqz nanos
 sedicioes facilio emtaret et
 processibz cotrariis inuolueret
 qbusda protestatioibz usi fut
 deuotione tame sua qua erga
 te sciaz sede apostolica gere
 bat nichil proptea inminue
 tes Sic aiaz suspesio orta e
 hat albertus i delectibilis ma
 morie romanz rex secuto
 est hinc et inuassio nost fre
 duc Cesar assen prebuit
 Qu ne a suis electoribz id exi
 genbz dyfcedet Qu ne plus
 impere uelle uideret qd suis

sapuerat antecessor sperauit
 q regia serenitas ul pater
 exopto reperire ul melius re
 cognoscere elaboratu e sepe
 et mltu pro concordia Sed pnt
 tua scitias seper bene cofulue
 rit no nulloz tame culpa
 factu e ut dms itassu conato ^{Saden}
 abierit ut frustra pntes
 sepe conuenerit frustra qz nrm
 hic nrm illuc transmissis fue
 rit legatioes Ea de re statuit
 regia maiestas statuerunt et sui
 pntes modu suspesiois
 aiaz pone conueni qz mper
 francordie pnti personalit
 pnti per legatos ac fientes
 te illi succede sui dictu e ho
 gam pro te ut no deficiat fi
 des tua Et tibi dabo clauces
 regni celoz et pascie oues
 nreas et pluuia hns serena
 recta uigata qz via obediencia
 tibi pntes decreuerunt Sz qz
 nonnulli aderat ta ex Bas
 lea quz exalys locis q lege
 alit seuebat et alit suadebat
 magna cotentio fuit et anteq
 prelui Nrm hic nrm illuc an
 es admata cu leuasti manoz
 hoc e cu oratores tui benigne
 responderet ex parte tua nostros
 q pntu validius pugna
 bat In uero brachia remissi
 si hoc e cu oratores tui duri
 ores fuerunt lagydat erat
 curus tuoz uidebat qz aduer
 sary Similis pugne facer
 habuimus i exodo pfecto
 nrm iter populu dei et ama
 lech prello dyfcederunt moyses
 et aaron et ut i vitre collis
 Josue uero cu electis uiris pu
 gnabat Quqz leuabat moyses
 man uidebat isrl Qm aut
 paululu remississet supabat
 amalech ut sm breuis non
 coaptabo singula ut posset
 singulis satisfare Sed uera e
 suspesiois gma no cessat in
 pugnat ecclia no cessat hinc
 ad pati sed i xpi noie supat
 seper et uicat et pnt aln
 dyfcedit qm aln repercutiat
 ea fluctibz fundametu tame
 qd supra petra e no quassat
 exploratu e quod iqt flatio
 pnt esse ecclie solet et tunc
 uicat cu ledit tunc itelligat
 cu arguit tunc secuta sit cu

desert. Tunc obtingat in superae
videt. Nam et si miliones desse
rare res audierit. ad exten-
tam in ante oculos et om-
tue stimula vite tua clem-
tia tua liberalitas tua ben-
gnitas posita est impletum est ad
tunc sapiens. cum placuerit dno
vie hinc etiam inimicos eius co-
uertet ad pacem. Ad pacem namque
non solum regia maiestas que
tibi sepe dedita fuit et
quasi alit. Nosue pro te pugnat
Non solum principes et electores
atque alii qui quasi viri electi
tuum statum tuumque deo tue-
batur. Sed complures alii qui
malignandi causa confluerant
promoti sunt ac in tua uerbi fa-
uore. Quibus ex rebus man-
festis est. quod deus tuus te ad-
iuuat. Germanos quoque principes
tibi efficiat adiutores quod fuit
oramus nre mebra. primum pro
quod dno pro pro tibi pro
adiutoribus tuis te et adiuuat
deus tuus. Sed non monstra-
rimus adhuc. Sicut patet
qualis et quanta pro est qua
tue salutati offeris. Mebra namque
sedi destmata materia fuit
qua nunc breuitur absoluit. Ni-
hil errauerit clementie pat-
si magni esse atque amplissimi
dixit. munus quod apostolice se-
di in summo exhibetur. Non
et vniuersis. vniuersis provincie
vniuersis de regni sed maiori et
celi notis. tunc summa. Nobilis
sime quod atque latissime nationis
germanice declarator et obe-
dientia summo prebituri. Sed
si gloriabundus de suo populo di-
cebat. Moyses. Nec est alia na-
tio tanta gradis que habeat
deos adiuuantes sibi sit deus
deus hosti adest cuius obe-
dientia. nris. Tunc est et illa
ges in celis et cetera ista
modi. quoniam magis de natione
Germanica licet. nris principibus
gloriarum que ab alibi. Italie
usque ad oceanum et a rem-
fluctu usque ad tartarorum bar-
baros protensa. tot splendorum
urbes in se continet. tot latissimas

provincias. tot amplissima regna
tot venerandas Ecclesias. tot po-
tentes principes. tot populos. tot et
quas diuersas. Neque si recte
sapiente in multitudinem populi dig-
tas regis. et in paucitate ple-
bis ignominia principis. Ingens
gloria est nostris principibus.
Ingens dignitas sed maior tue
situtati iam imminet. que decla-
rator et obedientia receptura
est nationum humo. In qua non solum
principes. ac reges potentissimi
sunt. sed ipsi regnum omni ca-
pit hominum. Imperium est
constitutum. sacro dictum est beatis-
sime patris per duo luminaria
magna que deus in firmamento
fecit. sacra apostolica sede. et
imperium sacrum significat. Duo
sunt igitur vniuersis ex antecessoribus
tuis quibus principaliter. Sic maior
regis. Regalis potestas et au-
toritas sacra. potestati pre-
nunt apostolica sede. quod nihil
aliud est quam refugium ac pa-
tronum orbis terre. tanto de
sacro hominum patris collegio
ceterum quod Cardinalium qui recte
mundi consilium totumque militat
ecclesie Senator appellari po-
tens satis imperii sacri. primum
legia possit eximine. Tunc satis
augustalis culminis per orac-
valeat dignitate. Sub augusto
natus Saluator et ceterum ferre
dignatus est dragma pro se pe-
tito quod solum et reddi que de
sacris esset cesari iussit. diuinum
oraculum. Tatu quod ex alto sus-
cepisse privilegium. Cesarearum
sublimitate quibus astruit. ut
imperio stare nihil sit curam.
vniuersis formidens aduentu. Sic et
Iohannes uerba cometat. qui
tenet teneat donec de medio
fiat ac humo amplissime dignitas
potestati potestas et auctoritas
domini cesare. Frederici
legatio. Pure translata est
humo igitur magni principis mor-
domini in omni qui regnat alio-
ris suorum quod principum et nationum
Germanie debita ex nobis
recipies obedientiam. sed quoniam
de natione loquimur. hec est illa
natio patris. ite que viros et
industrios. Letatura cavare.

hec militans peritos / panis
 cupidos fidei zelatores / et ad
 oia natos quatuor agat. Hec
 e illa natio que no mo huc
 modo illuc sed seper ide vlt
 qn rectu e qd sola vlt. Hec
 e illa natio que nec leuit re
 cipit aliqd nec facile deserit
 ad si post distidm ortu am
 moru suspensione feret videt
 reliquere coside qz tecti diu
 no manebit. Nec diuelli vnqz
 a tua deuotioe poterit. Atqz
 ista pax e qua tue scitanti af
 feris pxt qua dno pax pax
 tibi pax adiutoribz tuis te et
 adiuuat deus tuus. At si pace
 huius cupis pat scitisse que
 admod cupere te cosidm opo
 e ut natioz quoqz gnamia
 beneficio panis impariatis
 vt sit pax eia adiutoribz
 tuis. At si sic pace alio
 largiat ut panis tpe rema
 neat expecto. At pasat gre
 ge et de lacte gregi no ma
 ducat. At os triturat alli
 get boiz. Offerunt pace. Hec
 mam principes sed pace ea
 expectut. Cupiunt naqz aliq
 que mst obtineat. Hec tua
 vulnera put nec pax natioz
 haberi. Ea quatuor principalia
 fut. Prima e ut generale
 consiliu i tpe locoqz designado
 conuocet. Alter ut professio
 potestatis auctoritatis et pre
 eminencie generaliu Consilioz
 catholici militate ecclesie
 reputatu per oratores fiant
 offo die feta tuis lris app
 bet. Terciu e ut natioz Ger
 manice sup gnamibz oport
 tune provideat. Quarto et
 ultio loco petio ut qe i pre
 iudiciu duoz pncipu electoz
 al suaz eccliaz acta fut ex
 tue scitatis clemencia reuocent
 et i pristinu singula statu
 redigat. Quibz per tua firi
 tate concessis pax firma t
 erit pax apostolice sedi pax
 natioz Germanice pax tot
 ecclie. Georhu ista sed breuit
 et succinte libabim Consiliu

sane preta petu qd pluria
 fut i ecclia reformada nedu
 i pto sed eia itlero et pro
 vides e ut ois distidm fom
 es i ecclia sapiat. Et habet
 hec peticio plurimu hone
 statis. Nec qd e q no pu
 tet honestu generale con
 siliu conuocari. Venerabile
 e et i om ptoz gatu na
 tiom qz reuerencia genera
 lis consiliu nome. Tanta qz
 Consilioz dignitas e ut ex
 his no solu Romam pot
 tifices sed ipi eia Cesares
 i gere gloria fut asserunt.
 Preterea qe multis i locis Si
 nodalit et vtilit gesta fut.
 In Constancia Consilio fuf
 ma qd amz tunc Rex. Qua
 dragita vexarat eccliaz abolen
 est ex quo fut ut honesta
 fut et ista Consiliu petio sup
 qua re plurima dicemus. Nisi
 qz te nungz iueis i conuocatioe
 Consiliu repugnate. Si que ul
 olm Alberto regi oblata
 fuere ul que nuper fiant
 fordie tui polliciti fut ora
 tores memorie repetam.
 Sed ingram ia ad petioz
 secundas tuos tenore superio
 recessimus. Scimus bnfic pat
 i ea te sede sede que tardo
 et caput ut factu e a dno
 et no ab alio e constituta. Et
 sic cardie hostiu regit sic
 huius fte sedis aucte oms
 ecclie dno disponen regit.
 Nichil e qd aut regia ma
 iestas aut pncipes sui de
 tua ul fide ul sinceritate
 iusserit. Sed comemorat queda
 rumore simst de auctori
 tate Consilioz q plebi gnuor
 videbat. His nunc petio
 tuis lris extinguedo e. Co
 siueuerit antecessores tui
 clementer pat quos tu no
 solu sequeris sed equas ac
 precedis benefacendo obmu
 testate facere maloz hom au
 dacia. Du ranoz oibz de sua
 fide reddebat. Nec nouu e
 nec usurpatu Romanos po

fices Romani Regibus sue
fidei puritate rescribere. Bis
Gregorius cum vita sanctorum
an auctas maior fuerit
certum putes. sic quatuor
Evangelijs libros. sic quatuor
testamentis se suscipere ac uene-
rari fatetur. Non tamen lata
nec tam magnifica de te uerba
petunt. Sed solum quod supra
diximus. quod abbas sanctissima sede
non hesitans assequi cum
sublimitas et humilitate fu-
dat. cum auctas et honestate
stabilis. cum est omnia facere
quibus salus queritur. atque et
omnia fuge. quibus scandalizari
fratres queat. Quas iam
petitiones absolui. modo quod
super grauioribus dices. et au-
diat. oro benigne scitatus tua
molestia quod natorum attedat.
Grauioribus de quibus agit. Si
faria diuidunt. alia per decreta
tollunt. Concilio Basiliensi alia
tue scitatus indiget auxilio
que decreta abolet. Quare
suauiores inuicem amate
graues. tam ad Romanorum
curia frequentes aduocatio-
nes et cetera istiusmodi
quibus ordinaria iurisdicatio pe-
nitentia erat euacuata. quod licet
dudum ante tua ad summi
apostolatus apice uocationem
natorum quia uideretur. non
tamen ut decet ille tuus apud
Roboam filium Salomonis aucte-
ritate inquit exiit. Sed Ba-
siliensi Concilio promissos ex-
pectant. Quos decreta cum non
nullis modificationibus ante-
ptant. His quod est uisa est ergo
post hoc sine grauioribus na-
tio sit. quod his decreta ista-
tuta in possit parte licet
petit. habes. Quia partis
modestia nunc honestate
sequetur agnosce. Du loco
neutralitati fuit. Complu-
res uiri prestantes. Ecclesiarum
metropolitanarum. Cathedralium
monasteriorum. diuersarumque
dignitatum et beneficiorum uel
integra uel maioris partis
bonorum possessorum sunt asserui.

Quid tua quid aliorum audibus
horum pro securitas quod deponitur.
sed si magna in multitudinem pos-
sessorum non nulli copiant. in
dignitate uulnibus. Tollerabilibus in
et paucos iuste posside. cum pace
quod multos iustos possidentes
turbant. Sunt et quedam sua na-
tura iusta que uis uoluntatis
et publice pacis intuitu fororia
iustis fuit. laudat. apud ve-
teres magna quod habet. stipio
ille qui restituit. in urbe sua
sexcentis exulibus. non que prius
habuerunt bona reddidit. sed ac-
cepta mutuo pecunia. quanta
res eorum fuerat. antepe iussit.
Indignum namque uiri bonorum putant
longi temporis possessorum moueri
simul et in omni uim uel
in ira uel in maiorem nostrorum
reuerentia celebrata. possessorum
ordinis sepe melior fuit. ne
absque non si seorsum fiat. pro omni
abruptum. Cetera que petio. in
scriptis leuiora sunt. Amatas et
remitti uel quos decreta uel
tue liberalitatis est inuicem. re-
laxari restitui prius restitui.
Tunc contra sed neutralitatem
acta sunt equi. Si tamen iter
habet aliquid est. quod apostolice sedi
graue videatur. Supplicanti-
bus ut tua scitatus que
pariter amas iam quidem omnia que
acta sunt tollerant. Nunc causa
pro paruo tempore patientia
habeat et obedientia natorum
ut offert. recipiat. Quos fides
omnia in melius rediget. Est et
itaque Regie maiestatis suorum
quod principum hac scitatus. sede
que per dei ordinationem ex
minimissima Cesari maiestati
sublimata fuit. omnes suas
dignitate retinere omne ius
omnes splendore. omnes pote-
state ad quas res suas tem-
poribus empe laborare inten-
dunt. In francfordien dieta
non fuit omnia. ut erat volun-
tas de prouisione tue scitatus
tue quod sedi facienda. transigere
Quarta nunc et ultima petio
superest. Colomen et Tre-
ueren. Ecclesias earumque priorum.

Res ista cōtinent tua bone-
stas eo maior ē quo tue nature
humaniore dignitate. Sed q̄ apo-
stolice cōuenientior ē nihil
ad nos attinet hūmilitate pater
de tuarū scelerarū vitiis dispu-
tare. Si p̄me sedis sceleris solus
dei iudicio resuēt. Sed formi-
dam scandalū nisi tua cleme-
tia i hac ultia petitiōe nras
preces exaudiat. Nāq̄ pre-
lati magno natu magno q̄
potētiā clari amato et
clētulū fultū i opidis ar-
tibz q̄ siue spoliis siue licen-
tiis siue magno ecclīarū dāno
ammoueri facile nequeat.
In ueteri testamēto cantū
ne q̄s edū i lacte matris
sue coquat qd̄ nō absurde
fuit interpretatū. Si q̄s pre-
latū i ecclīe sue sanguine
mullatū esse negauerit. Sās
q̄ hūmilitate pat̄ qm̄ scia ē Co-
lomen ecclīa qm̄ veto. Tre-
ueren qm̄ vesp̄les ambe q̄
toto memorabiles orbe. Sat
q̄ntū cleri q̄ntū p̄li sub se
habeat. Nolit tua b̄tudo
duas illas ecclīas q̄ duo ma-
gna nationē Germanice lu-
minaria sūt nris p̄clitai
tēporibz. Multū ratiōibz
hūc locū consolari possū.
Sed scimz tua cōsuetudine
clemētia pietate suauitate
Scimz Cardinales Ep̄os
alios q̄ prelatos quos ad
redeūtes. nō solū extulisti
iacētes. sed amplificali et
eoz p̄stima dignitate. Scimz
q̄ nulla re magis deo pro-
pitiā qm̄ salute hominū
dado. Ideo paratū verbis
te q̄ solū oratū facio ut
tua b̄tudo que i alios sepe
multos benignissia repta ē
nūc etiā erga prelatos et
p̄ncipes de quibz agis ut
ip̄os ecclīas sui sit memor
ip̄os humata q̄ sibi cleme-
tia et suauitate utat̄ qd̄ si
feceris ut sepe ducim̄ et
nationis itētia habebis obe-
diētia et nulla vniq̄ etas
et tunc laudibz gūstet.

54.
262
Sed sūt beatissime pat̄ que
nostri p̄ncipes ex te petūt
magna sane sed ratio et ho-
nestati cōsona. In p̄ma peti-
tiōe tuis usat̄ utilitas. In
scda tua hūilitas. In tertia
eq̄tas. In quarta benignitas
tue scitatis desiderat̄. Tuū ē
qd̄ iuste petūt. annuere i tua
manu nūc ē. Radice scismatis
omnes euellē. pacē orbi con-
cede. cōsolari nationē et eoz
obediētia recipere. Quā ut
vides nri p̄ncipes i amicitia
ad te miserūt ut auxiliē.
tibi tēpo ē ut cor tuū iugat̄
eis. Sūt q̄ illi tui et ma-
neat tecū i petuū et tēpe
stue ac quēmet̄ a nobis
dictū recipiat̄. qd̄ ab imāo ex-
sacris recepim̄. hās pax pax
tibi pax adiutoribz tuis. te
et deas tuas adiuuat qui
tua benignitate prosperioribz
dictū successoribz augeat
amen

Proposicio facta co-
ra papa et Collo-
gio Cardinaliū per
dominū Eneā ora-
tore Regis Ro-
manorū ante obe-
diētia prestita et

Ite et vos i vmea mea f 1
 Receperunt bona f 2
 f x Sequat' eu multitudo magna
 f x m Arbor bona bonos fructos facit
 f xix Paule frat' dñs iesus mñst
 me ut videas et implearis
 spu scto
 Sequim uestigia eius f xxii
 f 27 Habetes donaciones scdm gra
 Sic ambulet' ut habundet'
 magis
 Ite ostendite vos
 Audi fili mi disciplinaz patris
 tui
 Impleam' agnos
 Sufficit t' gra
 Surge illuare
 Estote prudentes et vigilate
 Amice astede sup'is
 Surge illuare
 Proficiat sapia apud deu
 et hoies
 Ite et vos i vmea mea
 Sit sapietes
 Nolite esse prudentes apud
 vos metipos
 Digne ambulet'
 Instruite i spu
 Habet quqz panes
 Sic e qui venit
 Sequi sut eu
 Ad e qd' dilecti meo i domo
 mea facit scelera
 Spus veritatis docebit vos
 omes veritate
 fraternitate diligite
 Alligat' uxor legi viri et col
 latio breuissia
 Digne via domi
 Spu seruantes dno fuctes
 Spu ambulate et desideria
 carnis no perficiet'
 Caritas no querit q' sua st'
 Sustipite iutu veni qd' pt
 saluare animas vras
 Spu ambulate et desideria
 carnis no pficiet'
 Subiecti estote
 Libet generacio
 Credidit ipe
 disereor sup turba
 No sut codigne passionis
 Sumo teporis ad futura glia
 Subditi estote de qlitate re
 ctoris populi

Spu ambulate et desideria
 carnis no perficiet'
 Vocatu e
 Illuare ierusalem
 Hausi sut discipuli viso dno
 reddite que sut cesaris cesari
 Det vobis secud' donationes
 glorie sue vtute corroborat'
 per spiritum eius i interiori
 hore
 Homo qda erat dices q' habe
 bat villicu de regie regni
 Epla lametanof de obitu ha
 Epla de laude cuoda ducis
 venetiar'
 Epla scil' oro ad matrimoniu
 oro i laud cuoda
 Epla alia ad iacobu
 oro de obitu illustis pauli
 Epitafiu alexandri p demo
 scene factu
 Epla totily ad plamentu fra
 tie
 Epla ducis Sabadie ad galui
 Epla de aragonia vniuersitati
 studij parisiensis
 Epla alia ad eym Cras
 Epla alia ad Nicolau re Ste
 pham de nonas
 Oro pogn florentini velle ptes
 oro gliaum oratoris vero
 ney optau
 Oro gliaum i fune Geor
 gy laureat
 oro alia Si qz uestru e
 oro Casperini pgames
 oro pogn pognus salute
 oro pogn de balneis pogn
 salut'
 oro pogn pogn Leonardo
 Epla pogn ad guarui
 oro leonardi dretini qd' uer
 furos pporitas
 oro p pposalibz neiez vestz
 oro fransia de obediencia i fide
 vporima
 Oro p fune Bartholomei
 oro alexandri ad aristotile
 Sey memor tui
 oro Guatini neroney ad po
 qu
 Epla Greg' ad Stregomen
 aregm
 lre la missue diuise ad fme
 libri de diuis materns

oro Ence
oro Ence
Professio fidei renouat heresi
Exaltatio processu electo rele
ta pro confirmada electioe

54th

~~545~~

264

546

R

265

Silvius

Reuerendissimo in xpo patri Dño Sbgneo Sacrosancte romane
 ecclie tituli Sancte prulce pbro Cardinali ac Pontifici Cracouiensi
 domino suo colendissimo / Eneas epus Senensis .f. p. dicit seq
 comendatum facit. Heraldus Alfonsi Regis portugallie nicolaus
 chezalouostrey tuas mihi expectatissimas litteras cumq; his a
 duentibus hyemes & aquilonis ferocem spiritum armaturam
 egregiam reddidit / vestem pelliceam maduram / In hac regione
 non solum utilem uerum & necessariam / Confiteor magnum
 munus nō tam recipiente q̄ mittente dignum / Resferrem tue
 liberalitati grās nisi scirem male reddi beneficium uerbis quod
 factis acceptum est / Sed cum sim ego ex his epis quos nostra
 italia nutrit quibus ecclie frondose magis q̄ fructifere sunt
 Cogor tecum id agere quod pruitati homines erga reges
 facitiant. Namq; cum nec equos / nec tabulas pictas / neq; th
 euomatha remittere possint animum illis offerunt / Sume
 igitur & tu animum meum quous hunc tibi iam diu dicaui
 neq; rem modo nouam afferam / Sed quid moror partem be
 neficii magnam reddidit qui libenter accepit. Ego non modo
 libenter sed cupide donum tuum admisi / non tam q̄ pretiosus
 est q̄ q̄ ate missum claro & prestantissimo patre / qui me nūq̄
 uidisti & tamen amare dignatus es. Sed hoc misso ad litteras
 transeo / earū qz plurime partes sunt pro captu meo ad singulas
 ex ordine respondebo. In capite eptē tue qm diu ad me nō scrip
 xeris / ueritum te aut ne tarditatem scribendi tuam sinistrores
 acciperem / Rationem qz reddis cur tam diu super eptis meis ad
 te dimissis rescribere distuleris / Ego & si mille aōs tacuisses nihil
 tamen de te sinister concepissem neq; te mihi mutatum credidis
 sem / Taciturnitatis aliam quous causam q̄ mutationem animi rep
 utassem / Scio enim te uerum constantem & in amicitia solidum
 qui neq; more adolescentulorū modo amat modo odit / Neq; contra
 Throfrasti precepta postq̄ amaueris de amico iudicas. Expendis
 hominem diu ante q̄ recipias / receptum toto admittis pectore &
 quasi te alterum colis / Neq; si deceptus sis / statim abste hominem
 repellis / diluere mutam amicitiam q̄ rumpere soles. Quamuis
 ergo conscius mihi sim non esse in me uirtutem que tuam substa
 nee amicitiam possit / est in te tamen moderatio que illam facile

ruere non sinit. Huc accedit qm litterarum causa inter nos
 beniuolentia nata est / que licet in me tenuer sint / Postq tamen
 amare inuicem cepimus / nihil illis detractum est auere ma
 gis sunt qm neg me senem discere pudet / Itaq persuadeo mihi
 me tibi esse qui ab initio fuerim siue scribas siue taceas / Cum
 silere te uideo tuas occupationes accuso / Cum scripta tua reci
 pio dilectionem ^{tua} comendo - Cui ego deniq te tacentem argu
 exim qui sum hie nimium exga te tacitus / Accipio libens tuam
 purgationem ut excusationem meam tu quoq admittas. Scio
 q multe sunt dignationi tue pontificales cure que sunt tibi cu
 tuo rege negotia / noui te Cardinalem esse / & in polonia pot
 regem primum hominem / nulla sine te placita fieri / grauiora qq
 iudicia tuam sententiam expetere / neq belli nec pacis consilia
 sine te discuti / Pono ante oculos quantum inter nos fluminum
 ac terrarum est / q periculosa itinera / & obsessa latronibus / q
 pauci ex te ad nos ueniant / quibus comitti tuto littere queant /
 Ago meam cam dum tuam defendo / Da mihi & tu ueniam taceti
 obsecro / non inuenio facile homines qui ad te recta proficiantur
 nec audeo cuiusq scripta credere / nec sum otiosus ut scribere
 q frequentissime possim / Nunc Cesaris consilium / Nunc apli
 sedis mandata me detinent / non sunt tamen tot mea neq
 tam ardua negotia q tua / Necesse est silentio tuo me parcere /
 ne si te scribendi tardum arguerim me pigrum ostendam &
 desidem . Condonemus igitur & mutuo negliam compensemus /
 si tamen aliquid est quod tibi ad inertiā ualeat imputari /
 Sit tamen ex preterito tibi mihi q uenia / neq in futurum lice
 tiam perpetue taciturnitatis accipiamus / fac quod modo fe
 cisti fuisse te regi & regno & rei p^{re} s^{er}uare manus / Enece aliqn
 te prebe / Idem faxim ego / Neq Cesar neq Romanus presul
 neq si reuixerit genitor meus filius in me tantum impius
 possidebit ut tibi non aliqn subseruiam . Scribam & qua pos
 sum arte litteratoria abntem me tibi presentem reddam .
 Plurima mihi de comoditate litterar & scite & prudentissime
 comemoras & docte scribis & uere . Vnicam est ha inter

abentes amicos solatium / Coniungit epla quos terre mariaq; dis
 iungunt / Nulq; tam procul amicus abist ut litterarum beneficio
 adiri non possit / O maximum ac diuinum litterarum donum / quod
 non modo longe recedentes amicos s; quos nunq; uidimus homines
 seu uiuentes siue mortuos in nrm reducit alloquium & quos
 & quos carne intueri non possumus / mentibus offert cōspiciendos /
 O sanctos illos ac memorabiles viros / siue senes siue alij fuerūt
 huius muneris inuentores quo perire uires etatis & intueri
 possumus & affari / Licet mihi siuehm nūc alexandrum nunc
 daciū / cecnere / possum / anibalem · Scipionem · Cesarem / augustū
 uidere / Illos mihi Curius aut arrianus ostendet / Hos Lilius
 Suetonius q; monstrabit · Vnde cuius docto / Platonem / Aristo
 telem / Ciceronem / Senecam Tertulianum Ciprianum Lactātiū
 hieronimum Gregorium Augustinum Ambrosium & infinita
 eoz qui posteritati scripserunt turbam audire loquentem · En
 quanta mortuorum catexua non dum mortua est / Non uidi
 ego te unq; corporeis oculis ex amicorum tamen litteris scio qua
 statura quibus oculis quibus manibus quo pede quo capillo es /
 Extus autem eplis ad interiora progredior & qui neq; pingi neq;
 fingi possunt inspicio tue mentis impetus / omnes animi tui
 motus adnoto / Quid speres intelligo quid metuas uideo / quare
 gaudeas / quaq; tristeris aduerto / Totum mihi tue littere expri
 munt / nec minus apud te uirum meis inesse considero / dum
 scripta mea reuoluis / me intus & in cute noscis / Democritus
 actionis umbram dixit orationem esse / Nec enim aliud epla
 est / q̄uis enim raro uiuant homines ut scribunt sentiūt tñ
 ita uiuendum esse / Nec fieri potest / quin animum suum pro
 dat is qui plurima scribit / & si sepe uirtutis preconia cōme
 moret qui uitia sectatur / Utamur igitur hac uicissitudine
 scribendi & quantum negotia sinunt inuicem suauibus eplis col
 loquamur id ergo tibi de me spondeo & tenebo si reddi uicem
 cognouero / Transgo nunc ad uolumen eptarum mearū quod tua
 dignatio multis uerbis & probat & magnificat / minime
 ego mihi tantum adrogo quantum tribuis / longe ego ab illis
 absum quibus me comperas parem q; facis / sentio q̄ tenuis est
 mihi uena dicendi / q̄ breuis & inornata uerborū suppellex
 nulli de me magis q̄ mihi credo fateor tñ quia nudus sum
 & aperte loquor non utor faletis / Vestem omēm reijcio / Nec

544
labore cum scito qm non attingo res altiores & mihi non cognitae,
trado que didici / facile se ceteris intelligendum prebet qui se ipm
tenet / prebere alteri lucem nequit qui sibi tenebrosus est. fugio
nodositatem & longas sententiarum periodos. Si assunt elegatia
uerba / non negligo illa contyere / si minus non quero remotius
presentibus utor / ut intelligar / id mihi solum studium est. per-
cipio tamen rudem & incomptum sermonem meum esse. Neq; di-
gnum qui doctas aures pulset. Ea pp cum meas eptas ad te
mitti petiuissem substiti diu q; dubitavi / an tibi probato & doc-
tissimo uiro meas ineptias aperirem / Videbatur leue pondus qd
tuas manus incideret / pudebat me mltor errorum / Elegi ad-
huc cupiam feceram copiam & quis aliquae eptae mee uulgo lege-
rentur non ego illas in lucem dederam sed qui mecum conuiuiunt
familiares / nunc has nunc illas furati ex manibus librariorum in
uolumen redegerant / ediderant q; sodalibus existimantes ali-
quid esse quod nihil erant / Nam qui preter nonnullos in
alexandrum gramaticum comentarios & brunelli poete fabu-
las & britanni ac uulgarium dialecticorum sofismata & troianam
quandam historiam nihil unq; legissent lucem esse in tenebris putaue-
runt / atq; ut ceci ducatum monoculo prebent / sic rudel isti primas
eloquentie partes mihi tradiderunt qui non dum merui inter
proficientes discipulos numerari / Tuli hunc honorem q; uis
sciebam non posse durare manem gloriam / nolui tn ipm me
confundere / Impartiebar his qui ad me ueniebant / quantum
poteram luminis / & si lactis aperire fontes non poteram / ami-
corum tn sitim pura limpha sedabam si non magna dabam ma-
la non ministrabam non erant pretiosa que tradebam at
neq; damnosa. Cumq; frigida inuenissem sublimia que
haustus capere nobilissimos apta uiderentur his unde biberet
scaturigines uiuas ostendi / Quintilianum Ciceronis & aliorum
quos italia sequitur uestiganda flumina docens / Patiebar
igitur apud novos eloquentie auditores / equo animo scripta
mea reuolui quibus contemptui esse non poteram / At
cum tu ea petiuissti qui omium poetarum & oratorum opa-
rimatus es qui omem secularem atq; ecclasticam sapientia
calles / Cui nota sunt quaecunq; latina lingua maxime admi-
ratur / no uidebam quo pacto meas tibi nugas traderem q
rara esse confidunt negotiatores ea in nundinas ferunt.

Omnium uenit tali cum uoce querimus / Post mediam noctem
 uisus / Cum semina uerax in siluam non ligna feras insanius /
 Intelligebam non sine mei nominis iactura lecturum te opus
 quod flagitabas / Verum cum illud semel atq; iterum pete
 res elegi / Cum damno fame mee tue uoluntati parere.
 nisi ad te librum non ut iudicares qui ante ipso censebatur
 insulsus / minus uero ut laudares qui meo iudicio uitupandus
 erat / Sed amico / Sed patri / Sed domino nolui quicquam
 gare / Existimauit aut cum primam libri legisset paginam
 statim te satias caperet / Dixi qd libro cum manumisi perge
 audacter sed scito te non sine magno discrimine tuo doctas
 cardinalis aures auditurum / Aut ille igni te dabit aut ad
 pharmacopolam mitteris / quid enim aliud meis scriptis au
 gurer qd ille suis qui aut sunt testura piper cinnama thura
 crocum - Sed accidit mihi quod nup in uenia cupiam Genuesi
 monacho ordinem dñi francisci professus et pactauit studens cum
 accepisset egregios in austria magros esse qui oratoria docerent
 cupidus eius artis ad summa ediscende / cui prima elementa teneret /
 insalutatis amicis festinus in austria migravit / no minus audus
 peregrinas hauriendi doctrinas qd ille qui ethiopiam adyt / ut
 Gymnosophistas et famosissimam solis mensam uideret i sabulo .
 At cum uienam ingressus gymnasia philosophorum percurrisset /
 Tanti eam sciam fecit ut qui uenerat auditurus / mox cathedram
 ascenderet audiendus / et quos queritarat magros hos discipulos
 informaret . Simile mihi euenit / Expectauit contemptum /
 extirpationem sum consecutus / Credebam uitupari et accipio
 laudem / Timui odium / et amorem reporto / Quid dicam / te
 ne Ingenij tardioris imperitum qd iudicem predicem / qui lippis
 oculis album pro nigro recipias / dicasq; malum bonum et bo
 num malum / Stat contra epla tua summa eruditione plena
 Cuius an finas graues / an sumam exornationem magis demires
 hesito / Vniuersas quas libro meo laudes accumulast Vnica
 epla tua complexa est / tue sunt quas mihi uirtutes ascribis
 Quid qd est qd te meam erexit in laudem / Noluisti me contristari
 Inuenisti eplas quibus me poetam uocato qd plures / Dixisti intra
 te ipm grande hic homo de se iudicium facit qui grande sibi
 nomen usurpat / Meministi eoy que flaccus de poetis ait
 Ingenium cui sit / Cui mens diuinior / atq; os magna sonaturum
 des nominis huius honorem / Sciebas Ciceronis uerba que in

oratione pro hanc archia ponitur dum ait / Atqui sic a sumis
hominibus eruditissimis q̄ accepimus / Ceterarum rerum studia
& doctrina & preceptis & arte constare / Poetam natura ipsa
ualere & mentis uiribus excitari & quasi diuino quodam spū
afflari / quare suo iure n̄r ille Ennius sanctos appellabat poetas
quasi deorum aliquo dono ac munere cōmendati nobis esse ui
deantur / Cogitasti q̄ si mea scripta pro merito reprehenderes
grandem me molestiam habiturum qui cum sanctis ascribi po
etis cuperem & inter uetustissimū edoctis genus me ipm colloca
rem / tua s̄mā ne dum poete titulus sed neq̄ mediocri scripto
ris nomine dignum me reperirem / Nisi opinioni mee faue
res / putasti me animo cadere / spem ponere / stilum deinceps
scripturam q̄ om̄em negligere / nolui me uulnere tali con
fodere / prouidisti que amico utilia credidisti / Voluisti me
scribere / ingenium exercere / conari in dies magis ut si nō
essem modo qui uellem / fierem aliqui qui possem / Noluisti
deinde meis eptis que iam curere p̄ germaniam ceperant opini
onem demere / Ago gratias humanitati tue que de suo iudicio
q̄ de mea fama ualuit hesitare / nomini meo ut cū tuo detrimento
consulere uoluisti / Videor uidere commendatione tua ingentem
meis eptis fauorem accedere / Quis enim post hac illas carpere
audeat quas nouerit tuo testimonio comprobatas / Ego q̄de
quod a te modo scriptum est ī capite uoluminis collocabo ne
quis mea prius legat scripta q̄ tua nouerit auctore legenda
& si enim apolinis illud responsum memorie teneo quo se
quanḡ noscere iubet . Gaudeo tamen nomen meum quocunq̄
pacto illustrari / Que non laudari falso malum q̄ uero uitupari
potis est tua cōmendatio facere ut me ceteri quoq̄ cōmendent
nō omnia nomen ad uerum habent multa erecta sunt & ha
bentur in pretio que rectius uilipensa jacerent multum in om̄i
te fortuna dominatur / Hec pro libidine sua nunc obscurat mō
talitā nunc celebrat / neq̄ in poetis ac ceteris scriptoribus uim
perdidit plurimi eius beneficio magis q̄ propria uirtute cla
ruerunt / Non nulli cum essent digni memoria nominis sem
piterna fortune malignitate depressi nequaquā emergere po
tuerunt / Quid si meis scriptis tuo bñficio non fortuna que
nihil est nisi diuina ut prouidentia ut permissio sed deus ip̄e
surrexerit / Nuquid letabor nunquid gloriabor & tuo nō
fateri me omnia debeo / qui me reddideris imortalem /

Ydumeneus qm̄ in eptā incidit epicuri / Atticus Ciceronis / Lu-
 cillus Senecae / eternam memoriam consecuti sunt. Tu quia
 mediū inter scripta mea uenisti mihi mortalitatem eripis
 & quod illi ex alienis acceperunt hoc tu meis eptis prestas / Quid
 n̄ igitur te amem te obsequem / tibi om̄i officio seruire studeā
 sed dixi me tuum ab initio non muto sententiam. Illud me di-
 scutere amplius conuenit quod supra de poetis est tactum.
 Neq̄ enim id arceō poetam prius sacris ordinibus initiatus esse
 me appellauī qm̄ uel mantuano ut peligno uellem uideri si-
 milis / aut par alteri cupiam ueterum quos uates & claros
 & sanctos uocant mentis diuine participes / Sed ita hoc nom̄
 mihi ascriptū / quemadmodum in una eptā seneca suscipit
 qui omnibus uersus facientibus hoc nomen comune dicit q̄uis
 absolute pronūtiatum apud grecos homerum apud latinos uir-
 giliū denotet / Edidimus & nos aliq̄ uersus / scripsimus elegias
 & logas / satiram quoq̄ dictauimus / non tamen poete nomen pro-
 pria temeritate suscepimus / nec prius hoc titulo sumus uti q̄
 nos federicus Cesar apud francfordiam uis quibusdam opus-
 culis nris laurea nos donauit. Quemadmodum aut̄ qui uiri
 aut canonico / Aut Ciuili operam dederunt / Postq̄ magiste-
 rium acceperunt / Cum litteras ad amicos mittant / aut
 deceptorum / aut legum doctores se inscribunt. Ita & nobis po-
 ete nomen assumere licitum arbitrati sumus / ne ut contes-
 sum honorem ut concedentem contempnere uideremur
 & nos enim manum ferule subduximus & lucum nouimus mar-
 tis / & quas torqueat umbras eaeus & quantas iaculetur
 monachus ornos uidebamur nō uti iure si elus artis titulos
 assumeremus in qua nō parua etatis partem consupsissemus
 Sed fuit alia nō minor ratio que me hoc nomine frequen-
 tius uti coegit. & enim cum uenissem in austria in secreta-
 rium Cesaris assumptus / offendi omnes qui periti apud ui-
 ennenses habebantur / poeticam uelut rem perniciosam & ab-
 hominabilem detestari / Cepi ergo eos arguere disputare sepe cum
 eis ostendere poeticam qui recte uterentur his frugiferam esse /
 nomen q̄ talis doctrine habēdū & honorabile & sanctum. Tu
 q̄ ne quis nomen me horrere crederet quod laudarem poetā
 me scribere cepi neq̄ dimisi titulum donec ad eccliam ueniens
 sacros ordines imbuere & ad sacerdotium promotus que seculi
 popam saperent postergauī / Habes cur me poetam dixerim

544
et quid de me ipso sub tali titulo senserim / Nunc quoniam de poetis
admodum perite non nihil disputasti / non erit ab re quid in
de poetica tenendum uideatur in medium proferre / In cuius
defensionem sepe scripsi sepe aduersus contentiosos sermones
serui quos in hac epistola succinate repetim / Omnes qui poetice sunt
infesti / si modo aliqua sunt imbuti doctrina his argumentationibus
in eam utuntur / Plato qui fuit omnium philosophorum paul
dubio excellentissimus ex ea ciuitate quam finxit cum mo
res optimos et optimum rei publicae statum exquireret poetas eduxit /
quod minime fecisset si uiles fuissent non sunt ergo utiles
igitur admittendi poete / Cicero in tusculanis cum de dolore dis
putat / Vides ne inquit poete quid mali afferant / Lamenta
tus inducunt fortissimos uiros molluunt animos nostros ita sunt
deinde dulces ut non legantur modo / sed et ediscantur . Sic ad
malam domesticam disciplinam uitamque umbratilem modo
et delicatam cum accesserunt et poete neruos omnes uirtutis
elidunt / Totum hic comprehenditur quod dici contra poetas
potest . Pergunt in qui uerbosiores sunt / atque amplius hanc
mansuetiorem musam insectantur . Boetius inquit uir sane
peritissimus / et uite sanctioris philosophiam inducit sibi lo
quentem / que scenicas meretriculas et poeticam et orato
riam uidetur appellare / que dolores egrote mentis non modo ullis
remedijs non fouent sed dulcibus insuper alunt uenenis hominum
quod mentes assuefaciunt morbo non liberant . Cato qui fuit
romanoꝝ seuerissimus Marco nobiliori uelut probrum
obiecit quoniam poetas in prouintiam duxissent / duxerat enim
ille in etholiam eruium . Hieronimus clarum iuba
eclie uerberibus sese cecum ab angelo scribit quoniam cicero =
manus magis quam christianus esse uideretur / Quid si uirgi
lianum aut terrentianum illum angelus inuenisset / Car
puntur ab eo nonnulli episcopi qui codices euangelicos postponentes
lectione poetica se oblectant / Quo pacto insuper poetas
amplectemur quorum scripta non solum hominum sed deoꝝ
quoque et stupra et adulteria commemorant / potare amare
scortari adolescentes instituunt / quis enim maior ad imitan
dum inueniri quam deus potest / aut quis eum arguat qui se
dei secutum exempla demonstrat / Iouis exemplo teneram
corrupisse uirginem Terentianus se chereas iactitat .

Dinai

multum est cum deus auctor habetur / Pictura inquit ille hec
 inerat / Jovem quo pacto ^{clanne} damne misisse quint quondam Ingre
 mium imbrem aureum . Ego met quoq; id spectare cepi
 quia consimilem lustrat iam olim ille ludum ipedio magis
 animus gaudebat mihi deum se se in hominem conuer
 tisse atq; in alienas tegulas uenisse clanculum per impluuium su
 cum factum mihi . Atquem deum qui templa summa sonitu
 cecutit . Ego hoc hominitio non facerem / ego Illud uero feci
 ac lubens . Facessant ergo poete qui talia de dys referunt q; sibi
 turpes indigna lenones ducerent / Quid agat cum ea legent
 imberbis iuuenis ceteris in uitium flecti sic natura iubet / ue
 locis q; atus nos corrumpunt exempla magnis cum subeat
 animos auctoribus / Non erit igitur bene instituta ciuitas
 que poetis non occluserit ianuas . sic mecum sepe contendisse ali
 quos memini / Quibus ego in hunc modum respondere con
 sueui / Quid uos mihi ciuitatem platonis obicitis / que
 nulla unq; in prouincia sedem repperit / quid curet ex ea se
 ciuitate poetarum chorus exulare que neq; in celo neq; i tra
 uisa est unq; at cum poetarum fictiones biapitis plerumq;
 parnasi somnia referunt / non possum non admitti cur somni
 atores ex ciuitate somniata plato deduxit / Cur ego non exulare
 ex illa ciuitate uoluerim quam conditor eius inhabitare no
 possit / Aut equidem suam ciuitatem necesse fuisset platonem
 relinquere / aut secum introducere poetas / Cum fuerit ipe poeta .
 Cuius apud macrobium uersus non nulli referuntur magis pe
 tula q; tanta uiri grauitati conueniant / Nec Cicero illam
 ingredi ciuitatem permitteretur que petas repelleret / Cum q; ipe
 tres libros de temporibus suis carmine conscripserit . Sed licet
 laudet ipe platonem de sua ciuitate petas excludentem no
 tamen ipe de roma cui se omnia debere fatetur petas exclu
 dit . Archiam poetam egregium cum gracchus negaret in ci
 uitate retinendum quis illum defendit nisi Cicero . Extat
 eius oratio de qua supra memini . In qua hec uerba ponunt
 Sit igitur sanctum apud uos humanissimos homines / hoc
 poete nomen quod nulla unq; barbaries uiolauit / Saxa q;
 solitudines uoci respondent / bestie sepe imanes cantu flectu
 ntur atq; consistunt / nos instituti rebus optimis non poetay
 Voce moueamur . Ecce cum ad seruum cum ad uerum uentum
 est / non abigit ex sua ciuitate petas Cicero sed retinendos .

sed admittendos sed honoribus cumulandos suadet. Quid de Boetio dicam. Quis risum teneat cum damnari a poeta poeticam audiat. An non est ipse Boetius tum maxime poeta cum poeticas carpit musas. Qui philosophiam secum uersibus agentem et utentem fictionibus introducit quot apud eum fabule sunt quot metrorum genera. Dum poeticam damnat Boetius similis illi uidetur qui iurabat non esse iurandum. Sed altior Boetio mens fuit quam uel poetarum hostes apprehendant ut hac epistolae disputatione possit exponi. Quippe aut legendi sunt poetarum libri aut ipse toto fugiendus orbe cum sua consolatione Boetius. Apud quem philosophia cum de prouidentia, disserit magni dei familiare suum appellare Lucanum non ueretur. Quod illius inferere metri sententiam. Victrix causa dijs placuit sed uicta Catoni. Nec me Catonis auctas frangit cui nec nobilior auscultauit neque senatus cessit apud quem maximo semper honore poete sunt habiti. Habeo clarissimorum copiam uiuorum quos cathoni ualeam obiectare de quibus posterius dicam. Ad Hieronimum transeo. Cuius optarem qui uiuunt omnes fieri similes sic enim et sanctimonia uite et eloquentie copia omnes ualeceremus. Scatet hic undique poetarum dictis neque uel tractatum eius referes uel epistolam ubi non tulliana redoleat eloquentia. Sic de ceteris ecclesie doctoribus licet inuenire quorum facundiam que muta fuisset aliquando illustrauere poete. Sane Hieronimus cum secularibus litteris plenus esset. Gentilesque disciplinas quasi ebibisset. Tum se uerbis affectum dixit. Permitto id omnes agant cum poetarum omnes uiderint legerint didicerint. Tum secularium studia litterarum abiurent. Nil obsto nil aduersor. Neque ego is sum qui pontifices maximos relictis euangeliorum codicibus. aut turbine tu patule aut arma uirumque canentes laudauerim. Sint non solum etati uerum et dignitati sua cuius studia. Sicut enim grammaticam atque dialecticam Episcopum didicisse non discere uoluerim. Sic poetarum illi notos optauerim. noscendos iam minime suaserim. sed Hieronimi quod sit iudicium inferius exponemus. Vltimum quod isti grauius putant illud afferunt quia poetarum plurima tradere demonstrant quibus non solide mentes capte dilabuntur. Siue cum deorum mentionem efficiunt. Siue cum uoluptates comedant. Dedys autem non est cur poetarum sit irascendum temporis illud non personarum est uitium. Etas eorum dei unius haud plenam notitiam habuit. Gentiles fuerunt qui

Iouem / Junonem Saturnum Martem pro dijs habuere / Neq;
 id erroris poetas magis q̃ philosophos in uasit / Socrates plato
 Aristoteles / Zeno . Cleanthes diogenes / Aristippus dijs litauere
 Quid mirum si poete hos deos collaudant quos sua credidit etas
 Celum incolere / publicus error excusationi est . Si non licet poetas
 legere quia deorum faciunt mentionem / neq; philosophos
 intueri licebit / quorum scripta deorum nominibus sunt
 referta . Sed quis hodie tam ebetis est ingenij qui propterea Ioui
 sacrificet / aut thurificet herculi / qm̃ deos illos poetarum carmi
 na uocant / Omnes pueri qui non dum ere lauantur homi
 nes illos fuisse impuros atq; nefarios didicere / de quibus sane
 rectius poete q̃ philosophi scribunt / Referentes enim turpia
 illorum facta / manifeste nobis ostendunt diuinitatem ab illis longe
 fuisse debuisse q; omnes ueteres qui eis aras dicauere / Q;
 aut uoluptates approbant / dolorem q; sumum esse malum
 sentire uidentur / Amores referunt / Compositiones comedant /
 & laute fercula mense / magnis extollunt uocibus / Non est
 quod mouere nos debeat . Inducunt poete diuersas psonas
 tenentes q; legem artis / Cauent ne forte seniles mandentur
 Iuueni partes / puerisq; uiriles / Abusq; Sardanapalli sermo
 Alius Arbacis erit / Intererit dauis ne loquatur an audax
 pithias / Cathoni seueritas / Gaio Cesari clementia attri
 buetur . Alius bonus fauebit / Itatos reget / Amica consilia pre
 bebis / peccare timentes amabit / breuioris mense laudabit
 dapes / Salubrem iustitiam comendabit . Alius uirtutis im
 micus cedis auudus / nulli fidus / Venti atq; ueneri deditus
 consentanea suis moribus uerba profundet / Oportet eni;
 poetam eorum exemplar intueri quorum personas in me
 dium profert / atq; illinc uiuas deducere uoces / Cum uero
 ex persona sua poeta loquitur / Tum quid patere debeamus
 quid amicus edocet / quo sit amore parens quo frater amā
 dus & hospes . Quod sit officium Senatoris quod iudicis
 quod ducis in bella uadentis / Mostreat que laus & quanta bonis
 sit uiuere paruo / quo uirtus quo ferat error indicat / Om̃s
 ad sumum bonum uiam parare contendunt / Siquis autem
 callem non rectum aperit / & aut in uoluptate aut i honoib;
 aut in potentia felicitatem asserit uestigandam . Non ē qd
 miremur qm̃ & philosophoy in hac ip̃a re multas hēses esse cō
 stat / Sapp cum uehementi quodam impetu cōmotus intus

culani Cicero poetas acruis momordisset qui fortes viros muliebriter ferre dolorem traderent / mox tamen se se corripuit & quasi durius esset inuectus penitens ait / Sed quid poetas irascimur / Virtutis magistri philosophi inuenta sunt / qui summum malum dolorem dicerent. At si uitare poetas id curio uolumus quia aut euilantem herculem. Aut querentem suas penas per motheum / Siue priami filiorum necem. aut andromachen uiri obitum deplorantem referunt / Vereor ne sacra derogemus hystorie / que dauid Sanctum uirum & acceptum deo motem filij impatienter tulisse commemorat / filij mi absalon inquit ille absalon filij mi / quis mihi tribuat ut ego moriar pro te absalon filij mi filij mi absalon / Nihil est quod apud poetas neges esse legendum / cuius non simile sacra uolumina contineant. Mundi principium paricidio contaminat Preuicaces filij dei diluuii causas prebent / Sodomam & Gomorram turpissima libido subuertit / Ebrietatem & Incestum uenerem lot somnolentus ostendit / Ysaac ab uxore deapitur / a fratre supplantatur esau / Rachelis nuptias bis septem annis uenatur Jacob / uidebantur quod illi pauci dies premagnitudine amotis / uenditur a fratribus ioseph / Judas ex nutu filios accipit / Samson in sinu meretricis obdormit / filia septe sacrificat / innoxum effundit sanguinem athalia / Trahi iudicium facta / Inspice Reges / inuentus uix cor dei dauid tradimentum adulterum homicidium quod committit. Serore uitiat amon / fratrem interficit absalon regno prem deijcit ad concubinas eius ingreditur / Inter concubinas atque uxores corrumpitur Salamon / lapidibus obruitur nabuch iniquus dum regem regit Zorobabel / Non est quid epistole committi possit / quantum sceleris sacra nobis historia manifestat. Legimus tamen hanc fructumque de his fugimus / Cum malam uitam male finitam / & bonos bonorum reperimus exitus Nec seculi in alijs gentium hystorijs aut in narrationibus accidit poetarum. Ob quam rem Credo habunde probatum esse non idcirco uitare poetas oportere quoniam turpia sepe commemorarent / quoniam & honesta frequentius inculcant. Superat nunc ad exempla descendere virorum illustrium qui poetas ardentem amant & eorum operibus sunt delectati. Quippe non singularium modo uirorum / Sed publico ciuitatum

consensu cōmendatos poetas accepimus / Orpheum qui fuit
 ex uetustissimis Iagrei filium / traxem poetam adeo uetustas
 coluit ut ymaginem eius in templo pieridū collocariūt /
 que sicut attianus auctor est usq; in alexandri ipsi pseue
 rans / Cum uicisset ille triuallos subegisset / illucios thebas
 diruisset athenis pacem dedisset / continue sudasse uisa est .
 significans ut aristander diuinator aut igentem instare
 laborem poetis qui alexandrum essent & alexandri res gētas .
 uersibus commissuri / Homerum ut Cicero tradit colophonē cuius
 suum esse dicunt / Chii suum uendicant smirniū uero suum esse
 confirmant / Itaq; delubrum eius in opido dedicarunt . Athe
 nenses sanctissimis Solonis legibus instituti adeo poetas in
 honore habuerūt ut non senatum solum uerum & belli arā
 eis cederent . Bello enim quō cum spartanis acriter dimicantē
 duos duces delegerunt periclem spectate uirtutis uerum &
 sophodem scriptorem tragediarum qui diuiso inter se exercitū
 & spartanorum agros uastarunt / & multas asie ciuitates
 atheniensium imperio adiecerūt / Quid de spartanis
 eisdem dicam qui quous esset duris ligurgi formati legibus
 & moribus asperis bello tamen contra messēnos occupati / ai
 iuberentur ducem militie ab atheniensib; petere / hiq; tir
 theum poetam claudum pede mississent / parere poete non
 recusauerunt / sub quo uicti duobus preliis uictoriā hostib;
 proculdubio reliquissent / nisi composita terteus carmina
 exercitū pro contione recitasset / In quibus ornamenta uirtutis
 damnoꝝ solatia / belli consilia scripserat / itaq; tantum ardo
 rem militibus iniecit ut nō de salute sed de sepultura solati
 thesseras insulas suas & patrum nominibus destro brachio il
 ligarent ut si omnes aduersum prelum consumpsisset &
 tempoz spatio confusa corporoz linamenta essent ex inditio
 tituloz tradi sepulture possent / atq; sic animatis militibus
 comissa pugna uictores tandem lacedemones euaserunt . Videtis
 ut græce ciuitates apud se natos gaudent esse poetas & apud ali
 os honorant genitos . Nec latine minus letantur suis uatib;
 notum ē illud carmen / Mantua uirgilio gaudet uerona
 catullo . Corduba lucano & seneca gloriatur . Oratio uenūsū
 paccuiū brundisum . Statio burdegallum . peligni Naso
 nem memoreant . Aquinates iuuenalem / biblis martialem
 florentini quous materna uoce locutum tamen apud se nati .

Vantem inter maxima ciuitatis preconia ducunt. Quippe
 ueteres & dys suis quos celum coleat putabant curae fuisse po-
 etas affirmant / percussores namq; archilochi poete appollinem
 prodidisse confirmant / Cum lilander lacedaemonius obsideret
 athenas alibero patre per quietem monitus perhibetur / ut
 delicias suas sepelliri sineret / Iacebat tunc inhumatum corpus so-
 phodis tragici de quo supra mentionem fecimus / quo comperto
 lilander indutias dedit / ut claro poete congrue fierent exequie.
 Simonides apud hospitem suum in thessalia cenans / Castoris ac
 pollucis monitu trichani ruinam euasit. Sed pergite Regum &
 ducum exempla referamus qui ut fuerunt ipsi poete ut poetarum
 amantes / Salon qui leges ut tactum est atheniensibus dedit
 ut salaminam insulam quam megarenses sue ciuitati surripu-
 erant uendicaret progressus in publicum & contra naturam sua
 poetam se simulans / insolitis sibi uersibus contra megarenses ut
 arma sumerent suis ciuibus persuasit. Themistoclem illum sumus
 athenis iurum / Cum ex eo querebatur cuius uocem libentis-
 sime audiret Respondisse auiunt / Eius a quo summa uirtus
 optime predicaretur / Excellentem profecto poetam significat
 in cuius uerbis inclita uirtus sicut in auro gema perluceat.
 Alexander aminte filius diues habitus qui an omis ioui del-
 phico statuas aureas misit Pindarum lyrcum poetam
 apprime dilexit / Archelaus qui ab eo regnum macedoniae
 accepit Euripidi tragico consilio sumam credidit. Cuius
 suprema non contentus prosequi sumptu fimeris / Crines tonsus
 est & merorem quem animo conceperat uultu publicauit.
 Cum transiret in asiam Magnus Alexander quos multos rerum
 suarum scriptores secum haret tunc cum in sigeo tumultum conspe-
 xisset Achilles / O fortunate inquit adolescens qui tue uirtutis
 preconem homerum inueneris / & uere ut ait Cicero. Na-
 nisi illi ars illa extitisset Idem tumultus qui corpus eius con-
 texerat nomen & obruisset / Idem quoq; Alexander cum
 thebas dirueret / Pindari de quo supra meminimus & domum
 & stirpem teste arrio ob reuerentiam poetici nominis con-
 seruauit. Lysimachus ex successoribus alexandri philippide
 poeta comico familiariter usus est / Cernitis ut greci
 procures poetarum uenerantur. Accipite modo latinos.
 Africanus prior / Quinti Ennii statuam imponi suo se-
 pulcro iussit. Alter scipio Terentium comicum ex carta.

ginenſi captiuitate redeptum in triumpho ſuo quem romæ
 egit pileatum duxit tanq̃ libertate donatum / Lucullus
 archiam poetam ingentibus honoribus cumulauit / Dictator
 Sylla gallos atq; hispanos poetas donis q̃ pluribus ꝑſecutus
 eſt / nec ſedulitatem mali poete indigna premio duxit me
 tellus / pius q̃ Cordube naus poetis ac pingue & peregrinum
 ſonantibus aures accommodauit / Pompeius Magnus theo
 phanem militem ſuarũ rerum ſcriptorem in contione
 militum ciuitate donauit / Nemo eſt ut Cicero teſtatur tam
 multis aduerſus qui nõ mādari uerbis eternũ ſuorũ laborũ
 ꝑreconiũ facile patitur / Itaq; ille gāus Marcius q̃ uir
 maximus Imp̃r natura tñ ferox & inhumanis moribus
 eximie lutum plotium dilexit / Cuius ingenio putabat
 ea que geſſerat poſſe celebrari / Julius aut̃ Ceſar nõ modo
 poetas dilexit ſed in collegio quoq; poetarũ aſcribi uoluit
 Neq; actio poete ſuccenſit / q̃ui ſibi collegũ intranti nõ
 aſſugeter / Cumq; alacronibus captus donec pecũias cogeret ob
 ſeruaretur orationes ac poemata q̃ ſcribebat teſte pluſtarco
 eiſ legebat & qui minus uehementer ea laudarent fatuos ac
 barbaros appellabat / Auguſtus Octauianus q̃ benignus q̃ lib
 eralis in uarum ſurgilium / Flaccum q̃ fuerit / Nemo qui ut
 primas didicerit litteras neſcit / fuit q̃ ip̃e ut tranquillus ꝑ
 hibet poematum nõ imꝑeritus / delectabatur q̃ comedia ueteri
 & ſepe eam exhibuit publicis ſpectaculis / Ingenia namq; ſeculi
 ſui om̃ibus modis fouit / Recitantes & benigne & patienter
 audiuit nec tantum carmina & hiftorias ſed & orationes
 & dialogos / Componi tamen aliquid de ſe niſi & ſerio & a
 ꝑreſtantiffimis offendeſſetur / Veſpaſianus qui diuini in Sal
 uatore n̄co comiſſum ꝑiaculum expiauit / ingenia & artes
 uel maxime fouit / ꝑrimus eſiſco latinis grecisq; rethoribus
 annua centena conſtituit / Preſtantes poetas nec nõ & artiſtes
 coernit / Titus quem generis humani delicias uocauerunt
 latine ac grece lingue ꝑeriffimus uel in orando uel in fingendis
 Poematibus ꝑroptus & facilis fuit / Seuerus ceſar appianum
 poetam qui genera ac naturas & Capſionem ꝑiſcium uerſu
 deſcripſerat ꝑer ſingula metra aureo numo donauit / Vnde Au
 rea poſt appiani Carmina ſunt appellata / Gratianus litteris

haud mediocriter institutus, Carmen facere, ornate loqui ex-
plicare controuersias rethor solitus erat, Theodosius & omne
doctrinae genus & potissime poeticam fertur amasse, Quid
uobis tot trinitas quae uerbi & greci & latini idonei ne uidentur
quos Catroni platonis quae opponamus, Sed dictis fortasse
hellenicos istos esse nec uocem hanc quae apud etiam audiatur,
Transio ad nros quos refellere nemo possit, Dauid quem
tota cernit ecclesia nunquid poete officio fungitur metto apud
apud hebreos cernens, Salamon quoque & aliqui prophetarum uer-
sum mensuris utentes poetarum locum & nomen obtinent.
Quid autem christiani ductor exercitus & orator inuictus apostolus
paulus nunquid ad titum scribens epimenidis versiculum
reddidit, Cretenses semper mendaces male bestiae uentris pi-
gri, in alia quoque epistola menandri senariis ponit, Corrum-
punt mores bonos confabulationes male, & apud atheni-
enses in martis curia disputans, Aratum ut hieronimus
scribit testem uocat, Quid tertulianus, quid Cyprianus, lac-
tantius firmianus, Ambrosius, Augustinus, Gregorius &
ipse de quo sepe locuti sumus hieronimus nulla istorum
opuscula leges in quibus nihil poeticum redoleat, quibus
Cyprianum firmiano narrante nonnulli momorderint,
quod aduersus demetrianum scribens testimonio usus sit propheta,
& apostolorum quae illi ficta & comentitia esse dicebant & non
potius philosophorum & poetarum quorum auctori ut ethnici
contraire non poterat, Nempe Augustinus de uirgilio gra-
uissimum testimonium prebet, dum in primo de ciuitate dei libro
propterea inquit eum paruuli legunt, ut uidelicet poeta
magnus omnium quae preclarissimus atque optimus ateneris
exhibitus annis non facile obliuione possit aboleri, secundum
id Oratorem quo semel imbuta recens seruat odor et testa-
dum, Negat Clarissimus ecclesiae doctor obliuioni dandus esse
Virgilium, nuquid ergo & legendum suadet, Nec hieronimus
Ab hoc sensu est alienus qui necessitatis in pueris asserit
Virgilium tenere in manibus, quibus id crimen in epistolis dixerit
uoluptatis, Quis praeterea centonias dammare praesumpserit
Quarum altera ex homeri uersibus apud grecos, altera ex

Virgili ceteris apud Latinos incarnatione Saluatoris signa
 predicationem Mortem Resurrectionem & in celum ascensionem
 poetico more conscripsit. An non dignus laude legendusq; ainetos
 ore dicetur. Iuuenius presbiter qui sub constantino Cesare histo-
 riam Saluatoris versibus explicauit/nec timuit euuagely
 maiestatem sub metri mittere leges. Quid de appolinari Siro
 dicam qui heroicis uersibus hebraicam scripsit antiquitate
 ut Sozono iplicet & imitatus menandri comedias euripidisq;
 tragedias & liam pmdari Euuagelicas lectiones poetico
 scemate conclusit. Quidni legatur si sit in manibus ad-
 uersatus xpiane religioni. Julianus apostata cu pualis
 impium. Tunc se plurimum nocere putauit cu lectionem
 homeri ceteraq; grecorum studia xpiano ipso prohibuisset. cui
 & nri hostes concordare uidentur. En q rudis inepta ne dica
 feralis uox illorum est qui poetas omnes asserunt eliminandos
 Exerant ipi potius & qui litteras humanitatis abhorrent. fugiant
 homines sibi q; similibus brutis assententur. Vah quid aus de-
 cet quispiam. Duo hieronimo maledicis. Smetissimu obui-
 gare audes uirum/speculum nre xpiane religionis obnubilare
 contendis. Hieronimus est sine scis quo nemo durius i poetas
 inuehitur. dononui abus est inquit. Carmina poetay secula-
 ris sapientia. Rethoricoz pompa uerboru. hec sua omnes
 suauitate delectant. & dum aures uersibus dulci modulati-
 one currentib; Capunt. animam quoq; penetrant. & pectoris
 interna deuinciunt. Verum ubi cum sumo studio fuerint ac
 labore perlecta. nihil aliud nisi inanem sonum & sermo-
 nis strepitum suis lectoribus tribuunt. Nulla. ibi securitas
 ueritatis. nulla iustitie relectio reperitur. Studiosi earu ifa-
 mie ueri & uirtutu penuria. perseuerant. Non me latet
 ad damasum de filio prodigo talia scribere hieronimu. Sed.
 Lego tota eptam non subsideo in prohemio nihil iudico nisi
 tota lege perspecta/prosequor Magni uerba doctoris. Inuenio
 Illum his uerbis non poeticam solum sed Rethoricam philosophiam
 & omnem secularem sapientiam detestari. quia plus floris
 q; fructus habeat. neq; uiam uite in ueritate doceat. fallat
 q; sepe legentem. Nec ego inficias eo si de gentilibus tantum
 poetis ac philosophis uerba fiant quos ignorasse xpm.

et cuius premiū palam est sunt tamen nullis complurima uite
documenta. que nobis turpia, dissuadent et honesta demonstrat
ut q̄ aliquid in medium proferamus. Quid illis Iuuenalis ver-
sibus aduirtutionē suadendam dici potuerit efficacius. Ora-
dum ē, ut sit mens sana ī corpore sano / fortem posse animū
mortis terrore carentem / Nesciat irasci Cupiat nihil et po-
tiores herculis erumnas credat / seuos q̄ labores et uenere et
cenis et pluma sardanapalli et alibi. Esio bonus miles tutor
bonus arbiter Idem Integer ambigue si q̄ citabere testis in te
q̄ rei phalaris licet impet ut sis falsus et admoto dietet p̄iuria
thaurō / Summū crede nefas animam preferre pudori et p̄
uitam uiuendi perdere causas et paulo post / pone ire frena
modumq̄ pone et auaritie / miserere inopum sotiōrū. Integer
uite scelerisq̄ purus inquit Oratus non eget mauris iaci-
lis nec arcu nec uenenatis grauuda sagittis hūce farettra
Quocunq̄ ferant tutum esse bonis uiris iter ostendit / Quis iussu
illo melius arcum scribit / Iustum aut et tenacem p̄positi uir-
nō cūūm ardor praua uibentium nō uultus instantis
tiranni mente quatit solida. Quid uirgilius sibi uult dū
Inferna loca describit et elisios campos nisi uirtutis amorē
et odiū suadere uitiorum hic inquit apud inferos quibz ī
uisi fratres dum uita manebat / pulsatus ue patens et fraus
innexa clienti / Aut qui diuitis soli incubuere reptis nec
partem posuere suisque maxima turba est / quibz ob ad-
ulterium celi quibz arma secuti impia / nec uerū domitor
fallere desistas. At beatorum sedes audi quibus assignet. Hic
manus aut ob patriam pugnando uulnera passi / quibz sacer-
dotes casti dum uita manebat quibz p̄i vates et p̄hebo digna
locuti inuentam aut qui uitam excoluere partes quibz sui
memores alios fecere merendo. Quid theseus ille apud trāgedi-
senecam nō ne sororia hīs de inferno refert. Quod quisq̄
inquit ille fecit patitur auctorem scelus repetit suo q̄ p̄mit
exemplo nocens. Statius quoq̄ malefactoris instare supplicū
asserit. Sed uidet hec aut uidet ille deum regnator et ausis
fera quidem / manet ira tamen / deq̄ Ifeīs inquit Stridor
ibi et gemitus penarum atq̄ tumultu fecuet ager tāq̄
Legisset euāgelii uocem q̄ saluatoris audisset multū illum

in tenebras exteriores ibi erit Aetui & stridor dentium / Quid po
 stremo sibi Lucanus querit / dum Cathonem hamonis responsa
 contemnetem inducit / uersus q̄ illos in eum fudit / Ip̄e manu sua
 pila gerens precedit hinc militis ora pedes / monstrat tollerare
 Laborem / non iubet nulla uehitur æriuce supinus Carpentio
 q̄ sedens somni parcaussum ip̄e ultimus haustor aque cum tãde
 fonte reposito / indiga cogatur laticis potare / uentus / stat diu
 lixa bibat & paulo post. Hunc ego per lictes libes q̄ extrema tri
 umphum ducere maluerim / q̄ ter capitolia curru scandere p̄
 pei q̄ frangere colla uiguerit / nō ne aperta ac magna uoce / O ho
 mines inquit sit uobis cura uirtutis / Alacres subite laborem.
 Vincite sitim famem somnum sic utut ad astra / Quid dicimus /
 nosce ista malum / m̄ bonum putabimus / hec ne magnus ille
 hieronimus fugienda suadet / Pretereo philosophorum libros
 doctrina salutare plenos quos auide legimus q̄uis nō nulla
 ueneri semina in se habeant. P pulcre adpositum dionysius
 alexandrinus pontifex scribit. quem rufinus in historia eccl̄iaca
 uocat eulogum. Ego inquit ille & tractatus hereticorum
 lego & traditiones eorum & si uideor ad horā uerbis eorū pollui
 multum mihi confect hoc ip̄m / q̄ ex ip̄orum uerbis arguere
 eos possim / Deniq̄ cum aliquis ex fr̄ibus compresbiteris phi
 beret me / ne heretica lectione tanq̄ ceni alienius fetore pol
 lueret / uisio mihi quedam adeo ostenditur que me cōfirma
 ret & sermo ad me factus est hec mihi euidenter proloquens. Lege
 om̄ia quecumq̄ in manus tuas ueniunt q̄ probare singula & discernere
 potes / amplexus sum uisionem quia & ap̄lice sententie concordat
 dicenti om̄ia legite que bona sunt tenete / Sic dionysius. Nec hi
 eronimus om̄i lectione secularis sapientie abstinendū p̄cipit /
 Sed docet ille ut ante dictum est damasum / quo pacto sint se
 culares philosophi ac poete legendi / Tipus inquit secularis
 sapientie in deuteronomio sub mulieris captiue figura descri
 bitur de qua diuina uox p̄cipit / ut israhelites si eam h̄re uo
 luerit uxorem / caluitium ei faciat / ungues p̄secet / pilos au
 ferat & cum munda fuerit effecta / tunc transeat in uictoris
 amplexus / hec si secundum litteras intelligimus nō ne ridicu
 la sunt. Itaq̄ & nos hoc facere solemus q̄n̄ & philosophos le
 gimus / q̄n̄ in manus n̄ras libri ueniūt sapientie secularis
 siquid in eis utile reperimus ad n̄m dōmā conuertimus. Sigd

uero superfluum de ydolis de amore de cura secularium rerum hec
 radonius his salutem inducamus. ponit & hanc similitudinem
 alio loco hieronimus ad magnum oratorem uerbis rome scribens
 & adiungit. Quid ergo mirum si & ego sapientia seculari pp
 eloquijs uenustatem & membrorum pulchritudinem de ancilla atq
 captiua israelitam facere cupio. & quicquid in ea mortuum est
 ydolatrie uoluptatis erroris libidinum uel preado ut rado & mix
 tus purissimi cordis corpori uernaculos ex ea genero dno Sabaoth
 & labor meus in familia xpi proficit. Hec est libera uox & ex pro
 fuso diu hieronimi sententia. Interrogatus ille phos ne xpiani
 poetarum uequeant salua conscientia legere non omnibus negat
 sed illis negat quibus animus est in eorum lectione requiescere.
 sequimur & nos hoc iudicium damus qd sancto doctore manus.
 Namq cum uarijs multiformes qd sint poete non omnibusque
 ab ipsis dicuntur adhibenda mentem sentimus. Sed cum ex
 cellentium uirorum facta aut dicta comemorant. Tota mente
 moueri atq inflamari debemus ut tales ipsi simus quales illi
 fuerint. Cum uero improborum hominum mentionem faciunt
 fugienda. Illoz imitatio auresq claudende non secus atq ipsi fe
 runt ulixem ad sirenarum cantum clausisse. Accomodatissimus
 est ad hoc propositum quem greci mirantur magnus basilus
 sic ille ut aeternus tractat de poetis iudicium tulit. Nos igitur
 inquit laudamus poetas non cum scurras aut amantes aut ebrios
 aut dicaces imitantur neq cum diuite mensa. Cantu qd dis
 soluto felicitatem diffinit. minime uero cum dedis aliqd
 dicunt mentione deinde apum introducens ut eum ex florib
 ceteri quidem inquit nihil sumunt preter odorem atq colorem
 apes & mella inde sciunt excerpere. Ita qui non solum festiui
 tatem secuntur uerboz fructum aliquem ex poetis percipere
 possunt. & stringit ille enim nec pariter omnes flores adeunt
 nec siquos adeunt eos totos assumunt h ablatu eo qd operi suo
 aptum sit reliqui omne ualere sinunt & nos quoq si sapiamus cu
 id exceperimus quod ueritati amicum consentaneum qd sit
 cetera omnia transgrediemur neq his contentis prosequi adyerit
 & qm ad hanc nrā uitā per uirtutē ascenditur. Virtus aut
 ipa multum a poetis multum ab historicis multo & aphiz
 laudatur eorum uerbis maxime est iherendum. Aut quoq
 basilus ex quodam se uiro qui ad uestigandas poetarum mentes.

acutissimus habebatur auduisse cum diceret totā homeri poesim
 laudē esse uirtutis omnia que illius poeta huc tendere nisi siquod i-
 dens sit ad hunc modū de poetis secularibus magni & sancti uiri
 diffinuit / Ecclesiasticos autē quos plures esse manifestum ē sine quauis
 hesitatione legendos approbant uenerandum q̄ nom̄ eorū & dogma su-
 sapuit / qualis fuit hilarius hieronimi coetaneus & qui dulces hy-
 nos in ecclia conscripserūt / & de quo supra retulimus iuuenius. Nō illi
 autē nēi temporis qui ut docti uideantur quęcumq; nō didicerūt dānant
 digni sunt quibus cū hieronimo dicamus ne uescentiū dentibus in-
 uideant edentuli / & oculos capreaz talpe cōdemnet. Traxit me diues
 addisputandum materia & dum eplām cēdo scribere tractatū edo
 sed claudio sermonē de poetis / Cetera contra garrulos sapientie
 tue nō deestunt siquis contentus his esse noluerit / Nunt ad ultiaz
 transeo partē in qua pro Rege Vladislao facis apologeticū / mitta
 in laudem tanti principis scribis / que dicta sunt aduersus eū nō min-
 ornate q̄ caute resellens. Cogitauī & ego futurū hoc cum libris
 eplāz ad te direxi / neq; inutile reputaui aduersus scripta mea te
 dicere que ipse nō tanq̄ uisa sed tanq̄ audita retulisses / sic eīm
 ueritas facilius inuenitur. Tu ergo modo q̄uis & prudentissime
 & fundatissime regis cām tuearis / das tamen mihi occasione nō illā
 ut rememorem tecū q̄ paulisp̄ contendā / nō quia te uelim impugnare
 sed quia magis instrui cupiam / Nam & si magni uiri fuerunt
 quibus aures prebui & quorū dictis historiam struxi meas / plus
 tū tuo nomini tribuo / Tum quia rebus de quibus locutus sū rēfusi /
 Tum quia & nature & dignitati & etati tue mentiri alienū ē / Sed
 audi pauca que me obsistere tuis dictis impellūt / Dixi prioribus
 eplis meis / Nobilissimū adolescentem Vladislauum Polonie regem
 suocū consilio uictum Regnum hūgarie occupasse / hoc dixi & a
 uero remotū tua dignatio esse cōtendit / offert q̄ rationes que iustiū
 illum hūgarie regem possint ostendere / quarū maxima illa ē quia
 defuncto Alberto regina & uniuersi regni accolē Vladislauū regē
 accessuerūt / Cui ope & auspicio & catholica fides & regni p̄p̄us
 ab infestatione turchorū defendi posset / qui tūc hūgarie uicini
 clades q̄ plurimas inferebāt / Addis & Oratoribz qui ob eā cām
 missi fuerāt apte dictum extitisse / quia Regina ex alberto pregnās
 remāsisset nō licere Regē extrā iud regnū trāsire / illos q̄ cōfutasse
 quicq̄ petitiōibz eorū obiceretur / mittis insup & decreti copiam quo
 regni prelati & procures quęcūq; aduersus coronatiōem Vladislai
 dici possent iania esse diffinunt / fateor omnia ita gesta esse

ut scribis nec de tuis dictis adimo quicquid / sed audi quid me moueat
 dictis alberti hūgarie Regem fuisse mortem q̄ relicta uxore p̄gnate
 obiisse / Natumq; Ladislaū eius filiu / Addo ego & aronati regē
 pruiq; Vladiſlaus hūgaria īgrederetur / Quid hic dicemus. Aliqd
 regū filij solū patru tenē debent / Quis excluso regis filio regnū
 possidens nō dicitur occupator. Aut successioni locus ē apud hūgaros
 aut electioni. Cum mortuo rege filius in promptu ē / Si patri
 succedit filius nō uideo quid iuris ī Vladiſlaū p̄terit electio
 trāſſiderit / Si regem electio fiat attribuo tue p̄ti uictoria / Mihi
 tū qui regni se mores scire affirmat succedere patribus apud hūgaros
 in regno filios etiam inuisti p̄ti dicūt. Idem q; Romanū pontifice
 diffinuisse ap̄licis demonstratur apicibus / neq; menti mee satisfac
 quod deturhis in mediu proponitur / tanq; necesse fuit pro regni sa
 lute / pro cristi nomine tuēdo regem h̄re qui regeret / nāq; si hoc
 permittemus rarus pater succedet ī dñatū filius / Poterat Vladiſla
 si zelo fidei succensus erat / si uiciorū saluti cōſulere uolebat / si
 tanta eū caritas mouebat / ac hūgaris succurere & pupillo ī
 fūta regnū conſeruare / ac ueluti tutor uicini regis regnū admittat.
 sed uteris tu merū ea purgatione qua trogus philippū macedonē
 defendit / cum regnū nepotis uſurpauisset / Itaq; inquit ille philippus
 dū non se regem sed tutorem pupilli egit / at ubi grauiora bella ī
 minebant ferum q; auxilium ī expectatione infantis erat / cō
 pulſus ap̄to regnū ſuſcepit / Melius tam ligurgus qui cum
 fr̄i ſuo polibiti ſpartanorū regi ſuccessiſſet regnū q; ſibi uēdi
 care potuiſſet / Carillo filio eius qui natus poſtumus fuerat cū
 ad etatem adultam ueniſſet regnū ſūma fide reſtituit. Sed
 pauca ſunt quos dominādi nō frangit cupiditas / Placet cunctis
 pro uerbu Cēſaris. Si uolādū ſus est / regnādi cā uolādū est.
 Mihi nō uidetur aut mater / aut p̄terit / aut iſtās bellimetis ſus
 infāti auferre / atq; aliis concedere potuiſſe / niſi tua ſapientia
 nouis me rationibus iſte uixerit. Scio illud qd̄ dicis regnū polonie
 lōge late q; florētissiū eſſe / neq; uires illi / neq; opes de eſſe. Cō
 ſtat inter om̄s qui terrā circūierūt generoſos polonos & fortes
 homines eſſe / quibus q; dominetur inter c̄riſtianos Clarissiūz
 nom̄. habet habūdat diuitijs / potentissiūz creditur / ſatis illi ſup
 q; ſatis honoris eſt / ſiquicq; mortale pectus ſatis exultat. At
 diues alia. Xerſi nō ſufficit / Gretiam impio cupit aduigere
 Alexander uicto dario / Babilonia Capta egipto ſubacta

supatis indis/extuat ifelix agusto limite mudi ut giare clausus scopulis,
 parua q seripho. Anibalē nō capit africa. Addit ipio hispaniā pūe
 neu trāsilut/supat alpes/ingreditur italia/nihilq actū ase se putat
 nisi vexillū i Caputolio ponat. Athila rex hunoy totius sciēcie gntis
 solus ipū tenēs/inafor germanie/galliaz pītator/vastator italie
 iopem se miserū q iudicat/nisi primas mudi gentes Romanos veso
 gotasq sibi subiciat. Sed quid miramur uiros Cōditeix babilonie
 semiramis nō cōtēta quesitos aures regni terminos tueri/Ethiopia
 ipio adiecit/Indisq bellū intulit/quo pīt illā diuisiū herculem
 alexandru armatus intrauit nemo. Insatiabilis ē dñandi cupiditas.
 illi satis āpla sua pōtas uidetur/semper i alieno melior seges agro/vici
 formosior cōiūx/pinguis apud alios pecus apparet/Dimiit si vladisla
 adolescens alto sanguine natus/spiritu fretus nobili/glorie cupidus hūgarie
 regnū affectauit/humanus ē hic morbus adeoq communis ut iā uitio
 detur animus patna hēditate cōtētus/Siquis ē cui sua placēt iē
 principes otiosus/paci deditus nulli molestus/belli execrator/En
 inquit desēs homo ē/meticulosus/pusilli animi/Ventris somni q suus
 Monachū esse nō regem oportuit/mulieri nō uito suūmus hūcēmōi
 sepe uoces regū atria cōplēt/Inde cōmoti quibz feruet animus iuuenes
 iusta bella suscipiūt q si vladislaus hac re ductus in hūgariam
 uenit secutus ē ut pti uolūt erroneā uita/ut pti ferūt laudabilem
 gloriosam dignus qui fortibus umbris anumeretur/Hec placuit ad tua
 scripta referre nō quia ipugnare illa uelim sed ut solutioz ate re
 apiam eoz q m dubia superāt. Nā q si mltē sint ac maxime laudes
 que vladislaō regi/suisq uel prelati/ut proceribz att hui possūt. Cupio
 hoc illis ascribere preconū sū cōiūlia. posse/q hūgariaz nō humano
 solū s; dīuino iur sibi subegerit. Quō pītē rege uictos aliqū q pstratos
 a polonis turchos astruis sequor testimoniū tuū/qiū Julianus Cādmāt
 scti Angeli q tūc i hūgaria. legatū aplicū agebat suis lris omēz belli uictoriaz
 i iohēm trāstulit/quē ego ad patauēsem pōtē scribēs hūi testē/Cetera
 q de vladislaō ēfēt nllō apd me dubio sūt. Cognouī exoitū qui eū nouē
 fuisse illo i adolescente vastū animū/singlēm prudētiā Sumaz libalitate
 Ingenūi pspicax/admistrāde iustitie grādēm curā/nllāz i eo desideratā ex his
 que regie uirtutes appllānt/ob quā rem optare si fas ēēt cū tua dignatione
 i hāc hūsq diē uixisse illū/melius ut arbitror regno hūgarie/melius xpiano
 sangūi successisset/neg fortassis memorabilis illa ciuitas Bisantina Oriētāt
 ecclie caput grecie columen ipotātēz turchi ēdacta/cū tā magna xpianō clade
 fuisset/q p Cōstātinū pīmū iūtar romane urbis āpliata fatali quodā si lēz dicere
 decreto sub uliō cōstātinō dūcta q spurcatie sarracēnoy tradita ē/quā uiuo vladislaō
 nec iūuari turchoy impr audebat sed obiit ille ut dīs rex Clarissim cū maior qstuz
 credidimus non polonie solū sed hūgarie q totius ecclie damno. Verūq illud ondit
 quod ad sorore scribere metradorū āneus Seneca. traelit. Mortalē. f. esse mōtalū
 ore bonū. vale. Jam nō eptām sed librū cū uacauerit legito Ex noua ciuitate
 Austrie.

R euerendissimo in xpo patri Dño Sbigneo
sacerdoti Romane ecclie tituli Scte Praxe
presbitero Cardinali ac potiffici cracouensi
domino suo colendissimo

Epistola de actibus in ecclesia Regni Sclavorum p. 405

734.

Sbign
a. o
de pr
racour

Calama et que erat civitas
vinea) maum sancti ewange
ly myn

121

